

RIJKSARCHIEF IN UTRECHT

ARCHIEF
UNIE
BAPTISTENGEMEENTEN

Nr.

876 - 12

Christen

1907

UTRECHT

MEENTEN

12

J. Louw. № 64.

Christen,

EENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

len geloovige,

n. 6 : 3, 4.

ijn verblijf op
enissen; niet
hun wenschte
van gissingen
ogen voor hun
duidelijk, de
h waarom be-
em dan niet?
moorende doof
n. Maar of-
ijne duidelijke
bleef nochtans
g gelijk. De
ord verandert
isch, doch de

enbaard is of
licht te doen
rheid met be-
or onzen Heer

het ook onder

is om aan de
eigen willekeur
eel hun waarde
de zegen, dien
in een vloek
as gegaan met
leeren, waaruit

dan menigmaal tal van andere dwaalbegrippen voortvloeiden. Eenmaal staande op dat hellend vlak van ijdele filosofie en menschenvonden, moet men noodwendig verder afwijken van de eenvoudige waarheid Gods. Inzonderheid is dit het geval met den doop der geloovigen. Hier is inderdaad voor velen het gebod des Heeren krachteloos geworden door menselijke inzettingen. De doop is niet alleen van zijn oorspronkelijken vorm, doch tevens ook van zijn wezen en beteekenis beroofd.

Ook de doop was en is nog bestemd om een zegen te zijn voor den geloovige, aan wien hij ook alleenlijk mocht en mag toegediend worden. (Mark. 16: 16, Handl. 8: 37 e. a.) Maar 't ging met den doop, gelijk met zoovele van Gods zegeningen, wat de Heer tot een zegen geeft, weet de Satan meestal op zeer listige en niet zelden vrome (?) wijze tot een oorzaak van vloek te maken. Duidelijk zal ons dit worden, wanneer wij vooraf ons kortelijk bepalen bij *bij de geschiedenis des doops*.

't Is wel opmerkelijk, dat de verbastering van den doop eerst plaats vond, toen in het christendom wel de uiterlijke bloei zeer toenam, doch het peil van 't innerlijke leven reeds sterk begon te dalen. Met volkomene zekerheid weet men niet den juisten tijd van de instelling van den z.g.n. kinderdoop te bepalen, doch zeer waarschijnlijk geraakte hij in 't laatst der tweede eeuw — dus lang nadat de gezagvoerende mannen in betrekking tot Goddelijke zaken (Apostelen) verdwenen waren — in zwang; in een tijd waarin de uiterlijke plechtigheden in de Christelijke kerk zeer toenamen en de kerk reeds in beginsel een toneel van strijd en verwarring vormde. En ofschoon men in de tweede, alsook in de derde eeuw nog algemeen den doop door indompeling bediende, verloor ook deze handeling spoed-

J. Louw, No 64.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N. v. BEEK,

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

De gewichtige beteekenis des doops voor den geloovige,

DOOR B. PLANTING.

Rom. 6 : 3, 4.

Menigmaal sprak de Heiland tijdens Zijn verblijf op aarde tot het volk door beelden en gelijkenissen; niet om daardoor de eigenlijke zaken, die Hij hun wenschte voor te stellen; in een ondoordringbaren nevel van gissingen te hullen, maar juist om zodoende die dingen voor hun verstand en hart vatbaar te maken. 't Is duidelijk, de Heer wil zich in alles doen verstaan; doch waarom begrepen de Farizeë en Schriftgeleerden Hem dan niet? Eenvoudig omdat zij ziende blind en hoorende doof waren; zij wilden den Heer niet verstaan. Maar ofschoon men den Heer, niettegenstaande Zijne duidelijke openbaringen, niet kon of wilde verstaan, bleef nochtans de strekking of beteekenis dier openbaring gelijk. De menschelijke opinie verandert, Gods Woord verandert nooit. God dient zich niet naar den mensch, doch de mensch dient zich naar God te schikken.

Alles nu, wat ons van Gods wege geopenbaard is of wordt, moet er toe medewerken om meer licht te doen vallen op de hemelsche dingen, inzonderheid met betrekking tot het *werk der verlossing* door onzen Heer Jezus Christus.

Zoo was het onder het Oude-, zoo is het ook onder 't Nieuwe Verbond.

Waar de mensch echter zoo vermetel is om aan de door God ingestelde verordeningen naar eigen willekeur iets te veranderen, daar verliezen ze geheel hun waarde en beteekenis, en niet zelden verandert de zegen, dien de Heer 'er anders aan verbindt, alsdan in een vloek (zie Lev. 10 : 1 en 2.) Zoo is het helaas gegaan met vele dingen betreffende den dienst des Heeren, waaruit

dan menigmaal tal van andere dwaalbegrippen voortvloeiden. Eenmaal staande op dat hellend vlak van ijdele filosofie en menschevonden, moet men noodwendig verder afwijken van de eenvoudige waarheid Gods. Inzonderheid is dit het geval met den doop der geloovigen. Hier is inderdaad voor velen het gebod des Heeren krachteloos geworden door menschelijke inzettingen. De doop is niet alleen van zijn oorspronkelijken vorm, doch tevens ook van zijn wezen en beteekenis beroofd.

Ook de doop was en is nog bestemd om een zegen te zijn voor den geloovige, aan wien hij ook alleenlijk mocht en mag toegediend worden. (Mark. 16 : 16, Handl. 8 : 37 e. a.) Maar 't ging met den doop, gelijk met zoovele van Gods zegeningen, wat de Heer tot een zegen geeft, weet de Satan meestal op zeer listige en niet zelden vrome (?) wijze tot een oorzaak van vloek te maken. Duidelijk zal ons dit worden, wanneer wij vooraf ons kortelijk bepalen bij *de geschiedenis des doops*.

't Is wel opmerkelijk, dat de verbastering van den doop eerst plaats vond, toen in het christendom wel de uiterlijke bloei zeer toenam, doch het peil van 't innerlijke leven reeds sterk begon te dalen. Met volkomene zekerheid weet men niet den juiste tijd van de instelling van den z.g.n. kinderdoop te bepalen, doch zeer waarschijnlijk geraakte hij in 't laatst der tweede eeuw — dus lang nadat de gezagvoerende mannen in betrekking tot Goddelijke zaken (Apostelen) verdwenen waren — in zwang; in een tijd waarin de uiterlijke plechtigheden in de Christelijke kerk zeer toenamen en de kerk reeds in beginsel een toneel van strijd en verwarring vormde. En ofschoon men in de tweede, als ook in de derde eeuw nog algemeen den doop door indompeling bediende, verloor ook deze handeling spoer-

dig haar waarde en beteekenis, omdat ze — gelijk dat naar het Woord des Heeren geschieden moet — niet meer alleen aan beslist geloovigen werd toegediend, maar slechts, in vele gevallen, als voorwaarde diende om lid der kerk te worden, 't zij iemand geloovig of ongeloofig was.

De uiterlijke plechtigheden bij de doopsbediening namen echter hand over hand toe. Men stelde al spoedig afgezonderde dagen — zooals Paschen en Pinksteren — voor de doopplechtigheid in; daarbij geschiedde dan afzwering van den duivel, het teeken van het kruis, handoplegging, zalving, kronen enz., terwijl eindelijk ook het nuttigen van melk en honig erbij gebruikelijk werd. Sponsoren of doopgetuigen waren dan meestal bij deze plechtigheid tegenwoordig.

De dwaling omtrent den doop is echter niet de eenige, die reeds in die eeuw haar ontstaan vindt; doch over andere handelen we niet; wij stippen ze slechts aan om aan te toonen, dat het verregaand dwaas zou wezen, zich vast te klemmen aan iets, wat in dien tijd zijn ontstaan in den boezem der kerk heeft gevonden — en dat met de letter en den geest van Gods woord in strijd is. Wij kunnen 't ons dan ook niet verklaren hoe sommige Christenen zich durven te beroepen op kerkvaders, die, hoe vroom zij overigens ook geweest mogen zijn, op dit punt bewust of onbewust, in lijnrechte tegenspraak zijn met de leer der Apostelen. Is het ons ook in dit opzicht ernstig om de waarheid te doen, dan is het niet geraden dat wij ons tot Ambrosius, Hiëronimus, Augustinus, Gregorius enz. wenden, maar de beste en veiligste weg, dien we in dezen kunnen inslaan is, dat wij regelrecht tot Hem gaan, die de Weg, de Waarheid en het Leven is.

Over 't algemeen nu weet men wel, dat dit de eenige vertrouwbare weg is, dien we in dezen kunnen inslaan; maar waarom doet men het dan niet? Misschien wel omdat men niet gaarne van zijn dwaling overtuigd wil zijn. Men heeft zich daar nu eenmaal vóór verklaard, men is anderen in die richting voorgegaan, en nu dat alles voor bloot menschenwerk te verklaren en zich aan de eenvoudige waarheid Gods te onderwerpen; neen, dat zou veel te vernederend zijn en dikwijls met te veel opoffering gepaard gaan. Zoo redeneert het booze en arglistige hart in zijn hoovaardij en 't natuurlijk »ik« heeft er niets tegen in te brengen. 't Is zoo immers veel gemakkelijker. Van zelfverloochening is daarbij dan ook geen sprake. Zoo werkt dus de trots des harten zoowel als de streeling van 't eigen »ik« mede tot 't verdonkeren der waarheid en de zegepraal der leugen. En zoo trekt men helaas een dichten sluier over de heerlijke symbolische beteekenis des doops, waardoor dat lieflijke licht in duisternis verkeerd wordt.

Dit zien we ook bevestigd in de oorspronkelijke ontwikkeling der christelijke kerk. Het getal der mannen, die hunne stem tegen de dwaling des doops verheven werd steeds kleiner, en 't scheen, alsof in 't laatst der 3e eeuw de doop der geloovigen reeds tot haar einde was gekomen, ofschoon hij wellicht in de kringen der eenvoudige Christenen nog wel meer werd toegediend

dan ons bekend is. De onpartijdige schrijver der christelijke kerk geeft ons dan ook gelegenheid om te midden van zoovele dwaallichten in dat opzicht, zoo nu en dan nog een helder lichtende ster aan den hemel der geschiedenis te mogen bespeuren. De meesten echter van die getrouwe getuigen Gods, werden door de H.(?) Moederkerk veroordeeld en als ketters gebrandmerkt, en zodoende is er voor ons, ter gedachtenis aan hen, weinig meer overgebleven dan de laster- en leugentaal, die Rome's priesters van hen hebben verspreid. De tijd was reeds daar, dat de waarheid in Rome's kerk geen herberg meer kon vinden. God zorgde er echter voor, dat Zijn woord ongeschonden bewaard bleef, en gelukte het Rome soms al voor een wijle tijds dat licht onder een koornmaat te verbergen en hunne vergaande dwalingen er voor in de plaats te stellen, op Zijn tijd plaatste de Heer het weer op den kandelaar.

De z.g.n. kinderdoop is een van de krachtigste argumenten geweest tot opbouw van het Roomsche Babel, en zonder die zou het zeker nooit geworden zijn, wat het geworden is, n.l. eene wereldmacht. Groot en machtig te worden in deze wereld, ziedaar het eenige doel, waarna de kerk streefde. Niets was daaraan meer bevorderlijk dan het doopen der pasgeborene kinderen; immers daardoor werden ze reeds terstond na de geboorte in den schoot der kerk gedragen en waren ze later natuurlijk, willens of onwillens, lid der kerk, al was het dan ook maar »dooplid.« Op zeer fijn gesponnen en listige wijze wisten Rome's priesters zich in dat opzicht van hun taak te kwijten. Zij deden n.l. een beroep op 't gevoel van 't ouderlijke hart, door te beweren, dat, wanneer een kind ongedoopt stierf, het onherroepelijk verloren was, terwijl het zalig werd gesproken, zoodra het door middel van den doop in het Koninkrijk Gods was ingelijfd geworden. Dat zulk een ongerijmdheid en verregaande aanmatiging in een tijd toen Gods Woord bijna alleen voor de priesters etc. toegankelijk was, geredelijk ingang vond in het hart van bijgeloovige en in vele opzichten misleide menschen, laat zich nog verklaren; doch hoe men in onzen tijd, waar ieder in de gelegenheid is Gods Woord op dat punt zelf te onderzoeken, zich nog aan zulk eene in het oog vallende dwaling kan vast houden, gaat inderdaad ons verstand te boven. Want ofschoon men het niet met ronde woorden durft te zeggen, stelt men in den grond der zaak de doop toch in de plaats der wedergeboorte. Door de bediening des doops gaat zoo'n kind, zoo beweert men, tot een nieuw levenselement over (zie Catech. form. kinderd. gebed en dankz.). De wedergeboorte, wanneer die later nog van den doop onderscheiden wordt genoemd, moet dan in ieder geval bijzaak zijn. Doch wij hopen hierop later terug te komen, alleen meenen we hierbij nog met recht te kunnen beweren, met 't oog op de geschiedenis der kerk, dat zoodanige verbastering des doops aanleiding gegeven heeft tot menigerlei dwaling op Christelijk gebied. Het scheen zelfs haast voor een tijd alsof de macht der leugen in deze over de waarheid zou triomfeeren. Geene stem liet zich meer hooren, die protesteerde tegen deze

handeling der kerk en Gods Woord was voor de oogen van 't algemeen verborgen. Doch toen eindelijk die gezegende tijd daar was, dat God door middel van Luther, Gods eeuwig blijvend en onveranderlijk Woord, als uit de schuilhoeken van het klooster te voorschijn riep, toen was ook de tijd spoedig daar, dat bij vele oprechte volgelingen van Christus de oogen voor de dwaling in den kerkelijken doop open gingen.

Achtereenvolgens staan er nu mannen op, wier namen in de latere geschiedenis der Christelijke kerk van veel beteekenis zijn, die ook deze eenvoudige waarheid Gods, met betrekking tot den bijbelschen doop, handhaafden tegen het dwaalbegrip van Rome. Deze mannen hebben vervolgens ook het woord des Heeren: „laat uw licht alzoo schijnen voor de menschen” het in beoefening trachten te brengen, en al wat openbaar maakt is licht; vandaar dan ook, dat in dit opzicht de nevelen van Rome's leer op vele plaatsen begonnen te wijken en velen met de vraag in het hart: „Heer, wat wilt Gij dat ik doen zal?” de Schrift onderzochten. Menigeen gaf alsdan gevolg aan den raad, die daarin gegeven wordt: „Sta op en laat u doopen” enz. (Hand. 22 : 16). De zegen, dien de Heer aan 't gehoorzamen van Zijn Woord verbindt, bleef niet uit; want „zalig zijn degenen, die deze mijne woorden hooren en dezelve doen.”

Gelukkig is dat onbedriegelijk licht van Gods Woord thans in bijna alle deelen der aarde doorgedrongen en overal, waar men zijn hart daarvoor ontsloot, zijn ook de z.g.n. „Baptisten” — meer juist „gedoopte Christenen” — ontstaan. Zoo is het, Gode zij dank, ook in ons Vaderland gegaan. En waar wij ons nu door Gods genade ook tot diegenen mogen rekenen, die in dezen van de dwaling huns wegs bekeerd zijn tot de eenvoudige waarheid Gods, daar achten wij 't ook onze heilige roeping anderen in dezen voor te lichten. Wel begrepen? 't Is geen sectegeest, dien we een ander willen opdringen; 't is geen nieuwe leerstelling, die we ingang zoeken te doen verkrijgen; maar 't is met de ernstige begeerte des harten om Gods waarheid te verbreiden en daardoor voor onze medemenschen ten zegen te zijn, als wij met u spreken over „de gewichtige beteekenis des doops voor den geloovige.” 't Is ons in ernst om de zuivere waarheid te doen en wij wenschen niets liever dan dat alle Christenen elkander zullen trachten op te leiden tot kennis van de volkomen waarheid. Doch vergeten we daarbij nooit, dat juist niet altijd dat waarheid is, wat wij als zoodanig beschouwen of wat wij het liefst wenschen, maar dat Gods onbedriegelijk woord de eenigen ware toetssteen in dit opzicht is. Dit een en ander tot inleiding, waarna wij nu tot nadere bespreking van ons eigenlijk onderwerp overgaan.

Wordt vervolgd.

De Kananeesche vrouw. Genezingen.

Spijziging der 4000.

Zondag 13 Jan. (Matth. 15 : 21—39. Matth. 7 : 24—8 : 9)

Gekomen tot de Zijnen en door de Zijnen, die de duisternis boven het licht verkozen, niet aangenomen, zoodat eindelijk ten slotte de zaligheid den heidenen geworden is, om hen tot jaloerschheid te verwekken.

Ziedaar de droeve ervaring, die de Zone Gods bij het Israëlitische volk moest maken. Niet eerst bij de kruisiging, maar reeds van geboorte af aan en vooral bij Zijn optreden onder het volk werd die steen, die een Hoofd des Hoeks zou worden, als een steen des aanstoots, door de tempelbouwers verachtelijk een plaats ontzegd.

De boosheid der menschen, hoewel tot hun eigen schade, mocht echter door Gods genade tot zegen van anderen gedijen, want hoewel de Heiland gehaat, verworpen en gedood werd, toch hield hij niet op de helpende Heiland te zijn, tot Wien niemand te vergeefs de toevlucht nam.

Een heidensche vrouw althans, uit de landpale van Tyrus en Sidon, kwam 't wonderlijk te stade, dat de Heiland zich van de geërgerde Farizeën terugtrok over de noordelijke grenzen des lands.

Hij wilde daar verborgen blijven, zeker niet omdat 't Hem te veel werd hulp te verleen, maar meer, omdat men niet zou kunnen denken, dat Hij Zijne werkzaamheid daarheen verplaatste, wijl de tijd der heidenen nog niet gekomen was. Deze heidensche moeder, wier dochter van den duivel bezeten was, werd Zijne aanwezigheid echter alras gewaar en waar het gerucht Zijner wondermacht ongetwijfeld ook tot daar was doorgedrongen, dreef het zorgvolle moederhart haar uit tot Hem, die alleen nog helpen kon.

Haar geloof wordt echter op een zware proef gesteld, want hoewel zij hem als den Zone Davids erkent, en in waren ootmoed om erbarming roept, Hij verwaardigt haar zelfs niet met een antwoord. Zij wordt daardoor echter niet uit het veld geslagen, maar vat liever Zijn stilzwijgen op als een halve toestemming, dan als een besliste weigering en houdt aan met roepen, zoodat de discipelen voor haar beginnen te pleiten om maar van haar af te komen. Jezus' antwoord klinkt echter weigerend en ietwat beleedigend tevens voor de heidin, als Hij zegt: »Het is niet geoorloofd het brood der kinderen (Israëlieten) te nemen en 't den hondekens (heidenen) voor te werpen,» maar ook hieruit weet haar geloof nog moed te scheppen en de waarheid en het recht Zijner uitspraak erkennende, schijnt zij toch Zijne liefde in het verkleinwoord »hondeke» te bespeuren en vraagt

bescheiden een hondekensdeel, dat immers nu toch van de tafel der (naar 't schijnt verzadigde en honigzeem vertredende) kinderen valt. Nu kan de Heiland dan ook niet langer hare bedde afslaan en haar groot geloof prijzende, verzekert Hij, dat hare dochter gezond geworden is.

a. Het ongeloof weet bij de duidelijkste openbaring van den Christus Gods nog niets anders te doen, dan aanmerking te maken, zich te ergeren en Zijne wonderen aan de macht des Boozen toe te schrijven; het geloof heeft aan een gerucht genoeg, om, door den nood gedreven, Zijne hulp in te roepen.

b. Waar het komen tot Jezus niet uit ware behoefte des harten geschiedt, daar wordt de volharding gemist en keert men zich spoedig geërgerd van Hem af, die alleen verlorenen roept, maar het ware geloof wil zichzelf geheel verliezen om Hem alleen te mogen behouden en uit de volheid Zijner genade geholpen te worden.

c. De goedheid der menschen heeft gewoonlijk veel van die der jongeren, die als argument aanvoeren: »Want zij roept ons na.« Als 't niet de fatsoenlijkheid vorderde; als men er niet over bepraat werd; als men niet lastig gevallen werd enz., hoe menige goede daad zou niet gedaan worden, maar nu is 't de vraag, of 't in Gods oog nog goed is, als zulke drijfveeren de ware liefde vervangen.

Bij den Heiland is 't de goddelijke liefde, die een smeevende heidin niet ledig heen zendt, hoewel Zijne goddelijke Wijsheid het noodig oordeelt, haar geloof eerst op de proef te stellen, zeker om haar zelfs wil, opdat zij te meer aan den Zone Davids verbonden zal worden en de ontmoeting een grooteren zegen zal achterlaten. (Waarlijk, het is geen schade in Jezus nabijheid te vertoeven, al wordt men niet oogenblikkelijk geholpen. Zijn zwijgen zoowel als Zijn spreken versterkt het geloof en menigmaal helpt Hij eerst onze zielsbehoefte, die wij niet kennen, vóór dat hij onze bedde inwilligt, zooals bijv. bij den geraakte, dien Hij eerst de zonden vergaf en daarna gezond maakte.)

Maar ook heeft zeker deze geloofsbeproeving eene strekking voor de jongeren en verder voor ieder, die zich tot Jezus wendt, om aan te houden in geloovig gebed en bij Hem den moed niet op te geven, want hoewel Zijn liefhebbend hart gaarne helpt, acht Hij 't wachten soms beter voor ons, en mocht 't roepen den discipelen vervelen, Hem verveelt 't veel meer, dat wij met waarachtig geloovig gebed zoo schrikkelijk lang wachten op de zandbanken van zelfhelp.

d. Ouders kunnen hieruit leeren, met hunne kinderen, die soms ook door booze geesten niet weinig geplaagd worden, tot Jezus te gaan en kinderen, die gaarne goed willen worden, waar zij hun boos hart leeren kennen, mogen natuurlijk ook zelf tot Hem komen, onverschillig in welk oord van de wereld zij wonen, want

»Nu wil Hij zich openbaren

Zelfs tot 's werelds uiterst end.»

De Heiland bleef niet bij de heidenen, hoewel zij Hem niet baden om te vertrekken; maar keerde weder naar Galilea, waar Hij velen van allerlei kwalen genas, en

en zich de bereidwillige, vriendelijke Heiland der Israëlieten toonde, zoodat de scharen zich verbaasden en God verheerlijkten, zeggende: »Hij heeft alles welgemaakt, Hij maakt dat de dooven hooren en de stommen spreken.« Zij schenen zelfs aan geen weggaan meer te denken, zoodat de Heiland, met innerlijke ontferming bewogen, het brood, gelijk te voren, nog eens wonderbaar vermenigvuldigde en een schare van 4000 mannen met hunne vrouwen en kinderen een maaltijd verschafte. Wat zou 't heerlijk geweest zijn, als Israël nu ook Hem, als den waren Zone Davids, als den Geneesmeester der zielen en als het Brood des Levens had aangenomen, maar over 't algemeen werkte men slechts om de spijze, die vergaat en niet om de spijze, die blijft tot in 't eeuwige leven. Moge 't bij ons maar niet zoo zijn.

N. P.

K. K.

Onze Bijbelcolportage.

Geachte lezers van de »Christen«!

8 Dec. deelde ik u iets mede van mijn arbeid te Bergumerheide, waarna ik nog 10 dagen in dien omtrek werkzaam ben geweest als te Bergum, Nijega en Veenwouden, alwaar ik heel veel menschen bezocht en bijna overal vriendelijk ontvangen werd. Van hetgeen ik met die menschen besprak zou ik een groot stuk kunnen schrijven, maar zou dan allicht in herhaling vervallen. Maar in Hand. 8:35 lezen wij, dat Filippus aan den kamerling Jezus verkondigde, beginnende van de Schrift, die hij las. Nu, daar ik de menschen steeds de Schrift te koop aanbied, is dit ook de bron waaruit ik hun Jezus verkondig als de eenige weg ten leven, en gelukkig mocht ik er sommigen aantreffen, die wel geloovig bleken te zijn, maar toch niet vroegen gelijk de kamerling om gedoopt te worden. Maar door den arbeid van br. Kuiper waren er velen tot het inzicht gekomen, dat de doop der geloovigen alleen de bijbelsche doop is. Maar helaas, is bij velen tusschen het weten en doen nog zoo veel ruimte, en dezulken kunnen ook de zaligheid niet ervaren, die de Heere aan het doen verbonden heeft. Hand. 8:39.

Anderen mocht ik er met nadruk bij bepalen, dat het heil hunner ziel hun persoonlijk aangaat en dat God door Christus den weg tot het heil gebaad heeft.

Vervolgens verliet ik 18 Dec. de gastvrije woning van br. Kuiper, die mij vergezelde naar Leeuwarden, waar wij door br. Keizer werden opgewacht, om ons onder het gastvrije dak van br. F. de Vries te brengen. Ook daar bezocht ik eenige brs. en zrs. en wat mij bijzonder trof was, dat zij na afloop van een openbare bijbellezing er om wedijverden om mij als gast te hebben. Niet omdat ik vreesde, dat br. de Vries mij niet genoeg te eten zou geven; maar het verheugde mij, dat men hier meer algemeene gastvrijheid beoefende dan op vele andere plaatsen, waar men de gastvrijheid maar bij enkelen ondervindt.

Behalve eenige burgers, bezocht ik daar ook vele

schippers, die er voor de Kerstdagen in menigte met hun schepen in de stad gekomen waren. Onder die schippers waren er velen, die zich onverschillig aanstelden en mij, uit »'t vronder« kijkende, toeriepen: »nee man, de biebel gebruiken wie nijt,« en nauwelijks een tractaat wilden aannemen. Wegens de strenge koude was het ook niet aangenaam zoo lang op het dek te blijven staan graten, zoodat ik blij was, als enkelen mij beneden noodigden om een bijbel enz. van mij te koop. Zoo kwam ik op een avond, toen het reeds donker begon te worden, op een schip, waar een meisje van circa 12 à 14 jaar het »vronder« open schoof en mij zeide, dat haar ouders niet aan boord waren.

Maar zij wees mij aanstonds de boot aan, waar haar vader een bezoek bracht en waar ik hem wel kon spreken. De beleefdheid van het kind wekte in mij een bijzondere begeerte, om den vader ook te spreken, en ik stapte aan boord van bedoelde boot. Op mijn verzoek kwam de vader van genoemd kind op het dek. Toen ik hem den bijbel te koop aanbood, vroeg hij aan den kapitein of ik beneden mocht komen en dit werd toegestemd. Daar vond ik vier mannen en twee vrouwen, die allen den Heere Jezus beleden als hun Heer en Verlosser. Allen gaven getuigenis van wat God aan hun ziel gedaan had, zoodat wij aan het eind van ons samenzijn niet konden nalaten den Heere te danken voor Zijn opzoekende zondaarsliefde aan ons betoond. 's Zondagsmorgens mocht ik voor een aandachtig gehoor het Evangelie van den komenden Christus verkondigen. (1 Thess. 4 : 16.) Vervolgens mochten wij een gezegenden dag doorbrengen tot opbouwning des geloofs. 24 Dec. mocht ik, Gode zij dank, mijn gezin weer in welstand aantreffen, om met hen de komst van onzen Heiland in het vleesch te gedenken.

Bij dezen wensch ik al den begunstigers van den Uniecent Gods besten zegen toe in het nieuw ingetreden jaar.

H. TER BRAAK, Hengelo (O.)

INGEZONDEN.

WOLSUM. De Kerstdagen waren voor ons rijk gezegend. Den eersten waren wij in 't midden der broederschap te Stavoren, om daar gezamenlijk den Heer te prijzen voor Zijne weldaden, der Gemeente bewezen. Den tweeden vierden wij met de kinderen onzer Zondagschool en hunne ouders het geboortefeest onzes Heilands. Van Workum kwamen vier mannen en acht jongedochters tot ons over, de eersten brachten de lantaarn van den kinderbond mede, daarvoor welwillend afgestaan. Dat was een verrassing voor jong en oud. De jongedochters zongen met een paar brs. menig lied, wat ons verrukkelijk schoon in de ooren klonk. Hoe zal 't ons zijn als wij eenmaal met alle verlost en zullen juichen rondom den troon des Lams? Ook de orgeltonen klonken wat statig door . . . . de keldergewelven! Ja, brs. en zrs., wij hebben geen kerk en mochten alweer niet in de school, zoodat ons niets restte, dan in den kelder te kruipen; nu, 't was ons daar waarlijk goed, niemand zat daar voor straf; er zaten er 60 in, en laat mij u zeggen, wij kunnen daarin nog wel 60 meer bergen een volgende maal. 30 kleedingstukken, 20 boeken en platen versierden de wanden. Na ruim 3 uren samen te zijn geweest gingen de kinderen met hunne ouders welvoldaan

huiswaarts. De overblijvende 19 schaaften zich toen om een welvoorzien tafel; recht gezellig en broederlijk ging ook dit toe [Ps. 133 : 1], hoewel van onderscheidene richting. Mocht er meer eenheid onder alle geloovigen gevonden worden. Jezus wil het, ook wij brs. en zrs.? Hartelijk dank aan allen van ver en van nabij, die ons in dezen arbeid steunden. Nog één opmerking: ons ontbreekt hier een localiteit. De eigenaars van den melk-kelder geeft haar geheele huis voor Evangelisatiearbeid, tot zelfs de mooiste kamer toe.

Hebben ook wij, brs. en zrs., hier iets uit te leeren? Zoo ja, dan dit jaar ons verbeterd, ons zelf en onze naasten ten zegen. God zegene u allen, brs. en zrs., in 't nieuwe jaar.

B. K. AUKEMA.

UIT DE GEMEENTEN.

ODOORNERVEEN, (station Stadskanaal) Op Zondag 23 Dec. hadden wij het genoegen met de kinderen der Zondagschool, welke ten huize van br. P. Manthoo te Odoornerveen wordt gehouden, een zeer opgewekt feest te vieren.

Wegens gebrek aan ruimte van localiteit kon geen kerstboom geplaatst worden, wat anders de feestvreugde en gezelligheid nog wel verhoogd zou hebben. Als men echter met 70 kinderen en daarbij nog ongeveer 20 oudere aanwezigen in ééne kamer moet verkeer, valt aan een kerstboom plaatsen niet meer te denken.

Reeds vroeg in den namiddag werd het feest aangevangen, waarna den kinderen het aloude maar toch op nieuw heerlijke kerstverhaal van de geboorte van den grooten Kindervriend werd verteld, de kleinen werden vergast op koek, chocolade, br. odjes, sinaasappels, etc. etc.; tusschenbeide afgewisseld met 't zingen en vertellen, en 't lest nog 't best: ieder een mooi of minder mooi boekje of tekst, al naar gelang het aantal leerpuuten van elk kind was. De van blijdschap stralende gezichtjes bewezen wel duidelijk, dat het kinderhart in dat alles zeer veel genot smaakte.

De ouders, voor zoover aanwezig, werden aan 't slot nog bijzonder bepaald bij 't groote gewicht van het trouw bezoeken der Zondagschool door hunne kinderen en vooral tot medewerking daartoe opgewekt. Hun er op gewezen, dat 't houden van Zondagschool niet voor de aardigheid door ons wordt gedaan, maar alleen uit liefde tot hunne kinderen geschiedt, een flauw afschijnsel van die groote liefde, die het hart van onzen Heiland heeft vervuld, waarbij wij ook thans met de herdenking van Zijne geboorte worden bepaald. Met die bezieling gaan wij dan ook vol lust het voor ons liggende jaar tegemoet, steeds denkende aan deze schoone en moedgevende regelen:

„En eens daar boven, daar vinden wij weder
Vruchten van 't zaad, dat wij strooiden op aard.”

E.

STAVOREN. Het Kerstfeest was voor ons rijk gezegend, 's morgens van den eersten dag mochten wij ons onder de prediking 'in gedachten met de herders begeven rondom de kribbe, en 's middags met vele broeders en zusters ons scharen rondom het kruis. Het was ons een aangename erylaring met zoovele broeders en zusters, die van nabij en verre tot ons over gekomen waren, te zitten aan de tafel des Nieuwen Verbonds. Het was ons o, zoo goed, de Heer was in ons midden.

Na de Avondmaalviering, werd in gezelligen kring bij het liefdemaal nog menig goed woord gesproken. „Ai ziet, hoe goed, hoe lieflijk is 't, dat zonen van 't zelfde huis als broeders samen wonen”, dit werd dien middag, ja geheel den dag onder ons aanschouwd.

Wij hebben samen den Heer gedankt en lof gezongen, en voor wij er aan dachten was het uur van scheiden daar. Dit is altijd weer een pijnlijke gedachte hier op dit benedenrond. Maar gelukkig, broeders en zusters, wij reizen naar dat land waar geen

scheiding zijn zal. Met dank aan God in 't hart, met aangename herinnering aan dien dag, wenschen wij samen, de eene hier de andere daar den wandelstaf opnemende, de reis voort te zetten. O, bidden wij den Heer, dat hij ons beware voor stilstand of achteruitgang. Dat Hij ons van stap tot stap leidde.

L. B.

SNEEK. Het heerlijk Kerstfeest is voorbij gegaan en daarmee ligt ook heel wat drukte achter ons. Vooral voor de brs. Voorgangers, als ook voor hen, die een werkzaam aandeel hebben bij de kinderfeesten, zijn het dagen van spanning, en gevoelt men zich meestal gelukkig, dat alles weer in de beste orde afliep. Toch mogen en kunnen wij getuigen van een heerlijk feest, een rijk gezegend feest. De Heer heeft ons lieflijk willen verwikken door Zijn Geest. Was het ons goed om bij vernieuwing bepaald te worden bij het kind in de kribbe, bij den Engelenzang in Efrata's velden, en mochten wij zooveel blijde kinderen zien om een rijk met bloemen enz. versierden kerstboom, niet minder gezegend was de laatste avond, toen de Gemeente bij elkander was gekomen om in eenvoudige getuigenissen den Naam des Heeren groot te maken.

Op onze laatste Gemeentevergadering in het oude jaar kwam nog een oude zaak ter tafel en wel de nog bestaande verwikkelingen tusschen onze Gemeente en broeder J. de Hart. Na eenige gedachtenwisseling besloten wij om met het oude jaar ook die oude zaak uit den weg te ruimen. Wij kwamen terug op een schrijven door ons aan Z. Eerw. verzonden in Nov. 1902, om krachtens dat besluit de breuk te heelen. Dit werd door broeder De Hart met blijdschap aanvaard, zoodat thans een einde is gekomen aan die oude geschillen. Vele lezers van „De Christen” zullen zich zeker hierover mede verblijden. Geve de Heer, dat het ook ten zegen zij voor de uitbreiding van Gods Koninkrijk.

W. J. WIELENGA, Secretaris.

MUNTENDAM. 't Was heerlijk en we genoten die schoone verblijdende Kerstdagen, die nu weer achter liggen. Den eersten dag konden we weer bij vernieuwing die overblijvende kindergezichten zien, rondom den prachtig versierden kerstboom. Ten hoogsten verblijd keerden de kleintjes des avonds in het donker naar huis.

De tweede dag was bestemd voor een „liefdemaal” waartoe op onze laatst gehouden Gemeentevergadering was besloten, en om onzen kring ook door een paar leden op het liefdemaal onzer Gemeente te Stads kanaal te doen vertegenwoordigen. En in die blijde hoop op zegen zijn wij geenszins beschaamd geworden. Des 's morgens elf uur trad br. Huizinga voor ons op, die ons nogmaals in den geest naar Bethlehem leidde, om den geboren Koning der Joden, onzen Zaligmaker, te ontmoeten. Voor een aandachtig gehoor handelde spreker over de liefde Gods, ons in het vleesch geworden woord geopenbaard en geschonken. Ongeveer één uur was de aanvang van ons liefdemaal, dat door br. J. Bosma, ouderling, met gebed werd geopend. Nu werd onder het genot van broodjes, koek en koffie, het zoogenoemd vrije woord gegeven, waarvan een ruim gebruik gemaakt werd, want ook broeders en zusters van elders waren tot ons overgekomen. Foxhol was in grooten getale vertegenwoordigd, maar ook van N. Buinen en Musselkanaal genoten met ons de feestvreugde.

Behalve de toespraken en getuigenissen, welke ons allen goed deden, was br. Rosenbaum geheel kosteloos tot ons overgekomen om met een door Herv. Predikant hem geleend orgeltje den zang te begeleiden, terwijl het Geheel Onth. Muziekkorps eenige nummers ten beste gaf. Zoo kunnen we dan zeggen, dat 't spreken, de zang en muziek flink van stapel liepen, en voor dat we er aan dachten had de klok zes uur geslagen, en na een woord van dank aan allen bij monde van br. Bosma, werd door br. Bolman met dankzegging gesloten.

Na een korte pauze mocht de Gemeente zich andermaal scharen om den disch des Nieuwen Verbonds, en nogmaals als bij vernieuwing smaken de groote weldaad, ons in Christus Jezus ge-

schonken. Heerlijke oogenblikken, tenminste voor ons als kleine kudde, nu we met ongeveer zestig à zeventig broeders en zusters vereenigd, om de tafel des Heeren aanzaten. O zalige stonde, mochten we zeggen en ondervinden, toen we samen hand aan hand, als onzen slotzang mochten zingen: „Wij willen nedrig Gode leven.” Dat Gods zegen moge rusten op al het gezande, hoe klein ook in ons oog, zij onze innige begeerte en bede.

H. BRINK Gz., Secr.

VRIESCHELOO. Nu de Kerstdagen voorbij zijn, wenschen wij den brs. en zrs. in 't kort door middel van „De Christen” mede te deelen hoe het ons gegaan is. Op den eersten feestdag kwamen wij des morgens tezamen om het lieflijk Kerstevangelie te hooren verkondigen. Onze br. Voorganger bepaalde ons bij de boodschap aan de herders gebracht door den Engel, en wees met nadruk op de woorden: U is heden geboren de Zaligmaker. Wij genoten daaronder veel. Om twee uur des middags kwamen wij weder samen om met de kinderen van de Zondagschool feest te vieren. Al spoedig was ons kerkgebouw tot in alle hoeken met kinderen en belangstellenden gevuld, zoo zelfs dat er verscheidenen moesten terug keeren. 't Was een aangenaam gezicht de kinderen, met van blijdschap stralende oogen om den kerstboom te zien. Door de goedheid onzes Gods waren wij in staat gesteld de kinderen te trakteen op melk, broodjes en koek, en werd hun benevens een boek, elk een kleedingstuk uitgereikt. Menig goed woord werd er gesproken, en ook onze oude br. Katuin wordt nog weer jong, wanneer de kinderen feest hebben.

's Avonds hadden wij nog een heerlijke samenkomst, waar ook vele br. en zrs. en woord van hun Heer en Heiland getuigden. Wij gevoelden den geheelen dag dat Gods Geest in ons midden was. Wel voldaan keerden wij dan ook des avonds huiswaarts met een dank aan God in onze harten, voor al het genotene.

Op den tweeden dag begaven wij ons naar Bellingwolde, onze br. Voorganger was reeds 's morgens derwaarts gegaan met zijn gezin, per rijtuig, omdat hij wegens lichamelijke ongesteldheid niet kon loopen of fietsen, en moest zijn werk meest zittende doen. Vele beproevingen heeft onze broeder in den laatsten tijd met de zijnen moeten door maken, maar op hem zijn wel van toepassing de woorden van den psalmist: „Hij groeit zelfs op in ramp en tegenspoed.”

Ook in Bellingwolde hadden wij het voorrecht de kinderen te zien feestvieren, en 's avonds een heerlijke samenkomst te houden. Veel goeds mochten wij ook daar genieten, en al kwamen er geen tot de besliste keuze, wij konden toch bemerken dat Gods Geest werkte. Er zijn zondaars, dat weten wij, met een bezwaard gemoed huiswaarts gegaan. Dat de Heer met zijn Geest doorwerke aan de harten van dezulken, is onze innige wensch en bede. Het is voor Gods kinderen een groote blijdschap wanneer menschen tot Jezus komen. Laten wij werken en bidden, zoolang wij nog leven, tot eer van den Heiland en voor het heil onzer medemenschen.

Uw broeder in Christus

GERH. KRUIZINGA.

STADSKANAAL. God gaf ons het voorrecht en de vertroosting op den eersten rustdag des jaars de eersteling in dit jaar te mogen doopen. Zij is de echtgenoot van den broeder, die aan 't einde des vorigen jaars gedoopt werd. De bede der Gemeente was vervat in Psalm 118: 12, (berijmd) en het was alsof de Heer ons toeriep: „Gaet moedig voorwaarts, kinderen.”

Het achterliggende jaar was voor de Gemeente eensdeels een jaar van zegening en verkwikking, anderdeels een tijd van beproeving en leed; doch onder dat alles was de leidende en sterkende hand van onzen oppersten Herder, Jezus Christus, duidelijk merkbaar, en wij gelooven, Hij bereidde ons op heerlijke zegeningen voor. Moge zulks in dit jaar lieflijk ervaren worden, hier en in al onze zustergemeenten! Wij wenschen voort te gaan in den door Gods Woord verordenden weg voor Zijne Gemeente.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van G. de W. te Sneek f 18.06; van A. K. en M. de J. te Stavoren f 0.90; van B. K. A. te Wolsum f 1.80; door denzelfde van Boerhave, Amerika f 2.20; door br. Laansma van Mr. N. te Muscatine, Iowa, een Dollar; van Mr. John D., Paterson, 1 Dollar; van L. B., Stavoren, f 0.90. N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending:

Ontvangen van de Gemeente te Harlingen f 2.55.
N. v. BEEK.

Voor den Unie-cent:

Ontvangen van G. B., George, Iowa, Am., f 9.36.
F. J. VAN MEERLOO.

CORRESPONDENTIE.

Br. J. K. en br. M. R., Paterson. Wij kunnen uwe copie over deze kwestie niet opnemen; wij ontvingen reeds zooveel van dien aard, dat wij een groot deel van een no. van ons blad er mede zouden kunnen vullen. Br. J. K., u heeft de kwestie in ons blad ge-

bracht en het antwoord volgde, dat niet geweigerd kon worden. Thans sluiten we in ons blad het debat.

RED.

LECTUUR.

„Nyria,” roman uit het oude Rome, uitgaaf van J. C. Dalmeijer te Amsterdam, is een boeiend geschreven boek, 505 bladzijden dik. Voor wie van zoodanige lectuur houden is het zeer aantrekkelijk. Voor zooveel het over 't Christendom handelt, draagt het de blijken, dat de Engelsche schrijfster of het Christendom niet bijzonder goed gezind is, of weinig van gezond Christendom kent. De heldin des verhaals, Nyria, is intuschen een moedige martelares geworden, een ware type van Christelijken heldenmoed.

Vriendelijk verzoek, al door.

Wij zijn zeer dankbaar jegens de broeders, die ons opgaven voor nieuwe abonnementen zonden en bevelen ons blad voortdurend in hunne bereidwilligheid en hulp aan. Maar overigens zien we nog naar meer uit. Wij hebben nog meer noodig om niet achteruit te gaan. Wij willen gaarne vooruit. Broeders en zusters, ziet nog eens wat ge voor uw blad kunt doen! ADM.

Aan de Besturen

der Gemeenten is verzonden het REGLEMENT van een Fonds voor hulpbehoevende Gemeenten enz. enz., om het aan de leden der Gemeenten af te geven, opdat ieder zich volkomen met de bedoeling op de hoogte kunne stellen. Het spreekt duidelijk genoeg voor zich zelf, zoodat nadere toelichting of uiteenzetting totaal overbodig is. In den loop van deze maand zullen de jaarlijksche inschrijvingsbiljetjes worden gepresenteerd (zie Art. 7), waar althans nog geen inschrijvingslijst heeft gecirculeerd.

Mochten er van de Reglementen nog te kort komen, bij ondergeteekende zijn er nog eenigen te verkrijgen, of anders bij br. K. de Boer te Amsterdam, Van Ostadestr. 200.

VRIENDELIJK

maar dringend verzoek aan de Secretarissen der Gemeenten, om mij zoo spoedig mogelijk de VRAGENLIJSTEN volkomen ingevuld op te zenden.

B. ROELES, Secr. der Unie.
ZUTPHEN, Jan. 1907.

.. Door 's Heeren goedheid voorspoedig bevallen van een welgeschapen Zoon.

H. SEIJDEL.

SEIJDEL—WASSENAAR.

AMSTERDAM, 4 Jan. 1907.

Hazebroekstr. 47.

.. Vrijdag 21 December nam de Heer tot zich onze innig geliefde, onvergetelijke Echtgenoot en zorgdragende Moeder

AALTJE BIJLEVELD,

in den ouderdom van 45 jaar en 4 maanden. Was haar lijden hevig, tengevolge van een droevig ongeluk, haar heengaan was zacht en kalm, daar de Heer bij haar was. Dit lenigt ook eenigszins ons aller diepe smart, haar bij den Heer weder te zullen zien, waar geen lijden of scheiden meer zijn zal.

Mede namens de familie:
G. TEESINK en Kinderen.
HENGELLOO.

.. Den 30 December j.l. werden onze ouderharten diep getroffen door het overlijden van ons Zoon

HENDRIK,

op den jeugdigen leeftijd van 2 jaar en 7 maanden. De levende hoop hem eenmaal weer te zien, lenigt onze smart.

Gez. 187 : 1 en 7.

W. SPREEUWERS.

J. SPREEUWERS—SMID.

WEERDINGERVEEN.

.. Zoo even verschenen bij den Boekhandelaar A. KI. DE VRIES te Rottevalle (Fr.):

VAN DE ARME FRIESCHE HEIDE,

met 9 illustratiën, door Ds. J. A. VISSCHER, Ned. Herv. Pred. te Rottevalle. Prijs slechts f 0.25, ten voordeele van de Evangelisatie aldaar.

N. B. SICCAMA en Echtgenooten brengen door dezen, bij de jaarwieling, hunne hartelijke heilbede aan alle brs. en zrs. zoo in als buiten ons Vaderland. Ps. 121 : 4.
Groningen, 1 Jan. 1907.

Gods zegen toegewenscht aan alle broeders en zusters.

W. PANJER en Echtgenooten.
Amsterdam, Jan. 1907.

Gods besten zegen al den broeders en zusters, in en buiten het Vaderland, toegewenscht door
HARM ELEVELD en Echtgenooten.
Em. Erfscheidenveen, Jan. 1907.

's Heeren zegen dale neer op al de brs. en zrs. in en buiten het Vaderland.

HENDRIK ELEVELD Hz.
Em. Erfscheidenveen, Jan. 1907.

Treedt vroolijk voort op 's Heeren wegen en neemt uw plicht getrouw in acht; dit wenschen aan alle medeverbondenen in Christus toe

MAIKE, TETJE, BONA en
KATRINA ELEVELD.
Em. Erfscheidenveen, Jan. 1907.

Onze hartelijke zegenwenschen aan alle broeders en zusters in en buiten ons Vaderland bij de intrede van het nieuwe jaar.

Namens de Gemeente te
's Gravenhage:
P. J. L. DE WIT, Secr.

Aan alle broeders en zusters in ons Vaderland en daarbuiten des Heeren zegen toegewenscht voor het nieuwe jaar.

P. J. L. DE WIT en Familie,
van der Helststraat 15, 's Gravenhage.

Onze hartelijke heilwenschen aan alle broeders en zusters in Christus hier en elders.

TH. DE BOER en Echtgenooten.
N. Weerdinge, Jan. 1907.

RECTIFICATIE.

Onder den „heilgroet” van br. J. Kuiper te Bergumerheide, in ons vorig No., staat 1 Sam. 25 : 16, onze br. bedoelde Deut. 8 : 2.

.. Ondertrouwd:
SAKE MEIJER

en

JOHANNA FIETJE.

GRONINGEN, 2 Jan. 1907.

Huwelijksvoltrekking en inzegening D. V. den 17 Jan. e.k.

.. Heden verblijdde de Heer ons met de geboorte van een welgeschapen DOCHTER.

K. GORTER en Echtgenooten.
SNEEK, 28 Dec. 1906.

Dankbetuiging

aan al de broeders en zusters te Stadskanaal, Nieuwepekela en Groningen c. a., die br. NICOLAÏ liefderijk ontvingen en met een offer der liefde voor onze Kerstfeestviering verblijdden. Het feest is zeer gezegend geweest en heeft vele ouders met hunne kinderen goed gedaan.

Namens de broederschap:
J. KUIPER.

Boeiende Christelijke lectuur.

Voor weinig geld levert de Boekhandelaar W. M. HEIJL, te Utrecht, een pakket dat ieders verwachting zal overtreffen.

Duizenden pakketten worden er jaarlijks alom door hem verzonden. Nimmer een klacht van ontevredenheid. Integendeel, duizenden bewijzen van tevredenheid zijn voorhanden. Hij heeft nu weer een GULDENS PAKKET samengesteld, waarover een ieder verbaasd zal staan.

Voor f 1.— ontvangt men:

1. PRACHTIG BOEKWERK, rijk geïllustreerd, 180 blz., getiteld: »Naar de woningen des lichts.«
2. Een BIJBELSCH PRENTENBOEK voor de jeugd.
3. Een BOEKWERK, getiteld: »De koopman met de Muizenvallen.«
4. Een BOEKWERK, getiteld: »Christelijke Proza en Poëzie.«
5. TWEE MOOIE WANDTEKSTEN, formaat 46 bij 34 c.M.
6. Een BOEKWERK, getiteld: »Van duisternis tot Licht,« gr. 136 bladz., geïllustreerd met 63 platen.
7. Een CHROMO: »De Kloppende Jezus,« in passepartout, groot 34 × 40 c.M.
8. Een CHROMO: »Hoedt mijne Lammeren,« in passepartout, groot 24 × 40 c.M.
9. Een DAMESBROCHE.
10. HEEREN ZAKMES.

Men zende een postwissel à f 1.— waarop staat CHRISTELIJKE LECTUUR, aan den Boekhandelaar W. M. HEIJL te Utrecht en men ontvangt het pakket franco thuis.

Daar is de boekhandelaar W. M. HEIJL weer.

Er is een PRACHTIG MOOI STANDAARDWERK UITGEKOMEN OVER ZUID-AFRIKA EN ZIJNE OORLOGEN. Dit geïllustreerd prachtwerk in linnen band met gouden titel, groot 875 BLADZIJDEN, viel niet onder ieders bereik, aangezien de prijs f 6.— was. Het is mij door aankoop van een gróte partij gelukt voor f 1.25 dit werk aan te bieden.

Men zende dus postwissel à f 1.25, waarop staat PRACHTWERK, aan den Boekhandelaar W. M. HEIJL te Utrecht en men ontvangt het werk franco thuis.

Wie last heeft van **taalkouten** schrijven, koope „Practisch Taalonderwijs,” een boek van 368 blz., dat op zeer prettige wijze U, zonder onderwijzer, de Nederlandsche Taal zuiver leert schrijven en tevens goed stellen. Fr. p. p. tegen postw. à f 1.35. B. WESTERA, Uitgever, Nijverdal. P.S. Wie er eerst meer van wil weten, vrage het gratis prospectus aan.

DE ORGANOLA

Nieuwste uitvinding om met één vinger vierstemmig in volle accoorden te spelen

Vraag Prospectus gratis.

JOH. DE HEER.
Rotterdam. N. Molenstraat 71.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

De gewichtige beteekenis des doops voor den geloovige,

DOOR B. PLANTING.

Rom. 6 : 3, 4.

(Vervolg.)

De instelling of beteekenis des doops is in de eerste plaats gewichtig, omdat zij een instelling van Christus is. Wij lezen van den Heer Jezus, dat Hij werd opgenomen, nadat Hij door den H. Geest zijnen discipelen bevelen had gegeven (Hand. 1 : 2). Dat de doop der geloovigen tot deze bevelen behoort, is gelukkig boven allen twijfel verheven. Matth. 28 : 18—20. De Heer Jezus heeft *alleen* het recht in dezen zin te gebieden, want „God heeft Zijn Zoon tot een Vorst en Gebieder over Zijn volk gesteld.” Jes. 55 : 4. Welk een heerlijk voorrecht zulk een gebieder te hebben, wiens geboden den geloovige niet zwaar zijn; en die ze houdt, heeft grooten loon (Ps. 19 : 11). In de tweede plaats is de instelling of beteekenis des doops gewichtig voor den geloovige, omdat ze in verband met het nieuwe leven, 't leven des geloofs, voorkomt. Wie geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. — Mark. 16 : 16. In vereeniging met het geloof, is de doop zonder twijfel bevorderlijk aan 't heil der geloovigen. In de beteekenis des doops wordt de kern van 't gansche Evangelie uitgedrukt. De zegen nu, die voor den geloovige in 't zich laten doopen naar 's Heeren woord ligt opgesloten, bestaat hoofdzakelijk in de beteekenis des doops. Er wordt in uitgedrukt:

I. Wat de doopeling er door te kennen geeft.

II. Wat hem er door verzekerd wordt.

III. Waartoe ze hem opleidt.

I.

Wat de doopeling er door te kennen geeft, of eigenlijk juister, wat de doop voor hem is. Bovenstaande tekst geeft hierop een zeer duidelijk antwoord: »Wij zijn dan met Hem — Christus — begraven, door den doop in den dood.»

Wat nu is uwe gedachte van iemand, die begraven wordt? Ik vooronderstel, dat onze beschouwingen hieromtrent niet ver uiteen zullen loopen. »'t Is,« zoo zegt ge »een natuurlijk gevolg van 't sterven.« Zeer juist! En inderdaad had men grondige redenen om de waarheid van 't bericht van iemands overlijden in twijfel te trekken, indien men, na verloop van eenigen tijd, in 't geheel nog niets van diens begrafenis vernam. In den regel vermeldt men immers bij de tijding van 't overlijden ook den tijd der begrafenis. Zoolang iemand echter nog leeft, al staat hij (zij) ook reeds met den eenen voet in 't graf, wordt er over de begrafenis gewoonlijk nog niet gesproken, doch zoodra is de ziel niet van het lichaam gescheiden of men ziet zich genoodzaakt direct toe bereidselen tot de begrafenis te maken. De vraag »zal hij (zij) ook begraven worden« komt alsdan niet eens ter tafel. 't Is een uitgemaakte zaak: wie gestorven is *moet* begraven worden. Niet, omdat zulks algemeen gebruikelijk is, ook niet slechts omdat de wet gebiedt de lijken te begraven, maar omdat het hoogst noodzakelijk is. Geschiedde zulks niet, dan zou daar een vreeselijk verderf voor de omgeving uit kunnen ontstaan. Niemand heeft er dan ook iets tegen, zelfs de dierbaarste betrekkingen niet, en natuurlijk allermint de gestorvene zelf. Als men vernam, dat het plan bestond om ons levend te begraven, zou men er voorzeker met kracht tegen protesteeren, zelfs al ware men ook bijna dood; doch zoodra is men niet gestorven, of alle tegenworstelen etc.

neemt een einde.

Na dit een en ander over 't begraven gezegd te hebben, komen wij — de begrafenis hier als symbool des doops voorstellende — tot de volgende conclusie:

Wie werkelijk aan zich zelve gestorven is, *moet* door den doop begraven worden. Men heeft bij 't licht van 's Heeren Woord en Geest een blik in zijn eigen toestand leeren werpen, en dat heeft tot de ontdekking geleid, dat men — wat den geestelijken toestand aangaat — in den overdrachtelijken zin des woords „dood” is. Voorheen, ja, toen zag men ook wel veel in zijn hart en leven, wat niet goed was, maar men wist zich toch ook nog steeds op sommige deugden enz. te beroepen, doch sedert den tijd, dat men zich in dat volle licht der goddelijke openbaring stelde, kwam men tot de vreeselijke ontdekking van zijn eigen diep bedorven toestand. Men zag de werkelijkheid der dingen; men zag zichzelf in den reinen spiegel van Gods Woord. Het recht kwam nu aan Gods zijde, die het alles onder de zonde — toestand des doods — besloten heeft. Vol angst en verwijfeling zag men zichzelf in een vreeselijke diepte, de diepte des doods, wegzinken. En trachtte men al zich zelve uit die diepte op te werken, alle moeite en inspanning bleek te vergeefs te zijn. 't Gaat in dat opzicht gelijk met den man, die, aan 't strand wandelende, zich op 't drijfzand had gewaagd en er in was blijven zitten. Natuurlijk deed hij alle moeite om, van den gewissen dood, die hem daar wachtte, te ontkomen, doch niets kon baten; met elke poging, die hij aanwendde, zonk hij dieper in 't welzand weg, en zoodoende maakte hij zich zelf de ontkoming steeds onmogelijker, terwijl het water voortdurend rijzende was. Nergens was uitkomst, nergens daagde redding op, en zoo zag hij zich dus als in de kaken des doods reddeloos verloren.

Tot zoolang worstelt ook de ontwaakte zondaar, tot dat hij, ten einde raad, zich wanhopig uitstrekt, en, zich in de wreede armen des doods gekneld ziende, als 't ware den laatsten snik geeft. Doch juist in die stonde wordt het woord des Heeren: »Wie zijn leven zal verliezen, die zal hetzelfde behouden,« bevestigd. Daar, in die diepte des doods, ziet hij Jezus, die in onzen jammerlijken toestand — des doods — is afgedaald, om degenen, die zitten als in de schaduwen des doods, tot een heerlijk licht ter vertroosting te zijn, door dezulken in zich op te nemen. Nauwelijks heeft de ten doode gegrepene den Heiland opgemerkt, of hij stort zich in Diens reddende armen en verklaart zich daarvoor geheel één met den Gekruiste.

Zijn vleeschelijk eigen »ik« wordt nu met Christus gekruisigd — veroordeeld, ten doode overgegeven en als bewijs, dat hij nu werkelijk ééne plante geworden is met Christus, in de gelijkmaking Zijns doods, wordt hij door den doop met Hem (Christus) begraven tot den dood. Hij geeft in den doop dus den ondergang van zijn eigen leven te kennen. Hij zegt daardoor in de eerste plaats, zichzelf, doch in de tweede plaats ook der wereld gestorven te zijn, evenals de wereld hem.

Door den dood wordt de gemeenschap met al het oude afgebroken; door den doop (begrafenis) wordt zulks openlijk beleden. Hoe gewichtig is dus de beteekenis des doops voor den geloovige! Zij stelt ons immers voortdurend op levendige wijze voor oogen, dat *wij* gestorven zijn; waarmede ons dan tevens wordt gezegd, dat *ons* leven geen recht van bestaan meer heeft en dat dus al hetgeen wat met het oude leven in betrekking staat of er weer toe opwekt, zorgvuldig vermeden moet worden. Daarom is het, dat de Apostel Paulus wil, dat wij er ons steeds bij bepalen, dat »*wij* gestorven zijn« door ons onzen doop levendig voor oogen te stellen. Het »ik« leeft niet meer. Wordt dit niet openbaar in ons leven, dan zou daaruit blijken, dat wij niets hebben verstaan van wat wij in onzen doop hebben beleden: »Weet gij niet, dat zooveel gij in Christus Jezus gedoopt zijt, gij in Zijnen *dood* gedoopt zijt?« Zoo roept de Apostel dezulken toe. Men doet zijn belijdenis, in den doop uitgesproken, oneer aan, indien men niet dienovereenkomstig leeft.

Nauwelijks behoeven we hier bij te voegen, dat dit woordje »*wij*,« waarin Paulus zichzelf ook begrijpt, alle ongeloovigen — grooten of kleinen — uitsluit. Wat zin of beteekenis zouden deze woorden hebben, wanneer men ze b.v. op de z.g.n. gedoopte natie van onzen tijd zou willen toepassen? Zulks was niet veel meer dan onzin.

En wat de beteekenis van het woord »begraven« betreft, dat zal het kleine kind, dat nog geen *a* van een *b* weet te onderscheiden, u wel kunnen vertellen, even goed als het u kan zeggen, wat »doopen« is.

Wordt men niet in der waarheid gedoopt, zooals de Bijbel ons dat leert en 't woord zelf ook uitdrukt, dan kan men ook nimmer met den Apostel Paulus zeggen: »*wij* zijn dan begraven.« En wordt men niet als een geloovige, naar 's Heeren Woord gedoopt, dan zal men nimmer kunnen zeggen, dat men met Christus begraven door den doop, ééne plante met Hem is geworden.

Wordt vervolgd.

Petrus geprezen en bestraft. — De verheerlijking.

Zondag 20 Jan. (Matth. 6:13—27. Luc. 9:28—36.)

De eerste indruk, dien de Heiland op Zijne volgelingen maakte, had aan hun onbevooroordeeld gemoed de opgewekte belijdenis ontlokt: »Wij hebben gevonden den Messias!« en hoewel in 't vervolg Zijne woorden en daden wel geschikt waren om hun geloof te bevestigen, had toch Zijn optreden in nederigheid, en de verachting, waarmee Hij bejegend was, geenszins aan hunne

aardschgezinde ideeën beantwoord. Nog veel minder zou Zijn droevig lijden en sterven, hoe noodzakelijk ook tot hunne verlossing, daaraan beantwoorden en zeker om hen tegen den aanval van twijfel te sterken, hield Hij, met hen alleen zijnde te Cesarea Filippi, een vertrouwelijik gesprek met hen over Zijn persoon.

Zeker niet uit onwetendheid dienaangaande, vroeg Hij aan Zijne discipelen: »Wie zeggen de menschen dat ik ben?» en als zij Hem antwoorden: »Johannes de Dooper, Elia, Jeremia of een van de profeten,« dan komt Hij tot Zijn eigenlijk doel: »Maar gijlieden, wie zegt gij dat ik ben?» waarop Simon Petrus zonder eenige bedenking antwoordt, als voor allen: »Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods.«

Deze onbewimpelde belijdenis, die van een ongeschokt geloof getuigt, is aangenaam voor den Heiland, omdat Hij daarin 't werk Zijns Vaders erkent, die dat hart getrokken en overtuigd heeft van de waarheid. Hij spreekt Simon deswegen zalig, noemt hem Petrus (Rotsman) en verklaart, dat op deze »Petra« Zijne gemeente zal worden gebouwd, waarmede natuurlijk niet Petrus kan bedoeld zijn, want Jezus zelf is de Rots der eeuwen, het eenig ware fundament der Apostelen en Profeten, en door dat, als Petrus, beslist vast te houden en te belijden, wordt men een Rotsman, een steen van het geestelijke Huis Gods, de gemeente, die zalig wordt. Tevens wordt aan Petrus, als vóórman der Apostelen toebetrouwd, niet om deuren en grenzen te maken voor het Koninkrijk der Hemelen, want die maakt de Heer zelf, maar om sleuteldrager te zijn en volgens den wil des Meesters, daar in te laten of buiten te sluiten, gelijk wij hem dat op den Pinksterdag en bij Ananias en Saffira, later onder de leiding des H. Geestes zien doen, zoodat wij dit niet moeten opvatten, alsof de Hemel met Petrus doen genoeg neemt, maar dat Petrus, overtuigd van den wil des Hemels, handelt en te handelen heeft.

Dat Petrus overigens niet geschikt is om als fundament der gemeente te dienen, bewijst wel 't daarop volgende voorval. Als de Heiland over zijn naderend lijden en sterven spreekt, neemt Petrus Hem ter zijde en zegt: »Heer, wees u genadig, dat zal u geenszins geschieden.« Dit woord van Petrus was wel geschikt in de hand des duivels, om den Heiland in Zijne gehoorzaamheid tot den dood te doen wankelen, maar mocht ook de Rotsman zich tot werktuig des satans leenen, de Rots bleef onbeweeglijk en Hij, die driemaal den duivel weerstond, schroomt niet om Petrus eene harde bestraffing te geven, dewijl hij niet de dingen Gods, maar die der menschen verzon.

Zes dagen later zou Petrus met Johannes en Jacobus het voorrecht hebben, op eenen hoogen berg (hetzij Tabor, Hermon of nog een anderen) den Meester met hemelschen glans omgeven te zien, terwijl Mozes en Elia, (vertegenwoordigers van de Wet en de Profeten) met Hem samen spraken, niet over een aardsch koninkrijk, maar over Zijn uitgang te Jeruzalem.

Deze wonderbare verschijning bracht de drie stofbewoners in verrukking en 't is weer Petrus, die aan de

gevoelens uitdrukking geeft, door te zeggen: »Meester, het is goed, dat wij hier zijn; laat ons drie tabernakelen maken, voor U eenen, voor Mozes eenen en voor Elia eenen.« Hij zou wel altijd in 't gezelschap van deze drie willen zijn, maar de Hemel geeft 't antwoord toen Mozes en Elia in eene wolk opgenomen werden en eene stem uit den hemel geschiedde: »Deze is mijn geliefde Zoon, in welken ik mijn welbehagen heb, hoort Hem.«

Vervolgens keerden zij met Jezus alleen tot het gewone leven terug, terwijl Hij hen beval, van het gebeurde geen melding te maken, vóórdat Hij zou zijn opgestaan uit de dooden.

a. Zonder geloof is 't onmogelijk God te behagen. overal hooren wij den Heer Jezus het geloof prijzen, al is 't ook, dat het zich bij een heiden of een tollenaar openbaart, want daarin ziet Hij de hand Zijns Vaders, die den zondigen tegenstand in dat hart verbroken heeft.

b. De belijdenis, dat Jezus is de Christus, de Zone Gods, al is 't ook, dat Hij veracht en gesmaad wordt, is uit God, want niemand kan zeggen, dat Jezus de Heer is, dan door den H. Geest.

c. Hoe juist weet de Heiland de geesten te onderscheiden, waar Hij in 't schijnbaar zoo medelijdend woord van Petrus den angel van de oude slang ontdekt, die den Redder wil tegenhouden om den diepverloren zondaar te redden, maar hoe moet Petrus hier ook leeren, dat zijn hart voor tweeërlei invloed vatbaar is en zijn tegenzin in den bitteren lijdensweg des Verlossers een onbewust samenspannen met den duivel, tegen het heerlijk werk Gods is.

d. Hoe goed en hoe noodig is 't dus, waar wij geen ander hart hebben dan Petrus, (even zoo arglistig) dat wij 't onder de trouwe hoede van den goeden Herder stellen, die niet alleen zelf de verzoeking weerstond, in welken vorm zij ook tot Hem kwam, maar ook Zijne volgelingen bewaart, hun geloof prijzende en hunne dwaasheden streng bestraffende, opdat ook zij zouden leeren, de geesten te beproeven, of ze uit God zijn, en zich noch door zondige begeerlijkheid, noch door bitteren tegenstand, noch door ongepast medelijden van hun christenroeping zouden laten terughouden.

e. Buiten den weg van vernedering en sterven om wil Petrus wel de verhooging en 't gezelschap der Hemelingen: later zal 't hem duidelijk worden, dat de stervende Jezus de vervulling van de Wet en de Profeten is, en de zondaar daardoor in en met Christus tot de ware verhooging komt.

Gelukkig, die dat heeft leeren inzien, want die aanbidt den Heer Jezus als zijn Verlosser, ook waar Hij het diepst zich vernederd heeft.

N. P.

K. K.

VOOR JONGELIEDEN.

I. I. 1907. A. D.

Lieve jonge broeders en zusters in Christus,
Dit is de eerste dag van het nieuwe jaar. Wij schrijven

nu 1907 in plaats van 1906. Vele besluiten worden op dezen dag genomen, die alleen dan met recht „goed” kunnen genoemd worden, indien zij werkelijk goed zijn en ook getrouw uitgevoerd worden.

In mijn drie vorige brieven heb ik stilzwijgend en terecht aangenomen, dat wij de Schrift beschouwen als het woord van God aan ons. Maar terwijl wij het vaste getuigenis in onszelf hebben, dat wij kinderen Gods zijn (Rom. 8 : 16) en weten dat God in de Schrift tot ons spreekt, en dat zij tot ons spreekt op een wijze en met een gezag als geen ander boek, toch stuiten wij soms op moeilijkheden waarmede wij geen weg weten, of wij ontmoeten iemand die niet gelooft en men vraagt ons rekenschap van de hoop, die in ons is (1 Petr. 3 : 15).

Op een anderen keer zal ik gaarne eens spreken over bewijzen uit den Bijbel zelf, maar laten wij ons nu bepalen bij drie of vier bewijzen voor ons Christelijk geloof — en daarom voor de Heilige Schrift — buiten den Bijbel. Waarom schrijven wij j. o. H. 1907?*) (Ik schrijf heel eenvoudig, opdat de jongsten mij kunnen begrijpen, gij ouderen en meer ontwikkelden zult mij dat niet kwalijk nemen.)

J. o. H. 1907 of: Jaar onzes Heeren wil zeggen, dat als wij 1907 jaren teruggaan, wij komen aan het begin van een tijdperk, waarmede de Heer in nauw verband staat. Het groote feit bij het begin van dit nieuwe tijdperk was de geboorte van den Heere Jezus. In dien tijd waren er verscheiden kalenders, zooals zij genoemd worden. De voornaamste was de Romeinsche kalender, en telde van af het stichten der stad Rome, die van eenige hutten aan den Tiber tot de grootste stad der wereld was geworden, en heerschte over bijna de geheele bekende aarde. De Romeinen schreven 750 A. U. C. (Anno Urbis Conditae, dat wil zeggen: In het jaar van af het bouwen dezer stad) toen in een dorp in de provincie Judea een zondeloos kind geboren werd.

Maar wie telt nu nog van af de stichting van Rome? Rome bestaat nog, en vele van de natiën die voor haar schepter bukten, maar bijna alle tellen van af de geboorte van dien nederigen vreemdeling, maar die toch een koning was, en eenmaal heerschen zal over de geheele wereld. (Openb. 11 : 15.)

Dit verdwijnen van de Romeinsche tijdrekening en in de plaats daarvan komen van onze Christelijke, is een van de groote bewijzen buiten den Bijbel van de geboorte en het leven van Jezus onzen Heer, evenals de Mohammedaansche tijdrekening, die begint in het j. o. H. 622 en dateert van de vlucht van den valschen profeet uit Mekka, een bewijs is van het bestaan van dien merkwaardigen man.

In dien tijd, en lang te voren, evenals nu, hielden

*) Mr. Engall vraagt eigenlijk: »Waarom schrijven wij: 1907 A. D.?« en voegt er bij: »Die twee letters voluit geschreven, willen zeggen: Anno Domini, welke Latijnsche woorden beteekenen: Jaar onzes Heeren.« In Nederland voegen wij die letters er niet bij, maar de jeugdige lezeressen en lezers hebben ze, of de woorden »Anno Domini« zeker wel eens opgemerkt op kerken, vooral R. Katholieke, voor het jaartal (gewoonlijk in Romeinsche getalletters) waarin de kerk gebouwd is.

de Joden den zevenden dag der week als hun heiligen dag, en niet den eersten. Waarom houden wij, die toch ons geloof uit Joodsche bronnen hebben ontvangen, nu den eersten dag? De natiën veranderen zulke dingen niet zoo gemakkelijk. Wie begonnen eerst den eersten dag te houden in plaats van den zevenden, of tegelijk met den zevenden? Waarom deden zij het? Als wij teruggaan van den eenen dag Heeren tot den anderen, komen wij eindelijk bij dien »eersten dag der week,« toen eenige vrouwen eerst bij het graf kwamen, gelijk zij de laatsten waren bij het kruis, en in een oostersch graf ingingen en »vonden het lichaam van den Heer Jezus niet,« en hoorden engelen zeggen: »Hij is hier niet, maar Hij is opgestaan.«

Sommigen uwer hebben wel eens aangezeten aan des Heeren Avondmaal. Iemand moet dat toch eerst ingesteld hebben. Gaat in de geschiedenis terug buiten den Bijbel, en gij vindt het reeds vermeld in de vierde, derde en tweede eeuw. Wie namen daaraan deel? Menschen, die Christenen genoemd werden, die beleden te gelooven in — en bereid waren te lijden en te sterfen voor — een zekeren Jezus van Nazareth, dien zij zeiden de Zoon van God te zijn. Ja, er is zelfs bewijs voor, buiten den Bijbel, dat het reeds in de eerste eeuw bestond. En al waren de brieven van Paulus slechts menschelijke geschriften, dan zijn zij toch geloofwaardig, en in zijn brieven aan de Corinthiërs, geschreven in het j. o. H. 59, spreekt hij van des Heeren Avondmaal. Dit brengt ons al zeer dicht bij den dood van den Heere Jezus, ongeveer 30 jaren te voren.

Datzelfde kan gezegd worden van den doop der geloovigen. Van waar kwam die, als hij niet vermeld werd in het Nieuwe Testament?

In één woord, dit zijn geschiedkundige draden, die terugloopen recht naar het ledige graf, en naar den Heer, die daaruit opstond, en men kan er geen andere gegronde verklaring van geven, dan dat zij ontstaan uit het leven, den dood, de opstanding en de heer van een machtige persoonlijkheid, dien wij kennen als onzen Heer Jezus Christus.

Daar, dit lijkt niet veel op een opstel, behalve wat de lengte betreft, maar het kan u toch behulpzaam zijn.

Er zijn nog vele groote bewijzen buiten den Bijbel, maar deze zijn vooreerst voldoende, behalve — nog een geschiedenisje, Mijnheer de Redacteur — voor de kleintjes.

Frederik de Groot, koning van Pruisen (in de 18de eeuw) was een ongeloovige, en zijne hovelingen meendeels ook. Hij had echter een godzalig hofprediker, en zeide eens tot dezen in tegenwoordigheid van al de hovelingen: „Mijnheer, als de Christelijke godsdienst uit God is, dan moet gij mij dat eens heel gauw bewijzen.” „Ik zal het met een enkel woord doen, Sire,” was het antwoord, „Israël.” Ja, dat wonderbare, vreemde volk is ook een krachtig bewijs van de waarheid van den Bijbel.

Ik heb eenige antwoorden op mijn vragen ontvangen en hoop ze den volgenden keer te beantwoorden.

Moge God u allen rijkelijk zegenen in dit Nieuwe jaar, en u stellen tot zielenwinners.

De uwe in Zijn dienst
T. H. ENGALL.

De geheimenissen des bloeds.

Prof. Dr. Grawitz heeft onlangs te Berlijn voor de vereeniging voor volkshygiene over verschillende problemen der moderne bloedsonderzoekingen gesproken. Deze geleerde heeft o. a. in zijn voordracht de volgende denkbeelden uitgesproken:

»Sedert de oudste tijden heeft men het bloed met een geheimzinnigen nimbus (stralenkroon) getooid, en men heeft het allerlei toegeschreven, wat het niet toekomt. Indien nu al de moderne navorschingen vele van die oude inzichten hebben terzijde gezet, toch zijn er problemen (vraagstukken) gebleven, die nog bezwaarlijk op te lossen zijn. Zoo is het b.v. een merkwaardig feit, dat het bloed van de meest dieren verwoestend in werkt op het bloed des menschen, in zekere mate een vergiftigende werking op het menschenbloed heeft. . . Welke betekenis het bloed in het menschelijk organisme heeft, is algemeen bekend. Tot nu toe is echter nog niet genoegzaam erkend de wonderbare eigenschap der roode bloedlichaampjes, die bijzondere stoffen in het lichaam om voeren, tot daar waar zij verbruikt worden; de nieren, de lever, kortom aan ieder inwendig orgaan aanvoeren, wat het in zijn functie behoeft. Eveneens schijnen met een zeker vernuft begaafd de witte bloedlichaampjes. Zij zijn sterk met ijzer beladen en slepen dit rechtstreeks ter plaatse, waar het het noodigst moet verbruikt worden, namelijk in het beenderenmerg. Deshalve, in het beenderenmerg is de vormplaats des bloeds te zoeken; in de lever verliest het zich dan weder. De gal brengt de rest der roode bloedlichaampjes te voorschijn. Het blijkt voorts uit alles duidelijk dat het bloed steeds in nauw verband staat met verschillende verstoringen in het menschelijk lichaam, gelijk anderzijds een bloedziekte, een lichaamsziekte vooronderstelt of medebrengt.»

Tot zoover die geleerde. Worden hier niet door die wetenschappelijke beweringen vele schriftuurplaatsen, die over het wezen en de betekenis van het bloed of ook over het bloedvergieten handelen, bevestigd, bijzonder waar sprake is van de kostbaarheid van het heilige en reine bloed van Christus? Zegt niet reeds Jehovah door Mozes: »De ziel des vleesch is in het bloed, en ik heb het u op het altaar gegeven, om voor uwe zielen verzoening te doen. Daarom heb ik den kinderen Israëls gezegd: Niemand zal bloed eten; ook de vreemdeling, die in uw midden vertoeft, zal geen bloed eten?» (Lev. 17:11, 12, vergel. Gen. 9:4; Hand. 15:20.) En lezen wij niet het aangrijpende woord: »En zonder bloedstorting geschiedt er geene

vergeving.« (Hebr. 9:22; zie ook Openb. 5:9; 7:14 en 12:11.)

(»Evang. Allianzblatt.«)

UIT DE GEMEENTEN.

ROTTERDAM. Reeds bracht „De Christen” ons het bericht van de Kerstfeestviering der gemeente Groningen, en hoewel wij niet van zulke groote getallen kunnen spreken, toch is het ons aangenaam te mogen melden, dat wij niet minder gezegend mochten feestvieren. Ons lokaal was voor deze gelegenheid gevuld met leden, vrienden en ouders der 27 kinderen, welke onze Zondagsschool telt. Een versierde Kerstboom met kaarsverlichting verhoogde de feestvreugde. Door de kleinen werden de voor deze gelegenheid geleerde liederen dapper gezongen, terwijl de antwoorden bewezen, dat het onderwijs niet vruchteloos was geweest. Behalve boekjes ontvingen enkelen, die daarvoor in aanmerking kwamen, een nuttig en warm kleedingsuk.

Het was voor de broeders en zusters een ware blijdschap, dat dit Kerstfeest kon gevierd worden. Immers, toch bij vertrek van br. v. R. telde de Zondagsschool 9 leerlingen en was haar voortbestaan twijfelachtig, te meer daar wij ons lokaal door verschillende omstandigheden dachten te moeten ontruimen.

Zoo dan, ziende op de groote gunst onzes Heeren en de zegeningen, die wij van Hem mochten ontvangen, kunnen wij niet anders dan Zijn Naam prijzen en zeggen: „Rahoboth” — de Heer heeft ons ruimte gemaakt.

Met hartelijke groete aan de broeders en zusters en de bede, dat de Heer ons in het nieuw ingetreden jaar moge zegenen met de keur Zijner zegeningen

DE SECRETARIS.

VALTHERMOND. Zoo was de langverbeide dag aangebroken, waarnaar de kinderen der Zondagsschool reikhalzend hadden uitgezien om het feest, hun door den onderwijzer beloofd. Wat was er hard gewerkt om het feest wel te doen slagen. Kosten noch moeite was ontzien en men verwachtte een blij Kerstfeest. Vooral de dochter van onzen br. Onderling had zich alle moeite getroost, bijna nacht en dag werkende om alles te bereiden, wat de feestvreugde kon verhoogden.

Om 4 uur zou het feest beginnen, en toen de deuren van ons lokaal open gingen stroomden kinderen en ouders het gebouw binnen en vullen het geheel. Toen de 70 lichtjes ontstoken waren geleek de Kerstboom op een pilaar van vuur. De kinderen klaptten in de handen en riepen uit: „o, wat mooi!” Na gezang en gebed werden de kinderen ondervraagd en uit de antwoorden bleek, dat ze goed geleerd hadden, enkelen hadden geheele hoofdstukken van buiten geleerd.

Verder werd het feest voortgezet door toespraken tot de kinderen en ook tot de ouders. Ook een der onderwijzers van hier was tegenwoordig en hielp mede. De kinderen werden flink onthaald. Ten slotte kregen allen een boekje of groote plaat als geschenk mee naar huis. De ouden bleven nog eenigen tijd genoegetlijk samen, den Heer prijzende voor Zijne groote liefde, ons in Christus bewezen, zoodat het uur van scheiden ons te vroeg aanbrak. Onze wensch is, dat het gevierde feest velen ten eeuwigen zegen moge zijn, opdat ook Jezus in veler harten moge geboren worden.

EEN FEESTGENOOT.

WEERDINGERMOND. Het heerlijk Kerstfeest met al de daaraan voorafgaande drukte ligt weer in 't verleden, en zoo dacht het ons wel goed een klein verslagje hiervan te geven, opdat de naklank ook nog anderen ten zegen moge zijn, die belang stellen in den arbeid der Gemeenten onderling.

Den 1sten Kerstmorgen gingen we in den geest met elkander naar de kribbe van Bethlehem, om daar met de herders aanschouwers te zijn van het heerlijke feit, de vleeschwording des Zoons van God, verlatende zijne heerlijkheid bij den Vader om hier te komen wonen op deze door de zonde, diepbedorven aarde en dat niet voor Zijne vrienden, maar voor Zijne vijanden, zooals onze br. Voorg. terecht opmerkte. O wie anders was in staat dit plan der verlossing ten uitvoer te brengen dan alleen God! Zoo konden we dan ook van harte meezingen, toen dit staande met elkander aangeheven werd: Eere zij God in den hooge, enz. Zoo gingen we dan dien eersten feestmorgen heen, om 's namiddags feest te vieren met de kinderen der twee Zondagscholen rondom den versierden kerstboom. Om 3 uur toen de kerkdeuren geopend werden, trad de blijde kinderschare binnen, wachtende op de dingen die komen zouden. Na eenige liederen gezongen te hebben, werd dit feest met gebed en een inleidend woord door onzen br. Voorganger geopend, en verder de leiding overgelaten aan ondergeteekende.

Intusschen was de kerk geheel gevuld met belangstellenden, en we mochten ervaren, dat waar de Geest des Heeren is, aldaar vrijheid is; want zoowel sommige jongen als ouden hadden iets ten beste te geven in woord en gezang. Niet weinig schik hadden de lieve kleinen van een oude moeder van over de 70 jaren, eene zuster der Gemeente, die hun ook een woord toesprak. Zoo moesten we, na een ernstig slotwoord tot bekeerden en onbekeerden van onzen br. Voorganger en de uitreiking der prijzen, om half acht afbreken en konden we rijk gezegend dien eersten dag besluiten.

De 2de dag zou niet minder goed zijn, want om 10 uur des morgens verzamelden we ons zooveel we konden in 't nieuwe lokaal, 1ste Kruisdiep, met een aantal brs. en zrs. uit den Valthermond, om te luisteren naar het woord, hetwelk de Heere onzen br. Voorganger gaf te spreken naar aanleiding van de woorden, vervat in Col. 3—14. We werden eerst gewezen op de natuurlijke liefde, die zeer sterk kan zijn, maar veeltijds nog met eigen liefde besmet is, de liefde Gods echter, welke wij moeten aandoen, gelijk de Apostel ons vermaant, is de band der volmaaktheid. Deze liefde blijft, omdat God eeuwig is, en alzoo ook Zijne eigenschappen. Bij dit opwekkend en vermanend woord werden we reeds heerlijk verkwikt. Hierna gingen we over tot het houden van een onderling liefdemaal, d t begon om twaalf uur met een flink gevuld lokaal. De eenvoudige, vrije, ootmoedige getuigenissen van genoten zegeningen, niet het miust van jongbekeerden, waren heerlijk, zoodat we ook vooral dien dag in de gemeenschap der brs. en zrs. aangenaam door onzen God verkwikt werden, en we hebben ervaren welk een zegen onze dierbare Heiland door Zijne menschwording heeft aangebracht.

We zijn in onze dagen rijk gezegend door de genade onzes Gods, en hoewel we moesten scheiden, we zullen als vrijgekochten door het bloed des Lams eens elkaar weer ontmoeten, is 't niet hier dan voor den troon van God en het Lam, waar we dan het eeuwige Liefdemaal zullen vieren in de onmiddellijke nabijheid van Hem, die ons Gode kocht met Zijn bloed. De Heere geve ons nog veel van die geneugten op onze doorreis naar het hemelsch Jeruzalem! En Hij wil het doen, als wij maar in nauwe verbinding met Hem blijven, en Zijne gemeenschap boven alles dierbaar achten. Dit behoeft gelukkig niet slechts te zijn op het Kerstfeest, maar dat wil Hij ons altijd en overal schenken, Zijn Naam ter eere. Halleluja!

L. W., Secr.

Gemeenschap met God.

Als twee vrienden vertrouwelijk met elkander om zullen kunnen gaan, is 't een eerste vereischte, dat zij

eens geestes zijn en het hart voor elkander uit kunnen storten. Wederkeerig deelen zij elkander mede, wat in hun hart is, en zijn open voor elkander. Zij spreken gaarne te zamen over de meest intieme zaken.

Zoo oefent de ware Christen ook gemeenschap met God. Wij bidden tot Hem en prijzen Zijn heiligen Naam in ons lied enz. Als wij dit doen, spreken wij tot Hem en Hij hoort ons. Dit beteekent echter nog geen gemeenschap. Dit is maar één zijde der gemeenschap. Wat noodig is, is dat God ook tot ons spreekt en wij naar Hem luisteren.

Als twee personen met elkander gemeenschap hebben, doet niet de ééne al het spreken en de andere niets dan luisteren, maar zij spreken en luisteren bij beurten. Als wij tot God spreken in het gebed en in onze lofzangen, hoort Hij, maar ook wederkeerig moeten wij hooren als God tot ons spreekt. »Ik zal hooren wat God de Heere zal spreken.« Als God tot ons spreekt door Zijn heiligen Geest, is het die stille zachte stem in ons, die wij leeren kennen als Gods stem.

Bunyan verhaalt ons in zijn Christenreise, hoe boodschappers uit de hemelsche stad de pelgrims tegemoet komen om hun aan te moedigen op den weg. Deze heilige engelen, met hun blinkende kleeding en aangezichten, schijnend als het licht, daalden neder om met Christen en Hoop te wandelen naar de hemelsche stad, en op den weg met hen te spreken over de hemelsche dingen.

Wij allen kennen de geschiedenis wel; het is zeker iets grootsch om te mogen wandelen en spreken met een engel tot ons afgezonden. De geschiedenis in den bijbel is nog veel heerlijker waar wij lezen, »dat Henoch wandelde met God, Noach wandelde met God, Mozes sprak met God van aangezicht tot aangezicht, juist als een vriend met zijn vriend spreekt.« Het is zeker nog beter om met God te wandelen en te spreken, dan dit te doen met een engel. Hetzelfde voorrecht, dat Mozes, Henoch, Noach, Samuël of Jesaia geschonken wordt, wordt ook ons van Gods wege vergund; bij Hem is geen aanneeming des persoons. Gij en ik mogen even dicht bij God leven, als de profeten van ouds; dezelfde gemeenschap met den Heer genieten, als de discipelen op den berg der verheerlijking. Wij mogen en kunnen met God wandelen. Wij mogen tot onzen God spreken als van aangezicht tot aangezicht in ons dagelijks leven. Wij mogen en kunnen Gods stem hooren en naar Hem luisteren met een stille ziel, die op den Heere wacht. Wij mogen en kunnen leven in voortdurende gemeenschap met onzen God. Zij het ons aller deel.

Vert.

G. DE W.

† Jozeph Lehmann. †

Door een particulier schrijven vernamen wij, dat broeder Lehmann, de hooggeachte leeraar aan ons Theologisch Seminarie te Hamburg, na eenē korte ongesteld-

heid is overleden. Dit bericht heeft ons diep getroffen en zal smartelijk zijn voor vele duizende gedoopte Christenen in Europa en daar buiten, zeker het allermeeft in zijn eigen vaderland, niet het minst voor de vele leeraren onzer Gemeenten, die zijn discipelen zijn en hun leeraar zoo hoogelijk waardeerden en eerden. God trooste allen.

Meerdere bijzonderheden zullen wel volgen.

N. v. B.

WEEK DER GEBEDEN.

Evenals ieder jaar, werd ook nu weer de eerste volle week des jaars door de leiders der Evangelische Alliantie aangewezen tot algemeen en vereenigd gebed, door alle belijders des Heeren Jezus in verschillende kerken en gezindten.

De onderwerpen voor iederen avond werden gedrukt zoo veel mogelijk aan ieder belangstellende ter hand gesteld. Zoo geschiedde het althans hier te Stadskanaal, door Christenen uit de Hervormde en Luthersche kerken en de Baptisten. Bijzondere publiciteit werd er hier niet aan gegeven, omdat men er geen publieke samenkomsten in den gewonen zin van wilde hebben, maar meer bepaaldelijk bijeenkomsten van bidders.

Zoo is het dan ook heerlijk geworden, want 't waren inderdaad samenkomsten tot gebed, die 6 avonden achtereens, vier in 't Onthoudersgebouw te N. Stadskanaal en twee in de Baptistenkerk te Stadskanaal (W.) gehouden werden. Die gebedsuren werden beurtelings door een der Voorgangers van genoemde gezindten ingeleid en het onderwerp zoo veel noodig toegelicht.

Er werd diep gevoeld de hooge beteekenis van het gemeenschappelijk gebed met de vele duizenden van Gods kinderen over de gansche aarde, en er werden gebeden en smeekingen gehoord voor alle menschen en voor den arbeid van Gods kinderen op 't gebied van Gods koninkrijk. Er was gebed.

Wij verwachten veel van het geloovig gebed, en zien uit naar nog veel heerlijke, krachtige dingen, die God door zijne kinderen doen zal.

De Alliantie-beweging moge nog niet het normale van de gemeenschap der heiligen zijn, wij meenen er toch een verblijdenden vooruitgang in te bespeuren, en daarvoor danken we God.

St.

EEN ALLIANTIE-BROEDER.

EEN EN ANDER.

.. Statistiek der Engelsche Baptisten. De vorige statistiek der Engelsche Gemeenten vermeldde de heerlijke resultaten voor haar van de groote opwekking in Wales en was treffend.

Van zulke groote uitbreidingen kan er over het pas

achterliggende jaar niet gesproken worden. Nochtans hebben de Engelsche broeders ruimschoots reden tot dankbaarheid. Het ledental der Gemeenten steeg van 426563 tot 434741, een aanwinst dus van 8178 zielen. Het aantal Gem. werd met 54 vermeerderd en bedraagt thans 2988. Er werden 33 nieuwe kerken geopend. Al de kerkgebouwen te samen kunnen aan 1421742 personen plaats verleen. Ook het Zondagsschoolwerk heeft uitbreiding bekomen. Er kwamen 818 onderwijzers en 8460 leerlingen bij. Het aantal Predikanten steeg met 26.

.. De geschiedenis van een Bijbel. In een kerk in Salzburg ligt op het altaar een half vergane en verbrande Bijbel tot een eerbiedig aandenken aan de bittere vervolgingen in de 16e, 17e en 18e eeuw. Die Bijbel is atkomstig uit het jaar 1548 en is 5 maal in den brand geweest en wel 20 maal begraven, maar kwam telkens weer voor den dag. Dit exemplaar des Bijbels is wel een aangrijpend zinnebeeld van de bedreiging en onderdrukking der H. Schrift, zonder echter verwijderd te kunnen worden.

.. Dowie. Deze ongelukkige man is thans, zooals men uit Chicago bericht, hopeloos waanzinnig geworden. Voor eenigen tijd liet hij zich nog eens, gehuld in zijn prachtig ambtsgewaad, in een draagstoel naar den Sion-tabernakel dragen. Toen men hem daar had neergezet, begon hij zulk een onzinnige taal te voeren en zoo wild te gesticuleeren, dat sterke mannen hem eindelijk moesten wegdragen en opsluiten. Spottend gaat het nu in Chicago van mond tot mond: „Jammer, dat dit voor dertien jaar niet gebeurd is, in welke hij ons door al zijn bedrijven 15 millioen Dollars afgenomen en 6 millioen schulden achtergelaten heeft.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Ontvangen van de Gem. te Workum f 10; van de Gem. te Zutphen f 12.08½, en van de Meisjesvereening „Maranatha" aldaar f 6.73½.

N. v. BEEK.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van T. A. N., Holland, Mich., Am. f 2.20; van P. de W., Hudsonville, Am. f 4.40 (voor 1905 en 1906); van H. M., Antwerpen f 2.20; van K. v. P., Paterson 1 Dollar; van C. B. te Spijkenisse f 1.80; van A. H., Stelle f 1 (voor advertenties) en daarbij nog f 9 met bijschrift: „Uit dankbaarheid voor het zenden van „De Christen"; van M. G. de J. te Katwijk aan Zee f 0.90.

N. v. BEEK.

Verloofd:
S. C. ROSENBAUM
en
KLASINA DE VRIES.
NIEUW BUINEN,) Januari 1907.
STADSKANAAL,)

Zoo even verschenen bij den
Boekhandelaar A. KI. DE VRIES
te Rottevalle (Fr.):

VAN DE ARME FRIESCHE HEIDE,

met 9 illustratiën, door Ds. J. A. VISSCHER, Ned. Herv. Pred. te Rottevalle. Prijs slechts f 0.25, ten voordeele van de Evangelisatie aldaar.

Wie last heeft van **taalfouten** schrijven, koope „Practisch Taalonderwijs,” een boek van 368 blz., dat op zeer prettige wijze U, zonder onderwijzer, de Nederlandsche Taal zuiver leert schrijven en tevens goed stellen. Fr. p. p. tegen postw. à f 1.35. B. WESTER, Uitgever, Nijverdal. P.S. Wie er eerst meer van wil weten, vrage het gratis prospectus aan.

ABONNEERT U OP DIT BLAD.

Plaats uw Advertenties in dit blad.

Harmonika's, Violon etc.

Een vertrouwd Nederlandsch adres voor particulieren en handelaars. Ruime keuze, billijke prijzen! Geïllustreerde Prijsconrant gratis! **JOH. DE HEER, Rotterdam.**

Advertentiën van een tot vijf regels f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelige condities.

DE ZEGEN VAN EEN EENVOUDIG GEBED.

Luther, de groote Hervormer, was op zekeren avond zeer misnoedig. Zijne vijanden waren zoovele en zoo machtig, dat het hem ging als Elia weleer, die ook wankelmoedig uitriep: „Ik ben alléén overgebleven, en zij zoeken mijne ziel.” Maar God had er reeds voor gezorgd, dat Zijn trouwe dienstknecht vertroost en bemoedigd zou worden.

De doctor richtte zijne schreden naar buiten de stad; de vrije natuur zou hem misschien goed doen.

Na een weinig wandelens kwam hij voorbij eene hut, en hoorde daar binnen de stem van een die bad. „Och, heer!” zoo hoorde Luther smeeken, „bewaars toch Uwen trouwen getuige, Maarten Luther, voor twijfelmoedigheid, en geef toch, dat hij niet uit vrees voor de menschen ophoude Uw Woord te prediken!”

Ker hij het wist lag de Hervormer ook op de knieën om mede te bidden en tegelijk zijnen God te danken voor de versterking van zijn vertrouwen door het gebed van dien eenvoudigen daglooner, en later heeft hij meer dan ééns betuigd, dat dit gebed een middel in Gods hand was geweest, om zijn wankelend geloof te bevestigen.

Wie zal zeggen welk een gewichtigen invloed deze kleine gebeurtenis op het gezegende werk der Hervorming heeft gehad.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Ons vernederen kunnen ook onze medemenschen; ons verootmoedigen kan alleen de genade Gods!

Het geloof maakt den Christen, het leven bewijst den Christen, het lijden loutert den Christen en het sterven kroont den Christen.

Zij weten weinig van het christelijk leven, die alles uitdrukken kunnen, wat zij gevoelen.

Een kind op te voeden zonder God is een misdaad, waardoor men God berooft en het kind vermoordt.

In het leven moet het blijken, of wij waarlijk zijn, wat wij ons in de eenzaamheid verbeelden.

Een Christen heeft een ruim hart en een nauw geweten. Een wereldling daarentegen heeft een ruim geweten en een eng hart.

Het recht zegt: „Ieder het zijne.” De liefde spreekt: Ieder het mijne.

Laat uw hand bereid zijn om te geven, uw hart om te vergeven, uw gemoed om toe te geven.

EEN GETUIGENIS ZONDER WOORDEN.

Dr. Banks, een Engelsch predikant, verhaalt van een familie in een zijner Gemeenten, die de diensten inriep van een sterke zuster, om de grootmoeder te verzorgen, die hulpbehoevend was en veel gedragen moest worden. Daar door waren zij genoodzaakt vaak van verpleegster te veranderen, aangezien geen vrouw de vereischte krachtsinspanning langer dan een half jaar aan

één stuk kon volhouden. Ik merkte, zegt Dr. Banks, dat elke zuster, die daar werkzaam was geweest, bekeerd werd.

Toen dit de derde maal geschiedde, vroeg ik de jonge vrouw, wat het was, dat haar Christus voor haar deel had doen kiezen. Zij zide: „Dat komt zóó. Jaren geleden heb ik tot mijzelf gezegd, dat, als ik ooit een familie zag, die leefde in Christelijken geest, ik Christin zou worden. Nu

kwam ik hier, en van den vroegen morgen tot den laten avond ontdekte ik in de regeling van het huishouden, in de verhouding van mijnheer en mevrouw tot elkaar, van de dochter tot haar ouders en van dezen tot haar en in de verhouding van allen tot mij, iets zóó vriendelijk, zóó voorkomend, zóó Christelijks, dat ik gevoelde, dat ik nu de mijn belofte moest verbreken, of aanstonds Christus moest zoeken.”

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureau „De Christen“, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

WIJ VERGETEN.

Wij vergeten; God gedenkt.
Onze daden, onze woorden,
Die wij uitten, die wij smoorden,
Wat gegriefd heeft, wat gekrenkt,
Wat ons kort slechts heeft gespeten,
Kort vervuld heeft met berouw,
Waar we al lang niets meer van weten,
Schoon 't ons altijd heugen zou....
God gedenkt het — wij vergeten.

Wij vergeten; God gedenkt.
God gedenkt, en doet gedenken,
Door Zijn woorden, wegen, wenken,
Door de teugen, die ons drenken
Uit den beker, dien Hij schenkt.
Wel dengene, wel dien allen,
Die het in de schuld doet vallen,
Als hij ernstig brengt aan 't licht
't Lang vergeetne, fraai verbloemde,
't Met zoo schoonen naam vernoemde,
En 't geheugen tot zijn plicht!
Wel hem, die zich zelven richt;
Die ootmoedig wil beweenen,
Niet verschoonen, niet verkleenen
Wat hem God herinnerd heeft,
En geen troost heeft dan dien eenen:
God vergeet niet, maar — vergeeft!

N. BEETS.

De gewichtige beteekenis des doops voor den geloovige,

DOOR B. PLANTING.

Rom. 6 : 3, 4.

(Vervolg.)

II.

Geven wij nu vervolgens acht op hetgeen der geloov-

vige door den doop verzekerd wordt, dan behoeven wij daarbij niet iets denkbeeldigs te zoeken, maar er wordt ons in bovenstaanden tekst en het verband als van zelf stof genoeg aan de hand gedaan. En wij houden ons overtuigd, dat, bij de ontwikkeling van dit punt, ons ook op nieuw het gewichtige van de beteekenis des doops voor den geloovige zal blijken.

In de eerste plaats ontvangt de geloovige, door zich te laten doopen, de duidelijke verzekering van zijne rechtvaardiging van de zonde. Immers op treffende wijze zegt hem de doop, dat *hij* niet meer leeft. En welk een groot misdadiger hij nu ook geweest zij, welk een vreeselijke straf hem ook wachtte, dat alles komt thans niet meer in aanmerking. De dood maakt aan alles een einde. Wanneer een misdadiger vóór de voltrekking van zijn vonnis sterft, dan is hij daardoor van de straf ontheven. Zoo is het ook gesteld met betrekking tot de rechtvaardigmaking des zondaars. Duizenden bij duizenden hebben het voor en na geprobeerd en probeeren het nog, om door inspanning van eigen kracht, deugd, lietedadigheid, stipte naleving van godsdienstige voorschriften, bestaande in 't vervullen van kerkelijke plichten enz. enz. voor God gerechtvaardigd te worden. Doch den beste van die allen is het nog op verre na niet gelukt! De eenige weg, die tot de voor God geldende rechtvaardigheid voert, is de weg *door den dood tot het leven*. De natuurlijke mensch is zóó doortrokken van de zonde, dat er van geen herstellen of opknappen meer sprake kan zijn. Alleen door den dood wordt men van den toestand der zonde verlost — gerechtvaardigd voor God —. Laten we u zulks met een geschiedenisje duidelijk trachten te maken.

Voor ettelijke jaren woonde, in de nabijheid van een net stadje in Noord-Duitschland, een rijk en aanzienlijk

man. Er waren al eenige jaren voorbij gegaan sedert hij met zijne vrouw — ook een aanzienlijke dame — was gehuwd. Tot hun niet geringen spijt bleef het anders zoo gelukkige echtpaar kinderloos. Dit deed hen besluiten om een ouderloos knaapje uit de buurt als hun eigen kind aan te nemen. Een jaar later werden zij echter verrast door de geboorte van een eigen zoontje. De beide jongens groeiden later flink en gelukkig met elkander op en wisten niet beter of zij waren broertjes. Doch op verderen leeftijd gekomen werd de aangenomen zoon door een listigen onderkruiper op 'teen en ander dienaangaande opmerkzaam gemaakt en werd hem de satanische raad gegeven, om op voorzichtige wijze zijn mededinger onschadelijk te maken. En ofschoon de jongeling daartoe in 'teerst volstrekt niet geneigd was, bezweek hij toch eindelijk voor de listige voorstellen des verleiders. Hij was thans in Satans macht en hoe krachtig de stem van zijn geweten ook protesteert, „de moordenaar van den beginne” hield de overhand. Op een daarvoor geschikt oogenblik stiet hij nu den dolk in 't hart van den zoon zijns weldoeners; doch nauwelijks is de gruweldaad volbracht, of een ongedacht toeval heeft den moordenaar verklapt. Deze, de gerechtelijke straf vreezende, neemt thans ijlings de vlucht. Eenige dagen gingen voorbij, zonder dat iemand iets van den misdadiger vernam. Ondertusschen was zijn vonnis reeds geveld. De doodstraf wachtte hem. Eindelijk werd de moordenaar door den houtvester gevonden, doch . . . hij was dood. Hij had de handen aan zijn eigen leven geslagen. 't Was dus niet meer mogelijk het vonnis nog aan hem te voltrekken. *Hij was dood!*

Zoo nu is het ook met degenen, die met Christus tot Zijnen dood gedoopt zijn. Door ons te laten doopen leveren wij eenvoudig het bewijs, dat wij gestorven zijn. Wij vinden alzoo in den doop niet het *middel* tot rechtvaardigmaking, maar wel het *bewijs* onzer rechtvaardiging. In vers 7 lezen wij: „Want die gestorven is, die is gerechtvaardigd van de zonde.” Wij menschen hebben een *zichtbaar bewijs* voor deze alomvattende waarheid noodig. De Heer, die onze behoeften kent, heeft ons zulk een bewijs in den doop geschonken. Hij zelf achtte dat voor ons noodig. Daarom is het, dat de Heer Jezus Zijnen jongeren beveelt om degenen, die zij door 't Evangelie tot discipelen hadden gemaakt, te doopen (Matth. 28 : 19). Zij belijden daardoor gestorven te zijn, Hij verzekert hun daardoor hen als zoodanig te willen beschouwen, waarin Hij alsdan hunne volkomene rechtvaardiging erkent. Wat is er heerlijker in godsdienstig opzicht te denken, dan 't bewustzijn van volkomen gerechtvaardigd te zijn voor God? Zonder datzelfde hebben alle godsdienstvormen niet de minste waarde. Dat bewustzijn sluit dan ook 't bezit van den vrede met God in zich (Rom. 5 : 1), een vrede kostbaarder dan het uitgelezen zilver en het beproefde goud.

Wanneer de Heer alzoo Zijne jongeren beveelt om de geloovigen te doopen, dan doet Hij dat niet, opdat die geloovigen daardoor enkel hunne onderworpenheid

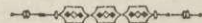
aan Hem te kennen zouden geven, maar veeleer, opdat zij, met het oog op de gewichtige beteekenis des doops, daardoor zelve gezegend zouden worden. Wie dus den doop als een knellend juk voor den geloovige beschouwt, dwaalt schromelijk, en doet den Heiland oneer aan.

De doop verzekert den doopeling echter niet alleen, dat hij thans gerechtvaardigd is van de zonde — want dat zou op zichzelf nog zeer weinig baten — maar hij zegt hem ook, dat, gelijkerwijs hij eene plante met Christus is geworden in de gelijkmaking Zijns doods, *hij ook alzoo ééne plante met Hem zal zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding*. Met Christus te leven, ziedaar het origineele en 'teenig geldende punt in 't godsdienstig leven. Doch de groote vraag is: hoe komen wij tot dat leven? De eenige weg, die tot de bron des levens voert, wordt ons aangewezen in deze korte, doch besliste uitnoodiging des Heeren: „Volg Mij!” Jezus te volgen van Gethsémané door de rechtzaal naar Golgotha; ons daar te verliezen in het offer Christi, door ons één te verklaren met Hem, die om uw- en mij-nentwille daar stierf; dat brengt ons ook als vanzelf met Hem in 't graf; en daar zal Gods engel ook ons het graf ontsluiten en . . . een nieuwe dag, een nieuw leven is voor ons aangebroken! De banden des doods zijn geslaakt, de windselen afgevallen, en verheerlijkt rijzen wij uit 't graf. Doch laten we trachten ons duidelijker en eenvoudiger op dit punt uit te drukken.

Wij zijn gestorven, veroordeeld in den persoon van Christus, die als onze vertegenwoordiger (plaatsvervanger) stierf; vol vreugde onderwerpen we ons nu aan de begrafenis van den ouden mensch, door in het water — zinnebeeld van den dood — af te dalen om geheel begraven te worden. Daarna rijst men weder uit het water op, gelijk Christus uit het graf verrees, niet om andermaal weer te lijden, te sterven en begraven te worden, maar om voortaan in nieuwigheid des levens te wandelen. Het *gaan in* het water beeldt dus den *dood* en de *begravenis* van Christus af, stelt het oordeel en het einde van het eigen „ik” voor; terwijl het *verrijzen uit* het water des doopelings heerlijke *opstanding* in Jezus, het begin der nieuwe schepping aanduidt. De dood van Christus is het einde van de oude, Zijne opstanding het begin van de nieuwe schepping. De geloovige gaat dus op zinnebeeldige wijze uit deze oude wereld van zonde, duisternis en dood over in de nieuwe schepping van rechtvaardigheid, licht en 'teeuwig leven (2 Cor. 5 : 17).

Wilt ge deel hebben aan het leven van Christus, het eeuwige leven, geef dan gehoor aan Zijn dringende uitnoodiging en volg Hem, door den dood tot het leven.

(Slot volgt.)

Bijbelsche wenken

voor Zondagsschool en Huisgezin.

De opwekking van Lazarus. — Jezus zegent de kinderen.

Zondag 27 Jan. (Joh. 11. Luk. 18:15—17.

Matth. 19:13—15.)

Zou iets voor den Heere te wonderlijk zijn? Om Israël tot die geloofshoogte te brengen, moest menige zware beproeving dienst doen, bij de Roode Zee, in de woestijn en in Kanaän, waar de Heer telkens toonde, uit allen nood te kunnen verlossen.

Dat voor den Heer Jezus niets te wonderlijk was, is ook duidelijk geworden uit Zijne heerlijke daden tot redding van ellendigen, zoodat meteen Zijne liefde daarin openbaar werd. Zijne doodenopwekkingen vooral toonen duidelijk Zijne goddelijke zending en opdat den spitsvondigen menschen, die tot hun eigen verderf vele vonden zoeken, geen oorzaak van twijfel zou overblijven, heeft Hij niet slechts het pas gestorven kind van Jairus, maar ook den op de baar liggenden jongeling te Naïn, en eindelijk nog Lazarus te Bethanië, opgewekt, die reeds vier dagen in 't graf gelegen had.

Het was zeker wel in den laatsten tijd van Jezus' omwandeling op aarde, toen reeds de Joodsche overheid met haat jegens Hem vervuld was, dat Lazarus, de broeder van Maria en Martha, (eene familie te Bethanië, nabij Jeruzalem) ernstig krank werd. De zusters, bekend met het verblijf van den Heiland, die dikwijls de welkome gast in hunne woning was, zonden daarom tot Hem de veelzeggende boodschap: »Heere, dien gij liefhebt, is krank.« Eigenaardig, maar toch zeer geruststellend luidt zijn antwoord: »Deze krankheid is niet tot den dood, maar ter heerlijkheid Gods,« en als Hij vervolgens nog twee dagen toeft, hebben de jongeren zeker gedacht, dat het wonder der genezing uit de verte verricht was, zoodat 't hun vreemd voorkomt, dat de Heer nog naar Judea wil terugkeeren, waar Hem de Joden hadden willen steenigen (Joh. 8:59, Joh. 10:31) terwijl zij evenmin begrijpen, dat de slapende Lazarus gewekt moet worden, vóór de Heer hun vrijuit zegt, dat hij inmiddels reeds gestorven is. Dan echter zijn zij bereid mee te gaan, hoewel de zwaar-moedige Thomas weinig anders durft vermoeden, dan dat zij den dood in de kaken loopen.

Zoo naderen zij Bethanië, de jongeren vol zorg, de Heiland wetende, wat Hij doen zal, terwijl de zusters reeds vier dagen den overleden broeder beweenen, omgeven van vele deelnemende vrienden, maar nog altijd uitzien naar dien éénen Vriend, van Wien zij hulp verwachten. Niet zoodra heeft Martha dan ook de nadering van den geliefden Meester vernomen, of zij snelt Hem tegemoet en geeft haar leedwezen over Zijne afwezigheid, maar tevens niet onduidelijk hare hope te

kennen, dat Hij nog iets met Lazarus voorheeft, in verband met Zijn geruststellend woord (vs. 4). Deze geloofshoop wordt door de vertroostende woorden des Heeren, haar toegevoegd, niet weinig gesterkt, zoodat zij ook haar zuster Maria bij deze Bron der Vertrouwing gaat roepen, die zich, gevolgd door de haar beklagende Joden, met hare groote droefheid aan Jezus' voeten neerwerpt, haar hart uitstortende met de woorden: »Heere, indien Gij hier geweest waart, zoo ware mijn broeder niet gestorven.«

De overstelpende droefheid, hier door den dood, die bezoldiging der zonde, veroorzaakt, ontroerde ook het liefhebbende hart van Jezus, en Zijn tranen spraken hier zeker duidelijker dan woorden; vooral voor de omstanders, die reeds hunne gevolgtrekking begonnen te maken, dat Hij Lazarus wezenlijk liefhad en toch zijn dood niet voorkomen had, waartoe zij Hem wel in staat achtten.

Naar 't graf gegaan zijnde, beveelt de Heer, dat men den steen zal wegnemen, waarbij Martha de bedenking maakt, dat 't lijk reeds tot ontbinding moet zijn overgegaan, en een »Heb ik u niet gezegd« enz. van Jezus is noodig haar geloof te versterken, waarop Hij zelf opwaarts ziende, den Vader dankt voor de opwekking, die nog geschieden moet, opdat toch de schare in Hem mag leeren gelooven.

Vervolgens roept Zijn machtwoord den gestorvene in 't leven en laat 't ontbinden der grafdoeken over aan degenen, die dat kunnen doen, terwijl Hij zich verheugt in het geluk der beide zusters, wier droefheid tot blijdschap werd, maar zeker niet 't minst in het geloof, dat door dit voorval in veler hart is gewekt, zoodat deze krankheid, hoewel voor 't oogenblik iets smartelijks, toch de verheerlijking Gods ten gevolge had.

a. Dien Gij liefhebt, is krank. Het lijden treft ook niet zelden de beminden des Heeren, soms als kastijding en middel tot loutering, soms ook ten behoeve der ongeloofigen, maar altijd, opdat God er in verheerlijkt worde en menschen er door gelukkig gemaakt zullen worden.

Dat doel des Heeren voor oogen te hebben geeft kracht in den lijdensweg, ook al wordt het gebed om uitkomst schijnbaar niet verhoord, want waarlijk, de zielen der menschen zijn den Heer dierbaar en welk kind van God zou niet willen lijden, als 't kan dienen om anderen tot het geloof te brengen.

b. Ik ben blijde om uwentwil. Wij zien in deze geschiedenis een voorspel van hetgeen straks met den Heiland zelf zal plaatsvinden, maar Hij, die Zijne vreugde vindt in het geluk der verlost menschenkinderen, denkt niet aan gevaren voor eigen persoon, wetende, dat niemand Hem aanraken kan, dan naar den bepaalden raad en voorkennis Zijns Vaders, als Zijne ure zal gekomen zijn. In den dag wandelen is dus zeker wel het leven der dienende liefde, naar den wil des Vaders, en Jezus volgelingen mogen ook in 't geloof alzoó de gevaren trotseeren.

c. Ik ben de Opstanding en het Leven. Wat een onderscheid bij al de troostende vrienden en geburen.

Gelukkig die 't, als Martha en Maria, bij Hem zoekt in droefenis en benauwdheid, want Hij weet niet alleen met de lijdenden mee te gevoelen als *mensch*, maar als *God* kan Hij ook elk gemis herstellen en als *de Opstanding en het Leven* geeft Hij de dooden terug na kortstondige scheiding.

d. Jezus weende. Niet, omdat Hij dit leed niet had kunnen voorkomen, want Hij was blijde over dit droevig voorval om der discipelen wil, niet omdat 't verlies onherstelbaar was, want Hij wist, wat Hij doen zou en dat 't uitloopen zou op de verheerlijking Gods en geloof in Hem als de gezondene des Vaders. Die tranen zeggen dus meer, dan dat Hij Lazarus liefhad. Zij geven Zijne liefde tot de gevallen menschheid in 't algemeen te kennen en tevens Zijn innigen afkeer van hem, die het geweld des doods had, d. i. den duivel, uit wiens wreede macht Zijne goddelijke ontferming ons wil verlossen. Daartoe was echter eene reis naar Bethanië en tot aan het graf niet voldoende, maar moest Hij zelf den bitteren kruisdood ondergaan en niet slechts Zijn tranen, maar Zijn dierbaar bloed gestort worden.

Ziet zondaars, hoe lief Hij u had!

Kinderen zijn, evenals groote menschen, aan den dood onderworpen, die de bezoldiging der zonde is, en waarop 't oordeel volgt. Hoe gelukkig, dat dezelfde Heiland, die groote menschen in hun droefheid te hulp kwam, ook 't bewijs geleverd heeft, dat Hij de kinderen liefheeft en gaarne tot zich ziet naderen, want als de discipelen ze willen weren, dan zegt Hij: »Laat ze tot mij komen en verhindert ze niet, want derzulken is 't Koninkrijk der hemelen.«

a. Kinderen hebben ook hunne droefheid, waarmee ze bij Jezus altijd terecht kunnen.

b. Voor Christenmoeders zou 't er niet best uitzien, wanneer ze niet met hunne kinderen tot Jezus mochten naderen. Nu Hij 't echter gezegd heeft, die den sleutel Davids heeft, is de deur open en niemand kan ze sluiten.

c. Kinderen moeten dus niet als groote menschen komen, maar groote menschen moeten als de kinderen komen. Gelukkige kinderen!

N. P.

K. K.

DE ADVENTISTEN.

De Adventisten ontleenen hunnen naam van het woord »Advent« d.w.z. nadering, welk woord betrekking heeft op de wederkomst van Christus. Het is een dweeperige sekte, die in het midden der vorige eeuw door William Miller in het leven geroepen werd; zijne aanhangers werden ook »Milleristen« genoemd. Zij hebben zich in meerdere partijen gesplitst, waarvan de Zevendedags-Adventisten de grootste is. Deze viert den joodschen Sabbath en leert de zielslaap, alsook de volkomen vernietiging der goddeloozen. Dit zijn de dwalingen, die wij iets nader willen bezien.

1. De Joodsche Sabbath is ook voor het

N. Verbond verplichtend. Zij leeren, dat men den zevenden dag der week moet houden, en wel op dezelfde wijze, als de voorschriften daaromtrent in de wet van Mozes gegeven zijn. In dit stuk zijn zij Joden en geene Christenen. Zij staan nog onder den vloek der wet, niet in de heerlijke vrijheid der kinderen Gods, waartoe ons Christus door zijn verlossingswerk gebracht heeft. Zij zijn schuldig de geheele wet te houden, of zij worden er door verdoemd. »Want zooveel als er uit de werken der wet zijn, die zijn onder den vloek.« (Gal 3 : 10). En van uit dit gezichtspunt, waartoe de Apostel ons leidt, bevestigen zij hun eigen verdoemenis. »Christus is u ijdel geworden, die door de wet gerechtvaardigd wilt worden; gij zijt van de genade vervallen« (Gal. 4 : 5), want zij houden de Sabbath-wet lang niet zuiver, ook kunnen zij haar onder ons klimaat niet stipt nakomen, want wij lezen: »Dit is het wat de Heere gesproken heeft: Morgen is de ruste, de heilige Sabbath des Heeren: wat gij bakken zoudt, bakt dat, en ziet wat gij zieden zoudt; en al wat overblijft, legt het op voor u in bewaring tot den morgen.« (Exod. 16 : 23). »Ziet, omdat de Heere u den Sabbath gegeven heeft, daarom geeft Hij u den zesden dag voor twee dagen brood; een ieder blijve in zijne plaats: dat niemand uit zijne plaats ga den zevenden dag« (Exod. 16 : 29). »Gij zult geen vuur aansteken in eenige uwer woningen op den Sabbath-dag« (Exod. 35 : 3). De joodsche Sabbath was voor Israël en Palestina gegeven. Daar kon hij gehouden worden, hier niet. Met het N. Verbond is een nieuwe dag gekomen, de opstandingsdag van Jezus Christus, de eerste dag der week, dien wij uit liefde en dankbaarheid in den Geest van Christus, als den dag der voleindigde Verlossing, heilig houden, tot het hoogste welzijn der ziel: »En op den eersten dag der week, als de discipelen bijeengekomen waren om brood te breken« (Hand. 20 : 7). »Op elken eersten dag der week legge een iegelijk van u iets bij zich zelve weg« (1 Cor. 16 : 2).

Dit wordt door den geheelen geest des N. Testaments ondersteund, zoodat wij in het vieren van den eersten dag der week op N. Testamentischen grond staan, die den Adventisten ontbreekt, die als Judaizeerende dwaalleeraars een plaats innemen en de Christenen weder onder het drukkende juk der wet willen brengen.)

2. De Sabbath een verzegeling. Zij houden het er verder voor, dat de joodsche Sabbath, d. w. z. het houden van den zevenden dag, de in de »Openbaring« genoemde verzegeling is, waar wij lezen: »En ik zag, en ziet het Lam stond op den berg Zion, en met hem honderd vier en veertig duizend, hebbende den naam zijns Vaders geschreven aan hunne voorhoofden (Openb. 14 : 1), verder »En ik hoorde het getal dergenen, die verzegeld waren: honderd en vier en veertig duizend waren verzegeld uit alle geslachten der kinderen Israëls« (Openb. 7 : 4), waarmede de geschiktheid, om »te dien tijde — bij de wederkomst van Christus — te

*) Wie hierover meer ingaand Bijbelsch onderricht wensch, leze het boekje uit ons depôt over Sabbat of Zondagviering.

DE RED.

staan voor den Zoon des Menschen,« en de toekomstige zaligheid verbonden wordt. Daarentegen wordt de »Zondag« d. w. z. het houden van den eersten dag der week, als het merkteeken van het beest aangegeven. »En het maakt, dat het aan allen, kleinen en grooten en rijken en armen, vrijen en dienstknechten, een merkteeken geve aan hunne rechterhand of aan hunne voorhoofden« (Openb. 13 : 16), dat allen, die dat merkteeken dragen, »in den poel des vuurs, die met sulfer brandt« (Openb. 19 : 20) geworpen worden, dat zij de eeuwige zaligheid verliezen en als goddeloozen worden vernietigd. Alle niet-Adventisten worden vernietigd, omdat Jezus en niet de Sabbath hun Heiland is. Alle Adventisten worden dus zalig. Bestaat er een willekeuriger spelen met de heerlijkste heilswaarheden en met de ernstigste gerichts aankondigingen der H. Schrift, dan met deze van de »Verzegeling« en van het »merkteeken van het beest?« Is hier nog wederleggen noodig? Genoemde theorie veroordeelt zich zelf. De Schrift spreekt gelukkig geheel anders van de verzegeling der kinderen Gods: »Evenwel, het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De Heer kent degenen, die zijne zijn (die met den H. Geest verzegeld zijn, Ef. 4 : 30), en: Een iegelijk, die den naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid« (II Tim. 2 : 19).

3. De zielenslaap, d. w. z. dat de zielen der afgestorvenen tot den opstandingsdag in het graf slapen. Deze dwaalleer mag door zekere schriftuurplaatsen schijnbaar, maar valsch, bewezen worden, door plaatsen als: »Want gij zult mijne ziel in de hel niet verlaten« (Ps. 16 : 10) (beter: in het doodenrijk niet verlaten) »De dooden zullen den Heer niet prijzen, noch die in de stilte nedergedaald zijn« (Ps. 115 : 17); »Maar de dooden weten niet met al« (Pred. 9 : 5) e. a. Doch eensdeels dragen deze teksten een dichterlijk stempel, zooals ons de samenhang aantoon, anderdeels zijn het O. Testamentische teksten, ten tijde eener nog onvolkomen hoogte der goddelijke openbaring. In het N. Testament vinden wij niets van een zielenslaap. Het is een vraag of de ziel wel slapen kan. Onze droomen schijnen daartegen te protesteeren, daar zij de ziel bezighouden, terwijl het lichaam slaapt. Zoo, ook »bij den dood verlaat de ziel het lichaam en gaat tot God, die haar gegeven heeft (Pred. 12 : 7). De ziel van ieder mensch gaat naar den Hades, om daar aan haar tusschentoestand overgeleverd te worden en te rusten, met bewustheid en gevoel, tot aan den dag der opstanding. Dat wordt ons door vele schriftuurplaatsen geleerd. De zielen onder het altaar verlangen naar hunne voleinding. Ik zag »onder het altaar de zielen dergenen, die gedood waren om het woord Gods, en om het getuigenis dat zij hadden. En zij riepen met groote stemme, zeggende: Hoe lange, o heilige en waarachtige Heerscher.... En hun werd gezegd, dat zij nog een kleinen tijd rusten zouden« (Openb. 6 : 9—11). Zij rusten, maar slapen niet. »De dooden die in den Heere sterven, zijn zalig van den dag huns doods aan; maar zij rusten« (Openb. 14 : 13). Lazarus in Abrahams schoot, het voorhof der zaligheid, wordt ge-

troost; de rijke man in de pijn, het voorhof der verdoemenis, wordt gepijnigd (Luk. 16 : 25). Jezus zelf verklaart: God noemt zich de God Abrahams, Izaäks en Jacobs. »God is niet een God der dooden, maar der levenden« (Matth. 22 : 32). Het N. Testament veroordeelt de leer van den slaap der zielen en bestempelt daarmede de Adventisten als dwaalleeraars.

4. De vernietiging der goddeloozen. Dientengevolge zullen alle goddeloozen, na hunne lichamelijke opstanding, volkomen vernietigd worden, d. w. z. ophouden te bestaan. Ook voor deze dwaalleer worden vele schriftuurplaatsen aangevoerd; plaatsen als: »de ziel die zondigt zal sterven« (Ezech. 18 : 4); »dit is de tweede dood« (Openb. 20 : 14), spreken volgens hen niet van den lichamelijken dood, maar van den dood der ziel. Hieruit besluit men, dat de goddeloozen vernietigd worden en ophouden te bestaan. Deze voorstelling berust op een dubbel verkeerd begrip; in de eerste plaats over het wezen der ziel en ten tweede over den aard van het sterven. 1. De ziel is de adem Gods in den mensch, »en de Heere God had den mensch geformeerd uit het stof der aarde, en in zijne neusgaten geblazen den adem des levens: alzoo werd de mensch tot een levende ziel.« Deze ziel kan niet sterven in den zin van ophouden te bestaan. Zij is niet te vernietigen evenmin als God zelf; ook de ziel van den goddelooze zal als God voortbestaan in alle eeuwigheid. Zij kan noch plotseling vernietigd worden, noch langzaam afnemen en zoo tot niets overgaan. 2. Sterven beteekent naar de Schrift niet vernietigd, maar gescheiden worden. De lichamelijke dood is de scheiding van ziel en lichaam. De »tweede dood« is de scheiding der ziel van God, in de verschrikkelijke verwijdering van God. In dien zin zal de ziel, die tegen God gezondigd en geen vergeving ontvangen heeft, sterven. De goddelooze zal niet vernietigd worden, maar eeuwig uitgesloten zijn van de zalige gemeenschap Gods, gelijk de geloovige haar eeuwig genieten zal. »En deze zullen gaan in de eeuwige pijn; maar de rechtvaardigen in het eeuwige leven« (Matth. 25 : 46). De H. Schrift brandmerkt de leer van de vernietiging der goddeloozen als dwaalleer en den Adventist als een dwaalleeraar. Dat zich niemand late betooveren door de valsche schriftverklaring der Adventisten!

EEN EN ANDER.

.. Uit Zuid-Afrika. In October des vorigen jaars werd te East Londen de 28e conferentie der Engelsche en Deutsche Baptisten Gemeenten in Zuid-Afrika gehouden.

De afgevaardigden genoten daar niet alleen de eer van door hunne broeders der 4 Gemeenten in East London, maar ook door den Burgemeester en den Raad der stad begroet te worden. Deze laatste begroeting had plaats in het expres voor die gelegenheid prachtig met bloemen versierde stadhuis, waar de Burgemeester

in ambtsgewaad en met zijn echtgenoot verscheen om de afgevaardigden toe te spreken en elk hunner zich persoonlijk te laten voorstellen.

De zittingen der conferentie waren goed en vele ernstige aangelegenheden waren te behandelen. 48 Predikanten en afgevaardigden waren aanwezig. Er bleek, dat de 39 Europeesche Gemeenten een gezamenlijk ledental hebben van 4191.

Ook waren er vertegenwoordigers van andere gezindten, als Presbyterianen, de Hollandsch Gereformeerde kerk, Methodisten en Congregationalisten.

De verhoudingen en verplichtingen onzer Gemeenten tot de sociale vragen en de handelsaangelegenheden werden behandeld, zoowel ook als de noodzakelijkheid van nieuwe geestelijke herleving onzer Gemeenten. De avondbijeenkomsten dienden hoofdzakelijk tot behandeling der onthouderszaken, van de Zending en van onze Jongelingsvereenigingen.

De conferentie werd gesloten met het lied: »Gezegend is de band, die ons in God vereent.«

N. v. B.

BEGINSEL.

Wat is de beteekenis van het woord »beginsel»? Om dat te weten moeten wij den wortel van het woord nemen en dat is: »begin.« Het begin is de openbaring, de tentoonspreiding, de zichtbare aanvang van iets. In het begin schiep God den hemel en de aarde. Dat begin was dus de aanvang van een tijdrekening, waarop de eeuwen, die volgen zouden, voortgezet zouden worden tot op den tijd wanneer niet meer gerekend zal worden en waarvan geschreven staat: »daar zal geen tijd meer zijn.«

Een bouwmeester, die een huis wil bouwen, moet een begin maken en legt daarom het fundament; dat is de zichtbare aanvang van het huis dat worden zal. Er is echter eene onzichtbare aanvang aan vooraf gegaan: het plan namelijk, dat in de gedachte des bouwmeesters is opgekomen, dat, en hoe hij het huis bouwen zal; en dat is het beginsel waarnaar de bouwmeester handelt. Dit beginsel, deze gedachte zet hij op papier en naar de teekening die daarvan het produkt is wordt het huis opgetrokken.

Zoo had ook God, voor Hij met de schepping een aanvang maakte, in zich zelve een plan gevormd, hoe die schepping worden, waartoe zij dienen zou en hoe zij als een eeuwig blijvend teken van Zijn almacht, wijsheid en liefde kon bestaan. Was nu de schepping den zichtbaren aanvang aller dingen, het plan daartoe was den onzichtbaren, was Gods beginsel aangaande de schepping.

Spreeken wij nu van een beginsel, dan denken wij aan de gedachte die in ons opkomt en rijp wordt; aan het plan dat wij maken om iets tot stand te brengen.

Ook ons leven berust op een beginsel, wanneer wij tot jaren van onderscheid gekomen zijn, vormen wij

ons een plan, waarnaar wij ons leven wenschen in te richten. Wij beginnen te bedenken welk beroep wij kiezen zullen, wat wij daarvoor moeten leeren en hoever we het in dat beroep wenschen en denken te brengen. We kunnen dit den aanvang van ons zelfbewust leven noemen, waarop we ons verder leven voortbouwen. Het is waar, dat weinigen dat doel van hun beginsel bereiken. Daar zijn vele oorzaken voor. Wij zijn onvolmaakt en kunnen niet altijd doen wat we ons voor-nemen. We zijn ook geen zelfstandige wezens, maar aan een hooger wil, den wil Gods, afhankelijk. Het kan ook blijken, dat het doel, hetwelk wij ons voorgesteld hebben, onmogelijk door ons te bereiken is; anderen hebben geen energie genoeg om hun beginsel door te zetten en geven den moed op, om vaak van het eene beginsel tot het andere te komen, dit noemen we, en terecht, beginselloos, zonder beginsel.

Toch is het waar, dat ieder mensch er een beginsel op nahoudt. Het beginsel van den gierigaard is, zich alles te onttrekken wat het leven tot een maatschappelijk, menschwaardig leven maakt, en zooveel mogelijk bijeen te schrapen, teneinde zich in zijn geld en goed te kunnen verlustigen. De verkwister heeft tot beginsel aangenomen, zooveel mogelijk als vroolijk Fransje te leven en wat hij bezit of door arbeid verkrijgt, op allerhande dwaze, onoordeelkundige wijze uit te geven, zonder er over na te denken, dat er tijden kunnen komen, waarin hij het dus verspilde geld zal betreuren, omdat gebrek de woning binnentreedt.

Ook in het godsdienstige heeft de mensch een beginsel; de een wenscht vroom te leven, ieder op de wijze zooals hij dat verstaat, de ander acht het beter, zich om God noch Zijn dienst te bekommeren, en beiden richten naar dit plan hun leven in.

De Christen, d. w. z. de geloovige, en hij zeker het meest van allen, heeft een beginsel, waarnaar hij geheel zijn leven en al zijne daden wenscht in te richten. Wij kunnen dit een heilig beginsel noemen, omdat het voornemen des harten is, genomen als het ware in biddend overleg met zijn God en Heiland. Dit beginsel is niet een door hem zelf gemaakt plan, maar, om het zoo eens te noemen, de openbaring van het leven van Jezus. De Heer Jezus zegt: »Mijne spijs is dat ik doe den wil dergenen, die mij gezonden heeft en Zijn werk volbrengende. Den wil des Vaders te doen, dat was het beginsel des Heeren, daarvoor was Hij op aarde gekomen en heeft voor dat beginsel zijn leven veil gehad. Tracht de geloovige daarin niet zijn Heer te volgen, al weet hij dat hij veel te kort komt? Zien wij dit niet in het leven van al de heiligen, zoowel van den ouden als van den nieuwen dag, en is het ook niet de oprechte begeerte van ons zelve? Het is het beginsel waarvan wij uitgaan, het voornemen onzer harten.

In het kerkelijk leven spreekt men ook van beginselen, die echter meestal met den naam van overtuigingen, gevoelens genoemd worden en dan ook werkelijk bij velen geen beginselen zijn. Het zijn de verschillende gevoelens die men heeft over sommige leerstukken of dogma's en waarnaar zich de kerkelijke richting, die

men neemt, regelt. Ieder, die op dit gebied geen vreemdeling is, weet echter, dat die kerkelijke richting lang niet bij ieder beginsel is, maar dikwijls slechts eene erfenis, die men zonder taxatie van zijne ouders aanvaard heeft; toch gelooven wij te mogen aannemen, dat er onder de ernstige Christenen velen zijn, bij wie de keuze van het kerkelijk lichaam, tot hetwelk men zich gevoegd heeft, uit ware overtuiging, uit beginsel geboren is.

Een beginsel nu is iets, waarop voortgebouwd moet worden, het moet zich ontwikkelen, te voorschijn treden. Als God zich voorneemt hemel en aarde te scheppen, dan blijft het niet bij dat voornemen, maar op den vastgestelden tijd wordt die schepping aanschouwd, het beginsel is daad geworden. Een bouwmeester, die niet anders zou doen dan bij zich zelf te besluiten huizen te bouwen en plannen te maken, zou men met recht een dwaas kunnen noemen; overeenkomstig zijn plan moet hij aan 't bouwen gaan, totdat het huis voltooid is: dan is het beginsel tot openbaring gekomen.

(Wordt vervolgd.)

UIT DE GEMEENTEN.

EMMERERFSCHIEDENVEEN. Is het Kerstfeest met al zijn genot en blijdschap voor jong en oud weer voorbij, wij behielden toch een heerlijke herinnering aan hetzelfde. Reeds te voren konden wij verblijd Kerstfeestvieren, aangezien op den 16 Dec. een broeder in ons midden gedoopt en der Gemeente toegedaan kon worden. Hierdoor wordt men in den regel nog al goed gestemd. De zegeningen des Heeren wekken vreugde in de harten van Gods kinderen. Niet altijd echter schijnt onze zon zoo helder, er komen ook donkere wolken aandrijven, maar gelukkig zij drijven over en wij zien door het donkere heen een heerlijk licht, want het is waarheid bij ons geworden: „In Uw licht zien wij het licht.” Zoodan, brs. en zrs.: hoog, om hoog, het hart naar boven! Wij kunnen hier niet alles vinden, wat wij zoeken, wij zijn hier nog in 't land der vreemdelingschappen en zijn nog niet thuis, maar treden vroolijk voort op 's Heeren wegen.

Wij mochten weer een broeder in onze Gemeente opnemen en meerderen staan nog op den nitkijk met de gedachte om tot ons over te komen. Wij wenschen voort te gaan met van Gods liefde te getuigen en Hij zal het uitgestrooide zaad vruchtbaar maken. Bij ons worde het maar meer: „Niets van mij, maar 't al van U!” Waar wij zelf op den voorgrond komen daar moet de Heer zijn zegen onthouden. Na het Kerstfeest mochten we weer een nieuwe Zondagsschool beginnen, aanvankelijk met 16 kinderen. Zegene de Heere ook dien arbeid! Wij wenschen allen brs. en zrs. nog een rijk gezegend jaar, bijzonder in de Gemeenten. Dat er nog vele zondaren mogen komen aan des Heilands voeten. Dit is de bede van ons allen. Bidt voor ons.

HARM ELEVELD, Ouderling.

(Secretaris der Gemeente is thans br. H. Barel, Emmererfschiedenvveen.)

Aan de Secretarissen

der Gemeenten wordt vriendelijk verzocht, om mij zoo spoedig mogelijk de goed ingevulde »vragenlijsten« te zenden, die nog lang niet allen zijn ingekomen.

DE PENNINGMEESTERS

zij bericht, dat aan hun adres en bij gebreke daarvan, den Voorgangers der Gemeenten de inteeckenbiljetten zijn gezonden om aan de leden af te geven, met invoeging van »GEMEENTE« en »jaartal.«

Naar aanleiding van de vele vragen hieromtrent heb ik het zoo duidelijk mogelijk uitgedrukt, zoodat het nu ieder begrijpen kan wat de bedoeling is. Zij hebben eenvoudig het bedrag te plaatsen, hun naam te tekenen en aan den Penningmeester der Gemeente ter hand te stellen.

UNIE-VERGADERING.

Het begint tijd te worden, dat we er over beginnen te denken. De Gemeenten moeten nu reeds voor Candidaten, Voorstellen, Referaten enz. enz. zorgen om op te geven, willen ze niet alles in handen stellen der Unie-Commissie.

De Algem. Verg. zal in

SNEEK

worden gehouden, waar de Regelingscommissie zeker handen vol werk zal krijgen — want Deventer ligt nog zoo versch in 't geheugen en in aangename herinneringen — en de Friesche broeders en zusters weten ook gasten te ontvangen en te onthalen, daarom denk aan de Unie-Vergadering en denk daarbij vooral aan

SNEEK.

ZUTPHEN, Jan. 1907. B. ROELES, Unie-Secr.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van A. G., Paterson 1 Dollar; van B. t. B. te Emmererfschiedenvveen f 3.15; van J. de V. te Joure f 0.90; van G. de V. te Haulerwijk f 11.95; door br. Laansma van Mr. A. K., Grand Rapids, 1 Dollar.
N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor den Unie-cent:

Ontvangen van de Gemeente te Workum f 9 (speciaal voor den arbeid van br. ter Braak te Spijkenisse); van A. H. Zerbst, Langkloof, Transvaal f 1.10.

F. J. VAN MEERLOO, penningm.

Advertentiën.

•• Ondertrouwd:

KAST DE VRIES

en

MAIKE ELEVELD.

EMMERERFSCHIEDENVEEN, 21 Jan. 1907.

Huwelijksvoltrekking en inzegening
D. V. 31 Jan. e.k.

HEINR. SUHR,
GROOTHANDEL IN
MUZEKINSTRUMENTEN,
Koningstraat 62, Arnhem.
(Fabriek NEUENRADE.)
Vraagt Prijscurant van
HARMONIKA'S, VIOLEN,
CITHERS, FLUITEN,
PICOLS, enz.

Zoo even verschenen bij den
Boekhandelaar A. KI. DE VRIES
te Rottevalle (Fr.):

VAN DE ARME FRIESCHE HEIDE,

met 9 illustratiën, door Ds. J. A.
VISSCHER, Ned. Herv. Pred. te
Rottevalle. Prijs slechts f 0.25, ten
voordeele van de Evangelisatie aldaar.

*Het beste bewijs voor
de groote vraag naar
Hamilton Orgels is
onderstaande*

*Photo van een der
laatste Scheepsendingen
(vier dubbelwagens)*

2 spels Orgel met Koppeling f. 130.-
Harp Orgels 175.- Harp.cello & Pijptoon f. 215.-
Met Cijferakkoorden om zonder muziekkennis vierstemmig te kunnen spelen, gratis
Met Organola om direct met één vinger vierstemmig te spelen af 15.-verhooging
Vraag catalogus & condities bij Joh. de Heer Rotterdam.

Filialen: Amsterdam, Haarl. dijk 30. — Utrecht, Donkere Gaard 2. — Groningen,
Gelkingestraat 41. — Alkmaar, B. PELS, Orgelmaker. — Arnhem, G. BETLEM, Oude
Stationsweg. — Nieuw-Buinen, E. W. ALKEMA.

Wie last heeft van **taalfouten**
schrijven, koope "Practisch
Taalonderwijs," een boek
van 368 blz., dat op zeer prettige
wijze U, zonder onderwijzer, de
Nederlandsche Taal zuiver leert
schrijven en tevens goed stellen.
Fr. p. p. tegen postw. à f 1.35.
B. WESTERA, Uitgever, Nijverdal.
P.S. Wie er eerst meer van
wil weten, vrage het gratis
prospectus aan.

Advertentiën van een tot vijf regels
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelige condities.

ABONNEERT U OP DIT BLAD.

Plaats uw Advertenties in dit blad.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.
Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.
2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat.
Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.
3. Evangelische Schotsche Tractaten van *Cheyne Brady*,
prijs per 100 f 0.30.
(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen.)
4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat)
Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.
5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.
6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek,
door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
7. De wonderlijke gebeurtenis (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop.)
8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KIN-
DERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en
de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.
(Een nitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den
doop op alle punten wenscht te onderzoeken)
9. De oorsprong van den Kinderdoop.
Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.
(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat), per 100
ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte
Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent,
per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7 1/2 cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping)

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C.
MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks f 1.50.

(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeente-leden.)

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder
lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 ct.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER,
Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.

't Is bij bestelling voldoende op de strook van den
postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten verkrijgen op alles 30 procent korting.
Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureau „De Christen”, Stadskanaal.

Verschoont wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

DE HEER ZAL VOORZIEN.

Hoe donker het worde, de Heer zal voorzien.

Al zij 't niet in mijn weg,
Al zij 't niet in uw weg,
Toch zal eens in Zijn weg
Uw Vader voorzien.

't Zij tijdig, 't zij spade, de Heer zal voorzien.

Al zij 't niet op mijn tijd,
Al zij 't niet op uw tijd,
De Heer zal als 't goed is
In alles voorzien.

O! wanhoop dan niemand, de Heer zal voorzien.

En dit zij het teeken:
Waar God wilde spreken,
Wat macht kon verbreken,
Wat Hij had voorzien?

Richt op slappe knieën, heft opwaarts uw hoofd.

Geen moed ooit verloren,
't Geloof doe zich hooren
In jub'lende koren:
De Heer zal voorzien.

C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA.

De gewichtige beteekenis des doops voor den geloovige,

DOOR B. PLANTING.

Rom. 6 : 3, 4.

(Slot.)

III.

Zoo zijn we thans tot ons derde punt — waartoe de beteekenis des doops den geloovige opwekt — genaderd. Vooral is het van groot belang op dit punt nauwkeurig acht te geven, omdat het met

het practische leven des Christens in zoo nauw verband staat. De doop is niet slechts eene bespiegeling, maar is een wezenlijke afbeelding van een nieuw levenselement. De doop der geloovigen is een handeling, die niet slechts voor 't oogenblik, wanneer hij aan den geloovige wordt voltrokken, een zegen medebrengt, maar is gedurende het gansche leven, wegens zijne hooge waarde en diepe beteekenis, een blijvende zegen voor het geloovige hart.

Hebben we in het voorgaande 't gewichtige van de beteekenis des doops voor den geloovige trachten aan te toonen, door u eerst te wijzen op hetgeen de doopeling door den doop uitdrukt, en daarna op hetgeen er hem door verzekerd wordt, niet minder gewichtig zal ons die beteekenis blijken, als wij thans nog letten op hetgeen waartoe ze hem opwekt.

In de eerste plaats nu wekt ze den doopeling op tot een voortdurenden strijd tegen alles, wat hem van het beginsel des doops afvoert. Bij hetgeen we in 't voorgaande over de beteekenis des doops hebben gezegd, dient niet vergeten te worden, dat dit alles slechts in beginsel aanwezig is. Wanneer de Apostel zegt, dat wij met Christus gestorven, door den doop met Hem begraven en met Hem tot een nieuw leven opgestaan zijn, dan wordt daarin eenvoudig het beginsel der wedergeboornen aangewezen; Paulus doet zulks, om de opwekking die hij in vers 2 gegeven heeft, meer kracht bij te zetten. Hij zegt daar: »Wij die der zonde gestorven zijn, hoe zullen wij nog in dezelve leven?« Is het mogelijk, ook voor een Christen nog eens in de zonde te vallen, er in leven kan hij niet, want — en dat is het juist wat hem door den doop zoo duidelijk voorgesteld wordt — hij is tot een nieuw levenselement of beginsel overgegaan; hij behoort thans tot die nieuwe schepping, geschapen

in Christus Jezus tot goede werken. (Efez. 2 : 10.)

Door de aanvaarding van dat nieuwe levensbeginsel ontstaat de strijd; de strijd tusschen 't oude en 't nieuwe, de macht van licht en duisternis, van leven en dood. Nu zal het nieuwe over het oude, het licht over de duisternis en 't leven over den dood triomfeeren; doch deze zegepraal moet door *strijd* verkregen worden. Wie zal 't echter durven ontkennen, dat zelfs de moedigste strijder nog niet eens een opwekking noodig heeft? Zoo menigmaal nu de geloovige zich zijn doop voor oogen stelt, zal dat hem eene nieuwe opwekking in den strijd tegen de macht der zonde zijn. Men zal, met 't oog op die sterk sprekende belijdenis, zich tot waakzaamheid voelen aangespoord. De Heer wil, dat de zijnen waakzaam zullen zijn, waakzaam tegen de listige aanslagen des boozen, tegen het schijnschoon dezer wereld en inzonderheid ook tegen de snoode dwalingen enz. van het eigen hart. Telkens, wanneer 't ons weer in de ooren klinkt „*wij zijn gestorven*” schrikken we als uit onze sluimering weder op en betoonen ons vaardig ten strijde. En immers de macht, die tegenover ons staat, dient niet gering geschat te worden.

In de eerste plaats hebben we den strijd tegen de macht der zonde in ons. Het gedichtsel van 's menschen hart is alleenlijk boos, 't neigt tot het zondige, strekt zich uit tot het aardsche en zoekt dus niet de dingen, die boven zijn, waar Christus is.

De doop is het, die ons op krachtige wijze er toe opwekt onze leden, die op aarde zijn, te dooden, opdat de zonde niet heersche in onze sterfelijke lichamen; want hij zegt ons, dat wij geen dienaren der zonde, maar der gerechtigheid geworden zijn. Dan komt daarbij in de tweede plaats de strijd tegen de macht of vijandschap dezer wereld. Wij, die in onzen doop der wereld als 't ware een scheidbrief gegeven hebben, kunnen niet meer met haar medegaan in alle overdadigheid en zondige praktijken, en 't natuurlijk gevolg daarvan is: *vijandschap*. En ofschoon die vijandschap niet altijd even duidelijk zichtbaar is, laat zij zich toch menigmaal op velerlei wijze gevoelen. Doch ook deze macht zal niet de minst schadelijke uitwerking op ons hebben, als wij slechts blijven staan in 't beginsel des doops. Wij hebben echter niet alleen den strijd tegen vleesch en bloed, maar ook tegen de machten in de lucht. 't Zijn de booze geesten, die ons omringen en aanvallen op zoo velerlei wijze en meestal juist daar, waar wij 't zwakste zijn. Weet het, dat Satan rondgaat als een brieschende leeuw, zoekende om te verslinden, d. i. ons weder in de armen des doods terug te voeren. Ja, als wij al die machten gadeslaan, die zich tegen ons verheffen, dan zou ons hart bijna in ons bezwijken. Doch geen nood! Ons leven is in 's Heeren hand; wij zijn des Heeren! Wij leven niet meer ons zelven; ons leven is in Christus verborgen bij God; wij leven Hem, die voor ons gestorven en opgewekt is. De doop geeft ons daarvan op duidelijke wijze *getuigenis*. Hij wekt ons op, zulks steeds voor oogen te houden, om zoo-doende met het schild des geloofs al de vurige pijlen des boozen uit te blusschen, en te staan in de kracht

van Hem, die den dood tot overwinning verslond. In Christus zijn wij meer dan overwinnaars.

In de tweede plaats nu spoort de doop den geloovige aan tot een nauwgezetten levenswandel, of gemeenschapsoefening met Christus. Reeds heeft de geloovige, door zich te laten doopen naar Gods Woord, erkend, dat in Christus het leven, buiten Hem de dood heerscht. Er bevindt zich in ons een natuurlijke afkeer van al wat dood is. Elke druppel bloeds in ons schreeuwt als 't ware naar leven. Een krachtige opwekking tot bevordering van dat leven nu vinden we in den doop. Immers daardoor wordt onze blik afgeleid van den doodsakker dezer wereld, naar Christus, de springader des eeuwigen levens. Hoe meer het beginsel des doops in ons verwezenlijkt wordt, des te meer zal ook de gemeenschapsoefening met Christus volkomen worden. De doop spoort ons als 't ware aan om ons uit te strekken naar alles wat aan dat leven bevorderlijk kan zijn. 't Moet nu niet meer eigen eer, rijkdom, genot, gemakzucht enz. zijn, waarnaar wij streven, maar de eer van Christus, die wij dan in alles betrachten. Aan God, in en door Wien alle dingen bestaan, die ook de oorspronkelijke bewerker van ons heil is, komt voor alles de lof en eere toe! Hem zij dan in Christus ons leven gewijd, als een offer ten lieflijken reuk! En wanneer geschiedt zulks nu? Als wij onze belijdenis in den doop uitgesproken beleven, m. a. w. als wij dat nieuwe leven in ons openbaren. Alsdan beantwoorden wij aan het doel waartoe de doop ons opwekt. »Want wij zijn met Hem begraven door den doop tot den dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de dooden opgewekt is, tot heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden.» Zoo keert dan alles terug naar God, die als wettige eigenaar recht heeft op ons gansche hart en leven. Al onze krachten, gaven, geld en goed worden dan weer op 't altaar Gods gelegd, en de Heer maakt er gebruik van tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk op aarde, waardoor Hij het meest verheerlijkt wordt.

Ten slotte merken we nog op, hoe in den doop ook een krachtige opwekking ligt tot volkomene bereidvaardigheid in den dienst des Heeren.

Voorheen was ons levensdoel voor ons zelve te leven. Met de verandering echter van ons levensbeginsel, is ook ons levensdoel veranderd. „Wat Christus gestorven is, is Hij der zonde eenmaal gestorven; wat Hij leeft, dat leeft Hij *Gode*” (vs. 10.) „Zoo ook wij” (vs. 11.) Doch waarin wordt het nu openbaar, dat wij Gode leven? In 't volbrengen van Gods wil! 't Is Gods wil in de eerste plaats, dat der wereld het Evangelie zal verkondigd worden, door middel van degenen, die zelf de levenwekkende kracht van dat Evangelie hebben leeren kennen. Niemand dergenen, die door den doop hebben beloofd in nieuwigheid des levens te zullen wandelen, mag zich van het werk der Evangelisatie onttrekken. Al de tegenwerpingen, zooals: „*ik heb er geen tijd voor; ik heb geen gaven; ik heb geen moed; ik heb geen kennis*” enz. worden door het krachtige getuigenis uws doops: „*wij zijn*

gestorven" enz. den bodem ingeslagen. Wij dienen ons zelve voor onze medemenschen te geven, gelijk Christus zich voor ons gegeven heeft. Dat is wandelen in nieuwigheid des levens, waartoe de doop ons opwekt. Dus niet met een boekje in een hoekje, maar mede geploegd, gezaaid, geplant en natgemaakt. Uw doop roept u als 'tware toe: Waakt op! en werkt zoolang het nog dag is! Leeft ge. tot heil van uw medemenschen, dan leeft ge Gode!

In de tweede plaats is het Gods wil, dat degenen, die door den doop hunne eenheid met Christus hebben te kennen gegeven, ook *onderling één* zullen zijn. Niet slechts in naam, maar in werkelijkheid, „gelijk wij één zijn” Joh. 17 : 22b. Niets kan den Heer meer tot smart zijn en is meer met de beteekenis des doops in strijd, dan verdeeldheid en scheuring onder de geloovigen. Zij belijden door den doop allen *eens levens* deelachtig te zijn en zie, nu wordt er toch zulk een machtig verschil openbaar. Is Christus dan niet voor allen de zelfde? Voorzeker! Doch de oorzaak ligt meestal hierin, dat men, in plaats van, naar het voorbeeld van Christus Joh. 13 : 3—18, elkander in liefde te dienen, zich meesterachtig boven elkander verheft. Eigen eer, eigen zin of wil, eigen gezag zijn in den regel de oorzaken van zoo vele verdeeldheden onder de Christenen. Doch dat alles behoort tot den ouden mensch. Of zegt uw doop het u niet, dat gij uitgedaan hebt den ouden mensch met zijne werken en aangedaan hebt den nieuwen mensch? Wanneer de doop u alzoo opwekt om in nieuwigheid des levens te wandelen, dan wekt hij u tevens op tot dienende liefde in de Gemeente en daardoor tot bevordering van de eenheid onder de kinderen Gods. Voor zoover wij door éenen geest tot één lichaam gedoopt zijn, dienen wij uitdrukking aan die eenheid te geven door ons samen te vereenigen en alles te vermijden, wat dien band der eenheid zou kunnen verbreken. Alsdan belijden we immers één Heer, één geloof en één doop. Leeft ge zoo, met verloochening van uw eigen »ik«, tot bevordering van de eenheid der geloovigen, dan leeft gij Gode!

Zoo zal dan ons leven in vereeniging met Christus zijn tot *heerlijkheid des Vaders* en zal de waarde en beteekenis des doops voor ons niet tevergeefs blijken te zijn.

Ten slotte nog deze vraag: »Waarom zijn zoovelen, die toch belijden Christenen te zijn, zoo tegen den doop der geloovigen?»

Wij meenen hierop een tweeledig antwoord te kunnen geven: Men verstaat de beteekenis des doops voor den geloovige niet; of men heeft in werkelijkheid geen deel aan 't nieuwe leven. Waar 't eerste met u het geval mocht zijn, daar willen wij hopen, dat hetgeen wij over de beteekenis des doops hebben gezegd, u onder 's Heeren zegen dienstbaar moge zijn tot uwe verlichting ten opzichte der waarheid betreffende den doop. Doch in de meeste gevallen blijkt het gemis des levens oorzaak te zijn, gelijk we reeds te voren hebben aangetoond. Denzulken roepen wij toe: O,

bedriegt u zelve toch niet! Weest ernstig en keert tot u zelve in! Buigt u alzoo ootmoedig voor den Heer met de vraag in uw hart: „Heer, wat wilt Gij, dat ik doen zal?” Gods Woord antwoordt u: „Wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.” Zoo bekeert u dan en gelooft het Evangelie, en een iegelijk van u worde gedoopt in den naam van onzen Heer Jezus Christus, tot vergeving der zonden.” (Hand. 2 : 38.)

En wij, broeders en zusters, die door den doop Christus hebben aangedaan, laten wij ons te allen tijde onzen doop voorstellen in zijn veelomvattende waarde en beteekenis, opdat ons leven steeds Gode gewijd zij! En waar we hier hebben geleerd te sterven, zal de dood voor ons geen koning der verschrikking, maar slechts een overgang zijn van dit tijdelijke leven naar de gewesten van eeuwige heerlijkheid. Ook wij zullen alsdan kunnen juichen: „Dood, waar is uw verschrikking; hel, waar is uw overwinning?” Zalig rusten we alsdan in Hem, die de sleutels heeft der hel en des doods!

God de Heer schenke ons allen genade, om steeds in nieuwigheid des levens tot Zijne eer te wandelen!

De rijke jongeling. — Genezing van een blinde. — Zacheus.

Zondag 3 Febr. (Luc. 18 : 18 — 19 : 10;
Mark. 10 : 17—27).

De Zoon Gods is om onzentwil arm geworden, daar Hij rijk was, opdat wij door Zijne armoede zouden rijk worden. De groote voorwaarde voor ons is nu maar, dat wij als armen en nooddriftigen door Hem geholpen willen worden, en niets staat ons meer in den weg dan onze rijkdom, want de armen heeft Hij met goederen verzadigd, maar de rijken heeft Hij ledig weggezonden.

Dat was ook de smartelijke ervaring van een zeker jongeling, door Lucas beschreven als een overste der synagoge en zeer rijk aan aardse goederen, die zich tot Jezus wendde met de vraag: »Goede Meester, wat zal ik doen, opdat ik het eeuwige leven beërve?» Het antwoord van Jezus: »Wat noemt gij mij goed« enz. is wel geschikt om hem zijn ideaal van menschelijke goedheid te doen verliezen en zijn aandacht te vestigen op de goedheid Gods, en als Hij hem vervolgens de tweede tafel der wet voorhoudt, blijkt het, dat wij hier te doen hebben met iemand, die niet met uiterlijken schijn tevreden, zich met ernst heeft toegelegd op de volbrenging van Gods geboden, zoo zelfs, dat Jezus hem beminde, maar dat hem toch geenszins den

gewenschten vrede des harten in de hope des eeuwigen levens heeft aangebracht.

Toen evenwel de Heer hem de meer wezenlijke beoefening der naastenliefde voorstelde in het verkoopen en uitdeelen zijner aardsche goederen, toonde hij in zijn bedroefd heengaan, dat de schatten der aarde hem meer lief waren dan de schatten des hemels en dat waarlijk goeddoen, in navolging van Christus, met verloochening van zichzelf, volstrekt niet in zijne bedoeeling lag.

De Heiland trekt van deze gebeurtenis partij tot nut van Zijn discipelen, door hun te zeggen, dat de rijkdom een zoo groote belemmering is om in te gaan in het hemelsch Koninkrijk, dat een kemel nog gemakkelijker door het oog eener naald kon kruipen, eene uitdrukking, die wel iets onmogelijks schijnt te veronderstellen, zoodat de discipelen schier wanhopig uitroepen: »Wie kan dan zalig worden!»

De Heiland troost hen echter met de Almacht van den goeden God, die den armen zondaar te hulp komt, als hij tot goeddoen zich onbekwaam erkent.

Petrus herinnert zich, dat 't hun geen bijzondere moeite gekost heeft om voor Jezus alles te verlaten, omdat zij in Hem hun heil, hun hoogst geluk zagen, waarbij al 't andere weinig beteekende en met 't oog op hetgeen den rijken jongeling beloofd werd op die voorwaarde, vraagt hij belangstellend, wat nu wel hun deel zal zijn, waarop de Heiland de verzekering geeft, dat niet slechts Petrus en de anderen, maar ook allen, die om het Koninkrijk Gods, wat hun lief is, opofferen, honderdvoudig weder ontvangen zullen in dezen tijd, benevens smaad en vervolging, aan het volgen van Jezus verbonden, en in de toekomstige eeuw het eeuwige leven, terwijl den Apostelen nog daarenboven een troon beloofd wordt, waarop zij eens zitten zullen, oordeelende de twaalf geslachten Israëls.

Als de Heer Jezus, naar Jeruzalem willende reizen, de stad Jericho nadert, bevindt zich daar een arme blinde bedelaar, met name Bartiméüs, die zeker wel van Jezus wondermacht gehoord hebbende, en vernemende, dat Hij voorbijkwam, de gelegenheid te baat neemt om Zijne ontferming in te roepen. De voorbijgangers bestraffen hem en leggen hem 't zwijgen op, maar des te hartstochtelijker volhardt hij met zijn geroep, totdat de Zone Davids ook hier betoont de Redder en Helper van nooddriftigen en ellendigen te zijn, zooals Hij in Ps. 72: 12 beschreven wordt, want de Heiland laat den blinde tot zich voeren en vraagt hem, wat hij verlangt, waarop deze zegt: »Heer, dat ik ziende mag worden,« en dadelijk geeft de Heer hem zijne begeerte, zoodat hij, God verheerlijkende, Jezus volgt.

Nog eene andere ontmoeting had Jezus, als Hij Jericho doorging, met een overste der tollenaars, rijk, als eerstgenoemde, aan aardsche goederen, maar wellicht minder rijk aan uitwendige plichtsbetrachting, vooral in 't oog der vrome Israëlieten, die om hun ambt, de tollenaars haast op eene lijn met de heidenen stelden. Toch stelt deze rijke Zacheüs zooveel belang in den Heer Jezus, dien hij zeker bij gerucht als een Vriend

van tollenaars kent, dat hij zich niet ontziet, een vijgeboom aan den weg te beklimmen, teneinde Hem te zien, omdat hij wegens zijne kleine gestalte niet over de schare heen kon zien. Den Heiland, die Nathanael reeds opgemerkt had eer hem Filippus riep, en voor Wien de vrouw niet onopgemerkt bleef, die den zoom zijns kleeds aanraakte, is ook deze belangstellende tollenaar niet verborgen, want bij den boom genadert, blik Hij opwaarts en zegt: »Zacheüs, haast u en kom af, ik moet heden in uw huis blijven.« Zulk een bevrediging zijner heilbegeerte heeft hij zeker niet verwacht, evenwel voldoet hij met blijdschap aan 't bevel, door Jezus te herbergen, tot groote ergernis van de vromen, die echter wel beschaamd zullen geworden zijn, als zij hooren, hoe Zacheüs nu vrijwillig doen kan, waarvoor de rijke jongeling bedroefd terugweek, en bereid is, viervoudig terug te geven, wat niet eerlijk verkregen is. De Heiland spreekt hem, dien men een zondigen man noemt, niet zalig om zijn goeddoen, maar omdat Hij, Christus, door Gods groote goedheid gekomen was, om te zoeken en zalig te maken wat verloren was.

a. De rijke jongeling is wel 't beeld der werkelijkheid. De zucht om door *doen* zalig te worden, zit den mensch zoo in merg en been, dat hij 't *goeddoen* van God geheel voorbij ziet, waardoor toch alleen de zaligheid verkregen wordt: »Dengene, die niet werkt, maar gelooft in Hem, die den goddelooze rechtvaardigt, wordt zijn geloof gerekend tot rechtvaardigheid.«

Toch stelt de Heer hem den weg van *doen* voor, opdat hij door ervaring leere en eindelijk van eigenwerk afzie en om genade vrage.

Vele menschen schijnen te meenen, dat goeddoen bestaat in 't nalaten van 't kwade, maar dan doet men nog niets en een boom zonder kwade vrucht draagt daarom nog geen goede vruchten.

b. Bartimeüs is 't beeld der gekende ellende. Hij praat niet over *doen*, maar hij roept om ontferming tot Hem, in wiens goedheid hij gelooft. Geen schatten der wereld staan hem in den weg, maar hij laat zich ook door niets of niemand verhinderen om zijnen nood uit te roepen, terwijl de Heer nabij is.

Waar de Heer den rijke aan 't werk zet, is Hij bij den ellendige de gediensstige, vriendelijke Heiland. Hij blijft staan, beveelt en verhoort, zoodat de ellendige gelukkig en dankbaar wordt. Gelukkig, die zoo door den nood gedreven, van het heden gebruik maakt, om Jezus' ontferming in te roepen, want die wordt geenszins uitgeworpen.

c. In Zacheüs wordt 't duidelijk, hoe ook rijken zalig kunnen worden, wanneer zij maar hebben leeren inzien, dat de zaligheid niet door eigen inspanning wordt verkregen, maar als eene gave van Gods oneindige goedheid in het geloof aanvaard moet worden en dat noch rijkdom aan aardsche schatten, noch aan uitwendige deugd, eenig onderscheid maakt voor God, voor Wien allen zondaren zijn. Wanneer maar in 't hart de ware belangstelling voor Jezus is gewekt, die zondaren zoekt en zalig maakt, zoodat men Hem gaarne in huis en hart ontvangt, dan leert men het rechte gebruik van

geld en goed te maken, het niet voor zich alleen te behouden, maar ook anderen mee te deelen, blijmoedige gevers te worden, terwijl men zich dan gaarne ontdoet van 't oneerlijk verkregene en bedorven dingen goed wil maken.

N. P.

K. K.

INGEZONDEN.

HERVORMING.

In een bekend Christelijk weekblad las ik dezer dagen, dat er nu ook »Hervormings-Katholieken« zijn. Het bekende, reeds in 't Nederlandsch vertaalde boek van den Italiaan Antonio Togazzaro, getiteld »Il Santo« — De Heilige — roert die gewichtige zaak, en daarmede menige wond der Roomsche-Katholieke kerk, aan. Met voorbijgaan, miskenning zelfs van het Protestantisme, roept dit boek om eene hervorming in de Roomsche kerk, en het is niet een stem des roependen in de woestijn.

De schrijver is begonnen met den *Paus* in zijn vrouwen te nemen, en de eer der kerk in stilte te redenen. Maar er is niet naar geluisterd . . . en 't machtige »Silentium« — zwijgen — heeft ook hier voor de zooveelste maal weerklonken.

De Hervormings-Katholieken willen een hervorming . . . Togazzaro zegt dit niet voor zichzelf alleen: »Wij zijn verscheidene Katholieken, in en buiten Italie, geestelijken en leeken, die 't verlangen . . . maar zonder oproer, langs wettigen weg: verbetering van godsdienstig onderwijs, hervorming van den eeredienst, enz.« Elders spreekt dit merkwaardig boek 't navolgende uit: »De Katholieke kerk is gaan gelijken op een heel ouden tempel, oorspronkelijk van den grootsten eenvoud, het grootste spiritualisme, dien de 16e, 17e en 18e eeuw met allerlei pleisterwerk hebben volgestopt. Zoo lijdt de kerk van Christus daaronder. Er is behoefte aan een vernieuwing van al wat in onzen godsdienst *het kleed* en niet *het lichaam* is . . . Zoo men het oude kleed, zoolang door weer en wind gedragen, niet vervangt, zal elk beschaafd mensch ons schuwen, en God geve, dat niet velen onzer het uit ondragelijken afkeer, zonder vergunning, afleggen!

Al de oude banden van regels, die ons drukken en verstikken, zouden zelfs de Kerk verstikken, indien zij sterfelijk ware.

Vier booze geesten zijn in haar lichaam gevaren, om den Heiligen Geest den oorlog aan te doen: 1. De geest van de leugen. 2. De geest van heerschzucht. 3. De geest van hebzucht. 4. De geest van verzet tegen alle verandering . . .

Toen ik dit las kwam bij mij de gedachte op, om ook mijne broeders en zusters dit te laten lezen; wij zien er uit, hoe alles op de wereld rijp wordt voor groote veranderingen. Gelukkig, het is ons hartelijk geloof dat wij ons het minst ten opzichte van het Christendom in zijn openbaring naar buiten hebben te veranderen. Bij ons valt, althans voor 't uiterlijke, weinig te hervormen.

Een paus die uitsluitend zijn wil doordrijft, zelfs al zou hij het ook nog zoo goed bedoelen, willen wij niet hebben; en het beginsel: »het doel heiligt de midde-len« veraschuwten wij.

Wij erkennen alleen Jezus Christus als Hoofd der Gemeente, die alleen recht heeft over haar te heerschen door den H. Geest, zoodat geen wereldlijke macht daar mag gelden. Waar nu onder ons aan den Heiligen Geest de volle heerschappij wordt gegeven, spreekt 't van zelf dat daar de geest van leugen, heerschzucht, hebzucht of verzet tegen alle verandering wordt uitgeworpen. Het komt er maar op aan, dat ieder onzer zich onderwerpt aan de heerschappij des Geestes, en wat waar is voor den enkele, is ook waar voor de Gemeente. Ook onder ons is het mogelijk, zij het dan ook in veel fijnere vormen, om den Heiligen Geest den oorlog aan te doen, te blusschen of te bedroeven. Maar er is ook geen verschrikkelijker toestand denkbaar.

John Macneil, de godzalige Evangelist-Baptist, zegt in zijn »Wordt vervuld met den Geest«: Het zal geen verlies voor Gods Koninkrijk zijn als gemeenten, die den H. Geest niet kennen, tenietgaan. Zij spartelen hulpeloos rond en eenige zinken reeds, wat geen wonder is . . .

Wat bij ons ook nog dikwijls ontbreekt, is de ware afhankelijkheid en de echte gemeenschapszin. De *ware* afhankelijkheid wordt bij dien Christen gezien, die zijne afhankelijkheid van God in alles openbaart, en toch ook en juist als gevolg daarvan voor 't oog zijner medechristenen een bewonderenswaardige zelfstandigheid bezit; den *echten* gemeenschapszin leeren wij bij hem, naar Wien we ons noemen, Die om de éénheid Zijner volgelingen heeft geboden, Die aandrang op vurige liefde onder elkander en diegenen als Zijn broeder, en zuster, en moeder rekende, die den wil Zijns Vaders deden. Matth. 12:46—50.

Laat ons God bidden dat het werk der hervorming in de Roomsche kerk haar loop moge hebben — maar dat dit ook in onze harten en Gemeenten onder den invloed des Geestes telkens weer geschiede.

De Heer bedoelt ons aller geluk, voor tijd en eeuwigheid. Hij verwacht dat wij allen *Zijn* eer en het heil van anderen zullen zoeken.

Het is reeds een paar jaren geleden, ik was nog niet in »de Unie« werkzaam, dat het volgend versje, dat zulk een goeden indruk van het anti-papistisch beginsel der Baptisten geeft, mij onder de oogen kwam:

»Kindren zoo der vrijheid,
— Als de Heer maakt vrij —
Past geen ijd'le trotscheit,
Priesterheerschappij.
Onder 't oog des Hoeders,
't Hoofd van zijn Gemeent',
Zijn w'in Hem als broeders,
Door zijn Geest vereend.«

Zoo blijve het! Zoo zij het! Zoo worde het onder ons!

N. W.

TH. DE B.

Onze Bijbelcolportage.

Toen ik einde Dec. 1906 van mijn colportagereis uit Friesland teruggekeerd was, dacht ik in Januari Apeldoorn, Deventer en Zutphen te bezoeken. Maar intuschen kwam er een verzoek van br. Planting uit Groningen om in Januari een poosje te Foxhol te komen arbeiden, omdat dan de schippers nog aanwezig zijn. De enkele dagen, die ik te huis mocht zijn, vlogen voorbij, en na mijn vrouw en kinderen weer aan de hoede des Heeren te hebben aanbevolen, vertrok ik 3 Jan. naar Groningen, waar ik nog een en ander met den Voorganger der Gemeente te bepreken had, en daarna vertrok ik naar Foxhol, waar ik onder het gastvrije dak van br. G. Siekman vriendelijk werd ontvangen, en daar er Vrijdagsavonds geregeld Evangelieprediking plaats heeft, waren daar toen 'n paar broeders van Muntendam overgekomen, onder wier getuigenis wij een gezegenden avond mochten door brengen. Het werk van dien avond werd mij voor zoo lang ik daar zou vertoeven opgedragen en aangezien br. Planting, van Groningen uit, aan het huisbezoek te Foxhol weinig kan doen, bezocht ik er in de eerste plaats de brs. en zrs., van wie sommigen zeer ver af wonen, als te Kolham en Slochteren. Ook zijn wij (br. J. Siekman en ik) nog een dag naar Siddeburen geweest. Allen ontvingen ons met blijdschap, en ik vermaande ze allen, dat zij met een voornemen des harten bij den Heere zouden blijven. Hand. 11:23. Maar de menschenmoorder van den beginne staat ook daar het werk Gods tegen en zijne listen schijnen niet alle Gods kinderen bekend te zijn, anders zou men wat voorzichtiger zijn in spreken en doen. De treurige ervaringen daardoor opgedaan zijn niet oorbaar hier in bijzonderheden te vermelden.

Moge het ons allen aansporen om voortaan met biddend opzien tot den Heere voorzichtig te zijn in al ons doen. Maar niettegenstaande de vele gebreken, mag ik met blijdschap vermelden dat op Zondag 13 Jan. 2 zusters en 2 broeders belijdenis deden in het midden der Gemeente aangaande hun geloof in Christus als hun Verlosser en Zaligmaker, met de bewustheid dat hun hune zonden vergeven zijn en verklaarden met een voornemen des harten in de wegen des Heeren te willen wandelen. Met blijdschap vermelden we, deze en die is in Zion geboren, en de Allerhoogste zelf zal ze bevestigen, Ps. 87:5. Omdat zich te Foxhol een Bijbel-colporteur gevestigd heeft, kon ik er met mijn colportagewerk weinig doen, maar toch heb ik er behalve de gemeenteleden nog verschillende menschen bezocht, die ik op den Christus mocht wijzen. Ik gaf hun dan 'n traktaat, en noodigde hen uit geregeld de prediking bij te wonen, waaraan ook enkelen gehoor gaven.

Vijfmaal mocht ik er voor een aandachtig en vrij talrijk gehoor het Evangelie verkondigen. Ook bezocht ik nog eenige schippers te Martenshoek en Hoogezand, wien wij Jezus, als de eenige weg ten leven, verkon-

digden. Moge de Heere de naprediker zijn in menig hart, opdat het tot heil der bevolking en tot eer Zijns Naams moge strekken, dit wenscht en bidt uw colporteur

H. TER BRAAK.

Ordering van br. A. HOF te Stelle.

Gelijk de meesten onzer lezers weten, was onze Hollandsche br. Hof sedert meer dan een jaar als Evangelist werkzaam en diende de Gemeente te Stelle. Wijse-lijk gaan onze Duitsche broeders er in den regel niet terstond toe over, een jongen broeder, al kan hij nog zoo goed prediken, tot herder en leeraar der Gemeente te ordenen. Er wordt een zekere proeftijd gevorderd, naar gelang van omstandigheden.

Na een jaar dienens meende de Gemeente te mogen voorstellen om aan br. Hof de ordering te voltrekken. Zulks verblijdt ons. Deze plechtige handelwijze vond dan plaats op Zondag 13 dezer onder leiding van de broeders Leeraars en Ouderlingen der Gemeente te Hamburg en Ottensen en in tegenwoordigheid van verschillende broeders uit naburige gemeenten en studievrienden van br. H.

Hoe 't ons verblijdt een ons zoo wel bekenden Hollandschen broeder in het gewichtige en voortreffelijke ambt te zien ingeleid, doet het ons daarentegen met het oog op ons land en volk en onze vaderlandsche Gemeenten, diep leed, hem aan onze Duitsche burenen, die over zoo vele uitnemende krachten kunnen beschikken, te moeten afstaan.

Wij betwijfelen wel zeer of er in onze Gemeenten betreffende die droevige werkelijkheid wel een diep gevoel en een ernstig plichtsbesef is. God weet het en wij hebben het biddend te overwegen.

Zou er voor kleine, zwakke Gemeenten, die alleen nog geen Voorganger behoorlijk kunnen bezoldigen, met vereende kracht nog niet iets meer gedaan kunnen worden?

Nu, de collecten voor hulpbehoevende Gemeenten, waarop we door den Secretaris der Unie gewezen zijn, zullen er wel iets van doen blijken.

N. v. B.

LECTUUR.

No. 5 van de „Homoeopathische Bibliotheek” bevat eene verhandeling over de „influenza” door Dr. J. Voorhoeve. Vaak is er vroeger gespot en gelachen met die ziekte, die ook wel met de benaming „griep” werd aangeduid; maar nadat menige familie door dien ongenooden gast in rouw gedompeld was, is men er met wat meer ernst over gaan spreken en begonnen er rekening mede te houden.

Nu, Dr. V. beschrijft in dit no. in aangenamen, populairen stijl die ziekte, en behandelt de volgende punten: Eerste kennismaking met de influenza. Geschiedenis der influenza. De jongste

influenza-epidemie. Wezen en oorzaken der influenza. Ziekteverschijnselen der influenza. Influenza bij vrouwen. Influenza bij kinderen. Complicaties en naziekten der influenza. Behandeling der influenza. Voorbehoedmaatregelen tegen influenza.

Hier worden dus leerzame lessen en niet minder praktische wenken gegeven, die wij voor ons zelf en voor onze medemenschen ten nutte kunnen aanwenden, zonder juist nog in kwakzalverij te vervallen. N. v. B.

UIT DE GEMEENTEN.

HAULERWIJK. De Gemeente alhier hield Dinsdagavond den 23 Januari hare gewone jaarlijksche vergadering, waarbij door onzen Secretaris en de verschillende Penningmeesters rekening en verantwoording werd gedaan van de werkzaamheden en den financieelen toestand der Gemeente. Hoewel van uitbreiding en vooruitgang over dit jaar niet kan worden gemeld, is het den broeders en zusters vrij zeker toch aangenaam er het een en ander van te mogen hooren.

Dankbaar jegens God was ongetwijfeld ieders hart onder het aanhooren van de vele beproevingen en soms zware wolken, welke over ons hoofd gehangen hadden, ook de zegeningen te mogen tellen, en onwillekenig kwam uit het diepst van het hart van menig broeder en zuster een „God lof” bij het overdenken der weldaden onzes Gods.

Het bleek, dat Voorganger en leden allen in hun werk hadden getoond, dat de dienst des Heeren hun niet had verdrotten, zoodat de prediking des Woords, de arbeid op de Zondagsschool, op de Jongelings- en Jongedochtersvereniging, alsmede op de Naaivereniging steeds haar gewonen gang kon gaan, terwijl met lust en opgewektheid met de jeugd, evenals andere jaren, het kerstfeest kon worden gevierd, waarbij menig kleedingstuk door de vlijtige hand der leden van de Naaivereniging vervaardigd, mocht worden uitgedeeld onder de kleintjes, en vele blijde gezichtjes konden worden gemaakt.

Bevredigend was ook de financieele toestand, hoewel de inkomsten geringer waren dan het vorige jaar. 't Kan echter zeer wel zijn, dat door velen der leden rekening is gehouden met de behoeften der Gemeente, en ook buiten de Gemeente werd geofferd, zoodat dit alsdan niet aan de ontrouw der Gemeente is te wijten; want dat de Gemeente op 't oogenblik niet een noodlijdende is, blijkt daaruit, dat f 140 op rente kan worden gezet, om dat later voor de uit te voeren plannen te kunnen gebruiken.

Evenwel namen wij echter een gewichtig besluit, om in de behoeften der armen onzer Gemeente van nu aan uitsluitend uit de kas der Gemeente te voorzien.

Besloten werd eveneens om op den ingeslagen weg moedig voort te gaan, terwijl eenige jonge broeders en zusters meer dan anders hopen te arbeiden in den dienst des Heeren, door het verspreiden van tractaten in onze en de omliggende plaatsen. Dat het voorboden mogen zijn van een heerlijk werk, dat vele vruchten voortbrengt en de stroomen van zegen ook eens ons deel moge zijn, is onze innige wensch en bede.

De druppelen zijn reeds gekomen. De zoon van een onzer zusters beled voor eenigen tijd zijn geloof in den Heer, zijn Verlosser en Zaligmaker, wat het hart der Gemeente en vooral van zijne moeder tot groote vreugde stemde. Moge hij zich spoedig geheel dood gevoelen en dat door het zichtbare teeken ons nagelaten, aan de wereld toonen om met de Gemeente in nieuwigheid des levens te wandelen!

Dat de liefde Gods en het blijde vooruitzicht, dat Jezus komt, ons aller deel moge zijn, is onze innige wensch! S. H.

GRAND RAPIDS, Mich. De heerlijke feestdagen liggen weer achter ons; maar de nawerking is ons nog aangenaam. Met onze Zondagsschooljeugd hebben wij ons lieflijk vermaakt, onder toespraken en 't zingen van Psalm en lied. Met Psalm 8:3 in het hart keerden wij met onze kinderen huiswaarts.

Doch ook met de Gemeente vierden we feest en nog voor we het jaar 1906 sloten, kwam eene zuster tot ons met de begeerte om gedoopt te worden, wier man reeds de Gemeente toebehoorde. Daarna meldde zich ook nog een broeder aan van Grand Haven, de echtgenoot eener zuster. Den 30 December werd den doop voltrokken, bij welke gelegenheid ons kerkgebouw met aandachtige hoorders gevuld werd.

Inderdaad, de Heer heeft groote dingen bij ons gedaan, dies zijn we verblid. Zoo spreken wij met een blik in 't verleden, en terug denken wij aan het einde van 1905, toen we nog Kerstfeest vierden in ons oude gebouw, en waarin we den 1 Jan. 1906 nog een liefdemaal vierden om dan naar ons nieuw kerkgebouw te verhuizen. Den laatsten tekst, Luk. 24:29, daar nog behandel, blijft ons in gedachten, want de Heer bleef met ons en ging ook met ons in ons nieuw gebouw.

De opkomst was des Zondags steeds goed en op oudejaarsavond zoo groot al nooit te voren.

Het nieuwe jaar mochten we weer beginnen met een liefdemaal. Wij waren van 's middags 2 tot 's av. 11 uur bij elkander, en nog was ons de tijd te kort. Wij mochten ervaren wat Psalm 133 zegt. Tot onze vreugde hadden we een broeder uit Chicago en eenigen uit Grand Haven in ons midden. Zoo konden we dan in vast vertrouwen op 's Heeren woord weer blijmoedig het jaar 1907 ingaan. Groete aan alle medeverbondenen in den Heiland.

G. J. TE WINKEL.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van L. G. te Berkhout f 1.80 (voor 1907); van H. B. K. te Vriescheloo f 3.85. N. v. BEEK.

Advertentiën.

.. Heden overleed na een smartelijk doch geduldig lijden gedurende 8 maanden, zacht en kalm, in haar Heer en Heiland, onze geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

**STIENTJE HARM
BOEKWEG,**

in den ouderdom van ruim 79 jaar, sedert 3 Maart 1903 Wed. van KOOP BEREND FORSTEN.

B. FORSTEN.

L. REILING—FORSTEN.

J. R. REILING.

STADSKANAAL, 28 Jan. 1907.

Zij, die de overledene de laatste eer wenschen te bewijzen, worden Vrijdag te 11 uur aan 't sterfhuis verwacht.

Wie last heeft van **taalfouten** schrijven, koope „Practisch Taalonderwijs,” een boek van 368 blz., dat op zeer prettige wijze U, zonder onderwijzer, de Nederlandsche Taal zuiver leert schrijven en tevens goed stellen. Fr. p. p. tegen postw. à f 1.35. B. WESTERH, Uitgever, Nijverdal. P.S. Wie er eerst meer van wil weten, vrage het gratis prospectus aan.

Orgels.
Prijzen van af f 30.-
Vraag uitvoerige catalogus.

JOH. DE HEER. Rotterdam. Noordmolenstr. 71

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes. Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.
2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat. Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.
3. Evangelische Schotsche Tractaten van *Cheyne Brady*, prijs per 100 f 0.30.
(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen)
4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat). Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.
5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.
6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek, door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
7. De wonderlijke gebeurtenis (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop)
8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KIN DERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.
(Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den doop op alle punten wenscht te onderzoeken)
9. De oorsprong van den Kinderdoop. Prijs 5 cent, 25 ex en meer 3 cent.
(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER)

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat), per 100 ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7½ cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk christen lezen; 't bepaalt hem bij zijne roeping)

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C. MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks f 1.50.
(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeente-leden)

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 ct.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?
Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER, Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.
't Is bij bestelling voldoende op de strook van den postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.
Onze Gemeenten verkrijgen op alles 30 procent korting.
Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

V A R I A

DEN WEG VERKORTEN.

De moeder reed met den kindervagen, waarin haar kleinste zat, huiswaarts van een namiddagbezoek, terwijl de vierjarige Robert voortdurend zijne handjes omhoog hield, om den vagen mede te duwen, of vooruit liep, om hem te trekken, in de meening, dat hij zijne moeder daardoor hielp.

„Waarom laat gij hem dat doen?” vroeg de strenge tante. „Hij loopt u maar aanhoudend in den weg!”

„Hij denkt, dat hij helpt en dat maakt hem den weg korter en weerhoudt hem, zich moede te gevoelen,” antwoordde de moeder, zacht en vriendelijk, toen de kleine man hard vooruit liep, om een tak uit den weg te ruimen. „Het gaat met hem als met ons volwassenen,” voegde zij er op een veelbeteekenenden

toon bij: „wij allen vinden den weg lang, wanneer wij beginnen te denken, dat wij niet meer noodig zijn!”

Dat is eene waarheid, die ieder liefhebbend hart terdege onthouden moest; want hier is iets, waardoor de bejaarden of ziekelijken in ons huis vaak zonder ons weten gekwetst worden. Men wil hen elken arbeid afnemen, uit verkeerde vriendelijkheid, of omdat men in gedachteeloze kracht verzekerd is, dat men zelf alles veel beter en gemakkelijker doen kan. — en den zwakken handen wordt zodoende haar gewone bezigheid ontnomen, en zij blijven ledig en werkeloos. De liefde behoorde scherperzinniger te zijn. Er is niets, dat den weg zoo lang maakt, dan het gevoel, dat men tot niets meer nut is!

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen“, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Laat me in U blijven.

Laat m' in U blijven, groeien, bloeien,
O Heiland, die de wijnstok zijt!
Uw kracht moet in mij overvloeien,
Of 'k ben een' wis verderf gewijd;
Doorstroom, beziel en zegen mij,
Opdat ik waarlijk vruchtbaar zij.

Wat vruchten zal de landman plukken,
Die blaad'ren, maar geen bloesems ziet?
Leer mij de zelfzucht onderdrukken,
Die niet dan wilde loten schiet!
Des landmans wijsheid snijd' en snoei',
Opdat de druif te voller groei'.

Ik kan mij zelf geen wasdom geven:
Niets kan ik zonder U o, Heer!
In Uw gemeenschap kiemt er leven
En levensvolheid meer en meer!
Uw Geest zij in mij uitgestort;
De rank, die U ontvalt, verdort.

Daarom herhaal het duizendwerven,
Herhaal het, Heer! van uur tot uur:
„Die zich aan Mij niet houdt zal sterven,
„De doode ranken zijn voor 't vuur.”
Geef dat ik nauwer m' aan U bind,
Hoe zwakker ik mij zelven vind.

Neen, Heer! ik wil van U niet scheiden,
'k Blijf d' Uwe altijd! blijf Gij de mijn!
Uw liefde moet alom mij leiden,
Uw leven moet mijn leven zijn.
Uw licht moet schijnen in mijn huis:
Bij kruis naar kracht, en kracht naar kruis.

Dan blijft mijn ziel voor U gewonnen,
Dan wint mijn ziel door U in kracht!
Het werk in need'righeid begonnen,
Wordt dan in heerlijkheid volbracht!
Wat in de winds'len sliep, ontbot,
En komt in 't licht, en rijpt voor God.

(Evang. Gez. 205.)

J. J. L. TEN KATE.

ONZE GEMEENSCHAP.

Het Christelijk leven is gemeenschap hebben en oefenen, — een gemeenschap met den Vader en met Zijnen Zoon Jezus Christus door den H. Geest en door het Woord. Deze is de grondslag der Christelijke beleving. Vandaar de dikwijls door den Apostel Paulus herhaalde uitdrukking: »in Christus.« »Zoo iemand in Mij niet blijft,« zegt de Heiland, »die is buiten geworpen, gelijk de (los geworden) rank en is verdord.« Verdorren is het zekere gevolg van verbrokene gemeenschap met Jezus, want alleen door de onafgebrokene gemeenschap met Jezus hebben wij het leven. De gewichtigste zaak is voor een rank met den wijnstok verbonden te blijven, — zóó verbonden, dat zij deelnemen kan aan de volheid der levenssappen en levenskracht in dezelve. In en door zich zelve is de rank slechts een voorwerp met eigenschappen om te kunnen ontvangen en het leven van den wijnstok te kunnen genieten. Zoo ook is het wezenlijk gemeenschap hebben, in verbinding staan met Christus, de oorzaak van het werkelijk deelhebben aan het leven des Zoons van God.

Wij gaan in de zaligheid, dan, wanneer de gemeenschap met Christus een aanvang heeft. Door het geloof komen wij in vereeniging met Christus; en in den oogenblik, waarop het geloof ons met Hem in verbinding brengt en de gemeenschap in en door die daad van gehoorzame onderwerping aan 't woord des Heeren begint, wordt alle waarde en beteekenis des kruises van Christus ons eigendom, en in den Geliefde, d. w. z. verbonden met Hem, zijn wij aangenomen. Daarom is er geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn.

Alles, wat de rank voor haar welzijn en vruchtbaarheid behoeft, ligt voor haar opgesloten in het innig vereenigd zijn met den wijnstok. De gemeenschap is er toe bestemd om een volkomene te zijn, dat wil dus zeggen een gemeenschap, die aan iedere behoefte der rank volkomen voldoet. Zoo heeft God ons in gemeenschap met Christus gezegend met alle geestelijke zegeningen. Hij heeft ons eene gemeenschap met Christus mogelijk gemaakt, die ten volle de bevrediging van al onze geestelijke behoeften in zich sluit.

Het is daarom goed, dat een eerstbeginnende Christen niet terstond en als in den eersten ijver naar een diepere ondervinding staat, maar dat hij er naar streeft in steeds nadere gemeenschap met zijn Jezus te komen, waarvan het resultaat eene diepere welbewuste ervaring wezen zal. Niet het uitzien naar bevinding is de dwaling, maar wel dit, dat wij op een verkeerde wijze er naar streven. Wij zoeken onze ervaring liever direct in ons zelf dan in de gemeenschap met den Zaligmaker.

Niemand ontwikkelt in zich zelf of door eigen inspanning of door anderer hulp een gevoel van warmte in zich, maar wel daardoor dat hij met het vuur in aanraking komt. Alle hoop en verwachting voor de ranken liggen in den wijnstok. Ook is de Christelijke ervaring niet minder echt, omdat zij niet uit den mensch zelf ontstaan is en onderhouden wordt, maar voortdurend van Jezus en zijn werk uitgaat. De druiven welke de rank draagt, zijn er niet minder of onecht door, al is het leven, waardoor ze voortgebracht werden, door de ranken steeds aan den wijnstok ontleend. Eveneens zijn innerlijke reinheid, gerechtigheid, vrede en vreugde gezinsins tot duistere onwezenlijkheden terug gevoerd, omdat zij het resultaat der onnaspeurlijke genade des Geestes van Jezus Christus zijn. Hoevele zielen echter schijnen liever God te bidden, iets voor hen te willen doen of geven, wat hen tot een fontein des levens moge doen worden, in plaats van Jezus in kinderlijk geloof als de fontein des levens en van alle heil een plaats in hun hart te laten innemen. Het is Gods genadig voornemen groote dingen voor ons en in ons te volbrengen; dit is echter zeker, dat Hij aan geen schepsel macht geven zal om zichzelf met den levensstroom te overstorten. Er is één, en slechts één Schepper en Heer en Gever des levens.

Wanneer nu de Christelijke ervaring de vrucht der gemeenschap met Jezus is, en wanneer de vruchten dezer gemeenschap alleen blijven, wanneer die gemeenschap beoefend blijft, dan is dat ook de grootste en meest practische beoefening, die gemeenschap met Jezus volkomen te houden. Zoolang de rank aan den wijnstok blijft, is alles in orde en het geheim van haren welstand en kracht lost zich op in dat *blijven*. Ieder, die in Hem blijft, zondigt *niet*. »Wie in mij blijft en ik in hem, die draagt veel vrucht. Indien gij in mij blijft en mijne woorden in u blijven, — spreekt de Heer — zoo wat gij wilt zult gij begeeren en het zal u gegeven worden.

Ik vraag u niet het eerst, waarde lezer, wat gij zijt,

en wat gij doet, of zelfs niet wat God voor u gedaan heeft, maar deze eene vraag druk ik u ernstig op het hart, namelijk: Hoedanig is het gesteld met uwe gemeenschap met Jezus? Alle reinigende, sterkende, verrijkende en levendmakende genade valt u ten deel door de gemeenschap met Jezus. Alles moet door u van Hem verkregen worden, en slechts daardoor dat gij nauw aan Hem verbonden blijft, kunt gij ontvangen. Uw karakter en uwe innerlijke ervaring richt zich naar uwe gemeenschap. Dengenen, die ook slechts de zwakste gemeenschap met Hem hebben, geeft Jezus de verdiensten zijns kruises, welke van schuld en verdopenis redden, rijkelijk te genieten. Zijn woord heeft die verzekering boven allen twijfel verheven. Hij wenscht echter eene gemeenschap met u, die uw hart reinigt en u vervult met goedheid. (Rom. 15:14). Hij wenscht dat hetzelfde leven, dat zijn eigen wezen en hart vervult, door zijn Geest u onophoudelijk worde medegedeeld.

Hoe is toch de kracht en de waarde der gemeenschap met Jezus op den achtergrond gekomen! Hoe langzaam waren wij tot het geloof te bewegen, dat eene innige gemeenschap met den Zoon Gods onze harten reinigen en met gerechtigheid, vreugde en vrede kon vervullen! Laat ons eens voor al iedere onwaardige gedachte aangaande dat zoo groote voorrecht verre van ons werpen. Laat ons het getuigenis in Eph. 1:3, dat alle geestelijke zegeningen in de hemelsche gewesten in Christus voor ons bereikbaar zijn, aannemen. »Uit Hem zijt gij in Christus Jezus, die ons geworden is (niet geeft) wijsheid van God, en gerechtigheid en heiligheid en verlossing.

Vert.

N. v. B.

Eerste Lijdensweek.

De intocht in Jeruzalem.

Zondag 10 Febr. (Luc. 19:29—44.)

Jezus, de Koning der Joden, was in Jeruzalem onbekend, toen de Wijzen uit 't Oosten hem kwamen aanbidden; Jezus, de Koning der Joden, hoewel machtig in woorden en werken, trok zich steeds terug van openlijke hulde en aardsche heerschappij, maar als nu de tijd aanbreekt, dat Hij als een waar Koning tot verlossing Zijner onderdanen zich in 't strijdperk zal begeven en de grootste wereldgebeurtenis, (het lijden en sterven voor zondaren) zal plaats vinden, nu moet aller aandacht op dien Koning gevestigd worden en een openbaar optreden, zij 't dan ook in den zachtmoedigen en nedrigen geest van het Lam, mag niet uitblijven, zal deze

Koninklijke Verlossing een ontegensprekelijk feit worden, zooals 't is te dezen dage.

Daarom kon, als de Heiland, van Jericho komende, Jeruzalem naderde, de wonderlijke profetie van Zacharia 9:9 plaatshebben. Hoewel de afstand van Bethanië naar Jeruzalem slechts een half uur bedroeg, besloot de Heer toch van daar niet te voet, maar rijdende op een ezel naar de stad te trekken, te midden van de scharen, die wegens de wondervolle opwekking van Lazarus, groot belang in Hem stelden, zoo zelfs, dat de vijandige Overpriesters, vrezende, dat allen in Hem zouden gelooven, ook Lazarus wilden dooden.

De Heer Jezus trotseert die vijandschap en wil hun een oogenblik toonen, dat 't Hem weinig moeite zou kosten, de hulde des volks te verwerven. Twee jongeren worden uitgezonden om naar 't nabijgelegen Bethfage te gaan, waar zij eene ezelin met een veulen aangeboden zullen vinden, welke zij maar ongevraagd moeten losmaken en tot Hem leiden. En als de eigenaar hun van die daad rekenschap vraagt, dan moeten zij antwoorden: »De Heere heeft 't van noode!» waarop hij 't dadelijk zal toestaan. Vol vertrouwen in hun Meester doen de discipelen gelijk Hij zegt en vinden 't alzoo, zoodat zij weldra met de dieren terugkeeren en van hun kleed een soort zadeld gemaakt hebbende, plaatsten zij Jezus op het veulen, waarop nog nooit iemand gereden had.

Groot was daarbij de geestdrift der scharen, die hunne kleederen op den weg uitspreidden en palmtakken van de boomen hieuwen om hem met groot gejuich te begroeten, zeggende: »Hosanna, gezegend is de Koning, die daar komt in den Naam des Heeren« enz.

Dit huldebetoon aan den gehaatten Nazarener viel echter volstrekt niet in den smaak der Farizeë en zij meenen er den Meester opmerkzaam op te moeten maken, dat 't noodig is, zulks te verbieden, maar Zijn antwoord luidt, dat als dezen zwegen, de steenen haast roepen zouden, waar Hij immers geen de minste aanleiding geeft, maar het volk aan zijn gevoelen lucht gaf wegens de groote daden Gods, in hun midden geschied. Toch is de Heiland zelf met deze hulde niet verheugd, wetende welk een treurige toekomst Jeruzalem tegemoet gaat, dat zijnen waren Koning verwerpt en Hem ook de geringste hulde niet waardig keurt, die in zoo duidelijke teekenen en wonderen getoond heeft, de Redder uit der zondemacht te zijn, en die, gelijk een hen hare kiekens, hen zoo menigmaal onder Zijne beschermende vleugelen had willen vergaderen.

Denkende aan de vreeselijke oordeelen, die vanwege deze Messiasverwerping welhaast over de Tempelstad moeten losbreken, zoodat geen steen op den anderen gelaten zal worden en groote jammer over de inwoners zal komen, gaat Hij, al weenende, deze vreeselijke dingen voorspellen, omdat Hij maar al te goed weet, dat ook dit bewijs Zijner liefde niet de gewenschte uitwerking zal hebben op het verharde Israël.

a. Hoe duidelijk werd de profetie van Zacharia aangaande Israëls Koning vervuld: niet slechts wat het

rijden op een ezel en op een veulen betrof, want dat zou elke valsche Christus ook wel kunnen nadoen, maar ook die andere drie eigenschappen, rechtvaardig, een Heiland en arm, wie anders dan Jezus vereenigde ze in zich. Het ongeloof der Farizeë is daarom des te minder te verontschuldigen en hunne verdoemenis rechtvaardig, zoo ze daarin volharden.

Hoe meer licht der overtuiging ons geschonken wordt, hoe zwaarder ons oordeel wordt, indien wij Jezus, niet-tegenstaande dat alles, blijven verwerpen.

b. Welke schoone uitkomst heeft het geloof en hoe veilig kunnen wij, als de jongeren, op 's Heilands woorden afgaan, als Hij iets belooft of beveelt, Zijne bevelen gehoorzamen, hoe de menschelijke wijsheid ook tegenbedenkingen wil maken, en Hem te gelooven, hoe vreemd 't ook schijne, dat is 't ware Christendom en 't gelukkigste leven, want die op Hem betrouwen, zullen niet beschaamd worden.

c. »De Heer heeft het van noode!» Dat was genoeg om den eigenaar dezer ezels bereidwillig te doen zijn. De zondaar heeft 't van noode! Dat deed onze Heiland bereidwillig en gehoorzaam zijn tot den dood, ja den dood des kruises. Hij kwam om te dienen en behoeft niet van menschenhanden gediend te worden, maar Hij belooft zich van ons en 't onze te bedienen, tot zegen voor anderen.

Laten wij dan ook niet weigerachtig zijn waar de Heer ons roept en onze gaven vraagt tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

d. Arme Farizeë, die vanwege den haat in hun hart, niet dulden, dat de Heiland hulde ontvangt. Hoe onbewimpeld spreken zij hunne verwerping uit!

Straks zullen de steenrotsen scheuren, als de Joden hunne verwerping voltooien, maar ook de blinde heidenen, nu nog stom als de steenen, zullen straks Gods lof verkonden, tot beschaming van het verharde volk van Abraham. Laat ons met den lof des Heeren toch niet wachten, want Hij is al onzen lof ten volle waard.

e. De Heiland weent, Hij is bedroefd, niet over de verachting Hem aangedaan, niet over het lijden, dat Hem te wachten staat, maar over de hardigheid des harten van den zondaar, waardoor zijne redding ten slotte onmogelijk wordt, en over het vreeselijk lot, dat zulke zondaren tegemoet snellen, die niet van Hem gediend willen zijn, want eens komt er een einde aan Gods lankmoedigheid.

Laat de Goede Herder met Zijne Engelen zich over u verblijden, opdat gij niet eeuwig weent.

N. P.

K. K.

BEGINSEL.

Vervolg.

Evenzoo is het gelegen met ons beginsel als Christen; dit moet tot openbaring komen in ons leven, in onze daden, zoodat het aan ons te zien is, dat wij niet

tot de wereld, maar tot het Koninkrijk der hemelen behooren, en dit moet een arbeid van geheel ons leven zijn, aan dit gebouw moeten wij trachten elken dag nieuwe steenen toe te voegen. De Schrift noemt dit de heiligmaking. En waar wij nu weten en dagelijks meer ervaren, dat we daartoe van ons zelf onbekwaam zijn, daar heeft de Heer ons den H. Geest gegeven, om ons in staat te stellen, ons beginsel ten uitvoer te brengen. Dat we daarbij vele fouten maken, helaas! wie zal het ontkennen, en de Heer weet dit ook zeer wel, maar in Zijne groote liefde en genade wil Hij ons telkens weder tot ons uitgangspunt, tot ons beginsel terug brengen, indien we ons door Hem willen laten leiden en leeren.

Mag een beginsel nooit gewijzigd worden? Als we volmaakt waren zou daar nimmer sprake van kunnen zijn. De Heere God is nooit een haarbreed van Zijn uitgangspunt afgeweken, omdat Zijn beginsel volmaakt goed was. Met ons, onvolmaakte schepselen, is dat geheel iets anders; wij ondervinden menigmaal dat onze inzichten geheel niet goed waren. Een bouwmeester kan in de plannen van het huis dat hij voornemens is te bouwen, een schromelijke fout vinden, waardoor het gebouw zeer ontsierd zou worden, en dan doet hij verstandig dat plan te wijzigen. Wanneer een gierigaard, een verkwister, een dronkaard zijn beginsel laat varen, omdat hij leert inzien dat hem dit in het verderf zal storten, dan doet hij zeer verstandig. Het komt dus alleen aan op de vraag: Zijn wij waarlijk overtuigd dat ons beginsel niet goed is?

Voor al in zake den godsdienst en op kerkelijk terrein wordt nog al eens verandering van beginsel? waargenomen. De groote vraag is hier echter: geldt dat altijd waarlijk een beginsel, of zijn er ook andere oorzaken in het spel? De een verlaat het kerkgenootschap waartoe hij of zij behoort, en gaat tot een ander over, om een huwelijk, een ander om wellicht een voordeeligere werkkring te verkrijgen of om anderen te believen. Bij dezulken is nimmer sprake van beginselen geweest; wij noemen hen beginselloozen en in beginselloosheid is groot gevaar gelegen. God heeft een gruwel aan alle beginselloosheid en voor elk eerlijk en rechtschapen mensch is zij verachtelijk.

Het kan echter zijn, dat iemand in goeden gemoede tot andere inzichten komt, of dat hij door ernstig onderzoek der H. Schrift de overtuiging krijgt dat het Woord Gods in het kerkgenootschap, waartoe hij tot dusverre behoord heeft, niet in allen deele recht gesneden wordt, dat de bazuin geen zeker geluid geeft, waardoor hij er na rijp beraad en veel gebeds toe gedrongen wordt de beginselen, die tot dusverre de zijne waren, te wijzigen en zich nu in de oude omgeving niet meer thuis gevoelt, omdat naar zijn gevoelen in een of meerdere opzichten aan de waarheden der Schrift te kort gedaan en daardoor de eere Gods niet gehandhaafd wordt. Is dit eene overtuiging, die op Gods Woord gegrond is, (want daar komt het alleen op aan) zoedat waarlijk van een beginsel sprake is, dan doet zoo iemand wijs, zich uit den band, die hem nu ondragelijk wordt,

los te maken en naar iets beters te zoeken.

Wat is echter voor ons menschen, die zoo kortzichtig zoo veranderlijk zijn, het beste kenmerk dat wij zelf en ook anderen waarlijk handelen uit kracht van beginsel? Mij dunkt wij hebben daarvoor drie hoofdkenmerken. Het eerste is: dat zulk een beginselwijziging niet als de wind veranderlijk is, zooals dit helaas bij sommigen ook wel het geval is; dezulken zijn eenvoudig beginselloos en nimmer te vertrouwen. Het tweede is: dat wij bij ons zelf en bij anderen een groeien, een opwassen in dat beginsel, een meer en meer bevestigd worden in datgene wat naar wij gelooven steunt op Gods Woord, waarnemen. Het derde is: dat wij voor ons beginsel iets, veel, des noods alles veil hebben, minachting, verguizing, achteruitzetting, verlies van aardsche vooruitzichten, ja, als de Heer het eischt, zelfs het leven.

Wij hebben hiervoor zoowel in Oud- als Nieuw Testament de treffendste voorbeelden: denken wij slechts aan Daniël en de drie jongelingen; aan Paulus, Petrus en de andere Apostelen; aan zoovele bloedgetuigen die allen bereid bevonden werden alles, zelfs hun leven, voor hun beginsel op te offeren, omdat zij wisten dat het berustte op Gods getuigenis. Bovenal hebben wij onzen Heer en Heiland niet te vergeten, die eveneens voor zijn beginsel, den wil Zijns Vaders te doen, het kruis heeft verdragen en de schande veracht, ons ook daarin een voorbeeld nalatende, maar die nu ook aan Zijns Vaders rechterhand gezeten is.

Wordt vervolgd.

EEN EN ANDER.

•• Uit Egypte. In de hoofdstad Kaïro worden op de daar gevestigde groote Mohammedaansche Universiteit jaarlijks duizende der studenten tot zendeling voor den Islam opgeleid. Bij zulk een activiteit behoeft het ons niet te verwonderen, dat het Mohammedanisme onder het heidendom in Midden-Afrika ontzachelijken voortgang heeft. Dubbel verblijdend is het onder zulke omstandigheden van het volgende feit melding te kunnen maken:

Een jonge Mohammedaansche Scheikh, een der meest begaafde studenten der genoemde Universiteit, heeft openbaar zijn geloof in Christus beleden. Hij is voor Lord Cromer op het Britsche consulaat verschenen en heeft in tegenwoordigheid van twee ministers — een voor binnenlandsche (Mohammedaan) en een voor buitenlandsche zaken (Koptisch) zich te verantwoorden gehad en eindelijk een verklaring onderteekend, dat hij geheel uit vrije beweging besloten was een Christen te zijn en te blijven. Hij deed dit, ofschoon hij wist, dat die stap hem niet alleen al zijn rijkdom en zijn positie zou kosten, maar ook een besliste scheiding van zijn vader en van zijn verwanten teweegbracht, wien hij daardoor bittere teleurstelling en (in hun oog) groote schande berokkende. Deze gebeurtenis heeft onder de

Mohammedaansche bevolking groote ontsteltenis verwekt, en de Europeesche vrienden hebben den jongen man geraten een reis naar Engeland te ondernemen.

N. v. B.

•• Een hond als collectant. Wanneer men te Londen aan het Waterloo-station aankomt, ziet men daar een hond, die onder den naam van »London-Jack» bekend is. Deze draagt boven aan zijn halsband een bakje, in hetwelk voorbijgangers, bijzonder kinderen, wier lieveling hij is, geldstukjes werpen, welke dienen ter ondersteuning van weezen van verongelukte spoorwegbeambten. De hond-collectant heeft op die wijze in een jaar f7200 bijelkaar gebracht.

•• Ellende door den alcohol. Hoeveel jammer de bedwelmende dranken over het familieleven kunnen uitstorten, komt weer sterk uit in het volgende feit.

In Berlijn hebben tegenwoordig de armverzorgers 3000 verlaten vrouwen te verzorgen, welke uitsluitend door den drank en daaruit voortspruitende liederlijkheid door hunne mannen in den steek gelaten of genoodzaakt zijn geworden zelf te scheiden. Voor hare ondersteuning is jaarlijks een som noodig van f300.000 (driehonderdduizend gulden). Dit bij al de ellende, die voor verlaten vrouwen nog veel erger is dan voor weduwen.

Al zulke toestanden roepen de Christenen op om zeer beslist tegen alle bedwelmende dranken den strijd aan te binden door woord en voorbeeld.

•• Van de Philippijnsche eilanden. De zendingsarbeid op deze eilanden wordt wel op geheel eigenaardige wijze weerstand geboden. De daar vertoevende Spaansche priesters der Roomsche kerk hebben een poging aangewend om door omkoopning van een lastigen prediker des Evangelies (de meesten zijn Amerikaansche Baptisten) af te komen. Zij boden dezen zesduizend gulden aan, wanneer hij wilde ophouden met prediken. Doch ofschoon de Evangelist zich met een kleine bezoldiging moet behelpen, weerstond hij de verzoeking en wees natuurlijk het aanbod beslist van de hand. Daarop heeft hij zware vervolgingen moeten verduren. Men heeft hem gesteenigd, hem een revolver op de borst gezet, dat nog intijds den moordenaar uit de hand geslagen werd door een der vrienden van den Evangelist. Intusschen arbeidde hij voort en toen de prediking in de stad, die zijn arbeidsveld was, wortel had geschoten, kwamen er vele aanvragen uit de omgeving, om hier en daar samenkomsten te komen houden. Daarop ging onze jonge broeder en eenige bekeerlingen met hem uit, om het Evangelie op verschillende eilanden te brengen. Het afscheid van hunne familiën viel zwaar, want zij wisten over bergen te moeten reizen, waar zich vele roovers ophielden, en het was mitsdien zeer onzeker, of zij de hunnen ooit in dit leven zouden weerzien. In de berichten wordt dan verder gemeld: »Gedurende de vier jaren, in welke het eiland Cebu

bearbeid werd, heeft de Heer Zijn moedige strijders wonderbaar behoed tegen een geweldigen dood door vergiftiging; zij bevonden zich voortdurend in levensgevaar. Wel honderd mannen en vrouwen uit de inboorlingen stellen zich thans bereid om, behalve hun dagelijksch bedrijf of werk, al den hun beschikbaren tijd aan de verbreiding des Evangelies op Cebu en andere eilanden te wijden en van eiland tot eiland te reizen.» Desniettenstaande kan er aan alle verzoeken om predikers of onderwijzers niet voldaan worden.

UIT DE GEMEENTEN.

ZUTPHEN. Zondag 27 Januari l.l. hielden wij als Gemeente onze jaarvergadering, en al was het dat niet alle verslagen een juichtoon deden hooren, toch gelooven wij enkele mededeelingen uit de verslagen en uit de gehouden vergadering te moeten nederschrijven, om onzen medeverbondenen gelegenheid te geven met ons mede te leven.

Het jaarverslag van den secretaris vermeldde, dat door verhuizing naar andere Gemeenten heengingen 2 zusters en 4 broeders.

Uit de gemeenschap traden 1 zuster en 1 broeder. Dit door misleiding van iemand, die onder ons zocht de eerste te zijn en nu dit niet gelukte, tracht te verbreken.

We bidden en verwachten dat bedoelde zuster en broeder hunne dwaling zullen inzien en wederkeeren. Gedoopt werden 1 zuster en 1 broeder. Met schuldbelijdenis keerden 1 zuster en 1 broeder terug, terwijl van elders zich 1 zuster en 1 broeder hier vestigden. Het ledental is dus met 2 gedaald. De arbeid bleef dit jaar op dezelfde wijze doorgaan.

De penningmeester, gelijk zijn ambtgenooten, als klager geteekend, had dit jaar recht tot klagen, want het totaal zijner inkomsten was in stede van gestegen gedaald. Wij begrijpen dat hij steen en been klaagde, vooral daar het anders kon zijn. Want, hoe het mooglijk is blijft ons een raadsel, nog zijn er enkele leden, die uit onwil, niet uit onmacht, niets bijdragen in de kosten der gemeentelijke huishouding.

Dan blijft hier evenals elders de klacht, dat men in zijne bijdragen aan de Gemeente-kas niet schijnt te vragen: Wat moet ik geven om mij voor God te kunnen verantwoorden? doch wel: met hoe weinig kan ik bestaan? Zal er nog eens een tijd komen, dat men bij het trekken der beurs, daaruit neemt in verhouding tot hetgeen God geschonken heeft? Wij hopen... doch vreezen.

In eene zaak was, Gode zij dank, vooruitgang te zien en wel in de bijdragen voor de Zending. Wel was het verschil niet in verhouding tot de daling der andere cijfers, doch er is vooruitgang.

Ouderling en Penningmeester werden op deze vergadering met algemeene stemmen herkozen. Moge het hun gegeven zijn nog veel voor den Heere, ook in deze functies, te doen.

Onze afdeeling Apeldoorn mocht in het voorbijgesnelde jaar een lokaaltje inwijken, terwijl zij ook de Commissie der Unie tot het houden harer najaarsvergadering mocht ontvangen.

De afdeeling wordt geregeld door onzen Voorganger en enkele broeders tewerkt.

Moge het daár en in Zutphen nog spoedig tot een doorwerking des Geestes komen en het rijk van onzen Heer zich uitbreiden en velen ook aan de Gemeente worden toegevoegd is de bede van den

SECRETARIS.

STADSKANAAL. Vreugde en smart wisselen elkander steeds af hier op aarde, in het leven van ieder mensch, ook in de ervaring der gemeenten.

Wij willen eerst van vreugde melding maken. Onze jongedochtersvereniging „Rhodé” vierde aan den avond van 29 Januari haar jaarfeest, in vereeniging met verschillende zusterverenigingen uit de omgeving, die door hare afgevaardigden vertegenwoordigd waren. Ook de Jongelingsvereniging was genoodigd en was met bijna al hare leden aanwezig. Feestleider was de Voorganger der Gemeente, die een openingswoord sprak over het woord van Jezus tot Martha: „Eén ding is noodig.” Vervolgens bleek ons uit de mededeelingen van de bestuurders van der vereeniging, dat het der vereeniging wel gegaan was, dat haar ledental niet bijzonder groot was, maar dat het meereel bestond uit meisjes, die zich bewust geworden waren het eigendom des Heeren Jezus te zijn, en voorts, dat zij eendrachtig met opgewektheid hadden gearbeid.

Het feest was over het geheel ernstig en opwekkend; er werd veel goeds gehoord en de lof van God bezongen. Wij gelooven dat dit feest nog in aangenamen herinnering zal blijven.

God zegene den arbeid onder de jonge menschen! Mogen er flinke medewerkers voor Gods Koninkrijk uit opgroeien.

Tot een geheel andere plechtigheid werden we geroepen op Vrijdag 1 Febr. Het stoffelijk omhulsel van onze overleden oude zuster de wed. Forsten zou grafwaarts gedragen worden. 't Was te verwachten, dat de deelneming bij luten, medeburgers en leden der Gemeente groot zou zijn. En die verwachting is niet beschaamd geworden, want een talrijke schare van belangstellenden, uit alle kringen, klassen en standen waren in het sterfhuis verzameld toen het bestemde uur daar was.

Deze schare werd door onzen Voorganger toegesproken, naar aanleiding van 1 Petr. 1: 3-5, en er werd met veel opmerkzaamheid naar geluisterd.

De gedachtenis des rechtvaardigen zal tot zegening zijn. En een rechtvaardige was onze zuster, dat heeft zij in haar leven en sterven doen blijken. Zij wist zich met alle duidelijkheid voor God gerechtvaardigd door het geloof in Jezus Christus, en had daarin vrede gevonden voor haar hart en dit deed haar sedert vele jaren met opgewektheid den weg der gerechtigheid bewandelen, en verleende haar ook het zalig genot voor zich en voor hare kinderen en kindskinderen, te sterven in de welbewuste levende hoop des eeuwigen levens.

Onze zuster werd den 23 December van het jaar 1877 op hare belijdenis gedoopt, en is sedert een getrouw lid der Gemeente geweest, dragende de belangen der Gemeente op het hart. Wij missen haar; maar de gedachte aan den hoogen ouderdom, (ruim 79 j.) dien zij, ondanks haar zwak lichaam, mocht bereiken, en aan wat zij voor ons geweest is, benevens de heerlijke verwachting bij de toekomst van onzen Heiland Jezus Christus, doet ons zwijgen, ja dankbaar zijn. Wordt hare plaats in de Gemeente waardig aangevuld!

Meer smartelijk is te moeten melden, dat in den laatsten tijd door de Gemeente nog al eens tuchtmiddelen op onwaardige leden moesten toegepast worden. Doch dit is ook roeping tegenover den Heer der Gemeente, ofschoon het met de meeste omzichtigheid en biddenden ernst behoort te geschieden.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie,

Vergun ons u beleefd voor het onderstaande een plaatsje te verzoeken in uw geëerd blad, als ingezonden stuk of indien u zulks wenschelijker voorkomt onder uwe nieuwstijdingen.

Het seizoen en de reclame welke er gemaakt wordt werken er toe mede velen te doen denken over emigratie naar Canada, hetwelk ook bewezen wordt door vele aanvragen om inlichtingen welke tot ons gericht worden.

Hierdoor gevoelen wij ons gedrongen in 't belang der betrokken personen, u te verzoeken ons in staat te stellen die personen aan te raden zich ook tot het Leger des Heils te wenden om inlichtingen alvorens eene beslissing te nemen.

Het Leger des Heils is door zijne Internationale organisatie en door zijn groot emigratiewerk in staat de meest betrouwbare inlichtingen te verstrekken.

O. m. kunnen wij voor iedereen alle noodige schikkingen voor de reis maken op de meest voordeelige wijze.

Iedereen die wil kan geheel onder leiding van het Leger des Heils de reis naar Canada maken en in Canada bij aankomst door heilsofficiëren ontvangen worden, en alzoo voortdurend met raad en daad ter zijde worden gestaan.

Wij verzekeren iedereen, die werken wil en kan, dat hij of zij door onze bemiddeling eene betrekking in Canada zal krijgen.

Ongetwijfeld zijn dit eenige voordeelen, die voor iedereen, die er over denkt te emigreeren, wel ernstige overweging verdienen.

Het Leger des Heils is echter niet in staat voorschotten te verstrekken met betrekking tot de reiskosten enz.

De meest geschikte maanden om te emigreeren zijn Februari, Maart, April en Mei.

Gaarne zijn wij bereid tot het geven van alle verdere inlichtingen, daartoe wende men zich tot den Commandant van het Leger des Heils, Prins Hendrikkade 49—51 te Amsterdam.

U, geachte redactie, dankzeggende voor uwe welwillendheid, verblijve met de meeste achting,

Uw dw. dr.:

GER. J. GOVAARS,

Chef-Secretaris van het Leger des Heils.

„Wat is Godsdienst?”

vraagde iemand schouderophalend aan een predikant. »Na de ondervinding, die ik met vele vrome lieden heb opgedaan, moet ik zeggen, dat de christelijke godsdienst volstrekt geen goeden indruk op mij maakt.”

»Denk eens,» antwoordde de geestelijke, »dat wij een kunstenaar in Rome bezoeken en hem vragen: »Wat is schilderkunst?” Zou hij ons dan bij den een of anderen kladschilder brengen en ons op diens treurige schilderstukjes wijzen, om ons een idee te geven van deze kunst?

Neen, maar hij zou ons voor de werken van een Raphaël en Michel Angelo brengen en zeggen: »Dat is schilderkunst!”

Zoo hebt gij eenige menschen leeren kennen, die zich voor vroom uitgeven zonder het in werkelijkheid te zijn, en naar deze karikaturen beoordeelt gij de christelijke godsdienst?

Ik wijs op de talrijke mannen en vrouwen, die door het Evangelie tot een leven van oprechte heiligheid en gerechtigheid gekomen zijn. Op deze meesterwerken van Gods genade moet gij zien, wanneer gij wilt weten wat godsdienst is. Vóór alles moet gij beginnen met een blik op Jezus. Hij is de Waarheid — het Leven — en de Liefde.

EEN VRAAG.

Wij lezen in 1 Petr. 3 : 18, 19, 20, dat Jezus na Zijne opstanding gepredikt heeft voor de geesten, die in de gevangenis waren, uit de tijden van den zondvloed. Wij wenschen het als een vraag in dit blad geplaatst te zien om inlichtingen te mogen bekomen aangaande de eigenlijke beteekenis van deze verzen.

V.

K. K.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van K. v. d. W., Oudeschoot f 0.90; van G. v. D. te Apeldoorn f 3.25; van J. R. te Oude Schutting f 10.96.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending:

Ontvangen van de Gemeente te Haulerwijk f 17.00.

N. v. BEEK.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes. Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.
2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat. Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.
3. Evangelische Schotsche Tractaten van Cheyne Brady, prijs per 100 f 0.30.
(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen.)
4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat). Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.
5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.
6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek, door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
7. De wonderlijke gebeurtenis (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop.)

8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.
Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den doop op alle punten wenscht te onderzoeken)

9. De oorsprong van den Kinderdoop.

Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.

(Dit is een nittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat), per 100 ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7½ cent, 25 ex. à 5 ct.

(Dit boekje moet elk christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping)

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C. MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks f 1.50.

(Al te geven aan reizende of verhuizende gemeente-leden)

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 ct.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER, Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.

't Is bij bestelling voldoende op de strook van den postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten verkrijgen op alles 30 procent korting.

Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

Advertentiën.

∴ Zoo de Heer wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders
JACOBUS v. d. SLUIS
en
GRIETJE IDSERDA
den 11den Februari hunne
25-jarige Echtvereeniging
te herdenken.
Hunne dankbare kinderen:
A. v. d. SLUIS.
K. v. d. SLUIS.
R. v. d. SLUIS.
D. v. d. SLUIS.
R. v. d. SLUIS.
HARLINGEN 1907.

.. Heden werden wij verblijd door de geboorte van een welgeschapen ZON.

P. MANHRO.

Z. MANHRO—CORPORAAL.

SCHOONOORD, 2 Febr. 1907.

Advertentiën van een tot vijf regels
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelige condities.

Een kind kan met één vinger

vierstemmig **ORGEL** of **PIANO** spelen.

ORGANOLA.

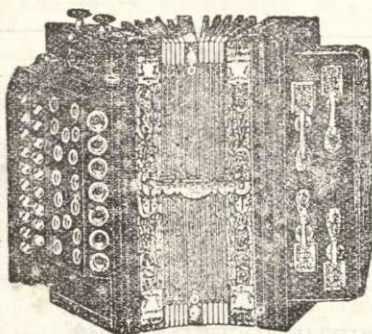

PIANISTA.

NIEUWSTE UITVINDING.

ORGANOLA passend op elk 4 en 5-octaafs Amer. Orgel f 20.— en f 25.—
PIANISTA passend op elke 7-octaafs Piano f 25.—. Generaal Agent voor Nederland: JOH. DE HEER, Rotterdam. Filial-n: Amsterdam, Haarl. dijk 30. — Utrecht, Donkere Gaard 2. — Groningen, Gelkingestraat 41. — Alkmaar, B. PELS, Orgel-maker. — Arnhem, G. BETLEM, Oude Stationsweg. — Nieuw-Buinen, E. W. ALKEMA.

VRIJE BEZICHTIGING! VRAAGT PROSPECTUS!

Tweerijge Kunstenaars-Harmonica.

4 weken op proef! Slechts 5 Gulden,

tegen Rembours. Dit instrument heeft 19 toetsen, 4 contra-bassen, tweerijg, bedekt klavier en vele trompettringen en verdere versieringen, dubbele balg met beslag en sluiting en metalen hoeken, 2-koorig, orgel-achtige muziek, gemakkelijk aanspreken der stemmen, zeer fraai en handig instrument met sierlijke afwerking. Duurzaam, solide bewerkt. Hoogte circa 33 c.M. Dit instrument wordt op verlangen zonder prijsverhoging met open, nikkelen Klavier geleverd. Door bediening van de gratis bijgevoegde

„Leerschool voor zelfonderricht“ kan iedereen in een paar uur alle soorten liederen spelen.

Pracht-Catalogus met Platen van alle mogelijke Muziek-Instrumenten, als: HARMONICA'S, MONDHARMONICA'S, CITHERS, DRAATORGELS, VIOLLEN en FLUITEN, enz. Gratis en Franco.

HEINR. SUHR, Muziek Instrumentenhandel, Arnhem (A.)

Hoofdverlegwoordiger voor Nederland, N. Oost-Indië en België:

F. ROELES.

Wie last heeft van **taalfouten** schrijven, koope „Practisch Taalonderwijs,” een boek van 368 blz., dat op zeer prettige wijze U, zonder onderwijzer, de Nederlandsche Taal zuiver leert schrijven en tevens goed stellen. Fr. p. p. tegen postw. à f 1.35. B. WESTER, Uitgever, Nijverdal. P.S. Wie er eerst meer van wil weten, vrage het gratis prospectus aan.

HEINR. SUHR,

GROOTHANDEL IN

MUZIEKINSTRUMENTEN,

Koningstraat 62, Arnhem.

(Fabriek NEUENRADE.)

Vraagt Prijscourant van
**HARMONIKA'S, VIOLLEN,
CITHERS, FLUITEN,
PICOLS, enz.**

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Lees den Bijbel niet om een Schriftgeleerde, maar om een Timotheüs (d. i. een godvreezende) te worden.

Den Heere Jezus aandoen, wil niet zeggen, zich schikken in een vreemd bovenkleed, en het duldt niet, dat wij het eigen, bevelde kleed daarbij behouden.

Wie den Heere Jezus aandoet, neemt niet slechts een schijn van Hem aan, maar Zijne gestalte en Zijn wezen.

Wie den Heere Jezus heeft aangedaan, hem zijn de pronkgewaden der wereld een last en ze te dragen een offer.

Ongeluk is een spies, zoolang gij u verhardt; vouw de handen en het wordt tot een staf.

Te verlangen, dat men kinderen niets late leeren, wat zij niet verstaan, is even dwaas, als dat men kinderen niet corder spijs zou willen geven, voordat zij zeggen kunnen, waaruit die bereid is.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

DENK AAN GOD!

Denk aan God, die aan ú dacht
Eer gij waart aan 't niet ontogen!
Houd alom, en dag en nacht,
Hem, uw zon en schild, voor oogen.
Hij alleen beschikt uw lot....
Denk aan God!

Als gij goede dagen ziet,
Rozen voor uw voeten bloeien,
Wijdt aan Hem uw lof en lied!
Maar ook, als uw tranen vloeien,
Als u treffen smaadt en spot....
Denk aan God!

Jonge mensch, die 't schoonst verschiet
In uw bloei u ziet ontsloten,
Krenk u door de zonde niet,
Laat haar blijdschap ongenoten!
En, bij al uw zingenot....
Denk aan God!

J. A. D. MOLSTER.

BEGINSEL.

(Vervolg.)

Als Gemeente van Gedoopte Christenen hebben wij ook een beginsel, in sommige opzichten geheel verschillend van vele Kerkgenootschappen. Dit beginsel laat zich in hoofdzaak aldus omschrijven: de Kerk (Gemeente) moet zijn een geestelijk huis, gebouwd op het fundament der Apostelen en Profeten, waarvan Jezus Christus de uiterste hoeksteen is. Als geestelijk huis moet het opgetrokken worden uit levende steenen, d. i. uit door Jezus verlost zondaren. Tot hare gemeenschap

mag dus niet worden toegelaten op het uitspreken van een van buiten geleerd belijdenisgeschrift, maar op de belijdenis van de toeëigening door het geloof der door God uit genade geschonken verlossing. Om tot het lichaam der Gemeente toegelaten te worden, moet deze belijdenis zichtbaar bezegeld worden door den doop der H. Schrift, d. i. in het watergraf op zinnebeeldige wijze met Christus begraven te worden en daaruit op te staan (Rom. 6:4, Coll. 2:12). Dat alleen dezulken het recht hebben tot deelname aan den disch des N. Testaments, omdat zij met Christus één lichaam uitmaken.

Dat dit beginsel in lijnrechte tegenspraak is met dat van andere Kerkgenootschappen, behoeft geen betoog en nu is de vraag: wie heeft gelijk? Naar wij gelooven berust ons beginsel op de H. Schrift en zij is toch de eenige grond, waarop wij met veiligheid het gebouw onzer zaligheid kunnen en mogen vestigen. Nu heeft men wel van vele zijden getracht, en doet dat nog steeds, om dit beginsel als dwaas en belachelijk voor te stellen, maar tot heden is men er niet in geslaagd, dit uit Gods Woord aan te toonen en te bewijzen; en ongelukkig voor onze bestrijders, zijn voor ons geen menselijke redeneeringen of belijdenisschriften van geldende waarde. In plaats dus van ons te kunnen bewijzen dat wij dwalen, moet men het ons heimelijk toestemmen, dat wij in Gods Woord geen andere lezing kunnen vinden.

Mogen wij nu ons beginsel laten varen? Zeker, zoodra men ons uit de H. Schrift kan bewijzen dat wij dwalen, moeten wij dit als eerlijke Christenen doen; zolang dit niet het geval is, laat ons dan voorzichtig zijn, het ons niet te laten ontfutselen of er onverschillig omtrent te worden. Broeders en zusters, het is een zeer ernstige zaak. Bedenken wij wel dat ons beginsel berust op Gods Woord; wij hebben het voor God en Zijne

Gemeente beleden en in het openbaar door den doop bezegeld. Het is dus eene heilige zaak. Hoe zullen wij ons in de eeuwigheid voor den Heer kunnen verantwoorden, wanneer wij dit losgelaten, verruild of veronachtzaamd hebben? Zullen wij dan niet als meenedigen geoordeeld worden? De daad, die wij verricht hebben, kunnen wij niet ongedaan maken; de kindersprenging verklaren wij waardeloos door den doop, en die doop is door terugkeer tot de besprenging niet weg te nemen. Hij is een feit geworden, waar wij rekening mee te houden hebben.

Opmerkelijk is het zeker dat zij, die dit beginsel verlaten hebben of er onverschillig voor geworden zijn, langzamerhand in hun christendom verflauwen of helaas, ook wel geheel afwijken, terwijl het daarentegen openbaar is, dat er in het bewaren en handhaven daarvan door den Heer een groote zegen gelegd wordt, niet alleen in het toenemen des geloofs en der kennis, maar ook, zooals 't voor eenigen tijd werd opgemerkt, dat de Baptisten Gemeenten, zoowel op het vaste land van Europa als in Wales, de brandpunten der opwekkingsbeweging zijn; ook Nederland heeft daarvan gedurende de paar laatste jaren de heerlijke ervaring opgedaan. Brs. en zrs., laat ons niet spelen met ons beginsel, de zaak is van te veel gewicht voor de eeuwigheid, maar laat ons de vermaning van Paulus ter harte nemen: »bewaar het pand, u toebetrouwd.«

Het is echter niet genoeg dit als een schat, die weggelegd en begraven wordt, te bewaren. Het moet in ons leven openbaar worden en wij moeten er in opgroeien. Door onze belijdenis en doop hebben wij nog slechts het fundament gelegd, wij moeten daarop voortbouwen, er in bevestigd worden, en daarom is dan ook noodzakelijk op geenerlei wijze te transigeeren, maar volgens ons bestek, de H. Schrift, tot onze volmaking voort te varen opdat wij niet verzwakken. Het is dan ook de ervaring van allen, die het met dit beginsel wel meenen, dat het hen hoe langer hoe meer duidelijk wordt, dat zij op den bodem van Gods Woord staan en zich recht gelukkig gevoelen in de ondervinding, dat de Heer door Zijn Woord en Geest meer en meer de getuigenis daarvan in hun hart geeft.

Waarde Brs. en Zrs.! Vegunt mij eene vraag: leeft gij in uw beginsel? Is het geen dood kapitaal bij u? Denkt er aan, dat gij er eenmaal rekenschap van moet geven.

Misschien zal deze of gene zeggen: ja, ik geloof het wel; ik gevoel ten minste volstrekt geen neiging om te veranderen. Dit is zeer wel mogelijk en toch kan het enkel sleur zijn. Er bestaat echter een onbedriegelijke thermometer, waaraan ge u zelf kunt toetsen en ik neem de vrijheid, u die in een paar vragen voor te houden. Ten eersten: Hoe staat het met uw christendom; wast ge op in de kennis en genade van onzen Heer Jezus Christus? of zijt ge lauw en traag? Als dit laatste het geval mocht zijn, dan kan het met uw beginsel niet goed zijn, want dat zegt u, dat ge uit den dood opgestaan zijt om in nieuwigheid des levens te wandelen en dat is een voortdurend groeien. Ten tweeden: schaamt

ge u niet voor uw beginsel, maar durft ge er, als het te pas komt, mee voor den dag te komen en het te verdedigen? Ten derden: wat is uw beginsel u waard? Hebt ge er iets, hebt ge er veel voor over? minachting uwer mede Christenen, achteruitzetting in aardse vooruitzichten, verlies van betrekking als anderszins; als het zijn moet, lijden en vervolging, zooals dit het geval was met onze brs. en zrs. in de vorige eeuw, waarop wij in de reeks artikelen: »Hervorming in de 19e eeuw,« zoo nadrukkelijk gewezen werden en waaraan velen nog blootgesteld zijn; denken wij slechts aan de Stundisten in Rusland.

Ziet geliefden! laat ons onszelf aan deze vragen voor het oog des Heeren toetsen. De tijden zijn ernstig; de toekomst des Heeren genaakt. Hebben wij de lampen gereed en olie in onze vaten, opdat, wanneer de Bruidegom komt, wij gereed zijn om Hem tegemoet te gaan, en door Hem de bruiloftzaal binnen geleid te worden?

Bidden wij vurig om vervuld te worden met den Heiligen Geest.

TRANSVAAL.

N. ZERBST JZN.

Tweede Lijdensweek.

Het Paaschmaal. Instelling van het Avondmaal.

Zondag 17 Febr. Joh. 13; Luc. 22:1—38.

Het Paaschlam, dat de Israëlieten ter gedachtenis aan den uittocht uit Egyptes dienstbaarheid moesten slachten, moest volgens Exodus 12:6 reeds vier dagen te voren daartoe afgezonderd en in bewaring gehouden worden. De Heer Jezus, die als de ware Koning Israëls, volgens Zach. 9:9 Zijn intocht deed, zou ook als het ware Paaschlam, enkele dagen vóór Zijn Borgtochtelijk sterven nabij Jeruzalem vertoeven, daags in den tempel leerende, 's nachts op den Olijfberg of te Bethanië zich ophoudende, terwijl de Overpriesters reeds met Judas onderhandelden over den prijs des bloeds.

1. Als de avond genaakt, waarop het Paaschlam moet worden geslacht, zendt de Heiland Johannes en Petrus naar de stad om, overeenkomstig de Mozaïsche inzetting, het Pascha te bereiden voor Hem en de twaalf, en als zij vragen, waar Hij zulks verkiest, dan luidt Zijn antwoord, dat zij, in de stad gekomen, een man zullen ontmoeten, dragende een kruik water, dien zij maar te volgen hebben om aan 't huis te komen, welks eigenaar op hunne vraag: De Meester zegt u, »Waar is de eetzaal, daar ik het Pascha met mijne discipelen eten zal?« hun eene toegeruste opperzaal wijzen zal, alwaar zij het Paaschmaal in gereedheid moeten brengen. Gelijk

met het ezelsveulen, zoo vonden zij ook nu Zijn woord bewaarheid, zoodat aan den avond het twaalfal met den Meester tezamen is.

2. Daar aan den Paaschdisch schijnen de niets vermoedende jongeren het twisten om den voorrang nog niet te kunnen nalaten en om hun dienaarstaande een afdoende les te geven, omgordt zich de Meester, giet water in een bekken en wast de voeten Zijner discipelen, een vernederende arbeid, die gewoonlijk aan den geringsten slaaf werd opgedragen. Petrus, zoodra 't aan hem toe is, biedt dan ook eerst heftigen tegenstand, maar als de Heer hem beduidt, dat hij anders geen deel met Hem heeft, dan wil hij ook wel handen en hoofd laten wasschen.

Dan laat de Heer echter de toepassing dezer symbolische handeling volgen, zeggende, dat waar Hij als hun Heer en Meester henlieden de voeten wiesch, zij als Zijne leerlingen, ook schuldig zijn, elkander de voeten te wasschen, d. w. z. de meest nederige diensten voor elkander te verrichten, wijl in Zijn Koninkrijk de meeste aller dienaar moet wezen.

3. Ook Judas heeft zich de voeten laten wasschen, terwijl hij 't verradersplan toch in zijn hart koestert, maar als hij meent, dat de Meester daarvan onkundig is, dan bedriegt hij zich, want als de Heiland weer met hen aanzit, zegt Hij, ontroerd wegens de verregaande valsheid: »De hand desgenen, die mij verraaft, is met mij aan tafel,« daarbij herinnerende aan de profetie van Ps. 41: 10. Dit woord verwekt groote ontsteltenis onder de jongeren en tot Judas toe, vragen ze allen: »Ben ik het, Rabbi?« Petrus weet eindelijk van Johannes, die naast Jezus aanzat, te verkrijgen, dat hij 't vroeg, en dan antwoordt de Heer dat hij 't is, dien Hij de ingedoopte bete zal overreiken.

Deze zoo liefdevol bedekkende handelwijze was echter niet in staat om den booswicht tot inkeer te brengen. Hij neemt de bete en gaat heen, en als de Heer zegt: »Wat gij doet, doe dat haastig,« vermoedt 't grootste deel der jongeren nog niet, wat hij eigenlijk gaat doen.

4. Als de verrader verwijderd is, en, na het eigenlijke Paaschmaal, het gebruikelijke brood en de wijn zal genuttigd worden, geeft de Heiland nog een treffend bewijs Zijner liefde en voorwetenschap des lijdens.

Het brood na dankzegging gebroken hebbende, gaf Hij 't hun zeggende: »Neemt, eet, dat is mijn lichaam, dat voor u verbroken wordt. Doet dat tot mijne gedachtenis.« En vervolgens den drinkbeker genomen hebbende desgelijks, met de woorden: »Deze drinkbeker is het Nieuwe Testament in mijn bloed, hetwelk voor u vergoten wordt.«

Treffende woorden, die de jongeren zeker eerst later recht verstaan zullen hebben, toen zij in Zijn dood de typische voorstelling van het Pascha leerden verstaan, als nu ook voor hen geslacht, tot verlossing uit der zonde dienstbaarheid.

a. Men meent, dat 't wel Nicodemus kan geweest zijn, wien de opperzaal toebehoorde. Het kan wel zijn, maar dan is 't een troost voor die verborgen discipelen, dat zij voor den Heer niet verborgen zijn. Wanneer

ze nu maar niet zoo verborgen zijn dat, als de Heer hunne diensten verlangt, zij zich onwillig terugtrekken, opdat straks in de groote openbaring voor Jezus Rechtersstoel niet tot hen gezegd worde: »Ik ben hongerig geweest of een vreemdeling, en gij hebt mij niet geholpen.«

b. Of de discipelen na de les der voetwassching ook nog begeerd hebben de meeste te zijn? Dan zou 't waarlijk een edele, hemelsche begeerte zijn, wanneer onder Jezus discipelen een wedijver in dienstvaardigheid jegens elkander was. Menigmaal gaat 't ook bij ons nog als bij die beide knapen, die een stuk koek te deelen hadden. Den oudste werd gezegd, dat hij *christelijk* deelen moest. Hij vroeg, wat *christelijk* deelen was. Uw broeder 't grootste geven, werd hem geantwoord. »Dan moet mijn broer maar *christelijk* deelen,« sprak hij.

Als 't op voetwasschen aankomt, willen wij dan ook nog het meeste zijn aan anderen overlaten? Dat is niet den Beelde des Zoons gelijkvormig te zijn.

c. Hoe wordt in alles Jezus bereidwilligheid openbaar om het Paaschlam te zijn. Hij kent den verrader en wast hem de voeten, gelijk de anderen. Hij laat hem niet ongewaarschuwd, Hij spreekt het: Wee u! over hem uit en houdt hem nochtans verborgen voor de medediscipelen, die anders zeker pogingen hadden gedaan om de snoode daad te verhinderen.

d. Ben ik het, Heere? Die vraag mag wel een ieder doen voor 't aangezicht des Heeren, want gelijk bij Judas uit de geldgierigheid zich langzamerhand deze booze daad ontwikkelde, zoo kunnen ook in ons arglistig hart de zaden wel reeds aanwezig zijn van een of andere schandelijke daad des verraads, waarvoor wij ons nu wellicht met Gods hulp nog hoeden kunnen.

e. In de Avondmaalsinstelling vooral is het duidelijk, dat de Heiland beslist ten doel had, zichzelf voor ons ten kruisdood over te geven. Niet door menschen gedwongen dus, maar uit vrije ontfermende liefde heeft Hij de booze plannen der menschen in de hand gewerkt, en is alzoo het Paaschlam geworden, welks bloed ons reinigt van alle zonden, zoodat, als wij in Hem gelooven, de verderfengel des oordeels ons niet aanraakt.

Behoort gij reeds tot dat huisgezin van Christus, waarvoor dit Pascha is geslacht, lezer?

N. P.

K. K.

Voor jongelieden.

Lieve jonge broeders en zusters in Christus,

Den laatsten keer sprak ik er over om zielenwinners te zijn. Hoe kunnen wij dat worden?

Voor ik bepaald dit onderwerp behandel, wensch ik u nog te wijzen op een zeer krachtig bewijs voor het Christendom. Er zijn 7 groote feiten, die wij aan elkander moeten verbinden, n.l. 1. De wonderbare geboorte van onzen Heer. 2. Zijn dood aan het kruis. 3. Zijne begrafenis. 4. Zijne opstanding. 5. Zijn

hemelvaart. 6. De uitstorting des Heiligen Geestes.

7. Zijn wederkomst voor Zijne geliefden — Zijn volk.

Nu hebben wij nooit den Heer Jezus gezien, hoewel wij zijne kracht ervaren hebben. Hoe weten wij dan, dat hij van de dooden opgestaan is? Hebben wij eenig bewijs *buiten* de Schrift? Zij is duidelijk genoeg op dat punt, maar wat kunnen wij zeggen tot hen, die haar niet aannemen?

Nu is het zeer dikwijls het beste, hoe vreemd het moge schijnen, als wij spreken met menschen, die niet in den Bijbel gelooven, om hen te beantwoorden met teksten, want het Woord van God is levend en krachtig, en de ongelooovige, hoewel hij deszelfs gezag niet erkent, wordt er dikwijls door getroffen in zijn hart.

Het juiste gebruik van Gods Woord kan echter soms gesterkt worden door het getuigenis van persoonlijke ervaring.

Gij hebt misschien wel eens gehoord van den ongelooovigen redenaar, die zijn hoorders uitdaagde om hem tegen te spreken, toen een oude vrouw in schamele kleding naar het platform ging en zeide: »Mijnheer, ik zou u wel een vraag willen doen. Tien jaren geleden werd ik weduwe, met acht kinderen, zonder middelen van bestaan, *en niets, dat ik mijn eigendom kon noemen dan deze Bijbel*. Daar heb ik mij door laten leiden, en opziende tot God om kracht, ben ik in staat geweest om mijzelve en mijn gezin te onderhouden. Ik wankel nu naar het graf, maar ik ben volkomen gelukkig, want ik zie uit naar een onsterfelijk leven met Jezus in den hemel. Dat heeft mijn godsdienst voor mij gedaan. Wat heeft uw denkwijze voor u gedaan?» De ongelooovige was beschaamd; het beroep op persoonlijke ervaring — zoo gezegend voor de oude geloovige en zoo onbevredigend voor hemzelf, was hem te sterk en hij trok zich verslagen terug.

En als wij niet geleerd of welsprekend zijn, kunnen wij (is het niet zoo?) toch zeggen: Terwijl ik vroeger blind was, zie ik nu: »De verzoeken des boosen, die ik vroeger geen weerstand kon bieden, kon ik nu weerstaan. Ik heb lief wat ik vroeger haatte, en ik haat nu de zonden, die ik vroeger liefhad. Jezus Christus heeft mij vrijgemaakt van de macht der zonde.»

Als onze speelmakkers — ja, en ook onze familiebetrekkingen — zien, dat wij meer waar, onzelfzuchtig, liefdevol en vriendelijk zijn dan vroeger, zullen zij meer bereid zijn om te gelooven, dat een *Heilige Geest*, de Heilige Geest ons zoo veranderd heeft. En vooral, als wij goed voor kwaad kunnen vergelden, en zegen voor spot en smaad, zullen degenen, die der waarheid niet gehoorzaam zijn, ons toch hoogachten, ook als zij ons niet volgen.

Wij kunnen ook wijzen op de zondeloosheid en zedelijke schoonheid van het karakter van onzen Zaligmaker, in een woord, wij kunnen hen zoover mogelijk in aanraking brengen met den Heere Jezus in de dagen van Zijn omwandeling op aarde, en met den Heiligen Geest (Zijn plaatsvervanger) in Zijn werkingen in den tegenwoordigen tijd.

Zoo deed Andreas, toen hij Petrus (zijn broeder, merk

op de beteekenis van den arbeid in den familiekring) tot den Heer Jezus leidde, en zoo deed Filippus met Nathanael, en de Samaritaansche vrouw met haar stadgenooten, (Joh. 4 : 29) en als de twijfelaar ons uitdaagt om een bewijs te geven van de Opstanding, hebben wij dan niet het volste recht om te zeggen, dat de werking des Heiligen Geestes die wij in ons leven hebben ervaren, een bewijs is van dat groote feit. Want de werking des Heiligen Geestes in den tegenwoordigen tijd verbindt ons aan den tijd, toen Hij uitgestort werd op den Pinksterdag, en *die* verbindt ons aan Hem, die beloofde om dien Geest te zenden als een Opstandingsgave, en dus is de uitstorting des H. Geestes het bewijs van de Opstanding en Hemelvaart vanden Zaligmaker, neen meer, van Zijne aanneming door God den Vader in den Hemelschen tabernakel. (Hebr. 8 : 1.)

Dat is het argument van den Apostel Petrus op den Pinksterdag, Hand. 2 : 32 en 33, (zie Luk. 24 : 49 en vergelijk Joh. 13 : 33; 14 : 12, 16 en 26; 15 : 26 en 16 : 7 en de krachtige verklaring in Joh. 7 : 39.)

Wat gevoelen velen uwer, dat u 't meest ontbreekt in uw christelijk leven? Veel ongetwijfeld; gebrek aan geloof, gebrek aan liefde, gebrek aan lijdzaamheid. Maar gevoelen wij niet bovenal gebrek aan *kracht*? Wij spreken; wij onderwijzen; wij prediken zelfs, maar onze woorden zijn krachteloos en vruchteloos. Hoe komt dat?

Lieve jonge vrienden, aan wie ik zoo gaarne eenige waarheid of zegen zou mededeelen, die ik ontvangen heb, het komt waarschijnlijk door gebrek aan twee zaken.

1. Doordat wij niet door het geloof de positie aannemen, die God ons als zijne kinderen gegeven heeft. De bediening des geloofs houdt niet op wanneer wij nieuwe schepselen geworden zijn. Zij begint met de bekeering, maar eindigt daar niet. Wij zijn uit God geboren, opdat wij volkomen zouden gelooven in Hem, Dien wij vroeger wantrouwden en wij moeten daarom

(a.) onszelven achten gestorven te zijn aan de zonde, Rom. 6 : 11, en Gode levende, en daarom bedenken, dat wij met Christus opgestaan zijn, en dat de bron, het middelpunt van ons leven is in Hem. Col. 3 : 1 tot 4.

(b.) bedenken, dat *dezelfde kracht*, die de Heer Jezus van de dooden opgewekt heeft, de kracht is, die in ons *werkt*. Ef. 1 : 19, 20.

(c.) bedenken, dat wij tempelen des Heiligen Geestes zijn. 1 Cor. 6 : 19, 20; 2 Cor. 6 : 16.

(d.) bedenken, dat wij met Jezus Christus verbonden zijn als onzen opgestanen Heer, en dat wij de kracht van Zijn opstandingsleven moeten kennen, eene opstanding, door welke Hij den dood te niet heeft gedaan, (die door de zonde des menschen in de wereld kwam) en door welke wij nu de zonde kunnen overwinnen. en eenmaal, als Jezus wederkomt, den dood.

Dan zult gij zien, dat gij tot Gods nieuwe schepping behoort, een geestelijke schepping, die de zonde overwint. En dat de Heer Jezus Zijn eigen goddelijk leven aan u meegedeeld heeft, en dat Hij dus verwacht, dat

gij wandelt, gelijk Hij gewandeld heeft.

Lieve vrienden en vriendinnen, dat is een hooge roeping, de allerhoogste, maar het is de roeping Gods, die ons voorgesteld wordt in 1 Joh. 2 : 6. Het is waar, wij zullen niet volmaakt zijn in ons volgen, maar wij kunnen toch volgen. Wij zullen niet zondeloos zijn, maar wij kunnen minder zondigen, en als wij zoeken Jezus te volgen, zal Hij ons niet begeven.

Nu moet ik eindigen. Over veertien dagen hoop ik weêr te schrijven.

Ik heb nog verscheiden antwoorden ontvangen, waarvoor ik de inzenders dank, n.l. T. D. van Stadskanaal, D. ten B. van Hengelo; J. R. van Groningen; G. R. van Drouwenersmond; C. T. van Amsterdam.

Het antwoord op mijn vraag van 13 Dec. is natuurlijk Ps. 110. Die van 27 Dec. laat verscheiden antwoorden toe, en vele van de ingezonden teksten waren goed, maar m. i. zijn de beste teksten die van toepassing zijn op *alle geloovigen*, meer dan die de ervaring uitdrukken van enkele personen. Wat zegt gij van de volgende teksten:

(a.) Handel. 14 : 22; 2 Tim. 3 : 12; 1 Petr. 4 : 12.

(b.) Rom. 14 : 17; Rom. 15 : 13; 1 Petr. 1 : 8.

De woorden des Heeren in Matth. 5 : 10, 11, 12 spreken over droefheid en blijdschap beide.

Ditmaal zal ik u niet lastig vallen met vragen. Als gij mij iets te vragen hebt, schrijft dan maar aan Mej. Feisser, te Nieuwe Pekela.

Uw in Christus hartel. liefh.

T. H. ENGALL.

INGEZONDEN.

Geliefde broeders Redacteurs,

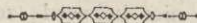
Beleefd verzoek ik u, het onderstaande in uw gezegend blad »De Christen« te willen opnemen, daar ik langs dezen weg, mijn gemoed, mijn hart en ziel wensch lucht te geven, om mijn dankbaarheid te vermelden, hoe groot de lankmoedigheid en het geduld is, dat onze dierbare Heiland, Jezus Christus, en ook Zijne getrouwe discipelen, met mij hebben gehad; om mij, eens een getrouwe dienstknecht des Heeren, doch die als een hond tot zijn uitbraaksel was teruggekeerd, weer vermanend op te zoeken en mede te werken om mij als een herrezene, uit het graf te doen opstaan. Thans gevoel ik mij weer als een der gelukkigste aller sterfelingen. Het heeft den liefdevollen Heiland weer behaagd mij, diep gevallen zondaar, die veracht werd door de wereld, maar met medelijden werd gadeslagen door de Gemeente des Heeren terecht te brengen. Ja, een zondaar werd nog in genade en barmhartigheid aangenomen en daarom nu gevoel ik mij zoo kinderlijk gelukkig en terwijl de diepgaande schuld mij de kinderlijke vrijmoedigheid nog beneemt, om bij vernieuwing van de groote verlossingsliefde van mijn dierbaren Heiland te getuigen, zoo gevoel ik dat ik ook voor al de

broeders en zusters van het groote huisgezin hier op aarde, mijn diepe smart en grooten rouw betuigen moet, wegens de schande en den smaad die ik Gods kinderen heb aangedaan. Broeders en zusters, ik bid u om Jezus wille! vergeeft het mij allen, zooals de Heiland 't mij vergeven heeft, opdat ik weer juichen en jubelen moge met de Gemeente, mijne ziel heeft meer dan ooit die heerlijke gemeenschap van noode, tot opbouwning in het allerheiligst geloof. Geliefde broeders in den Heer! Groot was de strijd tusschen satan en den Heere Jezus, in mij, een zielestrijd, die drie nachten en drie dagen duurde. Gode zij mijn oprechten blijden dank, mijn dierbare Jezus bleef overwinnaar, de satan vluchtte en mijn blijdschap kende geen grenzen, toen ik zonneklaar zag en gevoelde, dat mijn getrouwe Heiland weêr woning in mij had gemaakt, in mijn voorheen zoo diep bedorven, maar thans geheel gereinigd hart door het bloed van mijn Verlosser en Zaligmaker. En nu is mijn eenigste bede, dat de Heere Jezus mij op dezen bij vernieuwing ingeslagen weg, tot aan mijn sterfensure toe, leere wat ik doen moet, om in kinderlijk vertrouwen en dagelijks opziende naar den troon der genade, op te wassen in het allerheiligst geloof, opdat ik nimmer meer vergeten moge, welk een groot verlossingswerk de Heiland aan mij heeft volbracht. Ik was dood, in zonden en misdaden. Ja de satan voerde mij tot dingen, waaraan ik nog met beving en huivering denk, maar ter elfder ure verscheen mij de Heiland en bracht mij tot staan, en mijn zonden en schulden verzeen als bergen zoo hoog, en ik riep om redding, om hulp, om verlossing, terwijl de satan mij toeriep: Voor u is geen redding meer, gij hebt te hoog spel gespeeld. Maar op den morgen van 16 Januari j.l. moest de moordeenaar van den beginne vluchten, en mijn lieve Heere Jezus verlost mij van het zondepak, dat ik niet langer kon torsen. Het leven werd mij een last wegens mijn zondigen levenswandel; maar nogmaals, nu mag en kan ik jubelen van zalig genot. Ik zou het wel willen uitschreeuwen: bekeert u! bekeert u! arme zondaars en zondaressen, en smaakt reeds den hemel op aarde! Ik heb dien grooten zegen van voorheen niet genoeg gewaardeerd, ik dacht dat het zoo goed was, en de val kwam. Nu is de bede mijns harten een vlijtig huisvader voor mijn geliefde vrouw en onze 6 lieve kinderen te mogen zijn, opdat die kinderen, hoe jong ook, zich vroeg aan den Heere Jezus mogen toevertrouwen.

En mijn bede blijft overigens ook nog, dat de trouwe Heiland mij de kinderlijke vrijmoedigheid moge schenken, om Zijn trouwe dienstknecht te mogen zijn en te mogen blijven in Zijn wijngaard, om arme zondaars in allen eenvoud ook te zeggen, hoe heerlijk het is uit de volheid des harten te kunnen jubelen: Ik weet dat mijn Verlosser leeft!

DEVENTER.

JAN v. D. KEMP.

In »De Christen« van 7 Febr. werd door br. K. K. de vraag gedaan: Wat zou de beteekenis wel zijn van 1 Petrus 3 vers 18, 19 en 20, waar wij lezen: »Want Christus heeft ook eens voor de zonden geleden, hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat hij ons tot God zoude brengen; die wel is gedood in het vleesch, maar levend gemaakt door den Geest.

In denwelken hij ook, henen gegaan zijnde, den geesten, die in de gevangenis zijnde, gepredikt heeft, die eertijds ongehoorzaam waren, wanneer de lankmoedigheid Gods eenmaal verwachtte in de dagen van Noach, als de ark toebereid werd, waarin weinige (dat is acht) zielen behouden werden door het water.«

Gaarne wensch ik in eenvoudigheid mijne gedachte hier over te zeggen.

Wanneer men het geheele hoofdstuk in zijn verband leest, voornamelijk vers 14 tot 17, dan merkt men dadelijk welk doel de Apostel op het oog heeft, n.l. dit, den Christen aan zijne roeping te herinneren, die hij tegenover Christus heeft. Zoodat bij alles, wat de Christen heeft te lijden, zooals in dit hoofdstuk voorgesteld wordt, hij zijne roeping, of beginsel nooit prijs mag geven, zij het ook dat hij onschuldig belasterd wordt, of schade lijdt. En nu komen wij in vers 19 tot de vermelding dat aan de dooden van dien tijd het Evangelie is verkondigd. Maar wanneer is hun dit verkondigd? In het rijk der dooden, neen, zeker niet. Er staat toch dat ook hun het Evangelie *verkondigd is*, opdat ze naar den mensch in het vleesch ondergaan, maar geestelijk triomfeeren zouden. Ook hier is derhalve door de prediking des Evangelies dezelfde eisch gesteld, die tot ons komt, om onzen ouden mensch te kruisigen, te dooden en te begraven. Lees nu 1 Petr. 1 vers 11, dan wordt het u duidelijk dat de geest van Christus reeds van ouds in de profeten sprak en dat derhalve de vroegere geslachten dezelfde prediking des Evangelies, zij het ook op andere wijze, vernomen hebben.

En voegt men hier nog bij, dat het de Apostel Petrus is, die er nadruk op legt, dat Christus door den Geest reeds van oudsher, door den mond der profeten in alle eeuwen gesproken heeft, en die in zijn tweeden zendbrief zoo nadrukkelijk wijst op Gods oordeel over hen, die destijds omgekomen waren, dan is het dunkt mij zoo duidelijk als de dag, dat tot hen het Evangelie is gekomen even als tot ons.

Het is dan volkomen natuurlijk, dat er in 1 Petr. 3 vs. 19 op gewezen wordt, hoe Christus in den Geest de Noachietische geslachten, die thans een prooi des verderfs zijn geworden, tot bekeering heeft geroepen, en in 1 Petr. 4 : 6, dat de lieden der wereld van vroeger eeuwen, die stierven in hun onbekeerlijkheid, aanstieten tegen het Evangelie van Christus, dat ook hen tot kruisiging van het vleesch opriep. Ja, in Noachs dagen reeds heeft Christus door Noach aan het toen levend geslacht gepredikt, dat ze zich bekeeren zouden, maar ze hebben zich niet bekeerd; ze zijn ongehoorzaam geweest, weshalve ze nu in de gevangenis zijn.

Hiermede, br. K. K., heb ik mijne gedachten over deze verzen uiteen gezet.

Mocht er bij andere broeders een beter inzicht over zijn, die spreken dat dan uit.

Met broedergroete,

AMSTERDAM.

W. F. HENNING.

Onze Bijbelcolportage.

Nadat ik bijna drie weken te Foxhol mocht arbeiden, vertrok ik 22 Jan. van daar naar Muntendam, waar br. H. Brink mij van den tram afhaalde, en mij vervolgens geleidde om eenige gezinnen te bezoeken. De snerpande koude in die dagen was werkelijk hinderlijk in het huisbezoek bij vreemden, waar men niet altijd binnen gelaten wordt. De verkoudheid hindert mij nog en doet mij nog erg hoesten met pijn in mijn keel. Als colporteur heb ik er weinig kunnen doen, omdat de bevolking er te arm is, en er in den winter velen zonder werk zijn; en ik doe dikwijls de treurige ervaring op, dat de uitgaven voor alles wat godsdienst betreft het eerst gestaakt worden, 't geen mij doet denken aan Maleachi 3 : 8—11 enz., . . . waar de Profeet de vraag stelt: zal een mensch God berooven? Terwijl toch alle goede gaven, en genadegiften van Hem afdalen, en terwijl God zegt: gij berooft mij, durft de mensch nog te vragen: waarin berooven wij U?

Mag ik den lezers van »De Christen« dringend verzoecken, 't boek Maleachi eens aandachtig te lezen, 't is niet zoo lang, 't zijn maar drie bladzijden in onzen Bijbel. En denkt er eens over na wat God er van zegt als wij Hem het overschot willen geven, want er is een gedenkboek voor zijn aangezicht geschreven, Mal. 3 : 16. Openb. 20 : 12.

Werd mij te Foxhol de leiding eener Gem. Verg. opgedragen, waar eenige brs. en zrs. belijdenis deden, te Muntendam werd mij verzocht eene begrafenis te leiden, wat ik nog nooit eerder gedaan had. Maar ook hier vond ik mij schoone gelegenheid geboden om den aanwezigen het Evangelie te verkondigen, hun wijzende op de kortstondigheid van het leven. De overledene was nog eenigen tijd ziek geweest, maar in die zelfde week waren er een te Zuidbroek en drie menschen te Veendam zonder ziek te zijn geweest plotseling gestorven. Dit gaf aanleiding tot ernstige waarschuwingen om zich heden te bereiden, hetzij om te sterven, of om onzen Heere tegemoet te gaan in de lucht (1 Thess. 4 : 16—17.) Dit is een troost voor diegenen, die Hem verwachten, maar vreeselijk voor hen, die enkel bij de dingen des stofs leven.

Behalve te Muntendam bezocht ik ook nog eenige menschen in Meeden, waar ik ook eenige bijbels verkocht. En hoewel daar het grootste deel der bevolking modern is, trof ik er toch ook enkelen aan die met belangstelling luisterden, als ik hun vertelde van Gods liefde en dat zij heden door het geloof in Jezus Christus zalig konden worden, hetwelk velen vreemd

voor kwam. Men wil zulks nog wel aannemen als leer des Bijbels, maar om er persoonlijk deel aan te nemen en te gelooven omdat God het gezegd heeft, dat meent men niet aan te durven. Ik denk wel eens: o wat heeft God toch een groot geduld, daar Hij nog steeds voortgaat, met dezulken telkens weer als bij vernieuwing dezelfde boodschap te laten brengen. En het is mij een onbegrijpelijk groot voorrecht zelf deel te mogen hebben aan de verlossing, die in Christus is.

O, brs. en zrs. laat ons het op hoogen prijs stellen, waarlijk kinderen Gods te mogen zijn, en ons leven, dat ons nog rest op deze aarde den Heere te wijden, en lichten te zijn in deze wereld, tot heil onzer medereizigers naar de eeuwigheid en tot eer van onzen Verlosser en Zaligmaker.

H. TER BRAAK.

UIT DE GEMEENTEN.

SNEEK. Zondag 3 Febr. l.l. mochten wij twee broeders doopen, die aan de Gemeente werden toegevoegd. Een dier broeders had een paar dagen te voren op een onzer bidstonden, dat de Heer vele menschen in onze kerk wilde brengen, om getuige te zijn van den doop, en ook om, voor zooveel zij den Heer niet kenden, den weg der zaligheid duidelijk en eenvoudig te hooren verkondigen. Op kennelijke wijze heeft de Heer deze bede verhoord, want onze kerk was zoo vol, dat velen zich moesten tevreden stellen om 2 uren lang te staan. Of nu alien belangstellenden waren, laat zich niet wel denken, ofschoon er velen onder geweest zullen zijn. Toch waren er ook, die uit louter nieuwsgierigheid gekomen waren. Hoe het ook zij, het was voor onzen geachten Voorganger een uitstekende gelegenheid, om aan velen den weg des heils te verkondigen, en aan anderen de waarheid der Heilige Schrift, met betrekking tot den doop, te ontfouwen. Alles liep in de beste orde af, en een talrijke schare

van broeders en zusters schaarden zich om den disch des Nieuwen Verbonds, waar velen van Gods liefde en trouw getuigden, door woord en lied. Moge deze avond een blijvenden zegen achterlaten voor allen, die aanwezig waren, en de broeders en zusters aansporen tot een heiligen wandel.

W. J. WIELENGA, Secretaris.

CORRESPONDENTIE.

Br. J. B. te Uitkijk. Wij ontvingen uwe geëerde letteren en hebben ze met aangenaamheid en blijdschap gelezen. Moge de zegen, die u door het lezen van »De Christen« smaakt, nog vermenigvuldigd worden voor u! Het is ook zeer onze wensch, dat de heilige beginselen, die wij verkondigen en naar Gods Woord zijn, weldra door geheel Zuid-Afrika mogen gekend worden en zich daar mogen laten gelden. Het is zoo gelukkig te weten, dat we in den dienst des Heeren zijn en Zijn werk doen.

Met vriendelijke groete en voorbede, de uwe

N. v. B.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van H. ter B. te Hengeloo f 8.89; van J. M. K. te Rotterdam f 5.39; van U. K., Roseland, Am. f 2.20; door denzelfde voor J. K. te Ternaard f 1.80 en voor H. D., Denver, Colorado, Am. f 2.20, voor een advertentie 39 cent; van J. D. te Leerdam f 1.80; van K. O. te Amsterdam f 32.51.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending:

Ontvangen van E. H. de G. te Nieuwepekela uit het busje zijner kinderen f 6.86.

N. v. BEEK.

Advertentiën.

•• Ondertrouwd:
WILLEM S. ENGELSMAN
en

AALTJE J. v. D. MEI.

'T ZANDT,)
HAULERWIJK,) 15 Febr. 1907.

Huwelijksvoltrekking D. V. 1
Maart a.s.

MEID-HUISHOUDSTER GEVRAAGD.

in een klein gezin — vader en kind — te Deventer. Zonder goede getuigen onnoodig zich aan te melden.

Brieven franco in 'te zenden met een H gemerkt bij ondergeteekende.
B. ROELES.

ZUTPHEN, Rijkenhage 47,

•• Heden verblijdde de Heer ons met de geboorte van een welgeschapen ZOON.

A. NIEMEIJER.

J. NIEMEIJER—BLANK.

EXLOERVEEN, 6 Febr. 1907.

•• Heden behaagde het den Heer van leven en dood plotseling van ons weg te nemen, onze kleine lieveling

PIETJE.

op den leeftijd van ruim 7 maanden. Job 1 : 216.

Uw bedroefde br. en zr.:

A. BAKKER.

H. B. BAKKER—VISSER.

GAASTMEER, 9 Febr. 1907.

•• Heden overleed, zacht en kalm, na een langdurig doch geduldig lijden, mijne geliefde Echtgenoote en der kinderen zorgdragende Moeder

JANTJE HEIKLAAR.

in den nog jeugdigen leeftijd van bijna 38 jaar, na een gelukkige echtvereeniging van slechts 1 jaar en 4 maanden. In de blijde verwachting des eeuwigen levens, voor hen, die den Heer Jezus Christus hebben leeren kennen, is zij heengegaan, mij nalatende 2 kinderen, waarvan 1 uit haar eerste huwelijk.

Uit aller naam:

H. HARMS.

TOLBERT, 12 Febr. 1907.

Wie last heeft van **taalfouten** schrijven, koope „Practisch Taalonderwijs,” een boek van 368 blz., dat op zeer prettige wijze U, zonder onderwijzer, de Nederlandsche Taal zuiver leert schrijven en tevens goed stellen. Fr. p. p. tegen postw. à f 1.35. B. WESTERH, Uitgever, Nijverdal. P.S. Wie er eerst meer van wil weten, vrage het gratis prospectus aan.

DE ORGANOLA

Nieuwste uitvinding om met één vinger vierstemmig in volle accoorden te spelen

Vraag Prospectus gratis.

JOH. DE HEER.
Rotterdam, N. Molenstraat 71.

ABONNEERT U OP DIT BLAD.

Plaats uw Advertenties in dit blad.

Advertentiën van een tot vijf regels f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelige condities.

ONS DEPOT.

Voorhanden :

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes. Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.
2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat. Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.
3. Evangelische Schotsche Tractaten van *Cheyne Brady*, prijs per 100 f 0.30.
(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen.)
4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat) Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.
5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.
6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek, door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
7. De wonderlijke gebeurtenis (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop.)
8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KIN DERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.
(Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den doop op alle punten wenscht te onderzoeken.)
9. De oorsprong van den Kinderdoop. Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.
(Dit is een nittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat), per 100 ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7½ cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping)

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C. MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks f 1.50.
(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeente-leden)

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 ct.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER, Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.

't Is bij bestelling voldoende op de strook van den postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten verkrijgen op alles 30 procent korting.
Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

V A R I A

SLECHTS DRIE DINGEN.

„Onlangs kwam ik in aanraking met een scherpzinnig geleerde,” verhaalt een zendeling, „die mij in den loop van ons gesprek mededeelde, dat hij in vroeger jaren alle mogelijke boeken had gelezen, die de leer van JEZUS CHRISTUS aanvielen, en dat hij zeker en beslist een ongeloovige zou zijn geworden, als hij hier van niet door drie dingen weerhouden ware.

„Vooreerst: ik ben een mensch. Ik ga ergens heen. Heden avond ben ik een avond dichter bij mijn graf dan gisteravond.

Ik heb alles gelezen, wat zulke boeken mij daarover kunnen zeggen. Maar zij wierpen geen enkelen vertrouwbaaren lichtstraal in de duisternis.

„Ten tweede: Ik had eene moeder. Ik zag haar nederdalen in de donkere vallei, waarheen ik óók op weg ben; en zij leunde op een onzichtbaren arm even kalm, als een kind slapen gaat aan den boezem zijner moeder.

„Ten derde: ik heb drie moederlooze dochters,” — en dat zeide hij met tranen in de oogen — „die geen anderen beschermer dan mij hebben. Ik zou ze liever dooden, dan ze hier in deze zondige wereld achter te laten, als gij er het Evangelie uit weгнаamt!”

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

DE GEMEENTE WANDELEND MET DE WERELD. *)

Gemeente en wereld — elkander gansch vreemd —

Vervolgden haa' weg hier beneden.

De wereld zong dartel haar dollemanslied,

Lof bracht de Gemeent' en gebeden.

„Kom hier aan mijn zijde,” klonk 's werelds gevele,

„En wandel op vroolijker wegen.”

„Nee,” zegt de Gemeente, en weigert beslist,

„Mijn pad is gansch anders gelegen.

„Ik wil geen gemeenschap op eenig gebied,

„En kan mij niet verheugen.

„Uw wegen zijn wegen van dood en verderf,

„Uw woorden zijn strikken der leugen.”

„Och, waarom geen poos aan mijn zij u geschaard,”

Zoo riep toen de wereld arglistig,

„De weg, dien ik ga, is een weg van genot,

„Het groeit en het bloeit hier zoo kwistig.

„Het pad, dat gij koost, is zoo doornig en ruw,

„En 't baart zoo veel tranen en smarte;

„Het mijne is rijklijk met bloemen bestrooid,

„Gij vindt er den lust van uw harte.

„Hoe breed is mijn weg en uitlokkend voor 't oog,

„Hoe ruim is mijn poorte van ingang;

„Voor u en voor mij is er plaatse genoeg,

„Niets hindert er ooit onzen omgang.”

Half nuchter gaf nu de verleide Gemeent'

Der wereld haar sneeuw witte handen,

Die haastig ze greep en met vleierende tong

Haar strikte in ijdelheidsbanden.

„Uw kleed, zoo eenvoudig, is gansch zonder smaak,

„In zijde en fluweel moet gij zwieren,

„Uw haren aan toelen met flonkrend juweel,

„Met 't schoonste uw lichaam versieren.”

Toen sloeg de Gemeent' op haar zilverblank kleed,

Daarna op de wereld haar blikken,
En bloosde op 't zien van de krullende lip,
Wier glimlach haar zocht te verschrikken.
„Mijn kleed ruil ik gaarne voor 't blinkend gewaad,”
Sprak, blakend van lust, de Gemeente.
Verwisseld was spoedig d' eenvoudige tooi
Voor zijde en fluweel en gesteente.
Toen geurden de bloemen op 't zonnige pad,
En 't scheen daar was distel noch doren,
„Zoo lieflijk,” dacht nu de bezoedelde maagd,
„Was nimmer mijn weg van te voren.”

Uw huis” — sprak de wereld, die trotsche meestres —
„Naargeestig als 't is en bekrompen,
„Vervang ik door een, met tapijten bekleed,
„En kanten, in plaats van uw lompen.”
Zoo bouwde zij voor de Gemeente een huis,
In 't aanzien gansch schoon en begerlijk,
Haar zonen en dochters betrokken het toen,
En vonden het all' overheerlijk.
Tentoonstelling, feesten, komedie, concert
Vond plaats in haar keurige zalen.
De wereld gaf daar met haar kind'ren den toon,
En dronk' er uit zilveren schalen.
Ter plaatse, bestemd voor Gods Woord en 't gebed,
Lag 't kussen gespreid voor de rijken,
Die vleiden zich daar in hun trotschheid terneer,
Wat arm was moest dra voor hen wijken.
Die — buiten de muren — eenvoudig gekleed,
Vergaderden met huns gelijken.

Een bô der genade kwam tot de Gemeent'
En fluïsterd: „ik weet uwe zonde.”
Gemeente, al zuchtend, sloeg 't schamende oog
Naar al hare kind'ren in 't ronde.
Doch d' een was verdwaald in het nacht'lijk rumoer,
Een ander zat in de komedie,
Een derde in 't brassen en zwelgen verdiept . . . .
. . . . Ach,” dacht zij, „ik zie geen remedie” . . . .
Toen blies haar de listige wereld in 't oor:
„Zij meenen 't zoo kwaad niet, uw kind'ren,
„Onschuldig genoeg slechts jagen zij na,
„'t Zou wreed zijn hen daarin te hind'ren.”
Daar nam de Gemeente den wereldschen arm,
En liet zich door 't schijngoed bekoren.
Intusschen ging menig' onsterflijke ziel
Al dartlend voor eeuwig verloren.

*) Dit gedicht werd jaren geleden al eens in ons blad overgenomen; thans werd 't ons andermaal door een broeder ter opname gezonden, en wij achten het wel waard het nog eens op te nemen, vooral met het oog op het jongere geslacht onzer lezers.

„Uw leeraars zijn allen te oud en te plat,«
 „Sprak verder de wereld beschamend,
 „Mijn kinderen schrikken van al hun gedreig,
 „Ik vind dat volstrekt niet betamend.
 „Van vuur en van zwavel en tandengekniers
 „En weening der oogen in 't duistre
 „Zijn altijd hun preeken en schriften vervuld,
 „Te aak'lig, dat men er naar luistre.
 „Van beter gehalte zend ik er u toe,
 „Afkeerig van alle gefemel,
 „Die leeren, dat elk naar zijn lusten mag doen,
 „En eindlijk toch komt in den hemel.
 „D'Alvader is goedig, genadig en lief,
 „Zachtaardig, welwillend van harte,
 „Die d'een van Zijn kindren niet hemelwaarts zendt,
 „En d' ander in d' eeuwige smarte.”
 Zoo kwamen er leeraars, zeer aardig en glad,
 Vol duizelingwekkende kennis;
 En d'ouden, die spraken van redding door 't Kruis,
 Verbanden ze om heiligschennis.

„Ook is” — sprak de stem — „wat gij d'armen beschikt
 „In waarheid toch veel te overvloedig.
 „Aan kommer en honger is d'arme gewend;
 „Gij maakt hem zoo licht overmoedig,
 „Trek zijns u niet aan, geef uw kostelijke geld
 „Voor kleeding en koetsen en paarden,
 „Voor opschik en sieraad, voor spijzen en drank,
 „Voor sierlijke huizen en gaarden.
 „Mijn kinderen zijn op die dingen verzot,
 „En wilt gij hun liefde verwerven,
 „Doe juist dan als zij, en bewandel hun pad
 „En ga hunne vreugd niet bederven.”
 De koorden der beurs trok Gemeente toen aan,
 En zei, schaamteloos lachend en buigend:
 „Ja waarlijk, o wereld! ik gaf vaak te veel,
 „Wat g'aanvoert is wel overtuigend.”

Zoo werd van haar poorte de arme verjaagd
 En vond er de wees geen ontferming;
 Geheel in de strikken der wereld verward
 Onttrok zij der weeuw haar bescherming.
 De kindren der wereld en die der Gemeent'
 Hoe eensgezind schenen zij beiden,
 De Heer nog alleen, die in 't binnenste schouwt,
 Kon 't koren van 't kaf onderscheiden.
 Gemeente zat toen welbehaaglijk terneer
 En sprak: ik ben rijk en verzadigd,
 „k Heb geens dings gebrek, ja mijn beker is vol,
 „Uitnemend ben ik beweldadigd.”
 Al spottende hoorde de wereld dit aan,
 En sprak tot haar kroost in den lande:
 „Hoe viel de Gemeente uit haar heerlijke plaats,
 „En stelt thans haar roem in haar schande.”

De bô der genade trad nu voor den Troon
 En lispelde, zuchtend, hun namen.

Daar bogen de heil'gen zich neder in smart
 En stegen omhoog al te zamen.

En een stemme weerklonk door de ruimte der lucht
 (De stem van den Zone des menschen):
 „Ik weet uwe werken, en hoe gij daar spraakt:
 „k Ben rijk, en heb niets meer te wenschen.
 „Gij weet echter niet, dat gij arm zijt en blind
 „Ellendig en om van te gruwen.
 „U moet ik, o lauwen, die koud zijt noch heet,
 „Voor eeuwig ten monde uitspuwen.”

Overgenomen uit »de Bode de Heils.«
 (Uit het Engelsch.)

Genade bij God.

Maar Noach vond genade in de oogen
 des Heeren. Gen. 6:8.

De gansche aarde met alles, wat er op was, was ten oordeel opgeschreven, wegens het hopeloos zedenbederf des menschedoms. God zag, dat de boosheid des menschen menigvuldig was op de aarde, en al het gedichtsel der gedachten zijns harten te allen dage alleenlijk boos was (vers 5). Welk een afgrond van ongerechtigheid en zedeloosheid werd daar ontdekt. De menschen zelf hebben dat niet ingezien, maar God ziet alles, ook den aard van het kwaad en het dreigend gevaar. God wil Zijne schepping nog niet geheel laten ondergaan en het doel Zijner schepping zal niet gemist worden. De Heer zegt wel: »Ik zal den mensch, dien Ik geschapen heb, verdelgen van den aardbodem, van den mensch tot het vee, tot het kruipend gedierte, en tot het gevogelte des hemels toe,« maar laat dan volgen: »Het berouwt Mij, dat Ik hen gemaakt heb.«

Welk een treffende gedachte: het berouwde God, dat Hij den mensch (vers 6) op aarde gemaakt had, en het smartte Hem aan Zijn hart.« Dat is nu wel een menschelijke voorstelling van Gods diep bewogen zijn, maar juist door dat menschelijke, begrijpen en gevoelen wij beter wat het is. Wij blikken hier in het liefderijke, teergevoelige liefdehart Gods. Gelijk een vader smart gevoelt, wanneer hij ziet, dat zijn kind zich willens en wetens ten ondergang brengt, zoo gevoelt zich God tegenover een door de zonde zich verwoestende menscheid. Al 's menschen gedachten en overwegingen des harten ziet God als boos. Het is verloren, 't is hopeloos met den mensch. Zoo was het met Noachs tijdgenooten geworden.

Noach echter vond genade in de oogen des Heeren. »Noach was een rechtvaardig, oprecht man in zijn geslacht« (d. i. onder zijn tijdgenooten). »Noach wandelde met God.« Was dat mogelijk, in zulk een boozen tijd en onder zulk een onzedelijk geslacht? Alles om hem heen had zijn weg verdorven en zonk weg. Noach alleen bleef rechtvaardig en oprecht en trotseerde de geheele booze wereld en alle schande en spot, hem overkomen. Het hoofd ontbloot voor zulk een edele mannengestalte! Het is alzoo mogelijk in een boozen tijd, waarin de goddeloosheid de overhand neemt, niet alleen staande te blijven, maar ook beslist te wandelen met God en voor God. Doch vergeten wij 't niet — Noach leefde ook uit God, Gods genade was zijn kracht! Lees in verband hiermede Eph. 6:13.

N. v. B.

„HOUW HEM UIT!”

't Was winterdag; de landman K. te H. ging naar 't bosch om hout te kappen. De man had tot nu toe

een zondig leven geleid, Gods woord gering geacht, en zich niet om de zaligheid zijner ziel bekommerd; de kerk was er voor hem niet, de bijbel ook niet; de herberg was zijn kerk, de kaarten waren zijn bijbel.

De Heer had hem een Godvreezende vrouw gegeven, die hem ernstig vermaand had, den Heer niet te vergeten, aan zijne ziel te denken, maar alles te vergeefs. — Vandaag ging hij naar 't bosch; hij bekeek den boom, dien hij vellen wilde, ontblootte de wortels en hief den scherpden bijl reeds omhoog — toen schoot hem dat woord te binnen: »Houw hem uit; waartoe beslaat hij ook onnuttelijk de aarde?» — Zeker herinnerde hij het zich nog uit zijn kinderjaren. —

De bijl viel uit zijn hand; hij kon het niet laten, hij moest nadenken over dit woord. »Hoe,» dacht hij, »hoe, als het boven in den hemel van u geheeten had houw hem uit, waartoe beslaat hij ook onnuttig de aarde. Hoe, als de ure niet meer ver af was, in welke de almachtige God uwe ziel van u eischt, hoe zoudt gij bestaan, als gij rekenschap moest geven van uw leven hier op aarde.» Een hevige angst beving hem, hij kon niet in 't bosch blijven, hij moest naar huis. Hij liet zich door zijne vrouw den bijbel geven. Zij moest Lucas 13 : 7 voor hem opzoeken, en deze woorden gingen gelijk een tweesnijdend zwaard hem door merg en been.

Ja, daar stond het, het geweldige woord: »Houw hem uit! waartoe beslaat hij ook onnuttelijk de aarde,» hij gevoelde het, dat was een woord van den rechtvaardigen God voor zijn ziel, hij las het met sidderen en beven. Maar ook het andere las hij: »Heere, laat hem ook nog dit jaar, misschien draagt hij nog vrucht.» Nog geweldiger dan die ernstige bedreiging greep dit genadewoord zijne ziel aan; onder heete tranen bad hij: »Ja, Heer, gun mij nog dit jaar!» — En de Heer heeft zijn gebed verhoord, en uit was het met zijne lichtzinnigheid, de genade des Heeren heeft zijn harde hart gebroken; hij is een Christen geworden in de kracht en waarheid.

Bijbelsche wenken

voor Zondagsschool en Huisgezin.

Jezus in Gethsémané.

Zondag 24 Febr. (Matth. 26 : 30—47.)

In Luc. 4 : 13 lezen wij, dat de duivel, alle verzoeking voleindigd hebbende, van Jezus week voor een tijd. Dus niet voor altijd. Hij had nog geenszins de hoop opgegeven om den Zaligmaker van den weg der gehoorzaamheid tot verlossing der menschheid te kunnen afbrengen; hij zal althans den tegenstand niet opgeven, vóór de overwinning volkomen is.

De Heer Jezus is zich deze gezindheid van den hel-schen tegenstander wel bewust. Hij weet, dat de beslissende slag nog geleverd moet worden, die Hem door de poorten des dood zal voeren, maar ook daar zal geen helse macht Hem terughouden van zichzelf te geven als *het Lam Gods*.

Als na de instelling des Avondmaals de Heiland nog vele treffende woorden tot Zijn elftal gesproken had, en in het Hoogepriesterlijk gebed Zijn liefhebbend hart ten behoeve der Zijnen had uitgestort (Joh. 13—17), verliet Hij in den laten avondstond met hen de opperzaal om te gaan buiten de stad, over de beek Kedron, naar zekeren hof bij den Olijtberg, Gethsémané (Olijvenpers) geheeten, alwaar Hij meermalen zich afzonderde (Luc. 21 : 37), zoodat Judas ook daarmede op de hoogte was en zijn verradersplan daarop kon bouwen (Joh. 18 : 2) wat de Heer dus door een kleine afwijking van Zijne gewoonte gemakkelijk had kunnen verijdelen.

Integendeel gaat Hij Zijne discipelen onderweg voorreiden op hetgeen komen zal, zeggende: »Gij zult allen aan mij geërgerd worden in dezen nacht, «iets wat door de *niets vooruitbewuste* jongeren en vooral door den vurigen Petrus met alle kracht wordt tegengesproken. Deze verklaart zich bereid om met Hem in de gevangenis en in den dood te gaan en mogen anderen geërgerd worden, van hem behoeft de Meester zulks niet te vreezen. Maar de Heer zegt hem, dat hij vóór 't hanengekraai in den morgenstond reeds driemaal zijn Heiland zal verloochend hebben.

Eindelijk bij den ingang van den hof aangekomen, liet Hij een deel der discipelen achter, terwijl hij de drie vrouwelingen, Petrus, Johannes en Jacobus, getuige deed zijn van hetgeen verder plaatsvond.

Een hevige angst en ontroering greep Hem aan en 't was, alsof de macht der duisternis Hem al 't vreeselijke van het aanstaande lijden en sterven voorstelde, toen Hij, zich zwak daartegenover gevoelende, als een worm en geen man, Zijn jongeren beval, met Hem te waken, terwijl Hij zich op een steenworp afstand in het gebed tot den Vader wendde, zeggende: »Mijn Vader, indien 't mogelijk is, laat deze drinkbeker van mij voorbijgaan, doch niet gelijk ik wil, maar gelijk Gij wilt.« En zoo vreeselijk was Zijn worstelen tegen de verzoeking om hier ongehoorzaam te worden, dat in dien killen nacht zijn zweet als groote druppelen bloeds Hem van 't aangezicht druppelde.

Tot Zijne jongeren heengaande, vond Hij dezen in slaap gevallen, (tot den heldhaftigen Petrus toe) en spoort hen tot waakzaamheid aan, opdat zij niet in verzoeking komen, dus meer in hun belang dan in het Zijne. Ten anderen male zich afzonderende, bidt Hij: »Mijn Vader, indien deze drinkbeker van mij niet voorbij kan gaan, tenzij ik hem drinke, Uw wil geschiede,« waarna Hij hen alweer slapende vindt. Alsof ze met een slaappeest bezeten waren en de satan ook dat middel aanwendt om den Verlosser te ontmoedigen, maar Deze, reeds daarboven verheven, bidt nogmaals: »Mijn Vader, Uw wil geschiede.« De ontroering is geweken, kalm en gerust kan Hij nu de naderende

krijgslieden afwachten, die nu ook weldra met Judas aan 't hoofd in den hof verschenen.

a. Hoe duidelijk zien wij in dit alles, dat de Heiland niet door den dwang der menschelijke vijandschap den weg van lijden en dood heeft betreden, want dan zou Hij, die blijkbaar alles vooraf wist, zich heel gemakkelijk daaraan hebben kunnen onttrekken.

b. Hoe past 't ons om dien dierbaren Heiland te aanbidden, die zich niet onttrok, omdat Hij den Vader wilde gehoorzamen, die onzer aller ongerechtigheden op Hem (Zijn eigen Zoon) deed aanloopen; Dien, die geen zonde gekend heeft, zonde voor ons gemaakt heeft, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.

c. Maar hoe past 't ons dan ook om zulk een God lief te hebben, die ons alzo lief gehad heeft, dat Hij Zijn eeniggeboren Zoon gegeven heeft (Joh. 3:16).

d. Welk een bangen strijd heeft de Heiland om onzentwil moeten strijden! Welk een bitteren drinkbeker moest Hij drinken! Hoe huivert Zijne reine ziel er tegen aan om met den last van onze vuile ongerechtigheden beladen te worden! Maar de liefde overwint, overwint biddende. In zwaren strijd zijnde, bad Hij te ernstiger en niet te vergeefs, want als Hij ten derden male opstaat, dan is Hij volkomen bereid om in gevangenis en dood te gaan, als een Lam ter slachting (Jes. 53:7). Laten wij, wel verre van als Petrus ons sterkte wanen om Hem in *dezen* strijd te vergezellen, in onzen *veel geringeren* strijd dit exempel volgen en den raad des Heeren opvolgen, n.l. te waken en te bidden, opdat wij niet in de verzoeking bezwijken.

e. De Heiland moet in den bangen strijd ook nog voor Zijne jongeren waken, die in slaap vielen. O, denk eens, dat Hij in slaap gevallen ware, niet bereid voor den naderenden vijand! Maar Hij slaapt of sluimert niet, Hij waakt altijd, en als wij ontrouw worden blijft Hij getrouw tot onze hulp gereed. Om staande te blijven in den boozen dag der verzoeking is 't dus in de eerste plaats noodig de geheele wapenrusting Gods aan te hebben, maar ook, niet van zwakke medemenschen hulp te wachten, maar liever naar Jezus voorbeeld op hen toe te zien in liefde, en hen tot waakzaamheid in hun eigen belang te vermanen.

f. Uw wil geschiede! Daarmee begon de worsteling, Uw wil geschiede, dat was ook de kreet der overwinning, waarmee het Lam Gods zich overgaf in den dood voor zondaren. Uw wil geschiede! Dat moet ook ons levensmotto zijn. Wanneer wij in tweestrijd zijn, of wij de stem der wereld of de stem Gods, de stem des satans of de stem des Heeren Jezus, de stem des vleesches of de stem des Geestes zullen gehoor geven, dan moet Gods wil ons 't hoogste zijn.

Jezus daarin te volgen, kost ons zelve, maar 'dit is een getrouw woord: indien wij met Hem lijden, wij zullen ook met Hem verheerlijkt worden.

Die tegen Gods wil blijft opstaan, staat aan de zijde des satans en is op reis naar die plaats, die den duivel en zijn engelen bereid is.

N. P.

K. K.

Kenschetsend.

In eene bespreking (recensie) eener brochure, tegen de Baptisten en ter verdediging van den kinderdoop geschreven — zoo deelt de redactie van »Der Wahrheitszeuge« mede — komt de volgende zinsnede van den recensent voor: »Voor ieder, die de Kerke Christi liefheeft, moet het zeer verootmoedigend zijn, te zien, dat de kerk, die sinds 19 eeuwen den doop voltrokken heeft, toch altijd nog niet weet te zeggen, wat zij eigenlijk doet.« Deze recensent was niemand minder dan Pastor Cremer te Rehme, Westfalen. De Redactie van genoemd blad teekent daar bij aan: »Welk een toestand! De kerk weet nog altijd niet wat zij eigenlijk doet! Hoe handelt zij dienovereenkomstig? Wijst zij ieder, die zich voor den doop aanmeldt, bescheiden terug, tot de kerk tot helderheid gekomen zal zijn en weet wat zij te doen heeft? Neen, zij wijst niemand af. Als de kerk nog maar meer over den sterken arm van den staat beschikken kon, scheurde zij nog den Baptistenmoeders de zuigelingen uit de armen, om ze onder politiegeleide naar het doopbekken te voeren, niettegenstaande de kerk nog niet kan zeggen, wat zij eigenlijk doet, of hoe zij moet handelen met den doop, of wat hij uitwerkt of niet uitwerkt. Wat moeten toch wel in het gemoed van een eerlijk navorschenden Predikant tegenstrijdige gevoelens aanwezig zijn, wanneer hij tegenover de kerk onverschillige, ja vijandige ouders hunne kinderen voor zich ziet brengen, om door den doop tot Christenen gemaakt en der Gemeente van Christus toegedaan te worden.« Moest hij daar niet tot een kreet van ontzetting bewogen worden om uit te roepen: »Dat gaat niet! Dat mag ik niet doen! De kinderen blijven toch immers wat ze zijn! De ouders gelooven immers nergens aan!«

Toen eens een ons welbekend candidaat aan zijn Professor zijne gedachten openbaarde, die met bovenaangehaalde zinsneden overeenstemden, kreeg hij ten antwoord:

»Mijnheer, het is nog een eerste werk voor u, weldra zult gij er aan gewoon zijn en dan loopt alles zonder bezwaar af! Men weet niet, wat men doet, maar men doet het, omdat men er zich aan gewoon gemaakt heeft; men doet het met schijn van ernst en zalvende bewoordingen, en wanneer zich achter het besje een protest wil laten gelden, dan zegt men: »zwijg toch stil, dwaas hart, nog vijf of zes maal en gij zijt er zoo aan gewoon geraakt, dat ge niets meer weet te zeggen.« Zinkt de predikant daarmede niet af tot een monnik of heidenschen tooverpriester? Men weet niet wat men doet, maar men doet het, dewijl het volk het zoo wil en omdat het nu eenmaal een traditie geworden is. Verwondert men zich nu nog, dat een menigte uit het volk zich met min- en verachting afkeert van allen ernstigen eeredienst, en van hen, die zij verachtelijk zwartrokken noemt? Men gelooft niet meer aan hunne eerlijkheid. Men houdt hen voor huichelaars, die om den broode

dingen doen, aan welker waarde zij zelf niet gelooven. Wanneer zal toch eens dit onware bedrijf een einde nemen? Eenvoudig, zoolang men het nog in een vromen mantel blijft hullen, wordt het niet anders. Tot zulk een vroom kleed neemt ook nog de bovengenoemde recensent de toevlucht; als hij zegt: »Hoe groot moet de verborgen(!)zegen des doops zijn, waar de Heer hem, trots het onvermogen des menschelijken verstands, toch ingesteld heeft, en de christenheid er, en wel als kinderdoop, niet van los worden kan!« Wat klinkt dat toch vroom: »verborgen zegen«; inderdaad, hij was tot heden zoo verborgen, dat een eerlijk man Pastor O. Funcke bekent: »Men spreekt zoo veel van menschen, die nooit uit de doopsгенade gevallen zijn. Ik heb de zoodanigen nooit leeren kennen.« »Van den kinderdoop niet los kan,« zoo heet het in de recensie. Waarom kan het volk er niet los van komen? Omdat het leeraars heeft, die van de leerstoelen (universiteiten) openlijk erkennen: »De kinderdoop laat zich met de Schrift niet bewijzen«, en toch, zoodra zij in het predikambt treden, anders schijnen te denken, en zeggen: »Ons volk kan van den kinderdoop niet los.« Zoolang er nog zulke heldere koppen onder de predikanten zijn, zal het volk niet waarachtig geholpen kunnen worden.

Een merkwaardig handschrift.

Het volgende is eene copie van een handschrift, nu in het bezit van Lord Kelly en in zijn bibliotheek te vinden. Dit handschrift is afgeschreven van een oorspronkelijken brief van Publius Lentullus te Rome. Het was de gewoonte van het Romeinsche gouvernement om den Senaat en het volk van Rome bekend te maken met alle belangrijke zaken, die in hunne provincies plaats vonden. In de dagen van Liberius Caesar schreef Publius Lentullus, president van Judea, den volgenden brief aan den Senaat met betrekking tot den Zaligmaker:

„Er is in deze dagen een man van groote deugd onder ons verschenen, genaamd Jezus Christus, die nog onder ons woont en die door de Heidenen erkend wordt voor een profeet der waarheid, maar zijn eigene discipelen noemen hem den Zoon van God. Hij wekt de dooden op en geneest alle soorten van ziekten.

In houding is hij eenigszins groot en schoon, met een zeer eerbiedwaardig gezicht, zoodat zij, die hem zien, hem beide liefhebben en vreezen mogen; zijn haar heeft de kleur van rijpe kastanjes, glad tot zijne ooren, van waar het meer los en krullend rondom tot op zijne schouders hangt. In het midden van zijn haar is eene scheiding, op de manier van de Nazireërs.

Zijn voorhoofd is effen en fijn gevormd, zijn aangezicht zonder vlek of rimpel, schoon, liefelijk roodachtig; zijn neus en mond zoo gevormd, dat er niets op aan te merken valt; zijn baard dik en van dezelfde kleur als

zijn haar, niet zeer lang, maar gevorkt (dat is naar weerszijden weggekamd), zijn uitzicht is onschuldig en zeer verstandig; zijn oogen grijs, helder en vlug. In het bestraffen is hij vreeselijk, in het waarschuwen beleeft en openhartig, in gesprekken aangenaam, gemengd met ernst. Niemand herinnert zich hem te hebben zien lachen, maar velen hebben hem zien weenen. In evenredigheid van lichaamsdeelen zeer voortreffelijk, zijne handen en armen fraai gevormd om te aanschouwen. In het spreken is hij zeer gematigd, zedig en verstandig.

Een man wegens zijne bijzondere schoonheid overtreffende de menschenkinderen.”

EEN EN ANDER.

Ned. Tent-Zending te Groningen. Den 28 Febr., 's avonds 7 1/2 uur, zal D. V. in het Mil. Tehuis alhier de tweede vergadering van belangstellenden in de Ned. Tent-Zending gehouden worden. Deze vergadering zal moeten beslissen of de Evangelisatie-Tent in den a.s. zomer ook in Groningen en omstreken eenigen tijd werkzaam zal zijn. Gaarne zag het voorloopig comité ook zooveel mogelijk belangstellenden uit de provincie op bovengenoemde vergadering aanwezig, ten einde het mogelijk zien te maken, de Tent ook hier of daar in de provincie te plaatsen. Het te benoemen stedelijk comité zou dan wellicht tot een provinciaal comité kunnen worden uitgebreid. Belangstellenden, ook uit de provincie, worden dus vriendelijk en dringend verzocht bovengenoemde vergadering mede bij te wonen.

De heeren Van Essen en De Heer (medebestuurders der Tent-Zending) zullen D. V. op die vergadering spreken over 't ontstaan, doel, wijze van werken enz. der Ned. Tent-Zending.

•• Mijne moeder! De moeder van Alberto Diaz, de rijk gezegende pionier-zending op Cuba, was als streng Katholieke lang de verbitterdste tegenstandster van haren zoon. Maar de macht van den Geest Gods, die haar steeds weder in het leven van haren zoon tegen kwam, werd haar eindelijk te sterk en deed de ijskorst haars harten smelten. Toen het godshuis te Havanna ingewijd werd, was zij daar ook aanwezig en trad vooraan in de vergadering op haren zoon toe, met wien zij sedert 6 maanden geen woord gesproken had; deze was echter bezorgd, dat zij openbare vijandelijkheden in den zin had, en week terug. Toen riep de diep getroffen moeder: »Alberto, wilt gij niet, dat ik mij bij uwe Gemeente aansluit?« Haar berouw bleek oprecht te zijn, en zij voegde zich bij de doopelingen. Zij was van deze de eerste, die in het water afdaalde, en Diaz was zoo door zijn gevoel overweldigd, dat hij vergat het gewone doopformulier uit te spreken, maar naar omhoog blikkende, zeide hij eenvoudig: »Hier, Heere Jezus, dat is mijne moeder!”

.. Heden overleed in zijn Heer en Heiland, Dien hij in zijn leven leerde gelooven en liefhebben, onze geliefde echtgenoot en pleegvader

CHRISTIAAN BEUKER,

in den ouderdom van 57 jaar en 10 maanden.

Wij zullen hem op aarde missen, maar wij hopen eens met hem vereenigd te worden bij Jezus.

Wed. BEUKER—WIERSEMA.
G. WIERSEMA.

WEERDINGERMOND, 16 April 1907.

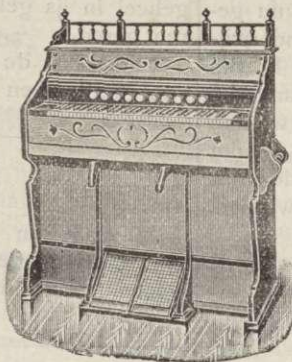
.. Den 16 April j.l. overleed in zijn Heer en Heiland, onze beminde broeder

CHRISTIAAN BEUKER.

Hij bereikte den leeftijd van 57 jaar en 10 maanden. Gedurende vele jaren diende hij de Gemeente getrouw als diaken en eenige jaren als prediker, haar het brood des levens uitdeelende. Zijne gedachtenis blijft bij ons in dankbare herinnering.

Zijn heengaan was vrede. Wij hopen met hem eens weer vereenigd te worden daar, waar geen lijden of smart meer gekend zal worden.

Namens de Gem. van Ged. Chr.
te Weerdingermond:
HET BESTUUR.

ORGELS

als nevenstaand model, doch zonder registers, vanaf
f 70.—

met gratis Cijferaccoorden om zonder muziekkennis onmiddellijk vierstemmig te spelen.

JOH. DE HEER - Rotterdam, Noordmolenstraat 71.

Filialen: Rosestraat 24, Hoogstraat 110, Nieuwe Binnenweg 485. — Amsterdam: Haarlemmerdijk 30. Utrecht: Donkere Gaard 2. Alkmaar: PELS, Orgelmaker. Arnhem: O. Stationstraat 5. Groningen: Gelkingestraat 41.

.. Ondertrouwd:
J. PLEZIER
en
S. BORG.

GRONINGEN, 19 April 1907.

GEEFT HEM UW GOUD.

Eens kwam een vorstelijke vrouw bij een kunstigen goudsmid. Zij bracht een aantal goudstukken en kleinnoodiën en verzocht den meester, daarvan een crucifix voor haar huiskapel te vervaardigen.

De goudsmid beloofde haar alles te zullen doen, waartoe zijn kunst hem in staat stelde. Toen woog hij het goud in tegenwoordigheid der hooge vrouw en sprak: „Zoo en zooveel moet uw crucifix later wezen.” De vorstin vertrok.

Toen nu, na eenigen tijd, de goudsmid met zijn werk klaar was, legde hij het kunstwerk op de schaal; maar het gewicht was niet in orde. Niet dat het beeld te licht was, neen het was te zwaar. Dat was den kunstenaar nog nooit overkomen; sedert menschenheugenis was het niet geschied, dat het goud door het smeltvuur aan gewicht gewonnen had. Hij woog het nog eens, maar met hetzelfde resultaat.

Eindelijk vertelde hij het geval aan zijn

leerjongen en het trok daarbij zijn aandacht dat de knaap, die anders zoo openhartig was, zijn oogen neersloeg en spoedig gelegenheid zocht zich te verwijderen. Dat kwam den meester vreemd voor, en hij gelastte hem daarom op strengen toon bij hem te komen. Schoorvoetend trad de arme jongen nader en deed nu een merkwaardige bekenenis.

Toen het metaal gesmolten was, had hij in een oogenblik dat de meester zich even verwijderd had een goudstuk in de kroes geworpen. Het was het eenige dat hij bezat; hij had het eens van zijn peet gekregen, en had het altijd in hooge eere gehouden. Maar nu had hij het, ter eere van God, in den smeltkroes geworpen, opdat het Christusbeeld nog zooveel te schooner zou worden.

Of de meester den leerjongen heeft berispt of geprzen, wordt er niet bij verteld.

BLADVULLING.

Eerlijk los te laten
Wat het vleesch bemint —
Leer dat, lieve Heiland!
Aan Uw worstlend kind.
Doe in U mij rusten,
Rusten aan Uw borst,
En vergeef mij, dat ik
U verlaten doirst!

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Met iemand te wandelen zegt: met iemand over den weg te gaan. Met iemand te wandelen zegt: met iemand om te gaan. Met iemand te wandelen zegt: iemands wegen te gaan. Met God te leven; in zijne gemeenschap en naar zijn welbehagen: dat is met God wandelen.

Godvruchtigheid, die geen wandel met God worden wil, is vermomde goddeloosheid. Godvruchtigheid, die geen wandel met God wordt, is weinig waard.

Die met God wandelt, die moet tot God en God moet tot hem genaderd zijn. Met God te wandelen, is God te stellen tot zijn leidsman, God te kiezen tot den vertrouwde zijner ziel.

De leidingen Gods zijn zoo zinrijk; zijne onderwijzingen zoo veelvuldig; met Hem om te gaan is zoo vormend, zoo louterend, zoo opleidend voor de ziel!

De wijsheid, die van boven is, is oprecht, openhartig, bestendig, eenparig, zij blijft zich zelf gelijk. Voorzichtigheid als der slangen mag haar niet vreemd zijn: »duivenoprechtheid» is haar eigen.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

VERZEKERING.

Vertrouwende ditzelve, dat Hij, die in u een goed werk begonnen heeft, dat voleinden zal tot op den dag van Jezus Christus Phil. 1: 6.

'k Wil niet twijfelen, maar vertrouwen
Op mijn Heiland, op mijn Rots!
Trots den vijand, wil ik bouwen
Op het Woord mijns trouwen Gods!
Schoon de hemelen vergaan,
Nimmer zal dit Woord bezwijken;
Kan ook de aarde niet bestaan,
Mijn verlosser zal niet wijken.

Laat al de elementen gloeien
In den grooten wereldbrand,
Berg en zee te zamen vloeien,
Losgescheurd uit hun verband!
Als hier alles kraakt en breekt,
En den menschen 't hart van vreezen
Stil staat en 't gelaat verbleekt,
Zal mijn Jezus met mij wezen!

Door Uw Geest getuigt Gij binnen
In mij, Heer van 't Hemelhof,
Dat Gij me eeuwig zult beminnen,
Mij, mij nietig onrein stof.
O, Gij hoogste Majesteit,
Wie vermag Uw trouw te loven?
Stralen als Uw liefde spreidt,
Gaan der zonneglans te boven!

Uw genade wou mij wijden,
Bracht in mij het leven voort,
Dat ik vrolijk voort mag schrijden
Naar de nauwe hemelpoort.
Ja, de hemel zelf is mijn!
Gij, de weg, de deur en 't leven,
Zult mij eenmaal alles zijn,
Als Ge U zelven mij zult geven.

Laat mijn ziele-lampe lichten
Van de zuiverste olie, Heer!

Dat ik alles moog' verrichten,
U, den Bruidegom, tot eer,
Als Gij komt te middernacht,
Als zich 't groot geroep laat hooren.
Zalig, die Uw toekomst wacht!
Hem is uwe vreugd beschoren.

O, ik weet het, niet begeven
Zal God wat Zijn hand begon.
Jezus leeft, en ik zal leven
Uit Zijns Geestes volle bron.
In der dagen jongsten dag
Wordt het driemaal heilig Wezen,
Dat ik juichend nadren mag,
Vlekloos ook door mij geprezen.

„NEANDRIA.”

Het verlaten der eerste liefde.

„Maar Ik heb tegen u, dat gij uwe eerste liefde hebt verlaten.” Openb. 2: 4.

Ontzettende beschuldiging des Heeren! Hij heeft de zeven sterren in Zijn rechterhand en wandelt in het midden der gouden kandelaren (Openb. 1: 20; 2: 1.)

Een verlaten van de eerste liefde, van de liefde, welke in het hart ontstond, na onze redding uit het leven der zonde. Hij heeft ons lief met eene liefde, voor ons zoo onbegrijpelijk groot. Zijn liefde, waardoor Hij voor ons in den dood ging, is onpeilbaar en onoverzienbaar als sommige zeeën. In den dood, en wel in den vloekdoed op Golgotha wilde Hij ingaan, om ons maar te kunnen redden, en met groot erbarmen zocht Hij ons op om ons tot Zijn eigendom te maken en ons in het vol en rijk en eeuwig genot te stellen van dat groote verzoeningswerk door Hem alléén tot stand gebracht.

Wat een zaligheid zoo geheel Zijne liefde te genieten en in ons hart te gevoelen, dat wij nu ook Hem, de verachte van Golgotha, lief hadden gekregen. Toen begonnen wij eerst te leven; het vorige buiten Hem, was geen leven, maar een zijn in doodstaat. Het nu verkregene was een leven *door* en *in* de liefde, tot verheerlijking van Zijne liefde, waardoor wij ons nu voor eeuwig gered wisten. Jezus werd toen voor ons alles. De beelden en de taal van het Hooglied, vroeger ons vreemd, verstonden wij nu, en leerden wij uitspreken in ons zieleverkeer met Hem. Alles wat van Hem, onzen hemelschen Bruidegom is, werd ons toen begeerlijk. Den geheelen dag moesten wij met Hem verkeer en in den omgang met Hem het genot Zijner liefde smaken, den Vriend en Redder onzer ziel. Wij vreesden toen zeer voor een komen uit Zijne gemeenschap, en sidderden voor de zonden en vreesden voor de verleiding der wereld. Zelfs in de geoorloofde genietingen, als in ons dagelijksch werk was er een vreeze en angst, dat het aardsche en voorbijgaande niet eene te groote plaats in onze harten zou innemen. Op geregelde tijden togen wij met vreugde naar 's Heeren huis. De gemeenschap der heiligen werd door ons met een heimwee der ziel gezocht. De Bijbel was voor onze ziel een boomgaard. Het kruis een altijd springende fontein van heil. De wereldschande is mij als een verleidende Delilo. Alléén door het licht van Christus in haar te laten schijnen waren wij gerust om buiten haren duisternis invloed te blijven. In armoede waren wij toch rijk. Vervolging was eene eere. In offeranden vonden wij ons priesterwerk. In het belijden van Hem kwamen wij onze roeping na en zelfverloochening gaf ons een verhoogd zielsgenot. Wat was dat een heerlijke tijd; in alles zagen wij Hem, in alles hoorden wij Hem en in alles genoten wij Hem den liefdevollen Verlosser onzer ziel. Wij aanbaden den Gekruiste met zieletranen en verlangden met heimwee naar Zijn wederkomst. Wij werkten voor Hem tot uitbreiding van Zijn rijk. Hemelgenot hadden wij in het tranendal. Wij eerden Zijne knechten als vredeboden. In elke verlorene zagen wij een wonder Gods. De hemel was tot ons neergedaald en wij twijfelden niet of wij de natuur der wedergeboorte hadden verkregen door Gods Geest, om eenmaal als burger den hemel te kunnen worden binnengeleid.

Maar dat leven is nu vervlogen? Hoe komt dat? Uiterlijk zijn wij nog als voorheen. Wij leven nog voor den Heere en in onzen eeredienst zijn wij nog *rechtzinnig*. Ketterij dulden wij niet in de leer, valsche leëraars bestrijden wij. Ook ijveren wij nog voor tucht in de Gemeente. Voor de wereld zijn wij nog hemelburgers. Maar voor den Alzienden Heere zijn wij niet meer dezelfde van voorheen. Hoe moet Hem dat smarten! Hij is voor ons niet meer wat Hij vroeger voor ons was. Christus werd voor ons minder; het Christendom bleef voor ons over. Wij konden vergeten de groote redding uit onzen vorigen valstaat. Het leven, dat ons zooveel is vergeven, week. Het treuren over de verlorene levensjaren, buiten Hem doorgebracht, hield op. Golgotha kwam voor ons in

duisternis; eene duisternis van de aarde opgestegen, omdat wij te aardschgezind waren. Egypte, het vroegere land van slavernij, verloor voor ons zijn afgrijzing. Zoo begon voor ons dit leven in waarde te rijzen en het toekomstig leven in waarde te dalen. Met geheel andere oogen zagen wij de wereld aan en de kinderen Gods verloren voor ons hun hemelglans.

Zoo moest de innigheid der liefde wijken en de Heere voor ons minder worden.

Treurig is de achteruitgang en het verlies der eerste liefde. De Heiland spreekt tot dezulken: »Bekeert u.« — Wat zullen wij doen? De ooren voor Hem sluiten en ons geruststellen, dat onzen achteruitgang veeleer een kwaal is van velen en zoo snood zijn van haar zelfste sanctionneeren, als tot de wet van het pelgrimsleven behoorende?

Doen wij dat toch niet, maar komen wij tot onszelfen tot inkeer, berouw en smart, tot belijdenis voor Hem. Deelen wij Hem in oprechtheid en vertrouwen mede, wat ons zoo deed achteruitgaan. Noemen wij Hem onze zonden en verkeerdheden. Hij, van wien het geestelijk leven der liefde is, kan het ook weer herstellen en verbeteren. Hij is getrouw om *Zijn werk* in ons voort te zetten en te volmaken. Dan zal Hij voor ons weer dezelfde Heere en Vriend zijn en wij verkeer en weer met Hem als voorheen, als in genieten van Zijne liefde en in het leven van wederliefde. — Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft lief gehad.

HENGELO (O.)

J. DE HART.

Jezus Hemelvaart. De Discipelen te Jeruzalem.

Zondag 5 Mei. (Handel. 1)

»Ik ben nog niet opgevaren tot mijnen Vader en uwen Vader, maar ga heen en zeg mijnen discipelen: »Ik vaar op tot mijnen Vader en uwen Vader.« Met deze heerlijke boodschap werd door den verzeenen Heiland Maria Magdalena tot de jongeren gezonden. Hunne éénheid met den der zonde gestorven Heiland, en door de opstanding krachtiglijk bewezen Zoon Gods, stelde hen in verhouding tot God als kinderen tot den Vader. Dit was evenwel niet het laatste afscheid hier op aarde; Hij ging *zóó* niet heen. Zij zouden Hem nog meermaal zien, Zijne troostvolle woorden hooren en zelfs getuigen zijn van Zijne triumphantelijke Hemelvaart, die eerst op den veertigsten dag na Zijne opstanding plaats vond.

De Hemelsche Overwinnaar, die Satans kop vermordde en die nu alle macht had in den hemel en op aarde, gebruikte dezen tusschentijd om Zijnen discipelen

nog allerlei bevelen te geven betreffende de wereld, waarin zij in naam des Konings werkzaam zouden zijn, bevelen tot heil van degenen, die in gehoorzaamheid des geloofs zich zouden onderwerpen aan Zijne gezegende heerschappij, maar tevens tot waarschuwing voor de ongeloovigen, dat hun verzet eeuwige ellende ten gevolge zou hebben. Marcus 16: 15 v. v.

Op den Olijfberg, nabij die plaatsen, die door Jezus lijdensgeschiedenis merkwaardigheid verkregen, vinden wij Hem het laatst met de elfe tezamen, sprekende over de dingen van het Koninkrijk Gods, hen bevelende, juist in de stad Jeruzalem, waar men Hem 't meest vijandig is, te blijven verwachten de beloofde Kracht uit den Hooge, de Doop des H. Geestes, waardoor zij tot hunne taak (Zijne getuigen te zijn van Jeruzalem af tot aan de einden der aarde) in staat zouden worden gesteld.

En nu niet als andere malen, kwam Hij weg uit hun gezicht, maar terwijl Hij Zijne handen zegenend over hen uitstrekke, zagen zij Hem voor hunne oogen opvaren, en eindelijk door de wolken aan hun gezicht onttrokken worden.

De verbaasde jongeren blijven echter naar de lucht staren, alsof de verdwenen Koning zich nog weer zou vertoonen, die echter, na volbrachte zending, nu aan 's Vaders rechterhand uitermate verhoogd werd, terwijl een tweetal Engelen, als gediensstige geesten, Zijnen discipelen komen meedeelen met de belofte, dat deze Jezus, die nu van hen opgenomen is in den hemel, alzoo wederkomen zal, gelijkerwijs zij Hem hebben zien henenvaren.

Door deze hemelsche verschijning en boodschap eenigszins tot zichzelf gebracht, (waar hunne gedachten den dierbaren Meester als 't ware nazweefden boven lucht en wolken) en meteen getroost door de hemelsche belofte Zijner wederkomst, herinneren zij zich Zijne bevelen en keeren weder naar Jeruzalem, waar zij in de bekende opperzaal met de discipelinnen zich vereenigen in een volhardend bidden en smeeken om den beloofden H. Geest, aan Wien zij tot volbrenging van 's Heilands bevelen zoo groote behoefte gevoelden, nu Hij zelf heengegaan was.

a. Hoe Koninklijk, hoe Majestieus treedt de Heiland op na Zijne opstanding; hoe rotsvast voor het geloof klinkt Zijn koninklijk Woord, als Hij Zijn jongeren het kindschap Gods toekent, als Hij bevelen geeft aangaande alle menschen, als Hij belooft den Trooster van den Vader te zullen zenden. Voorwaar, Hij geeft macht om kinderen Gods te worden; Hij geeft moed tot Evangelieverkondiging; Hij geeft hoop op verhooring des gebeds.

Klemmen wij ons geloovig aan die onwankelbare levenswoorden vast.

b. Als de Heer Jezus aan Gods rechterhand verhoogd is, dan is 't zeker wel de grootste dwaasheid, Zijne bevelen niet te willen gehoorzamen, want vooreerst zijn die bevelen tot 's menschen heil, en eens zal toch alle verzet tegen den Zoon Gods gebroken worden en alle knie Hem gebogen worden.

Buig zondig menschdom, buig u neer;
Uw heil is in 't gelooven.
Zingt Jezus liefde, zingt Zijn eer,
Al gaat z' uw lof te boven.

c. Hoe goed, hoe tegemoetkomend aan het zwakke geloof der Zijnen is de Heiland, dat Hij al dadelijk twee gediensstige geesten zendt, om hen van Zijn aankomst in den Hemel te verzekeren, die, hoewel eenigszins smartelijke scheiding veroorzakende, toch tot hun nut moet dienen.

Hun Jezus, in alles hun gelijk; hun hoofd en Heer en tevens der Engelen Vorst, zoowel bij Zijn komst in deze wereld als bij Zijn heengaan, van Engelen vergezeld, die tot dienst uitgezonden worden om hunnentwil.

d. Zegenend voer Hij op naar den Hemel. Gezegend voor hen, die op Hem betrouwen, zal daar Zijn werk zijn, want Hij is daar de vertegenwoordiger der Zijnen, die immers kinderen Zijns Vaders, Zijn medeërfgenen zijn. In Hem is nu den toegang tot Gods genadetroon hun ontsloten, Hij is hun Voorspraak, Hij bereid hun een plaats in de vele woningen van 't Vaderhuis. (Joh. 14: 1, 2.)

e. Waarlijk, het is hun nut, dat Hij daar heenging, want nu kom Hij hun ook den Trooster, den H. Geest zenden van den Vader, die hen in al de waarheid zou leiden.

En daarom ook nut voor ieder onzer, want door het heerlijke werk des H. Geestes moesten Jezus jongeren tot hun taak bekwaamd, maar ook de zondaar overtuigd worden van zonde, gerechtigheid en oordeel, opdat hij begeerig zou worden naar 't groote heil, dat in Christus Jezus is.

f. De jongeren deden naar Jezus bevel toen Hij heen-gevaren was, en bleven alzoo zeker 't best onder Zijne zegenende handen, voortdurend Zijne zegeningen uit den Hemel ontvangende. Laten wij hun voorbeeld navolgen.

N. P.

K. K.

Afrika en het Evangelie.

Gen. 9: 25.

Van de vijf werelddeelen is Afrika, over het geheel genomen, wel het minst bekende en bevoorrechte. Alleen het Noordelijk en gedeeltelijk het Oostelijk deel heeft zich sedert de vroegste tijden aan de vergetelheid weten te onttrekken; maar daarachter strekte zich over de geheele breedte van dat werelddeel de onmetelijke woestijn »de Sahara« uit, die als het ware een ijzeren muur vormde, waarvoor het overig deel voor de bewoners der wereld als afgesloten werd. Of achter die woestijn nog land was, en zoo ja, hoe het er uitzag, of het bewoond was en door wie, men mocht daaromtrent gissingen maken, maar niemand kon er iets met zekerheid van zeggen. Wel bestaan er overleveringen dat vreemde schepen reeds eeuwen voor de Chr. jaartelling om

Afrika heen gezeild zijn, zelfs wordt beweerd dat Salomo veel goud uit het Z. O. van Afrika, ongeveer ter plaatse waar thans Swasieland en de Portugeesche bezittingen liggen, gehaald heeft, maar dit zijn allen geruchten, waaromtrent niets met zekerheid gezegd kan worden. In alle gevallen is die geografische kennis dan toch verloren gegaan en komt aan de Portugeezen de eer toe, Afrika weer het eerst omgevaren en op enkele plaatsen in het Z.W., Z. en Z.O. den voet aan wal gezet te hebben (1486), zonder evenwel van deze ontdekking eenig voordeel te trekken; hun doel was enkel om Afrika heen naar Indië te komen.

Ruim honderd jaar later, in 1595, vinden we daar een ander volk, de Hollanders, die, begeerig naar de schatten van Indië, hun weg daarheen ook langs Afrika zochten en aan de Kaap de Goede Hoop landden, terwijl in 1652 de eerste Hollandsche volksplanting, bestaande uit ongeveer 100 mannen, zich daar vestigde.

Langzamerhand drong men verder landwaarts in en werden ook, vooral door de Engelschen, de Wester- en Oosterkustlanden aan hunne onbekendheid ontrukd.

Toch bleven de binnenlanden door den sluier der geheimzinnigheid bedekt en tot voor weinige jaren droeg Afrika nog altijd den naam van: »het donkere werelddeel«. Zelfs heden ten dage nog, niettegenstaande er door de ontdekkingen van Livingstone en Stanley veel licht over verspreid is, is er nog zeer veel onbekend land, leven er millioenen menschen, van wier bestaan men nauwelijks iets afweet. Zooveel is bewezen, dat de vroegere onderstelling, als zouden de binnenlanden bijna uitsluitend door wilde dieren bewoond en het een aaneenschakeling van woestijnen en moerassen zijn, en daardoor voor menschen onbewoonbaar, geheel ongegrond is. Volgens de berichten der ontdekkingsreizigers worden er zoowel zeer schoone, vruchtbare en gezonde als ongezonde en woeste streken gevonden, terwijl het aantal volksstammen er legio is.

Toch mag het nog met recht het donkere werelddeel genoemd worden. Zoo ergens, dan ligt de vloek der zonde nog als een donkere nacht over dit groote werelddeel uitgespreid. De vloek, waaraan ons de tekst, aan het hoofd dezes geplaatst, herinnert, is nog slechts voor een klein deel opgeheven.

Het is ons allen bekend, dat de oorspronkelijke bevolking bestaat uit de nakomelingen van Cham, en wanneer we nu in Gen. 9:25 lezen: »Vervloekt zij Kanaän; een knecht der knechten zij hij zijnen broederen«, dan zien wij hoe letterlijk en ontzettend deze vloek bewaarheid is geworden.

Wij hebben slechts te denken aan de millioenen ongelukkige slachtoffers, die in vroegere jaren op gruwzame wijze uit dat land werden geroofd en als vee ter markt gesleept werden om als slaven verkocht, hunnen broederen Sem en Japhet tot knechten der knechten te dienen.

Wij kunnen op die tijden niet dan met diepen weemoed terugzien, als we denken aan al het lijden en de gruwelijke mishandelingen, waaronder zij eeuwenlang gezucht hebben, en een danktoon rijst uit ons hart tot

God omhoog, dat door het Evangelie en de Chr. beschaving een beteren tijd aangebroken is.

Toch is die vloek nog niet gansch en al weggenomen. Onder de verschillende volksstammen, die de binnenlanden bewonen, verkeert de slavenhandel nog in bloeiende toestand; de eene stam beoorlooft de andere om krijgsgevangenen te maken en voortdurend gaat men op menschenroof uit, om ze op te eten of tot slaven te maken.

En wat is het lot van hen, die onder de blanken, onder de Christenvolken leven? Zij zijn in den letterlijken zin geen slaven; zij mogen niet ge- of verkocht, niet mishandeld worden; zij kunnen vrij heengaan waar zij willen, en toch hebben de Christennatiën hen letterlijk geknecht; er leeft hier geen enkele blanke natie, die de kleurlingen niet beschouwd als een volk, hen tot »houthakkers en waterdragers« gegeven.

Deze toepassing van dit Schriftwoord (Josua 10:21 en 23 op de Afrikaansche inboorlingen is niet van mij maar van eene Transvaalsche Boerenvrouw, die ik op de verplichting der Boeren, als Christenen, tegenover de Kaffers wees, om hen met het Evangelie bekend te maken; en deze theorie wordt algemeen in praktijk gebracht.

Dat dit niet het gevoelen van enkelen, maar eene vrijwel algemeene opinie van de verschillende blanke natiën is, bewijst hunne geheele houding tegenover de kleurlingen; ze zijn veracht, minder geteld dan het vee, en als de blanken de wetten des lands niet vreesden, zou er zeker nog menige bloedige strafoefening plaats grijpen.

Wordt vervolgd.

INGEZONDEN.

Waarde Redactie,

In dank ontvang ik steeds uwe papieren zending. Zooals ik u reeds te voren liet weten, mis ik één nummer. Doch, geliefde broeders, het zou mij geen genoegen zijn, indien ik door middel van »De Christen« een woordje tot mijne dierbare landgenooten mocht spreken.

Ik correspondeer wel met eenigen van mijne familie, en dan gaat de Afrikaansche zendingsbode, (zoo ze hem plachten te noemen), van hand tot hand, soms wel van plaats tot plaats, maar u weet, een brief is spoedig onleesbaar. Toch dank ik Gods liefde en genade, hierin bewezen, menigeen tot zegen geweest te zijn.

Wij dienen en moeten elkaar trachten op te bouwen in die liefde, nietwaar? — Jud. : 20 en 21 herinnert ons zoo terecht, ons zelve te bewaren in de liefde Gods. Zoeken wij dat van nature? Neen! Doch in en door al de moeilijkheden, in deze droevige wereld, mogen wij wel eens uitroepen:

Heer! waar dan heen? — tot u alleen,

Gij zult ons niet verstooten:

Uw eigen Zoon heeft tot Uw Troon,

Den weg ons weer ontsloten.

INGEZONDEN.

Mededeelingen van de Gedoopte Christenen te Roseland.

Terwijl wij in »De Christen» dikwijls mededeelingen hebben gelezen van gemeenten aangaande haar begin en verdere uitbreiding, met vermelding van veel strijd en zelfverloochening, deed dat ons wel eens denken en uitspreken: werkelijk, de bijbelsche leer en den daarin aangetoonden weg, blijkt toch overal in strijd te zijn met de natuur des menschen en ook met wat in deze dagen zoo veel geleerd wordt. Maar ook merkten wij er in op, wat wij ook bij ervaring hebben leeren kennen, dat de genade van den Heer Jezus Christus alles vermag en uitwerkt. Zoo werd ook de wensch bij ons opgewekt om een kleine mededeeling te doen aangaande de werking van het Baptistisch beginsel onder ons hier, dat zich grondt, niet op inzichten der menschen, maar op het woord van God.

Ongeveer 12 jaar geleden, in de maand Nov. 1895, kwam hier een Voorganger van de Baptisten uit de gemeente te Grand Rapids, Mich., met name D. Laansma, om voor de broeders en zusters in Chicago te spreken. Hoewel de afstand tusschen Roseland en Chicago 13 mijl of 4 uur gaans is, ging toch dien arbeid voor de broeders hier niet onopgemerkt voorbij. Het behaagde den Grooten Herder der kudde, het zoo te bestieren, dat de bovengenoemde broeder, een jaar later 1896, te Roseland kwam en daar ook het rijke Evangelie der zaligheid predikte. Dat daardoor de gemoederen van de bijbelschgezinde Christenen werden opgewekt laat zich wel begrijpen.

Weer verliep er een jaar tot einde Sept. 1897, toen broeder Laansma andermaal te Chicago en Roseland een bezoek bracht. En dit werd nog weer herhaald in Nov. 1898, toen genoemde broeder het woord des levens hier ten vierde male verkondigde, waarna het bleek, dat de zilveren trompet des Evangelies hier te Roseland ook niet te vergeefs geklonken had. Er begon een verlangen te komen om zich van het kerkendom los te maken. Dat veroorzaakte een groote verandering en beroering. Voorheen in volkomen harmonie met de familie, nu vijandschap hunnerzijds. Groote opofferingen werden geëischt, om te doen, wat ter eere van Koning Jezus moest geschieden. De banier des kruises werd alzoo vanaf 1899 hier hoog gehouden door ons, terwijl br. Laansma geregeld om de 4 weken, 2 avonden in de week kwam dienen, en het behaagde den Heere het woord te zegenen, waardoor zielen in de ruimte werden gesteld, en zulks werd dan ook met de daad van gehoorzaamheid getoond.

Onze godsdienstige samenkomsten werden te dien tijde geregeld gehouden, 's Zondagsmorgens onderlinge vergadering, en 's middags preeklezen door een van de broeders. De Zweedsche broeders, die hier een kerk en gemeente hebben, stonden ons 's Zondagsmiddags een gedeelte van hun kerk af.

In dien tijd was broeder A. Kock in Amerika en deze heeft ons veel gediend. De Heer schonk ons een zegen onder zijne prediking. Onze kring werd gestadig uitgebreid. Wij kwamen zoo ver, dat we hier een plaats en bekendheid verkregen. Zoo zijn we gekomen tot 1902.

Toen moesten we ondervinden, dat gelijk het door alle eeuwen heen gegaan is, het ons dus ook ging, en dat daar, waar de Heere werkt, de duivel ook niet stil zit. Zie hoe die zielenverderver zijn werk begon. Hij wist juist zijn pijlen te richten naardat zich de toestand voordeed. Er was een verlangen om geregeld een Voorganger te hebben. Een middel daartoe werd beproefd, maar mislukte. Toen openbaarde zich een broeder, die lust er toe had om werkzaam te zijn in den dienst des Heeren. Deze werd nu door de broeders en zusters begeerd om de leiding op zich te nemen. Voor een korten tijd ging dat, maar tot mijn droefheid moet ik vermelden, dat die broeder zich deed kennen als de man, van wien Jakobus schrijft: »Een dubbelhartig mensch is ongestadig op al zijne wegen.« En van lieverlede toonde die broeder, dat hij de eere Gods niet zocht maar de eere van zich zelven, en terwijl hij niet kon komen tot zijn bedoelingen en denkbeelden, sloeg hij een toon aan, gelijk wij geteekend vinden in den derden brief van den Apostel Johannes 9:10. Het scheen, alsof met zijn handelwijze het werk vernietigd zou worden, dat er scheuringen ontstonden in de broederschap, waarop 1 Kor. 3:4 van toepassing werd. De stuurman bemerkte zeer goed, dat hij het schepje op onbevaarbare wateren gestuurd had, en toen ging hij deserteeren. Trots al deze tegenheden en teleurstellingen, bleven er toch nog getrouwen, die betuigden met daden: zie, Heere, hier zijn wij, we kunnen niet anders doen dan wat Gij ons geleerd hebt door Uw Woord en Geest.

De Heer, die dan ook getoond heeft dat Hij de Zijnen niet begeeft of verlaat, maakte het toen zoo, dat broeder Laansma geregeld 2 avonden in de week het woord voor ons verkondigde. Dit diende ons tot moed en sterkte. Voor den vijand, die het met alle macht er op toe legde, om het teedere spruitje te ontwortelen, werd dan ook bewaarheid en kennelijk: alle plant, die mijn hemelsche Vader geplant heeft, zal niet uitgeroeid worden. Zoo hebben wij nu vier jaar met veel moeite en strijd doorgemaakt. Tusschenbeiden kwamen weer enkelen terug, die van ons waren afgevoerd, en ook anderen kwamen tot ons, die op belijdenis zich bij ons aansloten.

Maar ook, tot ons aller droefheid, moesten wij in het voorbijgaande jaar zien, dat een getrouwe zuster van haar aardsche post werd afgelost. Maar wij mogen gelooven, dat ze heengevoerd werd naar de plaats, waar geen inwoner zal zeggen: ik ben ziek.

Zoo hebben wij hier veel beleefd en doorleefd. Maar de Heere heeft ons staande gehouden tot op dit heden. Ja, bij vernieuwing mogen wij ons weer verblijden met het verkrijgen van een lokaal, dat voor het doel zeer geschikt is, en voorzien van alles, wat tot de openbare

godsdienstoefening noodig is. Hier hopen we nu geregeld samen te komen en onze kinderen te onderwijzen. Wij zouden ons lokaaltje wel kunnen heeten »Rehoboth«, want de Heere heeft ruimte gemaakt en onze gebeden willen verhooren. Zoo verbeiden wij dan nog verder het ruischen des Heiligen Geestes, opdat zondaars mogen worden toegebracht, en de genade Gods verheerlijkt worden in en door allen, die verlost worden. Dat 's Heeren Naam glorie worde toegebracht!

Zoo bevelen wij ons dan als kleine kudde aan in de gebeden van al Gods lieve kinderen en noem mij

uw br. in Christus:

ROSELAND (III.).

J. SIKMA.

Slechts een overgang.

»Als ik sterf,« zeide eens de vrome Bengel, »maakt dan maar niet veel opschudding: het is dan juist even zoo, als wanneer ik uit mijne studeerkamer de aangrenzende kamer binnen treedt en de deur achter mij sluit. Ik heb mij daardoor slechts aan uwe oogen onttrokken.« Een ander man zeide: »Bij het sterven verhuis ik van de verdieping gelijkstraats naar de eerste verdieping; ik blijf echter onder hetzelfde dak en bij denzelfden Huisheer.«

Nicolaas Beets in zijn versje »Voor kort« zong:

Wij gaan tezaam eenzelfde pad;

Eenzelfde deur zien we open staan!

Wat is ons scheiden? Niets dan dat

Wij één voor één naar binnen gaan!

En Paulus getuigde: »Hetzij dat wij leven, wij leven den Heere; hetzij dat wij sterven, wij sterven den Heere; daarom, hetzij dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren.«

Zalig wie zich zelve bij dit »wij« kan aansluiten!

L i j d e n .

Dr. Kane ging naar de Noordpool om John Franklin te zoeken. Het scheepsvolk verdwaalde vier dagen lang tusschen de ijsbergen in een temperatuur van 70 graden onder het vriespunt. Kane verhaalt hoe zij overvallen werden door droomerige sluimeringen, waarbij zij zich verbeelden bij een warm vuur aan hun eigen gezelligen haard te zitten. Als hij hen wilde wakker maken, brachten zij daartegen in: »wij zijn niet koud; wij hebben niets anders noodig dan een weinig slaap.« Maar hij wist, wat het eind zou zijn van een enkel uur slaap. Daarom schudde hij hen, sloeg hen, zóó zelfs, dat zij er kneuzingen van hadden, en ontzag geen pijnlijk middel om hen wakker te houden, totdat zij het schip weer bereikt hadden. De arme mannen waren wild van de pijn, terwijl zij aan boord van het

geheel in ijs gehulde schip strompelden. Maar zij waren gered!

Lijden is de scherpe prikkel, die menigmaal redt van geestelijken slaap en dood.

BLADVULLING.

In staat en kerk, in huisgezin en maatschappij, in alle betrekkingen, alle onderhandelingen, maakt »de wijsheid, die van boven is,« hare bezitters vreedzaam.

Abuis is het.

Niet de vorige week genoemde drie Commissieleden treden af, maar de broeders K. KUIPERS en N. VAN BEEK.

GAARNE

ontvangt ondergeteekende mededeelingen voor het jaarverslag. De Secretarissen worden verzocht de belangrijkste gebeurtenissen uit hunne Gemeenten nog eens te herinneren of op te geven.

ZUTPHEN, April 1907.

B. ROELES.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. R. te Gilman (Am.) f 2.50; van L. W. te Stadskanaal f 2; van W. A. Pull te Haarlem f 10.21.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Ontvangen van J. de J. te Leeuwarden f 7.50.

N. v. BEEK.

Advertentiën.

∴ Heden verblijdde ons de Heer door de geboorte van een welgeschapen DOCHTER.

D. HOEKSEMA.

M. C. HOEKSEMA—BOLMAN.
VEENDAM, 22 April 1907.

∴ Heden verblijdde de Heer ons met de voorspoedige geboorte van een ZON.

D. VEENDORP.

B. VEENDORP—BOSSEMA.
MUNTENDAM, 15 April 1907.

Afrika heen gezeild zijn, zelfs wordt beweerd dat Salomo God omhoog, dat door het Evangelie en de Chr. bes-
 veel goud uit het Z. O. van Afrika ongeveer ter plaatse schaving een beteren tijd aangebroken is.

liggen, gehaald heeft, waaromtrent niets me
 In alle gevallen is d
 verloren gegaan en ko
 toe, Afrika weer het
 plaatsen in het Z.W., Z
 te hebben (1486), zond
 eenig voordeel te tre
 Afrika heen naar Indië

Ruim honderd jaar
 een ander volk, de I
 schatten van Indië, hu
 zochten en aan de Ka
 wijl in 1652 de eers
 staande uit ongeveer

Langzamerhand dro
 werden ook, vooral de
 Oosterkustlanden aan

Toch bleven de b
 geheimzinnigheid bede
 Afrika nog altijd den
 deel«. Zelfs heden t
 door de ontdekkingen
 licht over verspreid
 land, leven er millio
 men nauwelijks iets
 de vroegere onderste
 bijna uitsluitend door
 aaneenschakeling van
 en daardoor voor me
 gegrond is. Volgens
 gers worden er zoowe
 zonde als ongezone
 het aantal volksstamm

Toch mag het nog
 genoemd worden. Z
 zonde nog als een
 werelddeel uitgespreid
 aan het hoofd dezes
 voor een klein deel o

Het is ons allen b
 volking bestaat uit
 wanneer we nu in
 Kanaän; een knecht
 deren«, dan zien wij
 vloek bewaarheid is g

Wij hebben slecht
 ongelukkige slachtoffe
 zame wijze uit dat la
 markt gesleept werder
 broederen Sem en Jap
 dienen.

Wij kunnen op die tijden niet dan met diepen wee-
 moed terugzien, als we denken aan al het lijden en de
 gruwelijke mishandelingen, waaronder zij eeuwenlang
 gezocht hebben, en een danktoon rijst uit ons hart tot

Heer! waar dan heen? — tot u alleen,
 Gij zult ons niet verstooten:
 Uw eigen Zoon heeft tot Uw Troon,
 Den weg ons weer ontsloten.

Wil U ter eer, steeds meer en meer
't Geloof in ons versterken,

Alléen de reinen van harte, *allen*, die gelooven,
allen, die gewasschen zijn in het bloed van dien Zoon,
indpalmen des Al-
ich eeuwig in die
t gelooft, zal ver-

Zijne genade aan
Hem te verheerlij-
og steeds eene vu-
98, om met Chris-
d, door den Doop,
n beloofden zegen
lit eenmaal beves-

ers in de gemeen-
in welk land ook,
Heilige Geest zal
die in en voor ons
gen. Bewaart u
en op uw allerhei-
gen Geest — ook
het woord in Jezus
en zijn, zooals Hij
der Judas 23.—25.

enadig, is de bede
Christus, dien wij

J. BLOM.

E R.

d. Sedert eenigen
merkwaardigen, rijk
een weinig uit het

ote steden van Ame-
winter, met rijken

oen hij daar kwam
buitengewoon harde
adden weinig hoop,
bereikt zou worden.
en steden is nu ook
bezocht geworden.
nnen te werken, was
op bidstonden en in
reging. Reeds ver-
u Dr. T. voor eene
d en aan het einde
opvorderde om aan
velen daartoe bereid

reg ik de wereld genaad,
dat Ik mijn eeniggeboren Zoon Jezus gegeven heb, op-
dat een iegelijk, ook gij, die door Hem tot *Mij* komt,
niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe, — o,
dan zink ik in aanbidding neer.

te zijn. Op een Zondag vonden er niet minder dan
1000 bekeeringen plaats. In eene vergadering, alleen
voor vrouwen, kwamen er ongeveer 30, iets dergelijks
geschiedde in eene bijeenkomst met knapen en jonge-
lingen, 702 gaven zich aan den Heiland over; in eene

Afrika heen gezonden
veel goud uit
waar thans Sw
liggen, gehaalt
waarom trent n
In alle gevallen
verloren gegaan
toe, Afrika w
plaatsen in het
te hebben (148
eenig voordeel
Afrika heen na

Ruim honderd
een ander volk
schatten van In
zochten en aan
wyl in 1652
staande uit on

Langzamerhand
werden ook, vo
Oosterkustlande

Toch bleven
geheimzinnighe
Afrika nog alti
deel«. Zelfs
door de ontde
licht over ver
land, leven en
men nauwelijks
de vroegere o
bijna uitsluitend
aaneenschakelin
en daardoor v
gegrond is. V
gers worden er
zonde als onge
het aantal volk

Toch mag h
genoemd word
zonde nog als
werelddeel uitg
aan het hoofd
voor een klein

Het is ons
volking bestaat
wanneer we n
Kanaän; een
deren«, dan z
vloek bewaarhe

Wij hebben
ongelukkige sla
zame wijze uit
markt gesleept

broederen Sem en Japhet tot knechten der knechten te dienen.

Wij kunnen op die tijden niet dan met diepen weemoed terugzien, als we denken aan al het lijden en de gruwelijke mishandelingen, waaronder zij eeuwenlang gezucht hebben, en een danktoon rijst uit ons hart tot

mogen wij wel eens uitroepen:

Heer! waar dan heen? — tot u alleen,
Gij zult ons niet verstooten:
Uw eigen Zoon heeft tot Uw Troon,
Den weg ons weer ontsloten.

Wil U ter eer, steeds meer en meer
 't Geloof in ons versterken,
 Dan zullen wij, gereed en blij,
 Uit liefde 't goede werken.

Dit moet dan ook niet alleen in de eenzaamheid uitkomen, maar ook naar buiten zich openbaren. Ook niet, in het stille uur van Bijbelonderzoek en studie, maar ook moet het zich uitbreiden, zooals een steen, die men in 't water werpt, zich allengs een grooter kring maakt. De liefde Gods is niet beperkt, alzoo moet onze liefde, die »uit God« in ons is, ook niet beperkt zijn tot een zekere grenslijn, nietwaar? God was in Christus de wereld met zich zelve verzoenende. Dit was niet een gedeelte van de wereld, zooals vele menschen (en vooral hier in Transvaal Kolonie) denken omtrent de verlossing, die door Jezus teweeg gebracht werd. De leer der zaligheid mag niet aan de Kaffers of heidenen verkondigd worden, zoo zegt men, dat zou hen gewis minder maken. Zendingen bederven de heidenen voor de maatschappij. Mij in mijne zwakheid heeft men menigmaal deze uitvallen tegengeworpen. O, die veroordeelaars stellen het heerlijke Evangelie zoo verdraaid voor. Zoo b.v. Joh. 3:16: Alzoo lief heeft God (»een gedeelte van de wereld«) gehad, dat Hij Zijne eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat zij (»dat gedeelte van die wereld«), die in Hem gelooven, niet verderven, maar het eeuwige leven hebben.

Neen! Wij Christenen kennen geen begrensde liefde, of een nationaal Evangelie! Wij gaan verder, overschrijden de lijnen en grenzen. Er is ons ontstaan een internationaal gevoel, en dat is een door God gevormd gemoed; vol liefde! Het strekt zich uit tot alle klassen van menschen, en tot hen, die nog heidenen zijn, om hun het Evangelie te brengen. Ook tot den verst uiteen afgeweken moet die liefde zich wenden. Zooals bovengenoemde tekst zegt: »God gaf Zijn Zoon aan de wereld.«

Ook allen, die zich Christenen noemen behooren hun tijd te geven, en alles wat God hun toebedeeld heeft in Christus, besteden tot heil van Gods schepselen op aarde.

Iedere mensch heeft eene onsterfelijke ziel, en die behoort God toe, die is wel bezoedeld door zonden en misdaden, maar er is reiniging en vergeving door Christus' bloed. Wij Christenen behooren die zielen te redden, en ze zoo aan God teruggeven. »God is liefde« en al wie *niet* in de liefde blijft, blijft ook niet in God! Wie liefheeft, kent God; en, hij bewaart zich rein in die liefde, want hij is uit God geboren, en God is in hem! Als ik denk aan die eeuwige liefde, die door Zijne grondeloze barmhartigheid mij liefhad, mij zag rondlopen in een verloren gaande wereld, tot eene eeuwige rampzaligheid, en Zijne liefdehand mij toestak en nog zeide: »Alzoo lief heb Ik de wereld gehad, dat Ik mijn eeniggeboren Zoon Jezus gegeven heb, opdat een iegelijk, ook gij, die door Hem tot *Mij* komt, niet verdere, maar het eeuwige leven hebbe, — o, dan zink ik in aanbidding neer.

Alléen de reinen van harte, *allen*, die gelooven, *allen*, die gewasschen zijn in het bloed van dien Zoon, *allen*, die gegraveerd zijn in de handpalmen des Allerhoogsten »zullen God zien« en zich eeuwig in die liefde verblijden. Maar.... die *niet gelooft, zal verdoemd worden.*

Nu God zich over mij ontfermt en Zijne genade aan mij verheerlijkt heeft, nu wensch ik Hem te verheerlijken door gehoorzaamheid. Er is nog steeds eene vurige begeerte in mij, sinds 't jaar 1898, om met Christus begraven te worden tot Zijn dood, door den Doop, opdat ik daardoor ook meer van den beloofden zegen moge ervaren. God helpe mij om dit *eenmaal* bevestigd te zien, Zijn Naam tot eere.

Zoo dan, geliefde broeders en zusters in de gemeenten van onzen God in Holland of in welk land ook, hoort naar de stem van Jezus, en de Heilige Geest zal in uwe zielen werken. Hij is het, die in en voor ons bidt met onuitsprekelijke verzuchtingen. Bewaart u zelve in de liefde en bouwt u zelve op uw allerheiligst geloof, biddende in den Heiligen Geest — ook voor mij — en voor allen, die door het woord in Jezus gelooven, opdat wij allen één mogen zijn, zooals Hij wil dat wij zijn zullen. Leest verder Judas 23.—25. Amen.

De Heere zegene u en zij u genadig, is de bede van uwen oprechten broeder in Jezus Christus, dien wij verwachten.

UITKIJK, Transvaal.

J. BLOM.

EEN EN ANDER.

•• Dr. Torrey en zijn arbeid. Sedert eenigen tijd berichtten wij niets van dien merkwaardigen, rijk gezegenden Godsman. Thans weer een weinig uit het vele, dat te vermelden zoude zijn.

Dr. T. werkt in verschillende groote steden van Amerika gedurende den voorbijgeganen winter, met rijken zegen.

Thans vertoefst hij in Buffalo. Toen hij daar kwam werd hem gezegd: Hier is een buitengewoon harde bodem. De meeste predikanten hadden weinig hoop, dat er iets door de evangelisatie bereikt zou worden. Doch evenals vele andere plaatsen en steden is nu ook Buffalo met een lieflijken zegen bezocht geworden. Reeds voor de evangelist was begonnen te werken, was er in verschillende samenkomsten, op bidstonden en in Zondagsscholen, een machtige beweging. Reeds vertoonde zich nieuw leven. Toen nu Dr. T. voor eene schare van 6000 menschen optrad en aan het einde van zijn toespraak uitnoodigde en opvorderde om aan Jezus zich over te geven, bleken er velen daartoe bereid te zijn. Op een Zondag vonden er niet minder dan 1000 bekeeringen plaats. In eene vergadering, alleen voor vrouwen, kwamen er ongeveer 30, iets dergelijks geschiedde in eene bijeenkomst met knapen en jongelingen, 702 gaven zich aan den Heiland over; in eene

mannenvergadering kwamen er 60. In eene Zondagschool, in welke een mede-arbeider van Dr. T. sprak, beleden 200 leerlingen het eigendom van Jezus geworden te zijn; in eene andere Zondagsschool waren er 40. Vele treffende bekeeringen hadden plaats.

Een jongeling, de jongste uit een talrijke familie, was nog eenigst onbekeerde onder zijn familie. Toen de vader voor eenige jaren stierf, riep hij eerst al de zijnen bij zijn bed en zeide: wij zien elkander in den hemel weer. Toen ook de jongste zoon toetrad, vroeg hem zijn vader: »Hoe is het George, zullen wij ook elkander weerzien?» Er kwam geen antwoord, slechts tranen vloeiden hem over de wangen. Sedert waren ettelijke jaren voorbij gegaan. De andere broeders en zusters hadden steeds volhard met voor hun jongsten broer te bidden — schijnbaar zonder verhooring te vinden. — Daar verscheen hij eens mede in de samenkomsten. Toen het koor zong: »Zeg aan vader, ik zal daar ook zijn,« zonk hij neer en kwam tot Jezus.

Toen Dr. T. over »helden en lafaards« sprak, was ook de president van een groot gezelschap aanwezig. Zijn hart werd door het woord getroffen, hij kwam tot belijdenis en koos beslist de zijde van Jezus. Ook hartstochtelijke spelers en rookers werden vrij gemaakt van hun hartstocht. 27 verschillende gezindten, vergaderende 109 kerken en lokalen, zijn thans reeds in de beweging betrokken.

∴ Een wereld-zondagsschool-dag. Door het executief comité voor de 5de wereld-zondagsschool-conventie, welke men voornemens is in deze maand te Rome, in de schaduw van het Vaticaan, te houden, wordt een verzoek gericht aan alle arbeiders(sters) der wereld, om Pinksterzondag, als de wereld-zondagsschool-dag, te betrachten en bijzonder en in 't openbaar gebed de Zondagsscholen der geheele wereld te gedenken, en ook de groote samenkomsten te Rome. Den Predikanten wordt verzocht op dien dag in de prediking op den arbeid en den zegen der Zondagsscholen de aandacht hunner hoorders te vestigen, als op een der belangrijkste takken van evangelisatie-arbeid.

Een algemeene deelneming en voldoening aan het bovengenoemd verzoek, zal dien dag tot den grootsten in de geschiedenis der Zondagsscholen maken.

N. v. B.

Vader klopt aan de deur.

Vroolijk geluid van kinderstemmen vervulde voor korten tijd de kamer van een groot huis.

Het was op een Zondag en Kerstfeest stond voor de deur — wie kent dan niet het luide door elkaar roepen en vertellen van een ongeduldig op het feest wachtende kinderschaar? Toen echter het lawaai de grenzen dreigde te overschrijden, werd er luid aan de deur geklopt.

Oogenblikkelijk was alles stil. Waarschuwend hoorde men nu de oudere kinderen de jongere toeroepen: »Wees stil, vader heeft geklopt!«

Op denzelfden tijd steunde vlak onder deze kamer in de kelderwoning een zieke ongeduldig op haar leger. Het leven had haar zeer gehinderd.

De oogenblikkelijke stilte deed haar pijnlijk kloppend hoofd goed. In de kamer lagen nog de overblijfselen eener bonte kleeding in allerlei opschik rond. De zieke was gisterenavond met zware brandwonden bedekt, uit het theater thuisgebracht, waar zij aangesteld was. Hare lichte, luchtige kleederen hadden aan de tooneellampen vuur gevat en zij was nauwelijks gered. Nu legde zij moede het hoofd in de kussens en probeerde te slapen. In hare koortsachtige droomen herhaalde zij telkens de woorden, die zij door het dun plafond gehoord had: »Vader heeft geklopt!«

Een licht geruisch aan haar leger deed haar de oogen weder openen. Zuster Marie, de onvermoeide gemeente-verpleegster, was binnengetreden. Zij had reeds 's morgens de wonden verbonden en kwam nu weer eens naar hare patiënt zien. Half wakend, half droomend herhaalde deze altijd weer: »Vader heeft geklopt!« en wees dan naar boven.

De gedachten der diacones waren nog in de kerk, waaruit zij juist kwam, en bij de Adventsboodschap, die zij opnieuw gehoord had. Zij legde de woorden der kranke op eene wijze uit, die met hare gedachte overeenkwam en antwoordde verheugd:

»Dat is heerlijk als ook gij dat kloppen gehoord hebt. Het heet immers ook in deze weken meer dan anders: Zie, ik sta aan de deur en klop! Een ongeluk zooals u gisteren overkwam, is wel met recht een aankloppen des vaders geweest.«

De zieke wendde zich ongeduldig af. Zoo had zij het niet bedoeld. In korte woorden deelde zij de zuster mede, waar zij deze woorden vernomen had. Deze zweeg. Zij wilde de zwaar kranke niet opwinden. Met zachte hand vernieuwde zij het verkoelende verband.

»Het was boven als een harde storm,« begon de lijderes echter weer. »Allen riepen door elkander; men kon niets verstaan. Opeens echter was alles stil; de kinderen hadden den vader zeker nauwelijks gehoord — hij klopte slechts aan en toch werden zij rustig!«

»Zoo ook juist doet de Hemelsche Vader,« zeide toen moedig de verpleegster. »Onze wenschen, vreezen, verwachtingen, stormen dikwijls onrustig door elkaar. Daar klopt hij opeens aan — door ongedacht leed, door een groot geluk, eene vermaning, eene beschamende weldaad, die ons krachtig aan hem herinnert. Dan wordt het stil in ons — wij zien Hem ook niet, maar wij voelen Zijne nabijheid!«

Sedert dien dag mag zuster Marie met de kranke, die nog lang niet gezond is, van den Hemelschen Vader spreken, waaraan deze slechts zelden gedacht had; zij mag haar tusschenbeiden ook een vers voorlezen, wat zij vroeger nooit gehoord had. Het luidt:

In de stille nacht'lijk' ure,

Hebt gij nooit gehoord,
Hoe uw zondig harte klopte,
Altijd, altijd voort?
Zeg niet, 't was uw pols, die klopte
Bij 't gevoel van smart,
't Was de stem des Heilands, roepend:
Zondaar, geef m' uw hart!

Een Heer over Wind en Zee.

Toen Dr. Hudson Taylor in 1857 naar China reisde, geraakte het schip in de stille Oceaan in een golfstroom, die het onweerstaanbaar naar eenige koraaleilanden dreef, waar het moest verongelukken. Al het roeien der matrozen was te vergeefs, geen zuchtje bewoog de zeilen. Men reeds konden zij de wilden zien dansen om hunne vuren, begeerig elke beweging van het schip volgende.

„Wij hebben alles gedaan wat wij konden,” zeide de kapitein tot hem, „maar het helpt alles niets.”

„Neen,” zeide de zendeling, „alles hebben wij nog niet beproefd. Wij zijn met ons vieren geloovige kinderen Gods op het schip. Laten wij met ernst om onze redding gaan bidden.

Zoo ging hij en de anderen elk in zijn eigen hut om te bidden; spoedig werd het den zendeling in 't gebed duidelijk, dat de Heer zou helpen en redden, en met dankbaarheid en innerlijke blijdschap spoedde hij zich aan dek waar de eerste officier nu het bevel had. „Laat de zeilen bijzetten,” zeide hij tot hem, „wij krijgen aanstonds wind.”

De ongeloovige officier lachte. Maar toen hij naar den top van den mast zag, bewoog zich daar de wimpel reeds en na eenige oogenblikken werd de wind sterker en sterker.

Alle zeilen werden nu bijgezet en weldra zagen de wilden het schip meer en meer verwijderen.

De wind hield aan tot zij in de Chineesche wateren kwamen.

Slaapmiddelen.

Twee goede vrienden bespraken met elkaar, hoe men zich het best een zachte slaap verzekeren kon.

De een zeide: Ik ontdoe mij van alle zorgen met mijne kleederen en leg ze ter zijde tot den anderen dag, dan lig ik rustig alleen op mijn bed en slaap den ganschen nacht.

De ander zeide: „Ik kan eerst rusten wanneer ik twee goede vrienden bij mij heb.”

Op de vraag, wie deze goede vrienden dan waren, antwoordde hij: „De een is mijn Heere Jezus, dien ik met den rechter arm, den arm des geloofs, omvat en laat mij mijne zonden vergeven; de andere is mijn

naaste, dien ik met den linker arm, den arm der liefde, omvat en daarbij vergeef ik dengene, die mij mochten beleedigd hebben, van harte; ook gedenk ik in mijn gebed de armen, weduwen en weezen, zieken, gevangenen, beproefden en wensch dat God hun troost en hulp zendt.”

Volgt gij deze na, dan zult gij ook een zachte rust en een rustige slaap hebben.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van H. K. te Vriescheloo f 3.85; van F. J. de V. te Leeuwarden f 6.25. N. v. BEEK.

Advertentiën.

♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ Zoo de Heer wil en ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ zij leven hopen op 7 Mei ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ onze geliefde ouders ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ PIETER B. HAAGSMA ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ en ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ MAAIKE DE JAGER ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ hunne 45-jarige Echtveree- ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ niging te herdenken. ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ Dat de Heer hen nog lang ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ moge sparen, is de wensch ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ van hunne dankbare kinde- ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ ren en kleinkinderen: ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ Dj. v. DIJK—HAAGSMA. ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ V. OKHUIZEN—HAAGSMA. ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ A. HAAGSMA. ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ J. VERHUEZELEN— ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ HAAGSMA. ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ J. VERHUEZELEN. ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ J. OKHUIZEN. ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ K. v. DIJK. ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ AMSTERDAM 1907. ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ Jacob van Lennepstr. 162. ♦♦♦♦♦

♦♦♦♦♦ Heden verblijdde de Heer ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ ons met de geboorte van een DOCH- ♦♦♦♦♦
♦♦♦♦♦ TERTJE. ♦♦♦♦♦

JOH. POTS.

G. POTS—HESSELING.

GASSELTERNIJVEENSCHMOND, 27
April 1907.

ABONNEERT U OP DIT BLAD.

Plaatst uwe Advertenties in dit blad.

Quadragesimus, Dei gratia.

Zoo God wil en zij leven
hopen onze geliefde ouders

HENDRIK BLAAK

en

MAGRETHA BOSCH

Zondag 12 Mei a.s. den dag
te gedenken, waarop zij voor

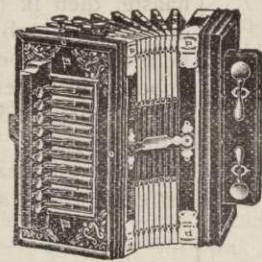
40 jaar

in den echt zijn getreden.

Namens hunne tien kinderen,
zeven behuwd- en ± veertig
kleinkinderen.

VALTHERMOND, 1 Mei 1907.

(Finis coronat opus, omnia
cum Deo.)

Echte Hollandia Harmonica's.

Eenig adres voor Nederland van de bekende Hollandia's.
1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en
tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers,
Crefelders, etc.

Vraag geillustreerde Prijscourant gratis bij

JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

VERANDERD ADRES:

J. WIERSEMA,

Nord Moslesfhen,

bei Oldenburg i/Gr.

(Herplaatsing wegens een fout.)

Advertentiën van een tot vijf regels
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelige condities.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.
Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.
2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat,
Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.
3. Evangelische Schotsche Tractaten van *Cheyne Brady*
prijs per 100 f 0.30.
(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen)
4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat).
Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.
5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.
6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek.
door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
7. De wonderlijke gebeurtenis (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop)
8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KIN
DERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en
de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.
(Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den
doop op alle punten wenscht te onderzoeken)
9. De oorsprong van den Kinderdoop.
Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.
(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat), per 100
ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte
Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent,
per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7 1/2 cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping)

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C.
MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks f 1.50.

(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeente leden)

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder
lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 ct.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER,
Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.

't Is bij bestelling voldoende op de strook van den
postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten verkrijgen op alles 30 procent korting.
Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Neen, men behoeft niet rijk te zijn, om den rijken dwaas te
gelijken. Men kan zeer arm zijn en nog dwazer, nog lichtzin-
niger dan hij.

De ware wijsheid is rijkdom in God.

Aan godgevallige dankbaarheid is nieuwe zegen verbonden.

IK WEET NIET.

Ik weet niet waar ik 't heb gelezen,

Maar 't heeft zich in mijn ziel gezet:

Tevreden zijn is dankbaar wezen,

Vertrouwen, 't wezenlijkst gebed.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Hemelvaartslied.

Verloste schaar, die met een vroolijk lied,
Op den Verhoogde ziet;
Houdt eeuwig moed! berust met stil verlangen!
Het werk is aangevangen,
En wat op aard moog' kwellen of verblijden,
Zijn hand bevat uw tijden.

Houdt eenwig moed!... vertraagt niet! Dient Zijn Raad!
En volgt Hem, waar Hij gaat.
Weest heilig en gedooft geen banden
Om vrijgemaakte handen.
Laat in uw hart geen wereldliefde blaken,
Maar Jezus woning maken.

Draagt willig 't kruis! Ook Jezus ging van 't kruis
Gekroond naar 's Vaders huis.
Gij zijt het loon, voor 't geen Hij heeft geleden;
Uw strijd word' ook volstreken!
Hij leeft en bidt. Zijn liefderijk vermogen
Houdt steeds uw heil voor oogen.
Hij kan, en wil, en zal, uit angst en pijn,
Als God, uw redder zijn.

H. VAN ALPHEN.

's HEILANDS AFSCHIEDSZEGEN BIJ ZIJN HEMELVAART.

En het geschiedde, terwijl Hij hen
zegende, dat Hij van hen scheidde, en
word opgenomen in den hemel.

Luk. XXIV : 51.

De Hoogepriester des Ouden Verbonds zegende het
volk, nadat hij den dienst in het binnenste heilighdom
voor Gods aangezicht volbracht had en weder uit kwam.
Onze Hoogepriester, Jezus, zegent de Zijnen voor Hij
het hemelsche heilighdom binnentreedt. God zijn al

zijne werken van eeuwigheid bekend; het Lam werd
geslacht voor de grondlegging der wereld. Begin en
einde van Gods werken sluiten onmiddellijk aan elkan-
der. Wie Jezus ziet, aanschouwt de voltooiing van
het geheele werk der verlossing, zooals het naar Gods
gemaakt bestek geschieden moest. 's Heeren werk op
aarde was niet de opvatting, maar de verwezenlijking
en openbaring van Gods heilsplannen voor den mensch
en ten dienste van het menschelijk bewustzijn. God
deelt den menschen in Christus hemelsche zegeningen
mede, en Jezus Christus liet in Zijne zelfopenbaring den
zijnen, die zegeningen zien en ervaren.

Doch alleen de zijnen, die er ook vatbaar voor
waren.

De Heer kwam zegenend, vertoefde, arbeide steeds
en leed op aarde voortdurend zegenend, en ging ook
zegenend van de aarde heen; maar verreweg de groot-
ste massa der Israëlieten hadden niets aan dien zegen,
ja die zegen verkeerde voor hen in een vloek, omdat
zij den zegen verwierpen.

Om de waarde en den zegen van 's Heeren hemel-
vaart eenigszins te kunnen beseffen moet men eerst
gezegend zijn door den Heer, en moet er aanvankelijk
eene heilichgezindheid in het hart aanwezig zijn en
in het leven de overhand hebben. Dan is er belang-
stelling, een dringende behoefte aan een hemelschen
zegen, door Hem, die naar den hemel opvoer, en noch-
tans en meer nog dan hier op aarde, een alomtegen-
woordige Heiland is. Het is de onuitsprekelijke vreugde
van zijne volgelingen tot heden toe, dat *zulk* een Hei-
land *hun* Heer en Verlosser is. Immers Hij heeft hun
de heerlijkheid gegeven, welke de Vader Hem gegeven
heeft, en van die heerlijkheid is de hemelvaart, die ook
het resultaat van 's Heeren opstanding en de kroon op
zijn aardsche werk en strijd is, een zegenrijke afspiege-

ling. Meer dan de discipelen het ooit hadden ingezien, zien zij nu in hun Heer de ladder Jakobs, die hemel en aarde verbindt en waarop de Engelen Gods op en neder klimmen (Joh. 1 : 52). Voor de eerste maal lezen wij dan ook, dat zij Hem, in de hoogere beteekenis van bidden, aanbadten (zie vers 53).

Is de verschijning der Engelen en hun boodschap terstond na 's Heeren opvaart voor de elven een oorzaak van vreugde en vertroosting geweest, ongetwijfeld heeft veel meer de ontvangen zegen van den Heer persoonlijk, reden tot de »grootte blijdschap« gegeven, waarmee zij naar Jeruzalem terugkeerden. Zij weten nu, dat, wat hun Heer op aarde deed ook in den hemel doen zal, n.l. zegenen. En de ondervinding daarvan zou voor hen niet lang uitblijven. Hemelsche verwachtingen hebben bij hen van stonden aan de plaats ingenomen van aardsche berekeningen en droombeelden aangaande het Messiasrijk. En heerlijk zou de Heilige Geest dat in hen begonnen werk op geheel bijzondere wijze bevestigen.

Vatten wij nog eenige zegeningen van 's Heeren hemelvaart voor Zijn op aarde achtergelaten Gemeente samen :

1. De Opgeharene ging heen om den H. Geest te zenden. (Joh. 16 : 7). Toen de Heer deze verzekering uitsprak stond Hij nog voor het kruis en moest het eigenlijke verlossingswerk nog volbracht worden. Maar met het begin van het lijden was ook het begin der verheerlijking daar, en de gansch diepe lijdensweg was ook voor den Heer en eveneens voor de zijnen de weg tot verhooging en heerlijkheid. De aanvankelijke voltooiing van die heerlijkheid was voor den Heer de hemelvaart en voor de discipelen het Pinksterfeest, in verband met de hemelvaart.

Zonder den Pinksterzegen ervaart de geloovige den zegen van 's Heeren hemelvaart niet. Door den H. Geest leert hij eerst verstaan, dat Hij met Christus gezet is in den hemel, en zijn leven met Hem verborgen is bij God. Dan werkt en bevestigt de gemeenschap met den levenden Christus in den hemel, hemelschgezindheid hier op aarde, om, terwijl we nog in dit stof vertoeven, te bedenken de dingen, die boven zijn, en alles wat we hier zijn, hebben en doen met den hemel in verband te denken en bij hemelsch licht te bezien. De hemelvaart moet ons er toe leiden dat we op onze aardsche loopbaan meer naar boven dan naar beneden zien, en dan te juichen :

Wij steken 't hoofd omhoog

En zullen d' eerkroon dragen !

2. De hemelvaart geeft ons te denken aan het hemelsch Hoogepriesterschap onzes Heeren. Hij is ten onzen behoeve met het bloed der verzoening eenmaal ingegaan in het hemelsch heiligdom. Dat is de hoofdsom der dingen, waarover wij spreken, dat wij een zoodanigen Hoogepriester hebben, die gezeten is aan de rechterhand van den troon der Majesteit in de hemelen, een bedienaar des heiligdoms en des waren tabernakels, welke de Heer heeft opgericht, niet een mensch (Hebr. 8 : 1). Welk een zekerheid voor allen,

die gelooven in Hem, dat hunne hoogste en eeuwige belangen in goede handen zijn en wel uitgevoerd zullen worden ; terwijl zij niets te doen hebben, dan hier op aarde biddende hunne roeping te vervullen, in nederige gehoorzaamheid, niet om zalig te worden, maar omdat zij in Christus zalig zijn.

3. De Heer vertroostte de zijnen met de verzekering, dat Hij maar voor een wijle van hen heenging en hun plaats te bereiden, om dan weer te komen om hen tot zich te nemen. Dit bedenkende bij het licht van de hemelvaart, zien we een wenkende Heiland voor ons, die ons zegt : strijd nog een korte wijl voort en wees getrouw, weldra zal Ik u tot Mij nemen, opdat ook gij zijt waar Ik ben !

't Verheerlijkt Hoofd is opgewekt,
Die al de leden tot Zich trekt.

4. Ook is door de hemelvaart des Heeren een trefende bemoediging in den arbeid en strijd der zijnen gegeven. Immers Hij, die opgevaren is in de hoogte, heeft, wel is waar een groot werk den zijnen in de wereld nagelaten, maar meteen ook het welslagen er van vooraf verzekerd door zijne eigene overwinning en heerlijkheid. De Christen in gemeenschap met zijn verhoogden Heiland, strijd geen onzekeren strijd of werkt geen twijfelachtig werk. Met het oog op den verhoogden Zaligmaker, die het Hoofd der zijnen, zijner Gemeente is, is het reeds lang uitgemaakt aan welke zijde de wereldoverwinning wezen zal. De duivel moge woeden, en de volken, de heerschappijen der aarde zich verheffen en wapenen tegen Gods Gezalfde, Hij toch zal triumfeeren, en zijne getrouwen met Hem. »Die overwint«, zoo spreekt Hij, dien zal gegeven worden met mij te zitten in mijnen troon, gelijk ik overwonnen heb en ben gezet met mijnen Vader in zijnen troon.«

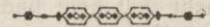
Als de Verhoogde en opperste Machthebber, heeft Hij den zijnen niet alleen bevelen nagelaten, maar hun ook bekwaamheden, geestelijke gaven en krachten medegedeeld, om hunne roeping in de Gemeente en in de wereld naar eisch en ten zegen te kunnen vervullen.

5. Eindelijk is de hemelvaart een afspiegeling van 's Heeren wederkomst tot opneming der Gemeente, die Hem verwacht. »Hij zal alzoo wederkomen, gelijk gij Hem naar den hemel hebt zien henenvaren« — zoo verzekerden de Engelen op den Olijtberg. Dat zal weder de voltooiing van de hemelvaart zijn, als wanneer het geheele lichaam met het Hoofd verheerlijkt wordt. Dat is de hemelvaart der Gemeente, de onmisbare schakel in den gulden keten van 's Heeren verlossings- en herscheppingswerk, welke tot in de eeuwigheid reikt.

Mijn lezer, wat de hemelvaart voor u is, dat is voor u ook 's Heeren toekomst.

S.

N. v. B.

Bijbelsche wenken

voor Zondagsschool en Huisgezin.

De wederkomst des Heeren.

Zondag 12 Mei. (Matth. 25; Mark. 13; Luc. 21.)

»Deze Jezus, die van u opgenomen is in den hemel, zal alzoo wederkomen, gelijkterwijs gij hem naar den hemel hebt zien henenvaren.« Zoo luidde bij de hemelvaart de boodschap der Engelen aan de discipelen, die daardoor zeker herinnerd werden aan de gesprekken van hun Meester, die ook van zoodanige wederkomst melding maakte. Die gedachte was zeer vertroostend, met 't oog op de belofte, dat zij dan ook zouden komen, waar Hij was, waar Hij hun plaats zou bereiden. (Joh. 14), maar ook tevens zeer geschikt om hun tot waakzaamheid en getrouwe volharding in Jezus dienst aan te sporen, opdat zij bij Zijn komst onstraffelijk mochten bevonden worden.

In de gelijkenis van *de tien maagden* worden ze tot waakzaamheid aangespoord, omdat van dag en uur der wederkomst niets naders bepaald werd en Hij dus onverwacht, als een dief in den nacht hen zou komen verrassen.

De Heer stelde hun het Koninkrijk der hemelen voor onder 't beeld van 10 maagden, van welke 5 wijs en 5 dwaas, die evenwel *allen* uitgingen den bruidegom tegemoet, terwijl ook *allen* brandende lampen medenamen, gelijk bij zulk een tocht de gewoonte was, zoodat oogenschijnlijk geen onderscheid viel op te merken. Alleen zorgden de wijzen voor de noodige olie, ingeval de bruidegom eens langer mocht uitblijven dan men zich voorstelde, terwijl de dwazen onbezorgd, zonder olie in hunne vaten, op reis togen.

Deze voorzorg bleek echter niet overbodig, want de bruidegom bleef uit, zoodat allen van verveling in slaap vielen en als dan het gejubel weerklinkt: »De bruidegom komt!« en allen verschrikt opspringen, om haastig de uitgaande lampen in orde te brengen, dan wordt 't gebrek der dwazen openbaar. Nog meenen zij zich te helpen met den voorraad der wijzen, maar deze, vreezende zelf nauwelijks genoeg te hebben, geven hun den raad, zich nog tot de verkoopers te spoeden, welken raad zij ook opvolgen, maar als zij dan eindelijk gereed zijn, vinden zij de deur gesloten achter de wijzen, die reeds met den bruidegom zijn binnengegaan, terwijl *hun* geroep met een: »Ik ken u niet!« van den bruidegom beantwoord wordt.

In de gelijkenis van *de talenten* wordt tot getrouwheid aangespoord in den dienst des Heeren, omdat 't Koninkrijk der hemelen is als een mensch, die, zich een tijdlang buitenlands begevende, zijne goederen aan zijne dienaren toevertrouwt, den eenen vijf, den anderen

twee, den derden een talent gevende, om daarmee winst te doen, tot hij wederkwam.

De beide eersten voldoen daaraan, terwijl de laatste zich om 't geld zijns heeren niet verder bekommert, dan 't in de aarde te begraven. Het gevolg hiervan was, dat de eersten het toevrtrouwde geld verdubbelden en voor hunne getrouwheid beloond werden, terwijl den laatsten het ongebruikte talent werd afgenomen en hijzelf als een onnutten dienstknécht buiten geworpen wordt, om zijn onverschilligheid met een te laat berouw te beweenen.

De derde waarschuwing, *de schapen en de bokken*, stelt het eindoordeel over alle menschen voor, want de wederkomst des Heeren Jezus geldt niet alleen den geloovigen, die evengoed als de eersten voor Zijn troon zullen moeten verschijnen om geoordeeld te worden, naardat zij gedaan hebben.

Al dadelijk wordt hier de scheiding openbaar van hen, die den Heiland in waarheid volgden, en van die Hem ongehoorzaam waren. De eersten worden verwelkomd als erfgenamen van 't hemelsch Koninkrijk, omdat zij, om den Koning te behagen, hunne medemenschen liefde betoond hadden, wat Hij als zich aangedaan wil beschouwen, maar de laatsten, omdat zij slechts voor zichzelf geleefd hebben, en zich om 't lot van anderen niet bekommerd hebben, worden naar 't eeuwige vuur verwezen, dat den duivel en zijne engelen bereid is.

a. Duidelijk zien wij hier, dat de wederkomst des Heeren ons allen geldt, en dat onze handelingen aan deze zijde van graf en dood onze plaats aan de andere zijde bepalen.

b. Het heengaan en uitblijven van den Heer, zoowel als het laten werken Zijner dienstknéchten, tijdens Zijne afwezigheid, met Zijne talenten is groote lankmoedigheid voor zondaren, die dien genadetijd wél hebben te besteden, want als Hij komt, dan zal 't te laat zijn om zich vóórtbereiden; maar Zijn loon is met Hem (Openb. 22:12).

c. De gelijkenis van de tien maagden stelt ons blijkbaar *niet* rechtvaardigen en goddeloozen voor, maar het Rijk Gods nog ongezuiverd van het schijnbare Christendom, Zij leidt tot zelfonderzoek, want wat baat 't ons, uitwendig mee te gaan voor een tijd en straks in de ure der beproeving niet te kunnen volharden?

d. De olie, die wij noodig hebben om onze lampen brandende te houden, is alleen door een leven in de gemeenschap des Heeren te verkrijgen. Als dat met allen ernst wordt gezocht en nagestreefd, dan zal ons de wederkomst des Heeren niet als een dief in den nacht overvallen; is ons dat echter eene bijzaak en meenen wij, dat éénmaal bekeerd te zijn, voldoende is en vruchtdragen en heiligmaking niet noodig zijn, dan zal ons dit te laat berouwen en wij moeten niet meenen, dat wij op de ijver van anderen kunnen ingaan.

e. Ook de onnutte dienstknécht is in dienst van den Heer, en wordt geduld, maar waar hij blijkbaar zijn Heer niet liefheeft, is bij slot van rekening zijn deel met de ongeloovigen.

f. Hoewel dus de zaligheid uit genade is, door het

geloof, moeten wij toch onze eigene zaligheid werken met vreezen en beven, want daarin zullen de schapen des Heeren Jezus eens van de bokken onderscheiden worden, dat zij hun geloof getoond hebben uit hunne werken der liefde, en gelukkig alleen degenen, die straks van hun Heer mogen hooren:

»Wel, gij goede en getrouwe dienstknecht of dienstmaagd: Over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u zetten. Ga in in de vreugde uws Heeren.«

N. P.

K. K.

Onze Bijbelcolportage.

Na de Paaschdagen reisde ik naar Franeker, waar ik onder het gastvrije dak van br. Koopmans vriendelijk werd ontvangen. Na wederzijdsche kennismaking met eenige broeders, bood de oude br. Hemmers zich aan om mij bij het huisbezoek enkele dagen te vergezellen. Dit verblijdde mij zeer, omdat ik voor de eerste keer in Franeker zijnde, er dus geheel vreemd was.

Als naar gewoonte bezochten wij verschillende menschen, die we allen wezen door woord en geschrift op hun doomschuldigen toestand voor God, en hoe in Christus de weg der genade ontsloten is. Hen, die den Heer beleden, trachten wij te wijzen op hun roeping om lichten te zijn in deze wereld, en het hart hemelwaarts te richten, vanwaar onze Verlosser komen zal om Zijne Gemeente in heerlijkheid op te nemen. 1 Thess. 4 : 16—18.

Wel hoorde ik met verbazing op, toen door sommigen dergenen, die wij bezochten, de opmerking werd gemaakt, dat ik het Evangelie niet aan de wereld mocht verkondigen, maar alleen aan geloovigen, opdat die tot het licht mochten komen. De wereldling, zoo beweerden zij, die niet uitverkoren was, kon toch niet gelooven, en dan zou de prediking van het Evangelie hem maar tot een oordeel worden, want er worden er toch niet meer zalig dan die door God ten eeuwigen leven zijn opgeschreven. Zij, die zoo spreken, belijden zelf geloovigen te zijn.

Het zal voor de lezers van »De Christen« wel niet noodig zijn aan te toonen, dat er in de H. Schrift, Gode zij dank, overvloedig stof is om zulke meeningen te weerleggen. Maar 't is intusschen jammer voor hen zelf, die in zulk een websenest van leerstelligen verward zitten. Overigens mocht ik er met genoegen — en naar we hopen met zegen — 8 dagen lang arbeiden. Eén dag moest ik vanwege ongesteldheid tehuis blijven, maar de Heere heeft genadiglijk de krankheid en pijnen weggenomen.

Bij mijn vertrek verzocht de Voorganger der Gemeente mij het bezoek nog eens spoedig te hervatten. Deze broeder geleide mij naar het station, vanwaar ik de reis naar Harlingen aanvaardde. Hier werd ik door br. Harmsen begroet, die mij ook eenige dagen bij mijn colportatie vergezelde, om zoo ook met de leden der

Gemeente kennis te maken, onder welke, tot mijn grootte blijdschap, een goede verstandhouding merkbaar was. Met mijn colportage ging het daar heel goed, ik verkocht er veel Bijbels etc. Jammer dat ik er maar zoo kort kon zijn. Ik had er wel 8 weken werk kunnen vinden in plaats van 8 dagen. Maar ik hoop D. V. later nog eens weer in de gelegenheid te zijn Friesland te bezoeken. Omdat br. Harmsen Zondag 21 April elder moest dienen, heb ik zijn werk in de prediking des Evangelies te Harlingen waargenomen. Zoo brak dan maar al te spoedig de dag aan, dat ik het aangename tehuis van zuster v. d. Molen (bij wie ik gelogeed was) weer moest verlaten, om ook Makkum te bezoeken. Br. Postumus bracht mij met mijn koffers enz. naar het tramstation.

Opmerkelijk was het, dat, daar ik niet wist bij wie ik te Makkum zou aanlanden, toen de tram stilhield, mij de tramkoetsier zeide: »Mijnheer, deze jongen zal u wel terecht helpen,« terwijl hij een jongen van de straat met mij naar zijn woning zond, waar ik eenige dagen gastvrij en met genoegen vertoefde. Toen de koetsier thuis kwam, vroeg ik hem of hij mij kende, »neen« was zijn antwoord, »maar ik had van uw komst gehoord, en daar er niemand was om u af te halen, dacht ik u maar naar ons huis te moeten laten brengen. Zelf kon ik het niet wachten.« Dit deed mij denken aan de beloften des Heeren (Luk. 18 : 29—30). Ook daar ging ik als naar gewoonte brs. en zrs. bezoeken en nog verschillende andere menschen, die ik den Bijbel als de onfeilbare gids voor tijd en eeuwigheid aanbood, en sprak met hen over den Christus der Schriften als de eenige Middelaar Gods en der menschen, gekomen om te zoeken en zalig te maken, wat verloren was. In de verwachting dat God er Zijnen onmisbaren zegen over gebiede, tot heil der menschen en tot verheerlijking van Zijnen grooten naam.

H. TER BRAAK.

Paarlen uit de diepte.

»De grootheid der liefde Gods.«

Als er geen liefde is, dan is er gewis ook geen God, want »God is liefde.«

Zoo min iemand naar den hemel zal kunnen opklimmen, om den omgang der zon met een maatstok te meten, zoo min is ook de groote liefde des Vaders te berekenen. Zoo min iemand in de diepte des oceaans zal afdalen, om te meten hare grootheid en inhoud, zoo min zal een mensch de grootheid, hoogte en diepte van Gods eeuwige liefde kunnen peilen.

Desniettemin staan er velen, die nochtans trachten in Gods raadsbesluiten door te dringen. Alleen de reinen van harte zullen God zien, die zullen in die goddelijke liefde deelen. Dezulken leven in Gods tegenwoordigheid, in Christus Jezus onzen Heer. Men

moet bepaald uit God geboren zijn, wil men een flauw begrip van die liefde hebben.

Voor de hoogmoedigen, voor de schenders van Gods eere is een ander woord: Zoo min ge een *naald* in een granietblok kunt drijven, zoo min zal uw gebed verhoord of vervuld worden.

Gods liefde *waakt* voor Gods eere.

Gods liefde snelt den nederige van harte tegemoet met liefdeblijken.

Gods liefde maakt klein en teeder van gemoed.

Zoodra hoogmoed, grootheid des levens, eigengerechtigheid enz. zich vertoonen, vlucht de liefde heen, tot daar van waar zij komt.

Hoe zouden pas genoemden Gods liefde kunnen begripen of verstaan, terwijl zij haar nooit zien? Zij mogen zich iets verbeelden uit de schaduw der liefde, die zij achterlaat, maar waar de liefde wijkt, treedt droefheid op den voorgrond.

Willen wij Gods liefde zien, dan moeten wij nederig van harte, als een verlorene, aan de voeten van Jezus komen, die de zoodanige aanneemt en tot de liefde brengt.

Johannes zeide: »God is liefde,» en bij Paulus heet het: »Wie zal ons scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onzen Heer.»

De Christen, die waarlijk liefderijk lief heeft, die draagt het zoetste geheim in zijn gemoed en doet de wereld verbaasd staan, want juist door dit geheim wekt hij de wereld tot jaloerschheid.

Waar liefde in het harte woont, daar kan het de smadelijkste en snoodste bejegeningen verdragen en doet hem in het einde de wereld overwinnen, een triomf en een kroon, meer in waarde dan kostelijk goud, waard hier het kruis te dragen.

Een verlost in Zuid-Afrika:

J. BLOM.

Verloren uren.

In het dorp, niet ver van de kerk, staat de tuinman met spade en hark en rekent den dikken, zwaarlijvigen koster, die een praatje met hem heeft gemaakt, een aardige som voor. Hij zegt namelijk zoo: „Ik ben 54 jaar oud.”

„Ik ook,” antwoordt de koster; „met November wordt ik 54.”

„Neen,” zegt de tuinman, „gij zijt nog lang geen 54. Lang geslapen is kort geleefd, en een langslaper, die als de marmotten zijn halve leven verslaapt, is maar een half mensch. Gij slaapt te veel, koster!”

Nu werd de koster boos, want hij was van nature een driftig en opvliegend man; maar onze tuinman verzocht hem, zich bedaard te houden en bracht hem onder 't oog, dat hij niet tot 's morgens zeven uur op één oor mocht liggen. „Ik,” zeide hij, „ben altijd met klokslag van vijven uit de veeren, dus leef ik dagelijks twee uur langer dan gij; dat maakt per maand zestig uren of vier dagen,

en over het geheele jaar zoowat 48 dagen. Die heb ik dus netjes van u gewonnen!”

De koster lachte maar eens en vroeg: „Waar hebt ge die manier van rekenen geleerd?”

„Wel,” antwoordde de tuinman, „dat heb ik van mijne vrome moeder geleerd; die heeft de heele wereld uitgerekend, en alleen op hare vijf vingers.”

En nu telt hij hem vervolgens voor, dat hij van zijn veertiende jaar af, sedert hij bij het tuinmansvak kwam, tot nu in zijn 54ste, dagelijks op den koster twee uren en jaarlijks 48 dagen voorheeft. — „Dus heb ik,” zegt hij, „in die veertig jaren meer dan vijf volle jaren langer geleefd dan gij, die allen van top tot teen uit louter frissche morgenuren gegroeid zijn; en die hebt gij verslapen! Wat zegt gij daarvan, mijnheer de koster?”

Maar de koster bleef met de handen in de zakken staan fluiten, zeide: „goeden morgen!” — keerde zich om en stapte met zijn „langen neus” langzaam heen.

Wie het bovenstaande met opmerkzaamheid gelezen en den tuinman nagegaan heeft, of hij wel goed rekende, die mocht wel eens bedenken, hoeveel maanden en jaren vol morgenuren hij zelf reeds in zijn leven verdruid en verslapen heeft. Neemt men een potlood ter hand, dan is dat met weinig moeite gauw en goed uit te rekenen. En een schoolknaap, leerjongen, timmerman, schoenmaker, boekhouder, of wie al verder de rekening gaat opmaken, kan gemakkelijk beoordeelen, hoeveel klinkende munt iemand minder in zijn beurs, en hoeveel zorg, honger en schulden hij meer in huis heeft, omdat hij de heerlijke, heldere morgenuren verslapen heeft.

Afrika en het Evangelie.

Gen. 9:25

(Vervolg.)

Hebben wij een blik op den maatschappelijken toestand van Afrika en deszelfs inwoners geslagen, wij willen ons ook eenige oogenblikken met hun geestelijken toestand bezighouden, en dan moeten we, helaas! met niet minder recht over het donkere werelddeel spreken.

Hebben de nakomelingen van Sem geleefd in het licht van de openbaringen Gods onder het Oude Verbond, en zijn de kinderen Japhets reeds spoedig na deszelfs openbaring de zegeningen des Nieuwen Verbonds deelachtig geworden, de Chammiëten zijn nog steeds verzonken in een nacht van onkunde en bijgeloof. Wel heeft reeds in de vroegste tijden der Chr. bedeeeling het licht des Evangelies in de Noordelijke deelen van Afrika geschenen. Egypte en Moerenland hebben de blijde boodschap des Heils gehoord en ten deele ook aangenomen, maar alsof, wij zouden haast zeggen bij vergissing, Kanaäns vloek te vroeg in zegen zou verkeerren, is dat licht ondergegaan en heeft voor de vereering van Mohammed plaats gemaakt. Een deel van Egyptes bevolking, dat niet voor het zwaard van Mohammed is bezweken, waarvan velen iets meer Zuid-Oostelijk de vlucht genomen hebben, hebben met Abessinië een zekeren vorm van Christendom behouden, die wel eenige

overeenkomst heeft met den Roomschen godsdienst, maar dien, zoo mogelijk, in bijgeloof overtreft, en die thans bekend zijn onder den naam van Kopten, terwijl de overige bewoners eeuwen lang van het Evangelie verstoken zijn gebleven.

Eerst toen in Europa en Amerika de zendingsgeest begon te ontwaken, gedacht men ook aan het ongelukkige Afrika en naar ik meen ging in 1736 de eerste zending der Moravische broeders (Hernhutters), Schmidt genaamd, naar Z. Afrika, om aan Hottentotten het Evangelie te prediken, en die spoedig door enkele anderen gevolgd werd.

Later, ik geloof in 1797, nam de zending aan de Westkust van Afrika een aanvang en welk christen heeft niet eens gehoord of gelezen van den rijk gezegenden arbeid, die gedurende tal van jaren in de Westelijke en Zuidelijke deelen verkondigd is geworden. Ter herinnering wil ik eenige plaatsen waar — en volkstammen waaronder het licht des Evangelies helder geschenen heeft, en waar vele heerlijke vruchten geoogst zijn geworden, voor uwe aandacht brengen. Wij vinden dan ten Westen: Senegambië, Sierra Leona, Liberie, de Tand of Olyphantskust, de Goudkust, het rijk der Ashantijnen, de Slavenkust, de kust van Guinea. Onder de meer Zuidelijke volkstammen kunnen wij noemen: de Hottentotten, de Boschjesmannen, de Koranna's, de Griqua's, de Namaqua's, de Betchouanen, de Herero's, ten Oosten: de Zulu's en niet te vergeten het ten Oosten gelegen eiland, Madagascar, waar het bloed der martelaren bij stroomen gevloeid heeft.

Onder de arbeiders, die onder die verschillende volkstammen met rijken zegen gewerkt hebben, mogen genoemd worden: de Moravische broeders, de Wesleyaansche, Barmensche, Bazelsche, Fransche, Amerikaansche en Engelsche zendelingen, waaronder ook vele Baptisten, en enkele Hollandsche (de Roomschen niet medegerekend).

De berichten, die van de verschillende posten inkwamen, waren zoo hoopvol, dat het scheen alsof onder Gods zegen de tijd niet ver meer was, dat door geheel Afrika de bazuin des Evangelies gehoord zou worden.

Onder de Zending van lateren tijd neemt die in Kameroen en aan de Congo zeker geen onbelangrijke plaats in.

Tot zoover het verleden. Wij willen thans een blik op het heden slaan.

Wordt vervolgd.

EEN EN ANDER.

Op Maandagavond 29 April vond in het hotel Wisseman te Winschoten een belangrijke vergadering plaats betreffende de Ned. Tentzending. Het Bestuur dier Zending heeft op aanvraag besloten voor Winschoten de tent aldaar te doen plaatsen in 't laatst van Juni of begin Juli; terwijl de Raad dier gemeente de loffelijke

beslissing nam een zeer geschikte plaats beschikbaar te stellen, zoodat kennelijk de medewerking Gods zichtbaar is.

Gevolg was gegeven door verschillende arbeiders in Gods Koninkrijk en andere brs. aan het rondschrijven, om ter vergadering te komen. Deze vergadering werd gepresideerd door Ds. Mense van Stadskanaal. Na eenige discussies betreffende het *doel* en de *wijze* van arbeiden der Tentzending verkoos de vergadering uit haar midden een definitief comité, waarin broederen van onderscheidene gezindten, krachten en gaven, zitting hebben.

Tot dekking der onkosten, gedurende dien tijd aan dezen arbeid verbonden, werd alvast een ondersteuningsfonds opgericht. Daarbij werd elk der aanwezigen — vooral den Voorgangers — verzocht sympathie voor dien arbeid te wekken in eigen kring, én door gebed, én door dadelijken steun.

De oogenblikken, aan die plaats doorgebracht, met onderscheidene voorstanders van het Godsrijk, voor Gods heilig aangezicht, ook in het gebed, was ons zeer belangrijk en onvergetelijk.

V.

H. V.

•• Palestina. In »The Morning Star« lezen wij een belangrijk verslag eener vergadering, die onlangs gehouden is in eene synagoge te Montreal, en waarin de heer Clarence I. de Sola belangrijke mededeelingen deed van de besluiten, die te Keulen in een Zionistenconferentie genomen zijn. Aanleiding tot deze conferentie was het besluit van den Sultan, waarbij herroepen werden alle beperkende bepalingen, waardoor de Joden verhinderd werden tot het land hunner vaders terug te keeren. Het eerste gevolg van dit besluit is geweest, dat een stroom van Russische Joden zich naar Palestina heeft gewend, en men verwacht dat eerlang niet eenige honderden, maar eenige honderdduizenden Joden zich zullen vestigen in het Heilige Land.

Wat is in deze omstandigheden eisch des tijds?

De Zionistische conferentie te Keulen heeft besloten: te Jeruzalem een weeshuis te stichten voor de kinderen der slachtoffers van de pogroms in Rusland, en die kinderen in staat te stellen zich te bekwamen in verschillende handwerken; het aanleggen van spoorlijnen in alle deelen van Palestina, ten einde de Jaffa-Jeruzalemlijn te verbinden met verschillende koloniën en ook om verbinding tot stand te brengen tusschen de Damaskus- en Euphraatlijn met den Jordaan en de Doode Zee, en tevens een lijn aan te leggen van Gaza naar de zee; het openen van een automobile-dienst tusschen Jeruzalem en omringende steden, en de verbetering der wegen; havenwerken en dokken te Haifa, Jaffa en Gaza; verschillende stoombootlijnen in het leven te roepen; het graven van kanalen en andere waterwerken; electrisch licht in alle voorname plaatsen. (Dit laatste punt van het programma is te Jaffa reeds uitgevoerd, waar in den laatsten tijd zoovele emigranten zich gevestigd hebben, dat de bevolking van veertigduizend tot honderdduizend gestegen is). Voorts is er een veelbelovend

industriëel programma, (o. a. oliemolens, raffinaderijen, zeep-, vruchten-, steen- en zijdefabrieken) en een landbouw-programma (katoen, wijngaarden, allerlei vruchtboomen, veestapel enz.)

Natuurlijk dat de verwezenlijking van al deze plannen groote sommen vereischt en de hulp der volksgenooten werd dan ook in de genoemde vergadering ingeroepen door den heer de Sola, door Rabbi Herman Abramowitz en door Rabbi Meldola de Sola.

Zullen wij onze oogen niet wijd openen voor de groote dingen, die in onze dagen plaats hebben? Zullen wij den Bijbel niet opslaan en ons in herinnering brengen wat God door Zijne dienstknechten aan Zijn volk heeft beloofd? En zullen wij door de teekenen der tijden ons niet laten versterken in het geloof, dat de Heer de Getrouwe is, maar ons ook laten aanvuren tot het gebed, dat Israëls verlossing uit Zion kome?

UIT DE GEMEENTEN.

EXLOËRMOND. Zondag 5 Mei maakte God voor de Gemeente hier tot een vreugdedag. 's Morgens hielden wij onze gewone samenkomst, maar de broodbreking werd uitgesteld tot 's avonds. De reden daartoe was, dat er dan gedoopt zou worden. Op verzoek werd een broeder uit den Valthermond, nu de Gemeente aldaar voorloopig is opgeheven, op zijne hartelijke belijdenis onder ons tot den Doop toegelaten. 'Te 5 ure kwam de Gemeente weder samen en trad onze vroegere Voorganger, br. van Beek, voor ons op, om voor een talrijk en aandachtig gehoor te spreken, volgens 1 Kor. 12 : 13 in verband met de Doopsbediening, die daarna volgde. Het was inderdaad een heerlijke ure, ons van God gegeven. Eindelijk vierden wij met een groote schaar brs. en zrs. het H. Avondmaal, en loofden den Heer.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van G. v. D. te Apeldoorn f 3.15; van E. J. J. te Middelsteweher f 6.60; van A. K. te Stavoren f 0.90; van J. B. te Exloërmond f 8.50.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Ontvangen van N. N. te N. Pekela f 60, voor de Congo-Zending. N. v. BEEK.

Voor de Unie.

Ontvangen door br. Engall te Londen van: E. C. Curtis Esq. f 60; R. Corij Esq. f 24; Harcourt St. Baptist Church Dublin f 25.20; Mrs. Pratt f 12; H. E. Wood Esq. f 12; W. S. Oncken Esq. f 6.30; Elliot Stock

Esq. f 6.30; G. Oettle Esq. f 3; J. B. Mijers Esq. f 3; Rev. J. W. Ewing f 3; E. P. Collier Esq. f 3; Mrs. M. A. Snelson f 1.80; W. R. Bowman Esq. f 1.50; E. Nodes Esq. f 1.50.

F. J. VAN MEERLOO, penningm.

CORRESPONDENTIE.

Br. H. te M. Tegen het opnemen van uw stukje hebben wij ernstige bezwaren: 1. 't is van te persoonlijken aard; 2. 't zal bij degenen onder ons, die zich al niet schuldig maken aan te veel achting voor den Voorganger, meer kwaad dan goed doen; 3. 't is iets van te intimen aard om er mede voor 't publiek te komen.

Het stukje door br. J. A. te M. gezonden is één stukje reclame voor het L. d. H., daarvoor zorgt het L. d. H. zelf waarlijk genoeg; ook de in dit stukje vermelde feiten zijn door het L. d. H. met veel geklank uitgebazuind, zelfs in apart daarvoor belegde bijeenkomsten, die met de noodige sensatie aangekondigd werden.

RED.

Moederzegen.

Voor eenige jaren lag eene moeder op sterven, die een groot aantal kinderen naliet. De toring sloopte hare laatste krachten, toen men hare kinderen, één voor één, tot haar bracht. Voor allen had zij een woord. Ten laatste bracht men het kleinste. Zij nam het in hare armen en drukte het aan hare borst. Toen de omstanders zagen, dat hevige gemoedsbewegingen haar einde verhaastten, namen zij het kind spoedig weder van haar af. Toen sprak zij: »Lieve man, ik vraag van u, dat gij al onze kinderen te huis brengt.» — Dat verlangt de Heer van alle ouders.

Advertentiën.

25-jarige Echtvereeniging
van
JELLE P. DE VRIES,
en Smid
SJOUKJE S. VISSER
op 13 Mei e.k.
JOURE 1907.

Quadragesimus, Dei gratia.

Zoo God wil en zij leven
hopen onze geliefde ouders,
HENDRIK BLAAK

en

MAGRETHA BOSCH
Zondag 12 Mei a.s. den dag
te gedenken, waarop zij voor
40 jaar
in den echt zijn getreden.

Namens hunne tien kinderen,
zeven behuwd- en ± veertig
kleinkinderen.

VALTHERMOND, 1 Mei 1907.
(Finis coronat opus, omnia
cum Deo.)

Den 12 Mei hopen
onze geliefde ouders,
SIEBREN DE JONG
en
WILLEMKE v. D. MEULEN
hunne
30-jarige Echtvereeniging
te gedenken.
Hunne dankbare kinderen.

Ondertrouwd:
S. VAN DER WERF
en
W. DE JONG.
SNEEK, 3 Mei 1907.
Huwelijksvoltrekking D. V. 20 Mei
1907.

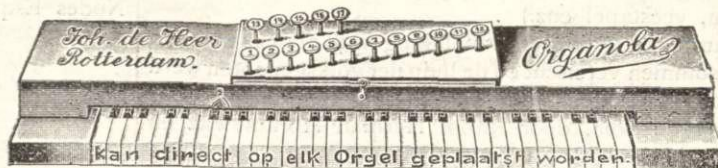
GOEDE WOORDEN.

Ziele, gij zijt Gode genoeg: laat God
dan u genoeg zijn.

De goudaders zijn in bergen, en de
schatten der wijsheid in heuvelen des
lijdens verborgen.

Ach, hoe onredelijk, hoe onbezonnen,
handelt de ondankbare, onbestendige
mensch! De zonde, zijn doldriftige voer-
man, drijft hem roekeloos naar den oever
des doods, zijn grootste verschrikking!

Trouw is het gheugen der liefde.

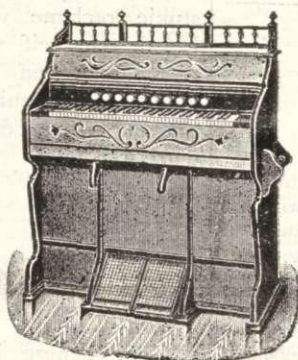
Met één vinger vierstemmig Orgelspelen!!!

NIEUWSTE UITVINDING.

Vraagt gratis prospectus bij

Joh. de Heer, Rotterdam, Noordmolenstraat 71,

alsook aan de filialen Hoogstraat 110, Rosestraat 24, Nieuwe Binnenweg 485.
Amsterdam: Haarlemmerdijk 30. — Utrecht: Donkere Gaard 2. — Alkmaar: BERN.
PELS, Orgelmaker. — Arnhem: O. Stationstraat 5. — Groningen: Gelkingestraat 41.
Voor de provincie Friesland uitsluitend J. GROENEVELD Fz., Sneek
" " 's Gravenhage " G. ELSHOVE, a/d Loosduinsche kade 11.
" " Dordrecht " M. SPIERING, Voorstraat.
" " Nijmegen " PIERRE PETERS & Co.

ORGELS

als nevenstaand model, doch zonder registers, vanaf

f 70.—

met gratis Cijferaccorden om zonder muziekkennis
onmiddellijk vierstemmig te spelen.

JOH. DE HEER - Rotterdam, Noordmolenstraat 71.

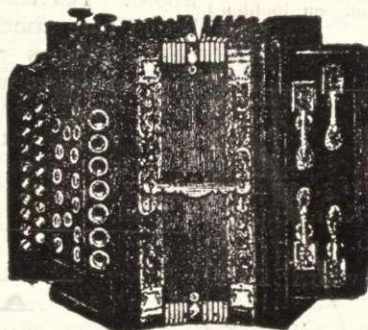
Filialen: Rosestraat 24, Hoogstraat 110, Nieuwe
Binnenweg 485. — Amsterdam: Haarlemmerdijk
30. Utrecht: Donkere Gaard 2. Alkmaar:
PELS, Orgelmaker. Arnhem: O. Stationstraat 5.
Groningen: Gelkingestraat 41.

NIEUW!

Slechts f5.50 tegen rembour.

Kunstenaars-Harmonika.

NIEUW!

19 toetsen, 4 stemlagen, elke rij 2-korig.
Wezenlijk nieuw aan dit instrument is de won-
derbare afwisseling in de muziek, welke door
het verzetten der registers ontstaat. Men kan
naar verkiezing afwisselend met een **clarinetten-**
of een **fluitentoon** spelen. De balg is met twee
dubbelbalgen; daardoor zeer uitrekbaar. Klavia-
tuur voorzien met vele klankringen. De harmonika
is duurzaam en solied bewerkt en vindt daardoor
een gretigen aftrek.

Geïllustreerde Prijscouranten van alle soorten
muziekinstrumenten worden op aanvraag gratis
en franco toegezonden.

HEINRICH SUHR,

**Groothandel in Muziekinstrumenten,
ARNHEM (B.)**

ZAADKORRELS.

Miskien uwe plaats niet: gij staat er
om te hantelen, te lijden en te over-
winnen.

Wie zijne tong tot eene roede maakt,
waarmee hij anderen wil slaan, moet vaak
zijn rug aan tuchtiging prijsgeven.

Geniet wat God u toe wil voegen,
Mis willig wat gij niet geniet:
Want ieder stand heeft zijn genoegens,
Een ieder stand ook zijn verdriet.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Overwinningslied der getrouwen.

Eens juicht rondom des Konings troon
Talloos in tal met feestbetoon
De schaar, door Jezus bloed en kruis
Gekocht, verlost voor 't Vaderhuis.

Verdrukking, schande, kruissmart, haat
Was hier hun deel; veracht, gesmaad
Om hun getrouwheid aan hun Heer,
Wacht nu bij Hem hun eeuwige eer.

Bij 't wandlen in des hemels licht
Zien zij altoos Zijn aangezicht;
En dag en nacht is 's Konings lof
Hun lied bij nieuwe juichensstof.

Richt, Heer, bevestig onzen voet
Op 't pad, gemerkt ook door hun bloed;
Van hun geloofsstrijd deelgenoot
Blijke onze trouw trouw tot den dood!

O God, schenk dan door Uwen Geest,
Dien zegen van het Pinksterfeest,
Ons tot volharden moed en kracht
Tot al het werk hier is volbracht.

HET PINKSTERFEEST.

Nog enkele dagen en wij vieren, zoo God wil, weer het Pinksterfeest. Een korte overdenking over bovenstaand onderwerp ligt dus voor de hand.

Het Pinksterfeest staat aan het einde onzer christelijke feesten. Dit is niet toevallig, maar naar noodzakelijke orde.

Gemakkelijk valt het in te zien, dat onze feesten

nauw met elkander samenhangen, maar ook dat zij te samen een opklimmende reeks vormen.

Eerst hebben wij het Kerstfeest, het feest der belofte, het feest van het kind. Middelpunt is het kind in de kribbe. Wij zien het in doeken gewonden. En het is ons een zinnebeeld hoe wij hier ook de hoogste en heerlijkste heilsdaden Gods als in windselen voor ons zien.

Daarop volgt de sterfdag des Heeren, die dag vol ontroerende ernst en heilige majesteit, en die toch met recht de Goede Vrijdag heeten mag, de dag der verzoening met God.

Dan volgt het Paaschfeest, het feest der overwinning op dood en graf, het feest dat Jezus openbaart als de Vorst des levens, en in Zijn verrijzenis ons de heerlijkste toekomst ontsluit.

Ten laatste, na den dag der Hemelvaart (den dag der kroning van onzen Heiland), het Pinksterfeest: het feest der voltooiing. Alles wat gedaan was werd nu als het ware vruchtbaar gemaakt, werd nu in werking gesteld door den H. Geest.

In één opzicht staat het Pinksterfeest achter bij het Kerstfeest en het Paaschfeest: het heeft geen rijkdom van aanschouwelijke verhalen, geen tooneelen, die ook tot de verbeelding spreken.

De uitstorting van den H. Geest op dien heugelijken Pinksterdag ging gepaard met enkele zinnebeeldige teekenen: vuurtongen; wind en 't spreken in vreemde talen. Petrus verklaard daarna in eene bezielende toespraak de beteekenis van wat daar geschiedde, en als eerste geestelijke vrucht werden enkele duizenden tot het geloof gebracht. Ziedaar het verhaal, rijk aan inhoud, maar niet zoo aangrijpend bij eerste kennismaking dan de Kerstverhalen van engelen, herders en wijzen, of de berichten van 's Heeren verschijning na Zijn opstanding. Toch hebben wij reden om het Pinksterfeest, het

laatste in de reeks onzer christelijke feesten, het hoogste te noemen; het feest waarop ons verkondigd wordt, dat God al Zijn beloften heeft vervuld.

Het Pinksterfeest is het feest der vervulling; niet maar van die woorden uit de profetie van Joël waarvan Petrus in zijn prediking spreekt (Hand. 2 : 16—21), maar eigenlijk van al wat God aan Zijn volk had beloofd. Zou niet, volgens die bekende uitspraak (Jer. 31 : 32) het Nieuwe Verbond Gods met Zijn volk hierin bestaan, dat de Heer Zijn wet in hun binnenste en in hun hart schrijven zou? Welnu, dat is wat geschiedde op dien Pinksterdag, toen zij allen vervuld werden met den H. Geest.

Doch niet alleen hetgeen onder het Oude Verbond was verkondigd, ook wat Jezus zelf aan Zijn discipelen had beloofd, werd op dien Pinksterdag verwezenlijkt. Hetgeen de Heer in Zijn afscheidsreden (Joh. 14) had gezegd van dien Trooster, dien Geest der waarheid, dien Hij de Zijnen zou zenden, om de wereld te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel en de vrienden van Jezus in alle waarheid te leiden: dit alles werd men op den Pinksterdag gewaar.

Dat dit zoo was, bleek ook uit de inhoud van Petrus prediking. Die inhoud was geen andere dan: Jezus Christus. Op dien Jezus, dien de Joden gekruisigd hadden, dien God verheerlijkt had, »tot een Heer en Christus gemaakt«, die »dit uitgestort had wat gij nu ziet en hoort«, wijst de apostel zijne hoorders.

Zoo werpt de H. Geest licht op Jezus persoon, op Zijn werk, zet dat werk voort in de wereld, voltooid het.

Deze voortzetting en voltooiing, die blijvende betekenis van wat eenmaal op een bepaalden tijd is geschied, ziedaar wat wij als oorzaak van blijdschap gevoelen en op ons Pinksterfeest vieren.

De Heilige Geest, eenmaal uitgestort, is niet weer weggenomen. Wij leven onder de bedeeling des Geestes.

Dat Jezus' persoon niet tot de voorbijgaande verschijningen in de wereld behoort, dat niettegenstaande de felste bestrijdingen de Gemeente des Heeren blijft en wij mogen spreken van een »eeuwig Evangelie«, dat in alle tijden het geloof de kracht is, die de wereld overwint, dat wij kunnen gelooven en hopen, dulden en werken, en in leven en sterven het eigendom zijn onzes Heeren: dit alles en nog veel meer werkt de Heilige Geest.

Het Pinksterfeest is het feest der bezieling. Wat zou er b.v. zonder dien Geest uitgestort op het Pinksterfeest van het Godsrijk zijn gekomen? Wat zou de vrucht zijn geweest van 's Heilands verschijning in het vleesch, van zijn sterven, van zijn opstanding? Het vuur door Hem op aarde ontstoken, zou in weinig tijds als een kwijnend vonkje zijn uitgestorven.

Wij vieren weldra Pinksterfeest. Zullen wij waarlijk Pinkstervreugde smaken, dan moet ons die feestdag meer zijn dan het herdenken aan het feit van de uitstorting des H. Geestes.

Veel, zeer veel behoefte hebben wij aan *Geestesvuur*, *Geesteskracht* en *Geesteslicht*.

Dat het Pinksterfeest ons biddende vinde; volhardend

biddende. Dat ons bidden een *smeeken* worde, als openbaring van een vurig, dringend verlangen naar een *vervuld* worden met den H. Geest.

Dan zal het Pinksteren worden. Pinksteren allereerst in ons eigen hart, Pinksteren in de Gemeente, Pinksteren ook in menig zondaarsharte.

Geest des Heeren! Kom van boven!

Laaf met uw genadegoed

Alle zielen, die gelooven,

Doe ze blaken van uw gloed.

GR.

B. P.

Uitstorting van den Heiligen Geest.

Zondag 19 Mei. (Handel. 2.)

Het Pinksterfeest herinnert ons aan de uitstorting des H. Geestes, en de eerste uitwerking van die kracht uit den Hooge op de harten der menschen te Jeruzalem. Het Joodsche Pinksterfeest viel op den vijftigsten dag na 't feest van den uittocht uit Egypte en herinnerde aan de wetgeving op Sinaï, was tevens 't feest der eerstelingen van den tarweoogst, welke beide dingen zeker wel iets symbolisch hebben van het werk des H. Geestes, die Gods wet op de vleeschen tafelen des harten grift; terwijl bij de uitstorting de eerstelingen uit Israël werden toegebracht.

Gelijk de Heer juist op 't Israelitisch Paaschfeest het ware Paaschlam ten kruisdood overgaf, zoo behaagde 't Hem ook juist op hun Pinksterfeest de uitstorting des H. Geestes te doen plaats hebben, als wanneer vele Israelieten van heinde en verre zich te Jeruzalem bevonden om van dit heerlijk feest getuige te kunnen zijn.

Na de Hemelvaart hadden de discipelen in 't gevoel hunner gewichtige roeping en eigen zwakheid, en pleitende op de belofte huns Meesters voortdurend gebeden, zich nauw aan elkander aansluitende in de stellige geloofsverwachting, dat de beloofde Trooster weldra komen zou; en zoo vinden wij op den Pinksterdag, in den vroegen morgen, eene schare van 120 personen in één van de bijgebouwen des tempels eendrachtig bijeen, bereid om de hemelsche gave te ontvangen.

Daar opeens wordt een vreemd geluid vernomen, als van een krachtigen wind, die het gansche huis vervulde, terwijl boven hen tongen als van vuur zweefden, die zich op hunne hoofden neerzetten. Ziedaar dus de beloofde doop met den H. Geest en met vuur, waarvan Johannes de Dooper reeds gesproken had. Maar het zou bij deze uitwendige teekenen niet blijven, de wonderbare kracht van dezen hemelwind en dit hemelsche vuur zou zich in de jongeren onmiddellijk openbaren.

Wel verre van met vrees en angst vervuld te worden bij deze wonderbare verschijning en de vlucht te nemen, werden ze allen vervuld met den H. Geest, en was op eens alle schuchterheid van hen geweken, zoodat zij met vrijmoedigheid begonnen te spreken, tot groote verbazing van de op 't vreemde gedruisch toegestroomde menigte, want van welk land ook, zij hoorden deze eenvoudige Galileërs in hunne verschillende talen de groote werken Gods verkondigen. Wel een onwederlegbaar bewijs, dat men hier met een Goddelijke werking te doen had, waarbij de jongeren als gewillige werktuigen dienst deden.

De indruk, die dat alles maakte, was dan ook geweldig en de Geest der waarheid zou hier een heerlijke overwinning behaald hebben, ware 't niet, dat een deel zich door den leugengeest had laten gebruiken, dit wonder verklarende door de discipelen van dronkenschap te beschuldigen, waardoor voor menig een de gezegende kracht der waarheid verloren ging.

Evenwel, deze beschuldiging gaf aanleiding dat Petrus opstond, om ze krachtig te weerleggen en meteen eene heldere verklaring te geven van het gebeurde voor degenen, die oprecht naar waarheid dorsten. Met bewijzen uit het O. Testament toonde hij aan, dat deze gebeurtenis reeds vroeger voorspeld was door Joël, den Profeet, om vervolgens aan te toonen, dat Jezus de Nazarener, die door hen gekruist was, door God opgewekt en tot een Heer en Christus gemaakt was, waarvan deze zending des H. Geestes aan Zijne jongeren het heerlijk gevolg was.

Deze treffende rede drong zoodanig door, dat menig een de krachtige werking des Geestes in zijn hart, niet langer weerstand kon bieden en in verslagenheid uitriep: »Wat zullen wij doen mannen, broeders?« Gelukkig mocht Petrus in naam Zijns Heeren daarop een antwoord geven, dat vertroosting bevatte voor hen, die zich aan de zijde van Jezus en Zijne discipelen wilden scharen, zulks openlijk belijdende door den doop; waarop niet minder dan 3000 zielen tezelfden dage der gemeente van Christus werden toegedaan, die 't woord des Evangelies gaarne aannamen. God gaf door Zijn Geest Zijn wetten in hunne harten, zoodat zij van harte gehoorzaam werden; een schare van eerstelingen Gode gewijd.

a. Zoo kwam dan de Trooster, de Leidsman, de H. Geest volgens de gegeven belofte op den van God bestemden tijd, nadat alles vooraf volbracht was en de tweede Adam aan Gods rechterhand zat, als 's menschen Vertegenwoordiger, en toen hier op aarde bereidwillige, biddende, verlangende harten Zijne komst geloovig verbeiden.

Wanneer ook bij ons die stemming gevonden wordt en wij waarlijk den H. Geest wenschen te ontvangen, eendrachtig en volhardend daarom biddend, dan zullen ook wij de werking des H. Geestes ervaren en aanschouwen; maar wanneer ons hart met de wereld vervuld is, dan is 't niet ontvankelijk voor den H. Geest.

b. De uitstorting des H. Geestes is een vertroostend bewijs voor Jezus' discipelen van Zijne waarheid, Zijne macht, Zijn zitten aan Gods rechterhand, maar tevens

een verpletterend bewijs daarvan, voor Zijne vijanden, die daaruit zekerlijk kunnen weten, dat God Hem tot een Heer en Christus gemaakt heeft voor Wien eens alles moet buigen.

c. Wind en vuur zijn de uiterlijke teekenen. Krachtig, onweerstaanbaar alle tegenstand omverwerpende als de wind; brandende ijver, gloeiende liefde, louterende heiliging als 't vuur; waarlijk, dat was een ander en beter vuur, dan wat eens de profeet Elia van den Hemel bad en wat ook de discipelen eens over Samaria wilden bidden.

d. God prijzen met vreemde talen, dat was de uitwerking. Herstelling der eenheid van den gevallen mensch met God; en van menschen met menschen, die elkander vreemd waren, dat is het gezegende werk van Gods Geest, die ook de Geest der Liefde is.

e. Overtuiging, zelfbeschuldiging, verslagenheid des harten bij de zondaren, die naar redding doet vragen en den Gekruiste zoo recht dierbaar doet worden. Hoe zou dat zonder den H. Geest, den Geest der waarheid bij den zondaar ooit gevonden worden? Weerstaan wij dan niet den H. Geest, door naar leugentaal te hooren, die ons valschelijk zoekt gerust te stellen, maar zoeken wij voor onze onrust de ware Rust aan Jezus voeten, gelijk die 3000 op den Pinksterdag.

f. Die Zijn Woord gaarne aannamen, werden gedoopt. Die alleen komt ook den doop, als met Christus vereenigen, toe; en dat was volgens 's Heilands bevel. (Marc. 16 : 16).

N. P.

K. K.

Gemeentelijk en kerkelijk leven.

Wat is er verschil tusschen *gemeentelijk* en *kerkelijk* leven? Weet gij dat niet, geachte lezers van »De Christen«? Mij dunkt, gij zult dat weten, want immers gij zijt geen vreemdelingen in Jeruzalem!

Toen de Heere op den Pinksterdag door Zijnen Geest de gemeente stichtte, kwam er in Jeruzalem *gemeentelijk* leven. Het ontstaan van de gemeente is een wonder Gods op aarde; een wonder zoo onbegrijpelijk groot, want zij is niets minder dan eene nieuwe schepping. Paulus in zijn brief aan de Efeziërs is door dat wonder als in eene heilige, hemelsche verrukking. In het Oude Testament bestond zij niet; toen was zij nog eene *verborgenheid*, maar met de komst des H. Geestes ontstond zij. Volgens I Petr. 1 : 12 waren de Engelen begeerig om in te zien hoe God het raadsbesluit der verlossing zou uitvoeren. Zoo ook waren zij evenzeer begeerig te weten hoe het raadsbesluit van de uitverkoren gemeente zou tot verwezenlijking komen. (Efez. 1 : 4.)

Daar na met den Pinksterdag door Gods herscheppingswerk de gemeente ontstond, maakte die ontstane gemeente aan de overheden en machten in den hemel (Engelen) bekend de veelvuldige wijsheid Gods (Efez.

3 : 10.) God, van Wien de raadsbesluiten zijn, kan die ook alléén volvoeren. Hebben de Engelen Hem als Schepper verheerlijkt, als Herschepper doen zij dat ook. De gemeente voert op tot bewondering en lof. Zoo is de gemeente op aarde eene volstrekt hemelsche schepping. God brengt door Zijn Geest alléén het leven in de doode zondaren.

»De Geest is het, die levend maakt.« God is het ook, die door Zijn Geest die wedergeborenen tot één lichaam doopt. Het van den Heere ontvangen leven is vereenigd met het leven aller levend gemaakten. Onmogelijk kan er bij ons gemeentelijk leven zijn, zonder door wedergeboorte tot Christus gemeente te behooren. Zij, die dat leven bezitten, leerden weenen over zich zelve als gevallen Adamskinderen en over alle de zonden van het vroegere duistere levenstijdperk. Maar, als daar nu uit verlost, roemen zij in den volmaakten Zaligmaker, door Hem verheven tot kinderen Gods. Hoewel zij in hunne persoonlijke heiligheid wel de begeerte naar volmaking hebben, zonder de werkelijkheid daarvan nog hier te bezitten, houden zij rekening met Christus, die hen eenmaal tot volmaking brengen zal. Hun smart over de onvolmaaktheid is niet die der wanhoop, maar is met hoop aan de smart eener barende vrouw gelijk, welke door haar te verkrijgen kindeke in vreugde zal veranderen, evenals wanneer de moeder haar kind in de armen heeft. In dat leven neemt Christus een eenige plaats als Zaligmaker in, zoodat de roem der gemeente alleen is in Hem, den Gekruiste. Daarbij zien die verlost in elkander een wonder Gods, en dat is het zalige en hemelsche in de gemeenschap der heiligen. Door eeuwige Goddelijke liefde nu in dien hoogen en nieuwen staat ontvingen zij in zich een deel van die liefde, en die liefde is meer dan de met de schepping verkregen liefde; zij is in wezen aan de Goddelijke verlossingsliedte gelijk. In de gemeente van Jeruzalem, als in de anderen, werd dit voor Joden en heidenen openbaar. Zij, die vroeger door besnijdenis en voorhuid als door een muur van elkander gescheiden waren en in vijandschap elkander verwierpen, waren nu door het geloof in den Gekruiste op Golgotha elkander tot broeders geworden en leefden nu met en voor elkander als gemeente van den levenden God, met Christus als Hoofd en Heere, maar ook Bruidegom.

Dat leven nu, dat gemeentelijk leven, kende men niet, omreden de gemeente er niet was. Wel was er onder de Oud-Testamentische vromen een geestelijke verwantschap der zielen, zooals in de ontboezemingen van *Ruth* openbaar werd: »Uw volk is mijn volk en uw God is mijn God.« Maar evenals het leven in de verlossing vóór de volbrachte verlossing op Golgotha in nevelen was, zoo kon ook het gemeentelijk leven vóór de stichting der gemeente in Jeruzalem, niet in werkelijkheid zijn.

Daarentegen was bij Israël, en vooral in Jeruzalem in die dagen een sterk kerkelijk leven aanwezig. Het volk was in dien tijd over het geheel revolutionair, maar met dit onderscheid dat het de *vreemde* heerschappij van Rome wilde verwerpen, doordat er een uitzicht was

op de regeering van hun Messias. Hem begeerden zij als Koning en begroetten Hem met Hosannah. Als zoodanig is de revolutiegeest in onze dagen niet. Zij is een gevolg van de verwerping van God en Zijn gezalfden Zoon (Ps. 2). De rijken van dien tijd waren meer volbloed ongeloovig en leefden zooals de gelijkenis van den rijken man en den armen Lazarus ons leert voor het vleesch. Maar toch was de godsdienstige hoofdrichting dier dagen rechtzinnig. Luide werd er geroepen: »Des Heeren tempel!« »Des Heeren tempel!« De offeranden werden naar de wet gebracht. De tienden ontbraken toen niet in het schathuis. De feestdagen werden met nauwgezetheid gevierd, sommigen geboden boven eisch gehouden en proselieten maken was aan de orde. (Dit mag voor onze gemeente wel tot overdenking zijn.)

Daarbij een ijver voor het zuiver houden van de wet en de profeten, kortom, het kerkelijk leven schitterde in die dagen.

Maar met al dat uitwendige was er geen ware liefde tot God en den naaste; geen zoeken van het verlorene en een leven vol van verdorven zeden. Vorm van godsdienst, maar geen ware godsvrucht. Een eeren van God met de lippen, maar een verre zijn met het hart van Hem. Hoe bedriegelijk was dat kerkelijk leven. In dat leven was hoogmoed, eigengerechtigheid, nijd en vervolging, en Christus de Stichter der gemeente werd een offer van het *kerkisme* der Joden en later leerde de gemeente dat zelfde lijden kennen en vervulde daarin de overblijfselen van het lijden van Christus. Maar zoo hoor ik mij toeroepen: dat waren Joden, die zich tegen den Heere en de gemeente stelden; maar is dan het kerkelijk leven in de Christenheid even zeer tegen het gemeentelijk leven?

Ik heb er op gerekend dat die aanmerking zou kunnen komen, maar u heeft mij daardoor nog niet verslagen, want het christelijk *kerkisme* is van Joodsch karakter en oorsprong. Let maar eens goed op wat het kerkelijk leven is onder het christendom. Een vormelijk nakomen van Goddelijke, verment met menschelijke wetten.

In Rome kan men een kerkheilige worden zonder Christus. In Genève wordt men tot den staat van geloovige verheven als men buigt voor de Kerkleer. In Augsburg vermogen kerkelijke doop en avondmaal het vermogen van kerkelijke wedergeboorte en Christusmededeeling. Zoo kan men in het Romanisme en Protestantisme tot het kerkelijk leven komen zonder feitelijk tot Jezus' gemeente door wedergeboorte te behooren. Nu heeft dat kerkelijk leven wel beteekenis voor huisgezin, maatschappij en staat, maar is toch geen gemeentelijk leven en waar nu dat kerkelijk leven in Zeloten kerkisme ontaard treedt het vijandig op tegen de gemeente van Christus.

Als de Heere in Rome een ziel redt, is die geredde een prooi der vervolging even zoo zeker als in Israël. Ook wanneer de Heere in de doorleerdienst versteende Protestantsche kerken menschen tot het leven in Christus leidt, blijven zij zelden vrij van dezelfde vervolging.

Vleeschelijke godsdienst is tegen Christus en Zijne genade-verlossing. Nu behoort het tot den adeldom van de Baptisten en in nevenverwante geloovigen onder het Christendom dat voor hen Christus, de absoluut eenigen Zaligmaker, staat boven allen en alles en gemeentelijk leven wordt voorgestaan als het leven door den Heer begeert en bewerkt. Maar was niet in alle eeuwen en in alle landen hunne ondervinding, dat in het Kerkisme de Joodsche vervolgingsgeest tegen hen was? Evenals de zoon der dienstbare Ismaël tegen den Zoon der belofte, Izak was, zoo is het kerkisme het Goddelijk leven vijandig. Het gemeentelijk leven kan en wil lijden om 's Heeren wil, maar het gewoon kerkelijk leven strijdt met vleeschelijke wapenen van afkeer, verguizing, uitwerping en zelfs van moord.

Zoo de Heere wil later meer daar over.

HENGELO (O.)

J. DE HART.

Ambten en bedieningen.

En dezelfde heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leeraars.

Efez. IV : 11.

Het bestaan van ambten en bedieningen in de Gemeente des Heeren is een schikking van zijn heiligen wil. Hij heeft, zegt de apostel in den brief aan de Efeziërs, sommigen tot apostelen, sommigen tot profeten, en sommigen tot herders en leeraars GEGEVEN. En in verband met hetgeen voorafgaat schijnt dit alleszins zoo te moeten worden opgevat, dat het niet alleen beteekent, dat Hij zelf het is, die aan de gemeente apostelen, profeten, evangelisten, herders en leeraars geeft, maar ook, dat hij het is, die, door de wijze en vrijmachtige uitdeeling zijner geestelijke gaven, aan sommigen in de gemeente geeft apostelen, aan anderen profeten, aan anderen evangelisten, aan anderen herders en leeraars te zijn.

Aan elk een; dit ging vooraf; aan elk een is de genade gegeven, naar de mate der gave van Christus (zie vers 7 en volgende). Hieruit leeren wij, dat ook in de christelijke kerk de volstrekt uitwendige gelijkheid een hersenschim is, welke door de apostolische schrift geenszins wordt bevorderd. Neen, voorwaar, het is veeleer de verscheidenheid der bedieningen met de verscheidenheid der gaven in verband, welke aan de eenheid en de wasdom der Gemeente bevorderlijk is! Maar ook dit leeren wij: indien de apostolische schrift ons elders toeroept, dat hij, die een opzienersambt begeert een voortreffelijk werk begeert, het niemand in den waan, behoeft te brengen, dat het ieders zaak is een opzienersambt te begeeren. Het is slechts de zaak van dien belijder, wiens verstand en geweten niet behoeven te worden omgekocht, om hem te doen gelooven dat het hem van Christus gegeven is dit ambt te bekleeden.

Eindelijk leeren wij hier ook nog, dat een iegelijk, die in de gemeente door ambt of bediening mee een zeker aanzien verwaardigd is, te allen tijde met allen ootmoet moet indachtig zijn, dat gegeven goed verplichting maakt.

Dr. N. BEETS.

God doet ook nu nog wonderen.

„Geloof u, dat er een God is, die nu nog wonderen doet? Ik zeg u: Neen. Waar zien wij heden ten dage zooiets als de voeding van den profeet Elia door raven; waar is een wonder, zooals de weduwe te Sarepta er een heeft ervaren?” Ik noodigde den aldus sprekenden uit, den volgenden morgen bij mij aan huis te komen. Op het bepaalde uur kwam hij voor mijn huis, en met behulp van den tram reden wij samen naar een ietwat afgelegen gedeelte der stad. Spoedig was de plaats onzer bestemming, een hoog gebouw van vier verdiepingen, bereikt. We moesten vele trappen klimmen, voordat we eindelijk heel boven voor de deur van de bedoelde kamer stonden. Na ons kloppen opende een oude dame de deur en we gingen een dakkamertje binnen. Men kon het vertrekje niet armoedig noemen; de zindelijkheid en orde, die er in heerschten, maakten een zeer aangename indruk op ons. In een bed tegen den muur lag een zieke, magere vrouw, die ons bij het binnentreden de sneeuw witte, haast doorschijnende hand toestak en ons vrolijk begroette. Toen ik naar haren welstand vroeg, gleed een vriendelijk lachje over haar ingevallen gezicht en zei zeide: „Dank u wel, 't gaat mij vandaag zeer wel; kijk toch eens, hoe liefelijk het voorjaarszonnetje door de ruiten kijkt.”

Wij gingen naast haar leger zitten en toen vertelde zij ons, dat het vandaag juist 35 jaar geleden was, dat zij te bed had moeten liggen. Als meisje van acht jaar was zij van een wagen gevallen en had haar ruggegraad bezeerd; van dien dag af had zij haar bed niet meer kunnen verlaten. „Mijn vader is al lang gestorven,” zoo vertelde ze verder, „bijna acht jaar geleden stierf ook mijne moeder. Deze dag was de treurigste van mijn leven. Vermoeid van den arbeid, was zij op een avond, tegen haar gewoonte, in dien leuningstoel gaan liggen, toen ik merkte, dat zij plotseling het hoofd terugtrok en de oogen sloot. Ik wilde rechtop gaan zitten om te onderzoeken, maar de schrik verlamde mijne ledematen, toen ik de koude handen der dierbare aanraakte — mijne moeder was dood. Schrijend lag ik voor het lijk; de laatste menschelijke steun scheen voor mij verloren te zijn. Wat zou er van mij worden? slechts onder groote smarten kon ik mij in de kamer bewegen, van uitgaan was geen sprake. Het laatste stuk brood was verteerd. Of er nog geld voorradig was, dat wist ik ook niet en hoe kon ik, de zieke, voor een begrafenis zorgen? Had dan de Heer, die tot nu toe zoo genadig geholpen had, mij geheel en al verlaten? Het scheen zoo. Plotseling werd er aan de deur geklopt en daar kwame een vrouw binnen — de verhaalster wees op de dame, die ons open gedaan had, — „die ik in 't geheel niet kende, ja, nog nooit gezien had. De Heer moest ze tot mij hebben gezonden. Met de komst van deze mijne verpleegster was dan ook opeens

alle nood geëindigd, en sinds deze 35 jaar heeft het mij aan niets ontbroken, dag aan dag heeft God voor mij gezorgd, ja, mij nog meer gegeven dan ik noodig had." Bij deze woorden wees zij op een oud harmonium, dat in den hoek van de kamer stond op een tafel en op verscheidene platen, die aan den muur hingen: „Dit alles heeft mij de Heer gegeven." Op mijn vraag, of zij ook nog door andere lieden of vrienden bezocht werd, antwoordde zij vriendelijk: „Zeker, sinds de laatste jaren krijg ik haast iederen dag bezoek uit de buurt van menschen, die altijd terug komen en welken ik niet genoeg van de liefde Gods kan verhalen. Hoe goed is toch onze trouwe Vader in den hemel! Willen wij niet ook nu met elkander Hem voor zijne goedheid danken?" Een plechtige stilte heerschte in de ziekenkamer; zij werd tot een heiligdom.

Na het gebed namen wij afscheid en spoedig stonden wij weer buiten op de straat. Mijn begeleider zeide: „Ik denk, dat er toch nog wonderen zijn, men moet maar de oogen open doen, om ze te zien."

INGEZONDEN.

12 Mei 1867--1907.

Het was voor de familie Blaak en eenige broeders en zusters een blijde dag, omdat br. Blaak en echtgenoot den dag mochten herdenken, dat zij voor 40 jaar in den echt verbonden waren, en dien dag meenden zij niet ongemerkt te mogen laten voorbijgaan. Zoo was dan de gansche familie met broeders en zusters samen gekomen ten huize van br. Blaak, en toen wij binnen kwamen, ontvingen we den indruk, dat de Heer groote dingen had gedaan, waarover wij verblijd mochten zijn en dat dit door meerderen gevoeld werd bleek alras toen we samen aanhieven Ps. 108 : 1 en 9 : »Loof, loof den Heer, mijn ziel, met alle krachten« enz. en vers 9 : »Maar 's Heeren gunst zal over die Hem vreezen« enz., hoe heerlijk klonken die toonen. Ieder gevoelde nog meer dan anders de waarheid van deze woorden en voorzeker niet het minst onze br. en zr., wier 40-jarig feest wij met elkander vierden.

Ook het lichamelijke van den mensch werd niet vergeten. Daar klonk het weer: »Geprezen zij des Heilands naam, aanbid Hem, geeft Hem eer«. Aan het juichen door psalm en lied kwam schier geen einde.

Ook onze oude zuster, de wedw. Heikens, was mede in ons midden om de feestvreugde te verhoogen. Tot het gelukwenschen was stof in overvloed. Zoo ging de tijd voorbij in vroolijke stemming en het uur van scheiden brak voor velen veel te vroeg aan. Toen men ten slotte nog gezongen had Gez. 180 : 1 en 4 ging men in blijde stemming uiteen, met de gedachte vervuld, dat de Heer alles heeft welgemaakt, Zijn Naam zij geprezen.

Zeker zullen onze br. en zr. Blaak dien dag nog lang in gezegend aandenken houden. Zoo zij het.

VALTHERMOND, 18 Mei.

K. KRUIT.

EEN EN ANDER.

•• Bekeering onder de Mohammedanen. Uit Algiers vernemen we, dat hoe zwaar de arbeid onder de Noord-Afrikanen (Mohammedanen), gedurende 17 jaren van schijnbaar vruchteloos pogen, ook geweest, er in de laatste paar jaren een verblijdende verandering gekomen is. Er worden heerlijke bewijzen gezien, hoe God fanatistische vijanden des Evangelies tot trouwe, oprechte belijders van Jezus maakt. Het Woord Gods betoont ook hier zijne kracht. Twee weesmeisjes, dochters van een Mohammedaanschen priester, namen Jezus als hun redder aan, en leiden sedert een werkelijk geheiligden levenswandel. Een man, die openlijk beleed een dief te zijn, is nu een gehoorzame discipel des Heeren. Een ander, die zoo ruw en heftig van karakter was, dat hij zich bij ieder, die hem kende, gehaat en gevreesd maakte, is nu geheel vredelievend en stil. De groote verandering in zijn leven, heeft weer anderen opgewekt en tot den Heer doen komen.

De tegenwoordige tijd is een bijzonder gunstige voor den arbeid; de Islamieten schijnen onrustig te worden, gelegenheden om hun het Evangelie te brengen, zijn er meer dan ooit te voren. De lieden beginnen met het ongenoegzame en hulpeloze van hun godsdienstigen vorm te gevoelen. Moge dit nog meer zoo worden!

N. v. B.

Wel vermeldenswaard.

Men verzocht ons in ons blad melding te maken van het 11de jaarverslag van het zeemans- en volkskoffiehuis te Vlaardingen, 1 Mei 1906—1 Mei 1907. Dit hnis is al van even algemeen belang als onze Tehuizen voor Militairen, vooral voor de jongens op de haring-visschersvloot en andere zeelieden, die, uit verschillende deelen des lands, daar na menige stoere zeetocht binnen komen en wel behoefte hebben aan een vriendelijk, gezellig en geriefelijk »tehuis«, waar ze tevens teruggehouden worden van in een vuile kroeg onder de macht van de nootlottige drinkgewoonte te geraken. Vlaardingsch zeemanshuis verdiend de steun en voorbede van alle Christenen.

N. v. B.

Tot nog toe vergeefs

wacht ik op vele inteekenbiljetten voor het fonds voor hulpbehoevende gemeenten. Mijn geduld is nog niet uitgeput; maar ik verzoek toch vriendelijk en dringend aan alle broeders en zusters, die er nog geen werk van maakten, hun biljet of aan ons, of aan den secretaris hunner gemeente te willen afgeven. Is iemand beslist ongenegen om eenigen steun te verleen of een klein

bewijs van belangstelling te geven, die teekene dan alleen het biljet met zijn of haar naam en geve het vervolgens blanco over, dan weten we toch wat.

Minzaam aanbevelend,
STADSKANAAL.

JOH. DE VRIES GZN.,
Penningm. der Sub. Com.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen door br. Laansma van Mr. C. B. te Grand Rapids 1 Dollar; van Mr. G. J. te W., idem 1 Dollar; van Mr. A. G. te Garfield, N. J. 1 Dollar; van J. Z. te Muntendam f 6.47 1/2. N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Ontvangen van br. T. B. te Nijega, Small. f 4.00.
N. v. BEEK.

Voor den Unie-cent.

Ontvangen van br. H. ter Braak te Zutphen f 1.
F. J. VAN MEERLOO, penningm.

Er moet

meer haast gemaakt worden door de Gemeenten voor de Unie-Verg., die, D. V., 10 en 11 Juli te Sneek zal gehouden worden, anders kan onmogelijk

DE AGENDA

op tijd klaar. Onderwerpen ter behandeling zijn nog zeer weinig ingekomen en nog maar eene toezegging

REFERAAT.

Moge de Pinkster-Geest over allen vaardig worden, opdat wij eene voor allen gezegende Alg. Verg. mogen hebben. Zij het, in al de Gemeenten, de volhardende bede tot Hem, die verhooren kan en wil.

In afwachting,

ZUTPHEN, 14 Mei 1907.

B. ROELES,
Secr. der Unie.

Advertentiën.

∴ Heden overleed, na een smartelijk lijden van slechts eenige dagen, mijne geliefde echtgenoote en zorgdragende moeder onzer 4 nog zeer jeugdige kinderen

TRIENTJE STAAL,

in den leeftijd van slechts bijna 33 jaar.

Zij ging heen in vast vertrouwen op haren Heer en Verlosser, die zij in haar leven leerde kennen en liefhebben. Die Heer moge ook ons sterken en vertroosten in deze smartelijke beproeving.

N. v. KLINKEN,

NIEUW BUINEN, 14 Mei 1907.
(De begrafenis zal plaats hebben Zaterdag a.s.)

SOLI DEO GLORIA.

Zoo de Heer wil en zij leven, hopen onze geliefde Ouders,

J. R. REILING

en

L. FORSTEN,

den 23sten Mei e.k. den dag te herdenken, op welchen zij voor **25 jaar** door den band des huwelijks zijn verbonden. Dat God hen nog lang moge sparen, is de wensch van hunne dankbare Kinderen.

DROUWENERMOND, Mei 1907.

A L L E N,

van nabij en van verre, mijnen dank voor de vele bewijzen van hartelijke belangstelling, betoond op 11 Mei j.l.

Onze huiskamer scheen wel een bloempark; trouwens het is ook beter bij 't leven elkander de bloemen te vereeren, dan op het graf te strooien. Het leven heeft op zich zelf al doornen genoeg, er behoeven geene kunstmatig gekweekt worden.

Daarom nogmaals — ook namens mijne familie — allen hartelijk dank, die medegewerkt hebben dien dag — niet alleen aangenaam — maar ook ten zegen voor ons te doen zijn. Moge de Heere God de gebeden verhooren en de wenschen vervullen.

Met broedergroete in Christus

B. ROELES.

ZUTPHEN, Mei 1907.

Organola. Prijsverlaging.

Vanaf heden worden de ORGANOLA's door mij geleverd als volgt:

18 accoorden	f 15	} met inbegrip van Liederboek, tevens handleiding
24 „	- 20	
24 „ verstelbaar	- 25	

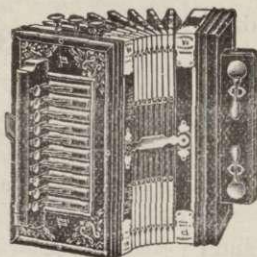
Nu kan iedereen zich een Organola aanschaffen.

Vraag Prospectus.

JOH. DE HEER, Rotterdam.

Ondertrouwd:
KLAAS VELDMAN
 en
HELENA CORNELIA DEURZEN.
 GRONINGEN, 8 Mei 1907.
 Huwelijksvoltrekking D. V. 30 Mei
 e.k.

Echte Hollandia Harmonica's.

Eenig adres voor Nederland van de bekende Hollandia's.
 1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers, Crefelders, etc.

Vraag geïllustreerde Prijscourant gratis bij

JOH. DE HEER,
 ROTTERDAM.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.
 Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.
2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat,
 Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.
3. Evangelische Schotsche Tractaten van *Cheyne Brady*
 prijs per 100 f 0.30.
 (Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen.)
4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat)
 Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.
5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.
6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek.
 door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
7. De wonderlijke gebeurtenis (3e druk) prijs 5 cent.
 (Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop)
8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KIN
 DERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en
 de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.
 Een nitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den
 doop op alle punten wenscht te onderzoeken)
9. De oorsprong van den Kinderdoop.
 Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.
 (Dit is een nitteksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER)

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat), per 100
 ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte
 Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent,
 per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7½ cent, 25 ex. à 5 ct.
 (Dit boekje moet elk christen lezen; 't bepaalt hem bij zijne roeping)

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C.
 MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks f 1.50.
 (Af te geven aan reizende of verhuizende gemeente-leden.)

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder
 lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 ct.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER,
 Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.

't Is bij bestelling voldoende op de strook van den
 postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten verkrijgen op alles 30 procent korting.
 Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

V A R I A.

BEWIJS VAN ECHTHEID.

Iemand, die algemeen als een dronkaard en woesteling bekend stond, werd bekeerd. Zijn vroegere vrienden verachtten hem daarom en bespotten hem als een, die een huichelaar geworden was. Hij antwoordde: „Als je weten wilt of ik een huichelaar geworden ben dan wel werkelijk een ander mensch, moet je mijn vrouw maar eens gaan vragen! Je weet dat ik een ellendige kerel geweest ben en dat ik het weinige, dat ik verdiende, aan sterkendrank geregeld uitgaf. Je weet, dat mijn arme vrouw in 't holle van den nacht bij de kroegen rondsloopt, om mij naar huis te halen; maar je weet niet zoo goed als zij, hoe ik gewoon was tekeer te gaan, te vloeken en haar af te ranselen, zoodat zij soms halfdood op den grond neerviel. Mijn kinderen liepen voor mij weg als voor een tijger en kropen weg als ik thuis kwam.

Thans heb ik een zoo gelukkig thuis, als maar iemand in de stad het hebben kan, en mijne kinderen zijn blij als ik thuis kom. Ik heb een goed loon en gooi het niet meer weg in de kroeg. Gaat nu eens mijn vrouw vragen, als je weten wilt wat er door Gods genade van mij geworden is.”

EEN PERZISCHE FABEL.

Een zeldzaam geurig stukje klei
 Eens in de hand van Satrap lei;
 Het balsemde de lucht in 't rond ... —
 Aldus 't verhaal in Perzer mond.

Getroffen door dien geur, zóó zoet,
 Bracht Satrap 't stukje klei zijn groet
 En vroeg, wie wel dat wonder wrocht;
 Zijn geest vergeefs het antwoord zocht!

„Damaskus-rozen droeg 'k weleer
 In Edens Hof, zóó schoon, o heer;
 En van dien tijd deez' geur 'k versprei ...”
 Zoo sprak het kleine klompje klei.

Is hier voor ons geen wijsheid in? —
 Met Christus elken dag begin!
 Wie 't hoogste heil van Hem verbeidt,
 Diens leven hemelgeur verspreidt!

Naar 't Engelsch van John E. Hurlbut.

J. v. Z.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Gods heerlijkheid.

Oneindig God, uw heerlijkheid,
Voor 't sterflijk oog ten toon gespreid,
Is maatloos, waar ons oog ook ziet,
Maar meldt Uw volle grootheid niet.

Voor U is klein der starren baan,
Voor U een droppel d' oceaan;
Toch toont Ge U voor uw menschenkind
Zoo goed, zoo vaderlijk gezind.

Gij doet ons naar ons falen niet;
Hoe telkens Gij ons struiklen ziet.
Gij reikt, van hulpbiën nimmer moe,
Uw Vaderhand gestaag ons toe.

U, driemaal Heilige, is de kracht,
Het rijk, de heerlijkheid, Uw macht,
Als aard en hemel gaan voorbij,
Toont zich een eeuwge heerschappij.

C. S. A. v. S.

De Heilige Geest en zijne inwoning en leiding. (*)

I. De goddelijke persoonlijkheid des Heiligen Geestes.

»Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt en de Geest Gods in u woont?» (1 Cor. 3 : 16). »Weet gij niet dat ulieder lichaam een tempel is van den Heiligen Geest, die in u is, die gij van God hebt, en dat gij uws zelfs niet zijt?» (1 Cor. 6 : 19). Een geloovige behoort

te »wetene«, dat Hij een tempel des Heiligen Geestes is. Het is een diepgaand gebrek, als hij zich dit niet bewust is, of als hij de heilige goddelijke Persoon niet kent, die in hem woning maakte. Vele geloovigen meenen, dat het er niet zoo zeer op aan komt, of men den Heiligen Geest als een persoon of als een kracht erkent. Daar is echter een groot onderscheid, is de Heilige Geest een persoon, dan zijn wij Hem eerbied, liefde en vertrouwen verschuldigd. Is Hij slechts een kracht dan hebben wij ons slechts aan zijne werking over te geven, staan dan echter in geen persoonlijke betrekking tot Hem. Vele geloovigen weten zoo weinig van den persoon des Heiligen Geestes, dat zij alleen aan Hem denken als aan een »invloed« of »kracht«, diensvolgens begeeren zij die kracht, om er gebruik van te maken. Wie echter den Heiligen Geest, gelijk de Bijbel Hem leert kennen, als een oneindig verheven Persoon kent, die ontdekt, dat de Heilige Geest ons in bezit wil nemen, om ons te gebruiken. Welk een onderscheid of een mensch de goddelijke kracht gebruiken wil, om dat te worden of te erlangen, wat hij zelf wenscht, of dat hij zich zelf den eeuwigen God in de handen legt, opdat Hij hem gebruike! Dit laatste is Gods wil met ons. Op denzelfden oogenblik, wanneer wij ons zelf leeren kennen als een tempel des Heiligen Geestes — bewoond, geleid en ten dienste van dien verheven, heiligen Persoon gewijd — worden wij diep ontmoedigd, en God kan tot zijn recht komen. Hoe overweldigend is, deze waarheid, dat de eeuwige God door den persoon des Heiligen Geestes in ons woont, beschikt, werkt en heerscht!

De Schrift stelt ons den Heiligen Geest voor als een handelende persoonlijkheid; zoo lezen wij (Hand. 13 : 2), dat Hij spreekt en bepaald aangewezen personen tot het zendingswerk afzondert. Hij geeft zijne meening te

(*) Deze verhandeling is van den Duitschen Generaal von Viebahn en wij nemen ze vertaald over uit 'het „Evangelisches Allianzblatt.“

kennen (Hand. 13 : 28); Hij deelt gaven uit en heeft een eigen persoonlijk wil (1 Cor. 12 : 11); Hij openbaart dat, wat Hij weet en onderzocht heeft (1 Cor. 2 : 9—11). Onmogelijk zou men zulks van een onpersoonlijke kracht kunnen zeggen. De Heilige Geest wordt door den Zoon gezonden en getuigt van den Zoon. Hij spreekt niet uit zich zelven, maar Hij spreekt, wat Hij gehoord heeft en verkondigt toekomstige dingen. De Heilige Geest is door het eeuwige Woord Gods met zulk een majesteit bekleed, dat wij zijn heiligen naam slechts met den diepsten eerbied mogen noemen. De Heer onderscheid duidelijk zijn eigen persoon en zijn naam van den persoon en naam des Heiligen Geestes.

Wanneer de lastering van den Heiligen Geest als een zonde aangewezen wordt, die niet vergeven zal worden (Matth. 12 : 31, 32, Hebr. 10 : 29) dan is dat niets bevreemdens, aangezien een mensch, die deze lastering uitspreekt, Dien van zich heeft afgestooten, door Wien al de werkingen der genade op het hart en geweten des menschen uitgeoefend worden. Deze ernstige aangelegenheid omvat tegelijk ook een diepen troost voor al degenen, die onder den vertwijfelenden indruk verkeerden, alsof zij geene genade meer zouden kunnen deelachtig worden, omdat zij meenen de zonde tegen den Heiligen Geest te hebben bedreven. Hun smart en bekommernis is een bewijs, dat zij onder de genadewerking des Geestes staan, die hen wil troosten, wanneer zij slechts geloovig de genade willen erkennen. Hoe helder toont ons dit alles, dat de Heilige Geest een persoonlijkheid is!

Toen Jezus in de heerlijkheid des Vaders ging, verzekerde Hij zijnen jongeren, dat Hij hen geen weezen zoude laten. Hij zou hun een Goddelijken Persoon zenden, dien hun herinneren zoude, wat Jezus hun gezegd had gedurende de jaren zijner omwandeling op aarde. »Het is u nut, dat ik weg ga«, zoo sprak Hij (Joh. 16 : 17). Jezus noemt den Heiligen Geest de »Paraklétos« (= pleitbezorger, voorspraak) of »Trooster«. Ook zegt de Heer van den Heiligen Geest: »Hij zal u alles leeren en zal u indachtig maken alles, wat ik u gezegd heb« (Joh. 14 : 26). Er zijn echter nog meer andere schriftbewijzen voor de persoonlijkheid des Heiligen Geestes. Hij kan bedroefd worden (Efez. 4 : 30), wanneer wij iets doen of spreken wat in Zijne heilige tegenwoordigheid niet betaamt. Hij kan tegen gestaan en uitgebluscht worden (1 Thess. 5 : 19) wanneer wij ons hart openstellen voor invloeden van buiten, die zijn werk tegenstaan of verhinderen.

Gewichtig is ook dit, den Heiligen Geest als »de Geest der Waarheid« te kennen en te eeren (Joh. 16 : 13 en 1 Joh. 5 : 6), en hoe ernstig verantwoordelijk wordt het voor iemand, in wien de persoon des Geestes woning heeft gemaakt, wanneer hij met bewustheid van de waarheid afwijkt! Ongetwijfeld hebben al onze lezers wel dikwijls van den Heiligen Geest gehoord, ook wel aan Hem gedacht en geloofd — maar de vraag geldt hier: hebben wij in onze gedachten, in ons vertrouwen, in onze liefde en toegenegenheid dien heiligen Persoon werkelijk geëerd?

Ieder ware Christen is als wedergeborene door den Heiligen Geest, met hem verzegeld, gezalfd, door Hem verlicht en geleid! Hij heeft het getuigenis van het kindschap en van de erfenis door het onderpand des Heiligen Geestes, die hem ook bekwaam maakt om den wil van God te kennen en te volbrengen. Ook treedt de Heilige Geest in voor de zwakheid der gebeden van Gods kinderen en bidt voor hen met onuitsprekelijke zuchtingen (Rom. 8 : 26). Door Hem, die de Geest der heerlijkheid Gods is, staan de geloovigen voor God, niet meer als »mensen in het vleesch«, in de oude natuur, maar als »mensen in den Geest« (1 Petr. 4 : 14). Door Hem zijn zij in staat hun aangeboren, zondige natuur voor dood te verklaren en in het graf te houden, »de handelingen des lichaams te dooden« (Rom. 8 : 13) en de vruchten des nieuwen levens te vertoonen. Zij hebben verzekering der opstanding (Rom. 8 : 11). Dit is vooral gewichtig: »De Heilige Geest, dien ons gegeven is, is de Geest des zoonschaps, door welken wij roepen: »Abba, Vader!« Dit heeft niemand onder het Oude Verbond beleefd of gekend. Welk een heerlijke gave! De H. G. leert de geloovigen bidden en wekt het verlangen in hen naar de komst des Heeren. »De Geest en de Bruid zeggen: kom!« (Openb. 22 : 17). De onberekenbare waarde van dat, wat de Heilige Geest den geloovige geeft en in hem werkt, is als een volheid, die onuitputtelijk is. »Zoo iemand echter den Geest van Christus niet heeft, die behoort Hem niet toe (Rom. 8 : 9).

Het is de wil van God, dat alle geloovigen, die met den Heiligen Geest gedoopt zijn, de volheid des Geestes ontvangen: »Wordt vervuld met den Geest!« (Efez. 5 : 18). De Heilige Geest wil over ons geheele leven, over alle neigingen, wenschen en gedachten, over onzen geest en ons lichaam, ten volle heerschappij voeren en een stroom van vrede, vreugde en kracht over ons doen komen. Hij kan dat echter slechts doen, als de geloovigen als ledige vaten zijn, ontledigd van zelfzucht wel lust, eerzucht, geldberekening en van alle onreinheid, om zich door Hem te willen laten vervullen. Eerst moet weggedaan, wat Hem verhindert en bedroeft: bitterheid en toornigheid, en gramschap, en geroep, en lastering zei van u geweerd, met alle boosheid (Efez. 4 : 31). Toen de profeten-weduwe door Elisa de overstromende volheid van olie verkrijgen zoude, ten einde in staat te zijn hare schulden te betalen en met haren zonen een nieuw leven der vrijheid te leven, had zij twee dingen noodig: een gesloten deur tegenover de wereld en ledige vaten, om de volheid van Gods gave te ontvangen (2 Kon. 4 : 1—7). Dit is evenzoo met ons in den tegenwoordigen tijd, wanneer wij de volheid des Geestes ontvangen willen. Wij moeten onze zielen door een voor de wereld afgesloten deur der ziele in de stilte der goddelijke tegenwoordigheid laten bewaren, en ons leven, ons willen als een ledig vat dienstbaar stellen, ten einde met de olie des Heiligen Geestes vervuld te worden!

De geloovigen in den tegenwoordigen tijd zijn veelal wel bewust, dat zij machtige werkingen des Heiligen

«Geestes behoeven; het verlangen naar de volheid des Heiligen Geestes wordt uitgesproken in vele gebeden — de Heer zij geloofd daarvoor! De ernstige begeerte, om de geloovigen tot nieuw leven opgewekt te zien worden en door machtige opwekkingen en talrijke bekeeringen den naam des Heeren voor het oog der wereld verheerlijkt te zien worden, houdt vele harten bezig. Deze begeerten en behoeften zijn zeker door den Heiligen Geest zelf gewerkt, en Hij zal ze vervullen. Wij beleven groote en treffende openharingen van de macht des Woords en des Geestes Gods. De Heer is nabij, en de wijze maagden, die olie des Geestes hebben, bereiden hare lampen, opdat zij helder branden. Wanneer men diergelijke begeerten in een vorm omkleed hoort uitspreken, alsof er een nieuwe uitstorting, een nieuw Pinksteren verlangd wordt, dan is dat geen bijbelsche uitdrukking. Het verschijnen des Heiligen Geestes op aarde geschiedde op den eersten christelijken Pinksterdag; sedert woont en werkt Hij in de geloovigen en verzamelt uit de volken dezer wereld de Bruid voor het Lam.

Gelijk Eliëzer, uitgezonden door Abraham, den zoon zijns heeren een bruid zocht (Gen. 24), haar met geschenken, die de vader hun medegegeven had, vereerde, en haar op de woenstijnreis van de liefde en schoonheid van Izaäk, wien Rebekka haar hart gegeven had, zonder hem ooit aanschouwd te hebben, vertelde — zoo ook de Heilige Geest. Hij verzamelt de Bruid, versiert haar met hemelsche kleinnoodiën, doet haar de schoonheid en liefde van haren hemelschen Gebieder kennen, en voert haar Hem tegemoet, die haar verlangend verwacht en haar tegemoet treedt uit zijns Vaders heerlijkheid, om haar te begroeten en haar binnen te leiden tot de bruiloft des Lams. Dit is de weg en het doel, op welken en tot welke de Heilige Geest de kinderen Gods wil leiden. Edoch, Hij leidt hen ook in de dingen des dagelijkschen levens, Hij leidt hen van uur tot uur, wanneer zij in ootmoed en oprechtheid begeeren voor Jezus te wandelen en Zijn Naam voor de wereld te verheerlijken.

Genezing van den Kreupele. — Petrus en Johannes voor den Joodschen Raad.

Opeens was door het Pinksterwonder de kleine schare van Jezus discipelen tot eene gemeente van beteekenis geworden te Jeruzalem en zij beleefden gelukkige dagen in onderlinge eenheid, terwijl de vijanden hen met rust lieten. (Hand. 2: 26, 27.) Het zou evenwel niet lang duren, of dezelfde haat, die hun Meester wedervoer,

zou ook tegen hen ontbranden, gelijk tegen Hem. Aanleiding daartoe zou niet zijn een of andere misdaad, maar een weldaad zijner goddelijke wondermacht.

Petrus en Johannes, hoe verschillend ook van karakter, sluiten zich bij elkander aan en gaan op zekeren dag gezamenlijk ter bidstond door de »Schoone Poort« des tempels. Daar treffen zij een armen bedelaar, die (van zijn geboorte af aan kreupel) dagelijks daarheen gedragen werd, om van de vrome Tempelgangers een aalmoes te vragen, waarvoor hij ook nu zijne hand ophoudt.

De beide Apostelen echter gevoelen zich in staat en gedrongen door den H. Geest, hem iets beters te geven en dan Petrus eerst 's mans aandacht op zich gevestigd heeft zegt hij: »Zilver of goud heb ik niet, maar wat ik heb, dat geef ik u: in den naam van Jezus Christus, sta op en wandel,« en hem de hand reikende, richt hij hem op. De kreupele is genezen en toont zulks, door met hen in den tempel te gaan, wandelende en springende en God lovende.

Dit wekte natuurlijk groote verwondering en toeloop van volk, maar ook een misverstand, want allen zagen op de Apostelen, alsof die de bewerkers van 't wonder waren, en ofschoon dat meer nabij de waarheid was dan 't misverstand van den Pinksterdag, toch gevoelt Petrus zich ook nu gedrongen om de waarheid hulde te doen, door hen op Jezus den Nazarener te wijzen, die, hoewel door hen verloochend en verworpen, hier weer een krachtig bewijs geleverd had, dat hij de Vorst des Levens was, zoodat dit voorval wel een ernstige drangrede voor hen mocht zijn, om zich nog te bekeeren, waar God in Zijne oneindige goedheid hun nog 't eerst met de heerlijke openbaring van Zijnen Zoon begiftigde.

Deze ernstige rede, die nevens 't voorafgegane wonder alle kenmerken der waarheid droeg, miste hare uitwerking niet. Duizenden werden geloovig, maar inmiddels waren ook de Priesters en de hoofdman des Tempels gekomen, die door deze gebeurtenis nog volstrekt niet overwonnen, de Apostelen gevangen namen en, omdat 't nu avond was, des nachts in bewaring hielden, om ze den volgenden dag voor den Hoogepriester en den Raad ter verantwoording te roepen.

Ook daar ontbreekt 't den Apostel echter niet aan woorden, noch aan vrijmoedigheid, (waar de H. Geest hem geeft te spreken) om te getuigen, dat de door hen gekruisigde Christus dezen man gezond gemaakt heeft en 't hun nu allen wel duidelijk moet zijn, dat Hij de Steen is, dien zij, de bouwlieden, verworpen hebben, maar die door God opgewekt en verhoogd is, de eenige Zaligmaker, der wereld gegeven.

Hoewel geenszins geneigd om voor de waarheid te buigen, overlegden zij toch onder elkander, dat tegen zulk een duidelijk teeken weinig meer te doen viel, dan de Apostelen met scherpe bedreiging, van niet meer in Jezus' Naam te spreken, vrij te laten.

Deze echter antwoordden, dat zij Gode meer moesten gehoorzamen dan de menschen; en tot de hunnen teruggekeerd, verhaalden zij hun wedervaren, waarop de gemeente hare toevlucht nam tot God in 't gemeen-

schappelijk gebed, de zaken kinderlijk aan God bloot leggende, aan Hem overlatende, hunne dreigende vijanden in 't oog te houden en Hem smeekende, Zijne knechten met alle vrijmoedigheid Zijn Woord te doen prediken, en teekenen en wonderen tot genezing te doen door den Naam van Jezus. Kennelijk en onmiddellijk werd dit gebed van uit den hemel beantwoord met vernieuwde vervulling met den H. Geest, zoodat zij onbeschroomd voortgingen met de verkondiging des Woords en heerlijke dingen beleefden.

a. Alzoo werd Jezus Woord heerlijk vervuld: »Die in mij gelooft, de werken, die ik doe, zal hij ook doen« enz. (Joh. 14:12).

Het vertrouwen werd niet beschaamd, de Heer wrocht mede door teekenen en wonderen, die daarop volgden, en waren voorheen reeds de duivelen hen onderworpen in Zijnen Naam, voor 't waarachtig geloof zou niets onmogelijk zijn.

Beoefenen wij ook zulk een geloof?

b. Petrus en Johannes gingen samen ter bidstond, hoewel op den Pinksterdag vervuld geworden met den H. Geest. De H. Geest maakt behoeftig en verlangend naar Gods gemeenschap. In dien weg des gebeds vindt Jezus' discipel zijn werk, beter dan wanneer hij uit vischen gaat en de oogst wordt hier ook groter en heerlijker (Joh. 21:3).

c. Zilver of goud heb ik niet, maar wat ik heb, dat geef ik u. Als Jezus volgelingen zilver en goud hebben, moeten ze geen koper offeren, maar hebben ze 't niet, dan moeten zij niet vergeten, dat ze ook op andere wijze nog wel nuttig kunnen zijn in liefde- en hulpbetoon.

Vooraf dienen zij zichzelf te geven tot een voorbeeld, waar men gerust op mag zien en om den ellendige en nooddriftige de hand te reiken, opdat hij opgericht worde.

De kreupele is werkelijk genezen. Hij toont dit, door a. met de discipelen te gaan, b. in den Tempel te gaan, c. wandelen, springen en God loven. Als alle bekeerde menschen deze kenteekenen droegen, zou zeker niemand aan hunne wedergeboorte twifelen, maar als de genezene nog buiten den Tempel bij de wereld blijft bedelen, dan is er geen werk Gods geschied.

e. De vijand is nog onveranderd. Bij de duidelijkste teekenen de oogen sluiten, de waarheid door ongerechtigheid ten onder houden en door dreiging vrees aanjagen. Hoeveel beter is 't, ootmoedig schuld te erkennen voor God en menschen, want die zijne zonde belijdt en laat, zal barmhartigheid geschieden en de tollenaar ging af gerechtvaardigd naar zijn huis, meer dan de Farizeër.

f. Heerlijke toestand der gemeente, wanneer zij niet vreest degenen, die het lichaam kunnen dooden, maar veel meer Hem, die beide, ziel en lichaam, kan verderven in de hel. Zij verwondert zich niet over de vijandschap, alsof haar iets vreemds overkwame (vs. 28) en zij steunt door haar gebed 's Heeren dienstknechten, opdat het werk des Heeren zijnen loop moge hebben.

Waar zulk een geest heerscht, daar zal de Heer zich

niet onbetuigd laten, maar Zijne hemelsche zegeningen schenken.

N. P.

K. K.

Afrika en het Evangelie.

Gen. 9:25.

(Vervolg.)

Zooals ik schreef, bestond er gegronde hoop, dat Afrika spoedig geheel voor de prediking van het Evangelie ontsloten zou worden. Dit is ruim 50 jaar geleden en als ik mij niet vergis, is men nog niet veel verder in het binnenland doorgedrongen. Wel zijn de reeds genoemde ontdekkingsreizigers dit werelddeel in zijn geheele breedte doorgetrokken, waardoor nieuwe volksstammen ontdekt zijn geworden, maar het Evangelie heeft zich onder hen nog geen baan gebroken. Bijna onoverkomelijke moeilijkheden werken daartoe mee. Om niet te spreken van de onbetrouwbaarheid van onderscheidene stammen, en de menigte wilde dieren die het verkeer zoo moeilijk maken, zijn het vooral de ontzettende afstanden, waardoor men van alle verkeer met de buitenwereld afgesloten is en het bijna onmogelijk makend, de zendelingen van het noodige te voorzien. Wel kan hierin langzamerhand verbetering komen, naarmate de Kameroen- en de Congo-zending zich uitbreiden, en niet minder wanneer binnen een vermoedelijk niet meer zoo ver verwijderden tijd de spoor de geheele lengte van Afrika, van Caïro tot Kaapstad doorsnijden zal, waardoor het verkeer aanmerkelijk verkort en vergemakkelijkt zal worden. Ook in dit geval zal, onbewust, handel en speculatie ongetwijfeld mede moeten werken om Gods plannen te volvoeren.

Wat echter bijna nog van groter gewicht is, is de vraag: hoe staat het thans met die vele heiden-christen gemeenten, die ruim 50 jaar geleden in zoo bloeienden toestand verkeerden? Ik moet eerlijk bekennen, dat ik niet meer zoo op de hoogte ben van de verschillende berichten uit de heidenwereld als in mijn jeugd. Of dit aan mij ligt, dat ik er de latere jaren minder werk van gemaakt heb, of aan de schaarschte der berichten, kan ik niet zeggen, maar dit weet ik wel, dat men er hier niet veel van hoort of ziet; en ook, dat er omstandigheden geweest zijn en nog zijn, die ontegenzeggelijk groote schade aan het werk Gods toegebracht hebben.

Welke dat zijn? In de eerste plaats de Europeesche politiek. Deze heeft Afrika tot een twistappel gemaakt van bijna alle groote natiën. Verscheidene Europeesche landen hebben zich als hongerige wolven op dat werelddeel geworpen en er zich een stuk van toegeëigend en trachten voortdurend hun gebied uit te breiden. Ieder hunner ziet slechts naar eene goede gelegenheid uit om op een begeerd stuk de hand te leggen of het eene andere natie afhandig te maken. Dit veroorzaakt natuurlijk bloedige oorlogen tusschen de christen-natiën onderling. Verder de menigvuldige expedities tegen de

naturellen, om deze tot onderwerping te brengen of te houden. Zoo melden ons de Zendingsberichten dat door den oorlog van de Engelschen tegen de Basuto's in 1851/2 vele bloeiende gemeenten verwoest werden en niet weinigen, die op deze wijze met het Christendom der blanken kennis maakten, weder atweken en tot het heidendom terugkeerden.

Een ander oorzaak is deze dat de blanken die zich meer en meer overal vestigen, over het algemeen van dat gehalte zijn, dat geen goeden reuk van het christendom onder de heidenen verbreed wordt, maar er hen integendeel afkeerig van maakt.

Een vierde oorzaak is, en hier spreek ik hoofdzakelijk over de Boerenstaten, daar ik hiervan uit eigen ondervinding kan spreken, de minachting waarmede de christenen, waarvoor de Boeren zich zelve toch zoo gaarne houden, de onder hen wonende Kaffers over het algemeen benadeelen. Het spreekwoord der Boeren is ook in Holland niet onbekend: „Kaffers zijn geen menschen, het zijn skepsels.” Hoe kan een heiden eerbied hebben voor — en zich aangetrokken gevoelen tot een godsdienst, die hen niet beter achten dan een voetveeg der blanken.

Tenslotte is er nog een oorzaak, waarom de heidenchristen gemeenten, even als de christengemeenten zelve ontaarden in een christendom, dat bij velen slechts in naam en vorm bestaat. Had de christelijke kerk haar beginsel bewaard door alleen geloovigen tot hare gemeenschap toe te laten, en de kinderen niet reeds bij de geboorte door een onschriftuurlijken doop en later door een van buiten geleerd lesje tot christenen te maken, de kerk zou misschien in aantal leden kleiner zijn, maar zij zou meer den tempel van levende steenen vertoonen. Door christenen te maken, heeft de kerk zelve den weg tot het naam- en vormchristendom gelegd. En waar de zendelingen nu naar de leer hunner verschillende kerkgenootschappen ook uit den aard der zaak hetzelfde beginsel toepassen, en de kinderen van, laat ons aannemen, in waarheid tot God bekeerde heidenen, ook reeds bij hunne geboorte door een zoogenaamden doop tot christenen stempelen, kan het niet anders of die gemeenten moeten vanzelf, even als de gemeenten der blanken ontaarden en in een naam en vorm christendom terugzinken.

Bovendien, in hoeverre zijn de heidenen, die tot het christendom overgaan, waarlijk bekeerd? In de Z. Afrikaansche Koloniën en ook in Transvaal wordt door de kerk op Zendingsgebied gearbeid en er zijn hier vele Makola's, d. w. z. gedoopte heidenen; de laatsten behooren meestal tot de Etiopische kerk, die opstand tegen de blanken predikt; hun Christendom bestaat in een weinig meer beschaving, dezen reken ik dus niet eens. Ik wil alleen spreken over hen, die door de wettig bestaande kerkgenootschappen tot het Christendom gebracht worden; zijn deze waarlijk bekeerd? Hoe kan men dit verwachten? Waar de kerk van de kinderen des volks niets meer begeerd dan het opzeggen van een van buiten geleerd lesje, en eene meestal zeer gebrekkige kennis der Bijbelsche geschiedenis, om tot lidmaat der kerk

en tot het H. Avondmaal toegelaten te worden, is het niet te verwachten dat zij van de heiden vernieuwing des harten eischt, en kunnen wij wel nagaan, dat het Zendingswerk weinig te beteekenen heeft en er van dezen arbeid voor het Koninkrijk Gods al zeer weinig verwachting kan zijn.

Wordt vervolgd.

Aan Jezus heb ik genoeg.

Een tienjarig meisje te Porato in Italië had haar tante menigmaal naar de Evangelische godsdienstoefening en naar de Zondagsschool vergezeld. De Heer had, evenals weleer bij Lydia, de purperverkoopster, het hart van het kind geopend, zoodat het acht gaf op hetgeen tot zijnen vrede diende. Nu was de kleine ziek geworden en had harde koorts. De Roomsche ouders en bloedverwanten omringden het bed en drongen er bij het kind op aan, dat het zou biechten. Haar peet bedreigde haar, indien zij niet aan den priester biechten en van hem de absolutie ontvangen wilde. Het stervende kind had op alle vermaningen en bedreigingen maar één antwoord: „Mi basta Gesù! Mi basta Gesù!” (Aan Jezus heb ik genoeg.)

Mocht dit treffend woord uit een kindermond in menig hart weerklink vinden! Mochten ook wij te allen tijde naar waarheid kunnen zeggen:

„Aan Jezus heb ik genoeg!”

EEN EN ANDER.

* * De gemeente van wijlen den beroemden C. H. Spurgeon, die na diens overlijden zijnen zoon Thomas Spurgeon tot haren voorganger beriep, bevindt zich in een groote moeilijkheid, doordat deze wegens zijne zwakke gezondheid gemeend heeft den arbeid te moeten neerleggen. De gemeente heeft nu besloten om Rev. Spurgeon te verzoeken zijn werk voort te zetten, en tot zijn mede-voorganger te beroepen den onder de Engelsche Baptisten zoo bekenden Rev. Archibald G. Brown, een der meest begaafde leerlingen van het Pastors' College, in de hoop den door haar zoo geliefden Spurgeon te kunnen behouden.

Een later bericht meldt, dat Rev. Brown heeft besloten gehoor te geven aan de roepstem der gemeente, en zijnen arbeid in den bij de geheele christenheid bekenden Metropolitan Tabernakel aan te vangen op den derden Zondag in Juni.

Zegene de Heer zijnen arbeid ook daar, gelijk Hij het in zijne tegenwoordige gemeente, die zeer in liefde aan haren Voorganger verbonden was, gedaan heeft.

... Ned. Tentzending te Groningen. Zoo is het dan eindelijk gelukt, dat het Comité tot ontvangst der Ned. Tentzending te Groningen een naar hare meening alleszins geschikt terrein gevonden heeft. Door de firma van Houten is welwillend beschikt op een desbetreffend verzoek tot plaatsing der bovenbedoelde tent op het groenland gelegen aan het Damsterdiep, in de onmiddellijke nabijheid der voormalige Steentilpoort.

In 't begin der volgende maand (Juni) wordt de tent verwacht, om hier circa drie weken lang dagelijksch bijeenkomsten te houden. De tijd en strekking dier bijeenkomsten, alsook de namen der sprekers en leiders etc., zullen nog nader aangekondigd worden.

De voorbereidende samenkomsten (bidstonden) zullen D. V. op a.s. Vrijdag (24 Mei) beginnen, des avonds 8 uur, in 't Militair Tehuis alhier. Wij hopen, dat alle belangstellenden in dezen heerlijken arbeid het hoogst belangrijke, ja noodzakelijke dezer voorbereidende bidstonden diep zullen gevoelen en met ons samen zullen komen tot gemeenschappelijk gebed om 's Heeren onmisbaren zegen.

Het Comité.

Gemeentelijk en kerkelijk leven.

II.

Zoo heerlijk het gemeentelijk leven is, als uit God, door den Pinkstergeest; zoo treurig kan het kerkelijk leven zijn. De kerkgeschiedenis geeft dit maar al te duidelijk aan, dat ten allen tijde het kerkisme zich heeft verzet tegen de levende geloovigen als personen; maar vóoral als die personen zich organiseerden tot gemeenten als protest tegen de kerken hunner eeuw. Maar onder dat verzet en onder die tegenwerking liet de H. Geest toch het gemeentelijk leven schitteren door al die nevelen heen, welke het kerkisme ook over haar bracht. Het gemeentelijk leven werd alsdan in zijn boven-aardschen oorsprong openbaar in:

verheerlijking van den Christus als een éénige Zaligmaker boven alle kerk, kerkleer en kerkvaders;

een vreugdevol lijden om den gerechtigheids wil;

een vrome liefde tot alle wedergeborenen, al leefden ze ook nog in menschenlijke organisaties;

een Christus' heimwee om zielen aan den duivel te ontrukken en ze tot God weder te brengen;

zelfverloochende broederliefde, zoodat men in den armsten broeder den Heer beminde.

Als dit leven in de belijders des Heeren wordt gevonden, dan is dat het gemeentelijk leven, hetwelk een zuiver product des H. Geestes is, zonder menschenlijke vermenging. Dat leven nu is een zegen voor de wereld, want daarin is de kracht tot haar redding, want Hij die zelf persoonlijk op aarde was zet Zijn leven en werk in en door de gemeente voort. De wereld verzet zich wel daartegen als wereld; maar God trekt zijn volk, zelfs door de vervolging, daardoor uit haar. Zij komen éénmaal tot het inzicht, dat deze godsdienst alléén aanspraak op godsdienst kan maken.

Maar, nu moeten wij, als Baptisten, die weer ruim een 50-tal jaren in ons land hebben bestaan, eens een grondig onderzoek instellen, hoe thans de staat en het gehalte is van ons gemeentelijk leven.

Wij hebben nu meer dan een halve eeuw de lastbrief, eenmaal door den Heer voor zijne Gemeente gegeven, (Matth. 28 : 19; Mark. 16 : 15, 16) in het midden der kerken en der geloovigen als ons Schibboleth door woord en geschrift openbaar gemaakt. Als zoodanig zijn wij bekend. Hierin hebben wij den Heere gediend en een deel onzer met de pioniers vóórop stierven in de vaste verzekering, dat wat zij op aarde zaaiden het goede zaad was. Evangelieprediking vóórop, blijde boodschap voor alle menschen, doop uitsluitend voor hen die discipelen werden, avondmaal is zuiver gemeenteverband, tucht tot een sieraad voor 's Heeren huis.

Tot heden staan wij sterk in dezen weg, omrede letter en geest des Bijbels als commentaire- en kerkgeschiedenis ons steunen bij alle aanvallen van andersdenkenden. Zij die met ons dien eenigen Bijbelschen weg niet in willen, gevoelen geen kracht om ons te beschuldigen; maar gaan zich liever aan ons onttrekken en ons negeren.

Dit wordt door eenigen onzer zoo gevoeld, dat men zonder krenking van het broederhart, geen band meer zelfs in detailarbeid kan houden. Wij worden teruggedrongen uit de gelederen der andersdenkenden. Doch wij zullen ons beijveren om al het goede ook van hen te willen zien en te erkennen, omdat alles wat goed is, uit God is, de Algoede. Wij hebben een vreeze van tegen den Heere te strijden, die ook alles weet te gebruiken tot Zijn doel en eere.

Zoo zullen wij als Baptisten blijven roepen: »Want wij vermogen niets tegen de waarheid, maar voor de waarheid« (2 Cor. 13 : 8). Nu mogen wij wel eens ernstig onzen weg, welke wij hebben afgelegd overzien, hoe of het ons in dat tijdperk, waarin wij het gemeentelijk tegenover het kerkelijk leven stelden, ging. Als de Heere onze gemeente eens in de gemeenteschaal woog, wat zouden wij dan van Zijn lippen vernemen? Het is toch zoo wijs en goed, dat wij ons door verblindings niet overschatten, maar de Heere vragen, dat Hij ons aangeeft hoe het met het gehalte van ons geestelijk en gemeentelijk leven is.

Doen wij eenige vragen en trachten wij die met het oog op den algemeenen toestand onzer gemeenten naar waarheid te beantwoorden.

Hoe is het met het mystieke leven onzer gemeentelieden?

Verneemt men in de vergaderingen in de heerlijke mededeelingen van zielservaringen dat er een werkelijk innige zielsverwantschap is met den hemelschen Bruidgom?

Hoe is het met het karakter onzer eeredienst? Bestaat er een getrouw en vreugdevol opgaan naar 's Heeren voorboden?

Hoe is het met het gehalte van het gebed om redding der zielen? Wordt er een smeeke gevonden met het oog op den ernst der tijden en 's Heeren wederkomst?

Hoe is het met de *achting* en *liefde* tot de ambt-dragers der gemeente? Bidt men wel met aandrang des harten *voor* de leeraars en *van* nieuwe leeraars?

Hoe is het met de *offerdienst*? Staat het geven voor den Heere in goed verband met de vooruitgang in het financieel leven onzer gemeenteleden?

Hoe is het met de *verhouding* der leden onderling? Leeft men wel met elkander als leden van een huis-gezin?

Hoe is het met den *arbeid* aan het verlorene? Doen onze leden in vrijen tijd wel wat ze kunnen?

Hoe is het met het *beginselleven*? Brengen wij andere Christenen vooruit, of gaan wij met hen achteruit?

Hoe is het met onze *ondernemingen*? Vele vergaderingen, drukke besprekingen en weinig tot stand brengen?

Broeders en zusters, als de Heere Zijn oordeel over ons moet uitspreken, zal dat niet tegen ons zijn.

Onze gemeenten zijn voor een deel uit vrijen arbeid en opwekkingen vatbaar. En zoo dat ontstaan was moest ons leven blijven.

Evangeliseeren tot aan de grens van het heilsleger, met *behoud* van een zuiver gemeentelijk leven en een *waking* tegen het *kerkisme*. Ik vrees, wij bleven niet die wij waren. Zoo daalde het geestelijk en gemeentelven, en het kerkelijk leven kwam de poorten van Jeruzalem binnen.

Leeraars en ouderlingen zoowel als de gemeenten onderzoekte dit eens in alle nuchterheid en de Heer der Gemeente zal na berouw en smart door Zijn Geest ons en onze gemeente zuiveren van de zonden welke kwaad deden in onze gelederen.

De Heere komt. — »Bidt om den vrede van Jeruzalem; wèl moeten ze varen, die U be-minnen. Ps. 122:6.

HENGELOO (O.)

J. DE HART.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Ontvangen van de Zendingver. »Het Mosterdzaadje« der Gem. te Amsterdam f 80; van de Gemeente te Nieuwepekela f 55.67; uit de Zendingskas der Gem. te Stadskanaal f 40.

N. v. BEEK.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van H. W. K. in Esschendorf, Rheine f 2.45; van K. O. te Amsterdam f 19.43.

N. v. BEEK.

Advertentiën.

.. Heden werden wij verblijd met de geboorte van een welgeschapen ZOON. God heeft alles wel maakt.

J. HUIZINGA.

J. HUIZINGA—ROSENBAUM.
NIEUW BUINEN, 20 Mei 1907.

.. Met dank aan den Heer berichten wij de geboorte van ons dochtertje JOHANNA MAGRETHA.

S. F. W. ROSENBAUM.

A. ROSENBAUM—BENUS.
NIEUW BUINEN, 20 Mei 1907.

.. Heden verblijdde de Heer ons door de geboorte van een welgeschapen dochter GEERTJE.

J. SPANDAUW.

CHR. SPANDAUW—V. D. MEI.
HAULERWIJK, 19 Mei 1907.

.. Moest ik voor 3 maanden mijne geliefde echtgenoot grafwaarts zien dragen, heden trof mij andermaal een gevoelige slag door het overlijden van mijn eenig geliefd zoontje

ADOLF,

in den nog jeugdigen leeftijd van bijna 7 maanden. Zwaar valt mij dit verlies, maar wij blijven berusten in Hem, Wiens doen enkel liefde en wijsheid is.

Uit aller naam:

H. HARMS.

TOLBERT, 16 Mei 1907.

Gezocht

tegen nader overeen te komen voorwaarden: Eene eenigszins bejaarde

Huishoudster,

bereid om eene liefderijke verzorging van kinderen mede op zich te nemen.

Aanbieding onder letter H aan het Bureau van dit blad.

1867. 1907.
Den 25 Mei e.k. hopen onze geliefde ouders,
ANNE HAMERSMA
en
ANTJE GROENVELDT,
den dag te herdenken, dat zij voor 40 jaar in den echt werden verbonden.
Veertig jaren is 't geleden,
Dat onz' Ouders zijn getrouwd,
En zij hebben al die jaren
Op den God huns heils ver-
(trouwd.
Want hier in dit aardsche leven
Gaat het met veel tegenspoed,
Maar zij hielden 't oog naar
(boven,
En behielden goeden moed.
Moge God nog vele jaren
Hen voor ons tezamen sparen!
Geve hun hoe 't hen moog' gaan
Door geloof rotsvast te staan!
Dat is de wensch van hunne
dankbare kinderen, behuwd-
en kleinkinderen.
AMSTERDAM, Mei 1907.

**Loof den Heer, mijne ziel,
en vergeet geene van Zijne
weldaden.**

Zoo de Heer wil en zij
leven, hopen onze geliefde
ouders,

JOH. v. DUINEN

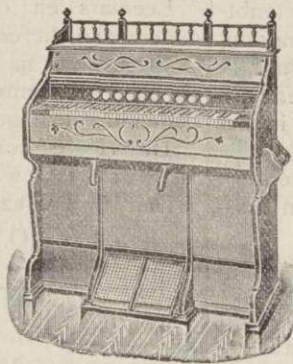
en

JANTJE NIENHUIS,

den dag te herdenken, dat
zij voor **40 jaren** door den
band des huwelijks zijn ver-
bonden.

Dat God hen nog lang
voor elkander en voor ons
spare, is de wensch van hunne
dankbare kinderen, behuwd-
en kleinkinderen. Ps. 128.

GRONINGEN, 30 Mei 1907.

ORGELS

als nevenstaand model, doch zonder registers, vanaf

f 70.—

met gratis Cijferaccoorden om zonder muziekkennis
onmiddellijk vierstemmig te spelen.

JOH. DE HEER - Rotterdam, Noordmolenstraat 71.

Filialen: Rosestraat 24, Hoogstraat 110, Nieuwe
Binnenweg 485. — Amsterdam: Haarlemmerdijk
30. Utrecht: Donkere Gaard 2. Alkmaar:
PELS, Orgelmaker. Arnhem: O. Stationstraat 5.
Groningen: Gelkingestraat 41.

Advertentiën van een tot vijf regels
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelige condities.

ABONNEERT U OP DIT BLAD.

Plaatst uwe Advertenties in dit blad.

GOD ZORGT.

Spurgeon deed eens het volgende verhaal: Mijn groot-
vader was een arme dominé, en hield een koe die van
groot nut was om zijn kinderen — hij had er tien —
groot te brengen. Maar op zekeren dag liet de koe het
eten staan en stierf.

Wat zullen wij nu doen? zei mijn grootmoeder.

Ik weet niet wat wij zullen doen, zei mijn grootvader,
maar ik weet wat God doen zal; Hij zal voor ons zorgen.
Wij moeten melk voor de kinderen hebben.

Den volgenden morgen werden hem 20 pond (f 240)
toegezonden. Hij had nooit om hulp gevraagd uit het
fonds voor onvermogenende predikanten, maar juist toen
waren de inkomsten uit het fonds verdeeld, en er was 5
pond overgebleven. Eén der Heeren had toen gezegd:
Als wij die vijf pond eens aan dien armen Spurgeon in
Essex zonden. De president, zekere Heer Moreley, zei
toen: Dan moesten wij er tien pond van maken, ik zal
er vijf pond bij doen. Een ander lid van de commissie
zei, dat hij ook vijf pond gaf, als er in het geheel twintig
pond van gemaakt werd, en zoo gebeurde het. Nu wisten
die heeren niets van mijn grootvaders koe, maar God wel
en daar kwam de nieuwe koe, zonder dat men daar in
Londen iets wist van den grooten dienst, dien men op deze
wijze bewees.

Wat is eigenlijk geloof?

„Wat is eigenlijk geloof?“ vroeg eens een twijfelend
geneesheer aan een vriend, een koopman, bij wien hij op

bezoek was, en die door zijn innig geloofsleven een diepen
indruk op den dokter maakte. De koopman riep zijn
achtjarig zoontje, dat aan een andere tafel juist bezig was
zijn zorgvuldig uitgepakte bliksoldaten te laten opmarchee-
ren, en in zijn spel geheel verdiept was.

„Karel,“ zei de vader tot het kind, dat slechts met
moeite van zijn spel scheiden kon, „pak je huzaren gauw
in en laat je naar bed brengen; maar gauw, ik vind het
beter.“

Het kind keek den vader met een langen, smeekenden
blik aan; toen echter het gezicht des vaders vastbesloten
bleef, veegde de kleine een traan uit het oog, zei geen
woord, gaf den vader een langen kus en snelde weg.

„Zie dokter, dat is geloof,“ zeide de koopman.

Toen riep hij den knaap weer terug en fluisterde hem
in het oor: „Als je weer zoo'n goede lijst van school
meebrengt, als de laatste maal, dan neem ik je in de herfst-
vacantie mee naar tante Anna in H.“

Daarop juichte de knaap van plezier, als ware hij reeds
op reis, en men hoorde zijn gejubel nog lang van de
slaapkamer doordringen. De vader echter zei weder tot
den dokter: „Zie dokter, dat is geloof! In den jongen
zijn alle eigenschappen van een waren man des geloofs
vereenigd. Als hij maar steeds zoo tegenover God mag
staan als heden tegenover mij, en zich aan Hem zoo vol
vertrouwen, nederigheid en gehoorzaamheid overgeeft, is
het met zijn geloof volkomen in orde.“

De dokter echter zeide, terwijl hij stil en nadenkend
werd: „De jongen heeft het mij duidelijker gemaakt, dan
een lange preek, wat geloof is.“

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Den Heilige Geest en zijne inwoning en leiding.

II. De leiding des Heiligen Geestes.

Is deze een vroom denkbeeld of een werkelijkheid? De Schrift zegt: »zoovelen door den Geest geleid worden, die zijn kinderen Gods» (Rom. 8 : 14). Is dit slechts een verhevene wijze van uitdrukking, een fraze, een schoone woordspeling? Of is het waarheid, werkelijkheid, dat in de geloovigen, welke kinderen en erfgenamen Gods geworden zijn, God de Heilige Geest, persoonlijk in hen wonende, de leiding overgenomen heeft?

De vragen mogen hier door vermelding van eenige op waarheid gegronde ervaringen beantwoord worden:

1. Een jonge geloovige sergeant-majoor was tot dienst-verrichtingen met de manschappen uitgetrokken. Op een namiddag bij schietoefening gekommandeerd, was hij een half uur te vroeg bij de schijf, en maakte nog van die gelegenheid gebruik om in een veldtent een kop koffie te gebruiken. Pas daar gezeten, kwam daar ook een luitenant van zijn bataljon, die zich eveneens een kop koffie bestelde en zich met hem aan dezelfde tafel neerzette. De sergeant-majoor gevoelde een bijzonderen aandrang in zich, om den jongen officier een woord van de reddende genade, die in Christus is, te verkondigen. In zijn binnenste heette het: stel hem het Evangelie voor! Intusschen zeide zijn verstand daarentegen: »Er is slechts korten tijd voor; wat zou hij wel denken; hij is toch mijn meerdere!» enz. Weldra was de tijd verstreken, men stond op, en het schieten op de schijf begon. Na het einde van de oefening ging de sergeant naar huis. Toen hij den volgenden morgen het kazernesplein opging, was het eerste, wat hij hoorde: »Weet gij reeds, dat luitenant

X. zich van nacht doodgeschoten heeft?» — Het was dezelfde officier, wien de discipel van Jezus nog eenmaal de boodschap van genade had moeten brengen. Het was de stem des Heiligen Geestes geweest, welke den nu te laat bedroefde belijder des Heeren had moeten volgen.

2. In het stadje L. had een geloovige N., na den arbeid des daags zich ter ruste begeven; het was na 9 uur 's avonds. Plotseling ontwaakt de gedachte bij hem, thans moet ge naar X. gaan! X. was een ontrouw geworden christen, die door zijn zondigen levenswandel den Heer veel smaadheid had aangedaan. Door kinderen Gods, met ernst terecht gewezen, had gij zich van hen gescheiden en was alleen zijn eigen weg gegaan. Hij woonde ver weg, geheel aan de overzijde van de stad. N. wees derhalve de in hem opgekomen wonderlijke gedachte van zich af, terwijl hij zich vermoeid gevoelde. Intusschen drong de gedachte zich sterker bij hem op, ze werd een vermaning, een bevel: »Ga tot X.!» Dit werd hem onweerstaanbaar, hij bemerkte, dat het eene fingerwijzing Gods was. Hij stond op, kleedde zich aan en ging. Voor het huis van X. gekomen bemerkte hij, dat er alleen op de tweede verdieping licht door het venster scheen, hij klopte aan de deur en weldra hoorde hij iemand naar beneden komen. De deur werd van binnen ontsloten en voor hem stond met de lamp in de hand X., die hem vroeg: »Wat drijft jou hierheen, wat verlangt ge?» N. antwoordde: »Mij heeft een geheimzinnigen aandrang hierheen gedreven; ik weet niet waartoe, maar ik moest tot u komen!» »Dat is inderdaad wonderbaar,« hernam X., »want toen gij aan de deur kloptet stond ik op een schraag, had de strop om den hals, die ik aan de haak van de lamp had vastgemaakt om mij op te hangen! Toen gij beneden aan de deur kloptet dacht ik: ge

kunt eerst nog wel beneden zien, wie daar nog zoo laat in den avond klopt.»

Welk een bevestiging voor M., dat de Heer hem hier heen gezonden had, om aan de deur te kloppen, en een onsterfelijke ziel aan den afgrond der hel te ontrukken! God had hier door feiten bewezen, dat het waarheid is, wat geschreven staat: »Zoo waar Ik leef, spreekt de Heer Jehovah, Ik heb geen lust in den dood des goddeloozen, maar dat de goddelooze zich bekeere en leve!« (Ezech. 33 : 11). Hier kunnen de blindste menschen het ingrijpen Gods opmerken. Hij vermag zoo te spreken, dat men zijne stem verstaan moet! Was het niet de Heilige Geest, die hem leidde en met kracht uitdreef om den genadewil Gods uit voeren, ter bewaring van den vertwijfelde?

3. B., een oprechte Christen, mr. bakker, was te middernacht op den weg naar huis in de stad S. Voor zich uit zag hij een voornaam heer wandelen, hem van aanzien bekend, want het was een beroemde dokter. Hij beluisterde in zich een stem, die zeide; »Ga tot dien man en spreekt met hem!« Maar zijn antwoord in zich zelf was: »Hoe kan ik — ik ken de man immers niet, wat zou hij wel denken?« Na eene korte afstand nog afgelegd te hebben, scheidden de wegen: H. ging naar huis, de arts naar zijne, in eene andere richting gelegen woning. Den volgenden morgen werd het bekend, dat Dr. N. 's nachts om 2 uur plotseling gestorven was.

Het was de Heilige Geest geweest, die de opdracht aan H. gegeven had, met dien Arts nog eenmaal te spreken, die — zonder het te weten — zoo na aan den rand der eeuwigheid stond!

4. Een begaafde, geloovige student, B. genaamd, een oprechte jeugdige volgeling van Christus, ondernam in 1897 het volgende: Hij noodigde zekere student D., die wegens zijn onverschilligheid bekend stond, uit, om des avonds in eene samenkomst tot evangelisatie voor studenten te komen. God verhoorde het gebed, dat met die uitnoodiging samen ging. De roekeloze gaf toe en beloofde te komen. Hij kwam ook, en het Woord Gods greep hem zoo in de ziel, dat hij zijne gemoedsaandoening niet verbergen kon. B. verhaalde: Van dit oogenblik af, zeide een stem in mijn binnenste, zoo duidelijk alsof ik ze hoorde: »Spreek met D.« — Maar ik deed het niet. Den volgenden avond kwam D. uit eigen beweging. Een der geloovige studenten legde de hand op B.'s schouder en verzocht dringend: »spreek toch met D., niet een onzer heeft hem ooit zoo bewogen gezien.« B. verklaarde zich gewillig, maar deed het niet. Eenigen tijd daarna had B. een droom, in welke 't hem toescheen, niet meer op aarde te zijn. De Heer ontmoette hem en zag hem ernstig aan en vroeg: »Herinnert gij u, dat ik u verzocht met D. te spreken?« — »Ja!« — »En gij hebt het niet gedaan?« — »Nee.« Zoudt gij nog op aarde willen terugkeeren om D. voor mij te winnen?« — B. ontwaakte, zocht D. op en mocht hem een wegwijzer naar den hemel worden.

Hoe duidelijk en krachtig weet de Heilige Geest te leiden!

5. In de aantekeningen van een gezalfden dienaar Gods vinden we het volgende; Hij moest de begrafenis bijwonen van een jong meisje, welke plotseling gestorven was. Bij het binnentreden in het sterfhuis, kwam hij in aanraking met een geloovigen predikant, die in nauwe betrekking met de familie stond. Dezen vroeg hij: »Was Maria een ware christin?« Tot zijne verwondering vertoonde zich een pijnlijken trek op het aangezicht des aangesprokenen, die eindelijk antwoordde: »Voor drie weken gevoelde ik een sterken aandrang om met haar te spreken, maar ik deed het niet, en nu weet ik niet wat ik u zeggen zal.« Een oogenblik later kwam de Zondagsschool-onderwijzeres der overledene; dezen werd dezelfde vraag met dezelfde woorden voorgelegd: »Was Maria een ware Christin?« Tranen sprongen de aangesprokene in de oogen, en zij antwoordde: »Voor twee weken was het mij, alsof een stem mij zeide: »Spreek met Maria!« en ik wist wat dit beduidde, ik wilde ook spreken, maar ik deed het niet en thans weet ik niet, hoe het met haar stond.«

Diep bewogen ging nu de onderzoeker op de moeder der gestorvene af en vroeg haar zacht: »Nietwaar, Maria, was een geloovig meisje?« Heete tranen stroomden over de wangen der moeder, en toen riep zij snikkend uit: »Voor een week vermaande mij een innerlijke stem: »spreek met Maria!« Ik hield er mij altijd mede bezig maar ik verzuimde het ter rechter tijd te doen, en u weet hoe plotseling en onverwacht zij opgeroepen werd — nu weet ik het niet!« Hoe aangrijpend is dit verhaal! De Heilige Geest wilde de lippen van drie personen gebruiken, om dat jonge meisje, dat dicht aan de poort der eeuwigheid stond, een woord toe te spreken — maar Hij kon het niet, omdat deze kinderen Gods niet bereid waren oogenblikkelijk te gehoorzamen.

Ongetwijfeld zou men met dergelijke voorbeelden, in welke de leiding door den Heiligen Geest zoo sterk uitkomt, gemakkelijk een lijvig boekdeel kunnen vullen. Daarnevens blijft nog het feit vast staan, dat vele van Gods kinderen dit van den Heer beloofde voorrecht, door den Geest geleid te worden, slechts als gedrukt staande kennen, niet echter in eigen leven.

Velen hebben nog nooit bij Rom. 8 : 14 stil gestaan en zich afgevraagd: Wanneer dan zij kinderen Gods zijn, die door den Geest Gods geleid worden — en ik ben toch een kind en erfgenaam, want de Heilige Geest betuigt het met volkomene zekerheid in mijn hart — waarom wordt ik niet door den geest Gods geleid? Waarom weet ik er niets vanaf, wat dat woord wel insluit?

De eerste Gemeente.

Zondag 2 Juni (Hand. 4 : 32—37 en 5 : 1—11).

De Gemeente des Heeren Jezus heeft zeker bij den

aanvang van haar bestaan haar gelukkigste tijdperk doorleefd hier op aarde. Daar was vurige ijver, die niets te moeilijk achtte; daar was ernstige godsvrucht, die voor geen dreigementen terugdeinsde; daar was onderlinge liefde en eenheid, die door niets verbroken scheen te kunnen worden; daar was met één woord, eene modelgemeente, die nog altijd tot een voorbeeld kan dienen voor 't Christendom. Maar ook daar is 't openbaar geworden, dat wat uitwendige vijandschap niet vermag, door inwendige ondeugd wordt uitgericht en dat de zonde niet gemakkelijk wordt buitengesloten.

De menigte, waartoe 't getal der geloovigen onder den Goddelijken zegen alras was aangegroeid, onderscheidde zich van de zelfzuchtige wereld door zoodanige eensgezindheid, dat er van gezegd kon worden: Zij waren één hart en ééne ziel. Zij waren als leden des lichaams in hun Hoofd Jezus Christus zóó vereenigd, dat zij zich, met al wat zij hadden, als één gemeenschappelijk geheel beschouwden, geroepen om elkander in liefde te dienen, zoo dikwijls als zij daartoe in staat waren, gaarne de hun van God verleende goederen disponibel stellende. Daar was dan ook geen gebrek, want degenen, die bezittingen hadden, verkochten dezelve en brachten den prijs aan de voeten der Apostelen, aan wien men de uitdeeling naar behoefte toebetrouwde.

Joses, genaamd Barnabas, gaf ook op die wijze uitting aan Zijne liefde door zijn akker te verkoopen en 't geld in de gemeenschappelijke beurs te storten ten behoeve van degenen, die nood hadden.

Zulke voorbeelden werkten gezegend op de harten der oprechten, maar wekten natuurlijk ook naijver van anderen, die de liefde niet hebbende (I Cor. 13), toch hun plicht zagen en gaarne schitteren wilden met christelijke liefdadigheid.

Ananias ging, in overleg met Safira zijne huisvrouw, ook zijne have te gelde maken en bracht een gedeelte van den prijs aan de voeten der Apostelen, voorgevende, dat 't de geheele som was, die hij op 't altaar der broederlijke liefde offerde.

Petrus kreeg echter door de leiding des H. Geestes den indruk, dat hier oneerlijkheid in 't spel was, en in plaats van de gave met dank in ontvangst te nemen, geeft hij Ananias eene strenge berisping over dezen satanischen handel, waar hij 't waagt den H. Geest te liegen, welke ontmaskering den ongelukkige van schrik dood ter aarde deed storten. Drie uren daarna kwam ook Safira, onbewust van 't droevig lot haars mans, en vóór zij daarmee bekend wordt, vraagt Petrus haar: »Zeg mij, hebt gijlieden het land voor zooveel verkocht?» en ook zij is onbeschaamd genoeg om zulks te bevestigen, waarop de Apostel zegt: »Wat is het, dat gij onder u hebt overeengestemd te verzoeken den Geest des Heeren? Zie de voeten dergenen, die uwen man begraven hebben, zijn voor de deur en zullen u uitdragen.« Ook zij viel terstond dood neder en de jongelingen, die pas haar man begraven hadden, konden nu haar lichaam wegbrengen.

Deze Openbaring des H. Geestes in strafgericht droeg niet weinig bij tot heiligen ernst in de gemeente en

werkte zeker ook overtuigend op de harten dergenen, die nog buiten waren.

a. Eén hart en ééne ziel.

Dat is de heerlijkste openbaring van de nieuwe geboorte en 't leven dat uit God is, dat is de beste beantwoording aan 't groote doel Gods, om alles tot één te vergaderen in Christus Jezus, dat is de zuiverste vervulling van de tweede tafel der Wet; n.l. den naasten lief te hebben als zich zelven; dat is de krachtigste prediking voor de wereld en 't meest naar den wensch van den Heer Jezus, die gezegd heeft: »Ik wil, dat ze allen één zijn« en »Hieraan zullen allen bekennen dat gij mijne discipelen zijt, zoo gij liefde hebt onder elkander.«

b. Gemeenschap van goederen.

Daarin moet de éénheid als van het lichaam openbaar worden, dat 't eene lid met al de gaven, waarover 't beschikt, het andere te hulp komt. De zelfzuchtige menschelijke natuur wil wel die gemeenschap van goederen, als hij zich zelf daarmee bevoordeelen kan, maar wij moeten met *ons* en *'t onze* beginnen, volgens den Geest van Christus, die ook Zichzelven gegeven heeft, zonder daarbij over dat van anderen te willen heerschen. De zelfzucht zegt: »Al 't *uwe* is 't *mijne*,« maar de ware liefde zegt: »Al 't *mijne* is 't *uwe*.«

c. Men liet het niet bij ZEGGEN, dat niets van 't geen men had, zijn eigen was, maar Barnabas voegde, gelijk anderen, de daad bij 't woord. Door Christus een medeërfgenaam van eeuwigblijvende schatten, kon hij de voorbijgaande wel ontbeeren, als anderen er mee gediend konden worden.

De beste vertroosting is niet: »Wordt warm en wordt verzadigd,« hoe lieflijk dit ook klinken moge maar als 't in ons vermogen is, daadwerkelijk te hulp komen.

d. Ananias en Safira, hoewel nog door zelfzucht beheerscht, wilden ook eene vertooning van liefde maken, maar dachten niet aan 't alziend oog van Hem, die ook in 't verborgen ziet en de harten gadeslaat. Wij moeten bij 't geven daaraan denken, dat hoewel onze linkerhand niet behoeft te weten, wat de rechter doet, de Heer toch bij de schatkist staat en méér let op het deel, dat wij voor onszelf er afnemen, dan op de hoeveelheid onzer gave.

e. Schrikkelijk oordeel, dat deze leugenaars trof. Moge 't ons tot waarschuwing strekken, want al is 't, dat niet allen, dien zoo doen, zulk een oordeel treft, toch zal, wanneer wij meer inhouden dan recht is, en onze offers gaan beknipten, dat ons gewis geen voordeel aan brengen. »God heeft den blijmoedigen gever lief,« maar Hij is ook in staat om te nemen, wat niet blijmoedig gegeven wordt.

N. P.

K. K.

Onze Bijbelcolportage.

Van Makkum ging ik langs den zeedijk ze voet naar Workum, eerst nog 2 dorpen passeerende, een dat be-

staat uit 16 huizen en 2 kerken, welks bewoner ik allen een bezoek bracht. Twee hunner luisterden echter met bijzondere belangstelling naar hetgeen ik hun van Jezus en Zijn reddende zondaarsliefde te vertellen had.

Het tweede dorp was wat grooter, daar trof ik onder meer in een gezin een lammien man aan, die, hoewel veel bijbelkennis bezittende, toch geen vrede met God had, ofschoon hij er wel naar zocht. Het is een heerlijk werk zulke dorstende zielen te wijzen op de Bron des levens. Als dan ervaart men dat de Heere zijne beloften vervuld, uitgesproken tot de Samaritaansche vrouw Joh. 4:14.

Des avonds kwam ik goed en wel te Workum aan, waar ik 'n paar dagen onder de broederen vertoefde, en des Zondags mocht aanzitten aan den dis des Nieuwen Testaments, waar wij te samen den dood des Heeren verkondigden. Inmiddels werden wij ook gewezen op Zijne aanstaande wederkomst, op de wolken des hemels, om de zijnen in heerlijkheid op te nemen (1 Cor 15:51) enz.

Vandaar reisde ik naar Stavoren, waar ik ook eenige dagen mocht werkzaam zijn, en daar dat plaatsje op christelijk gebied nog al bearbeid wordt, werd ik als bijbel-colporteur bij velen nog al welwillend ontvangen, en hoewel er een Baptisten, Hervormde en Gereformeerde Predikant is, werd er toch door velen vragend opgemerkt: »U bent zeker bij mijnheer Karssiens gelogeed«, zonder dat ik over Baptisme sprak. Niemand vroeg mij of ik bij een van de andere Predikanten te huis was.

Dit scheen mij een goed getuigenis te zijn van de Baptisten Predikant bij wien ik dan ook met broederlijke liefde geherbergd werd. Nu onze Heere heeft ook gezegd: »Tenzij uwe gerechtigheid overvloediger zij dan der schriftgeleerden en der Farizeërs, zult gij in het koninkrijk der hemelen geenszins ingaan« *) (Matth. 5:20). Onder meer bezocht ik daar een zieke vrouw, die vanwege den aard harer krankheid altijd, winter en zomer, te bed moest liggen in een houten tentje, zonder eenige kunstmatige verwarming en des nachts aan de voorzeide slechts met een katoenen zeiltje gesloten. Niettegenstaande zij veel pijn moest lijden, hoofdzakelijk in den rug, lag er toch een glans van blijdschap op haar gelaat, vanwege de zalige tegenwoordigheid Gods, die voor haar de bitterheid van haar lijden verzachte. Dit deed me denken aan onze oude zuster Vis in Borne, die ook al sedert jaren lijdende te bed ligt, maar nochtans onder dat alles roemt in de genade en goedheid Gods. Hoe zalig is het volk dat naar uw klanken hoort enz. Ps. 89:7-8.

Zoo was de tijd maar al te spoedig daar, dat ik Friesland weer moest verlaten, want gelijk bijna overal, moest ik ook hier het werk maar afbreken. ik kon nog geen tiende van de bevolking bezoeken. Hoewel mijn arbeidstijd reeds verdubbeld is, hoop ik dat de tijd niet verre zal zijn, dat ze nog eens weer verdubbeld kan worden.

*) De toepassing van dezen tekst laten we voor rekening van den berichtgever.

2 Mei verliet ik Stavoren en deed op mijn terugreis nog even Sneek aan, om eindelijk mijn gezin, Gode zij dank, weer in welstand te Hengelo aan te treffen.

Wat den verkoop van Bijbels aangaat, die had beter kunnen zijn; want in verschillende oorden van ons land trof ik menschen aan, die zeiden: ik zou wel gaarne een Bijbel willen koopen, als 't maar zomer was, maar u komt in een verkeerden tijd; in den winter moet er zooveel zijn, en dan wordt er zoo weinig verdiend.

Die klacht herhaalde zich dikwijls, want velen zijn dan ook in dat jaargetijde zonder werk, zoodat ik mij bij sommigen gedrongen gevoelde hun een Bijbel te geven. Zoo gaf ik dan als bij uitzondering een Bijbel en zes N. Testamenten cadeau, en verkocht 175 Bijbels en N. Testamenten, benevens eenige kerkboeken en boekjes uit »Ons depôt« (hoeveel is mij ontgaan), en heel wat traktaten verspreide ik, die het liefd te weten hoeveel, kan dat te weten komen bij onzen depôthouder den heer K. Kuiper te N. Pekela.

Zoo is dan de Unie-cent-arbeid weer geëindigd; zoo God wil en wij leven tot den aanstaanden herfst.

Ik breng door deze mijn hartelijken dank aan allen, die op verschillende plaatsen mij gastvrij ontvingen en hun, die door persoonlijke hulp het evangelisatiewerk bevorderd hebben, alsmede hun, die door geldelijke bijdragen dat werk mogelijk maakten. Ook de Unie-Commissie dank, die mij bij vernieuwing het vertrouwen schonk dit werk te mogen doen. Maar boven alles dank aan Hem, die Zijn onmisbaren zegen verleenen moet, zal de arbeid eenige blijvende vrucht afwerpen.

Zoo verblijf ik na minzame broedergroete,

H. TER BRAAK,

Bornschestraat 14 te Hengelo (O.)

UIT DE GEMEENTEN.

WEERDINGERMOND, 21 Mei 1907. Door onzen Secretaris, die het als schilder in dezen tijd van het jaar nog al druk heeft, werd mij gevraagd een kort verslag van onzen arbeid, zooals die ook weer in de Pinksterdagen is verriicht, aan »De Christen« op te zenden. — Op den eersten Pinksterdag werden 2 broeders en 2 zusters in den morgendienst gedoopt, 2 zusters waren nog door bijzondere omstandigheden verhindert. Ofschoon vergeten was deze dienst in een plaatselijk blad bekend te maken, hadden we toch ons kerkgebouw gevuld met eene belangstellende schare. Onze Voorganger had tot tekst Rom. 6:3, 4 gekozen en maakte in die ure duidelijk aan welke belangrijke gebeurtenissen de geloovigen door den doop herinnerd worden. Het is altijd een plechtig oogenblik, wanneer, onder bijna ademlooze stilte, den doopcandidaten een vijftal vragen gedaan wordt, die dan met een gelijktijdig uitgesproken »ja« beantwoord worden. Houde de Heer deze geliefde broeders en zusters, ook van Emmer-Erfscheidenveen, trouw aan de belijdenis, die zij voor vele getuigen hebben afgelegd en dat zij zich nimmer den uniform van hun Hoofd en Heer schamen.

In den namiddag van dien dag was er op 2 plaatsen Zondagsschoolfeest. Hier in 't Noorden worden de kinderen niet één maar tweemaal per jaar getraceerd; in de kerk waren de 2

Zondagsscholen, zooals die vroeger ook reeds bestonden, vereenigd, onder leiding van br. Wijnsema en zr. de Boer. Plm. 75 kinderen werd het hart vrolijk gemaakt door de traktatie op koek en chocolade, en aan het einde door 't schenken van boekjes.

Aangezien er met zulke feestdagen zooveel te zien en te hooren is op verschillende plaatsen, was het aantal bezoekers niet zoo groot als 't wel had kunnen zijn, toch heerschte er een goede geest en was de Heer in ons midden.

Het andere feest werd gevierd aan „de nieuwe Schutting”, een buurtschap tusschen Nieuw-Weerdinge en Emmer-Compasceum. Was er den vorigen winter elke week éénmaal geëvangeliiseerd aan de Oude Schutting, al ras hadden de broeders, leden der Mannen-vereeniging, ook hun oog op de Nieuwe Schutting geslagen en yngen er een Zondagsschoolarbeid aan. Thans hadden de kinderen feest. Groote dingen zouden er gebeuren en zijn er ook gebeurd.

Onze zangvereeniging „Soli Deo Gloria” met haren directeur, br. Kruit aan het hoofd, had zich bereid verklaard het feest met haar gezang op te luisteren. Wordt er anders in een kleine boerenwoning Zondagsschool gehouden, thans werd feest gevierd buiten en het aantal dat dit feestelijk samenzijn kwam bijwonen, overtrof verre de verwachting, iemand schatte het geheel op 100 personen, waaronder sommigen die nog nooit of zelden Christus' leer hadden hooren verkondigen. De kinderen werden niet karig getracteerd, het geschiedde als uit een volle beurs en dat terwijl de penningen toch ook zoo zuur verdiend moeten worden; er kan echter heel wat gedaan worden als het geld niet meer aan drank en maar heel weinig of in 't geheel niet aan tabak en sigaren wordt besteed.

Het hooren van het geleerde Schriftgedeelte was zoowel een genot voor de toehoorders als de onderwijzers zelf. Door sommige kinderen werd het eerste gedeelte van Handelingen 2 vloeiend opgezegd, en dat daar in die omgeving, dat belooft wat voor de toekomst.

De marsch, die gemaakt werd, was bepaald een succes. In optocht gingen de kinderen, vergezeld van de zangvereeniging en het publiek, over de plaats. Voortdurend werd er gezongen, hetzij door de kinderen alleen, of door de zangvereeniging of door het geheele publiek — 't spreekt vanzelf — zij die nog thuis gebleven waren, kwamen naar buiten. Door onzen Voorganger was voorgesteld, om tijdens dien marsch gelegenheid te geven tot het houden eener toespraak, dit vond algemeen bijval en toen we aan een zekere plaats gekomen waren, niet ver van een kroeg, want ook hier was alweer een kroeg, werd halt gehouden en naar aanleiding van Joh. 3 : 16 een kort woord gesproken.

Er werd met aandacht geluisterd en wij vertrouwen, dat tenminste een deel van het zaad, in zulke aarde is gevallen, dat het vruchten voor de eeuwigheid zal voortbrengen.

Toen we teruggekeerd waren, kregen de kinderen hun geschenken, waarop we nog gezamenlijk naar eene, nog al ver afgelegen boerenwoning trokken, bewoond door een, door krankheid zwaar bezochte familie. Ook daar werd door de kinderen en door de zangvereeniging gezongen en door den Voorganger gebeden, waarna we dankbaar huiswaarts keerden.

God zegene de Gemeente, bij haar geldt algemeene dienstplicht en er wordt bijzonder tucht uitgeoefend bij hen, die er zich niet aan onderwerpen. Hij zegene ook de Mannenvereeniging, die zulk een ernst maakt in haren arbeid voor den Heer. Dat de zangvereeniging een goed hart wordt toegedragen, dat weten al de leden, en dat verdient zij ook, want zij bestaat uit bekeerde mannen en vrouwen, wier doel het is voor God en zielen te zingen.

Maandag, 2e Pinksterdag. Als naar gewoonte trok een aantal broeders en zusters naar Nieuwe Pekela, om daar met anderen het liefdemaal te houden — plm. 25 personen. — Een deel ging met een daartoe expresselijk gehuurd rijtuig, de anderen

vormden een „fiets-brigade” en gingen dus per rijwiel naar het feest.

Zij hebben daar inderdaad een goeden dag beleefd. Des morgens werd een zeer ernstig en passend woord gesproken naar aanleiding van Paulus' woorden: „Wordt vervuld met den Geest;” in den namiddag werd onder leiding van den Voorganger der Gemeente, wiens ongeveinsde liefde voor de waarheid bekend is, het eigenlijke liefdemaal gevierd. Verschillende getuigenissen wisselden elkander af en naar het oordeel van sommigen werd er dien dag werkelijk in de goede richting gestuurd.

Vanwege den afstand konden de Weerdingermonders moeilijk zoo lang blijven, om ook nog aan den disch des Nieuwen Verbonds mede aan te zitten, zoodat zij dan ook vóór dat bijzondere liefdemaal huiswaarts keerden.

Dankbaar voor den ontvangen zegen en de herhaalde ontmoeting van zoovele oude bekenden, moge de zegen des Heeren steeds meer het deel worden, ook van de Gemeente te Nieuwe Pekela.

Maar er is op dien dag meer gebeurd, wij hebben den moed gehad om gedeeltelijk met de oude gewoonte te breken, zoodat nu de achtergeblevenen, wat anders niet gebeurde, thuis een soort liefdemaal hielden in verband met „de achterste Gemeente.” Dat men het thuis ook goed gehad had, werd al aanstonds verteld door hen, dien wij bij onze thuiskomst in den Mond ontmoetten, hetgeen aan ondergeteekende bevestigd werd toen hem in zijne woning door den Secretaris en een diaken van een ander mededeeling werd gedaan. „Het mes heeft van twee kanten gesneden,” zoo werd mij gezegd, en omdat met dat mes niets anders dan „brood” voor hongerige harten gesneden wordt, daarom hebben we ons innig verheugd.

God zegene al den arbeid van arbeiders en arbeidsters in Zijn gezegend Koninkrijk, tot bloei der Gemeente, van welke Jezus Christus het Hoofd is.

Zouden de lezers van „De Christen” niet eens willen beginnen om met meer dan gewone aandacht de Evangelien en de Handelingen der Apostelen te lezen?

SEDÉUR.

EM. ERFSCHEIDENVEEN. Sedert geruimen tijd werd er door middel van ons orgaan niets van ons vernomen. Thans achten we den tijd gekomen om eens een weinig te vermelden. Wij mogen met blijdschap getuigenis geven van de groote liefde onzes Heeren Jezus, aan ons bewezen in de laatste dagen. Kunnen we weliswaar geen melding maken van „stroomen van zegen,” wij danken God ook voor de droppelen, terwijl deze grootere verwachtingen bij ons opwekken.

Op den 1sten Pinksterdag mochten wij een bezoek brengen aan onze zustergemeente in den Weerdingermond, in ons gezelschap medenemende een broeder en zuster om daar gedoopt te worden, onder welke de echtgenoot van schrijver dezes. Wij waren zeer gelukkig en konden, als de Moorman van ouds, onzen weg met blijdschap reizen.

Op den tweeden Pinksterdag vierden we feest met de leerlingen onzer Zondagsschool, die onder leiding van br. Eleveld staat. Ter bestemder tijd kwam een groot aantal kinderen in ons lokaaltje samen, en de ouders deelden in hunne vreugde. Nadat dit feestje afgelopen was, liep ons lokaaltje weer vol van andere menschen, met wie we heel gezellig en gezegend, kennelijk met den Heer in ons midden, mochten samenzijn.

Onze kleine Gemeente en haren arbeid in de voorbede der kinderen Gods aanbevelende.

De Secretaris : H. BARELDS.

STADSKANAAL. De 23ste Mei was voor onzen Ouderling, die sedert tal van jaren de Gemeente als zoodanig getrouwelijk diende, br. J. R. Reiling, alsmede voor zijne echtgenooten en kinderen, een ware vreugdedag, en de Gemeente deelde of door

geestelijke gemeenschap alleen, of door persoonlijke tegenwoordigheid tevens, in hunne vreugde. Onze broeder en zuster mochten het voorrecht beleven hun 25-jarige echtvereniging te vieren. Was het hun oorspronkelijk plan, dien gedenktag stil en als onopgemerkt voorbij te laten gaan, hunne kinderen en de Gemeente dachten er anders over.

Toen de avond van den feestdag daar was, vulde een schaar van belangstellenden, zoowel van hunne bureu als van gemeente- en familieleden, hunne ruime woning. Tal van hartelijke gelukwensen, maar ook tal van schoone stoffelijke bewijzen, getuigden duidelijk van de hoogachting.

Dat en waarom de Gemeente reden had om met deze broeder en zuster dankbaar en verblijd te zijn, werd onder meer uitgesproken op de volgende wijze:

**Aan
br. en zr. J. R. REILING en L. FORSTEN
bij hun 25-jarig huwelijksfeest,
op 23 Mei 1907.**

Zie daar de vreugdedag dan opgegaan,
Die u zoo veel herinnering biedt;
Ontwelle uw hart een zucht, uw oog een lach, een traan,
Toch blijft: de Heer beschaamt zijn kind'ren niet.
Dit geeft ons stof thans tot een jubelzang.
En of dan al het hart een zucht ontspringt
Dat stemt toch saâm met 't hart dat dankend zingt.

Daar achter ligt dan 25 jaar,
Met vreugd en leed afwisselend doorleefd;
En sedert g'u bevond voor 't echt-altair
Was 't Israels God, die u geholpen heeft.
Ook als Hij rouw en smart u niet onthield,
Bleef Hij getrouw, uw kracht, uw licht.
En heeft uw voet op 't smalle pad gericht.

Nu, jublend paar! wij jublen met u meê.
Eên vreugd, eên dank bracht ons te saâm,
En uit uw broed'ren hart weldt eêne beê —
Een ware zegenbeê, in Jezus naam:
O God, verblijd, versterk dit jublend paar,
Wees verder op hun pad hun een en al,
Tot hier hun werk en loop ten einde zijn zal!

Wij denken aan Gods daden, rijk en groot,
Hoe treffend was zijn mildheid steeds;
Hij schonk u veel, meer dan uw dagelijks brood.
Genoot ge hier dez zicthare welraad reeds,
Oneindig meer was het onzichtbaar goed.
Daarom laat 't jubellied nu 't hart ontvliên,
Uit volle borst den Heiland hulde biên.

(Zingen Gez. 2 : 3.)

Uw huis was steeds een vriendenhuis, ja meer,
't Werd zelfs, als Martha's en Maria's huis,
Verblijf en rustplaats voor den Hemelheer!
En menige pelgrim onder 't kruis
Dien 't binnentrad, vond hier een gul onthaal.
Gij hebt aldus herbergzaamheid betoond,
En nu wordt reeds dien arbeid u beloond!

God gaf u door zijn liefd' en Geest, zoo sterk
— Tot heil van ouderdom en jeugd, —
Een heerlijk deel in Zijn voortrefflijk werk,
Verkondigend des Heilands heil met vreugd!
Dit was voorwaar de kroon op wat ge deed;
Want hoe hier alle werk als rook verdrijft,
Het werk om Jezus wil gedaan, dat blijft.

Zie daar ook om u heen uw dankbaar kroost;
Zij juichen meê tot dank en lof aan God.
God gaf en spaard' ze u tot uwe vreugd en troost.
— Hem, den Beschikker van dit rijk genot,
Zij tot in eeuwigheid hun hart gewijd! —
Zij zijn uw kroost, maar bovenal van Hem,
Getrokken en geleid door 's Herders stem!

En eens daar neergelegd de pelgrimsstaf,
Sprekt gij: Zie, Heer, hier ons en 't kroost,
Dat uwe Vaderzorg ons zoo genadig gaf —
U prijzen w' eeuwig onverpoosd. —
Dat zij uw deel, uw eeuwig zalig deel!
De lof van God, de ware zielevreugd,
Zij hier en ginds uw eeuwig zielsgenugt!

Voorts hallelujt tot lof van den Heer!
Wij danken vereenigd Zijn Naam,
Dien naam, zoo groot, ontvang op 't hoogste d' eer!
Hij make ons meer daartoe bekwaam.
Ja, eiken dag worde aan Zijn dienst gewijd,
Elk levensuur zij winst voor d' eeuwigheid!

DEVENTER, 20 Mei. Hoewel het reeds lang voorzien was, ging ons doopvont toch nog onverwachts open. Een jeuzige zuster, die voor een paar jaar den Heiland leerde kennen als haar Verlosser en Zaligmaker, en nadat een br. met haar over de volle waarheid van Gods Woord had gesproken, was het haar een drang des harten geworden, om gedoopt te worden volgens de H. Schrift. Desniettemin staande werd dit voor haar toch eenigszins een moeilijke zaak.

Aanzien onze zuster onterloos en hulpbehoevend is, was zij onderworpen aan de diaconie der Herv. Kerk. Nadat zij zich geopenbaard had als een verlost door Jezus Christus en van haar Heiland ging getuigen, werd zij te vroom voor genoemde diaconie, en deze besloot haar uit Deventer weg te zenden. Zoo was zij dan van hare vrijheid beroofd en gescheiden van hen met wie zij steeds gemeenschap hield.

Maar met het oog des geloofs op Hem, in Wien zij kracht vond, had zij besloten om zich te laten doopen. Zoo was zij den eersten Pinksterdag in ons midden om des avonds gehooru te worden, waarop de Gemeente met algemeene stemmen besloot haar op hare blijmoedige belijdenis aan te nemen, terwijl besloten werd, aan haar den volgende dag de doop toe te dienen. Omdat de 2e Pinksterdag door velen nog al eens een uitstapje wordt gemaakt, was er onder de prediking niet zo veel publiek als wij geregeld bij die gelegenheden gewoon zijn. Onze geachte Voorganger sprak een zeer ernstig woord naar aanleiding van 11 Cor. 3 : 17: „De Heer nu is de Geest, en waar de Geest des Heeren is, daar is vrijheid.” Daarna werd in de gewone orde gedoopt.

Daarna vereenigden wij ons met onze nieuwe zuster rondom den disch des N. Verbonds. Zoo hebben wij dan weer mogen proeven en smaken, dat de Heer goed is, en onze zielen zijn weer verkwikt geworden.

E. v. D. BURG, Secretaris.

E E N E N A N D E R.

... Uit den Valthermond bericht men, dat eenige broeders en zusters daar op de Pinksterdagen rijk gezegende en opwekkende bijeenkomsten hadden, waarbij vooral de zegen van den door den Heer gezon-

den Heiligen Geest, het nadrukkelijk onderwerp van bespreking geweest is, wijzende op de vervulling der belofte, die aan ons persoonlijk geschieden moet.

De namiddag van den tweeden dag werd bestemd voor een feestje met de kinderen der Zondagsschool. Dit werd, tot vreugde der kleinen vooral, maar ook tot genot der ouders, gevierd. Er werd een wandeling, in optocht met de kinderen en belangstellenden gemaakt, de kleinen werden goed onthaald, en daarna in 't lokaal teruggekeerd, waren eerst de kinderen, en daarna ook nog de ouderen tot aan den avond verblijd te zamen.

(De hoofdinhoud van dit berichtje werd ons voor de rubriek »uit de gemeenten« gezonden. Aangezien 't een persoonlijke mededeeling en niet uit een gemeente is, nemen wij het onder deze rubriek op.) RED.

De geestelijke opwekking in Christia-
nia — zoo bericht men — grijpt steeds wijder om zich heen: Zij duurt nog slechts eenige maanden en reeds strekt zij zich uit over geheel Scandinavië, en zij gaat nog steeds met kracht voort zich te openbaren. Aanhangers van verschillende gezindheden komen de zaak onderzoeken, en keeren dan zelf rijk gezegend terug. In Zweden zijn in enkele oorden des lands opwekkingen ontstaan en wij hopen, dat ook Finland en Denemarken niet voorbij zullen gegaan worden. Bijzonder heerlijk is het, dat alle verkondigers van het Evangelie in de rij staan en werkelijk eensgezind zijn in den Heiland. Als alle kinderen Gods zich van de wereld afscheiden en als ineen smelten, dan kan de kracht uit den hooge komen.

Waarschuwing.

Op 11 Mei j.l. vervoegde zich bij mij iemand, die zich noemt VAN DIJK en zegt afkomstig van Zwolle te zijn, maar door omstandigheden zwervend. Hij zegt Baptist te zijn en waar hij gehoord had, dat er kaarten werden uitgegeven als bewijs van lidmaatschap, wilde hij ook gaarne zulk een kaart hebben, om beter ingang te vinden bij de broeders.

Natuurlijk gaven wij hem het begeerde niet en door allerlei vragen kwam de man deerlijk in de war en na onderzoek is mij gebleken, dat hij ook niet te vertrouwen is, maar listig zich zoekt in te dringen bij alle godsdienstige kringen. Ieder zij dus op zijn hoede en waar wij in den laatsten tijd gedurig bezoek kregen van soortgelijke menschen, meenen we te moeten waarschuwen. Laat dit vast bij ons staan, dat, die uit den vreemde komt en persoonlijk onbekend is, zonder geldige kaart van lidmaatschap door niemand word *aan- of opgenomen*, al praten ze ook nog zoo vroom. Wij zijn er al gedurig ter goeder trouw ingelopen.

ZUTPHEN 24 Mei 1907.

B. ROELES.

Vervelend

is het, als men niet vooruit kan en toch moet, terwille van den tijd. De schuld ligt ook thans weer aan de Besturen der Gemeenten, die niet op tijd inzonden, wat noodzakelijk op de

AGENDA

moet. Het is dan ook de laatste oproep en als ik 31 Mei a.s. niet de noodige gegevens heb, vragen, voorstellen, namen van afgevaardigden enz., dan ga ik door met het plaatsen der Agenda.

WOENSDAG 10 EN DONDERDAG 11 JULI

zal de Unie-Vergadering te Sneek worden gehouden. De Commissie laat ook weinig van zich hooren, is het misschien, omdat ze ons eens bijzonder wil verrassen, dat ze zoo in stilte voorbereidt? Of denkt ze: het is nog wel tijd — het laatste zal haar afvallen.

DE KLEINSTE

van allen in het vaderlijk huis heeft een goed — zelfs navolgenswaardig — voorbeeld gegeven, wat zeker de regelings-Commissie zal verblijden, vooral wanneer de ouderen ook in dit voetspoor treden.

HAARLEM'S

Secretaris schreef mij: »wilt u aan de Commissie in Sneek melden, dat wij f6 bijdragen voor de te maken onkosten der Unie-Vergadering. Gaarne voldoe ik daaraan en wil met plezier meer zulke en soortgelijke goede tijdingen overbrengen. Misschien dat we dan nog als gasten en Gemeenteleden in de gelegenheid gesteld worden, om een motortochtje op het schoone Sneeker meer te doen — via Joure over het Brekker meer terug naar Sneek — en ik verzeker ieder, dat zou niet zijn

VERVELEND.

B. ROELES, Secretaris der Unie.

Zutphen, Mei 1907.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. R. te Oude Schutting f 11.60.

N. v. BEEK.

Advertentiën.

Gezocht

tegen nader overeen te komen voorwaarden: Eene eenigszins bejaarde

Huishoudster,

bereid om eene liefderijke verzorging van kinderen mede op zich te nemen.

Adres: N. VAN KLINKEN,
Nieuw Buinen.

.. Heden overleed, in zijn Heer en Heiland, Dien hij meer dan 50 jaren heeft gediend, onze geliefde Echtgenoot en Vader

JAN WILLEM DE BOER,

in den gezegenden ouderdom van ruim 81 jaren, vroeger wedn. van A. S. VISSER, thans na een gelukkige echtvereeniging van 44 jaren en 10 dagen. Tot bijna zijn laatste oogenblikken kon hij getuigen van de hoop der opstanding met Christus. Dit lenigt onze smart.

Zijn bedroefde weduwe

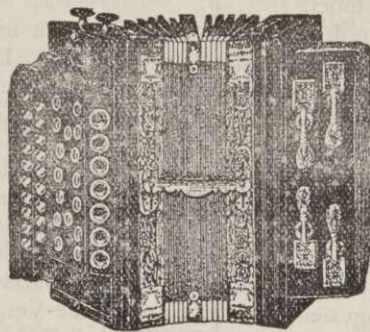
A. L. SPARRIUS

en zijne 16 kinderen en behuwdkinderen, 62 kleinkinderen en 12 achter-kleinkinderen.

HOLLUM, Ameland, 24 Mei 1907.

Kennisgeving aan al de broeders en zusters, vrienden en kennissen.

NIEUW!

HEINRICH SUHR,

Slechts f5.50 tegen rembours.

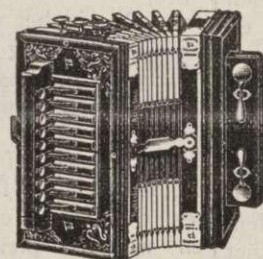
Kunstenaars-Harmonika.

NIEUW!

19 toetsen, 4 stemlagen, elke rij 2-korig. Wezenlijk nieuw aan dit instrument is de wonderbare afwisseling in de muziek, welke door het verzetten der registers ontstaat. Men kan naar verkiezing afwisselend met een **clarinetten**- of een **fluitentoon** spelen. De balg is met twee dubbelbalgen; daardoor zeer uitrekbaar. Klaviatuur voorzien met vele klankringen. De harmonika is duurzaam en solied bewerkt en vindt daardoor een gretigen aftrek.

Geïllustreerde Prijscouranten van alle soorten muziekinstrumenten worden op aanvraag gratis en franco toegezonden.

**Groothandel in Muziekinstrumenten,
ARNHEM (B.)**

Echte Hollandia Harmonica's.

Eenig adres voor Nederland van de bekende Hollandia's. 1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers, Crefelders, etc.

Vraag geïllustreerde Prijscourant gratis bij

**JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.**

ONS DEPOT.

Voorhanden :

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.
Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.
2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat.
Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.
3. Evangelische Schotsche Tractaten van *Chegue Brady*
prijs per 100 f 0.30.
(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen)
4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat).
Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.
5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4
6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek.
door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
7. De wonderlijke gebeurtenis (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop)
8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KIN
DERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en
de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.
(Een nitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den
doop op alle punten wenscht te onderzoeken)
9. De oorsprong van den Kinderdoop.
Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.
(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat), per 100
ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte
Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent,
per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7½ cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping)

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C.
MENSINK. Prijs 1 ex 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks f 1.50.
(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeente-leden)

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder
lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 ct.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 pagina's, door F. B. MEIJER,
Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.

't Is bij bestelling voldoende op de strook van den
postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten verkrijgen op alles 30 procent korting.
Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

De Heilige Geest, zijne inwoning en leiding.

III. Strekt de leiding des Heiligen Geestes zich ook uit tot persoonlijke besluiten en tot kleine aangelegenheden des levens? Deze vraag beantwoorden wij terstond bevestigend. Niet alleen is de leiding des H. Geestes werkzaam, wanneer het beslissende woord der genade tot een belangste ziel gesproken moet worden, maar moet ook de beslissing geven in persoonlijke aangelegenheden, zoowel in kleine als in groote ondernemingen en besluiten der kinderen Gods.

Begenadigde, stille kinderen Gods mogen voortdurend hun gansche levensweg onder die leiding bewandelen. Dezulken kunnen dikwijls — zoo niet steeds — zeggen: Ik weet, dat ik thans dezen brief moet schrijven, waaraan ik eigenlijk niet gedacht had, of een bezoek afleggen, dat niet op mijn dag-program stond. In den regel is deze merkbare leiding niet ten allen tijde gelijkelijk op te merken; zij komt ook bij begenadigde kinderen Gods van tijd tot tijd meer of minder te voorschijn. Dit hangt ook wel samen met de meerdere of mindere stilheid des harten.

1. Voor eenige jaren ontstond eene gewichtige beweging en een kring van geloovigen vormde zich ter handhaving van de onfeilbaarheid des Bijbels. Satan deed al zijn best om dat getuigenis te verhinderen. Een der voorstanders dier beweging schreef op zekeren avond, met goede bedoelingen, een brief die zaak betreffende, maar die het gevaar insloot de broeders te ontmoedigen en hen van hun optreden voor de goddelijke waarheid te doen afzien. De brieveschrijver wierp 's avonds laat den brief in de bus aan het hotel, waarin hij zich bevond, en begaf zich naar bed, verblijd, dat hij die

taak, na den arbeid van den dag, nog vervuld had. Nauwelijks lag hij neer of daar overviel hem een onverklaarbare angst. Van slapen geen sprake. Hij vroeg: Heer, wat is het? Daar kwam hem zijn brief voor den geest. Hij stond op, begaf zich naar buiten om te zien hoe laat de brievenbus 's morgens 't eerst gelicht werd, en besloot vroeg op te staan om dadelijk aan den postbeambte den brief terug te vragen. Nu was het met de angstigheid uit, en hij sliep rustig in. Den volgende morgen kreeg hij zijn brief terug, om dien te vernietigen, en zei met lof en dank in 't hart: De Heilige Geest heeft mij geleid en bewaard.

2. Een jonge geloovige man uit deftigen stand werd gedurende anderhalf jaar met immer sterker aandrang tot de gedachte gebracht, om de hand van een meisje te vragen, die hij maar nauwelijks kende, maar van wie hij wist dat zij eene beslist den Heiland toegewijde Christin was. De wensch zijns harten strekte zich sedert lang in andere richting uit. Er ontstond diensvolgens een innerlijke strijd in hem, bij de gedachte, of hij zijn oorspronkelijke neiging, zijn persoonlijke begeerte zou opgeven of vasthouden. Hij had in toenemende mate den indruk, dat God hem dat geloovige meisje tot vrouw aangewezen had. Het werd hem een zaak van vurig gebed en geloofsstrijd, totdat hij zeggen kon: »Heer, slechts Uw wil! Mijn leven behoort U, Uw weg wil ik gaan!» Weken lang had hij in deze gewichtige aangelegenheid om klaarheid en vrede geworsteld. Altijd meer werd hij het zich bewust: »Wanneer gij werkelijk als een belijder van Jezus bewaard en sterk wilt worden, om voor Jezus te leven, dan moet gij dat meisje huwen.» Eindelijk besloot hij een brief te schrijven, welke zijn aanzoek inhield. De brief was gereed, hij las hem herhaalde malen over — eindelijk zeide hij: »Neen, gij kunt uw eerste neiging niet op-

geven en iemand vragen die ge nauwelijks kent. De brief kwam in 't vuur.

Den volgenden avond zat de briefschrijver weer alleen. Hij vond nergens rust. Een onweerstaanbare macht drong hem om den verbranden brief nog weer te schrijven. Hij wist, het was toch de wil des Heeren! De brief werd verzonden en dit was het begin van een onuitsprekelijk geluk en de opening van een stroom van zegeningen, die niet slechts over hen, maar over een menigte menschen, van die familie uit, gekomen is, en waartoe het schrijven van dien brief de eerste aanleiding was. Het was de leiding des Heiligen Geestes geweest, die het leven dezès jongen mans in de Gode welbehagelijke baan gevoerd heeft.

3. Een dienaar Gods was geroepen om op een plaats het Evangelie te verkondigen. Zijn vriend, bij wien hij inwoonde, zeide 's morgens: Ik verzoek vriendelijk heden voormiddag een kranke zuster te bezoeken; zij ligt sedert 3 jaar onder vele smarten en zal zich zeker verblijden, wanneer zij u ziet. Het gold hier een zwaar beproefd kind Gods, een fabriekswerkster, die door een ongeval niet slechts onbekwaam tot haar arbeid geworden was, maar door zware inwendige kneuzingen ontzettend had te lijden. De Evangelist trad des voormiddags bij de kranke binnen, die hem aldus begroette: »Ik verheug mij zeer over uwe komst, maar gij vermoedt niet, wat uw bezoek voor mij is. Denk u eens, toen ik heden morgen mijn dag begon, bad ik: »Heer, Gij weet immers, dat ik niet in de Evangelisatie-samenkomsten komen kan, waarin anderen zooveel zegen hebben. Wanneer 't U kan behagen, zend Gij dan den broeder tot mij, dat hij mij bezieke; maar, Heer, slechts als het U behaagt.«

God had het kinderlijk gebed gehoord en had door zijn Geest den huisheer van den Evangelist aanwijzing gegeven, zoodat hij, zonder te vermoeden, wat hij uitwerkte, zijn vriend verzocht deze kranke te bezoeken. Welk eene heerlijke, verborgen samenhang tusschen de opgezonden gebeden der kinderen Gods en het antwoord des verhoorenden Vaders, die zijne boodschappers weet te zenden!

Het ligt voor de hand, dat de kinderen Gods, naar gelang zij overgegeven en in stilheid der ziel zijn, een plaats of ver af of dicht aan 't hart des Vaders innemen. Naar die mate doen zij ook verschillende ervaringen van de leiding des Heiligen Geestes op.

Aan vorstelijke hoven is er in den regel een kleinen kring van personen, welke door hunne bijzondere vriendschap het voorrecht hebben in vertrouwelijken omgang met de vorstelijke familie te verkeerén. Zoo is het ook een bijzonder voorrecht voor geloovigen een vertrouwelijken omgang met God te hebben. Een dergenen, die dat voorrecht genoten heeft was Mozes. »En Jehovah sprak met Mozes van aangezicht tot aangezicht, gelijk een man spreekt met zijnen vriend (Ex. 33:11). De Heer zeide tot zijne jongeren: »Ik heet u geen dienstknechten, want een dienstknecht weet niet wat zijn meester doet; maar ik heb u vrienden genoemd, want alles, wat ik van mijn Vader gehoord heb, heb ik u

bekend gemaakt« (Joh. 15:15), en daarna zeide Hij: »Wanneer echter de Geest der Waarheid gekomen is, die zal u alles leeren en u in alle waarheid leiden; want Hij zal niet uit zichzelf spreken, maar wat Hij zal gehoord hebben, dat zal Hij spreken en de toekomstige dingen zal hij u verkondigen« (Joh. 16:13).

Mogen de kinderen Gods uit deze woorden besluiten tot welk een vertrouwelijken omgang met God zij bestemd zijn. Wie zulke voorrechten genieten wil, heeft minstens noodig een voortdurend bewustzijn van de tegenwoordigheid Gods en een diep besef van den eerbied, die in de tegenwoordigheid des Heeren betamelijk is.

Smaadheid om Zijns Naams wil.

Zondag 9 Juni. Hand. 5 : 11—42.

Die godzaliglijk willen leven in deze tegenwoordige wereld, m. a. w., die met beslistheid den Heer Jezus volgen, zullen verdrukt worden. Dat ervaren dus niet, die zich Zijner schamen, maar dat is de voortdurende ervaring van hen, die Zijnen Naam belijden voor de menschen.

Dat die Naam, den menschen gegeven tot zaligheid, den ongeloovigen Joden een ergernis was, en niet 't minst den Hoogepriester en Oversten des volks, was reeds openbaar geworden bij de genezing van den kreupelen aan de schoone poort des tempels, waarom Johannes en Petrus terecht gesteld werden, Toen waren ze met scherpe bedreiging, niet meer in dien Naam te spreken, vrijgelaten; maar wel verre van aan dat menschelijk bevel meer te gehoorzamen dan aan 't bevel van hun Meester, baden zij om kracht van boven, om den gezegenden arbeid in Jezus' naam te mogen voortzetten. Niet te vergeefs was die verzuchting tot God, want niet alleen, dat de Apostelen met groote kracht getuigenis gaven, maar de Heere wrocht steeds mede door teekenen en wonderen, die daarop volgden. Wonderen van bekeering geschieden, zoodat 't getal der geloovigen snel toenam, maar ook wonderen van genezing, zoodat men de kranken op de straten bracht, opdat Petrus' schaduw hen maar mocht beschaduwén, terwijl het gerucht zich alras verspreidde, zoodat men ook uit de omliggende plaatsen naar Jeruzalem kwam met kranken en die van onreine geesten gekweld waren, welke alle genezing vonden.

Wie echter daarin de hand des Heeren met dankbare blijdschap mochten erkennen, de Hoogepriester en die met hem waren niet. Deze Sadduceën, die al niet aan de opstanding geloofden, konden deze duidelijke bewij-

zen van de opstanding van den door hen gekruisigden Jezus niet uitstaan; de oude Kaïnsgeest werd over hen vaardig en drong hen om tegen deze heerlijke openbaring geweld te gebruiken en de Apostelen in de gevangenis te zetten.

De Heer, die alle macht heeft, belette hun deze onrechtvaardigheid niet, maar gaf hun in Zijne genade nog een ander teeken daarbij, door Zijnen Engel te zenden, die hen des nachts uitleidde, zoodat, als de Hoogepriester hen des morgens wilde doen voorbrengen, de dienaars wél den kerker nog gesloten vonden en de wachten op hun post, maar de gevangenen waren gevloten en weldra werd gebodschapt, dat zij alweer bezig waren, 't volk in den tempel te leeren.

Echter, ook dat bracht geen verandering in de vijandige gezindheid en de Apostelen werden vandaar gehaald en voor den Raad geleid, waar hun de Hoogepriester herinnerde aan 't vroeger gegeven bevel, waaraan zij geen gevolg gegeven hadden.

Onbeschroomd klonk echter hun antwoord: »Men moet Gode meer gehoorzaam zijn dan de menschen,« en Petrus gaf een heerlijke getuigenis van de opstanding van Christus, die door God was verhoogd tot een Vorst en Zaligmaker, om Israël te geven bekeering en vergeving der zonden, wat de H. Geest met hen getuigde, die door God medegedeeld werd aan degenen, die den Heer Jezus gehoorzaam werden.

Deze heerlijke getuigenis, waarnaar een arm boetvaardig zondaar zou watertanden, deed evenwel de woede dezer ongehoorzamen ten top stijgen, zoodat zij beraadslaagden om deze moedige getuigen van Jezus te dooden, wel ziende, dat anders die monden nooit gesloten zouden worden. Gamaliël echter, een Farizeër, (die wél aan de opstanding geloofde) schijnt 't hopeloze van dezen strijd wat beter in te zien, en nadat hij de Apostelen een oogenblik heeft doen verwijderen, toont hij met een paar voorbeelden, hoe al wat valsch is, vanzelf op niets uitloopt, maar een werk uit God door menschen niet kan verbroken worden, zoodat hij 't verstandig acht, de gevangenen ongemoeid hun gang te laten gaan, opdat men niet bevonden worde, ook tegen God te strijden, wat toch immers 't doel niet kon zijn van Israëls oversten? ? ?

Deze verstandige raad bracht de nijdige vijanden eenigszins tot bedaren. Zij vergenoegden zich met de onschuldigen een geeseling toe te dienen, en nog eens te gebieden, niet meer in Jezus' Naam te spreken, waarna zij heengingen, blijde, dat zij waardig geacht waren, om Jezus naam smaadheid te lijden, en volstrekt niet ophoudende, elken dag in den tempel en bij de huizen Jezus Christus te verkondigen.

a. De Hoogepriester stond op, toen er meer en meer toegedaan werden, die geloofden, en de teekenen en wonderen steeds meer uitbreiding aan de zaak van Jezus gaven. Alweer 't zelfde als bij Kajafas, toen Lazarus' opwekking zulk een indruk had gemaakt: Indien wij hem alzo laten geworden, zij zullen allen in Hem gelooven en de Romeinen zullen komen en nemen beide, onze plaats en ons volk. (Joh. 12:48).

Eigen positie deed Koning Herodes opstaan en plannen smeden tegen den nieuwen Koning: eigen positie was 't ook bij den ouden Hoogepriester, waarom hij van den waren Hoogepriester niet wil weten, eigen leven verliezen, zichzelf verloochenen is echter de eenige weg om behouden te worden. Ons *ik*, dat tegen Jezus opstaat, moet voor Hem buigen, want God heeft Hem tot Koning gemaakt.

b. Zij worden *vervuld* met nijdigheid. Een treurige *vervulling* voorwaar, want nijd is verrotting der beenderen, de kiem van moord, hij maakt ongelukkig, hij eert God niet. Hoeveel beter is 't, vervuld te worden met den H. Geest, zooals de discipelen, want Die leert ons God verheerlijken, Die leert ons anderen liefhebben en hun geluk bevorderen, Die brengt vroolijkheid, genezing, leven.

c. De krachtigste bewijzen baten niet voor hen, die de de duisternis boven 't licht kiezen en de waarheid door ongerechtigheid ten onder houden. Hoe vreeselijk moet het oordeel zijn van hen, die bij zooveel licht nog verloren gaan, omdat zij voor den Christus Gods niet *willen* buigen!

d. Gamaliëls woord is zeker wel verstandig en waar, want als God werkt, wie zal 't keeren; de volken, met al hunne macht en geweld, zijn bij God geacht als een druppel aan den emmer, een stofje aan de weegschaal. Maar ten opzichte van de zaak des Heeren Jezus zijn wij met zoodanige neutraliteit niet klaar. Als wij van de waarheid, die in Christus geopenbaard is, overtuigd zijn, moeten wij beslist partij kiezen, ons aan Hem geven. »Wie met mij niet is,« zegt Hij, »die is tegen mij en wie met mij niet vergadert, die verstroot.«

e. Verblijd waren de Apostelen niet slechts omdat 't nog zoo goed afliep, dat zij 't leven er nog afbrachten, maar dat zij waren waardig geacht, om Christus' wil smaadheid te lijden, en die blijdschap was de blijdschap des Heeren, die hun weer nieuwe sterkte gaf; want hoe ook bedreigd, zij hielden niet op. Dat is een blijdschap, een sterkte, die alleen bij ervaring gekend wordt door degenen, die den eenigen Naam, onder de menschen gegeven, zich niet schamen in deze wereld. Zij worden om dien Naam veracht, hoewel zij hunne medemenschen tot licht en tot zegen zijn, maar zij hebben daarin ook 't getuigenis des H. Geestes, dat zij ééne plant zijn met Jezus, die hen veel vrucht doet dragen, tot eer des Vaders. Die mij belijden zal voor de menschen, zal ik belijden voor mijnen Vader; maar die zich mijns en mijner woorden zal schamen, die zal zich de Zoon des menschen ook schamen. Zij kennen deze smaadheid, maar ook deze blijdschap niet; zij zullen dus ook niet als de Apostelen volharden.

Laat ons niet ophouden Christus te prediken in woord en daad; Hij houdt niet op om lief te hebben en ons te zegenen.

N. P.

K. K.

VOOR JONGELIEDEN.

Lieve jonge broeders en zusters in Christus,

Nadat wij onzen Zaligmaker hebben beschouwd in Zijne bediening als Herder, zou het als van zelf spreken om Hem nu te bezien in een van Zijne andere groote bedieningen, n.l. als onzen Hoogepriester, onzen Voor-spraak, onzen Koning, enz.

Maar er zijn een paar gewichtige onderwerpen, die ik mij gedrongen gevoel met u te bespreken — het eene is de Zendingsarbeid voor Christus, het andere is het geven der Christenen, en hoe belangrijk het eerste ook moge zijn, ik wensch het laatste eerst te behandelen, als de roepstem Gods tot ons, of misschien beter gezegd, als betrekking hebbende op het beginsel, dat aan alle zendingswerk, ja alle werk voor Christus, ten grondslag ligt.

Maar vóór wij spreken over *ons* geven, laat ons bedenken, dat God eerst gegeven heeft, en dat Hij zoo onuitsprekelijk veel geeft. Hoe wij ook mogen geven, wij zullen altijd schuldenaars blijven, maar schuldig aan Iemand, die ons niet naar de wet zal vervolgen, maar die ons aan onze schuld zal herinneren door nieuwe zegeningen.

Hebt gij er wel eens over nagedacht, welke dingen wij het meest waardeerden, de dingen, die wij gekocht hebben of die ons geschonken zijn?

Over het geheel genomen denk ik de dingen die ons geschonken zijn.

Wat is het echter, dat iets waarde geeft in ons oog?

Wat zouden wij kunnen vragen over een geschenk van een onbekenden gever?

1. Wie is de gever?
2. Is het een geschenk uit liefde?
3. Kost het den gever iets?
4. Kan hij het geven?
5. Is het iets wat ik noodig heb?
6. Is het van blijvende waarde?

Wat zou het voor ons een verschil maken, als het het geschenk kwam van iemand, dien wij hoogachten en liefhebben, die misschien ook ons liefheeft, misschien van dengene, die ons 't liefste is, of dat het kwam van iemand, die ons vreemd is. Sommigen uwer hebben misschien schatten, die u enkel dierbaar zijn om de gevers en om de wijze waarop zij geschonken werden. Het kostbaarste juweel schittert niet half zoo helder als de glans, dien de liefde verleent aan een geschenk dat wij op prijs stellen en niets is zoeter dan de geur der liefde aan een overigens nietig geschenk.

Ik kan niet bij alle punten stilstaan, maar herinner u aan eene geschiedenis uit den Bijbel, die dit duidelijk maakt. David was in de vesting, en zag neer op Bethlehem, de stad zijner vaders. Hij verlangde naar een verfrissenden drank uit de bron. En de sterke helden, die David liefhadden met een liefde, meer dan die der vrouwen, 2 Sam. 1:26, waagden hun leven,

braken door den vijand heen en brachten de kostbare gave.

En de geschiedboeken der armen geven er ook de bewijzen van. Een arm blind meisje bracht eens f 18 voor de Zendingszaak. De Voorganger, wien zij het geld bracht, maakte bezwaar om het aan te nemen, hij vond, dat het te veel was. Zij antwoordde echter: »Ik ben wel blind, maar ik kan toch dit bedrag beter geven dan u denkt.« »Hoe zoo?« »Ik ben manden-maakster, mijnheer, en kan in 't donker even goed werken als bij het licht, en ik denk, dat het de meisjes, die zien kunnen, verleden winter wel f 18 aan lamplicht gekost heeft, en dat geld heb ik bespaard, en dus hoop ik, dat u het wilt aannemen voor de Zending.«

En nu hooger op, mijn vrienden, hooger op. Iemand heeft eens geschreven: »Het uiterste voor 't hoogste.« Maar ik denk hier aan de gaven van den Allerhoogste.

Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad. Laat ons Gods gave eens beschouwen en zien hoe zij aan alle gewenschte voorwaarden voldoet.

1. De Gever is de Eeuwige en Almachtige God, en Gode zij dank, ook onze Vader in Christus.

2. Is het een gave der liefde? Er is geen andere beweeggrond denkbaar. Alleen liefde kon ze geven.

3. De gave kostte Hem? Wij weten niet hoeveel, en zullen het nooit ten volle verstaan. Maar laat ons steeds bedenken, dat de Schrift veel, ja het meeste spreekt van de liefde Gods, des Vaders, in het geven.

4. Is hij in staat ze te geven? Dit moeten wij overlaten, maar alleen *Hij* kan ons Christus geven, en toen Hij ons Hem gaf, gaf Hij ons alles. Hij hield niets achter.

5. Hadden wij ze noodig? Lieve broeders en zusters, wij hebben ons geheele bestaan aan Hem te danken. Wij zijn arme, vergankelijke schepselen van een dag. Hij is de Heer en Gever des levens. »Ik leef en gij zult leven« (Joh. 14:19).

6. Is de gave blijvend? Ja, de genadegift Gods is het eeuwige leven, door Christus Jezus, onzen Heer.

Ik geloof, hoewel ik het niet wensch op te dringen, dat de Heer Jezus Gods gave is *voor* ons allen, en dat het eeuwige leven door en in Christus, is Gods gave *aan* een iegelijk onzer.

Het onderwerp is zóó rijk, misschien wilt gij de Schrift er voor uzelven wel eens op nazien, om teksten te vinden, waaruit bovenstaande wenken duidelijk blijken, en die dan aan mij opgeven naar de verschillende nummers.

Ons geven ontspringt uit Gods geven. Weest als het ware doortrokken van de kostelijkheid en grootheid van Gods gaven, en gij zijt geen verdere aansporing noodig om tijd, geld of wat dan ook, te geven.

Ik denk, dat gij wel eens gehoord hebt van Dr. A. T. Pierson, van Amerika. Leest alles wat gij van hem te lezen kunt krijgen, het is bijna alles zuiver goud. Nu, deze Dr. Pierson heeft zeven verschillende manieren van geven genoemd, die onder Gods volk bekend zijn. Hij spreekt van:

(a.) De achtelooze manieren. Iets te geven aan alles waarvoor gevraagd wordt, zonder te vragen of het waar-

dig is. (Tusschen twee haakjes, *schijnt* het niet, alsof deze manier van geven wordt aanbevolen in Matth. 5 : 42?)

(b.) Het geven onder indrukken. Zooveel en zoo dikwijls te geven als de liefde of het medelijden of het gevoel er toe dringt. Dit is wisselvallig en ongeregeld.

(c.) De gemakkelijke manier. Te trachten geld te verdienen voor weldadige doeleinden door bazar's enz.

(d.) De zelfverloochenende manier. Het geld voor weelde-artikelen te besparen, en het te geven voor Gods Koninkrijk en voor liefdadigheid. Deze manier van geven kan leiden tot eigenwillige godsdienst en zelfvoldaanheid.

De drie andere manieren moet ik overlaten tot een volgenden keer. Laat ik u als voorbereiding vertellen van Oberlin, den godzaligen predikant van het Steintal, in den Elzas. Hij las in het Oude Testament, waar God aan de Israëlieten beval, dat zij een tiende van hun geheele bezit aan Hem zouden geven. »Wel,« zeide hij, »ik ben zeker, dat ik als Christen driemaal zooveel zegeningen heb als zij, en als het recht was, dat zij een tiende gaven, dan behoorde ik ongetwijfeld driemaal zooveel te geven. En dat deed hij. Van elke 10 francs, die hij ontving, zonderde hij drie af voor den dienst des Heeren en voor de armen. Van elke 100 zonderde hij 30 af. Dit deed hij zijn geheele leven, en God zegende hem er voor, en hij had altijd zooveel geld als hij behoefde.

Ik hoop, jongelui, dat gij den geheelen inhoud van »de Christen« leest. Misschien doet gij dat ook wel, behalve mijn artikeltjes! Ik hoop, dat ook sommigen van de ouderen mijn stukjes lezen. Den volgenden keer zal ik u vertellen waarom.

De uwe in Zijn dienst:
T. H. ENGALL.

Adr. T. H. ENGALL, Esq.,
Newcourt,
Acton,
London W.

Er zijn zeker vele jonge lezers en lezeressen, die aan Mr. Engall blijken willen geven van hun Bijbelkennis, is 't niet? Allen nu goed uw best gedaan, opdat, als ZEd. straks D. V. in 't land komt met de Unieverg., hij vele jeugdige correspondenten moge ontmoeten. Vert.

Bemoediging voor . . . . .

Dat de Redactie van ons Orgaan, bij de vele moeiten en zorgen voor hetzelfde, wel eens behoefte heeft aan bemoediging, zal elk weldenkende begrijpen; maar wij begrijpen dat bemoediging ook gewenscht is voor onze broeders en zusters, die uit liefde ons blad helpen steunen en verspreiden.

Het volgende, dat wij van een ons vreemde plaats in Holland en van een onbekenden vriend, tot onze

verrassing ontvingen, kan zeker tot bemoediging dienen. De brief luidt letterlijk:

M! M!

Daar mij door 's Heeren wil eenige van uw bladen zijn ter lezing gegeven en mij als een levend getuigenis zijn geworden. Altijd was ik zoekende naar bevrediging voor mijn ziel, maar helaas het was hier niet te vinden.

Maar toen ik uwe bladen had gelezen, is mij een licht opgegaan, en vol verlangen ben ik tot Christus gegaan, opdat Hij mij mocht willen leiden op den weg des eeuwigen levens.

Na dien tijd ben ik een geheel ander mensch geworden.

Wat mij vroeger moeilijk was, doe ik thans met liefde en vrede in het hart. Als ik werk, werk ik met Hem, wandel ik, Hij wandelt met mij, niets is er of Hij is met mij. Hij geeft sterkte en kracht en vertrouwen. Zouden wij Hem dan niet danken, voor wat Hij deed voor onze zonden en droefheid?

Zou het Zijn wil dan niet zijn geweest mij uw blad te zenden?

Daarom in naam van den Heere Jezus Christus wensch ik als abonné te worden ingeschreven op »De Christen« enz.

UIT DE GEMEENTEN.

GRONINGEN, Mei 1907.

Geliefden in Christus Jezus!

Met dankbaarheid zetten wij ons neer om u een en ander van ons liefdemaal te vertellen. Gelijk andere jaren, zoo ook nu, zou ik kunnen zeggen. En waarlijk, gelijk andere jaren, dat wil zeggen, zoo gezellig, zoo gezegend. Reeds des morgens vroeg, toen meer dan een dozijn onzer jongelui bezig waren de kerk in een feestzaal te herscheppen en de groote provisiekast te vullen, heerschte er een opgewekte, blijde stemming. Waarlijk, ook in dien arbeid der dienende liefde ligt reeds een zegen voor het hart. Doch het feest, de zegen van het samenzijn, ziet, die begint eerst recht het hart te vervullen, daar waar de broeders v n heinde en ver in liefde samenkomen. En dit kwam tot vervulling. Te 11 uur was de kerk bezet. Van heinde en ver, zoo zeggen we, en waarlijk, we aanschouwden ze, de blijde aangezichten van uit Stadskanaal, Muntendam, Delfzijl, Loppersum, Garrelswier, Haulerwijk, Foxhol enz. tot ons gekomen.

Br. Planting las den liefdemaalspsalm 133. En als ik nu zeg, dat de geest van dat oude lied de gansche vergadering kenmerkte, die liefdegeur zich zoo machtig deed gevoelen, dat twee vrouwen in 't midden der vergadering naar voren kwamen om hun zonde te belijden en verlossing te vinden, ja, dan zou ik hiermee alles hebben gezegd. Ons liefdemaal is een liefdemaal geweest in den waren zin des woords, zoodat de avondmaalsviering een waardig slot voor dezen dag was.

Als ik hiermee echter ging eindigen, zou wellicht iemand vragen: »hebt ge niet meer te vertellen uit uwe Gemeente?»

Heusch, die vraag is te billijken, immers ons weekblad heeft aangekondigd het 40-jarig huwelijksjubileum van onzen br. onderling J. v. Duinen. Gaarne ook hierover een woord. Ge

begrijpt, dezen dag verliep niet stillekens. 't Was aardig de echtelieden te aanschouwen, met hun blijde gezichten, gezeten tusschen het groen en omgeven als 't ware met Oranje en Vaderlandsche driekleur.

Op hartelijke wijze werden ze gefeliciteert door Gemeente en Vereenigingen, die hunne sympathie en waardeering betoonden zoowel in woorden als in stoffelijke bewijzen.

Op echt gezellige wijze verliep ook dezen avond, die zeker nog lang, zoo de jubilarissen als ons, zal heugen. Vervulde onze God de wensch van ons allen, dat ze nog tot in lengte van jaren blijven gespaard voor elkaar, voor de hunnen als voor de Gemeente, en vorme Hij hen en ons voor het heerlijke jubileum wat ons wacht bij 's Heeren komst.

De Seer.: JAC. JERONIMUS.

PATERSON. Het is reeds lang geleden, sedert wij u het een en ander uit de gemeente hebben laten weten. De reden hiervoor was niet, dat er niets te vermelden viel, maar veeleer een natigheid. Thans wenschen wij u weer eens het een en ander uit de gemeente Gods hier in Paterson mede te deelen. Het zal velen bekend wezen, dat br. J. Katuin ons heeft verlaten en met zijn familie naar Zuid-Dacota is vertrokken en bij gevolg is de gemeente tot nu toe zonder bepaalden leider. Evenwel mogen wij ondervinden, dat onze hemelsche Vader ons niet verlaten heeft, maar blijft voortgaan met ons te zegenen en ons alles te schenken, wat wij noodig hebben. Onze diensten gaan geregeld door. Des Zondagsmorgens wordt ons het Woord geopenbaard door br. Dulmer, die ons eenvoudig voorgaat met het Evangelie, zooals de H. Geest hem geeft te spreken. En Hij, Die gezegd heeft: mijn woord zal niet ledig tot mij wederkeeren, wil ook dit eenvoudige woord zegenen en werkt krachtig in ons midden. Ook onze avondbijeenkomsten zijn rijkelijk gezegend geworden; wij hebben die altijd vrij voor een ieder, en dikwijls mozen wij getuigenissen aanhooren, die rechtstreeks uit het hart komen door de werking des H. Geestes. Ook mochten wij zien, dat jonge mannen op hunne knieën vielen en moesten uitroepen: O, God, wees ook mij, zondaar, genadig. Ook mochten wij het voorrecht hebben twee van deze in de gemeente op te nemen, na hunne belijdenis van het geloof en de hope, die in hen is, vrede gevonden hebbende in het dierbaar bloed van Christus, waarom zij ook den wensch te kennen gaven om met Hem begraven te worden in den dood door den Doop (Rom. 6: 4), om voortaan in nieuwigheid des levens met hem te wandelen.

Op Zondag 28 April mochten wij ons doopvont openen en getuigen zijn van deze heilige handeling. Br. Dulmer sprak vooraf een woord naar Hand. 8: 39: „En hij reisde zijnen weg met blijdschap.”

Zoo gaat het een ieder, merkte spreker op, die in Christus gelooft; maar buiten Christus is er noch vrede, noch blijdschap te smaken. Thans vernemen wij wederom van een jongeling, die de begeerte in het hart heeft om ook den Heiland te volgen in den Doop. Zoo zien wij, dat de Heer ook ons zegent en krachtig met zijnen Geest in ons milden werkt. Wij hopen spoedig weer in de gelegenheid gesteld te worden om van 's Heeren weldaden te vermelden.

Namens de Gemeente van Gedoopte Christenen te Paterson:

J. VAN DUREN, Seer.

STADSKANAAL. In de laatst gehouden gemeentevergadering moesten volgens gewone orde twee bestuursleden, ditmaal de brs. H. Engelsman en J. Stavast, aftreden — beiden werden met bijna algemeene stemmen herkozen.

EEN EN ANDER.

*. Nederlandsche Tentzending te Groningen. J.l. Dinsdag is men onder leiding van den Administrateur der Tentzending, den heer *Kolf van Oosterwijk*, begonnen met den opbouw der Tent op het groenland van de heeren van Houten aan het Damsterdiep, buiten de v.m. Steentilpoort.

De openingssamenkomst is vastgesteld op a.s. Zondagavond te 8 uur.

Ds. ten Broek, die voor deze zomermaanden de leiding op zich heeft genomen, zal de openingsrede houden en daarbij uiteenzetten wat de Tentzending beoogt. *Prof. van Dijk*, Hoogleraar te Groningen, zal, namens »het Comité tot ontvangst der Tentzending«, een welkomstwoord spreken.

De Muziekvereeniging »de Bazuin« zal voor dezen avond den zang met muziek begeleiden.

Elken middag te 3 uur en elken avond te 8 uur zullen er dan vervolgens, gedurende ruim 14 dagen, samenkomsten worden gehouden. Des Woensdags- en Zaterdagmiddags te 3 uur zullen er bijzondere samenkomsten voor kinderen zijn.

De toegang en ook alle zitplaatsen zijn vrij.

B. P.

*. De groote Zendings-conferentie in China, welke van 25 April tot 7 Mei l.l. in Shanghai plaats vond, ligt weer in 't verleden. De gewichtige onderwerpen, die door verschillende commissies zorgvuldig waren in gereedheid gebracht, om ze op de conferentie in bespreking te brengen, werden tevoren gedrukt en onder belanghebbenden verspreid. Wij noemen hier alleen het onderwerp, dat het laatst behandeld en door Dr. Ament werd ingeleid. — Het heette: Comity and Federation (= Broederlijke toenadering en Alliantie). Bij de behandeling van dit punt kan o. a. vermeld worden: In Zuid-Indië heeft zich de zeer conservatieve »Hollandsche Gereformeerde kerk« met de Vrije kerk van Schotland verenigd. Verder: De Londensche Zending en de Amerikaansche Board hebben eene organische vereeniging tot stand gebracht. Wanneer deze vereeniging doorgevoerd zal worden, zal zij ongeveer 150000 Christus-belijders omvatten. De geloofsbelijdenis dezer nieuwe vereeniging (Vereenigde kerken van Zuid-Indië) wordt als volgt omschreven:

1. Wij gelooven aan een God, de bron van al het bestaande, de goddelijke Vader aller menschen, en aan Jezus Christus, de goddelijke openbaarder des Vaders, en aan den Heiligen Geest, de goddelijke tegenwoordigheid des Vaders in de zielen der menschen.

2. Wij gelooven, dat alle menschen deel hebben aan de goddelijke natuur en derhalve broeders zijn; dat allen gezondigd hebben, en dat Jezus Christus tot hunne verlossing leefde, stierf, opstond uit de dooden en voortdurend leeft.

3. Wij gelooven, dat allen, die den Heere Jezus Christus in oprechtheid navolgen en Hem getrouw die-

nen, de Gemeente vormen, welke Hij verordend heeft tot verwezenlijking van het Koninkrijk Gods, en dat Hij de verplichting oplegde, allen menschen het Evangelie van de verlossing door Zijn Naam bekend te maken.

4. Wij gelooven, dat door geloof in Jezus Christus en gehoorzaamheid aan den wil des Vaders menschen vernieuwd worden naar den geest en dat zij kinderen Gods worden.

Meerdere pogingen tot vereeniging worden overwogen. Nu heeft ons de geschiedenis wel geleerd dat met vereenigen van kerkelijke corporaties in den regel nog niet de door den Heer Jezus bedoelde eenheid der Zijnen verkregen wordt. Jezus zoude sterven, opdat Hij de kinderen Gods, die verstrooid waren, bijeen zoude verzamelen. Dat is eene andere vereeniging dan de samensmelting van kerkgenootschappen, godsdienstige stelsels, op grond van door menschen opgestelde formulieren en geloofsbelijdenissen. Nochtans blijkt uit al de beweging op dat gebied, dat men onder allerlei gezindten gevoel krijgt voor de scheuringen en scheidingen, die er op christelijk gebied aangetroffen worden. Inderdaad, het vereenigen der geloovigen hangt als het ware in de lucht, merkt de berichtgever op.

N. v. B.

BERICHT.

Wij hopen dat de volgende week in »de Christen« zal kunnen worden opgenomen

DE AGENDA

der Unie-Vergadering, 10 en 11 Juli a.s. te houden in Sneek.

Wij dringen er ook met nadruk op aan, dat de gekozen afgevaardigden, die *niet* de Unie-Vergadering denken te bezoeken, zulks tijdig aan de

REGELINGSCOMMISSIE

te Sneek opgeven; dit is vooral noodig tot regeling van het logies; en dat de gasten, om dezelfde reden, wat haast maken met het opgeven van hun namen aan dezelfde Commissie, waarvan br. K. VAN TUINEN, Kerkhofplein te Sneek, Secretaris is.

Moge de Algemeene Vergadering der Unie voor alle Gemeenten een recht gezegende worden; dat wij haar in onze gebeden opnemen, om ze dagelijks te brengen voor den Troon der genade.

ZUTPHEN, Juni 1907. B. ROELES, Secr. der Unie.

LIEFDEGAVEN.

Voor den Unie-cent.

Ontvangen van de Gemeente te Amsterdam f 56.26; van br. F. de Ruijter te 's Gravenhage f 5.

F. J. VAN MEERLOO, penningm.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van H. M. te Nieuwepekela f 7.62; van J. v. D. te Paterson 2 Dollars. N. v. BEEK.

Advertentiën.

.. Door 's Heeren goedheid werd ons heden eene DOCHTER geboren.

M. SISSING.

B. SISSING—V. DAM.

31 Mei 1907.

.. Heden verblijdde ons de Heer door de geboorte van een welgeschapen dochttertje LEENTJE.

P. DE RAAF.

W. DE RAAF—STEENKAMP.
2e EXLOËRMOND, 29 Mei 1907.

.. Heden overleed, na enkele weken van ongesteldheid, onze geliefde moeder, behuwd- en grootmoeder

SJOUKJE PLANTING— POSTHUMUS,

weduwe van wijlen S. E. PLANTING, in den ouderdom van bijna 73 jaren.

Zij is thans ingegaan in de eeuwige rust, die er overblijft voor het volk des Heeren. En ofschoon we haar thans met droefheid in onze ziel nastaren, bij 't gevoel van 't gemis, toch verblijden we ons in de vaste hoop op een zalig wederzien.

Uit aller naam:

B. PLANTING.

HAULERWIJK, 4 Juni 1907.

.. Door dezen betuigen wij onzen hartelijken dank voor de vele blijken van liefde en gelukwensen bij de herdenking van ons veertig-jarig jubileum ontvangen.

Moge de Heer alles met zijn onmisbaren zegen bekrachtigen.

JOHs. VAN DUINEN

en Echtgenoot.

GRONINGEN, Mei 1907.

EBEN HAEZER.

Zoo de Heer wil en zij leven,
hopen onze zeer geliefde ouders,
WIEBE MUNNIKSMA

en

DIRKJE VAN DER ZEE,
den 9den Juni a.s. den dag te
herdenken, waarop zij voor
30 jaar

in den echt zijn verbonden.

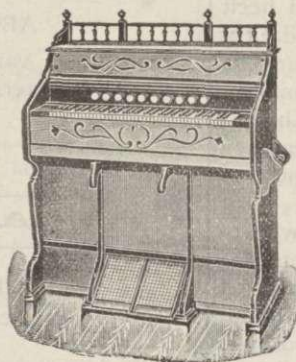
Dat de Heer hen nog lang
spare tot eer van Zijn Naam
en tot zegen voor ons, is de
wensch en bede van hunne
dankbare kinderen

JACOB MUNNIKSMA.
AALTJE MUNNIKSMA.
RIENTS MUNNIKSMA.

(Ps. 103 : 1—4).

AMSTERDAM,
Hasebroekstraat 45 huis.

Advertentiën van een tot vijf regels
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelige condities.

ORGELS

als nevenstaand model, doch zonder registers, vanaf

f 70.—

met gratis Cijferaccoorden om zonder muziekkennis
onmiddellijk vierstemmig te spelen.

JOH. DE KEER - Rotterdam, Noordmolenstraat 71.

Filialen: Rosestraat 24, Hoogstraat 110, Nieuwe
Binnenweg 485. — Amsterdam: Haarlemmerdijk
30. Utrecht: Donkere Gaard 2. Alkmaar:
PELS, Orgelmaker. Arnhem: O. Stationstraat 5.
Groningen: Gelkingestraat 41.

.. Heden ontsiep, na een
geduldig, doch smartelijk lijden,
gedurende 6 maanden, zacht
en kalm, in zijn Heer en Hei-
land, mijn geliefde echtgenoot

JAN CORNELIS HEIJNEN Sr.,

in den ouderdom van 75 jaar.

Zijn heengaan was vrede, zijn
sterven hem gewin.

AMSTERDAM, 27 Mei 1907.

J. C. HEIJNEN SR.,
geb. E. C. PILLE.

.. Voor de vele blijken van be-
langstelling en liefde, ondervonden
van nabij en van verre, bij de her-
denking hunner 25-jarige echtver-
eeniging, inzonderheid van de ge-
meente te Stadskanaal, betuigen
ondergeteekenden, ook namens hunne
kinderen, hunnen

hartelijken dank.

DROUWENERMOND, Mei 1907.

J. R. REILING.

L. REILING—FORSTEN.

VAARWELGROET

AAN

onze geliefde Broeders en Zusters in Nederland.

De Heer is onze Herder,
Wij volgen op Zijn stem!
Hij zal ons veilig leiden
Maar 't nieuw Jeruzalem.
Wat ons ook overkome
Op 't aardsche levenspad,
Hij voert ons vast en zeker
Naar onze vaderstad.

De Heer is onze Herder,
Wij hebben goeden moed!
Hij kocht ons vrij van schulden
Door Zijn vergoten bloed.
Gehoorzaam op zijn wenken,
Zijn wij in Hem gedoopt,
Niets kan ons meer verhind'ren,
Of 't soms ook tegenloopt.

De Heer is onze Herder,
Getrouw tot in den dood;
Hij is het die den hemel
Voor zondaars eens ontsloot.
Gedrongen door Zijn liefde
Verlaten wij ons huis,
Om anderen te helpen
In 't dragen van hun kruis.

Vaarwel, geliefde broeders
En zusters al te zaâm!
Gedenkt ons in uw bidden,
Dat Hij ons zelf bekwaam,
Om alles te volbrengen,
Wat Hij van ons begeert,
Zoo blijft Zijn naam geprezen
En op het hoogst geëerd.

GRONINGEN.

APELDOORN.

G. NIEZEN.

DOEKELIND LIST.

Ter toelichting zij nog hier bij gevoegd, dat de Zusters,
die bovenstaande inzonden, gereed staan om naar Berlijn
te gaan om daar in de bekende Diaconessenstichting op-
geleid en tot den liefdearbeid ingeleid te worden.
God leide en zegene haar!

RED.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Triumflied.

Voor 't Vaders troon in 't heiligdom
Biddt, pleit voor ons de Heer,
En wat ons drukt, of machtloos krom,
Ons zij zijn liefde meer.

Het rotsgesteente om Golgotha
Weergalmt zijn »t is volbracht.
En wat ons dreige, zijn genâ
Maakt onze zwakheid kracht.

Blijf 't dan hier strijd en moeite en zorg,
Ja, zonder perk en paal,
Zijn »t is volbracht! blijft eeuwig borg
Ons van de zegepraal.

Stuiptrekkend is el Satans macht,
Zijn rijkstroon gaat te niet,
Maar 't Lam, voor ons op aard geslacht,
Roemt 's hemels zegelied.

Afrika en het Evangelie.

Gen. 9:25.

(Slot.)

Hebben wij het verleden en het heden van Afrika beschouwd, als van zelf dringt zich de vraag aan ons op: Wat zal deszelfs toekomst zijn? Deze ligt in Gods hand. Het is ons niet gegeven den sluier der toekomst op te lichten of de raadsbesluiten Gods te doorgronden. Toch is het ons vergund bij het licht van Zijn Woord en den loop der wereldgebeurtenissen onze gedachten te laten gaan en die uit te spreken; enerzijds tot elkan- ders leering en vertroosting, anderzijds om door wisseling van gedachten meer licht omtrent de dingen der toekomst te krijgen. Het is niet te wederspreken, dat wij in het

laatste der tijden leven. Alles duidt aan, dat de toekomst des Heeren genaakt en de Schrift vermaant ons uitdrukkelijk, op de teekenen der tijden acht te geven.

Ik wil dan ook mijne gedachten over de toekomst van Afrika blootleggen; wel te verstaan, niet als profetie, want ik acht mij geroepen noch gerechtigd, als profeet op te treden, maar eenvoudig mee te deelen, wat met het licht over de toekomstige dingen, dat ik *meen* te hebben, mijn gevoelens is; met vriendelijk verzoek dat, zoo iemand, die dit leest, andere, wellicht betere inzichten heeft, die ook mee te deelen, dan kunnen we elkanders gevoelens tot wederzijdsche leering aan het Woord des Heeren toetsen.

Geruimen tijd geleden heb ik reeds in dit blad geschreven dat Afrika, naar mijn gevoelens, het werelddeel der toekomst is, inzonderheid voor de geloovigen. Ik heb die meening toen niet toegelicht, maar wil dit thans doen.

Zooals ik bij den aanvang gezegd heb en ons allen bekend is, is Afrika het werelddeel, dat aan Chams nageslacht ten erve is toegewezen. Als een door God vervloekt geslacht, is het eeuwen lang de knecht der knechten zijner broeders geweest. Wel is die vloek door Jezus kruisdood, waar Hij als het Lam Gods de zonden der wereld heeft verzoend, opgeheven, maar zooals de ervaring leert, tot heden nog niet weggenomen. Sems kinderen hebben de openbaring Gods in de profetiën gehad en de ster Jacobs is in hun midden opgegaan, maar zij hebben hunnen Christus en de zaligheid, die voor hen in Hem was, verworpen. Als de kinderen der belofte, de beminden om den Vaders wil, wacht hen nog eene schoone toekomst onder den scepter van Davids Zoon en Davids Heer.

Sedert 19 eeuwen heeft Japhets nageslacht nu reeds onder het licht des Evangelies geleefd, maar de tijd nadert met rassche schreden dat ook zij de aangeboren zaligheid verwerpen door hun toenemend ongeloof en

vijandschap tegen God en, nadat de Heer diegenen onder hen, die Zijne verschijning liefhebben (de wijze maagden, Matth. 25) met degenen, die in Hem gestorven zijn en alsdan opgewekt zullen worden, tot zich genomen zal hebben, aan de aanbidding van den antichrist, die zich dan zal openbaren, overgegeven zullen worden.

De dwaze maagden, die ook wel Christenen zijn, anders zou de Heer hen geen maagden genoemd hebben, maar het wezen des Christendoms verloren en alleen den vorm overgehouden hebben, zullen voor een deel, uit vrees voor de vervolgingen, mede den antichrist aanbidden, en voor een deel uit hun slaap ontwaken, en openlijk Christus belijden.

Tengevolge dier belijdenis zullen ze aan hevige vervolgingen blootgesteld zijn; velen hunner zullen alsdan nog den marteldood sterven (wij vinden hen in Openb. 6:9—11), anderen zullen vluchten; maar waarheen?

Naar mijn gevoelen zal dan de vloek over Chams nageslacht weggenomen worden. Wel is en wordt ook nog onder Kanaäns kinderen het Evangelie gepredikt en de eerstelingen ingezameld, maar als geslacht zullen ze tot dien tijd van de volle openbaring van het heil in Jezus Christus verstoken blijven.

Waar de geheele wereld dan in rep en roer zal zijn, en de oordeelen Gods over de natiën, die zoolang onder het Evangelie geleefd, maar hetzelfde verworpen hebben, uitgegoten zullen worden, zal Afrika in rust zijn; de Europeesche volken, die dat land onder zich verdeeld en deszelfs ongelukkige bewoners den voet op den nek gezet hadden, zullen door de beroeringen in Europa genoodzaakt worden, hunne troepen terug te trekken; de blanke bevolking, niet meer door de troepen beschermd, uit vrees voor de inboorlingen voor het grootste deel Afrika verlaten, dat dan inderdaad voor de Afrikaners, d. w. z. voor de gekleurde bevolking zal zijn.

Dan zal de Geest Gods ook dezen dooden hof doorwaaien en voor het, zoo lang onder Noachs vloek gezucht hebbende volk zal dan de tijd aanbreeken, dat het waarlijk vrij gemaakt zal worden; vrij van de kluisters der zonde, der onkunde en des bijgeloofs, en ook zal buigen aan den voet des kruises.

De geloovigen, die aan de vervolgingen van den antichrist ontkomen zijn, zullen daar dan eene wijkplaats vinden, en overvloedige gelegenheid hebben om datzelfde Evangelie te prediken, welks roepstemmen zij zoo lang tot hun schade veronachtzaamd hebben, totdat ook zij nog toegevoegd zullen worden aan die schare, die niemand tellen kan, die ook tot de eerste opstanding zal behooren, over wie de tweede dood geen macht heeft.

Tot die eerste opstanding toch behooren niet alleen zij, die bij de toekomst des Heeren opgewekt en zij, die veranderd zullen worden. De eerste opstanding omvat een tijdvak, dat bij dat heerlijk tijdvak een aanvang neemt en voort duurt tot aan het einde van het duizend jarig rijk, zoodat zij, die gedurende dat gansche tijdsverloop zich bekeerd hebben, zeker door het vuur der vervolging en van groote verdrukking heen, als ter elfder ure behouden zullen worden, maar niet tot die hoogte van heerlijkheid zullen geraken als de eerstelingen, die uitsluitend de Bruid des Lams zullen uitmaken.

Het voorrecht, de genade, hun geschonken, alsnog behouden te kunnen worden, mag zeker groot genoemd

worden, maar de Heer verleene ons allen de genade tot de eerstelingen der eerste opstanding, of tot de, bij Jezus komst levend over geblevenen, die Zijn komst verwachten, te behooren. Laat ons daarom wakende zijn.

In het kort heb ik mijne zienswijze over de toekomst van Afrika blootgelegd; of zij de juiste is, ik weet het niet. Gaarne zou ik intusschen ook het gevoelen van andere broeders vernemen; niet om te twisten of een pennestrijd te voeren, maar tot elkanders leering en opwekking voor anderen, om bij vernieuwing bij het heerlijk feit der toekomst van onzen Heere Jezus Christus bepaald worden.

TRANSVAAL.

N. ZERBST Jzn.

Stefanus.

Zondag 16 Juni (Handel. 6 en 7.)

Zij hielden niet op Jezus Christus te verkondigen en het heerlijk gevolg daarvan was, dat het discipelental vernieuwde te Jeruzalem, maar daardoor ook de moeilijkheid groter werd, om goede orde te houden in het uitdeelen, naar dat elk van noode had, zooals aan de Apostelen was toevertrouwd, en hoewel niet met opzet, schijnen toch de Grieksche Joden te hebben opgemerkt, dat hunne weduwen minder trouw verzorgd werden dan de Hebreuwsche. Als hunne murmureering daarover den Apostelen ten oore kwam, vonden dezen 't noodig, ter voorkoming van oneenigheid, dat zij van deze zorg en verantwoordelijkheid geheel ontheven werden, (waar zij zich met geestelijke dingen hadden bezig te houden) door het benoemen van zeven broeders, van beproefde trouw en vol van den H. Geest, die met de dagelijkse verzorging zouden belast worden.

De gemeente, zulks goedgevonden hebbende, verkoos zeven broeders, zeker wel vertegenwoordigers van beide partijen, die met gebed en handoplegging in hun ambt bevestigd werden. Een hunner, met name Stefanus, heeft zich bijzonder onderscheiden, door wonderen en groote teekenen, die hij in Jezus Naam verrichtte, en hij zal zeker bij de uitdeeling ook wel geestelijke spijs gebracht hebben aan de behoeftigen, hetwelk echter de woede der vijanden tegen hem al spoedig deed ontbranden; zoodat zij eerst met hem aanvingen te twisten en als zij tegen hem niets vermochten, omdat de H. Geest hem wijsheid gaf in 't spreken, namen zij hunne toevlucht tot tot het Izèbels middel: verwekten oproer tegen hem, wisten hem voor den Raad te brengen en lieten hem door valsche getuigen beschuldigen, dat hij lasterlijke woorden tegen den tempel en de Wet had gesproken, zeggende, dat Jezus die plaats zou verbreken en de zeden veranderen.

Stefanus verdroeg deze smaad en onrechtvaardigheid als een ware heilige met engelenkalmte op 't gelaat, wat de Raad zeker wel een weinig in verlegenheid bracht; maar eindelijk verbrak de Hoogepriester het stilzwijgen en gaf den beschuldigde gelegenheid, zich tegenover de beschuldiging te verantwoorden, van welke gelegenheid Stefanus gaarne gebruik maakte om te betuigen, hoe God Abraham geroepen had en met hem Zijn verbond had opgericht en met zijn zaad na hem; hoe God zich trouw betoond had tot hunne hulp en verlossing, maar hoe Israël zich wederspanning toonde, gelijk bij Jozef en Mozes en in de woestijn gebleken was.

Eindelijk maakte hij het duidelijk, dat Salomo's tempel slechts een tijdelijke voorstelling was van de woning des Allerhoogsten, terwijl de wet door Israël nooit gehouden was en zij nu, met denzelfden wederstrevigen geest hunner voorvaderen beziel, verraders en moordenaars van den Christus Gods geworden waren, door Wien tempel en Wet eerst tot hun recht kwamen. Zoo werd dus de beschuldiging op de vijanden van Jezus teruggebracht, maar in plaats van te buigen voor de kracht des H. Geestes, waardoor Stefanus gesproken had, en die hem blijkbaar met den hemel als in verbinding stelde, zoodat hij Jezus zag, staande ter rechterhand Gods, ontstaken zij in woede, knersten de tanden tegen hem, stopten de ooren voor zijn woord en vielen eendrachtig op hem aan, als grimmige tijgers, om hem ter stad uit te slepen en als een godslasteraar te steenigen.

Een jongeling met name Saulus, een rechte ijveraar voor de vaderlijke inzettingen, van wien wij later meer vernemen, verlustigde zich mede in dit gruwelijke schouwspel, terwijl hij de kleederen der getuigen bewaarde, die den eersten christenmartelaar vermoorden; hij heeft kunnen zien, hoe Stefanus zijn Heiland getrouw bleef in den dood, waar de stervende uitriep: »Heere, reken hun deze zonde niet toe.«

a. »Murmureering.« Dat is haast wel de eerste onaangename uitdrukking, die ons van de gemeente te Jeruzalem vermeld wordt. Murmureering was ook de treurige gewoonte der uit Egypte verlost Israëlieten tegen hunne landslieden. Murmureeren is niet uit den Geest van God, die ons leert, onze begeerten met bidden en dankzegging bij God bekend te doen worden en daarom Gode welbehagelijk. Daarom, laat ons niet murmureeren, gelijk zij. (I Cor. 10).

b. De oorzaak der ontevredenheid moet weggenomen worden door de bereidwillige medewerking van mannen, die goede getuigenis hebben en vol des H. Geestes zijn. Niet door murmureeren, maar door medewerking komt 't verkeerde in orde; een slechte naam bevordert de zaak niet en een verkeerde geest zal de ellende nog grooter maken. Daar dieft dus wel in de gemeente toegezien te worden, wie tot eenige bediening verkozen worden.

c. Stefanus heeft zijne roeping begrepen; in 't geloof geeft hij zich den Heer voortdurend, de Heer verleent hem buitengewone gaven en wijsheid en hij besteedt

dezelve tot nut en uitbreiding der gemeente. Dat was een leven, niet naar 't vleesch, maar naar den Geest, zoo noodig voor ieder christen om een licht in de wereld te zijn, zoo onmisbaar voor ieder, die een werkzaam aandeel heeft in den arbeid van 't Godsrijk.

d. Zij konden Stefanus niet wederstaan en daarom namen zij hunne toevlucht tot leugen en laster en geven vóór, heilige zaken te verdedigen. Dat is de gewone manier van Jezus' ergste vijanden, de geveinsden; dat zij strijden met onheilige middelen tegen de waarheid, omdat zij niet waar willen worden in de schuldbelijdenis.

e. Stefanus laat hen in Jozefs broeders en Mozes' tijdgenooten hun eigen beeld zien en toont aan, hoe niet Jezus de Nazarener, maar zij zelve, tempelverbrekers en wetverachters zijn, gelijk hunne voorvaderen. Heeft niet Jezus den tempel een- en andermaal gereinigd; kwam Hij niet om de Wet en de Profeten te vervullen, en zij hebben Hem verraden en vermoord, en ook nu schroomen deze wetverdedigers niet, om geheel tegen den geest der Wet valsche getuigenis te geven en als tijgers op dezen tempel des H. Geestes aan te vallen.

Zoo openbaren de goddeloozen, niet in hunne woorden, maar in hunne daden, wat geest hen bezielt. »Aan hunne vruchten zult gij ze kennen.« »Die den geest van Christus niet heeft, komt Hem niet toe.«

f. Die Geest van Christus vinden wij bij Stefanus in zijn wonderen, in zijn treffende, onbeschroomde verantwoording, in de Engelenuitdrukking op zijn gelaat; maar niet 't minst in zijn heerlijk sterven en in de vergevingsgezinde bede voor zijne moordenaars in navolging van zijn Heiland.

Bezit gij dien Geest van Christus, lezer, of hebt ge nog als Saulus behagen in gruwelen der menschelijke vijandschap?

N. P.

K. K.

AGENDA.

27ste Algemeene Vergadering

DER

UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN

IN

Nederland.

te houden 10 en 11 Juli 1907 te Sneek.

1ste dag.

's Morgens half negen bidstond in de »Vredkerk,« waar ook de vergaderingen zullen worden gehouden.

Afgevaardigden en Gasten, alsook de leden te Sneek, worden dringend verzocht deel te nemen aan de bidstonden.

Halftien. De afgevaardigden kunnen de verschuldigde CONTRIBUTIE aan den Penningmeester afdragen (zie Art. 126 der Statuten). Ook andere gelden kunnen hem worden ter hand gesteld.

DE PRESENTIELIJST

ligt direct bij inkomst van de vergadering ter teekening; ieder vulle zijn naam op de aangeduide plaats in. Afgevaardigden, wier namen niet voorkomen op deze lijst, hebben niet het recht om te stemmen.

OPENINGSWOORD

door den Voorzitter br. K. Kuipers om 10 uur.

I. HUISHOUELIJK GEDEELTE.

a. Het voorlezen van de Notulen der vorige jubileum-vergadering door den Secretaris.

b. Opname der Presentielijst en vaststelling van de Algemeene Vergadering 1907—1908.

c. Waar de Algemeene Vergadering 't volgende jaar? Ieder Gemeente heeft het recht haar in heur mid-den te begeeren. Aanvraag bij den Unie-Secretaris.

d. BENOEMINGEN

door den Voorzitter { 1. Comm. van Rapport om de
rekeningen na te zien (2 leden).
2. Comm.v.stemopnemers (3 led.)

JAARREKENINGEN:

I. door den Penningmeester { 1. Unie kas.
2. Unie-cent kas.
3. Eng. Coll.
4. Weezenfonds.
5. Bijbelcolportage.
6. Studiefonds.
7. Reizend prediker.
8. Fonds Schoemaker.

II. door den Administrateur { 1. »De Christen.«
2. Zendingskas Buitenl.

III. door den Depothouder (Staat van 't Depot.

IV. JAARVERSLAG

door de Comm. der Alg. Verg. aangeboden.

V. MEDEDEELINGEN.

A. 1. Door de Unie-Commissie (Rapport Gemeente Valthermond enz.)
2. » » Sub.Commissie (Hulpbehoevende Gem.)
3. » » Afgevaardigden, alleen wat in 't ver-band staat met de Unie.

B. COMMISSIE-VOORSTELLEN.

1. Het benoemen van een reizend prediker uit de Voorgangers der Gemeenten.

2. Het zenden van twee afgevaardigden naar het Europeesch Congres te Berlijn 1908.

VI. PERIODIEK AFTREDEN

van twee Comm. leden: K. Kuipers en N. van Beek.

Ter keuze gesteld:

K. Kuipers en G. de Wilde,

N. van Beek en A. Karssiens.

van de Redactie: N. van Beek en B. Planting.

Ter keuze gesteld:

N. van Beek en Th. de Boer,

B. Planting en E. Harmsen.

van den Zending-Penningmeester: N. van Beek.

Ter keuze gesteld:

N. van Beek en P. J. L. de Wit.

2de dag.

Bidstond 8½ uur (zie vorigen dag).

VII. GEMEENTEVOORSTELLEN.

1. AMSTERDAM. Daar het een besluit is der Unie-Vergadering (1905), eene kas te stichten voor invalide Voorgangers enz. enz., stelt de Gemeente voor, de bespreking over de Statuten dier kas, in Deventer gestaakt, op de Algemeene Vergadering te Sneek op te vatten en ten einde te brengen.

2. NIEUWE-PEKELA. Het aanbrengen eener verbetering van praktischen aard in ons blad »De Christen.«

3. 's GRAVENHAGE. In het orgaan der Unie worde opgenomen een rubriek »Weekbericht,» waarin de belangrijkste gebeurtenissen op Godsdienstig, Maatschappelijk en Staatkundig gebied, uit het Binnen- en Buitenland worden opgenomen. (Wordt nader toegelicht).

4. STADSKANAAL. De opleiding van jonge broeders voor den dienst des Evangelies te vergemakkelijken.

5. GRONINGEN. In welke verhouding behooren wij (Baptisten) te staan tot de z.g.n. Evangelische Alliantie onzer dagen? Inl. B. Planting.

REFERAAT,

door br. N. van Beek.

Onderwerp: Open of gesloten Avondmaal.

AFGEVAARDIGDEN.

Namen der Gemeenten.	Namen der Afgevaardigden.
<i>Amsterdam:</i>	P. Attema.
	K. de Boer.
	W. Panjer.
	C. Brandt.
<i>Deventer:</i>	G. Hulleman Sr.
	H. Steenbergen.
<i>'s-Gravenhage:</i>	P. J. L. de Wit.
	. . . . . (afd. Rotterdam)
	B. Planting.
	Jac. Jeronimus.
<i>Groningen:</i>	C. Mostert.
	J. van Duinen.
	T. Hof.
	A. Bos.
<i>Haarlem:</i>	K. D. van Leeuwen,
	C. Vrugt.
<i>Harlingen:</i>	E. Harmsen.
	. . . . .
<i>Haulerwijk:</i>	H. Planting.
	S. van der Meij.
<i>Heeg:</i>	A. Karssiens.
	J. Zoethout.

Hoorn:	C. Broertjes. D. van Velden. E. H. de Groot.
Nieuwe Pekela:	G. Olieslager. J. Enter. G. de Wilde.
Sneek:	S. Gorter. S. de Jong. J. van der Spoel. J. R. Reiling. J. de Haan.
Stadskanaal:	D. Gorter. K. Kosmeijer. J. Boiten. Th. de Boer.
Weerdingermoud:	H. Werkman. H. P. de Boer. A. Nieveld.
Zutphen:	J. Molenaar. J. Weenink.

COMMISSIELEDEN.

K. Kuipers, President.
N. van Beek, Vice-President.
B. Roeles, Secretaris.
G. de Vries, Vice-Secretaris.
F. J. van Meerloo, Penningmeester.

Bericht der Unie-Commissie.

Dinsdagmorgen 9 Juli 10 uur Commissie Vergadering.

Dinsdagavond 9 Juli 8 uur welkomstbijeenkomst onder leiding van den Voorganger der Gemeente. Al de Afgevaardigden, Gasten en Gemeenteleden worden daar verwacht.

Woensdagavond 8 uur Avondsmaalviering, waaraan alle gedoopte Christenen kunnen deelnemen, mits zij in volle gemeenschap staan met de Gemeente, waartoe ze behooren.

Donderdagavond 8 uur Evangelische samenkomst, vele getuigen.

Voor Jongelieden.

Lieve jonge broeders en zusters in Christus,

Ik moet het onderwerp van mijn vorig schrijven, over het geven der Christenen, nog voortzetten. En hoe vreemd het ook moge schijnen, als ik u de gave (of genade) van het geven kon meedeelen, zou ik u rijker maken, en niet armer.

De volgende wijze van geven is:

5. De geregelde wijze. Een bepaald deel van ons inkomen af te zonderen als een offerande aan den Heer, bijv. een tiende, een derde, of de helft. Deze wijze van geven is heel geschikt voor allen, rijk of arm, en de gaven zouden heel wat ruimer vloeien als zij algemeen in toepassing gebracht werd. Zooals ge u herinnert, was dit Oberlin's wijze van geven, en in den regel

is het de beste manier. Ieder moet zijn of haar deel als voor Gods aangezicht vaststellen, en hij moet het bovenal in blijmoedigheid doen.

De volgende twee manieren van geven zijn eigenlijk wijzigingen van 2° 5.

6. De evenredige wijze. Aan den Heer en de armen evenveel te geven als wij voor onszelfen gebruiken, zoodat onze uitgaven overeenkomen met onze gaven.

7. De wijze der helden. Onze eigene uitgaven te beperken tot een zeker bedrag, en de geheele rest van ons inkomen weg te geven. Zoo deed John Wesley. Toen hij f 360 per jaar in te komen had, gebruikte hij f 336 voor zichzelf en gaf f 24 weg. Toen hij een inkomen had van f 720, gebruikte hij eveneens f 336 voor zichzelf en gaf f 384 weg, en hoe meer zijn inkomen steeg, hoe meer hij weggaf, want voor zichzelf gebruikte hij nooit meer dan f 336.

Maar geld geven is niet het eenige geven, en het is zelfs niet het voornaamste. Het is echter een deel van het geven der Christenen, en mag niet veracht of verwaarloosd worden. De harten der meeste menschen zijn al lang open vóór hun beurs, maar ik geloof dat de harten, die waarlijk open zijn, ook opene beurzen hebben.

Sommigen uwer zijn misschien welgesteld, maar ik denk, dat de meesten niet al te rijk zijn, misschien zelfs arm. Maar zelfs als gij arm zijt, moet gij niet ontmoedigd worden en zeggen: »Dat hoef ik niet te lezen.« Als ik eens met u pratén kon, zou ik u kunnen bewijzen, dat gij vooral geven kunt, en wel de gaven van liefelijken geur, die de Heer Jezus zoozeer op prijs stelt. Gij weet, dat het niet een rijke, maar een arme gemeente was, die door den Apostel geprezen werd, en dat de arme weduwe een lofspraak kreeg, die de rijken niet ontvingen.

Als een voorbeeld van hetgeen de armsten doen kunnen, kan ik u vertellen van een arme weduwe, die een stuiver per week beloofde voor de zending. Toen men haar zei, dat een stuiver toch te veel was voor haar, antwoordde zij: »Ik spin zooveel strengen garen voor mijn onderhoud, ik wil één streng spinnen voor de Zending.« Dr. Chalmers, de groote Schotsche prediker, las eens een lijst van bijdragen voor ten behoeve van een nieuwe kerk, en daarbij was ook: »Een dag arbeiden aan het dak, door een leidekker.« Wie zal zeggen, hoeveel waarde deze bijdrage had in Gods oog?

Er werd eens een dankstond gehouden, en daar was ook een klein meisje, dat gaarne iets geven wou. Zij had echter, helaas geen geld. Maar »waar een wil is, daar is een weg,« en zij ging boodschappen doen voor een boer in de buurt, en hij gaf haar twee eieren, en de winkelier, aan wien zij ze verkocht, en wien zij verteld had wat zij er mee doen wou, gaf er haar een dubbeltje voor. Geen koningin kon trotscher zijn dan zij, toen zij haar dubbeltje bracht voor het werk des Heeren.

Het hart, dat liefheeft, vindt altijd wel een weg om te kunnen geven. De liefde is vindingrijk, de liefde is zelfverloochenend. O, hoe heerlijk is het deel te hebben

aan — en in gemeenschap te zijn met — onzen gezegenden Heer, die gaf, omdat hij liefhad. »Die mij liefgehad heeft en zichzelf voor mij heeft overgegeven.« Gal. 2:20.

Leest eens de hoofdstukken in het Nieuwe Testament over het geven 2 Cor. 8 en 9. En zoekt eens de teksten op in het boek der Spreuken, die over het geven handelen en de hoofdstukken in Exodus en Numeri, waar er over gesproken wordt, hetzij door voorschrift of voorbeeld. Ik zou er nog veel van kunnen zeggen, maar ik moet kort zijn.

Het is niet zoozeer het bedrag, dat wij geven, maar het bedrag dat wij overhouden, waar het op aankomt. Niet wat wij geven, maar wat het ons kost. En dan ook nog niet, of wij genoeg geven, maar of wij het met blijmoedigheid doen. »God heeft een blijmoedigen gever lief.« Het Grieksche Woord is merkwaardig, het wil zeggen: iemand die overvloeiende is van blijdschap in het geven.

Nu moet ik u zeggen (en de ouderen mogen het ook lezen, als zij willen) dat het hoe langer hoe moeilijker wordt om in Engeland gelden te collecteren voor Protestantsche landen, en het is mij niet mogelijk om meer dan ongeveer de helft te verzamelen van hetgeen Mr. Klickmann gewoonlijk voor Nederland ontving. Het Baptisten Zendinggenootschap heeft op 't oogenblik een tekort van ruim f 36.000, en bijna al de Genootschappen die in Heidensche, Mohammedaansche of Roomsche landen arbeiden, hebben tekorten.

Ben ik nu te vrijpostig als ik zeg, dat het heerlijk zou zijn, als jong Holland eens een weinig bijdroeg tot dekking van dat tekort, als een dankbetuiging voor de hulp, die uit Engeland ontvangen wordt? Als 120 jonge lezers nu eens elk vijftig cents gaven, dan zou dit al **zestig gulden** zijn. Ik geloof, dat de Redactie, zoo wel als Mej. Feisser, daar wel graag kleine bijdragen voor in ontvangst zouden nemen, en die 't niet dadelijk konden doen, zouden 't kunnen geven tegen 10 en 11 Juli.

Maar ik heb nog iets anders op het oog. Ten zuiden van Nederland ligt België. Ja, dat is heusch waar, en het is een Roomsche Catholiek land, en heeft zeer weinig van het licht des Evangelies. En gij zijt de naaste bureu, en gij hebt wel het Licht.

Wanneer zult gij, jonge vrienden, uw zendelingen naar België sturen?

De Fransche Baptisten arbeiden in België van uit het Zuiden, en God heeft hun arbeid grootelijks gezegend. Wilt gij nu den Heer eens vragen wat gij — *gij*, GIJ-ZELF — in dezen zoudt kunnen doen, hetzij door het gebed, of door te geven, of door te gaan.

En waarom hoop ik nu, dat sommigen van de ouderen ook mijn brieven lezen? Wel, daar was eens, zegt men, een man, die voor de vogels begon te preeken, nadat hij eerst hun taal geleerd had. Maar tot zijn verwondering maakten de jonge vogels zooveel lawaai, dat hij zijn eigen woorden haast niet hooren kon. Hij bestrafte ze daarover, maar zij maakten hem fluks duidelijk, dat zij de taal der groote vogels niet konden verstaan, om-

dat zij een taal hadden voor henzelf. De groote vogels konden hem wel verstaan, en als hij nu maar de taal der kleine vogels wilde leeren, dan zouden zij allen opletten en leeren.

Nu zijt gij zulke kleine vogels, daarom spreek ik op eenvoudige wijze. Maar als sommige van de andere vogels op 't oogenblik niet luisteren, dan zou ik u in 't oor willen fluisteren, dat ik soms ook voor hen preek. Ssst! anders hooren zij 't.

Maar als allen, groot en klein, luisterden en handelden voor België, dan zou ik kunnen zingen in plaats van preeken. In ieder geval, gij jonge vogels: Ontwaakt!

En nu moet mijn pen maar gaan slapen, want ik vraag nu al vreeselijk veel ruimte in het blad, anders gaat de Redactie mij nog kortwieken.

Den volgenden keer hoop ik de namen op te geven van degenen, die geantwoord hebben op mijn vragen of iets gegeven hebben.

Zegene God u allen rijkelijk, is de bede van

Uw dw. om Christus wil
T. H. ENGALL.

P.S. Mr. Eggall wenscht een prijs te geven ter waarde van f 2.50 voor het beste opstel over België, zijn bevolking, zijn godsdienst en zijn behoefte aan het Evangelie. Het opstel mag niet meer dan 400 woorden bevatten. Degenen, die naar den prijs wenschen te dingen moeten beneden 21 jaar zijn, zij moeten hun leeftijd opgeven, want daar zal rekening mee gehouden worden. De opstellen moeten eigen werk zijn, zonder hulp van anderen, en moeten vóór 1 Juli gezonden worden aan den Eerw. Heer N. van Beek, redacteur van »De Christen« te Stadskanaal.

Nu allen uw best gedaan om den prijs te winnen!

EEN EN ANDER.

••• Nederlandsche Tenzending te Groningen. J.I. Zondagavond werd alhier begonnen met de arbeid der Tenzending. De toeloop van volk was buitengewoon groot. Te 8 uur was er al geen staanplaatsje in de tent meer over, en nog steeds stroomde het volk toe. Honderden moesten dientengevolge teleurgesteld terug, terwijl in en rondom de tent circa 3000 menschen plaats gevonden hadden. Verschillende autoriteitspersonen (o. a. ook de heer Burgemeester) waren tegenwoordig.

Prof. v. Dijk sprak een welkomstwoord, waarna Ds. ten Broek eene openingsrede hield. Het muziekkorps »de Bazuin« begeleidde den zang. 't Was een goed begin. En ook de verdere voortzetting laat zich goed aanzien. De namiddagsamenkomst voor geloovigen des Maandags was boven verwachting goed bezocht, en des avonds was de tent, die ruim 1600 zitplaatsen heeft, weer geheel bezet. Met opgewektheid en heilige ernst wordt getuigd van het heil in Christus. God geve, dat 't tot een rijke zegen moge zijn voor velen!

Belanghebbenden uit de Provincie e. a. plaatsen

worden er nog eens opmerkzaam op gemaakt, dat elken middag te 3 uur een samenkomst voor geloovigen wordt gehouden, met uitzondering van Woensdag- en Zaterdagmiddag, die bestemd zijn tot 't houden van samenkomsten voor kinderen. Elken avond te 8 uur worden er Evangelische volkssamenkomsten gehouden. Des Zondagsmiddags geen samenkomst. B. P.

.. De opwekkingsbeweging in Noorwegen. In weerwil van bitteren tegenstand van kerkelijke en andere zijden, verkrijgt die beweging nog steeds meer beteekenis en omvang. De samenkomsten worden geregeld tweemaal daags gehouden — en zulks niet maar op ééne plaats of in een enkele stad, maar in verschillende steden, als Christiania, Christianiaand, Frederikshald en vele andere plaatsen. De beweging breidt zich snel uit door personen, die gezegend worden.

De »Evang. Brüderboten« deelt vele bijzonderheden dienaangaande mede, die we hier niet allen kunnen opsommen: Slechts dit eene:

In een samenkomst verscheen voor eenigen tijd een bijzonder ruw mensch, koeherder, die het er op aangelegd had om dien avond de samenkomst te verstoren en bracht ten dien einde zijn zesloops pistool mede. De kinderen Gods brachten deze zaak voor den Heer en hielden aan in 't gebed.

De rustverstoorder verliet weldra de vergadering, maar daarop volgde een beweging, alsof de deur gerammeid werd. Plotseling trad hij weer binnen en trok zijn pistool, maar liet het spoedig weer zakken. Dit herhaalde hij driemaal. Op een vermaning van 't platvorm verliet hij weer de zaal, doch een der broeders, wien de Heer dien ongelukkige op het hart gelegd had, volgde hem, en in de duisternis, dicht bij hem, knielde die broeder en bad vurig tot God.; hierop keerde de ruwaard terug en knielde ook zelf neer en bad. Het verder verloop was, dat hij zijn pistool wegwierp, en met een verbroken hart om genade smeekte, en God ontfermde zich over hem en hij werd gered. Toen hij van zijne knieën opstond reikte hij ieder in de zaal de hand. Het laatste, wat van hem vernomen is, was, dat hij vier mijlen ver reed om eene gebedsvergadering in eene hut bij te wonen.

.. Van eene gezegende conferentie in Petersburg, waar kinderen Gods uit verschillende deelen van Rusland bijeen waren, wordt het volgende bericht: Hartroerend waren de getuigenissen uit de monden van dikwijls zeer eenvoudige boeren, die nauwelijks eenigszins onderwijs genoten hadden. Het maakte een geweldigen indruk op de vergadering, dat die boeren met zulk een kracht van overtuiging konden spreken, en het moest erkend worden: dat is van God.

.. Engelsche cijfers. De vrije kerken of gemeenten in Engeland hebben, volgens de nieuwste opgaven, in hunne kerken en lokalen 8403819 zitplaatsen, terwijl de staatskerken aan 7265217 personen plaats kunnen geven. De vrije kerken brengen jaarlijks 60

miljoen gulden op voor haren arbeid, de staatskerken een beduidende som minder.

Ook vermeldt men dat de Roomsche Cath. kerk in Engeland achteruitgaande is.

N. v. B.

UIT DE GEMEENTEN.

EXLOËRMOND. Nu het heerlijk Pinksterfeest weer in het verleden ligt en wij op hetzelfde zoo vele zegeningen van onzen God hebben ontvangen, meenen wij daarvan niet te mogen zwijgen voor onze medegenooten in Christus. Nadat onze broeder Ouderling op den eersten dag ons had bepaald bij het uitstorten van den H. Geest, naar aanleiding van de geschiedenis van het Pinksterfeest en wij des namiddags feest gevierd hadden met onze Zondagschoolkinderen, mochten wij op den tweeden dag met een groote schare van broeders en zusters uit Valthermond, Weerdingermond en nog een zuster van Musselkanaal een gezegend „liefdemaal“ houden. Terwijl wij van vele broeders en zusters vele getuigenissen hoorden en zoo naar den geest gevoed werden, genoten wij ook de lichamelijke spijsen met vreugde en dankbaarheid. Geen wonder dat de tijd eerder verstreken was dan wij vermoedden. Toen het liefdemaal met dankzegging besloten was, zaten wij nog met een groote schaar van broeders en zusters aan den disch des Heeren, om Zijn dood te verkondigen bij de breking des broods.

De 2e Juni was ons weer een feestdag, daar we het voorrecht hadden een broeder uit den Valthermond door den Doop in de Gemeente te zien opgenomen. Broeder K. Kuipers, Voorganger der Gemeente Nieuwe Pekela was bij die gelegenheid tot ons overgekomen om ons te dienen met het Woord en om de bediening des Doops. Z.Ew. bepaalde ons eenige oogenblikken bij den tekst Gal. 3:24 in verband met de doopsbediening, welke daarna volgde. Het was ons een heerlijke ure, van God gegeven. Eindelijk vierden wij met een talrijke schare van broeders en zusters het heilige Avondmaal. Bereide God ons weldra weer zulk een goeden dag.

J. BLANK, Secretaris.

HARLINGEN. Zondag 2 Juni had de Gemeente alhier het voorrecht eene zuster, die reeds lang den Heer vreesde, op de belijdenis van haar geloof in Christus, door den Doop in de Gemeente op te nemen. Hoewel zij lang met den Heer geworsteld heeft, mocht Zijn Woord eindelijk over haar zegevieren. Geve de Heer, dat ook haar voorbeeld voor anderen ten zegen worde.

H.

E. H.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. v. d. K., den Haag, f8.93; van D. ter B. te Hengelo f8.88.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Ontvangen van de Gemeente te Hoorn en Berkhout f41.10.

N. v. BEEK.

Door 's Heeren goedheid
mochten onze geliefde ouders,
A. KNIJFF

en
J. KNIJFF, geb. v. D. JAS,
hunne **25-jarige Echtvereeni-**
ging gedenken.

Hunne dankbare kinderen.
GRAND RAPIDS, Mich., U. S. A.;
13 Mei 1907.

4 Juni 1907.
Hedenmorgen 5 uur is in ha-
ren Heer en Heiland ontslapen
onze geachte zuster

de Wed. S. E. PLANTING.

Haar heengaan was in vrede.
Zij was zich haar heil in Chris-
tus volkomen bewust, en is nu
ingegaan in de Heerlijkheid, die
haar wacht bij den Heer. In
onze Gemeente is door haar
heengaan weder eene ledige
plaats ontstaan. Zij was sedert
5 Nov. 1893 een getrouw lid
der Gemeente.

Namens de Gemeente van Ge-
doopte Christenen te Haulerwijk:
DE SECRETARIS.

Aan de Gemeenten.

De Gemeente Sneek verzoekt
bekend, doch dringend, opgave van
het aantal afgevaardigden en gasten
voor de aanstaande Unie-Verga-
dering, welke opgaven vóór 20
Juni a.s. in ons bezit moeten zijn,
anders kunnen we moeilijk voor
goed logies instaan. Tevens verne-
men we gaarne den tijd, wanneer
de broeders in Sneek denken te
arriveeren, ten einde hen te kunnen
afhalen.

De broederschap te Leeuwarden
zond ons 10 Gld., de Gemeente
Haarlem deed toezegging voor 6
Gld. ter gemoetkoming in de te
maken onkosten.

Door deze onzen vriendelijken
dank.

Ons aanbevelende,
Namens de Regelings-Commissie:
T. K. v. TUINEN,
Secretaris, Kl. Kerkstraat.

Zondag den 16 Juni,
zoo de Heer wil en zij leven,
hopen onze geliefde ouders,
HENDRIK RIJPLOEG

en
ANTJE JAGER.
hunne **40-jarige Echtvereeni-**
ging te herdenken.

Deut. 8 : 2.
Hunne dankbare kinderen.
GRONINGEN 1907.

ORGANOLA.

Met 1 vinger kan iedereen terstond
4-stemmig spelen.

Geschikt voor elk Orgel.

Met 18 accoorden . . . f 15.—

„ 24 „ . . . - 20.—

„ 24 „ verstelbaar - 25.—

Vraagt prospectus.

Joh. de Heer, Rotterdam.

Advertentiën van een tot vijf regels
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelige condities.

ORGELS.

Door de enorme stijging der prijzen van
materialen, hebben verschillende Orgel-
fabrikanten zich genoodzaakt gezien de
prijzen der Orgels te verhoogen.

De Zomervoorraad lever ik nog tegen
de bekende catalogusprijzen; doch is deze
uitgeput, dan moet ik de **prijzen be-**
langrijk verhoogen.

MEN HAASTE ZICH DUS!

JOH. DE HEER, Rotterdam, N. Molenstr. 71.

Filialen: GRONINGEN: Gelkingestr. 41;
UTRECHT: Donkere Gaard 2; AMSTERDAM:
Haarldijk 30; ARNHEM: O. Stationstr.;
ROTTERDAM: Rosestr. 24, Hoogstr. 110,
Nieuwe Binnenweg 485.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Satan beschuldigt de menschen bij God
en God bij de menschen, om ze toch van
elkander te verwijderen.

Stil te kunnen staan in den storm en
voorwaarts te durven gaan, waar geen weg
is, — dat is geloof.

Een bittere waarheid is beter dan een
zoete leugen.

Wie meester is over zijn hart, beheerscht
ook de tong.

Men kan niet altijd aan God denken,
maar men kan altijd in Hem leven.

Als de schaamte verdwijnt, neemt de
schaande toe.

De beschaving vervormt en misvormt
soms den mensch.

Een verstandig mensch merkt alles op;
een dom mensch maakt op alles aan-
merking.

Gods arm is het sterkste voor hen, die
er het meeste behoefte aan hebben.

Een onzer grootste fouten is, dat wij
zooveel fouten maken in het berekenen
van onze fouten.

Vruchteloos is het, zichzelf met an-
deren te vergelijken te zijner rechtvaardig-
ging. De melancolie, die met anderen
twistte, wie van hen het meest genezing
van noode had, werd niet geholpen; slechts
die riep: Heere Jezus, ontferm U mijner!
DÜSSELEN.

Veel lijden is het weemoedig voorrecht
van hen, die veel liefhebben.

IS VAN DIJK.

De Gemeente van Christus is geen
Republiek met algemeen stemrecht, maar
een Monarchie, waar Eén het bevel voert.

De ware geest der wetenschap, die n.l.
welken het slechts om waarheid te doen
is, drijft en wijst ten slotte heen naar
het middelpunt van alle weten en waar-
heid, naar den Eéne, in Wien alle schatten
van wijsheid en kennis verborgen zijn.

CHRISTLIJKE.

Plato placht te zeggen, dat het leven
van een wijsgeer één nadenken was over
den dood. Met meer waarheid mogen
wij zeggen, dat het leven van een Chris-
tenmensch een voortdurende oefening is
in de dooding des vleesches. CALVIN.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

De Heilige Geest, zijne inwoning en leiding.

IV. Hoe de Heilige Geest 't allereerst door het woord spreekt en het geweten verlicht.

Door den Geest Gods geleid te worden is een onschatbaar voorrecht en het bijzonder waarmerk van het kindschap Gods (Gal. 5:18). »De natuurlijke mensch (dat wil zeggen de mensch in zijn onbekeerden toestand) neemt niet aan hetgeen des Geestes Gods is, want het is hem dwaasheid, en hij kan het niet verstaan (2 Kor. 2:14). Hoe meer men den Heiligen Geest verstaat en Hem volgt, des te voortdurender en duidelijker merkbaarder leidt Hij ons. Een kind Gods moet het eerst leeren de stem des Heiligen Geestes te kennen. Wie dat werkelijk wil, moet zich veel met het Woord Gods bezighouden, want door hetzelfde spreekt God tot ons. Nooit komt de Heilige Geest in tegenpraak met het Woord Gods.

Echter, wilt gij door het lezen van het Woord de stem des Heiligen Geestes leeren kennen, lees dan het Woord steeds met het voornemen in het hart te doen, wat het u zegt, het uit te leven, het te verwezenlijken. Gehoorzamen is de groote grondwet des Christelijken levens.

Men kan de Bijbel Gods boek noemen, dat van den vloek der ongehoorzaamheid en van den zegen der gehoorzaamheid spreekt. Waar gij de H. Schrift ook opslaat, overal treft ge het onderwerp gehoorzaamheid aan, als beslissend voor tijd en eeuwigheid, voor uw eigen leven zoowel als voor het leven van hen, die onder uwen invloed staan. Treffend en opmerkenwaardig is het, dat in den Bijbel ook geschreven staat, dat »God

Zijn Heiligen Geest geeft aan allen, die Hem gehoorzaam zijn (Hand. 5:32).

God spreekt door Zijn Woord. Dit Woord is gegeven door den Heiligen Geest, het ontdekt in allen deele de waardigheid en het wezen Gods. Wij hebben te weinig begrip van de heerlijkheid en majesteit van het Woord Gods. »De Geest is het, die levend maakt, het vleesch is niet nut. De woorden, die Ik tot u spreek, zijn geest en leven; maar er zijn sommigen onder u, die niet gelooven» — d. w. z., die zich aan het Woord niet onderwerpen (Joh. 6:63). God schiep door Zijn woord het licht, de werelden, ja alles wat er bestaat. Ieder Woord Gods is bevestigd door de koninklijke waardigheid Desgenen, die het sprak, derhalve is ook ieder wederstreven tegenover het Woord Gods opstand tegen Hem. Wij beseffen zulks slechts in geringe mate, dewijl wij in een atmosfeer van oproerigheid tegenover God geboren en opgegroeid zijn. Maar zoodra wij deze ernstige woorden gevat hebben, dat God zich aan zijn Woord houdt, door Zijn Woord spreekt en werkt, licht en leven mededeelt, gevoelen wij ook onze verantwoordelijkheid tegenover dat Woord en onze gehoorzaamheid aan hetzelfde. Wilt gij het? Dan zal de Heilige Geest u leiden meer en meer. Gij zult Gods stem leeren kennen ook daar, waar gij het Woord zelf niet voor oogen hebt. Lees het Woord biddende, opdat de Heilige Geest het u uitlegge! Gehoorzaam den Bijbel volgens de uitlegging des Geestes, en den Heiligen Geest, zooals Hij door den Bijbel tot u spreekt! Men kan wel ten volle onderscheiden den Geest Gods, het Boek Gods en de stemme Gods. Tusschen deze drie is er geen verschil van meening. Wilt gij geleid worden door den Heiligen Geest, neem dan dagelijks den tijd om met uwen Bijbel alleen te zijn.

»Dit boek dezer Wet zal niet van uwen mond wijken,

maar overleg het dag en nacht, opdat gij waarneemt te doen naar alles, wat daarin geschreven is; want alsdan zult gij uwe wegen voorspoedig maken en alsdan zult gij verstandiglijk handelen« (Joh. 1:8). Wanneer uw hart zich neigt in diepen eerbied en in volkomen gehoorzaamheid aan den tegenwoordig zijnden Heer, zoo zullen uwe knieën ook veel voor Hem gebogen zijn. Gij zult dan iedere beslissing en iederen wensch, iedere levensverhouding tot alle menschen en iedere plichtsvervulling voor Hem blootleggen, terwijl Zijn heiligen wil uw leven beheerscht. Zoo worden de geloovigen gehoorzame en afhankelijke kinderen — en slechts zulken kan de Heilige Geest leiden. De eigenwil, welke God altijd in den weg treedt, wordt verbroken; voor den goddelijken wil wordt ruimte gemaakt. Gij leeft dan zoo in Gods nabijheid, dat de Geest als met een zacht suizen uw hart beweegt, en gij leert de stem des Heiligen Geestes te onderscheiden van de stem der wereld en der eigene gedachten.

Vaders en moeders kunnen alleen gewillige, gehoorzame kinderen met woord en blik leiden, de ongehoorzamen worden door tuchtiging tot gehoorzaamheid gedwongen, daar is echter van »leiden« geen sprake. Tot de gehoorzamen en ootmoedigen zegt de Heer: »Ik zal u onderwijzen en u leeren van den weg, dien gij gaan zult; ik zal raad geven; mijn oog zal op u zijn.« (Ps. 32:8). Tot de ongehoorzamen zegt de Heer: »wees niet gelijk een paard, gelijk een muilezel, hetwelk geen verstand heeft, welks muil men breidelt met toom en gebit, opdat het tot u niet genake. De goddeloosheid heeft vele smarten, maar die op den Heere vertrouwt, dien zal de goedertierenheid omringen« (vers 9, 10). Het heeft groote beteekenis om, wanneer men spreken wil van geleid worden door den Heiligen Geest, steeds dit in acht te nemen: slechts gehoorzame, aan het Woord Gods onderworpen kinderen kunnen door den Heiligen Geest geleid worden.

Er is intusschen nog een andere onvermijdelijke voorwaarde, welke eveneens een werking van het Woord Gods is, n.l. dat het geweten door het Woord gevormd en verlicht zij. Het geweten van een natuurlijk mensch overtuigt hem wel van dat, wat zonde is in betrekking tot verschillende onredelijke en onzedelijke dingen, ofschoon ook nog de uitspraak des gewetens dikwijls uiterst bepaald en zwak blijkt te zijn, zoolang het licht Gods hart en leven niet heeft bestraald; echter van datgene wat de mensch Gode schuldig is aan liefde, dankbaarheid en vertrouwen, en wat betreft den naam des Heeren te misbruiken, het Woord Gods te verachten, over deze dingen spreekt het geweten van den natuurlijke mensch bepaald nooit en even zoo min over de geheele onreine gedachtenwereld en zondige begeerten. Dit begint eerst dan, als het licht der Waarheid Gods begonnen heeft het binnenste te verlichten. Maar ook bij den wedergeboren mensch is dit werk des Heiligen Geestes, dat Hij door het Woord uitwerkt, n.l. het geweten naar den zin Gods te vormen, geenszins met het tijdstip der bekeering bereikt. Dit is een ontwikkeling, welke met de toenemende verlichting, met de toene-

mende kennis der heiligheid, genade en tegenwoordigheid Gods, gelijken tred houdt.

Hoe gruwelijk hoogmoed, zelfvertrouwen en roemen in eigen kracht, welke afschuwelijke afgoden geldzucht en geldvertrouwen tegenover God zijn — dit alles leert men eerst zien in persoonlijke omgang met God en door de verlichting des Woords. »Het gebod des Heeren is zuiver, verlichtende de oogen. De vreeze des Heeren is rein, bestaande tot in eeuwigheid.« (Ps. 19:9, 10.)

Alleen in het Woord Gods vinden we het beeld van onzen volmaakten Heer, gelijk Hij deze booze wereld doorwandelde ter verheerlijking des Vaders. Hoe meer we Hem leeren kennen, des te meer worden wij overtuigd en vervuld van het leven, tot hetwelk wij geroepen zijn. Er staat geschreven: »Wie daar zegt, dat hij in Hem blijft, die moet ook zelf alzoo wandelen, gelijk Hij gewandeld heeft. Welk een afstand ligt er nog tusschen den wandel in gedachten, woorden en werken, tot welke wij door den Heiligen Geest geroepen en in staat gesteld worden, en dat, wat wij werkelijk zijn voor de oogen van onzen dierbaren Heer!

Het Woord Gods toont ons het heelmiddel: »Wij alle met ongedekten aangezichte de heerlijkheid des Heeren aanschouwende (weerkaatsende), worden naar datzelfde beeld veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid als door des Heeren Geest.« (2 Kor. 3:18.)

Iemand, die zich jaren lang in de omgeving van een Monarch heeft opgehouden, is zoo gewoon aan de daar heerschende gewoonten, dat hij er zonder dwang en bekommernis zich in beweegt, zonder misgrepen; maar ook des te meer vallen hem de fouten van anderen op, die zij in de tegenwoordigheid van den Vorst maken in woorden en gedragingen. 't Opmerken daarvan en 't gevoel voor wat passende is of niet, is van zelf gekomen in den man, die zich geheel in de sfeer ingeleefd had. Zoo gaat het met het geweten van een kind Gods, dat zijn genadestand leerde kennen, in de bestendige tegenwoordigheid des Konings aller Koningen te mogen wandelen. Zijn door het Woord verlicht geweten wordt verteederd en merkt terstond alles op, wat niet past en wat zich onheiligs in zijn gedachten en woorden ingemengd heeft.

In het Engelsche Parlement is de spreker verplicht om, zoodra hij een vreemdeling opmerkt, die binnen gekomen is, zonder echter een wettig afgevaardigde te zijn, met luider stem te roepen: er is een vreemdeling binnen! Zoo spreekt ook het geweten van een geloovige, die nabij den Heer leeft, zoodra er maar iets in het leven of in het binnenste indringt, wat ongoddelijk is. Zoo ontstaat er in het gemoed van een kind Gods een zuivere atmosfeer, in welke de stem des Heiligen Geestes geen belemmering vindt.

Hierdoor wordt het duidelijk, welk een nauw verband er bestaat tusschen de verlichting des gewetens en de daarmede verbonden heiliging van den wandel enerzijds en het geleid worden door den Heiligen Geest anderzijds. Als de wolk, teeken van Jehova's tegenwoordigheid den tempel vervulde, moesten de menselijke priesters aftreden, zij konden dan slechts belemme-

ren (2 Kron. 5 : 13—14 en 7 : 1—2.)

Zoo kan de Heilige Geest in de harten der kinderen Gods eerst zijne heerlijkheid en tegenwoordigheid openbaren, wanneer het menschelijke IK afgetreden is.

Filippus.

Zondag 23 Juni. (Handel. 8.)

De eerste der zeven diakenen of armverzorgeren was, na zijn krachtige getuigenis voor den Joodschen raad, een roemrijken dood gestorven in navolging van zijn gezegenden Heiland, van Wien hij zich een waardig discipel betoond had. Van een tweede, met name Filippus, worden ons ook eenige bijzonderheden vermeld, die hem ons doen kennen als iemand, die zich niet schaamde, voor Jezus overal uit te komen en alzoo velen ten zegen werd.

De terdoodbrenging van Stefanus was het sein tot eene algemeene vervolging der gemeente te Jeruzalem, want de vijand begreep maar al te goed, dat de zaak van Jezus niet uitgeroeid werd, zoo niet alle volgelingen een gelijk lot als Stefanus ondergingen, en Saulus, die als kleederbewaarder, groot welgevallen in dit moordwerk had, scheen 't er eens op gezet te hebben, al 't zijne te doen, zulks te verwezenlijken, zoodat er een bange tijd voor de gemeente aanbrak. Hoewel de Apostelen, onder bijzondere bescherming Gods onaangetast, hun post niet verlieten, achtten toch velen het geraten, Jeruzalem te verlaten en elders een toevluchtsoord te zoeken, onder welke ook Filippus, die naar Samaria uitweek, maar wel verre van den dierbaren Naam te verzwijgen, liep ook daar de mond over van hetgeen, waarvan 't hart vol was en de Heer wrocht ook daar mede door teekenen en wonderen van genezing, wat algemeene blijdschap bij de lieden der stad verwekte, en zekeren toovernaar, met name Simon, die langen tijd heel wat aanhang en bewondering had, geheel op den achtergrond drong.

De Christus van Filippus won weldra de harten en als zij door den doop hunne keuze beleden, scheen ook Simon zijn oude leven voorwel te zeggen, werd gedoopt en toonde veel belangstelling in Filippus' werkzaamheid, die van zoo geheel anderen aard was dan zijne zinnen verrukkende tooverij.

Weldra was 't blijde nieuws van Samaria te Jeruzalem bekend en Johannes en Petrus spoedden zich daarheen, om met en voor hen te bidden, opdat deze nieuwe discipelen den H. Geest mochten ontvangen, waarna door handoplegging dat wonder Gods geschiedde voor de oogen van den verbaasden Simon, die, begeerig naar

zoodanige macht, zich laag genoeg toonde, die voor geld te willen koopen.

Dit was echter voor den scherpzienden Petrus voldoende openbaring, dat deze Simon nog geen Petrus geworden was, maar dat de geldduivel 's mans ziel nog in de macht had en hij geeft hem daarom een ernstige vermaning tot waarachtige bekeering in plaats van hem de handen op te leggen. Nadat de Apostelen naar Jeruzalem teruggekeerd waren, werd Filippus door een Engel des Heeren tot een bijzonder werk geroepen in 't Zuiden des lands op den weg van Jeruzalem naar Gaza, waar hij een Moorschen Kamerling ontmoet, die als proseliet naar Jeruzalem geweest zijnde, op zijn wagen de rol van den profeet Jesaja zat te lezen.

Tot dezen gevoelde Filippus zich door den H. Geest gedrongen de vraag te richten: »Verstaat gij ook, hetgeen gij leest?» waarop de vreemde heer oprecht genoeg was te antwoorden: »Hoe zou ik toch kunnen, zoo mij niet iemand onderricht?» Weldra zat Filippus op diens verzoek naast den heilbegeerigen Moor en bemerkende, dat hij las van 't schaap, dat zich gewillig ter slachting liet leiden (Jes. 53 : 7, 8) verkondigde hij hem naar aanleiding daarvan den Heer Jezus, als 't Lam Gods, wat zoodanigen indruk op den Kamerling maakte, dat hij, ter zijde van den weg een water opmerkende, den wensch te kennen gaf om gedoopt te worden als iemand, die van harte in Christus geloofde.

Zoo daalden zij dan beiden af van den wagen en werd deze eersteling der Mooren door den doop in de gemeente van Christus opgenomen, om daarna van Filippus gescheiden, zijn eenzamen weg te vervolgen, nu niet meer zoekende, maar als iemand die den grootsten schat gevonden heeft, met dankbare blijdschap.

a. Het Koninkrijk Gods is als een zuurdeesem, dat niet slechts een deel, maar 't geheel doorzuurt. Het zetelde niet bij de Apostelen alleen, maar ook bij de diakenen en bij 't geringste schaap van Jezus kudde, zoodat 't met de uitroeiing van eenige hoofden volstrekt niet vernietigd is, gelijk de vijanden bij elke vervolging steeds opnieuw ervaren hebben.

b. »Het bloed der martelaren is 't zaad der kerk.« Wat de vijand ten kwade dacht, heeft God ten goede gedacht, want juist de vervolging te Jeruzalem moest dienen, tot verstrooiing van de discipelen, zoodat nu nog veel meer 't Woord Gods verbreid werd in 't land en 't Woord van Jezus vervuld werd: »Gij zult mijne getuigen zijn te Jeruzalem en in Judea en in Samaria enz.«

Zoo doet de Heer ook 't kwade meewerken ten goede, al is 't niet dadelijk ons ten goede, dan toch ten goede van onze medemenschen, tot hun heil en tot verheerlijking Zijns Naams. Laten wij dat bij vijandelijke bejegening om des Evangelie's wil nooit uit 't oog verliezen.

c. Wellicht was 't wel dezelfde stad in Samaria, waar Jezus bij de Jakobsbron met de Samaritaansche vrouw sprak, bij welke gelegenheid Hij zeide: »De velden zijn alreede wit om te oogsten.« Filippus heeft hier dan een rijken oogst mogen inzamelen. Als

't de plaats geweest is, waar men den Heiland eens niet wilde ontvangen, omdat Zijn aangezicht was als reizende naar Jeruzalem en waar de discipelen vuur van den hemel wilden bidden, dan hebben ze daar nu een edeler werk mogen verrichten, door 't vuur des H. Geestes voor hen af te bidden.

d. Moge niemand onzer Simon de toovenaar gelijken, die blijkbaar bij zijn geloof en doop vol berekening en zelfzucht zat, en hoewel een oogenblik zijn wolfsklauw in den schapenvacht verborgen gehouden hebbende, zich weldra openbaarde en ongeschikt was om den H. Geest te ontvangen, die alleen bij de oprechte liefhebbers des Heeren zijn intrek neemt.

e. Als te Jeruzalem het Woord der genade verworpen en de getuigen vervolgd worden, dan is Samaria aan de beurt, maar ook zien wij reeds de eersteling der heidenen komen tot het Licht, dat Israël is opgegaan, en een getrouwe Filippus heeft 't voorrecht hem tot Christus te leiden, in Wien hij vollen vrede vindt.

Het vijandig ongehoorzaam Israël maakte proseliten, tienmaal erger dan zij zelve waren; de geloovig gehoorzame discipel is 't middel, om zielen te redden uit de macht der duisternis. Zoo is er nog heel wat z.g.n. godsdienstige arbeid, tot verderf der zielen, want alleen 't werk des geloofs kan God met vruchtbaarheid zegenen.

f. De kamerling en Filippus reisden na de doopsbediening zeker wel *beiden* hun weg met blijdschap, dewijl zij deden wat Jezus bevolen had en alzo bleven in Zijne liefde. Geen reizen met blijdschap is mogelijk, wanneer wij, overtuigd van 's Heeren wil, in gebreke blijven die te doen. De Heiland zegt ook tot ons: »Gij zijt mijne vrienden, zoo gij doet wat Ik u gebiede.« Joh. 15 : 10—14.

N. P.

K. K.

Uit het donkere Afrika.

In het Aprilnummer van het »Barmer Missionsblatt«, deelt een predikant de volgende bijzonderheden mede over heidensche gruwelen, die noordelijk van Cameroen (Noord-West-Afrika) nog gepleegd worden. Hij schrijft: Stanley heeft, zooals bekend is, in zijn tijd, onder bovenstaanden titel een boek uitgegeven, waarin hij zijn onderzoekingsstocht, door de binnenlanden van Afrika, beschrijft. Om echter de duisternis en nacht van het Afrikaansche heidendom te leeren kennen, heeft men in het geheel niet eerst een verre, moeilijke reis naar de binnenlanden te maken; reeds in menig kustgebied kan men het waarnemen. Vooral is het de landstreek aan de monding van de rivier de Niger, die men in dit opzicht gerust het donkerste Afrika noemen kan; want daar treft men, naast de ruwste fetischdienst (waarbij de nietigste voorwerpen, met voorliefde kleine kinkhoortjes, doch ook andere voorwerpen, zelfs stukjes steen en glas, goddelijk vereerd worden) nog

het brengen van menschenoffers en zelfs het eten van menschen vleesch aan. Al deze gruwelen worden in de meeste gevallen in of bij de zoogenaamde dschudschu of fetisch-woningen gepleegd. De Engelsche regeering is het kort geleden weer gelukt, twee van deze holen der duisternis te ontdekken en in brand te steken.

De resident van het Andonidistrict in Zuid-Nigeria, had vernomen dat in het dorp Allabia zich een dschudschu bevond. Hij ontbood de opperhoofden van Bonny en Opobo naar genoemd dorp en dreigde hen met strenge maatregelen, indien zij hem het huis niet aanwezen en behulpzaam waren om de heidensche gruwelen te onderdrukken. De dschudschu woningen worden zoo verscholen gebouwd, dat het voor ongewijden zeer bezwaarlijk, zoo niet onmogelijk is, ze te vinden. Slechts talmend en onder veel tegenstand gehoorzaamden de opperhoofden, om den resident naar het gezochte huis te brengen. Welk een verschrikkelijk schouwspel deed zich hier voor! Het dschudschu was geheel bedekt met menschen schedels! Aan de wanden, aan den gevel, aan de pilaren van de waranda — overal tropeeën van het duistere bijgeloof! Eenige waren van ouderdom verbleekt, andere echter nog frisch, een bewijs, dat hier nog kort geleden, in het verborgen, menschenoffers gebracht waren. Over de 2000 schedels telde men! Het bijgeloof had dus meer offers verslonden als oorlog en pest. In dit huis der verschrikking hing een trom, die met menschenhuid overtrokken was en geslagen werd zoo vaak de tooverpriester met een geweldigen slag een arm offer het hoofd van den romp scheidde. Nu zou zij echter niet meer hare angstwekkende slagen door de stille nacht laten weerklinken. De resident gaf bevel, dit duivelsnest in brand te steken. Doch niemand verroerde ook maar één lid, om het bevel uit te voeren, zoodat ten slotte de resident zelf het in brand moest steken. In een toestand van groote opwinding en met ingehouden adem, zagen de heidenen het aan hoe de vlammen het huis verteerden en de schedels, knetterend in den vuurgloed, naar beneden vielen. Ieder oogenblik leefden zij in de verwachting, dat de vreeselijke wraak der vertoornde geesten, den blanke, tengevolge van zijn ongehoorde wrevelaard, treffen zou.

Voor de resident het dorp verliet, werd hem medegedeeld, dat in de nabijheid, in het woud, een tweede dschudschu zich bevond. Dadelijk wilde hij er heen om ook dit te vernietigen. Maar niettegenstaande alle vermaningen en bedreigingen, was niemand te bewegen hem daarheen te brengen of slechts den weg te wijzen. Veelmeer nam de opgewonden menigte zulk een dreigende houding aan, dat hij besloot de zaak voor het oogenblik te laten rusten. Na drie dagen keerde hij echter met eene kleine politietroep terug en wist het opperhoofd en den tooverpriester daarmede zooveel ontzag in te boezemen, dat zij hem naar het dschudschu huis brachten.

De kleine schare roeide eerst in een kano over een der ontelbaar kleine beekjes een smal kanaal op, dat zich, door het dichte Mangrove moeras met gedurige

kronkelingen, uitstrekke. Na geruimen tijd landde men in een huiveringwekkend donker woud. Een smal voetpad, in werkelijkheid maar één »voet breed«, voerde omhoog naar het dschudschuhuis. Weder een verschrikkelijk gezicht! Aan alle zijden lagen schedels en beenderen der arme offers, die in naam van een zoogenaamden godsdienst geslacht waren. Verschillende toovermiddelen hingen rondom aan de wanden. In het binnenste verhief zich een altaar; groote olifantstanden vormden »de hoornen des altaars«. Deze waren de eenige lichtstraal te midden der afschuwelijke duisternis van heidensch bijgeloof. Wanneer namelijk een boosdoener in dit dschudschuhuis vluchtte en deze hoornen van het altaar grijpen kon, dan bleef hij ongestraft. Niemand waagde hem aan te raken, al was hij schuldig aan de grootste misdaad, hij was vrij; wel is waar »vrij« voor het leven, in den dood was hij echter vervloekt. Niemand mocht hem begraven en zijn lichaam werd dan in de rivier geworpen.

Nog andere olifantstanden waren in het huis, deze dienden om de arme offers te doden. Bundels voorwerpen van afgodische vereering hingen ook binnen aan de wanden, louter middelen, die volgens het bijgeloof der heidenen, bewaarden voor den invloed van booze geesten. In een hoek stond een merkwaardige pot, die van buiten versierd was met beenderen van menschen, luipaarden en slangen en geheel wit geverfd. Hij was gevuld met een gistende brij, die verschrikkelijk stonk. Dat was de giftpot, die, zooals bekend is, bij de heidenen in West-Afrika zulk een noodlottige rol speelt. Hij kan heksen en heksen, die schuldig zijn aan ziekte, dood of andere kwalen, die iemand treffen, opsporen. Is iemand door den tooverdokter als een heks aangewezen, dan moet hij uit den giftpot drinken. Komt het vergift uit de maag terug, dan is hij onschuldig; werkt het daarentegen, dan is zijn schuld bewezen en wordt hem het hoofd afgeslagen. Dit wordt dan gekookt tot een soep voor den priester en de schedel wordt in het dschudschuhuis als een sieraad opgehangen! Hoevele van de in de ronde, van de wanden ons aangrijnzende schedels, zullen zulke onschuldige menschen toebehoord hebben, die een offer van den giftpot geworden zijn? Doch nu was zijn macht ten einde. Hij werd door den Engelschen politiedienaar, voor de oogen des priesters, in stukken geslagen.

Het zonderlingste, dat de Engelschen in dit dschudschuhuis vonden, was een klok, een werkelijke scheepsklok. Zij droeg het opschrift: »Otto Becker, Rotterdam 1757.« Hoe was die klok daarheen gekomen? Zij was zonder twijfel afkomstig van een oud Nederlandsch slavenschip en misschien door schipbreuk in handen der zwarten gekomen. Zij paste uitstekend in een dschudschuhuis. Had zij toch vroeger ook vele honderden slaven in de ooren geklonken, menschenoffers in een anderen zin. Voorwaar een beschamend herinneringsteeken voor ieder Christen, maar ook te gelijktijd een ernstige vermaning, de zonden der blanken aan de zwarten weder goed te maken, door de verkondiging des Evangelies. Jezus alleen is het

licht der wereld, dat ook het donkere Afrika verlichten kan.

HARLINGEN.

E. HARMSSEN.

Uit »Unsere Heidenmission.«

Een ontmoeting.

Jaren waren voorbijgegaan, sinds Pontius Pilatus procurator geweest was in Judea. Den Staatsdienst en eerbewijzen moede, had hij zich teruggetrokken op zijn landhuis van Cumae, een villa van marmer en goud, als bezaaid met standbeelden en vazen, omgeven met prachtige fonteinen en koel geboomte.

Pilatus heeft juist zijn middagmaal genuttigd en ligt in een aangename sluimering op zijn canapé. Plotseling hoort hij een verbazend lawaai. Hij frons het voorhoofd; wie waagt het, hem in zijn rust te storen?

„Wat is er?“ vraagde hij barsch aan den opzichter der slaven, die met een hoogroode kleur het triclinium binnentreedt.

„Heer!“ zegt deze, terwijl hij met gekruiste armen zich diep voor zijn gebieder buigt, „wij hebben vandaag den ontloopen Illyriër gevangen en wilden hem juist geesen; Uw nieuwe slaaf Severus zou de straf volvoeren en — Severus weigerde het; men zegt, dat hij ook een is van de Christenen, die meenen, dat zij hunnen naaste geen kwaad mogen doen.“ Pilatus is opgesprongen van zijn leger, alsof een schorpioen hem gebeten had. Hij houdt er anders van, onder alle omstandigheden zich zelven te beheerschen en maakt zich niet licht zenuwachtig, vooral niet over slaventwist. Maar ditmaal kan hij zijn woede niet bedwingen.

„Christus in mijn huis!“ schreeuwt hij met akelige, heesche stem, rukt den krans van rozen van zijn kale schedel en trapt ze kort en klein op den grond. „Severus een Christen! In de slavengevangenis met hem en geeselt hem, totdat zijn huid in stukken aan zijn lichaam hangt!“ Dan, afgebroken ademhalend, en zich tot kalme dwingend, zegt hij: „Brengt water op 't balkon, opdat ik mijn handen wasche.“

Het is geheel stil geworden; men hoort slechts het ademen en koozen van den zephyrwind in de kruinen der cypressen en het regelmatige geklots der zeegolven tegen de granieten funderingen van het huis.

En Pontius Pilatus wast zijne handen in geurig water.

Maar wat is het hem toch zonderling te moede. Een onbegrijpelijk sidderen gaat over zijn vette ledematen. Hij ziet op . . . . en . . . . daar, twee passen voor hem . . . . — wat wilt gij, lang vergeten beeltenis? — Voor hem staat een man met een weemoedige uitdrukking op 't gelaat; van zijn schouders is een vuile roode soldatenrok gegleden en laat bloederige striemen zien op 't uitgeteerde lichaam; een doornenkroon heeft met zijn prikkels roode groeven gemaakt op het verheven voorhoofd en een rood straalje loopt van de slapen over de verbleekte wangen; de bloedroode zonnescijf echter aan den horizon teekent juist om het door smart ontdane hoofd een reusachtigen gloriekraus.

Pilatus staart den vreemdeling aan.

„Ha, zijt gij het, koning der Joden? wat wilt gij van mij, ellendige gestalte?“

Hij wil hoonen, maar het is een hoonen met bevende, bleke lippen. Uit het diepe oog ziet het eeuwige gezicht hem aan. Nu valt de Romein op de knieën en jammert.

„Gij wilt mij aanklagen, omdat ik u eens aan het kruis heb gehangen . . . . maar kon ik dan anders handelen? . . . . u staatkunde, de rust in het land . . . . weliswaar ook de eigen rust en mijn belang! . . . . maar dat begrijpt gij niet! . . . . Er was geen schuld in U, dat weet ik. Het liefst had ik dien

Joodschen dweper in 't gezicht gespogen, maar ik kon U niet ontrukken aan de klauwen van die bloeddorstigen, ik kon niet; ik kon het niet willen, want zie, wij, de wereldveroveraars hebben geen wil meer, geen karakter, geen geweten meer, het is bespottelijk; het is voornaam bij ons, geenen wil meer te hebben . . . ik kon niets tegen mijne verwijfde natuur. Daarom gaf ik het doodsbevel; ik had immers dikwijls mijn Romeinsch zwaard gedrenkt met 't bloed der barbaren; wat gaf ik om een menschenleven! En toch, ik zeg het U, het deed mij leed om U wentwil . . . en nu komt gij en gij zijt toch eene majesteit, ja, ik gevoel het . . . en ik kruip aan Uwe voeten en aanbid U; kwel mij niet langer, geef mij mijne rust weer, mijn rust wil ik hebben!"

De gestalte daar verroerde zich niet en er kwam geen geluid van zijne lippen.

"Galileër, wat moet ik doen, opdat gij mij met rust laat?" smeekte Pilatus.

Op dit oogenblik drong de eerste, ontzettende smartkreet van den gezeeselden slaaf Severus door van uit een verwijderde plaats. En Christus sprak: „Pontius Pilatus, wasch uwe handen maar! wasch maar!"

Pilatus was opgesprongen.

"Ik versta U, gij wilt mijnen slaaf, uwen discipel!"

En hij rende het huis in en gebod zijnen lieden: „Laat Severus los! ik spreek hem vrij op dit oogenblik!"

Toen hij weer op 't balkon kwam, was het gezicht verdwenen en de zon ondergegaan in de Tyrreense zee.

"Zijt gij tevreden, gij koning der Juden?" schreeuwde Pilatus in de ruimte.

Geen antwoord.

De Romein wilde vrij opademen, maar de verloren rust vond hij nooit.

Eenige dagen daarna opende hij zijne polsaderen — een zelfmoordenaar.

Opmerkingen en vragen.

In 't no. van de vorige week, 2de zijde, 1e kolom, onder aan, staat: „Tot die eerste opstanding toch behooren niet alleen zij, die bij de toekomst des Heeren opgewekt en zij, die veranderd zullen worden. De eerste opstanding omvat een tijdvak, dat bij dat heerlijk tijdvak een aanvang neemt en voortduurt tot aan het einde van het duizendjarig rijk, zoodat zij, die gedurende dat gansche tijdsverloop zich bekeerd hebben, zeker door het vuur der vervolging en van groote verdrukking heen, als ter elfder ure behouden zullen worden, maar niet tot die hoogte van heerlijkheid zullen geraken als de eerstelingen, die uitsluitend de Bruid des Lams zullen uitmaken."

Dit is mij niet alles duidelijk. Als ik het wel begrijp, beoogt de schrijver, dat er gedurende het duizendjarig rijk een doorgaande opstanding plaats hebben zal, maar dat die opgewekten toch niet tot de Bruid des Lams zullen behooren; vervolgens, dat er in dat tijdsverloop nog velen zich zullen bekeeren, dat wij niet onmogelijk achten, maar die door het vuur der vervolging en van groote verdrukking heen, als ter elfder ure behouden zullen worden. — Drie denkbeelden dus, die ook tot drie vragen aanleiding geven:

1. Is het met de profetie te bewijzen, dat er gedurende het duizendjarig rijk een doorgaande opstanding plaats hebben zal?
2. Als de bekeerden gedurende dat tijdvak niet tot de Bruid des Lams behooren, waar behooren zij dan bij?
3. Kan er gedurende het duizendjarig vreedrijk nog van „vuur der vervolging en groote verdrukking" sprake zijn?

Misschien kan en zal de geachte schrijver van dat artikel wel genegen zijn eenige nadere verklaring dienaangaande in dit blad te geven.

Br. T. B. te N. komt met eene vraag betreffende den tekst Gen 17: 86 — „en Ik zal hun tot eenen God zijn," en vraagt: „Welken naam hier in den oorspronkelijken tekst genoemd wordt, en welke beteekenis die naam te dezer plaats heeft. — Heel duidelijk is die vraag niet, en wat er mede bedoeld wordt, weten we heelemaal niet. Van een „naam" is er eigenlijk geen sprake in den tekst, tenzij de vrager de benaming „God" bedoeld. Uit het verband der woorden blijkt, dat God het verbond sluit met Abraham en zijn nageslacht, welk verbond tot grondslag en hoogste beteekenis heeft, dat God de Almachtige (zie vers 1) hun God zal zijn. Daarin ligt al de kracht en zegen van het verbond, voor Abrahams geslacht. Verwerpen Abrahams kinderen dien zegen, dan is hun het verbond ook niets, en komen zij onder den vloek.

R&D.

Vriendelijk verzoek.

Mag ik nogmaals de bestuurders onzer gemeenten verzoeken, mij vóór de Unie-Vergadering te willen berichten hoevele biljetjes, in verband met de collecte voor hulpbehoevende Gemeenten, in hunne Gemeente ingevuld zijn, en mij het bedrag te melden, waarvoor ingeteekend is? In ieder geval hoop ik, dat men mij zoo niet voor den tijd dan toch op de U.-V. verrasse met vele flink ingevulde biljetten. Ik zal wel zorgen een goede beurs bij mij te hebben. De Gem. Hoorn en Berkhout kwam flink uit den hoek; ook Stadskanaal houdt zich goed. Als nu de andere Gemeenten evenzoo doen, dan komt de zaak goed aan den loop, en zal dankbaar zijn de Penningmeester der Sub-Comm.:

JOH. DE VRIES.

P.S. Zijn wellicht hier of daar de biljetten zoek geraakt, men vrage bij mij maar anderen aan; ik heb nog voorraad.

Als boven.

EEN EN ANDER.

* * De Indianen in N. Amerika. Hierover geeft de Secr. der Inwendige Zending het volgende overzicht: Het getal Indianen bedraagt ongeveer 289079 zielen. Dat de zeden of liever onzeden hunner vaderen meer en meer nagelaten worden om door een andere leefwijze te worden vervangen, blijkt wel hieruit, dat sedert 10 jaar 89000 hunner meer dan vroeger begonnen zijn zich behoorlijk te kleeden in Kaukasische kleederdracht — het getal alzo gekleeden is nu 126000. Hiermede neemt ook de kennis en beschaving onder hen toe. 70000 hunner kunnen reeds Engelsch spreken, van dezen 68000 ook lezen en schrijven. Zij hebben 275 kerken, en 't aantal hunner gemeenteleden wordt op 38000 geschat. Hun uitgestrekt grondbezit

blijkt wel hieruit, dat men rekt op 271 akkers per hoofd.

De wel eens verspreide geruchten, dat de Indianen in N. Amerika aan het uitsterven zijn, wordt wel hierdoor weersproken, dat in de laatste jaren het cijfer der geboorten dat der sterften met 216 overtrof.

*. Het jaarboek der Amerikaansche Baptisten over 1906, is pas verschenen. De opsteller, Dr. Walker, moest tot zijn leedwezen verklaren, dat dit boek een maand te laat moest verschijnen, omdat sommige lieden van »tijdgenoeg«, zoo achterlijk met hunne opgaven waren geweest (opmerkelijk, dat die kwaal zich ook in Amerika vertoont! RED.)

Naar Apostolisch voorbeeld (zie Hand. 4 : 4) maken de Baptisten veel werk van hunne statistieken (een goede statistiek is een teeken van accuratesse, den Christen betamelijk). Naar den aard der zaak en der uitgestrektheid van het arbeidsveld, is het Am. jaarboek van zeer rijken inhoud.

Het aantal der geloovig gedoopten is in Amerika grooter dan dat in het geheel overig gedeelte der aarde. We laten hier eenige cijfers volgen: Gemeenten 47832, geordende Leeraars 33230, gedoopt in 1906 266433. Daar komen bij 131119, die op attestatie werden opgenomen en 57963, die uitgesloten waren, maar weder opgenomen konden worden. Daartegenover staat eene afname door sterven 46201, door censuur en afsnijding 84394, door vertrek 121183, zoodat het totaal ledental nu is vier millioen achthonderd twaalf duizend zes honderd drie en vijftig. De zondagschool wordt als een hoogst gewichtig werk onder hen beschouwd en heeft daar ook een verbazende uitbreiding bekomen. De opgesomde kapitalen, die voor gemeentelijke behoeften en voor in- en uitwendige zending samengebracht worden, vormen een cijferenrij, die een eenvoudig arm Nederlander doen duizelen. Wij schrijven ze maar niet over. Zelfs meent men, den rijkdom van velen in aanmerking genomen en wanneer de minder bedeelden ook meer geregeld naar hun inkomsten gaven, dat er nog veel meer finantieelen steun zou kunnen verleend worden.

*. Uit Servië hooren wij van rijk gezegende samenkomsten, die door een eenvoudig man gehouden worden. In een der steden stroomde zulk een menigte samen, dat het groote theater-gebouw gehuurd moest worden. Hier werden 14 dagen lang dagelijks samenkomsten gehouden, die door minstens 3000 personen bezocht werden. Na de laatste samenkomst riepen de lieden den spreker toe: »Gij moogt niet weggaan, wij moeten meer hooren!«

N. v. B.

Bericht.

Ons werd van bevoegde zijde uit Londen bericht,

dat br. J. W. Weenink van Zutphen toegelaten is ter opleiding op de Pastor-College van Spurgeon aldaar. De lessen beginnen met Augustus a.s. Dit is een merkwaardige tijding. RED.

LIEFDEGAVEN.

Voor den Unie-cent.

Ontvangen van de Gemeente te Stavoren f 15; van N. N. f 60.

F. J. VAN MEERLOO, Penningm.

Voor 't tekort van het Engelsch
Bapt. Zendinggenootschap.

In antwoord op Mr. Engall's schrijven werd door Mej. Feisser met hartelijken dank ontvangen: Van J. de V. te Workum f 1; van N. N. te Nieuwepekela f 2.50; voor de Evangelisatie in België van J. de V. te Workum f 1; van N. N. te Nieuwepekela f 2.50.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van D. v. V. te Hoorn f 2.25; van J. R. te Zutphen f 6.97; van G. de W. te Sneek f 7.43.

N. v. BEEK.

Advertentiën.

*. L. JANSMA en Echtgenooten laten bij dezen bekend maken, dat zij verblijd werden door de voorspoedige geboorte van twee welgeschapen ZOONS. De Heer maakte alles wel.

HAULERWIJK, 17 Juni 1907.

*. Bij dezen betuigen wij onzen hartelijken dank voor de betoonde deelneming in het verlies van onzen geliefden Echtgenoot en Vader J. W. DE BOER.

Uit aller naam:

Wed. A. L. DE BOER—SPARRIUS.
HOLLUM (Ameland), Juni 1907.

ABONNEERT U OP DIT BLAD.

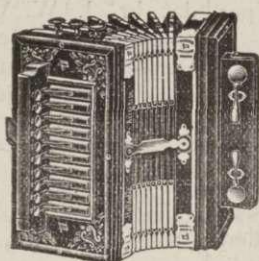
Plaats uwe Advertenties in dit blad.

„Heden werden we verblijd met de spoedige geboorte van een Zoon HARRY DIRK. De Heer maakte alles wel.

TH. DE BOER.

A. R. A. DE BOER—BOKHORST.

Echte Hollandia Harmonica's.

Eenig adres voor Nederland van de bekende Hollandia's. 1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers, Crefelders, etc.

Vraag geïllustreerde Prijscourant gratis bij

JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

ONS DEPOT.

Voorhanden :

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes. Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.
2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat, Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.
3. Evangelische Schotsche Tractaten van *Cheyne Brady* prijs per 100 f 0.30.
(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen)
4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat). Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.
5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.
6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek. door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
7. De wonderlijke gebeurtenis (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop)
8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KIN DERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.
Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den doop op alle punten wenscht te onderzoeken)
9. De oorsprong van den Kinderdoop.
Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.
(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat), per 100 ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7½ cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping)

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C. MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks f 1.50.
(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeente-leden)

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem Verg., behooren bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 ct.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER, Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.

't Is bij bestelling voldoende op de strook van den postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten verkrijgen op alles 30 procent korting.
Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Onberouwelijk.

Geen goed besluit berouwt, al kost het pijn;
't Goede is uit God, gezegend zal het zijn.

Eén ding is noodig, één, o Heer!
Dat ééne wilt Gij geven.

Och, werden derwaarts meer en meer
De handen opgeheven!

Zoo ik den weg ten hemel ga,
Strekt me overvloed tot last;
Hier weinig, en 't geluk hierna,
Ziedaar hetgeen mij past.

Het hart, dat geen God heeft, heeft geen toekomst;
het heeft niets dan het tegenwoordige.

Het is een eigenschap van al het van God gegevene, dat het zich door het gebruik versterkt, uitbreidt, vermeerderd.

Welk een zegen, een zegen te zijn! Niet „alleen te blijven“, maar veel vrucht voort te brengen. Niet tevergeefs te leven, niet tevergeefs te arbeiden, niet geheel te sterven. Vergeten te worden, maar slechts voor een tijd, en vrucht voort te brengen op zijn tijd. Welk een zegen, dien Heiland, wien men alles verplicht is, te mogen dienen, dienen in de voortzetting van het werk dier liefde, die Hij niet ophoudt der wereld te bewijzen.

U zegne God!
Hij stell' U tot een zegen!
Gezegend zij Uw hoofd, Uw hart, Uw wegen,
Uw aardsch, Uw eeuwig lot!

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Gemeente ontwaakt!

Sebel bazuin geluiden
Dringen door de lucht,
Dat nu moet beduiden:
Wees sluim'raars beducht!
De Meester vermaant u:
Ontwaakt en wordt vrij.
Het morgenrood gloort nu,
De nacht is voorbij.

Maak op u eendrachtig,
Spoed voort hand aan hand,
In heil'ge verwachting
Naar 't hemelse land.
Geen Christen blijf' achter
In 's werlds gevlei;
Zoo wees trouwe wachter. —
De Heer is nabij!

Luid klinkt in de wolken:
De Heiland komt weer!
Dra hooren de volken:
Zie daar is de Heer!
De ernstige stonde,
Zoo lang reeds verbeid,
Ruischt weldra in 't ronde —
Weest allen bereid!

(Naar B. Kühn.)

N. v. B.

De Heilige Geest, zijne inwoning en leiding.

V. Het waarschuwen, bestraffen en leiden des Heiligen Geestes.

Toen de jongeling Samuël in den Tabernakel te Silo zijn dienst in het heiligdom pas begonnen had, kende

hij de stem van Jehova nog niet. Hij meende een menschenstem te hooren en had onderrichting noodig, om Gods stem te onderkennen (lees 1 Sam. 2). Zoo zijn ook vele kinderen Gods aanvankelijk niet in staat de stem des Heiligen Geestes te onderscheiden; bijzonder is dit het geval, wanneer Hij hen waarschuwend terug wil houden van het doen van een stap of het nemen van een besluit of het uitspreken van een woord. Van iets uitrichten wat geheel verkeerd en onwaar is mag in geen geval sprake zijn, maar God waarschuwt zijn kind, wanneer Hij hem bij den aanvang van een weg ziet, waarop hen onheil en zwaarigheden zouden ontmoeten.

Denk, gij zijt bezig vriendschap te sluiten of huwelijksverbintenis aan te gaan, een compionschap te sluiten met iemand, die ge meent te kunnen en te moeten vertrouwen, bijzonder wanneer het personen geldt, die belijden geloovigen te zijn. Echter gevoelt men in zich zelf een onverklaarbaar bezwaar en veel zorg, ofschoon er, noch in de voorgenomen vereeniging, noch in de te ondernemen zaken of bedoelingen eenig kwaad valt op te merken. Wanneer zulks echter in gebed en smeking voor God gebracht wordt, om den wil Gods te mogen kennen en doen, dan zal het spoedig openbaar worden, als er een waarschuwend stem des Heiligen Geestes te vernemen is. Vele kinderen Gods, die, in plaats van tot God te naderen, over de waarschuwend stem des Geestes heengegaan zijn, en de voorgenomen verbintenis toch doorgezet en hun woord gegeven hebben, moesten kort daarna tot de smartelijke ontdekking komen, dat hun weg niet Gode welbehagelijk, een weg van onzegen was.

Dit komt menigvuldig voor, wanneer het zaken geldt, die met winstbejag in verband staan. Zoo kan bijv. een beursspeculatie van burgerlijk standpunt uit gezien onberispelijk zijn. Voor een Christen intusschen is het een

Eerst leven, dan heerlijkheid; eerst geloof, dan aanschouwen; eerst hopen, dan volop genieten. Dat is de door God ons voorgestelde weg. Maar deze weg loopt door vijanden en vijandelijke machten van beneden en boven.

Wij hebben onze gevaren. Vreesachtigheid en traagheid, zoowel als overmoed en onvoorzichtigheid zijn netten des vijands. Daarom moeten wij ten allen tijde waken en nuchteren zijn en hebben wij met opgeschortelenden en met heldere oogen onzen loopbaan te loopen en uit te zien naar den komenden Heer.

Wacht *u zelven* is een roepstem, een bevel tot en voor ons persoonlijk. Daar zijn, ook vooral onder de christenen, die meenen, dat wij geroepen zijn over anderen de wacht te houden. Waar zulks in den geest der liefde geschied, kan het anderen tot zegen zijn; doch sommigen hebben het daarmee zóó druk, dat zij zich zelf vergeten, en dan zou die dag voor hen onvoorziens kunnen komen en hen overvallen.

Laten wij beginnen met alle geboden, voorschriften, waarschuwingen, opwekkingen etc. der Heilige Schrift eerst op ons zelven toe te passen, dan zullen anderen door onzen levenswandel, daartoe aangespoord, allicht hetzelfde doen. Dan kan men ook anderen met des te meer vrijmoedigheid waarschuwen, waar hun 't kwaad dreigt.

In dat »wacht u zelven« ligt meer een laten dan een doen opgesloten. Er zijn menschen, die meenen, dat zij niets ten goede kunnen doen. Door veel kwaads te laten, doen wij veel ten goede.

Om nuchteren en bereid te zijn, moet niets ons bezwaren of gevangen houden. Zeker, wij moeten en mogen onze bezigheden en gepaste genoegens hebben, maar deze mogen geen beslag op ons leggen, want dan zijn wij slaven en geen vrijgemaakte kinderen.

G.

B. P.

Paulus te Jeruzalem.

Zondag 1 Sept. (Handel. 21:18 — 23:30).

Hoewel 't de gemeente te Jeruzalem goed gedacht had, den Christenen uit de heidenen geen last van besnijdenis en wetsbetrachting op te leggen (Handel. 15:28), waren de Christenen uit de Joden toch niet zoo gemakkelijk van die voorvaderlijke inzettingen te scheiden en werden te Jeruzalem, deels uit kracht der gewoonte, deels om des lieven vredes wil, nog allerlei dingen, volgens de Wet van Mozes, onderhouden, die Paulus als heidenapostel, als geheel nutteloos beschouwde.

Vandaar, dat een boos gerucht van zijn optreden in den vreemde een niet al te gunstigen indruk omtrent zijn persoon in de Jeruzalemsche gemeente had te weeg gebracht, die men op behoedzame wijze meende uit den weg te moeten ruimen.

Als Paulus dus van Cesaréa te Jeruzalem aankomt, (misschien wel met de onder de heidenen verzamelde collecte) en meedeelt, wat God door zijnen dienst onder de heidenen gedaan had, is dit Jacobus en den Ouderlingen wel tot blijdschap, maar zij komen al spoedig met de bedenking voor den dag, dat de vele duizenden geloovige Joden, die tevens ijveraars voor de wet zijn, eenige voldoening dienen te ontvangen, en stellen voor, dat Paulus met vier mannen uit hen, die de Nazireërs-gelofte hadden gedaan, in den Tempel zou gaan offeren, ten einde zich van alle verdenking, alsof hij de Wet verachtte, te zuiveren. De Apostel verzette zich niet tegen dit verzoek, maar voldeed gewillig aan die ceremonie uit den tijd der schaduwen, maar mocht zulks de gemeente voldoen, de vijandige Joden uit Azië, die zeker wel 't gerucht te Jeruzalem hadden verspreid, hadden geenszins plan de zaak zoo rustig te laten afloopen. Zij verwekten oproer, grepen Paulus aan en riepen de Joden te hulp tegen hem, zeggende, dat hij den Tempel zelfs had ontheiligd, door Grieken met zich daarin te brengen.

Deze leugen, die gereedelijk ingang vond, was voldoende om de menigte in woede te doen ontvlammen, die weldra den Apostel buiten den Tempel sleepte en hem waarschijnlijk vermoord zou hebben, ware niet de overste der Romeinsche krijgsbende tusschenbeide gekomen die hem ontzette en vervolgens als een oproermaker boeide en naar de legerplaats voerde, omdat hij uit het verwarde geschreeuw der Wetijveraars (?) niet kon gewaar worden, wie hij was en wat hij misdreven had; maar zóó groot was de volkswoede, dat de krijgsknechten hem de trappen van de kazerne op moesten dragen. Daar vindt echter de Apostel gelegenheid om, na toestemming van den overste verkregen te hebben, den volke toe te spreken.

In de Hebreeuwsche taal, zoodat ieder Israëliet hem verstond, vertelde hij zijne geschiedenis, hoe hij voorheen, evenals zij, geijverd had, wonderbaar door den Heer tot bekeering was gebracht en tot de heidenen gezonden was met het Evangelie.

Dit laatste was voldoende, om opnieuw de woede te doen ontsteken en men schreeuwde: »Weg van de aarde met zulk een, want het is niet behoorlijk, dat hij leeft,« zoodat de overste er een einde aan maakte en beval door geeseling de misdaad uit te vorschen. Als echter Paulus onder de toebereidselen aan den hoofdman vroeg, of 't geoorloofd was, een Romein onveroordeeld te geeselen, werd dit bedrijf haastig gestaakt en de overste bewerkte, dat Paulus zich den volgenden dag voor den Joodschen Raad kon verantwoorden.

Daar wachtte den vervolgde geen vriendelijk onthaal, noch rechtvaardig verhoor, maar op zijn betuiging, van met een goed geweten voor God gewandeld te hebben,

beval de Hoogepriester Ananias, dat men hem op den mond zou slaan, waarop Paulus eenigszins driftig werd en niet wetende, dat hij den Hoogepriester voor had, antwoordde: »Gij gewitte wand, zit gij ook om mij te oordeelen naar de Wet en beveelt gij tegen de Wet, dat men mij zal slaan?« Zoodra men hem echter 't onbetamelijke daarvan onder 't oog bracht, nam hij 't scheldwoord terug, maar ziende, dat hier geen verantwoording baten zou en wetende, dat de vergadering uit Farizeën en Saduceën bestond, verklaarde hij, dat hij over de hope der opstanding werd geoordeeld, wat weldra tweedracht in den Raad verwekte, waardoor Paulus opnieuw in gevaar kwam, om verscheurd te worden, zoodat weer de heidensche overste hem uit die vromen handen moest bevrijden, om hem naar Cesaréa te doen wegvoeren onder sterk geleide, omdat 't door een neefje van Paulus aan 't licht kwam, hoe méér dan veertig Joden met eede gezworen hadden, niet te zullen eten of drinken, voor zij Paulus omgebracht hadden.

De Heer echter waakte over Zijn dienaar, sprak hem des nachts moed in en bewaarde hem om, hoewel als gevangene, voor Stadhouders en Koningen te getuigen, belovende hem, dat hij zelfs te Rome zou getuigen.

a. Een ijveraar, die 't heerlijkst getuigenis Gods op zijn werk onder de heidenen kon overleggen, bij de gemeente te Jeruzalem in verdenking, door boos gerucht en doordat de Joodsche Christenen nog niet vrij van de Wet waren.

Laat het ons niet verwonderen, als ons iets dergelijks overkomt, want booze geruchten zijn nog niet de wereld uit en niet alle bekeerde menschen staan in eens op het standpunt der vrijheid in Christus, maar velen houden oude godsdienstige begrippen vast. »Niemand, die ouden wijn drinkt, begeert terstond nieuwe, want hij zegt: De oude is beter.«

b. Paulus wil den Joden een Jood worden en degenen, die onder de Wet zijn, als onder de Wet, om zoo mogelijk hen te winnen voor Christus.

Om te behouden, niet om tot hen af te zakken, moeten wij, zoover 't met oprechtheid voor God bestaan kan, tot degenen afdalen, die nog niet zijn, waar zij wezen moeten.

c. Inschikkelijkheid bevredigt geen bloeddorst. De zoogenaamde ijverars voor de Wet van Mozes verwekken oproer en schroomen niet te lasteren en te liegen, om hun nijd in een moord te mogen koelen, en anderen zijn liefdeloos genoeg, om zonder onderzoek de aantijging te gelooven, terwijl straks de Hoogepriester zelf een bevel tegen de Wet geeft.

Als niet eerst de liefde Gods in onze harten uitgestort is, is het volbrengen der Wet eene onmogelijkheid, hoe goed men anderen ook de eischen der Wet kan stellen.

d. Agabus' profetie en de betuiging des H. Geestes van stad tot stad, traden in vervulling, maar ook Jezus' Woord: »De dienstknecht is niet meerder dan zijn Meester.« Dezelfde haat, die zich van Abel tot Zacharia

openbaarde, die in volle mate op Christus lostrok, zien wij ook op Paulus aanstormen en wij moeten ons dus niet verwonderen, zoo ons de wereld haat, want als wij in den Geest van Christus goeddoen is 't niet onmogelijk, dat men gaat roepen: »Weg van de aarde met zulk eenen, 't is niet behoorlijk, dat hij leeft!«

e. Hoewel Paulus niet in alles als zijn Meester geduldig als een lam zich ter slachtbank laat voeren, maar menschelijke zwakheid toont, komt de Heer hem toch troosten en bemoedigen, en hoewel vijanden tot zijn dood besluiten, kan toch niemand verhinderen dat hij als een krachtig getuige nog velen ten zegen is.

Laat ons dit tot troost zijn in den *goeden* strijd.

N. P.

K. K.

Het lezen der Heilige Schrift.

II. BETAMELIJK SCHRIFTONDERZOEK.

Er is geen enkel boek in de wereld, dat in vergelijking kan komen, of ook gebracht mag worden met de H. Schrift. In alle andere boeken en geschriften spreken onvolmaakte, voor dwaling zoo zeer vatbare menschen, en men zou het zondige verwaandheid of verregaande dweperij achten, als iemand buiten den Bijbel om in zijn vertoog neerschreef: Al zoo zegt God. In den Bijbel heet het gedurig: »Zoo spreekt de Heer Jehovah.« Dit teekent het karakter des Bijbels. Boven alle andere boeken verdient de Bijbel, »het Boek«, een ernstig onderzoek.

Nu is *Schriftonderzoek* wat meer dan gewoon Schrift-lezen. 't Is onbetwistbaar eene goede gewoonte onder ons Christelijk volk om dagelijks en soms meermalen daags, b.v. na elken maaltijd, de Schrift te lezen. Maar zeker is het toch dat zulks spoedig tot een bloote gewoonte en plichtplegen ontaarden kan. In ieder geval kan die gewoonte nog geen Schriftonderzoek heeten, ofschoon zij wel tot dat onderzoek aanleiding kan geven en er toe opwekken. Die gewoonte is dus wel aan te bevelen, vooral ook met het oog op de kinderen en de dienstbaren, wanneer die er zijn. Het maakt een aangename indruk en kan niet weinig bijdragen tot hekken en aankweken van eerbied voor het Woord, wanneer door families, wier dienend personeel wel niet met hen aan een tafel eet, deze toch binnengeropen worden, terwijl er gebeden en de Schrift gelezen wordt.

Schriftonderzoek zelf is intusschen toch wat meer. Daar is een gemeenschappelijk onderzoek wanneer Christenen samenkomen om de Schrift te lezen en te behandelen. Dit is hoogst nuttig en opbouwend voor het geloofsleven, en ook tot opscherping van een verstandelijk lezen. Daar is voorts — en dat is onmisbaar voor een gezond geloofsleven — een afgezonderd, eenzaam Schriftonderzoek. Men zet er zich dan bepaaldelijk voor en wijdt biddende al zijn aandacht aan hetgeen men leest. Dit is het allerbelangrijkste onderzoek. Op

die wijze gaat men het heiligdom der Schrift met zijn gedachten binnen en speurt de gangen der gedachten Gods en de werkingen des Heiligen Geestes na. Langs dien weg komt de geloovige tot den verborgen omgang met God, en worden zijne gangen vastgemaakt in Gods Woord. Dit heeft een heiligende werking in het leven, en maakt tot 's Heeren dienst bekwaam.

Dat Schriftonderzoek is volstrekt noodzakelijk om met de hulp des Heiligen Geestes eene uitgebreide en diepe kennis te erlangen. Met grond heeft men gezegd dat de H. Schrift eene onuitputtelijke fontein is van goddelijk onderwijs. Het verlichtste, doordringendste en werkzaamste verstand kan, zelfs bij het meest gerekte leven, geene volkomen kennis van dit enkele boek bekomen. Hoe meer men dat boek doorzoekt en doorwerkt, hoe meer men opmerkt dat het vol schatten en rijkdommen is. Een nieuw licht rijst met elken oogenblik van uit deze lichtbron voor zijne oogen op, om zijn gedrag te regelen, om de werken Gods en het hart des menschen te leeren kennen.

Dit Schriftonderzoek verschaft bovendien een waar geluk. Naarmate ons geloof wast, verkrijgen wij eene meer vaste en innige overtuiging omtrent de vervulling van al de beloften Gods. In de vervulling dier beloften zullen wij ons eigen belang meer opmerken en wij zullen ons verheugen in een eindeloos en ongestoord geluk aan gene zijde des grafs.

Laat ons toezien ons niet te laten ontmoedigen, wanneer wij niet in ééns en terstond de kostelijke vruchten van de bijbelstudie plukken, of wanneer het ons mocht toeschijnen, dat wij niet voorspoedig zijn in den wasdom van het geestelijk leven. Onze vorderingen kunnen *degelijk*, hoezeer ook *langzaam* en bijkans *onmerkbaar* zijn. Maar hoe meer wij met volharding en eenvoudigheid des harten lezen, hoe meer wij vooruitgang en genoegten zullen ondervinden.

Wij hebben op deze verklaringen menigmaal hooren antwoorden: »Ja, ik erken de waarheid van dit alles, maar ik heb niet gestudeerd. De Bijbel is een zeer uitgebreid en diepzinnig boek, en zoodra ik slechts beproef het te lezen, vind ik een groote menigte zaken, die ik niet begrijp.« Laat dat waar zijn; maar hoe denkt gij over de dingen des dagelijkschen levens? Werkt gij niet elken dag om in de aardse behoeften van u zelve en uw huisgezin te voorzien? En, wanneer gij eene nieuwe week ingaat, zegt gij niet: »Het werk, dat voor mijne rekening komt, gaat mijne krachten te boven; ik ga stil nederzitten en niets doen.« Omdat gij er van overtuigd zijt dat, op die wijze handelende, gij en de uwen daardoor schade lijden zoudt, laat ons derhalve in gedachtenis houden, dat de ziel het lichaam in waarde overtreft. Zonder twijfel is de Bijbel een uitgebreid werk; maar hij is in vele boeken verdeeld, die elk op zich zelf een geheel uitmaken, zoo als b. v. het boek Genesis, het Evangelie van Mattheüs enz.; lees, voor gij iets anders doet, ieder dier boeken in zijn geheel en allengs zult gij, bij inacht-

neming der regelen, welke ik wil opnoemen, eene uitgebreide kennis van de Heilige Schrift opgedaan hebben.

Men hoort ook nog wel eens zeggen: »Ik heb geen tijd om in den Bijbel te lezen; mijne dagelijksche bezigheden nemen te veel tijd weg, om nog aan andere zaken mijne aandacht te kunnen wijden.«

Ik beroep mij op uw geweten; geeft gij niet menigmaal zonder noodzakelijkheid een gedeelte van uwen tijd aan dingen van ongelijk veel minder belang. Bovendien, hoezeer gij ook met werkzaamheden bezet moogt zijn, zoo zal het onderzoek des Bijbels, wel verre van u te verhinderen uwe bezigheden waar te nemen, u leeren te midden daarvan kalm, bedaard en bedrijvig te zijn. En behalve dit, vindt gij dan toch niet zonder moeite den tijd om te eten, te drinken en u te ontspannen? En is het zielevoedsel niet oneindig veel meer waardig dan het onderhoud des lichaams? Job zeide: *Het gebod Zijner lippen heb ik ook niet weggedaan; de reden Zijnsmonds heb ik meer dan mijn bescheiden deel weggelegd* (Job XXIII : 12). Laat ons denken aan den kamerling der koningin van Ethiopië, die, de Schrift lezende, zich van Jeruzalem naar Gaza begaf. Wij weten dat God zijnen ijver in het onderzoek Zijns Woords zegende, door hem Filippus te zenden om hem te onderrichten in hetgeen hij las en om hem Jezus Christus te verkondigen.

Ik vrees intusschen zeer dat, niettegenstaande al het aangevoerde, er nog velen zullen aangetroffen worden, die, hoewel eenen Bijbel bezittende, hem verwaarloozden, of hem alleen beschouwen als een boek, uit hetwelk hunne kinderen hunne verplichtingen kunnen leeren kennen. Wat zal ik den zoodanigen toevoegen? Hoe zal ik hen voor het bijbelonderzoek winnen? Ik doorzie de ware reden, die hen er toe brengt, om het te veronachtzamen. Zij beminnen hunne zonden, en vreezen dat het onderzoek der Schrift hen zou verplichten of dringen om juist daarvan afstand te doen, of, wanneer zij er aan vasthielden, hen slechts zoo veel te schuldiger zou doen zijn. Maar, hoe misleiden zij zich. Wat zegt de Heiland: *Dit is het oordeel, dat het Licht in de wereld gekomen is, en de menschen hebben de duisternis liever gehad dan het licht; want hunne werken waren boos* (Joh. III : 19). In plaats dat het schaarsch gebruik, dat van den Bijbel gemaakt wordt, als eene verontschuldiging zal opgenomen worden, zal het als een bewijs worden aangemerkt van 's menschen zondigen toestand, het zal des menschen schuld en verantwoordelijkheid vergrooten, en zal hem ten slotte voor eeuwig veroordeelen. *Die het Woord veracht, die zal verdorven worden; maar wie het gebod vreest, dien zal vergolden worden* (Spr. VIII : 13). *Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zoo groote zaligheid geen acht nemen, welke, begonnen zijnde verkondigd te worden door den Heer, aan ons bevestigd is geworden, van degenen, die Hem gehoord hebben* (Hebr. II : 3). Indien de liefde Christi ons niet dringt, dat dan toch ten minste de schrik des Heeren ons dringen de Schrift met volharding te onderzoeken en den bijstand Gods in te

roepen, zonder welken het onderzoek nog weinig betekenen zal.

(Wordt vervolgd.)

LAPLAND.

In het N. O. deel van het Scandinavische schiereiland leeft een eigenaardig volk, Lappen of Laplanders genaamd. Het klimaat daar is negen maanden van het jaar buitengewoon koud en de heetste maanden, Juli en Augustus, onderscheiden zich van de koudere alleen door eene korte Lente en Herfst, die ongeveer twee weken duren. Het grootste gedeelte van het land is bedekt met wouden van berken-, dennen-, pijn- en elzeboomen; verder groeien daar vele mossorten, die de talrijke kudden van rendieren volop voedsel verschaffen. Op vele plaatsen groeit echter niets en daarom zijn zij geheel onbewoonbaar. De Laplanders, die tot de Finnen, Esthen en Lijflanders behooren, worden in Solapper (Zeelappen), Elvelapper (Rivierlappen) en Fjeldlapper (Berglappen) verdeeld. Zij zelf noemen zich Sami of Sahmelads en zijn een slecht ontwikkeld klein ras, met kleine oogen, laag voorhoofd, vooruitstekende kaakbeenderen, spitse kin, zwart hard haar en borsteligen baard. Toch zijn zij krachtig en leerzaam en sommigen van hen hebben zich door bijzondere bekwaamheid onderscheiden. Oorspronkelijk waren zij Nomaden, doch de moeilijkheid, om op eene bepaalde plaats, waartoe zij door de voortdurende uitbreiding der naburige Noren, Zweden en Russen verwezen werden, genoeg voedsel te vinden, heeft sommige stammen er toe gedwongen zich aan de oevers der groote rivieren en zeeën te vestigen, waar zij zich door vischvangst en jacht tamelijk wel onderhouden kunnen. Hun aantal bedraagt 30.000, waarvan de helft tot Noorwegen en Zweden, de anderen tot Rusland behooren.

De rendieren zijn de hoofdbron van hunnen welvaart, daar zij den menschen bijna al het noodige tot leven en kleeding verschaffen. Vele Lappen bezitten er 2000 en nog meer, die zij in den zomer op de bergen, in den winter in de dalen laten weiden.

In de sagen der Scandinaviërs worden de Laplanders als wezens van eene lagere orde voorgesteld, die zich allen onderscheiden door hun list en geslepenheid. Volgens deze sagen waren zij de oorspronkelijke bezitters van Scandinavië, doch werden door het van de goden afstammende volk Odin uit de zuidelijke deelen naar het koude onherbergzame Noorden verdreven. Hunne neiging tot bedriegen ontstaat wel het meest daardoor, dat zij door de in hunne nabijheid levende Noren, Zweden en Russen onderdrukt worden; maar anders zijn zij eerlijk en hangen aan hun land en volk, en ofschoon zij bij en lichtgeloovig zijn, zijn zij toch niet zonder godsdienstige

gevoelens. Zij belijden het Christelijk geloof van hunne naburen — de Noorsche en Zweedsche Lappen behooren tot de Luthersche, de Russische tot de Grieksche kerk. Zij hebben den Bijbel in hunne moedertaal, die echter, evenals van alle Nomadenstammen in vele dialecten gedeeld is, welker veelvuldige verscheidenheid sinds kort de opmerkzaamheid der philologen getrokken heeft.

De woningen der Lappen bestaan uit kegelvormige hutten, die op palen gebouwd zijn en voor licht en lucht bijna ondoordringbaar zijn, of uit met vellen bedekte tenten. Steden en dorpen zijn onder hen onbekend. De verachting, waarmede de slanke, flink gebouwde Noren op hen nederzien, verhindert alle vermenging met andere rassen; bovendien zonderen hunne eigenaardige zeden en de hardnekkigheid waarmede zij aan hunne gebruiken vasthouden, hen altijd meer van hunne naburen af.

Hoewel nog gering begint de waarheid ook daar wortel te schieten. Wanneer zij de waarheid aangenomen hebben, dan staan zij er zeer vast in en toonen een kinderlijk vertrouwen; hun verlangen om de waarheid te hooren en te verstaan is zoo groot, dat men geen opmerkzamer toehoorders wenschen kan. Een der oudste broeders onder hen koesterde een groot verlangen om een prediker te zien, doch er verliepen drie tot vier jaar, eer zijn wensch vervuld werd. Toen er eindelijk een kwam en aan hem voorgesteld werd, riep hij met gevouwen handen uit: »Heere, laat nu uwen dienstknecht in vrede gaan, want mijne oogen hebben den Heiland gezien.«

God zegene den arbeid des Evangelie's onder dit volk.

EEN EN ANDER.

Den 14den Aug. werd te 's Gravenhage het 8ste Zionisten-congres geopend, waarvan we, als een merkwaardig teeken des tijds, ook in deze rubriek willen melding maken. Het Zionisme stelt zich ten doel, in verband met de vervolgingen, die het Joodsche volk heeft te verduren, het nationaal bewustzijn der heden-daagsche Israëlieten te versterken en de kolonisatie naar Palestina te bevorderen, met dien verstande, dat de Joden in Palestina, onder Suzereiniteit van den Sultan van Turkije, zelfbestuur zullen genieten. Voor dat doel is reeds beschikbaar een kapitaal van 3 1/2 miljoen gulden; het aantal organisaties, dat bij den Zionistenbond is aangesloten, bedraagt ruim 2500 in 22 verschillende landen.

Dit 8ste Congres onderscheidt zich in menig opzicht van de voorafgegane. Het zwaartepunt der vorige Congressen was gelegen in de demonstratieve zijde naar buiten. Het tegenwoordig Congres wijdt meer bepaaldelijk aan de inwendige vraagstukken van het Zionisme zijn aandacht.

De »Baptist Times« van 16 Aug. 11. maakt melding van een merkwaardige doopplechtigheid, die op den eersten Zondag in deze maand plaats had te Stafford, (Engeland). Daar werd gedoopt de heer G. J. du Soliel, Doctor in de Philologie en Doctor in de Philosophie, van de Universiteit te Luik (België) en professor in de Germaansche talen aan het Koninklijk Athenaeum aldaar.

Geboren en opgevoed in de Roomsche Katholieke kerk, gevoelde hij reeds als kind, dat hij daarin geene bevrediging vond, zoodat hij later meer en meer van de kerk en van allen godsdienst vervreemd werd. Bij een bezoek aan Engeland geraakte hij in het bezit van een Bijbel, en een naarstig onderzoek van het Nieuwe Testament bevestigde hem in het werwerpen van de Roomsche leer.

In het vorige jaar was hij weder in Engeland, en vertoefde toen te Stafford, bij eene Baptisten familie. Hij bezocht met hen de godsdienstoefeningen en vond in dat gezin en in die gemeente wat hij zoo lang te vergeefs had gezocht. Hij keerde naar België terug, bleef in correspondentie met zijne Engelsche vrienden, en vond eindelijk vollen vrede voor zijn hart door het geloof in zijn Zaligmaker en Heer. Zijn grootste begeerte was nu om in de gemeente, waar het licht voor het eerst in zijne ziel begon door te breken, gedoopt te worden en die begeerte werd vervuld. Vóór het Avondmaal deelde hij in een openbare toespraak mede, hoe de Heer hem geleid had.

Dr. du Soliel is van voornemen, om, als hij binnenkort naar België terugkeert, zich te wijden aan het verkondigen der waarheid, die hem vrijgemaakt heeft. Hij zegt, dat velen van de geleerden, en van de ontwikkelde standen in het algemeen, alle geloof in God en Zijn dienst hebben verloren, maar hij is overtuigd, dat velen, als hun de waarheid recht wordt voorgesteld, daarvoor opene ooren zullen hebben.

Vereenigen ook wij ons met de gemeente te Stafford in de bede, dat onze broeder door den Heer bijzonder geleid en gesterkt en gezegend moge worden in zijn arbeid voor Hem in België en in den strijd, die hem wacht.

De Fransche Revolutie.

De krijg tegen den Bijbel, die zoovele eeuwen lang in Frankrijk gevoerd was, bereikte zijn hoogste punt in de tooneelen der revolutie. Die vreeselijke losbarsting was slechts het gevolg van Rome's onderdrukking der Heilige Schriften. In de dagen der Hervorming waren de Hugenooten onder vreeselijke martelingen ter dood gebracht. Men denke slechts aan den verschrikkelijken Bartholomeüsnacht, ouderdom noch sekse werd in aanmerking genomen. De onschuldige zuigeling werd evenmin gespaard als de grijsaard. Edelman en boer, oud en jong, moeder en kind werden te zamen neergehouden.

De slachting hield twee maanden lang door geheel Frankrijk aan en zeventigduizend van de uitgelezensten van het volk kwamen om.

Dezelfde machtige geest, die de drijfveer was in het bloedbad van St. Bartholomeüs, leidde ook de tooneelen der Revolutie. Jezus Christus werd verklaard een leugenaar te zijn en het wachtwoord der Fransche ongeloofigen was: »Weg met den Ellendeling,« hetgeen Christus beteekende. Hemeltergende godslastering en gruwelijke goddeloosheid gingen hand aan hand, en de laagste onder de menschen, de ellendigste monsters van wreedheid en zonde werden het hoogst verheven. Gods Woord werd door de volksvergadering verboden. Bijbels werden verzameld en in het publiek verbrand met alle mogelijke blijken van verachting. De Wet Gods werd met voeten getreden. De voorschriften des Bijbels werden afgeschaft. De wekelijksche rustdag werd ter zijde gezet, en in zijne plaats werd iedere tiende dag aan feestvieren en godslastering gewijd. Doop en Avondmaal werden verboden, en plakaten, op in het oog vallende plaatsen op de kerkhoven aangeplakt, verklaarden, dat de dood eene eeuwige slaap was. De vreeze Gods werd genoemd het beginsel der dwaasheid. Alle godsdienstige eeredienst werd verboden, behalve die van de vrijheid en van het land.

Met een bijna ongelooflijk godslasterlijke stoutmoedigheid zeide een van de nieuwe orde: »God, indien gij bestaat, zoo wreek uw gehoonden naam. Ik daag er u toe uit. Gij zwijgt. Gij durft uwen donder niet te doen losbarsten! Wie zal hierna nog in U gelooven?« Nadat de dienst van den levenden God afgezworen was, verviel men tot den verlagenden afgodendienst van de Godin der Rede, die men aanbad in den persoon eener zedeloze vrouw.

Het ongelukkige Frankrijk oogstte wat het gezaaid had, in bloed. Vreeselijk was het gevolg van Zijn buigen voor de overheerschende macht van Rome. Waar Frankrijk, onder den invloed van het Romanisme, bij het begin der Hervorming, haar eersten brandstapel had opgericht, daar plaatste de Revolutie haar eerste guillotine. Op dezelfde plek waar in de zestiende eeuw de eerste martelaars van het Protestantsche geloof verbrand waren, vielen de eerste slachtoffers der guillotine in de achttiende eeuw. Door het verwerpen van het Evangelie had Frankrijk de deur geopend voor ongeloof en ondergang. Waar Gods Wet niet geacht werd, daar bevond men, dat menschelijke wetten niet in staat waren om den machtigen vloed der menschelijke hartstochten te bedwingen en werd het volk tot opstand en regeeringloosheid gedreven. De krijg tegen den Bijbel schiep een tijdperk, dat in de wereldsgeschiedenis bekend staat als »Het schrikbewind.« Vrede en geluk waren uit de woningen en harten der menschen gebannen. Niemand was veilig. Wie heden zegevierde, werd verdacht en morgen veroordeeld. De gevangenen waren overvol. Het waren nu echter niet de volgelingen van Christus, die in de kerken geworpen werden, maar de schavotten waren rood van het bloed der priesters. Een dag van wedervergelding was aangebroken over de verleiders van het ongelukkige volk.

De noodlottige dwaling, die zooveel ellende over de inwoners van Frankrijk bracht, was het ontkennen van

deze eene groote waarheid, dat ware vrijheid in de voorschriften van Gods Wet gelegen is. »Och, dat gij naar Mijne geboden geluisterd hadt! zoo zou uwe vrede geweest zijn als eene rivier, en uwe gerechtigheid als de golven der zee.«

INGEZONDEN.

Iets wat hoofdzakelijk door de jeugdige zusters der Gemeenten gelezen moet worden.

Geliefde zusters in onzen Heer Jezus Christus!

Ge zult het u zeker nog wel herinneren, dat enkele jaren geleden in eene Unie-Vergadering de vraag gedaan werd, of de Diaconessen-arbeid ook op den weg onzer Gemeenten lag en zoo ja, hoe zij daartoe konden geraken.

Zooals u bekend zal zijn werd de eerste vraag bevestigend door mij beantwoord, en wat de tweede betreft, de mogelijkheid er van aangetoond.

Tengevolge daarvan werd in eene Unie-Vergadering br. Planting en mijn persoon tot Commissie benoemd, om de zaak nader te overwegen en zoo mogelijk voor te bereiden.

In de Vergadering van 1905 werd daarover door ons rapport uitgebracht, maar bleef de zaak sedert, mede door mijn vertrek naar Afrika, hangende.

Thans van daar teruggekeerd, zoude ik haar met 's Heeren hulp weder gaarne uit haar schijndooden toestand zien ontwaken, temeer daar voor korten tijd geleden weder een paar zusters uit de onzen naar Berlijn vertrokken zijn om opgeleid te worden. Dit is zeer te betreuren, daar op die wijze de toch reeds weinige krachten in onze Gemeenten naar Duitschland, waar er reeds zoovele zijn, verplaatst worden.

Ik wensch daarom door middel van ons Orgaan »De Christen« aan de jeugdige zusters onzer Gemeenten twee vragen te doen:

1. Zijn er zusters, die als verpleegsters gediplomeerd of als Diacones reeds ingezegend zijn en begeerte hebben hunne krachten in den dienst des Heeren onder ons voor Diaconessen-arbeid te besteden?

2. Worden er ook zusters gevonden, die zich gedrongen gevoelen en gelooven door den Heer geroepen te zijn om hunne krachten aan den arbeid der dienende liefde in het verplegen van zieken te wijden en daarvoor opgeleid wenschen te worden?

Deze worden dan verzocht hunne begeerte schriftelijk met franco brieven aan het adres van den ondergeteekende kenbaar te maken.

Met heilbiede uw broeder in Christus:

N. ZERBST Jzn.

Voor mijn adres zie advertentie.

BERICHT.

Br. K. Kuipers heeft de benoeming door de Algemeene Vergadering der Unie tot reizend Prediker aangenomen. Vermoedelijk zal hij zijn arbeid op het breede arbeidsveld met 1 October e.k. aanvangen.

Het zal zeker goed zijn, dat nu reeds gemeenten en broederkringen van zich laten hooren, wanneer zij straks onzen broeder in hun midden en in den werkkring wenschen. Wie 't eerst zich aanmeldt zal zeker 't eerst geholpen worden. Men vervoege zich bij genoemde broeder, voorloopig nog te Nieuwepekela.

CORRESPONDENTIE.

Br. J. W. v. D., Germiston, Transvaal. Vriendelijk dank voor de zending »Evangelie-Bazuin«. Ze zijn zeer de verspreiding waard. Moge de klank dier Bazuin in veler oor en hart doordringen. Dank ook voor uwe bemoeiing voor en aanbeveling van ons blad.

We zenden u door deze onze broedergroete.

RED.

Br. A. H. Z., Wakkerstroom, Transvaal. Dank voor den ons gezonden eersteling. Wij hopen er bij gelegenheid gebruik van te maken. Jonge krachten behoeven wij. De ouden worden weldra verplaatst. Onze lichaams- en geesteskracht en vermogen Gode gewijd zijnde, worden ze door den Heiligen Geest tot den dienst des Heeren gevormd.

U Gode en Zijne genade bevelende

RED.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen door br. D. Laansma, Grand Rapids van br. J. v. d. K. 1 Dollar; van K. K. te Musselkanaal f 6.06.
N. v. BEEK.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Zelfbedwang is schoon, maar vooral als wijsheid niet slechts, maar liefde het beginsel is.

De menschelijke wijsheid, zoo gelukkig in hare ontdekkingen, hare uitvindingen en hare menigvuldige toepassingen van het ontdekte en gevondene, heeft ten allen tijde schipbreuk geleden op de hardnekkigheid der zonde.

Advertentiën.

Gevraagd

in 't Manufacturenvak voor direct of in September: Een LEERJONGEN of iemand al eenigszins gevorderd.

EMMEN. J. ENGELSMAN.

Echte Hollandia Harmonica's.

Eenig adres voor Nederland van de bekende Hollandia's. 1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers, Crefelders, etc.

Vraag geïllustreerde Prijscurant gratis bij

JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

N. ZERBST Jzn.

geeft hiermede kennis, dat hij zich voorloopig gevestigd heeft:

1e Schinkelstraat 11 te AMSTERDAM.

Abonneert U op dit blad.

Plaatsst uwe Advertenties in dit blad.

90 ct. Franco. Klooster-Pakket.

1e. Maria Monk. De zwarte Non.

Een boeiend verhaal van haar lijden en ontmaskering; van de zedeloosheid, uitspatting en misdaden van het kloosterleven, wier ooggetuige en slachtoffer zij gedurende haar verblijf als non in het klooster te Montreal in de jaren 1829—1836 geweest is. Met authentieke stukken en het portret der schrijfster.—

2e. Een tweede Maria Monk. Over

de verborgenheden van het zwarte Nonnenklooster te Montreal. Aangrijpende, schandelijke en gruwelijke tafereelen uit het dagboek eener uit dat klooster gevluchte Non, die zich gedurende 5 jaren voor dat Maria Monk zich daar ophield, in genoemd klooster bevond. Met portret op den omslag. Vele malen was herdruk van deze boeken noodzakelijk. Wel een bewijs, dat ze veel worden gevraagd. En nog is de vraag naar deze werken zeer sterk. Wij twijfelen dan ook geen oogenblik, nu deze werken tegen vermindering van prijs worden aangeboden, dat vele lezers van «De Christen» dit pakket zullen bestellen.—

Wij geven er nog extra en gratis bij Het boek Voor Pasgehuwden en Jonge Ouders. Dit boek geeft in 13 hoofdstukken zeer veel goeds. Aanbevolen door vele Christelijke bladen.

Natuurlijk is dit pakket geen pakket voor kinderen, doch voor jonge en oudgehuwden en voor hen, die zich in 't huwelijk wenschen te begeven, zijn deze werkjes beslist nuttig.—

Wij geven ten slotte de eerste 100 bestellers ook nog een tiental interessante mooie ansichten, die 50 ct. hebben gekost.

Onze oplage is niet overgroot. Derhalve die dit «Kloosterpakket» wil hebben is verplicht spoedig te bestellen.

Zending franco na ontvangst van postwissel ad 90 cts. of (zoo men dat liever wil) 19 postzegels à 5 ct. per brief, waarbij staat: „Klooster-Pakket.”

Firma C. DE BOER Sz.,
Pakket-Handel, SNEEK.

Waarschuwend stemmen.

Daar wordt in onzen tijd zeer veel gesproken en geschreven over de nabijheid van het einde. De eene beweert, dat het zeer nabij, ja voor de deur is, terwijl weer anderen zeggen, dat er nog heel wat gebeuren moet, eer het zoo ver is. Wij willen op het oogenblik volstrekt niet in eene beschouwing treden van het ware of onware dezer beweringen. Alleen zouden we willen zeggen tot degenen, die het vastelijk gelooven en in de Schrift overvloedige bewijzen meenen te vinden: »Leef overeenkomstig uw geloof en handel zoodanig, dat men aan u zien kan, dat gij waarlijk op reis zijt naar een beter vaderland.» Tot de anderen zouden we willen zeggen: »Geef u niet aan zorgeloosheid over, ook niet aan eenen valschen vrede, want dat is in elk geval niet de plaats, waar een Christen behoort te staan. Onderzoek en voorbereiding zijn ten allen tijde noodig.»

Hoe men nu denke over den tegenwoordigen tijd, dit zal iedereen moeten toestemmen, dat onze tijd zeer ernstig is op elk gebied. Dat feit alleen al, moet ook ons leven ernstig doen zijn. Of het einde over enkele jaren komt, dan wel of er nog eeuwen verlopen, ons leven behoort in overeenstemming te zijn met den tijd waarin wij leven.

Alles om ons heen roept ons toe, «a» wij acht moeten geven op de uitspraken van het Woord Gods. Dat Woord gaat nimmer voorbij, maar blijft eeuwiglijk en ten allen tijde zullen wij gelegenheid hebben zijne vervulling te aanschouwen.

Wij weten niet wat over ons kan komen. Wij bleven tot hertoe voor vele rampen gespaard en ons land mag als een gezegend land beschouwd worden.

Maar als men voortgaat met strijden tegen den Heere, wanneer men zich meer en meer aan het ongeloof overgeeft, wat zal dan het einde zijn? Is het afvallige Israël den dag der wraak ontkomen? Gewis niet. Evenmin zal Nederland de oordeelen Gods ontkomen, wanneer het zich niet bekeert en acht geeft op de zegeningen Gods. En de oordeelen zijn te zwaarder, naarmate de zegeningen groter waren. Elk weldenkend mensch leeft bij de gedachte aan de toekomst. Dat wij dan allen den Heere zoeken, opdat wij Hem leeren kennen als eenen liefdevollen Vader. Waarom moet Hij komen met de roede der tucht? Kust den Zoon, opdat Hij niet toorne en gij op den weg vergaat. Denk aan de waarschuwend stemmen der natuur.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Blijf gelooven.

Mijn hart blijft vast steeds in 't gelooven,
Als staand op eeuwig vasten grond.
Mijn God! niets kan 'm Uw trouw ontrooven,
Met U sta 'k in een zoutverbond!
't Heelal moog sidderen en kraken,
Mijn hart beweegt of siddert niet,
Wanneer slechts blijft 't geloovig waken
En mij Gods Geest zijn bijstand biedt.

Aan U blijft mijn geloof zich houden
In nacht en storm, bij zonnenschijn,
En tot de lippen mij verkouden,
Zult Gij mijn lied, mijn toevlucht zijn.
En wat hier soms mijn ziel mocht grieven
Uw liefde wijkt van mij toch nooit —
Ik blijf gelooven, hopen, lieven,
Tot 'k in uw hemel ben voltooid!

O zalig, door 't geloof te leven,
Uit dankbaarheid aan God gewijd!
Dan is aan 't hart een schat gegeven,
Die nu en eeuwig ons verblijdt.
En dagelijks wordt er nieuwe vreugde
Aan Jezus voeten opgedaan.
Wie zich in 't licht dier Zon verheugde
Diens licht zal nooit meer ondergaan.

X.

Het lezen der Heilige Schrift.

III. ONMISBAARHEID VAN DE HULPE GODS TOT HET RECHTE VERSTAND VAN DEN BIJBEL.

Van al de schepselen Gods in de natuur, is de zon ongetwijfeld het schitterendst en den meest vervroolij-

kenden en heilzamen invloed uitoefenende. Niet alleen verlicht zij de wereld, maar zij vermeerdert bovendien nog de groeikracht der verschillende bestanddeelen der schepping; zij verwekt tevredenheid en vreugde; zij vernieuwt het gelaat des aardrijks; en niets is verstoken van de levenwekkende warmte, die zij verspreidt.

Hetzelfde is het geval met de Schrift; zij is een levend en heerlijk licht, dat te midden van de duisternis der wereld blinkt: *Het licht schijnt in de duisternis; en de duisternis heeft het licht niet begrepen* (Joh. I: 5). De wereld is met eenen stikdonkeren nacht bedekt, de menschen zijn dood in hunne zonden en misdaden en voor zooveel en zoo lang als zij in dien staat blijven, zien zij evenmin de hooge waarde der Schrift in, als een blinde het zonlicht bemerkt of een doode er de warmte van gevoelt. Volgens deze vergelijking kunnen wij begrijpen, hoezeer wij den bijstand des Heiligen Geestes behoeven bij het lezen des Bijbels. Zoo die hulp verleend wordt, zullen de dooden hooren de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven. (Joh. V: 25).

De behoefte aan den bijstand Gods bewijst het volgende:

1e. *De uitdrukkelijke verklaringen der Heilige Schrift.* Wanneer David bidt en zegt: *Open mijne oogen, opdat ik aanschouwe de wonderen uwer wet* (Psalm CXIX: 18), dan toont hij daardoor behoefte te gevoelen aan goddelijke hulp, die hem bijstaan zou, om de Schrift wel te verstaan. Paulus zegt: *De natuurlijke mensch begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn; want zij zijn hem eene dwaasheid; en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden* (I Cor. II: 14).

2e. *De beloften Gods om zelf ons te onderwijzen.* De Heer zegt tot Zijne apostelen: *Wanneer de Geest*

der waarheid zal gekomen zijn, zal Hij u in al de waarheid leiden (Joh. XVI : 13); en hoezeer deze belofte in de allereerste plaats op de apostelen betrekking had, in betrekking tot hunne goddelijke zending, zoo omschrijft deze belofte toch ook het werk van den Heiligen Geest in alle tijden. Van den Heiligen Geest sprekende, zegt de Heer: *Ik zal den Vader bidden en Hij zal u een anderen Trooster geven, opdat Hij bij u blijve* IN DER EEUWIGHEID (Joh. XIV : 16), en van de ware christenen sprekende, zegt Hij: *Zij zullen ALLEN van God geleerd zijn.* (Joh. VI : 45).

3e. *De ondervinding der christenen.* Het begrip, hetwelk de discipelen hadden over de voorzeggingen aangaande den Messias, was zeer duister, vóórdat *Hij hun verstand opende, opdat zij de Schriften verstonden.* (Luk. XXIV : 45). Lydia was even onkundig en even onverschillig als al degenen, die haar omringden, vóór dat *de Heer haar hart opende, om acht te geven op hetgeen van Paulus gesproken werd* (Hand. XVI : 14.)

4e. *De gebeden der geloovigen zelfs bewijzen diezelfde noodzakelijkheid.* Met welk eenen aandrang zegt David niet tot den Heer: *Leer mij Uwe inzettingen. Geef mij den weg Uwer bevelen te verstaan, opdat ik Uwe wonderen betrachte* (Psalm CXIX : 26 en 27). *Maak mij verstandig en ik zal Uwe getuigenissen kennen* (vers 125). De geheele honderdnegentiende psalm bewijst ons hoe David doordrongen was van de onmisbaarheid van den goddelijken bijstand bij het Schriftonderzoek.

Hoe groot is de liefde en goedertierenheid Gods, die Hij ons bewijst, ons vergunnende te rekenen op Zijne genade, waardoor Hij zelf ons, ellendige zondige schepselen wil leiden en onderwijzen. *De Heer is goed en recht; daarom zal Hij de zondaars onderwijzen in den weg* (Psalm XXV : 8.) En zullen wij niet trachten Zijne hulp te bekomen? Laat ons er wel van overtuigd zijn, laat het ons grondbeginsel zijn, dat God alleen ons in staat stellen kan Zijn Woord wél te verstaan en in beoefening te brengen. Laat ons ijverig en vurig bidden om Zijn bijstand deelachtig te worden en zoo wanneer *wij, die boos zijn, weten onzen kinderen goede gaven te geven, hoe veel te meer zal onze Vader, die in de hemelen is, goede gaven geven, dengenen, die ze van Hem bidden* (Matth. VII : 11). *Bidt en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden* (vers 7).

Hoezeer wij sterk aangedrongen hebben op de noodzakelijkheid van de hulp des Heiligen Geestes, zoo bewijst niettemin hetgeen voorafgaat, dat wij ook niet van den Heiligen Geest moeten verwachten, dat Hij ons eenige *nieuwe* openbaring of kennis aangaande eene leer zal schenken, welke strijdig is met hetgeen ons geopenbaard is in het Woord Gods.

Aangezien het onderzoek des Bijbels zulk eene allereeuwigste zaak is, kan het eene belangrijke vraag genoemd worden: Hoe zal men de Schrift met de meeste vrucht lezen? De Bijbel zelf antwoordt duidelijk op deze vraag en hij zelf geeft ons de beste regelen aan de hand om hem te verstaan en er door opgebouwd

te worden.

De hoofdzaak is den Heiligen Geest op het gebed als leidsman te verkrijgen. Zonder de hulp van dezen goddelijken gids, zullen alle andere hulpmiddelen, hoe geschikt overigens, van geene gunstige uitwerking zijn; want alleen de Heilige Geest kan ons in alle waarheid leiden. Daarom is het aangehaalde gebed: *open mijne oogen opdat ik aanschouw de wonderen Uwer wet* (Psalm CXIX : 18), van zoo groot belang.

De toestand onzes harten zal gewis eenen belangrijken invloed op ons onderzoek der waarheid uitoefenen. Ootmoed, berouw en begeerte tot heiligmaking zijn de beste middelen tot het rechte verstand der dingen, bij ons onderzoek der waarheid. Wanneer men zich nederzet om den Bijbel op eene lichtvaardige, lichtzinnige of oneerbiedige wijze te lezen, even als men zoo vele andere boeken leest, dan stelle men zich weinig goeds van een dergelijk bijbelonderzoek voor. De geopenbaarde waarheden hebben nog iets anders, ja, oneindig veel meer ten doel dan onzen geest met juiste en duidelijke begrippen te verrijken. Het doel is, met de hulpe Gods, onze harten te reinigen en wanneer de waarheid door den invloed des Heiligen Geestes het geweten binnentreedt, wanneer zij door het geloof ontvangen en opgenomen wordt, dan kan zij nimmer iets anders dan het genoemde doel bereiken. Daarom is er zoowel kennis als gehoorzaamheid noodig, daar zij elkander behulpzaam zijn en wederkeerig ondersteunen. *Indien gij deze dingen weet, zegt de Heer, zalig zoo gij dezelve doet* (Joh. XIII : 17.)

Het zal ongetwijfeld nuttig zijn eenige praktische regelen aan te geven tot een vruchtbaar bijbel lezen; zoo zij opgevolgd worden, zullen ze het zeker vergemakkelijken.

(Wordt vervolgd.)

Paulus te Cesarea.

Zondag 8 Sept. (Handel. 23 : 21—26—32).

»De Heere regeert, schoon de mogendheden snood»
 ontwerpen smeden, Hij belacht hun haat.« »De mensch overdenkt zijnen weg, maar de Heere bestiert zijnen gang.« Die ontzaggelijke en tevens troostvolle waarheid is ook in Paulus leven openbaar geworden. De eeden van *meer dan veertig* bereidwillige moordenaars werden door God tot eene bespotting gemaakt, en de gehate gevangene, die volgens hen niet behoorde te leven, werd onder geleide van *meer dan vierhonderd* gewapende mannen in veiligheid gebracht, terwijl Paulus,

die nu aan den arbeid geheel onttrokken scheen, een krachtig getuige van Jezus wordt voor Stadhouders en Koningen. Vijf dagen nadat Paulus te Cesaréa was aangekomen, verschenen ook de Hoogepriester Ananias en de Ouderlingen van Jeruzalem met hun advocaat, Tertullus voor den Stadhouder Felix, die nu in woorden van kruipende vleierij en lasterlijke leugen zichzelven onverdiende lof en den gevangene scheldwoorden hoort geven, terwijl zelfs de rechtvaardige handeling van den overste Lysias in een verkeerd daglicht werd geplaatst, en de Hoogepriester en Ouderlingen zijn laag genoeg om Tertullus woorden te bevestigen.

Het viel Paulus echter niet moeilijk, om zich hiertegen te verantwoorden, omdat alle bewijs in de beschuldiging ontbrak en de rechte getuigen niet aanwezig waren, terwijl hij betuigde als opperste voorstander van de secte der Nazireners God te dienen en met een vrij geweten de opstanding der rechtvaardigen en onrechtvaardigen te verwachten.

Felix scheen er toen voorloopig genoeg van te hebben, althans hij stelde de zaak uit, totdat hij Lysias zou gehoord hebben, liet 't achtbare? gezelschap onverrichter zake heen gaan en toonde zich gunstig gezind jegens Paulus, door hem verlichting te geven. Ook schijnt 't, dat in 't hart des Stadhouders begeerte ontwaakt is meer van dat Nazarenersgeloof te weten, zoodat hij met Drusilla, zijn vrouw, (dochter van Herodes Agrippa, wettige vrouw van Koning Emesa, dien zij schandelijk verlaten had), Paulus bij zich ontbood en hem hoorde spreken over rechtvaardigheid, matigheid en 't toekomend oordeel. Daardoor werd de Stadhouder waarlijk onrustig, maar inplaats van nu van het heden gebruik te maken en als de Stokbewaarder te vragen: »Wat moet ik doen?« zeide hij: »Voor ditmaal ga heen enz.« Toch bleef hij, onrechtvaardig genoeg, Paulus twee jaren lang gevangen houden, zonder zijne zaak tot een einde te brengen, hopende, dat Paulus, om vrij te komen, hem een losgeld zou aanbieden.

Eindelijk kwam Festus voor Felix in de plaats, die, om de gunst der Joden te verwerven, (welke nogmaals naar Cesarea opgekomen waren met heftige beschuldiging zonder bewijzen) Paulus voorstelde om te Jeruzalem over deze dingen terecht te staan, wat deze echter met alle beslistheid weigerde, zeggende: »Ik sta voor den rechterstoel des Keizers, waar ik geoordeeld moet worden.« Dit alzoo besloten zijnde, bleef Paulus te Cesarea, maar 't was natuurlijk niet gemakkelijk voor den Stadhouder een gevangene tot den Keizer te zenden, zonder eenige bepaalde beschuldiging en daarom was 't hem zeker aangenaam, dat na eenige dagen Koning Agrippa met zijne deftige zuster Bernice hem een bezoek brachten. Deze zoon van Herodes Agrippa, regeerende over een deel van 't Joodsche land, is zeker met de Joodsche wetten etc. beter bekend en zal hem in de netelige zaak van Paulus kunnen inlichten, en als dus, 't gesprek op den gevangene gebracht zijnde, Agrippa zijn verlangen te kennen geeft, hem zelf eens te hooren, voldeet Festus volgaarne aan dat verzoek en laat Paulus

voor hem komen.

Daar geeft de Apostel met alle vrijmoedigheid getuigenis van zijn geloof en wedervaren en van de hulpe Gods, die hem niettegenstaande alle vijandschap staande hield, aan klein en groot overal te betuigen niets anders, dan wat de profeten gesproken hadden en hetwelk in Christus Jezus vervuld was geworden.

Door deze krachtige rede werd Festus ten slotte zoo verbaasd over hetgeen hij hoorde, dat hij meende, dat Paulus raasde (uitzinnig werd) maar Paulus duidt die verdenking op de onbekendheid des Stadhouders omtrent 't onderwerp, waarover hij dan ook eigenlijk tot Agrippa spreekt, die er wel van weet. Agrippa verklaart, bijna bewogen te zijn, een Christen te worden, wat Paulus echter gaarne geheel zou zien gebeuren, waarop deze hooggeplaatsten als hun oordeel uitspraken, dat Paulus onschuldig was en losgelaten kon worden, indien hij zich niet op den Keizer had beroepen.

a. Een voorspraak, huichelachtig gevele, scheldwoorden en beschuldigingen zonder bewijs en getuigen, zie daar de ellendige wapenen, waarvan de haat en nijd zich bedient om haar slachtoffer te doen vallen. 't Is slecht, wanneer iemand tot zoo iets de toevlucht neemt, om eigen leven te redden, maar laag en duivels is 't, wanneer men een onschuldige op die wijze zoekt te vermoorden.

b. Felix was nog niet zoo laag, dat hij Paulus aan gespuis opofferde, zijn geweten ontwaakte, maar 't kwam niet tot een doorbraak, om de verdoemenis te ontvlieden. O, gevaarlijk uitstel! Hoe menigeeen gaat met een ontwaakt geweten voort in den weg der zonde en speelt met 't heil zijner ziel, totdat het heden der genade voor eeuwig voorbij is.

c. »Na twee jaren Festus in de plaats.« Twee jaren van heerschappij? Neen, twee jaren van genade, waarin Felix in de gelegenheid was zich te bekeeren, of zijn oordeel te verzwaren, door geldzucht, die niet zelden een belangrijke rol speelt in de geschiedenis van de verharding des zondaars.

d. Gij raast. Dat is de taal waarmede de onwetendheid er zich gewoonlijk afmaakt om toch een verklaring te geven aan den ongewonen invloed van de taal des H. Geestes. Van den Heiland werd ook eens gezegd: »Hij is buiten zijn zinnen« en van de Apostelen op den Pinksterdag: »Zij zijn vol zoeten wijns!« Hoe goed is dus de bekendheid met Gods Woord, om de taal van Gods gezanten te verstaan.

e. Agrippa weet van deze dingen, is boven Felix en Festus bevoorrecht en 't woord des Apostels maakt bij hem een diepen indruk, maar wat baat dat alles, als hij nog maar bijna bewogen wordt?

Tot den hemel verhoogd, tot de hel toe neergestooten. Hoe hooger bevoorrecht, hoe zwaarder oordeel. Beter nergens van geweten, dan veel geweten en bijna behouden en dan in de diepte te verzinken.

f. Deze mensch kon losgelaten enz. Een oordeel over den prediker is bij velen het eenigste resultaat van de preek en gaarne vergeten ze de preek zelf en

beschuldiging en vermaning, die er voor hen in vervat was. Beter is: prediker en text desnoods uit 't oog te verliezen en aan Gods roepstem gehoor te geven, gelijk die winkelier, die na des Zondagsavonds een ernstige preek over rechtvaardigheid gehoord te hebben, 's Maandagsmorgens zijn valsche gewichten uit den winkel verwijderde.

Wat vrucht heeft bij u de prediking, lezer?

N. P.

K. K.

INGEZONDEN.

HAARLEM, Augustus 1907.

Aan de Jongedochtersverenigingen.

Halleluja! Halleluja!

Dankend stijgt ons lied tot 's Vaders troon,

Bij het feestelijk herdenken,

Wat Gods liefde in Christus wilde schenken,

In den heengesmolten tijd,

Vroolijk roemend in ons zingen.

Onzen God, Die 't hart verblijdt.

Stijgt omhoog! vreugde klanken stijgt omhoog tot
['s Vaders troon.

»Kom tot Jezus, Kom tot Jezus«

Mocht ook onze zinspreuk zijn.

't Is Zijn goedheid, die de zoetheid

Van dat woord ons deed verstaan;

En weer and'ren te bewegen,

Kiest met ons dien rijken zegen:

»Heil door Jezus aangebracht.«

Vroolijk klonk de feestzang door ons lokaal, Zondag den 4den Augustus, toen de Jongedochtersver. »Kom tot Jezus« haar koperen feest vierde. Voor die gelegenheid was ons vriendelijk en ruim lokaal mooi versierd; 't groen, de bloemen en 't vlaggedoek gaf een recht feestelijk en gezellig aanzien. Om in een geheiligde en ernstige stemming samen te zijn, was het feest voorafgegaan door prediking door den feestleider den eerw. heer Roeles van Zutphen.

Daarna werd vlug de koffietafel klaargezet en bleven wij tot ruim twee uur bij elkaar. De leden der Gemeente, zoovelen als er konden, de afgevaardigden uit 's Gravenhage, Zutphen en Deventer en de leden der Vereeniging. Zooals vanzelf spreekt, veel afgewisseld door gezang.

Onze br. ouderling br. K. D. v. Leeuwen, had een woord voor de Vereeniging en gaarne werd geluisterd naar het opwekkend woord dat die br. ons toesprak. »Er is mij iets gezegd van eene verrassing« begon nu onze feestleider, met nog eenige aanhalingen er bij, die ieder lachend en vol verwachting deed opkijken.

Drie meisjes der Vereeniging boden nu namens de Vereeniging een blijk van dankbaarheid aan onze presidente en zr. G. Jansen. Zr. v. d. Steur was ook 12½ jaar presidente der Vereen., en daar wij altijd

samenkomen in hun huis, vonden de meisjes allen, dat dit niet onopgemerkt voorbij mocht gaan.

»Ieder gaf wat en ziedaar,

»Zoo kwam 't geld voor dit geschenk bij elkaar,«

zoo kwam 't voor in 't versje, dat er bij was, en waarin twee der meisjes uitspraken, dat de Jongedochtervereen. hun tot rijken zegen was geweest, daar zij door middelf der Vereen. hun Heiland hadden leeren kennen en Hem als hun Verlosser hadden aangenomen. Wij zongen onze zusters toe: »Dat 's Heeren zegen op u daal.« De heer Roeles sprak haar in 't kort toe; dat zij al die jaren zich voor de Vereen. hadden gegeven, hun huis daarvoor open stelden en welk heerlijk en groot voorrecht het was, dat de Heer Zijn zegen gaf op dezen arbeid en vele meisjes de goede en heilige keuze hadden gedaan, den Heer Jezus te volgen. Dat de zrs. v. d. Steur en Jansen nog vele jaren dit werk mogen voortzetten! Verblijd was Z.Eerw. ook op te merken, dat de Vereen. daarvoor dankbaar was. Het is den Heer welgevallig, als wij dankbaar zijn, allereerst aan Hem en ook aan degenen, die wij dank verschuldigd zijn. Al was het geschenk klein en van geringe waarde, Z.Eerw. hoopte, dat zij lang en met blijde herinnering aan deze ure zouden denken en er gebruik van zullen maken.

Te zes uur was het voortzetting van het feest. Na het zingen van een lied las de heer Roeles een gedeelte uit Gods Woord en sprak daarna de feestrede uit. »Voor koper zal ik goud geven.« De Vereen. werd daarin opgewekt voorwaarts te gaan in 's Heeren kracht; zeker zal zij dan blijven bestaan, al zullen er zijn, die dan reeds lang ontslapen zijn, als zij tot goud is gekomen, of dat voor dien tijd de Heer is wedergekomen, om Zijne gemeente tot zich te nemen. Met aandacht werd deze belangwekkende rede aangehoord. Ieder der leden van de Vereen. kon er iets voor zichzelf uit nemen: De dienende Martha's, de Maria's, zittende aan 's Heilands voeten, en de Johanna's, die Hem dienden van hare goederen. Daarna waren de afgevaardigden aan het woord. 't Was wel eenigszins teleurstellend, dat zoo weinig vereenigingen onze uitnoodiging hadden aangenomen. De meesten gaven hun wensch per brief, waarvoor we hen vriendelijk dankzeggen, vooral voor de vele zegen, die ons is toegewenst, dat vele meisjes uit ons tot den Heiland zouden komen.

Dubbel aangenaam was het ons, dat de reeds genoemde afgevaardigden eenige dagen met ons waren om mede verblijd te zijn op onzen feestdag.

»Wie heeft er nu iets« werd gevraagd. Br. de Jong zong een lied, na in een kort woord ieder aangevend te hebben het hart aan den Heer Jezus te geven, om veilig en geborgen te zijn voor alle gevaren. »Het »Keer weer, Hij schenkt vergeving, kom tot hem en wordt gered,« werd door allen gezongen.

Een overzicht der Vereen. werd gegeven. De moeilijkheden, de weinige ijver van onze zijde in 't werk der Vereen. werden aangestipt, maar ook met dankbaarheid de vele zegeningen herdacht, die de Heer ons gaf, vooral daarin, dat er gekomen waren tot overgave aan

den Heiland.

Luide bijvalsbetuigingen volgden, toen de wensch werd uitgesproken, dat de heer Roeles, altijd bereid voor de Vereniging, nog vele jaren tot ons Zilveren Feest en langer onze feestleider zal zijn.

Br. P. v. Leeuwen had een gedicht; daarin werd een prediker geschetst, die door zijn meeleven met het werk van een ander visscher, die niets van God wilde hooren, hem kon bewegen onder de prediking te komen, waar hij den Heer leerde kennen. 't Was drukkend warm dien avond, maar onze feestvreugde belemmerde 't niets. De stemming was opgewekt en vrij. Dat de zusters der Gemeente met haar kleine kinderen de huiselijke rust achterlieten en ook in ons midden waren, stemde ons tot blijdschap. 't Was ook een aardig gezicht. Het lokaal geheel gevuld met grooten en kleinen. Te beginnen met Corrie Vrugt, die nog beneden het jaar is, en zoo vervolgens van elken leeftijd 2—3 enz. tot onze br. ouderling, die de kroon spant en de grijze kroon draagt. Het deed ons even denken aan den Hemel, waar kleinen en grooten voor God zullen staan. »Asaf zingt« klonk het dan weer en de Zangvereniging zong. Zij is nog klein, in den tijd van haar begin, en alle begin is moeilijk. Zij deed haar best en was afwisselend. Een jeugdige violist van 11 jaar en eene organiste van 13 jaar, gaven verscheiden mooie muziekstukjes ten beste. 't Was tijd om te eindigen, eer we er aan dachten. Een van de broeders bracht den Heer dank voor den heerlijken en feestelijken dag ons geschonken.

In onze stad was in de volgende dagen een feest der wereld. Het gewoel der kermis, met haar verleiding en zonde, werd alom gehoord. In onze zaal was iederen avond, behalve 's Zaterdags, Evangelische anti-Kermisvergadering onder leiding der brs. Voorgangers Roeles, Kuipers en de Wilde.

Wij hoorden van de liefde Gods, die zich zoo teeder ontfermt voor den zondaar, om hem te bewegen zijn heil in Christus te zoeken, die zulk een heilige vreugde in 't harte geeft. »Welgelukzalig is de man, die niet wandelt in den raad der goddeloozen.« Behalve Maandag, was de opkomst van bezoekers iederen avond zeer goed te noemen. De heer Roeles liet zeer mooie lichtbeelden zien. De gevolgen der zonde, vooral die der dronkenschap, werden aangetoond. Lize, de vrede-tichtster was ook bijzonder mooi, en de moeder, die met twee jeugdige kinderen achterbleef als weduwe, evenwel haar vertrouwen op God stelde, kwam niet beschaamd uit. Zondagavond 11 Aug. was de laatste Samenkomst. De WelEerw. heer de Wilde sprak naar aanleiding der geschiedenis van den bezetene, die door den Heer Jezus verlost was van de booze geesten die hem kwelden. Door het verlies der zwijnen werd de Heer gebeden uit hunne landpale te verdwijnen. Hoe anders was het toen de Heer weer in het land der Gadarenen kwam. Toen Hem geloovig te gemoet met de zieken. De vrucht van de getrouwe getuige des Heeren, die op Zijn bevel, maar ook zeker wel met dankbare liefde gesproken zal hebben tot ieder van de groote dingen

die hun geschied waren. De spreker maande ieder aan de zwijnen te laten varen, afstand doen van 't geen ons verhinderd tot Jezus te gaan. Gaarne wilde Z.Ed. na afloop der Samenkomst spreken en bidden met ieder, die daaraan behoefte had. Maar „een iegelijk ging heen naar zijn huis.“

Voor onze Jongedochtersver. heeft het een zegen achtergelaten. Een jong meisje, lid der vereen., heeft medegedeeld, dat de samenkomsten haar tot zegen waren, Zij was er door aan zichzelf ontdekt, heeft vrede gezocht en gevonden bij onzen Heiland en is nu zeer gelukkig een kind van God te zijn. »Geprezen zij des Heilands Naam.« Eene ziel ontruikt aan de macht des duivels; is meer waard, dan alle schatten der aarde. De engelen in den hemel en ook de kinderen Gods hebben zich er in verblijd. De Heer houde onze zuster staande en brenge haar verder op den weg des levens, dat zij eene getrouwe getuige mag zijn.

Maandag 19 Augustus des middags te half twee was het lokaal weder gevuld met de 40 meisjes onzer kleine vereeniging, die den middag te Zandvoort door zouden brengen.

Toen wij een half uur daar waren, betrok de lucht en deed eene geweldige regenbui ons een schuilplaats zoeken in de ledige badkoetsen. De meisjes vonden dat zoo prettig, dat ze de grootste schik hadden. Toen gingen ze zakloopen en 't was een grappig gezicht de allerdolste buitelingen van die kinderen te zien. Het weer was ongunstig, maar ze vermaakten zich best. Te acht uur ging de stoet weer naar 't station; voldaan en welgemoed kwamen wij te 9 uur in 't lokaal aan en daarmede zijn de feestelijkheden ten einde, en gaat alles weer zijn gewonen gang, ziende op onze Heer, Hem vragend om Zijn hulp en zegen. Met hartelijke groeten aan u allen namens onze Jongedochtersvereniging »Kom tot Jezus«

Uw zuster in onzen Heiland:

E. M. J. v. HONSCHOOTEN, Secretaresse.

EEN EN ANDER.

* * * Getallen en feiten ter overdenking.
De volgende is de bevolking van de geheele wereld:

Azië	837834.700
Europa	385530.000
Afrika	126177.500
Noord-Amerika en West-Indië	104779.500
Zuid-Amerika	39251.800
Australië	47350.000

Totaal 1540923.500

Vijftien honderd veertig millioen negen honderd drie en twintig duizend vijf honderd.

De helft van hen hebben nog nooit gehoord, dat Jezus Christus in de wereld kwam om zondaren zalig te maken.

Gedurende de laatste 30 jaar heeft God in Zijne voorzienigheid en genade aan 700 miljoen menschen een open deur voor het Evangelie gegeven.

De volgende zijn de godsdiensten in de wereld:

Protestanten	160 miljoen
Grieksch-Oostersche kerk . .	110 „
Roomschen	230 „
Joden	12 „
Mohammedanen	200 „
Heidenen	834 „

Elke minuut sterven er 66 Heidenen zonder Christus, in Indië 16 elke minuut, in China 33000 elken dag.

In Zuid-Amerika zijn heele provinciën, 30 maal zoo groot als Nederland, zonder een zendeling. Van de 1746 steden in China zijn er nog 1300 zonder een enkele zendeling. Een oude Chineesche vrouw, die het Evangelie voor de eerste maal hoorde, zeide tot den zendeling: Ik ben nu oud en het is moeilijk voor mij om te verstaan, waarom kwam u niet tien jaar geleden, dan zou ik het beter verstaan hebben.

Van de 25 miljoen vrouwen in Japan hebben nog maar een paar duizend ooit het Evangelie gehoord, de overgrootste meerderheid verkeert nog in de diepste duisternis.

Mogen deze feiten ons tot diep nadenken brengen en menigeen er toe geleid worden om te zeggen: Wij doen niet recht, deze dag is een dag van goede boodschap, en wij zwijgen stil . . . daarom nu, komt laat ons gaan en . . . boodschappen. 2 Kon. 7 : 9. Hoe liefelijk zijn de voeten dergenen, die vrede verkondigen, dergenen die het goede verkondigen. Rom. 10 : 15.

„ In »the Baptist Times« van 23 Aug. lezen wij al weder een verblijdend bericht, ditmaal uit Italië, en wel uit een dorp, Paganico Sabino. De hoofdpriester aldaar, Signor Daniele Battisti, was reeds vroeger tot bekeering gekomen en gedoopt, en had nu op de plaats, waar hij vroeger zijne hoorders geleid had in de dwalingen van Rome, het eenvoudige Evangelie verkondigd onder moeilijkheden en strijd van allerlei aard. En de eerste vruchten van zijnen arbeid werden ingezameld op den 11den Juni l.l., toen veertien geloovigen, mannen en vrouwen, in de rivier de Tanaro (een zijrivier van de Po) ten aanschouwe van een aandachtig publiek werden gedoopt. De sub-prefect van Rieti had een escadron carabinieri gezonden om de orde te handhaven, maar dit bleek onnoodig te zijn.

Aan den avond van dien dag werd in een broederlijke vergadering, onder leiding van den president der Christelijke Baptistenzending in Rome en de provinciën, de gemeente gesticht, en zaten zij voor de eerste maal samen aan des Heeren Avondmaal. Het was eene indrukwekkende vergadering, die ongetwijfeld nog vruchten zal dragen.

„ Uit Llandrindod (Wales) bericht hetzelfde blad, dat daar den 6den Aug. ook een merkwaardige doopsbediening had plaats gehad. De dochter van een predikant

in de Staatskerk werd gedoopt, na eerst het volk kort, en indrukwekkend te hebben toegesproken. Daarna kwamen er vier personen, die den wensch te kennen gaven om eveneens den Heer te mogen volgen in den Doop. En toen kwamen er nog vier, waaronder twee met academische titels, zoodat in plaats van één, zooals het plan was, negen Christus in den Doop hebben beleden.

Daarna kwamen er nog twee naar voren, maar dewijl het reeds laat was, werd er bekend gemaakt, dat er op Donderdag weer gedoopt zou worden. De kerk was stampvol en Dr. Edwards, van Cardiff, hield een krachtige toespraak over den Doop, en behalve de twee, die reeds eerder den Doop aangevraagd hadden, kwamen er nog zeven, zoodat weder negen personen zich naar Gods Woord met Christus lieten begraven in den Doop.

Deze doopsbedieningen vonden plaats, tijdens de jaarlijksche vergaderingen, tot opwekking van geestelijk leven, die te Llandrindod gehouden werden, en waar een groot aantal Christenen uit het geheele land samenkomen, en waar groote nadruk gelegd wordt op de noodzakelijkheid van volkomene overgave, ook in zake den Doop, als een van des Heeren geboden.

„ Studenten-conferentie. Van 9—12 Aug. j.l. hielden meer dan 200 geloovige studenten van Deutsche Universiteiten (Theologen, Philologen, Medici etc.) te Wernigerode hun 17de conferentie. Na een lange voordracht van Dr. Langmesser over: »Wie was Jezus?« vertelden twee studenten in eenvoudige taal kortelijk, hoe Jezus hun hart gewonnen had. »Men wilde mij op de Universiteit mijn Jezus onttrooven, maar de Heer heeft mij genadelijk bij 't geloof behouden.«

De conferentie bereikte haar hoogtepunt, toen Generaal von Viebohn optrad met zijn referaat: »Sterf en wordt!« Geweten en harten der studenten werden ook bijzonder getroffen door de voordracht van br. Ludwig von Gerdell over: »Geheele menschen.« (Verdeeling: »Wanneer zijn wij geheel mensch?« »Waarom hebben wij geheele menschen noodig?« »Hoe worden wij geheel mensch?« (Geheel mensch zijn zij, die zich oordeelkundig levensdoel gesteld hebben en waarlijk bekeerd zijn. Jezus wil de geheelheid (Luk. 14 : 25—35). Door het geloof in het oude Evangelie worden wij geheele menschen, geheele Christenen.)

Zeer veel belangstelling wekten de berichten van den secretaris aangaande de eerste wereld-conferentie der Christen-studenten in Tokio (Japan) en over den aan het einde daarvan ondernomen, met rijk gevolg gekroonden Evangelisatie-veldtocht door geheel Japan.

»Allianzblatt.«

Uit de Gemeenten.

GRAND RAPIDS, Mich. We mogen ons hier als gemeente van gedoopte Christenen gedurig verblijden over velerlei zegeningen Gods, zoo op geestelijk als op stoffelijk gebied. Sedert ons laatste

bericht mochten wij weer tweemaal ons doopfont zien openen om te doopen, en op onze laatst gehouden gemeentevergadering was het ons vergund een oude zuster weder op te nemen in de gemeente. Op die vergadering werd ondergeteekende ook nog gewezen op zijne nalatigheid in het bericht zenden voor »De Christen» aangaande onze zomerfeestviering op den 4 Juli l.l. Als naar gewoonte vierde de gemeente met de huisgezinnen der leden op hare wijze feest, buiten het gejoel van het stadsleven, en ouden en jongen genoten daarbij, dat was aller getuigenis.

Hier bleek weer dat de Christen wel vroolijk feest kan vieren, zelfs beter dan de wereldlingen, buiten koning alcohol om. Onze pelgrimvaders hielden dit feest tot eer van God, en verzamelden zich in hunne kerken om Hem te danken en te verheerlijken. Thans verlustigt men zich over 't algemeen in ijdelheid en welustigheden des vleesch. Wij daarentegen mochten ons verlustigen in Gods schoone schepping en tot Zijne eer den dag doorbrengen. Zang, toespraken en samenspraken wisselden elkander gezellig af.

Wē keerden dan ook welvoldaan huiswaarts en zongen verenigd:

Wij reizen met elkander,
Wij wandlen hand aan hand;
d' Een zij tot steun den ander,
Op weg naar 't vaderland.

Met broedergroeten,

G. J. te W.

WORKUM. Als Seer. der Gemeente is mij opgedragen eenige mededeelingen te doen, betreffende de Gemeente alhier. Na zeer langen tijd werd der Gemeente op 19 Mei het voorrecht vergund een jeugdige broeder in haar midden op te nemen door den Doop. Sedert kwamen er nog een tweetal zusters van elders naar hier, welke zich bij de Gemeente voegden met attestatie, en op Zondag 18 Augustus werd wederom de Gemeente door een tweetal jeugdigen verheugd, die zich ook gaven aan de Gemeente, met begeerte om gedoopt te worden. Aan hun wensch werd voldaan, zoodat de Gemeente in korten tijd zich een vijftal leden zag toegevoegd. Moge het zijn tot heil der Gemeente en tot eer des Heeren. Bij beide doopgelegenheden werd voor een flink opgekomen publiek het woord ernstig en vermanend gesproken door onzen broeder ouderling H. Leenstra, die het goed en bijbelsch recht van den Doop der geloovigen zeer juist uiteenzette. Moge ook het goede woord gesproken vrucht dragen! De Heer zegene verder al den arbeid in zijn koninkrijk, tot heil voor velen.

Uw br. in Christus:

P. HORNSTRA,
Seer. der Gem. van Ged. Chr.
te Workum.

Waschloon.

De bekende predikant Flattich (1713—1797) was eens op zijn gewone huisbezoek. Juist zou hij de woning eener eenvoudige vrouw binnentreden, toen hij haar met eene buurvrouw hoorde sprēken. Hij bleef een oogenblik staan, want juist werd zijn naam genoemd. Hierdoor tot nieuwsgierigheid geprikkeld, ging hij luisteren en vernam toen, dat er over hem gesproken werd en dit op eene wijze, die verre van liefderijk en eervol was. Zijne eigenaardigheden — en die waren vele — werden door de beide vrouwen zoo scherp mogelijk gehekeld, en niet weinig kwaad werd er van hem gezegd, dat geheel en al gelogen was.

Met de grootste kalmte hoorde Flattich dit alles aan en toen de vrouwen aan een ander onderwerp begonnen waren, ging hij, zonder het huis binnen te zijn gegaan, terstond naar zijne woning terug. Daar gekomen, gaf hij aan zijne dienstbode het bevel dadelijk een mand met

brood en een zak met meel bij de kwaadsprekende vrouw te brengen en haar te zeggen: »Dat is het waschloon, hetwelk u toekomt.«

Hoewel de dienstbode zich niet herinneren kon, de bedoelde vrouw ooit als waschvrouw in het huis van den predikant gezien te hebben, voldeed zij toch aan het bevel. Kort daarna kwam echter de vrouw zelf bij Flattich om te zeggen, dat er hier zeker een vergissing moest zijn, want dat zij nog nimmer iets voor hem gewasschen had.

»Wel neen,« antwoordde Flattich haar, »hier is geen vergissing. Gij hebt uw loon werkelijk verdiend, want nog nimmer zijn mij de ooren zoo gewasschen als daareven door u en uwe buurvrouw.«

En of de vrouw nu al weigerde, het hielp haar niet. Het waschloon moest zij aannemen.

ONGELOOF.

Vele menschen gelooven, dat het ongeloof een soort ongeluk of noodlot is, en zij nemen niet in acht, dat het ongeloof eigenlijk de kiem aller zonden is. Ware er geen ongeloof, dan waren er ook geen dronkaards, moordenaars of ontuchtigen. Denk maar niet, dat het ongeloof eenvoudig een ongeluk is, het is een gruwelijke zonde.

MOODY.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Roem.

Wat 's aardse roem? 't Vermolmend hout,
Dat in den nacht der wereld lichtte,
Maar, bij den dag van 't jongst gerichte,
Als morsig vuilnis wordt beschouwd.

Wie den vijand stout veracht,
Die nog klein is in zijn oog,
Speelt met vonken, spoedig stijgen
Vlammen uit zijn huis omhoog!

HERDER.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. B. te Exloërmond f 8.88; van J. v. d. K. te 's Gravenhage f 10.17; van J. R. te Nieuw Weerdinge f 13.14; van K. v. d. W. te Oudeschoot f 0.90; van H. H. te Tolbert f 2.45; van D. v. V. te Hoorn f 2.25.

N. v. BEEK.

Advertentiën.

... Heden werden we verblijd door de geboorte van een Zoon, genaamd ERRIT.

J. DE JONG en Echtgenoot.
STADSKANAAL, 1 Sept. 1907.

- 5 ... Heden verblijdde de Heer ons
door de geboorte van een MEISJE.
J. JONGSMA.
B. JONGSMA.
FOXHOL, 29 Augustus 1907.

6 **Gevraagd**

in 't Manufacturenvak voor direct of
in September: Een LEERJONGEN
of iemand al eenigszins gevorderd.
EMMEN. J. ENGELSMAN.

Door de enorme stijging der prijzen van
materialen, hebben verschillende Orgel-
fabrikanten zich genoodzaakt gezien de
prijzen der Orgels te verhoogen.

De Zomervoorraad lever ik nog tegen
de bekende catalogusprijzen; doch is deze
uitgeput, dan moet ik de **prijzen be-
langrijk verhoogen.**

MEN HAASTE ZICH DUS!

JOH. DE HEER, Rotterdam, N. Molenstr. 71.

Filialen: GRONINGEN: Gelkingestr. 41;
UTRECHT: Donkere Gaard 2; AMSTERDAM:
Haarldijk 30; ARNHEM: O. Stationstr.;
ROTTERDAM: Rosestr. 24, Hoogstr. 110,
Nieuwe Binnenweg 485.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.
Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.
2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat,
Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.
3. Evangelische Schotsche Tractaten van Cheyne Brady.
Prijs per 100 f 0.30.
(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen).
4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat).
Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.
5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.
6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek,
door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
7. De wonderlijke gebeurtenis. (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop).

8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE
KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift
en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER.
Prijs f 0.20.

(Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande
den Doop op alle punten wenscht te onderzoeken).

9. De oorsprong van den Kinderdoop.
Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.

(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER).

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat) per 100
ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Chris-
tenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25
ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7½ cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk Christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn
roeping).

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C.
MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap. 100 stuks f 1.50.

(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeenteleden).

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij
ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct.,
25 ex. 60 cent.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER,
Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.
't Is bij bestelling voldoende op den strook van den
postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten krijgen op alles 30 procent korting.
Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

T W I J F E L.

De twijfel zegt: 't wordt duister als de nacht. Het
geloof spreekt: zon, sta stil!

De twijfel spreekt hopeloos: alles is verloren. Het
geloof wijst op een eeuwige fontijn des heils!

Terwijl Sara hare dagen telt, luistert Abraham naar
Gods woord; terwijl Saul bezig is het zware harnas te
schikken, trekt David uit met slinger en steen. De
twijfel schrikt voor de hitte des ovens, de drie er bin-
nen loven God; de twijfel siddert voor den bliksem,
het geloof aanschouwt de morgenster. De twijfel heeft
nog niets geproefd, terwijl het geloof zich reeds zat
eet. De twijfel telt nog de halve centen, terwijl het
geloof reeds goud voor Jezus werk heeft. De twijfel
tuurt in donkeren nacht, terwijl het geloof reeds schit-
tert in den zonneglans; ziet deze slechts de werking
van het leed, gene prijst God voor zijn weldadigheden.

Men zegt mij, merkte Spurgeon zeer treffend op, dat
in menige Gemeente de grondwaarheden des Evange-
lies betwijfeld worden. Lieve vrienden, in een warme
gemeente hoort men van zoo iets niets. Twijfelingen blij-
ven daar weg, het is er te warm voor. Ik heb nooit
een mug zich op een gloeiende kachel zien neerzitten.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

PSALM 97.

De Heer regeert, dat d'aarde zich verblijde!
Al is zijn raad in donkerheid gehuld,
Zijn oppermacht betoont zich te allen tijde,
Als Hij zijn Woord en Majesteit vervuld.

Wanneer zijn vuur gericht houdt op deze aarde,
Der bergen trots als wegsmelt voor zijn blik,
Beeft d'onverlaat, die deugd noch onschuld spaarde,
Vernietigd door 't geweld van angst en schrik.

Dat uur der wraak kan 's Heeren volk verheugen,
Het kent alsdan den wil, die 'tal regeert;
Het laaft zich daar met immer voller teugen,
Smaakt blijdschap, die geen tijd of lot verkeert.

Rechtvaardigen, voor wie God 't licht hier zaaide,
Juicht in het heil, dat voor uw oog verrees!
Waar naar zijn Woord gij in den oogsttijd maaide,
Toon uwe vreugd, wijl God u gunst bewees.

ELIA.

(1 Koningen 19.)

»Ik heb zeer geijverd voor den Heer, den God der heirscharen; want de kinderen Israëls hebben uw verbond verlaten, uwe altaren afgebroken, en uwe profeten met het zwaard gedood; en ik alleen ben overgebleven en zij zoeken mijne ziel, om die weg te nemen«, was het antwoord van den profeet Elia, op de vraag des Heeren op den berg Horeb tot hem gericht, »wat maakt gij hier, Elia?« (vers 13, 14).

Was er geen reden voor dit antwoord? Immers, na de geduchte straf en de openbaring van de oppermacht van den God Israëls in de 3 1/2-jarige droogte en op den

berg Karmel tegenover de Baälpriesters moest het den profeet schokken, dat Izebel, de goddelooze vijandin der dienst van Jehova, nog zooveel macht en invloed bezat, dat hem, den profeet des Heeren, na dit alles, het doodvonnis werd aangekondigd. De invloed dezer sterk sprekende bewijzen van Gods oppermacht, was op vorst en volk zoo gering geweest, dat deze vrouw, afgoden-dienares door geboorte en afkomst, deze vreemde, niets van haar macht en invloed scheen verloren te hebben, maar nu nog dorst te woeden tegen den profeet des Heeren.

Wat heeft dat alles gebaat? Deze vraag kwam op in de ziel van deze groote en sterke profeet, waar hij, zittende onder de jeneverboom, de verzuchting doet hooren: »Heere, neem mijne ziel toch van mij!« en zijne moedeloosheid is nog niet geweken, waar hij 40 dagen later bij den berg Horeb is. Elia onder den jeneverboom, Elia moedeloos bij den berg Horeb, de krachtige handhaver der wet, alzoo terneer geslagen!

Komt ook bij ons de vraag niet op: »Wat maakt Elia hier?« hoe komt hij, de sterke held, in deze gemoedstoestand? Zouden ook wij niet vragen: »hoe, vreest deze held onder de helden Gods, die als uit den hemel gevallen Achab het oordeel aankondigt, het kind der weduwe te Zarphath opwekt, en op den berg Karmel tegenover de gansche schare der Baälpriesters staat — vreest deze profeet van vuur en van kracht voor ééne vrouw? Neemt hij de vlucht naar het land van Juda, verder nog naar Berseba, tot den berg Horeb toe? Neen, volgens onze gedachten had Elia ook deze vrouw moeten weerstaan, hij had den kampstrijd moeten aangaan en het zou gebleken zijn, dat zij, de dienares, evenmin tegen den profeet des Heeren bestand was, als de priesters van Baäl.

Welk antwoord geeft de Heer zelf op al deze vragen?

Hoe antwoord de Heer ook op de klacht van den profeet? Hij verschijnt aan Elia, maar niet in de groote en sterke wind, die de steenrotsen scheurt, noch in de aardbeving of in het vuur, maar in het suizen van een zachte stilte. Niet door kracht of door geweld, maar door Mijnen Geest zal het geschieden. De Heer vertroost hem met het woord, dat er nog 7000 zijn overgebleven, die den Baäl niet hebben gediend, dat zijn werk voortgezet zal worden door zijn opvolger Eliza en dat de oordeelen Gods over het huis van Achab en over Israël zullen worden uitgevoerd door Jehu en Hazaël. Is het werk van Elia, die als met de kracht van den stormwind en het geweld des vuurs kwam, dan te vergeefs geweest? Neen, en nogmaals neen! Ofschoon Achab en na hem Joram Baäl bleef dienen, had deze afgodsdienst een gevoelige knak gekregen en dorst Achab den profeet niet meer zoo tegenstaan en zijn opvolger Eliza was blijkens de geschiedenis in groot aanzien ook aan het hof der koningen van Israël.

Was den arbeid en het optreden van Elia dan niet naar den zin en den geest des Heeren? De Schrift geeft het antwoord hierop. Als de loopbaan van Elia voleindigd is, en hij zijnen arbeid aan Eliza overgeeft, vaart hij met vurige wagen en paarden ten hemel en zet God alzoo de kroon op zijn gansche loopbaan en werkzaamheid. Waar na circa 900 jaar de laatste der profeten van het O. V. verschijnt, is deze reeds door Maleachi geteekend als de wegbereider van den Messias, die in den geest en de kracht van Elia komen zal. Meer nog, wanneer de Zoon Gods en der menschen verheerlijkt wordt op den berg, wordt het benevens Mozes ook Elia gegeven, om met Hem te spreken over Zijnen uitgang, en Elia wedervaart de zelfde eer, als de middelaar des O. V. om den Zoon Gods, de Christus Gods in heerlijkheid te zien, eer hij nog verheerlijkt was. God eert Elia, waar hij zeer geijverd had voor den Heere.

Wat leert deze geschiedenis? Ook in Elia moest het worden gezien en ook hij zelf moest het ondervinden, dat niet zijn kracht maar alleen de kracht des H. Geestes al deze dingen deed. Elia was een man van gelijke bewegingen als wij. De geschiedenis van Elia betoont de waarheid der woorden van den Heer Jezus, »zonder Mij kunt gij *niets* doen«, even goed als die van Paulus »ik vermag *alle* dingen, door Christus, die mij kracht geeft«. Waar Gods kracht hem staalde, stond hij op den Karmel; met eigen kracht zat hij onder den jeneverboom. Niet Elia, maar de geest en kracht des Heeren waren het, die werkten.

Waarschuwend maar ook bemoedigend is deze geschiedenis van Elia. Hoe menigmaal is deze gesteldheid van Elia ook het deel geweest, zoowel van arbeiders in het Evangelie, als van stille en eenvoudige getuigen, en hoe dikwijls is de zucht van Elia, zij het ook in anderen vorm, opgekomen in hunne ziel. Jaren ploegen op zoo menig arbeidsveld der zending, jaren arbeid in den dienst des Evangelies en der gemeente, jaren lang gebed en geduld in engeren kring

en omgeving, en wat is de vrucht? Ook hierop geeft de geschiedenis van Elia het antwoord: »Die met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien« (Ps. 126 : 5). De arbeid, mits in den Heer en door Zijn kracht gedaan, is nooit vruchteloos. Op des Heeren tijd zal het zaad vrucht voortbrengen, en het zijn niet altijd de slechtste oogsten, die van de moeilijkste velden kwamen. De Heer vergeet de arbeid en moeiten der zijnen niet, en al is het niet op die wijze als bij Elia, toch zal Hij zeker eenmaal zelf de kroon zetten op het werk, hoe gering ook in ons oog, dat in en door Zijn Geest is verricht. Ps. 126 : 6.

A.

K. O.

Paulus' reis naar Rome en zijn verblijf aldaar.

Zondag 15 Sept. (Handel. 27 : 1 — 28 : 31).

Hoewel Paulus' verblijf te Cesarea geen beslissende verandering in de harten dergenen, die hem hoorden, teweegbracht, heeft 't toch deze vrucht voor hem zelf gehad, dat hij met een gunstig getuigenis van dien hooggeplaatsten ambtenaar naar Rome gezonden werd, om voor den Keizer zich te verantwoorden.

Tot die reis kon Festus nu al spoedig besluiten en met nog andere gevangenen werd Paulus, onder bewaking van den hoofdman Julius, in een Adramytenisch schip geborgen, terwijl ook Lucas en Aristarchus de Macedoniër meereidsen, als Paulus vrienden. Te Sidon, waar 't schip eenig oponthoud had, werd 't Paulus vergund de Christenen in de stad te begroeten, en van hen verzorgd te worden, wat hem zeker, na zoo lange gevangenschap, eene aangename verkwikking is geweest. Vervolgens werd de reis voortgezet en voer men ten zuiden van 't eiland Cyprus naar Myra, waar juist een schip van Alexandrië gereed lag, om naar Italië te varen, waarin Julius zijne soldaten en gevangenen deed overgaan.

Omdat men met tegenwind te worstelen had, vorderde 't schip maar langzaam, eerst langs de kust tot aan Cnidus en dan Zuidwaarts naar 't eiland Creta, waar men nabij Lasea in schoone havens aanlegde, maar echter niet geraden vond te overwinteren, hoewel de vergevorderde tijd des jaars daartoe wel noodzaakte en Paulus, die al een paar maal een schipbreuk bijwoonde, ernstig vermaande, in 't belang van lading, schip en leven, daar te blijven. Het woord van schipper en stuurman en de wensch der meerderheid had echter de overhand over 't beweren van den Godsmann en begunstigd door een zachte zuidenwind werd 't waagstuk ondernomen.

Weldra echter overviel hun een geweldigen storm uit N. Oosten, die 't schip deed slingeren als een dronkenman, en vreezende, dat men op een ondiepe plaats zou geraken, zag men zich genoodzaakt een deel van lading en scheepsgereedschap in zee te werpen, maar aangezien 't onweder aanhield en men niets dan den dood in de golven voor oogen had, waren weldra allen wanhopig, behalve Paulus, die nu gelegenheid vond, hen er op te wijzen, hoe goed zijn raad geweest was, maar tevens den troost gaf, dat volgens openbaring Gods wél 't schip, maar niemands leven zoude verloren gaan, zoodat zij goedsmoeds konden zijn.

Veertien dagen lang hadden ze nu al rondgezworven en bijna niets genuttigd, maar eindelijk bemerkte men, dat men land naderde, en op zelfbehoud bedacht, wilden de scheepslieden met de boot het schip heimelijk verlaten, maar op een wenk van Paulus, die nu 't vertrouwen van den hoofdman gewonnen had, werd zulks verhinderd, doordat de krijgsknechten de touwen afhieuwen. Ook wist Paulus door vermaning en voorbeeld de manschap te bewegen, om voedsel te nemen, waarna men in goede hope op spoedige redding het schip zooveel mogelijk verlichtte, waarna men op goed geluk af naar den oever stuurde en weldra met den steven op een zandbank vastraakte, zoodat 't achterschip door de golven werd verbroken. Door 't beleid van den hoofdman, (die ook hier nog tusschenbeide kwam en de krijgsknechten belette, de gevangenen te dooden) en den zegen Gods gelukte het allen behouden aan land te komen.

Op Miléte, *) zoo heette 't eiland, waar zij landden, werden de schipbreukelingen door de heidensche bewoners vriendelijk ontvangen en door middel van een groot vuur verwarmd, maar als Paulus een hoop rijden op dat vuur werpend, door een adder gegrepen werd, veranderde hunne gezindheid jegens hem, en beschouwden zij hem voor een misdadiger, die door de wraak overal vervolgd werd. Spoedig zagen zij echter dat 't gift niet zijne gewone, doodelijke uitwerking had en nu werd Paulus in hunne oogen een god en als hij vervolgens ook de vader van Publius (de voornaamste van 't eiland) genas van eene gevaarlijke krankheid, werkte zulks zeer mede om 't verblijf der schipbreukelingen te veraangename.

Eindelijk, na drie maanden werd de reis met de »Castor en Pollux« voortgezet over Syracuse naar Pateoli, waar Paulus 't genoeg had broeders te ontmoeten, bij welke hij zeven dagen vertoefde, om eindelijk naar Rome gevoerd te worden, vanwaar hem andere Christenen reeds tegemoet kwamen, wat den Apostel tot bemoediging en dankbaarheid stemde.

Te Rome aangekomen, werd 't Paulus vergund met één krijgsknecht op zichzelf te wonen, zoodat hij de Joden, die aldaar woonden, bij zich kon ontbieden, om hun de reden zijner gevangenschap bloot te leggen en vervolgens tot 't geloof in Jezus te bewegen, waarbij hij echter alweder dezelfde ervaring opdeed als te voren,

n.l. dat de gekruisigde Christus den Joden een ergernis was. Toch mocht Paulus twee jaren lang onverhinderd en vrijmoedig aan velen, die tot hem kwamen, het Evangelie van 't Koninkrijk Gods prediken en van daar ook zegenrijke brieven aan de verschillende gemeenten schrijven.

a. Gedenkt de gevangenen, alsof gij medegevangen waart. Die les heeft men te Sidon kunnen betrachten, toen Paulus doortoog. Nemen ook wij de gelegenheid waar om het leed van anderen te verzachten.

b. Paulus denkt ook als gevangene aan de belangen van allen, die hem omringen, en wil hen met goeden raad gaarne dienen. Zoo moet een Christen niet in eigen verdriet zich verdiepen, maar zien op 't geen der anderen is.

c. Getrouwe vermaning wordt dikwijls in den wind geslagen en kennis en geleerdheid genieten niet zelden de voorkeur boven geloof en ervaring. Dat wij toch nooit de stuurlieden en schippers dezer wereld, die meestal hun eigen belang bedoelen, gehoorzamen boven 't Woord van God, dat ons geluk op 't oog heeft, want dat zal ons te laat kunnen berouwen.

d. Als alle hoop opgegeven is, is er nog uitkomst bij God en Paulus is ook in de grootste benauwdheid niet ontmoedigd, want zijn God ondersteunt hem. Dat is de troost des Christens, dat hij gelooven mag op hoop tegen hoop, want »Zijn Vader staat aan 't roer«.

e. Wij zien Paulus overal en altijd bezig om anderen 't leven te veraangename, en ellende te verhelpen, waar hij kon.

Das is de geest van Christus, die hem bezielt, die ieder Christen moet bezielen, zal hij zonneshijn om zich heen verspreiden. Laten wij den Heer veel om dien Geest bidden, opdat wij ook in dezen Paulus' navolgers mogen zijn, gelijk hij van Christus.

f. Als Paulus een adder aan de hand heeft, wantrouwen hem de medelijdende barbaren. Schudden wij alles af. Toonen wij ons onvatbaar voor de zonde, die ons lichtelijk omringt, want anders is onze invloed gering. Met een adder aan de hand en met een glas jenever in de hand zullen wij zeker niet veel invloed bij barbaren en dronkaards hebben.

g. Het gezicht van broeders doet Paulus moed grijpen. Laten wij zoo elkander in 't land der vreemdelingschappen tot bemoediging en vertroosting zijn, en helpen de een den ander op reis naar 't Vaderland.

N. P.

K. K.

Het lezen der Heilige Schrift.

IV. OPMERKINGEN BETREKKELIJK DEN GEMOEDSTOESTAND BIJ HET SCHRIFTONDERZOEK.

A. Men moet den Bijbel lezen onder den voortdurenden geest des gebeds. Men moet bidden vóór het lezen;

*) Thans Malta geheeten.

men moet bidden gedurende het lezen; men moet bidden na het lezen. Deze regel is een der gewichtigste en onmisbaarste; het overige zal van zelf volgen, wanneer dit eerste wel in het oog gehouden en in beoefening gebracht wordt. Laat ons wel bedenken dat het ons onmogelijk is de Schrift tot onze zaligheid te verstaan en te ondervinden, dat het Evangelie eene kracht Gods is, zonder van boven onderwezen te zijn (1 Cor. II: 10—14). Daarom is het, dat zoo vele geleerde [en wetenschappelijke] mannen zich omtrent den waren zin der Schrift vergist hebben. David riep de hulp des Heeren in bij het lezen der Schrift (Ps. CXIX: 18), en wanneer men met ernst bidt, om door den Heiligen Geest in alle waarheid geleid te worden, kan men er staat op maken van verhoord te zullen worden; want God heeft beloofd Zijnen Geest te zullen schenken aan allen, die er Hem om bidden zouden, en Zijn Heilige Geest alleen kan ons kennis van de geestelijke dingen geven, die op onze eigene ervaring gebouwd is. Het is eene heilzame oefening de woorden des Bijbels, die wij lezen, naar gelang van zaken, in gebed te veranderen. Wanneer bijv. Jacobus zegt: *Vernedert u voor den Heer* (Jac. IV: 10), dan kunnen wij bidden: o, o, Heer! dat ik mij voor u verootmoedige in het gevoel mijner menigvuldige zonden. Laat ons op God zien, die alleen dien Geest des gebeds in onze harten leggen kan.

B. *Wij behooren ons toe te vertrouwen aan het onderwijs des Heiligen Geestes.* Want er staat geschreven: *Het woord der prediking deed hun geen nut, dewijl het met het geloof niet gemengd was in degenen, die het gehoord hebben* (Heb. IV: 2). Dat ons geloof een levend en werkzaam geloof zij, hetwelk ons niet alleen drijft om aan te nemen, dat, al wat wij in den Bijbel lezen, waar is, maar dat het ons ook de beloften Gods doet beschouwen als van het grootste belang voor ons om te ontkomen aan de bedreigingen des Woords en gehoorzaamheid kunnen betoonen aan de bevelen Gods, hoe moeilijk zij ons ook mogen toeschijnen. Den Bijbel lezende moeten wij alleen *wenschen* groote, geestelijke vorderingen te maken en dat ook bepaaldelijk begeeren en verwachten.

C. *Wij moeten den Bijbel lezen met het gevoel van diepen eerbied en eenen nederigen en onderworpenen geest.* De Thessalonikers ontvingen *het woord der prediking niet als der menschen woord, maar [gelijk het waarlijk is] als Gods Woord* (1 Thess. II: 13); zij ondervonden er weldra de gezegende uitwerking van; want daar volgt in het zelfde vers: *Dat ook in u werkt, die gelooft. Hij zal de zachtmoedigen leiden in het recht en Hij zal den zachtmoedigen zijnen weg leeren* (Psalm XXV: 9). Wij moeten *met zachtmoedigheid ontvangen het woord, dat in ons geplant wordt, hetwelk onze zielen kan saligmaken* (Jac. I: 21). Indien wij den Bijbel openslaan met de heimelijke begeerte van er iets in te vinden, om het te berispen of te kunnen tegenspreken, of ook met te voren vastgestelde denkbeelden, dan zullen wij weinig vruchten op ons onder-

zoek inoogsten; maar wanneer wij ons tot de bron der waarheid begeven, met gevoel onzer onwetendheid en geschikt om de indrukken des Heiligen Geestes in ons op te nemen en met het kinderlijk geloof in God, dan zullen wij niet te vergeefs ons tot de bron der kennis begeven hebben. Herinneren wij ons, dat Jezus Christus gesproken heeft: *Indien gij niet wordt gelijk de kinderen, zoo zult gij geenszins in het koninkrijk der hemelen ingaan* (Matth. XVIII: 3). Een kinderlijk hart en een nederige geest zijn uitmuntende voorbereidingen tot eene vruchtbare Bijbelstudie. *Op dezen zal Ik zien, op den armen en verslagenen van geest en die voor Mijn Woord heeft* (Jes. LXVI: 2). *Heden, indien gij Zijne stem hoort, zoo verhardt uwe harten niet, gelijk het geschiedt is in de verbittering ten dage der verzoeking in de woestijn* (Hebr. III: 7 en 8).

D. *Wij moeten den Bijbel lezen, onophoudelijk op ons zelven en op den toestand der ziel toepassende, wat wij er in lezen.* Laat ons hetgeen wij lezen overdenken; laat ons het van de eene en andere zijde nauwkeurig bezien en overwegen in onze harten, vooral wanneer het betrekking heeft op eene leerstellige waarheid, op eene levensrichting, of op eenige belangrijke ondervinding van geloovigen. Wij moeten in den geest trachten in te dringen, opdat het ons mogelijk worde, het goede en leerrijke er uit te delven, ons geweten te onderzoeken, ons herinnerende de woorden des apostels: *Daarom moeten wij ons te meer houden aan hetgeen van ons gehoord is, opdat wij niet te eeniger tijd doorvloeien* (Hebr. II: 1). Men zal wellicht zeggen geen tijd genoeg te hebben om op die wijze te lezen; zeer wel, maar laat men zich dan even voor den geest roepen, wat David zeide, een man, die zonder twijfel een werkzaam leven leidde: *Hoe lief heb ik Uwe wet! Zij is mijne betrachting dag en nacht! Mijne oogen komen de nachtwake vóór, om Uwe reden te betrachten* (Psalm CXIX: 97 en 148). Laat ons trachten den zin uit te putten der woorden: *Het Woord van Christus wone rijkelijk in u, in alle wijsheid*; (Coloss. III: 16) *opdat gij gedachtig wordet*, zegt de apostel Petrus, *aan de woorden, die van de heilige profeten te voren gesproken zijn en aan ons gebod, die des Heeren en Zaligmakers apostelen zijn* (2 Pet. III: 2). Laat ons bij elke bladzijde stil staan, totdat zij ten minste eenigermate haar doel bereikt hebbe; dat wil zeggen, totdat zij in ons verwekt hebbe de begeerte des harten, om God te dienen, of ons geleverd hebbe nieuwe wapenen tegen de zonde, nieuwe drangredenen tot gehoorzaamheid aan den wil Gods, nieuwe geestelijke kracht, nieuwe of helderder kennis, of ons aangespoord hebbe tot eenig gebed of gezang. De Bijbel zal zich zelven genoeg aanprijzen tot de vervulling van dezen belangrijken plicht. Onze pogingen, om op deze wijze de Schrift te onderzoeken, mogen ons in den eersten tijd ook al langzaam en weinig beduidend toeschijnen, wij zullen toch al spoedig bemerken dat wij, op die wijze lezende, veel meer degelijke en ware kennis van zaken opdoen, dan wanneer wij slechts vluchtig lezen. Deze handel-

wijze zal er ons tevens voor bewaren de Schrift alleen uit gewoonte of om den blooten vorm te lezen, of ook om voor ons zelve de overtuiging te erlangen, dat wij veel gelezen hebben. — Vele Christenen hebben het zeer nuttig bevonden des morgens één of twee verzen van een hoofdstuk te lezen, om er een onderwerp van overdenking van te maken gedurende den dag.

E. *Men moet den Bijbel met eenvoudigheid lezen*, begeerende in de waarheid onderwezen te worden, en alleen het heil onzer ziel op het oog hebbende.

Even als een vriend zijne inzichten, meeningen, gevoelens en begeerten in eenen brief aan zijnen vriend uitdrukt en deze zich daarnaar gedraagt, zonder ze op eene waanwijze manier te bedillen, alzoo verklaart de Almachtige ons Zijnen wil in de Schrift; alzoo maakten de apostelen hunne begeerten aan de eerste Christenen bekend, terwijl deze er eenen leefregel van maakten, zich houdende aan den duidelijk uitgedrukten zin hunner woorden: *De getuigenis des Heeren is gewis, den slechten wijsheid geven* (Psalm XIX : 8). *De opening Uwer woorden geeft licht, de slechten verstandig makende* (Psalm CXIX : 130). Wij worden vermaand, om als nieuwgeboren kinderkens zeer begeerig te zijn naar de redelijke onvervalschte melk, opdat wij door dezelve mogen opwassen (1 Pet. II : 2). Het pasgeboren kind is alleen tevreden te stellen met de moedermelk; en alzoo worden wij vermaand, om alleen te verlangen naar de zuivere en onomstootelijke waarheden des Bijbels.

Bacon heeft eens gezegd, dat, evenals de wijn, die uit de druiven voortkomt, wanneer men begint ze te persen, zoeter en beter is dan die, welken men uit het drabbige grondsap trekt, daar deze wijn den bitteren smaak der pitten behoudt, — evenzoo de Schriftwaarheden zuiverder en voedender zijn, wanneer men de Schrift in eenvoudigheid bepeinst, dan wanneer men ze tot zekere stelsels of tot een geordend geheel tracht te wringen.

F. *Dat gehoorzaam volgen de vrucht des Bijbel-onderzoeks zij*. Laat ons den Bijbel lezen met betrekking tot ons dagelijksch leven; herinneren wij ons hetgeen David zegt: *Ik heb Uwe rede in mijn hart verborgen, opdat ik tegen U niet zondigen zou* (Psalm CXIX : 11); alsmede hetgeen de Heer spreekt: *Zoo iemand wil deszelfs wil doen, die zal van deze leer bekennen of zij uit God is* (Joh. VII : 17). De groote waarheden in de Heilige Schrift, zooals daar zijn: de verdorvenheid en het oordeel des menschen, de zaligheid uit genade door het geloof en de wedergeboorte door den Heiligen Geest, zullen recht helder en klaar worden bij inachtneming van genoemde regelen.

(Slot volgt.)

VOOR JONGELIEDEN.

Lieve jonge broeders en zusters in Christus!

Uit de verschillende onderwerpen, waarover ik u zou willen schrijven, en die mij voor den aandacht zijn ge-

komen, ben ik eindelijk geslaagd een keuze te doen, en zoo hebt ge (ook door een weinig vermoedheid bij mij) eenigen tijd rust van mijn schrijven gehad. Onlangs klopte ik bij u aan om een onderwerp en vroeg u mij de een of andere vraag voor te leggen, maar het zij door schuchterheid aan uw zijde, of misschien dat ge het te druk hebt gehad, ge bleef in gebreke en zoo rest mij niets anders dan zelf maar het onderwerp te kiezen.

Ik stel mij voor dat de jonge lieden mij zullen begripen als ik met u dit onderwerp behandel en ik denk ook voor de ouderen is er wel iets in te leeren.

Laat mij echter hoofdzakelijk tot u jongeren spreken.

Hebt ge wel eens persoonlijk een brief ontvangen, ik bedoel een brief, die uitsluitend aan uw adres gericht was? Hoe blijde waart ge, niet waar, met dien eersten brief, misschien van uw vader of moeder, of mogelijk van uwe grootere zuster? Hoe belangrijk kwam uw persoonje u voor, voornamelijk als die brief u per post was gezonden met het adres aan Jongen Heer of Jonge Juffrouw, met uw eigen naam.

Waarop was nu deze brief geschreven; laat mij eens raden! Op steen? Neen! Op een schaapsvel of perkament? Neen! Op een stuk hout? Neen!! Wel dan zeker op een lap of zoo iets? Neen!! Ah, nu is uw antwoord dom; nu heb ik u gesnapt, want ik ben zoo goed als zeker, dat uw brief geschreven was op lompen; want ziet ge, bijna al het papier wordt gemaakt van linnen en katoenen lompen.

In Abrahams tijd en zelfs daarvoor schreef men in de meeste gevallen op steen of op Papyrus. Om op steen te schrijven werd de klei gebruikt als zij nog zacht was en daarop met een metalen stift de letter ingegriffeld; daarna werd deze klei aan de hitte der zon blootgesteld en alzoo gedroogd. De Papyrus was, zooals ge waarschijnlijk weet, een plant, die aan de oevers der rivieren groeide en wel in hoofdzaak aan den oever van den Nijl. Het Hebreuwsche woord »Gomen« vertaald door het woord biez, doelt op deze plant, de Papyrus en komt in deze beteekenis viermaal in den Bijbel voor en wel in: Exod. 2 : 3 — Job 8 : 11 — Jesaja 18 : 2 en Jesaja 35 : 7.

Bij het nazien van de eerste tekst zult ge zien, dat de kleine Mozes in zulk een kistje van biez (of papyrus) gelegd werd en later gebruikten Agypteniers deze plant om booten te maken. Hierop wordt gezinspeeld in Jesaja 18 : 2.

Het woord papier, zooals dit bij u en op het vaste land van Europa genoemd wordt en bij ons in Engeland »paper« heet, is afgeleid van Papyrus, omdat in den loop der tijden bijna alles geschreven werd op een stof uit de Papyrus vervaardigd: men sneed de biez in platte repen, legde deze zorgvuldig naast en tegen elkander en bestreek deze dan met een soort van lijmlaag — waarop men dan schreef.

In latere tijden stierf de Papyrus als plant zoo goed als uit, juist zooals God heeft gezegd in Jesaja 19 : 7: »Uw Arothe (Hebr.) (papiergewas) zal verdrogen, het zal

weggestooten worden en niet meer zijn. Na de 7de eeuw (omtrent den tijd, dat de Arabieren in Egypte invielen en het land overwonnen) verdween de Papyrus, en nu is het als het ware geheel onbekend geworden. Geen waterplanten of biezen groeien meer aan den oever van dezen Nijl. God heeft dit voorspeld door den mond van zijn dienstknecht Jesaja, en het is alzoo geschied.

Toen nu de Papyrus ophield te bestaan werd iets anders daarvoor in de plaats gesteld en gedurende eeuwen gebruikt. Uit dierenvellen, voornamelijk van schapen en geiten, werd het perkament bereid. Dit perkament was een goed bruikbaar materiaal, niet zoo dik en zwaar als de klei en ook duurzamer dan Papyrus. Het was echter veel kostbaarder. Wat zegt nu de Bijbel omtrent perkament? Toen de dappere oude zendeling en Christenstrijder, de apostel Paulus, in de koude gevangenis te Rome was opgesloten (niet in het gehuurde huis in Hand. 28:30) schreef hij aan Timotheus, zijn beminden zoon in het geloof en zeide: »Breng den reismantel mede, dien ik te Troas bij Carpus gelaten heb, als gij komt, en de boeken, inzonderheid de perkamenten«. De winter was in aantocht, en het oude afgewerkte lichaam van den grooten en zwakken discipel heeft dit warme kleedingstuk noodig, maar tegelijk dringt hij aan op het medebrengen van de boeken en inzonderheid de perkamenten. Wat waren deze perkamenten? Ongetwijfeld de rollen dierenvellen, waarop eenige geschriften van het Oude Testament geschreven waren of ook misschien ook eenige van zijn eigen door Gods geest geïnspireerde brieven, allen zaken, die hij noodig had en waar hij voor alle dingen om verzoekt. Lieve jonge vrienden, als gij in de gevangenis waart of in ballingschap, zou dan ook voor u Gods woord uw grootste en eenigste troost zijn? Is dit zoo nu in tijden van moeilijkheden of ziekte? Laat dit woord voor u zijn uw raadsman, als uw leven aangenaam en helder is, dan zal het u ook niet begeven, evenmin als het dit dien grooten gevangene en duizenden van anderen deed, die evenals hij, Gods woord in hun binnenste bewaarden, opdat zij niet zouden zondigen tegen Hem.

Ik moet hier eindigen, want de redactie van »de Christen« slaapt niet en zij heeft nog heel wat andere zaken voor haar blad.

Het doet mij genoegen nu den uitslag te kunnen mededeelen van de jongste proef-mededingers.

De prijswinner is *J. Doornkamp* te Groningen, die ik als prijs f 3 heb opgezonden, de andere mededingers waren *W. Zwolsman* te Workum en *D. ter Braak* te Hengeloo; aan de beide laatsten zond ik een geillustreerd Engelsch Testament.

Op de vragen en ook wat België betreft, kom ik later terug.

Op mijn zeven vragen ontving ik een zeer voldoende antwoord van Mejuffr. J. de V. (Workum) en alles geschreven op een briefkaart. Ik verwonder mij er over, dat niemand anders heeft geantwoord. Zijn de vragen soms te moeilijk, is een briefkaart te klein of is de port

een geldelijke moeilijkheid?

Welnu, het is niet zoo erg, zoolang ik maar mag gelooven, dat ge den Bijbel leest en bestudeert met mij of buiten mij om. Soms denkt ik wel eens: zou de post ook enkele briefkaarten verstommelen?

Ik hoop, dat allen, die vragen beantwoord hebben, ook geregeld de briefkaarten van mij ontvangen.

Nu, ik zal mijn *zeven* vragen nog niet beantwoorden in dit schrijven, maar u nog een weinig geduld hebben, terwijl ik nog enkele vragen hier bij voeg.

1. Waarop schreef God de Wet? Waar wordt dat vermeld in den Bijbel?

2. Waarop heeft God gezegd, dat Hij zijn nieuw verbond zou schrijven? Waar is dat vermeld in den Bijbel (Hebreëen)?

3. Waar worden de geloovigen brieven genoemd in den Bijbel (Corinthe)?

4. Hoeveel brieven zijn voor ons bewaard gebleven van den Apostel Paulus?

5. Heeft hij ze alle met zijn eigen hand geschreven?

Uw toegenegen vriend in Christus Jezus:

T. H. ENGALL, Londen.

BERICHTEN.

Gemeente te 's Gravenhage. Lokaal: Van Dijkstraat 115/12. Prediking op Zondag 22 Sept. 11. V., 's morgens ten 10 ure en 's avonds ten 6 ure, door br. G. de Wilde, Voorganger der Gemeente te Sneek.

Met verwijzing naar het uit Leeuwarden geschrevene, mag met voldoening en dank aan God de vooruitgang van den arbeid, die God ons, Baptisten, in ons Vaderland opgedragen heeft, geconstateerd worden. Moge de poging der broederen gezegend en de belangstelling in hun arbeid in al onze Gemeenten gezien worden, door aanbidding van eenigen steun.

RED.

In no. 1060 van ons blad hebben onze lezers de aankondiging gezien van de voorgenomen samenkomsten te Haarlem, D. V., in de week van 22—28 Sept. e.k.

Zij er veel gebed in onze Gemeenten voor die verschillende conferenties.

RED.

EEN EN ANDER.

*. Evan Roberts. Van tijd tot tijd wordt wel gevraagd: waar is, en hoe is het met den leider der groote opwekking in Wales van voor een paar jaar, den zoo veel genoemden broeder Evan Roberts? Naar dat uit Engeland aan »De Evangelist« bericht wordt, bevindt hij zich nog steeds bij zijn weldoeners Mr. en Mrs. Penn—Lewis te Leister. Een Arts, die hem nog voor korten tijd onderzocht, raadde hem ernstig aan, zich

voorloopig nog van iedere openbare, inspannende bezigheid te onthouden, en hieraan denkt hij zich te houden. Hij erkent er de hand Gods in, dat hij zoo op zij gezet is, en is overtuigd, dat de menschen het buitengewone van de opwekking aan zijn persoon zoeken toe te schrijven, en zoo zou door zijn persoonlijk optreden en zijn directen invloed, het Woord Gods niet bevorderd, maar verhinderd worden. Hij verzoekt nog allen Christenen, niet het wonderbare en ongewone in het geestelijk leven zelf te zoeken, maar eenvoudig, rein geloofsleven met Christus in God tot het middenpunt te stellen.

Uit de Gemeenten.

Eenige oplettendheid s.v.p.

LEEWARDEN. Het is er! Een lokaal waarnaar zoolang is uitgezien, en waaraan zoo'n dringende behoefte bestaat. Evenals iemand, die jarenlang commensaal is geweest, verlangt naar het oogenblik, dat hij zijn eigen woning kan betrekken, zoo ook verlangen wij naar het oogenblik dat wij ons eens vrij kunnen bewegen. Het traploopen is nu voorloopig gedaan, de kamers krijgen nu rust, het heen en weer sjouwen behoeft niet meer, want wij krijgen nu een vaste vergaderplaats. Hoewel de huurprijs nog al bezwarend is, toch hopen wij met eenigen goeden wil en eendrachtiglijk samenwerken dat spook te verdrijven. Wij gelooven, dat de Heer zelf ons ruimte heeft gemaakt, en vertrouwen dan ook, dat de bezwaren ons niet zullen bezwaren.

Maar! nu is het lokaal er wel en ook zijn er bereidwillige handen om alles voor elkaar te brengen, maar... meublement enz. enz. is er niet, en de Leeuwarders zijn zoo, dat, wanneer wij ze niet netjes kunnen ontvangen, ze liever weg blijven, vooral daar de gelegenheden zoovele zijn.

Door zuinig beheer, extra bijdragen en eenige giften hebben wij zelf reeds een spaarpotje, maar lang niet voldoende om het aller-noodzakelijkste aan te schaffen, laat staan ons eenige weelde te veroorloven. Wellicht zijn er wel eenige broeders en zusters bereid om te helpen, het ontbrekende aan te vullen. Veel hebben wij niet nodig, maar hoe meer wij ontvangen, hoe beter wij onze zaken kunnen inrichten.

Dat er een volk van gebeden omhoog moge gaan om 's Heeren onmisbaren zegen over ons in te roepen en een regen van stoffelijke bewijzen van belangstelling op ons moge nederdalen.

Namens de brs. en zrs. alhier:

F. J. DE VRIES, Schoolstraat, Leeuwarden, ouderl.

H. v. D. HEIDE, Schoolstraat, Schrans bij Leeuwarden, Secr.

M. POSTHUMUS, Heer Joostraatje, penn.

De Bijbel der Laplanders.

De Laplanders hebben den Bijbel in hun eigen taal, en de geschiedenis dier overzetting is zeer eigenaardig en opmerkelijk. Omstreeks 45 jaar geleden hadden er een reeks godsdienstopstanden plaats in een aantal dorpen van Lapland, en onder de opstandelingen bevond zich ook zekere Lars Haetta. Gedurende de opstanden hadden er verscheidene moorden en doodslagen plaats, en Lars en eenige anderen zijner strijdmakkers werden onder beschuldiging van moord in hechtenis genomen.

Zij werden schuldig bevonden, en verscheidene hunner werden opgehangen; maar met het oog op zijn jeugdigen leeftijd werd Haetta veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf. Uit medelijden met zijn toestand, vergunden zijne bewakers en de kapelaan der gevangenis hem zoo veel vrijheden, als veilig konden toegestaan worden aan een tot levenslange opsluiting veroordeeld gevangene.

Toen zij zagen dat hij hun daarvoor door zijn goed gedrag poogde te beloonen, gaven zij zich bijzondere moeite om hem lezen en schrijven te leeren. Lars begon belang te stellen in den Bijbel, kreeg dagelijks meer en meer lust in de lezing der Heilige Schrift, en vormde ten slotte het stoutmoedige plan om haar in de taal van zijn geboorteland over te zetten. Gedurende vele, zeer vele moeitevolle jaren werd de arbeid voortgezet, want Lars was geen groot geleerde, en de taal der Laplanders is, zooals men gemakkelijk begrijpen kan, geen zoetvloeiend middel om in letterkundigen vorm zijne gedachten uit te drukken. Maar eindelijk was het werk afgevoerd; men had den Bijbel nu vertaald en gedrukt in de taal der Laplanders, en het overige gedeelte van Haetta's straf werd hem kwijtgescholden.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Men heeft den schat niet, al heeft men den akker, die hem heeft, indien men hem niet opgraaft en blijde tot zich neemt; men heeft de parel niet van groote waarde, indien men hare waarde miskent, en met paarlen van minder waarde of wel met valsche paarlen pronkt.

Veler eerezucht is door hunne ijdelheid bedrogen; voor sommigen is zich op den achtergrond te houden de weg tot eer en aanzien, voor anderen de ontsluiting met een geheimzinnigen nevel tegelijk een schild tegen de pijlen van den laster en een levenselixir voor hunne vermaardheid geweest.

Zedelijke voortreffelijkheid komt op velerlei wijs in Doen, maar dikwijls op nog uitnemender wijze in een Doen door Laten aan het licht op de uitnemendste daar, waar zij de eer van een schitterend Doen aan de stille zelfvoldoening van een onopgemerkt Laten ten offer brengt.

LIEFDEGAVEN.

Voor het Studiefonds.

Ontvangen van de Gemeente te Deventer f 30.10.

F. J. VAN MEERLOO, penningm.

6
Getrouwd:
HARMEN SPREEUWERS AZN.
en
PIETERTJE SPREEUWERS.
NIEUW WEERDINGE, 4 Sept. 1907.

Aan de Voorgangers,

die deel denken te nemen aan de CONFERENCE te HAARLEM, verzoek ik vriendelijk om mij opgave te doen van het ONDERWERP, dat ze wenschen te behandelen.

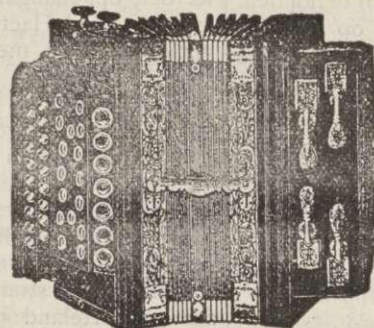
Als er broeders zijn, die misschien niet op de Conference komen, wil mij ook dat even laten weten, met het oog op logies als anderszins.

D. V. de volgende week een volledig program in »de Christen«, dus per omgaande moet ik ontvangen: opgave en bericht.

Tot ziens. Uw dw.:

B. ROELES, Unie-Secr.
ZUTPHEN, Sept. 1907.

34
NIEUW!

HEINRICH SUHR,

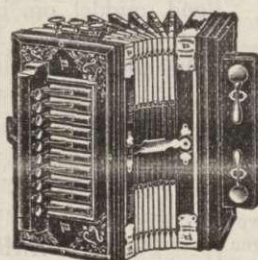
Slechts f5.50 tegen rembours.
Kunstenaars-Harmonika.

NIEUW!

19 toetsen, 4 stemlagen, elke rij 2-korig. Wezenlijk nieuw aan dit instrument is de wonderbare afwisseling in de muziek, welke door het verzetten der registers ontstaat. Men kan naar verkiezing afwisselend met een **clarinetten-** of een **fluitentoon** spelen. De balg is met twee dubbelbalgen; daardoor zeer uitrekbaar. Klaviatuur voorzien met vele klankringen. De harmonika is duurzaam en solied bewerkt en vindt daardoor een gretigen affrek.

Geïllustreerde Prijscouranten van alle soorten muziekinstrumenten worden op aanvraag gratis en franco toegezonden.

Groothandel in Muziekinstrumenten,
ARNHEM (B.)

Echte Hollandia Harmonica's.

Eenig adres voor Nederland van de bekende Hollandia's. 1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers, Crefelders, etc.

Vraag geïllustreerde Prijscourant gratis bij

JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

90 ct. Franco. Klooster-Pakket.

1e. Maria Monk. De zwarte Non. Een boeiend verhaal van haar lijden en ontmaskering; van de zedeloosheid, uitspatting en misdaden van het kloosterleven, wier ooggetuige en slachtoffer zij gedurende haar verblijf als non in het klooster te Montreal in de jaren 1829—1836 geweest is. Met authentieke stukken en het portret der schrijfster.—

2e. Een tweede Maria Monk. Over de verborgenheden van het zwarte Nonnenklooster te Montreal. Aangrijpende, schandelijke en gruwelijke tafereelen uit het dagboek eener uit dat klooster gevluchte Non, die zich gedurende 5 jaren voor dat Maria Monk zich daar ophield, in genoemd klooster bevond. Met portret op den omslag. Vele malen was herdruk van deze boeken noodzakelijk. Wel een bewijs, dat ze veel worden gevraagd. En nog is de vraag naar deze werken zeer sterk. Wij twijfelen dan ook geen oogenblik, nu deze werken tegen vermindering van prijs worden aangeboden, dat vele lezers van »De Christen« dit pakket zullen bestellen.—

Wij geven er nog extra en gratis bij Het boek Voor Pasgehuwden en Jonge Ouders. Dit boek geeft in 13 hoofdstukken zeer veel goeds. Aanbevolen door vele Christelijke bladen.

Natuurlijk is dit pakket geen pakket voor kinderen, doch voor jonge en oudgehuwden en voor hen, die zich in 't huwelijk wenschen te begeven, zijn deze werkjes beslist nuttig.—

Wij geven ten slotte de eerste 100 bestellers ook nog een tiental interessante mooie ansichten, die 50 ct. hebben gekost. Onze oplage is niet over groot. Derhalve die dit »Kloosterpakket« wil hebben is verplicht spoedig te bestellen.

Zending franco na ontvangst van postwissel ad 90 cts. of (zoo men dat liever wil) 19 postzegels à 5 ct. per brief, waarbij staat: „Klooster-Pakket.“

Firma C. DE BOER Sz.,
Pakket-Handel, SNEEK.

ORGANOLA.

Met 1 vinger kan iedereen terstond 4-stemmig spelen.

Geschikt voor elk Orgel.

Met 18 accoorden . . . f 15.—
„ 24 „ . . . - 20.—
„ 24 „ verstelbaar - 25.—

Vraagt prospectus.

Joh. de Heer, Rotterdam.

BLADVULLING.

Zoo menig woord ontvlood den mond,

Dat nooit terug kon keeren,

't Heeft smarten doen vermeeren,

En onbewust, soms diep gewond;

O Heer, laat toch mijn lippen

Nooit zulk een woord ontglippen.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

WAT BETER IS.

Wat beter is, wat beter is, wat beter is dan 't leven,
Dat is de hoop der heerlijkheid, die God ons heeft gegeven,
Dat is de hooge levensvreugd, de blijde stervensmoed
Van 't hart dat zegt: Gij zijt mijn rots, mijn deel, mijn eeuwig goed.

Wat verder brengt, wat verder brengt, wat verder brengt dan 't weten,
Dat is de liefde, die mij God doet Abba, Vader heeten;
De liefde, daar ik Hem door ken, Wien geen verstand verstaat,
Maar die Zich woning maakt in 't hart, dat voor Hem opengaat.

Wat wissel baat, wat wissel baat, wat wissel baat dan 't klagen,
Dat is de lijdzaamheid, die 't kruis den Heiland na doet dragen,
Dat is het roemen in een heil, dat boven 't leed verheft;
Dat is het kussen van de roe, die zegent waar ze treft.

Wat sterker is, wat sterker is, veel sterker dan de zonde,
Dat is de drang, de liefdedrang van Jezus bloed en wonde;
Die daaraan denkt, die daarvoor dankt, die daar zijn moed uit schept,
Strijdt en verwint, en grijpt de krans, die afvalt noch verlept.
N. BEETS.

De Oogsttijd.

„Slaat de sikkel aan, want de oogst is rijp
geworden.“ (Joël 3: 13.)

„Al de dagen der aarde zullen zaaiing en oogst, koude en hitte, zomer en winter en dag en nacht niet ophouden.“ Deze goddelijke verordening is sedert Noachs tijd van kracht geweest en zal ook blijven bestaan zolang deze aarde bestaat.

Snel volgen de verschillende jaargetijden elkander op. Nauwelijks zijn er eenige weken verstreken sedert de landman het zaad aan de aarde toevertrouwde, of de oogsttijd is reeds weer nabij.

Het golvend graan — stille getuigen van de goedheid en liefde Gods — roept den landman toe: „Slaat de sikkel aan, want de oogsttijd is gekomen.“

Menig een heeft thans reeds aan deze oproeping gevolg gegeven. De scherpe sikkel doorsneed het rijpend graan, en de schoven werden opgebonden en prijken in rijen naast elkander.

De godvreezende landman zal bij 't aanschouwen van dat vriendelijk tooneel onwillekeurig met den Psalmist als volgt hebben ingestemd:

De velden zijn bedekt met kudde;

De dalen zijn bekleed

Met halmen, die van zwaarte schudden,

En loonen 's landmans zweet.

Zij juichen, elk op zijne wijze;

Uw eer klimt uit het stof;

Zij zingen, Uwen naam ten prijze,

Uw goedheid en Uw lof.

Waar de profeet in bovenstaande woorden spreekt van een oogsttijd, daar heeft dat echter niet in de eerste plaats betrekking op de jaarlijksch weerkerende oogst, maar veel meer op die groote menschenoogst, een oogt, die steeds in vollen gang is en eerst aan 't einde dezer bedeeeling op zal houden.

Laten we u thans enkele gewichtige waarheden, die in dezen oogsttijd onze ziel bewegen, noemen en ietwat nader omschrijven:

1. Deze oogsttijd komt voor een ieder onzer zonder ons toedoen, vroeg of laat, al naar dat de Heer des Oogstes, zonnenschijn en regen, licht en warmte schenkt.

Het koren wordt niet overal tegelijkertijd afgesneden. De landman oordeelt naar de rijpheid van het koren en geeft daarna zijne bevelen. Zoo ook in de groote wereldoogst.

Wij staan gelijk de halmen hier op deze wereldakker. Wij rijpen, ten goede of ten kwade — al naar den aard van ons bestaan — totdat ook voor ons de oogsttijd is aangebroken.

De Hemelsche landman weet, wanneer wij rijp zijn, d. w. z. wanneer het werk of de taak des eenen is volbracht en de maat der boosheid des anderen vol is geworden. Voor dat wij 't wellicht vermoeden geeft hij aan den engel des doods 't bevel: „Slaat de sikkel aan,” want deze of gene broeder of zuster, of dien man of vrouw, jongeling of jongedochter is rijp geworden.

2. Als deze oogsttijd komt is de tijd der ontwikkeling en des wasdoms voorbij.

Zoo de halm is, wanneer hij afgesneden wordt, zoo blijft hij ook. Is de korrel zwaar en de aar gevuld, dan zal dat ook zoo blijven, is zij echter licht en klein, dan is 't ook voor elke verandering te laat.

Desgelijks ook met ons: wat wij in den oogsttijd zijn, dat blijven wij. Elke verandering, aanvulling of verbetering is dan onmogelijk.

Nu is het nog onze levenszomer (of voor menig een misschien ook reeds herfst) nu is ontwikkeling of wasdom nog mogelijk; na den oogsttijd is het voor eeuwig te laat.

3. De sikkel wordt eerst dan aangeslagen, wanneer het in te oogsten koren volkomen rijp is.

Daar is misschien iemand, die onder den druk der omstandigheden met Elia zucht: „Het is genoeg, Heere, neem nu mijne ziel van mij.” Broeder, zuster, zijt gij rijp voor den oogst, dan zal uw hemelsche Vader niet meer talmen. Ter rechter tijd zal Hij Zijn bode met den scherpen sikkel ook tot u zenden. Al hetgeen u nu treft moet daartoe dienen, u rijp te maken voor den hemel.

Daar is wellicht iemand anders, die treurt over het verlies van dierbare betrekkingen. Vader, moeder, broeder, zuster, zoon of dochter, man of vrouw, is gelijk een rijpe halm afgesneden en in den Hemelschen voorraadschuur binnengebracht. Gij weent en zijt bedroefd. Angstig maar tevergeefs vraagt ge: Waarom, o Heere? Hebt ge werkelijk redenen daartoe? Zoudt ge denken, dat de Heer zich heeft vergist? God kent Zijn tijd. En hebt gij vergeten, dat het koren, hetwelk geoogst en in de schuur is gebracht, daar het veiligste is? Geen hitte des daags, geen koude des nachts, geen teisterende stormen, geen onweersvlagen, aan niets van dat alles is het dan meer blootgesteld. Daarom, o ziel, wees tevreden, wees dankbaar, wees verblijd, de Heer des Oogstes kent uw en der uwen tijd.

4. De oogsttijd is de tijd der openbaring.

Eerst dan blijkt het van welke qualiteit het koren is. De langste halm heeft niet altijd het beste koren en de grootste aar niet altijd de meeste en zwaarste korrels. Schijn bedriegt hier nog wel eens. Veel stroo, zoo heet het dan, maar weinig zaad. Op het z.g.n. „vrouwenzand” nabij Stavoren vindt ge lange halmen met dito aren, maar te vergeefs zoekt ge naar een enkele korrel graan. Veel overeenkomst hebben deze

halmen met het onkruid in de welbekende gelijkenis. Voor 't uitwendige is 't haast niet van het ware koren te onderscheiden. 't Zijn de z.g.n. hypocrieten, naam- of vormchristenen.

De oogsttijd genaakt. Dan wordt het onkruid als onkruid openbaar. Hoe zal 't met u en met mij zijn? Zal het dan heeten: „Gij zijt gewogen en te licht bevonden?” Of zullen wij als rijpe, volle schoven geschikt zijn voor des Konings schatkamer? Dat het van niemand gezegd behoeft te worden: „Veel stroo, maar geen zaad” en dus onkruid.

5. De oogsttijd is ten slotte dan ook de tijd der algeheele afscheiding. Een ieder komt dan op de voor hem of haar passende plaats. Het onkruid wordt te zamen gebonden en in het vuur geworpen, het rijpe koren daarentegen in de hemelsche voorraadschuren opgeborgen.

„Hij, die het kwaad bemint,

Is als het kaf, dat wegstuift voor den wind.”

In den tijd des oogstes zal de Heer tot Zijne maaiers zeggen: „Slaat de sikkel aan en vergadert eerst dat onkruid en bindt het in busselen om hetzelve te verbranden; maar brengt de tarwe te zamen in mijne schuur.”

Tot den een zal dan gezegd worden: „Komt gij gezegenden mijns Vaders, beërft het Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld.” Tot een ander zal het heeten: „Gaaf weg van mij, gij vervloekten, in het eeuwig vuur, hetwelk den duivel en zijne engelen bereid is.”

Weldra klinkt wellicht in betrekking tot u of tot mij het goddelijk bevel: „Slaat de sikkel aan.” Dat wij allen dan als volle korenaren in 's Heeren schuur vergaderd mogen worden.

G.

B. P.

Jehu in Israël. Athalia en Joas in Juda.

Zondag 22 Sept. (2 Kon. 9—12; 2 Kron. 18—24.)

Thans moeten wij met onze gedachten weer een Methusalems leeftijd terug en van uit Rome, waar wij den Apostel Paulus lieten, naar 't land Israëls, dat toen in twee rijken verdeeld was, n.l. het rijk van Juda en 't rijk der 10 stammen. Over het eerste regeerde Ahazia, de zoon van Joram en Athalia, dochter van den goddeloozen Achab en Izébel, wier zoon Joram toen nog over 't rijk der 10 stammen regeerde.

Dit laatste Koningshuis was echter zijn ondergang nabij en de oordeelen, die Elia daarover uitsprak, bij

den moord van Naboth den Jizreëliet, stonden vervuld te worden. Juist was Ahazia naar Jizreël gekomen om zijn oom, die in den gemeenschappelijke strijd tegen de Syriërs bij Ramoth gewond was, te bezoeken, toen de profeet Eliza volgens goddelijke opdracht (1 Kon. 19:16) één der profeten zonen met een oliekruid henen zond om den legerhoofdman Jehu te zalven tot Koning over Israël.

Op dezen voortvarenden man ruste nu de taak om het oordeel Gods aan Achabs huis te voltrekken, waarmee hij dan ook geenszins talmde, want niet zoodra heeft hij 't aan de overige krijgslieden medegedeeld, die hem gereedelijk tot Koning uitriepen, of hij trekt van Ramoth op naar Jizreël, waar de uitziende wacht alras zijne nadering opmerkt en vermeldt. Als echter op Jorams bevel de eene ruiter na den ander de komenden tegemoet gezonden werd met de boodschap: »Is het vrede?«, maar niet wederkeert, laat Joram, die nog niets kwaads vermoedt, aanspannen en rijdt zelf met Ahazia Jehu tegemoet en vraagt: »Is het ook vrede Jehu?« »Wat vrede, zoolang de hoererijen uwer moeder Izebels en hare tooverijen zoovele zijn?« luidde Jehu's weder-vraag, die Joram tot helderheid van de zaak deed komen, zoodat hij de vlucht nam, maar een pijl van Jehu doorboorde hem 't hart, en zijn lijk werd geworpen op 't stuk land van Naboth, waartoe men juist genaderd was. Ahazia, de Koning van Juda, werd eveneens in zijnen wagen gedood, maar door zijne knechten naar Jeruzalem gevoerd en aldaar begraven.

Intusschen rende Jehu voort naar 't Koninklijk paleis te Jizreël, waar de ijdele Izebel, zelfs in 't aangezicht des doods onverschillig en trotsch, van uit 't venster hem toeriep: »Is 't wel o Zimri, doodslager van zijnen Heer!« zeker om hem te herinneren aan de kortstondige regeering van dien Koningsmoorder (1 Kon. 9:9—18), maar op bevel van Jehu stootten een paar kamerlingen haar van boven neder en zij werd onder de hoeven der paarden vertreden. Kort daarna liet Jehu naar haar zien en vond men niets dan 't bekkeneel, de voeten en de palmen harer handen; het Woord des Heeren: »De honden zullen Izebel eten,« was letterlijk vervuld geworden.

Hierbij bleef 't echter niet. Zeventig zonen van Achab werden in de sterke vesting Samaria bij de rijksgrooten opgevoed en Jehu, dezen niet kunnende overrompelen, schreef brieven aan die voedsterheeren, dat zij maar de beste van allen op den troon moesten zetten, om dien te verdedigen. Zij hadden evenwel niet den moed daartoe, maar toonden zich vervolgens wel bereid om al die zeventig prinszen om te brengen en hunne hoofden naar Jizreël, tot Jehu te brengen.

Vervolgens spoedt hij zich naar Samaria, doodt op den weg nog 42 broeders van Ahazia, die van Jeruzalem kwamen, richt een bloedbad aan onder degenen, die te Samaria van Achabs huis overig waren en doet zich dan voor, alsof hij Baäl een groot offerfeest wil bereiden, waartoe hij alle Baälpriesters uitnoodigde, die als vogels in 't net vlogen en allen omgebracht werden, waarna

de tempel Baäls werd vernield en tot een plaats der onreinheid en verachting werd gemaakt.

Was alzoo de aanvang van Jehu's regeering een oordeel over de zonden Achabs en beslist tegen den Baäldienst, toch brak hij niet met den kalverendienst Jerobeams, en bereidde alzoo den val van zijn eigen huis.

In het Rijk van Juda kwam inmiddels de goddelooze Athalia aan de regeering, doordat zij al 't Koninklijke zaad ombracht op den kleinen Joas na, die door zijne tante Jozeba, de vrouw van den Hoogepriester Jojada, ontvoerd en in den Tempel heimelijk bewaard en opgevoed werd, totdat hij zeven jaren oud was, als wanneer Jojada, alles voorbereid hebbende, met de oversten en trawanten dezen wettigen erfgenaam van Davids troon in den Tempel tot Koning deed uitroepen, bij welke gelegenheid Athalia gedood werd, waarover 't gansche volk zich verblijdde. De regeering van Joas, die 40 jaren te Jeruzalem Koning was, was dan ook gezegend, zoolang de Hoogepriester leefde, maar na diens dood kwam hij onder verderfelijken invloed en ontaardde zoodanig, dat hij zelfs bevel gaf om den waarschuwendenden profeet Zecharja (zoon van Jojada) te steenigen.

De laatste woorden van den profeet: »De Heere zal 't zien en zoeken,« werden aan Joas vervuld, want niet alleen werd hij met vreeselijke krankheid bezocht, maar ook door zijne eigene knechten vermoord, en vervolgens niet waardig gekeurd om in de Koninklijke graven een rustplaats te vinden.

a. »Het kwaad loont zijn meester.« Dat zien wij in 't treurig einde van 't verdorven Achabshuis, waartoe zeker niet weinig heeft bijgedragen het huwelijk met de heidensche Izebel, die Achab tot veel kwaad verleide.

De booze dus niet dienen en ons vooral wachten voor den eersten stap op den weg des kwaads, doet ons het vreeselijk oordeel ontkomen, waarin anders niet zelden onze nakomelingen moeten deelen.

b. Wat zijn 't voor vrienden, aan wien de zonen des Konings zijn toevertrouwd? Om den nieuwen Koning te behagen, onthoofden zij ze allen. Zoo weinig valt er gewoonlijk op de vriendschap der wereld te rekenen, en de vriendschap des Heeren Jezus te zoeken moet dus maar onze leuze zijn.

c. Jehu's ijver in 't uitvoeren van de oordeelen Gods is bewonderenswaardig, maar tevens ontzettend. De tijd, waarin hij leefde, rechtvaardigt zijn optreden, dat zeker onder 't Evangelie geen navolging verdient. Onze Koning Jezus althans kwam niet om de menschzielen te verderven, maar om te behouden, hoewel Hij ijverde voor de eer Zijns Vaders (Tempelreiniging).

d. Ware Jehu nu ook maar streng voor zichzelf geweest. Treurig is 't, het oordeel over anderen uit te voeren en zichzelf door afwijking weer een oordeel op den hals te halen.

e. Blijkt Gods getrouwheid in 't vervullen Zijner bedreigingen aan 't huis van Achab, evenzeer blijkt zij in 't nakomen Zijner beloften aan den huize Davids,

waar Joas aan de moordende handen van Athalia komt en door den godvreezenden Jojada wordt opgevoed, om Koning te zijn te Jeruzalem.

f. Opvoeding in den Tempel en Hoogepriesterlijke leiding vernieuwen 't hart der menschen niet, want Joas is ondankbaar genoeg om den zoon zijns vaderlijken weldoeners te laten steenigen.

Ons hart vernieuwen kan en wil de ware Hoogepriester Jezus, die ook eeuwig onze trouwe Herder en Leidsman wil zijn.

N. P.

K. K.

Het lezen der Heilige Schrift.

(Slot.)

V. OVER DE WIJZE EN ORDE, DIE BIJ HET BIJBELLEZEN IN HET OOG MOET GEHOUDEN WORDEN.

A. *Men moet trachten zich te gewennen aan eene geregelde en vaste orde bij het lezen der Heilige Schriften.* De lieden uit Beréa worden geprezen, omdat zij dagelijks de Schriften onderzochten (Hand. XVII: 11). Ik raad daarom ieder op het zeerste aan, elken dag een zeker gedeelte des Bijbels te lezen, al zouden het slechts 2 of 3 verzen zijn. De meeste menschen hebben tijd genoeg om meer te lezen, en zoo dit het geval is, zal het zeker niet kwaad zijn des morgens het Nieuwe en des avonds het Oude Testament te lezen, of omgekeerd, of bij afwisseling. De Bijbel biedt aan al zijne onderzoekers elken dag op het minst iets aan, hetwelk zij van te voren niet geweten of niet ontdekt hadden. Vooral moeten wij niet meenen alles gedaan te hebben, wanneer wij hem gelezen hebben, als elk ander boek, wij moeten telkens weder van nieuws af aan beginnen en al wat wij lezen met zorg overdenken; dit zal ons en genoeg en voordeel verschaffen. Hiertoe moeten wij onophoudelijk onze natuurlijke geneigdheid des harten verloochenen; maar laat ons volhouden en wij zullen ons overvloediglijk beloond zien. Vergeten wij vooral niet dat onze geestelijke toestand er zeer mede gemoeid is. Wij zullen bij deze nauwgezette en geregelde Bijbel-lezing veel meer kennis, stichting en opbouw vinden, dan wanneer wij van tijd tot tijd, als in der haast, zonder geregeld plan of alleen verspreide gedeelten der Schrift lezen, al naarmate dit met onze grillige natuur overeenkomt.

B. *Het is van groot belang een boek geheel uitgelezen te hebben, alvorens aan een ander te beginnen, alsmede den Bijbel in zijn geheel te lezen.*

Bv. Men zal des morgens Mattheüs lezen: lees dit uit alvorens aan Marcus te beginnen; of men zal des avonds Genesis lezen; laat men dit boek geheel uitlezen, voor dat men met Exodus een aanvang maakt. Op deze wijze verkrijgt men een oog in het verband,

hetwelk er tusschen de verschillende gedeelten des Bijbels bestaat. Ofschoon men zonder twijfel meer tijd zal behooren te wijden aan de boeken, welke bepaaldelijk *leerstellig* of ook *practisch* genoemd kunnen worden, zooals de Psalmen en het Nieuwe Testament, zoo moet men nochtans anderen daarom niet verwaarlozen of minder achten. Het eene boek toch verspreidt een helder licht over het andere en het lezende zal men een veel uitgebreider gezichtskring over de waarheid erlangen. Er is in den Bijkel melk voor de kinderen en vaste spijsen voor de volwassenen. Het is wellicht verkieslijk met de meest gemakkelijk verstaanbare boeken der heilige Schrift aan te vangen; maar het beste schijnt te zijn het geregelde lezen van het Oude en Nieuwe Testament te zamen van het begin tot aan het einde. Zij beginnen beide met geschiedkundige boeken; de leerstellige boeken, en de boeken welke allerhande voorschriften en vermaningen inhouden, volgen daarop, en beide Verbonden eindigen met profetiën, die ongetwijfeld dat gedeelte der Heilige Schrift beslaan, hetwelk het minst duidelijk is. Niet alleen verspreiden het Oude en het Nieuwe Testament veel licht over elkander, maar wanneer men ze te zamen vereenigt, gelijken zij op twee vuurhaarden, welke men naast elkander zet en die veel meer warmte en licht om zich henen verspreiden dan toen zij nog van elkander gescheiden waren. Maar daarom is het niet noodig een onveranderd plan te volgen, wanneer het doel, waartoe men leest gewijzigd is. Zekerlijk is de voorgestelde wijze de beste, wanneer het er om te doen is eene algemeene kennis van de Heilige Schrift te erlangen; maar wanneer het doel is voedsel uit de Schrift op te doen, dan moet men liever weinig te gelijk lezen, zonder zich terstond tot het volgende te begeven; maar eenige plaatsen kiezen uit die boeken, welke van het meest volstrekte belang geacht kunnen worden en deze alleen met het oog op het dagelijksche leven en tot stichting ernstig overdenken. Men moet er zooveel voedsel uit trachten te trekken als er in is, dit verzamelen in het hart, vurig verlangende het in beoefening te brengen, de hulp des Heiligen Geestes inroepende en de waarheden, die de Schrift ons openbaart, tot het voorwerp onzes gebeds makende.

C. *Men moet den Bijbel met zich zelve vergelijken.* De folio-uitgaven des Bijbels met gelijkluidende plaatsen zijn daartoe bijzonder dienstig. God de Heer die medelijden met onze onkunde heeft, geeft ons gebod op gebod en regel op regel, hier wat en daar wat (Jes. XXVIII: 10). Het geen op de eene plaats duister is, is op de andere plaats duidelijk. En daarom is datgene, wat sommigen herhalingen noemen, een belangrijk voordeel voor den geduldigen en bestendigen bijbellezer. Op deze wijze lezende, zal men de overeenkomst en de eenheid der Schrift klaarlijk opmerken. Men zal verwonderd en verblijd zijn over den diepen en volmaakten zin, over de treffende gevolgtrekkingen eener plaats, die men vroeger ter nauwernood opgemerkt had. En men zal tevens ondervinden dat deze wijze van doen zeer be-

vorderlijk is, om den wezenlijken inhoud des Bijbels diep in het geheugen te prenten.

D. *Men moet bij het onderzoek des Bijbels de eenheid of het geheele plan der Openbaring wel in het oog houden.*

Het is van groot belang steeds acht te geven op de strekking des Bijbels in het algemeen en eene meer duistere plaats niet zoodanig op te vatten of te verklaren dat zij in tegenspraak met eene duidelijke plaats komt. Bijvoorbeeld de plaatsen, die ons leeren dat, *waar de sonde meerder geworden is, daar ook de genade veel meer overvloedig geweest is* (Rom. V : 20) en dat *wij uit genade zijn zalig geworden* (Ef. II : 8) moeten niet worden verstaan alsof zij de zonden wettigden en veroorloofden, hetgeen de gansche strekking der Schrift zou tegenspreken, maar als de eigengerechtigheid veroordeelende, de genade Gods verheerlijkende en den weg der verzoening met Hem aanwijzende. Plaatsen, zoo als deze: *Zonder heiligmaking zal niemand den Heer zien* (Hebr. XII : 14); *vrees God en houd Zijne geboden; want dit betaamt aan alle menschen* (Pred. XII : P5), moeten niet worden opgevat als het stelsel der zaligheid door de werken begunstigende, maar als het karakter en de zaligheid des bekeerden zondaars uitdrukkende, *die geschapen is in Jezus Christus, tot goede werken* (Ef. II : 10). De heiligmaking maakt een deel der zaligheid uit, die Hij ons verworven heeft en is niet de bron, waaruit zij ontspringt. De spiegel der goddelijke waarheid heeft onderscheidene zijden. Elke zijde is noodig voor de onderscheidene klassen der menschen. Er zijn *goddeloozen, die de genade Gods veranderen in ontuchtigheid* (Judas : 4) en deze moeten bepaaldelijk gewezen worden op de volstrekke noodzakelijkheid der heiligmaking door den Heiligen Geest. Anderen bouwen op hunne eigene gerechtigheid; zij moeten vooral gewezen worden op de geestelijkheid en uitgestrektheid der Wet Gods, op 's menschen verderf, op de leer der zaligheid uit genade door het geloof in Jezus Christus, zonder de werken der Wet, en zij moeten er met ernst bij bepaald worden dat *Christus hun niet nut zal zijn*, indien zij door de Wet gerechtvaardigd willen worden. Men moet ook niet terstond meenen dat de eene plaats de andere tegensprekt, wanneer dit bij den eersten oogopslag zoo schijnen mocht. Neen; wij behooren er van overtuigd te zijn dat de Heilige Schrift onmogelijk met zich zelve in strijd zijn kan; maar laat ons kinderlijk eenvoudig den tijd en de gelegenheid afwachten, dat de Heer ons leeren zal in welk verband de eene plaats tot de andere staat. Wanneer wij op die wijze handelen, zullen wij spoedig ontwaren dat de Schriftwaarheden zich telkens helderder en heerlijker voor onzen geest voordoen en dat wij hoe langer hoe meer tot de *eenigheid des geloofs en der kennis van den Zoon Gods zullen komen*. (Ef. IV : 13).

E. *Men moet gebruik maken van de menschenlijke hulpmiddelen, die God onder ons bereik gesteld heeft.*

De ethiopische kamerling ontving met blijdschap het onderwijs van Filippus en leerde van hem hetgeen hij

te voren niet verstond (Hand. VIII). Dikwijls zal men ondervinden dat het niet onvoordeelig is met eenen vromen vriend te spreken over deze of gene duistere plaats. De Schriftkennis van andere christenen kan ons eene meer uitgebreide kennis doen erlangen van de goddelijke waarheden; maar altijd blijft het eene behoefte dat wij hetgeen men ons zegt met den Bijbel zelve vergelijken (Hand. XVII : 11). Ook is het nuttig de uitleggers te raadplegen, niet om hunne verklaringen slaafs te volgen, maar om ons tot hulp te verstrekken. Voor de eerste maal wordt in de Schrift van eene menschenlijke uitlegging melding gemaakt in Nehemia VIII : 9, waar van Ezra en zijne ambtgenooten gezegd wordt: *Zij lasen in het boek, in de Wet Gods, duidelijk; en den zin verklarende, zoo maakten zij, dat men het verstond in het lezen.*

F. *Men moet er zich op toelleggen den letterlijken zin eener Schriftuurplaats wel te verstaan, alvorens eene andere te onderzoeken.*

Wanneer men dezen regel veronachtzaamt, kan men van den Bijbel alles zeggen wat men wil. Zoek eerst den letterlijken zin, zooals gij dit doen zoudt bij de lezing van elken schrijver, wie hij ook zij, en onderzoek daarna met zorg het verband tusschen de zaak, die u bezig houdt, en de zaken, die haar vooraf gaan en volgen.

G. *Men moet trachten een volkomen denkbeeld te verkrijgen van de waarheid, welke de Schriftuurplaats, die men leest, doet kennen, en tevens van de toepassing, die men er van maken kan, opsporen.*

Terwijl de Bijbel eene geschikte onderwijzing aan de eenvoudigsten en onkundigsten aanbiedt, zoo bevat hij tevens diepten van wijsheid, geschikt om de pogingen der ijverigste navorschers te beloonen. De Heer heeft gezegd: „*Onderzoek de Schriften.*” Door deze uitdrukking maakte Hij eene zinspeling op de mijnwerkers; omdat zij, die het kostbare metaal wenschen te vinden, diep graven. *Zoek alzoo en gij zult vinden.*

Men kan den Bijbel niet goed verstaan, wanneer men bij ondervinding geene kennis verkregen heeft van den aard en invloed der waarheden, die hij openbaart, zoowel als omtrent den geest en het doel daarvan. Wat de ondervinding der waarheid aangaat, zoo is het boven allen twijfel verheven dat het grootste gedeelte des Bijbels onbegrijpelijk zijn moet voor den onwedergeboren mensch, omdat hij nimmer de groote mate der zegeningen ondervonden heeft, waarvan in den Bijbel sprake is en omdat hij bij gevolg zich daarvan geen juist denkbeeld kan vormen. Wat den geest en de bedoeling der Schrift aangaat, zoo heeft de Heiland eens tot Zijne discipelen gezegd: *De woorden, die Ik tot u spreek, zijn geest en leven* (Joh. VI : 63). Eene zeer eenvoudige uitdrukking bevat meermalen den diepsten en onwaardeerbaarsten zin.

Wanneer eene zaak verboden of aanbevolen wordt, dan is het beginsel, waaruit het kwaad of het goede voortvloeit, in het verbod of in het bevel opgesloten. Wanneer daar gezegd wordt: *Gij*

sult niet doodslaan, dan wil dit letterlijk zeggen, dat wij onzen naaste het leven niet moeten benemen; maar de geestelijke zin strekt zich ook tot de woorden en gedachten uit en beveelt ons onzen naaste als ons zelve lief te hebben (Matth. V : 21 en 22). De waarheid wordt ook menigmaal voorgesteld onder voorbeelden, schaduwbeelden en gelijkenissen, en het is daarom van groot belang er den geestelijken inhoud van te verstaan. Daarenboven kan het verhaal van eene enkele gebeurtenis eene menigte praktische opmerkingen bevatten. Deze dingen allen zijn hunlieden overkomen tot voorbeelden; en zijn beschreven tot waarschuwing van ons (1 Cor. X : 11). De kennis der Schrift, de eenvoudigheid van hart en verstand en vurig gebed zullen tot die waarheden leiden, welke voor de ziel noodig en goed zijn, en de Heilige Geest zal het hart vervullen met de geopenbaarde dingen Gods en met een leven en eene kracht, welke alle menschenlijke krachten te boven gaan.

C. Bij het Bijbellesen moet men acht slaan op de getuigenissen, welke de Heilige Schrift aan Jezus geeft.

De Heer zelf zegt ons: *Onderzoek de Schriften; want die zijn het, welke van Mij getuigen (Joh. V : 39). Alles moest vervuld worden, wat van Mij geschreeven is in de wet van Mozes, en de profeten en de psalmen (Luk. XXIV : 44). Mozes heeft van Mij geschreeven (Joh. V : 46). Dezen geven getuigenis al de profeten, dat een iegelijk, die in Hem gelooft, vergeving der zonden ontvangen zal door Zijnen naam (Hand. X : 43). De getuigenis van Jezus is de geest der profetie (Op. XIX : 10). Deze zijn geschreeven, opdat gij gelooft dat Jezus is de Christus, de Zoon Gods (Joh. XX : 31). Jezus is de sleutel, die den heiligen schat ontsluit en die ons dingen ontdekt, welke vóór dien tijd verborgen voor ons waren. Het groote doel, bij het bijbellesen moet derhalve zijn, er Hem in te vinden, die de weg, de waarheid en het leven is. En wanneer dit het geval is, dan zal de kennis der heerlijkheid Gods in het aanzicht van Jezus Christus in onze harten schijnen (2 Cor. IV : 6). Leest den Bijbel met dit doel. De kennis van Christus is een bewonderenswaardig geheim. Zijne woorden te begrijpen, Zijne bedieningen te kennen, de heerlijkheid van Zijn persoon en van Zijn werk, Zijne betrekking tot ons en onze betrekking tot Hem, tot God den Vader en tot den Heiligen Geest door Hem, daarin bestaat de kennis. Jezus te kennen voor ons zelve is: Hem tot onzen troost, tot onze blijdschap, tot onze kracht, tot onze gerechtigheid, tot het voorwerp onzer overdenkingen en van al onze begeerten te stellen en te bezitten.*

Al het besprokene kunnen wij samenvatten in deze woorden: *Onderzoek de Schriften bestendig, dagelijks, den Heer ijverig biddende om de hulp des Heiligen Geestes. Het voorschrift is duidelijk en bepaald, de verplichting algemeen en de voordeelen er van zijn onmetelijk. In welke levensomstandigheden wij ook mogen verkeerren, steeds zullen wij in de Schrift iets vinden, hetwelk bijzonderlijk op ons betrekking heeft en*

hetwelk van oneindig groot belang voor ons is te kennen en te bewaren.

Allen, tot welken rang of stand zij ook mogen behooren, welke hun toestand of ouderdom ook zij, koningen en onderdanen, volk of overheidspersonen, rijken of armen, gelukkigen of ongelukkigen, geleerden of onwetenden, allen kunnen in de Schrift al datgene leeren, wat zij behooren te doen en na te laten, ten opzichte van God, van den naaste en van zich zelve.

Allen, die tot dusver den Bijbel alleen uit plichtsgevoel, uit gewoonte of om aan de stem des gewetens gehoor te geven gelezen hebben, zullen dit lezen als eene zware taak aanmerken; de Bijbel moet voor hen een vervelend boek zijn; zij hebben eenige algemeene kennis van den inhoud kunnen erlangen, maar zullen er den geest niet van verstaan hebben. Laat hen acht geven op het boven aangevoerde. Laat hen de hulp des Heiligen Geestes inroepen en bidden, dat Hij zelf hen onderwijze; dan zal, hetgeen tot dusverre eene moeilijke taak geweest is, een werk van ontspanning worden; hetgeen hun lastig en vervelend toescheen, zal iets belangwekkends worden; hetgeen weleer een bot en onnut wapen was in hunne hand om de vijanden der ziel te bestrijden, zal het zwaard des Heiligen Geestes worden, hetwelk door niets zal kunnen worden wederstaan. Met David zal men dan verheugd zijn over het Woord des Heeren, als een die eenen rijken buit gevonden heeft; en die schat zal liefliker zijn dan honig.

De Bijbel zal het verstand opklaren; zijn uitspraken zullen over alle moeilijkheden henen helpen, zijne leer zal de steun zijn in den tijd der beproeving, zijne beloften zullen troosten in alle verdrietelijkheden, en zonder vreeze en zonder gevaar door het dal der schaduw des doods doen treden. Alzoo: ONDERZOEKT DE SCHRIFTEN.

W. C.

EEN EN ANDER.

** In de Standaard van 12 Sept. 1907 kwam het volgende berichtje voor:

„In Cleveland — Amerika — wordt, op kosten en initiatief van Rockefeller, een geweldig hooge kerk gebouwd, die niet minder dan 16 verdiepingen telt.

Het reusachtig gebouw zal komen te staan op de plaats, thans door de Baptistenkerk ingenomen, waar de befaamde milliardair regelmatig des Zondags heengaaf.

Tot den bouw van deze kerk „skyscraper“ is al eenige jaren geleden besloten, en de predikant, Dr. Eaton, heeft een studiereis naar Engeland gemaakt, om zich van alles, wat den kerkbouw betreft, op de hoogte te stellen.

De nieuwe kerk zal niet alleen de voor den dienst bestemde zalen bevatten, maar tevens een hospitaal, een turnzaal, en . . . een paar restauratiezalen!”

Het is een grootsch geschenk, dat duizenden dollars zal kosten — maar toch is het twijfelachtig of er wel blijdschap onder de Engelen Gods over zal zijn, het komt ons

voor dat het veel overeenkomst heeft met „de Pilaar” van Absalon, 2 Sam. 18 : 18. Wij voor ons gelooven, dat dit geld veel productiever had kunnen worden belegd en als er Gods zegen op zal rusten, anders had moeten besteed worden. Baptistenkerken met „turnzalen” en „biljart-kamers” naast het bidstond-lokaal wil er gelukkig bij ons niet goed in.

R.

BERICHTEN.

Naar we uit goede bron vernemen heeft de Voorganger onzer Gemeente te Harlingen, br. Harmsen, zijne bediening neergelegd. Dit schijnt in goede overeenkomst met de Gemeente geschied te zijn, zoodat aan verwar-ring of verstoring in den kring niet behoefte gedacht te worden. Heeft onze broeder aldus gemeend te moeten handelen, dat de liefde blijve!

LEEWARDEN. Opening van ons lokaal, Bagijnestraat no. 32, voorheen Gaarkeuken, D. V. op Zondag 22 Sept. e.k. 's Morgens 10 uur Opwekkingsbijeenkomst, Toespraken van verschillende brs. 's Avonds 5 uur Openingsrede door br. B. Planting, van Groningen. 's Avonds na 7 uur Onderling feestelijk samenzijn.

Allen, die belangstellen in onzen arbeid, worden beleefd ter bijwoning uitgenoodigd.

VOORGANGERS.

Conference te Haarlem.

vanaf Maandag 23 tot Vrijdagavond 27 September.

Het spijt mij zeer, dat ik nog niet in staat ben om een volledig programma te geven. Het volgende kan ik mededeelen:

Maandagavond 8½ uur: Welkomstavond, Gemeenteleden en de Unie-Commissie. Deze bijeenkomst wordt ingeleid door br. van Leeuwen (O.)

UNIE-COMMISSIE-VERGADERING

DINSDAGMORGEN 9 uur tot 's avonds? Br. ter Braak is weer als Unie-cent-reiziger voorgesteld.

Dinsdagavond 8 uur: Opwekkingssamenkomst in de Broederenkerk. Al de broeders Voorgangers worden daar verwacht om tegenwoordig te zijn en om er mede te getuigen.

CONFERENCE DER VOORGANGERS.

WOENSDAGMORGEN van 9 tot 10 uur Bidstond.

't Behandelen van de onderwerpen als:

»Geestelijke ontwikkeling«, Coll. 1 : 9 en 10, door br. N. van Beek.

»Gemengd huwelijk«, door br. K. Karssiens.

»De Unie-Vergadering«, » br. B. Planting.

»Tact in den arbeid«, » br. B. Roeles.

Van de andere broeders verwachten wij nog, dat ze hun onderwerpen zullen opgeven.

Woensdagavond 8 uur: Opwekkingssamenkomst, weer in de Broederenkerk.

Donderdagmorgen 9—10 uur Bidstond. Voortzetting van de Samensprekingen.

Donderdagavond 8 uur: Opwekkingssamenkomst in het lokaal der Gem. Stoofsteeg 6.

Vrijdagavond 8 uur idem idem.

Wij willen hopen, dat al de broeders zorgen op tijd te zijn en stellen ook aan de Gemeenten in hare Bidstonden en aan de leden dringend voor deze Samenkomsten in hunne gebeden te gedenken, opdat er rijkelijc zegen uit moge voortkomen.

ZUTPHEN, Sept. 1907. B. ROELES, Unie-Secr.

LECTUUR.

Wij achten het belangrijk, dat van het keurige nette boek: »Homoeopathie in de Praktijk« door Dr. Med. J. Voorhoeve, nu reeds een tweede druk kan verschijnen. Het feit, dat de eerste oplage van 5000 exempl. binnen een paar jaar is uitverkocht teekent wel de belangstelling van velen in dat zoo waarlijk praktischewerk. De schrijver heeft aan deze tweede uitgaaf nog vier belangrijke hoofdstukken toegevoegd, in welke nog menige toelichting of verklaring gegeven wordt van enkele zaken en kunsttermen, die wellicht door vele lezers van het boek niet begrepen worden.

Deze vier hoofdstukken zijn nu ook apart gebonden verkrijgbaar gesteld (a 90 ct. voor de koopers der 1e uitgaaf.)

Wij wenschen dit boek in vele handen, niet alleen om geraadpleegd te worden bij ongesteldheden of krankheden, maar ook bij gezondheid, al was het alleen om een hygiënische (gezondheid bevorderende) verzorging van het lichaam, dat ook een christelijke plicht is, te behartigen. De prijs van het werk (f 3) netjes gebonden, is gelijk gebleven.

N. v. B.

LIEFDEGAVEN.

Voor den reizenden Prediker.

Ontvangen van de Gemeente te 's Gravenhage f 30.

Voor het Studiefonds.

Ontvangen van de Gemeente te Amsterdam f 16.30.

Voor den Unie-cent.

Ontvangen van Mej. de Wed. Heinen te Amsterdam f 2.50.

F. J. VAN MEERLOO, penningm.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van H. M. te Nieuwepekela f 7.80; van M. R., Paterson f 4.20.

N. v. BEEK.

Verloofd:

H. BOLMAN

en

G. WILDEVUUR.

GRONINGEN, Sept. 1907.

GEVRAAGD:

Een of meer MEDELEZERS van de series Brochures »Kerk en Secte«, onder redactie van Dr. S. D. VAN VEEN, Hoogleraar te Utrecht.

Voor aanbieding adres: Bureau dezes.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Het licht des avonds.

Waartoe, mijn ziel, dat angstig jagen
Alsof ge uw lot beslist?
Als kondt g'aan Vader niet meer vragen,
Wat Hij reeds vóór uw aanzijn wist?

Waarom uw toekomst zelf bedisteld,
Wen Vader 't zooveel beter weet,
Uw inzicht faalt en telkens wisselt,
Ge uw onmacht reeds zoo vaak beleedt?

Waarom dat eigenmachtig werken
In plaats van letten op Gods daán?
Zóó wil uw God uw kracht niet sterken,
Zóó breekt een nacht van jammer aan.

Neen, rustig in Gods weg gebleven,
Getrouw, met ernst, volbracht uw plicht,
Sterk in Zijn kracht, geheel uw leven
Geloovig in Gods hand gegeven,
En — »aan den avond wordt het licht!«

(Overgenomen).

Een bijzondere beteekenis des Doops.

Hand. XX: 16. „En nu, wat vertoeft gij? Sta op, en laat u doopen, en uwe zonden afwassen, aanroepende den Naam des Heeren.

De Doop, door den Heer in den hemel aan zijne discipelen gegeven en bevolen, wordt in het algemeen in de apostolische geschriften ons voorgesteld in de beteekenis van de begrafenissen van den ouden en de opstanding van den nieuwen mensch in Christus Jezus. De Doop is dan een teeken of voorstelling van het

één zijn des doopelings met zijn Zaligmaker in diens dood, begrafenissen en opstanding. Alzoo een voorstelling van het werk Gods door Jezus Christus in de herschepping of wedergeboorte des zondaars. Het werk Gods als zoodanig is geheel volbracht, alles is gereed, maar de mensch moet dat feit geloovig, uit behoefte aanvaarden en zich overgeven, om er persoonlijk deel aan te bekomen. En van wien, die dat zegt te doen of gedaan te hebben, verlangt de Heer, dat hij dat uitdrukke door zich te laten doopen. Zoo werd ook tot Saulus, die op den weg naar Damascus tot den uitroep was gekomen: »Heer, wat wilt Gij, dat ik doen zal?« en een »broeder« was geworden, gezegd: »Nu, wat vertoeft gij? Staat op en laat u doopen en uwe zonden afwassen« enz.

Welk een groote, wereldomvattende gebeurtenis was dit — de vurigste vervolger, vijand van Jezus van Nazareth en moordenaar van 's Heeren volgelingen, wordt nu als »broeder« erkend en opgenomen door een dienaar van den versmáden Jezus, en mag gedoopt worden! Ananias heeft niet naar Saulus gezocht, maar is door zijn hemelschen Heer naar hem heen gewezen, ja gedrongen, gesterkt door wonderbaar heerlijke verzekeringen Gods aangaande de toekomstige roeping, die Saulus zou hebben te vervullen. De geschiedenis zooals Paulus die hier zelf voor die deftige vergadering van wereldgrooten mededeelt, geeft ons den indruk dat Saulus, toen Ananias bij hem kwam, nog geheel onder den indruk van het gebeurde was; 't was hem alsof hij gedroomd had, en hij kon het zich niet voorstellen, dat hij nu zelf een Discipel van Jezus was, dien hij kort te voren nog zoo bitter en smadelijk vervolgd en bedreigd had. Toch is het waar en Ananias is daar om hem als een verhooring op zijn gebed te troosten en den goeden weg te wijzen. Het eerste waarmede de bekeerde Saulus

heeft aan te vangen is, zich te laten doopen met aanroeping van den naam des Heeren Jezus, die nu voortaan door hem gelijk met God en als God geëerd, gediend en aanbeden zal worden. Van die groote verandering en verlichting in zijn gemoedsleven, moet hij in gehoorzaamheid en geheele onderwerping aan Christus door zich te laten doopen getuigenis geven. De Doop moet voor hem, even als dit de aangewezen regel is voor alle geloovigen de uitdrukkelijke grensscheiding tusschen het oude en nieuwe leven, van dezen geheel eenigen jongeling worden.

Met de bekeering en doop van Saulus, treedt de geschiedenis des Doops een nieuwe periode of tijdperk in. Voor dien tijd wordt ons wel veel van doopen, zelfs van duizenden vermeld, maar over de eigenlijke en veelzijdige beteekenis des Doops vernemen we niet, dat afzonderlijk gehandeld werd.

Een andere beteekenis dan die hier door Ananias genoemd werd, d. i. tot vergeving der zonden (zie Hand. 2 : 38) en, zooals in het hier boven geplaatste woord, »afwassing der zonden,» wordt niet aangewezen. Men dacht dan daarbij hoofdzakelijk, zoo niet uitsluitend aan de verwerping van en hatelijkheid tegen Christus, die het voorgaande leven had bezoedeld. Door den Doop beleed dan de geloovig geworden Israëliet, de groote waarheid, die hij in hoofdzaak verworpen, en waarmede hij Christus zelf verworpen had, welke waarheid hij nu met overgave van zich zelve omhelsde — n.l. de waarachtigheid van de Opstanding van Jezus. Daarmede was Jezus Messiasschap, zijn Godheid en heerlijkheid aanvaard en beleden tegenover de gansche massa van het ongeloovig tegen Jezus verbitterde volk der Joden. Tot dat volk behoorde Saulus niet alleen als oprechte Israëliet, maar gezind als het rechtzinnig deel van zijn volk had hij voorop gestaan en den strijd openlijk aangebonden tegen Jezus van Nazareth. En ofschoon hij waarlijk meende tegen dien Jezus vele wederpartijdige dingen te moeten doen, kleefde hem toch, en hem niet het minst, de zonden zijns volks, van »dat verkeerd geslacht« aan. Die zonden moesten niet alleen voor Gods oogen, maar ook voor de oogen der geheele wereld uitgewist worden. Daar moest het bewijs onder een teeken gegeven worden, dat hij, gelijk hij vroeger met het »verkeerd geslacht« zijns volks volkomen een en eensgezind geweest was, nu voortaan niet Christus Jezus en zijne Gemeente één zoude zijn.

Denk aan den toestand, waarin Saulus zich bevond. In onrust en vreeze, onder het volle gewicht van zijn groote schuld zat hij daar, zoodat hij drie dagen lang at noch dronk. Daar komt Ananias, noemt hem »broeder«, legt hem de handen op en verzekert hem door Jezus Christus gezonden te zijn, om hem de oogen te openen en opdat hij met den Heiligen Geest zoude vervuld worden. Na dit alles gehoord te hebben, kon het voor Saulus niet anders dan een groot voorrecht zijn tot den Doop te worden toegelaten. Zijn aarzelen om er toe te komen, waarom Ananias zeide: »wat vertoef gij«, kwam niet voort uit berekening of tegenbedenking,

maar uit gevoel van onwaardigheid. Zie, dat is nog de rechte gemoedsstemming voor een doopeling. Dan heeft men inderdaad wat aan zijn Doop; dan is de Doop een duidelijke voorstelling en eene verzekering van Gods wege van de afwassing, uitwissching van al onze vuile zonden, bijzonder de zonde des ongeloofs en Christus verwerping.

Intusschen moet hier opgemerkt, dat de Doop alleen een beeld, een symbolische voorstelling van de afwassing onzer zonden door het bloed van Jezus Christus zijn kon. De Heer gebruikt meest altijd uitwendige handelingen en openbaringen om ons de diepste en troostrijkste waarheden te doen verstaan en te doen genieten. In de Schrift wordt ons uitdrukkelijk geleerd, dat wij alleen door het bloed van Jezus Christus van onze zonden worden afgewassen en gereinigd voor God. De Gemeente hier op aarde en in de hemelsche gewesten zingt van de liefde van Hem, die ons van onze zonden heeft gewassen in zijn bloed. Er is slechts vrede door het bloed des Kruises, en wij hebben in Christus de verlossing door zijn bloed. Dit moet ons duidelijk zijn: niet het doopwater maar het bloed van Jezus Christus reinigt ons van alle zonden.

Dit wordt door den Doop heerlijk als een werk van Goddelijke volkomenheid voorgesteld. Immers de doopeling wordt begraven en daarmede is zijn oude zondige, onreine leven verzonken in het graf. De gedoopte staat als een vernieuwde, niet door den Doop, maar door de verlossende en reinigende kracht van Christus bloed, weer uit het graf op 'als een gereinigde, als een gerechtvaardigde en als een geheiligde in Christus Jezus. De Heer wil door den Doop, dat schoone symbool, den doopeling verzekeren, dat hij geheel in Christus, die zijne zonden in zijn lichaam droeg op het hout en begraven werd, maar verheerlijkt, niet meer als zondendrager, opstond, opgenomen is, en van dien oogenblik af in Christus opstandingskracht en heerlijkheid begint te deelen.

Daarom volgde dan ook de Doop terstond op het geloof. We zien zulks op den Pinksterdag, te Samaria, te Cesarea, op den weg naar Gaza, in de gevangenis te Filippi, ja overal, zoowel onder de Joden als onder de Heidenen. We vinden geen enkel voorbeeld van iemand, die over een maand of maanden, of na verloop van een jaar na zijne bekeering eerst gedoopt werd. Geloof en Doop behooren bij elkaar, gelijk Doop en Avondmaal bij elkaar behooren. Iemand, die belijdt genade ervaren te hebben en Christus toe te behooren, behoort zich ook te openbaren, langs den ordelijken weg, als één zijnde met het lichaam van Christus, dat is de Gemeente. Wie zich door hoogmoed of door menschenvreze, of door wereldschgezindheid, of uit andere oogmerken daaraan onttrekt, doet den Heer Jezus en zijne verlossende genade door zijn bloed, smaadheid aan en handelt oneerbiediglijk jegens Hem. Het zal altijd blijken, dat er bij die menschen geen beslist, ernstigen afkeer van hun oude leven en de hunne hen vaak beheerschende zonden aanwezig is. Hetzelfde is

het geval met hen, die zich wel lieten doopen, doch dat niet deden in waarachtigen ernst en afkeer van hun oude leven, in verband met hunne reiniging door het bloed van Christus; maar het deden als een bloote plichtpleging, of een deugdelijke daad, of als deelneming aan eene godsdienstige of kerkelijke plechtigheid.

De Doop is schoon, veelzeggend, treffend en heerlijk als we hem ontvangen, zooals de Heer hem gegeven heeft en zooals de Apostelen hem hebben toegepast. 't Is een oogenblik, waarop men gedoopt wordt, om nooit te vergeten. Waarlijk, wanneer de Doop verzuimd is geworden, dan moet dat verzuim zoo spoedig mogelijk goed gemaakt worden; dit is duidelijk. Nog meer waarde heeft de zaak, wanneer de Doop terstond na het geloof en de bekeering ontvangen wordt. De indruk, die de Doop maakt en op degene, die gedoopt wordt, en voor hen, die er bij tegenwoordig zijn, wordt voor het grootste gedeelte gemist, wanneer de Doop geruimen tijd na de bekeering wordt toegediend.')

Een ware gedoopte is een aanroeper van den naam des Heeren, is dankbaar en blijde, wegens de verkregen dure verlossing en de volmaakte reiniging door Jezus bloed. Dit doet hem altijd meer een afkeer hebben van alles, waaraan een grafucht is, en in strijd is met het nieuwe, uit het graf verreezen leven. Vroeger wandelde hij naar het graf in de gemeenschap des doods, nu van het graf af in de gemeenschap des levens — zijn Heer verwachtede in heerlijkheid. »Nu, wat vertoeft gij!» Christenen staat op en laat u doopen, en uwe zonden afwassen, *aanroepende den naam des Heeren!*

S.

N. v. B.

*) Opmerking van een oud ervaren Christen.

Hiskia en Manasse.

Zondag 29 Sept. 2 Kon. 17—21; 2 Kron. 29—32.

»Die dikwijls bestraft zijnde, den nek verhardt, zal schielijk verbroken worden, zoodat er geen genezen aan zij«. Deze waarheid, zoo menigmaal aan enkele personen bevestigd, is ook aan 't volk Israël bewaarheid geworden; maar niet minder is in 't Rijk van Juda bewaarheid geworden, dat degenen, die op den Heere vertrouwen en in Zijne wegen wandelen, zich omringd zien van Gods goedertierenheid (Ps. 32 : 10).

Na Jehu regeerden over het Rijk der tien stammen nog 9 koningen, elkander gelijkende in goddeloosheid en kortstondigheid van regeering, die gezamenlijk een

tijdperk van 134 jaren bedroeg, waarin Israël, niettegenstaande goddelijke waarschuwing, steeds verder afweek van God om de afgoden te dienen, totdat eindelijk Salmanezar, de Koning van Assyrië, na driejarige belegering, Samarië innam, en het volk des land gevangelijk wegvoerde, terwijl hij overwonnen heidenen uit andere landen in Israël's erve deed wonen, in 't jaar 722 voor Christus. Toen regeerde over het Rijk van Juda (dat onder bestuur van Koning Achaz ook de lankmoedigheid Gods op de proef stelde), de godvreezende Hiskia, het tegenbeeld van zijn goddeloozen vader, een ware zoon van zijn stamvader David, doende wat recht was in de oogen des Heeren.

Zijn eerste werk was, hoogten wegnemen, bosschen uitroeien en opgerichte beelden verbreken, tot zelfs de koperen slang toe, aan welke goddelijke eer bewezen werd en die Hiskia eenvoudig Nehustan, (een stuk koper) noemde, terwijl hij de Priesters en Leviten aanspoorde om het Huis des Heeren, dat geschonden en verontreinigd was, te reinigen en den eeredienst van Jehova weer te herstellen. Dan werd besloten het Pascha te Jeruzalem te houden, gelijk weleer, en daartoe zelfs uit te noodigen, de Israëlieten, die nog in 't land der 10 stammen overgebleven waren, waartoe boden met brieven van de hand des Konings voorzien, gezonden werden, die door velen echter bespot werden, maar toch ook bij sommigen gehoor vonden, zoodat ter bestemde tijd een groote menigte te Jeruzalem samenkwam om 't Pascha te vieren en er een geest van blijdschap onder 't volk kwam, zooals sinds Salomo's dagen er niet geweest was.

Het zou echter geen vrederijk zijn, want hoewel Salmanezar wegens andere bezigheden Hiskia met rust moest laten, zijn opvolger, Sanherib strekte zijne begeerige handen ook tot de steden van Juda uit, zoodat Hiskia zoo beangst werd, dat hij (om den veroveraar te voldoen) eene schatting van driehonderd talenten zilvers en dertig talenten gouds, (tezamen f 2.827.440), opbracht, waartoe zelfs 't goud des tempels gebruikt werd. De Assyrische Koning, hierdoor nog overmoediger geworden, zond zijn krijgsoverste Rabsake met een zwaar heir om Jeruzalem op te eischen. Toen echter liet Hiskia zich niet door snoevende taal en dreigende brieven overweldigen, maar hij wende zich met gebed om verlossing tot den Heere; die hem weldra door den profeet Jesaja het vertroostend antwoord zond, dat de Koning van Assyrië niets tegen Jeruzalem zou vermogen te doen.

In dienzelfden nacht werd 't leger der Assyriërs door 's Heeren Engel geslagen, zoodat, toen zij des morgens op Jeruzalem zouden aanrukken, 185.000 man roerloos bleven liggen en Sanherib beschaamd kon aftrekken.

Kort daarop werd Hiskia krank, en Jesaja bracht hem de boodschap des Heeren. »Geef bevel aan uw huis, want gij zult sterven!»

Als evenwel Hiskia den Heer ernstig om herstelling bad, werd Jesaja teruggezonden met de boodschap, dat hem nog 15 jaren zouden toegedaan worden, en tot een teeken van de waarheid dezer boodschap, liet God op Hiskia's verlangen de schaduw 10 graden achterwaarts

gaan.

Jammer, dat Hiskia daarna zijn hart verhief en in plaats van zijnen God te eeren den gezanten van Babel, die hem kwamen gelukwenschen met de herstelling, uit ijdele pronkzucht, zijne aardsche schatten vertoonde, waarop de profeet Jesaja hem moet boodschappen, dat na zijn dood alles naar Babel zal worden gevoerd.

Misschien heeft die ijdele gezindheid een nadeeligen invloed gehad op den jeugdigen Manasse, die 3 jaren na herstelling van Hiskia geboren werd, en met zijn 12de jaar zijn vader opvolgende, een zeer goddeloos leven leidde, de afgoderij weer invoerde en de waarschuwend profeten des Heeren doodde, totdat de krijgsoverste des Konings van Assyrië hem gevankelijk naar Babel bracht, waar hij, eindelijk tot zichzelf gekomen, erkende, dat de Heere God is. Vervolgens werd 't hem vergund nog een tijdlang te Jeruzalem te regeeren, wat hij toen deed in den geest van zijn vader Hiskia tot zegen des volks.

a. Israël uit hun land weggevoerd, na herhaalde vermaning. Eene waarschuwing voor Juda, die Hiskia zich zeker ten nutte heeft gemaakt om nu niet in 't voetspoor zijns goddeloozen vaders voort te gaan.

Een schip op strand, een baken in zee. Verheugen wij ons niet over den val en 't verderf van anderen in den weg der ongerechtigheid, maar gedenken wij aan 't Woord des Heilands: »Indien gij u niet bekeert, zult gij allen desgelijks vergaan.«

b. Hiskia moet 't werk zijns vaders uitroeien om Gods wil te doen.

Hoe droevig, als een kind de handelingen zijner ouders moet veroordeelen en hunne zondige wegen moet verfoeien, maar toch mag zulk een kind God danken, dat door 't licht van Gods Woord hem de oogen geopend werden, want hoevelen gaan blindelings hunne ouders na op den weg des verderfs.

c. Blijdschap te Jeruzalem als God gediend werd, genoten ook daar degenen uit de stammen Israëls, die niet met de uitnoodiging spotten. Hoe gelukkig een land, welks vorst de Heer vreest, maar de ware blijdschap wordt alleen gesmaakt in 't hemelsche Jeruzalem, door degenen, die aan de uitnoodiging van den Koning der Koningen geloovig gehoorzamen.

d. Hiskias geloovig gebed wordt niet beschaamd. Als God met hem is, dan kan de Assyrische Koning geen pijl in de stad schieten, en alle instrument, dat tegen hem bereid wordt, zal niet gelukken. Arme Assyriërs, arme goddeloozen, die tegen God, den Almachtige, willen strijden. Gelukkige geloovigen, die met alles, wat hun te zwaar is, tot den Almachtige om hulp en redding zich wenden,

Des Heeren Engel schaaft een onverwinbre legermacht

Rondom hem, die Gods wil betracht,

Dus is hij wel bewaard.

e. Zou iets voor den Heer te wonderlijk zijn? Hij spreekt en 't is er, Hij liet de wateren te voorschijn komen bij den zondvloed, Hij liet ze stilstaan in de Roode Zee, Hij liet de zon stilstaan op Jozua's gebed

en op Hiskias verlangen gaat de schaduw tien graden achterwaarts. Waarom zou hij dan niet Hiskia's levensduur 15 jaar kunnen verlengen, Hij, wiens Engel 185000 Assyriërs in een nacht doodt?

Zondaar, geef bevel aan uw huis, want gij zult sterven. De bezoldiging der zonde is de dood. Maar wanneer gij aan Jezus roepstem gehoor geeft en tot Hem vliedt, vindt gij in Hem de genadegifte Gods, niet 15 jaren uitstel slechts, maar het eeuwige leven.

f. Manasse is ons hiervan een treffend voorbeeld. Als hij tot zichzelf komt en tot God roept, vindt hij een vergevend en genadig God, die hem weer te Jeruzalem op den troon brengt, hoe zwaar hij ook gezondigd heeft. Dat dus niemand aan de grootheid van Gods genade twijfele.

Jezus roept verlorene zondaars,
Hij stierf voor hen.

N. P.

K. K.

Voor Jongelieden.

Lieve jonge broeders en zusters in Christus,

Gaarne zou ik spoedig over België schrijven, maar mij dunkt ik moet eerst mijn onderwerp over brieven schrijven afhandelen. Een mooie schakel tusschen die beide heb ik als ik u de geschiedenis vertel van een anderen gevangene, William Tyndale, de beroemde Engelschman, die in de 16e eeuw aan het Engelsche volk den Bijbel gaf. Naar het vasteland verdreven in 1524, geraakte hij in kennis met Luther en woonde verscheidene jaren in Duitschland. Door het verraad van een spion werd hij te Antwerpen gevangen genomen en te Vilvoorde, dicht bij Brussel, in den kerker geworpen. Toen het koud werd, schreef hij aan den Markies van Bergen-op-Zoom, die toen gouverneur van het kasteel was en vroeg om »een warmere muts, want ik lijd zeer van koude in mijn hoofd. Ook zou ik graag een warmere jas hebben, want die ik heb is heel dun. Ik wenschte ook in den avond eene lamp te hebben, want het is zoo vervelend om in het donker te zitten. Maar boven alles roep ik uwe barmhartigheid in om er bij de procureur op aan te dringen, dat hij mij vergunne mijn Hebreeuwschen Bijbel, Hebreeuwsche taalkunde en Hebreeuwsch woordenboek te hebben, opdat ik mijn tijd moge besteden met die studie.« Gelijk het met den Apostel Paulus ging, was het ook met den martelaar Tyndale. Gods Woord was zijne vermakings. Is het ook zoo met ons?

Na twee jaren werd hij op den brandstapel aan den paal vastgeketend, geworgd en toen tot asch verbrand. Zijn laatste woorden waren: »Heere, open de oogen van den Koning van Engeland.« En het is een merkwaardig feit, dat in het jaar na zijn marteldood op koninklijk bevel de Bijbel, tot dien tijd toe een verboden boek, door geheel Engeland verspreid werd en in alle kerken neergelegd ten gebruike voor het volk.

Maar men gebruikte niet alleen klei, perkament, maar

ook andere materialen. De moeilijkste, maar ook de duurzaamste wijze van schrijven was op steen, en werd door de Israëlieten gebezigd (Josua 8 : 32) en zij verstonden ook de kunst om op juweelen en metalen te graveeren. (Ex. 28 : 9 en 36.)

Waarschijnlijk gebruikten zij ook stukjes hout, zooals sommigen in Oost-Indië heden nog doen, en later ook houten tafeltjes met was bedekt, zooals de Romeinen deden, zie Lukas 1 : 63. Deze werden beschreven met een puntigen stylus (griffie), soms van ijzer gemaakt (Job 19 : 24). Voor perkamenten of vellen werd een rieten pen gebruikt (3 Joh. : 13) en de inkt of »zwartsel« werd gewoonlijk gemaakt van lampezwart opgelost in het sap van galnoten.

Nu heeft God, die altijd deze stoffelijke wereld met haar voorwerpen gebruikt om ons geestelijke lessen te leeren en daarop nadruk te leggen, ook het schrijven gebruikt om ons daardoor te onderwijzen.

Toen Hij in Zijne barmhartigheid Zijn volk uit Egypte leidde, gaf Hij hen wetten om hen te besturen, en schreef Hij de voornaamste daarvan, die wij de tien geboden noemen, op twee steenen tafelen. En toen Mozes die in zijn toorn over de afgoderij van het volk uit zijne handen wierp en beneden aan den berg verbrak (Ex. 32 : 19), schreef God genadiglijk op nieuwe tafelen en gebod ze in de ark te leggen.

Maar hoewel deze woorden daar bewaard werden, en hoewel den Israëlieten geboden was om Gods woorden naarstiglijk te onderhouden en zelfs om ze te schrijven op de posten hunner huizen en op hunne poorten, en om ze hunnen kinderen te leeren, en hoewel alle zeven jaren de geheele wet gelezen moest worden in de tegenwoordigheid van gansch Israël, (zie Deut. 6 : 6 tot 9; hoofdst. 31 : 9 tot 13; ps. 78 : 6 en Nehem. 8 : 1 tot 3 en hoofdst. 14 tot 18) toch vergat het volk spoedig de wet Gods, en gedroeg zich eindelijk erger dan de heidensehe volken, die de Heer uit Kanaän uitgeworpen had (2 Kron. 33 : 9).

De wet bracht helaas slechts het kwaad te voorschijn, dat in de harten der menschen was, en daarom zond God in de volheid des tijds niet een wet, maar een Zaligmaker (zie Rom. 8 : 3 en 4) die in staat was om kracht te schenken om Gods geboden te houden. Als gij nu eens zien wilt in Jeremia 31 : 31 tot 34, zult gij bemerken, dat God van een nieuw verbond spreekt, dat geschreven zal worden, neen, dat *Hijzelf wil schrijven* op hunne harten. In Deut. 6 : 6 had God gezegd, dat Zijne woorden in hun harten zouden zijn, maar nu belooft Hij, dat Hij ze daar schrijven wil, iets geheel anders dan dat wij het doen. In Hebr. 8 : 7 tot 12 wordt op deze beloften gewezen, die God toen vervulde, en wij moeten dus zachte, gevoelige harten hebben, opdat Zijn nieuw Verbond van liefde en genade er diep ingegrift moge zijn.

Paulus spreekt ook van de geloovigen, dat zij brieven van Christus moeten zijn. Zoekt dien tekst eens op in den brief aan de Corinthiërs, en overdenkt dien eens vóór ik weêr schrijf. Daar is liefelijkheid in.

En nu de vragen a tot f. Ik zou als antwoorden geven :

(a) Salomo, 1 Kon. 6 : 1. Aangehaald in Matth. 1 : 6; 6 : 29 en 12 : 42.

(b) 7 jaren (1 Kon. 6 : 38). Verwoest door Nebuzaradan voor Nebukadnezar, 2 Kon. 25 : 9.

(c) Joh. 2 : 19 tot 21.

(d) Joh. 12 : 13. In dit hoofdstuk wordt ook aangehaald Jes. 6 : 9 en 10 en 53 : 1.

(e) Zerubbabel en Jesua (zie Ezra 3, 4, 5, 6.)

(f) Hiervoor kunnen vele redenen opgegeven worden.

1. In het eerste gedeelte van den brief aan de Hebreëen stelt de Apostel Mozes en Aäron tegenover Christus. Het is dus natuurlijk dat hij spreekt over den Mozaïschen en Aäronitischen Tabernakel.

2. De Tabernakel sprak van de reinere tijden van Israël, toen zij nog pelgrims waren, evenals de geloovigen zijn. De Tabernakel was niet verontreinigd geworden zooals de tempel, en had niet de verwerping van den Heer des tempels aanschouwd. Hoe beteekenisvol is het feit, dat de Heer in Joh. 2 : 16 den tempel »mijns Vaders huis« noemt, maar »uw Huis« in Matth. 23 : 38, toen de nationale verwerping van Zijne rechten volkomen duidelijk was geworden, en bijna onmiddellijk daarna lezen wij : »en Jezus vertrok van den tempel.« Ongetwijfeld zijn er nog andere redenen, als bijv. dat de tabernakel de heerlijkheid had van de Schechina, die de tweede tempel niet had. J. de V. wijst er ook op, dat de tabernakel altijd het volk op hun pelgrimsreizen door de woestijn vergezelde, en dus een schoone type van den Heer Jezus was, terwijl de tempel altijd aan zijne plaats bleef. Laat ons echter vooral bedenken, lieve vrienden, dat de tabernakel (en de tempel eveneens) in het midden was (Numeri 2 en 5 : 3) en dat de Heer Jezus het middelpunt is van de hoop en de liefde van Zijn volk. Overdenk eens de schoone gedachten in de volgende teksten en moge Hij door Zijn Heiligen Geest altijd in het midden van uwe gemeenten en van uwe gezinnen, en Hijzelf ook het middelpunt van uw leven zijn. (Matth. 18 : 20; Joh. 19 : 18; Lukas 24 : 36; Hebr. 2 : 12; Openb. 1 : 13, 5 : 6 en 7 : 17.)

g. Het voorhangsel bevond zich tuschen het heilige en het heilige der heiligen. Door dat voorhangsel mocht alleen de hogepriester eenmaal in het jaar gaan. Dit toonde aan, dat er nog geen volkomen en vrije toegang tot God was (Lev. 16 : 2 en Hebr. 9 : 7 en 8) zelfs niet voor de priesterschap, die overeenkomt met ons, geloovigen (1 Petr. 2 : 9). Het gescheurde voorhangsel toonde aan dat de weg tot God nu openbaar en geopend was, zoodat al Gods kinderen vrijen toegang hebben tot den troon der genade (Hebr. 10 : 19 en 22; Joh. 14 : 6 enz.). Het toonde ook aan, dat de Levitische priesterschap ter zijde gesteld was. Hebt gij, lieve lezer, vrijen toegang tot God als een verlore zondaar, (Rom 5 : 1 en 2) zijt gij een geliefd kind van God, u verblijvende in de plaats, die God u in Zijn gunst geschonken heeft, neen meer, verblijdt gij u in Godzelf?

De uwe in de hoop die niet beschaamd maakt,

T. H. ENGALL.

INGEZONDEN.

Iets naar aanleiding van het referaat „Open of gesloten Avondmaal” van den Eerw. heer N. van BEEK, voorkomende in de nos. 1058 en 1059 van ons weekblad „De Christen“.

Waarde broeders en zusters!

Natuurlijk hebt gij, als trouwe »Christen«-lezers, het bovenbedoelde referaat gelezen, en u eene meening er over gevormd. Ik weet niet, of die overeenkomstig die van den referent is, maar omdat ik tot op heden niets meer er over verneem, denk ik, dat gij het eens zijt met den zeer geachten spreker en schrijver. Het is juist daarom, dat door mij de pen wordt opgenomen om u *andere*, mijne gevoelens mede te deelen; het spijt mij, dat ik ze moet openbaren; 'k veronderstelde dat er onder u wel waren, die dezelfde inzichten voorstaan, en ze met grootere bekwaamheid u kunnen voorleggen. Doch het is nu eenmaal niet anders, vooral spoort mij tot dit schrijven aan de op de Unie-Vergadering te Sneek uitgesproken wensch van den reeds genoemden spreker, om ook andersdenkenden over dit onderwerp te hooren, om aldus tot helderheid in deze moeilijke gelegenheid te geraken.

Let wel! waarde broeders en zusters, dat mijne bedoeling in geen geval is, om eene oppositie te voeren, die tot verdeeldheid leidt; dat zij verre van mij. 'k Hoop niet, dat mijne opinie oorzaak wordt van tweedracht in onze Unie. Mijn verzoek is dus ook uitdrukkelijk: vergelijk! overleg! onderzoek! maak een gevolgtrekking! opdat, overeenkomstig de wensch van den Eerw. heer van Beek, door deze gedachtenwisseling een *rein*, ruim begrip van dit groote vraagstuk: »Open of gesloten Avondmaal«, worde verkregen.

Gij begrijpt wel, dat ik niet wil schrijven over het gehouden referaat pro gesloten avondmaal; noch wensch ik het tegen te spreken; 'k vind er slechts aanleiding in om u mijn opstel over open avondmaal aan te bieden. Mijne bedoeling is alleen, om u een blik te doen werpen op het standpunt dat door mij wordt ingenomen, alsmede de logische beschouwingen daaruit voortvloeiende.

Wanneer ik spreek over het innemen van een standpunt, dan bedoel ik hiermede, dat de referent en ik daarin verschillen. Ten opzichte van zijnen God neemt een Christen tweeërlei standpunt in, n.l.:

1e. dat van een *volgeling van Christus*, d. w. z. dat van iemand die Christus *volgt*.

2e. dat van een *kind van God door Christus*.

Voelt gij, waarde broeders en zusters, hierin wel eenig onderscheid? Kijk eens! Een *volgeling* van Christus is, wat nog al voor de hand ligt, iemand die Christus *volgt*. Zijn volgen echter is geheel verschillend met dat van zijn medereisgenoot. Hieruit blijkt, dat het volgen van Christus strikt persoonlijk is, het hangt af

van onze begrippen, die hoofdzakelijk gevormd worden door opvoeding en omstandigheden.

Een *kind van God door Christus*, is hij, die weet, dat hij behoort tot die groote, heerlijke Gemeente des Heeren, de Gemeente waarin alle scheidingen tusschen geloovigen zijn verdwenen.

Zeër zeker is hij ook een volgeling van Christus, en als zoodanig verschillen zijne begrippen over het volgen, met die van zijn buurman, doch niettemin weet hij, gevoelt hij, dat zijn buurman en hij dit in alle geval gemeen hebben, dat zij beiden denzelfden Christus en den denzelfden God dienen, voor wie zij ook op hun beurt dezelfde zijn. Zij weten dan ook elkander als *leden* van de Gemeente Gods te waardeeren, hoewel zij zich kind van God wetende, tevens er diep overtuigd van zijn, dat zij *volgelingen* van Christus zijn.

In het bovenstaande hebben wij dan nader omschreven de twee standpunten. Laat ons nu eens beziën de instellingen Gods: Doop en Avondmaal, in verband hiermede.

Doop en Avondmaal zijn door of op bevel van God door Christus verordend: tot den Doop behoort een *iegelek* te worden toegelaten, die gelooft in Jezus den Middelaar gevonden te hebben; van het Avondmaal wordt o.a. vermeld de door Christus gebezigde woorden: „Doe dit ter mijner gedachtenis!” Bij het instellen daarvan heeft Christus geen enkele *volgeling* uitgesloten; *allen* behooren de gedachtenis des Heilands te vieren.

Wel zijn er, ik weet niet hoeveel verschillende godsdienstige opwekkingen, doch dat levert in het geheel geen bezwaar op. Wel schijnt het, waarde broeders en zusters, dat met de indeeling van de geloovigen in kerken, ook de instellingen Gods zich beperkt hebben tot de kerken, doch we weten, dat het Hoofd der geloovigen, door de kerken ook het Hoofd der kerken, niet ziet naar opvolging van kerkvoorschriften, maar blik in het hart. En dit is zeker, dat, hoewel de ver uiteenlopende gevoelens in zake onzen godsdienst de Christenen hebben gescheiden, ze hebben opgesloten in eigen kasteelen, ze ontoegankelijk voor elkaar hebben gemaakt, ze tot onderlinge kampvechters hebben gevormd, — de goddelijke eenheid van alle Christenen daardoor niet is weggenomen.

Kampvechters zijn we geworden, dat is waar; kampvechters zijn anderen, ook dit is waar, doch het is omdat in onze liefde tot God, wij er naar streven *Hem* het beste naar ons hart te kunnen dienen; echter bij al onzen ijver schouwt Jehova van uit den hemel vriendelijk op ons neder, en noemt ons bij onzen werkelijken naam: „*volgeling*.” Immers dat volgen van Christus heeft in het leven geroepen: het Calvinisme, Baptisme, Mennonisme, enz. Maar bij dit alles, broeders en zusters, bleef God de eeuwige Jehova; Christus de Openbaarder van God; en de instellingen, die Hij wenschelijk achtte, zijn nog altijd voor dezelfde soort van geloovigen bestemd: n.l. die geloovigen, die Gode voldoen.

Niet tot een Gereformeerde, omdat hij Gereformeerd

is, ook niet tot een Baptist, omdat hij Baptist is, zal de Heiland zich wenden, maar alleen, omdat zij *geloovigen* zijn.

Het nietig kerkisme vervalt geheel bij ons Opperwezen; in de geloovige ziel alleen schept Hij een welbehagen. Doop en Avondmaal zijn dan ook alleen voor dezen bestemd. Of hij nu al meent, dat hij zich of den Doop, of het Avondmaal kan ontzeggen, doet niets ter zake. De sacramenten blijven voor hem weggelegd.

Waarde broeder en zuster! Gaarne stem ik toe, dat met het bovenstaande wil worden te kennen gegeven, dat het gesloten Avondmaal een *verkeerde* plaats in de kerk inneemt, d. i. dat *geen* gesloten Avondmaal in eenige kerk mag worden gevierd.

Zooals reeds betoogd is, is het Avondmaal voor den geloovige. De kerk, dat deeltje van die menigte geloovigen, die nietige vesting van enkelen, is niet bevoegd, het door God ingestelde Avondmaal voor *alle* geloovigen, alleen toegankelijk te stellen voor die geloovigen, die de kerkelijke voorschriften hebben opgevolgd.

Jehova beveelt; de kerk accepteert dat bevel onder zekere voorwaarden!

Jehova geeft te kennen; de kerk vindt het goed, maar laat een „*maar*” volgen!

Waarde broeders en zusters, ziet gij wel, dat dan de verhouding van kerk en God niet deugt, wanneer de kerk een beperkt Avondmaal wil? Dan is de kerk een plaatsvervanger Gods, zoo niet een gelijkmachtige Gods. Een iegelijk, die in den Heer Jezus zijn Verlosser en Zaligmaker heeft gevonden, is een geloovige, en de Heiland heeft hem hier op aarde weggelegd het genot van zijn doop, en de verkwikking van Zijn Avondmaal, waar deze ook gevierd moge worden.

LONDEN S. W., 148 Stokwell, J. W. WEENINK.
Park Road,

September 1907.

Uit de Gemeenten.

STAVOREN. Alles heeft zijn bestemden tijd zegt de prediker. Zoo is er ook een tijd om te zaaien en een tijd om te oogsten; dit geldt op *natuurlijk*, maar ook op *geestelijk* gebied. Doch op het laatst genoemde kan het uitgestrooide, ontkiemde en zelfs flink opgeschotene zaad nog lang op zich doen wachten, voor het gerijpt is, en in de gemeente — de eeuwige tabernakel (Luk. 16:9) — kan worden binnengehaald.

Dit ondervinden ook wij in onze gemeente. Hoewel wij het, als Gods kinderen, goed hebben onderling, en onze openbare bijeenkomsten, alsook onze bidstonden goed worden bezocht, en ook jeugdige zielen menigmaal levensteekenen geopenbaard hebben ja, sommigen zelfs den Heere hebben beleden, toch schijnt het nog niet tot eene volkomene overgave of levenskeuze te zijn gekomen, want ons doopvont was en bleef gesloten.

Het was ons echter tot blijdschap, dat wij Zondag den 15en dezes een jongeling op de belijdenis des geloofs door den Doop in de gemeente mochten opnemen.

Mogen er spoedig op dezen eersteling meer volgen. Wij zullen aanhouden, om het levenszaad uit te strooien en Jezus Christus te verkondigen.

De Heere zegene het!

A. K.

EEN EN ANDER.

** Een Roomsche-Katholieke Doopsbediening. Het Katholieke Zendingsblad „Der Stern von Afrika” schildert een dusdanige doop als volgt: „Het was in Engelsberg. Ik (een Palottinerbroeder) stond in onze cacao-boerderij om toezicht te houden over de arbeiders. Dat is een eentonig werk en daarom let men dan vaak op alles wat den weg passeert. Daar komt een jonge vrouw aan, blijkbaar diep bedroefd. Ik informeerde naar de oorzaak van hare droefheid. „Gij kunt mij toch niet helpen” was haar afwijzend antwoord. Ik antwoorde daarop, dat wij blanken dikwijls meer kunnen dan zij wel vermoeden en voegde er nog aan toe: „Gij kunt mij gerust vertellen, wat u deert. Ik beloof u, dat 'k u als 't in mijn vermogen is, helpen zal.” Daarop lichtte zij een doek op en voor mij lag een pas geboren, zwaar gewond kind, aan wiens genezing niet meer te denken viel. Daarin kon ik haar wel is waar niet helpen, ik wilde echter het arme kind ten minste een plaats in den hemel verzekeren en zeide daarom tot die vrouw: „Ga naar ons Zendingshuis en laat het doopen.” „Neen, dat wil ik niet,” gaf zij barschter ten antwoord. Ik wendde al mijn redekunst aan, echter zonder gevolg. Deze hardnekkige vrouw bleef er bij, dat ze niet in 't Zendingshuis ging, en 't speet haar, dat zij mij het kind had laten zien, wanneer ik geen anderen raad voor haar had. Ik riep in stilte den beschermengel om hulp aan. Ach! had ik maar water bij mij, maar helaas, ik had geen druppel. Doch in de nabijheid zou wel iets zijn. Een beetje verder op den weg was tenminste een waterplasje geweest. Ik ging dus een eindje met de vrouw mee, trachtende haar tot andere gedachten te brengen. Zij bleef echter verhard. Bij het plasje aangekomen zeide ik plotseling tot haar: „Laat mij uw kind nog eens zien.” Zij deed dit en voor dat zij 't kon verhinderen was het kind gedoopt. Ik gaf het de naam Maria. Des avonds hoorde ik, dat het kind bij de aankomst van de vrouw in het dorp, waar zij een geneesheer zocht, reeds gestorven was. Hoe goed dus, dat dit arme schepseltje, niettegenstaande de tegenstand dier vrouw, gedoopt was, anderszins was het voor goed verloren geweest.”

Is het niet diep treurig, hoe men van de heilige en heerlijke instelling des doops een magisch toovermiddel maakt? Van de zijde der Roomsche-Katholieken bevreemd ons zulks niet. Treuriger is het echter, dat vele protestantsche Christenen ook nog meedoen aan zulke onbijbelsche praktijken.

B. P.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van B. R. te Z. f 8.73.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Evangelisatie in de Veenkoloniën:

In dank ontvangen van H. E. te N. P. f 2.50.

MUSSELKANAAL.

K. KOSMEIJER, penningm.

1882. SOLI DEO GLORIA! 1907.

Zoo God wil hopen onze
geliefde Pleegouders

J. DE LEEUW

en

B. HAAGSMA

op Zondag 29 Sept. a.s. hunne

25-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Hunne dankbare pleegkinderen:

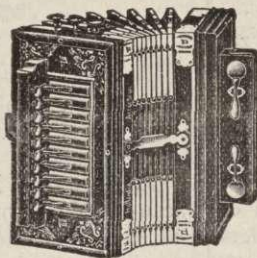
S. BROLSMA.

C. BROLSMA—VISSER.

BOUKJE BROLSMA.

GAASTMEER, Sept. 1907.

Geen receptie.

Echte Hollandia Harmonica's.

Eenig adres voor Nederland van de bekende Hollandia's.
1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en
tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers,
Crefelders, etc.

Vraag geïllustreerde Prijscurant gratis bij

JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

Advertentiën van een tot vijf regels
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelige condities.

Abonneert U op dit blad.

Plaats uw Advertenties in dit blad.

HELDINNEN.

Menig standbeeld voor groote mannen is er opgericht
en herinnert het nageslacht aan hun groote daden.

Wij staan er gaarne voor stil en danken God, dat er
zulke mannen op aarde waren. Menige roemvolle ge-
schiedenis getuigt zelfs van groote vrouwen, wier opwek-
kende toewijding aan goede ondernemingen het aandenken
van het komend geslacht waardig is. Maar hoevele
grootsche daden geschieden er door vrouwen, die slechts
weinig of in 't geheel niet erkend worden en toch ge-
makkelijk te zien zijn.

Daar is een arme, bleeke vrouw, moeder van twaalf
kinderen. Haar man, een flink werkman, doet alle moeite
zijn gezin eerlijk te onderhouden. Maar hij is helaas
niet altijd getrouw aan zijn plicht. Zij kent zijne zwak-
heden, daarom is zij dikwijls bezorgd. »Heden is 't be-
taaldag« troostte hij haar op zekeren morgen, toen hij
naar zijn werk ging.

»Ik breng mijn loon thuis dan kunt ge weer het noo-
digste voor de huishouding aanschaffen. Het was een
moeilijke week, maar morgen is 't Zondag, dan zullen
wij ons met de kinderen verheugen.« Met een zachte
glimlach en een hartelijk: »God beware u« geleidde zij
haar echtgenoot tot aan de deur en van daar uit met
de oogen den weg langs, zoover zij hem zien kon. Vlijtig
werkt hij tot den avond in opgewekte stemming. Als
een flink ambachtsman geniet hij een goed weekgeld.
Dankbaar en met een vroolijk hart heeft hij het in den
zak gestoken en gaat opgeruimd bij de gedachte aan de
blijdschap van vrouw en kinderen naar huis.

Thuis wachten de zijnen in angstige spanning; maar
zij moeten heden lang wachten. Waar mag vader toch
blijven? Eindelijk komt hij. De kinderen hebben hem
met hun zoekende blikken reeds in de verte gezien en
zijn hem met kinderlijke blijdschap tegemoet gesneld.
Maar, o wee! De vader is slecht gehumeurd. Met ruwe
woorden en dreigende gebaren wijst hij ze van zich af
en schuw en teleurgesteld vluchten ze naar moeder om
zich achter haar kleed voor den vertoornden vader te
verbergen. De arme moeder heeft ook spoedig den

toestand begrepen. Zij gaat haar man met zachte ge-
baren tegen en hoewel met diepe smart en moeilijk te
weerhouden tranen, toch liefdevol. Zij brengt hem in
de kamer, helpt hem op een stoel en dan in bed, daarna
zingt ze haar zuigeling in slaap. God alleen kent de
smart van zulke wiegelieljes. Weldra komt zij tot de
ontdekking, dat haar man zijn geheele weekloon in de
herberg heeft gelaten. Wat een smart voor de zorgvolle
moeder. Zij heeft geen brood meer voor de hongerige
kinderen. Vlijtig had ze hun kleertjes versted en zich
verheugd met haar man en kinderen des Zondags naar
de kerk te kunnen gaan. En nu deze treurige toestand.
Hoe kwam het dan? Het gebeurde zooals zoo dikwijls
helaas: De zwakke vader had zich door een verkeerden
vriend laten verleiden naar de herberg te gaan. Eenmaal
daar, was hij zichzelf niet meer meester en liet zich niet
alleen meeslepen tot onmatig drinken maar ook tot
spelen en verkwanselde zoo in korten tijd zijn zuur
verdiende weekloon.

Zoo was 't gegaan. Zijn edele vrouw verdroeg hoewel
zij met zorg en wanhoop moest worstelen, ook dezen
vreesselijken stoot tegen het hart met Christelijken
heldenmoed; zij droeg haar smart in stilte. Niet met
bittere verwijten, maar met wijze voorzichtigheid en
christelijken ernst hield zij later haar man zijne zwakheid
voor en smeekte hem er tegen te strijden.

Dit is de geschiedenis van vele vrouwen. Voor hen
worden geen gedenkteekenen opgericht. Velen hunner
zinken, zonder dank in te oogsten voor hunne opoffering
en trouwe liefde jegens man en kinderen, onbekend in
het graf.

Hun ontbaatzuchtige liefde is voor zelfzuchtige mannen
en zonen, ja, zelfs voor slechte dochters opgeofferd en
zonder klagen hebben zij den last gedragen.

Hoe waren zij daartoe in staat? Slechts door de
kracht, geput uit het geloof aan hun Heiland. In hun
eigen kracht zouden zij het nooit hebben volgehouden.

Er is veel genade van God toe noodig om zoo stil
te zijn. Al wordt voor zulke vrouwen op aarde ook al
geen gedenkteeken opgericht, hun namen staan opge-
schreven in het Boek des levens.

(Overgenomen.)

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

B E D E.

Heer! geef meer geloof mij,
Meer vrede in Uw raad,
Meer vrees voor Uw oordeel,
Meer afkeer van 't kwaad,
Meer trouw aan mijn Heiland,
Meer oog voor Zijn smart,
Meer ernst in mijn wandel,
Meer liefde in mijn hart.

Heer! maak mij meer dankbaar,
Meer nederig en klein,
Meer dorstend naar waarheid,
Meer biddeud en rein.
Meer willig tot dienen,
Meer vijand van schijn,
Meer vaardig tot troosten,
Meer stil onder pijn.

Heer! ware ik meer liefd'rijk,
Meer lijdzaam en sterk,
Meer vast in gelooven,
Meer ijverig tot werk;
Meer licht zou ik kennen
Op 't pad waar ik ga;
Vermeerder, mijn God, mij
Uw kracht en genâ.

HET EEUWIGE LEVEN.

En dit is het getuigenis, namelijk dat
ons God het eeuwige leven gegeven
heeft, en dit leven is Zijn Zoon.

1 Joh. 5:11.

Wedergeboren zijn beteekent: leven uit God te hebben. Christus is het leven, daarom beteekent het leven, het eeuwige leven te hebben, Christus te hebben. »Die den Zoon Gods heeft, heeft het eeuwige leven.« Den

Zoon van God te hebben is volgens de Schrift hetzelfde als in den Zoon van God te gelooven, want de Schrift bevat de volgende twee uitspraken: »Die den Zoon heeft, heeft het leven, en die in den zoon van God gelooft, heeft het eeuwige leven.« Volgens het wiskunstig beginsel: twee grootheden, die aan een derde gelijk zijn, zijn ook aan elkander gelijk, is dus »die den Zoon heeft«, en »die den Zoon gelooft« hetzelfde. Het schriftmatig geloof in Christus is een bezitten van Christus en daarmee een bezitten van Zijn leven.

Het ontstaan van elk leven, van het aardsche zoowel als van het hemelsche, heeft God in het verborgene gelegd. Ondanks alle onophoudelijke onderzoekingen is de mensch nooit tot het punt gekomen, waar hij kon beweren, hier is het begin van een menschen-, dieren- of plantenleven.

Indien hij dit geheimzinnig gebied kon ontdekken zou hij zijn als God en leven kunnen voortbrengen.

Hij zal er zich toe moeten bepalen de eerste levens-uitingen en hun oorzaak op te merken.

Voor het leven van boven heeft Jezus deze verborgenheid eens voor al vastgesteld, waar Hij tot Nikodemus zegt: De wind blaast waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid; maar gij weet niet, vanwaar hij komt, en waar hij heen gaat; alzoo is een iegelijk die uit den geest geboren is.

Ingevolge deze door God gewilde verborgenheid, loopen de beschouwingen over het ontstaan van het leven uit God uiteen.

Eenigen beweren, dat eerst de geestelijke organen in den dooden mensch geschapen worden, als een nieuw hart en een nieuw gemoed, en dat de mensch dan eerst met deze organen Christus aangrijpt.

Anderen zeggen, terwijl zij ootmoedig voor het geheim

Gods blijven staan, wie door het Evangelie in Christus in de hemelsche lucht komt en die inademt, komt tot 't leven.

De aardsche lucht maakt het menschen, dieren en planten mogelijk te leven. Indien men een kind met alle gezonde organen in een luchtledige ruimte bracht, zou het toch geen leven hebben. Evenzoo is het met het goddelijk leven.

De natuurlijke mensch heeft in zijn braakliggenden geest het orgaan om hemelsche lucht in te ademen. Het is slechts noodig hem door het Evangelie van Christus daarin over te brengen.

Gelijk de aardsche lucht uit verschillende bestanddeelen, als zuurstof, stikstof enz. bestaat, zoo ook de hemelsche.

Hare bestanddeelen, die volgens 1 Joh. 5:8 op het zelfde doelen, n.l. op het leven uit God, zijn de Geest en het water (beeld voor 't Woord) en het bloed. Deze drie werken het eeuwige leven en houden het in stand. Zij werken slechts samen. Daarom kan een wedergeboren mensch nooit buiten het Woord Gods zijn. Jezus is hem onmisbaar en de gemeenschap des Heiligen Geestes is hem een onafwijsbare behoefte.

Men kan hemelsch leven bezitten, evenals de kinderen het aardsche, zonder een inzicht te hebben in alle mogelijke verhoudingen van dit leven.

Het kind eet, drinkt, slaapt, lacht, weent, speelt enz., zonder er ook maar een idee van te hebben uit welke bestanddeelen de lucht bestaat of door welke organen het haar opneemt en hoe het die verwerkt.

Dat leert het eerst later. Zoo is het dikwijls in de kindsheid bij den wedergeborene. Hoe meer de kinderen Gods opgroeien tot den mannelijken leeftijd, hoe krachtiger zij worden, des te meer licht bekomen zij over de voorwaarden tot het wekken en onderhouden des des levens.

Dit is echter geen kunstmatige, maar een heel natuurlijke zaak.

Het ontplooit zich even ongedwongen, even stil, maar ook even zeker als een plant. De rechtvaardige zal groeien als een palmboom, hij zal wassen als een ceder op den Libanon.

Ziet opwaarts. Het is verstandig als wij de gevaren aanzien, ons hunner ten volle bewust worden en sidderend onze eigen zwakheid erkennen. Maar het is dwaasheid en ontrouw, wanneer wij het gevaar zóó uitsluitend aanzien of onze eigen zwakheid zóó zeer gevoelen, dat het een of het ander of beide de veel grootere en vertrouwbaare waarheid der alwetendheid, der deelneming en der uitgestrekte beschermende hand van onzen Broeder en Heer voor onzen blik verbergen.

Wij behooren Hem toe, wanneer wij onze harten aan Hem hebben overgegeven en Hij zal niet toelaten, dat »Zijn heilige het verderf ziet.« Wanneer gij van het smalle bergpad neerziet in den 1000 voet diepen afgrond aan beide zijden, dan wordt gij duizelig en

valt. Wanneer gij opwaarts ziet, wankelt uw voet niet. Overzie het gevaar niet, noch vergeet aanmatigend uwe zwakheid. Maar toen ik dacht, dat mijn voet zou uitglijden, hield mij uwe genade.

Erken het gladde ijs en den zwakken voet en verbind daarmede de andere gedachte: »De Heer kent de Zijnen.« (Overgenomen.)

Josia en zijne opvolgers. — Ondergang van 't Rijk van Juda.

Zondag 6 Oct. (II Kon. 22—25; II Kron. 34—36; Jes. 40)-

Met de regeering van Hiskia en Manasse waren na den ondergang van 't Rijk der tien stammen ruim 80 jaren verlopen, maar hoewel de profeet Jesaja destijds met kracht getuigde tegen den afval van Jehova, de mannen van Juda betoonden zich een wijnstok, waaraan wel alles gedaan was, maar die nochtans stinkende druiven voortbracht (Jes. 5).

Toch was de Heer lankmoedig en rukte den goddelooze Amon, zoon en opvolger van Manasse, na tweejarige regeering weg en gaf hun den godvreezenden Josia, die nog nauwelijks 8 jaren oud was, toen zijn vader vermoord werd en hij onder leiding zijner zeker vrome moeder, de regeering te Jeruzalen aanvaardde.

Reeds in zijn vroege jeugd zocht hij den Heere als zijn hoogste goed, en op 20jarigen leeftijd had hij den moed om eene finale opruiming te houden van hoogten, bosschen, gesneden en gegoten beelden, afgodsaltaren en dergelijk heidensch tuig, waarmede Israël zijn God vertoornde. Ja, hij trok zelfs in het land der tien stammen om 't land van die afgodische dingen te zuiveren, en vervulde de profetie tegen het altaar van Bethel gesproken (I Kon. 13:2).

Door deze opruiming werden de harten der weldenkenden ook weer ruimer om te offeren voor het huis des Heeren, dat belangrijke herstelling behoefde. Onder leiding van den Hoogepriester Hilkia en Safan den schrijver, werd dat werk begonnen. Dezen deden een belangrijken vondst in den Tempel. Zij vonden n.l. het oude Wetboek, de vijf boeken van Mozes, wellicht reeds tijdens Manasse aldaar door gewetenlooze Priesters verborgen, en als Safan den Koning daarvan berichtte en daaruit hem voorlas de bedreigingen Gods over de afwijkers van die wet, werd 't hem eerst recht duidelijk, hoe diep het volk Gods gezonken was en welk een oordeel het te wachten had, en hij scheurde zijne kleederen en ten einde raad, zond hij tot de pro-

fetes Hulda om van haar 't Woord des Heeren te vernemen, die hem antwoordde, dat wel het kwaad over Juda besloten was, maar *hij* toch genade gevonden had in de oogen des Heeren, omdat *zijn* hart nog beefde voor het Woord der heilige Wet Gods. De hervorming begon eerst recht aan de harten, toen Jesaja uit dat oude vergeten boek den volke deed voorlezen en het Paaschfeest, dat daarna te Jeruzalem gehouden werd, was zeker voor velen onvergetelijk, omdat 't meer was dan uitwendig vertoon. Hoe jammer, dat deze waarlijk vrome vorst op 39 jarigen leeftijd zichzelf den dood berokkende, doordat hij de roekeloosheid beging, zonder noodzaak den Koning van Egypte te bestrijden, als die tegen Karchemis optrok door de landpalen Israëls.

Zijn vroegtijdige dood werd dan ook diep betreurd door gansch Juda en Jeruzalem, dat met hem hun laatste hoop zag wegzinken, want 't was met hunne onafhankelijkheid nu gedaan en met snelle schreden naderde ook dit Rijk zijn ondergang.

Joahaz, door 't volk op zijns vaders troon geplaatst, mocht slechts drie maanden regeeren, want Farao Necho, de Koning van Egypte, maakte zijn broeder Eljakim Koning, wiens naam hij veranderde in Jojakim, die elf jaren regeerde, maar niet met den vromen zin zijns vaders, want in plaats van te beven voor 't Woord Gods, sneed hij met een pennemes de rol van den profeet Jeremia, waaruit hem de ernstige boodschap Gods werd voorgelezen, in stukken en wierp ze in 't vuur (Jer. 36) en 't vreeselijkste was, dat ook niemand zijner knechten zich daarover onttette. Als Nebukadnezar nu den Koning van Egypte verslagen had en voor Jeruzalem verscheen, werd Jojakim hem onderdanig, om echter na drie jaren weer in opstand te komen en dan naar Babel gevoerd te worden, waarna zijn zoon Jechonia Koning werd, die echter, na drie maanden geregeerd te hebben, ook naar Babel gevoerd werd met vele anderen van de voornaamsten des lands, benevens vele kostbaarheden des Tempels, terwijl Nebukadnezar Matanja, den jongsten zoon van Josia, onder den naam van Zedekia, over de overgeblevenen tot Koning aanstelde. Ook deze was door al wat hij gezien had niet wijzer geworden. Hij liet zich niet waarschuwen door Jeremia, om toch niet op Egypte's hulp te vertrouwen, en tegen den Koning van Babel te rebelleeren, zoodat eindelijk Nebukadnezar weer voor Jeruzalem verscheen en na tweejarige belegering de stad innam en verwoestte, Zedekia gevangen nam, zijne zonen voor zijne oogen slachtte, hem daarna verblindde en met twee koperen ketenen gebonden naar Babel voerde, waarop de wegvoering des ganschen volks in Babylonische ballingschap weldra volgde in den jare 588 vóór Christus. Wel bleven nog eenige geringen in 't land achter onder Gedalja's opzicht, die echter verraderlijk vermoord werd door zekeren Ismaël, zoodat men, de wraak der Chaldeen vreezende, naar Egypte vluchtte (Jer. 41:18).

a. Die mij vroeg zoeken, zullen mij vinden, en die den Heer vindt, die vindt het leven en trekt een welgevallen van den Heer.

Dat is in Josia bewaarheid, die daardoor een zegen werd voor zijn volk. Dat toch vele jonge menschen 't verstonden, dat de vreeze des Heeren het beginsel der wijsheid is, en men zonder hem niets doen kan.

b. Opruiming van al wat God mishaat, is wel 't beste bewijs, dat de vreeze Gods in 't harte woont, en waar dat niet geschiedt, moet men aan de oprechtheid der bekeering twifelen.

Dan volgt Tempelherstelling. Een waar beeld van de vernieuwing des harten door den H. Geest. Niet slechts 't kwade haten, maar ook het goede doen. Den ouden mensch afleggen met zijne booze werken en den nieuwen mensch aandoen. De leden niet meer stellen der zonde tot wapenen der ongerechtigheid, maar Gode tot wapenen der gerechtigheid. Eertijds duisternis, nu licht in den Heere.

c. Die zoekt, die vindt. De oprechten gaat het licht op in de duisternis. In den weg van de vreeze Gods komt 't boek der Wet weer te voorschijn, dat de hervorming doet doordringen tot 't hart des volks. De Heer wrocht mede en Zijn Woord gaat dóór, tot de verdeeling der ziel en des geestes en der samenvoegselen en des mergs. Hebr. 4:12.

Luther, de groote hervormer, vond ook den Bijbel terug aan een ketting in 't klooster en 't gevolg was, dat het licht weer op den kandelaar kwam, waar eertijds duisternis heerschte. Gods Woord is zoo ernstig waar. Dat velen in onze dagen, waar 't niet weggeborgen, maar toch vaak veronachtzaamd wordt, de kracht van dat Woord mogen gevoelen en zich verootmoedigen voor God, opdat zij in waarheid Pascha leeren vieren over het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt. De droefheid naar God werkt een onberouwlijke bekeering tot zaligheid.

d. Jojakim versneed Gods Woord met een pennemes. Velen doen heden ten dage evenzoo, als zij door ongelooft de eene bladzijde na den ander voor leugen verklaren en verwerpen. Laat echter niemand zoo dwaas zijn te meenen, dat op die wijze de waarheid Gods vernietigd wordt, die op zijn tijd steeds heerlijk is vervuld, en ook in hare bedreigingen over de ongeloovigen *schrikkelijk* vervuld zal worden.

e. De ondergang der beide rijken Israëls mag hiervan ten voorbeeld strekken. 't Kwam alles, zooals 't oude boek vermeldde, en zooals de profeten tevoren betuigd hadden.

Het gras verdort, de bloem valt af, maar 't Woord onzes Gods bestaat in eeuwigheid. Welgelukzalig zijn zij, die dat Woord hooren en hetzelfde bewaren.

N. P.

K. K.

En zoo iemand niet gevonden werd, geschreven in het boek des levens, die werd geworpen in den poel des vuurs!

Openbaring 20 vers 15.

De Openbaring is zeker door vele menschen gelezen, herlezen, besproken en misschien bestudeerd, veel is er

gesproken over het wonderlijke, onbegrijpelijke van wat er geschieden zal, ja, ook veel over het hemelsch Jeruzalem en de nieuwe aarde gesproken en geschreven.

Het is waar, als men de Openbaring zoo door leest, huivert men onwillekeurig, als men denkt aan die verschrikkelijke weëën, die de volken treffen zullen; men gevoelt zich dan zoo klein, ja, misschien hebben wij de Bijbel wel eens neergelegd, dewijl zijn inhoud al onbegrijpelijker voor ons werd.

Doch als men aan het 21ste hoofdstuk komt, bij de beschrijving van het nieuwe Jeruzalem, o, onwillekeurig richten wij dan onzen blik naar boven en kunnen niet nalaten te zeggen: en dat alles voor ons, wij die zulks niet verdienen? Ja, dan vallen wij op onze knieën, en onze lippen bewegen zich tot een innig dankgebed voor de groote en oneindige liefde van God, Hij, die dit alles gegeven heeft en geven zal aan ons.

Doch, geliefde broeders en zusters, hebben wij wel ooit onze aandacht bepaald bij Openbaring 20 vers 15: En zoo iemand *niet* gevonden werd geschreven in het boek des levens, die werd geworpen in den poel des vuurs? Hebben wij wel ooit gedacht aan het woordje niet in den oordeelsdag van zooveel en zoo ontzettende beteekenis?

Toen ik dit gedeelte las, kwam bij mij de gedachte op, hoe zal de oordeelsdag zijn? Dit is zeker het verschrikkelijkste van alles, op dit moment zal het beslist worden, verlost of verdoemd te zijn.

Doch geliefde brs. en zrs. volg mij in uwe gedachten op dien dag, die dag, welke wij allen, allen zullen beleven, dien dag, waar wij allen, zonder uitzondering, groot en klein voor Gods troon zullen staan, om — geoordeeld te worden.

«En ik zag de dooden klein en groot, staande voor God» (12de vers).

Ook wij zijn daaronder. Met die schare gaan wij voorwaarts, tot voor den troon van God. Hoewel wij vele, ja, ontelbaar zijn, zien wij allen toch Hem, eens onzen Zaligmaker, nu onzen Rechter.

Men hoort nu niet gezang en gejuich, o neen, een doodsche, angstige stilte heerscht er, droevig, angstig zien wij elkander aan, al die beelden in ons leven, komen nu in onze gedachten, die kleine overtredingen, die wij al lang vergeten waren, komen nu als schrikbeelden voor onze oogen. Wij laten onze blik over al die menschen gaan, maar zie, vrees komt in ons op; o, wij zien nu die zelfde menschen voor ons, die wij in ons leven belasterd hebben, of menschen, die veel bij ons kwamen, waarvan wij wisten dat zij zich nooit bekommerd hebben, om God en eeuwig leven, doch die wij uit valsche schaamte of vrees, nooit hebben gewezen op de groote liefde van God. Daar staat een kind, die wij eens in de wereld zoo ruw hebben afgestooten, omdat het ons een beetje lastig maakte met bedelen, hoewel wij zagen, dat honger en ellende op het gezicht te lezen stond; doch die smeekende, vragende blikken waren wij al vergeten; doch zie, daar staat datzelfde kind weer, nu niet hongerig meer, doch als onze beschul-

diger of aanklager(ster). O, nu beseffen wij die woorden: zoo wat gij aan één van deze minste gedaan zult hebben, hebt gij Mij gedaan. Doch nu beseffen wij het te laat.

Zoo zien wij ons geheele leven aan ons voorbijtrekken; maar nu merken wij eerst, hoe ons leven was, hoe nietig wij zijn, als wij daar tegenover hem komen te staan, die wij in ons leven, met een half hart hebben gediend. Doch hoort, die ontzettende stilte wordt verbroken, eene machtige stem weerklinkt door de gansche ruimte. Wat is dat? Het boek des levens is geopend en de namen worden afgelezen. Die schare van menschen wordt kleiner, en onze namen zijn nog niet afgelezen. Het angstzweet breekt ons uit, wij zien bladzijde na bladzijde omslaan. Getrouw zijn wij toch steeds naar de kerk geweest, als lid zijn wij toch opgeschreven, geregeld hebben wij het Heilige Avondmaal gevierd. Nog enkele bladzijden, nu de laatste, nog is onze naam niet afgelezen, — daar wordt het boek gesloten. Met een smartkreet werpen wij ons voor Zijne voeten, doch die zelfde oogen, die in ons geheele leven ons zoo vriendelijk hebben aangezien, die zelfde mond, die elken dag in ons leven, dat »vreest niet, maar geloof alleen,« tot ons gesproken heeft, is nu koud en met harde stem wordt gevraagd: wie zijt gij?

O, wij zien nu die ontzettende waarheid, dat de tijd der genade voorbij is, ja, als nog met hoop op genade willen wij nog voor ons zelf pleiten, vertellen wij wie en wat wij geweest zijn, hoe wij voor de wereld zulke trouwe lidmaten der kerk waren. Doch daar wordt gezegd: »gaat weg van Mij, Ik heb u nooit gekend!« Nog één laatsten blik werpen wij op die schare, die daar juichend heen trekt met Hem, om nu voor eeuwig met en bij Hem te zijn. En wij? O, nu hebben wij te laat leeren inzien, dat, hoewel wij onze belijdenis hebben uitgesproken, hoewel wij in ons leven zijn gedoopt en in de Gemeente of kerk zijn aangenomen, ons hart verre van Hem was, dat wij juist dat ééne wat wij noodig hadden, niet hebben aangevat, dat wij onzen Heiland niet als onzen eenigen Verlosser en Zaligmaker hebben aangenomen, lief gehad en gediend (Matth. 25: 45, 46). Broeders en zusters, ik was eenigen tijd geleden in het dorpje W. Ik was toevallig er bij, dat er 30 aannemelingen als kerkleden werden opgenomen. Toen daar het gebruikelijk formulier werd afgelezen en de Dominee vroeg, wat is daarop uw antwoord? toen zag men eene buiging met het hoofd van toestemming. De eed, want ik noem dat een eed, was afgelegd voor de Gemeente en... voor God. Toen ik buiten de kerk kwam, hoorde ik zeggen, wat was de Dominee kwaad, doch gelukkig ik ben aangenomen, nu behoef ik niet meer een jaar te leeren! Verschrikkelijk, niet waar lezer, als men er zoo over denkt? O, velen denken er niet aan, of hun naam wel of niet in het boek des levens zal staan, 't is hun genoeg, als ze maar lid der kerk zijn geworden.

Geliefde brs. en zrs., misschien zijt gij allen al lid geworden, alles hebt gij misschien gedaan wat God u bevolen heeft, doch laat ons denken aan de woorden

des Heeren Jezus tot den rijken jongeling, namelijk: »Eén ding ontbreekt u. Ga heen, verkoopt al wat gij hebt en geef het den armen en dan kom herwaarts en volg Mij« Lukas 18 : 22.

Geve de Heer, dat wij allen Hem mogen liefhebben en volgen, ja, als het moet zijn, dat wij om Zijns Naams wille, smaadheid en vervolging mogen dragen, opdat, als wij in den oordeelsdag voor Zijnen troon zullen staan, onze namen in het boek des levens gevonden worden, opdat wij allen met Hem opvaren in Zijn heerlijk Koninkrijk.

'k Weet niet, welk uur het wezen moog,
Dat, Heer! bij 't breken van mijn oog,
Mij tot uw dooden zamelt.

Veellicht omgeeft mij ook hun nacht,
Eer ik deez' bede heb volbracht, Uw lof heb uitgestameld:
Vader! Vader! Ik bevele, ik bevele in uwe handen,
Nu mijn geest in uwe handen.

ALBERT.

INGEZONDEN.

Aan de jonge broeders en zusters!

In »de Christen« No. 1055 lees ik in het Jaarverslag van de Unie-Vergadering, gehouden te Sneek op 10 en 11 Juli 1907, ook het verslag aangaande »De Christen« gedurende haar 25-jarig bestaan. Daar staat, dat ons blad »De Christen« haren gang ging, zooals ze dat geleerd had in de kwart eeuw van haar bestaan. Ze heeft als ieder levend wezen veranderingen ondergaan wat vorm, niet wat beginsel betreft. Zij is ietwat gewassen wat grootte betreft, maar is toch niet wat ze eigenlijk wezen moet; maar dat ligt aan vele leden der Gemeenten, die meenen, dat het beter is een vreemde in huis te halen, dan ons eigen blad te lezen en te ondersteunen.

Toen ik dat zoo las, dacht ik, maar is dat niet een beetje scherp uitgedrukt, ja, zelfs wil ik zeggen, zien wij niet in elk huisgezin van onze Gemeenten wekelijks »De Christen« verschijnen? Misschien wel, daar kan ik niet over oordeelen; maar nu wil ik een vraag doen: hoeveel *jonge* broeders en zusters hebben zich geabonneerd op »De Christen«? Ik geloof, als men op onze Jongelings- of Jongedochtersvereniging aan elkander zou vragen: lees je »De Christen«? dan zou men van de meesten het *ja* tot antwoord krijgen, doch als men zou vragen: ben je geabonneerd op »De Christen«? dan zouden de meeste antwoorden *neen* luiden.

Wel, geliefde brs. en zrs., ik ben ook nog jong, misschien jonger nog dan velen van u, daarom kom ik tot u met de oproeping, om ons blad te steunen, en wel op die manier, dat wij ons allemaal abonneeren op »De Christen«.

Velen van u zullen misschien zeggen, och, maar waarom zou ik dit doen, mijn vader of moeder krijgt »De Christen«, en daar lees ik mee samen. Volkomen

waar, doch als leden der Gemeente zijn wij dan niet verplicht, om alles wat tot de Gemeente en de Unie behoort te ondersteunen?

Vroeger las ik met mijnen vader samen, doch ik wil eerlijk bekennen, er gingen weken voorbij, dat ik »De Christen« niet las. Doch nu ik ze zelf krijg en ik haar geregeld lees, is zij mij lief geworden; als het eens een keer gebeurd, dat ik »De Christen« niet ontvang (u moet weten ik woon in Afrika), ben ik niets tevreden.

Er is een spreekwoord, dat zegt: »eendracht maakt macht«, en als wij jonge leden eendrachtig zijn, om de Gemeente en al wat daarbij behoort, dus ook ons orgaan, te helpen steunen, dan zal dat voor alles, wat de Gemeente betreft, een belangrijke schrede vooruit wezen. Dan weet ik ook, dat zulks voor de Redactie van »De Christen« veel aangenamer en plezieriger werk is, dan zal ons orgaan ook worden, wat het wezen moet.

Daarbij komt misschien ook, dat de jonge brs. en zrs. de lust krijgen om ook eens de pen op te nemen, een stukje in ons blad te schrijven.

»The Baptist«, een Engelsche Baptisten courant, heeft 8 bladzijden; waarom kan ons orgaan ook geen 8 bladzijden groot worden?

Jonge broeders en zusters, gaat nu niet eerst zitten denken over maar, och en wat, doch abonneert u allen op »De Christen«. Als het, gelijk zooveel dagbladen, f 10 of f 12 per jaar kostte, dan zou ik deze oproeping niet gedaan hebben, maar wie kan niet f 0.45 per kwartaal of voor het Buitenland f 2.20 per jaar betalen? Daarbij komt nog, dat ons Orgaan, als het meer abonneés krijgt, misschien ook nog goedkoop zal worden.

Ik hoop, dat als ik bij leven en welzijn een volgend jaar het Jaarverslag der Unie weer lees, dat de Redactie kan schrijven, dat ons orgaan »De Christen« in haar 26ste jaar een orgaan is geworden, zooals het wezen moet, dat het dan niet meer 4 bladzijden, zooals nu, doch 8, ja zelfs nog meer zal bevatten.

Mochten soms brs. en zrs., oud en jong, eene andere opinie daarover hebben, of nog een ander plan om »De Christen« te steunen, gaarne zou ik die willen lezen, ik geloof, de Redactie zal zulke stukken in »De Christen« wel willen opnemen, daar het toch het belang betreft van het blad.

Na hartelijke groeten en Gode bevelen, noem ik mij uw liefh. br. in Christus:

ALBERT.

EEN EN ANDER.

. Opgavingen op de plaats van het oude Jericho hebben belangrijke resultaten opgeleverd. De leider der werken, prof. Sellin uit Weenen, vond allerlei overblijfselen van oud-Kanaänitische beschaving, ook fundamenten van een gebouw, waarvan men niet weet waartoe het gediend heeft. Voorts zijn in de Jericho-vlakte de

resten van een Arabisch kasteel, een put en een groot archief van tafeltjes met spijkerschrift ontdekt.

Belgische kroondomeinen in de Congo. Tusschen den koning van België en zijn volk is een heete strijd ontbrand. De koning prest de bevolking tot 't betalen van een waar bloedgeld door middel van de beruchte caoutchouchandel. Over de schrikkelijke gruwelen, door de Belgische ambtenaren daarbij bedreven, hebben we reeds vaker iets vermeld. Nu wil de Belgische staat den koning deze kolonie ontnemen. Dat zou echter voor den rijken koning een verlies van vele millioenen beteekenen. Langen tijd heeft hij over een uitweg gedacht en eindelijk er een gevonden. Hij noemt een schoone, aan zee gelegen streek, ongeveer 6 maal zoo groot als ons land, kroondomein en wil de alleenhandel op dit gebied verleen aan een maatschappij, welke met een vermogen van f480.000 werkt en voor onbepaalden tijd is opgericht. Neemt de Belgische regeering straks den Congo-staat over, dan zou dat gedeelte aan haar toezicht onttrokken zijn en de ten hemel schreiende gruwelen zouden ongehinderd kunnen gepleegd worden. Evenals tevoren zou men de negers als roofdieren durven neervellen, hunne dorpen in brand steken en allerlei onzedelijkheden plegen. En de gansche wereld zou lijdelijk van verre toezien, onmachtig om tusschenbeide te komen.

Moge God dit in Zijn genade nog verhoeden.

Zendingsarbeid onder de melaatschen. Toen mejuffrouw Mary Reed, zendingszuster, in het jaar 1890 uit Indië naar het vaderland reisde, kwam zij tot de vreeselijke ontdekking, dat zij — melaatsch was. Deze ontdekking deed haar tot het besluit komen, onverwijld naar Indië terug te keeren, om zich voortaan geheel te wijden aan de verpleging van melaatschen. Zij nam nu de leiding eener melaatschen-kolonie in de Himalaya op zich en verpleegde die ongelukkige lijders dikwijls onder groote lichaamssmartten met zooveel toewijding, dat men haar den bijnaam »engel der melaatschen« vereerde. Door haar invloed werden 120 van deze ongelukkigen voor Christus gewonnen. In den jongsten tijd kwam nu het bericht, dat zij geheel genezen is. Na hierop eenigen tijd, tot ontspanning, in haar vaderland doorgebracht te hebben, keerde zij naar Indië terug, om den haar lief geworden arbeid, onder die ellendigen weder op te vatten. Bij het afscheid zeide zij, dat zij vurig naar hare verpleegden verlangde: »zij hebben mij lief en ik ga er heen, om van hunne liefde te genieten.«

In Indië zijn omtrent 400.000 melaatschen, in China wel een half millioen. In het eerste tijdperk hunner kwaal worden zij daar niet zoo streng van de samenleving afgezonderd, als weleer bij de Joden. Doch treedt de ziekte erger op en vertoont zij zich in haar leelijke, afzichtelijke gedaante, dan worden de melaatschen meestal meedoogenloos door hunne betrekkingen verstooten en moeten ze een ellendig bedelaarsleven gaan

leiden. De Christelijke liefdadigheid echter ontfermde zich ook over deze ellendigen.

In Indië, China en Japan zijn nu 78 toevluchtsoorden geopend, welke finantieele steun ontvangen van de »Zending onder de melaatschen«, eene vereeniging tot dat doel in 1894 in Schotland gesticht. Het bestuur over deze tehuizen berust bij 27 verschillende zendeling-genootschappen: zoo heeft de *Gosznorsche Zending* (Berlijn) haar toevluchtsoord, de Broedergemeente heeft er twee, n.l. in Palestina en in Suriname, de Rijnsche insgelijks twee, op Sumatra en in China enz.

Op Java bevindt zich zulk een toevlucht te Modjarna onder het bestuur van het Ned. Zend. genootschap. Voor deze toevlucht wordt echter geen finantieele steun van de vereeniging: »Zending onder de melaatschen« genoten.

Een kort bescheid.

Onze lezers verwachten ongetwijfeld eenig antwoord van ons op het ingezondene in ons no. van de vorige week door br. J. W. Weenink te Londen. Wij meenen aan die alleszins begrijpelijke verwachting te moeten voldoen. Wij schrijven echter geen verweer tegen hetgeen genoemde jonge br. schreef, want dan zouden we te uitvoerig moeten zijn en veel moeten herhalen van wat wij in ons referaat vroeger gezegd hebben. Dit doen we niet, maar geven een kort bescheid, om den indruk en de uitwerking te doen kennen, welke het stuk van br. W. op ons en wellicht ook op vele onzer lezers gemaakt heeft.

Mijn eerste indruk dan bij het lezen van bedoeld stuk was, dat de jonge schrijver met wat hij heeft gemeend te moeten zeggen, ons in een wel ietwat verheven en breed opgezet betoog, een opvallend relaas van ongemotiveerde, vreemdsoortige, verwarde denkbeelden geleverd heeft. Waar hij zelf de zaak, waarover het in zijn betoog gaat, »een groot vraagstuk« (?) noemt, had hij, eer hij er in 't openbaar over begon te schrijven, er wel wat ernstiger en langer over mogen nadenken.

Doch ter zake: Hij begint met te wijzen op »tweeërlei standpunt« van een Christen. — Deze is n.l. »een volgeling van Christus« en »een kind van God door Christus«. Eilieve, is dat tweeërlei? Die het begrijpen kan, begrijpe het!

Wij meenen, dat volgens de Schrift een volgeling van Jezus een nederig, gehoorzaam of volgzaam kind van God is. Niet kind van God omdat hij volgt, maar volgende, dewijl hij kind van God is. Er kan, er mag in dat verband van geen twee standpunten sprake zijn. Het denkbeeld, dat iemand een volgeling van Jezus, dus één standpunt innemende, kan zijn, zonder een kind van God d. i. wedergeboren te zijn, is de diep ingekankerde dwaling van het kerkendom. Waar het volgen van Christus gescheiden wordt van het kindschap Gods, wordt het inderdaad een volgen, zooals br. W.

zich voorstelt, d. i. een volgen naar ieders persoonlijk begrip.

Zulk eene voorstelling verwachten we wel van sommigen buiten ons, maar niet van leden onzer gemeenten.

Br. W. redeneert alsof hij zeggen wil: Baptisten met gesloten Avondmaal willen de éénheid der geloovigen niet, maar staan die in den weg. Nu aan deze tegenwerping van buiten af, zijn wij ook al gewoon geraakt, maar de bewering van die opmerkers is nog nooit bewezen geworden. Ik meen, dat de Baptisten juist een volk zijn, die krachtens hun beginsel de eenheid der waarachtig geloovigen zoeken, maar geenszins in den weg van persoonlijke, menselijke begrippen, gevormd door de opvoeding, maar in den ordelijke weg des Heeren en naar zijn Woord.

Wij achten het een ondoordachte bewering, te zeggen, dat het volgen van Christus in het leven geroepen heeft: »Calvinisme, Baptisme, Mennonisme enz.« Wij zouden op zulk een dwaze bewering niet eens terug komen als het feit, dat zulke beweringen in 't openbaar door een gedoopte christen uitgesproken worden, niet zoo droevig was.

Wij gaan verder niet op alles, wat br. W. betoogde over kerken, kerkelijke regelingen en gewoonten in. Wij staan met onze gemeenten buiten de organisaties, die men kerken noemt, en wenschen alleen een verzameling van geloovigen te zijn, welke gesticht wordt en arbeid naar de ordonnantiën van den H. Geest, en daarmede geeft de Heer ons thans nog genoeg te doen, zoodat we allerlei bespiegeling over kerken en kerkelijk handelen, geredelijk achterwege kunnen laten.

En als br. W. of iemand anders wil aantoonen, dat het houden en 't vieren van het Avondmaal, uitsluitend met gedoopten, niet bijbelsch, maar een kerkelijke dwaling is, dan moet men met gezonder beweringen en klemmender bewijzen aankomen, dan door onze jonge, wellicht in zulk een geval nog te jonge broeder, geleverd zijn.

Alleen Gods Woord, als de openbaring des Heiligen Geestes, geldt.

S.

N. v. B.

Uit de Gemeenten.

WORKUM. Voor eenigen tijd meldden we van uitbreiding der Gem., doordat eenige aan haar waren toegevoegd door Doop en overkomst van elders. Thans kunnen we weer mededeelen, dat een jeugdige zuster Zondag 8 Sept. j.l., door den H. Doop der Gem. werd toegevoegd. Br. H. Leenstra, onderling der Gem., sprak een zeer kernachtig woord tot de talrijke aanwezigen en bediende na afloop de H. Doop aan de jeugdige zuster naar de begeerte haars harten.

Bij de verkondiging van des Heeren dood waren broeders en zusters van elders als plaatselijk tegenwoordig. Moge het woord dat is gesproken, alsmede het voltrekken des Doops, eenige vrucht hebben nagelaten. Dit mogen we verwachten, want des Heeren Woord keert niet ledig weer, maar 't zal doen, wat Hem behaagt. Onze bede zij dan ook, dat de Heer zelf zielen der Gem. toevoege tot eer Zijns Naams en tot heil der Gemeente.

Namens de Gem. Workum:
De Secr. P. HOMSTRA.

Reizend Prediker.

De Commissie der Unie wees, na ernstig overleg, aan br. Kuipers *Apeldoorn* als woonplaats aan.

ZUTPHEN.

B. ROELES, Secr. der Unie.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van A. K. te Kamawha 1 Dollar; van W. A. P. te Haarlem f7.65; van P. B. te Harlingen f3.12.
N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Saldo der coll. op de Unie-Vergadering te SNEEK f60.30.

Voor het »reizend Prediker-fonds«:

Ontvangen van de Gem. te Haulerwijk f16.70; van N. N. door br. Karssiens f2.50.

F. J. VAN MEERLOO, penningm.

Advertentiën.

... Zoo God wil hopen onze
geliefde Ouders
G. HOVESTREIJDT
en
A. TEN HARKEL
op 11 October a.s. hunne
25-jarige Echtvereniging
te herdenken.
Hunne dankbare kinderen.
ZUTPHEN, Sept. 1907.

COLPORTEURS

gevraagd, om in dezen tijd flink
te werken met een Geill. Chr.
Weekblad, tegen flinke provisie.

Fr. brieven onder No. 60
aan het Bureau van dit blad.

f1. Pakket MEER DAN GOUD. Franco.

Het pakket »Diamant en Paalen« is finaal uitverkocht. Het vloog weg! Geen wonder ook, want het was goedkoop en mooi. Welnu zie hier een dito soort pakket, doch de inhoud is nog rijker. Eenig, eenig mooi. — Let op:

1e. De plaatsvervanger of de tocht naar de Steengroeve door J. DE LIEFDE met 4 gekleurde platen. — De inhoud is aangrijpend schoon. Dit boeiend verhaal is in 25 hoofdstukken verdeeld! Z.a. Vorstelijke raadsvergadering — Oproer — Nederlaag — Twist en Strijd — Droevige teleurstelling — De ellendige tot zich zekven gekomen — Onverwachte hulp — Wantrouwen en laster — Ontvluchting — De valsche profetes — De ontmoeting in den afgrond — Het verborgen Koningskleed — De valsche mantel . . . . . doch waartoe meer, lees en herlees en ge geniet volop.

2e. De laatste dag der week — een mooi verhaal met veel gekleurde platen door J. WITMOND, 8 hoofdstukken.

3e. Enkhuizen in den Geuzentijd — Een geschiedkundig verhaal met 4 gekleurde platen door P. VERGERS. Dit werk is te overbekend om nog te moeten worden aanbevolen.

4e. Niet beschaamd door O. MYLIUS met gekleurde platen. Hier is een predikantsvrouw aan 't woord — Zij vertelt een belangrijk stuk uit heur veel bewogen leven — Dit boek boeit — ! —

5e. Een geloofsheld door P. J. KLOPPERS met platen. Het leven van Maarten Luther — O! wat mooi!

6e. De geschiedenis van den jongen Epee door J. DE LIEFDE. Dit verhaal is treffend schoon.

7e. Vooruit gekomen door A. J. HOOGENBIRK met gekleurde platen — Een echt »Jongens-verhaal« — In dit werkje wordt gesproken wat God doet en wat wij vermogen in Godes kracht — Aangrijpend!

8e. Uit den ouden tijd door Mevrouw SHERWOOD naar . . . zie hier een echt »Meisjes-verhaal« — met gekleurde platen. O! wat fijn! —

9e. Eenige mooie gedichten door J. DE LIEFDE met een gekleurde plaat — Z.a. Des Christens Wraak — Karel de Grootes zeotocht — De Bijbel der Weduwe — Daniël enz.

10e. De strijd om de Duivelsbrug — met gekleurde platen — Een prachtig verhaal. De inhoud is op waarheid gegrond.

11—12. Gedichten van Antje Ball. Twee bundeltjes in een band. Aanbevolen door den dichter Ten Kate. Zij verplaatst ons in hare gedichten beurtelings in huis en in den tuin, in de speelkamer en op de wandeling, school en kerk. Voor 't jeugdige volkje mooie gedichten en zij krijgen nog meer waarde als men weet, dat Mej. Antje Ball . . . blind is.

13e. Kloppers Windekelken, 31e druk reeds. Dit boekken geeft veel en velerlei. 42 onderwerpen verhaaltjes — vertellingen — raadsels — spreekwoorden — gedichten — verzen — voordrachten enz. enz. Bijv.: De Twee Vrachtrijders — De Echo — De Boer en zijn zoon — Het rijke vrouwtje van Stavoren enz. enz.

14e. Een werk over Transvaal, door WORMSER. Prijs f1.25, 164 blz.

15e. „Het Calvinisme,“ door Ds. WISSE. De inhoud en stijl is talentvol.

16e. Ieder, die spoedig besteld, ontvangt bij dit pakket ook nog een 30tal mooie ansichten.

Dit pakket heeft een handelswaarde van f5.— Wij leveren het tijdelijk aan onze geachte lezers en lezeressen van „De Christen“ voor slechts f1.— franco thuis bij vooruitbetaling per postwissel, of (zoo men dat liever wil) 21 postzegels à 5 cent, waarbij staat: „Pakket meer dan goud.“

C. DE BOER Sz., Uitgever, SNEEK.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Men wil in de openbaringen Gods het *natuurlijke*; maar de natuur van God is het natuurlijke niet. Men wil het natuurlijke; maar de troost van het natuurlijke is uitgeput, en blijkt onvoldoende. Nog eenmaal, men wil het natuurlijke; maar de kracht van het natuurlijke is door de geschiedenis veroordeeld.

De geest des menschen is te verheven om door bloot natuurlijke kracht en middelen bewerkt en veranderd te

kunnen worden; daartoe is Gods Geest en zijne onfeilbare werking noodig.

Woon met uw levenswoorden,
Verlosser, bij ons in,
En trek ons met de koorden
Van uwe zondaarsmin!

Samenspraken en Voordrachten,

voor alle doeleinden geschikt.

— BIBLIOTHEEKBOEKEN. —

— RUIME KEUZE. —

Zichtzendingen gaarne op aanvraag.

Ieder die voor f1 koopt ontvangt gratis 25 mooie Ansichten; die voor f2 koopt een keurig boekwerk. Die voor f3 bestelt ontvangt gratis Otto Funcke »Onopgesmukte Waarheden« ingenaaid f2.25. Die voor f5 bestelt ontvangt 't zelfde werk in een keurigen prachtband ad f2.90.

Let op het adres:

Firma C. DE BOER Sz.,

Bazar van goedkope boeken, Sneek.

STEARNS

Door de enorme stijging der prijzen van materialen, hebben verschillende Orgelfabrikanten zich genoodzaakt gezien de **prijzen der Orgels te verhoogen.**

De Zomervoorraad lever ik nog tegen de bekende catalogusprijzen; doch is deze uitgeput, dan moet ik de **prijzen belangrijk verhoogen.**

MEN HAASTE ZICH DUS!

JOH. DE HEER, Rotterdam, N. Molenstr. 71.

Filialen: GRONINGEN: Gelkingestr. 41; UTRECHT: Donkere Gaard 2; AMSTERDAM: Haarl.dijk 30; ARNHEM: O. Stationstr.; ROTTERDAM: Rosestr. 24, Hoogstr. 110, Nieuwe Binnenweg 485.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Een lied van den Graaf von Zinzendorf, den Stichter der Broedergemeente.

't Geloof breekt heen door staal en steen,
't Heeft d' Almacht aan zijn zijde,
Het steunt op Christus woord alleen:
»k Ben met u 't allen tijde!
Als iemand slechts gelooven kan,
Wat zal hij niet vermogen?
Hij ziet der wereld krachten aan
Als een onmachtig pogen.

Geprezen zij de heldenmoed
Van 's Koninkrijks getuigen;
't Is dwaas, te dorsten naar hun bloed.
Als viel dan 't werk in duigen.
Hoe goed en veilig dient men niet
Den eeuwigen Regeerder,
Hij blijft, wat wolk ook bliksems schiet,
De machtige Alverweerder.

En als zijn trouwe boden zien
Waarvoor zij 't leven wagen,
Zij zullen dan geen weerstand biën,
Zij sterven zonder klagen.
Zij nemen geen verlossing aan
Ten koste van 't belijden,
Zij willen met hun Heiland gaan
Door lijden tot verblijden.

't Is immers altijd zoo geweest:
In holen en spelonken,
In vuur en zwaard heeft allermest
Der boden trouw geblonken.
En ook den Heer der heerlijkheid
Den Stierder hunner gangen,
Hem, die ons eeuwig heil bereidt,
Heeft m' aan het kruis gehangen.

Wij willen met de hulpe Gods,
Om Satan te berooven,
Ons houden aan de sterke Rots
En kinderlijk gelooven.

En laat ons God naar rozenwijn
Ook onder dorens bloeien,
Wij zullen dan als Jesse's rijt
Ook in verdrukking groeien.

G.

De vrede Gods.

(Coll. 3 : 15.)

Wanneer de Apostel Paulus in zijn brief aan de gem. der Colossensen de heerlijkheid geschetst heeft van de groote verborgenheid van de Gemeente van Jezus Christus, wekt hij daarna de geloovigen op, om nu ook overeenkomstig deze hooge en heilige stand, waartoe zij als leden der Gemeente zijn gebracht, te wandelen in de vrijheid des Evangelies, niet in den geest der wet, maar als zoekende de dingen, die boven zijn en als hoogtepunt dezer lessen en vermaningen wensch hij ze toe, dat de vrede Gods in hunne harten heersche, houdt hun de waarheid voor oogen, dat zij daartoe in één lichaam zijn geroepen en vermaant ze tot dankbaarheid. Het is slechts één greep uit dit zoo rijke gedeelte der Schrift, maar ook als het ware de sleutel. Wanneer dit 15e vers waarheid wordt voor den Christen en dan ook alleen, maar ook juist daardoor is hij in staat om zijne roeping te volbrengen tegenover den Heer, zijne medegeloovigen maar ook tegenover de wereld. — Lezen wij dit vers eens aandachtig.

De vrede Gods heersche in uwe harten! — Wat heeft dit woord des Apostels in? Er staat niet, de vrede *in*, *bij*, ook niet *door*; er staat de vrede *van* God; die eigenschap, die grondtrek, als het ware van het karakter Gods, die vrede heet. Het is de waarmaking van het woord, dat wij der goddelijke natuur deelachtig zouden

worden, iets van de volheid Gode, medegedeeld aan de leden van het lichaam van Christus; de vrede, die God in en bij Zich zelve heeft, en door de geboorte uit den H. Geest medegedeeld wordt aan de geloovigen, overgestort wordt in hun hart. Het is een eigenschap en een kenmerk van den geloovige, dat hij vrede heeft gevonden bij God door den Heere Jezus Christus.

Deze vrede Gods moet *heerschen*. Niets mag daar boven gaan. Aan deze vrede moet alles ondergeschikt zijn; daarvoor moet alles wijken; wat haar in den weg staat, moet verwijderd worden, zij is met geen minder plaats tevreden. Het is een edelgesteente, wat slechts schittert, als het in zuiver goud, een hart, dat rein is voor God, is gevat. Te midden van de onreinheid der zonde verdwijnt haar glans, ja, zij zelve wijkt. De vrede, die de wereld geeft, kan in het hart zijn als men aardse dingen bedenkt, bij vreugde, vermaken en voorspoed; de vrede Gods kan alleen daar wonen en heerschen, waar men bedenkt de dingen, die boven zijn, de leden, die op aarde zijn doodt, maar dan kan hij in het hart ook wonen en heerschen te midden van voorspoed, maar ook van smart, bij geluk, maar ook bij tegenspoed, want het is de vrede, die van God zelf is en neerdaalt in de harten dergenen, die met Christus opgewekt zijn.

De vrede Gods moet *in het hart* heerschen. Het is geen zaak des verstands, van vlug begrip of bevattig. Het is ook geen zaak, die men door zelfoefening verkrijgt. Zij wordt door God in het harte uitgestort. Veel, ja alles kan men doen om deze vrede te verhinderen tot ons in te komen, maar waar de Christen den strijd des geloofs strijdt, neemt de H. Geest de hinderpalen weg, die den vrede Gods verhinderen tot ons te komen en God zelf deelt deze eigenschap Gods mede aan het aldus door den H. Geest gereinigde hart; want uit het hart zijn de uitgangen des levens en niet het hoofd, maar het hart is hetgeen wat God begeert. De vrede Gods is geen gevolg van logisch redeneeren. Zij kan in het hart heerschen, ook al staat het verstand voor raadsels, en kan gemist worden, al zouden al deze raadsels door het verstand opgelost worden. De vrede Gods kan alleen in het hart wonen, dat éénswillend is met God, en als men met Christus, niet alleen in vorm of gedachte, maar in waarachtige waarheid, gestorven en opgewekt is. Het is de vrede, die Jezus, de Heer, alleen den Zijnen geeft. Zij kan en moet het deel wezen zoowel van oude als jonge Christenen en waar gaven van kennis en kracht afnemen, kan de vrede Gods in het hart blijven ook bij het zinken der krachten. Hij is eeuwig, omdat hij uit God, den Eeuwige, voortkomt.

De Apostel zegt: »tot welken (de vrede Gods) gij ook geroepen wordt in een lichaam.« Zoude er ooit sterker woord zijn gezegd, om de eenheid der kinderen Gods in het licht te stellen? Maar zou er ook een woord wezen, dat scheiding en verdeeldheid onder de geloovigen meer in zijn schadelijkheid tentoonstelt als dit? In één lichaam geroepen tot den vrede Gods?

Zij is aan het *lichaam* des Heeren gegeven als haar deel en waar scheiding of tweedracht is, wordt ook de vrede Gods belemmerd en verbroken. Het heerschen des vredes wordt dan ook in dit redebeleid van den Apostel voorgesteld als te volgen op en in verband te staan met het aandoen der liefde als de band der volmaaktheid. De vrede Gods kan niet heerschen in het hart, waarin verdeeldheid is tegen andere leden des lichaams. Gelijk alle zegeningen en gaven des Geestes is ook deze genade Gods, Zijn vrede, aan het gansche lichaam gegeven. Waar de gaven en krachten des Geestes hun uitwerking vinden in de verschillende leden des lichaams, moet de vrede Gods heerschen in *ieder* lid. Het is eene gave voor het gansche lichaam, die het persoonlijk eigendom van een ieder wezen moet en kan.

Weest dankbaar! — Wanneer Mozes, de man Gods, aan het volk Israël al de zegeningen, die zij in de woestijn reeds genoten hadden en in het land der belofte later zouden krijgen, voorgesteld had, richt hij de vraag tot het volk: »en nu, Israël, wat eischt de Heer, uw God, van u?« Is het niet als komt tot ons het woord des Geestes: o kind des Heeren, zoo beweldadigd, dat de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, deze eigenschap van Hem, een deel, ja tot heerschende macht in u worden kan, een deel, wat niet van u weggenomen zal worden, daar het, als voortspruitende uit den eeuwig God, ook eeuwig is, ja, dat gij daardoor iets van de goddelijke natuur deelachtig zijt geworden, »wat eischt de Heer, uw God, van u?« Verlangt Hij groote dingen, dat gij iets grootsch verricht? Neen, Hij vraagt u slechts dankbaar te zijn voor deze groote genade voor het heil, dat Hij u geven wil. Hij verlangt slechts, dat gij Hem erkennen zult als de oorsprong en gever van alle goeds. Hij verlangt slechts, dat gij u laat zegenen door Hem, dat gij u laat vervullen met Zijn vrede. Laat Zijn Geest in u werken en wegnemen. al wat daar nog leeft en woont en Zijn vrede de heerschappij betwist. Reeds de oude Godsmannen hebben het geweten, dat het hart des menschen arglistig is. Hij alleen doorgrondt het en juist omdat Hij de verborgene schuilhoeken doorzoekt, is het ook alleen voor Hem mogelijk u geheel te zuiveren en uit u weg te nemen, wat Zijn vrede in den weg staat, maar laat ons Hem dit dan ook laten doen.

Laat ons dankbaar aannemen, wat Hij daartoe gebruiken wil, hetzij vreugde of smart, voor of tegenspoed. Hij is de landman, die de ranken van Zijn wijnstok reinigt en weet alleen wat goed is. Laat ons dankbaar zijn voor alles, wat God aan en met ons doet, dat wij tot één lichaam zijn geroepen en één geheel uitmaken, dan kan de vrede Gods wonen, maar ook heerschen in ons hart tot onze eigene zaligheid en tot eer Zijns Naams.

A.

K. O.

Daniël en zijne vrienden aan 't hof van Nebukadnezar.

Zondag 13 Oct. (Dan. 1 en 2).

Waren in Elias' tijd nog 7000 overgelaten, die de knie voor Baäl niet gebogen hadden, ook in den donkersten nacht der ballingschap en heidensche overheersching vertoonen zich de ware kinderen Abrahams in onverschrokken geloofsmoed en trouw aan den God hunner vaderen, die ook daar hun getoond heeft, goed te zijn dengenen, die Hem verwachten, gelijk dat in de geschiedenis van Daniël en zijne drie vrienden zoo heerlijk blijkt.

Reeds in 't derde jaar van Jojakim, dus 18 jaar vóór de eigenlijke verwoesting van Jeruzalem, werden deze jeugdige prinsen uit Juda met vele voorname Joden naar Babel gevoerd, en dewijl zij schoon van aangezicht en kloek van verstand waren, op Nebukadnezars bevel met andere jongelingen van Babel opgevoed en onderwezen in de wijsheid der Chaldeëen, om later den Koning van dienst te zijn, als zij drie jaren onderricht genoten hadden. Daar werden hunne beteekenisvolle namen — Daniël (mijn God is Rechter), Hananja (de Heer begenadigt), Misaël (wie is aan God gelijk) en Asarja (de Heere helpt) — in heidensche namen veranderd: Beltsasar (Vorst van Bel), Sadrach (vreugde in den weg), Mesach (behendig, vlug) en Abed-nego (dienaar van den God Nego), maar 't ergste was, dat zij daar ook spijs en drank moesten gebruiken, die door de Mozaische Wet den Israëlieten verboden waren, omdat ze den afgoden gewijd waren. Daartegen verzette zich 't godvreezend gemoed van Daniël en hij verkreeg van den overste der Kamerlingen, dat men hem en zijne drie vrienden van het gezaaide te eten en water te drinken gaf, om na een proef van 10 dagen te zien, of zij niet even gezond en krachtig waren als de overigen.

Onder goddelijke begunstiging viel de proef zeer goed uit en waren deze godvreezende jongelingen zoo voorspoedig, dat zij ten einde van drie jaren door den Koning tienmaal wijzer bevonden werden dan de toovenaars en sterrekijkers in zijn gansche land.

Weldra zou die hoogere wijsheid van Daniël vooral uitkomen in 't uitleggen van Nebukadnezars droomen. Deze machtige vorst droomde n.l. in 't tweede jaar zijner zelfstandige regeering eenen vreemden droom, dien hij bij 't ontwaken geheel vergeten was, ofschoon zijn geest er zeer onrustig over was, zoodat hij de wijzen van Babel tot zich riep, om in dit moeilijke geval hulp te bieden. Zij verklaarden zich echter wel bereid om, als de Koning den droom vertelde, deszelfs uitlegging te kennen te geven, maar tevens, dat 't niet den menschen gegeven

was om den Koning te zeggen, wat hij gedroomd had, waarop Nebukadnezar zoo vertoornd werd, dat hij bevel gaf, alle wijzen van Babel te dooden.

Ook Daniël werd te dien einde gevangen genomen, maar hij verzocht en verkreeg uitstel en ging dan met zijne vrienden deze onmogelijke zaak voor den Almachtigen God brengen in 't gebed, voor Wien niets te wonderlijk is en weldra stelde de Heer hem in staat om den Koning den droom en zijne uitlegging te kennen te geven.

Een beeld, welks gedaante glansrijk en schrikkelijk was, 'het hoofd van goud, borst en armen van zilver, buik en dijen van koper, schenkelen van ijzer en voeten, eensdeels van ijzer en eensdeels van leem, door een steen die zonder handen afgehouden werd, verbrijzeld en vermaald, totdat 't geheel als kaf voor den wind verdwenen was, terwijl de steen tot een grooten berg werd, die de gansche aarde vulde. Vervolgens verklaarde Daniël den verbaasden Koning de beteekenis, aldus:

Het hoofd: Nebukadnezar zelf, na hem een ander Koninkrijk, (het Medisch-Perzische) vervolgens het Grieksch-Macedonische en daarna het ijzeren Romeinsche Rijk, verdeeld in Oost en West Romeinsche heerschappij, dat eindelijk in de teenen, (tien Koninkrijken) eindigt, wier onvast en verdeeld karakter door ijzer en leem niet onduidelijk wordt te kennen gegeven, terwijl ten slotte 't geheel moet plaats maken voor den wonderlijken steen, die alles overwint.

Dit alles was zoo geheel overeenkomstig des Konings droom, dat hij de God van Daniël de God der goden noemde, omdat Hij Zijne knechten verborgenheden openbaarde, terwijl Daniël zelf met geschenken overladen en zijne vrienden op zijn verzoek met hooge posten begiftigd werden.

a. Hoe goed is 't, den Heer reeds in zijn jeugd te vrezen en te gehoorzamen. Daarvoor behoeft men niet als een prins te Jeruzalem te zijn: dat kan men ook als een balling in Babel wel doen, want de Heer is overal nabij met Zijn kracht.

b. Heidensch onrecht, heidensche namen moesten zich deze jongelingen laten welgevallen, maar aan heidensche gebruiken, tegen 't gebod huns Gods mochten ze niet meedoen. Ook wij hebben de over ons gestelde overheden en machten te gehoorzamen in zooverre hunne bevelen niet strijden tegen de geboden des Heeren en die dan ter rechter tijd »neen!« durft te zeggen, zal ondervinden, dat God met hem is.

c. Een Joodsche geheel-onthoudersvereniging in Babel, wier leden niet achterstaan bij de gebruikers van 's Konings tafel. Wanneer wij om Gods wil de hooggeroemde sterke dranken van onzen tijd weigeren, zal onze gezondheid en ons verstand er ook geen schade bij lijden, maar te beklagen zijn zij, die aan die heidensche gewoonten meedoen, als zij den wil van God weten, want die verontreinigen hun geweten.

d. Daniël is door zijn geloovig vasthouden aan God een steun voor zijne vrienden, een redder van de wijzen van Babel en een zegen voor Nebukadnezar geworden. Moge 't ook met ons zoo zijn, dat wij een voorbeeld

ten goede voor anderen zijn, die anders licht bezwijken zouden, dat wij tot behoud van de wereld mogen werken in de vreeze Gods, want hare wijsheid kan haar niet behouden, en dat wij ons licht laten schijnen voor de menschen, opdat zij in ons God mogen zien en eeren.

e. Het onmogelijke kan God. Daarom als Daniël en zijne vrienden in gemeenschappelijk gebed tot Hem de toevlucht genomen met alle moeilijkheden! Als 't gebed van één mensch reeds veel vermag, wat zullen wij dan zien gebeuren, als Gods kinderen als een éénig man God aanloopen als een waterstroom.

Bidt gij wel getrouw mee, lezer?

Komt gij getrouw ter bidstond?

f. Welke heerlijke dingen zijn de vrucht van dat gemeenschappelijk gebed. God openbaart Daniël, wat voor alle menschen verborgen is, wat geschieden zal in de toekomst en het Rijk van den Messias, waarvoor eindelijk alles moet buigen. Een beeld, hoewel met een kostbaar hoofd en schrikkelijk aanzien, op leemen voeten, staat niet vast, maar de Steen, hoewel door de bouwlieden veracht en verworpen, maar door God ten hoofd des hoeks gelegd, is de Rots der eeuwen, die onwankelbaar staat. Wel hem, die tot het eeuwig Koninkrijk behoort van Hem, die gezegd heeft: »Mij is gegeven alle macht in den hemel en op aarde.«

N. P.

K. K.

Voor onze jeugdige lezers.

DE JEUGDIGE HELD DES GELOOFS.

Agrippa d'Aubigné, stalmeester van Koning Hendrik IV van Frankrijk, was in zijn jeugd naar Parijs gekomen, om aldaar van den voortreffelijken leermeester Beroald onderwijs te ontvangen. Deze zag zich echter door de vervolgingen der Roomschen genoodzaakt met zijn gezin en zijne leerlingen uit Parijs te vluchten.

En zóó overhaastig moest deze vlucht geschieden, dat de kleine d'Aubigné zijne boeken en andere zaken, die hem lief waren, moest achterlaten.

Toen zij te Villeneuve aankwamen, begon de knaap over zijn verlies bitter te weenen, doch zijn leermeester nam hem vriendelijk bij de hand en sprak: »O, mijn kleine vriend, gevoelt gij niet welk een geluk het voor u is, dat gij reeds op uwen jeugdigen leeftijd in staat zijt, iets te verliezen om Diens wil, wien gij alles te danken hebt?«

Weldra bleek, hoe goed de knaap de beteekenis dezer woorden begrepen had, en hoe ernstig hij ze ter harte nam. De vluchtenden trokken al verder en verder; bijna waren ze in veiligheid, toen plotseling de vijandelijke ridder Dachon hen overviel, hen gevangen nam en aan den rechter of inquisiteur Demochares overleverde. Zonder een enkelen traan te storten, liet de kleine d'Aubigné zich in de gevangenis leiden en eerst toen men hem zijnen zilveren degen met draagband afnam, werd hij bedroefd en weende.

De rechter nam den knaap afzonderlijk in verhoor, en verwonderde zich over zijne vrijmoedige antwoorden.

Eenige officieren, die aan zijn uiterlijk en beschaafde manieren, alsmede aan zijne kostbare kleeding bemerkten, dat hij van aanzienlijke geboorte moest zijn, brachten hem weder naar den kommandant Dachon terug.

Deze gaf den knaap te verstaan, dat het gansche gezelschap, waartoe hij behoorde, tot den brandstapel veroordeeld was, en dat, zoo hij zijn leven redden wilde, het hoog tijd was, dat hij zijn protestantsch geloof afzwoer, want — zoo voegde hij er bij — »zijt ge eenmaal ter strafplaats geleid, dan is het te laat.«

De knaap schrikte bij deze woorden, doch na zich een oogenblik bedacht te hebben, antwoordde hij vrijmoedig: »Ik verfoei de Roomsche mis en stel mijn geheele vertrouwen op den Heere Jezus. Met Hem vrees ik den dood niet!«

Dit beslist en moedig antwoord verbitterde den ridder dermate, dat hij den knaap vele harde woorden toevoegde, en hem naar den kerker terugzond. Aldaar vertelde d'Aubigné wat hem wedervaren was en welk vonnis over hem en het geheele gezelschap was uitgesproken.

De leermeester verheugde zich over de standvastigheid van zijnen kleinen vriend, en spoorde allen aan, om even als hij getrouw te blijven, en liever den dood te ondergaan, dan het geloof te verzaken.

Toen men den gevangenen 's avonds iets te eten bracht, stelde men hen aan den scherprechter voor, die na twee dagen het doodvonnis aan hen voltrekken moest. Zoodra de vijandelijke bezoekers vertrokken en de kerkerdeuren gesloten waren, begonnen de gevangenen te bidden, en bereidden zich voor tot den dood. Twee uren later verscheen de officier, die de wacht had, in hun midden.

Deze officier was in zijn hart de zaak der hervorming toegedaan.

Hij had ook den kleinen held des geloofs lief gekregen, wiens getuigenis aangaande de liefde tot zijnen Heiland, weerklink in zijn hart had gevonden.

Vriendschappelijk reikte hij den knaap de hand, en kuste hem de wangen.

Daarna wendde hij zich tot Beroald en zeide: »Beschouw mij niet meer als uw vijand; ik ben uw vriend. Ik heb dezen knaap« — en hierbij wees hij op d'Aubigné — »hartelijk lief gekregen. Uit liefde tot hem wil ik u allen redden, al moet het mij ook het leven kosten. Houdt u gered« — zoo vervolgde hij tot al de aanwezigen — »mij te volgen, zoodra ik het zeggen zal. Doch ik heb 50 daalders noodig, om een paar mannen over te halen ons te helpen. Kunt gij mij zooveel geld geven?«

Terstond legden drie, vier personen het gevraagde geld bij elkander, dat zij in hunne schoenen verborgen hadden, en overhandigden het vol blijde verwachting aan den officier. Deze vertrok nu en kwam tegen middernacht met twee gewapende mannen terug.

»Mijnheer,« zoo sprak de officier fluisterend tot

Beroald, »ik heb gehoord, dat de vader van dezen knaap bevelhebber van eene legerafdeeling te Orleans geweest is. Zoudt gij hem willen zeggen, dat ik gaarne bij zijne compagnie dienst zoude nemen?« »O, zeker,« antwoordde Beroald, »en tevens kunt gij op eene ruime belooning van onze zijde rekenen.« Op verlangen van den officier nam nu de een den ander bij de hand, terwijl hij zelf zijnen kleinen vriend de hand reikte. In alle stilte leidde hij nu het gezelschap de wacht voorbij, en naar buiten tot den grooten weg, die naar Montargis voert, alwaar zij na vele moeilijkheden en gevaren allen behouden aankwamen.

Daar woonde de hertogin van Ferrara, die eene vriendin der Protestanten was. Zij ontving de vluchtenden met veel liefde; voornamelijk ondervond de kleine d'Aubigné hare bijzondere toegenegenheid. Zij liet den knaap naast zich plaats nemen, en sprak met hem over het antwoord, dat hij den kommandant Dachon gegeven had, maar meer nog over den Heere Jezus, dien ook zij als haren Heiland kende en liefhad.

Na drie dagen bestond voor de vluchtelingen geschikte gelegenheid om hunne reis voort te zetten, en vooral ook door de verstandige maatregelen der aanzienlijke gastvrouw, gelukte het hun, behouden te Orleans aan te komen, alwaar zij tegen de vervolging hunner vijanden waren beveiligd.

INGEZONDEN.

Aan broeder J. WEENINK,

naar aanleiding van uw artikel in »De Christen« No. 1065.

Met belangstelling begon ik uw schrijven in ons blad te lezen en met verwondering las ik verder, om aan het einde het blad teleurgesteld ter zijde te leggen.

Teleurgesteld was ik, niet omdat uwe gedachten, in zake Avondmaalsviering, mij onbekend waren, maar wel, dat u aan uwe meening op zulk een wijze bekendheid tracht te geven.

Mijn gedachte was, dat hij, die zijne gedachten publiceert, dit doet om dezelve bij anderen ingang te doen vinden, doch dan dient men zijne meening met bewijzen te staven, en het totale ontbreken daarvan in uw betoog stelde mij te leur.

U noemt den Doop, doch ook niet meer dan noemen; durft u deze niet in verband met open Avondmaal te bespreken?

Werkelijk, broeder, het door u ingenomen standpunt schijnt mij toe niet uwe overtuiging te zijn; is ze het wel, dan geloof ik, dat u mij en vele anderen een dienst bewijst met de gronden van die overtuiging te ontvouwen, misschien krijgen wij dan ook een andere gedachte over uw werk.

U zult wellicht zeggen: ik gaf gronden aan, doch heusch, ik en anderen, die met mij uw schrijven bespraken, kunnen die gronden niet ontdekken.

U beschuldigd de kerk, dat zij het bevel Gods slechts voorwaardelijk accepteert, maar handelt u anders?

Christus verbindt geloof en Doop met elkander en geeft het Avondmaal aan hen, die Hem geloovig volgen. U verbindt het eerste en derde met elkander en zwijgt het tweede dood, dat schijnt u van minder belang; of heeft u ook de vrees bekropen, dat de Gemeente van Gedoopte Christenen zich niet zullen ontwikkelen, zoolang de Doop in volle waarde wordt gehandhaafd? Mocht dit zoo zijn, dan zoude ik, in uwe plaats zijnde, voorstellen om de Unie te ontbinden en een vrijere organisatie daar te stellen, in dewelke de Doop genadiglijk toegelaten wordt voor hen, die het nog noodig achten, Christus bevel hierin te volgen.

Heeft die vreeze u niet bevangen en meent u werkelijk grond voor uw standpunt te hebben, dan zult u met nadere uiteenzetting ten zeerste verplichten

Uw broeder: A. H. NIJVELD.

EEN EN ANDER.

* * De ontwaking in China. Het in sommige landen gevreesde »geele gevaar«, verandert zich in een gouden straal der hoop. De bloeddoopt, welke de christelijke gemeenten voor eenige jaren in China wedervoeren, doet een leven te voorschijn komen, zooals dat alleen door bloedvergieten scheen mogelijk te zijn. Dr. Hunter Corbett, die 40 jaar lang in China werkzaam was, schrijft over de tegenwoordige uitzichten en behoeften dezer groote natie als volgt:

Het jaar 1906 was getuige van wonderbare gebeurtenissen, die hier plaats grepen. In het voorjaar kwamen de volgende berichten uit Wei Hsien: »Mannen, die 20 jaar in China doorbrachten, verklaren, dat zij nooit iets dergelijks hebben gezien. De tegenwoordige Chr. hoogeschool zag het getal harer studenten sedert het vorige jaar verdubbelen. Het zijn meest zonen van niet-christelijke ouders. In de laatste week hebben bijna alle leerlingen besloten Christenen te worden. Dit is hoofdzakelijk de uitkomst van den trouwen arbeid hunner leeraren en van eenige mede-studenten. En niet alleen de leerlingen zijn tot dit besluit gekomen, maar ook twee Confusiansche geleerden, welke in de Chineesche klassieken onderwijs geven.« In dezelfde maand werd nog bericht uit Tsingtau: »De menschen brengen thans hun geringe voorwerpen van waarde, die zij hebben, tot den Predikant uit de inboorlingen, met verzoek, scholen te openen voor vrouwen en meisjes, die tot heden onwetend werden gehouden, om ze lezen te leeren, ten einde weer anderen behulpzaam te kunnen zijn, die geen school kunnen bezoeken. Een der Predikanten ontving op die wijze 39 oorringen, 14 vingerringen, 3 groote zilveren haarpennen en 2 pijpen.«

Andere predikers ontvingen nog meer dergelijke zaken. De waarde van dat alles is wel niet groot, maar het

is alles, wat die arme vrouwen bezaten, en zij gaven het gaarne voor het genoemde doel.

»Er worden dagelijks menschen der Gemeente toegevoegd.« Dit heeft veel van wat wij lezen uit den tijd der Apostelen. Maar er zijn nog heerlijker dagen te wachten dan de Apostolische tijd ooit aanschouwde, want het is dezelfde Christus, die tot de overwinning voert.

N. v. B.

Uit de Gemeenten.

HAARLEM. Het was voor de Gemeente alhier een blijde tijd toen zij van 25—26 September de brs. Voorgangers binnen de stad onzer inwoning mocht ontvangen. Dit toch op zichzelf geeft heel wat oorzaak van blijdschap, dewijl men dan van de gemeenschap geniet, en dit is voor kinderen Gods voorwaar een groote vreugde.

De welkomstsamenkomst had Maandagavond in ons lokaal plaats, waar de brs. Voorgangers door de Gemeente bij monde van den br. Ouderling werden verwelkomd, en toegesproken naar aanleiding van Psalm 20, waarbij zich ook eenige brs. en zrs. met een lied aansloten. 't Was een echt »onderonsje«, en de brs. Voorgangers bepaalden ons, bij hetgeen God kan en wil doen, zoo wij het werk niet in onze eigen kracht, maar in Zijn kracht, die in zwakheid wordt volbracht, geloovig willen uitvoeren.

De Gemeente had op bijzondere wijze, voor haar doen tenminste, samenkomsten belegd in de Broederkerk, welke ons tegen vergoeding der onkosten was afgestaan. De eerste avond was de kerk tamelijk bezet. O, hoe heerlijk werd het Evangelie verklaard; men gevoelde als 't ware de Geest van God in de vergadering. Jammer, dat niemand gehoor gaf om na te blijven.

De tweede avond was de kerk iets minder bezet. Door een der brs. werd bekend gemaakt, dat een meisje, die de vorige avond de samenkomst had bezocht, zich aan den Heiland had gegeven.

Weer werd het Evangelie op duidelijke wijze verkondigd, eenvoudig en toch krachtig en heerlijk. Ook nu bleef aan 't einde niemand na; doch wij gelooven ook voor onzichtbare zegeningen. De derde en laatste samenkomst was weder in ons lokaal, ook hier was de opkomst vrij goed. Verschillende brs. Voorgangers spraken een kort en treffend woord, niet alleen voor de onbekeerden, maar ook voor de geloovigen. Wij werden er bij bepaald, welk een kracht het geloof bij ons kan uitwerken. O, het was voor de Gemeente een aangename tijd, wij hebben genoten van het samenzijn, en het aanhooren der brs. Voorgangers. En waar het nu tot onze spijt weder tot het verleden behoort, kunnen wij zeggen, wij zijn bemoedigd en versterkt geworden in 't gelooven. Wij bidden, dat het voor ons allen tot een blijvenden zegen moge zijn.

De Secretaris: C. V.

DEVENTER. In onze maandelijksche gemeentevergadering, welke 2 October j.l. gehouden werd, bevatte de agenda eenige belangrijke punten, van welke ik in ons orgaan eenig gewag wensch te maken.

Als naar gewoonte moest thans volgens rooster de kleinste helft van 't Bestuur aftreden en wel br. C. Brandt als diaken-penningmeester en ondergeteekende als secretaris. Met bijna eenparige stemmen werden de aftredende functionarissen door de zeer talrijk opgekomen brs. en zrs. herbenoemd. Met blijdschap en dankbaarheid voor het vertrouwen door de Gemeente hun geschonken, namen de herkozenen hunne benoeming aan. Moge het hun door God gegeven worden, te doen al wat aan hun roeping past!

Daarna kwam aan de orde het voorstel, om in de kerk niet meer te rooken. De wenschelijkheid hiervan was reeds meermalen onderling besproken. Velen waren van oordeel, dat het oneerbiedig is, direct na de prediking enz. een sigaar aan te steken en de ernst van het gesprokene daardoor wordt weggenomen, misschien de pas ontvangen zegen als een rookwolk doet vervliegen. Diensvolgens besloot de Gemeente, dat binnen „Bethel's" muren voortaan niet meer gerookt mag worden, opdat de aan den dienst van God gewijde plaats voortaan tot eer van Zijn Naam moge zijn en blijven.

E. v. d. BURG, Secretaris.

De reizend Prediker

meent, dat 't nu wel eens tijd wordt iets van zich te laten hooren, omdat de berichten, hem betreffende, wel wat al te zeer uitmunten in beknoptheid.

Hoewel bericht werd, dat hij vermoedelijk reeds met October zijn nieuwen arbeid zou aanvaarden, bevindt hij zich nog te Nieuwe Pekela, waar hij, zoo de Heer wil, den 27sten dezer zijn afscheidswoord zal spreken, 's avonds 5 uur, om daarna naar 't schoone Apeldoorn te verhuizen, welke plaats hem als zijn woonplaats werd aangewezen. Sommigen hadden dit zeker liever anders gezien en ook hij zelf had een andere plaats op 't oog; maar laten we nu maar de broederlijke liefde betrachten en gelooven, dat de Heer der Gemeente 't naar Zijne hoogere Wijsheid het zoo geleid heeft, ons troostende met het feit, dat de afstanden in onzen tegenwoordigen tijd minder bezwaar opleveren dan in Paulus' dagen.

Van verschillende zijden ontving hij reeds uitnoodiging, zoodat hij voorloopig al weet, waar te moeten beginnen en voortzetten; maar als hij 't groote veld overziet en aan de niet geringe bezwaren, aan zijn nieuwen werkkring verbonden, denkt, dan kan 't hem soms bang om 't hart worden en gevoelt hij niet slechts behoefte zelf met zijne armoede tot zijn rijken God de toevlucht te nemen, maar ook allen, die hem tot reizend Prediker begeerden, tot gebed voor hem op te wekken. De kracht, de zegen toch, moet van den hemel komen. Daarom, brs. en zrs., bidt veel voor degenen, die onder u arbeiden, en gedenkt ook ondergeteekende, die met 1 November e.k. zijn arbeid denkt aan te vangen als reizend prediker.

N. PEKELA, 5 Oct. 1907.

K. KUIPERS.

Volgens

Commissie-besluit zal D. V. br. Kuipers den 1sten November a.s. als

REIZEND PREDIKER

in dienst van de Unie treden.

Gemeenten, gezinnen of personen, die hem begeeren, kunnen nu reeds aanvraag doen, en met hem in correspondentie treden. Hij regelt zelf het werk, alsook de tijd van bezoek.

De collecten en giften, tengevolge van zijn optreden, vloeien in de ondersteuningskas, (kas voor den reizend Prediker); reisgeld wordt hem minstens vergoed en ook de verblijfkosten, als logies enz., komen ten laste voor degenen, die hem verlangen. Natuurlijk wordt er op gerekend en verwachten wij, dat hij overal een hartelijke ontvangst heeft en een goed tehuis vindt, opdat hij zijn werk niet al zuchtende heeft te verrichten.

Zoo ook onze

UNIE-CENT-REIZIGER,

br. ter Braak, die eveneens 1 Nov. weer in dienst der Unie wensch te treden. Zijn uitgangspunten zijn aangewezen als volgt:

1—14 Nov. *Hengelo* en *Omstreken*.

15 Nov. tot 15 Dec. *Haulerwijk*.

Januari 1908 *Hoorn* en environs.

Februari *Vroomshoop*, *Coevorden* enz.

Maart 3 weken *Rotterdam*, *Spijkenisse*.

April 3 weken *Leeuwarden*, *Harlingen*.

April 2 weken *Arnhem*.

Er kunnen des noods eenige wijzigingen in worden gebracht en in ieder geval deze reisroute nader geregeld. Aanzoeken te richten aan ondergeteekende.

Moge de komende winter een rijk gezegende zijn in toebrenging van zondaren.

DE VOORGANGERS

hebben zich ook weer opnieuw disponibel gesteld voor Opwekkingssamenkomsten; als nu in de Gemeenten de handen ook maar ineen geslagen worden — er is veel te doen.

ZUTPHEN, Oct. 1907. B. ROELES, Secr. der Unie.

LECTUUR.

Timotheüs, geïllustreerd weekblad, elk nummer 8 bladzijden in groot formaat, uitgave J. N. Voorhoeve, Den Haag. Dit blad beveelt zich aan door degelijken inhoud, zoowel wetenschappelijke als stichtelijke lectuur, door fraaiheid van uitvoering en illustraties, alsmede veel verscheidenheid. Men zal moeilijk een nuttiger en aantrekkelijker tijdschrift voor de familie kunnen vinden.

Men kan het ook bij zijn boekhandelaar bestellen (zie de advertentie van de firma de Boer in dit no.).

LIEFDEGAVEN.

Voor het Studiefonds.

Ontvangen van de Gemeente te Amsterdam f 2.40.

F. J. VAN MEERLOO, penningm.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. S. te Nieuw Buinen f 8.10; van G. de W. te Sneek f 8.39; van A. K. te Stavoren f 0.90; door Rev. D. Laansma van R. de J., Grand Rapids 1 Dollar.

N. v. BEEK.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Allen zijn wij met een zondig hart geboren; maar allen zijn wij geboren met een geweten, dat tegen de zonde getuigt.

Het Woord van God, wel verre van speelgoed te zijn, snijdt alle waarheden open, alle begoochelingen weg, alle bedekselen door alle uitvluchten af. Het ontleedt het grootste raadsel der schepping. . . . U, o mensch!

Advertentiën.

Er wordt gevraagd

uit Nederland: Een CHRISTIN, van gevorderde leeftijd, uit den landbouwers- of arbeidersstand, om bij een Hollandsche weduwnaar met 2 schoolgaande kinderen in Amerika, 15 minuten van Paterson, als Huis-houdster op te treden.

Vereischte is gezond, zindelijk en zonder lichaamsgebreken en gewillig om den Heere Jezus in handel en wandel te volgen. Op een goede behandeling en hoog loon mag gerekend worden. Verdere informaties worden na briefwisseling breedvoerig verzocht en gegeven, zoo noodig door tusschenkomst van predikanten. Men adresseere franco brieven voor 5 December aan 't Bureau van dit blad, onder motto *Amerika*.

OTTO FUNCKE GRATIS!

Ieder lezer of lezeres van „De Christen“, die bij ons inteekeent op het Geïllustreerd Christelijk Tijdschrift „Timotheüs“, ontvangt

OTTO FUNCKE „Onopgesmukte Waarheden“

GRATIS. OTTO FUNCKE is bekend en bemind.

Dit werk is 312 blz., prijs f 2.45 — nu gratis — mits men direct voor een jaar minstens inteekeent op „Timotheüs“, — Iedere week ontvangt men van dit Tijdschrift een keurige aflevering met gratis Bijblad.

Aanbevolen door „De Christen.“ — Dit Tijdschrift geeft veel voor verstand en hart.

Inhoud: Schriftbeschouwing — Historie — Levens- en Plaatsbeschrijvingen — Wetenswaardigheden — Uitvindingen — Letterkunde — Verhalen — Reisbeschrijvingen enz. enz. Iedere week mooie platen. — Hoofdredacteur

VOORHOEVE van den Haag. Mede-redactie PENNING, KLOPPERS, HOO-

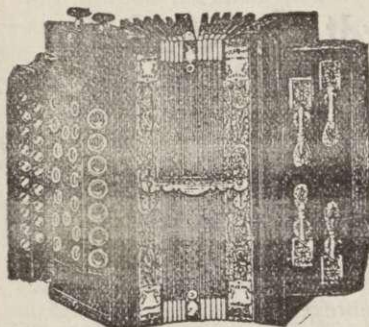
GENBIK, TEN KATE, enz. enz. Prijs per half jaar franco thuis f 1.75.

Firma C. DE BOER Sz., Hoofd-Agent, SNEEK.

NIEUW!

Slechts f5.50 tegen rembour.
Kunstenaars-Harmonika.

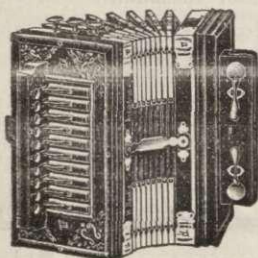

HEINRICH SUHR,

19 toetsen, 4 stemlagen, elke rij 2-korig. Wezenlijk nieuw aan dit instrument is de wonderbare afwisseling in de muziek, welke door het verzetten der registers ontstaat. Men kan naar verkiezing afwisselend met een **clarinetten**- of een **fluitentoon** spelen. De balg is met twee dubbelbalgen; daardoor zeer uitrekbaar. Klaviatuur voorzien met vele klankringen. De harmonika is duurzaam en solied bewerkt en vindt daardoor een gretigen aftrek.

Geïllustreerde Prijscuranten van alle soorten muziekinstrumenten worden op aanvraag gratis en franco toegezonden.

Groothandel in Muziekinstrumenten,
ARNHEM (B.)

Echte Hollandia Harmonica's.

Eerig adres voor Nederland van de bekende Hollandia's. 1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers, Crefelders, etc.

Vraag geïllustreerde Prijscurant gratis bij

JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

V A R I A.

WOORDEN EN DADEN.

Aan boord van een stoomschip had een passagier het ongeluk zijn jas te scheuren aan een spijker. Hij bekijkt den misdadigen spijker eens nauwkeurig, en geeft daarop aan zijn ergernis tegenover een paar medepassagiers lucht. Deze bekijken den spijker ook eens, en geven den benadeelden reiziger gelijk. Er ontspint zich een gesprek over spijkers in het algemeen en over dezen spijker in het bijzonder; daarna over de onachtzaamheid en lichtzinnigheid der menschen, tot het thema uitgeput en de stroom van het gesprek in andere banen gevoerd is. Dan begeeft zich het gezelschap naar een ander deel van het schip en het gansche voorval is vergeten.

Een wijs man, die stil tegen de verschansing had gestaan en alles had gezien en gehoord, bleef achter, zoekt daarna kalm een hamer, geeft een paar flinke slagen — en de ondeugende spijker is voorgoed onschadelijk gemaakt.

Ontmoeten we niet dagelijks vele van zulke gevaarlijke spijkers? En wat doen wij dan?

HET JUISTE BEROEP.

Eens kwam er een werkman bij Benjamin Franklin en klaagde, dat hij met zijn ambacht niet tevreden was. Op Franklin's vraag naar de reden van die ontevredenheid

kreeg hij van den werkman ten antwoord, dat het beroep niet voordelig was, te moeilijk en niet respectabel genoeg.

Franklin antwoordde hem: „Uw beroep schijnt u niet voordelig genoeg, dus is u inhelig; het is u te moeilijk, dus is u traag; gij vindt het niet respectabel genoeg, dus is u ijdel. Zie, dan hebt u juist het ware beroep gevonden, dat u van drie verkeerde eigenschappen kan afhelfen.”

Beschaamd ging de werkman van Franklin weg en naar zijn werkplaats. IJverig arbeidend, bemerkte hij spoedig hoe juist Franklin gezien had.

PERSOONLIJKE ROEPING.

Een der opmerkelijkste karaktertrekken in het leven van den Heiland is, dat Hij altoos recht op den man afging, de menschen altoos bij name aansprak en riep: „Zacheüs, kom af!” „Simon, de Satan heeft u zeer begeerd!” „Thomas, steek uwen vinger!” „Maria!” — Onze Heer is bekend met elks persoonlijk leven en lot. Hij generaliseert Zijn voorzienigheid niet. God's aandacht kan overal gelijkelyk geconcentreerd zijn. Daarom kunnen wij vol vertrouwen den dag van morgen verwachten.

NIEUW!

Een afdoend, beproefd middel
voor Licht en Rheumatiek

is het van ouds bekende middel

RHEUMATIEK REMEDIE

K. S. de Boer,

Generaal-Agent, SNEEK.

Let wel op dit adres, want er is veel waardeloos namaak!

Prijs per gezegeelde flacon in [] cartonnen doos is 70 cent franco thuis na ontvangst van postwissel. Bij alle soliede Drogisten verkrijgbaar, uit den winkel gehaald, voor 60 cent. Op aanvraag gratis honderden vrijwillige, ongekochte dankbetuigingen, zelfs van ouden van dagen, die radicaal genezen zijn.

Wij behoeven geen reusachtige advertentie te plaatsen, want ieder koper is voor onze »Rheumatiek Remedie« een sprekende reclame.

Adres: **K. S. DE BOER,**

Lemsterweg 113A, SNEEK.

Per 2 flacons is de prijs f1.30 bij vooruitbetaling.

Alom soliede afnemers gevraagd.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N v. BEEK.

Adres:

Bureau „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Zalig wie de roepstem hoorde.

Zalig, wie de roepstem hoorde
Uit des Goeden Herders mond.
Zalig, wie tot Hem zich wendde
En zich vinden liet terstond.

Hooft ook gij des Heilands stemme?
Zie, de Heiland zoekt ook u!
Hij staat voor de deur uws harten.
Doe toch open! Doe het nu!

Jezus zelf klopt aan uw poorte;
Zie, Hij wacht reeds dag aan dag,
Of gij niet de deur wilt openen,
Dat Hij binnentreden mag.

Neen, geen schatten zoekt Hij bij u;
Neen, geen aardisch of geestelijk goed,
Slechts dit ééne wil Hij gaarne,
Dat gij voor Hem open doet.

En dan wil Hij u ontnemen
Heel uw zwaren zondenlast.
Zult gij Hem niet binnen laten?
Weigert gij nog zulk een Gast?

* * *

Neen, dan open ik met vreugde
U mijn hart. Treed binnen, Heer!
Waar Gij intrek hebt genomen,
Daar vertrekt Gij nimmermeer.

Wees Gij mijner ziele vreugde
Wees mijns levens lust en licht,
Tot ik eens, o Levenszonne,
Zie uw Godlijk aangezicht.

DE SCHEPPER.

(Gen. 1:1).

Gelijk men verstandig doet, als men een boek leest, en vooral als het een boek is van beteekenis of gewichtigen inhoud, met eerst de voorrede eens in te zien en ook goed op de eerste bladzijde te letten, is dit ook zeker met de Schrift het geval. Het zal toch immers niet zonder beteekenis wezen, dat de Schrift zoo en niet anders begint. Men zoude gevoegelijk het scheppingsverhaal de inleiding kunnen noemen van het Boek der boeken, dat de leiding Gods met het mensdom en de openbaring Zijner gedachte en liefde en ontferming met het gevallen schepsel, en Zijne wijsheid en heerlijkheid bevat. Waarom is de Schrift zoo kort, waarom zegt ze zoo weinig over zaken, waar wij zoo graag veel van zouden willen weten?

Hoeveel zegt ze in dit haar eerste vers, niet alleen door wat ze zegt, maar ook door hetgeen het verzwijgt!

In den beginne schiep God hemel en aarde.

De Schrift zegt ons niet wat *voor* den beginne was, ook niet *wanneer* dit begin was, ook niet op welke wijze Hij hemel en aarde schiep. In de latere boeken der Schrift wordt ons gezegd: dat Hij alle dingen schiep door het Woord (Joh. 1:3); dat alle dingen zijn geschapen door Christus (Efeze 3:9); dat deze (de wijsheid) reeds bij Hem was eer Hij een aanvang maakte van de stofjes der wereld (Spr. 8:22—31); en dat de dingen, die men ziet, niet geworden zijn uit dingen, die gezien worden (Hebr. 11:3), maar van het hoe en op welke wijze geeft de Schrift geene verklaring. Ook verklaart God Zijn Wezen niet, noch Zijn bestaan. In de eerste plaats leeren wij hieruit, dat God geloof eischt in Zijn bestaan, in Zijn almacht. Die tot God

komt, moet gelooven, dat Hij *is*. De Almachtige antwoord niet op de twijfel, die zegt »is er wel een God?» Hij openbaart zich in het werk Zijner handen. »Zie opwaarts, wie al deze dingen geschapen heeft.« (Jes. 40 : 26), zegt de Heer der heirscharen. Al de waanwijze redeneeringen van den twijfelaar beantwoordt de Schrift niet evenmin als de vraag »wat deed God *eer* de wereld was«, waarop Luther eens een bekend antwoord gaf. Ook zegt de Schrift op welke wijze de wereld is geschapen. De geleerden zeggen te eener zijde: eenige duizend millioenen jaren geleden was ons gansche zonnestelsel een gasvormige massa en door gedurig wentelen en draaien is ze gekomen in den huidige toestand; neen, zegt een ander, de aarde was vroeger, ook lang, ja, zeer lang geleden, grootendeels met dik ijs bedekt en er is langzamerhand ontdooit; hun getuigenis is niet eenparig. Waarom zegt ons de Schrift het niet? Eerstens omdat ook zelfs de geleerden het niet zoude kunnen begrijpen, maar ook omdat wij er niet mede noodig hebben en vooral omdat het God behaagd heeft, ons Zijn Woord te geven, om ons eene hoogere wijsheid te schenken. De Schrift is ons gegeven om ons wijs te maken tot zaligheid, opdat wij in Christus geloovende, het leven zouden hebben.

God beantwoordt in Zijn Woord evenmin de vragen der nieuwsgierigheid, als Hij zich verantwoord tegenover den twijfel. Hij is God, de Almachtige, die hemel en aarde heeft geschapen en deze gansche schepping is Hem onderworpen. Daarom wordt ook over de afval der engelen niet gesproken; *) ook deze gebeurtenis, hoe gewichtig zeker, is niet in staat er iets aan te veranderen, dat alles, ook hij, de groote tegenstander, door God is geschapen. De afval der duivelen en zijner engelen is tegenover het eerste vers van den Bijbel een voorbijgaande gebeurtenis, die slechts dienen zal, om Gods oppermacht en majesteit des te beter te doen uitkomen.

Dit vers zegt ons reeds veel in hetgeen er *niet* in staat; in hetgeen het *wel* behelst is het rijk in leering en vertroosting. Het geeft ons eene ernstige, diepe les maar ook een sterke steun in den strijd des levens; eene les voor ieder menschenkind en vooral voor den Christen eene groote vertroosting.

Doordat God alles heeft geschapen, is ook alles van Hem afhankelijk. Alles is het aanzijn aan Hem verschuldigd en niets of niemand staat vrij tegenover den Schepper. Er is dan ook niets in de Schepping, dat niet Zijne ordonnantiën volgt. Alleen de mensch heeft het vermogen en neemt de treurige vrijheid, zijnen Maker te weerstreven, ja, zou zich zelf in Gods plaats willen zetten. Hij vermeest heer en meester van eigen lot te kunnen zijn. Het is juist het gevolg van zijnen val, dat de mensch het eenige op aarde is, wat niet Gods wil doet, ja, zich gelijk of boven God stelt. Dit eerste vers leert ons, dat wij ons onderwerpen moeten aan God en Hem gehoorzamen, en dat alle niet volkomen

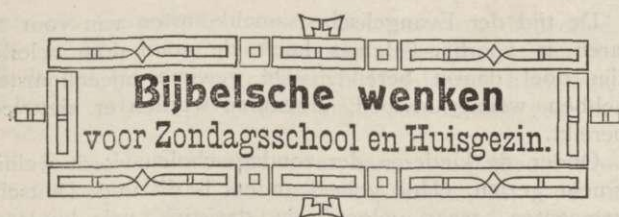
onderworpenheid ons schuldig maakt aan Majesteitschennis tegenover den Schepper. — Hij kan ook, juist omdat Hij ons geformeerd heeft, met ons doen, zooals Hij wil; Hij is vrijmachtig Opperreder van ons lot en hoe Hij ook handelt, het past den mensch niet om te zeggen: »Wat doet Gij?» Zal ook het leem tot zijn formeerder zeggen, wat maakt gij? (Jer. 45 : 9). — Hoe zondig wordt tegenover dit eerste vers al het bedillen, alle klagen en murmureeren over levensloop en lot. Hij blijft Meester en behoeft ons, voortbrengselen uit het stof, geen rekenschap te geven.

Maar ook juist daarom geeft dit eerste vers der Schrift ons zulk een rijke troost. Zoude Hij, die alles geschapen heeft, ook niet voor het werk Zijner handen zorgen? Zijn oogen gaan zoowel over het geringste plantje als over de reuzen des wouds, en Hij voedt en onderhoudt de nietigste worm evengoed als de Behenoth en Leviathan. Zou Hij Zijn blikken afwenden van den mensch, hoewel gevallen, toch nog het kunstgewrocht Zijner Schepping? Het is waar, de mensch en hij alleen, heeft het bedorven en verzondigd, maar heeft de Schepper zich aan den mensch onttrokken? Hoe blinkt ons hierin Zijn liefde tegen! Deze gansche aardsche schepping heeft de Heer voor en ten gerieve van den mensch geschapen, en is het niet alzo gebleven? Nog steeds brengt de aarde haar gewas voort tot spijs, nog steeds verwarmt de zon en verlicht de maan, nog steeds is de heerschappij des menschen over de dieren des velds volgens de belofte, die God aan den mensch *voor* den val gaf. (Gen. 1 : 26) Hij *zorgt* voor al Zijn schepselen en geen daarvan is vergeten.

Hoe is dit tot steun en sterkte des harten voor den geloovige onder den druk des levens! Zij althans hebben geen oorzaak tot vreeze, want in dubbele mate hebben zij reden om op Godes zorg te rusten. Zorgt Hij voor al Zijne schepselen, ook voor den Hem nog vijandigen mensch, hoeveel te meer voor hen, die door Zijne groote genade, volgens Zijn eeuwig raadsbesluit, leden van het lichaam van Christus, den Zoon Zijner liefde zijn, levende steenen van den tempel, het gebouw, waarvan Hij, door wien alle dingen zijn gemaakt, den hoofd- en hoeksteen is. Zou het vooral den Christen niet passen om dit eerste vers der Schrift goed te lezen en te verstaan, ja, tot een levenswoord te nemen in deze drievoudige beteekenis: God heeft in den beginne hemel en aarde geschapen; Hij is het, die het heelal, ook mijn lot bestuurt; Zijne wijsheid is groot en Zijne wegen hooger dan onze wegen, maar ook ook Hij zorgt en alleen dat overkomt ons van Zijne hand, wat voor ons, een ieder voor zich, dienstig is om eenmaal als een nieuwe schepping openbaar te worden. Bovenal den Christen past het, Gods oppermacht te erkennen, in Zijn wil te rusten en te steunen op Zijne trouw. Laat ons bij al het heerlijke, wat ons de Schrift leert vooral dit eerste vers niet vergeten. Het is de eerste les, die God ons in Zijn Woord geeft. Het is het eerste begin, wat niet losgelaten of vergeten moet worden.

*) Nog wel, zie 2 Petr. 2:4 en Jud. vers 6.

De vurige oven.

Zondag 20 Oct. (Daniël 3).

Ofschoon Nebukadnezar het volk van Jehova gevangelijk uit hun land weggevoerd heeft naar Babel, toch moet de trotsche heiden bij ervaring leeren, dat hij daarmee nog volstrekt niet triumpheert over Jehova zelf, die hem slechts als een tuchtroede gebruikt voor de Israëlieten, hetwelk voor hemzelf een zegen meebrengt, indien hij zich niet boven Israëls God verheft.

Reeds heeft God hem in den droom gewichtige openbaring gedaan, aangaande de wereldheerschappij, terwijl hem in Daniël en zijne drie vrienden, wijze en getrouwe staatslieden gegeven zijn, die zijne belangen behartigen als hun eigen, en hij is tot de erkenning gekomen, dat hunlieder God de God der goden is en de Koning der koningen.

Hij begrijpt zichzelf echter niet geheel onder die koningen, die God als hun Heer moeten gehoorzamen, want (misschien wel geprikkeld door zijn droombeeld) hij richt een gouden beeld op in het dal Dura, welks reusachtige hoogte 60 ellen en welks breedte 6 ellen was, uit welke afmetingen men afleidt, dat het de gelijkenis eens menschen geweest is. Zoo begon hij dus te zondigen tegen het tweede gebod en noodzaakte ook zijne onderdanen daartoe, als hij ter bestemder tijd de verschillende vertegenwoordigers des volks uitnoodigde om bij de inwijding van dat beeld tegenwoordig te zijn, want als allen verzameld waren, werd door een heraut met luider stem uitgeroepen, dat bij 't geklank der muziek een ieder voor dat beeld moest buigen en 't aanbidden, terwijl men in geval van weigering in den brandenden oven zou geworpen worden.

Dit bevel gold natuurlijk ook den Joden, maar Sadrach, Mezach en Abednego, bij de inwijding tegenwoordig, lieten zich door de vreeze des Heeren terughouden om te knielen voor het gouden beeld, hetwelk aan de oogen van sommige Chaldeeusche mannen, (die hun misschien wel de hooge gunst, waarin zij deelden, benijdden) niet ontging en door hen natuurlijk zoo spoedig mogelijk in de meest hatelijke bewoordingen werd voorgesteld, alsof die drie mannen de ondankbaarste en brutaalste booswichten waren.

Het gelukte dezen overbrengers dan ook, Nebukadnezar in woede te doen ontsteken, zoodat de drie overtreders vóór hem gebracht moesten worden, van wie hij vernemt, dat zij des Konings bevel wel degelijk begrepen hebben, maar zich door geenerlei bedreiging zullen laten bewegen, daaraan te gehoorzamen, geloovende, dat God machtig is hen te verlossen en zoo Hem zulks niet be-

hagen mocht, nochtans Zijne geboden boven die des Konings willen eeren.

Door deze standvastigheid, die in zijne oogen hardnekkigheid schijnt, nog meer geprikkeld, geeft Nebukadnezar bevel, den oven zevenmaal heeter te stoken dan gewoonlijk en de krachtigste mannen van zijn heir moesten Sadrach, Mesach en Abednego binden en met kleeren en al in dat vuur werpen, dat zoo vreeselijk gestookt was, dat 't de beulen al dadelijk doodde.

Als Nebukadnezar echter door de deur des ovens in 't vuur zag, ontdekte hij in plaats van drie, vier mannen, die los daar wandelen en ongedeerd zijn, terwijl de vierde een zoon der goden gelijkt, en als hij hen liet uitkomen bevindt men, dat het vuur hun geen haar gekrenkt heeft, ja zelfs geen reuk in hunne kleederen had achtergelaten.

Door dit wonder des Allerhoogsten was Nebukadnezar dan ook zoodanig getroffen, dat hij niet alleen God prees, maar ook bevel gaf, dat ieder, die de God van Sadrach, Mesach en Abednego durfde lasteren, in stukken gehouwen en zijn huis tot een drekhuop gesteld zou worden.

a. Indrukken ontvangen, door droomen en gezichten of door andere openbaring Gods, is nog iets anders als bekeering des harten, al dwingen ze voor 't oogenblik een belijdenis af en den Heer de Koning der koningen te noemen is nog iets anders, dan zichzelf geheel aan Hem te onderwerpen, met verloochening van eigen zin en wil. Laten wij dus onze zaligheid niet bouwen op eenige ondervinding of gezicht, hoe duidelijk zulks ook van den Heer mag geweest zijn, maar laat ons ons zelve onderzoeken, of wij reeds lust hebben om Gods geboden te onderhouden.

b. Nebukadnezar gaat vooruit. In hoofdst. 2 aanbidt hij Daniël en erkent God, maar hier looft hij God en duldt geen lastering tegen den God der Joden, dien hij evenwel nog niet *zijn* God noemt, wat eerst na een nog sterker proeve van Gods albestuur 't geval wordt. (hoofdst. 4). Hebben de lessen, die God ons gaf, bij ons ook eenige vooruitgang teweeggebracht, of gaat 't den weg van Farao, dat wij steeds harder worden van hart? Zoolang God niet *onze* God, de Heiland niet *onze* Heiland wordt, die wij van harte willen toebehooren, is onze ziel niet in veiligheid.

c. Een godsdienst, die door middel van bedreiging met een vurigen oven geprest wordt, is slechts een ijdel vertoon, maar een godsdienst, die trots Koninklijke bevelen en dreigementen niet wijkt, maar Gods bevelen boven alles eert, deze is de godsdienst der liefde en toont gehechtheid aan God, dat is het geloof, dat niet beschaamd uitkomt.

Is onze godsdienst vrees of liefde, is 't ons om menschengoden of om Gods wil te doen?

d. Het vuur verteert wél de banden, maar niet de geloovige knechten Gods, die de kracht des vuurs uitblusschen door 't geloof. (Hebr. 11: 34).

Zoo kan ook de vurige oven der verdrukking in de wereld Gods kinderen niet schaden, maar wel hunne

banden losmaken en hun steeds vrijer voor hun geloof doen uitkomen.

e. »Ik ben met u al de dagen« zegt de Heiland tot zijn volgelingen. Dus ook in den vurigen oven, ook in druk en lijden, en als Hij met ons is, dan behoedt Hij ons. Met Hem zijn wij meer dan overwinnaars en Hij is met ons in den weg van gehoorzaam volgen, gelijk met Sadrach, Mesach en Abednego.

N. P.

K. K.

Een en ander uit de Conferentie te Haarlem, gehouden 25 en 26 Sept. 1907.

De Commissie-Vergadering was gehouden op Dinsdag 24 Sept. en aan den avond van dien dag vereenigden wij ons in de kerk der Hernhutter Broeder-Gemeente tot het houden eener Opwekkings-samenkomst, die zeer goed bezocht was. Een eerste vrucht was gevallen bij het schudden, veroorzaakt door het waaien van den wind des H. Geestes. De Bidstond, den volgende morgen om 9 uur gehouden, waarin de handen uitgestrekt werden tot den Vader der lichten, van wien alle goede gave en volmaakt goede gift komt, en Wiens onmisbaren zegen niet ontbeerd kan worden, was ten einde. Thans zouden de eigenlijke Conferenties beginnen.

Onze Unie-secr. was inleider, en dit kwam hem toe daar van hem de gedachte uitgegaan was, en aan zijn activiteit te danken is, dat zij tot stand gekomen zijn.

»Eene lang gevoelde behoefte door den Heer wonderlijk vervuld« was de kern der inleiding en dat zij dit was bleek ten einde toe, alsmede uit herhaling van deze zelfde woorden, gedurende onze Samenkomsten. Door lezen, zingen en bidden, de gewone wijze voor het openen onzer Vergaderingen, ingeleid, zou thans begonnen worden met de bespreking der onderwerpen. Om de orde werd goed gevonden een Voorzitter te kiezen en een rapporteur, om mededeelingen te doen in ons orgaan. De eerste functie werd toevertrouwd aan br. N. v. Beek en de tweede aan ondergeteekende.

Nu zou iedereen verwachten, dat thans een begin kon gemaakt worden, doch men had buiten den waard gerekend, de onderlinge gemeenschap en de eere Gods vroegen een offer van meer dan twee uren ter bespreking met br. T. de Boer, zoodat wij eerst na de pauze, om één uur, een begin konden maken.

Na de pauze leidde br. Roeles zijn onderwerp in:

»Tact in den arbeid.«

Wat is tact. Tact is de wijze waarop het werk aanpak en uitgevoerd wordt. Dit is niets nieuws. Spreker wenscht geen bepaalde lijnen aan te geven. Hij wil slechts inleiden tot eene vruchtbare samenspreking, om daardoor tot eene meer vruchtbare evangelie-verkondiging te komen.

De ontwikkeling doet nog altijd wonderen, maar wij bezitten geen groote mannen onder ons, daarom is veel tact in den arbeid noodig.

De tijd der Evangelische samenkomsten van voor 25 jaren is voorbij. Helaas heeft de satan door velerlei zijn doel daarin bereikt. De gewone bijeenkomsten hebben weinig invloed, vreemden worden er niet veel bereikt.

Onder de kinderen der zondagsscholen wordt weinig vrucht gezien. Hoe geheel anders is dit in de Deutsche gemeenten, waar volgens de statistiek vele kinderen geloovig geworden gedoopt zijn.

Ook het huisbezoek geeft niet alles en grijpt te weinig in op ons volksleven.

De Tentzending b.v. bereikt daarentegen veel volk, al moet dit in hoofdzaak toegeschreven worden aan het buitengewone en nieuwe.

Het is daarom noodig, dat wij eens de vraag overwegen, of wij een andere taktiek zullen volgen; zoo ja, wat dan en hoe? Zullen wij onze aandacht vestigen op het Heilsleger? Uitgeput is men daar nog niet, maar bij alle afwisseling, die het brengt, wordt veel bedorven, en valt het niet meer in den smaak.

Onze vereenigingen trekken niet aan, zij blijven klein, al kan van hun ook in geestelijk opzicht het beste getuigenis gegeven worden, zooals dit voor eenigen tijd gebeurde, door den agent van het Ned. Jongelings-Verbond.

Zondagsschool en godsdienstonderwijs hebben verbetering noodig, er moet meer werk van gemaakt worden en alle ten dienste staande middelen aangegrepen worden.

Ook is het noodig, dat wij tot meer uniformen arbeid komen. Moeten wij ons daartoe isoleeren of met anderen samenwerken? Moet de Doop weder meer op den voorgrond geplaatst worden?

Bespreking van het onderwerp,

Br. de W. vindt dit onderwerp belangrijk. »Hoe win ik zielen voor Jezus en hoe breng ik ze tot Hem? Het is te betreuren, dat er zoo weinig hart is voor de Evangeliesatiearbeid.

Is het echter noodig, in dezelfde sleur voort te blijven gaan, met elken Zondag tweemaal prediking te houden, waarmede alleen de Gemeente en slechts enkele vrienden bereikt worden? Is het niet mogelijk, wat meer afwisseling te brengen? Er is geen gewone regel, daarin mag geene verandering gebracht worden, maar waarom bijv. het lied niet wat meer gebruikt, moeten het juist altijd koralen zijn?

Br. v. M.: Wat Br. de W. »sleur« noemt, ligt niet in de zaak zelve, maar in den mensch. Bij tact behoort men goede dingen aan te wennen. Van de gewoonte afwijken waar men gezegend wordt zou geen tact zijn. Wordt met tact bedoeld, leiding tot het bereiken van geestelijken wasdom, dan is het de vraag: hoe hebben wij te handelen met de Gemeente.

Br. de W.: Ik heb het onderwerp begrepen als arbeid in het Koninkrijk Gods. Wat sleur betreft, iemand kan zeer zeker in den gewonen gang van zaken zijn en gezegend worden, doch met vele anderen is dit niet het geval.

Wat zijn goede dingen? Daarbij moeten wij verder

gaan als Gemeente, door de Gemeente tot de wereld.

Br. v. M.: Is verandering van arbeid tact, zooals dit b.v. in het Heilsleger geschiedt? Het laatste heeft veel in haren arbeid gewijzigd, maar daarna ook veel bedorven.

Br. K.: De Gemeente moet meer rijp gemaakt worden om naar buiten gebouwd te worden. Zij moet in staat zijn om zichzelf te stichten, opdat de Voorganger in de wereld wat doen kan. De arbeid naar buiten moet ons na aan het hart liggen.

Br. Pl.: Tot tact in den arbeid behoort eenheid in den arbeid. Eenheid in den arbeid is een zegen voor de Gemeente. Vooral moet er samenwerking zijn tusschen de verschillende vereenigingen. De eene mag de andere niet verachten. Hetzij zij een hand of voet zijn, zij hebben als deze, allen beteekenis voor het geheel. De Voorganger moet zooveel mogelijk de arbeid in alle vereenigingen in gemeentelijk verband leiden. Een groot kwaad is het, dat iedere vereeniging in onzen tijd los van alle gemeentelijk verband, zelfstandig op wil treden. Zulks moet niet toegelaten worden. Dat iedere vereeniging haar eigen huishouding heeft is niet kwaad, maar zij moeten een onderdeel der Gemeente blijven en zijn aan haar verantwoording verschuldigd.

Dan is vrijheid in den arbeid van het grootste belang. Deze hangt echter veel af van plaatselijke toestanden. Vooral komt het aan op de leiding des H. Geestes. In elk geval mag men niet te zeer gebonden worden en is er een ontevredene, men mag daarvoor niet bang wezen.

Voorts past ons eene groote mate voorzichtigheid in de leiding der Gemeente en prediking des Evangelies.

In onze Gemeente-vergaderingen moet gewaakt worden tegen verkeerde invloeden, die vaak een terugslag worden voor de zwakken.

Br. v. B.: Spurgeon heeft gevraagd, bij de inwijding van de kerk te Hamburg: »Wat wilt gij doen voor Jezus?« Wel is het niet overal hetzelfde, maar er moet gewerkt worden, dan wordt men meer bepaald bij de hemelsche dingen. Vooral moet nadruk gelegd worden op den arbeid onder de kinderen en de bekeerde jonge lieden moet men vooral laten werken, het is het beste middel om hen voor de Gemeente te behouden.

De jongere broeders moeten door de ouderen erkend worden en mogen nooit terwille van eene persoonlijke overweging teruggezet worden.

De vereenigingen moeten met hunne besturen onderworpen worden aan de leiding der Gemeente.

De zondagsschool vraagt de volle opmerkzaamheid der Gemeente. Het onderwijs moet voorbereid worden. Het beste is, dat de onderwijzers gemeenschappelijk de les vooraf bespreken, waardoor ook eenheid in het onderwijs gebracht wordt.

In Groningen bestaat het klassenonderwijs, d. w. z. de zondagsschool wordt verdeeld in een groot aantal kleinere afdelingen van 10 à 12 kinderen onder een even groot aantal onderwijzers en onderwijzeressen.

In Amsterdam wordt het onderwijs aan een aantal

broeders en zusters toevertrouwd, die onder eene commissie van drie leden der Gemeente werken. Deze commissie is het toezicht opgedragen over het onderwijs en heeft rapport over den arbeid uit te brengen aan de Gemeente. Naast de zondagsschoolonderwijzers staan eenige bezoekbroeders, die de kinderen in hunne woningen bezoeken.

Br. H.: Zou het niet goed wezen, de zondagsscholen der verschillende gemeenten te vereenigen, om ze dan later onder de leiding van een agent te stellen?

Br. K.: Het huisbezoek wordt van groote beteekenis geacht en ook daarvoor is veel tact noodig. De vragen door

Br. v. M. naar aanleiding van dit onderwerp gedaan, n.l. wat wordt door huisbezoek bedoeld? Om versterking of vertroosting te brengen enz.? Moet dit alleen geschieden door den Voorganger? Wordt in overweging gegeven om een eerstvolgenden keer een referaat over dit onderwerp te hooren.

Br. R.: Zouden de broeders lust hebben om weder Evangelische Samenkomsten te houden? Deventer, Zutphen en ook Amsterdam worden bereid gevonden.

Waarom hebben wij zoo weinig belangstelling voor dezen arbeid? Waar zit de fout? Vroeger hebben twist en bijzaken veel kwaad gesticht en later kwam er te weinig volk.

Het bleek echter dat de oorzaak niet zoozeer te zoeken was in lusteloosheid, als wel in het bezwaar om voor langeren tijd de Gemeente te verlaten, in een tijd, waarin in eigen kring zooveel te doen is. De behartiging van genoemde samenkomsten werd ten zeerste aanbevolen.

Br. R.: Moeten wij tegenover andersdenkenden den Doop verzwijgen om daardoor meer te bereiken? Het algemeen oordeel is dat alles op zijn tijd en plaats behoort te geschieden en niets mag leiden tot beginselverzaking of verzwakking.

Hiermede werd de bespreking over dit onderwerp, dat nog lang niet uitgeput was, gesloten en overgegaan tot het onderwerp van br. Karssiens: »Het gemengde huwelijk.« Doch daarover een volgenden keer.

(Wordt vervolgd.)

Uit de Gemeenten.

LEEWARDEN. Thans verheugen wij ons de brs. en zrs. te kunnen melden, dat ons nieuw lokaaltje is geopend, en wel op Zondag 22 Sept. j.l.

Dit was voor ons, die jaren hebben omgezworven van het eene huis in het andere, een waar genot; wij weten nu een vaste plaats te hebben, waar wij nu geregeld onze bijeenkomsten kunnen houden.

Vol moed trokken wij dan ook derwaarts en ofschoon wij niet machtig zijn, besloten wij maar de eerste de beste keer eene openbare Opwekkingssamenkomst te houden, welke goed is geslaagd. Br. F. J. de Vries sprak eerst een inleidend woord en bepaalde de Gemeente bij hare roeping als gedoopte Christenen, die in de oogen der wereld wel nietig zijn, gelijk eens David was, doch in de kracht Gods voor geen Goliath bevreesd behoeften te zijn, enz. Verschillende toespraken werden nog gehouden. Kortom de morgensamenkomst was gezellig en beloofde een goeden dag.

Des avonds zou de Gemeente feest viëren, waartoe verschillende brs. en zrs. uit Sneek en Harlingen tot ons waren overgekomen. Voor deze gelegenheid en om een feestrede te houden, hadden wij besloten den WelEerw. heer br. Planting van Groningen te verzoeken om tot ons over te komen, waaraan door Z.Ew. welwillend werd voldaan. Om vijf uur was ons lokaal goed gevuld, zeker met menschen van verschillende gevoelens, maar allen luisterden met aandacht.

Moge het ernstige woord voor velen ten zegen geweest zijn!

Het was ons bepaald goed deze rede aan te hooren, die tijds-halve veel moest ingekort worden. Na afloop schaarden wij ons dan ook vlug om de tafel, die wel voorzien was, waar ook nog menig heerlijk woord werd gesproken en liederen gezongen, en wel voldaan keerden wij allen huiswaarts, gesterkt naar ziel en lichaam, zoodat bij velen dezen dag nog lang in herinnering zal blijven.

Na hartelijke broedergroete:
EEN FEESTGENOOT.

GRONINGEN.

Geliefden in Chr. Jezus!

Langen tijd reeds geleden schreven wij het laatste Gemeentenuws. En sedert zweeg »De Christen« over 'tgeen er onder ons alzo omging. Wellicht was het beter geweest zoo nu en dan eens wat te vertellen, nochtans wil ik gaarne mijn best doen, al datgene nu in eenmaal mede te deelen. Laat me beginnen te zeggen, dat het der Gemeente geestelijk wel gaat. En dit zegt, in een tijd van beweging als de tegenwoordige, zeer veel. De vrede Gods heerscht, en dit teekent de geschiedenis der Gemeente. En hiermee wil ik niet zeggen, dat alles rozegeur en manegans is in Groningen, o, neen. Onze levensgeschiedenis, zoowel persoonlijk als gemeentelijk, is eene afwisseling, een kringloop van blijde en droeve dagen, van uren van vreugde en rouw. Tot tweemaal toe werden we in den laatsten tijd in rouwgewaad vergadert, eerst om een ouden broeder, later om een oude zuster naar de groeve der vertering te geleiden. En in den geest weer bij hun graf, glipt dit eene woord ons van de lippen: »verlost«. Ja, eerst verlost van de zondeschuld en daarna verlost ook van het lichaam, ook van den strijd. En van deze ouden dwaalt onze geest naar de jeugd, 't beginnende leven. En denkende aan hen trekken we het feestkleed weer aan. We hooren nog hun blijde zangen, zien nog hun vroolijkheid. Ja, even denken we ons nog weer in de feesttram, zien we ons nog weer in Paterswolde, genieten we nog weer van het alleszins mooie zomerfeest van de Zondagsschool. En nu ik toch van uitgaan vertel, moet het me ook even van het hart dat, onder leiding van ons muziekkorps, een groot deel der Gemeente kort geleden een theevisie heeft gebracht aan onze zustergemeente in Emden. De pleiziervaat was in echt christelijken zin een pleiziervaat, de kennismaking met de Gemeente aldaar een zeer aangename. Doch, van nog heerlijker dingen kan ik gewagen. Zoo nu en dan worden onder ons de vruchten van de opwekking van 1905 binnengehaald. Zoo ook Zondag 6 October, toen twee jeugdige zusters, na hartelijke bijdenis van hun geloof, door den Doop der Gemeente werden binnengeleid. »Wat verhindert mij gedoopt te worden?« Deze vraag van den kamerling werd ook nu beschouwd in het licht der Heilige Schrift en practisch de aanwezigen aan het hart gelegd. O, die vele veranderingen, openbaringen van ongelooft en wantrouwen. Gode zij dank, die den eenvoudigen het licht doet opgaan, en hen leert vertrouwen, die ook moed en kracht geeft Hem in gehoorzaamheid te volgen. Aan den disch des Heeren werden ze door onzen Voorganger welkom geheeten in de Gemeente. God zegene hen en ons, ja ons allen.

Broederlijk groetend

JAC. JERONIMUS, Secretaris.

EEN EN ANDER.

*. De Ethiopische beweging in Zuid Afrika. Hiermede wordt bedoeld de zich in wijderen kring opdringende idee, dat al de kleurlingen in dat werelddeel zich moeten vereenigen en toonen, dat zij eigenlijk alleen heeren en meesters in Afrika behooren te zijn, welke gedachte onder de negerstammen nog steeds luider verkondigd wordt. Nadat verkropte woede en vijandschap

sedert lang in stilte doorgewoet heeft, treden deze thans meer openbaar en brutaal op. Op eenige brandpunten des lands slaan de vlammen reeds uit en werpen vonken door het gansche land. Volgens de verklaring van den Berlijnschen zendeling C. Prozesky, die op de vergadering der Kaapsch Synode een doorwrochte voordracht over deze beweging hield, is het middenpunt van het in de Kaapkolonie woelende Ethiopismus in Kaapstad zelf te zoeken. Iederen Zondagmorgen, zoo heet het in het Berliner Zendingsbericht (April 1907), verzamelen zich duizende kleurlingen aan den voet van den Tafelberg. Afgevaardigden uit verschillende districten des lands treden met titels als »doctor« versierd onder de hen toejuichende menigte op en houden hunne ontvlammende en opruiende toespraken, welker hoofdinhoud immer deze is: Wij arme kleurlingen, aan wie dit land rechtens behoort, worden smadelijk onderdrukt en alle voorrechten der beschaving en des verkeersleven worden ons ontnoofd. Wij worden als machines voor den arbeid gebruikt en uitgezogen. Ons geschiedt in de rechtzalen recht noch gerechtigheid. Dit moet anders worden. Wij moeten het heft in handen krijgen. Afrika voor de Afrikanen! Dan staan ons de hoogste eereplaatsen open, dan breekt de gouden tijd aan voor ons. Thans heet het voor ons alle middelen en wegen te bezigen, om tot dat doel te geraken.

Een oorverdoovende bijvalsbetuiging volgt dan dat juist naar den smaak des volks gesprokene woord, en hoogst voldaan verstrooit zich dan de menigte, over welke de booze geest van opstand meer en meer macht bekomt, onder de medewerking van de in den zelfden geest gestelde courant »Spectator«.

Hoofdpersonen in dit bedrijf zijn echter de fijn geslepen agenten, die het land doortrekken en op echt satanische wijze voor de zaak propaganda maken. Overal wordt de zelfde methode gevolgd. Men begint met land aankopen. Men maakt de lieden wijs, dat zij zonder veel moeite grondbezitters kunnen worden, en dan kiezers voor het Parlement kunnen worden. Ja, zij kunnen, zoo wordt hun voorgepraat, zelfs in 't Parlement gekozen worden. In de Florida Estate of Kalabas-Kraal zijn duizende erven voor geringen prijs te koop onder de gunstige voorwaarden tegen betaling van f6, en verder met maandelijksche afbetaling. Die dat zoo doen behoeven slechts hun bezitting aan te geven, om daarop een luiaards loopbaan te beginnen. De misleiden betalen dan f6; bij de tweede termijn hapert reeds iets met de afbetaling. Nu zijn zij weer alles kwijt en de »ondernemer« werkt steeds voort, zoo worden velen bedrogen en het beloofde land blijft steeds ver van hen verwijderd.

Het gevaar dezer beweging moet intusschen niet onderschat worden. Reeds is er naar een bekwame plaats, om hun slag te slaan uitgezien. Reeds werden de arme zendelingen, die het eerst gevaar loopen, gewaarschuwd door vertegenwoordigers van den Magistraat. Alle blanken wapenen zich, menige boer bewaakt zijne boerderij bij nacht, en inderdaad werden, afgezien van de gruwe-

lijkste bedreigingen, ettelijke brutaliteiten tegenover mannen en vrouwen uitgevoerd. De Regeering vaardigde een proclamatie uit, die op een bepaalden Zondag van alle kansels voorgelezen werd. Troepen stonden aan de grenzen der bedreigde streken gereed; zij zouden zich zoo noodig in snelle tempo's naar de bedreigde plaatsen begeven, terwijl de manschappen der politie in getal worden verdubbeld. Hierdoor is weer wel wat rust gekomen; maar nu dreigt een ander gevaar n.l. de verbittering der blanken tegen de kleurlingen, die geen onderscheid maken; de zending komt in miscrediet. Zoowel in Kaapland als in Natal zijn de gemoederen verhit en de hoofden in verwarring. Wel zijn nog tijdig de Kafferopstanden onderdrukt, maar daarmee is het gevaar wegens de algemeene opwinding der inboorlingen nog niet afgewend. Dat intusschen de christelijke gemeenten op menig zendingsveld door die beroeringen beïnvloed en geschaad worden, is hoogst droevig.

N. v. B.

Aan de Gemeenten

kan de Commissie der Unie met blijdschap berichten, dat de Gemeente Stavoren, met inzending harer Statuten (Duitsche Bond), aanvraag heeft gedaan om in de Unie te worden opgenomen. Mochten — wat wij niet verwachten — er bezwaren tegen de opname zijn, dan kunnen die ter kennis gebracht worden bij ondergeteekende. De eerstkomende Algem. Verg. zal er over beslissen.

ZUTPHEN, Oct. 1907. B. ROELES, Secr. der Unie.

CORRESPONDENTIE.

Den heer C. G. te H. We hebben uwe annonce niet geplaatst en denken 't ook niet te doen. Bij kalm nadenken, zal u dat zeker ook het beste voorkomen.

RED.

Het bericht uit Bergumerheide over de begrafenis van wijlen br. Kuiper kwam voor dit no. te laat. We zullen het gaarne de volgende week plaatsen.

RED.

LIEFDEGAVEN.

Namens de Gemeente zeggen wij allen hartelijk dank voor de ons verleende hulp, terwijl wij de gelden hier verantwoorden. Wij ontvingen:

Van de Gem. Haulerwijk f 25; van br. de Vries te Harlingen f 1; van N. N. te Stadskanaal f 1; van zr. A. de Vries te Haulerwijk f 1; van br. F. Fabrie te Bergen-op-Zoom f 1; van N. N. te Arnhem f 1; van br. Aukema te Wolsom f 1; van zr. Planting te Groningen f 1 en zr. Heiklaar te Groningen f 3.

LEEUWARDEN,

M. POSTHUMUS,

Heer Jooststraatje.

Penningmeester.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van H. ter Br. te Hengeloo f 8.55; van C. P. te Deventer f 9.90; van J. S. te Loppersum f 2.25.

N. v. BEEK.

** Na langdurig en smartelijk lijden, ontsliep in volle verzekerdheid des geloofs, mijne innig geliefde gade

GERARDA MARTINA

VAN LEEUWEN,

in den ouderdom van 42 jaar, mij nalatende een dochtertje, te jong haar verlies te beseffen.

Namens wederzijdsche familie:

D. J. STARGARDT.

AMSTERDAM, 11 October 1907.

Saenredamstraat 10.

90 ct.

Franco.

Klooster-Pakket.

1e. Maria Monk. De zwarte Non.

Een boeiend verhaal van haar lijden en ontmaskering; van de zedeloosheid, uitspatting en misdaden van het kloosterleven, wier ooggetuige en slachtoffer zij gedurende haar verblijf als non in het klooster te Montreal in de jaren 1829—1836 geweest is. Met authentieke stukken en het portret der schrijfster.

2e. Een tweede Maria Monk. Over de verborgenheden van het zwarte Nonnenklooster te Montreal. Aangrijpende, schandelijke en gruwelijke tafereelen uit het dagboek eener uit dat klooster gevluchte Non, die zich gedurende 5 jaren voor dat Maria Monk zich daar ophield, in genoemd klooster bevond. Met portret op den omslag. Vele malen was herdruk van deze boeken noodzakelijk. Wel een bewijs, dat ze veel worden gevraagd. En nog is de vraag naar deze werken zeer sterk. Wij twifelen dan ook geen ogenblik, nu deze werken tegen vermindering van prijs worden aangeboden, dat vele lezers van »De Christen« dit pakket zullen bestellen.

Wij geven er nog extra en gratis bij Het boek Voor Pasgehuiden en Jonge Ouders. Dit boek geeft in 13 hoofdstukken zeer veel goeds. Aanbevolen door vele Christelijke bladen.

Natuurlijk is dit pakket geen pakket voor kinderen, doch voor jonge en oudgehuiden en voor hen, die zich in 't huwelijk wenschen te begeven, zijn deze werkjes beslist nuttig.

Wij geven ten slotte de eerste 100 bestellers ook nog een tiental interessante mooie ansichten, die 50 ct. hebben gekost.

Onze oplage is niet overgroot. Derhalve die dit »Kloosterpakket« wil hebben is verplicht spoedig te bestellen.

Zending franco na ontvangst van postwissel ad 90 cts. of (zoo men dat liever wil) 19 postzegels à 5 ct. per brief, waarbij staat: „Klooster-Pakket.“

Firma C. DE BOER Sz.,

Pakket-Handel, SNEEK.

... Heden overleed, plotse-
ling, onze geliefde Echtgenoot,
Vader en Behuwdvader de heer

JOHANNES KUIPER,

in den ouderdom van ruim 74
jaren.

Zijn heengaan was in vrede
naar zijn Heiland, aan Wien hij
zijn leven had gewijd.

(Laatste vers van den overledene):

Als zondaar mij bewust,
Heb ik den Zoon gekust;
Hij was mij alles waard,
Alreede op deez' aard.
Nu zal 'k Hem eeuwig eeren
In reiner, zaal'ger sfeeren.
Mijn Heiland stierf voor mij,
Nu ben ik eeuwig vrij.

BERGUMERHEIDE, 9 Oct. 1907.

A. KUIPER—ABITS.

A. KUIPER.

P. KUIPER—ROBIJN.

D. KUIPER.

G. KUIPER—NINGBERS.

A. WASSENAAR—KUIPER.

W. WASSENAAR.

J. HAMERSMA—KUIPER.

J. HAMERSMA.

K. VAN TUINEN—KUIPER.

T. VAN TUINEN.

A. VEENSTRA—KUIPER.

K. VEENSTRA.

A. HEMMES—KUIPER.

J. HEMMES.

Hoe vindt ge dit

Orgel

?

De prijs van dit tweespels echt Ame-
rikaansch Hamilton Orgel met 11
Registers is slechts f 150.— (met lustres
f 5.— hooger) terwijl ge hetzelfde, iets een-
voudiger kunt krijgen voor

f 185.—

en hetzelfde model, kleiner, zonder Re-
gisters, voor

f 70.—

Bij elk Orgel gratis handleiding voor
zelfonderricht, hetzij met noten of cijfer-
accorden. **Draagbare Orgels** vanaf

f 80.—

Vrije bezichtiging en gratis prijscourant
bij **JOH. DE HEER, Rotterdam,**
Noordmolenstraat 71, of aan een der
filialen: Groningen, W. WOLTERS; N.
Buinen, ALKEMA.

Abonneert U op dit blad.

Plaats uwe Advertenties in dit blad.

KERSTBUNDEL.

De pas verschenen en gunstig gerecen-
seerde Kerstbundel, tweestemmig gezet
(103 Nrs.) met vertaling van A. J. HOO-
GENBIRK, wordt dringend aanbevolen aan
H.H. Onderwijzers van Dag- en Zondags-
scholen. Prijs f 0.30. Bij getallen belang-
rijk minder.

Joh. de Heer, Rotterdam.

Samenspraken en Voordrachten,

voor alle doeleinden geschikt.

— BIBLIOTHEEKBOEKEN. —

— — RUIME KEUZE. — —

Zichtzendingen gaarne op aanvraag.

Ieder die voor f 1 koopt ontvangt
gratis 25 mooie Ansichten; die voor
f 2 koopt een keurig boekwerk. Die
voor f 3 bestelt ontvangt gratis Otto
Funcke »Onopgesmukte Waarheden»
ingenaaid f 2.25. Die voor f 5 be-
stelt ontvangt 't zelfde werk in een
keurigen prachtband ad f 2.90.

Let op het adres:

Firma C. DE BOER Sz.,

Bazar van goedkope boeken, Sneek.

Onze Bidstonden.

Waarom zult gij ze bezoeken?

Opdat uwe eigene ziel daardoor rijk gezegend worde
en gij alzoo aangespoord wordt tot een heilig leven.

Opdat uwe tegenwoordigheid bemoedige hen, die daar
komen en uw voorbeeld degenen, die er niet komen,
tot navolging opwekke.

Opdat 't uw Voorganger bemoedige, die 't zeer aan-
genaam zal vinden, u geregeld aanwezig te zien.

Hoe kunt gij er toe bijdragen, de bidstonden vrucht-
baar en aangenaam te maken?

Door geregeld en op tijd te komen.

Door uw eigen hart en gemoed vooraf in de rechte
gebedsstemming te brengen.

Door hartelijk en bereidwillig deel te nemen aan
bespreking, gebed en gezang.

Door u voor 't welslagen van den arbeid mede ver-
antwoordelijk te stellen, alsook voor de deelname uwer
huisgenooten aan denzelve.

Hoe kunt gij meehelpen de bidstonden te gronde te
richten?

Door allerlei verontschuldigungen te bedenken, om
terug te blijven.

Door, zoo gij toch gaan moet, te laat te komen en
achteraan te gaan zitten.

Door vóóraf niet om een zegen voor den bidstond
te bidden en geen deel te nemen aan 't geen daar
verricht wordt.

Door iedereen te vertellen, dat 't op de bidstond dor
en doods was en u wél te wachten, zelf iets tot ver-
levendiging bij te dragen.

Door mee te helpen, 't zingen erg saai en slepend
te maken.

Door, wanneer gij er heelemaal niet aan ontkomen
kunt, voor iedereen en alles te bidden, behalve voor
uwen Voorganger, uwe gemeente en uwe eigene ziel.

N. P.

K. K.

(Overgenomen uit een oud boek uit de vorige eeuw.)

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N v. BEEK.

Adres:

Bureau „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Openb. VII : 9—17.

Wie doen in volle koren,
Bij gouden harpgeklank,
Dat heerlijk loflied hooren
Van eeuwgen prijs en dank?

Wie zijn die hemelingen.
Ter bruiloftsdisch vergaard,
In onafzienbre kringen
Rond d'euwgen troon geschaard?

Wie zijn die ongetelden,
Ten priesterdienst gereed,
Die 's Eeuwgen glorie melden
In 't hagelwitte kleed?

Wie brengen, als zijn zonen,
Den Vader hulde en eer;
En werpen daar hun Kronen
Voor 't heilig Godslam neer?

Dat zijn de zwaar bezochten,
Gekromd eens onder 't Kruis;
Dat zijn de vrijgekochten,
De kinderen van Gods huis.

Zij werden aan den drempel
Door de engelen ingewacht;
Nu blijven ze in Gods tempel
Hem dienen dag en nacht.

Het Lam zal zelf hen leiden
Naar d'euwgen levensstroom,
Hoe als een herder weiden
En spijzen van zijn boom.

Langs eeuwig rechte banen
Stiert hen zijn stok en staf,
En God wischt alle tranen
Hun zelf van de oogen af.

J. A. WORMSER.

GODS HERSCHEPPING.

Zoo dan indien iemand in Christus is,
die is een nieuw schepsel, het oude is
voorbij gegaan, ziet het is alles nieuw
geworden. 2 Cor. 5 : 17.

Welk een liefelijke boodschap, welk een heerlijke verkondiging van onzen God aan zijne kinderen. De Apostel was er zoo van vervuld, dat hij door de liefde gedrongen, geen hard oordeel kon uitspreken. Liefelijk oordeelde hij, dat, indien een voor allen gestorven was, zij dan allen gestorven waren. De Apostel zag nu geheel de wereld uitgestorven in Christus sterven in 's menschen plaats, en wijst ons op de groote liefde Gods, terwijl hij elders zegt: »Ik ben met Christus gekruisigd en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij, en hetgeen ik nu leef in het vleesch, dat leef ik door Hem, die mij heeft lief gehad en zich zelve voor mij heeft overgegeven. En wij zeggen het hem na. O, hoe gelukkig, wij bestaan als zondaren niet meer, wij zijn met Hem begraven. Maar nu zijn wij met Hem ook opgewekt, en de Apostel laat volgen: »Opdat wij niet meer ons zelve zouden leven, maar Dien, die voor ons gestorven en opgewekt is. Gode zij dank voor die onuitsprekelijke gave! Hij heeft ons alles in Christus gegeven. Zijn lijden en sterven is onze verzoening, Zijn dood onze verlossing van den ouden mensch, met zijn zonde, dood en oordeel, door het geloof. Vandaar ook, dat de Apostel zegt: Gij zijt gestorven, en door Zijn opstanding zijn wij wedergeboren. Vele menschen weten een tijd te bepalen in hun eigen leven, dat zij wedergeboren zijn. Petrus zegt: Geloofd zij de God en Vader van onzen Heer Jezus Christus, die ons heeft wedergeboren tot een le-

vende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de dooden. Maar die verandering in het leven van den mensch ontstaat, door dat hij de wedergeboorte geloovig met Christus aanvaardt; want die gelooft, dat Jezus is de Christus, die is uit God geboren. Zoovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden.

Ziet, nu is het oude voorbij gegaan, ziet, nu is het alles nieuw geworden; nu leven wij niet meer onder de wet, maar onder de genade. Daarom zal de zonde niet meer over ons heerschen. Onze Heer Jezus heeft de zonden te niet gedaan door zijn zelfs offerande, zij zijn met Hem begraven, en wij zijn één plante met Hem in zijn dood en opstanding.

De Apostel vermaant: »Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de dooden opgewekt is, naar mijn Evangelie.«

Op den eersten dag der week kwamen de eerste Gemeenten samen om brood te breken, een bewijs tevens, dat zij dien dag hoog gehouden hebben. Wij hebben ook vele reden om dien dag in gedachtenis te houden, het is immers de dag van onze wedergeboorte. Laat ons daarover feestvieren. Wij zijn geschapen in Christus Jezus tot goede werken. Toen waren de booze werken te niet gedaan, en nu verlost zijnde van de zonde, ja vrijgemaakt zijnde en Gode dienstbaar gemaakt zijnde, hebben wij onze vrucht tot heiligmaking, en het einde het eeuwige leven. Dit is ons nu gegeven om er dagelijks van te genieten. O, geliefde broeders en zusters, wat zijn wij toch door onzen God gezegend. Wij mogen wandelen in het licht, dewijl de Heere onze oogen geopend heeft, zoodat wij nu zien, hoe de Heer alles voor ons klaar gemaakt heeft, en dat wij niets te doen hebben dan te aanvaarden in geloof en dankbaarheid.

Neen, nu willen wij niet meer leven naar eigen wil en zin, nu leven wij niet meer ons zelven, maar Dien, die zich voor ons heeft overgegeven. Nu hebben wij niet meer den strijd tegen vleesch en bloed, maar tegen hetgeen dat buiten ons is. Wij doen den Heere aan en volgen nu den apostolischen raad op, om af te leggen alle last en de zonde, die ons lichtelijk omringt, ziende op den oversten Leidsman, onzen Heer Jezus, die zich vernederde tot in den dood des Kruises. Daar ligt onze kracht om in zelfverloochening voor Hem te leven. Zien wij hoe onze Heere Jezus zich zelven verloochent en alle angsten en benauwdheden voor ons doorstaan heeft, hoe zouden wij dan die reddende liefde niet aangrijpen om dagelijks al onze lasten en zorgen af te leggen en op den Heer te werpen. Hij heeft gezegd: »Weest in geen ding bezorgd, maar laat al uwe begeerten met gebed en dankzegging mij bekend worden.« Ja, met dankzegging, hoe gelukkig! Zoo kan de vrede Gods, die alle verstand overtreft, onze harten en zinnen bewaren in Christus Jezus. O, hoe gelukkig als kind zijn Vader te volgen! Hij weet beter wat goed voor ons is, dan wij zelf. Zalig hij, die in dit leven Jakobs God ter hulpe heeft. Waar wij in gehoorzaamheid

leven, daar vervult hij ons met zijn Heiligen Geest, want wij ontvangen den Geest der aanneming tot kinderen, door welken wij roepen: »Abba, Vader. De-zelve Geest getuigt met onzen geest, dat wij kinderen Gods zijn. Er zijn vele belijders des Heeren, die dikwijls nog zoo traag, zoo doodsch zijn. Dan hapert er wat aan bij hen. De Schrift zegt: »Die in den Zoon gelooft, stroomen des levenden waters zullen uit zijn binnenste vloeien. Neen, de Heere zal ons niet ledig of onvruchtbaar laten. De Heer wil niet dat wij van Hem zwijgen. Wij behooren zijne deugden te verkondigen. Wij kennen den Heer niet slechts als de lijdende, maar wij kunnen nu zingen: »Ik weef dat mijn Verlosser leeft.« We hebben hem nog gedurig noodig, want wij zijn nu nog wedergeboren tot een levende hoop. Thans wonen wij nog in ons huis, waarin wij nog lichtelijk vervoerd worden tot verkeerde gedachten, zondige begeerlijkheden en zorgen dezer wereld.

O, dat wij dan allen voorts aan de hand van onzen hemelschen Vader wandelen, dat wij mogen opwassen in de kennis en de genade van onzen Heer Jezus, als gelukkige kinderen, gezegend in Christus Jezus.

Dit zij den lezers toegebeden door hun broeder in Hem, die ons verlost door zijn bloed.

J. NIEUWENHUIZE.

ROSARIO, Zuid-Amerika.

De val van Nebukadnezar.

Zondag 27 Oct. (Daniël 4).

Het vierde hoofdstuk van Daniël is een brief van één der machtigste Koningen der aarde, behelzende eene ootmoedige belijdenis, waarin wij zien hoe gevaarlijk de grootheid des levens voor het menschenhart is, hoe de hoogmoed voor den val komt en hoe lankmoedig God is om Zijne menschenkinderen tot bekeering te leiden.

Nebukadnezar had bij de wonderbare verlossing van Sadrach, Mesach en Abednego de lastering van Israëls God onder zware bedreiging verboden, en daardoor zeker den geloovigen Israëliet vrijheid van Godsdienst in zijn gebied verzekerd, maar Nebukadnezar zelf was daarmee nog niet buiten gevaar van in allerlei zonden te vervallen. De zonde van hoogmoed vooral lag aan de deur, waar de machtige overwinnaar niet aan God, die zich van hem bediende, maar aan zichzelf de eer der overwinning gaf, en het behaagde hem op 't einde zijns levens zelve aan alle volken als volgt te vertellen, wat de Allerhoogste aan hem gedaan heeft om hem van die zonde te genezen (Daniël 4 : 2).

Na vele en groote krijgsverrichtingen zijn werk bevestigd ziende, rust de onoverwinnelijke behaaglijk op zijne lauweren in Babels paleis en denkt slechts aan zichzelf, toen God, hem niet vergetende, door een vreemden droom zijne eierzuchtige gedachten beroerde. Hij wist ditmaal den droom maar al te goed, maar toch waren Babels wijzen niet in staat hem de uitlegging te kennen te geven, totdat ten slotte Daniël voorkwam, die, als hij den droom hoorde, van den albeschutenden, voedenden en beschaduwenden boom, die afgehouden moest worden en wiens stam en wortel alleen overgelaten moest worden met een koperen band in 't teedere gras enz., zich zoodanig ontzette, dat hij in 't eerste uur als verstomd was. Eindelijk gaf hij op verlangen des Konings de uitlegging te kennen, die hij liever op des Konings wederpartijders zou toegepast zien. Met dien boom toch was de Koning zelf bedoeld, wiens heerschappij zoo uitgestrekt was geworden, maar die zeven jaren lang zoo diep vernederd zou worden, dat hij met de dieren des velds gras zou eten, totdat hij eindelijk erkennen zou, dat God heerscht als Opperheer en de Koninkrijken der aarde geeft, aan wien Hij wil.

Daarom geeft Daniël hem nog den welgemeenden raad zijne zonden af te breken door gerechtigheid, opdat 't kwaad nog afgewend mocht worden, maar Nebukadnezar nam dien raad niet ter harte, want een jaar daarna heeft de hoogmoed hem wel zoodanig verblind, dat hij, op het koninklijk paleis wandelende, uitriep: »Is dit niet het groote Babel, dat ik gebouwd heb tot een huis des Koninkrijks, door de sterkte mijner macht en ter eere mijner heerlijkheid!«

Terzelfder ure echter werd de vreeselijke droomvoorspelling aan hem vervuld; hij verloor zijn verstand, begon de onzinnigste dingen te doen, was niet meer geschikt om te regeeren, hield zichzelf voor een rund, at gras gelijk de ossen en begon er weldra met zijn ongeknipte haren en nagelen zeer vervaarlijk en afschuwelijk uit te zien.

Zoo was hij zeven jaren lang een toonbeeld voor allen, die God vergeten te eeren, totdat eindelijk, zijn strafjijd voorbij zijnde, zijn verstand terug keerde, de dierlijkheid van hem week en hij zijn oogen ophief naar den hemel om nu den eeuwiglevende te prijzen en te verheerlijken, als Dengene, die over alles regeert en machtig is om te vernederen, degenen, die in hoogmoed wandelen, terwijl met zijn verstand zijn vorigen luister ook weerkeerde en hij in zijn Koninkrijk opnieuw bevestigd werd, nu genezen van hoogmoed en Gode de eer gevende, geschikter om zegenrijk te regeeren dan ooit te voren.

a. God laat Zijne menschenkinderen niet ongewaarschuwd in 't verderf loopen. Herhaaldelijk ervoer Nebukadnezar Gods oppermacht, en als hij zich dan nog verheft, laat God hem nog door een droom waarschuwen.

Dit alles werkt God twee of driemaal met een mensch, doch men let daar niet op. Letten wij toch op de lieflijke wenken Gods, opdat geene oordeelen noodig zijn.

b. Nebukadnezar nam de waarschuwing niet ter har-

te, gelijk bijv. Nineve's Koning; en daarom moest de bedreiging hem treffen. Zoo moet God soms den mensch iets onmisbaars voor dit leven ontnemen, om hem tot stilstand te brengen op den weg der zonde, en hem te genezen van haar doodelijk gift.

c. Daniel houdt de ontzettende waarheid niet terug en geeft tevens den raad om 't gevaar te ontvlieden. Ook wij moeten den goddelooze aanzeggen, dat 't hem kwalijk zal gaan, echter in den geest van Daniel, die dat kwaad daarna afgewend zag en wetende den schrik des Heeren, niet verzuimen hem te bewegen den weg des behouds in Christus te zoeken en afstand te doen van de zonde, die hem verderft.

d. Als Nebukadnezar tot de uiterste verwaandheid komt, dan treedt 't oordeel in, tevens gevolg van 't zich overgeven aan hoogmoed en eierzucht, gelijk men dat dikwijls aantreft in de verschillende soorten van waanzin.

Zoo wacht God met Sodom, tot dat zij 't uiterste gedaan hebben; met Herodes Agripa eveneens, totdat hij zich als een God vertoonen wil, dan wordt hij van de wormen gegeten. Moge 't bij niemand onzer tot zulk een uiterste komen lezers.

e. Nebukadnezar is met zijn zevenjarige straf een typisch leerbeeld van Israël, waarmee God ook het uiterste geduld gehad heeft, totdat Hij het eindelijk in zeventigjarige ballingschap vernedert tot gedwongen afgodendienst; hen met de heidenen gelijk maakt, totdat zij van hunne dwaasheid genezen weer in hun land en tot hunnen Godsdienst terug mogen keeren.

Moge Nebukadnezar ons allen en velen met ons ter waarschuwing dienen om toch te bedenken, hoe God machtig is, ons in een oogenblik te ontnemen, waarop wij ons zouden verhoovaardigen. Die roemt roeme in den Heer, die allen 't leven en den adem en alle dingen geeft.

N. P.

K. K.

INGEZONDEN.

Aan den Eerw. Heer N. v. Beek, alsmede aan broeder A. H. Nijveld, en aan de vele anderen, die eene nadere uiteenzetting van het ingezondene in „de Christen” No. 1065 wenschen.

Waarde broeders en zusters,

U begrijpt wel, dat ik werkelijk niet meer van plan was, om ook maar één letter over open of gesloten Avondmaal te schrijven, toen ik dat »Een kort bescheid« las. Want om me daar, nota bene, zoo becritiseerd te worden... Doch, daar komt me broeder Nijveld openlijk vragen om nadere uitlegging. Wat moest ik doen? Niets anders natuurlijk, dan de pen weder nat te maken om nog eens over het onderwerp in kwestie te krassen.

Niet alleen, dat het becritiseerend antwoord, vervat in »het kort bescheid« mij weerhield om verdere ontwikkeling mijner gevoelens te openbaren, doch ook omdat

ik bemerkte verkeerde gedachten te hebben gehad over het orgaan »De Christen.« 'k Veronderstelde namelijk, dat dit werd uitgegeven door eene Unie, die het betrekkelijk koud laat, wat men over dergelijke gemeentelijke aangelegenheden schrijft. 't Bleek mij echter, hoe ik mij vergiste. Het »een kort bescheid« gaf mij zoo geducht den indruk, dat het namens de Unie gegeven is, dat het voor mij vrijwel onmogelijk was om voor een woord met deze verschillende meeningen nogmaals een plaatsje in haar blad te vragen.

Dan nog werd ik door dat »Een kort bescheid« onwillekeurig herinnerd aan eene gemoedelijke mededeeling van een mijner beste leermeesters: »Och, Weenink, 'k heb ook een tijd gehad, dat ik broekje heette!»

Doch ter zake; het feit ligt weder voor me: »Waarom open Avondmaal?»

Broeder A. H. Nijveld veronderstelt, dat het door mij ingenomen standpunt niet tot mijne overtuiging behoort. Nu, dan kan ik genoemden broeder geruststellen: verdichte Engelsche luchtjes zijn heusch nog niet tot mijne neusgaten doorgedrongen.

Waarom open Avondmaal? Waarde broeders en zusters, wanneer ik nu maar in de eerste plaats kan vaststellen, wat voor een instelling het Avondmaal is; of het eene gemeentelijke instelling is, d. i. eene instelling voor het lichaam van Christus, en of het eene plaatselijk gemeentelijke instelling is, d. i. wat wij nu kerkelijk of plaatselijk kerkelijk zouden noemen.

Wij wenschen natuurlijk de Heilige Schrift te raadplegen: daar lezen we in 1 Kor. 12:13. Want ook wij allen zijn door éénen Geest tot één lichaam gedoopt, hetzij Joden, hetzij Grieken, hetzij dienstknechten, hetzij vrijen, en wij zijn allen tot éénen Geest gedrenkt.

De Apostel Paulus brengt dus hier alle geloovigen tot één lichaam, waartoe o. a. ook de Korinthiërs behooren (zie vers 27 van hetzelfde hoofdstuk), ook de Kolossenzen (zie kol. 3:15) enz. Zij waren leden van dat lichaam.

Maar, geliefde broeders en zusters, wat is een muur zonder voegen? Wat is een spoorbaan zonder loschplaten? En wat is een lichaam, waarvan de leden niet verbonden zijn?

Dat begreep Paulus ook, en daarom zei hij tot de Korinthiërs in het 10e hoofdstuk het 17e vers: Want één brood is het, zoo zijn wij velen één lichaam.

Dan nog dit: In vele Bijbelplaatsen, Ef. 1:22 en 23, Ef. 5:23, Kolos. 3:15, Rom. 12:5 enz., wordt onmiddellijk of middellijk Christus als het Hoofd der Gemeente, de Behouder van het lichaam geheeten. Zou Hij uitsluitend instellingen in het leven roepen voor één lid van zijn lichaam? Of zou Hij, den Behouder, ook zijne instellingen voor het geheele lichaam geven? 'k Geloof dat dit laatste wel zeker is.

Doch ik ben nog niet gereed. 'k Zie in het Avondmaal, dat de Heiland met Zijn discipelen vierde, een Avondmaal van het Hoofd met zijne staf (waarvan elk lid d. i. ieder Apostel een schare geloovigen vertegenwoordigt); het is dus een Avondmaal van het Hoofd met

zijne Gemeente; een Avondmaal van den Behouder met zijn lichaam!

Wanneer ik Openb. 3:20 lees, dan blijkt mij hieruit al weder hoe verheven de Heiland is boven het plaatselijke: Hij houdt Avondmaal met dengene, tot wie hij kan inkomen.

Broeders en zusters! 'k Kom dus in verband met bovenstaande tot de conclusie, dat:

1. Het Avondmaal eene instelling is voor het lichaam van Christus.

2. Het Avondmaal eene verklaring is van deelneming aan het lichaam van Christus; het wordt daardoor mede de schakel, die de plaatselijke Gemeente aan de Gemeente, als het lichaam van Christus, bindt.

3. Dat hij, tot wien de Heer kan inkomen gerechtigd is Zijn Avondmaal bij te wonen.

'k Zou hiermede willen eindigen, waarde broeders en zusters, omdat ik vermeen, nu voldoende aangetoond te hebben, waarom het open Avondmaal gemotiveerd is, ware het niet, dat onwillekeurig uwe klacht mij voor den geest komt: »En de Doop dan? Immers alle geloovigen ten tijde der Apostelen waren gedoopt?»

Zeër zeker, waarde broeders of zuster, geloof ik dat de volgelingen van Christus ten tijde der Apostelen gedoopt waren, maar . . . omdat ik o.a. dat geloof, daarom ben ik gedoopt; mijn vriend daartegen gelooft aan de kinderbesprenging, en daarom heeft hij zijne kinderen laten doopen of liever besprengen, enz.

Omdat mijn vriend van mij in godsdienstige overtuiging verschilt, is hij daarom onwaardig voor het Avondmaal des Heeren? Is hij daarom geen geloovige?

Neen, broeders en zusters, ik geloof werkelijk, dat er vele Christenen zijn, aan wie de Doop nog niet is voltrokken.

't Is mij onmogelijk om aan te nemen, dat mannen en vrouwen, die pal hebben gestaan, die klinkende getuigenissen hebben afgelegd van hun geloof, en toch niet gedoopt zijn, niet-Christenen waren.

Een Luther buiten het lichaam van Christus! Een Calvijn een man, tot wien de Heer niet is ingekomen om Avondmaal met hem te vieren, omdat noch Luther noch Calvijn . . . gedoopt waren!

Jacobus buldert het dan ook uit, wanneer hij in het 4e hoofdstuk, het 12e vers zegt: Er is een eenig Wetgever, die behouden kan en verderven; doch wie zijt gij, die een ander oordeelt? 'k Wil eindigen met den slotzin van het boven aangehaald ingezondene:

Een iegelijk, die in den Heer Jezus zijn Verlosser en Zaligmaker heeft gevonden, is een geloovige, en de Heiland heeft hem hier op aarde weggelegd het genot van zijn Doop en de verkwikking van Zijn Avondmaal, waar deze ook gevierd moge worden. 'k Voeg er nog aan toe, dat indien iemand meent zich den Doop te kunnen ontszeggen, dit voor zijne verantwoording komt.

LONDON S. W.,
148 Stockwell Park Road,
15 October 1907.

J. W. WEENINK.

Gedachten over gesloten en open Avondmaalsviering.

Het N. Testament stelt het ondergaan van den Doop van de geloovigen vóór de viering van het Avondmaal; Matth. 23 : 19; Hand. 2 : 41, 42, evenals het O. Testament het ondergaan van de besnijdenis vóór de viering van het Paaschfeest, Jozua 5 : 2—11.

Alle kerken, in alle eeuwen, hielden zich aan deze orde, of zij kinderdoop, kinderbesprenging, bejaardenbesprenging of geloovigendoop als Doop lieten doorgaan.

Zij, die uit werkelijke overtuiging den Doop der geloovigen en de vorm van onderdompeling voorstaan, kunnen noch naar de Schrift, noch naar hun gemoed een anderen Doop als wettig erkennen.

Wanneer men als geloovig gedoopten Avondmaal gaat vieren met hen, die den bijbelschen Doop, om welke reden ook, nalieten, weet men, dat men werkelijk met ongedoopten aanzit, en dit is tegen de orde door den Heer der Gemeente gesteld.

Zoolang men in verblinding meent, dat de kinderbesprenging de eigenlijke Doop is, kan men zich als een gedoopte beschouwen; maar als de Heer ons licht heeft gegeven om den werkelijken Doop te kennen en tevens den moed om dien te ondergaan, ondanks de mededeeling, dat vroeger de kerkelijke zuigelingsbesprenging aan ons is verricht, is het eene onverklaarbare en schuldige inconsequentie om voorstander te zijn van toelating van ongedoopten aan het Avondmaal.

Alle voorstaan van de eenheid der geloovigen, ten koste van de ordonnantie des Heeren, leidt tot tweespalt en scheuring, zooals de geschiedenis ons leert.

Allen, die met oordeel lezen de argumenten van hen, die voor open en gesloten Avondmaal ijveren, moeten, wanneer zij eerlijk zijn, het uitspreken, dat de voorstanders der open Avondmaalsviering het subjectief gevoelen van den mensch boven de objectieve taal der Schrift stellen, en dat is in alle opzichten een verwerpelijk standpunt voor den Christen.

Zij, die zich niet willen losrukken van de menscheijke gewoonten en leeringen, houden zich daardoor buiten den zegen van het Avondmaal, en mogen hen, die getrouw zijn aan 's Heeren woord, niet beschuldigen van gebrek aan broederlijke liefde.

Al kon het nog zoo met bewijzen worden gestaafd, dat buiten onze Gemeenten een veel grooter getal geloovigen is met veel beter geestelijk leven, dan onder ons, dan mogen wij hen toch niet zonder Doop aan de tafel des Heeren laten, even zoo min als dat het geoorloofd is, om zonder het huwelijk als man en vrouw samen te wonen.

HENGELOO (O.)

J. DE HART.

HAARLEM, 17 Oct. 1907.

Aan de Redactie van „De Christen.”

WelEd. Heeren,

Een uwer geabonneerden te dezer stede brengt mij uw blad van 18 Juli l.l. onder de oogen. Ik zie daarin

als »Ingezonden« het art.: »Is het niet echt Doopersch?« wat van mijne hand is en door mij is geplaatst in het Maandblad »De Boodschapper,« waaruit het zeer getrouw is overgenomen. Ik betuig u mijnen dank voor deze uwe medewerking tot verbreiding van de waarheid. Tegelijk doe ik u het verzoek om den ulieden onbekenden vriend aan te raden, dat, zoo hij weder iets overneemt, dan ook de herkomst te melden, teneinde hij den schijn vermijde, die te willen verbergen; welken schijn hij nu inderdaad op zich heeft gelaten, aangezien hij letterlijk heeft overgeschreven, behalve het »R. v. d. B.« onder de noot.

Met de opneming van bovenstaande regelen in uw blad zal u verplichten,

Uw dw.:

G. VELTHUIJZEN SR.

Een en ander uit de Conferentie te Haarlem, gehouden 25 en 26 Sept. 1907.

»Het gemengde huwelijk«

Zulk een huwelijk is eene verbinding van leden onzer gemeenten met ongelooovigen.

Het huwelijk is eene goddelijke instelling; daarop wijzen ons tal van Schriftuurplaatsen heen. Het is echter een natuurlijk verbond dat gesloten wordt, geen geestelijk.

De vermenging van geloovigen met ongelooovigen leidde meestal tot diep verval, zooals dit het bijzonder het geval was in de dagen voor den zondvloed. In den aartsvaderlijken tijd vooral zocht men met het oog op verval vermenging te voorkomen.

Wij nemen in den kring onzer gemeenten drieërlei vermenging waar: 1e. Een lid huwt met een(e) belijder(es) eener andere gemeenschap. 2e. Een lid huwt met een niet belijdend kind van leden der Gemeente. 3e. Een lid huwt met een ongelooovige.

Hoe hebben wij de beide eerste te beschouwen?

2 Kor. 6 : 14 wordt over het algemeen aangevoerd als bewijspplaats tegen het huwelijk van een belijder met een ongelooovige. Toch zien deze woorden niet direct op het huwelijk.

In 1 Kor. 7 : 39 lezen wij van »trouwen in den Heer. Wat is dat?

Indien een broeder of zuster, als gevolg van eene verbinding met een ongelooovige, uitgesloten wordt, kan die dan weer met belijdenis van schuld opgenomen worden?

Bespreking van het onderwerp.

Br. K. Is het huwelijk alleen eene natuurlijke verbinding en geen geestelijke, of is het beide? Beider leven wordt toch een leven, zoowel in het natuurlijke als in het geestelijke.

Br. Kars. meent dat het alleen eene natuurlijke verbinding is. Er is wel sprake van het tot een »vleesch« worden maar niet van een geest.

Br. K. Mogen huwelijken onder het Oude Verbond als bewijskracht voor het tegenwoordige gebruikt wor-

den? Er is onder het Oude Verbond veel toegelaten, wat thans niet bestaan kan en daarbij zijn ons toch ook de gevolgen van verkeerde huwelijken opgeteekend.

Br. Kars. Er is veel verschil van gedachten, maar daarmee komen wij niet tot de gewenschte eenheid.

Br. Pl. meent dat het huwelijk met een geloovige buiten onze gemeenschap niet als een gemengd huwelijk mag worden beschouwd. Men vindt bij gelijkenkenden dikwijls ongelukkige toestanden, terwijl in eerstgenoemde omstandigheden vaak zeer goede verhoudingen aange troffen worden. Het zal echter ten allen tijde aanbeveling verdienen, dat zooveel mogelijk vereeniging met gelijkenkenden gezocht wordt.

De beide laatste onderscheidingen (2 en 3) zijn gelijk, of het een ongeloovige uit de wereld of een ongeloovig kind onzer gemeenteleden is.

Wij moeten in betrekking tot het gemengde huwelijk eene groote mate van omzichtigheid gebruiken en ieder geval op zichzelf behandelen.

Veel is nog gesproken over den tijd van uitsluiten, n.l. of dit moet geschieden met de verloving of eerst wanneer het tot een huwelijk komt.

Algemeen was men van oordeel, dat dit bij de verloving moest geschieden.

Vaak ontstaan door uitsluiten moeilijke toestanden, vooral met het oog op het met berouw terugkeeren. Ook blijft de eigenlijke zonde na de schuldbekentenis voortbestaan, of het huwelijk zou verbroken moeten worden.

Het is echter niet de eerste keer dat in onze Unie deze zaak ter tafel is, er is reeds veel over gesproken.

Br. v. M. verwijst ten slotte naar de motie, die aangenomen is op de vergadering onzer Unie in 1896.

»Amsterdam vraagt: »of de Schrift duidelijk uitsprekt dat een lid der gemeente, die met een ongeloovige in het huwelijk treedt, van de Gemeente moet worden afgescheiden?»

Na breedvoerige bespreking aldus samengevat:

De Algem. Vergadering is van oordeel, dat geen letterlijke uitspraak der H. Schrift de vraag beantwoordt, maar dat zulk een huwelijk in strijd is met den geest der H. Schrift en de beginselen onzer Gemeenten en daarom zulk een lid uit haar midden moet worden verwijderd, doch dat in dezen zeer omzichtig moet worden gehandeld door de Gemeente, daar niet alle gevallen dezelfde zijn.« Not. B. II blz. 44.

Met het oog op de geschiedenis van dit onderwerp was er niet veel belangstelling voor een bredere bespreking, waarom de discussiën er over gesloten werden en overgegaan tot een volgend onderwerp.

(Wordt vervolgd.)

Uit de Gemeenten.

BERGUMERHEIDE. De wijze spreukenschrijver zegt: »het is beter het Klaaghuis in te gaan dan in het huis der maaltijden.« Dit mochten ook wij den 12 dezer ervaren. Een massa menschen

was saam gekomen met de familie om het stoffelijk overschot van geliefden br. de Eerw. Heer Joh. Kuiper, in leven Evangelist alhier de laatste eer te bewijzen.

De WelEd. Heer en br. Koopmans van Franeker sprak een heerlijk waardeerend woord, wijzende op de werkzaamheden en op de vruchten daarvan, die de overledene mocht aanschouwen. Herinnerde voorts aan het vertroostende Bijbewoord: Zalig zijn de dooden, die in den Heere sterven.... want hunne werken volgen hen. Vervolgens werd een zegen afgesmeekt en begaf de stoet zich naar den Godsakker. Aan de groeve sprak genoemde br. nogmaals een aangrijpend woord tot de menigte, wijzende op broosheid en onbestendigheid des levens, hen tevens bepalende bij den weg, de waarheid en het leven, den Overwinnaar des doods enz., zoodat een ieder de waarheid op het hart werd gedrukt. Gemeenschappelijk werd het 7de vers van Ps. 89 aangeheven: »Hoe zalig is het volk« enz. Hierna kwam de heer L. van Dam van Leeuwarden aan 't woord, hetwelk hierop neerkwam, hoe hij jaren geleden den heer Kuiper had leeren kennen, en bevonden had, dat velen op de Bergumerheide een trouwe vriend, een vaderlijken raadsman aan hem hadden. Teruggekeerd naar het lokaal liet br. Koopmans zich opnieuw hooren naar aanleiding van Openb. 1:16 eerste gedeelte. Dit zegt Hij, die de zeven sterren in Zijn rechterhand houdt.

Wel sprak de Heer die woorden tot de zeven gem. in Klein-Azië, maar zekerlijk had de Eerw. heer Kuiper alhier ook als een blinkende ster geschinen, wiens stralen nog steeds gezien werden. Ja, hij spreekt nog, nadat hij gestorven is. Vervolgens werden nog door onderscheidene personen waardeerende woorden gesproken, en de menschen gewezen op dat groote Heil, dat in Jezus is. En waarlijk, er is niet te veel gezegd, want wat de geliefde afgestorvene voor Bergumerheide geweest is kan ik onmogelijk alles beschrijven. Eere wien eere toekomt, en daarom mag het gezegd, in br. Kuiper is ons waarlijk een vader ontvallen, die voor ieder een mild hart en een vriendelijk oog had; dat kunnen velen getuigen, en bovendien was hij voor velen een handwijzer op den weg des heils.

En nu, volk des Heeren en vrienden, gedenk het arme Bergumerheide om des Heeren wil.

S. N., Seer.

STADSKANAAL. Wij hebben sedert geruimen tijd zoowat niets van onze gemeente en haren arbeid bericht. Dit vond z'n oorzaak het meest in het gewone van den gang der zaken.

Thans een paar mededeelingen. Eerst de dankbare vermelding, dat de Gemeente in rust en vrede kon gesticht worden, terwijl hare verschillende takken van arbeid steeds een goeden gang hadden. Een teeken van de goede gezindheid onzer medeleden was o. a. zeker ook de gunstige staat der kas, die bleek bij de jaarrekening van den penningmeester een paar maanden geleden. Weliswaar de financiële kracht is niet de meeste of de hoogste, maar de bereidwilligheid om Gode te dankofferen, niet alleen met woorden, maar ook met daden, is toch geen onduidelijk teeken aangaande den stand des geestelijken levens, en van deelneming in het werk des Heeren.

Ook in het Evangelisatiewerk zagen we een gezegenden voortgang. De vier broeders, die zich zoo geheel vrijwillig en onbaatzuchtig voor dat werk gaven, en bijna elken Zondag elk naar eenig gedeelte van het arbeidsveld uitgaan, om in eenvoudigheid het Woord te verkondigen, verrichtten dien arbeid goedsmoeds, zonder geestelijk moedete worden (lichaamlijk wel dikwijls). Doch God schonk hun steeds kracht en gezondheid. Br. Huizinga bedient vrij geregeld het station Muntendam, en heeft daar bijzonder een heerlijk werk onder de jonge menschen, terwijl ook dat deel der Gemeente door zijn woord wordt gesticht. De broeders Reiling, v. d. Baaren en de Haan bearbeidden Valthermond en Odoornerveen, terwijl zij soms ook nog tusschenbeurten hebben op andere plaatsen. Te Musselkanaal wordt ook geregeld gearbeid, trots de verwoesting, die daar is aangericht. In den regel wordt des Zondagsavonds door onzen Voorganger daar gesproken, ook met 'het oog op de leden der Gemeente, die daar en in den omtrek wonen, en die niet allen in de gelegenheid zijn 's morgens te Stadskanaal onder de prediking te komen. De jaarvergadering van dezen arbeid, bereidde ons verrassingen, door wat Secretaris en Penningmeester ons hadden mede te deelen.

Op Zondag 13 dezer hielden we als gewoon onze maandelijksche zendingsvergadering, maar hadden dien avond het genot het

gunstig bekende zangkoor van Nieuw-Buinen, onder directie van br. Molenaar, te hooren, welk koor meermalen, evenals nu, in 't belang van de zending zong. Er was een vrij goede vergadering, die met stillen aandacht naar den gewijden zang luisterde, en tusschenbeide door onzen Voorganger werd toegesproken. Bij zulk een gelegenheid wordt dan voor de Zending gecollecteerd.

Eindelijk deelen we nog mede, dat de Gemeente besloot, zoo God wil, in den komenden winter »Evangelische samenkomsten« te houden. Voorloopig werd als tijd daarvoor bepaald 18—22 November. Gemeenten, die ook Samenkomsten denken te houden, worden vriendelijk verzocht, hiervan nota te nemen, en den brs. Voorgangers om, ingeval hun die dagen ongeschikt voorkomen, ons zulks te willen melden.

K. v. D. B., Secr.

EEN EN ANDER.

.. Christelijk Jongelingsverbond onder de Sioux-Indianen. Niet minder dan 13 vereenigingen bevinden zich op de verschillende woonplaatsen der Sioux, met een gezamenlijk ledental van 817. De meeste dezer vereenigingen hebben eigen gebouwen. Er worden geregeld bijbellezingen gehouden, ook openluchtsamenkomsten en andere vergaderingen, waar bekeeringen niet uitblijven. Een hunner afdeelingen n.l. »Pine Ridge« heeft een zaal voor bidstonden, een voor vermaken en een leeszaal. Wie zou dat een 50 jaren geleden gedacht hebben van deze Amerikaansche wilden? Eere aan de pioniers, een G. ELLIOT, YOUNG en anderen.

CORRESPONDENTIE.

Br. K. te L. We begrijpen uwe ontevredenheid niet. Als het der Redactie niet vergund was in copie van ongeoeffende schrijvers eenige wijziging aan te brengen, bijzonder wat taal en stijl betreft, zou zij menig stukje als ongeschikt ter zijde moeten leggen, maar ten dienste

van sommige broeders kost het der Red. menigmaal heel wat moeite met het corrigeeren der copie.

We achten ons intusschen niet verplicht gebruikte copie terug te zenden.

RED.

LECTUUR.

Het pas verschenen no. 8 van het tijdschrift »Homoepathische Bibliotheek«, bevat een opstel over »Hoofdpijn« door den Med. Doct. J. Mieg te Haarlem. Hoe menigvuldige komt hoofdpijn onder de dagelijksche gebreken van ons menschen voor. Men kan niet altijd en terstond een dokter over gaan raadplegen. Hoe goed is het dan goeden raad en een middel ter verzachting, zoo niet tot genezing, en vooral ter voorkoming van die pijn te hebben. Zie daar waar de Homoepaathe bijzonder op aan stuurt en voor tracht te zorgen. In bedoeld tijdschrift wordt op populaire, zeer bevattelijke wijze menige goede wenk gegeven en menig middel aan de hand gedaan en ook gezegd wanneer het noodig is zich tot een geneesheer te wenden.

Uitgevers de firma La Rivière en Voorhoeve, Zwolle.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van G. v. D. te Apeldoorn f 3.45.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor den reizenden Prediker.

Ontvangen van Mr. T. H. Engall te Londen f 1.10.

F. J. VAN MEERLOO, penningm.

Advertentiën.

.. Zoo de Heer wil en zij leven, hopen onze geliefde Ouders
PIETER DRENTH
 en
JANTJE BERGHUIS
 den 31sten October a.s. hunne
30-jarige Huwelijksvereëning
 te herdenken.
 Hunne dankbare kinderen en
 aangehuwde dochter:
J. DRENTH.
S. DRENTH—OLDENBURGER.
J. DRENTH.
P. DRENTH.
E. BOLTENDAL.
 GRONINGEN, Oct. 1907.
 Cubastraat 101.

.. Ondertrouwd:
HIBRAND BRONGERS
 en

TETJE ELEVELD.

EMMERERFSCHIEDENVEEN,

2 Oct. 1907.

Huwelijksvoltrekking op 31 dezer.

Let er op!

Het Boeken-Depôt der Unie is tijdelijk verplaatst van Nieuwe Pekela naar Zutphen, Rijkshage 47, waar alle bestellingen en gelden dienaangaande worden aangenomen en uitgevoerd.

B. ROELES,
 Zutphen, Rijkshage 47.

Abonneert U op dit blad.
 Plaatst uwe Advertenties in dit blad.

Voor slechts 75 cents.

Na ontvangst van postwissel of het bedrag in postzegels wordt, zoolang de voorraad strekt, franco toegezonden:

1 ex. D. G. POSTMA. Meditatiën 148 pag. f 0.75.

1 ex. HADR. JUNIUS. Voor jonge oogen en jonge harten, schoone voordrachten voor Jongelingsvereëning, feestavonden enz. enz. 143 pag. f 0.50.

1 ex. R. J. W. RUDOLPH. Het Tweede Paradijs (leerrede) f 0.20.

Een ieder profiteere van deze opruiming en zende spoedig een postwissel à f 0.75, waarna deze boeken worden toegezonden door:

H. BUURMAN,

Nieuwstraat 51,

Leiden.

Echte Hollandia Harmonica's.

Eenig adres voor Nederland van de bekende Hollandia's.
1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers, Crefelders, etc.

Vraag geïllustreerde Prijscurant gratis bij

JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

OVERJARIG KOREN.

De Bijna Christen ontdekt, door Matt. Meade, 4e druk, 230 blz., prijs 50 cts., nu 40 cts.

Het leven en sterven van Mr. Kwaaad, door Joh. Bunjan, 4e druk, 196 blz., prijs 60 cts., nu 50 cts.

De Heilige Oorlog, door Joh. Bunjan, 380 blz., prijs 75 cts., nu 60 cts.

1ste Zestal Leerredenen van Du Cloux, prijs 60 cts., nu 50 cts.

2de Zestal, prijs 60 cts., nu 50 cts.

3de " " 60 " " 50 "

4de " " 60 " " 50 "

Zending franco. Vrije keuze.

Wie echter alles besteld behoeft geen f 3 60 te betalen, doch slechts f 2.50, franco zending bij vooruitbetaling.

Het is een gelegenhedskoopje. De lezers van „de Christen“ gelieven direct te bestellen, want niet gaarne zenden wij postwissels franco terug met de boodschap: „t bestelde uitverkocht.“

Firma C. DE BOER Szn., Sneek.

Bazar van goedkoopere boeken.

f1. Pakket WONDRERSCHOON. Franco.

De rijke onschatbare inhoud is weer als volgt:

1. De Zwerveling. Een boeiend verhaal door A. J. Hoogenbirk, met gekleurde platen.
2. De Martelares van Carthago. Een mooi verhaal door den bekenden schrijver Eduard, met gekleurde platen.
3. De drie Reisgezellen. Een schoon verhaal uit den ouden tijd, met gekleurde platen, door A. J. Hoogenbirk.
4. Vurige kolen in het ijskoude water. Een aangrijpend verhaal door A. C. de Zwart, met gekleurde platen.
5. De vlucht van den Hugenoot. Een verhaal door T. M. Looman, met gekleurde platen. Dat verhaal is degelijk en beslist pakkend.
6. De Koeherder van St. Nanna. Een echt jongensverhaal, met gekleurde platen, door Hoogenbirk.
7. De kleine Hendrik en zijn drager. Een Engelsch verhaal door mevrouw Sherwood, met gekleurde platen. Een verhaal dat de meisjes misschien weer mooier zullen vinden.
8. Kerstmis. Een verhaal van Bungener, waarin op hartroerende wijze geschreven wordt over de vlucht der Hugenoten, met gekleurde platen.
9. De druppel Olie. Een fijn verhaal uit het volksleven, met gekleurde platen.
10. Poccohontas. Een Indiaansche verhaal met gekleurde plaat, door J. de Liefde. Een oude bekende. Zooals men weet was de eerste druk spoedig uitverkocht....

Ieder, die het reeds heeft gelezen, zegt: »Dat werkje wil ik gaarne nog eens lezen.«

11. Een mooie werkje van Ds. Wisse.

12. Over Transvaal, door Wormser. Dit werk alleen heeft f1.25 kost.

13. Windekelken. Een keurig boekken voor jongens en meisjes. Gedichten, raadsels, verhaaltjes enz. Zooals het rijke vrouwtje van Stavoren enz., 72 bladz. (Inhoud 42 onderwerpen) door P. J. KLOPPERS.

14. Gedichten. Twee bundels in een band, niet minder dan 66 gedichten, door Antje Ball, 3de druk. Aanbevolen door Ten Kate.

15. Ieder, die binnen 14 dagen besteld, ontvangt bovendien nog 25 mooie ansichten. Fijne stadsgezichten uit Nederland. — Een pakket dus dat klinkt als een klok. Handelswaarde f5.—, nu franco thuis slechts f1.— bij vooruitbetaling per postwissel of (zoo men dat liever wil) 21 postzegels à 5 ct. per brief, waarbij staat »Pakket Wonderschoon.

Wacht met 't bestellen niet te lang, want onze pakketten zijn meestal spoedig uitverkocht.

Firma C. DE BOER Sz.,

Bazar van goedkoopere Boeken, **SNEEK.**

Waarom nog geen Orgel in huis?

JOH. DE HEER, Rotterdam,
Noordmolenstraat No. 71.

WEET GE NIET, dat muziek niet alleen opwekt en verblijdt, doch ook opvoedt?

WEET GE NIET, dat het huiselijk leven zeer bevorderd wordt door muziek?

WEET GE NIET, dat vele kinderen op verkeerde plaatsen zoeken wat zij eigenlijk thuis moesten vinden, n.l. muziek?

WEET GE NIET, dat de uitgaaf voor een Orgel menige andere uitgaaf bespaart?

WEET GE NIET, dat muziek de eenige kunst is, die ook in den hemel een plaats vindt?

WEET GE NIET, dat het oude bezwaar: »hoe zal ik het leeren« geheel vervallen is door de nieuwe uitvindingen, als Cijferakkoorden, Organola, enz.?

WEET GE NIET, dat ge een Orgel op gemakkelijke betaling kunt krijgen, indien ge vertrouwbaar zijt en uw huisgezin er niet onder lijdt?

Kom, vraag eens een Prijscurant aan, of kom eens zien, dat verbindt U tot niets.

Joh. de Heer, Noordmolenstraat 71, Rotterdam.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureau „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

O, teedere Vader! *)

Gij, God, zoo teeder,
Waartoe mij weder
Ontnomen wat uw gunst mij gaf?
't Waar 't uwe gebleven!
Waartoe 't gegeven,
Vergt Gij het nu me als offer af?
Spreek, Heer! uw daden zijn zoo hoog verheven,
Mijn geest is zoo begrens'd door 't graf.

Uw antwoord klinkt mij
In 't oor, en dringt mij
Door 't innigst hart, gelijk een zwaard,
Ja 'k billijk heden
De ware reden
Waarom Ge — in schijn — hardvochtig waart.
Uw liefde is 't Heer! die mij zelfs tegenheden,
't Verlies van mijn geluk niet spaart.

Gij, God! zoo teeder,
Neem vrij mij weder
't Geschonkene als een offer af:
Schoon mij gegeven,
't Is uw gebleven;
Ik weet, waarom uw gunst het gaf;
En zijn me o, Heer! uw daden te verheven,
'k Peil ze eens aan gindsche zij van 't graf.

Naar ALEXANDER VINET.

v. B.

*) Het leven van den voortreffelijken, Zwitserschen schrijver en Evangelieprediker Vinet was ééne toelichting van het woord van Mozes, dat het uitnemendste onzer dagen moeite is en verdriet. Lichaamskwalen kwelden hem in toenemende mate. Gezonde dagen heeft hij bijna niet gekend. Zijn eenigste zoon leed aan ongeheelijke doofheid en werd bezocht met vallende ziekte. Zijne eenige dochter leidde een kwijnend bestaan, totdat de Heere haar op 18-jarigen leeftijd tot zich nam. Dit verlies ontlokte hem onder vele bange verzuchtigen ook het diep roerend lied: O, Père tendre . . . , waarvan hier enkele coupletten volgen.

v. B.

HERVORMING.

31 October. Deze dag blijft nog een merkwaardige historische gedenkdag, vanwege het gedenkwaardige feit, dat op dien datum in het jaar 1517 te Wittenberg plaats vond, merkwaardig genoeg om in de herinnering der niet-Roomschen levend te doen blijven.

Wel is waar, Luther is niet de eerste geweest, die het licht der Hervorming heeft ontstoken. Neen, velen waren hem reeds voor geweest — denk b.v. aan Joh. Huss en zijn trouwen vriend en mede arbeider Hiëronymus van Praag, aan Wicklef en anderen, van wie velen hun trouw aan Gods waarheid met hun bloed hebben bezegeld; — nochtans heeft Luther de eer gehad, de groote vlam te doen uitbreken, die over geheel Europa, en nog verder zou gezien en gevoeld worden. Hij heeft de lont in 't kruit gestoken, dat reeds door de reactie van Rome's kerk tegen de ketteren, was opgehoopt. Luther zette de Roomsche kerk het mes op de keel en greep eindelijk haar hartader aan. En al zouden wij, die, wel is waar, niet met den kerkelijken naam »Hervormden« genoemd worden, maar toch echte hervormden zijn en wenschen te zijn — op de hervormingsbeweging der 16e eeuw heel veel kunnen aanmerken, toch hebben wij nochtans vele reden, — met het oog op Gods werelddbestuur, hartelijk Gode dankbaar te zijn, voor wat door de Hervorming tot stand gekomen is, voor het kortwieken der Roomsche kerk en de vele vrijheden en verlichtingen der Waarheid, die sedert den volken van Europa ten deele gevallen zijn. De eeuw der Hervorming is de voorbereidingstijd geweest voor de eeuw der Zending onder de verschillende volken der aarde. God heeft sedert wonderen gedaan onder en door zijne kinderen. Nog tot heden toe geniet de Gemeente des Heeren van de zegeningen

lichamen, waarin de gedachte vorm aanneemt en zich openbaart. Zoo is Jezus het Woord van God, omdat Hij is God, geopenbaard of bekend gemaakt in het vleesch. Hij is de gedachte Gods, duidelijk en zichtbaar gemaakt voor ons. Wij zouden nooit Gods gedachten jegens ons ten volle hebben gekend als Hij — de Heer Jezus — niet gekomen was als Gods Woord aan ons. God dacht, God sprak, en het beste van alles sprak Hij in of door Zijnen Zoon. Jezus is het volmaakte woord Gods, de taal van Gods hart aan ons. Mijne gedachten zijn voor u verborgen, totdat zij uitdrukking vinden in woorden. Zoo kenden wij God niet, totdat Hij sprak, en wij kenden Hem niet ten volle, totdat Hij sprak in Christus. (Hebr. 1 en 2; Joh. 1 : 1 en 14; en Openb. 19 : 13.)

Er is een groot verschil tusschen Gods woorden en onze woorden. Zijne woorden zijn zuiver, waar, getrouw, vriendelijk en onveranderlijk. De onze zijn dikwijls boos, onvriendelijk en wispelturig. Met dat zoo krachtige kleine instrument, dat wij hebben — de tong — zaaien wij woorden, die zijn als zaadkorrels en goed of kwaad voortbrengen. Maar laat ons eens een poosje denken over Gods woorden. Zij zijn machtig om leven te geven. De Heer Jezus zeide, dat zijne woorden »geest en leven« waren, en Jakobus zegt, dat »God ons gebaard heeft door het woord der waarheid,« en Petrus spreekt van »wedergeboren te zijn door het levend en eeuwigblijvend woord van God.«

De waarde van een woord hangt voornamelijk af van degene, die het uitspreekt. Als God spreekt, hoe krachtig is Zijn woord. (Genesis 1 : 3 en Cor. 4 : 6.) Laat ons naar Hem luisteren. Is iemand in benauwdheid, Gods woord is zijn of haar toevlucht, neen, Godzelf is zijn toevlucht door middel van Zijn woord. Zijne beloften zijn alle zeker en getrouw.

Een jong meisje weende over hare zonden, maar kon de verzekerdheid der vergeving niet vinden. Haar onderwijzer zeide tot haar: »Veronderstel, dat Jezus hier in de kamer was, wat zoudt ge dan doen?« »Ik zou dadelijk tot Hem gaan,« antwoordde zij. »En wat zoudt gij dan tot hem zeggen?« »Dat ik een verloren zondares was.« »En wat zoudt ge hem dan vragen?« »Ik zou hem vragen, of Hij mij vergeven wilde.« »En wat zou Jezus dan antwoorden?« Zij aarzelde even, zag toen op en door hare tranen heen glimlachende, zeide zij: »Wel, Hij zou antwoorden: »Ja.« En *een vroomde vrouw op het woord des Zaligmakers* ging zij door het geloof tot Hem en Hij zeide: »Ja.«

Is er onder de lezers een bekommerde ziel? Gij kunt zekerlijk op Gods beloften vertrouwen. En als gij nergens rust kunt vinden, kunt gij die zekerlijk vinden in Jezus, het volkomene Woord van God, het Woord dat God liefhad, het Woord, dat God gaf, het Woord, dat de wereld verwierp en aan het kruis nagelde. Kom tot Jezus, lieve jonge lezer.

Nu kom ik tot de vragen, die ik in het no. van 12 Sept. deed. Dit zijn mijne antwoorden, die gij naar ik hoop juist zult vinden.

1. Op steenen tafelen. Ex. 24 : 12; 31 : 18; 32 : 16, enz. Deut. 9 : 10 en 2 Cor. 3 : 7.

2. Op het hart. Hebr. 8 : 10.

3. 2 Cor. 3 : 2 en 3.

4. Veertien. Sommige geleerden zijn van meening, dat de brief aan de Hebreëen door iemand anders geschreven is dan door Paulus, maar de Apostel Petrus schijnt ons te leeren, dat Paulus het deed, zie 2 Petr. 3 : 15. Dezen brief schrijft Petrus aan de Hebreëuwsche Christenen, en in den pas genoemden tekst verwijst hij blijkbaar naar een brief van Paulus aan dezelfde gelooften. Dit moet ongetwijfeld de brief aan de Hebreëen zijn, dat de eenige is van den Apostel Paulus aan hen (ingeval de brief van hem is). Het feit, dat Paulus zijn naam er niet in noemt, is geen bewijs dat hij er de schrijver niet van is.

5. Neen. Waarschijnlijk schreef hij alleen den eersten brief aan de Thessalonicensen en dien aan de Galatiërs met eigen hand. Deze brieven behooren tot zijne eerste geschriften. Later gebruikte hij blijkbaar helpers, maar om zeker te zijn, dat niemand valsche brieven schreef in zijn naam, hetgeen niet onwaarschijnlijk is, (zie 2 Thess. 2 : 2) schreef hij de groeten aan het slot van de brieven met eigen hand. Hij verwijst niet altijd naar dit teeken, maar hij doet het in den eersten brief aan de Corinthiërs en in dien aan de Colossensen, die ook tot de eerste brieven behooren. Later doet hij het niet, toen ongetwijfeld zijn autoriteit en zijn arbeid beter bekend waren. Aanwijzingen in de Schrift aangaande degenen, die hem hielpen, vindt gij in Rom. 16 : 22; Ef. 6 : 21 en Filipp. 2 : 25. De overlevering noemt ook Timotheüs, Titus en anderen als schrijvers. Maar waarom schreef de Apostel zelf niet?

In Gal. 6 : 11 spreekt hij van de groote letters, waarmee hij hun geschreven had. De Apostel leed blijkbaar aan slechte oogen, misschien een gevolg van het gezicht op den weg naar Damaskus, misschien een gevolg van ander lijden dat hij ondergaan had (zie de aanwijzingen hiervan in Handel. 22 : 6 en Gal. 4 : 15). Daarom schreef hij zelden en als hij het deed, was het met groote letters, die zelfs zijn zwakke oogen konden zien.

Misschien schreef hij ook persoonlijk aan Filemon, zie vs. 19.

De wereld en de wereldsche gemeente zagen slechts een kleine, half blinden, verminkten Jood. God zag een vat ter groote eere, geschikt tot gebruik van den Meester. Ziet God dit ook in ons? Of zijn wij slechts vaten ter oneere? 2 Tim. 2 : 20.

Mijn dank aan J. de V. te Workum, C. T. te Amsterdam en J. D. te Groningen voor hun weldoordachte antwoorden.

De uwe in de hoop van 's Heeren wederkomst,

T. H. ENGALL.

*) In onze Nederlandsche vertaling staat: »Ziet, hoe grooten brief ik u geschreven heb met mijne hand.« Mr. Engall gebruikt de herziene Engelsche vertaling, waar wij lezen: »Ziet, met hoe groote letters ik u eigenhandig geschreven heb.« Vert.

INGEZONDEN.

IN MEMORIAM.

De gedachtenis des rechtvaardigen zal tot zegening zijn. Opmerkelijk is het leven — veel bewogen — geweest van onzen geliefden broeder JOH. KUIPER, laatstelijk Evangelist te Bergumerheide, sedert het jaar 1889.

In mijne kinderjaren leerde ik hem kennen. Toen kwam hij dikwijls ten huize van mijne ouders en ik hoorde hem dan spreken met mijne geliefde ouders over de dingen des Heeren, de belangen onzer zielen.

Echter was toen zijn werk nog niet bepaald gevestigd aan een plaats, maar en werkte hij in het algemeen. God heeft br. K. naar Bergumerheide geleid en ten zegen gesteld voor veel menschen aldaar. Bij velen in den lande heeft hij sympathie ervaren voor den arbeid. Ook is hij wel eens wantrouwend aangekeken en beoordeeld; doch dat schijnt nu eenmaal niet anders te kunnen met hen, die God dienen.

De winter van het jaar 1895 thuis zijnde, kwam hij ons bezoeken, en besprak weer als altijd de belangen van den arbeid in Bergumerheide. De nacht, welke hij onder ons dak vertoefde, wilde de slaap hem niet vatten, maar week van zijne oogen, en hij had een belangrijke gedachte, die hem bezig hield.

Het was naar zijne eigene verklaring een gedachte uit God: Mij in te leiden in het werk des Heeren, teneinde straks een prediker des Woords te mogen zijn. Zoo gebeurde het. Hij kreeg zijn zin. De menschen in Bergumerheide waren nieuwsgierig, om den jongen prediker te hooren. De belangstelling nam steeds toe, zoodat er soms geen plaatsen genoeg waren. De Heere gaf zegen op kennelijke wijze. Br. Kuiper werd daarvoor ook niet weinig bemoedigd.

Drie maanden echter mocht ik in Bergumerheide arbeiden en ben daarna naar Vriescheloo gegaan, want God riep mij daar. Nooit zullen we vergeten de lieflijke avondvergadering van den laatsten rustdag, die ik in B. doorbracht. Het lokaal was propvol menschen, want zij wisten, wat er gebeuren zoude.

Nooit zullen we het vergeten, dat na het woord van den vertrekkenden mede-arbeider, de grijze broeder Kuiper opstond en een treffelijken zegen uitsprak over het hoofd en voor het leven van hem, die nu stond heen te gaan.

Vergeeten? neen nooit! de woorden: »Geliefde jongeling, de Heere zal u zegenen in Zijn heerlijk werk. Hij stelle u ruimschoots tot een zegen, gelijk ge onder ons zijt geweest.«

God heeft dit bevestigd.

Nooit vergeten we dien avond, toen een jongeling, nu man en vader, na de groote vergadering tot ons kwam en zeide: »Ik heb vrede gevonden in Christus' bloed, mijn zonden zijn vergeven.

Te Stavoren vond aan den avond van 13 Aug. 1896 een gebeurtenis plaats onder leiding van br. K., die eveneens in ons levensboek staat opgeschreven. Wat

dit was? Wel, hem viel het voorrecht te beurt (hij noemde dit een voorrecht), zijn geliefde jongeling met zijne beminde wederhelft onder den huwelijksband in te zegenen. De wederzijdsche familieleden en verbonden in Christus waren in de kerk aanwezig, toen deze onvergetelijke plechtigheid plaats vond. Ontroerd was zijn geest, ontroerd was ook onze geest. Getroffen waren vele zielen. Maar hij volbracht zijn taak gelijk hij dat doen kon. Ook werd dit wonderlijk geleid.

Herinnering? Ja, gewis. Die Bijbel met inscriptie van zijne hand in naam der broeders en zusters te Bergumerheide, *als blijk van dankbare erkenning voor den arbeid gedaan,* *) is met ons gegaan sinds dien tijd.

Veel is er sinds gebeurd. Veel en dikwijls hebben we na dien tijd nog met elkaar gepraat. Veel is er in ons omgegaan in verband met den arbeid aldaar, die we liefhebben, waarvoor we bidden, waarvoor we God danken.

Vele gedachten dringen zich aan ons op, nu hij, die ons zoo lief was en ons zoo beminde, heengegaan is naar betere gewesten. Dikwijls denken we aan hem, te meer waar zijn heengaan zoo plotseling was. Maar zijn lichaam was zwak; zijn taak is afgedaan. Hij rust van zijnen arbeid. Het is een ruste Gods, een rusten in het geloof. Wij bidden voor zijne dierbaren, die hij achter liet; zijne geestelijke kinderen nog op deze aarde, ook richten we onze blikken op ons werk en tevens op het Vaderland, dat we dagelijks nader komen.

VRIESCHELOO.

H. V.

*) 't Geëursiveerde van br. K. zelf.

Een laatste woord.

Een laatste woord, althans van mijn zijde, in zake open of gesloten Avondmaal, of beter gezegd aan br. Weenink naar aanleiding van zijn *nadere* uiteenzetting.

Zeide ik in mijn vorig schrijven teleurgesteld te zijn, thans is dit droefheid geworden.

Waarom?

Om de fatale onkunde, die uit zijne uiteenzetting spreekt.

Zet nu geen boos gezicht, br. W., maar zeg eens eerlijk: is het niet meer dan bedroevend, dat u, blijkens uw schrijven, geen gezond begrip hebt van het Avondmaal, hare instelling en bedoeling.

Vindt u het niet bedroevend, dat een lid eener geüniceerde Gemeente, niets blijkt te begripen van de Unie en hare verhouding tot de Gemeenten?

Vindt u het niet bedroevend, dat u in »een kort bescheid« leest, wat er met den besten wil niet in te vinden is?

Vindt u het niet bedroevend, dat plaatsen uit de H. Schrift ge(mis)bruikt, uit haar verband gerukt, eigendunkelijk uitgelegd worden, om te verdedigen of te bestrijden, wat men niet begrijpt?

Doch genoeg.

Als ik u evenwel een raad mag geven, dan is het

deze: maak de pen niet nat, voor ge het onderwerp, waar u over schrijft, meester zijt, het zelf begrepen hebt; plaatst het dan in een blad, welks strekking gij begrijpt en als uw werk becritiseerd wordt, spreek dan over die critiek niet zoo uit de hoogte, want gij laadt dan zoo de schijn op u alsof Gal. 6:3 op u van toepassing ware.

ZUTPHEN.

A. H. NIJVELD.

BERICHT.

De Evangelische Samenkomsten te Stads- en Musselkanaal zijn om bepaalde reden nog eene week verschoven en zijn nu definitief vastgesteld op 25—29 November a.s. Deze arbeid wordt dringend in de voorbede van alle kinderen Gods, die dit lezen, aanbevolen.

INSTRUCTIE VOOR DEN REIZENDEN PREDIKER

VAN DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in NEDERLAND.

Art. 1. De reizende Prediker is in dienst der Unie en aan deze verantwoording verschuldigd. Iedere maand geeft hij een kort verslag van zijn werkzaamheden in »De Christen«.

Art. 2. Zijn werk zal zijn om vacante gemeenten door prediking, huisbezoek enz., te dienen, alsook zoo mogelijk om broeders aan te stellen voor het houden van catechisatiën, en voorts om contrôle te houden over iederen anderen arbeid der gemeente. Behalve in vacante gemeenten, zal hij ook in broederkringen of voor personen, die zijn arbeid in hun midden of in de plaats hunner inwoning begeeren, werkzaam zijn. Hij spore kleine kringen, enkele gezinnen en alleen staande personen aan om gelegenheid te zoeken, dat er Evangelieprediking kome, en de menschen, die daarvan gebruik maken te bezoeken of te doen bezoeken. Hij trachte zooveel mogelijk ook in andere gemeenten Opwekkings-samenkomsten te organiseeren, en voorts alles wat dienstbaar kan zijn tot uitbreiding van Gods Koninkrijk te bevorderen.

Ook zál hij door de verspreiding van tractaten het Evangelie trachten te verkondigen, welke tractaten hem gratis uit het Unie-Depôt worden verstrekt. De in het Depôt aanwezige boekjes en brochures kan hij, zoo het hem wenschelijk voorkomt, ten bate der Unie verkoopen. Van het orgaan der Unie, »De Christen«, zal hij steeds

eenige exemplaren zorgen bij zich te hebben, ten einde bij gelegenheid iets in 't belang daarvan te kunnen doen.

Art. 3. Hij wordt geacht het ambt van Voorganger te bekleeden, en deelt alzoo in hunne rechten, maar hij kan geene andere betrekking bekleeden dan alleen die van reizend Prediker.

Art. 4. Hij voert zelf de correspondentie met de gemeenten, broederkringen of personen, die zijn arbeid in hun midden of voor hun rekening begeeren; ten dien einde geeft hij telkens — in »de Christen« — een juist adres op van de plaats waar hij verblijf houdt, en dat ter bespoediging van de noodige correspondentie.

Hij zal echter niet langer dan vier weken achter elkander op eene plaats mogen werkzaam zijn. Mocht evenwel de wenschelijkheid blijken er langer te vertoeven dan moet de Unie-Commissie daartoe verlof geven.

Mochten zich in een of ander geval klachten voordoen, dan kunnen die bij den secretaris der Unie worden ingediend, die zorgt, dat zij behoorlijk worden onderzocht en naar billijkheid opgelost.

Art. 5. Hij houdt steeds een adressenlijst van gemeenteleden, die afgezonderd van de gemeenten in plaatsen wonen, die hij bij gelegenheid kan bezoeken. Hij stelt deze adressen desverlangd beschikbaar aan de leden der Unie-Commissie en aan de voorgangers of secretarissen der gemeenten.

Art. 6. Bij de keuze van woonplaats en over de kosten van verhuizing daaraan verbonden treedt hij met de Unie-Commissie in overleg. Deze kosten worden hem uit de kas voor den reizenden prediker terugbetaald.

Art. 7. Zijne reis- en verblijfkosten worden door de gemeenten, broederkringen of personen, die hem in den arbeid wenschen, vergoed.

Hij is verplicht het steeds daarheen te leiden, dat een collecte bij de prediking worde toegestaan ten behoeve van de kas voor den reizenden Prediker, welke kas geen andere fondsen heeft dan de liefdegaven der gemeenten. Van het ontvangene houdt hij nauwkeurig aantekening en zendt minstens tegen het einde van het Unie-boekjaar (31 Mei) zijne rekening in bij den Penningmeester der Unie.

Art. 8. Zijne bezoldiging bedraagt zevenhonderdvijftig gulden per jaar, in twaalf termijnen te ontvangen.

Art. 9. Hem wordt jaarlijks eene vacantie van drie weken — met behoud van salaris — toegestaan, in eens of bij gedeelten te nemen.

Art. 10. Wordt hij ter eeniger tijd door eene gemeente tot Voorganger beroepen, dan behoudt hij het recht om zelf, naar eigen overtuiging daarin te handelen, maar is verplicht ten spoedigste van zijn te nemen besluit kennis te geven aan de Unie-Commissie, die hem eervol ontslag kan verleenen. Ontslag kan ook gegeven worden door de Unie-Commissie — onder verantwoording aan de Algem. Verg. — indien mocht blijken, dat hij niet aan de billijke eischen voldoet. Hij behoudt ook het recht in zulk een geval, zich op de eerstkomende Algem. Verg. te beroepen, die uitspraak zal doen.

Art. 11. Ook niet geünieerde gemeenten, broederkringen, gezinnen en personen, mogen door hem geëind worden — maar de geünieerden zullen steeds de voorkeur hebben.

Aldus vastgesteld door de Commissie der Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland, in hare Vergadering van 24 September 1907 te Haarlem.

N. VAN BEEK, President.
K. KUIPERS, vice-President.
B. ROELES, Secretaris.
F. J. VAN MEERLOO, Penningm.
G. DE VRIES, 2de-Secretaris.

ERRATUM.

In het stukje »Gedachten« enz. van br. de Hart in ons vorig no. staat, 3e reg. van boven: »Matth. 23«, moet zijn 28.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van H. K. te Vriescheloo f 2.70; van J. Z. te Muntendam f 7.83½. N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Dankbaar verantwoorden we thans de volgende giften voor ons lokaal, die ons hebben verblijd: Van br. U. K., Chicago, Roseland 6½ Dollars; van br. en zr. H. in Stelle bij Hamburg 2 Dollars; van br. B. R. te Zutphen uit een tiencentsbusje f 1.50.

Namens de Gemeente te Leeuwarden:
M. POSTHUMUS, Penningm.

BEDE OM HULP.

Gelietde broeders en zusters, zoowel buiten als binnen ons Vaderland!

Wij komen thans met een bede om hulp tot u.

Sedert ruim 24 jaar bestaat er, gelijk velen uwer weten, een kleine Gemeente te Hoorn, die tot heden toe niet in 't bezit was van een eigen lokaal, deels uit onmacht, doch ook omdat er geen geschikte gelegenheid te vinden was. Thans echter heeft de Gemeente door aankoop een zeer net en op goeden stand gelegen gebouw gekocht, dat zonder veel verandering door ons in gebruik kan worden genomen. En hoewel wij tot heden in de financiële behoeften door eigen middelen konden voorzien en ook in veel gevallen iets konden bijdragen, hoe weinig ook, tot hulp van zustergemeenten — zijn wij thans genoodzaakt, om, onder afwachting van 's Heeren zegen, ons tot u te wenden met een bede om hulp en u toe te roepen: help ons met een gift, of door het nemen van één of meer aandeelen, groot f 10, als renteloos voorschot ten behoeve van ons lokaal. Van deze aandeelen denken wij jaarlijks bij uitloting zooveel mogelijk terug te betalen.

Het gebouw staat op naam der Gemeente. Het kost, met inbegrip der meubilering f 3000. f 1200 kan er over beleend blijven, de overige f 1800 moeten we op andere wijze, door eigen bijdragen en hulp van broeders en zusters bij elkaar zien te brengen.

Welnu, geliefde brs. en zrs., wie wil ons nu verblijden en onze hoop, die we naast God op u hebben, helpen vervullen?

Elke gave zal in »De Christen« verantwoord worden.

Namens de Gemeente te Hoorn:

D. VAN VELDEN, Secr.
C. BROERTJES, Penningm.

Advertentiën.

.. Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van onzen geliefden Echtgenoot, Vader en Behuwdvader, be-tuigen wij onzen hartelijken dank.

Wed. A. KUIPER—ABITS,
Kinderen en Behuwdkinderen.
BERGUMERHEIDE, 28 Oct. 1907.

OTTO FUNCKE GRATIS!

Ieder lezer of lezeres van „De Christen“, die bij ons inteekeent op het
Geïllustreerd Christelijk Tijdschrift „Timotheüs“,
ontvangt

OTTO FUNCKE „Onopgesmukte Waarheden“

GRATIS. OTTO FUNCKE is bekend en bemind.

Dit werk is 312 blz., prijs f 2.45 — nu gratis — mits men direct voor een jaar minstens inteekeent op „Timotheüs.“ — Iedere week ontvangt men van dit Tijdschrift een keurige aflevering met gratis Bijblad. Aanbevolen door „De Christen.“ —

Dit Tijdschrift geeft veel voor verstand en hart.
Inhoud: Schriftbeschouwing — Historie — Levens- en Plaatsbeschrijvingen — Wetenswaardigheden — Uitvindingen — Letterkunde — Verhalen — Reisbeschrijvingen enz. enz. Iedere week mooie platen. — Hoofdredacteur VOORHOEVE van den Haag. Mede-redactie PENNING, KLOPPERS, HOOGENBIRK, TEN KATE, enz. enz.

Prijs per half jaar franco thuis f 1.75.

Firma C. DE BOER Sz., Hoofd-Agent, SNEEK.

.. Voor de vele blijken van liefde en belangstelling, den 23sten dezer ontvangen, aan allen mijn hartelijken dank.

F. J. VAN MEERLOO.
AMSTERDAM.

.. Gevoelig voor de vele belangstelling door ons genoten, bij het overlijden van mijne geliefde Echtgenoot GERARDA MARTINA VAN LEEUWEN, betuigt ondergetekende, ook namens wederzijdsche familie, zijn hartelijken dank.

D. J. STARGARDT.
AMSTERDAM, 20 Oct. 1907.

ADRESVERANDERING:
K. KUIPERS

van N. Pekela
naar **APELDOORN, Hofstraat.**

Een broederlijk verzoek.

Een broeder verzoekt broeders in een of andere stad van ons land, om, in geval zij mochten vernemen, dat er in hunne stad een vast aan te stellen STRAATMAKER noodig is of gevraagd wordt, zoo goed te willen zijn, zulks te berichten aan 't Bureau van dit blad. Postkosten zullen gaarne vergoed worden.

Staat uw Orgel soms

JOH. DE HEER - ROTTERDAM.

Abonneert U op dit blad.
Plaatst uwe Advertenties in dit blad.

Echte Hollandia Harmonica's.

Eenig adres voor Nederland van de bekende Hollandia's. 1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers, Crefelders, etc.

Vraag geïllustreerde Prijscourant gratis bij

JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

90 ct. Franco.

Klooster-Pakket.

1e. Maria Monk. De zwarte Non.
Een boeiend verhaal van haar lijden en ontmaskering; van de zedeloosheid, uitspatting en misdaden van het kloosterleven, wier ooggetuige en slachtoffer zij gedurende haar verblijf als non in het klooster te Montreal in de jaren 1829—1836 geweest is. Met authentieke stukken en het portret der schrijfster.

2e. Een tweede Maria Monk. Over de verborgenheden van het zwarte Nonnenklooster te Montreal. Aangrijpende, schandelijke en gruwelijke tafereelen uit het dagboek eener uit dat klooster gevluchte Non, die zich gedurende 5 jaren voor dat Maria Monk zich daar ophield, in genoemd klooster bevond. Met portret op den omslag. Vele malen was herdruk van deze boeken noodzakelijk. Wel een bewijs, dat ze veel worden gevraagd. En nog is de vraag naar deze werken zeer sterk. Wij twijfelen dan ook geen oogenblik, nu deze werken tegen vermindering van prijs worden aangeboden, dat vele lezers van »De Christen» dit pakket zullen bestellen.

Wij geven er nog extra en gratis bij Het boek Voor Pasgehuiden en Jonge Ouders. Dit boek geeft in 13 hoofdstukken zeer veel goeds. Aanbevolen door vele Christelijke bladen.

Natuurlijk is dit pakket geen pakket voor kinderen, doch voor jonge en oudgehuiden en voor hen, die zich in 't huwelijk wenschen te begeven, zijn deze werkjes beslist nuttig.

Wij geven ten slotte de eerste 100 bestellers ook nog een tiental interessante mooie ansichten, die 50 ct. hebben gekost. Onze oplage is niet overgroot. Derhalve die dit »Kloosterpakket» wil hebben is verplicht spoedig te bestellen.

Zending franco na ontvangst van postwissel ad 90 cts. of (zoo men dat liever wil) 19 postzegels à 5 ct. per brief, waarbij staat: »Klooster-Pakket.»

Firma C. DE BOER Sz.,
Pakket-Handel, SNEEK.

KERSTBUNDEL.

De pas verschenen en gunstig gerecen-seerde Kerstbundel, tweestemmig gezet (103 Nrs.) met vertaling van A. J. HOOGENBIRK, wordt dringend aanbevolen aan H.H. Onderwijzers van Dag- en Zondagscholen. Prijs f 0.30. Bij getallen belangrijk minder.

Joh. de Heer, Rotterdam.

Advertentiën van een tot vijf regels f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelige condities.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Zoo mijne ondervinding mij zegt, dat ik door de zonde ellendig ben en mijzelf niet kan verlossen uit het lichaam dezes doods, moet mijne rede zich ergeren dat de verlossing wordt aangeboden in een weg, dien zij niet kon vermoeden, en waartegen zij geen ander bezwaar heeft dan juist dit eenige, van haren gekrenkten hoogmoed.

Verschrikkelijk zal de teleurstelling zijn van hen, die een schok in 't verstand of eene ontroering der harts-tochten voor teeken en bewijs genomen hebben, dat zij den Heer hadden verstaan.

Zijt gij rijk, dat het blijk!
Zoo gij gelukkig zijt, mijn vriend!
Hoe zoudt ge in dat geluk niet roemen?
Heeft God het niet aan u verdiend,
De dingen bij hun naam te noemen?

d' Edelsteen zal edel blijven
Is hij ook in 't stot gelegen;
Nietig blijft het ijdel stofjen,
Ook ten hemel opgestegen.

HERDER.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureau „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Gods alziend oog.

Gods heilig oog
Slaat van omhoog
De menschenkinderen gade.
Wat ik verricht,
Zal in het licht
Verschijnen, vroeg of spade.

Leer mij, o Heer!
Tot uwe eer
Te leven hier beneden,
Sla in gena
Mij altijd ga,
En richt mijn wankle schreden.

De schepping des menschen.

Gen. 1 : 26 ; 2 : 7.

De aarde was geschapen en verordend tot woonplaats der levende wezens, waarmede de Heer God haar wilde bevolken, als toonbeeld Zijner macht en veelvuldige wijsheid en ten laatste van alles schiep Hij den mensch. Waartoe schiep God den mensch? waarom alzoo? Immers er is groot verschil tusschen de schepping der menschen en die der dieren. Er staat geschreven (Gen 1 : 20), dat de wateren overvloediglijk voortbrengen een gewemel van levende zielen, en in vers 24, de aarde brenge voort levende zielen naar hunnen aard, terwijl er van den mensch staat: »en God zeide: laat ons menschen maken, naar ons beeld en naar onze gelijkenis« (Gen. 1 : 26). Het is een waar woord, dat gezegd is, de gansche schepping is geschapen door een *scheppingswoord*, de mensch is geschapen naar een

scheppingsplan. Het gedierte der aarde is uit haar voortgekomen zonder meer; de mensch is, evenals zij uit de aarde geformeerd (Gen. 2 : 7), maar daarenboven blies God in zijne neusgaten den adem des levens en alzoo werd de mensch tot eene levende ziel. Ook het gedierte wordt levende ziele genoemd (Gen. 1 : 20, 24). Hier blijkt dan uit, dat behalve het leven uit de aarde, hetgeen de dieren met den mensch gemeen hadden, deze (de mensch) door de inblazing Gods een ander, hooger leven heeft ontvangen, wat niet van de aarde was; de mensch Adam ontving het leven Gods in zich. De mensch, zooals hij geformeerd was enkel uit het stof der aarde, staat gelijk met de beesten, die vergaan. Het *eeuwig* levende leven uit God, in zijne neusgaten geblazen, *maakt* hem tot mensch, naar het beeld en de gelijkenis Gods. Zonder dit zouden zij gelijk hebben, die den mensch beschouwen als een voortreffelijk en sterk ontwikkelde diersoort en dezen, die den mensch willen verheffen en roemen op deszelfs hooge ontwikkeling, vernederen hen meer dan de Schrift, die waarlijk den mensch niet vleit of in de hoogte steekt, maar hem toch plaatst als een hoogstaand, voor de eeuwigheid bestemd wezen en juist daarom verantwoordelijk voor zijn val en gezonken toestand.

Maar waartoe en waarom schiep God den mensch alzoo?

Eerstens om heerschappij te voeren over de aarde en al wat daar op en in is (Gen. 1 : 26). God draagt Zijne oppermacht aan den mensch over en stelt hem als zijn stedehouder. Daarom was ook de mensch ter eener zijde verwant met de aarde als uit haar genomen en ter andere als van Gods geslacht, als hebbende de adem des levens van God in zich. De mensch was de schakel, die het stoffelijke en geestelijke met elkander verbond in zijn eigene persoonlijkheid. Dat de mensch

de aarde, ja, de natuurkrachten aan zich onderwerpt is niet tegen de bedoeling des Scheppers; integendeel, het is juist het voorrecht van den mensch en het doel, waartoe hij door God alzoo geschapen is.

Maar het doel Gods met den mensch was hooger en meer dan om enkel het onderwerpen der aarde en het ontwikkelen en gebruiken der krachten, die in haar gelegd waren, aan te wenden. De mensch is van Gods geslacht, zegt Paulus tot de mannen van Athene (Hand. 17 : 29).

Den eeuwigen Schepper des heelals was het niet genoeg, dat Zijn liefde, wijsheid en almacht uitblonken in de werken Zijner handen. Hij zocht een schepsel, waaraan Hij zich openbaren en die mede kon deelen in al Zijne liefde en grootheid. Hij zocht een beeld en gelijkenis van Zichzelve, een medegenoot voor den Zoon Zijner liefde, die als een voedsterling bij Hem was, ten allen tijd voor Zijn aangezicht spelende, en wiens vermaking was met de kinderen der menschen, reeds vóór de grondlegging der wereld (Spr. 28 : 22—31). De mensch is geschapen ter wille van den eeuwigen Zone Gods, die in de volheid der tijden zoude komen als de Christus, de Gezalfde des Vaders. Het was het raadsbesluit Gods, dat eenmaal Satan, de groote en machtige vijand en verwoester van Gods Schepping, zou worden neêrge worpen door den Zoon Zijns schoots, en dat niet in betooning der almacht, waardoor het Woord, dat van den beginne was, alle dingen te voorschijn bracht; maar door den dood (in zwakheid) moest Hij teniet doen dengenen, die het geweld des doods had, dat is den duivel. (Hebr. 2 : 14) Daartoe moest de mensch alzoo geschapen worden. De mensch was, bestemd voor de eeuwigheid, toch sterfelijk; uit het stof der aarde genomen en als zoodanig één met haar en tevens een levende ziel door de inblazing Gods, opdat hij zoude kunnen leven, het leven Gods in eeuwigheid. Het leven Gods geopenbaard in den mensch van de aarde was de bedoeling van den Schepper; wat eenmaal tot volkomenheid zoude komen in Hem, den eerstgeboorne aller creaturen, die zou wezen God geopenbaard in het vleesch, maar ook tevens geboren zou worden uit eene vrouw tot hoofd der nieuwe menschheid, welke voortgekomen uit de oude schepping, door en tengevolge der wedergeboorte uit den H. Geest, vernieuwd wordt naar het beeld desgenen, die haar geschapen heeft, opdat zij zouden zijn als eerstelingen Zijner schepping (Jac. 1 : 18, Hebr. 12 : 23).

Daarom schept God den mensch ook niet afzonderlijk als man en vrouw. God formeert Adam uit het stof der aarde, blaast hem den adem des levens in zijne neusgaten, maakt hem alzoo tot eene levende ziel en vormt nu uit Adam de vrouw, opdat deze twee zouden wezen éénen mensch. »Deze verborgenheid is groot, zegt Paulus, doch ik zeg dit, ziende op Christus en de gemeente» (Efeze 5 : 32). De mensch in zijn tweevoudig bestaan als man en vrouw is een type der groot gedachte Gods: de Zone Gods en der menschen met de eens verlorene en heilige menschheid (de gemeente van

Christus) vereenigd en te zamen gevoegd als één lichaam, als het ware één geheel en alzoo de schepping, waarvan de mensch het hoofd en grootste kunststuk is, verbonden met Hem, uit Wien, door Wien en tot Wien alle dingen zijn geschapen.

De mensch is niet slechts door, maar ook tot God geschapen, en alleen als hij weder in de gemeenschap Gods is hersteld en door en uit God leeft, is hij bevredigd. Het stof en al wat daar uit voortkomt, voldoet Hem niet, beide zijne afkomst en bestemming zijn daarvoor te hoog.

De mensch is van Gods geslacht en alleen in God zelf is het leven voor hem te vinden, juist omdat zijn leven van God afkomstig is. Hoe diep is deze mensch gevallen, maar hoe groot is ook de liefde Gods voor Zijn schepsel, dat Hij de zondige niet wegdoet, maar ondanks en tegen hemzelve en toch door en in hem Zijn hoog verheven goddelijk doel bereiken zal, als God alles in allen wezen zal.

A.

K. O.

Daniël in den leeuwenkuil.

(Daniël 6.)

Met de inneming van Babel door Cyrus en den dood van Belsazar liep de Babelonische wereldheerschappij op een einde. Aan het hoovaardige Babel voltrok God het reeds lang te voren aangekondigd oordeel en de Meden en Perzen, die Hij hiertoe als instrumenten in Zijn hand gebruikte, ontvingen van Hem het koninkrijk. Onder de Medisch-Perzische heerschappij werd het lot der Joden veel verzacht, en had ook hun vrijlating en terugkeer naar Palestina plaats. Eerst moest echter de Vorst der Meden en Perzen met den God van Israël bekend worden. De beschrijving van de wijze, waarop dit plaats had, vinden we in dit hoofdstuk.

Darius was een nauwe bloedverwant van Cyrus, de Perzische bevelhebber, die Babel ingenomen had. Om de regeering over het uitgestrekte rijk beter te kunnen voeren, stelde hij 120 stadhouders aan. Deze stonden onder de leiding en het toezicht van drie vorsten, aan wie zij ook verantwoording der rijksinkomsten schuldig waren. En deze drie vorsten stonden onder rechtstreeksch bevel van den Koning. Zoo hebben wij uit het vorige hoofdstuk kunnen opmaken, dat Daniël na Nebukadnezars dood, eenigszins op den achtergrond gekomen was, onder Darius bekleedt hij weer een voorname en verantwoordelijke positie. De zegen van bijzondere wijsheid te bezitten was niet van hem geweken. Het plan van

Darius om hem tot onderkoning over het geheele rijk te stellen, wekte de jaloezie en afgunst der andere regenten op en deed hen naar middelen zoeken om Daniël te doen vallen. Het zoeken naar fouten en vergrijpen in Daniëls bestuur leverde echter geen resultaat op, maar dwingt hen een schoon getuigenis af te leggen omtrent Daniëls eerlijkheid en trouw. Nu moeten zij een omweg maken om hun doel te bereiken. Is er op Daniël als staatsambtenaar niets aan te merken, dan zullen ze hem als Israëliet trachten te vangen. Daarom trachten zij hem in zijn Godvruchtig leven en zijn aanbidding van God op de zwaarste proef te stellen.

Met aandrang, als geldende iets zeer gewichtigs, leggen de landvoogden en vorsten aan Darius een wet, door hen in hun raadsvergadering algemeen goedgevonden ter bekrachtiging voor, om n.l. een maand lang alle eeredienst, onverschillig onder welken vorm of naam, te verbieden. Zij weten daarbij een handig gebruik te maken van Darius' ijdelheid; hem moest door al zijn onderzaten die maand lang goddelijke eer gebracht worden. Op de overtreding van een zoo gewichtig gebod was natuurlijk de zwaarste straf gesteld: voor de leeuwen geworpen te worden. Daniël blijft echter, ook nadat hij gehoord heeft, dat het voorstel van zijn belagers tot wet verheven is, volharden bij zijn gewoonte om driemaal daags voor 't open venster, met het aangezicht naar de heilige stad gekeerd, te bidden. Zijn vijanden bemerkten natuurlijk spoedig het doeltreffende van den strik, die zij gespannen hebben, en klagen Daniël op verachtelijken toon bij Darius aan. Tevergeefs zint deze nog op middelen om zijn gunsteling te redden; hij heeft zichzelf onmogelijk gemaakt. Daniël wordt veroordeeld en in den leeuwenkuil geworpen, terwijl de opening des kuils met des Konings zegel wordt verzegeld. Maar dit belette God niet Zijn trouwen dienstknecht te bewaren. Brengt Darius den nacht door met een geweten, dat hem geen rust gunt, Daniël wacht rustig den morgen af in gezelschap van een engel Gods. Nauwelijks is het morgenlicht aangebroken, of Darius spoedt zich, door hoop en vrees gedreven, naar den leeuwenkuil. En als hij naderbij komende de steen nog verzegeld ziet, begint hij met een droeve stem te roepen. Hij roept niet: »Daniël, mijn knecht,« maar: »Daniël, knecht des levenden Gods,« en vraagt of zijn God hem van de leeuwen had kunnen redden, waar hij, zijn aardsche meester, het tevergeefs beproefd had. Van uit den kuil betuigt Daniël zijn onschuld, waarvan zijn bewaring door God zeker wel een overtuigend bewijs was. En zoo bedroefd als Darius was, toen hij bevel moest geven om Daniël in den kuil te werpen, zoo verblijd is zijn hart, nu hij bevelen kan, dat men hem uit den kuil zal trekken. En nu worden op zijn bevel zij, die Daniëls dood gezocht en hem daartoe het gebod ter teekening voorgelegd hadden, met hunne geheele gezinnen voor de leeuwen geworpen en door deze direct verslonden.

De wonderbare uitredding van Daniël geeft Darius aanleiding nogmaals een ordonnantie uit te vaardigen, en wel een van geheel tegenovergestelde strekking als

de eerste. Eischte de eerste ordonnantie alle aanbidding voor hem op, de tweede vraagt van alle volken de erkenning van de opperheerschappij van Israëls God. En tot de verbreiding van die ordonnantie moesten ook zij meewerken, die Daniël in den dienst van zijn God ten val hadden willen brengen.

a. De jaloezie is een bronwel van veel verbittering en verdriet. De jaloezie van de onderregeerders bracht Daniël in den kuil, bezorgde den koning een rusteloos nacht, en doet ten slotte de raddraaiers met hunne gezinnen een prooi der leeuwen worden. Zij ligt op den bodem van ons bedorven hart. Laat ons daarom strijden en bidden, opdat wij voor haar giftige beten bewaard mogen blijven en ons in elkanders voorspoed leeren verheugen.

b. Daniël diende niet alleen God in de opperzaal, maar ook in de raadzaal. Daarom was ook zijn staatkundig leven onberispelijk. Ook in onze gewone werkzaamheden dienen wij niet de menschen, maar God. Houden we dat voor oogen, dan is voor ons arbeiden geen last, maar een eer, een middel om God te verheerlijken!

c. Zoolang de koning niet meer eischt dan des konings is, moeten we hem om Gods wil gehoorzamen. Eischt hij meer dan hem toekomt, dan moeten wij hem om Gods wil ongehoorzaam zijn. Gehoorzamen uit menschenvrees is laf en vernederend, gehoorzamen om Gods wil heeft niets vernederends, maar strekt wel meer tot eer.

d. De koninklijke ordonnantie verbood Daniël het gebruik van het krachtigste wapen in den strijd des geloofs. Had hij dit zich laten ontnemen dan was hij zeker gevallen. Laten wij, als de vijand op ons afkomt, ons dit wapen niet laten ontvallen of afnemen, maar er altijd een ijverig gebruik van maken, bedenkende: biddende leert men bidden.

e. Zijn hoogmoedige en onvoorzichtige daad, baart Darius reeds spoedig veel droefheid. Elke zonde baart droefheid, maar niet bij allen dezelfde droefheid. Is uw droefheid slechts om de gevolgen, dan werkt zij den dood, is het echter een droefheid naar God, dan werkt zij een onberouwlijke bekeering tot zaligheid.

f. Niets is bij God onmogelijk. De machtigste mensch van de wereld zag voor Daniël geen uitkomst meer; maar God heeft altijd nog een weg. De groote voorwaarde is maar, dat de Zijnen het in geloof met Hem wagen. Door Daniëls geloof heeft God zijn Naam over de geheele aarde kunnen verheerlijken. Hebben wij ook de eer van God als het doelwit van ons leven leeren stellen, dan zullen we ook gedurig bidden: »Heere, vermeerder ons geloof.«

g. »Mijn God« (vers 23.) Zou in deze twee woorden niet het geheim van Daniëls wondervol leven liggen? Gelukkig is de mensch, die onder alle omstandigheden des levens mag blijven stamelen, zuchten: »Mijn God.«

S.

J. L.

Een en ander uit de Conferentie te Haarlem,

gehouden 25 en 26 Sept. 1907.

Door br. van Beek werd het onderwerp ingeleid:

»Geestelijke ontwikkeling.«

Alles streeft naar hooger. In alle lagen en standen van onzen tijd neemt men zulks waar. Men wil van alle middelen en krachten meer en beter gebruik maken. Ook op geestelijk gebied mogen wij niet stilstaan. Men neemt echter waar, dat er zoo weinig vooruitgang is in de kennis van onzen Heer Jezus Christus; vandaar dat mummie-christendom. Zullen wij frisch blijven, zal er vooruitgang wezen in de kennis der waarheid, dan moeten wij een dieper geestelijke ontwikkeling hebben tot den dienst en wel op elk terrein van onzen arbeid. Daarnaar wijst ons de Schrift op vele plaatsen heen en wel bijzonder in Paulus' brief aan de Colossensen Hst. I : 9 en 10 alles samen bevat.

Paulus heeft die Gemeente niet gesticht, toch deelt hij zoo geheel in haar belang en ontwikkeling. Ook wij moeten ons oog op de belangen der Gemeenten gevestigd hebben. Het tekstwoord luidt: »Waarom wij van dien dag af, dat wij het gehoord hebben, niet ophouden voor u te bidden en te begeeren; dat gij moogt vervuld worden met de kennis van Zijnen wil, in alle wijsheid en geestelijk verstand, opdat gij moogt wandelen waardiglijk den Heere, tot alle behagelijkheid in goede werken vrucht dragende, en wassende in de kennis van God.«

In het bijzonder heeft mijne aandacht zich bepaald bij het wezen der geestelijke ontwikkeling. Er is veel van te zeggen en wij hebben al reeds veel van haar gehoord, maar zij is nog lang niet op de hoogte. De Apostel, verheugt over den goeden voortgang, spoorde geloovigen aan tot gebed, opdat zij in ontwikkeling zouden toenemen.

Hij zelf is een man, die in geestelijke ontwikkeling staat en toeneemt. De klimmende belangstelling in den arbeid brengt hem tot verheffing der ziel.

Er is zooveel wat zich weer begeeft in de dingen dezer wereld. Veelal worden lagere middelen gezocht en bedacht. Wij moeten echter wat nieuws, wat beters en wat hoogers brengen.

De bronnen waaruit geput wordt zijn vaak verkeerd. Voor geestelijke ontwikkeling baat geen gewone studie. Geestelijke kennis geeft geestelijke ontwikkeling en biedt geestelijk materiaal voor de prediking. Uitwendige middelen schaden, als de geestelijke ontbreken.

Er moet eene voortgaande ontwikkeling wezen in den arbeid voor God. Daarom moet gezien worden op Gods daden in het werk, dat is de heerlijkste studie. Naarmate onze ziel daarin is, zullen wij toenemen.

Zendingsarbeid is nuttig, maar wij moeten eerst zelven met ons hart er in wezen, wij kunnen dan ook meer bedenken, wat tot onze roeping en bediening behoort.

Wij hebben met den wil van God te doen in ons

werk en in het persoonlijk leven; daarom de bede van den Apostel voor de Gemeente te Colosse, dat zij mogen toenemen in geestelijke kennis en diepere ervaring van Hem.

Hoe meer gemeenschap met Christus en onderworpenheid aan Hem, hoe beter wij hem verstaan en hoe meer wij hem zullen kennen.

Als wij niet toenemen, worden wij eentonig en is er niets in ons spreken wat aantrekt. Doen wij met God heerlijke ervaringen op, dan kunnen wij die mededeelen, nemen zelf toe in geestelijke ontwikkeling en komen er meer toe »van hart tot hart« te spreken.

Geestelijke ontwikkeling is de vrucht van het geestelijk leven. Leven is de eisch voor elke ontwikkeling. Daarom moeten wij in den Heer zoo leven, als in onze nieuwe natuur.

De ervaring leert, dat wij, naarmate wij meer leven in gemeenschap met God en alles in Gods hand geven, wij meer zullen toenemen en dieper en ernstiger nadenken volgt daar op. Er mag niet aan gedacht worden, dat wij reeds op de hoogte van ontwikkeling zijn.

Wijsheid en geestelijk verstand is niet uit het tegenwoordige, maar uit God.

Wij kunnen veel leering opdoen in eigen leven, in de Gemeente, van andere Christenen. Men ziet veel en doorleeft veel; alles wisselt, stelt teleur en er volgt neerdrukking of opheffing.

Opwinding is niet goed, zij baart teleurstelling. Door teleurstellingen kunnen wij er zoo onder komen, dat wij beginnen te zuchten en te kermen.

Wij moeten onszelf bezien in het licht van vers 13. Dan leeren wij wandelen aan de hand van den Getrouwe en worden vast. Wij worden daarbij zelf klein en gevoelen, dat wij nog niet tot het ideale gekomen zijn. Wij hebben God noodig als ons leven en onze kracht en behoeven de voorbede der Gemeente. Noodig is ook een diep besef van elkanders behoeften. Gemeenschapsleven brengt tot ontwikkeling en ware kennis.

De Apostel heeft een bepaald doel voor oogen. Om het te bereiken is er veel noodig. Waardigheid vers 10. Om waardige dienaren te zijn, hebben wij ontwikkeling noodig. In alles moet waardigheid gezien worden. Waardigheid moet niet gemaakt worden, maar moet een vrucht zijn van ons geestelijk leven. Te midden van al het onwaardige, staan wij als ministers van den hoogsten Koning.

't Is ons te wonderlijk, te hoog — hoe zullen wij ons daar handhaven? De Apostel zegt door geestelijke kennis. Een minister moet bekwaam zijn en er moet gewerkt worden in het belang der onderdanen.

Wij moeten Gode gewijd zijn, heilig. Wij achten niet, dat wij het alreede gegrepen hebben, maar jagen er naar door geestelijke ontwikkeling.

Alles wat onder ons bereik is, moet gebruikt worden in den dienst van den Meester. Ijdele twisterij mag niet voorkomen. Alles is des Heeren en wij behooren

ons zelve niet meer.

In alle goede werken vruchtdragende. Er wordt in onzen tijd veel gedaan. Daarin is het een gezegenden tijd. De tijden, toen er geen geopende deuren voor ons waren, zijn voorbij; den Heer zij dank. Veel moet gedaan worden en wij moeten dienstvaardig zijn. Vrucht dragen en wassen in de kennis, is het allernoodigste. Dicht bij God verkeerend, kunnen wij ook goede berichtgevers van hem zijn. Jezus nam ook toe in wijsheid en in grootte en in genade bij God en de menschen.

Bespreking van het onderwerp.

Br. v. M. Wijsheid en geestelijk verstand is het hoofdpunt. Volgens inleider zijn zij gevolg van ons handelen. Als wij echter Gods wil doen, dan zijn wij ontwikkeld en hebben wijsheid en geestelijk verstand. Als ik dit zoo lees, dan denk ik, dat de Apostel begeert, dat zij mogen vervuld worden met kennis van Zijnen wil en het andere daarna volgt als iets, dat God ons geeft. De vraag is, komt dit nu rechtstreeks in mystischen zin van God of door de middelen? Legt de Apostel nadruk op de middelen of op de onmiddellijke gave?

Br. Kars. stemt toe, dat het het middellijk is doch iets wat daarmede in verband staat is het voortdurend leven in gemeenschap met God. Dit is wandelen in het licht en is leven en ontwikkeling. Zoolang de plant ontwikkelt neemt hij toe in kracht — ophouden te ontwikkelen is verdorren. — Voor de geestelijke ontwikkeling is het woord gegeven en er staat geschreven: »Dit is het eeuwige leven, dat zij u kennen den eenigen waarachtigen God en Jezus Christus dien gij gezonden hebt.« De olie moet dagelijks vernieuwd worden.

Br. Pl. vindt het voorgedragene een bekende zaak en het is goed ook eens aan bekende dingen herinnerd te worden. Vooral is het goed zich bij de middelen te bepalen, daaraan hebben wij nog te weinig onze aandacht gewijd. Een van de voornaamste middelen is het onderzoek des Woords. Wij vinden daarin alles. Daartoe moeten wij elkander opwekken. In het bijzonder wordt dit door Ps. 119 in het licht gesteld. Van alle dingen mogen wij een dankbaar gebruik maken, maar de bestudeering der H. Schrift is het middel tot opwassen in de geestelijke kennis.

Br. de W. heeft het oog meer op het doel als op de middelen. De Gemeente zal aan haar doel beantwoorden, als er is een blijven in Hem. »Blijft in Mij«.

Zijn wij beslist in de prediking voor de Gemeente in de vergeving der zonden? Wij zijn het zeer zeker in de aanbidding daarvan, maar zijn wij het ook in de heiligmaking?

Vaak verliest men zich in beschouwingen, maar wij moeten tot de daad komen in het leven. Dat is praktisch! Dat is de roeping van allen!

Br. R. In welk opzicht is het ons duidelijk, dat Paulus in geestelijke ontwikkeling toegenomen is. Beginnen wij met Hand. 9, dan zien wij hem voor Agrippa of in de gevangenis, waaruit hij schrijft, uit zijn brieven, waar kunnen wij bij hem een toenemen in geestelijke

ontwikkeling opmerken?

Door den laatsten spreker werd de gedachtenwisseling over dit onderwerp gesloten en vervolgens het woord gegeven aan br. van Meerloo, met het onderwerp: »Wedergeboorte en geloof in verband met den toestand der Gemeente en onzen arbeid in haar.«

(Wordt vervolgd).

INGEZONDEN.

GRONINGEN, October 1907.

1903-1907.

Vier jaren is het geleden, dat ten huize van een onzer zusters, de vrouwenver. »Looft den Heer« werd opgericht. Sedert dien tijd is de vereen. in bloei toegenomen, zoowel op geestelijk als stoffelijk gebied, en had ze dus redenen te over om danbaar feest te vieren. Dat hebben wij dan ook gedaan. Wij waren 25 Oct. allen recht feestelijk gestemd. Het »Looft den Heer mijn ziel« (Ps. 103 : 1), werd dan ook uit volle borst gezongen, waarna onze Presidente, Mej. Planting, de vergadering opende met een zegen te vragen over ons samenzijn.

Ps. 33 nam onze zuster als text voor het openingswoord. Kort doch zakelijk werd ons gezegd vroolijk te mogen zijn gelijk den Oprechten betaamt en dat 's Heeren oogen ons zouden gadeslaan, wanneer wij Zijne geboden bewaren.

Nu werd ons eene versnapering toegediend en terwijl de Martha's met 't schenken bezig waren, kwam onzen geliefden Voorganger in ons midden, zoodat Z.Eerw. nog in de gelegenheid was de verslagen te hooren.

Het verslag van onze secretaresse luidde gunstig; daaruit bleek, dat we ook dit jaar in ledental waren vooruitgegaan, en wat meer zegt, in liefde en éénheid, wat een groot voorrecht mag heeten onder 35 leden. Dank zij onze begunstigers, mocht ook het verslag van onze penningmeesteresse van groote cijfers spreken, en mochten wij ondervinden, dat hoemeer wij geven, hoe-meer wij gezegend worden.

En nu kwam onzen Voorganger aan het woord. Z.Eerw. sprak tot ons over een Christ. zusterkring, naar aanleiding van Luk. 8 : 2, 3, van wie gezegd werd dat *ze den Heere dienden van hunne goederen* uit dankbaarheid voor verkregene verlossing. Wij werden er op gewezen, dat ook wij dikwijls in de gelegenheid waren den Heere te dienen en daardoor ook elkander dienden. Ten slotte wees Z.Eerw. ons op Dorcas, die door haar liefdedienst nog sprak, nadat ze gestorven was. Nadat Z.Eerw. ons den zegen Gods in rijke mate had toegewenscht waren er vier zusters, die ter eere van onze verjaring een feestlied aanhieven met begeleiding van zacht orgelspel.

Verschillende gaven werden nu openbaar, die de Heere gegeven had aan de vereen. Er was o.a. eene samenspraak tusschen een klagende en eene blijde Christin, niet overgenomen maar naar aanleiding van een stukje

der Hervorming. Maar al te dikwijls en al te veel is dat door de Christenen vergeten, en dat vond zijn oorzaak hoofdzakelijk hierin, dat men door minder waarachtigen levensernst uit het oog verloor, dat er doorgaande hervorming moest plaats hebben, en vooral daarin, dat men zich wel uitstrekke tot kerk hervorming, maar minder tot hervorming van eigen hart en leven bij hen, die zich Hervormden en Gereformeerden noemden. En waar het bij kerk-hervorming gebleven is, daar is men wel blijven protesteeren tegen de bijgevoegdheden van de Roomsche kerk, maar tegelijkertijd zelf in een afgrond van ongeloof en God- en Christus-verwerping verzonken. Het kan niet geloofwaardig worden, dat in tal van kerken onder de Lutherschen en Hervormden openlijk lastering tegen God en smaadden tegen den Christus der Schrift uitgesproken worden, waarvoor men zich in de Roomsche kerk schamen zou, en waartegen men daar met gegronde redenen protesteert.

Bloot als kerk-systeem gedacht, bestaat er geen gegronde reden, om meer bevreesd te zijn voor de Roomsche dan voor de zich noemende Hervormde of Luthersche kerken, om van de moderne Doopsgezinde en anderen nu niet te spreken. Alleen dit mag niet onopgemerkt blijven, dat er in de Hervormde en Luthersche kerken, nog vele oprechte kinderen Gods gevonden worden, die ondanks hun Christelijk geloof, belijden en leven, nog in den kerkstroom medegevoerd worden, en met een ijver, een betere zaak waardig, naar kerkherstel streven en er met veel opoffering voor arbeiden.

De aard, het karakter der Hervorming in de 16e eeuw is geweest en blijft nog, openlijk den strijd aanbinden tegen de kerk van Rome met hare grove dwalingen en schandelijke misbruiken; zoo zelfs, dat men eindelijk uit die kerk verbannen werd, overstort met haren vloek. Maar ach, wat bate het de zielen, waar het slechts bij kerk-hervorming bleef. De werking van het koninkrijk Gods is van geheel anderen aard: niet van buiten af beginnen, maar van binnen uit, door de hartvernieuwende kracht der genade.

In ons land hebben velen gemeend een kerk-hervorming tegenover de Hervormde kerk te moeten aanvatten — denk aan de scheiding van 1834 en de dolantie van 1886 — maar 't was weer kerk-hervorming, om wel in eenigszins anderen, stieteren vorm — vooral wat leer betreft, doch op den zelfden grondslag der oude kerk, de nieuwe te bouwen. Het waarachtige, het persoonlijk geloof, bekeering en wedergeboorte, als voorwaarde van deelgenootschap aan het ware hervormingswerk — bleef en in de 16e en in de 18e eeuw achteruit geschoven en kerkhervorming met een politiek karakter werd met kracht in in het front gesteld en in de banier geschreven. Wellicht zullen deze dingen niet door alle Christenen toegestemd worden, doch daarom zijn ze niet minder historisch en waar.

De ware Hervormden zijn zij, die in de allereerste plaats in hun persoonlijk leven, naar dien zij zich als zondaren door Jezus Christus gered weten door het geloof in Hem — biddend uitzien naar de ware vooruitgang,

de vernieuwing des Heiligen Geestes, en als Priesters in het huis des Heeren, ook zelve als levende steenen gebouwd worden, tot een geestelijk huis.

Moge de 31e October, wanneer wij God danken, voor wat Hij door de Hervorming gegeven heeft, ons, geliefde lezers, maar nader brengen tot en vaster maken op het ware hervormingsstandpunt, en in het waarachtig geestelijk leven, in de gemeenschap Gods!

S.

N. v. B.

Belsazar.

Zondag 3 Nov. (Daniël 5.)

Volgens de geschiedschrijvers hebben na Nebukadnezar over 't Babylonische rijk nog vier koningen geregeerd, die elkander snel opvolgden, totdat het het machtige rijk den Meden en Perzen in handen viel (538 jaar voor Christus.)

Een dezer opvolgers van Nebukadnezar droeg den naam Belsazar, ofschoon hij ook nog een anderen naam had, en sommigen beweren, dat 't Evilmerodach, Nebukadnezars zoon, geweest was, van wien wij lezen in 2 Kon. 25 : 27, terwijl anderen daarentegen in hem den laatsten opvolger zien, den kleinzoon van Nebukadnezar, met wien het Chaldeeische rijk is gevallen, wat ons, volgens Daniëls boek, wel zoo geloofwaardig voorkomt. Hoe 't zij, deze Belsazar was een lichtzinnig Vorst, die zich de waarschuwing van Nebukadnezar, om den Allerhoogste te eeren, niet ten nutte maakte, maar zich geheel aan zinnelijke lust overgaf, zeker wel denkende, dat de macht van Babylon voldoende bescherming bood tegen elken vijand, die hen bedreigde.

Althans op den laatsten dag zijner kortstondige regeering, vinden wij hem, onbewust van 't nabijzijnde gevaar, op een groot feest, dat hij aangericht heeft, te midden van de grooten en machtigen des Rijks, waar de beker der bedwelming natuurlijk de zoogenaamde vreugde moest aanbrengen, zeer geschikt om ook 't laatste vonkje van eerbied, voor al wat heilig is, te doen verdwijnen.

Daar komt de Koning op den gruwelijken inval om de uit Jeruzalems Tempel geroofde gouden en zilveren vaten op den feestdich te laten brengen en daaruit te drinken, om op die wijze den God van Israël op de smadelijkste manier tot eene bespotting te maken, door de vaten, die tot Zijn dienst geheiligd waren, in die heidensehe brasserie te gebruiken. De vreugde maakte echter spoedig plaats voor de grootste ontsteltenis, toen op de kalk des muurs het deel van een hand gezien

werd, dat daar eenige vreemde letters neerschreef. De lichtzinnige Vorst was opeens verschrikt en liet onverwijd de waarzeggers en sterrekijkers ten paleize ontbieden, om dat schrift voor hem te ontcijferen, maar zij waren daartoe geenszins in staat, ofschoon hun de grootste eerbetooning beloofd werd, waardoor de onrust des Vorsten niet weinig toenam, zoodat 't feest voorgoed gestoord was.

Eindelijk komt de Koningin-moeder, die van de ontsteltenis hoorde, in de feestzaal en deze verstandige vrouw vestigt de aandacht des Konings op Daniël, de overste der toovenaars van wijlen zijn vader Nebukadnezar, die zeker wel in staat zou zijn, in deze donkere zaak licht te geven. Onmiddellijk wordt Daniël gehaald, tot hiertoe geheel onbekend bij den Koning, en ook hem wordt beloofd een purperen kleed, een gouden keten en hooge positie, indien hij 't schrift ontraadselt.

Daniël echter, die door goddelijke ingeving het schrift met de gruwelijke heiligschennis in verband brengt, ziet hier maar al te duidelijk 't naderend oordeel, wijst de beloofde vereering van de hand en, na den Koning op ernstige wijze herinnerd te hebben, wat met zijn grootvader Nebukadnezar was voorgevallen, hetwelk hem (Belsazar) nog niet heeft terug gehouden de vaten van Gods huis te ontheiligen, verklaart hij hem het vreemde schrift: »Mené, mené, tekél, Ufarsin«, dat beteekent:

De dagen uws Koninkrijks zijn geteld en afgeloopen; gij zelf zijt gewogen, op de proef gesteld, maar te licht bevonden en uw rijk is den Meden en Perzen gegeven.

Nu wil de onverlaat nog alles goed maken; Daniël wordt met eerbewijzen overladen, maar ach, het oordeel Gods heeft reeds aangevangen en is geenszins meer af te wenden. De vijand, die, terwijl Belsazar luidruchtig feest vierde, zich een weg heeft weten te banen onder de poort door, wijl hij de rivier had afgeleid in een nieuwe bedding, nadert zijn paleis en Belsazar's laatste ure heeft geslagen

a. Belsazar durft feest te vieren, terwijl de dood hem op de hielen zit. Wat erger is, hij durft met God den spot te drijven, van Wien hem uit Nebukadnezar's levensgeschiedenis zulke groote dingen bekend zijn.

Hoevele zoogenaamde Christenen gelijken dezen heiden, waar zij, steunende op hunne vergankelijke schatten, zorgeloos daarheen leven, den zwijmelkelk der wereld drinken en met al wat heilig is spotten, tegen licht en beter weten in.

b. De wijn voerde Belsazar's roekeloosheid ten top. Hoe dikwijls is ook in onzen tijd de wijn of de alcohol oorzaak, dat de menschen tot allerlei gruwelen op huiselijk, zedelijk, maatschappelijk en godsdienstig gebied komen, waarvoor zij zich nuchteren nog wel zouden gewacht hebben. Wacht u dus voor dien drankduivel, laat hem niet binnen uwe deur, nog minder binnen uwe lippen, indien gij voor giftige slangenbeten en adderstekten bewaard wilt blijven. God laat zich niet bespotten.

c. Hoe spoedig is der goddeloozen vreugde gestoord. Dat lot staat ieder te wachten, die in vergankelijke

dingen, buiten den Heer en Zijn dienst, zijn rust, vrede en geluk zoekt, dat lot wacht der wereld, als straks de Heer komt als een dief in den nacht, om een iegelijk te vergelden naar dat zijn werk zal zijn. Denken wij aan Noachs en Lots tijdgenooten, en aan de gelijkenis van den rijken man, die zijn schuren afbrak en grootere bouwde enz.

Laat onze blijdschap zijn in den Heer, en onze feestzaal in Zijne gemeenschap, ver van des werelds gewoel, dan zullen wij evenmin als Daniël behoeven te schrikken voor 't oordeel Gods. Zalig de dienstknecht, die zijn Heer zal vinden alzoo doende.

d. Daniël verstaat 't geheimschrift Gods, omdat hij God kent en weet, hoe Hij voor Zijne eigene eer zorgt. Ook zonder dat schrift zou Daniël den Koning wel hebben kunnen zeggen, dat zijn weg naar een afgrond voerde.

Wanneer wij dicht bij den Heer leven, dan mogen wij, als Daniël bij Belsazar en zijne vrienden, in deze wereld vergeten vreemdelingen zijn, wij benijden hun echter hunne schatten niet, omdat wij wel zien hoe onbestendig 't alles is; wij zullen dan wakende zijn, zoodat ons die dag niet als een dief overvalt, wij zullen de verborgenheden van het Koninkrijk Gods verstaan, die den wijzen en verstandigen verborgen en den kinderkens geopenbaard zijn, en reeds bij voorbaat ons verlustigen in dingen, die geen oog nog heeft gezien en geen oor heeft gehoord, noch in 't hart des menschen zijn opgekomen, maar die God bereid heeft dengenen; die Hem liefhebben, want de wereld gaat voorbij en hare begerlijkheid, maar die den wil van God doet, blijft in eeuwigheid en

Gods verborgen omgang vinden

Zielen daar Zijn vrees in woont,

't Heilgeheim wordt aan zijn vrienden

Naar Zijn vreeverbond getoond.

En nu moet ik afscheid nemen van de lezers van »Bijbelsche Wenken,« omdat ik in mijn nieuwen arbeid als reizend prediker mij begeven moet. Ik hoop maar, dat mijn geschrift niet geheel tevergeefs mag geweest zijn, de wenken nog deze en gene tot voorlichting mogen gediend hebben op den levensweg en dat de Heere geve, dat ik weldra eens iets mag mededeelen over den arbeid van »Het groote veld«.

N. P.

K. KUIPERS.

Voor Jongelieden.

Lieve jonge broeders en zusters in Christus,

Hoe worden mijne gedachten u bekend? Is het niet doordat zij in woorden uitgedrukt worden?

Gesproken of geschreven woorden zijn de uitwendige teekenen of uitdrukkingen van gedachten. De gedachte kan vergeleken worden met geest, en woorden met de

uit de »Blijde Boodschap.« Werkelijk prachtig. Twee zusters hadden een gedicht vervaardigd, plaatsruimte ontbreekt, anders zou het de moeite waard zijn, het in ons verslagje te plaatsen. Ten slotte ook nog onze gewone feesttractatie, bestaande uit levenswoorden uit de H. Schrift, waarover dan een ieder onzer een woordje spreekt. Zoo zijn we dan dit jaar weder ruim gezegend geworden in ons werken en in onze feestviering. Gode zij de eer! Onze secretaresse dankte den Heer voor de vele zegeningen. Staande zongen wij nu nog: »Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen,« waarna wij dankbaar naar huis gingen.

De Secr. S. B. G.

P. S. Dat dit ons schrijven nog daartoe moge dienen, onze medezusters in verschillende gemeenten op te wekken, zich ook te vereenigen, is de wensch der vereeniging.

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN, 4 Nov. 1907. Met dank aan onzen God deelen we mede, dat Zondag 3 Nov. andermaal ons doopvont moest worden gebruikt. Een zuster, echtgenoot van een br. onzer Gemeente, daalde, na hartelijke belijdenis, in het watergraf en werd aan den disch des Heeren welkom geheeten in de Gemeente.

DEVENTER. J.l. Zondag was voor de Gemeente weer een blijde en gezegende dag. Twee jeugdige zusters, die den Heiland hadden leeren kennen als hun Verlosser en Zaligmaker, waarvan zij een hartelijke getuigenis voor de Gemeente hadden afgelegd, werden door den Doop der Gemeente toegevoegd.

Gewoonlijk heeft de Doopsbediening bij ons des Zondagsmorgens plaats, maar om verschillende redenen was zij tot 's avonds uitgesteld. Was het ons des morgens goed en zalig voor het hart, des avonds ontvingen we een bijzondereren zegen. Geen zitplaats bleef onbezet, ja, zelfs moesten velen met een staanplaats genoegen nemen.

Bij deze gelegenheid trad voor ons op br. K. Kuipers, reizend Prediker der Unie. Z.Eerw. had tot tekst gekozen Gal. 3:27: »Want zoovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan.« Naar aanleiding dezer woorden werd de betekenis des Doops uiteengezet. Eerst werd een zeer ernstig woord tot ons, geloovigen, gericht en daarna de onbekeerden in ons midden vermaand, de toevlucht tot Christus te nemen.

Daarna werd door onzen Voorganger, br. Roeles, de Doop bediend, nadat Z.Eerw. eerst nog een woord tot de aanwezigen gesproken, in 't bijzonder tot hen, die meenen den Doop volgens Gods Woord niet noodig te hebben en nog met de doopelingen nedergeknield had, om over hen den zegen des Heeren af te smeeken, terwijl de gemeente hun zingende een zegen toebad.

Na den Doop mochten we ons met vele broeders en zusters scharen om den disch des Nieuwen Verbonds, waaronder ook brs. en zrs. uit Zutphen en Apeldoorn. Wij mochten rijkelijk genieten van de zegeningen onzes Gods, die ons in Jezus Christus zijnen Zoon den weg tot zijn Vaderhart weder heeft ontsloten.

E. v. D. B., secretaris.

STAVOREN. Zondag den 3 November was voor ons als Gemeente weer een ware feestdag.

Twee nog jeugdige meisjes, die de goede belijdenis hadden afgelegd, n.l. als verlorene zondaresen door Christus verlost te zijn. en nu als de keuze huns harten openbaarden, om voortaan de wereld en de wereldsche begeerlijkheden te verwerpen en den Heere Jezus, die hun zoo duur gekocht heeft, getrouw te willen dienen, werden op dien dag door den Doop in de gemeente opgenomen.

Wat onze feestvreugde verhoogde was, dat er broeders en zusters, vrienden en vriendinnen van Workum, Wolsom, Heeg en Gaastmeer tot ons overgekomen waren, om mede aanschouwers te zijn van het werk Gods.

Dit is wel een bewijs, dat er zoowel blijdschap in de rijen van Gods volk, als vreugde in de hemelen gesmaakt wordt over de bekeering van zondaren.

Daarna was het ons goed met een zeer talrijke schare ons te mogen vereenigen aan 's Heeren tafel.

Wij mochten de nauwe band der gemeenschap als broeders en zusters, verbonden door één Heer, één Geloof en één Doop, en tevens als Gemeente met ons Hoofd: den Heere Jezus Christus, nog weer liefelijk gevoelen.

De Heere heeft meer om ons te geven; dat wij dan getrouw zijn in onze roeping: Bidt en werkt. K.

SNEEK. In geruimen tijd lieten we niets bijzonders van onze Gemeente hooren. De werkzaamheden gaan hun geregelde gang. Hoewel onze geachte Voorganger elken Zondag voor ons optreedt om het Woord Gods te verkondigen en tevens een ruim Evangelie heeft voor den zondaar, toch zien wij niet zoo veel vrucht, ten minste niet voor ons oog zichtbaar. Evenwel zegt de Heer zelf in Zijn Woord: »Mijn Woord zal niet ledig wederkeeren.«

Zondag 3 Nov. l.l. werd eene jeugdige zuster door den Doop tot de Gemeente toegevoegd. Een talrijke schare was in ons kerkgebouw samengekomen. Onze geachte broeder sprak over de geestelijke betekenis van den Doop. Voor zoover zichtbaar was, werd belangstellend geluisterd. Geve de Heer, dat het gesprokene ten zegen moge zijn, vooral voor diegenen, die nog hinken op twee gedachten in zake den Doop. Aan den disch des Heeren werden vele getuigenissen gegeven tot eer des Heeren.

Moge de Heer ons tijdens den aanstaanden winter op zichtbare wijze zegenen in de redding van velen.

W. J. WIELENGA, Secretaris.

EEN EN ANDER.

.. Een groote dag der Engelsche Baptisten. De herfstvergaderingen der Engelsche Baptisten vonden dit jaar te Liverpool plaats en waren bijzonder gezegend. Onvergetelijk zal voor vele deelnemers het afscheid der zendelingen zijn, dat op 2 Oct. viel. In de morgenvergadering heerschte een zorgelijke, neerdrukkende stemming. Men klaagde over het gebrekkelijk geestelijk leven onder de Christenen in het vaderland, waarvan het rechtstreeks gevolg niet uitbleef en gebrek aan mannen en middelen in den dienst des Heeren deed gevoelen. De zuster zendeling sprak als hare meening uit, dat de christenen onder de vreemde natiën op het zendingsveld meer innerlijk leven betoonden dan de Christenen in het vaderland. Aan den avond van dien dag werd echter het weenen in lachen veranderd. Het was een gedenkwaardige bijeenkomst. Een oude Methodistische predikant legde in zijn toespraak alle nadruk op het systematisch geven, (d. i. geven naar een bepaald plan) en deed mededeeling uit zijn 40-jarige ervaring. Dat bracht den steen aan 't rollen. Toen de vroegere secretaris der Zendingver., Mr. A. Baynes, met zorgelijke uitdrukkingen vermeldde van f 10800 tekort in de zendingskas en vervolgens aan een inzameling van voor vijf-en-twintig jaar te Liverpool herinnerde, met welke men toen een tekort van f 14400 dekte, werd het eerst stil in de vergadering, eindelijk begonnen eenige kleine gaven te vloeien en maakten een einde aan de algemeene span-

ning. De genoemde Methodistische Predikant gaf f 1200, Mr. Baynes gaf een zelfde bedrag, en nu werd het een wedloop naar het platvorm met stormachtige geestdrift. Mr. Baynes kon de gaven niet gauw genoeg aannemen en noemen, hij moest geholpen worden. Toen men voor de eerste maal telde vond men reeds een bedrag van f 15258. Maar er kwamen nog immer meer gaven. Daartusschen door klonk telkens: »Komt, dankt nu allen God.« Eindelijk had men f 20070 in plaats van f 10800 bij elkaar! Dat was een goede afscheidsgroet voor de zendelinge. Nevens hen, die voor de eerste maal zouden uittrekken zaten de zendingelingen, die reeds 10, 25, zelfs 46 jaren in het veld geweest waren en nu weer gereed stonden opnieuw uit te gaan. Onder de laatsten bevond zich Dr. Rouse, die in 1861 voor de eerste maal uittrok; toenmaals moest hij nog geheel Afrika om reizen, dewijl 't Suëzkanaal nog niet gegraven was. De Engelsche Baptisten hebben nu 20 zendeling-artsen in 't veld en de 21ste was nu onder de afscheidnemende broeders. Moge alom zulk een zendingijver onder de geloovigen gewekt worden!

N. v. B.

** De tegenwoordige stand van den Diaconessenarbeid. In de 81 Diaconessenhuizen, behoorende tot den Kaiserswertherbond, is het aantal zusters van 16.450 in 1904 tot 18.147 in 1907 gestegen, niettegenstaande talrijke verliezen door den dood en andere oorzaken. Er zijn 11.863 ingezegende zusters en 6284 proefzusters. Het getal gemeenten, waar gearbeid wordt, steeg van 5822 tot 6634; de ontvangsten van 15.392.000 mark in 1900 tot 18.268.651 mark in 1906 (bij een uitgave van 18.151.385 mark).

De werkzaamheid der diaconessen is zeer uitgebreid en van verschillenden aard. In de heidenwereld zijn tegenwoordig ruim 150 dochters uit deze huizen werkzaam. Het aantal arbeidsvelden is van 280 in 1861 (toen Theodoor Fliedner de conferentie voor de eertse maal te Kaiserswerth uitnoodigde) tot 6634 in 1907 gestegen.

Uit de verdeling der moederhuizen in de verschillende landen blijkt, dat het zwaartepunt van den arbeid in die landen ligt, waar Duitsch gesproken wordt en die aan Duitschland verwant zijn. Buiten Duitschland vindt men in Oostenrijk 1, Rusland 7, Scandinavië 3, Nederland 9, Frankrijk 2, Zwitserland 4, Noord-Amerika 3 moederhuizen.

** In een vergadering in Amerika zeide de voorzitter van de Texas-Olie-Compagnie: Broeders, ik heb nog nooit in het openbaar gesproken, maar wanneer de secretaris van ons Zendingsgenootschap (Baptistisch) tien zendingelingen naar China wil zenden, kan hij bij mij over de kosten beschikken. — Een ander Amerikaan heeft aangeboden, voor 30 jaren een zending en diens echtgenoot (met inbegrip van uitrusting en overtocht) in China te onderhouden.

** De Bijbelverkoop in Frankrijk door het Britsch- en Buitenlandsch Bijbelgenootschap bedroeg in het vorige jaar 4000 exemplaren meer dan in 1905; er zijn 56,775 Bijbels en gedeelten er van verkocht.

N. v. B.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van K. O. te Amsterdam f 20.46; van A. H. N. te Zutphen voor H. J. ten H. in Bochoolt f 4.40.
N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending:

Ontvangen van de Gemeente te Groningen f 26.82; van S. W. V. te Drachten f 2.50.

N. v. BEEK.

Voor den reizenden Prediker:

Ontvangen van de Gemeente te Groningen f 32.62½; van br. Veltman te Drachten f 2.50.

Voor den Unie-cent:

Ontvangen van de Gemeente te Groningen f 32.62½.
F. J. VAN MEERLOO, Penningm.

't Loopt op een einde,

namelijk het jaar 1907, en als God ons weer een nieuwen tijdkring wil doen intreden, dan willen wij vooruit met ons werk, ook met ons blad. De leeskring van hetzelfde moet uitgebreid worden. — 't Is reeds begonnen, reeds werden we met nieuwe abonné's verblijdt. Er moeten er echter meer komen. Licht komen er ook weer enkele »bedankjes«, en nochtans moeten we vooruit.

Wie wil ons helpen? — Proefnommers stellen we gaarne beschikbaar. Ook zenden we gaarne proefnommers aan ons opgegeven adressen. Wie geeft ze ons op?

Ieder, die zich nu op den volgende jaargang abonneert, zenden we de nog in dit jaar verschijnende nos. gratis.
DE ADMINISTRATIE.

Advertentiën.

Gratis en Franco.

Vraagt de nieuwe geïllustreerde Pracht-catalogus, bevattende:

HARMONICA's (120 soorten)
MOND-HARMONICA's (150 soorten)
OCCARINA's en FLUITEN (50 soorten)
VIOLEN, MANDOLINES, GUITAREN,
ZITHERS, ETUIS, SNAREN, etc. etc.

Joh. de Keer, Rotterdam.

f1. Pakket WONDERSCHOON. Franco.

De rijke onschatbare inhoud is weer als volgt:

1. De Zwerveling. Een boeiend verhaal door A. J. Hoogenbirk, met gekleurde platen.
2. De Martelares van Carthago. Een mooi verhaal door den bekenden schrijver Eduard, met gekleurde platen.
3. De drie Reisgezellen. Een schoon verhaal uit den ouden tijd, met gekleurde platen, door A. J. Hoogenbirk.
4. Vurige kolen in het ijskoude water. Een aangrijpend verhaal door A. C. de Zwart, met gekleurde platen.
5. De vlucht van den Hugenoot. Een verhaal door T. M. Looman, met gekleurde platen. Dat verhaal is degelijk en beslist pakkend.
6. De Koeherder van St. Nanna. Een echt jongensverhaal, met gekleurde platen, door Hoogenbirk.
7. De kleine Hendrik en zijn drager. Een Engelsch verhaal door mevrouw Sherwood, met gekleurde platen. Een verhaal dat de meisjes misschien weer mooier zullen vinden.
8. Kerstmis. Een verhaal van Bungener, waarin op hartroerende wijze geschreven wordt over de vlucht der Hugenoten, met gekleurde platen.
9. De druppel Olie. Een fijn verhaal uit het volksleven, met gekleurde platen.
10. Poccohontas. Een Indiaansche verhaal met gekleurde plaat, door J. de Liefde. Een oude bekende. Zooals men weet was de eerste druk spoedig uitverkocht.... ieder, die het reeds heeft gelezen, zegt: »Dat werkje wil ik gaarne nog eens lezen.«
11. Een mooie werkje van Ds. Wisse.
12. Over Transvaal, door Wormser. Dit werk alleen heeft f1.25 kost.
13. Windekelken. Een keurig boekken voor jongens en meisjes. Gedichten, raadsels, verhaaltjes enz. Zooals het rijke vrouwtje van Stavoren enz., 72 bladz. (Inhoud 42 onderwerpen) door P. J. KLOPPERS.
14. Gedichten. Twee bundels in een band, niet minder dan 66 gedichten, door Antje Ball, 3de druk. Aanbevolen door Ten Kate.
15. Ieder, die binnen 14 dagen besteld, ontvangt bovendien nog 25 mooie ansichten. Fijne stadsgezichten uit Nederland. — Een pakket dus dat klinkt als een klok. Handelswaarde f5.—, nu franco thuis slechts f1.— bij vooruitbetaling per postwissel of (zoo men dat liever wil) 21 postzegels à 5 ct. per brief, waarbij staat »Pakket Wonderschoon.

Wacht met 't bestellen niet te lang, want onze pakketten zijn meestal spoedig uitverkocht.

Firma C. DE BOER Sz.,

Bazar van goedkope Boeken, SNEEK.

Waarom nog geen Orgel in huis?

JOH. DE HEER, Rotterdam,
Noordmolenstraat No. 71.

- WEET GE NIET**, dat muziek niet alleen opwekt en verblijdt, doch ook opvoedt?
- WEET GE NIET**, dat het huiselijk leven zeer bevordert wordt door muziek?
- WEET GE NIET**, dat vele kinderen op verkeerde plaatsen zoeken wat zij eigenlijk thuis moesten vinden, n.l. muziek?
- WEET GE NIET**, dat de uitgaaf voor een Orgel menige andere uitgaaf bespaart?
- WEET GE NIET**, dat muziek de eenige kunst is, die ook in den hemel een plaats vindt?
- WEET GE NIET**, dat het oude bezwaar: »hoe zal ik het leeren« geheel vervallen is door de nieuwe uitvindingen, als Cijferakkoorden, Organola, enz.?
- WEET GE NIET**, dat ge een Orgel op gemakkelijke betaling kunt krijgen, indien ge vertrouwd baar zijt en uw huisgezin er niet onder lijdt?

Kom, vraag eens een Prijscurant aan, of kom eens zien, dat verbindt U tot niets.

Joh. de Heer, Noordmolenstraat 71, Rotterdam.

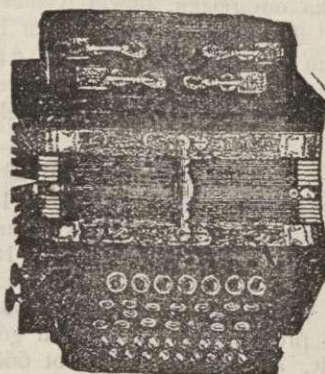
NIEUW!

Slechts f5.50 tegen rembour.
Kunstenaars-Harmonika.

19 toetsen, 4 stemlagen, elke rij 2-korig. Wezenlijk nieuw aan dit instrument is de wonderbare afwisseling in de muziek, welke door het verzetten der registers ontstaat. Men kan naar verkiezing afwisselen met een **clarineten-** of een **fluiten-**toon spelen. De balg is met twee dubbelbalgen; daardoor zeer uitrekbaar. Klaviatuur voorzien met vele klankringen. De harmonika is duurzaam en solied bewerkt en vindt daardoor een gretigen afrek.

Geïllustreerde Prijscuranten van alle soorten muziekinstrumenten worden op aanvraag gratis en franco toegezonden.

Groothandel in Muziekinstrumenten,
ARNHEM (B.)

HEINRICH SUHR,

OVERJARIG KOREN.

De Bijna Christen ontdekt, door Matt. Meade, 4e druk, 230 blz., prijs 50 cts., nu 40 cts.

Het leven en sterven van Mr. Kwaad, door Joh. Bunjan, 4e druk, 196 blz., prijs 60 cts., nu 50 cts.

De Heilige Oorlog, door Joh. Bunjan, 380 blz., prijs 75 cts., nu 60 cts.

1ste Zestal Leerredenen van Du Cloux, prijs 60 cts., nu 50 cts.

2de Zestal, prijs 60 cts., nu 50 cts.

3de " " 60 " " 50 "

4de " " 60 " " 50 "

Zending franco. Vrije keuze.

Wie echter alles besteld behoeft geen f 3.60 te betalen, doch slechts f 2.50, franco zending bij vooruitbetaling.

Het is een gelegenheidskoopje. De lezers van »de Christen« gelieven direct te bestellen, want niet gaarne zenden wij postwissels franco terug met de boodschap: »'t bestelde uitverkocht.»

Firma C. DE BOER Szn., Sneek.

Bazar van goedkope boeken.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

's HEEREN WEG.

Uit de hoogte — — in de diepte,
Uit de ruimte — — in het nauw,
Uit de woeling — in de stilte,
Uit de vreugde — in den rouw,
Leidt de Heiland Zijne kind'ren
Tot men Zijne wond'ren ziet,
Hoe ter rechter tijd het rechte
Tot hun eeuwig heil geschiedt.
Leidt hen door de heete ovens,
Loutert hun geloof als 't goud,
Tot zij 't antwoord fluist'rend geven:
»Heer, Uw wil is mijn behoud!»

Wees welkom, o winter, vervul uwen plicht,
Geen nevel of storm doet ons beven!
Wij gaan naar het Land van 't Eeuwige Licht,
Geroepen tot 't Eeuwige Leven!
De neveln der aarde verbergen de kust,
Maar 't brandende hart is haar nad'ring bewust!

Geestelijke zegeningen in den hemel.

(Uit een toespraak door Gen. VON VIEBACH op
de XXII Blankenburger Conferentie.)

Ook in het Nieuwe Testament hebben wij ons boek Jozua, door hetwelk God voor onze blikken een beloofd land der heerlijkheid ontdekt en van hetwelk het heet: »Iedere plaats, waarop ulieder voetzool treden zal, heb Ik u gegeven.« Welk boek is dat? Het is de brief aan de Epheziërs, in welke God ons de oogen en de deur opent, om in te zien en het geheel in al zijn deelen gade te slaan. We krijgen er een blik in de hemelsche gewesten en leeren de vijanden opmerken,

die daar nog op den weg er heen zich vertoonen, en die gereed zijn om ons den ingang tot het beloofde land te versperren. Ons oog moet verhelderd zijn om in te zien en op te merken alles wat God ons gegeven heeft, wij behooren het Woord Gods ijverig te betrachten, het vasthouden en uitleven. Hebben wij dat gedaan? Hebben wij hetgeen God ons wil geven aangevaard? Men mag wel zeggen, dat door de meeste geloovigen, en ik sluit mij vol schaamte daarbij aan — zeer dikwijls de aardsche dingen gewichtiger en meer te betrachten waard geacht werden, dan de hemelsche. Lieve broeders en zusters, in Gods Woord zijn ons hoogten en diepten aangetoond en krachten der genade ter beschikking gesteld, om ons in iedere levensaangelegenheid overwinnaars te doen zijn. Er staat b.v. in Eph. 1:3: »Geprezen zij de God en Vader van onzen Heer Jezus Christus, die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegeningen in den hemel (hemelsche gewesten) in Christus.«

In den hemel of in de hemelsche oorden ligt alzoo iedere geestelijke zegening gereed, naardat wij noodig hebben. Maar voor vele geloovigen is de tijdelijke welvaart, het welslagen der zaken, huwelijksgeeluk blijkbaar meer waard dan iedere geestelijke zegening. Het is mitsdien noodzakelijk, dat wij verlichte oogen des verstands bekomen, om te zien, wat geestelijke zegening is.

Dit zijn de kostbare geestelijke zegeningen: op te wassen in Christus, Hem gelijk te worden, Zijn Woord werkelijk op aarde uit te leven. Wij hebben er toe te komen, dat wij met ongedekten aangezichte de heerlijkheid des Heeren aanschouwende, naar hetzelfde beeld veranderd worden, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als door den Heer, den Geest. (2 Kor. 3:18). Zoo zal

er ook kracht aanwezig zijn om in het familieleven en in het dagelijksch bedrijf een gezegend en zegenend mensch te worden en te blijven. Of spreekt de Heer niet van degenen, die Hem werkelijk gehoorzaam zijn, dat Hij hun vrede geven zal, diep als een stroom (Jes. 48 : 18)? Is deze geestelijke zegening gering, zekerheid te hebben, een mede-erfgenaam der heerlijkheid van Gods Zoon te zijn boven in het Vaderhuis? Is het iets gering, wanneer de gouden stralen dezer hoop op de bezwaren van dit aardse leven vallen, en dat wij heenblikken mogen met een verhelderd oog op het doel onzer hemelsche roeping? (Eph 1 : 8). Is deze zegening gering, de liefde Gods te mogen inzien, welke over ons levenspad verspreidt ligt. Dan eerst, als wij zulks ervaren, zijn wij in staat troost- en hooploze menschen te troosten in de duistere, diepe dalen des aardse levens, dan eerst kunnen wij hen uit de Schrift licht aangaande Gods wegen mededeelen. Dit is nemen van geestelijke zegeningen, die voor ons in de hemelsche gewesten gereed liggen, terwijl wij in het stof vertoeven.

Waarom beleven wij zoo zelden de werkelijke toepassing van de verzekering des Woords: »Wie in Mij gelooft, gelijk de Schrift zegt, stroomen des levenden waters zullen uit zijn binnenste vloeien?» Het is omdat wij niet aanvaard hebben iedere geestelijke zegening. In den hemel, daar zijn stroomen van kracht, vreugde, vrede, licht, hoop en verzekering der genade. O, dat wij in deze dagen leeren mogen, door 't geloof van de hemelsche dingen te nemen! Wanneer wij zoo als gelukkige kinderen Gods met opgeheven hoofd, op de hemelsche dingen onze aandacht vestigen en zoo door het leven gaan, dan zal de wereld iets zien van de heerlijkheid des Volks van God!

(Vertaald).

N. v. B.

Esther.

36 jaar duurde de voor de Israëlieten zoo zachte en milde regeering van Darius over het Medisch-Perzische rijk. Na zijn dood werd de troon beklommen door zijn zoon Ahasveros, onder wiens regeering het Israëlitische volk op wonderbare wijze door God tegen een dreigende vernietiging bewaard werd.

In het 3e jaar van zijn regeering besloot Ahasveros al de Vorsten, die hij over de verschillende deelen van zijn rijk aangesteld had, uit te noodigen tot een maaltijd. Op dezen maaltijd laat hij hun, tot streeling van zijn hoogmoedig hart, al de schatten zien, die hem uit

alle oorden des rijks toevloeden. Aan het slot van dit lang bezoek richt hij nog zijnen gasten een maaltijd aan, zeven dagen lang. De buitengewone rijkdom en weelde, die op dit feest ten toon gespreid werden, gaven het een echt Oostersch karakter. Op den laatsten dag geeft Ahasveros, onder den invloed van den wijn, een bevel, betreffende Koningin Vasti, dat hij in nuchteren toestand wel achterwege gelaten zou hebben. De Koningin weigerde gehoorzaamheid, waarschijnlijk wel uit fierheid, maar beging hiermede een misdaad jegens den Koning, en deed hem voor al zijn Vorsten beschaamd staan.

Na overleg met de zeven eerste Vorsten, tevens rechtsgeleerden, die vreesden dat het voorbeeld der ongehoorzaamheid van Vasti navolging zou vinden, en zoodoende veel huiselijke oneenigheid zou veroorzaken, wordt besloten een wet uit te vaardigen om Koningin Vasti van haar waardigheid te onttrekken.

3 jaar later, toen bij Ahasveros alle sporen van verbittering en gramschap verdwenen waren, besloot hij, op aanraden van zijn hovelingen, een nieuwe Koningin te verkiezen. Uit al de jongedochters, die door de opzieners waardig gekeurd waren om na een jaar van bijzondere lichaamsverzorging aan den Koning voorgesteld te worden, viel de keus op Esther. Deze Esther was een Jodin, die echter op aanraden van haar neef en opvoeder, die aan het hof een geringe post bekleedde, haar afkomst verborgen hield. De bekendheid daarmee zou, naar Mordechais meening, aan haar verkiezing niet bevorderlijk zijn geweest. De tijding van Esthers kroning werd door boodschappers, met geschenken beladen, het geheele rijk door bekend gemaakt, terwijl de Koning, ter eere der nieuwe Koningin, een maaltijd aanrichtte, waartoe alle Vorsten en grooten des rijks uitgenoodigd werden. Ester weerstaat het gevaar van door hare verheffing in hoogmoed te vallen, ze blijft, ook nadat ze de vrouw van den machtigsten Koning der aarde is geworden, aan den armen, onaanzienlijke verzorger harer jeugd, gehoorzaam.

Maar ook Mordechai zou niet in zijn nederige positie blijven. Hij ontdekte een samenzwering tegen het leven des Konings, waarvan twee kamerlingen, die voor 's Konings leven moesten waken, de aanleggers waren. Hij maakte het Esther bekend, die het in zijn naam den Koning vertelde. Een onderzoek wees de juistheid van de beschuldiging aan, en de beide hovelingen werden opgehangen. Deze ontdekking zou Mordechai, schoon eerst 6 jaren later, de eerste in het koninkrijk doen worden. Voorloopig kwam er echter in zijn positie geen verbetering. ja, het had maar weinig gescheeld of hij was als slachtoffer van den trots van 's Konings gunsteling, Haman, gevallen. Mordechai weigerde n.l. aan het gebod des Konings, om voor Haman te knielen, te gehoorzamen, naar hij voorgaf, omdat hij een Jood was.

Dit vervulde Haman met nijd, de hand aan één Jood te slaan was hem echter te min; het gansche volk moest daarvoor boeten. Hij klaagde de Joden bij Ahasveros aan als een volk, dat zijn eigen wetten meer gehoorzaamde dan die des Konings, en dus niet waard

was te blijven leven. 10.000 Talenten zilvers biedt hij den Koning aan, als deze hem verlof geeft om dat volk, dat hij als Koning toch verplicht was te beschermen, aan zijn gunsteling over te geven, opdat deze in het bloed van al die menschen zijn wraak zou koelen.

Door het lot werd de 13e dag van de twaalfde maand aangewezen om het plan ten uitvoer te brengen. Naar alle richtingen des rijks werden boden gezonden om het volk op te roepen, om op den bepaalden dag al de Joden te dooden en hunne bezittingen te nemen. De afkondiging van dit bevel bracht veel beroering in de stad Susan, het volk voelde zich niet veilig onder de regeering van een Koning, die er niet tegen opzag aan de luimen van zijn gunsteling een heel volk op te offeren.

Mordechai trachtte ondertusschen zijn volk te redden, en begreep dat daartoe de verheffing van zijn pleegdochter tot Koningin, moest dienen. Esther kon daartoe echter slechts het middel zijn, want als zij hem tegenwerpt, dat zij daarmee haar leven in de waagschaal stelt, merkt hij op, dat God zijn volk toch zal bewaren, maar dat zij, als zij niet de voorspraak van haar volk wil zijn, met haar 's vaders huis zal sterven. Na zich in een driedaagsch vasten voorbereid te hebben, begeeft Esther zich, haar leven niet beter achtende dan dat van haar volk, tot den Koning. Zij wordt toegelaten, en haar uitnoodiging aan den Koning om met zijn gunsteling bij haar ter maaltijd te komen, wordt aangenomen. Haman voelde zich door deze bijzondere attentie van de Koningin zeer geveleid. Welgemoed begeeft hij zich naar zijn huis, maar één blik op Mordechai in de poort, die voor hem niet boog, was genoeg om hem al zijn opgewektheid te doen verliezen. Op aanraden van zijn vrouw en zijn vrienden laat hij voor Mordechai een galg oprichten. Maar niet Mordechai, maar hijzelf zou aan die galg komen, en zijn plaats aan 't hof door Mordechai worden ingenomen. In den slapelozen nacht, die Ahasveros na den dag van de maaltijd doorbracht liet hij zich de rijkskronieken voorlezen. Dit leide er toe dat hij er aan herinnerd werd, het behoud van zijn leven aan Mordechai te danken te hebben, maar deze daarvoor nog op geenerlei wijze beloond was. De manier, waarop de Koning aan Mordechai zijn welbehagen bewijzen zou, laat hij door Haman bepalen, die, meenende dat des Konings welbehagen alleen hem kon gelden, daarvoor een dag tot koninklijke eerbetooning vraagt. Zulks wordt hem toegestaan. Terecht merken na dezen dag van Mordechai's verhooring, Hamans vrouw en vrienden op, dat hij zijn val nabij was. Den volgende dag openbaart Esther aan Ahasveros haar geheim. De Koning geeft voor, wellicht uit schaamte tegenover zijn gemalin, niets van het bevel af te weten, en gebiedt Haman op te hangen aan de galg, die hij voor Mordechai had laten oprichten. De goederen van den man, die zoo lang in 's Konings blakende gunst had gestaan, werden verbeurd verklaard, en aan Mordechai geschonken. De wet tot verdelging der Joden kon echter niet ingetrokken worden, maar Ahasveros geeft Mordechai vrijheid om

in des Konings naam te doen wat hij kan, teneinde zijn volk te redden. Onder de Joden, die een paar maanden in de grootste angst hadden geleefd kwam nu verademing, zij kregen vrijheid om zich tegen hun aanvallers te verdedigen, en hun goederen te rooven. Door het volk werd nu hun gunst gezocht, en de landvoogden begunstigten hen uit vrees voor Mordechai. Op den aangegeven dag, en in de stad Susan ook nog de daarop volgende, werd door de Joden een vreeselijke wraak op hun vijanden genomen, maar het bleef bij een eigenlijke strafoefening, de eigendommen lieten zij onaangeroerd.

Ter gedachtenis aan deze dagen, waarop het Jodendom, inplaats van geheel uitgeroeid te worden, zich bloedig op zijn vijanden wreekte, werd het Purimfeest ingesteld. Aan het hof behield het in Mordechai een ijverige voorspraak en beschermer.

a. 't Is het verstandigst alle bedwelmeling te mijden, daar men zich in zoo'n toestand niet altijd even precies rekenschap geeft van 't geen men doet of beveelt, wat toch altijd noodig is, daar men zich voor alles zal moeten verantwoorden.

b. Een aantrekkelijke figuur is Esther; zij blijft haar opvoeder gehoorzaam, schaamt zich haar afkomst niet, en heeft eindelijk haar leven veil om haar volk te redden. Onverschillig waar God ons roept, het is niet om onzentwil, maar om Zijn wil uit te voeren.

c. Mordechai redt des Konings leven, niet om eenige gunst, maar omdat het zijn plicht is; maar eveneens weigert hij de gunst van Haman te verwerven, door voor dezen ervijand van zijn volk te buigen. In al onze verrichtingen moet het ons niet om menschengunst te doen zijn, maar hebben we de goedkeuring van God te zoeken door oprechtheid.

d. Hoe rijk Haman ook was en hoe hoog vereerd, een arme Jood kan hem het leven nog verbitteren. De vreugde, die geen mensch ons ontnemen kan, is alleen de vreugde van het koninkrijk der Hemelen.

e. Israël bleef, ook in de verstrooiing, des Heeren volk. Ofschoon naar een onveranderlijke wet tot zijn ondergang besloten was, weet Hij het te redden. God geeft Zijn kinderen wel over tot tuchtiging, maar laat ze niet vernietigen.

f. Elk jaar moest Israël gedachtenis vieren van zijn wonderbare redding. Heel de Schrift door wordt Israël vermaand de weldaden, die God het bewezen had, te gedenken. Vergeten is altijd een leelijke zaak. Maar het vergeten van de weldaden Gods is een bewijs van grove ondankbaarheid.

S.

J. L.

Vraagbeantwoording.

In No. 1051 van »De Christen« komen een paar vragen voor van een belangstellenden lezer, naar aanleiding van het laatste gedeelte mijner beschouwing, getiteld: »Afrika en het Evangelie« in No. 1050.

Ons vertrek uit Afrika, de daarop gevolgde tournee in het noorden van ons land, de drukke bezigheden, verbonden aan onze vestiging hier, en de weinige tijd, dien ik nu voor eigen gebruik heb, ziedaar vier oorzaken, waardoor ik ongeveer 4 maanden met het lezen van »De Christen« ten achteren was geraakt. Wel was ik aanstonds bij onze aankomst in Holland op die vragen opmerkzaam gemaakt, maar miste de gelegenheid, er nauwkeurig kennis van te nemen, veel meer om ze te beantwoorden; dit als excuus voor mijne schijnbare nalatigheid.

Om den geachten vrager en al de lezers weer op de hoogte te brengen van de zaak in kwestie, is het noodig mijne beschouwing, waaruit die vragen geboren werden, en die vragen zelve nog eens te herhalen.

Ik schreef: »Tot die opstanding toch behooren niet alleen zij, die bij de toekomst des Heeren opgewekt en zij, die veranderd zullen worden. De eerste opstanding omvat een tijdvak, dat bij dat heerlijk tijdvak (lees: bij die heerlijke gebeurtenis) een aanvang neemt en voortduurt tot aan het einde van het duizendjarig rijk, zoodat zij, die gedurende dat gansche tijdsverloop zich bekeerd hebben, zeker door het vuur der vervolging en van groote verdrukking heen, als ter elfder uur behouden zullen worden, maar niet tot die hoogte van heerlijkheid zullen geraken als de eerstelingen, die uitsluitend de Bruid des Lams zullen uitmaken.«

Dit gedeelte gaf aanleiding tot de volgende opmerking en de daaraan toegevoegde 3 vragen, die ik in 't kort hoop te beantwoorden. »Dit is mij niet alles duidelijk. Als ik het wel begriip, betoogt de schrijver, dat er gedurende het duizendjarig rijk een doorgaande opstanding plaats hebben zal, maar dat die opgewekten toch niet tot de Bruid des Lams zullen behooren, vervolgens, dat er in dat tijdverloop nog velen zich zullen bekeeren, dat wij niet onmogelijk achten, maar die door het vuur der vervolging en van groote verdrukking heen, als ter elfder ure behouden zullen worden. Drie denkbeelden dus, die ook tot drie vragen aanleiding geven:

1. Is het met de profetie te bewijzen, dat er gedurende het duizendjarig rijk een doorgaande opstanding plaats hebben zal?

2. Als de bekeerden gedurende dat tijdvak niet tot de Bruid des Lams behooren, waar behooren zij dan bij?

3. Kan er gedurende het duizendjarig Vrederijk nog van »vuur der vervolging en groote verdrukking« sprake zijn?

Zie hier mijn antwoord.

1. Uit de Schrift weten wij, dat wat zij noemt de toekomst des Heeren, niet alleen is wat de geloofsartikelen er van zeggen: Van waar (van den hemel n.l.) Hij komen zal om te oordeelen de levenden en de dooden, alsof hier op aarde alles in den tegenwoordigen toestand zal blijven bestaan, tot op den dag, op welken de boeken geopend zullen worden (Openb. 20:12), en we dit als een op zich zelf staand feit te beschouwen hebben, maar dat die toekomst een aanvang neemt met de opwekking der in Christus ontslapenen en de ver-

andering der levend overgebleven geloovigen (1 Cor. 15:51 en 52, 1 Thess. 4:16 en 17). Zijn deze uit en van de aarde weggenomen, dan neemt het oordeel over de wereld een aanvang, zooals we dat omschreven vinden in de Openbaringen, die de Heer aan Johannes op Patmos gegeven heeft (Hoofdst. 4—20:4), welk tijdperk eindigt met het binden van den Satan, het begin van het duizendjarig rijk.

Uit Openb. 20:4 zien we, dat gedurende dien tijd van oordeelen nog velen tot bekeering zullen komen, wat nog verder bewezen wordt uit Openb. 6:9 en 13:15—17.

Ik beschouw deze als de dwaze maagden uit de gelijkenis, die bij de komst des brudegoms niet gereed waren, maar juist door zijn komst en hun achterblijven tot de ontdekking zullen komen, dat, hoewel zij geloovigen waren (anders had de Heer hen geen maagden genoemd), hunne verhouding tot Hem niet de rechte was, zich nu opnieuw zullen bekeeren, en door de verdrukkingen dier tijden gelouterd en geheilgd zullen worden en liever den marteldood willen sterven dan het beest en diens beeld aanbidden.

Waar nu van hen gesproken wordt als degenen, die tijdens de oordeelen, die over de aarde zullen komen, of onder de vervolgingen van den anti-christ den dood zullen vinden, maar met Christus als koningen leven en heerschen, is het duidelijk, dat zij na het binden en opsluiten van den satan opgewekt moeten worden.

Slaan we verder Jes. 65 op, dan zien we dat de profeet daarin den tijd van het duizendjarig rijk beschrijft en in vers 20 zegt: een jongeling zal sterven, 100 jaar oud zijnde, maar een zondaar, 100 jaar oud zijnde, zal vervloekt worden.

Zonder hier over de beteekenis van deze belangrijke woorden te spreken, daar dit niet tot de beantwoording der vragen behoort, haal ik ze alleen aan om aan te toonen, dat gedurende dat tijdvak de dood ook nog zijn macht doet gelden en waar nu niemand in den dood zal blijven, moet er ook voor hen een tijd van opstanding zijn. Of deze (wat de jongelingen betreft) nu bepaald gedurende het duizendjarig tijdvak of daarna met de laatste opstanding uit hunne graven zullen verrijzen, is zeker niet duidelijk omschreven en heb ik ook niet beweerd; ik heb alleen gezegd dat de opstanding een tijdvak omvat, dat aanvangt bij de eerste komst des Heeren en voortduurt tot aan het einde van het duizendjarig rijk, en wij hebben toch duidelijk gezien, dat gedurende dien tijd minstens twee opwekkingen van geloovigen plaats hebben, die dus tot de eerste opstanding behooren, daar we van de tweede opstanding eerst na dien tijd lezen, wanneer de zee en de dood en het doodenrijk (de hel) hunne dooden zullen wedergeven.

(Wordt vervolgd.)

EEN EN ANDER.

•• Een afscheids-samenkomst. Den 9den Oct. j.l. werd in eene openbare samenkomst in »Irene« te Utrecht, in verband met de »Salatiga-Zending,« afscheid genomen van twee zusters Diaconessen, de zrs. Van Alphen en Klarenbeek, die zich gegeven hadden om liefdewerk te gaan verrichten op Java.

Prof. van Veen, Hoogleraar te Utrecht, sprak bij die gelegenheid een vooral uit historisch oogpunt merkwaaardige rede uit. »Het orgaan der Salatiga-Zending« deelt er het volgende van mede:

Prof. van Veen herinnerde ons, dat reeds door de Apostelen diaconessen werden gebruikt om velerlei dingen in dienst van het Evangelie te doen.

Met name wordt ons de diacones Febe genoemd.

Nagaande wat het werk was der toenmalige diaconessen, vernamen wij, dat zij hulp verleenden bij den doop, die aan volwassen vrouwen werd toegediend; dat zij 't catechetisch onderwijs aan vrouwen gaven; als deurwachters en plaatsbewaarders dienst deden bij de godsdienstoefeningen en voorts alle boodschappen van de zusters der gemeente overbrachten aan den bisschop en omgekeerd; ook als bezoeksters van vrouwelijke gemeente-leden, die krank waren, hadden zij deze te verplegen en voorts toe te zien waar ellende heerschte, die door vrouwelijke hulp kon worden gelenigd. Dit alles behoorde tot den werkkring der diaconessen van de 1e eeuw na Christus.

Geen wonder, dat zij in hooge eere stonden en slechts bijzonder goede vrouwen daarvoor in aanmerking kwamen.

In I Tim. 5 wordt ons verder meegedeeld, dat diaconessen moesten zijn ééns mans weduwen, met veelzijdige levenservaring.

Dat deze opvatting nog langen tijd gehuldigd werd, blijkt wel dat Tertullianus in 't begin der 3de eeuw, sprekende van een diacones, die 20 jaar oud was, dit een miraculum of eigenlijk een monstrum noemt.

Regel was, dat zij tusschen de 40 à 60 jaar oud zijnde, weduwen waren, die kinderen hadden opgevoed.

De gemeente zelf koos diaconessen uit haar, die goede getuigenis hadden van den bisschop en van de geheele gemeente.

De diaconessen vormden een eigen kring, of stand, en zij werden ingezegend door den bisschop met handoplegging en gebed tot God, waarvan de grondtoon was verheerlijking van God en van Zijnen Zoon Jezus Christus en voorts een smeeking, om neer te zien op de diacones, haar te reinigen, haar te zegenen.

Als uiterlijk kenteeken droegen de diaconessen zwarte kleeding en zij moesten verblijf houden in haar eigen woning te midden van oude en jonge familieleden.

Alleen de jonge diaconessen, werden onder behoorlijk toezicht geplaatst in een klooster.

't Ambt van diacones hield zich in 't Oost-Rom. Rijk staande tot in de 12de eeuw, terwijl reeds in de 5e eeuw na Christus dit ambt in 't West-Romeinsche Rijk werd opgeheven.

Dit is verklaarbaar, als men bedenkt, dat met Constantijn de Groote het Christendom staatsgodsdienst geworden zijnde, dit daardoor niet meer te lijden had van de vervolging; dat de kinderdoop algemeen geworden was in plaats van den doop aan volwassenen bediend, en dat de Christelijke Kerk zelf de zorg op zich nam, voor zieke gemeenteleden.

Daarbij kwam nog het voorschrift, dat de vrouw in de gemeente het zwijgen werd opgelegd, waardoor de vrouwelijke ambten kwamen te vervallen.

Eerst met de stichting van een diaconessen-inrichting te Kaiserswerth in 1836 door Theod. Fliedner werd het ambt van diacones weer in eere hersteld.

Zeer bescheiden begonnen, telde deze inrichting in 1877 51 stichtingen met 3316 diaconessen en bedraagt dit aantal thans zeker meer dan het dubbele.

Na dit historisch overzicht, spreekt Prof. van Veen zijne vreugde uit over 't besluit der hier aanwezige zusters, om zich beschikbaar te stellen voor Indië in dienst van de ziekenverpleging en van 't Evangelie.

De taak, die haar wacht, is een geheel andere, dan die van de diaconessen uit de eerste eeuwen van 't Christendom. Met de leniging der nooden van 't lichaam gaat ook gepaard leniging van sociale en geestelijke nooden; de behartiging van de aardsche dingen moet zich paren aan die der hemelsche; 't verzachten van smart en ellende met de uitbreiding van Gods Koninkrijk.

Spreker wenschte haar toe, dat zij haar sterkte van den Heer mochten ontvangen en dat zij 't beeld voor oogen mochten houden van de kaars, die, terwijl zij haar licht in den omtrek verspreidt, zelf verteerd wordt, of beter nog, 't beeld van den Heiland zelf, die Zijn eigen leven voor de wereld gevende, aan die wereld daarvoor tegelijk het leven geeft.

Met de slotwoorden van Ps. 121: »de Heer zal uwen uitgang en uwen ingang bewaren tot in eeuwigheid«, eindigde Prof. v. Veen zijn opgewekte rede.

Nadat staande gezongen was het 4e vers van Ps. 121 kreeg Dr. Blom van Geel het woord, die zeide:

»Wederom staan wij voor een afscheid en hoewel afscheid nemen iets smartelijks heeft, mogen wij toch niet vergeten, dat de bekende uitdrukking: »Scheiden thut Weh« ontstaan is in een tijd, toen men algemeen nog reisde met diligence en trekschuit en men voor een reis van Utrecht naar Den Haag een geheelen dag en naar Parijs ettelijke dagen noodig had.

Thans lachen wij om afstanden en vliegen wij met duizelingwekkende vaart *over* de aarde en *onder* de aarde en straks wellicht ook *boven* de aarde, in vlieg-machines.

Maar niet alléén omdat de afstanden vervallen zijn en een reis naar Indië zoo langzamerhand een tochtje wordt, dat men in een behoorlijke zomervacantie heen en terug kan maken; maar ook nog om een andere reden, doet mij *dit* afscheid *niet* smartelijk aan.

Ik zou haast zeggen: integendeel; ik verheug er mij over.

Want altijd, wanneer er boden uitgaan met een goede boodschap, moeten wij ons verheugen en ze niet tegen-

houden. Welnu, deze zusters gaan immers uit om een goede boodschap te brengen.

Hier was haar leerschool; *ginds* wacht haar taak. Ik wensch een der eersten te zijn, die mij verheug over haar heengaan en ik zeg daarbij: »hoe eer hoe beter; liever vandaag dan morgen!»

Ook als medicus ken ik zoo ten volle het voorrecht van een goede verpleegster te hebben bij zijn zieken en begrijp zoo geheel en al den roep van onze broeders op Java: »Kom over en help ons.»

De taak der ziekenverpleging is een zoo bij uitstek vrouwelijke taak.

Reeds vele eeuwen geleden, in de eerste eeuw na Christus en kort daarna werd dit reeds begrepen, en waren er, behalve de monniken, die zich aan verpleging van zieken wijdten, ook reeds diaconessen, van wie ons de namen van Febe uit Kenchrea en Olympia uit Alexandria zijn bewaard gebleven en ook in later tijd legden de Begharden of Begijnen zich toe op ziekenverpleging, in ons land wel bekend.

En wie kent niet den naam van Elisabeth, de landgravin van Thüringen, die in 't begin der 13e eeuw op den door Luther zoo beroemd geworden Wartburg, een geheel hospitaal liet inrichten, waar zijzelf de lijdens aan pest verzorgde en verpleegde.

Als ik u nu nog den naam noem, die ons allen voor den geest komt, dien van Miss Florence Nightingale, die in de vorige eeuw zooveel deed voor de verpleging van den gewonden soldaat, dan is wel voldoende bewezen, dat de ziekenverpleging door vrouwen beoefend, steeds de besten van haar geslacht aantrok.

Zoo was het voorheen, en zoo is het, Gode zij dank, voor een groot deel nu nog.

't Is dus een goed gezelschap, waarbij ge u aansluit, geliefde zusters, en een taak, waaraan ge u met hart en ziel kunt wijden. En hoe heerlijk een roeping is u weggelegd, als ge ook met de lichamelijke verzorging de geestelijke verzorging doet samengaan.

Het verband daarvan begreep men ook reeds langen tijd; denkt maar aan de geestelijke orden der Johanniters, Tempelridders, die van Vincentius de Paula en der Lazaristen, om nog te zwijgen van de vele R.K. orden van heden; al te maal zieken verplegende orden.

Maar wat een voorrecht voor u, Protestantsche zusters, om met de volle Blijde Boodschap des Heils te mogen komen en niet met een verminkt Evangelie; met de overtuiging in het harte »de liefde van Christus dringt ons.»

Laat ons u, zusters, mogen toewenschen en toebidden dat gij, na behouden overkomst, daar ginds op Java moogt vinden een werkkring naar de keuze van uw hart en naar de krachten van uw lichaam, waarop Gods Zegen zal kunnen rusten.

Moge aan velen door u, behalve de medicijn van het lichaam, ook voor de ziel geneesmiddelen worden toegevoerd, opdat althans deze gezond worde, en het blijken moge, dat, al ware het ook wenschelijk, dat een gezonde ziel altijd huist in een gezond lichaam, de Heere toch

ook machtig is om een gezonde ziel te doen wonen in een krank lichaam.

Uit de Gemeenten.

HARLINGEN, November 1907. Wel is waar hebben wij niet veel nieuws (althans niet wat men onder Gemeentenieuws direct verstaat) te vermelden, toch meenen wij, dat de gebeurtenissen van de laatste dagen voor de lezers van »De Christen» niet onvermeld mogen blijven.

De kleine kring te Harlingen heeft moeilijke dagen doorleefd, hoewel deze moeilijkheden tot roem van Gods genade, niet hebben geleid tot onderlinge verdeeldheid, maar integendeel, de broederlijke liefde, en de eenheid der Gemeente, door den band des Geestes, is bevorderd geworden door het heengaan van onzen br. H. als Voorganger der Gemeente. Was de gedachte in onze kerkelijke stad al dikwijls uitgesproken: »Nu zal de kleine Gemeente van Baptisten wel spoedig de verdwijning nabij zijn». Zulks was ook ongetwijfeld het geval geweest, als onze Gemeenten niet iets beters ten grondslag hadden, dan alleen een kerkelijke belijdenis of leerbegrippen van een persoon of personen. Gelukkig, dat de Gemeente van Christus den Gekruisde zelf ten grondslag heeft.

Waar het huis op den steenrots is gebouwd, daar kunnen en mogen wij gerust voortbouwen naar het hemelsche bestek, al is het ook, dat anderen tot dien arbeid moeten ingaan, wat ons eenerzijds smart, maar anderzijds verblijdt, omdat er gebouwd wordt, dank zij de bereidwillige medewerking van onze geachte brs. De Wilde van Sneek en Planting van Groningen, die ons bij afwisseling een paar keer dienden in de prediking des Woords.

Wij hadden het voorrecht bovengenoemde brs. voor ons te zien optreden met de blijde boodschap des heils, voor een zeer aandachtig publiek en ons lokaal was bij die gelegenheden geheel gevuld. Het zaad des Evangelies wordt gezaaid, en wacht op den vroege en spade regen van onzen hemelschen Landman, die ons ter Zijner tijd vruchten zal doen aanschouwen, zoo we niet verslappen. Dit geeft ons moed om voorwaarts te gaan in Zijne kracht.

Br. K. Kuipers zal zijn werk als reizend prediker in Harlingen aanvangen; wij hopen, na zijn bezoek, iets meer van ons te laten hooren.

EEN GEMEENTELID.

Moederliefde overwint den dood.

Eene ware gechiedenis uit een Australische nederzetting.

Toen Mej. Morgan zich op zekeren morgen vroeg in den tuin achter het huis begaf, om hout te halen, voelde zij plotseling een scherpen, brandenden steek in haren arm; zij zag naar den grond en ontdekte onder het hout een slang, die den nacht in het hout doorgebracht en, toornig over de storing, gestoken had. De vrouw wierp haren armvol hout neder en ijde in het huis. Op de tafel lag een groot scherp mes; zij greep het, gaf een snede over de beet en zoog de wonde uit. Zij had echter weinig hoop, want de beet was van een zeer giftige slang en zij had eene groote hoeveelheid van het gif naar binnen gekregen.

Reeds gevoelde zij de eerste verschijnselen van den naderenden dood in de doodelijke matheid, die door hare leden trok. Zij dacht aan hare kinderen, die in de aangrenzende kamer sliepen en nieuwe schrik overviel haar, want levendig stond het haar voor de oogen, hoe hare lievelingen nu ellendig moesten omkomen. En hoe treurig zou dan de terugkeer van den lieven vader zijn! Hoe verschrikkelijk, wanneer hij vrouw en kinderen, die

hij gezond en wel verlaten had, als lijken terug zou vinden.

Hare moederliefde dreef er haar toe, om eenigen tijd te bidden, slechts een weinig tijd, opdat zij voor hare kinderen zorgen kon. Haar man was reeds zes weken afwezig om schapen te scheren; hij zou over veertien dagen terugkeeren en zij moest genoeg voedsel klaar maken, dat hare kinderen zoolang daarvan leven konden. Het zou niets baten, te beproeven de kinderen naar de dichtsbijzijnde, vijftig engelsche mijlen vandaar wonende buurman te brengen; zij zou onderweg sterven en de kleinen zouden hulpeloos in den wagen achterblijven. Misschien was het oude paard zoo verstandig, ze naar hun bestemmingsoord te brengen, doch het was waarschijnlijker, dat het naar huis zou terugkeeren. Zij had genoeg meel in huis; zij zou bakken en koken en tegen den dood strijden, tot zij genoeg voedsel klaar gemaakt had, dat de kinderen tot vaders terugkeer daarvan leven konden.

In koortsachtige haast ijldde zij naar den houthoop terug, waar zij de slang onder één der takken vond liggen, die zij in haren schrik neergeworpen had. Zij doodde haar snel; dan keerde zij naar de keuken terug, stak het vuur aan, kneedde het deeg, dat zij reeds den vorigen avond klaar gemaakt had en zette het brood in den oven. Vervolgens maakte zij nieuw deeg klaar en zette het op eene warme plaats om het te doen rijzen. Elke twee minuten overviel haar eene verschrikkelijke slaperigheid, doch zij streed er beslist tegen. Zij moest eerst haren arbeid voleinden en de dood moest gedwongen worden, te wachten tot zij klaar was.

Intusschen werden de kinderen wakker en riepen om moeder. Als in een droom bevredigde zij hunne behoeften. Telkens tuimelde zij en viel bijna op den grond, doch met groote wilskracht richtte zij zich telkens weer op, weerde de verderfelijke slaapzucht af en begon opnieuw te arbeiden.

Het water, dat in huis gebruikt werd, moest van een nabij gelegen bron gehaald worden; ook daarvan moest zij een voorraad bijbrengen en in het bereik der kinderen zetten. De paarden moesten van hunne eigene weide in die der schapen gebracht worden, waar zij aan den grooten waterbak hun dorst lesschen konden. De kleine Mora, de oudste der vier kinderen, werd onderricht, hoe zij voor hare jongere zusjes moest zorgen, wanneer moeder moest »gaan slapen.« Zoo verstreek de dag in rusteloze werkzaamheid en de avond vond de moeder nog in leven.

Slechts eenmaal was zij in den slaperigen toestand vervallen, die den dood door slangengif voorafgaat; zij werd echter door de kleine Mora, welke zij gevraagd had, moeder geen oogenblik te laten slapen en het geschrei der jongere kinderen, uit hare verdooving opgewekt. Zij was weer opgestaan en had gelijk een woedende heen en weer geloopt, tot de looden zwaarte weer iets van haar week.

Zelfs toen de kinderen 's avonds vredig ingesluimerd waren, waagde zij het niet, zich neer te leggen, uit vrees, dat zij dan niet meer zou opstaan. Met diepe bevrediging zag zij op den broodvoorraad, die zij gebakken had; nu behoeften hare kinderen tenminste niet te verhongeren.

Zachtjes aan begon de hoop in haar te herleven. Wanneer zij den geheelen dag door in het leven gebleven was, zou het dan niet mogelijk zijn, dat zij weer genezen kon?

Door deze hoop aangespoord, ging zij naar buiten en bracht den nacht door met wandelen. Den anderen morgen was zij zwak en zeer vermoeid, doch levend en vol hoop. Toen de kleinen ontwaakten, riepen zij: »O moeder, ga niet slapen, slaap niet!«

Tranen van vreugde en hoop vulden de oogen der moeder, toen zij hare kinderen kustte en zeide: »Ik zal immers in het geheel niet gaan slapen.« En zoo was het; vrouw Morgan stierf niet. Hare moederliefde had den dood overwonnen.

BERICHT.

De Gemeente Hoorn en Berkhout wenscht hare nieuwe vergaderplaats den Heer te heiligen, onder biddend opzien tot Hem van Wien hare hulpe komen moet, op Zondag 17 Nov. e.k. Onze samenkomsten zullen D. V. geleid worden door onzen reizenden Prediker, br. Kuipers, bij welke gelegenheid 3 geredde zielen door den Doop der Gemeente wenschen toegedaan te worden. Broeders en zusters van elders, die in hare vreugde wenschen te deelen, zullen met blijdschap en gastvrij ontvangen worden.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending:

Ontvangen van de Gemeente te Sneek f 25; van de Gemeente te Stadskanaal f 40.

N. v. BEEK.

Voor den reizend Prediker:

Ontvangen van de Gemeente te Sneek f 12.50.

F. J. VAN MEERLOO, penningm.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van W. de V. te Workum f 2.22½; van J. R. te Oudeschutting f 11.29.

N. v. BEEK.

Thessalonisensen V: 25.

Evang. Samenkomsten te Stads en Musselkanaal op 25—29 Nov.

Advertentiën.

„Ons Dépôt“

is onder beheer van ondergeteekende geplaatst, aan wien bestellingen kunnen worden gedaan van de Boekjes, Traktaten, enz. enz.

B. ROELES.

ZUTPHEN, Rijkshage 47.

Den 22sten November a.s.
hopen onze geliefde Ouders

GERRIT KNIPPENBERG

en

WILHELMINA SCHOOL-
DERMAN

hunne

vijftwintigjarige Echt-
vereeniging

te herdenken.

Ps. 34 : 4.

Filipp. 4 : 4.

Hunne dankbare kinderen.

KLEIN-BAANK, Gem. Brummen.

KERSTBUNDEL.

De pas verschenen en gunstig gerecen-
seerde Kerstbundel, tweestemmig gezet
(103 Nrs.) met vertaling van A. J. HOO-
GENBIRK, wordt dringend aanbevolen aan
H.H. Onderwijzers van Dag- en Zondags-
scholen. Prijs f 0.30. Bij getallen belang-
rijk minder.

Joh. de Heer, Rotterdam.

VERANDERD ADRES:

Mr. D. VAN REE,

Grand Rapids, Mich.,

Alphen Ave 101, U. S. of Am.

Hoe vindt ge dit Orgel

De prijs van dit tweespels echt Ame-
rikaansch Hamilton Orgel met 11
Registers is slechts f 150.— (met lustres
f 5.— hooger) terwijl ge hetzelfde, iets een-
voudiger kunt krijgen voor

f 135.—

en hetzelfde model, kleiner, zonder Re-
gisters, voor

f 70.—

Bij elk Orgel gratis handleiding voor
zelfonderricht, hetzij met noten of cijfer-
aaccorden. **Draagbare Orgels** vanaf

f 30.—

Vrije bezichtiging en gratis prijscourant
bij **JOH. DE HEER, Rotterdam**,
Noordmolenstraat 71, of aan een der
filialen: Groningen, W. WOLTERS; N.
Buinen, ALKEMA.

Abonneert U op dit blad.

Plaats uwe Advertenties in dit blad.

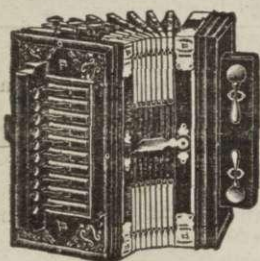
Volksharmonica's vanaf f 2.25.

Extra fijne HOLLANDIA's met prima ajaxstemmen, diepe
balgvouwen, prachtige afwerking, gemakkelijken aanslag
vanaf f 6.—.

Ruim 120 verschillende soorten voorhanden.

Vraag geïllustreerde Prachtcatalogus gratis en franco bij

JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

V A R I A.

DE BEIDE SPIEGELS.

De ouden zeiden, dat de duivel om zoo te zeggen, twee
spiegels heeft, welke hij den menschen voorhoudt. De
eerste is de verkleinspiegel, waarin hij de zonde heel klein
en nietig maakt; hij houdt dien dan den mensch voor als
hij hem tot de zonde wil verleiden. De andere is de
vergrootspiegel, waarin hij de zonde groot en zwaar maakt;
dezen houdt hij den mensch voor als hij hem tot de zonde

heeft verleid en de mensch aan zijn stem heeft gehoor
gegeven en is gevallen. Met dezen list bedriegt de duivel
zeer veel menschen, zoodat zij, of de zonde tegen beter
weten in met des te grooter lust doen, of daarna in ver-
twijfeling en wanhoop vervallen. Daartegen behooren wij
ons allen te wapenen, door van te voren te bedenken hoe
zwaar en gevaarlijk de zonde toch is. Als wij evenwel
in de zonde zijn gevallen, zoo moeten wij aan Gods genade
niet twijfelen, maar bedenken, dat Christus' verdienste en
Gods barmhartigheid veel grooter zijn dan onze zonde, ja,
dan die van de geheele wereld.

90 ct.

Franco.

Klooster-Pakket.

1e. Maria Monk. De zwarte Non.
Een boeiend verhaal van haar lijden en
ontmaskering; van de zedeloosheid, uit-
spatting en misdaden van het kloosterleven,
wier ooggetuige en slachtoffer zij gedu-
rende haar verblijf als non in het klooster
te Montreal in de jaren 1829—1836 ge-
weest is. Met authentieke stukken en het
portret der schrijfster.—

2e. Een tweede Maria Monk. Over
de verborgenheden van het zwarte Non-
nenklooster te Montreal. Aangrijpende,
schandelijke en gruwelijke tafereelen uit
het dagboek eener uit dat klooster gevluchte
Non, die zich gedurende 5 jaren voor dat
Maria Monk zich daar ophield, in genoemd
klooster bevond. Met portret op den om-
slag. Vele malen was herdruk van deze
boeken noodzakelijk. Wel een bewijs,
dat ze veel worden gevraagd. En nog
is de vraag naar deze werken zeer sterk.
Wij twijfelen dan ook geen oogenblik, nu
deze werken tegen vermindering van prijs
worden aangeboden, dat vele lezers van »De
Christen« dit pakket zullen bestellen.—

Wij geven er nog extra en
gratis bij Het boek Voor Pasge-
huwden en Jonge Ouders. Dit
boek geeft in 13 hoofdstukken zeer veel
goeds. Aanbevolen door vele Christelijke
bladen.

Natuurlijk is dit pakket geen pakket
voor kinderen, doch voor jonge en oudge-
huwden en voor hen, die zich in 't huwelijk
wenschen te begeven, zijn deze werkjes
beslist nuttig.—

Wij geven ten slotte de eerste 100 be-
stellers ook nog een tiental interessante
mooie ansichten, die 50 ct. hebben gekost.

Onze oplage is niet over groot. Derhalve
die dit »Kloosterpakket« wil hebben is
verplicht spoedig te bestellen.

**Zending franco na ontvangst van
postwissel ad 90 cts. of (zoo men
dat liever wil) 19 postzegels à 5 ct.
per brief, waarbij staat: „Klooster-
Pakket.“**

Firma C. DE BOER Sz.,

Pakket-Handel, SNEEK.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Dit is mijn Troost....

Uw Vader weet wat gij van
noode hebt. Matth. 6 : 8.

Dit is mijn troost, als soms de zilte tranen
Stil blink'rend in mijn oogen staan
Na star gepeins: Waarom ik moet vergaan,
Waarom 'k, zoo jong, mijn levenskracht zie tanen.

O, dikwijls vraag 'k mij af: Wat heb 'k misdaan?
Was 'k ook te trotsch, o Heer, voor zacht vermanen?
Wou soms Uw kind een eigen weg zich banen,
En leidt Gij 't nu op vlakker, reiner paën?

Toch zie ik door dien tranennevel dagen
Een toekomst heerlijk-schoon, waar lijdenssmart
Niet wordt gekend, dies wil 'k niet langer vragen.

Mijn Vader, die uit nijd Uw kind niet tart
Maar wél zijn zonde in liefde blijft verdragen,
Totdat — het rust aan 't zalig Vaderhart!

Uit O. T.

D. SPLINTER.

Zijt goedsmoeds, vreest niet!

Matth. 14 : 27, laatste gedeelte.

Nog in verwondering en verbazing, begaven de
discipelen zich in hun schip om naar den anderen kant
te varen.

Waarom waren zij zoo verwonderd, wat was er dan
gebeurd?

Vandaag had hun Meester, Jezus Christus, gesproken
voor eene groote schare, van heinde en verre waren de
mensen gekomen om Hem te hooren, den geheelen
dag waren zij daar geweest, tegen den avond voor dat

de schare uiteenging, zag de Heer, dat velen van hen
den ganschen dag niets gebruikt hadden, en Hij zeide
tot Zijnen discipelen: »geeft gij hun te eten«. Ontsteld
keken zij elkander aan, aarzelend antwoorden zij Hem:
»Heer wij hebben niets meer dan 5 brooden en 2
visschen.«

Doch de Heere beval de schare neder te zitten, vol
verwondering en nieuwsgierigheid zullen de menschen
en de discipelen op Hem gezien hebben, ja misschien
wel gedacht, aan wie zal Hij een stuk brood geven?
Maar ziet nadat de Heer Jezus het brood genomen had,
zag Hij opwaarts naar den Hemel, zegende en brak het,
terwijl de discipelen het aan de schare ronddeelden.
Nadat al die menschen verzadigd waren, werden de
overgeblevene brokken bijeen vergaderd, en ziet twaalf
volle korven bleven er over, terwijl er, zonder de vrou-
wen en kinderen, vijf duizend menschen waren geweest.
Is het nog een wonder dat en de discipelen en de
schare verwonderd en verbaasd waren? O, nu waren
de discipelen overtuigd, dat zoo lang zij bij Hem waren, zij
geen gebrek te vreezen hadden; Hij, die toch met 5
brooden een heele schare van menschen kon voeden.

Is dat ook niet eene vertroosting voor ons, die
zoo dikwijls bezorgd zijn, die zoo dikwijls elkander
angstig afvragen, hoe zal het morgen zijn, zullen wij
wel eten en drinken hebben?

»En gijlieden, vraagt niet, wat gij eten of wat gij
drinken zult; en weest niet wankeimoedig; want al deze
dingen zoeken de volkeren der wereld; maar uw Vader
weet, dat gij deze dingen behoeft.« Lukas 12 : 29 en 30.

Vreest niet, het is dezelfde Jezus, die voor ons zorgt;
hoewel niet meer persoonlijk op aarde zijnde, weet Hij
al onze nooden en behoeften; als het ware dagelijks
roept Hij ons toe: vreest niet, weest goedsmoeds, uw
Vader weet wat gij van noode hebt. Bidt en u zal

gegeven worden.

Nog met die gedachten vervuld, sprekende over die wonderlijke gebeurtenis, waren de discipelen in hun schip gegaan en van wal gestoken. O, als Hij bij hen was geweest, dan zouden ze Hem er over hebben kunnen vragen, doch de Heer had hun bevolen terstond naar de overzijde te varen, Hij zou hen volgen. Vol moed begaven ze zich op weg, de zee strekte zich voor hen uit, als met purper overtoegen door de stralen der ondergaande zon, de golfjes kabbelende langs de boorden van het schip, de lucht vervullende met hun gefluister. O, wat is die zee prachtig, grootsch, doch ook hoe wreed kan zij zijn!

Heeft zij niet tijden, dat zij brult en giert, de schepen op en neer gooit als lichte veertjes? Hoevele malen heeft zij hare grimmige kaken niet geopend, waarin de schepelingen met eenen laatsten wanhoopskreet neergeworpen worden om nooit terug te keeren? Hoevele schepen zijn er niet door haar naar dien geheimzinnigen, dikwijls onpeilbaren bodem gesleurd, zonder één taal of teeken achter te laten? Hoevele landen en steden staan er niet als stomme getuigen op den bodem der zee, verklarende de verschrikkelijke en ontzettende kracht van die zelfde kabbelende en wiegelende golfjes?

Vreest niet roept de stem van onzen Heiland: Ik ben met u, uw lichaam kan de zee verslinden, doch uwe ziel niet; want weet dit, eens zal de dag komen, dat ook die verschrikkelijke zee haar prooi moet afgeven: Openb. 20: 13. Ach, dat de zee verraderlijk is zouden de discipelen dien nacht ondervinden.

In den nacht komt er iets onrustigs in de golven, het is alsof er eenen onzichtbare hand er beroering in brengt. Het wordt erger en erger, weldra fluit de wind door het touwwerk, weldra vertoonen zich ontzettende hoge golven, die het ranke vaartuig als een notendopje op en neer gooit.

Het eene oogenblik bevindt zich het schip op den rug van eene hooge golf, terwijl het weldra weder in de diepte gesmakt wordt. De discipelen hebben hunne handen vol, om het schip in de richting te houden.

Vergeten is het wonder van den doorleefden dag, ja misschien hebben zij hun Meester vergeten, angstige gedachten bestormen hen, zich zelf vragen zij misschien af, zullen wij ons huis ooit weerzien, of — zal deze zee ons graf zijn? Ziet, daar vertoont zich iets vreemds op de golven, iets wits, het lijkt, wel of het over de golven zweeft. Duidelijker wordt het, tevens komt het recht op hun schip aan. De discipelen staren met kloppende harten en angstige blikken naar dat vreemde verschijnsel. Steeds dichter en dichter komt het, meer en meer kunnen ze de vormen onderscheiden, totdat ze ten laatste zien, dat het een menschelijke gedaante heeft, helder wit afstekende tegen de donkere en dreigende golven.

Van angst schreeuwen ze uit: een spooksel, een spooksel! ach, bij die verschrikkelijke storm nog zoo iets, alles is in verwarring aan boord.

Doch hoort, wat is dat? Boven het geluid der ele-

menten klinkt hun in de ooren: »Zijt goedmoeds, vreest niet, Ik ben het.«

Voorbij is hun angst, op het hooren van de stem, van Dien, Die zij zoo liefhebben, stormen en gevaren vergetende, snellen zij naar de zijde van het schip, waar hun Meester, hun Leidsman aankomt. Vreest niet had Hij hun toegeroepen. O neen, nu vreezen zij ook niets meer, en ziet, toen Hij in het schip klom, bedaarde de wind onmiddellijk, en weldra was die woedende zee weder die kalme, rustige, kabbelende zee.

Vol van dankbaarheid richtten zij hun oogen op Hem, zij wisten en gevoelden, dat als Hij bij hen was, waren zij veilig, als zij Hem volgden, zal niets over hen komen, want Hij is hun schild. Hij beschermt en bewaart hen.

Dit geval is ruim 19 eeuwen geleden, en toch geliefde brs. en zrs. is Hij nog altijd dezelfde Jezus, die tijdens Zijne omwandeling op aarde de Leidsman der discipelen was, is en wil ook onze Leidsman zijn.

Wij bevinden ons ook op de oceaan des tijds, nu is het doodstil, dan verheffen zich de golven der ongeregelde heden en verdrukkingen hemelhoog.

Doch altijd heeft diezelfde vriendelijke stem geklonken: Vreest niet; en zij, die naar die stem gehoord hebben, o, zij hebben ondervonden, dat als zij zich aan Hem vertrouwd, behoeften zij niet te vreezen, Hij is hun Hulp, hun Redder geweest.

Geliefde jonge brs. en zrs., hebt gij ook Hem als uwen Verlosser en Zaligmaker? Hebt gij die vriendelijke woorden »vreest niet« ook gehoord. De oceaan des tijds is rustig, lang is zij rustig geweest, doch er schijnt beroering in het water te komen. En vele valsche profeten zullen opstaan, en zullen er velen verleiden. Matth. 24: 11 en 2 Petr. 2: 1, doch: »Die overwint, Ik zal hem geven te eten van den boom des levens, die in het midden van het Paradijs Gods is«. Openb. 2: 7. Zijt gij bereid voor eenen naderenden storm? Zult gij volharden en overwinnen? Het ongeloof wint steeds meer veld, van verschillende kanten hoort men roepen: er bestaat geen God.

(Slot volgt).

De terugkeer der Joden. — De tweede tempel.
Ezra.

Om Israël, als de drager der belofte, groepeeren zich de lotgevallen der andere volken. De leidingen, die God met de volken hield waren ondergeschikt aan, en dienden tot bereiking van het doel, dat Hij met Israël had. Als Israël van Hem afhoereert, dan moet de op-

komende Babylonische wereldmacht dienen, om het de daarop voorspelde straf te doen ondergaan. Is de tijd der bestraffing voorbij, dan roept Hij het door middel van een Cyrus in zijn land terug. Gelijk de verbanning uit het land het bewijs is van Zijn toorn over het volk (Deut. 28:36; 29:28), zoo is de terugroeping het bewijs, dat hij het weer in genade heeft aangenomen. (Deut. 30:1-6).

Cyrus, de opvolger van Darius den Meder, (557), een vorst, die veel eerbied betoonde voor den God van Israël, gaf, hiertoe waarschijnlijk aangespoord (Ezra 1:2) door 't geen de profetie van hem getuigde (Jes. 44:28), Israël de vrijheid, ja, drong er zelfs op aan, om naar zijn land terug te keeren, en den tempel zijns Gods te herbouwen. Slechts 42360 gaven aan den oproep gehoor, en trokken onder Sesbazar (Zerubbabel), een afstammeling uit Davids huis, die door Cyrus als Landvoogd (Hattirsatha) der nieuwe kolonie was aangesteld, naar Jeruzalem op. De karavaan die verder nog bestond uit 7337 knechten en maagden, de Neshininim (is: geschonkenen, dienstknechten des Heilighdoms), voerden op lastdieren al het heilig tempelvaartwerk, door Nebukadnezar geroofd, maar door Cyrus weer terug gegeven met de schatten door andere volken vrijwillig opgebracht voor den bouw des Tempels, mede.

Na een voorspoedige reis werd met een blijden jubel (Ps. 126) de vaderlandsche bodem betreden; en voor 't eerst na 70 jaren werd, onder leiding van Josua, een afstammeling uit Aärons huis, het dagelijks offer gebracht en het feest der Loofhutten weer gevierd. Maar de eeredienst kon nog niet naar zijn volle eisch uitgeoefend worden, zoolang de Tempel, de woonstede Gods onder Zijn volk, nog niet opgericht was. Toen de eerste zaken geregeld waren en het volk zich in Jeruzalem of hare omgeving neergezet had, werd door Zerubbabel en Josua, daarin bijgestaan door 't geheele volk, met den wederopbouw een aanvang gemaakt. Geheel Israël droeg naar zijn vermogen in de kosten bij, en dat er zich nog al vermogenden onder het volk bevonden hebben, kan, behalve uit het groot getal dienstbaren dat meegevoerd werd, nog blijken uit de som, die door hen opgebracht werd: aan goud 61.000 drachmen (f 90.000) en aan zilver 5000 ponden (f 225.000).

De omstandigheden deden echter niet verwachten, dat de tweede Tempel zoo heerlijk zou worden als die van Salomo, en de herinnering aan dien schoonen Tempel deden de ouden weenende getuigen zijn bij de eerste steen legging; maar hun geweend werd luide overstemd door het gejuich der jongeren. Spoedig echter kwamen er moeilijkheden, die den voortgang bemoeilijkten.

De Samaritanen, een volk, samengesteld uit een vermenging van de overgeblevenen van het rijk der tien stammen, met de verschillende volken, eerst door Sargon, en later door Esar-Haddon (de Asnappar van Ezra 4:10) naar Samaria gevoerd waren, boden hunne hulp aan.

Zij beweerden denzelfden God te dienen, als waarvoor Israël een Tempel wilde bouwen (vergel. 1 Kon. 17:25-34), en wenschten zich als een met het volk Israël

aangemerkt te zien. Maar Josua en de oversten des volks sloegen de hulp van onheilige handen voor den bouw van 's Heeren huis af, wel begrijpende, dat zoodoende het volk niet heilig, en den dienst van Jehova niet zonder veeuude bijmengselen zou blijven. De Samaritanen, verstoord over deze weigering, die hen zoo duidelijk deed gevoelen, dat zij buiten de werkelijke gemeenschap met Jehova stonden, maakten nu door allerlei belemmeringen en bedreigingen de voortgang van het werk onmogelijk, en bewerkten door omkoopng van Perzische ambtenaren, dat de Joden den steun die zij van Cyrus' hof ontvingen ook moesten missen (Hoofdst. 4:1-5). Al deze tegenwerking doofde bij de Joden den ijver voor 's Heeren huis (Hagg. 1:2). Eerst 15 jaar later, in het tweede jaar van Darius Hystaspis, de derde koning na Cyrus, werd, op aansporen van den profeet Haggai, later hierin bijgestaan door Zacharia, die het misgewart als een bewijs van Gods ongenoegen over de staking van den tempelbouw aanwees (Hagg. 1:4-14), de bouw hervat. Zerubbabel en Josua, als de hoofdliden bij het bouwen, werden door profetie met toezegging van goddelijke bijstand bemoedigd (Hagg. 2:5). Onbemoeid zou de arbeid niet voortgezet kunnen worden. Tegenover Thathnai, de Landvoogd van de landstreek ten Z.W. van den Eufraat, hadden de Joden zich omtrent den bouw te verantwoorden. Maar terwijl de Landvoogd van Darius, die hij inmiddels met een en ander in kennis gesteld had, nadere instructies afwachtte, liet hij hen, door God daartoe bewogen, den arbeid voortzetten. Het edict van Cyrus, waarop de Joden zich beroepen hadden, werd gevonden in de burcht te Achmetha, de hoofdstad van Medië, en Darius beval nu de Joden ongemoeid voort te laten bouwen, ja, steunde zelfs den arbeid met belangrijke bijdragen. Naar zijn bevel moest ieder, die den voortgang van het werk zou trachten te belemmeren, worden opgehangen, en zijn huis tot een puinhoop gemaakt. In het zesde jaar van Darius (516) werd de Tempel gebouwd, op bevel van God en onder bescherming van Cyrus en Darius, voltooid en door het volk met blijdschap in gebruik genomen.

Het Heilighdom was nu gereed, maar kon, daar Jeruzalem nog een open stad was niet verdedigd worden. Alle pogingen om de muren op te bouwen bleven voorloopig vruchteloos; eerst 70 jaar later (445) zou dit gedeelte der profetie in vervulling gaan. Onder de regeering van Ahasveros, Esthers gemaal, de opvolger van Darius Hystaspis (485-465) en in de eerste jaren van de regeering van Artasasta (465-424) werd hun dien arbeid door de Samaritanen met geweld belet (Ezra 4:6-23).

Zou, waar zoo des volks staatkundig leven zwak bleef, nochtans zijn zelfstandig volksbestaan gewaarborgd blijven, dan was het noodig dat het innerlijk zedelijk sterk gemaakt werd. Hiertoef riep God, toen het volk toonde de les der historie niet geleerd te hebben, en door zijn verzwagering met de omwonende heidenen zijn karakter van een heilig, afgezonderd volk dreigde te zullen in-

boeten, Ezra, die goed onderlegd was in de kennis der Mozaïsche wetten, naar Jeruzalem. In het 7e jaar van de regeering van Arthasasta, ondernam deze, voorzien van een aanbevelingsbrief van den Koning en met geschenken van hem en vele zijner onderzaten voorzien, aan het hoofd van 1596 Israëlieten, zonder koninklijk geleide, maar na zich eerst door vasten en bidden voorbereid te hebben, de reis naar Jeruzalem. Daar werden na eenige dagen van rust, de schatten voor den Tempel afgedragen, en voor 't geheele volk den Heere brand-offeren geofferd. Spoedig na zijn aankomst begint Ezra het kwaad der vermenging met vreemde vrouwen, daar zelfs ook de priesters zich veel aan schuldig maakten, te bestraffen. Hij weet het geheele volk tot schuld-bekentenis, en wegzending der vreemde vrouwen met hun kinderen te bewegen.

Uit deze geschiedenis leeren wij:

a. God houdt wat Hij belooft, en volvoert wat Hij bedreigt. Leeren we dus Hem te vreezen en ons leven naar Zijn wil in te richten.

b. »Veracht de profetiën niet.« Gelijk de profetie van de ballingschap, zullen alle profetiën vervuld worden; want de God der voorspelling is ook de God der vervulling. Door nauwkeurig acht te geven op de profetiën werd Daniël een ernstig voorbidder voor zijn volk. Naar dat voorbeeld kunnen wij er toe gebracht worden een nauwgezet leven te leiden.

c. Daniël (Dan. 9), Ezra (Ezra 9 : 3—15) en Nehemia (Neh. 1 : 5—11) kunnen ons leeren hoe wij ons tegenover de zonden van ons volk, van de Gemeente, van het huisgezin, of eenig ander lichaam, waarin God ons ingezet heeft, hebben te gedragen. Waar deelneming is in de schuld, daar wordt ook een gemeenschappelijke roeping en plicht gevoeld.

d. De offervaardigheid der teruggekeerde ballingen ten behoeve van 's Heeren huis, kan ons ten voorbeeld strekken hoe wij den opbouw van 's Heeren Gemeente hebben te steunen naar ons vermogen, of naar dat wij welvaren verkregen hebben. Wachten we ons evenwel van wat Israël deed, die, na eenigen tegenstand, 's Heeren huis achter stelde, ten behoeve van eigen huis, waardoor men den zegen moet missen.

e. De tegenspoeden tijdens den bouw ontmoedigen den Israëlieten. De beproevingen in den arbeid des Heeren, die naar 't getuigenis der H. Schrift niet uitblijven, dienen echter niet tot ontmoediging, maar tot heiliging van den arbeid.

f. De hulp der heidenen werd, en terecht, door de Israëlieten afgewezen. Later haalden zij echter Gods toorn over zich door de vermenging met de omwonende Heidenen. Zoo kan op het gebied van wereldsche middelen in 's Heeren dienst Zijn zegen niet rusten, en wekt het inlaten van wereldsche beginselen Zijn misnoegen op.

S.

J. L.

Een en ander uit de Conferentie te Haarlem, gehouden 25 en 26 Sept. 1907.

Het onderwerp van br. van Meerloo luidde:

»Wedergeboorte en geloof in verband met
den toestand der Gemeente en onzen
arbeid in haar.«

De wedergeboorte is de groote voorwaarde om tot het koninkrijk Gods te behooren; dit is vooral gewichtig met het oog op het wezen der wedergeboorte. De wedergeboorte bestaat in feiten: De zondaar is met God in verbinding gekomen en heeft als gevolg daarvan de innerlijke overwinning over de zonde; het vrij worden van de macht der duisternis, eigen ik en eigen leven; verbreking van de heerschappij der zonde.

Dat de Heer er zulk een nadruk op legt, bewijst het belangrijke van de zaak.

De wedergeborene heeft een heilig leven! En de Schrift leert ons, dat een wedergeborene in volkomen overeenstemming moet zijn met het wezen van het Koninkrijk Gods.

De Apostel drukt dit duidelijk uit in de woorden: »Zoo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel: het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden.« (2 Kor. 5 : 17). Dus is hij de goddelijke natuur deelachtig. Over het algemeen worden, volgens de brieven van dienzelfden Apostel, de leden der Gemeenten beschouwd als wedergeborenen.

De Apostel Petrus zegt: »Gij, die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad.« (I Petr. 1 : 23).

En Johannes spreekt: »Een iegelijk, die uit God geboren is, die doet de zonde niet« (I Joh. 3 : 9) en »Wij weten, dat een iegelijk, die uit God geboren is, niet zondigt, maar die uit God geboren is, bewaart zichzelf, en de booze vat hem niet« (I Joh. 5 : 18).

Er wordt dus door allen gewezen op het heilige karakter en de goddelijke macht, die zoo over de wedergeborenen heerscht, dat zij de zonde niet meer kunnen doen, in tegenstelling met hun vroeger leven.

Gaan wij met deze waarheid tot de Gemeenten en beschouwen wij haar toestand in het licht van den eisch des Heeren. Zijn onze Gemeenten er eene openbaring van, of beantwoorden de leden onzer Gemeenten aan dezen eisch? Ik kan niet ontkennen, zoover ik bekend ben met de toestanden, dat ik meer dan eens gewenscht heb, dat het gehalte onzer Gemeenten geestelijker zijn mocht.

Indien ik de Gemeenten bezie, dan vind ik één deel, dat in de Gemeente leeft, de samenkomsten bijwoont en in meerdere of mindere mate getrouw is, waarvan gevoeld wordt, dat dat dan ook hunne geheele geestelijke openbaring is. Doch er is ook een deel minder getrouwen met dezelfde verschijnselen van ongeestelijkheid. Er zijn er echter ook, die aan de samenkomsten deelnemen, wien het niet aan geest ontbreekt, maar die door

verschrikkelijke natuurlijke driften beheerscht worden. En dan vindt men nog degenen, die in alles medegaan, doch meer als een gevolg van de omgeving, dan wel uit kracht van beginsel des harten. Het is er mij om te doen om maar iets te noemen, enkele ervaringen, waarbij wij overtuigd zullen zijn, dat bij veel vormelijke getrouwheid het gehalte beter kon zijn.

Zien wij op het beginsel der Gemeente, dan moest over haar die klacht niet bestaan. De Gemeenten moesten juist het bewijs leveren, dat, die tot haar behooren, wedergeboren zijn. Wij plaatsen ons tegenover anderen als geloovigen, die willen handelen naar den wil van God. Daarom bedienen wij ook den Doop op grond van den drang des harten naar den wil des Heeren.

Bij ons treedt in het bijzonder de geestelijke zijde van den Doop op den voorgrond; wij doopen, omdat wij geloovigen zijn. Wij hebben beleden gestorven te zijn en beloofd, dat ons leven in overeenstemming met onze belijdenis in den Doop zou zijn, en als allen wedergeboren zijn, dan kan dat.

Nu echter getuigt de toestand tegen het standpunt. Wat is hier de oorzaak? Zijn wij verantwoordelijk? Kunnen wij 't voorkomen? Wij moeten toezien, tucht uitoefenen, maar wij kunnen dit alleen op uiterlijke toestanden.

Hoe zijn wij in zoo'n toestand gekomen? Het antwoord hierop is niet gemakkelijk te geven.

Vragen wij: Hoe wordt iemand wedergeboren? dan antwoorden wij: door het geloof. Voor onze overweging verdient het echter de opmerkzaamheid, dat volgens de gelijkenis van den zaaier, er waren, die het woord hoorden en hetzelfde met vreugde ontvingen. Zulken ontmoeten wij ook nu nog. Zij zijn bereid en nemen het woord met blijdschap aan. Wij verblijden ons er over en nemen hen aan als vrucht op den arbeid. Doch, zij hebben geen wortel, zegt de Heer van hen; zij zijn mijns inziens niet wedergeboren en kunnen als zoodanig geen openbaring hebben.

Kunnen wij ons denken dat iemand het Evangelie gelooft en toch niet wedergeboren is? Is er overtuiging van zonde, dan gaat men daarmede tot God denkende aan toorn, straf en hel. Gaat het echter niet dieper als vrees voor de hel, dan gaat het niet diep genoeg, om wedergeboorte te wekken. Het Evangelie wordt dan geloofd om het geweten tot zwijgen te brengen. Dit is echter niets verder als gelooven in het Evangelie. De zondaar heeft echter God verlaten, niet het Evangelie. Het Evangelie is het middel tot onze redding en niet onze redding.

Wat voor karakter draagt het geloof uit vrees voor de hel? Het staat niet tegenover de zonde, als die te haten, maar het haat de hel. Als voor zulken geen dood en hel was zou hun de zonde niet onaangenaam zijn. Ik geloof het moet ons niet alleen eene begeerte zijn verlost te worden van dood en hel, maar in de eerste plaats te staan in dienst van God.

Ligt het daarom niet op onzen weg om voorzichtig

te wezen met de opname in de Gemeente? Wel is de opname eene zaak der Gemeente, maar in hoeverre dragen wij de verantwoordelijkheid er voor?

Bespreking van het onderwerp.

Br. Pl. Wij stemmen gaarne in met het gesprokene. De vraag is echter, of iemand niet wedergeboren kan zijn wanneer hij ook faalt in de ontwikkeling van het geestelijk leven.

Wij moeten wel bedenken, dat de booze machten op ons inwerken, waardoor de ontwikkeling vaak tegen gehouden wordt. De vleeschelijke macht staat tegen de geestelijke.

Voorzichtigheid is met het oog op de zielen en de Gemeente noodig.

Wij hebben de gewoonte om niemand aan te bevelen, van wien wij, als bestuur, niet de overtuiging hebben dat het goed is.

Br. v. M. Tusschen zonde doen en zonde hebben is werkelijk onderscheid.

Br. v. B. Wij moeten ons bepalen bij het kenmerkende. De toepassing van de teksten is niet juist. Wij zijn en blijven menschen.

Br. de W. Een vraag slechts. Maakt de Schrift ook onderscheid tusschen kind, jongeling en volwassen man? Mogen wij van een kind verwachten, wat wij van een jongeling van 20 jaren verwachten?

Het waar en niet waar Christen zijn bestaat helaas in het leven en menigeen is in het begin beter Christen dan later.

Een wedergeboren mensch is geen volmaakt mensch en wij kunnen niets volmaakts van dezulken verwachten.

Br. R. Het kardinale punt is: kunnen de Voorgangers in dezen verantwoordelijk gesteld worden?

Er is gezegd geworden, dat de bekeering uit vrees voor de straf niet goed is. Doch er zijn velen, die als Noach, gelooven in het oordeel en zich door angst in de armen van Christus werpen, die belijden in Christus te gelooven als hunnen Verlosser en Zaligmaker. Iemand, die nu komt en zulk een onderzoekt en van meening is dat de liefde tot God de drijfveer moet wezen, zal in dit geval afwijzen.

Kan men als Voorganger, naar aanleiding van de vier toestanden in de gelijkenis van den Zaaier, die voor ons komen, beoordeelen.

Zoo iemand komt zou men vreezen wat te moeten doen. Ik geloof, dat zij, die wij doopen, voor ons bewust zijn wedergeborenen moeten zijn.

Br. Kars. Als er iemand is, die belijdt, dat hij Jezus gevonden heeft en dat niet door zijn wandel tegensprekt, kunnen wij toch niet met recht weigeren te doopen.

Br. v. M. Vele menschen komen na hunne bekeering eerst tot kennis van zonden. Men neemt dan eerst de rechte positie tegenover de wedergeboorte en maken daarmede front tegenover de zonde.

Hoewel ook dit onderwerp lang niet uitgeput was, moest toch, om der wille van den tijd, een einde aan de bespreking gemaakt worden.

Nog een onderwerp hoop ik onder uwe aandacht te

brengen en daarmee het slot te brengen van het besprokene op bovengenoemde conferentie.

Uit de Gemeenten.

EXLOËRMOND. Zondag 3 Nov. was voor onze Gemeente hier een gezegende dag. Des morgens werden wij door een broeder in de prediking bepaald bij de woorden onzes Heeren in Matth. 24 : 13. Een ernstige vermaning en bemoediging voor 's Heeren discipelen.

Des avonds trad voor ons op de Leeraar der Gemeente te Stadskanaal, br. N. v. Beek, ZEW. sprak tot ons over de teksten Rom. 13 : 14 en Gal. 3 : 27. Naar aanleiding daarvan werd ons geloovigen ernstig voorgehouden wat het wezen des Christendoms en de roeping der geloovigen is, op welke niet alleen de woorden der Schrift, maar ook de Doop in zijn wezenlijke beteekenis wijzen. Wij moeten zoo in Christus zijn, als iemand in een kleed gewikkeld wordt, en daar het kleed, dat men draagt naar buiten gezien wordt, zoo moet ook in ons uitwendig leven blijken, dat wij in Christus zijn.

De schare, die ons gebouw geheel vulde, luisterde met stillen aandacht.

Nadat ook nog de aanwezige ongeloovigen waren vermaand, volgde de voltrekking van den Doop aan een broeder en zuster, die de goede belijdenis onder ons hadden beleden. De zuster, eene jeugdige vrouw, is een dochter van een broeder der Gemeente, die nu met haren echtgenoot den geloofsweg in gehoorzaamheid bewandelt. De broeder, die gedoopt werd, was tot voor eenige maanden een ijverige Evangelist in en ten bate van de Hervormde kerk. Geen vrede meer hebbende in dien weg en in die organisatie, maakte hij zich los daarvan en nam een vrij standpunt in, zonder de bepaalde bedoeling om zich bij ons te voegen. Zijn oude vrienden, die eerst met hem gingen, lieten hem los, en kozen weer hun oude standpunt, en onze broeder bleef bijna alleen staan. Hij vond een eerlijk middel van bestaan voor zich en zijn talrijk gezin, en werkt overigens waar hij kan nog mede in het Evangelie. Na veel gebed en ernstige overweging kwam hij er toe om bij herhaling den Doop aan te vragen, die nu aan hem voltrokken werd. Wij hopen in hem een trouw medelid te hebben, die nog voor velen ten zegen moge gesteld worden.

Na den Doop mochten we ons met een flinke schare van broeders en zusters om den disch des Nieuwen Verbonds vereenigen, om den dood des Heeren te verkondigen.

Moge het gesprokene en verhandelde van dezen avond nog voor velen ten zegen nawerken, ook voor die geloovigen, die met betrekking tot den Doop hinken op twee gedachten. De naderende winter is weer een tijd om te werken met het Evangelie. God geve, dat er vele zielen in het volle licht mogen komen.

E.

J. B., Seer.

HARLINGEN. De 10de November was voor de Gemeente alhier een heerlijk gezegende dag.

Br. Kuipers trad 's morgens voor ons op met de woorden: »Maar dient elkander door de liefde.« Heerlijk werden wij gezegend. Na de prediking werden 2 broeders in hun ambten als Ouderling en een als Diaken door br. Kuipers bevestigd.

Reeds lang was er een stem opgegaan om een Ouderling en Diaken te kiezen, maar het bleef er altijd weer bij. Toch gevoelde men eindelijk, dat het nu tijd werd. Waar wij geen Voorganger hebben, die ons geregeld voorgaat, was het goed een bevestigd Ouderling en een Diaken te hebben, volgens Gods Woord.

Wij zijn verblijd dat God ons deze twee broeders gegeven heeft voor de Gemeente, en dat wij hen en zij ons dienen mogen door de liefde.

's Avonds was ons lokaal weer aardig gevuld om andermaal naar het Woord onzes Gods te hooren, waarna de Gemeente zich mocht scharen rondom den Disch des Heeren. Het was ons goed dien dag te ervaren, dat de Heer ons zegenend nabij was. En 't is onze bede dat ook het zaad des Evangelies vruchten mag voortbrengen, opdat er spoedig gemaaid mag worden, en wij weer iets mogen melden.

's Dinsdagsavonds trad onze br. andermaal voor een flink ge-

vuld lokaal op. Heerlijk klonk het Evangelie door de zaal, en God werkte in ons midden en wij mogen gelooven, dat deze woorden niet ledig tot den Gever weerkeeren zullen, maar dat deze prediking ingang zal gevonden hebben in menig hart.

De Seer. H. J. DE VRIES.

EEN EN ANDER.

** Rev. F. B. Meijer te Berlijn. De ook in ons land, door zijne geschriften welbekende, onvermoeide arbeider in Gods koninkrijk, de tegenwoordige President der Unie van Baptisten-gemeenten in Groot Brittanje en Ierland, Rev. Meijer, bevond zich van 6—13 Oct. j.l. in in Berlijn, en tradt daar op in de groote zaal der Chr. Vereen. van jonge mannen, tweemaal per dag. De samenkomsten waren bijzonder gezegend. Zijne bijbel-lezingen over den brief aan de Kollossenzen des namiddags, werden bijgewoond door kinderen Gods uit allerlei kerkelijke gezindten en met bewondering aangehoord. Des avonds was de zaal telkens gevuld met mannen en vrouwen, die de zoo praktische en pakkende schrift-uitlegging en toepassing met klimmenden aandacht volgden. Zoo worden de volken der wereld bearbeid door Gode gewijde mannen.

** Het zendingswerk op de Philippijn-sche eilanden.

Toen voor enkele jaren de regeering der Vereenigde Staten van N. Amerika hare legerafdeelingen naar Cuba zond om daar de door de Spanjaarden ontredderde huishouding aan te pakken en er zooveel mogelijk orde te stichten en daarna ook de Philippijnen aangreep en vasthield, werd door velen, natuurlijk niet het minst door kerkvorsten van Rome, van politieke verovering en roof gesproken. Ook wij weten wel, dat in dergelijke ondernemingen der wereldstaten de politiek een niet altijd even eerlijke rol speelt, en zouden dus niet gaarne als verdedigers van zulke veroverings-campagnes optreden. Maar boven het wapengekletter der mogendheden hooren we de stem onzes Gods en zien hoe Hij zijn heilsraad uitwerkt.

Sedert de Spaansche regeering haar onbepaalde oppermacht op Cuba en de Philippijnen zich ontrukkt zag, is ook de priesterheerschappij der kerk van Rome aldaar grootendeels ten einde geloopen en, wijd geopende deuren voor de Christelijke Zending zijn er geopend geworden. Hiervan hebben de Amerikaansche christenen gebruik weten te maken, en vooral Baptisten en Methodisten, benevens andere gezindten hebben er hunne boden, met den Bijbel in de hand heen gezonden, die allen vredig naast en met elkander, een groot werk onder die zoo zeer verwaarloosde bevolking dier landen verrichten. Bijzonder heeft de bekeering van een hoogstaande en be-roemde priester van de Roomsche kerk, die daarna zelf op zijne wijze begon te evangeliseeren en op groote schaal den Bijbel te verspreiden, verbazend veel indruk gemaakt.

Een groot aantal zielen zijn bekeerd en toonen in hun leven, dat het waarlijk ernst is. De laatste berichten, die wij van daar lazen, luiden:

Een aantal mannen uit de stad Cebu hebben zich opge-maakt en trekken zonder geld en zonder uitzicht op belooning van plaats tot plaats, om hunne landslieden

van Jezus te vertellen. Alleen mannen kunnen dat werk doen, omdat de reizen door het bergland zeer vele bezwaren oplevert. God openbaart zich en zijne genade door deze »Bijbel-mannen« op wonderbare wijze, en zij hebben zeer treffende ontmoetingen.

De tegenwoordige leider van dezen arbeid, Dr. James Graham, heeft deze meestal nieuwelingen tot het bijwonen van een bijbelcursus naar Cebu genoodigd en als een gunstig teeken van hunne betrouwbaarheid, zijn ze allen gekomen.

N. v. B.

CORRESPONDENTIE.

Onzen abonné's in Paterson, N. J., Am., zij bij deze attent gemaakt, dat br. E. Suikerbakker, 98 Hopperstr., zich heeft willen belasten met de agentschap voor ons blad. Men kan bij hem het blad bestellen en door hem adresveranderingen opgeven etc., alsmede betaling doen van verschuldigde abonnementsgelden. Deze vindt men dan verantwoord in ons blad. Desverkiezende kan men van hem kwitantie bekomen.

DE ADMINISTRATIE.

Nieuwe abonné's.

Het druppelt al, maar wij zien uit naar een milden regen van opgaven van nieuwe abonné's voor den jaargang 1908. Men weet het immers reeds, dat wie

zich daarop nu abonneert, al de nog in dit jaar verschijnende nos. gratis gezonden worden. ADM.

LIEFDEGAVEN.

Voor den Unie-cent:

Ontvangen van de Gemeente te Stadskanaal f 20; van de Gemeente te Sneek, gecollecteerd door de zrs. W. van der Werff en Dina Rouw f 13.28.

Voor den reizenden Prediker:

Ontvangen van de Gemeente te Stadskanaal f 20.

Voor het Studiefonds:

Ontvangen van de Gemeente te 's Gravenhage f 17.80. F. J. v. MEERLOO, penningm.

Voor een nieuw lokaal te Hoorn:

In dank ontvangen van N. B. te Edam f 5; van J. v. D. te Groningen f 1; van B. R. te Zutphen f 1.50; van Mej. N. N. te Nieuwepekela f 10.

Het begint dus te druppelen, moge het weldra stroomen. D. v. VELDEN.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van P. de V. te Joure f 1.80. met f 0.48 van een advertentie en rest 22 cent voor de Zending; van B. R. te Zutphen f 6.11. N. v. BEEK.

ZEND HET GOD TERUG.

Een kleine jongen zat op zekeren dag in den stoffigen familie-bijbel te bladeren, toen hij plotseling vroeg: „Moeder, is dat Gods Boek?”

„Ja.”

„Maar deden we niet beter,” vroeg hij daarop, „het maar aan God terug te zenden, daar we het toch nooit gebruiken?”

Advertentiën.

Staat uw Orgel soms

ongebruikt, omdat ge niet kunt spelen? Waarom koopt ge dan niet een **ORGANOLA** voor f 15.-? Dan kunt ge direct met één vingervierstemmig spelen. Vraag eens prospectus aan bij

JOH. DE HEER - ROTTERDAM.

Den 26 Nov. e.k. hopen
P. H. C. DEURZEN
en
W. A. M. BALSTER
hunne
12½ jarige Echtvereniging
te heidenken.
Wed. DEURZEN.
K. VELDMAN.
H. C. VELDMAN—DEURZEN.
GRONINGEN. Nov. 1907.

Om zijnen Heer en Heiland te ontmoeten, is heden tot zijne rust ingegaan, mijn geliefde, bij vele broeders en zusters in Holland welbekende en beminde Zoon,

WILFRID AUGUST,
in den ouderdom van ruim 37 jaren, overleden te Ilfracombe, North Devon. II Sam. 18 : 33b.
RUDOLPH KLICKMANN.
LONDEN, 14 November 1907.

Den 26 Nov. e.k.
12½ jarige Echtvereniging
van
P. H. C. DEURZEN
en
W. A. M. BALSTER.
(Hebr. 13 : 20 en 21.)
EEN ZUSTER.

Gratis en Franco.

Vraagt de nieuwe geïllustreerde Pracht-catalogus, bevattende:

HARMONICA's (120 soorten)
MOND-HARMONICA's (150 soorten)
OCCARINA's en FLUITEN (50 soorten)
VIOLEN, MANDOLINES, GUITAREN,
ZITHERS, ETUIS, SNAREN, etc. etc.

Joh. de Heer, Rotterdam.

OVERJARIG KOREN.

De Bijna Christen ontdekt, door Matt. Meade, 4e druk, 230 blz., prijs 50 cts., nu 40 cts.

Het leven en sterven van Mr. Kwaad, door Joh. Bunjan, 4e druk, 196 blz., prijs 60 cts., nu 50 cts.

De Heilige Oorlog, door Joh. Bunjan, 380 blz., prijs 75 cts., nu 60 cts.
1ste Zestal Leerredenen van Du Cloux, prijs 60 cts., nu 50 cts.

2de Zestal, prijs 60 cts., nu 50 cts.

3de " " 60 " " 50 "

4de " " 60 " " 50 "

Zending franco. Vrije keuze.

Wie echter alles besteld behoeft geen f 3.60 te betalen, doch slechts f 2.50, franco zending bij vooruitbetaling.

Het is een gelegenheidskoopje. De lezers van „de Christen” gelieven direct te bestellen, want niet gaarne zenden wij postwissels franco terug met de boodschap: „t bestelde uitverkocht.”

Firma C. DE BOER Szn., Sneek.

Bazar van goedkope boeken.

OTTO FUNCKE GRATIS!

Ieder lezer of lezeres van „De Christen,” die bij ons inteekeent op het
Geïllustreerd Christelijk Tijdschrift „Timotheüs,”

ontvangt

OTTO FUNCKE „Onopgesmukte Waarheden”

GRATIS. OTTO FUNCKE is bekend en bemind.

Dit werk is 312 blz., prijs f 2.45 — nu gratis — mits men direct voor een jaar minstens inteekeent op „Timotheüs.” — Iedere week ontvangt men van dit Tijdschrift een keurige aflevering met gratis Bijblad. Aanbevolen door „De Christen.” —

Dit Tijdschrift geeft veel voor verstand en hart.

Inhoud: Schriftbeschouwing — Historie — Levens- en Plaatsbeschrijvingen — Wetenswaardigheden — Uitvindingen — Letterkunde — Verhalen — Reisbeschrijvingen enz. enz. Iedere week mooie platen. — Hoofdredacteur VOORHOEVE van den Haag. Mede-redactie PENNING, KLOPPERS, HOOGENBIRK, TEN KATE, enz. enz.

Prijs per half jaar franco thuis f 1.75.

Firma C. DE BOER Szn., Hoofd-Agent, SNEEK.

Vraagbeantwoording.

(Vervolg en slot.)

Na deze, meer uitvoerige beantwoording van vraag 1, kan ik met betrekking tot de 2e kort zijn: Wie behooren tot de Bruid des Lams? Ik geloof dat deze uitsluitend als de »wijze maagden« omschreven zijn en die door Paulus bedoeld zijn als degenen, »die de verschijning des Heeren hebben liefgehad«. Het is toch openbaar dat de Bruid eene geheel eenige plaats in het rijk des Heeren inneemt, evenals in een aardsch Koninkrijk de Koningin eene bijzondere plaats inneemt. Daar nu van de dwaze maagden (om bij het beeld te blijven), naar mijn gevoelen, (zie beantwoording van vraag 1) gezegd wordt, dat zij met Christus leven en heerschen voor zoover zij n.l. na de opname der Gemeente tot wederbekeering gekomen zijn, houd ik het er voor, dat zij, hoewel een hoogen rang in dat Koninkrijk bekleedende, meer vergeleken moeten worden met wat in een aardsch rijk onder de regeeringspersonen verstaan wordt. Boven den hoogst geplaatsten regeeringspersoon echter staat de Koningin, als de eerste onderdane des rijks.

Wat vraag 3 betreft, erken ik mij eenigszins onduidelijk uitgedrukt te hebben, althans, de geachte vrager schijnt er uit opgemaakt te hebben, dat ik bedoelde, dat er gedurende het vrede-rijke sprake van vervolging en verdrukking kon zijn. Ofschoon ik nu wel ietwat onduidelijk was, is de ware bedoeling er toch wel uit te vatten. Ik sprak van de eerste opstanding als van een tijdvak, »dat met Christus komt op de wolken een

aanvang neemt en voortduurt tot aan het einde van het duizendjarig rijk, en van hen, die zich gedurende dat geheele tijdsverloop bekeeren zullen, zeker door het vuur der vervolging en van groote verdrukking heen.«

Nu is het openbaar, dat te die verdrukking in ontzettende mate ervaren zal worden onder de oordeelen, die over de aarde komen zullen en 2e. vervolging en verdrukking tijdens de heerschappij van den antichrist doorgaanden regel zal zijn. Van vervolging om des geloofswille, kan natuurlijk onder de Christusregering geen sprake zijn. Zullen er echter onder de volken der aarde gevonden worden, die in dien tijd den Messias der Joden als hun Verlosser leeren kennen, gelijk ik mij voorstel dat er zeer velen zullen zijn, dan is het de vraag nog of zij van verdrukking vrij zullen blijven, al zal die dan misschien van geheel anderen aard zijn, dan wij er gewoonlijk onder verstaan. De Apostel spreekt toch van »verdrukking welke allen deelachtig zijn», die den Heer toebehooren, en tot beproeving des geloofs en heiliging dienstig, vaak noodig zijn. Of deze daar nu buiten zullen kunnen, kan ik niet beoordeelen. Toch had ik daar volstrekt niet aan gedacht, toen ik dat schreef, maar had alleen op het oog de vervolging en verdrukking vóór den aanvang van het duizendjarig rijk en van daar, dat ik zeggen moest mij eenigszins onduidelijk en in zooverre ook onjuist uitgedrukt te hebben.

Ik hoop hiermede den geachten vrager en misschien ook andere belangstellende lezers eenigszins voldaan en mijne bedoeling wat duidelijker uiteengezet te hebben.
AMSTERDAM.
N. ZERBST Jzn.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Versijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

De Adelaar en de Musschen.

Een aadlaar slaat zijn breede wieken uit,
En stijgt omhoog met koene schacht —
Maar eensklaps treft een jagerspijl zijn wiek,
En zie, gebroken is zijn kracht!
Daar zinkt hij nu met lamme vleugels neer,
De fiere koningsaadlaar van weleer.

Een leger musschen vliegt nu om hem heen,
En komt hem langzaam nader bij.
Eerst zijn ze nog wat schuw, maar 't duurt niet lang
Of allen worden weldra vrij.
En goedig meegevoelend met zijn pijn,
Beproeven zij tot troosters hem te zijn.

»Waarom ziet gij zoo droevig naar omhoog?»
Zoo vragen zij, »zie hier eens rond!
»Hoe schoon is 't hier; hoe rijpt de lijsterbes,
»Hoe siert het bloemenkleed den grond;
»Kom, doe als wij, en staak uw bang gezucht:
»'t Is beter hier dan hooger in de lucht.«

Maar d' aadlaar houdt het oog omhoog gericht,
Hoog naar den fiere bergtop heen,
»Ach!« zegt hij, »gij verstaat mijn heimwee niet,
»Omdat gij musschen zijt. O neen,
»De aadlaar die de frissche berglucht kent,
»Raakt nooit aan 't lage, platte land gewend!«

»Foei, wat een stroeve, sombre gast is dat!»
Zoo roepen nu de musschen luid,
Geheel verbijsterd door zoo'n hooge taal,
En vliegen weer op rupsen uit.
Want hooger goed begeeren ze immers niet,
En vroolijk tjiipen zij hun musschenlied.

En d' aadlaar blijft alleen in stomme smart,
Maar 't oog steeds op den hoogen top;
En onderwijl geneest zijn vleugel weer.
Daar richt hij eind'lijk fier zich op,
En met zijn oude, stoute aadlaarsvlucht
Stijgt hij omhoog, hoog in de reine lucht!
Uit »Vrede zij dezen huize.«

Zijt goedsmoeds, vreest niet!

Matth. 14 : 27, laatste gedeelte.

(Slot.)

Welk een verschrikkelijke tijd zal het zijn. Luider en luider wordt er geschreeuwd; er bestaat geen God! Steeds meer en meer neemt het ongeloof toe. Doop en Avondmaal houden wordt niet meer in acht genomen. Waarom ook? Er bestaat immers geen God! Het heelal wordt bestuurd door atomen (stofdeeltjes); als men zou vragen: waarom zijn wij geboren, waartoe leven wij, en waarom moeten wij sterven? dan is het antwoord: dat is de wet der noodzakelijkheid. O, het menschdom balt den vuist naar den hemel, vervuld met woede, omdat ze zoo gaarne de geheimen der natuurverschijnselen zouden verklaren, en zich vermoeien om het heelal uit te vorschen, terwijl zij voelen te machteloos, te nietig, te onbekwaam er voor te zijn. Nu brullen zij van de kansels af, verkondigen door bladen en geschriften: er bestaat geen God! Dood is dood, de mensch is stof en zal voor eeuwig stof blijven.

Ja, duizenden menschen, die in hun jongelingsdagen voor den kansel hunne belijdenis hebben uitgesproken, schreeuwen om het hardst mede. Hoe komt dat? Ach, er wordt tegenwoordig in menigen kring niet meer gevraagd: gelooft gij? Neen, als men den ouderdom bereikt heeft, moet men aangenomen worden, of men gelooft of niet. Het is toch een beetje erg, om door de wereld als heiden uitgescholden te worden! Doch er bestaan geen heidenen meer, want er is immers geen God!

Ook wij worden meegesleurd. Ook wij gaan ons zelve afvragen, bestaat er wel een God? Ook wij worden twijfelmoedig, dikwijls richten wij onze oogen

naar den hemel, verwachtende een teeken, doch niets, niets zien wij.

Tranen wellen op in onze oogen. Het geloof, dat ons zoo dierbaar was, verdwijnt steeds meer en meer, angstig, wanhopig worden wij, wij willen dat geloof niet loslaten, en toch is er iets, dat ons als het ware dringt om het los te laten. De beproeving wordt steeds grooter, ten laatste vallen wij machteloos neer, terwijl droefheid ons hart vervult. Weg is dan onze illusie, het ideaal eeuwig bij God en den Heer Jezus te komen en eeuwig gelukkig te zijn.

Doch wat is dat? Een zacht ruischen treft ons oor, en door dat ruischen hooren wij eene vriendelijke stem roepen: Vreest niet! Een schok doortrilt ons lichaam; die stem kennen wij; wij heffen ons gelaat opwaarts, een visioen treft ons oog. Neen het is geen visioen, het is werkelijkheid, zie, voor ons staat Hij, die eens op Golgotha die smartkreet: »Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?» uitgeroepen heeft, doch ook die jubelkreet: »Het is volbracht.«

Hij, die nu heelemaal verworpen wordt, Hij, Jezus Christus, onze Heiland en Verlosser, Hij staat voor ons, ziet, de doornenkroon rust nog op Zijn onschuldig hoofd.

In 't eerst schrikken wij, Zijn glans verblindt onze oogen, doch weer spreekt Hij: »Vreest niet, Ik ben het.« O, met een jubelkreet en uitgebreide armen vallen wij overweldigd aan Zijne voeten neer. Vreugdetranen vloeien uit onze oogen, nu is de twijfel weg. Laat nu de wereld maar schreeuwen, er bestaat geen God, nu, nu weten wij zeker, dat Hij bestaat. Droevig ziet Hij ons aan: o, gij kleingelooovigen, waarom hebt gij Mij verlaten, vraagt Hij? O, het smart onzen Heiland, dat wij zoo kleingeloovig geweest zijn; want niet-tegenstaande wij Hem verlaten hadden, heeft Hij ons nog lief.

Vriendelijk vraagt Hij, wilt gij Mij volgen? Hij dwingt ons niet, Hij gebruikt geen macht om ons Hem te doen volgen, neen, Hij vraagt ons vriendelijk, wilt gij Mij volgen? Kunnen wij ons nu verzetten tegen die vriendelijke stem, na zoo'n beproeving? Neen, o neen, wij gevoelen ons nu veilig bij Hem, nu weten wij, dat zoolang de Heer bij ons is, er niets is wat ons kan hinderen.

Volg Mij dan, is Zijn antwoord. Steeds gaat Hij ons voor, nog vele beproevingen komen ons tegen en moeten wij door, doch daar wij steeds ons oog op Hem gevestigd hebben, deert ons niets meer. Steeds hooren wij roepen: Vreest niet. Neen, wij vreezen ook niet meer, blijdschap vervult nu onze harten.

Eindelijk komen wij aan het dal des doods, het lijkt ons zoo verschrikkelijk, zoo donker toe. Hoort, weer klinkt die vriendelijke stem: Vreest niet, zijt goedsmoeds! Nu verdwijnt de vrees, bemoedigd gaan wij door de schaduwen des doods. In de verte zien wij een licht, daarheen richten wij onze schreden; steeds lichter en lichter wordt het, de heerlijkste muziek treft onze ooren. Wij bereiken ons einddoel, een schitterend licht verspreidt zich om ons, juichend komen de Engelen ons te gemoet, en zie, daar staat ook Hij, eens de Man der

smarte, nu de Heer der heerlijkheid! Met open armen ontvangt Hij ons, en vriendelijk klinkt het ons tegen: »Komt in, gij gezegenden Mijns Vaders, over weinig zijt gij getrouwd geweest, over veel zal Ik U zetten!«

Nu ondervinden wij, dat dood niet dood is; maar dat er wel degelijk een God bestaat, en een eeuwig leven na dit leven, en . . . dat er ook een eeuwig dood is.

Jonge brs. en zrs., hebt gij al antwoord gegeven op de vraag: wilt gij mij volgen? Weet gij waarom gij gedoopt zijt, en waarom gij uwe belijdenis door den Doop hebt uitgesproken?

Is het bij u ernst geweest? Is het uit behoefte des harten gedaan? Beseft gij, dat gij door die daad, een eed voor God hebt afgelegd, namelijk dat gij beloofd hebt, Hem te willen toebehooren?

Zoo niet, o bekeer u dan, want weet dat noch Doop, noch Avondmaal u brengen zal in den Hemel, doch alleen het ware, oprechte geloof.

Doch is het bij u ernst geweest, belijdt gij Hem waarlijk lief te hebben, o, brs. en zrs., vreest dan niet, Hij zal u voorgaan, dan moge de wereld al zeggen: er bestaat geen God.

Hij zal u steeds toeroepen: vreest gij niet!

Als gij de poorten des doods zult ingaan, als gij uwe laatste adem zult uitblazen, vreest niet; Hij zal u voorgaan; Hij, Jezus Christus, onzen Heiland en Verlosser, zal u steeds toeroepen: vreest niet, want . . .

Dan zullen de Engelen u ontvangen

Met welkomstgroet, na d'aardschen strijd,

Vergeven zijn reeds al uw zonden,

Ja, afgewasschen voor altijd.

Gij zult den hemel binnen treden,

De gouden poort zal open staan,

En allen zullen u begroeten,

Die u al lang zijn voorgegaan.

En met muziek van snaar en stem

In 't nieuw Jeruzalem.

Geliefde jonge brs. en zrs., ik richt mij hoofdzakelijk tot u; want niet alleen de ouden van dagen moeten ons vermanen en vertroosten, doch wij jongen elkander ook.

Wij moeten elkander, ofschoon nog jong, vertroosten, vermanen, opwekken en bemoedigen, daardoor zal de liefde grooter worden en zullen wij gevoelen dat wij kinderen zijn van éénen Vader, door éénen Heer Jezus Christus.

W.

ALBERT.

Nieuwe abonné's.

Het druppelt al, maar wij zien uit naar een milden regen van opgaven van nieuwe abonné's voor den jaargang 1908. Men weet het immers reeds, dat wie zich daarop nu abonneert, al de nog in dit jaar verschijnende nos. gratis ontvangt.

ADM.

Nehemia.

(Neh. 1—6 en 13.)

Met de voltooiing des Tempels was de verbroken gemeenschap tusschen Jehova en Zijn volk ten volle hersteld. Maar de profetie had niet alleen herstel des Tempels, maar ook de wederoprichting van Jeruzalems muren en vestingwerken beloofd (Jes. 44:26; Dan. 9:25). Gelijk God Cyrus bewogen had Israël op te wekken tot den herbouw des Tempels, zou door Hem het hart van Arthasasta geneigd worden om aan de Israëlieten de vrijheid te geven om Jeruzalem in weerbaren staat te brengen. Met den aanvang van Jeruzalems herstel beginnen de 70 weken van Daniël 9:25.

Tot den moeilijken arbeid van het herstel der heilige stad was door God Nehemia geroepen, een man, die het Perzische hof een gewichtig ambt bekleedde, en dus waarschijnlijk van adellijke afkomst was. De berichten, door hem ingewonnen aangaande Jeruzalems vervallen staat, vervulde zijn hart met diepe droefheid en doet in hem het voornemen oprijzen om zich met al zijn krachten en vermogens aan herstel der stad te wijden en zoo den smaad van Zion af te wentelen (Neh. 1:3 en 2:17). In een ernstig gebed smeekt hij, na eerst belijdenis gedaan te hebben van de schuld zijns volks, den zegen Gods over zijn voornemen af. Zijn verzoek, dat hij biddende tot Arthasasta brengt (2:4), wordt hem toegestaan. Onder de bescherming van een gewapend geleide, dat aan de Eufraat van manschappen verwisseld werd, bereikte hij Jeruzalem. Bij een nachtelijk onderzoek, dat hij drie dagen na zijn aankomst instelde, bleek hem dat de berichten, die hij te Susan ontvangen had, volstrekt niet overdreven waren: de puinmassa noopte hem soms van zijn paard af te stijgen, en het dier bij de hand voort te leiden. Hij maakte nu het doel van zijn komst aan de oversten des volks bekend, en wees hen er op hoe de goedkeuring Gods, naar uit Arthasasta's toestemming gebleken was, kenmerkend op zijn voornemen ruste, terwijl hij hen uitnoodigde met hem het herstellingswerk aan te vangen. Zijn oproep vond bij het meerendeel van 't volk weerklink, slechts enkele edelen weigerden aan den arbeid, die zij als slavenwerk beschouwden, deel te nemen. Onder de bespotting der Samaritanen, maar met vertrouwen op God, werd het werk aangevangen. Om het goed uit te kunnen voeren en op alle plaatsen denzelfden voortgang te doen hebben, werd de muur in 42 afmetingen verdeeld, waarvan sommigen er twee voor hunne rekening namen. Dank zij deze uitnemende regeling en den ijver, waarmee de arbeid verricht werd, die zelfs

door de bittere smaad en spotredenen, die de Samaritanen over de hoofden der bouwlieden uitgoten, niet gebluscht kon worden, naderde het werk snel zijn voltooiing. Zou dit belet worden, dan, dat begrepen Israëls vijanden wel, moesten krachtiger maatregelen genomen worden. Zij smeedden een samenzwering om Jeruzalem aan te vallen, en de bouwwerken te slechten. Maar toen zij zagen dat hun bedreigingen de Joden niet vervaard maakten, maar deze zich wapenden, om den aanval af te slaan, zonnen zij op andere middelen. Zij beraamden nu een plan om het volk op listige wijze tijdens den arbeid te overvallen en wat in den weg kwam te dooden. Maar ook dit voornemen zou niet tot uitvoering komen. Nehemia, die door verschillende Joden uit den omtrek met het plan op de hoogte was gesteld, wist het te verijdelen. Hij legde een hinderlaag, om, zoo de vijand door een onverhoedsche overval de stad zou meenen te verrassen, hem met zoo groot mogelijk succes te kunnen aanvallen.

Tevens wekte hij het volk op, om, zoo noodig, in vertrouwen op God, voor gezinnen en bezittingen te strijden. Toen de vijanden merkten dat hun plan de Israëlieten bekend was, trokken zij af, en werd de arbeid hervat. Ieder werkman nam nu uit voorzichtigheid, behalve zijn gereedschap, ook zijn wapens mee naar het werk. De verspreiding der bouwlieden langs de geheele lengte des muurs had naast haar vele voordeelen, echter dit nadeel, dat zij bij een plotselinge aanval des vijands, te zeer verspreid zouden zijn om hem dadelijk gezamenlijk te kunnen weerstaan. Om dit gevaar zooveel mogelijk te beperken had Nehemia een hoornblazer bij zich genomen, die door het geven van een signaal dadelijk al het volk op de bedreigde plaats kon verzamelen. Niet alleen regelde Nehemia op deze wijze alles zoo goed mogelijk, hij gaf zelf ook het volk een schoon voorbeeld van toewijding en opoffering. Helaas! velen van Juda's edelen en grooten handelden zoo geheel anders dan de waarlijk edele Nehemia.

Niet alleen moest de arbeid aan Jeruzalems muren tegen de vijandelijkheden der Samaritanen worden beschermd; ook de ongunstige verhoudingen in eigen midden dreigden hun storenden invloed op den gang van het werk te zullen doen gelden.

In tijden van hongersnood hadden de rijkere Joden van de afhankelijkke positie hunner arme broeders misbruik gemaakt, om eigen schatten te vermeerderen. In de taal des heiligen toorns brengt Nehemia hun, ten aanhoore eener groote vergadering, deze misdaden onder het oog. Zij verbinden zich onder eede de onrechtmatig verkregen goederen terug te geven, en hiermede was een dreigende burgertwist afgewend.

Nehemia was, dit bemerkten ook de vijanden wel, de ziel van den arbeid, en hem uit den weg te ruimen zou dus gelijk hebben gestaan met heel het werk te verijdelen. Maar Nehemia wist door zijn groote voorzichtigheid de strikken, die hem zelfs met behulp van profeten uit zijn eigen volk gespannen werden, te ontwijken.

Ondanks al deze tegenspoeden kon de voltooiing van den muur, na 52 dagen, met brandofferen en lofzangen worden gevierd.

Toen Nehemia, die, na 12 jaren voor Israëls welzijn gearbeid te hebben, weer naar 't Perzische hof teruggeroepen was, tegen het einde van Arthasasta's regeering Jeruzalem voor de tweede maal bezocht, vond hij daar weer tal van misbruiken ingeslopen. Eljasib, de hogepriester, heulde met Israëls vijand Tobia; de Tempeldienst was geheel verwaarloosd enz. Al deze misbruiken werden onder zijn krachtige hand opgeruimd en het volk opnieuw tot gehoorzaamheid aan de wet verbonden. Vooral werd met nadruk op heiliging van den Sabbat aangedrongen. Hiermede was de heerschappij der wet over Israëls volksleven voor goed vastgezet, wat vooral noodig was om 's volks eenheid en eigenaardigheid te bewaren.

De volgende punten trekken wij uit deze geschiedenis in het licht:

a. »Bidt en werkt.« Deze twee zaken dienen altijd samen te gaan. Bidden zonder werken is meestal een blijk van onoprechtheid en luiheid. Regel is dat God slechts zegent in den middelijken weg; daar waar de wensch door woord en daad toont dat het hem ernst is met wat hij God vraagt.

b. Nehemia neemt de smaadheid zijns volks op zich, en verlaat zijn voorname positie om met zijn broeders Israël in zijn eere te herstellen. Hoe veel kunnen we uit dit schoone voorbeeld aan zelfverloochening leeren, wij, die met Juda's edelen meestal nog zoo weinig geneigd zijn onze hals onder den arbeid des Heeren te brengen.

c. Waar Nehemia van God een zegen voor zijn volk wil vragen, doet hij eerst een belijdenis van schuld voorafgaan. Dit is altijd voorwaarde om gezegend te worden; waar men geen schuld wil erkennen of belijden, moet men den zegen ook derven.

d. Hoeveel goede voornemens worden niet afgewezen met den doodoener: »de tijden of omstandigheden zijn niet rijp.« Dat waren zij in Nehemia's dagen ook niet, maar toch slaagde zijn arbeid, omdat hij klaar en vaardig zich zijn roeping bewust was. Dat wordt voor onze tijd ook slechts van ons vereischt.

e. Waar Israëls waarachtig welzijn gezocht werd, lieten zich de vijanden ook niet onbetuigd. Dit kon niet anders. Een bijzondere activiteit in 't belang van Gods Koninkrijk roept altijd een krachtige werking van 't rijk der duisternis te voorschijn.

S.

J. L.

Hoe worden wij in onzen Bijbel thuis?

Het boek, dat wij den Bijbel noemen, wordt door allen, die waarlijk God vreezen, als Gods Woord erkend. Dat hetzelfde wijd en zijd verbreid is, weten we allen. En ook wij kennen het. Wellicht zijn ons reeds in

's levens zonnige Mei op 's vaders knie of aan moeders schoot gedeelten verteld, die voor 't kinderverstand bevattelijk waren. Later werd dit onderwijs op Zondagschool en catechisatie vervolgd en thans worden wij daaruit nog door openbare prediking, bijbelbesprekingen, in verschillende vereenigingen en bij andere gelegenheden onderricht. Ik mag verder wel veronderstellen, dat wij allen, voorzoover wij Christenen wenschen te zijn in den waren zin, daarin lezen en wel dagelijks lezen en over het gelezene ook wel eens nadenken.

Hierna te oordeelen, moest men kunnen aannemen, dat wij zoo in den Bijbel thuis waren, als een student in zijn zorgvuldig geordende bibliotheek of als een dokter in de vakken en schuifladen zijner apotheek.

Is dit echter werkelijk het geval? 'k Geloof, dat niemand van ons, deze vraag bevestigend zou durven beantwoorden. Men verbaast zich er wel eens over, wanneer men de wonderlijke inzichten hoort of leest van menschen, die voor goede Bijbellezers doorgaan. Met eenige Bijbelsche waarheden en met de letter der Schrift bekend te wezen, is dan ook nog iets anders, dan wij bedoelen, met het daarin thuis zijn. Paulus zegt in 2 Kor 3:6, dat de letter doodt, maar de Geest levend maakt. Gods Woord bevat geestelijke diepten en hoogten, die wij wellicht wel eens hebben opgemerkt, maar misschien nog nimmer bestegen hebben, of waarin we wellicht nog nimmer afdaalden, en geestelijke bronnen, rivieren en beken, die wij nog nimmer ontdekten. David roept uit in Ps. 92:6: »O, Heere zeer diep zijn uwe gedachten«, terwijl God zelf door den mond van zijn dienstknecht Jesaja ons toeroept: »Mijne gedachten zijn niet ulieder gedachten, maar gelijk de Hemel hooger is dan de aarde, zijn mijne gedachten hooger dan ulieder gedachten.« Toch bewegen zich in den grond der zaak alle gedachten Gods, om dit eene middelpunt: het welzijn zijner schepselen. In Spreuken 8:31 lezen we immers, dat zijne vermaken zijn met de menschenkinderen. Dit moest ons reeds een spoorslag wezen, om ons met zijn belangrijken inhoud bekend te maken; het moet voor ons aanleiding wezen, onzen Bijbel zoo te gebruiken, dat we er thuis in worden. Dit kan zoo worden en moet zoo worden; laten we ons beslist van heden af voornemen: het zal zoo worden.

Geenszins wil ik mij echter ontveinzen, dat het onderzoeken des Bijbels en het inleven in de gedachten, door God daarin neergelegd eigenaardige moeilijkheden oplevert, juist omdat de Bijbel geen gewoon boek is. Dit boek is geen naar teekening aangelegd wandelpark met afgestoken paden, gladgeschoren hagen, kunstmatige beken, of watervallen en tam wild. Veeleer gelijkt het een dier statige eikenwouden, waarin onze heidensche voorvaders hunne offerfeesten vierden, met wegen ongebaand, doorkruist van schuimende bergstroomen, vol geheimzinnig licht en donker. Ook zweemt de Bijbel naar geen provinciestad van middelbare grootte, wier gezamenlijke merkwaardigheden de vreemdeling op één voormiddag kan bezichtigen, maar veleer naar een dier wereldsteden als het oude Nineve, dat volgens het boek

Jona eene stad van drie dagreizen was. Men komt aan uit den vreemde en is bij het eerste bezoek teleurgesteld, men had van een overstelpender indruk gedroomd; doch na een weinig toevens gaan de oogen open, men slaat de handen ineen, men had niet durven denken, dat op een punt der aarde zoovele schatten van allerhanden aard en vorm konden worden saamgebracht. De Bijbel eindelijk gelijkt geen vorstelijk en nieuwerwetsch zomerpaleis, opgetrokken in luchtigen bouwtrant, maar veeleer eene dier oude Gothische kathedralen, waarvan iemand gezegd heeft, dat door de poriën van haar steenen zelve, het loflied van den Schepper ruischt. Hare fundamenten hebben de gedaante van een kruis, het verlossingsteeken der menschheid; de spitsen harer gevels wijzen hemelwaarts en herinneren ons, dat de sterveling hier beneden geen blijvende woonstede heeft; als met gevouwen handen schragen de bogen het gewelf en rusten biddend op de zuilen, zuilen als korenaren zoo slank en nochtans even massief als de cederen van den Libanon. Kortom het onderzoek des Bijbels noodzaakt ons, afstand te doen van dien zin voor het alle-daagsche, waarin wij door zoovele dingen om ons heen, worden opgevoed en gestijfd.

Allereerst willen we eenige hindernissen noemen, die ons bij het streven naar ons doel, in den weg staan.

De eerste hindernis, die allerwegen kenbaar wordt, is eene bepaalde onverschilligheid. Als eene zwarte onweerswolk hangt deze boven onze hoofden. Men is blij, dat men zich niet behoeft in te spannen: men is immers verzadigd en heeft geen dings gebrek. In algemeene trekken is men met zijn Bijbel bekend, men kent den gang der heilige geschiedenis tamelijk goed: het plan der verlossing, het leven, lijden en sterven van Jezus Christus en boeken worden daarover in onzen tijd geschreven zonder tal. Iets nieuws wordt er echter toch niet ontsloten, waarom zal men zijn hoofd er dus mede breken? Men leest oppervlakkig, men hoort veelal oppervlakkig, men spreekt daarom ook dikwijls oppervlakkig. Aan eene verdieping, aan een zich inleven in de gedachten Gods valt onder zulke omstandigheden niet te denken. Het spreekwoord: »zoo gewonnen, zoo geronnen«, wordt bewaarheid. Dit is niet de weg, die tot het doel leidt, namelijk in zijn Bijbel thuis te worden.

Een tweede hindernis is eene al te groote bescheidenheid. »Men is geen predikant« zegt men dan. Van zelfstandig onderzoek is bij dezulken geen sprake. Toch moeten wij, om in den Bijbel thuis te worden, hem vrij en onafhankelijk onderzoeken.

Als derde hindernis noemen we voorts nog de omstandigheid, dat we in onzen tijd zooveel boeken hebben, zooveel tijdschriften en zooveel dingen, die men onderzoeken moet, dat men, oprecht zijnde, zich zelf wel moet afvragen: waar vindt ik den tijd, om dit alles na te gaan? Geenszins wil ik de goede bedoelingen van schrijvers en uitgevers miskennen, noch het feit loochenen dat de pers in onze dagen een macht is, welke schier alles beheerscht, maar alleen opmerken,

dat dit geen verontschuldiging mag zijn voor het veronachtzamen van onzen Bijbel. Hij is de bron, waaruit wij alles putten moeten en des te vaker wij daaruit scheppen, des te meer wij ons tot hem voelen heenge-trokken. Met haren wezelijken inhoud zullen wij daar-door steeds meer bekend worden.

Ongetwijfeld waren nog meer andere hindernissen op te noemen, maar wij moeten een bepaalde beantwoording onzer vraag: »Hoe worden wij in onzen Bijbel thuis?«, blijven. Wij zullen uiteraard slechts korte aanduidingen kunnen geven.

Het komt mij in de eerste plaats zeer noodzakelijk voor, dat wij bij ons het bewustzijn omdragen, in dit Boek spreekt God tot mij en Hij zou tot mij niet gesproken hebben, zoo Hij geen belang stelde in mijn waarachtig heil. Hij heeft mij lief en vraagt mij Hem mijn hart te geven, mijn gansche leven Hem te wijden, naar Zijne stemme te luisteren, op Zijne wenken te letten. Hij wil mij zelfs met Zijne oogen leiden! Daarom heeft Hij gesproken en daarom spreekt Hij ook nu nog tot mij op zoo verschillende wijzen, in 't bijzonder echter door zijn Woord. Dit bewustzijn in ons om te dragen, is zoo ongeveer de eerste schrede in de richting van ons doel.

Het tweede is dit: God is een Geest, d. w. z. een wezen, dat ver boven ons denken en boven ons voorstellingsvermogen verheven is. We moeten ons geen aardschgezinde voorstelling van God maken en ook niet van Zijn Zoon Jezus Christus. Paulus verklaart immers in 2 Kor. 5 : 16: »Zoo dan, wij kennen van nu aan niemand naar het vleesch; en indien wij ook Christus naar het vleesch gekend hebben, nochtans kennen wij Hem nu niet meer naar het vleesch.« Alles beweegt zich om het wezen van Christus. Zijn wezen (en niet zijn persoon) openbaart ons des Vaders wezen. Daarom moeten wij ook zoo gezind zijn als Jezus Christus. Wij moeten met God bekend zijn en door Hem gekend worden, willen wij Zijn Woord verstaan. Zijne woorden, Zijn Geest en Zijn leven. Daarom moeten wij de Geest Gods in ons hebben, welke ook wel de Geest van Christus genoemd wordt; het is dezelfde Geest, die in het Woord en in Gods kinderen woont. We moeten niet slechts God in Geest en waarheid aanbidden, maar ook in denzelfden Geest Zijn Woord onderzoeken. Wij zullen dan de geestelijke gedachten, die in dat Woord liggen opgesloten, leeren verstaan en in onzen Bijbel thuis worden.

Dit geeft mij aanleiding om ten derden te zeggen, dat wij, om eene goddelijke gezindheid in ons te hebben, den Heere gansch toegewijd moeten zijn. Wat geofferd werd, ging in de vlammen op. Wij moeten den Heere zoo gansch toegewijd zijn, dat alle eigenwijsheid, alle zelfzucht, alle eerezucht en eigendunkelijkheid wijkt. Dit zal ons ook tot het doel voeren.

Van groot gewicht is het voorts, God steeds achter zijn Woord te erkennen. Als ik een stem hoor, zoo is deze slechts een middel om de gedachten des sprekers te leeren kennen. De gebezigde woorden zijn slechts

een middel tot het doel. Zoo moeten wij ook uit het Woord de gedachten Gods leeren kennen. Deze gedachten moeten wij leeren verstaan; daartoe wil God ons brengen.

Eindelijk is het noodig, Gods Woord aan te nemen als een levend zaad, dat slechts in den bodem van een levend harte ontkiemen kan. In het hart moet daarom niets geduld worden, wat daarin niet behoort. Ook moeten wij er op bedacht zijn, dat het geleerde in daden dient omgezet te worden. God verlangt gehoorzaamheid!

We moeten onzen Bijbel zoo lezen, als zochten wij naar een verloren schat. Wij moeten onderstrepen, verbinden, van buiten leeren, overwegen, vergelijken, ook vragen en mededeelen. Dit moeten we geregeld doen en wel in geloof en in stille afhankelijkheid van God. Dan zullen we ervaren, dat de Bijbel waarlijk een levensboek is, een licht, dat ons levenspad bestraalt.

De Bijbel spreekt:

O, lees mij zevenmaal, ja zeventig maal zeven,

Nog vat 't verstand niet al, wat in mij is geschreven!

Hoe meer gij in mij zoekt, hoe meer gij in mij vindt,

Hoe meer gij in mij leest, hoe meer gij mij bemint!

St.

v. B.

Een en ander uit de Conferentie te Haarlem,

gehouden 25 en 26 Sept. 1907.

(Slot.)

»De vrije Doop.«

Deze titel zal zeer zeker in de eerste plaats eenige opheldering eischen. Met »vrije Doop« bedoel ik de Doop, die voltrokken wordt, zonder dat zij, aan wie hij voltrokken wordt, er door in gemeentelijk verband komen.

Dit onderwerp heeft mij reeds jaren bezig gehouden, doch ik werd er in den laatsten tijd nader bij bepaald. Het geldt eene zaak, die het beginsel der Gemeente, dat mijns inziens naar de H. Schrift is, krachteloos maakt.

Er zijn menschen geweest en ze zijn er nog, die door hun in aanraking komen met Baptisten of door eenvoudig lezen van het Woord Gods overtuigd geworden zijn van den Doop der geloovigen; die uit den heiligen drang der liefde tot den Meester, Zijn bevel wenschen op te volgen, of tot het bereiken van eene hoogere gemeenschap met Hem, zich gedrongen gevoelen tot den Doop.

De kerk of kring, waarin zij leven, is hun dierbaar. Mocht er veel afkeurenswaardigs in gevonden worden, zij vragen zich af: waar wordt zulks niet gevonden? Zelfs in de Gemeente van gedoopte Christenen is zeer veel, wat het aangezicht Gods bedroeft. Indien er nu overal gebreken en tekortkomingen zijn, is het dan ten slotte niet hetzelfde, waar men als gedoopte zijn tijd uitleeft?

Anderen staan buiten alle kerken en vereenigingen en willen om het verderf, dat overal gezien wordt, tot geen van allen behooren, maar oogen verkregen hebbende om de waarheid Gods in den Doop te zien, zouden zij gaarne gedoopt willen worden.

Zoo zou ik voort kunnen gaan met nog meer soorten van Christenen te noemen, die genegen zijn tot den Doop, maar niet genegen, om zich bij die gemeente aan te sluiten, waar in het bijzonder de Doop naar de Schriften behartigd wordt.

Sommigen van hen komen eerst tot onze Gemeenten, waar zij, om hun eigenaardig standpunt, afgewezen worden. Gedoopt willen zij toch zijn! Dan gaan zij naar separete Baptisten of Darbisten, of Adventisten enz. Zulken treft men overal aan, en helaas ook in ons land.

Ik zou hier namen kunnen noemen, maar dat is niet noodig, daar wij alleen te doen hebben met hun standpunt, dat zij innemen.

Mogen wij zulke Christenen, die gedoopt willen worden zonder in gemeentelijk verband te treden, doopen? En wat moeten wij doen, indien zij, na eerst bij eene andere gemeenschap gedoopt te zijn, tot ons komen?

Bespreking van het onderwerp.

Br. de W. heeft geen vrijmoedigheid te weigeren, terwijl

Br. v. B. daartoe wel de vrijmoedigheid heeft.

Br. v. M. meent, dat zoo iemand nog niet bereid is voor den Doop. De Schrift kent geen andere dan een gedoopte Gemeente.

Br. v. B. merkt op, dat in de Schrift geen enkele uitzondering gemaakt wordt. De Doop is eene daad, die van de Gemeente uitgaat.

Over het algemeen zijn de broeders van oordeel, dat het doopen van zulken, die zich na den Doop niet met de bestaande Gemeente willen vereenigen, in strijd is met de H. Schrift en dus niet door ons mag bevorderd worden.

Verder werd nog gewezen op de motie, die op een onzer Unie-vergaderingen aangenomen is, doch die in het bekende boekje »Besluiten en Moties« tot mijn spijt niet te vinden is.

Hiermede heb ik mijn taak als verslaggever van bovengenoemde vergaderingen volbracht.

Moge de Heer het medegedeelde vruchtbaar maken tot roem van Zijn Naam en uitbreiding van Zijn heerlijk Koninkrijk, is de bede van

uw br. in Jezus,

HARLINGEN.

E. HARMSEN.

Uit de Gemeenten.

LEEWARDEN. Wat dunkt u, zoude er van avond veel volk komen? Verwacht ge wat opkomst? en meer dergelijke vragen werden gedurende de laatste dagen telkens aan elkaar gedaan. Waarom? Zoude er iets bijzonders plaats hebben? Ja! Er zoude, behalve prediking, bediening van den Doop geschieden. En dat

was voor ons als gemeente iets ongewoons, voor de Leeuwarders iets nieuws.

Doop door onderdompeling in Leeuwarden!!

Hoewel sinds jaren onze beginselen hier verkondigd zijn, konden wij echter nooit aanschouwelijk onderwijs geven. Dat wij nu zelf den Doop in ons midden konden doen plaats vinden, vervulde reeds dagen onze harten met blijdschap en hoe nad'r het oogeblik kwam, dat de handeling zoude plaats hebben, hoe meer wij met spanning dat tijdstip verbeidden.

Zondag 24 Nov. 1907, 's avonds 6 uur, prediking en bediening van den BIJBELSCHEN DOOP, ziedaar 'n gedeelte van de advertentie door ons geplaatst.

Nu begrijpt gij, waarde lezers! waarom wij bovengenoemde vragen stelden. En hoe is 't gegaan? vraagt ge.

Best! uitstekend! gezegend! boven verwachting!

Het lokaal was propvol. Velen moesten terug gaan, omdat er geen plaats meer was. Met alle aandacht en ernst werd geluisterd naar de getuigenis van br. De Wilde over den Doop en zijne beteekenis. De Heer gaf onzen broeder bijzondere kracht en genade om deze getuigenis op duidelijke, besliste en pakkende wijze onder de hoorders neer te leggen.

Het was een treffend, een alles beheerschend oogeblik, toen de dooper en de doopelingen in 't water afdaalden om den Doop te voltrekken.

Eene aangename Avondmaalsviering besloot deze voor ons zoo heerlijke dag.

Waarlijk, de Zondag van 24 Nov. 1907, waarop eene nog jeugdige zuster naar bijbelsche orde en op bijbelsche wijze aan de gemeente werd verbonden, zal nog lang in aangename en dankbare herinnering bij ons voortleven.

Wij hebben redenen te gelooven, dat een en ander niet ongezegd zal blijven.

De Heer heeft alles wel gemaakt, dies zijn wij verblijd!

F. J. DE V.

P. S. Bij Koninklijk besluit van 16 Oct. 1907 is onze gemeente als rechtspersoon erkend.

Onze Bijbelcolportage.

Geachte lezers van „De Christen“!

Mij was weer door de Unie-Commissie opgedragen om met Nov. de Bijbelcolportage te hervatten. Zoo heb ik dan opnieuw den arbeid mogen opvatten en eerst eenige huisgezinnen te Hengelo bezocht, intusschen mij reisvaardig makende om naar Haulerwijk te reizen.

Aldaar was ik nog nooit als Colporteur werkzaam geweest, 'k had dus daar een nieuw arbeidsveld.

Br. G. de V. bij wien ik gelogeerd was, zond mij het heideveld in om de bewoners te bezoeken. Op weg daarheen was mijn eerste bezoek in een tapperij, waar men van mijn bezoek niet erg gediend scheen te zijn. Bij de tweede ging het beter, na hun mijn waar aangeboden te hebben, kochten zij een Bijbel, waarna ik hun aanraade dat onfeilbaar Woord Gods dagelijks te onderzoeken, dewijl daarin ons den weg der zaligheid bekend gemaakt wordt.

Bij een volgend huis vond ik iemand bezig met zijn honden voor een kar te spannen. Op mijn vraag of hij een Bijbel wilde koopen, zeide hij niets van den Bijbel te willen weten, maar als ik naar binnen wilde gaan, dan kon ik er wel met zijn vrouw over spreken. Deze trof ik aan bij de tafel zittende met een brandwonde aan haar been. Zij scheen nog wel eenig belang te stellen in het heil harer ziel, hoewel zij nog zeer

onkundig bleek omtrent den zondigen toestand des harten, waarover ik met haar sprak om dat haar duidelijk te maken, opdat zij de noodzakelijkheid der verlossing door het geloof in Christus zou leeren kennen. Vervolgens bezocht ik daar verschillende menschen, die ik door woord en geschrift trachtte te wijzen op de noodzakelijkheid der bekeering en de vergeving der zonden.

Daarna ging ik een ander deel van Haulerwijk bezoeken, waar ik door de meeste menschen vriendelijk werd ontvangen, en ook nog al belangstelling vond. Vervolgens wees br. de V. mij naar Drachten.

Op weg daarheen verspreide ik bijna 100 traktaten, waardoor ik met twee mannen in gesprek kwam, die ik mocht wijzen op de kortstondigheid van het leven, en de groote liefde Gods tot het van natuur schuldige menschedom. Te Drachten kon ik weinig ingang vinden; alleen hebben we er nog een paar keer bijbellezing gehouden met enkele vrienden. Vervolgens werkte ik nog te Opeinde en Nijega, waar echter niets bijzonders van valt mee te deelen. De ontmoetingen waren heel gewoon, maar de verkoop van Bijbels ging zeer slecht, zoodat ik eensdeels blij was dat ik naar Haulerwijk kon terug keeren, om vandaar uit nog verschillende streken te bezoeken, in de hoop dat God mij daar geopende deuren en harten zal doen vinden. Hiermede wil ik mijn eerste mededeelingen in dit seizoen eindigen, na mij en de Bijbelcolportage in u aller voorbede te hebben aanbevolen.

Uw dw. br.:

HENGELO (O.)

H. TER BRAAK.

EEN EN ANDER.

** Getuigenis aan den Bijbel. De Chinesche Vice-koning Schan-Schi-Tung heeft verordend, dat op alle regeeringsscholen van Hupe en Hunan onderwijs in het N. Testament gegeven moet worden, omdat naar zijn oordeel de sterkte der Westersche mogendheden grotendeels aan het bezit van den Bijbel is toe te schrijven.

Advertentiën.

Onzen hartelijken dank aan allen, die hebben medegewerkt om den dag van ons 25-jarig jubiléum tot een onvergetelijke te maken.

GERRIT KNIPPENBERG.

WILMINA KNIPPENBERG—

SCHOOLDERMAN.

ZUTPHEN 1907.

90 ct. Franco. Klooster-Pakket.

1e. Maria Monk. De zwarte Non. Een boeiend verhaal van haar lijden en ontmaskering; van de zedeloosheid, uitspatting en misdaden van het kloosterleven, wier ooggetuige en slachtoffer zij gedurende haar verblijf als non, in het klooster te Montreal in de jaren 1829—1836 geweest is. Met authentieke stukken en het portret der schrijfster.—

2e. Een tweede Maria Monk. Over de verborgenheden van het zwarte Nonnenklooster te Montreal. Aangrijpende, schandelijke en gruwelijke tafereelen uit het dagboek eener uit dat klooster gevluchte Non, die zich gedurende 5 jaren voor dat Maria Monk zich daar ophield, in genoemd klooster bevond. Met portret op den omslag. Vele malen was herdruk van deze boeken noodzakelijk. Wel een bewijs, dat ze veel worden gevraagd. En nog is de vraag naar deze werken zeer sterk. Wij twijfelen dan ook geen oogenblik, nu deze werken tegen vermindering van prijs worden aangeboden, dat vele lezers van »De Christen» dit pakket zullen bestellen.—

Wij geven er nog extra en gratis bij Het boek Voor Pasgehuwden en Jonge Ouders. Dit boek geeft in 13 hoofdstukken zeer veel goeds. Aanbevolen door vele Christelijke bladen.

Natuurlijk is dit pakket geen pakket voor kinderen, doch voor jonge en oudgehuwden en voor hen, die zich in 't huwelijk wenschen te begeven, zijn deze werkjes beslist nuttig.—

Wij geven ten slotte de eerste 100 bestellers ook nog een tiental interessante mooie ansichten, die 50 ct. hebben gekost.

Onze oplage is niet over groot. Derhalve die dit »Kloosterpakket» wil hebben is verplicht spoedig te bestellen.

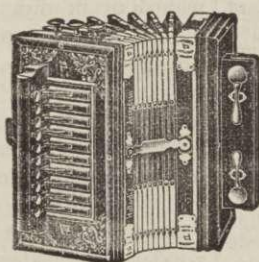
Zending franco na ontvangst van postwissel ad 90 cts. of (zoo men dat liever wil) 19 postzegels à 5 ct. per brief, waarbij staat: „Klooster-Pakket.”

**Firma C. DE BOER Sz.,
Pakket-Handel, SNEEK.**

KERSTBUNDEL.

De pas verschenen en gunstig gerecen-seerde Kerstbundel, tweestemmig gezet (103 Nrs.) met vertaling van A. J. HOOGENBIRK, wordt dringend aanbevolen aan H.H. Onderwijzers van Dag- en Zondagscholen. Prijs f 0.30. Bij getallen belangrijk minder.

Joh. de Heer, Rotterdam.

Volksharmonica's vanaf f 2.25.

Extra fijne HOLLANDIA's met prima ajaxstemmen, diepe balgvouwen, prachtige afwerking, gemakkelijken aanslag vanaf f 6.—.

Ruim 120 verschillende soorten voorhanden.

Vraag geïllustreerde Prachtcatalogus gratis en franco bij

**JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.**

Waarom nog geen Orgel in huis?

**JOH. DE HEER, Rotterdam,
Noordmolenstraat No. 71.**

Kom, vraag eens een Prijscurant aan, of kom eens zien, dat verbindt U tot niets.

Joh. de Heer, Noordmolenstraat 71, Rotterdam.

WEET GE NIET, dat muziek niet alleen opwekt en verblijdt, doch ook opvoedt?

WEET GE NIET, dat het huiselijk leven zeer bevorderd wordt door muziek?

WEET GE NIET, dat vele kinderen op verkeerde plaatsen zoeken wat zij eigenlijk thuis moesten vinden, n.l. muziek?

WEET GE NIET, dat de uitgaaf voor een Orgel menige andere uitgaaf bespaart?

WEET GE NIET, dat muziek de eenige kunst is, die ook in den hemel een plaats vindt?

WEET GE NIET, dat het oude bezwaar: »hoe zal ik het leeren» geheel vervallen is door de nieuwe uitvindingen, als Cijferakkoorden, Organola, enz.?

WEET GE NIET, dat ge een Orgel op gemakkelijke betaling kunt krijgen, indien ge vertrouwbaar zijt en uw huisgezin er niet onder lijdt?

Terugbetaald.

Een arm reiziger kwam bij den godvruchtigen Fenneberg en verzocht hem drie rijksdaalders te leen.

Fenneberg had juist zooveel in huis, maar ook niet meer; en toen de arme reiziger hem dat geld in den naam van Jezus vroeg, gaf hij hem alles.

Eenigen tijd later was hij zelf in grooten geldnood. Terwijl hij zijnen nood biddend Gode bekend maakte, herinnerde hij zich het gebeurde met den armen reiziger, en zeide in kinderlijke eenvoudigheid des geloofs: »O, Heere, ik heb U drie rijksdaalders geleend, en Gij

hebt ze mij niet teruggegeven, ofschoon Gij wel weet, dat ik ze hoog noodig heb; ik bid U geef ze mij terug.« Dienzelfden dag bracht Gossner hem een brief met geld en zeide: »Ik breng U hier het geld, dat gij voorgesloten hebt.«

De brief, die vijfhonderd gulden bevatte, was gezonden door een rijk man, op verzoek van den armen reiziger, aan wien Fenneberg alles wat hij bezat, geleend had.

Fenneberg was geheel verrast en zeide op zijne kinderlijke manier: »O, lieve Heere! men kan geen enkel woord tot U zeggen, of Gij maakt ons diep beschaamd!«

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK,

Adres:

Bureel „De Christen“, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

De Pelgrim en zijn kruis.

Een pelgrim op het smalle pad
Lag moedloos onder 't kruis.
Ach! 't woog zoo zwaar en deed zoo'n pijn,
En lang scheen nog de weg te zijn,
En ver het Vaderhuis!

„O Heer!“ zoo riep hij, 'k kan niet meer!
„Ach, neem mijn kruis mij af!
„Dan zal 't gewis veel beter gaan;
„Dan wandel ik vol moed mijn baan,
„Geef mij voor 't kruis een staf!“

Toen sliep hij van vermoeidheid in,
En droomde, dat de Heer
Zijn beë genadig had verhoord,
En hij, door kruis noch smart verstoord,
Kent geen vermoeienis meer.

Hoe licht valt nu de pelgrimsreis!
Hoe snelt hij voort vol vreugd!
Of 't pad ook steil en doornig zij,
En d'afgrond gaap' aan elke zij —
Zijn reislied klinkt verheugd.

En land en zee en berg en dal
't Vliegt alles hem voorbij —
Totdat de Godsstad met haar glans
En goud en licht van elken trans
Hem toeweent, vriendlijk blij.

„Wel mijner!“ roept hij jublend uit;
„Ik ben aan 't eind der baan!“
Maar hoe? . . . Een water, diep als 't graf,
Dat heel de heil'ge stad omgaf,
Ziet thans zijn oog eerst aan.

En nergens, nergens is een brug,
Die naar de gouden poort
Aan d'overzij hem henenleidt,
Waar eerst de volle rust hem beidt
In 't eeuwig zalig oord.

„Ach!“ zucht hij nu, „aan 't eind der reis,
„En nu nog buitenstaan?
„O Heer, 'k lei heel den weg toch af;
„Mij steunde steeds Uw stok en staf:
„Laat mij nu binnengaan!“

Toen sprak een Engel, ernstig zacht:
„Waar, broeder, is uw kruis?
God gaf een kruis u op de hand,
„En niemand komt aan d'overkant,
„Dan drijvend op dat kruis.“

Toen ontwaakte de pelgrim
en greep naar zijn kruis,
En hij dankte zijn God
voor Zijn lieflijk kastijden.
En wel boog hij diep
onder 't smartelijk lijden,
Maar aan 't eind droeg zijn kruis hem
en bracht hem naar huis.

(Overgenomen.)

De zegen Abrahams.

Ik zal u zegenen . . . en in u zullen
alle geslachten des aardrijks gezegend
worden. Gen. 12 : 2, 3.

Om dien zegen, aan Abraham verzekerd, beweegt zich
de geheele wereldgeschiedenis, zoowel als de geschiede-
nis van het godsrijk op aarde.

Reeds 2000 jaren lang had God in zijne lankmoedig-
heid het menschelijk geslacht gespaard en voor een
totalen ondergang behoedt, zij het ook ten deele door
de kracht des oordeels (zondvloed); maar nog waren de
mensen er niet toe gekomen om voor God, hunnen
Schepper, als voor den eenigen wereldbeheerscher eer-
biedig te buigen. Zij kozen zich een eigen weg; waan-

den zich sterk en wijs, en vereerden de schepselen in plaats van den Schepper.

God liet hen nu voor een tijd in hunne eigene wegen wandelen, opdat zij hunne dwaasheid zouden leeren inzien, en leeren zouden, dat al het menschelijk doen en drijven, naar eigen vernuft en in eigene kracht, hoe schoon en verheven het ook schijne, ijdel en verderfelijk is buiten God.

Noach's geslacht echter, heeft naarmate het zich uitbreidde, al minder en minder er van verstaan of van willen opmerken. Het geheele geslacht der menschen dreigde weer weg te zinken in afgoderij, ongeloof en daaropvolgende zedeloosheid. Doch God trad genadelijk op en besloot naar zijn eeuwig voornemen zich één kinderloos echtpaar, uit den eenvoudigen herdersstand, één geslacht, één volk uit al de volken der aarde te kiezen, en daaraan zijn zegen te schenken, doch met een universeel of algemeen doel. Eén volk neemt God voor zich, om er zijn verheven doel mede te bereiken, maar alle geslachten des aardrijks moeten daardoor gezegend worden.

Abraham werd door roeping en verkiezing Gods van den natuurlijken bodem van menschelijke wijsheid en eigen kracht op dien des geloofs en der gehoorzaamheid overgebracht. De kern van Abrahams leven werd het geloof. »En Abraham geloofde God en het is hem tot gerechtigheid gerekend» — zoo heet het in het Nieuwe Testament (Rom. 4:3).

God treedt op als de eenige behouder, die naar zijn onnaspeurlijke genade zelf al het heil der wereld bewerkt en zich als de eenige zegenbron doet kennen. Alleen door het geloovig, onderworpen erkennen van Gods genadewerk en trouw, is er zaligheid, licht en leven voor de menschenkinderen. Dit is het grondbeginsel van het leven door 't geloof.

God kiest zijn eigen middelen en werktuigen en als God Abraham uitkiest om hem tot een zegenpunt te stellen, dan betoont Hij op merkwaardige wijze, dat Hij door middel van menschen zijn zegen tot de volken der aarde wil doen komen. Ook ten dien opzichte is God souverein (oppermachtig). Vandaar ook, dat alleen in den weg van geloofsgehoorzaamheid van de zijde des menschen de zegen Abrahams verkregen, genoten en behouden kan worden. Merk hoe Gods wegen wonderlijk zijn in de oogen der menschen, ja tegenstrijdig. Als Hij b.v. een groot, gezegend volk wil hebben, om drager van het heil der wereld te zijn, kiest hij zich een kinderloos echtpaar, voert hen uit een vruchtbaar land naar onbekende oorden, waar Abraham geen voet gronds ten eigendom bekomt, dan ten laatste een stukje voor een begraafplaats. Het geheele leven van de aartsvaders is vol van leidingen Gods, die ons tegenstrijdigheden toeschijnen. Maar zoo moest die planting Gods als een jonge boom geschud worden, opdat het geloof der uitverkorenen diep en vast zou wortelen in den Goddelijken grond. Abrahams geloof, zoomin als het geloof van Gods kinderen heden, mocht en kon berusten op wiskundige berekeningen, maar alleen op

goddelijke openbaring.

Die bijzondere openbaring, welke God aan Abraham en verder aan zijne nakomelingen gegeven heeft, is tot kenschetsing van den zegen, die door Abrahams geslacht tot de volken der aarde komen moest. Dit is ook de grondslag van Gods verbond met Abraham, maar de individuen (afzonderlijke personen) zouden en zullen niet anders deel aan den zegen Abrahams bekommen dan door dat zelfde geloof en in denzelfden weg, waardoor Abraham gezegend is geworden, — zelfs niet al waren ze naar het vleesch ook uit Abrahams geslacht geboren. Desniettenstaande blijft Abrahams geheele nakomelingschap het uitverkoren volk op aarde, bemind om der vaders wil, juist om het doel, dat God er mede had. En nog eenmaal zal het voor het oog der geheele wereld onder de leidingen Gods blijken, dat Israël het gezegende volk van God is. Doch eerst moet de zegen Abrahams, nu nog door Israël verworpen en vertreden, onder alle heidenen bekend en ervaren worden.

God zelf is, volgens Paulus in Galaten 3:8, de eerste Evangelieprediker voor de verschillende geslachten der aarde geweest. Dit werk Gods wordt nu nog voortgezet door de boden des heils, die den zegen Abrahams den volken gaan verkondigen.

2000 jaren lang is oudtijds de zegen Abrahams voortgeplant van geslacht op geslacht onder Israël, en God heeft er voor gezorgd, dat het geslacht, waarin bijzonder de zegen werd voortgedragen, en waaruit, zooveel het vleesch aangaat, de Christus zou geboren worden, bij alle afdwalen en afzinken des volks, in afzondering bewaard werd, totdat het beloofde zaad, waarin Abrahams zegen van God belichaamd was, uit de vergetene koningsdochter, uit Davids geslacht, als een spruit uit den afgehouden tronk van Isaï te voorschijn schoot. Christus is *de* zegen Abrahams, wie hem heeft, heeft niet een Israëlitischen zegen slechts, maar een goddelijken zegen voor eeuwig. Buiten Christus is er geen wezenlijken zegen — noch voor Joden, noch voor Heidenen of naamchristenen.

't Is vergeefs en ijdel op een verbondszegen te bouwen, die men niet werkelijk bezit en zich te beroepen op Gods verbond met Abraham, zonder te wandelen in de voetstappen des geloofs van Abraham. Een Israëliet kon men zijn door natuurlijke afkomst, daarom werden ook alle mannelijke kinderen besneden, en deelden allen in de uitwendige zegening, die God zijn volk schonk; een Christen wordt men alleen door wedergeboorte, dat is door den inwendigen zegen, het leven in Christus. Dat is *de* zegen waardoor niet de mensch of zijn werken, maar God en zijn genadewerk in en door de ware geloovigen verheerlijkt worden.

Dit zij en worde steeds meer het kenmerkende van ons leven, waarde lezer!

S.

N. v. B.

Zacharias en Elizabet; geboorte van Johannes den Dooper. (Lukas 1.)

Voordat de Messias in Israël optreedt, zendt God Hem een Profeet vooruit, wiens taak het is om door zijn voorbereidenden arbeid een weg te bereiden, waarop vorst en volk elkander zouden kunnen ontmoeten. Deze Profeet wordt grooter genoemd dan al zijn voorgangers, omdat hij niet de boodschapper is van een toekomstig heil, maar van de aanvankelijk vervulde beloften. Daarom is hij, in onderscheiding van andere Profeten, door de profetie aangekondigd (Jes. 40 : 3; Mal. 3 : 1; 4 : 5).

In een stadje in Juda woonde een kinderloos echtpaar Zacharia (de Heer gedenkt) en Elizabet (de Godgewijde), beiden uit het hoogepriesterlijk geslacht; uit hen zou de voorlooper van den Messias geboren worden. Zijn buitengewone bestemming blijkt reeds daaruit, dat het een kind zal zijn, als door een wonder geboren; want beide, man en vrouw, zijn ver op hunne jaren gekomen, zoodat naar de natuur reeds lang alle verwachtingen afgesneden waren.

Tijdens de ontsteking van het morgenoffer, waartoe het lot Zacharias, naar een regeling door David ontworpen en ingevoerd (1 Kron. 25), en na de ballingschap door Nehemia (Neh. 12) op nieuw van kracht verklaard, aangewezen had, verschijnt hem een engel des Heeren. Deze zegt hem, dat zijn gebed is verhoord en hij een zoon zal ontvangen, een zoon, wiens verschijning niet alleen oudervreugde zal geven, maar door velen als een voorteken van de komst van het Messiaansche heil, met blijdschap zal worden begroet. Van de geboorte af zal hij afgezonderd zijn voor den Heere, en met den Heiligen Geest vervuld worden, om zoo straks in den geest en de kracht van Elia Israël op te roepen, zich gereed te houden, daar zijn Messias nadert. Nog eenmaal zal God het volk waarschuwen, opdat, als het na zijn Messiasverwerping zelf verworpen zal worden, het geenerlei verontschuldiging zal hebben.

Zacharias vraagt een teeken. Dit moet ons niet te zeer verwonderen, van hem toch wordt geen kleiner geloof geëischt dan van Abraham, de vader der geloovigen. Hij ontvangt een teeken in zijn lichaam, tevens een heilzaam medicijn tegen zijn ongeloof. In stomme blijdschap zal hij de vervulling van des Engels boodschap moeten afwachten. Het volk, dat in den voorhof zijn terugkomst reeds lang verbeidde om den zegen te ontvangen, had nu ook tevergeefs gewacht.

Nadat de tijd zijner bediening verstreken is, begeeft Zacharias zich naar huis.

In de 6e maand van Elizabets zwangerschap werd de

engel Gabriël (man Gods) weer naar de aarde gezonden, maar nu niet naar een priester in den Tempel, maar naar de nederige maagd Maria (de bitterlijk bedroefde), in het nederige stadje Nazareth. Toch hield de boodschap nu niets minder in dan die aan Zacharias; neen, zijn komst gold nu de geboorte van den Messias zelf. Maria en haar ondertrouwde man Jozef waren beiden uit Davids geslacht — Jozef langs de lijn van Salomo (Matth. 1), Maria langs de lijn van Nathan (Lucas 3). Voor Maria was dit vereischte, omdat de Messiaansche heerschappij aan Davids huis was verbonden, en voor Jozef, omdat Christus als zijn zoon in de geslachtsregisters ingeschreven, en bij 't volk bekend zou worden.

Alles wat Maria van den engel hoort is voor haar verrassing. Zij zal een zoon baren uit genade, wiens naam zal zijn Jezus (Zaligmaker). Deze zal Zoon van David en Zoon van God zijn, en tot die heerschappij gezald worden, waarvan Davids troon slechts schaduw en zinnebeeld was (Amos 9 : 11; Ps. 132 : 11; 2 Sam. 7 : 13). Niet de taal des ongeloofs maar der maagdelijke schuchterheid is het dan ook als zij naar aanleiding van zulk een wonderlijke boodschap vraagt: 'hoe zal dit wezen?' Zij ontvangt ongevraagd een teeken in Elizabets zwangerschap; daaruit kan zij leeren: bij God zijn alle dingen mogelijk. In deze wetenschap geeft Maria zich als een dienstmaagd in de handen van haar Heer. In het huis van Elizabeth, waarschijnlijk te Hebron, 4 dagreizen van Nazaret, waarheen Maria zich spoedig na de engelenboodschap begeven had, mocht zij een onverwachte geloofsversterking ontvangen: 't is de H. Geest zelf, die door den mond van Elizabet de boodschap des engels bevestigd. Nu kent Maria geen vrees meer, en in een lied der innerlijke zielsverheuging verheerlijkt ze haar God, dewijl Hij de geringheid Zijner dienstmaagd heeft aangezien, en machtigen en hoogmoedigen niet altijd zou doen heerschen, maar Israël om Zijn verbond met Abraham, zou opheffen uit zijn druk. Na gedurende drie maanden de hemelsche atmosfeer in Zacharia's woning ingeademd te hebben, begeeft ze zich weer naar Nazareth.

Spoedig na haar vertrek werd Elizabet een tweede Sara; zij baarde haren eersten en eenigen zoon. Met de blijdschap van de geburen en kennissen ging de vervulling van des engels woord (v. 14) reeds voorloopig in. Tot aller bevreemding, als geheel in strijd met de gewoonte, wordt het kind niet naar een familielid genoemd, maar ontvangt het den naam van Johannes (God is genadig; hij is immers voorbode van de bedeeling der genade. Met de besnijdenis van 't kind is Zacharia's straftijd om, en het eerste waartoe hij zijn herkregeen spraakvermogen gebruikt is om een lofzang ter eere van God te zingen. In zijn lied verheerlijkt hij de trouw Gods, die in den Messias Israël een Vrijmaker en kracht tot zaligheid gegeven heeft en Die dit kindeke tot Zijn profeet heeft verkoren, om voor het aangezicht van den Messias heengaande het volk bekend te maken, dat de zaligheid slechts verkregen wordt in en door de verge-

ving der zonden. In de geboorte van zijn zoon begroet hij de verschijning van de morgenster, die den opgang der zon aankondigt.

In de eenzaamheid der woestijn werd Johannes door God opgevoed en met de noodige gaven en krachten voor zijn werk toegerust.

Uit deze geschiedenis kunnen we. o. a. het volgende leeren:

a. Dikwijls gebruikt God tot uitvoering van zijn plan zulke middelen, waarvan de menschen niets kunnen verwachten. Zoo met Abraham en Sara; met Zacharias en Elizabet. Het moet buiten alle tegenspraak Zijn werk blijven.

b. »Uw gebed is verhoord.« Het gebed om een kind was bij het oude echtpaar zeker al jaren verstomd. »Tevergeefs gebeden om onze smaadheid weg te nemen,« zullen ze allicht gedacht hebben. Maar geen gebed is vergeefs; doch God verhoort op goddelijke wijze. Zacharias en Elizabet moesten in hun jonkheid kinderloos blijven, om in den ouderdom een zoon te ontvangen, die de voorlooper van den Messias zou zijn. Zoo onthoudt God ons dikwijls het mindere, om ons het meerdere te geven.

c. God zendt een engel en komt in dien engel zelf om Zacharias de verhooring van zijn gebed aan te kondigen. Toch verlangt Zacharias nog een teeken, en hij ontvangt het: om zijn ongeloof moest hij zwijgen, totdat zijn ongeloof zweeg. Ongeloof aan Gods Woord is de moederzonde en baart vertwijfeling en wanhoop. Een ernstig beoefenen van 't geloof biedt licht en zekerheid.

d. »Geen ding zal bij God onmogelijk zijn.« Dit is voor Maria, hoeveel onbegrijpelijke dingen haar ook aangezegd waren, het steun- en rustpunt voor haar hart; want door haar antwoord: »mij geschiedde naar uw woord,« onderwerpt zij zich geheel en onvoorwaardelijk aan Gods Woord. Welk een verheven voorbeeld van geloofseenvoud en geloofsbeslistheid en kracht.

S.

J. L.

De val des menschen.

(Gen. 3.)

De schepping der aarde was alzoo voltooid en als in jeugdige kracht en dubbele lenteprijs was de gansche natuur ééne stemme des lofs, één getuige van de liefde en wondermacht Gods. De mensch, als grootste scheppingswonder, was aan het hoofd geplaatst, voorzien van de krachten naar lichaam en geest, ten einde zijn roeping te vervullen als koning der aarde. Slechts de Heere God, de Schepper, was boven hen, alleen aan Hem was de mensch onderworpen en de gansche aardsche schepping was onder zijne voeten geplaatst. Waarlijk, de mensch was gelukkig, er was niets te wenschen over; het gansche aardrijk was zijne. Niets stond zijn geluk in den weg; ongestoord was de gemeenschap met zijnen

Schepper en zijne dagen gingen voorbij in onschuldige vreugde en genot in den hof van Eden, welke hij bouwen en bewaren moest.

Ach, ware het zoo gebleven, zoude men zeggen, maar, helaas, de mensch viel en stortte af van de hoogte, waarop hij was geplaatst door de verleiding der slang, het werktuig van den tegenpartijder Gods, den Satan. »Van alle boomen des hofs zult gij vrijelijk eten, was hun gezegd, alleen van den boom der kennis, des goeds en des kwaads zult gij niet eten.« Hoe gering was de eisch, tegenover al de vruchtenrijkdom was het slechts ééne, de gansche aarde was hem overgegeven, alléén deze ééne boom was buitengesloten, en de mensch werd ongehoorzaam en hij viel en sleepte zijn gansche nageslacht mede in zijn val.

Ai, ai, de mensch zoo rein, zoo hoog geschapen, Hij gaat zich aan een vrucht, een mond vol saps vergapen!

Zeeën van ellende en jammer zijn over het menschedom uitgestort en men behoeft de jaarboeken der geschiedenis niet op te slaan, rondom, in en bij onszelf is het vol bewijzen, dat geluk allerminst het deel geworden is van den mensch en dat er vloek, geen zegen rust op de aarde. Hoe is de koning der schepping neergestort van zijn hoogte! hoe weinig is de aarde hem onderworpen en hoe gering zijn heerschappij over het gedierte des velds, maar bovenal, hoe is zijn rust en geluk verwoest, hoe is de vrede zijns harten weggevloden! hoe weinig gelijkt hij op den mensch, het beeld en de gelijkenis Gods, die eenmaal stond en wandelde in den hof van Eden.

Was deze zaak, die de mensch deed, dan zoo zwaarwichtig? Was deze ongehoorzaamheid dan van zoo groote betekenis, dat zij zulke gevolgen hebben kon? Was hier de straf in overeenstemming met de misdaad? Wat was eigenlijk de zonde des eersten menschen?

Waar God aan den mensch den ganschen hof ten gebruike had gegeven en alles aan hem onderworpen had op dit ééne na, was het een miskennen van de oppermacht van den Schepper. God wilde niet, dat de mensch kennis zoude nemen van het kwade. Waar hij nu den verleider gehoor gaf, die hem voorspiegelde, dat hij als God zou zijn, sloop het vergif des hoogmoeds in zijn ziel, wilde hij zich zelf verheffen, al was het zonder God en tegen Zijn gebod, opende hij zijn hart voor den invloed van den Satan en kwam onder diens heerschappij, terwijl hij aan God de gehoorzaamheid opzegde. Van dat oogenblik af veranderde de mensch van levensrichting. Waar zijn leven slechts in God stond en naar God zich heenrichtte, koos hij nu te leven buiten God, wilde hij de hoogte, waarop hij stond, bewaren, ja, hooger klimmen, al ware het ook tegen Gods gebod in, en de mensch viel en — deze zijn val was groot. — Verwoest was het beeld Gods! De koning der aarde werd een slaaf des Satans en een speelbal zijner zich meer en meer verdervende natuur en harts-tochten. De bron van zijn leven had hij verlaten en hij viel den dood ten prooi.

Maar had God en Zijne almacht den mensch niet alzoo kunnen scheppen, dat hij niet vallen *kon* of anders den val niet kunnen verhinderen? vraagt de twijfel, zoo niet het ongelooft.

Hierop zou men moeten antwoorden: eerstens, de mensch kon alleen gelukkig wezen en opgevoed worden tot datgene wat God van hem maken wilde, indien hij zijn verhouding tegenover God vrijwillig en met bewustheid koos. Juist het doel, wat God met den mensch voor had, bracht het mede, dat de zucht naar hooger leefde in zijn gemoed, dat hij zijn gaven en krachten wilde ontwikkelen en zich naar hooger uitstreckte, maar hij moest dat doen in gehoorzaamheid en onderworpenheid aan God met volle bewustzijn en vrijwilligheid; ook zou, indien de mensch niet anders doen *kon*, in de gehoorzaamheid tegenover God voor hemzelf geene zaligheid gelegen zijn. Daarom moest de mensch kunnen kiezen en moest hij ook kiezen. Noch werktuigelijke (instinctmatig) noch gehoorzaamheid zonder bewustzijn, zou tot eere Gods of tot geluk van den mensch geweest zijn. Tweedens: waar het leven van den mensch uit God afkomstig was, kon de mensch alleen gelukkig zijn als hij steeds in gemeenschap met en in afhankelijkheid van de bron zijns levens bleef. Waar zijn leven *uit* God was, moest het ook *in* God blijven en *tot* God zich keeren. Van een werktuigelijke gehoorzaamheid kon bij een zoo verheven schepsel, als de mensch door God geschapen, geen sprake zijn. Het hooge doel, waartoe God den mensch geschapen had, bracht van zelve mede, dat de mensch ook van zijn kant vrijwilliger en met bewustzijn zijn leven alleen *onder* God en daardoor *in* en *tot* God leefde. Daarom moest de mensch voor de keus geplaatst worden of hij in volstreckte gehoorzaamheid blijven wilde, of in eigen weg, den raad volgende van den verleider, toenemen wilde in kennis en alzoo zich zelve verheffen. Waar de menschen aan den verleider gehoor gaf, werd zijn leven van den wortel afgerukt, waaruit het voortgekomen was en viel bijgevolg de versterving en den dood ten prooi.

De zaak was buitendien niet zoo gering als het schijnt. Immers, het doel, wat door den slang werd voorgespiegeld en door den mensch werd beoogt, was niet minder, als gelijk God te wezen. Vrij en onafhankelijk te zijn van Zijnen Schepper, was hetgeen hen werd voorgespiegeld en hen aanlokte. Waarlijk, geen klein vergrijp tegenover den almachtigen Schepper, geen kleine ondankbaarheid tegenover zooveel weldaden.

Waarheid werd het, wat Satan den mensch had voorgespiegeld; de mensch leerde het kwaad kennen. Zij werden verstandig, zagen dat zij naakt waren en maakten zich schorten van vijgebladeren. Zij kwamen tot het bewustzijn, dat zij niet gezien mochten worden, zooals zij waren en schaamden zich voor elkander. Zij vreesden God en verborgen zich voor God met Wien zij eerst vrijelijk omgingen. Gewis de mensch had kennis van het kwaad verkregen en wel van dat groote kwaad, dat er scheiding was tusschen hem en Zijnen Schepper. De

mensch ontvlood God en verborg zich zelve. In deze kennis des kwaads is de mensch steeds verder en verder gevorderd, ja deze zijne wijsheid is ontzettend groot geworden, zoo groot, dat, zonder Gods genadige tusschenkomst, zij zoude geëindigd zijn voor het gansche menschedom in het kennen van het eeuwig verderf. De mensch zoude het kwade hebben leeren kennen in al zijne uitgestrektheid en ontzettende verschrikking voor eeuwig.

Maar de God des vredes had gedachten des vredes over zijn verdwaasd menschenkind en sloot ze buiten den hof van Eden, opdat zij ze niet nemen zouden van den boom des levens en dit hun zondig, buiten God staande en in kennis van het kwaad steeds toenemende bestaan zouden blijven leven. De kennis van het goede zou nooit hun deel geworden zijn, want dat konden ze alleen van hun Schepper leeren. De verleider, de vorst der duisternis, was niet in staat ze het goede te leeren, want hij kende het zelf niet. De kennis des kwaads konde hij den mensch mededeelen, maar ook anders niet en daarom sloot God en Zijne liefde het paradijs af en eveneens den mensch daarbuiten, waar hij weder een ander kwaad leerde kennen, namelijk, dat dezelfde aarde, die eens onder hem was gesteld, nu vervloekt was en doornen en distelen voortbracht, de mensch leerde ook den dood kennen. Gods gedachten waren vrede voor en met den mensch en God wilde zelf dat hij het goede leerde kennen, maar daartoe moest hij sterven, sterven van dit aardse bedorven en van God aflevende bestaan. Gods scheppingsplan met den mensch werd niet vrijdeld, maar Hij, die eenmaal uit de woestheid en ledigheid deze aarde voortbracht, zou ook uit die gezonken en ineengestorte menschheid een nieuwe schepping verwekken, wel na strijd en door den dood heen, maar daarom niet minder zeker.

Na Adam en zijne vrouw hun straf aangekondigd te hebben, wendt God zich tot de slang en in deze tot Satan. Het wordt voorzeggd, dat eenmaal het zaad der vrouw, hen, de oude slang, den kop zal verpletteren. Uit deze menschheid, die een ruïne, een wrak geworden was, zou de Almachtige eene nieuwe Schepping, een hooger en schooner scheppingswonder daarstellen. De eerstgeboorne des Vaders, de eersteling aller creaturen, zoude vleesch worden en als het zaad der vrouw hem, Satan, den machtige, zijne macht ontnemen, zijnen roof ontrooven, hem met ketenen in den afgrond doen binden en eens voor goed verwijzen naar den poel des vuurs, die reeds voor hem, den afvalligen, bereid was en wiens rook opgaat in alle eeuwigheid.

En nu, de mensch werd geschapen en hij viel, hij viel zeer diep, maar God zij geloofd, hij was niet onredbaar. Het aardse Paradijs is gesloten en vernietigd en deze gansche aarde ten verderve gedoemd; maar er is redding door den dood heen, eerst van ons zelve, van den ouden Adam, daarna van het lichaam der zonde, maar dan ook leven voor eeuwig, beter en heerlijker dan dat Adam kende. Het Paradijs verschijnt weder aan het einde der Schrift, maar dan *zonder* boom der

kennisse, des goeds en des kwaads, daar prijkt alleen de boom des levens en daar klinkt een hooger loflied, dan de ongevallen mensch ooit brengen kon, het lied der zaalgen en verlost, ter eere van het Lam, dat geslacht is en hen kocht met Zijn bloed. Hooren wij het: alleen ten koste van het bloed des Zoons Gods is de mensch weder vereenigd met Zijn God, maarden mensch is de eisch gesteld zich zelven of te sterven, wil hij leven het leven Gods. Slechts door den dood heen is het nieuwe leven te verkrijgen, maar dan is de dood ook verslonden, want hij die het geweld des doods had, is vernietigd en er is slechts leven in, door, tot tot God — Hem zij de eere.

A.

K. O.

Uit de Gemeenten.

HOORN en BERKHOUT. Zondag 24 November j.l. was voor onze Gemeente een dag van vreugde en geestelijk genot, want op dien datum mochten we ons lokaal den Heere wijden en heiligen. Tot dat doel was onze reizende Prediker, br. K. Kuipers, op verzoek tot ons overgekomen.

Nadat we 's avonds te voren nog tot gemeenschappelijk gebed waren samengekomen, den Heere eendrachtelijk smeevende om een rijken zegen, kwamen we aan den morgen van den voormelden datum in ons nieuw lokaal te zamen, om het op feestelijke wijze den Heere te wijden. Br. Kuipers sprak een eenvoudig doch gepast woord, naar aanleiding van de woorden: »En Salomo bouwde Hem een huis.« 's Avonds werden nog drie jeugdige zielen door den Doop der Gemeente toegevoegd, die zich daarna met ons mochten scharen rondom den disch des N. Testaments. Het liefdemaal, waarmee deze gezegende dag werd besloten, was zeer opgewekt. Een »looft den Heer« leefde in ons aller ziel.

Aan den avond van 21 en 22 Nov. 1907, werden in ons nieuw lokaal openbare samenkomsten gehouden, georganiseerd door de Jongel.ver. »Filippus«. Ofschoon de opkomst wel wat te wenschen overliet, gelooven we toch, dat de gesproken woorden niet ongezegd zullen blijven.

Ook Zondag 24 Nov. j.l. was br. Kuipers nog in ons midden en diende de Gemeente met het Woord. Ons lokaal was flink bezet en allen luisterden aandachtig naar de woorden door onzen broeder gesproken. Stel God hem nog op vele plaatsen tot een rijken zegen!

We bevelen onze kleine Gemeente in de voorbede en hulp der zustergemeenten aan.

D. v. V.

P.S. Het adres der Gemeente is: D. van Velden Jr., Turfhaven 30 te Hoorn, terwijl het adres van onzen penningmeester is: C. Broertjes, Koepoortsweg 42d, Hoorn.

INGEZONDEN.

Aan den avond van 16 Nov. j.l. hield de Christelijke Jongel.ver. »Jeruël« of: »Door God gesticht«, een openbare vergadering in ons kerkgebouw »Beth-el«. Daarvoor had zij den WelEerw. heer Roeles, uitgenoodigd als spreker. De opkomst was niet naar dat wij verwacht hadden. De vergadering werd, na een lied gezongen te hebben, geopend door den Voorzitter. Tot inleiding las hij Spreuken I, waarover hij een kort woord sprak. Daarna gaf de voorzitter het woord aan genoemden spreker. Tot onderwerp had deze gekozen: »Der Jongelingen deel een billijke eisch«, waarmede spreker I Samuel 25 : 8 in verband bracht. Spreker lichtte

het onderwerp duidelijk toe en spoorde er hoofdzakelijk toe aan, de Jongel.ver. toch krachtig te steunen en haar niet altijd te becritisieren. Zoo licht wordt gezegd: het zijn maar jongelingen. Neen, hunne vereeniging heeft behoefte aan den steun der oudere Christenen, zoowel finantiël als moreel. Spreker betreurde de weinige sympathie voor den arbeid der jongelingen. Na deze rede volgden eenige samenspraken en voordrachten, die wel ingestudeerd waren.

Een en ander is uitstekend geslaagd. Ik spreek hierbij mijn wensch uit, dat degenen, die het gehoord hebben, het ter harte mogen nemen, en dat door die samenkomst nog meer jongelingen tot de vereeniging mogen komen om onderling het woord van God te bespreken en zich te oefenen en zodoende 's Heeren heerlijk Koninkrijk uit te breiden.

Moge God het werk van dien avond daartoe zegenen, opdat er nog vele jongelingen mogen leeren buigen aan de doorboorde voeten van Jezus Christus, die voor ons allen aan het vloekhout stierf om ons te verlossen en onze vele zonden weg te nemen.

De Secretaris : J. KRUIDHOF.

EEN EN ANDER.

* * * Generaal Booth in Berlijn. Het was bekend geworden, dat het merkwaardige hoofd van het »Heilsleger« den 20sten Nov. j.l. zijn intocht zou houden te Berlijn, en dat had op dien dag vele duizenden op de been gebracht om zich naar een groot circus te begeven, welk gebouw, waarin de grijze Generaal zich vertoonen en de schare toespreken zou, trots de geëischte toegangsbetaling, tot in elken hoek werd gevuld. De Generaal, een echt patriarchale verschijning, werd met bruischende geestdrift begroet. Het onderwerp zijner toespraak was aangekondigd en luidde: »Het geheim van het groot gevolg des Heilslegers.« En inderdaad mag er voor den ouden, zeldzaam volhardenden strijder iets overweldigends in liggen, wanneer hij op zijn 42 jarigen arbeid terugblijkt. Toen — voor 42 jaar — stond hij alleen, thans staan hem terzijde 15000 officieren en 50000 plaatselijke officieren, die in 52 verschillende landen der wereld op 7500 stations werkzaam zijn. Voorts kon er op treffende gevolgen gewezen worden. En ze zijn er velen.

We zouden ons echter verblijd hebben, zegt o. m. de Redactie van het »Evang. Allianzblatt« — wanneer de Generaal in zijne rede meer, waar hij »het geheim« van dat gevolg vermeldde, gewezen had op de wezenlijke bron van waren zegen en der kracht in den Heer Jezus, die gezegd heeft: »Zonder mij kunt gij niets doen,« voor de oogen der schare geteekend had. Hij toch moet overal voorop gesteld worden. Deze toonaard had steeds het woord van den Apostel Paulus. Helaas, er werd daarentegen een schoone, met scherts en humor gesierde lofrede op de eigen organisatie, den persoon des stichters en het succes op den arbeid gehoord,

waardoor Christus en Zijn Kruis zoo licht op den achtergrond of geheel verdrongen wordt.

Hiermede is wel — naar wij meenen — de eigenlijke wondeplek van de leger-organisatie aangeraakt.

N. v. B.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van F. J. de V. te Leeuwarden f 6.66.
N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Ontvangen van de Gemeente te Weerdingermund f 8.
N. v. BEEK.

Voor den reizenden Prediker.

Ontvangen van zr. N. N. te Muntendam f 5; van de Gemeente te Weerdingermund f 7.

F. J. v. MEERLOO, penningm.

Voor 'tlokaal te Leeuwarden.

Met dankbaarheid vermelden we nog de ontvangen giften: Van zr. F. te Drachten f 3.50; van br. R. te Zutphen uit het tiendebusje f 1; van N. N. f 1.

M. POSTHUMUS, penningm.

Voor een nieuw lokaal te Hoorn.

Nog ontvangen van J. de H. te Musselkanaal f 2.50; van S. V. te Nieuweroord f 2; van de Gem. te Haulerwijk f 13.69.

Koepoortsweg 42d, Hoorn. C. BROERTJES, penningm.

ZONDAGSSCHOOLBESTUREN, etc.,
worden er wederom beleefd aan herinnerd, dat ook thans alle **ZONDAGSSCHOOLBENOODIGDHEDEN**, als **BOEKJES, TEKSTEN, ROOSTERS** enz., franco tegen uitgeversprijzen worden geleverd door **W. H. VAN BEEK, Boekhandel, Stadskanaal (W.).**

Den 8 Dec. hopen onze geliefde Ouders en Behuwd-ouders

HINRICH FÖLKNER

en

GEERTRUIDA VELTKAMP
hunne

25-jarige Echtvereniging
te herdenken.

Dat de Heer hen nog vele jaren moge sparen, is de wensch van hunne dankbare Kinderen en Behuwdkind.

HENGEL (O.), Dec. 1907.

Heden overleed, zeer onverwachts, ons jongste zoontje

GEERT,

in den nog jeugdigen leeftijd van 4½ maand. Zwaar treft ons dit verlies, temeer, dat hem reeds drie onzer lievelingen zijn voorgedaan. Wij wenschen echter Gode te zwijgen, Wiens doen enkel wijsheid en liefde is.

H. DUURSEMA.

M. DUURSEMA—SMID
en Kinderen.

GRONINGEN, 24 Nov. '07.

A. BAKKEN en Echtgenooten geven kennis van de geboorte van een welgeschapen Dochter.

Eben-Haëzer.

GAASTMEER, 2 Dec. 1907.

BERICHTEN.

Gemeente te 's Gravenhage. Lokaal: Van Dijkstraat 115/17.

D. V. Zondag 8 December:

's Morgens 10 uur Prediking.

's Avonds 6 " " en Bediening van den H. Doop.

Woensdag- en Donderdagavond 8 uur: Samenkomst.

Zondag 15 December:

's Morgens 10 uur Prediking.

's Avonds 6 " "

In elk dezer vergaderingen zal optreden: Br. K. KUIPERS, Reizend Prediker.

Alle omwonende brs. en zrs. worden uitgenoodigd.

BERICHT.

De Gemeente te Groningen houdt D. V. haar eerste reeks Samenkomsten in deze wintermaanden, den 10, 11 en 12 December. De broeders Voorgangers N. v. Beek van Stadskanaal en H. Visser van Vriescheloo hebben hunne medewerking toegezegd. Ook deze arbeid bevelen we ten zeerste in de voorbode der brs. en zrs. aan.

Getrouwd:

CORNELIS VAN DUREN

en

ANTJE TUINSTR.

PATERSON, N. Amerika.

HARLINGEN, 28 November 1907.

Die tevens een hartelijk vaarwel toeroepen aan alle geliefde broeders en zusters in Christus in Nederland, bij hun vertrek naar Noord Amerika (Paterson, N. J.)

C. VAN DUREN.

A. VAN DUREN—TUINSTR.

Heden overleed ons geliefd zoontje

KLAAS,

in den aanvalligen leeftijd van bijna vijf jaar. Wij wenschen hierbij Gode te zwijgen, Wiens leiding naar liefde is.

G. GROEN,

Echtgenooten en Kinderen.

ALTEVEER, Onstw., 1 Dec. 1907.

Door 's Heeren goedheid werden we verblijd met de voorspoedige geboorte van een welgeschapen Zoon.

JOHS. V. D. KAM.
G. V. D. KAM—ENGELSMAN.
13 Nov. Jennettestr. 101,
Grand Rapids (Mich.).

Het ADRES
van den REIZENDEN PREDIKER
is van 8 tot 15 dezer te
's GRAVENHAGE,
p'a. den heer P. J. L. DE WIT,
Rembrandtstraat 329.

Abonneert U op dit blad.
Plaatst uwe Advertenties in dit blad.

Advertentiën van een tot vijf regels
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelige condities.

Hoe vindt ge dit

Orgel

De prijs van dit tweespels echt **Ame-rikaansch Hamilton Orgel** met 11 Registers is slechts f 150.— (met lustres f 5.— hooger) terwijl ge hetzelfde, iets eenvoudiger kunt krijgen voor

f 185.—

en hetzelfde model, kleiner, zonder Registers, voor

f 70.—

Bij elk Orgel gratis handleiding voor zelfonderricht, hetzij met noten of cijfer-accorden. **Draagbare Orgels** vanaf

f 30.—

Vrije bezichtiging en gratis prijscurant bij **JOH. DE HEER, Rotterdam, Noordmolenstraat 71**, of aan een der filialen: Groningen, W. WOLTERS; N. Buinen, ALKEMA.

K. HEIKLAAR,
Kleermaker en Seedaanzegger,
Groningen, Nieuwstr. 10.

BELEefd AANBEVELEND.

Gratis en Franco.

Vraagt de nieuwe geïllustreerde Pracht-catalogus, bevattende:

HARMONICA's	(120 soorten)
MOND-HARMONICA's	(150 soorten)
OCCARINA's en FLUITEN	(50 soorten)
VIOLEN, MANDOLINES, GUITAREN, ZITHERS, ETUIS, SNAREN, etc. etc.	

Joh. de Keer, Rotterdam.

Dank voor het gewas des velds.

Ds. Bouwman schrijft in het *Friesch Kerkblad*:

Wij hebben een eigenaardigen zomer doorleefd.

Het staat onder ons zoo ongeveer als een onomstootelijke regel vast, dat alle vruchtbaarheid van zon en regen afhankelijk is. Als een van deze beide niet in behoorlijke mate aan onzen akker ten goede komen, nu ja, dan kan een landman er wel tamelijk zeker op rekenen, dat het er in den oogsttijd niet al te best bij staat.

Welnu, wij hebben, als men de eenigszins overdreven uitdrukking niet misverstaan wil, wij hebben gehad een *zomer zonder zon*. De zon wou maar niet doorbreken en de warmte wou maar niet komen.

Daar is wat over gezocht en geklaagd.

Het kon nooit »goed komen!»

't Is waar, er scheen nog wel loof en stroo te komen, maar — met de maat en het gewicht en gehalte der eigenlijke vrucht moest het tegenvallen.

En ziet nu eens op den oogst!

Zeker, er is onderscheid. Niet elke akker en niet iedere vrucht viel even goed uit. Maar over het geheel genomen mag de landman zich, ondanks dat gemis van zon en warmte, verheugen in een milden oogst.

Men staat verwonderd. Het overtreft verre de verwachting. 't Gaat ons begrip schier te boven.

Waarlijk, dit is *van den Heere* geschied!

Hij heeft het land bezocht en het grootelijks verrijkt. Hij heeft den akker bedauwd, zijne voren dronken gemaakt, en zijn uitspruitsel gezegend. Het is een »jaar Zijner goedheid« geweest, dat Hij met een rijken oogst heeft »gekroond«. Zijne voetstappen hebben »van vetigheid gedropen«.

En niet alleen de akkers, maar ook de weiden hebben getuigenis gegeven van de goedertierenheid onzes Gods.

O, hoe heeft de Heere ons dit jaar weer gezegend!

Zijne hand was zegenend en hoedend uitgestrekt over landbouw en veeteelt, ze beveiligend tegen zoo velerlei schadelijke invloeden, verwoesting, pestilentiën en wát niet al! En de werkman werd in zijn arbeid bijna geen dag gestoord en mocht alzoo telkens het volle loon ontvangen.

De Heere heeft zijne hand open gedaan om te verzadigen al wat er leeft.

Dat nu dan ook alles wat adem heeft, *H m love!*

Dat heel de Gemeente Hem te gemoet trede met offeranden van lof en dank!

Dat wij de *tienden* Hem niet ontrooven!

Want alles wat we ook dit jaar weer ontvingen, hebben we duizendwerf verbeurd. Uit louter genade werd het alles ons geschonken door de genadige en milde hand van Hem, uit Wien en door Wien en tot Wien alle dingen zijn.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

BID EN WERK.

»Op de knieën gaat de weg ten hemel?»
Is de weg ten hemel dan geen strijd?
Wie mag kruipen in het kampgewemel,
Waar de kracht tot daden moet gewijd?

Buigen in het stof met vreeze en boete,
Dat zij de aanvang voor Gods aangezicht;
Maar daalde in de ziel Gods vredegroete,
Dan de wank'le knieën opgericht!

Dán gestaan, om 't op Gods woord te wagen!
't Booze met des Geestes zwaard weêrstaan!
Dán geloopt, om naar 't wit te jagen,
's Levens kroon aan de eindpaal van de baan!

Allen, die de zegeskroon zich wonden,
Nú van alle moeite en strijd verlost,
Zijn, o zeker knielende begonnen,
Maar voleindden, palstaande op hun post.

Laat ons bidden, of wij niets vermochten,
Werken, alsof alles kon volbracht!
Macht'loos, waar we 't in ons zelve zochten,
Is ons niets onmogelijk in Gods kracht.

J. J. L. TEN KATE.

De gevolgen van des menschen val.

Gen. 3 v. 8—19.

De mensch had zich alzo van zijnen Schepper afgekeerd, het oor geleend aan de stem des verleiders en zich alzo leeren kennen als zijnde naakt; maar de Heere God zocht hem op. God is de eerste, die de hand uitsteekt naar het gevallen schepsel en de vraag tot hem richt: »Waar zijt gij?» Nu komen de treurige gevolgen van des menschen handeling reeds aan het

licht. Adam verbergt zich; hij is bang voor zijnen Schepper en geeft reeds dadelijk blijk van de verkeerde toestand zijns harten, door op de vraag des Heeren: »hebt gij van den boom gegeten» te antwoorden: »de vrouw, die *Gij bij mij* hebt gegeven, heeft mij van den boom gegeven.« Ook de vrouw geeft op haar beurt de schuld aan de slang. Zij schuiven beiden de schuld van zich af, ja Adam geeft, zij het dan ook ingewikkeld, aan God de schuld. Hoevele malen heeft zich dit herhaald? Ja, Gode zij dank, Hij laat zijn gevallen schepsel niet aan zich zelve over. Ieder woord der Schrift, ieder evangelieprediking aan den zondaar is eene vraag des Heeren aan het van God afdwalend en zich zelve verbergend menschenkind. »Adam, waar zijt gij? waarom verbergt gij u?» en geeft de mensch niet steeds voortdurend aan iets anders en zeer dikwijls, ingewikkeld of rechtstreeks, de schuld van zijn val en toestand aan den Heer zelf? Het wordt bewaarheid, dat de zonde doorgedaan is tot alle menschen. Gelukkig als de mensch ten laatste tot de bekentenis komt, gelijk Adam en zijne vrouw »en ik heb gegeten.« Hoe gering de erkenning der schuld ook was, er werd schuld bekend.

Wat is het antwoord des Heeren hierop? Gaan we dit in het kort na.

De Heer richt zich tot de slang, tot de vrouw, tot Adam en bij de woorden tot de slang gesproken ook tot Satan, de eigenlijke bewerker van dit alles. — Ook de slang, ofschoon slechts een werktuig, loopt niet vrij van het oordeel des Heeren. Ze wordt vervloekt boven al het gedierte des velds, zij wordt veroordeeld op aarde te kruipen en het stof te eten. God oordeelt ook haar schuldig en tot op dezen dag is de slang voor ieder mensch, ja zelfs voor ieder dier, een voorwerp van schrik en afschuw. Des Heeren oor-

deel is streng en ziet ook daar schuld, waar wij ze niet zouden vinden. Ofschoon in onze oogen slechts een werktuig, treft haar slechts vloek en deze vloek gaat door. Eer God tot den mensch zich richt, zien wij aan het oordeel over de slang, dat er streng en heilig recht zal uitgeoefend worden.

Na het vonnis over de slang richt God zich tot de vrouw en voorzegt haar de moedersmart en onderwerpt haar aan den man: »Hij zal over u heerschen«, zoo luidt het Woord des Heeren. Van ontzettende betekenis is dit woord geworden onder de volken van het Oosten tot het Westen, en wie zal de ellende peilen der dochters van Eva onder de heidensche volken, ja zelfs onder Israël was het juk der heerschappij niet licht. Het Evangelie alleen heeft de vrouw hersteld en haar plaats hergeven naast den man. De wreede behandeling der vrouw door den man is wel een teeken der diepe verdorvenheid van het menschelijk geslacht, dat ook onder ontwikkelde en beschaafde heidensche volken een paard en koe meer geacht worden dan eene vrouw. Het Evangelie heeft de vrouw hersteld, maar daarom niet boven of in de plaats van den man gesteld, dit bedenke men wel, en alleen daar, waar ook in deze de ordening Gods wordt gehandhaafd, kan zegen rusten. Men leze slechts, wat Paulus hierover zegt.

Gewichtig is het woord tot Adam. Om zijnerwil wordt het aardrijk vervloekt, met smart of kommer zoude hij daarvan eten en eindelijk tot stof wederkeeren. God had den man als hoofd gezet, het bevel Gods was ook tot Adam gekomen, niet tot Eva. Adam wordt door God beschouwd als de verantwoordelijke persoon, want hij was rechtstreeksch door God geschapen, de vrouw was uit hem genomen. Adam was koning der schepping, niet Eva; de mensch is in Adam gevallen, niet in Eva. — In plaats van de aangename bezigheid in den hof van Eden, die hij bouwen en bewaren moest, waar de vruchten der boomen en het zaadzaaiende kruid zijne spijs was, moest hij nu zijn onderhoud met moeite en kommervollen arbeid, onder veel zorg van den vaak ondankbaren grond, die doornen en distelen voortbracht afdwingen en het einde van dit zijn zoo kommervol bestaan zoude zijn: wederkeeren tot het stof, waaruit hij genomen was.

Toch, hoewel dit een oordeel was, blijkt ook hierin Gods vaderlijke zorg, waar Hij ook uit dit kwade het goede te voorschijn brengt. De arbeid op zich zelf is geen vloek, maar een zegen Gods en een middel om de gaven en krachten, die in den mensch waren, te voorschijn te brengen en te ontwikkelen. Ook den hof van Eden moest de mensch bouwen en bewaren, en dit kon niet zonder arbeid. Ook kon de mensch, zonder werkzaam te wezen zoowel naar den geest als naar het lichaam, de aarde niet aan zich onderwerpen, noch heerschen over het gedierte des velds; en deze taak wordt hem niet afgenomen, maar de straf bestaat in den kommer en de smart, die onder en door dit alles den mensch ten deel viel. Waarlijk, niet alleen zij, die letterlijk in het zweet huns aangezichts hun brood

moeten eten, ondervinden den kommer en smart, die de Heer heeft verbonden aan het aardsche bestaan van den aardschen mensch; de grooten en rijken der wereld ondervinden het niet minder, wellicht nog meer. De geschiedenis der volken bewijst trouwens ook, dat juist daar, waar de natuur den mensch dwingt om al zijn krachten in te spannen op stoffelijk en geestelijk gebied, hooger standpunt wordt bereikt, als waar, om zoo te zeggen, de vruchten der aarde van zelve in den mond vallen. Juist den strijd om het bestaan staalt de vermogens van den mensch. Voor den gevallen mensch was het ook *noodig*. De noodzakelijke inspanning was als het ware eene rem voor zijne verkeerdheden. Waar een volk of geslacht of persoon zich in weelde kan baden, zinken ze gewoonlijk diep weg in een poel van ongerechtigheid en zonde, en worden als natuurlijk gevolg ontzenuwd, zoowel in zedelijk als natuurlijk opzicht. De straf, die Adam hier wordt aangezegd, is een bewijs van Gods liefde en zorg voor den gevallen mensch. (Slot volgt.)

Voorzeggingen aangaande de komst van den Messias.
De volheid der tijden.

Door een daad van ongehoorzaamheid sprak de mensch openlijk zijn ongeloof aan het Woord en de bedreiging Gods uit. Zoo zijn kinderlijk afhankelijk positie onder God verlaten en zich tegenover God gesteld hebbende, begint hij zichzelf gade te slaan. Nu eerst bemerkt hij zijn eigen nietigheid en tracht zich daarom voor het oog van God te verbergen. In den nacht, die met de zonde over het menschedom zonk, heeft God het licht des Evangelies ontstoken. Waar de mensch zondaar werd, openbaart God zich als een God vol genade. God handhaaft zichzelf tegenover den zondaar door tegenover diens zonde Zijn genade te stellen. God zelf is de eerste Evangelieprediker; na een langen, dadelijk aanvangenden strijd tusschen het slangenzaad en het vrouwenzaad zal Hij eindelijk het eerste door het laatste onderwerpen en oordeelen. Van hulpe des mans heeft Eva zich verlaagd tot hulpe der slang, en bracht zoode menschheid onder den vloek der zonde, maar als moeder zal zij het zaad baren, die de macht van zonde en dood verbreken — en aan 't slot van de geschiedenis der wereld den satan zelf, welke is de oude slang, in den afgrond zal werpen.

Van nu aan richt zich aller verwachting en hope op het zaad der vrouw, de tweede Adam. Hij is het

middelpunt, de hoofdsom der gewijde geschiedenis; op Zijn komst snelt nu alles aan. God geeft voor Abel, in wiens vermoordning zich reeds de vijandschap tusschen het slangenzaad en het vrouwenzaad geopenbaard heeft, een plaatsvervanger in Seth (Gen. 4 : 25) als drager van het vrouwenzaad. Als door vermenging van het geslacht, waarin het vrouwenzaad zich voortplanten moest, met de andere geslachten het voornemen der verlossing dreigt vrijdeld te zullen worden, worden alle menschen door God verdelgd; slechts in Noach blijft het geslacht van Seth bewaard. Van Noachs drie zonen ontvangt Sem den zegen des Verbonds. Bij de spraakverwarring wordt het menschedom gesplitst en uiteengedreven, maar om het later, in Sems tent, weder bijeen te vergaderen (Gen. 9 : 27). Steeds duidelijker openbaart zich het voornemen Gods om door enkelen velen te zegenen, en in de volheid des tijds door een Persoon allen het heil te doen deelachtig worden. Uit Sems geslacht kiest God zich Abraham uit, wiens zaad Hij zich tot Zijn volk aanneemt, om er de belofte door te verwezenlijken. In dat volk zullen daarom alle volken der aarde gezegend worden (Gen. 12 : 3; 22 : 18). Van Abrahams beide zonen wordt aan Izaäk, het kind der belofte, de zegen bevestigd (Gen. 26 : 4).

Bij Izaäks zonen verbindt God, met voorbijgaan van Ezau's eerstgeboorterecht, aan Jacobs zaad de belofte van den Christus (Gen. 28 : 14). De geschiedenis van Israël wordt hiermede de geschiedenis van het vrouwenzaad.

Heel de Joodsche eeredienst was er op aangelegd, om bij het volk de verwachting op te wekken en te bewaren van de belofte aangaande den Messias. Wet en eeredienst moesten op de noodzakelijkheid van zijn komst wijzen. Israël kon uit de ceremoniën leeren wat het in zijn Messias zou ontvangen. De Apostelen wijzen ons naar de symbolen terug, opdat wij zouden weten en verstaan dat in Christus alles vervuld was (Ef. 2, Col. 2, Hebr. 2). 't Is hetzelfde heil in Oud en Nieuw Testament, er is alleen verschil in de bediening. De vormen op zichzelf waren (zoo werd Israël voorgehouden) ijdel en leeg (Jes. 58). Dat het bloed van stieren en bokken geen verzoening tot stand kon brengen, herinnert David zijn volk in den 40sten psalm. De ceremoniën bestonden in heilige personen (de priesters, de hoogepriesters in 't bijzonder); heilige dingen (de tempelgereedschappen voor den H. dienst); heilige zaken (de verschillende offeranden); heilige tijden (men vergelijkte de brief aan de Hebreëen, waarin de beteekenissen der verschillende symbolen worden behandeld). Het Paaschlam, welks bloed op de deurposten gestreken, de engel des gerichts deed voorbijgaan, en welks lichaam geheel gelaten en gegeten moest worden, wijst ons op het Lam, Welks bloed ons tot losprijs en Welks vleesch ons tot levensspijs is gegeven (1 Petr. 1 : 19, Mark. 10 : 45, Joh. 6 : 53—56).

Door de profetie is Christus ten voeten uit geteekend.

Reeds Mozes wees het volk op den Messias als de eigenlijke en eenige Profeet. De profeten waren dan

ook slechts instrumenten van Christus (1 Petr. 1 : 11); Zijn Geest rustte op hen. Als Koning wordt Hij genoemd in den 2en Psalm, als Priester-koning in Psalm 110. Hij is de ware Erfgenaam van Davids troon (2 Sam. 7 : 12—16, Jerem. 30 : 9), de Vredevorst der wereld (Jes. 9 : 3—6). Davids troon beeldt Zijn heerschappij af, is profetie van de uitgestrektheid Zijns koninkrijks, dat niet vleeschelijk, maar geestelijk van aard en strekking is (Joh. 18 : 36, 37).

De verstrooiing van Israël onder de volken ten tijde van de achtereenvolgens opkomende wereldmachten, scheen geheel met zijn bestemming om het volk te worden, welks Vorst zelfs koningen zou regeeren, in strijd. Slechts door 't geloof kon de vervulling der belofte nog verwacht worden, en aan dat geloof, gaf God door de profetie de noodige steunpunten. Hoe meer de profetie haar vervulling nadert, hoe meer bepaald zij van karakter wordt. Met klimmende duidelijkheid beeldt zij den Messias af. Uit het diep vervallen koningshuis zou God een nieuwe loot doen uitspruiten (Jerem. 23 : 5; 33 : 15; Jes. 4 : 2; 11 : 1). Haggai (Hagg. 2 : 10 en Maliachi (Mal. 3 : 1) kondigen beide Zijn komst aan, terwijl de tweede tempel werd gesticht. Daniël wijst nauwkeurig de tijd Zijner geboorte aan (Dan. 9 : 24—26). Jesaja voorspelt zijn geboorte uit eene maagd (Jes. 7 : 14). Maliachi wijst Bethlehem Efrata als de plaats Zijner geboorte aan.

We treffen voorts in het O. T. personen en zaken aan, die Christus op verschillende wijzen afbeeldden. Adam, de eerste mensch, beeldt Hem af en maakt Hem noodig. Isaäks offerande op den berg Moria, wijst naar Christus offerande op Golgotha; Jozefs levensgang, door lijden tot heerlijkheid, laat ons den levensgang van den Christus zien. De zinnebeeldige beteekenis van de op-richting der koperen slang wijst Christus zelf aan in Zijn gesprek met Nicodemus. (Joh. 3 : 1—21.) Jozua leidde het Oude verbondsvolk in het beloofde land; Christus leidt Zijn volk in het Hemelsch Vaderland der ware ruste (Hebr. 4). Op de typische beteekenis van Jona heeft de Heer gewezen in Matth. 12 : 39, 40; 16 : 4; Luc. 11 : 29, 30.

We vestigen naar aanleiding van 't bovenstaande de aandacht op 't volgende:

a. God heeft zijn wereld lief, en houdt niet op haar lief te hebben, ook nadat ze door anderen verwoest en bedorven is. Die liefde Gods is de beteekenis en kracht des Evangelies.

b. Zoo diep is 's menschen verderf, en zoo groot zijn boosheid, dat hij voortdurend het plan zijner verlossing dreigt te verhinderen. Zoo heeft de zonde hem verdwaasd. Maar niets kan God in de uitvoering van Zijn voornemen beletten. »Mijn Raad zal bestaan en Ik zal al mijn welbehagen doen.«

c. Uit heel den ontwikkelingsgang der heilsgeschiedenis kunnen we wel dit leeren, dat het eerst noodige voor den mensch, die een geschikt instrument in de hand zijns Gods wil zijn, is, van zichzelf bevrijd te worden.

d. God kiest enkelen uit, om door die weinigen,

velen met Zijn zegen te bereiken. Dit gaat steeds door. Zijt gij gezegend geworden, dan komt ook tot u het bevel, gelijk tot Abraham: »wees een zegen.« De zegen moet door middel van u steeds meer vrucht dragen.

S.

J. L.

Voor Jongelieden.

Lieve jonge broeders en zusters in Christus!

Wanneer wij de Heilige Schrift lezen, moeten wij altijd wel er bij denken, dat de Bijbelsche gebeurtenissen voornamelijk plaats grepen in Oostersche landen, waar de levensvoorwaarden zeer met de uwe verschillen, en waar de zeden en gewoonten der menschen, alsmede hun wijze van spreken in vele opzichten een tegenstelling met de uwe vormen. Zelfs indien gij een beschrijving leest van een leven in Engeland, zoudt gij bemerken, dat het niet geheel met dat in Holland overeenkomt, ofschoon mag aangenomen worden, dat de Nederlanders en de Engelschen aan elkaar verwant zijn. In Italië zouden deze verschillen nog grooter wezen, en indien gij van daar regelrecht naar Palestina oversteekt, zou het u spoedig opvallen, indien gij ten minste uwe oogen open hadt, dat bijna alles het tegengestelde schijnt te wezen, van wat het in Holland is.

Gij zoudt natuurlijk verwachten een verschil in klimaat en in de gesteldheid van den bodem te vinden. Wanneer gij in Jaffa (het oude Joppe) aan wal staptet en met een wagen het binnenland inreed, dan zou uw weg door lommerrijke lanen van oranjeboomen, alsook van dadelpalmen, bananen, abrikozen en vele andere kostelijke vruchtboomen gaan, terwijl het u zou opvallen hoe de hagen daar uit cactus bestaan, die somtijds vijftien voet hoog wordt. Wanneer gij verder gingt, zoudt gij majesteuze olijfboomen, met hun altijd groenen bladerentooi, aantreffen, alsmede den vijeboom. Daar zoudt gij zoowel vreemde bloemen als vreemde boomen ontmoeten; aan de oevers der rivieren zoudt gij den reusachtigen oleander met zijn roode bloesems ontdekken, die zich een dertig of veertig voet hoog verheft, terwijl de charlaken anemonen of klapproozen (die waarschijnlijk in den Bijbel de leliën zijn) de vlakke als met een tapijt bedekken.

Maar het is zoo warm! Gij meent de zon in uw vaderland te kennen, doch hier in haar glorie, werpt zij haar stralen bijna loodrecht op u neder met eene stoutmoedigheid, die de lucht van hitte doet trillen, en die u een zonnesteek zou veroorzaken, indien gij uw hoofd niet bedekt had met een stevige helm of een goede tulband. De door het heete zand en door de witte steenen muren of tomben teruggekaatste zonnestralen zouden uwe oogen verblinden, wanneer ge niet spoedig een bril met gekleurde glazen gebruiktet.

Wat is de weg toch ruw! Wat hotst en stoot ons

voertuig! Waarom neemt de een of ander die ruwe steenen niet op, en vult er gevaarlijke gaten mede? Het is hotsen en stooten, bijna den geheelen weg over.

Wat zou die man daar met dien ezel, die, ongelijk aan beide zijden, beladen is, uitvoeren? Hij neemt een grooten steen op, en plaatst dien, ja werkelijk, hij plaatst dien op de ééne, lichtste zijde van de vracht! Waarom schuift hij, wanneer de last niet in evenwicht is, hem niet een weinig naar de lichtste zijde over, zoodat het arme dier er door verlicht wordt? Neen, hij zal hem in evenwicht brengen op de wijze, zooals hij het altijd heeft gedaan, en zooals zijne vaderen het vóór hem deden. Smak! daar tuimelt de steen naar beneden en komt in het midden van den weg terecht. Hij echter raapt een anderen op en brengt dien op de zelfde plaats, die de vorige verlaten heeft.

Hij schijnt toch een domoor te wezen!

Wat doet die jongen daar? Draagt hij een doedelzak? Neen, hoor, 't is een geitenvel. Het is vol water! Eén der pooten wordt gebruikt als afvoerbus. Hij wil drinken. Zou hij nu de opening der afvoerbus niet aan zijne lippen houden? O, neen! Hij houdt het vel boven zijn hoofd en terwijl de afvoerbus nog verscheidene duimen van zijn mond verwijderd is, ontvangt deze de waterstraal, zonder ook maar één drop te verliezen. En wanneer ge naderbij komt, dan zoudt gij hem kunnen hooren uitroepen: »O, alle gij dorstigen, komt tot de wateren!« en dan zou hij het in een koperen kopje overgieten, waaruit gij gerust kunt drinken. Hoe is hij gekleed? In een wit, misschien blauw katoenen mans- of vrouwenhemd, en indien het weder koud was, en wanneer hij om de een of andere reden op zijn best was aangetrokken, dan zou een eenvoudige dekmantel kemels- of geitenhaar, die veel overeenkomst vertoont met onze mouwloze damesmantels, tot aan zijne voeten afhangen. Om zijn middel heeft hij een lederen gordel en op zijn hoofd een tulband, bestaande uit een wit katoenen kalotje, waarboven een pet van rood doek met een kwast erop; een sjaal is geheel daar omheen gewonden.

Hij is een Fellahha of boer, en is dienovereenkomstig gekleed. Ik moet je een oogenblik in ons voertuig laten, alsmede den jongen op den weg. Spreek eens Hollandsch met hem, en zie eens, of hij je ook verstaat?

Nu kunt gij, geloof ik, de Schriftgedeelten opzoeken en bezien eens het verband dat er bestaat tusschen deze en hetgeen ik in het bovenstaande geschreven heb:

Hooglied van S. 1: 3 en 2, 3 (de boom hier bedoeld is waarschijnlijk de Oranjeboom, ofschoon echter de Engelsche Bijbel (ook de Hollandsche, Red.) spreekt van een appel, Ps. 92: 12, Rich. 9: 9, 10, Matth. 6: 28, Ps. 19: 5, 6; 121: 6, Matth. 2: 3, Gen. 21: 14, (hier bedoeld een skui bottle huid en lederen zak), Spr. 26: 3, Luk. 3: 11, Gen. 11: 9, Joh. 3: 16, Matth. 28: 16.

Ik ben tot over mijn ooren toe druk geweest. Ik wenschte, dat ik dit mijn schrijven eerder had verzonden.

Misschien kunt gij mij ook wel zeggen in welke verzen van het dertiende hoofdstuk van het Evangelie van Johannes, we eenige mededeelingen vinden van gewoonten en manieren, geheel verschillend van de onze. Hier zult gij op zijn minst er drie vinden.

Ik heb dat, wat België en den tabernakel betreft, niet vergeten, maar ik ben er niet zeker van of gij er van houdt, er wat van te hooren.

Uw toegenegene in Christus,
T. H. ENGALL.

Evangelische Samenkomsten,

gehouden te Stads- en Musselkanaal, op 25 tot 29 Nov.

Den getrouwen lezers van »De Christen« is het zeker niet ontgaan, dat tijdens de Conferentie der Baptisten Voorgangers te Haarlem op 25 en 26 Sept. l.l., door br. Roeles de vraag ter tafel werd gebracht: »zouden de broeders lust hebben om weder Evangelische Samenkomsten te houden?« Als antwoord op deze vraag heeft de nauwkeurige rapporteur van die Conferentie geschreven: »*Deventer, Zutphen* en ook *Amsterdam* werden bereid gevonden.« Wij vreezen, dat dit antwoord enkele getrouwe lezers in de meening heeft gebracht alsof de Voorgangers der zustergemeenten van *Stadskanaal, Groningen, Sneek* enz., niet geheel hun goedkeuring konden geven aan genoemd voorstel of gestelde vraag. Wij meenen uit goede bron te mogen verzekeren, dat dit toch niet het geval was; bijna éénstemmig waren de broeders in hun meening, dat het zeker wenschelijk was dezen winter dergelijke Samenkomsten als vroeger te organiseeren en belooften allen, om, zoover de gemeentelijke arbeid dat toeliet, aan elkander hartelijk medewerking.

De Gemeente *Stadskanaal*, de oudste onder ons, gaf alzoo den toon aan en maakte reeds voor enkele weken in »De Christen« bekend, dat zij plannen maakte om Samenkomsten in den loop der maand November te houden. Onder de leiding van den Voorganger der Gemeente, kwam een Commissie van voorbereiding tot stand en werden de datums vastgesteld van 25 tot 29 November.

Tot medewerking van deze Samenkomsten werden uitgenoodigd de broeders: de Vries, Roeles, Kuipers, Planting, de Wilde en Visser (van Vriescheloo), terwijl ook andere broeders buiten den kring der Baptisten, desgevraagd hun medewerking niet onthielden.

Voor zoover wij mochten opmerken, werd door al de Voorgangers de uitnoodiging met blijdschap aangenomen, getuige de getrouwe opkomst, al konden ook niet allen reeds den eersten dag tegenwoordig zijn en ook niet allen tot de laatste Samenkomst blijven.

Bij het ter perse gaan nu van dit bericht, zijn de dagen weder voorbij en de lang voorbereide en afgebeden Samenkomsten behooren weder tot het verleden, dat wil zeggen de arbeid in verband met de Samenkomsten, terwijl ongetwijfeld de ontvangen zegen doorwerkt.

Het ongunstige weder en de groote afstanden in aanmerking genomen, meenen wij te mogen getuigen, dat de opkomst van het begin tot het einde, vrij goed was. De Samenkomsten, die drie middagen van 3 tot 5 uur gehouden werden, zullen zeker door de kinderen Gods niet vergeten worden. Nu eens werden de geloovigen ernstig gewezen op de noodzakelijkheid en groote waarde van het gebed en 's Heilands gebedsleven als voorbeeld gesteld. Bij een volgend samenzijn werd de aandacht gevraagd om te letten op de teekenen der tijden, in verband met 's Heeren wederkomst en werd de Gemeente ernstig toegeroepen, aan de hand van 's Heeren Woord, bereid te zijn voor de heerlijke toekomst »de wederkomst des Heeren.« Onderlinge liefde en liefde tot den naaste was het thema bij een volgende middag-samenkomst.

Al deze onderwerpen gaven ruime stof tot bespreking en onderlinge stichting, en de algemeene getuigenis van Gods kinderen was: gezegend, nuttig en leerzaam! Geen nieuwe of onbekende onderwerpen en leeringen werden gehoord, maar oude en kostelijke dingen kwamen als in een nieuw kleeft te voorschijn.

De eigenlijke Evangelische Samenkomsten, zoowel te Musselkanaal op Woensdag en Dinsdag als de Samenkomsten te Stadskanaal zelf, waren rijk aan afwisseling. Onder een eerbiedige stilte en met onverdeelde aandacht werden de verschillende sprekers aangehoord. De tegenwoordigheid des Heeren was kennelijk merkbaar en zeer zeker is ook menig onbekeerde nog eens innig overtuigd geworden van de noodzakelijkheid zich te bekeeren tot God, door zich over te geven aan den Heere Jezus, den Zaligmaker van zondaren. Het bericht, dat te Musselkanaal een jonge dochter tot overgave was gekomen gaf ons reden tot blijdschap en dankbaarheid. Gaarne hadden wij ook te Stadskanaal vruchten gezien op den verrichtten arbeid, maar wij gelooven dat 's Heeren belofte nu ook bewaarheid zal worden: »Mijn woord zal niet ledig tot mij wederkeeren.«

Maar nu de Gemeente Stadskanaal op zulk een kostelijke wijze den toon aangaf voor de wintercampagne, hopen wij dat spoedig andere Gemeenten zullen volgen in het organiseeren van de goede, oude Evangelische Samenkomsten. Zielen voor Jezus!

EEN MEDEGETUIGE.

CORRESPONDENTIE.

Br. J. W. W. Met het oog op uw korten studie-tijd achten wij uw aanbod en voor u en voor de Gemeenten niet gewenscht.

DE REDACTIE.

UIT BREEDEN KRING.

Waarde Theophilus!

Wanneer men voor een of andere zaak bidt, voortdurend bidt, dan is men ook benieuwd te vernemen, hoe 't er mee gaat, en ik kan mij derhalve voorstellen, dat ook gij verlangt te weten, op welke wijze de Heer uwe gebeden voor den arbeid van den reizenden prediker verhoort. Gij weet echter bij ervaring, dat dit dikwijls anders gaat, dan wij ons een idee er over gevormd hadden, want Gods gedachten zijn zooveel hooger als de onze, als de hemelen *hooger* zijn dan de aarde, en daarom ook veel beter, al vinden wij ze soms minder aangenaam. Denk maar aan broeder Mozes, toen hij met de schapen Israëls den heirweg verlaten moest om zich te legeren vóór Pi-Hahiroth aan de Schelfzee, maar 't bleek daarna voldoende, dat Gods wegen diepe wijsheid zijn, wijsheid zonder eind of paal, zoodat 't ons altijd past, aanbiddend stil te zwijgen en te gelooven »God is goed.« Nu moet ge echter niet meenen, beste Theophilus, dat ik reeds in de eerste maand als in de donkere vallei van de schaduw des doods heb moeten wandelen en allerlei onaangenaams moest ondervinden. Integendeel, ik heb grootelijks reden om dankbaar te zijn voor de goede gezondheid, die God mij schonk, alsook de mijnen, tijdens mijne afwezigheid, en niet minder voor de vele blijken van opofferende liefde, overal van de broeders en zusters ondervonden. Waarlijk, als ieder zooveel liefde ondervindt als mij op mijn eersten prediktocht, dan behoeft men niet te klagen, dat er zoo weinig liefde is.

Maar weet ge, 't is zoo'n onaangenaam gevoel, wanneer men bij alle voldaanheid over den goeden God en over de hemelsche familie hier op aarde, over zichzelf niet voldaan kan zijn. Ik had n.l. mijn zaken wel gaarne wat beter willen doen, ik zou gaarne meerderen tot verkwikking en opbouw des geestelijken levens gediend hebben, en ik kan niet anders betuigen tegenover hen, bij wie ik geweest ben, dan: »Ik was bij ulieden in veel zwakheid.«

En ware dat nu enkel uit wederliefde tot God, wanneer wij zoo altijd 't gevoel van »onnutte dienstknechten« behouden, maar ik vrees soms (onder ons gezegd), dat ook hier nog iemand in 't spel is, die bij de echte Baptisten niet meer in aanmerking mag komen, en dan doet zich zoo iets voor als 't »Ik ellendig mensch,« van onze hooggeachte broeder Paulus, dat opwelt uit mijn hart.

Als nu Gods kracht in mijne zwakheid nog maar volbracht is en de Heer maar eer ontvangt, dan zal dit wel meewerken ten goede en de reizende prediker wel den grootsten zegen voor eigen geestelijk leven ontvangen hebben. »Zijn Naam is toch Wonderlijk.«

Toen ik, na de zaakjes met Sara in de tent te Apeldoorn geregeld te hebben, wél toegerust naar Harlingen vertrok, had ik wel moed, maar, (of 't soms geen „goeden“ moed geweest is?) den eersten Zondagavond had ik al totaal niets meer overgehouden, hoewel opkomst en aandacht bevredigend waren, en als ge toen in mijn

arme hart had kunnen zien, beste Theophilus, dan zoudt ge er alles behalve moed in gevonden hebben.

Toch bleef ik nog enkele dagen daar, bezocht de broeders en zusters en sprak nog een avond voor een aandachtig publiek, om daarna naar Hoorn te reizen, waar broeder van Velden, die mij van den trein haalde mij dadelijk naar 't nieuwe lokaal leidde, dat onder de hand van timmerman, schilder en schoonmaakster de laatste versiering ontving, om Zondag den 17en te worden ingewijd. Met keurige letters schilderde baas Groet van Berkhout boven de kathedr:

De Heer is Vrede,
en de vredige geest en blijde stemming der brs. en zrs. gaf mij weer moed om des Zondags naar aanleiding van de woorden uit Hand. 7:47:

»En Salomo bouwde Hem een huis,«
een eenvoudig woord ter inwijding te spreken, waarbij zelfs brs. en zrs. uit Haarlem en Amsterdam tegenwoordig waren. Niet gering was natuurlijk de vreugde der kleine gemeente, toen des avonds drie jongelieden in den schriftuurlijken Doop getuigenis aflegden van het heerlijke werk Gods aan hen geschied, waarna met 't Avondmaal en een Liefdemaal dien dag feestelijk besloten werd.

En nu vraagt ge misschien, hoe de nieuwe kerk heet, maar dat weet ik nog niet. Ik hoorde al zoo iets mompelen van »Salem«, maar ik kan 't wel misverstaan hebben; dit weet ik wel, dat 't een heel net gebouwtje is en op een geschikte plaats staat, en als ge kunt, Theophilus, dan zult ge er goed aan doen, een of meer aandeelen te nemen, of een milde gave te zenden, opdat de kleine gemeente Hoorn in dezen ook hare gebeden verhoord mag zien, en blijmoedig kan voortarbeiten.

Ik bleef nog een week te Hoorn, bezocht verschillende menschen, ondervond veel liefde, hield twee avonden Evangelische Samenkomsten, waarbij zekere broeder Kromhout van Amsterdam mede arbeidde, preekte nog een Zondag in 't nieuwe kerkje en reisde vervolgens naar Stadskanaal om mede te helpen in de Evangelische Samenkomsten aldaar en te Musselkanaal, en tevens ook voor eigen hart te genieten in 't samenzijn met hen, die ik reeds lang als lieve kinderen Gods kende. En nu had ik Zondag l.l. het genoegen, de broeders en zusters te Deventer, Zutphen en Apeldoorn te dienen, want ge moet weten, dat ik gemeentelijk nu bij dezen kring behoor, hoewel volgens mijn zoontje: „Dominé van geheel Nederland.“ Eindelijk ben ik dan eens weer bij moeder de vrouw thuis, die 't goed maakt met de kinderen en u laat groeten, maar meteen pruttelt, dat ik, thuis zijnde, den ganschen dag zit te schrijven, zoodat ik nu voor ditmaal eindig. Ik denk nu Zondag 8 en 15 dezer te 's-Gravenhage en misschien de laatste helft der maand te Haarlem te arbeiden, om met Nieuwjaar weer naar 't Noord-Oosten te gaan, want in Groningen wil men dan Samenkomsten houden, en in Foxhol den reizenden prediker eens hebben.

Nu, Theophilus, ik hoop dat ge uit mijn geschrift zult bemerkt hebben, dat ge in uwe gebeden voor mij niet

moet vertragen, want ben ik ze niet waardig, noodig heb ik ze toch wel, in belang van 't werk.

Later meer. U groetend

Uw
KLEOPAS.

Uit de Gemeenten.

AMSTERDAM. Aan den avond van Zondag 1 dezer mochten wij weder getuigen zijn van de bediening des Doops, welke aan eene zuster werd volbracht. Onze broeder Voorganger sprak ditmaal tot een talrijke schare over Matth. 28. »Gaaf dan heen, onderwijst (maakt tot discipelen) alle de volkeren, dezelve doopende in den naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes, leerende hen onderhouden, alles wat ik u geboden heb.« Zoo sprak de Heer tot Zijne jongeren en uit de Handelingen blijkt, dat zij dit bevel als heilig hebben beschouwd, en zich steeds »stipt daaraan hebben gehouden. Zij die geloofden, werden der Gemeente direct door den Doop toegevoegd.

Zoo zou men denken, hebben de geloovigen van onze dagen zich ook aan dit gebod te houden uit dankbaarheid voor hunne redding. Ziet men echter hoe met dit gebod wordt gehandeld, dan wekt dit verbazing en droefheid. Hoe werd dit door menselijke inzettingen krachteloos gemaakt.

Natuurlijk moet, om het geweten te stillen, door de velen, die beter weten, allerlei verontschuldigingen worden gezocht voor hunne onoprechte handelingen.

De Doop is niet meer noodig, want de Heer Jezus is voor ons gedoopt. Heel Israël is immers in Mozes gedoopt in de zee, hoort men zich toeroepen. De Doop van onzen Heiland staat echter geheel op zich zelf. Hij als de Reine, stelt zich in Zijn Doop in de plaats der verloren menscheid, ging symbolisch in in hare ellende en zonde en betrad voor haar Zijn lijdensweg.

Waarom nu, zooveel later, het bevel van den Doop, als deze niet noodig was?

Neen, zegt men, het komt aan op den Doop des Heiligen Geestes. Doch de Heer had de komst des Heiligen Geestes immers reeds beloofd en geeft het doopsbevel in weerwil daarvan toch aan Zijne discipelen. Zie toch op den Doop van Cornelius.

De Heilige Geest was reeds over hen uitgestort en juist daarin zag Petrus, dat voor den Doop geene bezwaren meer konden ingebracht worden.

De ware Doop is eigenlijk het leven in den Heer, voegt men u toe. Hem moet men dienen, aan Hem zich toewijden en zich zelfden verloochenen. Het voornemen hiertoe is echter juist de voorwaarde, vóór den Doop gesteld en daarin beleden, en moet in de praktijk des levens bevestigd worden. Moet echter het symbool van dit alles, de Doop, nu achterblijven? Dan ware ook de Doop van den Heer niet noodig geweest.

Ik ben immers als kind gedoopt, zegt men tot zijne geruststelling. Is dit echter zoo? Immers neen. Men is in de kerk gebracht en onder het uitspreken van de doopsformule werden eenige druppelen waters op het voorhoofd gesprengd. Kan men, waar de Heer spreekt van doopen, d. i. onderdompelen, nu zeggen gedoopt te zijn? Als de predikant zijne handeling eens naar waarheid had willen in woorden brengen, zouden zijne woorden hebben geluid: »Ik bespreng u in den naam van het kerkgenootschap.« Hoe schril toch is deze tegenstelling met de beteekenis van den door God ingestelden Doop.

In 's Heeren naam kon men niet besprengen. De kinderdoop, een overblijfsel uit de Roomsche-Katholieke kerk, is eene miskenning van 's Heeren gezag in de Gemeente.

De doop, voegt men u toe, is slechts een vorm. Veel of weinig water is immers van geen belang. Zeer zeker kan de Doop, slechts een symbool zijnde, ons niets geven met betrekking tot onze redding. Juist daarom doopen wij onze kleinen niet. Doch is veer de ouders, die zoo haastig zijn met hunne kinderen den z.g. Doop toe te dienen, deze handeling niets dan een vorm! O, hoeveel wordt door hen hieraan niet toegeschreven. Voor ons is Jezus alleen de Middelaar en in den vorm van den Doop belijden wij Hem deelachtig te zijn. Het water is het beeld der reiniging, en wij, melaatsch van de hoofdschedel tot de voetsool door de zonde, worden daarna ondergedompeld als een symbool van onze

volkomen reiniging door het bloed van Christus. Het eigen leven moet sterven en begraven worden en in nieuwigheid des levens worde voortaan gewandeld. Kan dit alles nu in enkele druppels water worden voorgesteld? Neen het beeld is slechts volkomen in de onderdompeling. Zoo hebben de Apostelen het ook beschouwd en zoo behoorde ook thans de Doop nog te geschieden. Door onderwijs tot discipel gemaakt en dan als geloovige gedoopt in den naam des Drieëenigen Gods. Zoo luidt 's Heeren bevel.

Waarom nu niet daarnaar gehandeld?

Waarom zooveel uitvluchten?

Vele geloovigen blijven hierdoor ongedoopt en zijn ongehoorzaam tegenover het gebod Gods, hoewel zij overtuigd zijn, dat zij ook dit gebod hebben te volbrengen.

Veel hebben deze dikwijls te verlaten, als ze gehoorzaam worden. Hoe menigeen is in een lieven kring, waaruit men slechts noode kan scheiden. Voor een predikant beteekent het zijn ambt neerleggen en dikwijls met smaad overloden worden. Moelijkheden komen met beminde familieleden en vrienden. Dit wil men niet. Dan stelt men zich tevreden met allerlei uitvluchten en blijft ongehoorzaam tegen het gebod des Heeren.

Voor vele toehoorders zal dit een ernstig woord zijn geweest. De Heer geve dat dit door hen ter harte worde genomen.

G.

BERICHTEN.

LIEFDEMAAL.

De broederschap te Muntendam wenscht D. V. den tweeden Kerstdag a.s., aanvang 's morgens 11 uur, een Liefdemaal te houden. Zij noodigt bij dezen — doch ook bij dezen alleen — broeders en zusters van elders ter bijwoning uit en verzoekt hun voor 17 Dec. a.s., bericht van hun komst te zenden.

CORRESPONDENTIE.

Br. J. d. H. te H. Het door u ingezondene voor ons blad kon, wegens gebrek aan plaatsruimte, nog niet geplaatst worden. Spoedig hopen we echter aan uw verzoek te kunnen voldoen.

DE RED.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. M. K. te Rotterdam f 6.45; van J. v. d. K. te den Haag f 7.65; van D. v. V. te Hoorn f 2.25.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Ontvangen van N. N. te Stadskanaal f 25.

N. v. BEEK.

Voor den reizenden Prediker.

Ontvangen van br. Kuipers, collecte van de Gemeente te Harlingen f 2.38; van de Gemeente te Hoorn f 9.64.

F. J. VAN MEERLOO, penningm.

Advertentiën.

*. Heden verblijdde de Heer ons door de geboorte van een welgeschapen Zoon.

K. FIETJE en Echtgenoot.
GRONINGEN, 5 Dec. 1907.

EBEN HAËZER.
1882. 1907.
 Zondag 15 Dec. hopen onze
 geliefde ouders
 J. v. BRUNNEKREEF
 en
 J. LAMMERSEN
 hunne
25-jarige Echtvereeniging
 te herdenken.
 Dat de Heere hen leiden en
 hoeden moge tot in eeuwigheid,
 is de heilbede hunner kinderen:
 A. W. v. BRUNNEKREEF.
 M. M. v. BRUNNEKREEF.
 T. v. BRUNNEKREEF.
 HENGEL (O.)

.. Heden overleed, zeer onverwachts, ons jongste zoontje

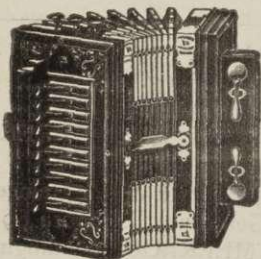
GEERT,

in den nog jeugdigen leeftijd van 4½ maand. Zwaar treft ons dit verlies, temeer, dat hem reeds drie onzer lievelingen zijn voorgegaan. Wij wenschen echter Gode te zwijgen, Wiens doen enkel wijsheid en liefde is.

H. DUURSEMA.

M. DUURSEMA—SMID
 en Kinderen.

GRONINGEN, 24 Nov. '07.

Volksharmonica's vanaf f 2.25.

Extra fijne HOLLANDIA's met prima ajaxstemmen, diepe balgvouwen, prachtige afwerking, gemakkelijken aanslag vanaf f 6.—.

Ruim 120 verschillende soorten voorhanden.

Vraag geïllustreerde Prachtcatalogus gratis en franco bij

JOH. DE HEER,
 ROTTERDAM.

ADMINISTRATIE.

Mogen we onzen broeders en zusters nog eens vriendelijk verzoeken een poging aan te wenden om nieuwe abonné's op ons blad te bekomen?

Proefnummers beschikbaar.

Ook zenden we gaarne proefnummers aan adressen, die ons daarvoor worden opgegeven.

Sommigen onzer abonné's in 't Buitenland wordt dringend verzocht hun schuld bij ons te voldoen.

.. Heden werd ons onder de liefderijke bescherming Gods een Zoon geboren, ROELF MARINUS.

J. VIS.

P. VIS—ENGELSMAN.

BORNE, 6 Dec. 1907.

.. Heden werden wij door 's Heeren goedheid verblijd met de geboorte van een welgeschapen DOCHTER.

K. KOSMEIJER.

D. KOSMEIJER—DE HAAN.

MUSSELKANAAL, 7 Dec. 1907.

KERSTBUNDEL.

De pas verschenen en gunstig gerecen-seerde Kerstbundel, tweestemmig gezet (103 Nrs.) met vertaling van A. J. HOOGENBIRK, wordt dringend aanbevolen aan H.H. Onderwijzers van Dag- en Zondagscholen. Prijs f 0.30. Bij getallen belangrijk minder.

Joh. de Heer, Rotterdam.

Staat uw Orgel soms

JOH. DE HEER - ROTTERDAM.

ongebruikt, omdat ge niet kunt spelen? Waarom koopt ge dan niet een **ORGANOLA** voor f 15.—? Dan kunt ge direct met één vinger vierstemmig spelen. Vraag eens prospectus aan bij

90 ct. Franco. Klooster-Pakket.

1e. Maria Monk. De zwarte Non. Een boeiend verhaal van haar lijden en ontmaskering; van de zedeloosheid, uit-spatting en misdaden van het kloosterleven, wier ooggetuige en slachtoffer zij gedurende haar verblijf als non in het klooster te Montreal in de jaren 1829—1836 geweest is. Met authentieke stukken en het portret der schrijfster.—

2e. Een tweede Maria Monk. Over de verborgenheden van het zwarte Nonnenklooster te Montreal. Aangrijpende, schandelijke en gruwelijke tafereelen uit het dagboek eener uit dat klooster gevluchte Non, die zich gedurende 5 jaren voor dat Maria Monk zich daar ophield, in genoemd klooster bevond. Met portret op den omslag. Vele malen was herdruk van deze boeken noodzakelijk. Wel een bewijs, dat ze veel worden gevraagd. En nog is de vraag naar deze werken zeer sterk. Wij twijfelen dan ook geen oogenblik, nu deze werken tegen vermindering van prijs worden aangeboden, dat vele lezers van »De Christen» dit pakket zullen bestellen.—

Wij geven er nog extra en gratis bij Het boek Voor Pasgehuwden en Jonge Onders. Dit boek geeft in 13 hoofdstukken zeer veel goeds. Aanbevolen door vele Christelijke bladen.

Natuurlijk is dit pakket geen pakket voor kinderen, doch voor jonge en oudgehuwden en voor hen, die zich in 't huwelijk wenschen te begeven, zijn deze werkjes beslist nuttig.—

Wij geven ten slotte de eerste 100 bestellers ook nog een tiental interessante mooie ansichten, die 50 ct. hebben gekost. Onze oplage is niet over groot. Derhalve die dit »Kloosterpakket» wil hebben is verplicht spoedig te bestellen.

Zending franco na ontvangst van postwissel ad 90 cts. of (zoo men dat liever wil) 19 postzegels à 5 ct. per brief, waarbij staat: „Klooster-Pakket.”

Firma C. DE BOER Sz.,
Pakket-Handel, SNEEK.

Abonneert U op dit blad.
Plaatst uwe Advertenties in dit blad.

Het blad is voor 't Buitenland in verband met de port, te goedkoop, en als men ons geene betaling zendt, kan het heelemaal niet.

Onze abonné's in Amerika maken een gunstige uitzondering en betalen meest allen een Dollar per jaar.

Wie ons per postwissel betaling zendt, zende aan 't bekende adres te Stadskanaal en schrijve geen twee namen op den wissel, want dat veroorzaakt vergeefschen last.

N. v. BEEK.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureau „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

WENSCH.

O God nu buig ik bevend voor Uw eisch:
Dat ik vertolken zal in 'truischend lied
Uw eigen woord, vol majesteit en troost,
Want daaraan raken kan mijn kleinheid niet.

'k Zie 's werelds nooden als een dichte drom
Van menschen, die naar redding smachtend staan,
En 'k hoor hun klagend schreien, groeiend steeds,
Waarin mijn troostwoord moet verloren gaan.

'k Zie 's Werelds zonden, reeds zoo lang een last,
Verzwaard nog door zoo meen'ge menschendaad,
Dien last der menschen nemen kan ik niet;
Ook sta ik zelf mee schuldig aan hun kwaad.

Maar Gij kunt redden, kunt vergeven, Heer!
O, mocht mijn woord hen brengen tot bij 't kruis!
Doe Gij hun, Heiland, hooren dan uw stem,
Dat zij in vrede heengaan naar hun huis.

J. M. WESTERBRINK—WIRTZ.

De gevolgen van des menschen val.

Gen. 3 v. 8—19.

(Slot).

Er was echter nog een ander en wel de meest schuldige, Satan, de eigenlijke oorzaak van al dat onheil. Inarren-moede had hij het werk Gods verwoest, den rein-geschapen mensch verleid en indien de Heer het niet verhoed had, het evenbeeld Gods gemaakt tot een beeld van zichzelf en alzoo den God des hemels en der aarde den krijg verklaard. Na het oordeel over de slang uitgesproken te hebben, richt God zich tot den verleider en voorzegt hem zijnen ondergang. God zelf zette

vijandschap tusschen Satan en het menschengeslacht, het zaad der vrouw zou hem vernietigen, maar in een weg van strijd en moeite. — Het is de wereldgeschiedenis in één volzin. — Waar Satan de Schepper als het ware uitgetart, zijne schepping bezoedeld en bedorven heeft en steeds voort zal gaan met den mensch te leeren den weg des kwaads, zal God Zijn licht laten schijnen en het kwaad beteugelen door den ondergang der eerste wereld met de wateren der zondvloed, daarna door de roeping van Abraham en zijn geslacht het licht doen schijnen in de duisternis der wereld, ondanks de zonden van Israël door dat volk Zijn naam bekend doen worden onder alle volken en wanneer in de volheid der tijden het voorzegde zaad der vrouw het licht der wereld, het Woord in het vleesch verschijnt zal Satan in vijandschap tegen Hem woeden met al zije helsche macht. Hij zal het uitverkoren volk in deszelfs oversten gebruiken om het vrouwenzaad te verguizen, te verwerpen, ja, te dooden en van de aarde weg te doen; maar dan ook, en juist daardoor, zal hem, de oude slang, den kop worden vermorzeld. Het zaad der vrouw zal nederdalen tot in het doodenrijk, maar daar uit opstaan en hem, die het geweld des doods had, de sleutels van hel en van dood ontwringen. Uit de duisternis van graf en dood zal het licht te voorschijn komen. De nieuwe schepping, de gemeente van Jezus Christus, zal verrijzen en het Woord Gods reeds bij de schepping gesproken, zal groote, heerlijke en heilige waarheid worden: de mensch, uit God geboren, zal wezen naar het beeld en de gelijkenis Gods.

Satan zal ook deze nieuwe schepping aanvallen. Het heidensche Rome vervolgt en woedt zoo vreeselijk, dat de laatste heidensche keizer het als in marmer beitel: »de secte der Christenen is van de aarde verdelgd». Rome's Cezar buigt zich en neemt het kruis aan. Nog

is het pleit niet beslist. De gemeente van Christus wordt christelijke kerk: in Rome wordt de afgodendienst van Romein en Griek weer hersteld. Er blijft door alle eeuwen heen een overblijfsel der genade en steeds vervolgt het nu christelijke Rome de gemeente des Heeren. De Hervorming verrijst. Rome wankelt. De kerken der hervorming gaan met het vleesch te rade en vereenigen zich met de staatkunde der vorsten. Rome hersteld zich. Het ongeloof staat op. De volken der Christenheid vallen gedeeltelijk van allen godsdienst af, (het is voorzeggd); gedeeltelijk buigen zij zich voor het gezag der kerk. Satan zal al zijn kracht inspannen. Ook zelfs den naam van het Christendom zal hij doen verdwijnen. Uit de worsteling der twee groote machten (ongeloof en menschengeloof) zullen opstaan de twee groote scheppingen des Satans, de mensch der zonde en de anti-christ. Weder zal hij schijnbaar triumfeeren als in de dagen van Adam, maar dan zal ook het einde zijner heerschappij daar zijn. Nu niet in knechtsgestalte, maar in heerlijkheid, niet in eene kribbe, maar met de wolken des hemels zal de Zoon des menschen komen. De volken worden geoordeeld, de mensch der zonde en de anti-christ geworpen in de poel des vuurs; Satan zelf in den afgrond vastgeketend en het is geschied. De heirscharen des hemels juichen: de koninkrijken dezer aarde zijn geworden onzes Gods en Zijnen Christus. Het zaad der vrouw heeft den slang den kop verpletterd.

Neen, de val des menschen was niet *besloten* in Gods raad, maar wel *ingesloten* en ook deze schijnbare overwinning des Satans zoude wezen tot heerlijkheid Gods. Waar de mensch vallen zou, zou ook door dien val, de nederlaag van hem, die hem bewerkte, te zekerder zijn, ja, uit deze zijn zegepraal voortkomen. Ook de mensch zou in dien weg juist opgevoerd worden tot meerdere kennis van en grootere hoogte in God en des Heeren heerlijkheid, die reeds als Schepper blonk, zou nog meer schitteren als Herschepper.

Adam viel, en in hem de gansche menschheid, maar God maakte den weg tot heerlijk herstel, door den dood heen tot grooter heerlijkheid, maar wie den Zoon ongehoorzaam is, zal het leven Gods niet zien, de toorn Gods blijft op Hem. Wie de stem des Satans meer gelooft als den Zoon Zijner liefde, zal ook Satan volgen in het eeuwig verderf. Kiest wie gij zijt. Een kind van Adam zijn wij allen, maar wij worden of kinderen Gods door het geloof in den Zoon des menschen of metgezellen van den ouden slang in zijn rechtvaardig vonnis.

Ps. 2 : 12.

BERICHTEN.

De Gemeente te 2e Exloërmond besloot om, D. V., op den 2den Kerstdag een Liefdemaal te houden, en noodigt daartoe broeders en zusters uit zustergemeenten in hare omgeving vriendelijk uit, die tevens verzocht worden hunne komst te willen melden aan J. Blank, Secretaris te 1e Exloërmond.

Jezus geboorte.

(Luc. 2 : 1—20).

Het Israëlietische volk is na zijn terugkeer uit de ballingschap, haast niet vrij geweest van vreemde overheersching. De tot zoo duren prijs gekochte onafhankelijkheid onder het Makkabeeuwsche vorstenhuis (150—50) ging, door de verbastering van dat huis en de ontrouw der bondgenooten, weer verloren. Onder hevig verzet des volks, beklom (40 voor Chr.) de Idumeër Herodus, met de hulp der Romeinen, den troon. Zoo was dus de scepter geheel van Juda geweken. In het Romeinsche rijk was de 4e of laatste Wereldmacht verschenen (Dan. 2 : 40—43; 7 : 7; Openb. 13 : 12), die ook Israël de zwaarte van zijn juk zou doen gevoelen. Alles scheen wel met de hooge verwachtingen van Israël te spotten, maar juist thans was voor God de tijd gekomen, dat Hij over Zijn volk de Zon der gerechtigheid zou doen opgaan, die voor hetzelfde een dag zou baren die geen avond hebben zal (Jes. 60 : 1—3; 59 : 19, 20; 9 : 1). Nu zou Hij dien Koning zenden, die op de grondslagen van gerechtigheid en heiligheid een eeuwig koninkrijk op zou richten, dat ten laatste over alle wereldmachten zal triumfeeren (Dan 2 : 44, 45).

Keizer Augustus, het hoofd van het Romeinsche rijk, maakte van een twaalfjarigen vrede (4 voor—8 n. Chr.) — een zeldzaam verschijnsel in dien tijd, maar tevens trefend zinnebeeld van de betekenis van Jezus geboorte voor de wereld — gebruik, om zoo te zeggen, de statistiek van zijn rijk in orde te brengen.

Hij gelastte, dat al zijn onderdanen beschreven zouden worden. Maar onder Gods voorzienigheid werd met dat bevel nog iets anders bereikt. Het hooge en gewichtige moet in Zijn Raad dienen om het schijnbaar nietige, maar werkelijk belangrijke, te dienen, want door dit bevel was Jozef genoodzaakt zich met Maria, die hij op goddelijke vermaning tot zich genomen had (Matth. 1 : 19—21), naar Bethlehem te begeven. Niet Nazareth, waar Maria woonde, maar Bethlehem was immers door den profeet aangewezen als de geboorteplaats van den Messias (Micha 5 : 1). Bethlehem was Davids erfgoed (1 Sam. 16 : 4; Joh. 7 : 4), Jozef Davidszoon (Matth. 1 : 20), daarom moest Jozef naar Bethlehem, want deze beschrijving hield nog rekening met de Joodsche indeeling in stammen en geslachten. Het kleine Bethlehem kon de vreemdelingen, die het bij deze gelegenheid bezochten, niet herbergen, en daar Jozef wel tot de armsten behoord zal hebben, werd een stal hem tot verblijfplaats aangewezen. Spoedig na hun

aankomst werd Maria's tijd vervuld en zij baarde haar eerstgeboren Zoon, de Zaligmaker der wereld. Geen vrouwelijke hulp is aanwezig, Maria zelf wikkelt het in doeken en een krib, met wat stroo er in uitgespreid, is Zijn wiegje. Zoo zorgt God en, wie slechts vleeschelijke oogen heeft, kan van dit Kind geen verwachting hebben; alleen 't geloof kan hier het Kind aanschouwen, van 't welk profeten en engelen zulke heerlijke getuigenissen geven (Jes. 9 : 5, 6; Luc. 1 : 32, 33). Maar wat op aarde de opmerkzaamheid niet kon trekken, gaf in den hemel groote blijdschap; daar is het feit in zijn groote en diepe beteekenis verstaan. Maar 't wordt ook straks op de aarde bekend gemaakt. Arme, godvreezende herders, die in den omtrek van Bethlehem des nachts hunne kudden bewaakten tegen het roofgedierte, zien zich plotseling door een hemelsche lichtglans omschenen. Een engel plaatst zich in hun midden en kondigt hun de geboorte des Goeden Herders aan. Hetgeen hij van het Kindeke zegt, sluit zich geheel bij alle voorafgaande getuigenissen van hetzelfde aan. Een Kindeke, welks geboorte met zooveel luister werd aangekondigd, zouden de herders niet in een stal, en derhalve vergeefs gaan zoeken, daarom geeft de engel hen een omschrijving van de plaats en de omstandigheden, waarin zij 't zullen vinden. Nauwelijks heeft hij uitgesproken, of een menigte engelen omringen de herders en met engelenstem wordt het eerste kerstlied aangeheven. Gelijk zij gejuicht hadden, toen God de schepping grondde (Job 38 : 7), zoo kunnen zij zich ook thans niet inhouden, nu Hij zich in dat Kindeke als de Herschepper openbaart. Met hun »Eere zij God« wijzen ze dat Kindeke aan als in de eerste plaats gekomen om Diens door Satan en wereld vertreden eere te herstellen. »Vrede op aarde,« zoo vervolgden zij, maar een vrede, die niet anders dan na veel strijd tegen vleesch en bloed wordt verkregen, n.l. vrede met God (Rom. 5 : 1; 8 : 7; Matth. 10 : 35, 36; Luc. 12 : 50, 51; Jes. 59 : 19; Ef. 2 : 17), en als gevolg daarvan ook vrede en gemeenschap tusschen hemel en aarde. »In de menschen een welbehagen« is het slot van hun lied.

De mensch, heel het menschelijk geslacht op zichzelf vloekwaardig voor God, kan in Christus weer welgevallen van God trekken (Hebr. 11 : 5; Ef. 1 : 5, 9). Opdat op Zijn wereld, die Hij liefhad weer zijn welgevallen zou kunnen rusten gaf God haar Zijn Zoon. Men zie echter, door de woorden der engelen getroffen en door de schoonheid van hun zang verrijkt, het heerlijkste van dit hemelsch tooneel niet voorbij; God zelf was tegenwoordig, »De heerlijkheid des Heeren toch, die de engelen omscheen, is het zichtbare teeken van Gods tegenwoordigheid (Ex. 16 : 7, 10; 24 : 16, 17; 40 : 34, 35; Ezech. 45 : 5; Num. 14 : 10; 16 : 19, 42; 20 : 6; Levit. 9 : 23; Luc. 9 : 28—36). Maar de engelen konden niet op de nog zondige aarde blijven, dat zal eerst kunnen als alles wat zij van dit Kind gezegd hebben, volkomen vervuld zal zijn. De engelen gaan weg, maar hun woord werkt na. In 't geloof aan dat woord gaan de herders naar Bethlehem, en wie zoo

gaat, gaat niet tevergeefs (Hebr. 11 : 6). De begeerte drijft hen met haast voort. Het eerste wat zij zien, is Maria en Jozef, maar zij rusten niet voordat hun oog het Kindeke ontdekt heeft, en dan mag Maria tot haar versterking het lied hooren, dat een menigte des hemelschen heirlegers vanwege haar Kindeke gezongen heeft. Nadat de herders gezien hebben, hetgeen ze gehoord hadden en verteld, wat ze van 't Kindeke wisten, vertrekken ze weer, Maria, die weer rijke stoffe opgedaan had om te overdenken, alleen latende met Jozef. Ze verkondigen nu, waar men maar luisteren wilde, niet den indruk, die zij van 't een en ander hadden bekomen of 'tgeen zij hadden genoten en ervaren, maar 't geen God hun van het Kindeke gezegd had; zij brengen niets dan Gods Woord.

Het lied der verheerlijking van God, door engelen aangevangen, wordt thans door de herders op de lippen genomen. De aarde volgt hier het voorbeeld des hemels reeds na.

Wij merken op:

a. Aan Gods zaak behoeft nooit gewanhoopt. Als Rome, het tweede Babel, groote macht over 's Heeren volk begint te krijgen, en het dreigt te vernietigen, is hun Verlosser nabij. God doet den rechtvaardige het licht opgaan uit de duisternis.

b. God riep, door middel van den machtigen Augustus, Jozef en Maria naar Bethlehem, opdat de Schrift vervuld zou worden, die Bethlehem als de geboorteplaats van den Messias aanwijst. Hoe kunnen we gerust zijn, daar zelfs de machtigsten dezer wereld, ondanks zichzelf, niets anders kunnen doen dan Gods wil uitvoeren.

c. »Geen plaats in de herberg« voor Jezus. Straks voor Hem geen plaats onder Zijn volk (Joh. 1 : 11), en mogen Zijn voeten de aarde zelfs niet meer drukken. En nog heeft de wereld voor Jezus geen plaats; geen plaats voor haar Zaligmaker! Zalig zijt gij, lezer, zoo Hij bij u plaats heeft gevonden; maar dan is er voor u ook geen plaats in de wereld (Hand. 22 : 22.)

d. De Zoon Gods als een machteloos Kindeke, slechts in eenige doeken gewikkeld, op wat stroo nederliggende in een kribbe! Welk een liefde spreekt uit zoo diepe zelfvernedering. Hoe roept ze ons tot vertrouwen, tot verootmoediging en zelfverloochening (2 Cor. 8 : 9; Filip. 2 : 1—11.)

e. Alleen als gij weet, dat Jezus voor u gekomen is, kunt gij u in Zijn komst verblijden. De engel zegt: »Ziet, ik verkondig u groote blijdschap . . . , n.l. dat u heden geboren is« enz. Dat Christus in Bethlehem geboren is baat u niet, zoolang Hij niet in u geboren is.

f. Onder de engelen is groote blijdschap over Jezus geboorte; zij breken in lof voor hun Koning uit. Helaas, hoe dikwijls staan wij, Gods kinderen, hierin bij Gods knechten achter! Het laatste wat wij van de herders lezen (: 20), zij ook het slot van uw en mijn levensboek.

g. De herders geloofden alles wat de engelen zeiden, en konden zich daarom in dat hulpbehoevende Kindeke verblijden. Gelijk de Koning is ook het ko-

ninkrijk gekomen, zonder uitwendig gelaat; slechts hij, die geloofd, kan het zien.

h. Spoedig openbaart zich bij de herders de werkzaamheid des geloofs. Zij, die het Evangelie het eerst vernomen hadden, worden op hun beurt Evangeliepredikers. Het bezoek, dat wij straks in den geest aan Bethlehem hopen te brengen, werke bij ons hetzelfde uit.

S.

J. L.

Onze Bijbelcolportage.

Na de gastvrije woning van br. S. Veldman te Drachten verlaten te hebben, kwam ik eindelijk weer te Haulerwijk aan. Van daar uit bezocht ik Haule, een boerenstreek, waar zeer weinig godsdienst is. Er staat wel een kerk, maar daar wordt maar eens in de drie weken gebruik van gemaakt, wanneer een moderne predikant van Donkerbroek daar preekt, en als die verhinderd wordt door vacatures als anderszins, dan is er maar eens in de 6 weken prediking, waar dan nog maar zeer weinigen van de bewoners gebruik van maken. Hieruit volgt, dat er zeer weinig godsdienstzin onder de menschen gevonden wordt, en mitsdien de Bijbel als een overtollig product wordt beschouwd, een boek, waar zij, naar zij meenen, zich best buiten redden kunnen. Doch op zulke plaatsen is de Bijbelcolportage juist noodig, hoor ik de lezers van »De Christen« al zeggen. En gij hebt dan gelijk. Maar gij moet niet vergeten, dat de noodzakelijkheid der Evangelisatie op een plaats, in den regel gelijke tred houdt met de moeilijkheid om er het Evangelie ingang te doen vinden, en dat is ook te Haule het geval. Anderhalf uur verder ligt Donkerbroek. Ook daar heb ik een paar dagen gewerkt. De toestand des volks was daar bijna dezelfde; maar onder de velen, die ik bezocht, trof ik er toch nog enkelen aan, die met eenige belangstelling schenen te luisteren, als ik hen wees op den treurigen staat des menschen door de zonde, waarna ik hun ook vertelde van de liefde Gods voor een verloren menschen, geopenbaard in de zending van Zijn Zoon Jezus Christus, die door zijn verzoenend lijden en sterven den weg tot den troon der genade ontsloot, zoodat nu een iegelijk, die zijne zonde belijdt en laat, vergiffenis krijgt door het geloof in Jezus.

Behalve dat ik op die beide dorpen een menigte tractaten verspreidde, verkocht ik er nog 5 Bijbels en 2 N. Testamenten. Daarna hervatte ik mijn werk te Haulerwijk, hetwelk een streek is van 1½ uur lang, aan beide kanten met woningen bebouwd, zoodat, daar het mijn gewoonte is de menschen huis aan huis in volgorde te bezoeken, ik hier overvloedig werk vond. De bevolking is hier heel wat godsdienstiger dan in bovengenoemde dorpen, door de jarenlange Evangelisatie-arbeid van br. G. de Vries en anderen. Velen, trof ik hier aan, die belijden Christus als hun Zaligmaker te kennen, en hoewel dat zeer verblijdend is, toch geeft

de overgrootte meerderheid op de vraag, of zij wedergeboren zijn, een ontkennend antwoord, en ik heb de zulken er met ernst op gewezen, dat alle godsdienst zonder wedergeboorte geen recht op den hemel geeft, daar zij bij het graf eindigt, maar dat zij, die door het geloof in Christus gerechtvaardigd zijn, deel zullen hebben in de eerste opstanding. I Thess. 4 : 14—18.

Behalve dat ik er hier ook aantrof, die zich geheel onverschillig betoonden omtrent het heil hunner zielen, bezocht ik twee huisgezinnen, die openlijk zeiden, niet in het bestaan van een God te gelooven, met deze heb ik ongeveer een kwartier gesproken, om hun geweten wakker te krijgen. Het geweten dat ieder beschuldigt als hij kwaad doet. De eerste bekende ten slotte dat er toch nog wel een verantwoording kon bestaan na dit leven, maar de andere bleef er maar bij, dat hij geloofde dood is dood. Beiden namen toch elk met hun vrouwen een traktaat aan. Zoo ga ik steeds voort het Woord Gods aan te bieden aan hen, die het hebben willen, en die het niet hebben willen en zoo wordt ook aan hen, die het Woord niet willen gaan hooren, daar waar het van den kansel gepredikt wordt, aan huisgebracht. Gods Woord zal niet ledig wederkeeren, maar zal voor sommigen zijn tot een reuke des levens, ten leven, voor anderen een reuke des doods ten doode. 2 Cor. 2 : 15—16.

HAULERWIJK, 10 Dec. 1907.

H. TER BRAAK.

INGEZONDEN.

GRONINGEN, 16 Dec. 1907.

Geliefden in Chr. Jezus!

In aansluiting met het bericht van uit Stadskanaal in »De Christen« geplaatst, maken we ook gaarne melding van de eerste reeks van »Opwekkings-samenkomsten« voor dezen winter gehouden op 9, 10 en 11 Dec. j.l.

Hunne voeten geschoeid met de bereidheid van het Evangelie des vredes, kwamen de brs. N. v. Beek en H. Visser uit hunne standplaatsen tot ons over, om met het zwaard des Geestes, hetwelk is Gods Woord, en met geen ander wapen, ook in Groningen het rijk der duisternis te bestrijden, de vestingen Satans aan te vallen.

En wij riepen tot den Heere, opdat Hij dien arbeid wilde zegenen.

En Gods Geest werkte, werkte overtuigend in die samenkomsten.

Ook op de middagbijeenkomsten voor geloovigen belegd, waar de brs. de onderwerpen: »Blijven in Jezus« en »Den regel voor den christelijken wandel« behandelden en den geloovigen het ernstig op het hart werd gebonden, bovenal toch de lendenen omgord te hebben met de waarheid en aangenomen te hebben het schild des geloofs, met hetwelk al de vurige pijlen des boozen kunnen worden uitgebluscht, hebben we de werking des Geestes ervaren.

Het waren Opwekkings-samenkomsten voor geloovigen.

EEN EN ANDER.

en voor hen, die nog buiten staan. En al was het ook maar voor een enkele, die tot een volkomene algeheele overgave aan Christus kwam, dat we mochten neerbuijen en danken, toch, Gods Woord, zoo duidelijk gehoord, zal niet ledig wederkeeren, maar doen, wat hem behaagt. En waar we weten dat 's Heeren behagen is, dat zondaren zich bekeeren en leven, daar blijven we wachten op de vrucht, die God zal geven. En we hebben al weer ons oog opgeheven naar de bergen in verband met de 2de reeks Samenkomsten, die D. V. op 7, 8 en 9 Jan. 1908 zullen worden gehouden, met medewerking van de brs. de Wilde van Sneek en onzen reizenden prediker. Dat allen, die belangstellen in de uitbreiding van Gods Koninkrijk, dezen arbeid biddend gedenken.

Met broedergroeten
JAC. JERONIMUS, Secretaris.

Levensgevaarlijk!

Zooals de geachte lezers van »De Christen« reeds weten, heeft de Unie-Commissie, omdat br. Kuipers reizend prediker is geworden, mij het beheer op

ONS DEPÔT

opgedragen, wat ik echter schoorvoetend op mij heb genomen. Ik dacht, dat er veel werk aan verbonden zou zijn, maar hoe heb ik mij vergist en bedroefd — er worden haast geen bestellingen gedaan — is dit ook al onder den druk van de laatste geldcrisis? Hoe het zij, de boeken en traktaten moeten weg — zij moeten onder de menschen worden gebracht en niet bij mij op zolder blijven, want om nu eens van de bekende »Bolle of Cohen« te spreken, mijn zolder, juist boven onze slaapkamer, buigt onder den zwaren last, zoodat ik hierboven niets te veel schreef:

LEVENSGEVAARLIJK!

De nieuwe voorraad Schoemaker

»NIET OM TE TWISTEN«

is aangekomen — een kostelijk boekje wat de inhoud betreft, maar ook uiterlijk ziet het er zeer netjes uit en het is spotgoedkoop. Ook het uittreksel: »De oorsprong van den kinderdoop« is herdrukt en kan worden besteld, zie de volledige lijst van

»ONS DEPÔT«.

Men heeft enkel de nummers maar op de strook van den postwissel te zetten en kan dan direct er het geld bij sturen, dat is het voordeelgste en prettigste handelen.

Zij, die per briefkaart of brief willen bestellen om later het bedrag op te zenden, kunnen dat ook doen, of dan beschik ik over drie maanden per postkwitantie, wat weer wat duurder is.

Geheel onbekenden leveren wij alleen op rembourss.

B. ROELES, Rijkshage 47, Zutphen.

•• In Mandsjoerije en Mongolië. De heer Davidson, die een reis maakte door Mandsjoerije en Mongolië, schrijft over een bezoek, dat hij bracht bij de Baptisten te Harbin. Zij vormden een jonge en krachtige gemeente, met geschikte lokalen voor godsdienstoefeningen en vereenigingen, en een goede school van honderdenzeventig kinderen. Voor het grootste gedeelte waren het eenvoudige menschen, ernstige Christenen. Het zingen was werkelijk schoon te noemen, krachtige stemmen, volkomen in de maat en harmonieus, niet juist opgewekt, maar plechtig, vloeiend, en eenigszins somber, maar dat alleraangenaamst aandeel na het schorre gejang der Chineezzen.

Deze Russische Baptisten waren »als degenen die droomen, hun mond was vervuld met lachen en hun tong met gejuich,« van wege de blijdschap over de godsdienstvrijheid, die hun verleend was geworden. Tot voor korten tijd waren zij aan allerlei vervolgingen blootgesteld geweest. Zij waren bespied en verjaagd, hun samenkomsten belemmerd, hun voorgangers gevangen gezet en verbannen. Zij durfden geen tijdschrift of gezangboek laten drukken, hun gezangen en de muziek er voor moesten alle met de hand uitgeschreven worden. Velen van hen hadden zelfs gevangenisstraf en verbanning ondergaan wegens trouw aan hun geweten. »En nu,« zegt de heer Davidson, »zijn zij even vrij als wij, en kunnen het zelf haast niet gelooven.« Nooit te voren had de heer D. zich zoo kunnen voorstellen hoe de Israëlieten zich gevoelden bij hun terugkeer te Jeruzalem na de ballingschap. En, zooals te verwachten was van menschen, die zulke ervaringen achter zich haddeu, zij waren mannen van geestkracht en groote vastberadenheid van karakter.

•• Dat is mijn zaak niet. Een schip voer stroom opwaarts, ik stond aan het dek en bemerkte, hoe de sterke stroom en de wind het schip tegen hielden. Verwonderd vroeg ik den stuurman: »Waarom stuurt gij het schip niet wat in andere richting? Gij ziet wel, hoeveel vlugger dan de vaart zijn zou.«

»Neen, dat kan ik niet doen,« was het antwoord, »deze richting heeft de kapitein naar de compas aangegeven, en daar moet ik mij aan houden.«

»Maar,« riep ik uit, »wanneer gij zoo voort stuurt, komen wij in groot gevaar, dat het schip lek loopt.«

»Dat is mijn zaak niet,« hernam de stuurman, »daar moet de kapitein voor instaan. Alles, wat ik te doen heb, is zijn bevelen te gehoorzamen.«

De kapitein was voor zijn taak berekend en wij bereikten gelukkig de haven.

Ook in het Christelijk leven, wanneer stipt naar 's Heeren bevel gehandeld wordt, schijnt het dikwijls, alsof ons bedrijf geruïneerd, ons beroep der mislukking prijs gegeven zou worden, en alles ten ondersteboven zou gaan. Doch daarvoor heeft onze Kapitein, Jezus, te waken. Hij neemt alle verantwoordelijkheid op zich. Wij hebben slechts op Zijn Woord te gehoorzamen, en Hij zal ons veilig en zeker in de haven brengen.

.. Opleidingsschool voor aanstaande leeraren der Gemeenten. Ook de Russische Baptisten hebben nu hun eigen opleidingsschool of Seminarie, ter wetenschappelijke vorming van jonge broeders, die zich door de liefde van Christus gedrongen en zich geroepen weten om tot den dienst des Evangelies in te gaan. De behoefte aan degelijke onderwijzing en vorming voor het hoogst gewichtige werk van een Voorganger en leeraar der Gemeente, wordt gevoeld en — Gode zij dank — ook immer meer besef, onder de Baptisten in de verschillende landen der wereld. Tot voor korten tijd maakten de Russische Gemeenten veelal gebruik van Predikerscholen in andere landen als Duitschland, Zweden, Engeland en Amerika.

Krachtig bijgestaan, bijzonder door Amerikaansche Christenen, zijn onze Russische Gemeenten zoover gekomen, dat zij op den 14 Oct. l.l. hun eigen Seminarie te Lodz konden openen. Dat daardoor groote vreugde en dankbaarheid onder de Russische broeders gewekt is, bleek op dien merkwaardigen dag der opening van die afgebeden stichting.

God stelle die stichting tot een uitgebreiden zegen voor jonge broeders, die voor den arbeid in Gods koninkrijk worden voorbereid, en stelle haar tot een overvloedigen zegen voor de Gemeenten, die gediend moeten worden.

Moge er ook in Nederland, onder de onzen, weldra een ijver ontbranden door gebed en opoffering voor de zoo gewenschte en gewichtige zaak, de opleiding van jonge, Gode gewijde broeders!

N. v. B.

De Baptisten en hun Doop.

I.

De Baptisten achten den Doop alléén geoorloofd en geldig voor personen, die kunnen belijden:

1. dat zij hunnen *sondeval*, in Adam, hebben leeren inzien;
2. dat zij, tengevolge van dien *sondeval*, *onmachtig* werden, om zelve iets tot oprichting uit dien val te doen;
3. dat daarom alle pogingen, door eigengerechte verblindings, tot *zelfverbetering* en *wetsvolbrenging* een *ijdel werk* zijn;
4. dat God, in Zijn zondaarsliefde, Zijn Zoon van den hemel zond, die als mensch onze plaats innam, en onder de wet Zich stelde, de wet volbracht, en aan het kruis stervende, onzen vloekdood inging, en alzoo Gods eere, welke door ons was geschonden, herstelde, en daardoor ons tot een volkomen Zaligmaker werd;
5. dat zij door de werking van Gods Geest, in de prediking van het Evangelie en andere bearbeiding, Gods trekkende werkzaamheid, tot den Zoon, ondervonden;
6. dat zij, hoe onbegrijpelijk ook, voor hun zelve:
  - a. *inzicht* van hunne zonden ontvingen,
  - b. *afkeer* van de zonde in zich ontdekten,

- c. *ongelukkig* in de wereld werden,
- d. *behoefte* in zich verkregen om God te dienen,
- e. *gebondenheid* der zonde in zich gevoelden,
- f. *vreeze* voor dood en eeuwigheid verkregen,
- g. *genade* voor hunne zielen begeerden,
- h. *Christus* als de genade Gods, in persoonlijke gestalte, voor hunne oogen zagen, voor Wien zij in ootmoedig geloof neervielen,
- i. vergeving der zonde en vrede des harten ontvingen, met vreugde des hemels.

7. dat zij nu door hunne verzekering van het eeuwige leven en van het ontvangen van het nieuwe leven, het leven der wedergeboorte, dit willen belijden in den Doop, zijnde eene *zinnebeeldige begrafenis van den ouden mensch* en van het *oude leven*, alsook eene *opstanding van den nieuwen mensch* en een *nieuw leven*, dat nu is te verwachten.

Opmerking: Het kan zijn, dat eenigen van ons deze veronderstelling van den geestelijken staat onzer Doop-candidaten wat te hoog vinden, en toch zou ik alle onze Gemeenten sterk aanraden, houdt het vast om naar dezen regel leden aan te nemen.

Wij leven thans in een tijd dat het leven der menschen, vóóral met het oog op *eerlijkheid* en *goede trouw*, zeer bedorven is en het *schuldgevoel* erg oppervlakkig. Men valt voor Christus neer, vooral in opwekkingsvergaderingen, méér als *ongelukkigen* dan als *verlorenen*. De *volharding* in het leven voor Hem ontbreekt en de *afval* is groot. Daarom moet bij ons de *voorzichtigheid* grooter worden in het aannemen. Kunnen zij beamen, wat wij boven neerschreven, dan hebben wij vaster hoop, dat zij van God zijn geleerd en trouwe volgelingen van het Lam zullen zijn.

HENGELOO (O.)

J. DE HART.

Uit de Gemeenten.

's GRAVENHAGE. De Gemeente heeft dezer dagen het voorrecht, onzen geachten br. Kuipers, den reizenden prediker, in haar midden te hebben.

Gezegende samenkomsten mochten we reeds genieten, en die eerste ontmoeting met onzen broeder als reizend prediker, doet ons hem dankbaar waardeeren, verblijd dat we ZEd. als zoodanig van den Heer ontrangen hebben.

Zondag 8 December werden drie nieuwe leden, een zuster en twee broeders, door den Doop der Gemeente toegevoegd.

Wij bidden onzen nieuwen leden des Heeren genade toe om hunne belijdenis en den Doop in hun leven te bevestigen.

Met hartelijke groeten aan alle brs. en zrs.

Namens de Gemeente:

v/d Helststraat 15.

P. J. L. DE WIT.

Berichten.

Het adres van onzen reizenden Prediker is van 18—23 dezer te ROTTERDAM, p.a. den heer J. STELLINGWERF, Rozenburgstr. 21; van 24—30 dezer te HAARLEM, p.a. den heer C. VRUGT, Linschotenstr. 51.

Daarna enkele dagen te Apeldoorn.

Aan onze lezers.

Hun, die hunne heilgroeten bij de wisseling des jaars in ons blad wenschen te plaatsen, wordt verzocht die zoo spoedig mogelijk in te zenden. Die er vóór 30 Dec. niet zijn, kunnen niet meer in 't Nieuwjaarsno. opgenomen worden.

DE ADM.

Een vriendelijk verzoek.

Mag ik degenen, die hunne bijdrage voor het fonds van hulpbehoevende Gemeenten nog niet inzonden, verzoeken dit te willen doen voor 1 Januari 1908?

STADSKANAAL.

J. DE VRIES Gzn.,

Penningm. der Sub-Commissie
van genoemd fonds.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. M. te Nieuwe Pekela f 7.20; van J. S. te Nieuw Buinen f 5.85; van W. D. te Chicago 1 Dollar; door br. E. Suikerbakker van Mr. H. B. te Paterson 1 Dollar. Van laatstgenoemde voor het fonds »Reizend prediker« 2 Dollar 50 cent.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor het nieuwe lokaal te Hoorn.

Sedert de vorige opgaven in dank ontvangen van N. N. te Nieuwepekela f 15.

We blijven verlangend uitzien naar ingevulde intekenbiljetten.

D. v. VELDEN.

KAPITAAL EN ARBEID.

Zooals men weet, zijn er nieuwe bankbiljetten van tien gulden. De muntbiljetten van tien en vijftig gulden zijn daarmee vervallen. De mooie teekening op de voorzijde dezer biljetten heeft aanleiding gegeven tot een aardigheid, die wij onze lezers willen mededeelen.

Rechts op het biljet staat een vrouw, die de *welvaart* voorstelt, links een man met forsche gestalte, ons sprekende van *arbeid*.

Tusschenin staat: »De Nederlandsche bank betaalt aan toonder tien gulden«.

Een socialist, dit biljet beziende, merkte op: »De welvaart wil den arbeid bereiken, maar het kapitaal staat er tusschen!«

Een ander, deze onware voorstelling hoorende, antwoordde echter zeer gevat:

»De welvaart nadert den arbeid door middel van het kapitaal.«

Zoo is het; het kapitaal, goed besteed, bevordert den arbeid en derhalve de welvaart.

DE GEEST DES MEESTERS.

De Baptisten-zending Johnson, in China, berichtte van een bekeerde inboorling, die, toen hij bij herhaling beproefde zijn landslieden er van te overtuigen, dat Christus de eenige Heiland hunner ziele is, beschimpt, bespot, en eindelijk met vuilnis en steenen geworpen werd, zoodat zijn aangezicht uit vele wonden bloedde. Toen Johnson hem zoo zag, zeide hij in diep medegevoel tot hem: »Hoe verschrikkelijk zijt gij heden wel behandeld geworden.«

Hij antwoordde lachend: »Zij konden mij gerust doodden, wanneer zij slechts Jezus beminnen mochten!«

Heb met Abraham 't geloof gemeen, met Elia 't gebed, met Daniël den moed, met Johannes de liefde, met Paulus het medelijden voor de wereld, met Christus heilige toewijding, offerande en beslistheid.

... Heden verblijdde ons de Heer met de geboorte van een welgeschapen dochter MAAIKE.

K. v. DIJK.

D. v. DIJK—HAAGSMA.

AMSTERDAM, 15 Dec. 1907.

... J. G. OLIJSLAGER en G. OLIJSLAGER—POTJEWIJD geven kennis van de geboorte van hun zoon JAN PIETER. Ps. 103 : 2.

NIEUWEPEKELA, 16 Dec. 1907.

... Heden overleed, zeer onverwachts, ons jongste zoontje

GEERT,

in den nog jeugdigen leeftijd van 4½ maand. Zwaar treft ons dit verlies, temeer, dat hem reeds drie onzer lievelingen zijn voorgegaan. Wij wenschen echter Gode te zwijgen, Wiens doen enkel wijsheid en liefde is.

H. DUURSEMA.

M. DUURSEMA—SMID

en Kinderen.

GRONINGEN, 24 Nov. '07.

Gratis en Franco.

Vraagt de nieuwe geïllustreerde Pracht-catalogus, bevattende:

HARMONICA's	(120 soorten)
MOND-HARMONICA's	(150 soorten)
OCCARINA's en FLUITEN	(50 soorten)
VIOLEN, MANDOLINES, GUITAREN,	
ZITHERS, ETUIS, SNAREN, etc. etc.	

Joh. de Keer, Rotterdam.

.. Heden overleed, tot onze diepe droefheid, in den aanvaligen leeftijd van ruim 6 jaar, ons geliefd Dochtertje

LUMMECHIEN,

in het Academisch Ziekenhuis te Groningen.

Onze ouderharten zijn hierdoor diep getroffen, doch wij hopen de genade te ontvangen om in Gods wil te berusten.

J. BRONGERS.

A. BRONGERS—ZUIDEMA.
STADSKANAAL, 10 Dec. 1907.

.. Nog treurende over het verlies van ons geliefd Zoontje KLAAS, werd ons ouderhart opnieuw gewond door het overlijden van ons jongste Dochtertje

JANTJE,

in den jeugdigen leeftijd van 3 jaar en 4 maanden. Zwaar valt ons deze nieuwe beproeving, doch wij wenschen Gode te zwijgen.

ALTEVEER, den 7 Dec. 1907.

G. GROEN.

A. GROEN—DRENTH
en Kinderen.

In onderstaande advert. zijn in het no. van de vorige week enkele fouten ingeslopen, zoodat wij thierbij nogmaals plaatsen.

DE RED.

.. Heden werden wij verblijd door de geboorte van een welgeschapen DOCHTER.

K. FIETJE en Echtgenoot.

GRONINGEN, 9 Dec. 1907.

K. HEIKLAAR,

**Kleermaker en Seedaanzegger,
Groningen, Nieuwstr. 10.**

BELEEFD AANBEVELEND.

Waarom nog geen Orgel in huis?

JOH. DE HEER, Rotterdam,
Noordmolenstraat No. 71.

WEET GE NIET, dat muziek niet alleen opwekt en verblijdt, doch ook opvoedt?

WEET GE NIET, dat het huiselijk leven zeer bevorderd wordt door muziek?

WEET GE NIET, dat vele kinderen op verkeerde plaatsen zoeken wat zij eigenlijk thuis moesten vinden, n.l. muziek?

WEET GE NIET, dat de uitgaaf voor een Orgel menige andere uitgaaf bespaart?

WEET GE NIET, dat muziek de eenige kunst is, die ook in den hemel een plaats vindt?

WEET GE NIET, dat het oude bezwaar: »hoe zal ik het leeren« geheel vervallen is door de nieuwe uitvindingen, als Cijferakkoorden, Organola, enz.?

WEET GE NIET, dat ge een Orgel op gemakkelijke betaling kunt krijgen, indien ge vertrouwaard zijt en uw huisgezin er niet onder lijdt?

Kom, vraag eens een Prijscourant aan, of kom eens zien, dat verbindt U tot niets.

Joh. de Heer, Noordmolenstraat 71, Rotterdam.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.
Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.

2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat,
Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.

3. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat).
Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.

4. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.

5. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek,
door B. PLANTING. Prijs 10 cent.

6. De wonderlijke gebeurtenis. (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop).

7. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER.
Prijs f 0.20.

(Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den Doop op alle punten wenscht te onderzoeken).

8. De oorsprong van den Kinderdoop.

Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.

(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER).

9. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat) per 100 ex. 80 cent.

10. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.

11. Doe iets voor Jezus! Prijs 7 1/2 cent, 25 ex. à 5 ct. (Dit boekje moet elk Christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping).

12. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C. MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

13. Bewijs van Lidmaatschap. 100 stuks f 1.50. (Af te geven aan reizende of verhuizende gemeenteleden).

14. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

15. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 cent.

16. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER, Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht. 't Is bij bestelling voldoende op den strook van den postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten krijgen op alles 30 procent korting. Bestellingen moeten geschieden bij

B. ROELES, Rijkshage 47, Zutphen.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

KERSTVREUGDE.

De nacht bestraalt door hemelglans,
Ontdekte eeuwig licht en leven;
De boodschap toen verkond,
Op Gods gena gegrond,
Is boven 'taardsch geruisch verheven.

Gods Englen juichen luid, verheugd,
Verkonden 's werelds hoogsten zegen;
't Is hemeljubel tot Gods eer,
Van den verschenen Hemelheer,
In 'taardsche stof nu neergelegen.

't Was als een hemelsch scheppingslied,
't Begin van 's werelds nieuwe leven,
Straks klinkt de blijmaar overal
In 's menschen doodlijk jammerdal:
Het eeuwig leven is gegeven.

God lof, de dag brak glansrijk aan;
Des hemels wolkgordijn schoof open,
Gods heerlijkheid wordt nu aanschouwd,
En ieder die Zijn Woord vertrouwt
Slaat eeuwiglijk Gods hemel open.

Verhef uw oog, o kind des stofs,
Daar ziet ge Gods ontferming stralen;
Daar hoort ge 't schoonste hemellied,
Daar hoort ge wat uw God u biedt
En hoort slechts van Zijn werk verhalen.

S.

N. v. B.

Het Kindeke in de kribbe.

„Zij wond Hem in doeken, en leide
Hem neder in de kribbe, omdat voor
Hem geene plaats was in de herberg.”
Luk. 2:7.

Het Kindeke in de kribbe is op 't Kerstfeest het
voorwerp der overdenking, der bewondering en der aan-

bidding. Dat Kindeke predikt ons de groote vreugde,
waarin al de volkeren deelen; 't is de grondtoon van
alle ware vreugde, in 't bijzonder ook van de Kerstfeest-
vreugde.

Met blijdschap in ons hart maken we ons op en voegen
ons bij de herders; wij zoeken met hen den geboren
Zalmgmaker in de stad Davids; geven we ook met hen
acht op het teeken, waaraan wij »Christus de Heer«
zullen kennen: »het Kindeke in doeken gewonden en
liggende in de kribbe.«

I. »En zij legde hem neder in de kribbe,« zoo lezen
wij van de moeder in bovenstaanden tekst.

Welk eene tegenstelling! Jezus Christus, de Heiland
der wereld, terneergelegd in een kribbe! Wat heeft dit
teeken ons te zeggen?

De kribbe is profetie van het kruis. Kribbe en kruis
zijn niet te scheiden. En ze zeggen ons in hunne ver-
eeniging, dat het Jezus Christus ten volle ernst is geweest
met het door Hem te verrichten werk.

In ieder menschenleven toch zijn er twee momenten,
waarin de mensch in al zijn zwakheid aan het licht
treedt: bij het begin en bij het einde; bij zijn geboorte
en bij zijn sterven.

Welnu, ook deze twee oogenblikken te doorleven heeft
de Zone Gods niet beneden zich geacht. Hij is geboren,
Hij is gestorven. Dit zegt *alles*. Want het zegt ons,
dat Hij werkelijk ten volle *mensch* is geworden; dat Hij
geheel in onzen menschenlijken toestand is ingegaan.

De eerste mensch trad als een volwassene uit de
scheppende hand Gods het leven in. Jezus Christus is
geboren, d. w. z. Hij heeft het menszijn van den beginne
tot het einde ten volle aanvaard.

En hoe? Hij is geboren in een kribbe en Hij is
gestorven aan een kruis. Zijne menschwording is dus
van het begin tot het einde ééne groote, doorlopende
daad van zelfovergave en zelfverloochening geweest.

Rijk zijnde, is Hij arm geworden. Vol zijnde, heeft

Hij zichzelf ontleidg. Heerlijkheid hebbende, heeft Hij geleden. Heerscher zijnde, heeft Hij gediend. God zijnde, is Hij mensch geworden.

En als mensch heeft Hij ook niets wezenlijk mensche lijks beneden zich geacht. Geen enkele menselijke toestand is Hem verre gebleven.

Hij is in een stal, in een kribbe geboren. Al de nooden van 't menschzijn heeft Hij gekend en doordresten.

En dat alles om onzentwil, om onze Heiland, om onze Redder te worden. Hij is in onze plaats getreden. Hij heeft met ons een ruil willen aangaan.

Aan Hem de armoede, aan ons de rijkdom. Aan Hem het lijden, aan ons de heerlijkheid. Aan Hem de dood, aan ons het leven!

Dit, dit is zijne grootheid, schitterend juist in zijne kleinheid. Dit het aanbiddelijke in dat kindeke in de kribbe.

Dit juist is de heerlijke troost, dat wij het weten, dat Hij, die eens een kribbe tot zijn wieg verkoos, het niet beneden zich acht om een arm, zondig, verloren menschenhart tot Zijne woning te maken.

II. Waar Jezus Christus echter in een menschenhart wordt geboren, daar — en dat is de tweede gedachte aan bovenstaanden tekst ontleend — ziet doorgaans het geloofsoog Hem het eerst, gelijk weleer in Bethlehem's stal, als een *kind in doeken gewonden*.

»Zij wond Hem in doeken,« zoo wordt ons bericht van de moeder. 't Is de eerste daad, door een mensche lijke hand aan het Christus Kindeke verricht. En ook deze daad heeft iets profetisch.

Wat hebben in vroegeren en lateren tijd de menschen telkens weer met Hem gedaan? Wat anders dan dicht, o zoo dicht soms, Hem met doeken omwonden, zoo zelfs, dat het kind in de doeken geheel verborgen werd.

Men heeft een leer over hem uitgedacht om Hem in de windselen der mensche lijke stelsels te wringen, en dan zóó Hem aan de menschen voorgesteld of voorgehouden. Is het wonder, dat velen juist daardoor Hem niet hebben erkend?

In zekeren zin, zouden wij kunnen zeggen, is elke prediking, ook de beste, niets anders dan een omwinden, een als in doeken wikkelen van onzen Heer. En dit om een zeer eenvoudige reden. Wij, menschen, kunnen over den Heer niet anders spreken dan op mensche lijke wijze en in mensche lijke woorden.

Aan ons, predikers van het Evangelie, dus de poging van het Christuskindeke als in doeken gewonden tot u te brengen, het als in uwe handen neder te leggen. Maar aan u nu de heerlijke taak om dat Kind van Zijne windselen te ontdoen, het te zien in al zijne hemelsche klaarheid, het te bewonderen, te aanbidden, er voor neder te knielen als voor uw »Heer« en uw »God«.

III. Doch waarom in doeken gewonden in de kribbe? Bovenstaande tekst geeft ons het antwoord en in dat antwoord ligt onze derde gedachte: »Omdat voor hem geene plaats was in de herberg.«

Ook dit, kunnen wij zeggen, is profetisch. Voor het Christuskind reeds geen plaats in de herberg, voor den

Christus geen plaats in het leven. Voor het kind een kribbe, voor den *Volwassene* straks een kruis.

En nog steeds is het niet anders. Het oude verschijnsel herhaalt zich voortdurend. Men begint met Christus buiten zijn hart en leven te sluiten en men eindigt met de algeheele verwerping van den Christus. Men begint met niet *vóór* Hem te zijn, en het einde is, dat men *tegen* Hem is.

Wij leven in een zeer ernstigen tijd; een tijd, waarin het »geen plaats voor Hem« al meer en meer groote afmetingen aanneemt.

Voor Jezus Christus geen plaats! Zóó klinkt het van alle zijden steeds luider ons tegen. Geen plaats voor Hem in de maatschappij. Geen plaats voor Hem in den staat. Geen plaats voor Hem in de opvoeding. Geen plaats voor Hem in de wetenschap. Geen plaats ook voor Hem in vele kerken.

Mijn broeder of zuster, al ware er dan ook nergens in heel deze wijde wereld meer een plaats voor Jezus Christus te vinden, — dan toch, geeft gij Hem plaats, plaats in uw hart, plaats in uw hoofd, plaats in uw huis, plaats in uwe zaken, plaats in heel uw leven. Het zal u geenszins berouwen. Want, o weet en bedenk het, straks is het ook uwe ervaring: Gij haalt een *Koningskind* binnen, dat weldra ook u zelf een *Koningskroon* zal doen vinden.

Gr.

B. P.

De besnijdenis en de voorstelling in den Tempel.

(Lucas 2 : 21.—39).

»In de volheid des tijds heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit eene vrouw, geworden onder de wet.« Dat Christus op den 8sten dag de besnijdenis ondergaat, is van bijzondere beteekenis. Hij had haar voor zichzelf niet noodig; Hij ontvangt haar als Middeelaar. De besnijdenis brengt Hem straks het kruis. Hij stelt zich onder de Wet om door Zijnen dood de kracht der wet te verbreken, en haar zoo de veroordeelende macht over de Zijnen te doen verliezen. Hij is zonde voor ons gemaakt (2 Cor. 5 : 21; Gal. 4 : 4; 7; 3 : 13). Zoo wordt ook door de wet Zijn heerlijkheid als met een sluier bedekt.

Bij de besnijdenis had ook de naamgeving plaats; Jezus (Jehova verlost) is de naam, dien Maria's Zoon ontvangt. Hier is geen keuze gelaten; God zelf heeft Hem dien naam gegeven, opdat wij zouden weten, dat Hij waarlijk is, wat Zijn naam zegt. De naam drukt hier het wezen uit; Jezus is des Heilands persoonsnaam, Christus Zijn ambtsnaam.

De eerst- of eeniggeboren zoon was het eigendom des Heeren; moest Hem gegeven worden voor den dienst des heilighdoms (Ex. 22 : 29; Num. 3 : 12, 13; 8 : 16, 17; 12 : 2, 4, 5; 18 : 15, 16).

De eerstgeborene vertegenwoordigde allen (Rom. 11 : 16; Coll. 1 : 14, 15, 18); heel het Israëlitische volk was een priestervolk (Ex. 34 : 19). Na 40 dagen, de tijd, dat de Mozaïsche wet moeder en kind onrein verklaart, gaat Maria met Jezus, vergezeld van Jozef, naar den Tempel om haar Kind den Heere voor te stellen; hiermede heeft reeds eene voorloopige vervulling plaats van Hagg 2 : 8, 10; Matth. 3 : 1. Maar Jezus zou dit aardsche heilghdom niet gegeven worden, gekomen als Hij was om een beter heilghdom te dienen (Hebr. 8 : 2); voor 5 sikkelen wordt Hij vrijgekocht. De tweede taak, die te Jeruzalem volbracht moest worden was een lam ten brandoffer en een duif ten zondoffer te brengen; maar de wet des Heeren had ook met de armen gerekend, met twee duiven konden zij volstaan (Lev. 12 : 6, 8). Tot die armen behoort ook Maria en zij tracht het niet te verbergen (2 Cor. 8 : 9). 't Is treffend op te merken, hoe God zorgt, dat, waar het ware Lam aanwezig is, het symbolische lam achterwege blijft.

In den Tempel wacht een profet het Kindeke op. God wil ook dat in het centrum, in 't hart van Israëls eeredienst, getuigenis van de heerlijkheid van dat Kind zal gegeven worden. »Een zeker mensch,« zeker dus niet erg bekend in Jeruzalem, met name Simeon, eerst door God gerechtvaardigd en nu godvreezend, die den troosteloozen toestand van Israël diep gevoelende, en daarom bij de belofte van Israëls vertroosting leefde, was door God op bijzondere wijze bekend gemaakt dat hij vóór zijn sterven den Christus zien zou. De Geest leidde hem naar den Tempel en wijst hem den beloofden Verlosser in het Kind van Maria aan, dat hij daarna in de armen drukt. Nu kan hij sterven, langer te leven zou hem een last zijn geweest, hij was dus ongetwijfeld reeds oud. Hij verlangt nu te sterven, want het kind, dat hij op de armen draagt, en 't welk zijn brekend oog mag aanschouwen, zal, dit weet hij, ook den dood zijn macht ontnemen. In korte woorden vat hij nog eens alles samen, wat van dit Kind geprofeteerd is. Zijn profetie is zuiver evangelisch. De zaligheid in dit kind geopenbaard zou het deel worden van alle volken, ja, zelfs in de eerste plaats zijn komst tot verlichting der heidenen, en dan pas tot heerlijkheid van Israël. Maar het zal niet voetstoots als der heidenen licht en als Israëls heerlijkheid erkend worden. Hij zal den tijd tusschen het slangenzaad en het zaad der vrouw veel krachtiger dan tot nog toe doen uitbreken. Hij zal dwingen tot partijkiezen, neutraal blijven tegenover Christus is onmogelijk. Wie met Hem in aanraking komt wordt Hij een reuke des levens ten leven of een reuke des doods ten doode; wie op deze rots niet gered wordt tegen den naderenden vloed, stoot tegen hem te pletter. Voor wie Hij niet de Rots des behouds is, is Hij de Rots der ergernis. Ontzettende gedachte! (Jes. 8 : 14, 18; Rom. 9 : 32, 33; 1 Petr. 2 : 8; Hand. 28 : 22; Joh.

3 : 9; Joh. 9 : 39; 2 Cor. 2 : 16). Maria zal getuige zijn dat de boosheid, door haar Zoon tot openbaring gedwongen, Hem als haar slachtoffer eischen zal. Zoo heeft Simeon den weg geteekend, waarlangs Jezus der volken licht en Israël heerlijkheid wordte.

Nauwelijks heeft Simeon zijn profetie aangaande de beteekenis en de toekomst van Maria's Kind voor de ooren der verwonderde ouders uitgesproken, of Anna de profetes, zeker een meer bekende in Jeruzalem, belijdt dat zwakke Kindeke eveneens als haar Verlosser en Heer.

Vers 39 verhaalt de terugkeer naar Nazareth. We weten uit Matth. 2 dat dit geschiedde langs een grooten omweg. Over Bethlehem eerst naar Egypte en van daar naar Nazareth. Als bij zijn lezers bekend, verzwegen Lucas dit zeker.

Wij merken op:

a. Maria, ofschoon de moeder des Heeren geworden, tracht voor 't oog der wereld haar armoede niet te verbergen. Zij blijft zichzelf gelijk in nederigheid. Met vrijmoedigheid treedt zij met 't minste, waarmee volstaan kan worden, voor 't aangezicht des Heeren, wetende dat God slechts het hart aanziet.

»Den nederigen geeft God genade.«

b. Armoede heeft de Heer van 't begin Zijns levens omgeven. Dit was niet willekeurig. Ook hierin spreekt Zijn aanbiddelijke genade, dat Hij arm is geworden, daar Hij rijk was, opdat wij door Zijne armoede rijk zouden worden.

c. Simeon als een rechtvaardig en godvreezend man ziet met verlangen uit naar Israëls vertroosting. Uit dat verlangen spreekt zijn geloof. — Een levend, werkzaam geloof zal ons in gelijke verwachting doen leven aangaande 's Heeren tweede komst.

d. Treffende tegenstelling: »De dood niet zien, eer hij de Christus des Heeren zien zou.« Want immers die Christus gezien heeft, kan de dood slechts zien als een overwonnen vijand.

e. De Geest leidde Simeon in den Tempel om hem den Messias te doen aanschouwen. Staan we onder de leiding des Geestes, dan zal Hij ons zeker leiden op plaatsen, waar wij zalige ontmoetingen en zielservaringen kunnen opdoen.

f. Anna hield, hetgeen ze in Jezus gevonden heeft, niet voor zichzelf, maar deelde 't met mee aan allen, die in dezelfde verwachting leefden. De genade is mededeelzaam. Zij vermindert niet door 't gebruik, maar vermeerdert er veler door.

S.

J. L.

MARIA'S VOORBEELD.

Zie de dienstmaagd des Heeren.

De tijd, dat we des Heeren komst in het vleesch herdenken, is weer aangebroken, en meer dan op andere

tijden richt ons oog zich naar dat gedeelte der H. Schrift, waarin de geschiedenis van 's Heeren Jezus geboorte staat opgeteekend. Mijn aandacht wordt altijd zeer getroffen door het beeld der groote geloofsheldin Maria, waarmede de komst des Heeren zoo nauw is verbonden, zoo innig is saamgeweven. Als Gods Woord ons haar teekent in die kalme gemoedrust, waarin zij zich door den engel laat onderwijzen over de dingen, die aanstaande zijn en die zoo diep in haar leven zullen ingrijpen, dan behaalt het woord van den engel: »Zou iets voor den Heere te wonderlijk zijn« de overwinning over iedere vraag, die nog in haar hart zou kunnen oprijzen.

Kalm en rustig, onderworpen, geheel overgegeven klinkt het van haar lippen: »Zie de dienstmaagd des Heeren, mij geschiede naar uw woord.« Hoe groot wordt door dat woord voor ons die maagd; welk een diep innig geloofsleven wordt door dat antwoord openbaar, hoe wordt zij daardoor een voorbeeld voor alle geslachten der aarde. Dit is voor ons de spiegel, welke haar reine ziel weerkaatst, en we gevoelen het, zij alleen was waard de moeder des Heeren Jezus te zijn.

Als we haar beeld beschouwen, zoo eenvoudig, zoo rein, zoo nuchter, dan weten we niet, wat we meer moeten bewonderen, Maria's *geloof* of hare *overgegevenheid* aan den Heer. O, groot, groot was haar geloof, dat zulk een wonderlijke zaak zonder redeneering eenvoudig aanneemt. Doch m. i. grooter, jaloerschheid-wekkend is hare overgegevenheid, waarmede zij Gode haar leven ten offer geeft.

Nietwaar, stond niet voor zij het: »zie de dienstmaagd des Heeren«. uitspraak, der fiere, reine maagd duidelijk het offer voor den geest, dat zij te brengen had? Zag zij niet reeds nu, dat hare kuischheid, hare maagdelijke reinheid zou worden gewantrouwd niet alleen, maar gesmaad en bespot zou worden? Zag zij niet duidelijk reeds nu haar naam geschandvlekt, hare eer, den grootsten schat, den eenigen rijkdom, die zij bezat, haar ontnomen? O, voorzeker heeft zij in dien eigen stond den storm gevoeld, die later op haar is komen aanloopen, over haar hoofd is heengegaan. Hoe moet hare reine kuische ziel daarvoor hebben teruggebeefd. En nochtans hooren wij van haar lippen: »Zie de dienstmaagd des Heeren, mij geschiede naar uw woord.«

Hoe zou het ons te moede zijn, indien de Heer zulk een offer van *ons* eens vroeg? Zou het „mij geschiede naar uw woord“ ook zoo gereedelijk onzen mond ontvloeien? Wij zijn dikwijls reeds zoo voldaan als we getrouw kerk, vereeniging en bidstond bezoeken en lust hebben in allerlei godsdienstige vergaderingen. En misschien zetten we al zeer groote oogen op, als de Heer ons eens vroeg om in plaats van 's Zondags netjes gekleed naar de kerk te gaan, de huishouding waar te nemen voor eene moeder met een groot gezin, opdat deze ook eens Gods Woord zou hooren.

Misschien waren we nog niet eens zoo spoedig bereid als we ons voorgenomen hadden door woord of gezang in het werk des Heeren te dienen en Gods engel fluisterend onze hulp kwam inroepen bij een armie zieke, waar

we niet met onze talenten konden schitteren, maar ons moesten oefenen in geduld en zelfverloochening.

Misschien konden we het niet rijmen, indien we ons gegeven hadden voor het werk der zending en Gods stemme drong door tot onze ziel: „blijf hier om tot zegen te zijn voor uw oude moeder of voor uwe onbekeerde familie of huisgenooten.“ En dan vroeg de Heer nog niet eens iets, waardoor onze goede naam schade leed, waardoor we onze positie in de maatschappij er aan moesten geven of waardoor we in moeilijkheden zouden geraken. En toch, indien de Heer iets van ons komt vragen, dan is het zeer zelden, dat ons hart daarin lust heeft. In den regel druicht Gods wil tegen onzen wil in en kost het ons strijd den Heer gehoorzaam te zijn. Had ook Mozes zooveel lust om de Israëlieten uit Egypte te leiden? Was Farao bereid om aan Gods bevel te voldoen? Weerstreefde ook Jona niet de stem des Heeren, toen hij bevel kreeg om naar Nineve te gaan? Als de Heer iets van ons vraagt is het meestal een offer. Zulke offers als Maria te brengen had, worden echter slechts zelden gevraagd. Met zulke groote offers begint de Heer ook niet. God zal wellicht bij Maria ook langzamerhand begonnen zijn, iets van haar te vragen. En zeer zeker heeft zij steeds in alle stilte de stemme des Heeren beluisterd niet alleen, maar het „zie de dienstmaagd des Heeren“ is haar tot een levensbeginsel geworden.

En wij gevoelen het, niet een enkele keer is zij die stemme ongehoorzaam geweest. Zij is er in geoeftend geworden. Voorzeker heeft zij reeds veel strijds gestreden, vóór de Heer dat ééne groote offer van haar vroeg. Maar daarom klonk het nu ook zoo rustig, majestieus uit haar mond: „zie de dienstmaagd des Heeren, mij geschiede naar uw woord.“

Wij zien het aan onze kinderen. Hoe gaarne willen zij vader of moeder meehelpen in het werk dat zij zich zelf verkozen hebben. Maar zoodra hun iets geboden wordt, waarmee zij hunne ouders waarlijk kunnen dienen, dan kost dat strijd. Nietwaar, we zien hierin ons eigen beeld. Is het niet bij ons allen zoo? En zijn we die stemme altijd gehoorzaam geweest? Wee, den mensch, die als Zacharias vraagt: „waarbij zal ik dat weten“, of haar geheel in den wind slaat. Op hem is het woord des Heeren van toepassing: „die niet heeft, van dien zal genomen worden ook dat hij heeft.“ En wanneer later zijn leven eene mislukking is, dan is dikwijls de oorzaak daar te zoeken, waar hij Gods stemme ongehoorzaam werd. Daarentegen zalig zij, die Gods engel als Maria antwoorden. Steeds grooter offers zal de Heer van hen vragen, maar steeds gelukkiger zullen zij worden. De Heer toch wil Zijne kinderen gelukkig zien en dat geluk is alleen te genieten en te vinden, als zij overgegeven zijn als Maria. Een ieder, die zich overgegeven heeft aan Gods leiding, weet, bij ervaring, welk een strijd dat in ons hart doet ontbranden, maar weet ook, wat de zalige uitkomsten zijn. Daarom broeders en zusters, aanvaardt dien strijd en doet ten allen tijde, wat God van u vraagt, al moest het u ook alles

kosten. Het geluk geeft de Heer daarna. Dan kan de Heer groote dingen met ons doen, zooals Hij met Maria deed. Dat we toch niet bezorgd zijn voor onzen naam, onze betrekking, voor geld en goed, maar dat „zie de dienstmaagd des Heeren" ook voor ons het beginsel van ons leven zij. Dat geve de Heer!

PETRO.

Historisch merkwaardig.

Onderstaand gedicht vonden we in een jaarboekje (1873) »Castalia« genoemd.

Daar de meeste onzer lezers met het bestaan van een oud doopvont te Roderwolde (een klein plaatsje in de nabijheid van Roden — prov. Drente — gelegen) wel niet bekend zullen zijn, meenden we er op deze wijze eenige bekendheid aan te moeten geven.

Wij meenen hierin een vernieuwd bewijs te zien voor den bijbelschen vorm des Doops, zooals die zelfs door de kinderderdoopers, ook nog in ons land, gehandhaafd is, gelijk nu bijv. nog geschiedt in de Grieksch Kath. Kerk.

De auteur van onderstaand gedicht Dr. R. Bennink Janssonius, die indertijd (1841) predikant bij de Herv. Gemeente te Roderwolde is geweest, voegt een noot tot nadere verklaring aan het gedicht toe. De belangstellende lezer gelieve vooral op den inhoud van die noot te letten.

Het gedicht zelve laten we hier op enkele coupletten na in zijn geheel volgen.

Met den inhoud stemmen we natuurlijk niet geheel in, toch achten we de historische beteekenis groot genoeg om met belangstelling van den inhoud kennis te nemen.

G.

B. P.

De zerken doopvont

op het oude kerkhof te Roderwolde *).

DOOR

Dr. R. BENNINK JANSSONIUS.

Acht eeuwen zijn alreeds vervlogen, sinds de hand Der menschen op dees plek de doopvont heeft geplant

In 't huis dat Gode was geheiligd; —

En 't kunsteloos gewrocht, met letterschrift noch beeld, Waarin het eerste pand des heils werd meêgedeeld,

Bleef tot op dezen dag beveiligd.

*) Een zerken doopvont, uit de elfde eeuw afkomstig, bleef te Roderwolde, in de oude, aan den Apostel Jacobus gewijde kerk bewaard, ook in de dagen der Hervorming, toen de muurschilderijen met kalk bedekt en beeldwerk en altaar werden weggenomen.

Na het afbreken van de oude kerk, voor ruim veertig jaren (ongeveer 1830) is de nieuwe kerk op een andere plek gebouwd, maar het oude kerkhof, waar, in en rondom de kerk, de lijken der vroegere geslachten begraven waren, blijft, van altijd groene boomen omgeven, in zijn schoot nog steeds het stof van het late

Thans is hier weggevaagd het laatste spoor der kerk: Het ruw gevormde dak, de muren, hecht en sterk,

Trotseerden lang der stormen woede;

De liefde en macht van God beschermden trouw het Huis, Dat aan 't geloovig volk den zegen bood van 't Kruis,

En rustig stond in 's Heeren hoede.

Op zeker dag zag 't volk door een gestreng hand De beelden uitgewischt, die prijkten aan den wand,

En 't needrig outer weggenomen;

Maar op den stond waarop 't den priester weg zag gaan, Nam 't met een grooter vreugd een nieuwen dienstknecht aan

Die met den Bijbel was gekomen.

Doch voor de doopvont, die aan 't verre nageslacht

Een teeken uit de lang vervlogen eeuwen bracht,

Bleef 't kroost het diepst ontzag bewaren;

Voor de almacht van den Tijd, bezweek het kerkgebouw, Maar zie, nog blijft de kerk aan de eigen plek getrouw,

Getuigende als in vroeger jaren.

Hoe moest dit hard gesteent' herinren aan de rots,

Waaruit in 't grijs voorleên met dank het erfvolk Gods

De frissche waatren zag ontspringen,

Wanneer het, nu verschroeid door fellen zonnebrand, Dan onder stormgebruisch, moest zwerven door het zand,

Eer Kanans vlakten het ontvingen;

Nog is 't hier goed voor wie er dorsten. — Wie toch treên Langs 't eenzaam voetpad naar het oude kerkhof heen?

Zijt gy het niet, bedrukte vromen,

Die hier een dierbren schat aan de aard hebt toevertrouwd, En, waar ge u eenzaam met uw dooden onderhoudt,

Uw tranen op hun graf doet stroomen?

Hier is geen kerk, waarin u 't woord des levens treft; Maar zie de waterkom, die zich voor u verheft:

Daar zonken kleinen eens in neder;

Scheen ze u een graf, den mensch der zonde toebereid? Verderven zou 't hem niet — maar voor de onsterfelijkheid

Gaf het hem dra gereinigd weder.

Zy die begraven zijn in 't doopbad met den Heer,

Ontvangen straks met Hem een heerlijk leven weêr,

En zullen dat voor eeuwig erven. —

Ziedaar wat eeuwen lang, ziedaar wat op dees stond, De zerk welsprekender dan 's priesters stem verkondt

Voor hen die leven en die sterven.

Welaan, laat op dees hof geen teeken, beeld of schrift Op grafgesteenten in het marmer zijn gegrift,

nakroost ontvangen. Boven het overschot van de eerste en laate Christenen verheft zich de doopvont van zerk, die aan het uit de rotsen in de woestijn springende water moest doen denken, en waarin de kinderen gedompeld werden, om daarin, naar Paulus voorstelling [Rom. 6:3, 4; Kol. 2:12] de roeping aan te duiden des doopelings om in Christus der zonde te sterven, ten einde ook met Hem op te staan tot een nieuw leven. In 't laatst der 13e eeuw is de besprenging meer algemeen in gebruik gekomen.

Dr. R. B. J.

Om slechts van menschen te gewagen, —
Een schooner monument, dat de eeuwen heeft weêrstaan,
Brengt u een woord der hoop des nieuwen levens aan
En antwoordt beter op uw klagen.

Merk hoe er boven 't dak der doopvont statig daalt
Een hagelblanke duif, door 't licht der zon bestraald,
Met heilgeheimen voor de zielen; —
De vlinders zweven in de laagte op graven rond
En fluistren zachtken met de bloemen op den grond,
Waarop uw versche tranen vielen...

O! waar 't gesteente spreekt — wat blijft daar koel en stom?
Al wat er aamt en bloeit, wil in dit heiligdom
Den God van 't eeuwig leven prijzen. —
Had eerst de klaagtoon van 't begraven ons verschrikt?
Nu wordt aldaar de ziel door woord en beeld verkwikt
Van een gelukkig schoon herrijzen.

Hier klink' nog eeuwen lang in 't oor van 't late kroost,
De blijde stem, die al de vaadren heeft getroost! —
Geslachten komen en verdwijnen; —
Maar wat gescheiden word' door Zonde, Tijd en Dood, —
Gelukkig elk voor wien de Bron des Levens vlood;
De Heer vereent daar al de Zijnen!

Uit de Gemeenten.

VALTHERMOND. Zondag 15 November hadden wij een gezonden dag, daar twee jonge broeders en twee zusters uit ons, in Weerdingermond werden gedoopt.

Naar aanleiding van deze gebeurtenis, sprak onze Voorganger, broeder de Boer, naar Handelingen der Apostelen, 16de Hoofdstuk, voornamelijk het 30ste tot 't 34ste vers, en werd ons bijzonder er op gewezen, hoe Paulus en Silas in den kerker God loofden, en dat ook God in 't bijzonder hen nabij was, zoo zelfs, dat de fundamenten des kerkers bewogen werden, en de deuren geopend, en de banden van allen los werden. hetwelk de vraag bij den stokbewaarder deed oprijzen: »Lieve heeren, wat moet ik doen om zalig te worden«, hetwelk door Paulus in 't kort werd beantwoord met: »Geloof in den Heere Jezus, en gij zult zalig worden, enz.«

Geve de Heer, dat die vraag nog uit vele harten moge oprijzen, en dat ook het aanschouwen en gehoorde in dat morgenuur daartoe moge medewerken. Dat wij, die in Jezus gelooven, tot ons eeuwig behoud, steeds meer onze roeping mogen verstaan en uitleven, opdat wij de wereld tot jaloerschheid mogen verwekken, en alzoo God in ons worde verheerlijkt. Dat geve de Heer!

V.

K. E.

VRIESCHELOO. Tot dankbaarheid stemt het ons, dat God nog in liefde ons gedenkt. Hoewel we in den laatsten tijd weinig belangrijks ondervonden, gaat God toch voort Zijn werk hier in 't leven te behouden. Immers dit mag en moet steeds ons ernstig smeeken zijn, omdat in de welvaart en instandhouding van Gods huis Zijne eere ligt.

O, dat Christus steeds meer Zijn heerlijk overwinningssloon bekomme, Satan ten spijt, Gods kinderen tot vreugde, God drieëenig ten glorie. 17 Nov. en 1 Dec. konden we, Gode zij dank, ons doopvont weer openen, om op elk dezer Zondagen een jongedochter in de Gemeente op te nemen.

Ongevoon was het hoorderental, zoodat we gelegenheid hadden aan vele onbekeerden Christus te prediken en tevens de betekenis van den bijbelschen Doop bloot te leggen. We schamen ons Christus en zijne heerlijke instellingen niet!

Geliefden! laten we niet vertragen in het gebed voor elkander.

V.

HAULERWIJK, 20 Dec. 1907.

Geliefde broeders en zusters!

't Is ons aangenaam u eens het een en ander te kunnen berichten over onze Gemeente en haren arbeid.

Allereerst zij u gemeld, dat we op den 14 Dec. j.l. het voorrecht hadden met onzen ouden br. Voorganger zijn 73ste verjaardag te mogen vieren.

De Gemeenteleden en enkels leden der jongel.- en jonged.-vereeniging gaven daarvan blijk door hunne aanwezigheid bij de feestelijke samenkomst bij Z.Ew. aan huis en vele anderen door middel van de post. Uit de toespraken, door enkele broeders uit naam der Gem. en der vereen. gehouden, bleek, dat men met haren Voorganger en de familie verblijd was, terwijl ook de cadeautjes, die intusschen werden uitgereikt, daarvan getuigden.

Op de onlangs gehouden Gemeente-vergadering werd besloten in den winter ook hier opwekkings-samenkomsten te houden en daarmee te beginnen door br. van Beek van Stadskanaal uit te noodigen om in ons midden een paar avonden in de week voor dat doel werkzaam te zijn, om alsdan later andere brs. Voorgangers uit te noodigen, wanneer mocht blijken, dat er bij het publiek en bij de Gem. voldoende belangstelling aanwezig was. Op 18 en 19 Dec. voldeed genoemde br. aan ons verzoek.

Hoewel de opkomst groter had kunnen zijn, geloof ik uit naam van al de Gem.-leden te schrijven, wanneer ik betuig, dat het begin goed is geweest, en we spoedig, zoo God wil, meerdere samenkomsten zullen beleggen, waarvan we na korten tijd melding van hopen te maken. Ook in de middag-samenkomst voor de geloovigen was het aangenaam.

Geve de Heere God Zijnen onmisbaren zegen over al het werk, voor de onbekeerden zoowel als voor Zijne kinderen, en stelle Hij ook onzen br. Voorganger nog vele jaren voor menigeen ten zegen.

Dat al de brs. en zrs. ook den arbeid, alhier verricht, in hunne gebeden gedenken, is onze hartewensch.

S. H.

I. B. L. B. 1908.

De Kalender van den Internationalen bijbellezersbond voor 1908 is gereed en ten deele ook reeds verzonden.

Over het geheel breidt zich het ledental van dezen bond jaarlijks uit, zoodat het aantal leden over de geheele aarde reeds meer dan een millioen bedraagt.

Alleen in ons land — echt (!) conservatief — schijnt het nut en den zegen van dezen bond nog weinig begrepen te worden. Wel ontving ik van onderscheidene, oordeelkundige bijbellezers, hartelijke instemming met het practische en doelmatige van het leesplan van dezen bond, in den Kalender vervat. De deelname is echter op verre na — ook in onze Gemeenten — nog niet groot genoeg om iets meer in deze richting te kunnen doen. Met het oog op de veelal gebrekkige bijbelkennis — ook helaas in onze Gemeenten — is dit voorzeker zeer te betreuren. Te meer daar deze bond zulke geringe financiële offers van hare leden vraagt, n.l. 10 ct. contributie per jaar.

Het doel en streven van dezen bond is niets anders dan het practische en doelmatige lezen van Gods Woord te helpen bevorderen. Voor een grondige, zegenrijke schriftkennis is 't niet genoeg, dat wij den Bijbel lezen, maar hangt er bijna alles van af, hoe wij Gods Woord lezen.

Deze Kalender nu heeft zich bewezen (in zijn wel-doordacht plan) als één zeer te waardeeren en aan te bevelen gids bij 't lezen van het boek der boeken.

De practische regel »de Schrift met de Schrift vergelijken en verklaren« wordt daarin ernstig nagestreefd.

Wij meenen dus nogmaals met alle vrijmoedigheid en nadrukkelijken ernst dezen Kalender aan te mogen bevelen.

Bestellingen worden ingewacht bij B. PLANTING, Noorderbuitensingel 33, *Groningen* en bij de Afdeelings-Secretarissen.

G.

B. P.

Aan onze lezers.

Hun, die hunne heilgroeten bij de wisseling des jaars in ons blad wenschen te plaatsen, wordt verzocht die zoo spoedig mogelijk in te zenden. Die er vóór 30 Dec. niet zijn, kunnen niet meer in 't Nieuwjaarsno. opgenomen worden.

DE ADM.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van A. K. en M. de J. te Stavoren f 0.90.
N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Ontvangen van de Gemeente te Stavoren f 18.
N. v. BEEK.

Voor het nieuwe lokaal te Hoorn.

Met dank en verrassing ontvangen van zr. G. v. d. M. te Assiout, Egypte f 24.

Willen onze broeders en zusters de hun gezonden circulaire nog niet eens ter hand nemen en dan zich afvragen: Kan en zal ik ook nog iets naar Hoorn zenden, ter hulpe van de kleine gemeente aldaar?

D. v. VELDEN.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes. Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.
2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat, Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.
3. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat). Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.
4. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.
5. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek, door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
6. De wonderlijke gebeurtenis. (3e druk) prijs 5 cent. (Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop).
7. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.

(Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den Doop op alle punten wenscht te onderzoeken).

8. De oorsprong van den Kinderdoop.

Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.

(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER).

9. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat) per 100 ex. 80 cent.

10. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.

11. Doe iets voor Jezus! Prijs 7 1/2 cent, 25 ex. à 5 ct. (Dit boekje moet elk Christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping).

12. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C. MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

13. Bewijs van Lidmaatschap. 100 stuks f 1.50.

(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeenteleden).

14. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

15. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 cent.

16. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER, Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht. 't Is bij bestelling voldoende op den strook van den postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten krijgen op alles 30 procent korting.

Bestellingen moeten geschieden bij

B. ROELES, Rijkshage 47, Zutphen.

Advertentiën.

Dankbetuiging.

Daar het mij niet mogelijk is aan allen persoonlijk mijn dank te betuigen, ben ik zoo vrij door dezen, mede namens mijn echtgenoot, allen hartelijk te bedanken, die den dag van 22 Dec. voor mij en de mijnen tot een rijk gezegenden en onvergetelijken gedenktag hebben gemaakt.

Dit geldt in 't bijzonder de leden der Gemeente Groningen voor de vele en treffende blijken van liefde en belangstelling.

SOLI DEO GLORIA.

B. PLANTING.

GRONINGEN, Dec. 1907.

∴ Aan alle brs. en zrs., die bij de herdenking van onze 25-jarige Echtvereeniging van hunne belangstelling en liefde blijken gaven, onzen hartelijken dank.

J. BRUNNEKREEF en Echtgenoot.
HENGELO (O.)

Ps. 34 : 4.

Heden werden wij verblijd door de voorspoedige geboorte van een DOCHTER.

W. DE VRIES en Echtgenoot.
WORKUM, 17 Dec. 1907.

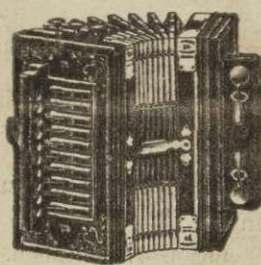
Dankbetuiging.

Bij dezen betuigt ondergeteekende, mede namens echtgenoot en kinderen, zijn oprechten dank aan allen, die hem op den 14 Dec. j.l. blijken hunner liefde en belangstelling hebben gegeven.

G. DE VRIES.
HAULERWIJK, Dec. 1907.

Abonneert U op dit blad.
Plaats uw Advertenties in dit blad.

Advertentiën van een tot vijf regels
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelige condities.

Volksharmonica's vanaf f 2.25.

Extra fijne HOLLANDIA's met prima ajaxstemmen, diepe balgvouwen, prachtige afwerking, gemakkelijken aanslag vanaf f 6.—.

Ruim 120 verschillende soorten voorhanden.
Vraag geïllustreerde Prachtcatalogus gratis en franco bij
JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

Hoe vindt ge dit Orgel ?

De prijs van dit tweespels echt Amerikaanse Hamilton Orgel met 11 Registers is slechts f 150.— (met lustres f 5.— hooger) terwijl ge hetzelfde, iets eenvoudiger kunt krijgen voor

f 185.—

en hetzelfde model, kleiner, zonder Registers, voor

f 70.—

Bij elk Orgel gratis handleiding voor zelfonderricht, hetzij met noten of cijfer-accorden. Draagbare Orgels vanaf

f 80.—

Vrije bezichtiging en gratis prijscourant bij **JOH. DE HEER, Rotterdam, Noordmolenstraat 71**, of aan een der filialen: Groningen, W. WOLTERS; N. Buinen, ALKEMA.

Neem den tijd.

Neem den tijd om des morgens uw gebed te doen, God te vragen u voor alle kwaad te bewaren en u den ganschen dag te gebruiken tot Zijne eer.

Neem den tijd om iederen dag een gedeelte uit Gods Woord te lezen.

Neem den tijd om vriendelijk te zijn. Een heldere glimlach en een vriendelijk woord vallen als zonnestralen in de harten van de ons omringenden.

Neem den tijd om geduldig te zijn met kinderen. Geduld en vriendelijkheid zullen u den weg banen om nagenoeg op ieder kind een invloed ten goede uit te oefenen.

Neem den tijd om zorgzaam te zijn tegenover ouderen van dagen. Heb eerbied voor de grijze haren, ook dan, als zij het hoofd van den bedelaar sieren.

Neem den tijd om aan iets anders te denken als aan vermaak, kleeding en manieren. Het lichaam te vertroetelen en de ziel armoede te laten lijden, is een treurige dwaling.

Neem den tijd om met zorg uw vrienden te kiezen. Bij die keuze komen andere hoogere dingen in aanmerking, dan een aangenaam uiterlijk en wellevende manieren.

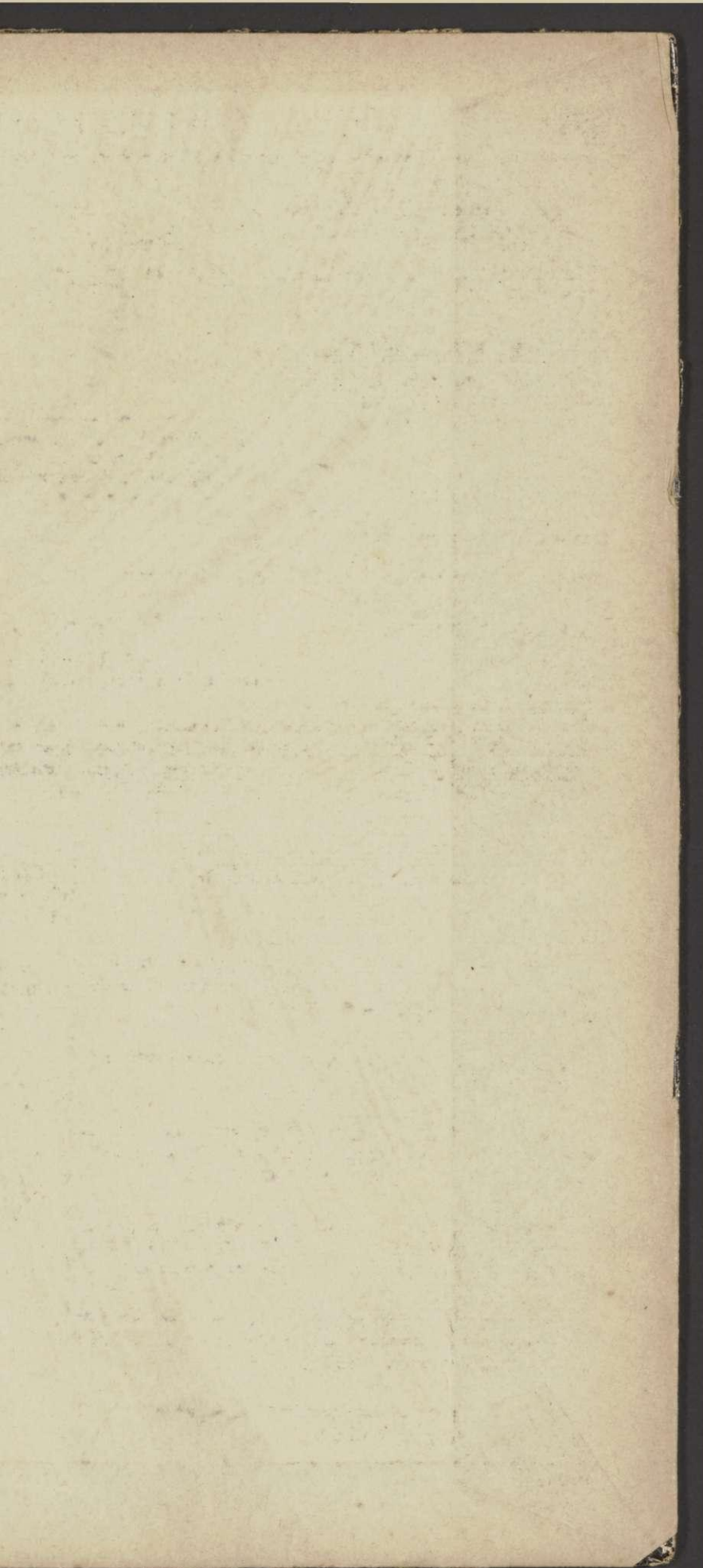
Neem den tijd om na te denken, alvorens gij het woord uitsprekt, of den brief schrijft, die de gevoelens van een ander zouden kunnen kwetsen.

Neem den tijd om den dag met God te eindigen. Hem dankende voor Zijn gunstbewijzen, en u zelven aan Zijne hoede aanbevelende voor den nacht.

Alles bijeen genomen — neem den tijd om een Christen te zijn. Breng niet de beste jaren van uw leven in den dienst van den Satan door, om ten laatste God slechts den anderen dag aan te bieden.

Grijp toch de kansen, door God u gegeven, Kort is uw zijn hier, de tijd snelt daarheen. Wat toch blijft over, o zeg, van dit leven? d'Arbeid der liefde gedaan om u heen. Niets is hier blijvend, niets is hier blijvend, Alles hoe schoon ook zal eenmaal vergaan, Maar wat gedaan werd uit liefde tot Jezus, Dat houdt zijn waarde en zal blijven bestaan.

1867. **EBEN HAEZER.** 1907.

Zondag 24 Februari hopen,
zoo de Heer wil en zij le-
ven, onze geliefde Ouders
ROELOF MEIJER

en

HINDERKIEN PIETERS
den dag te herdenken, waar-
op zij voor **40 jaren** in
het huwelijk zijn getreden.

Hunne dankbare kinderen,
behuwd- en kleinkinderen.
GRONINGEN, Febr. 1907,
Hoornschedijk 72.

.. Heden, 14 Febr., verblijdde
ons de Heer door de geboorte eener
welgeschapen **DOCHTER.**

J. STREEDER.

C. J. STREEDER—V. LEEUWEN.
DEN HAAG, v. Ravesteijnstr. 307.

.. Heden verblijdde ons de Heer
door de geboorte van een flinken
JONGEN.

J. WIERSEMA.

J. WIERSEMA—KRUIT.

KLEIN SCHARREL, in Gr. H. Ol-
denburg, 17 Febr. 1907.

.. De familie **FORSTEN** betuigt
bij dezen haren **hartelijken dank** voor
de vele bewijzen van deelneming,
tijdens de ziekte en overlijden harer
geliefde moeder, behuwd- en groot-
moeder ondervonden.

STADSKANAAL, Febr. 1907.

Harmonika's. Violon etc.

Een vertrouwd Nederlandsch adres voor
particulieren en handelaars. Ruime keuze,
billijke prijzen! Geïllustreerde Prijscurant
gratis! **JOH. DE HEER, Rotterdam.**

.. Na een geduldig lijden
van zes maanden nam de Heer
tot Zich mijne geliefde Echtge-
noote en der kinderen zorgdra-
gende Moeder

JANTJE WILLEMS KRUIT,
in den ouderdom van bijna 62
jaar. Daar haar leven Christus
was, is het sterven haar gewin,
deze zekerheid lenigt onze smart.

S. ENGELSMAN.

Kinderen, Behuwd- en Klein-
kinderen.

LOPPERSUM, den 18 Febr. 1907.

.. Voor de vele treffende en
vertroostende blijken van hartelijke
deelneming, ontvangen op den 16den
dezer, van vele broeders en zusters,
binnen- en buitenlands, — die we
allen gaarne, wanneer de tijd 'tons
toeliet, afzonderlijk zouden bedan-
ken, — bijzonder ook de leden
mijner geliefde gemeente hier en te
Muntendam, alsmede de Jongelings-
en Jongedochtersverenigingen, die
ook hunne stoffelijke bewijzen ga-
ven, betuig ik, mede namens mijne
familie, allen

hartelijk dank.

N. v. BEEK.

STADSKANAAL 1907.

HEINR. SUHR,

GROOTHANDEL IN

MUZIEKINSTRUMENTEN,

Koningstraat 62, Arnhem.

(Fabriek **NEUENRADE.**)

Vraagt Prijscurant van
HARMONIKA'S, VIOLON,
CITHERS. FLUITEN,
PICOLS, enz.

Wie last heeft van **taalfouten**
schrijven, koope „Practisch
Taalonderwijs,” een boek
van 368 blz., dat op zeer prettige
wijze U, zonder onderwijzer, de
Nederlandsche Taal zuiver leert
schrijven en tevens goed stellen.
Fr. p. p. tegen postw. à f 1.35.
B. WESTRA, Uitgever, Nijverdal.
P.S. Wie er eerst meer van
wil weten, vrage het gratis
prospectus aan.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

'k Heb tijd bij tijd doorschreden,
Zelfs zwierf door eeuwigheden
Mijn geest zoo menig keer.
Niets kon mijn hart gelusten,
Totdat mijn voeten rustten
Op Golgotha; Hem zij al d'eer!

ZINZENDORF.

Ik zal, ik wil, ik moet! — Dat ik
Verneemt men ieder oogenblik.
De duivel haal' dat trotsche woord!
Bij hem is 't, dat het thuis behoort.

W. BILDERDIJK.

Waarom zegt Jezus, dat de Vader meer
is dan Hij?

Omdat degene, die het woord spreekt,
meer is dan het woord, en het licht meer
dan zijn afstraling; hoewel spreker en woord,
licht en afstraling niet twee, maar één zijn.

P. JANSZ.

Indien gij den wil van God doen wilt,
toont Hij u niet het geheele plan uws levens,
maar de eerstvolgende schrede.

Wanneer de geloovige voor zich zelve
brood wil snijden, snijdt hij zich altijd in
de vingers.

TOPLADY.

Het gebed is de adembaling der ziel.
ST. MARTIN.

Wie de zon ziet schijnen, twijfelt
daaraan niet, al zwoeren duizend blinden,
dat zij niet s'lijnt.

Altijd in dienst en van geen enkele de
slaaf, dat is een spreuk voor edellieden
en voor Christenen.

Van het onkruid in uw hart is niet
gezegd: „Laat het staan tot den oogst.”

Er is niets in de wereld, waarmee men
geen afgoderij bedrijven kan, bedreven
heeft en nog bedrijft.

ABONNEERT U OP DIT BLAD

Plaats uwe Advertenties in dit blad.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

De Hoogepriesterlijke Voorbede.

Joh. 17:24.

- »Vader! 't is mijn zielsverlangen,
- »Dat voor immer, waar Ik ben,
- »Ook die allen plaats ontvangen,
- »Die Ik als de Mijnen ken!
- »Hun zij ook een deel beschoren
- »Aan de groote heerlijkheid,
- »Eer de waereld was geboren
- »Uw Geliefde weggeleid!»

Zóó hebt Ge ook voor óns gebeden,
Hoogepriester onzer hoop!
Als wij in Uw voetspoor treden
Heel onze' aardsche' pelgrimsloop!
Leer ons bidden en vertrouwen,
Scheep ons geest'lijke oogen, Heer!
Dat ook wij U ginds aanschouwen
In de volheid Uwer eer!

Zijn het nu nog lijdensweken,
Onder 't kruis zijn wij gewis
Dat Uw heillicht aan zal breken,
Pascha der verrijzenis!
Onder alle strijd en zorgen
Houden wij 't verschiet in 't oog,
En de vóórglans van dien morgen
Schijnt reeds nù de tranen droog!

J. J. L. TEN KATE.

In naam der vrijheid.

Aan vrijheidszin schijnt het in onzen tijd onder de menschen niet te ontbreken. Wij veroorloven ons echter de vrijheid om, zeer veel nadruk te leggen op dat woord »schijnt.» In 't familieleven, op maatschappelijk en staatkundig en kerkelijk, ja zelfs ook op het

terrein van de Gemeente Gods, wordt veel gedaan en gesproken in naam der vrijheid. Wij willen niet ontkennen dat daar veel goeds in is; maar jammer is het toch, dat bij het streven naar vrijheid, zooveel de geest der ware vrijheid blijkt te ontbreken — en dan onttaardt de verkregen vrijheid in losbandigheid. En deze gaat altijd met ongerechtigheid gepaard, dat is met miskenning of schending van de rechten van anderen: van ouders, van overheden en van zijn meerderen of zijn minder in het maatschappelijk leven, en dit is in den grond miskenning of loopt uit op miskenning van Gods recht. Dit kenmerkt zich hierin, dat personen wel vrijheid voor zich zelven of voor hun eigen zaak, van welken aard ook, zoeken en eischen, maar die vrijheid minder aan hun naasten vergunnen of nog minder voor hen zoeken te bereiken. Dit is de zelfzucht der wereld, die tot de ergste slavernij, die der vleeschelijke lust, begeerlijkheid en gierigheid voert.

De ware vrijheid is gebonden zijn door den Heiligen Geest, en in de practijk liefdedienst en bereidwillig. eerbiedig gehoorzamen aan God. De ware vrijheid is mitsdien eene vrucht van de genade Gods. Ieder die zich zelven wil vrijmaken, werpt zich in de macht der noodlottigste slavernij — die van den hoogmoed, die van satan. Alleen hij, die door den Zoon Gods vrij gemaakt is, zal waarlijk vrij zijn. Dit is de wezenlijke vrijheid, die op elk levensgebied toegepast kan worden. De Christen heeft die vrijheid en wordt geroepen om er een dankbaar, geloovig, aan den Heiligen Geest gehoorzaam gebruik van te maken.

Wij wenschen ons voorloopig maar eens op ons speciaal gebied — dat des geestelijken levens en dat der Gemeente — te bewegen. In de Gemeente des Heeren moet bijzonder de edele plant, de ware wijs-

heid, tieren, en alle valsche vrijheid, die als onkruid beschouwd kan worden, moet uit dien tuin Gods verdwijnen. De valsche vrijheid heeft haren oorsprong in vleesch en bloed, in de menschelijke neiging tot rede-neeren en berekenen, kansberekening enz., en rekening houdende met tijdsomstandigheden, wisselingen en historische veranderingen, tracht men zich daarnaar te schikken, terwijl die veranderingen dan door de oudheid of de traditie van een kerk geautoriseerd worden geacht. Op welke wijze heb ik het beste kans van slagen onder de menschen en wat komt mij het best en voordeelst uit? Deze overwegingen maakt men op Christelijk gebied nog maar al te veel geldende.

Het geloof echter rekent met de oorspronkelijke Godsopenbaring, die wij in de H. Schrift hebben, en waarvan Jezus Christus het midden- en toppunt is, en zoo met den geopenbaarden wil van God. Die openbaring is het, die vrij maakt van alle menschelijke vinding en vernuft, met betrekking tot het zalig worden en het persoonlijk, geestelijk en het gemeentelijke leven. Zich onderworpen, gehoorzaam te regelen naar de aanwijzingen van 's Heeren Woord, heeft nog nooit iemand berouwd, en maakt waarlijk vrij. Dit den Christenen onzer dagen meer en beter te doen verstaan door er telkens heen te wijzen, is het gewichtigste en hoogste onderwerp, dat onder hen behandeld kan worden.

Het verlangen naar vrijheid des Heiligen Geestes openbaart zich in vele kringen van kinderen Gods — en die Geest zal vrij maken. Maar wij Christenen hebben ons naar het voorbeeld van den Apostel Paulus, die zich van alle menschen vrij wist, dienstbaar te stellen, in gehoorzaamheid en liefde des Geestes. Wij hebben niet naar vrijheid te jagen, maar van de door God ons genadiglijk geschonken vrijheid een wijs en dankbaar gebruik te maken, tot zegen van elkander, tot opbouw van 's Heeren Gemeente, tot zegen van de wereld en vooral tot verheerlijking van den naam des Heeren.

Welke schoone vrijheden genieten wij Nederlanders bij voorbeeld, om in ons goede land den naam des Heeren te belijden en Hem te dienen naar het licht, dat Hij ons verleende en bij hetwelk wij den wil des Heeren kennen! Welk een vrijheid om te arbeiden en te aanbidden naar den lust en den drang van ons hart. Waardeeren wij dat voorrecht? Maken wij er een Gode verheerlijkend gebruik van? En benevens die uitwendige vrijheid, welk een inwendige schonk de Heer ons door Zijne genade, waar Hij ons de kracht verleende om zondebanden te verbreken en den machtigsten vijand onzer zielen weerstand te bieden. Immers wij zijn in Christus, die ons heeft liefgehad, meer dan overwinnaars. Wie nog zondigt en dan over zwakheid des vleesch klacht, betoont de ware vrijheid te missen, en juist door het sterke vleesch overweldigd te worden. Neen, waar wij nog zondigen, ondanks die heerlijke vrijmaking der genade, daar worde ons die zonde tot gruwelijker schuld voor God, als geheel onbetamelijk voor een vrijgemaakte, voor een kind van God. »De zonde zal over u niet heerschen« — zoo spreekt

de Apostel in Rom. 6 : 14 — »want gij zijt niet onder de wet, maar onder de genade.« En vervolgens in vers. 18 : »Vrij gemaakt zijnde van de zonde, zijt gemaakt dienstknechten der gerechtigheid.« De trotschaard is een slaaf van zijn trotschheid, de wellustige van zijn wellustigheid, de gierigaard van zijn geld en goed, de luiard van zijn luiheid, evenals de dronkaard van de dronkenschap. Verlossing van al diergelijke machten, en leven in de ware vrijheid is noodig om behouden te worden. Duur gekocht, door het dierbare bloed van het Lam Gods, betaamt ons geen onderworpenheid aan of vereering van vreemde overheerschers meer. In naam der vrijheid, laat het leven in gehoorzaamheid Gode gewijd zijn!

Gij zijt tot vrijheid geroepen broeders! alleenlijk, gebruikt de vrijheid niet tot een oorzaak voor het vleesch, maar dient elkander door de liefde! (Gal. 5 : 13.)

Deze vrijheid vindt haren vruchtbaren bodem, om op te wassen en vrucht te dragen, in een gezond, bijbelsch gemeentelijk leven, volgens de ordinantiën des Heeren, die in zijne gemeente alleen het recht van gebieden heeft. Dit is weer de vrijheid voor de leiders der Gemeenten, omdat ze slechts uitvoerders zijn van den wil des Heeren in de Gemeenten. Het doen van dien wil is geen pijnlijke last, maar een genot voor allen, die vrij gemaakt zijn en willen doen, wat den Heer behaagt. Zij hebben alleen noodig den wil des Heeren te kennen, en bij de uitvoering er van zich te laten leiden door den H. Geest. Zij zijn vrij om de geheele wereld op te eischen voor Jezus en zijn gezegend koninkrijk. En al den geloovigen kunnen zij, in den naam en de kracht der vrijheid, toeroepen :

»Alles is uwe, maar gij zijt van Christus, en Christus is Godes!«

S.

N. v. B.

Het verraad van Judas. — Petrus verloochening.
Zondag 3 Maart. (Luc. 22 : 47—62. Vgl. Joh. 18.
Matth. 26 : 47—75.)

Het was ongetwijfeld grievend voor den Zoon Gods, door Zijn eigen volk (de Joden) verworpen en voor Zijne weldaden met smaad en verachting beloofd te worden, maar twee bittere droppels in Zijn lijdensbeker zijn voorzeker geweest de handelingen Zijner eigene volgelingen, Judas en Petrus, de eene door zijn gruwelijk verraad, de andere door zijne hardnekkige verloochening.

Judas, van den Avondmaalsdisch heengegaan, heeft zijn snoed voornemen volvoerd en zich aangeboden, de leidsman te wezen dergenen, die Jezus vingen, zoodat hij in 't holst van den nacht met een bende krijgslieden en dienaars van de Overpriesters naar den hof

Gethsémané trok, gewapend als ze waren met zwaarden en stokken en brandende fakkelen. Maar dan, alsof hij toevallig tegelijk met die bende aangekomen is, nadert hij den uit den hof hen tegemoet tredenden Jezus en begroet Hem met den gebruikelijken vriendschapskus, die echter meteen als afgesproken teeken moest dienen voor de krijgslieden, opdat zij den rechten persoon zouden vatten.

Hij kon echter den Meester niet op deze wijze bedriegen, want dadelijk maakt de Heer hem opmerkzaam door te zeggen: »Vriend, waartoe zijt gij hier? Verraadt gij den Zoon des Menschen met een kus?» en zich dan tot de bende wendende, sprak Hij: »Wien zoekt gij?» waarop allen verschrikt ter aarde stortten en volgaarne den vrijen aftocht voor de jongeren lieten bedingen, waar Hij zich gewillig overgaf, wyl zij zich machteloos tegenover Hem gevoelden, en beschaamd tevens, toen Hij hen verweet, dat zij alzoo gewapend in den nacht, als om een moordenaar te vangen, gekomen waren, waar zij gelegenheid genoeg hadden gehad, Hem overdag te grijpen. Petrus meende nu toch in de ure des gevaars zijn leven voor den Meester te moeten zetten en beging de onvoorzichtigheid, geheel eigenmachtig het zwaard te trekken en den dienaar des Hoogepriesters het rechteroor af te houwen, eene daad, die hem in groote moeilijkheden had kunnen brengen, indien niet de trouw des Meesters den misstap des discipels terstond had goedge maakt, door 't oor te heelen en Petrus te bevelen, het zwaard in de schede te steken, waarbij Hij tevens dit merkwaardige woord voegde: »Of meent gij, dat ik nu den Vader niet kan bidden, en Hij zal mij meer dan 12 legioenen van Engelen bijzetten? Hoe zouden dan de Schriften vervuld worden, die zeggen, dat het alzoo geschieden moet?»

Daarop verlieten ze Hem allen en namen de vlucht en Hij liet zich door de bende wegvoeren als een Lam, om eerst bij Annas, den schoonvader van Kajafas, den Hoogepriester, en vervolgens bij dezen laatste in verhoor genomen te worden, waar intusschen reeds de Ouderlingen en Schriftgeleerden zich verzameld hadden.

Johannes, niet vreemd in dat huis, heeft zich daar ook toegang weten te verschaffen en weet weldra van de deurwaarder te verkrijgen, dat ook Petrus, die van verre den nachtelijken optocht gevolgd is, wordt binnengelaten, om van het smadelijk lot des geliefden Meesters, die daar ruw behandeld wordt, getuige te zijn, terwijl hij bij de dienaren zich voegt, die rondom een kolenvuur zich warmen.

Was hij maar liever buiten gebleven, want als nu een dienstmaagd hem vraagt, of hij niet één van Jezus volgelingen is, dan ontkent hij dat, en als hem vervolgens anderen ook als zoodanig herkennen aan de spraak, dan houdt hij beslist vol, dat zij 't mis hebben en eindelijk, (misschien ook bevreesd wegens het oorafhouden) vervloekt hij zichzelf, zeggende: »Ik ken den mensch niet,« waarop het hanengekraai hem Jezus waarschuwing te binnen bracht en een blik van den zich naar hem omkeerenden Meester bitter berouw in zijn hart opwekte, zoodat hij zich van deze plaats des

onheils naar buiten spoedde, om met bittere tranen de snoode verloochening te beweenen.

Mocht zulks van Judas ook maar gezegd kunnen worden! Deze echter, de gevolgen zijner geldgierigheid ziende, zooals hij zich dat misschien niet had voorgesteld, ging met zijn berouw tot de Overpriesters, bracht hun 't geld terug en riep: »Ik heb verraden onschuldig bloed!« Maar zij, in plaats van zich aan die belijdenis te storen, zeiden: »Wat gaat ons dat aan, gij moogt toezien,« waarna de wanhopige verrader, levensmoede, zichzelf verworgde, en de moordenaars, schijnheilig genoeg, de 30 zilverlingen niet in de offerkist wierpen, maar bestemden tot aankoop van een akker des pottelbakkers, tot een begraafplaats voor vreemdelingen.

a. Tot welk een laagheid een mensch en alzoo ook wij vervallen kunnen, indien wij de zonde aan de hand houden, en vooral de zonde der geldgierigheid, die een wortel is van alle kwaad, zien wij in Judas, die toch één van Jezus uitverkoren Apostelen was, en in de beste conditie had verkeerd om behouden te worden. Evenwel begint hij, met de beurs te bestelen, gaat voort met liefde voor de armen te veinzen en eindigt met onbeschaamd, onder schijn van vriendschap, den Meester in handen Zijner vijanden te leveren.

Zoo dan, die meent te staan, zie toe, dat hij niet valle, want de weg der zonde is een hellend vlak, waarop men steeds dieper gaat, totdat men eindelijk, niet meer terug kunnende, in 't verderf nederstort.

b. Petrus, in den hof niet kunnende waken op 's Meesters bevel, trekt zonder bevel het zwaard en begaat een fout.

Hoe noodig is 't voor ons, altijd op bevel te handelen, want anders kunnen wij met een goed doel de grootste dwaasheden begaan in 's Heeren dienst, waardoor wij de menschen ongeschikt maken voor den zegenrijken invloed van het Evangelie. Niet door kracht of geweld of zwaard, maar door den geest der zachtmoedigheid des Heeren zal het geschieden.

c. Petrus slaapt, waar hij noodig waken en bidden moest, hij neemt het zwaard waar hij op bevel des Meesters wachten moest, hij volgt van verre waar hij heen mocht gaan, hij voegt zich bij een gezelschap, dat hij moest vermeden hebben en hij liegt, waar 't er op aankomt om zijn trouw te toonen. Wachten wij ons voor den eersten stap, die zoo licht de volgende na zich sleept.

d. Gebedsverzuim leidt tot verloochening van Jezus, die zelf eeuwig trouw blijft en den diepgevallene nog opricht. Gaan wij dus niet als Judas, tot vijandige menschen, maar tot den Heer met ons berouw, indien wij niet als hij tot wanhoop willen vervallen.

e. De Heer wijst de zwaardhulp van Petrus af, gelijk Hij eens zijn medelijden afwees, toen hij zeide: »Wees u genadig.« Maar hij wenscht ook geen gebruik te maken van de Engelenlegioenen, omdat Hij niet zichzelf maar arme zondaren wil verlossen en daartoe zichzelf overgeeft.

N. P.

K. K.

Onze Bijbelcolportage.

Toen ik 31 Jan. van mijn colportagereis uit Groninger-land naar Hengelo terugkeerde om een paar dagen in mijn gezin door te brengen, wachtte mij daar een brief uit Zutphen, waarin mij gevraagd werd, om 3 Febr. de Gemeente daar in het Evangelie te dienen, omdat haar Voorganger afwezig moest zijn. Ik voldeed daaraan en bleef daar meteen 3 dagen colporteren. 7 Febr. vertrok ik naar Apeldoorn, waar ik door br. List van het station werd afgehaald, die mij onder het gastvrije dak van br. G. van D. bracht, en mij vervolgens elken dag vergezelde bij mijn huisbezoek. De eerste week heb ik daar geen enkele Bijbel noch N. Testament kunnen verkopen. Wel hebben wij menig huisgezin bezocht, dien wij door woord en tractaat het Evangelie brachten. Onder meer troffen wij een oud ziek man aan van 82 jaar, die zoo doof was, dat wij met hem niet meer konden praten, maar met zijn vrouw, die 79 jaar oud was, nog wel. Het waren menschen, die volgens het getuigenis van haar zuster, hun heele leven in de dingen dezer wereld hadden doorgebracht, »echte werkezels«, zoo zij het uitdrukte, die zich om het heil hunner ziel niet veel hadden bekommerd, gelijk er helaas zoo velen zijn. En nu zij aan het einde van hun leven zijn gekomen, moeten zij een donkere toekomst tegemoet. Wel heb ik hun zoo eenvoudig mogelijk voorgesteld, hoe zij konden komen tot Jezus, die de eenige weg ten leven is, hetwelk zij beiden toestemden, en voor een oogenblik bracht ons gesprek haar gemoed in beweging, zoo het scheen. Maar om zich te bepalen bij haar verdoemelijken toestand voor God, en den ernst der eeuwigheid, scheen voor haar een hoogst moeilijke zaak te zijn, hetwelk mij weer deed denken aan de kwade dagen, waarvan »de Prediker« ons spreekt Pred. 12:1. Onder meer bezochten wij ook nog een oude schipper, die zeer onverschillig sprak over God en Zijn dienst. Maar toen wij hem zeiden dat God hem niet noodig had, en dat, ofschoon hij nu door onverschilligheid en ongeloof aan den ernst der eeuwigheid niet wilde denken, dit toch de zaak niet veranderde, en dat als hij zoo voortging, hij dan het loon der zonde zou ontvangen, om in die plaats te komen, die voor den duivel en zijn engelen bevrijd is.

Toen zeide, hij: ja, als ik gestraft zal worden naar mijne zonden, die ik gedaan heb, dan ziet het er slecht voor mij uit. Wij zeiden: de bedrjgingen des Heeren zijn geen bangmakerij, maar waarschuwendes werkelijkheden, want het loon der zonde is de eeuwige dood, in welke gij valt tenzij gij u bekeert en genade van God ontvangt. De vrouw weende, en zei, dat het zóó verkeerd ging: wel had haar man den drank laten staan, maar zij zag wel in dat zulks niet genoeg was. Wij zeiden: gij moet wederom geboren worden, gelijk den Heere Jezus in zijn samenspreking met Nicodémus zoo duidelijk heeft verklaard in Joh. 3, en zoo verkondigden

wij hun Jezus, die om onzen 't wille verhoogd werd aan het kruis enz. Daarna baden wij voor hen en gingen heen. Zij verzochten ons het bezoek nog eens te herhalen. Vervolgens bezocht br. J. List en ik nog eenige menschen te Beekbergen, waar ik nog 3 Bijbels verkocht. Een huisvader troffen wij aan, die al lang met koning alcohol aan het vechten was, maar hij moest steeds het onderspit delven, zelfs had hij al 4 weken in de gevangenis gezeten, en nog wel eenzame opsluiting, omdat hij onder de macht van alcohol zijnde, een politiebeambte uit een tapperij had gegoooid. Daar in de eenzaamheid beschuldigde hem zijn geweten zooverg, dat hij zich vast voornam om voortaan koning alcohol de dienst op te zeggen, maar het duurde niet lang na zijne invrijheidstelling of hij was (volgens zijn eigen verklaring) weer de oude knecht. Ook dien man mochten wij den weg tot vrijheid aanwijzen, een weg, die voor elkeen open staat, die waarlijk met de zonde (waarin die ook bestaan mag) wil breken. Een oude man en vrouw troffen wij nog aan, die den Heere beleden als hun Zaligmaker te kennen. Zoo bezochten wij verschillende menschen en verspreidden tractaten.

Moge de Heere het met Zijn onmisbaren zegen achtervolgen.

H. TER BRAAK.

EEN EN ANDER.

•• Dr. John G. Paton, genoemd de apostel der Nieuwe Hebriden, bij de meesten onzer lezers niet onbekend door zijne geschriften en door wat ook wij in ons blad wel eens over hem berichten, is thans in den ouderdom van 83 jaren te Conterbury, in Australië, heen gegaan in de rust, welke onze getrouwe Verlosser voor zijne trouwe dienaren bereid heeft. Hij was een zending met zeldzame getrouwheid, moed en ijver, en daarom heeft de Heer hem ook zeldzame uitkomsten laten zien. Ruim 50 jaar mocht hij in het zendingswerk bezig zijn. Eindelijk had hij het opzicht over den arbeid op 30 eilanden, welker bewoners elk een afzonderlijk dialect (spraak) hadden. Toen hij zijn werk begon, waren al die eilandbewoners kanibalen (menseneters), en voor eenige jaren kon Paton berichten, dat zij nu allen — zij 't ook sommigen slechts uitwendig — het Christendom waren toegedaan. Zijn leven was wonderbaar avontuurlijk. Meer dan 40 maal werd zijn leven door moordaanslagen bedreigd, maar de Heer beschermde hem telkens als met een onzichtbare hand. Inderdaad zulk een leven is waard geleefd te worden!

•• Een stad zonder God. In Nieuw Mexico, Noord Amerika, hebben de vrijdenkers voor zes jaar geleden een stad gebouwd, die den naam »Liberaal« zou dragen. Er zou eens een bewijs geleverd worden, dat daar het hoogste geluk bloeit en de welvaart inkeert, waarvan alle godsdienst vrij blijft. In die stad

mocht geen kerk gebouwd, geen godsdienstleeraar zich bevinden, geen godsdienstonderwijs gegeven worden enz. Op den Zondag werd eenvoudig geen acht geslagen.

Hoe ziet het er nu na 6 jaar uit in »Liberaal»? Negen van de tien burgers zouden gaarne de stad verlaten, als zij hunne bezittingen maar konden verkoopen. De stad heeft in 't geheel nog geen schoolgebouw. Dronkenschap en onzedelijkheid zijn algemeen, twist en oneenigheid hebben van den beginne aan nog niet opgehouden, terwijl vrouwen en kinderen een liederlijke taal voeren. Geen fabriek is er verzezen en alle verkeersmiddelen ontbreken, niettegenstaande de stad in een vruchtbaar oord gelegen is en rondom de stad vele kolenmijnen gevonden worden. Zoo bericht een geheel onpartijdig blad, aangaande een stad zonder God.

OP, NAAR JERUZALEM!

Mijn Heiland gaat op *naar Jeruzalem!*
Daar wachten de muilen der leeuwen Hem,
Daar 't duivelendom, door haat één, vergaard,
Dat spot Hem, noch moedwil, noch mart'ling straks spaart.

Hij deinst niet noch weifelt, het vleklooze Lam,
Dat 's werelds vervaarlijke schuld op zich nam;
Toch zegt Hij 't zijn »kleinen« behoedzaam en zacht,
Welk lot Hem van priesters en oversten wacht.

En d' angst grijpt Hem aan, noopt ze weerstand te biën.
»Wees, Heer! U genadig, dat ZAL niet geschiën!«
Zoo uit zich 't natuurlijk, het mensch'lijk gevoel,
't Verstaat niet Gods liefde en wijsheid, noch doel.

Ten Satan wordt dus de welmeenendste mensch,
Ten lokstrik zijn schijnbaar eelmoedige wensch,
(Niet vóór, Petrus, achter! — daar onder het kruis,
Is 't veilige pad naar het hemelsch Tehuis.)

Neen, Hij dien Gods liefde onz' redding vertrouwt,
Dien 't willen Zijns Vaders zijn spijsze beschouwt,
Die — wandlend 'in 't licht, elken aanstoot vermijdt,
Hij wankelt noch wijkt, waar ten dood Hij zich wijdt.

Ten vloekdood, ter helvaart, in grondloozen nood,
Als straks Hem Zijn Vader een oogwenk verstoot.
Al beeft Hij van d'angst voor den gruwzamen doop,
Hem persend bij iedere schree van zijn loop.

Hem persend uit d' aad'ren straks 't bloedige zweet,
Als kruipend in 't stof, hij daar biddende streed,
Mijn Heiland, o, 'k blijf aan den ingang ook staan,
Ik durf niet dit heiligdom binnen te gaan.

Alleen laat mij hooren 't verschoonende woord,
Zoo lieflijk, zoo troostrijk, als ooit is gehoord;
Daar schuldige zwakheid als doornen mij stak:
»De geest wel is willig, het vleesch maar is zwak.«

Mijn Heiland, voor mij ook den kruisweg gegaan,
Ik blijf hier in tranen, vol schuldbesef staan;
Mijn Heiland, voor mij, ook voor mij zoo bebloed,
O, gun mij een plaatsje, 'k aanbid aan Uw voet.

(Het Oosten.)

B. v. D. S.

Twee sterfbedden.

Van twee sterfbedden wil ik heden verhalen. Deze spreken eene ernstige taal, die wel waard is om aangehoord te worden.

Het was in het jaar 1897, dat ik ziek in het protestantsche ziekenhuis in Muhlheim aan de Ruhr lag. In de kamer, waar ik lag, waren nog drie jongelui; onder deze bevond zich een jongmensch van 18—20 jaar, die door lichtzinnigheid zich deze ziekte op den hals had gehaald. Zijn lievelingsbezigheid in zijn vrijen tijd was de vogelvangst. 's Winters lag hij dikwijls uren achter elkaar in de sneeuw, als hij zijn lijfstokken had uitgezet. Het gevolg daarvan was, dat hij een zware ziekte kreeg: Gewrichts-rheumatiek. Wekenlang zweefde hij tusschen leven en dood; zeer zorgvuldig werd hij verpleegd; nacht en dag werd aan zijn bed gewaakt. Alles wat artseneijkunde en christelijke liefde vermocht, werd gedaan.

Eindelijk, na lang wachten, scheen het, dat hij nog zou blijven leven en dubbele zorg werd aangewend, omdat deze ziekte ook zijn hart aangegrepen en het verwijld had; elke inspanning, ook de geringste, moest vermeden worden. Al werd hij nu ook in een christelijk huis verpleegd, waar hem dagelijks Gods Woord verkondigd werd, zoo was het toch angstwekkend om bij hem te zijn, als hij belemmerd werd om adem te halen, daar hij dan op eene vreeselijke manier met vloeken en verwenschingen tegen God opstond, niettegenstaande dat men hem reeds dikwijls vriendelijk gevraagd had, dit toch te laten en God te zoeken; alles te vergeefs. Op zekeren Zondag verwachtte hij bezoek van zijn familie; inplaats van deze kwam een meisje van zijn leeftijd, dat kortgeleden als genezen was ontslagen en een kennis wilde opzoeken; toen het meisje wegging riep de jonge man haar en ging de straat op, om op eene onkiesche wijze een gesprek met haar aan te knopen; daar ik het aanstootelijk vond, ging ik weg van het venster om wat op den gang heen en weer te loopen.

Nauwelijks was ik vijf minuten weg van het venster, of er werd hevig aan de bel getrokken, een teeken voor het verplegingspersoneel. Omdat de oppasser niet bij de hand was, vroeg de zuster mij, den thermometer onder den arm van eenen der zieken te leggen, opdat zij zou kunnen gaan zien, wie hulp begeerde. Toen ik tien minuten later terugkwam, om te melden, dat ik de opdracht vervuld had, wachtte een van mijne kamergenooten mij op met de woorden: „Denk eens aan, wat er met onzen vriend H. is gebeurd!” Wat zou er echter met hem gebeurd zijn, daar ik hem zoo juist nog vroolijk op straat zag loopen?

Wat dan toch? Toen ik de kamer binnentrad, sloeg mij de schrik om 't hart, — daar lag die jonge man, die zoo even nog zoo vroolijk was, omgeven door den dokter en den verpleger, die zooveel voor hem gedaan hadden, en was dood. Hij had een beroerte gekregen en die had een einde aan zijn leven gemaakt. Wij allen waren tenzeerste aangedaan, vooral degenen, die weten, wat het wil zeggen, verloren te zijn, en als ik er nog aan denk, dan beeft ik over al mijn leden.

Wie dezer dagen 's nachts door D. in Oost-Friesland ging, die kon aan het einde van dit plaatsje uit een klein huisje de woorden hooren zingen:

Laat mij gaan, laat mij gaan,

Dat ik Jezus moge zien;

Mijne ziel is vol verlangen,
Om Hem eeuwig te omvangen
En voor Zijnen troon te staan.

Zoo klonken de vijf regels van het schoone heimweelied van E. Knak door den stillen nacht. Waart gij de hut binnengetreden, om de zangeres te hooren, dan hadt gij daarin een jonge dochter van 18 jaren kunnen vinden, die onder de laatste smarten eener lange ziekte den dood tegemoet ging. Bij haar bed zat een vriendin, die bij haar waakte, die haar voorlas uit Gods Woord of ook naar wensch met haar bad. In eenen grooten stoel zat de moeder, eene arme weduwe, te sluimeren, met van kommer en smart gebogen hoofd. 't Was nauwelijks een jaar geleden, toen men uit dezelfde deur een lijk droeg. Het was de zuster van het jonge meisje, dat hier te bed ligt; ook zij stierf op denzelfden leeftijd aan dezelfde ziekte.

Toen had de oudere zuster Henriette haar moeder getroost en gezegd, dat zij toch niet bezorgd moest zijn; voortaan zou zij trouw voor haar werken. Zij ging in den vreemde om te dienen. Zij was een gewillig en vlijtig kind, bemind door allen, die met haar omgingen. Haar heer had nog op zijn sterfbed tot zijn vrouw gezegd, Henriette vooral niet weg te sturen, omdat zij ook liefdevol, vriendelijk en bescheiden was.

Aan haar was niets te vinden van dat, wat men bij zooveel meisjes van onzen tijd vindt: ijdelheid en verbeelding. In haar kleeding en in haar geheel voorkomen was zij zeer eenvoudig.

Zij ging alleen naar de kerk en de vergaderingen, anders zat ze stil thuis en las een degelijk boek. Bij het naderen van 't voorjaar bemerkte zij echter, dat de krachten haar begaven. Ten slotte moest zij haren dienst opzeggen, om ellendig en ziek in het kamertje van haar lieve moeder eene zorgvuldige verpleging te genieten. Als haar buurman zag ik haar dikwijls in den tuin wandelen, in de hoop, dat zij weer beter zou worden, maar wie haar slechts een beetje nauwkeurig aanzag, kon reeds de trekken des doods op haar gelaat waarnemen. Dit viel haar niet zoo gemakkelijk, zooals wij wel van een meisje van haar leeftijd kunnen begrijpen; met alle kracht streed zij daartegen. Het vuur van het lijden, waarin zij zou worden voorbereid, was aangestoken, en zijn hitte bracht haar tot de ware erkenenis. „Mijn zonden zijn het grootste lijden!” zuchtte zij dikwijls, maar de Heer verhoorde haar gebed en schonk haar vrede en vergiffenis, en van die ure af was zij trots lijden en smart gelukkig, zoodat zij God kon loven en prijzen tot aan haar dood toe. Toen zij wist, dat haar laatste uren geteld waren, verzocht zij hare moeder en door deze al haar bloedverwanten, niet te schreien, integendeel, allen deel te nemen aan hare hemelsche vreugde, daar zij nu naar Jezus mocht gaan. „Hem voor eeuwig te omvangen en voor Zijnen troon te staan.” Zoo nam zij afscheid, stralend van vrede en vreugde, met een lachend aangezicht.

Welk een verschil tusschen deze twee sterfbedden.

Lieve lezer, hoe zou uw sterfbed er uit zien, wanneer gij heden moest sterven en voor God verschijnen?

N o c h t a n s.

Van de vroegste tijden aan is het leven van de kinderen Gods op aarde een geloofsleven geweest. Abraham, de vader aller geloovigen, werd langs vele donkere wegen gevoerd en voor vele hem donkere vraagstukken gesteld.

Indien hij dat met zijn verstand in orde had willen maken, dan was hij nooit de Godsman en Vader der geloovigen geworden, en nooit waren hem die heerlijke, gezegende beloften Gods ten deel geworden.

Maar ook in de donkerste beschikkingen en leidingen Gods

sprak hij innig geloovig het woordje „nochtans” uit, dat de geloovige mannen Gods in het Oude Testament hem herhaaldelijk hebben nagezegd, tot eindelijk Asaf, de van God begenadigde zanger Israëls, het in 73sten Psalm onsterfelijk heeft gemaakt.

Ook wij, die den goeden strijd des geloofs begonnen hebben, bevinden ons dikwijls in toestanden en gemoedsstemmingen, waarin tegelijk alle twijfelingen der hel tegen den burch van ons geloof storm loopen. Niet alleen de gebeurtenissen van ons eigen leven, niet slechts langdurige krankheden en smartelijk doorwaakte nachten, maar ook de gebeurtenissen in de wereld en den tijd zijn het dikwijls, die ons zorgen verschaffen.

Menigmaal meenen wij, dat God noodzakelijk moet ingrijpen om de ongerechtigheid te verbreken, de boosdoeners te straffen, de onschuldigen te redden.

Wij zijn bezorgd over Gods eer en verheerlijking en vreezen dikwijls, wanneer God niet handelt naar onzen raad, dat ons eigen geloof en dat van vele anderen gevaar loopt en verzwakt, zoo niet geheel vernietigd wordt. Vooral de ongelukkige Zuid-Afrikaansche oorlog heeft in de harten van vele geloovigen zulke vrees opgewekt.

Het is daarom goed, dat wij allen nog eens den 73sten Psalm met biddend nadenken lezen en bij het woordje „nochtans” bijzonderlijk stilstaan.

Nochtans, ja, nochtans blijft het kind van God den hemelschen Vader getrouw. Zijne gedachten zijn hooger dan de onze, Zijn raad is wijzer dan de onze, Zijn hulpmiddelen zijn machtiger dan de onze, Zijne liefde en barmhartigheid zijn grooter dan de onze.

„Al voel ik ook niets van uwe macht, toch voert Gij mij tot het doel, ook door den nacht.” Dat zeggen de geloovigen; Asaf echter geeft dieper beteekenis aan het woordje „nochtans.”

Niet wij zijn h-t, die in groote, roemwaardige geloofskracht de overwinning van het triomfeerende „nochtans” ons verwerven; neen, onze verdienste is niets, wij zijn gansch verloren in twijfel, boosheid en zorg. Asaf schrijft den zeren des geloofs aan den Heer toe: „Want Gij hebt mijne rechterhand gevat.” Hij is de beginner en voleinder van het geloofsleven in ons.

Een vader ging met zijn dochtertje door een groot bosch. Zoolang de zon scheen, huppelde de kleine vrolijk voor haren vader uit. Toen het donker werd drukte zij zich tegen hem aan en hield zijne hand stevig in de hare. Maar de weg werd smaller, glibberiger, gevaar dreigde links en rechts voor het kinderlijk gemoed. Toen sprak het meisje het eenvoudige en toch zoo schoone woord: „Vader, houd gij mij nu vast.”

Is het donker om u heen, lieve lezer? Is uw levensweg smal, moeilijk, glibberig? Dreigen u de vreselijkste gevaren, innerlijke twijfel, uitwendige verzoeken bij elke schrede?

Houd u dicht en altijd dicht bij uwen hemelschen Vader, zeg met Asaf: „Nochtans zal ik geduriglijk bij U zijn, want Gij hebt mijn rechterhand gevat.”

HEB DEN MOED.

Heb den moed er voor uit te komen, dat ge arm zijt; daardoor ontnemt ge der armoede haar scherpsten prikkel.

Heb den moed af te zien van datgene, wat ge niet noodig hebt, ook al zoudt ge het wenschen te bezitten.

Heb den moed niet boven uw middelen te gaan, als ge uw vrienden uitnoodigt.

Heb den moed liever den armen te geven, dan uw geld voor pronk en pracht te verkwisten.

Heb den moed eerst voor gezonde voeding en woning te zorgen, eer ge voor overdaad geld uitgeeft.

Heb den moed om gemakkelijheid en welvoeglijheid vóór de mode te laten gaan.

Heb den moed als een schooljongen te leeren, ook als de menschen het hoofd daarover schudden.

Heb den moed liever vast te houden aan datgene wat duurzaam is, dan aan datgene wat spoedig vergaat.

Heb den moed uw meening te zeggen, waar het noodig is.

Heb den moed een vriend in een schamel pak kleeven te kennen, ook als ge zelf goed gekleed zijt en met lieden van hoogen stand verkeert. (N. Kerkb.)

LECTUUR.

No. 1 van den 18en jaargang van het Homoeopathisch Maandblad, uitgevers de firma Larivière en Voorhoeve te Zwolle, is verschenen. Het ziet er aantrekkelijk uit en leest prettig. Het eerste stuk in dat no. over »De aanhouder wint,« leidt ons in de geschiedenis der Homoeopathie, het tweede »uit de praktijk van Dr. F. W. O. Kallenbach,« vermeldt vele treffende ondervindingen van dien Docter, die tevens leerzame wenken zijn voor ieder, die over de Homoeopathische geneeswijze iets wil weten of er gebruik van maakt. Twee wel uitgevoerde illustraties, met bijschrift van Dr. J. Voorhoeve over Dr. Hahnemann, verhoogt zeer de aantrekkelijkheid van dit belangrijke tijdschrift, dat voor den prijs van f 1.25 per jaar uiterst goedkoop is.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Er is geen grooter zelfbedrog, dan wanneer men bij voortdurende onboetvaardigheid en goddeloosheid zich nochtans inbeeldt eens in den hemel eenwig te zullen leven.

Vaak roert gij vruchteloos uwe handen; maar een hart, dat bidt, blijft niet ledig.

Advertentiën.

Dankbetuiging.

Ondergeteekenden betuigen bij dezen hunnen hartelijken en welgemeenden dank voor de vele blijken van belangstelling, bij gelegenheid van hunne 40-jarige Huwelijksvereniging ondervonden.

R. MEIJER en Echtgenoote.
GRONINGEN, Febr. 1907.

Kas voor hulpbehoevende Gemeenten.

Benevens enkele toezeggingen werd mij den eersten rijksdaalder voor deze kas ter hand gesteld, eene bijdrage van een broeder J. E. te E. Dit begin is zoo kwaad nog niet. Moge de voortzetting er het duizendvoudige van worden, dat zou heerlijk zijn, en we zouden in staat gesteld worden Gemeenten, die noodwendig een Voorganger in haar dienst moeten hebben, maar nu nog de noodige finantieele kracht missen, hulp te verleen om in hare behoeften tegemoet te komen.

JOH. DE VRIES, penningm. v. h. sub-com.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van Mej. S. I. te Makkum f 1.80; van F. J. de V. te Leeuwarden f 7.60; door br. J. Katuin, Paterson, van Mr. J. L. 1 Dollar; van Mr. Th. v. d. P. 1 Dollar; door br. J. W. O. te Cornelia Dis. Vrede, van O. R. C., Zuid-Afrika f 12.51; van zr. G. v. d. M. te Assiont f 12, dit laatste als vrijwillige bijdrage.

N. v. BEEK.

GOEDE WOORDEN.

Er is ééne vrijheid, waartegen geen Koning of Keizer iets doen kan; — dat is: de vrijheid der gedachte. Maar onwaardig wordt het volk behandeld, dat daarbij niet de vrijheid van 't woord heeft, en onwaardig handelt het volk, dat de vrijheid van 't woord voor iets anders gebruikt, dan voor de zaak des lichts en des rechts, der waarheid en der liefde.

== KERK en SECTE. ==

Een brochurenreeks onder redactie van

Prof. Dr. S. D. VAN VEEN te Utrecht.

Onder bovenstaanden titel zullen, en op zich zelf staande en in vrije volgorde verschijnende geschriften door mannen, der zake kundig, voor 't beschaafd leekenpubliek in beknopt bestek en op heldere wijze beschreven worden de leer, de inrichting, de eigenaardigheden en eventueel ook de ceremoniën der onderscheiden kerkgenootschappen en secten van den tegenwoordigen tijd. Iedere Godsdienstige richting zal zoo mogelijk door een harer eigene vertegenwoordigers worden beschreven. O. a. zal over het »Baptisme« een brochure verschijnen van de hand van Ds. N. VAN BEEK te Stadskanaal

Prijs per serie van 10 nummers f 3.00,

afzonderlijke nummers 40 cent per no.

Men vrage uitvoerig Prospectus aan bij den boekhandelaar

W. H. VAN BEEK, Stadskanaal.

Het beste bewijs voor de groote vraag naar Hamilton Orgels is onderstaande

Photo van een der laatste Scheepszendingen (vier dubbelwagens)

HAMILTON ORGELS Joh. de Heer Rotterdam

2 spels Orgel met Koppeling f 130.-
Harp Orgels 175.- Harp, cello & Pijptoon f 215.-
Met Cijferakkoorden om zonder muziekkennis vierstemmig te kunnen spelen, gratis
Met Organola om direct met één vinger vierstemmig te spelen af 15.-verhooging
Vraag catalogus & condities bij Joh. de Heer Rotterdam.

Filialen: Amsterdam, Haarl. dijk 30. — Utrecht, Donkere Gaard 2. — Groningen, Gelkingestraat 41. — Alkmaar, B. PELS, Orgelmaker. — Arnhem, G. BETLEM, Oude Stationsweg. — Nieuw-Buinen, E. W. ALKEMA.

∴ Voor de vele bewijzen van liefde en belangstelling, bij de herdenking onzer 25-jarige Echtvereniging ondervonden, brengen wij onzen hartelijken dank.

JAC. v. D. SLUIS en Echtgenoot.
HARLINGEN, Febr. 1907.

Advertentiën van een tot vijf regels
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelge condities.

Wie last heeft van **taalfouten** schrijven, koope „Practisch Taalonderwijs,” een boek van 368 blz., dat op zeer prettige wijze U, zonder onderwijzer, de Nederlandsche Taal zuiver leert schrijven en tevens goed stellen. Fr. p. p. tegen postw. à f 1.35. B. WESTER, Uitgever, Nijverdal. P.S. Wie er eerst meer van wil weten, vrage het gratis prospectus aan.

ABONNEERT U OP DIT BLAD.

Plaatst uwe Advertenties in dit blad.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.
Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.

2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat,
Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.

3. Evangelische Schotsche Tractaten van Cheyne Brady,
prijs per 100 f 0.30.

(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen.)

4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat).
Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.

5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.

6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek.
door B. PLANTING. Prijs 10 cent.

7. De wonderlijke gebeurtenis (3e druk) prijs 5 cent.

(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop.)

8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KIN-
DERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.

Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den doop op alle punten wenschte te onderzoeken.)

9. De oorsprong van den Kinderdoop.

Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.

(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat), per 100 ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7½ cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping)

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C. MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks f 1.50.
(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeente-leden.)

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 ct.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER, Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.

't Is bij bestelling voldoende op de strook van den postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten verkrijgen op alles 30 procent korting.

Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

ZELFKENNIS.

Al wie zichzelf kennen wil
En zien hoe hij daar binnen is,
Die kijke door een heldre bril,
Want anders ziet hij zeker mis.

Hij vrage niet hoe andren zijn,
Noch wat van hem de wereld zegt,
En hange niet aan ijd'len schijn.
Maar zoek' naar waarheid en naar recht.

Hij raadpleeg' niet met eigen zin,
Noch zie door 't fraai gekleurde glas
Van hoogmoed of van wereldmin,
Die nooit een zuiv're maatstaf was,

Maar voor zijn oogen sta de Heer;
Hij zie Diens beeld en hoor' Diens stem;
Dan blikk' hij in zijn harte neer
En vraag': gelijk ik ook op Hem?

C. W. v. D. P.

DE BOODSCHAP VAN PAULUS EN HAAR OORSPRONG, door CHARLES BROWN.

Want ik heb ulieden ten eerste over-
gegeven, hetgeen ik ook ontvangen heb,
dat Christus gestorven is voor onze zon-
den, naar de Schriften. 1 Cor. XV: 3.

Het zou niet gemakkelijk zijn om in het geheele Nieuwe Testament een woord te vinden, van verschillende zijden beschouwd, meer gewichtig dan dit. Niemand, wiens oordeel van eenig belang is, twijfelt er aan, dat dit een persoonlijk getuigenis is van Paulus. Deze eerste brief aan de Corinthiërs is onbetwistbaar

echt. De brief werd geschreven vóór de Evangelien, en binnen vijftientig jaren na den dood van Jezus Christus. Deze tekst is een persoonlijke verklaring, een van die mededeelingen uit zijn eigen leven, die de geschriften van Paulus zoo aantrekkelijk maken. Hij legt hier eene verklaring af, die onmogelijk misverstaan kan worden — een verklaring, die betrekking heeft op hemzelf en op de boodschap, die hij te Corinthe en overal elders gebracht had. Zij eischt onze geheele, onverdeelde aandacht. De verklaring die hij doet, heeft betrekking op twee zaken — 1. op den oorsprong van de boodschap, die hij te brengen had; 2. op den hoofdinhoud van die boodschap. Laat ons deze twee punten in hun volgorde beschouwen.

Daar is dan ten eerste

DE OORSPRONG VAN ZIJN BOODSCHAP.

Hij zegt, dat hij ze ontvangen heeft. Niemand twijfelt er aan, of Paulus dit waarlijk gezegd heeft. Niet alleen hier, maar ook op andere plaatsen in zijne geschriften. Hij heeft de boodschap ontvangen. Hij heeft ze niet zelf bedacht. Zij kwam niet op in zijn vruchtbaar brein, hoewel dat waarlijk niet ontbloomd was van oorspronkelijke gedachten. Hij had ze ook niet gekregen door diep nadenken, hoewel zijn brief aan de Romeinen duidelijk bewijst, dat hij diep denken kon. Ook had hij ze niet opgevangen uit de geloofsovertuigingen van anderen. Noch was de inhoud van zijn boodschap van dien aard, dat hij een natuurlijke aanleg had om ze aan te nemen. Hij zegt beslist, dat hij ze ontvangen heeft, en als wij vragen: van wien? dan is zijn onduidelzinnig en onveranderlijk antwoord: van Jezus Christus — den gekruisigden en opgestanen Christus. Er is op dat punt geen schaduw van onzekerheid. Hij verklaart steeds, in brieven en in toespraken, met onwankelbare

zekerheid, dat hij den opgestanen Christus had gezien en de boodschap uit Zijne handen had ontvangen. Tot den dag zijns doods toe kon niemand, hetzij door omkooping, hetzij door spot of door pijniging, hem deze overtuiging ontnemen. In de kracht van die overtuiging leefde en leed hij. In haar licht zag hij kalm den dood in de oogen en triumfeerde hij over den dood.

Nu is de vraag: wat is eene verklaring als deze waard? En het antwoord is: De waarde hangt af van den man die ze doet, gedeeltelijk van zijn leven en van zijn karakter, en gedeeltelijk van den aard en de uitwerking van de openbaring, die hij ontvangen heeft. Want Paulus is niet de eerste, die verklaart, dat hij gezichten gezien en openbaringen ontvangen heeft. Er zijn altijd droomers en dwepers in de wereld geweest, die beweerden Goddelijke openbaringen te hebben ontvangen, valsche profeten en Messiasen.

Wij kunnen aannemen, dat alleen de eerlijke, oprechte man het onderzoek en de proef des tijds doorstaan kan. Op den duur wordt de oprechte mensch openbaar. En Paulus is een eerlijk man, die oprecht gelooft, die gelooft met zijn geheele hart — neen, hij is een man die weet! En gij zult steeds achting hebben voor den eerlijken man, met zijn besliste overtuiging, zelfs al gevoelt gij, dat hij dwaalt. En hier hebt gij een man met waarheid in het binnenste, die nooit iets anders zeggen zal, dan wat hij waarlijk gevoelt en gelooft en weet, hij moge er voordeel of nadeel bij hebben. Een dweper en een dwaalgeest herkent gij al spoedig uit zijn geschriften en zijn leven. Zijn hoogdravende verklaringen, die hij voor openbaringen wil doen doorgaan, verwerpt gij als een mengelmoes van onzin en dwaasheid. Maar de man, die een brief kan schrijven als die aan de Romeinen, en het onsterfelijke lof Lied der liefde, zooals wij het vinden in het dertiende hoofdstuk van den brief, waaruit onze tekst genomen is, die zooveel verstandigen en practischen raad kan geven, is een man met een helder hoofd, een man met levenswijsheid en gezond verstand.

Bovendien beoordeelt gij eene verklaring als deze naar de daden van den man, die ze geeft. Gij zult dadelijk vragen: Wat is zijn leven? Is het rein en onzelfzuchtig? Of leeft hij in gemak en weelde, en redeneert hij uit de verte over de moeilijkheden en den strijd van anderen? Brengt hij zijn eigen openbaring in praktijk, houdt hij zich aan zijn eigen voorschriften?

Gij weet, welk antwoord aangaande Paulus leven gegeven kan worden. Gij weet, dat het eene aaneenschakeling was van daden van zelfopoffering. Gij weet, dat hij een der grootste figuren uit de wereldgeschiedenis is, naar verstand en hart. Gij weet, dat hij een van de edelste karakters is, die ooit zich gegeven hebben om te dienen degenen, die niet het minste van hem te eischen hadden, waarvan sommigen lachten om den ernst zijner ziel en spotten met zijn lijden, en anderen zich voor hem schaamden en hem verlieten in zijn moeilijkste uren. Gij weet, dat hij alles opofferde, wat menschen eervol achten en dierbaar is, om den wille van datgene, dat hij verklaart ontvangen te hebben.

Dat hij gewillig was om zichzelf te geven voor datgene, wat hij ontvangen heeft, met een alles verterende liefde, zonder de minste zelfzucht, met een reine en onuitputtelijke liefde voor de menschen, met al zijne krachten en tot den laatsten druppel bloeds.

En als zulk een man spreekt, moet gij wel luisteren. En als hij u zegt, dat het geheim van dat alles is, dat hij Christus gezien heeft, levend, werkelijk en nabij, en dat hij met hem gesproken heeft, al kunt gij dat ook niet begrijpen, omdat gij het nooit ervaren hebt, dan zult gij aannemen, dat hij gelooft de waarheid van hetgeen hij zegt.

Nog een andere vraag is er, met betrekking tot de waarde van zijn getuigenis:

WAT HEEFT DE WAARHEID TEWEEGGEBRACHT

die hij zegt ontvangen te hebben? Want zooals gij een man schat naar zijn leven, zoo moet gij eene openbaring, die beweerd wordt Goddelijk te zijn, schatten naar haar uitwerking, en het is boven allen tegenspraak verheven, dat datgene, wat Paulus ontvangen had, een omwenteling teweegbracht in zijn geheele leven, alle hardvochtigheid en haat en boosheid er uit deed verdwijnen, en dat voor zijn eigen oogen, even werkelijk als wij de electriciteit onze trams zien voortbewegen, overal waar het aangenomen werd, het leven van duizenden geheel veranderd werd. Het bracht hen niet enkel van den eenen godsdienst tot den anderen, dat zou een geringe zaak geweest zijn. Het hief hen op uit het slijk der zonde, uit de onreinheid en leugen en luiheid en diepe gezonkenheid van het toenmalige heidendom, en het maakte hen tot nieuwe schepselen, rein, en waar, en liefdevol en ijverig.

Nu ziet gij, waarop Paulus aanspraak maakt. Hij zegt, dat hij eene openbaring ontvangen heeft, en dat hij spreekt met het gezag van een Goddelijke inspiratie. Als dat onwaar is, dan — ik aarzel het te zeggen, het is bijna godslastering — is hij een leugenaar, hetgeen met het oog op zijn leven en arbeid te dwaas is om aan te nemen. Men zou ook kunnen zeggen, dat hij zich vergiste. Voor dengene, die van het standpunt uitgaat, dat eene onmiddellijke gemeenschap met Christus onmogelijk is, is dit ook een uitvlucht. Maar het zal een moeilijke taak zijn voor hem, om een redelijke verklaring te geven van de verandering in het leven van Paulus en van de scharen, die door hem tot Christus geleid zijn, van de gemeenten die hij stichtte en de brieven, die hij schreef. Voor mij bestaat er zelfs geen schaduw van twijfel. Ik kan niet anders dan tot de slotsom komen, dat Paulus wist wat er plaats gevonden had in zijn eigen ervaring en in die van anderen, en dat hij dit heel wat beter wist dan sommigen, die in deze dagen beweren iets te weten. Maar als het nu waar is, wat Paulus verklaart, wat bewijst dat dan? Dit: dat Jezus leeft, en dat menschen tot Hem kunnen spreken en door Hem toegesproken worden.

En dat kan van niemand anders gezegd worden. Paulus was een Jood. Hij geloofde, dat de aartsvaders

en profeten geleefd hadden, en dat zij nu leefden in het ongeziene. Het kwam echter niet in zijne gedachten op, dat hij met hen zou kunnen spreken. Maar hier was Jezus, wiens naam hij haatte, in wien hij trachtte niet te gelooven, die gekruisigd was, en dien hij geloofde een bedrieger te zijn, en Hij verschijnt hem, spreekt tot hem, verandert zijn leven en geeft hem een opdracht, die het leven verandert van meer menschen dan wij kennen. Hier moet men voor stilstaan. Als het nu waar is, welk een gezag heeft dan het woord, dat ontvangen, geschreven en verkondigd is door dezen Paulus.

Let nu op den

HOOFDINHOUD VAN PAULUS BOODSCHAP.

Christus stierf voor onze zonden. »Christus stierf;« dat is een feit; »voor onze zonden,« noem dat filosofie, als gij wilt. Iedereen gelooft het eerste. Iedereen gelooft, dat Jezus leefde en stierf aan het kruis. Paulus verklaart, dat Christus (niet Jezus; het is de naam die de bediening aanduidt en niet de persoon) stierf voor onze zonden, en gij weet, dat de dood en de opstanding van Christus zoo wonderbaar waren, dat zij Paulus geheele ziel vervulden. Sommigen zeggen, dat Paulus in 't geheel niet spreekt over de geboorte van Jezus uit eene maagd. Hij spreekt ook niet over Jezus leven. Zijn uitgangspunt is het kruis en het ledige graf. Daaraan geeft hij de eerste plaats in zijn prediking. En hij zegt, dat Christus stierf voor onze zonden — niet voor ons, maar voor onze zonden. En hij verklaart, dat Christus hem dat gezegd heeft, niet vóór zijn dood, maar daarna; deze leer had hij niet ontvangen van de lippen van andere menschen, of zelf bedacht, maar van de lippen van den opgestanen Christus. En wat meer is, zooals gij zeer goed weet, Petrus en Johannes zeggen hetzelfde in hun brieven, en wat nog meer is, onze Heer verklaart hetzelfde van zijn eigen dood, als wij althans het verhaal mogen aannemen.

Merk nu op de eenstemmigheid in deze verklaringen. Zoo wordt er over niemand anders gesproken. De Meester getuigt het van Zichzelf, maar van niemand anders. De Apostelen zeggen het allen van hun Meester, maar niemand zegt het van de heiligste profeten, die ooit den marteldood stierven. De Apostelen hadden nooit het gevoel van een afstand tusschen hen onderling, maar zij verraden steeds het gevoel, dat er een oneindige afstand was tusschen hen en Christus. In al de geschriften van Paulus kunt gij geen enkelen regel vinden, waar hij zegt, dat hij de zonde in anderen kan overwinnen. Gij vindt wel, dat de zonde een verwoestend en veroordeelend element is in zijn eigen natuur, en dat hij ze zelfs daar niet overwinnen kan. Als hij het goede wilde doen, dan lag het kwade hem bij, en zijn eenige hoop is in Jezus Christus. En hij verklaart nu, dat Christus hem gezegd heeft, de reine, vlekkelooze Christus, aan Wiens voeten de heiligsten hun onreinheid hebben beleden, dat Hij stierf voor der menschen zonden. Het was niet iets, wat Paulus maar zoo aangenomen had, maar het was, verklaart hij, eene

openbaring, hem door Christus zelf gedaan.

Laat mij u nog herinneren aan het indrukwekkende feit, dat dit het geloof en de overtuiging van de Christenen is geweest gedurende negentien eeuwen; zij hebben het op verschillende wijzen uitgedrukt, maar zij hielden daaraan vast. En het was geen dood geloof of vormgeloof, dan nu eenmaal het gebruik was, een ken-teeken van orthodoxie, dat iemand dragen kon zonder dat het invloed had op zijn leven. Het is de kern geweest van een levenwekkend geloof, dat het geheele karakter dergenen die het waarlijk aangenomen hebben in de geheele wereld, gevormd, overwonnen en gereinigd heeft.

De vraag is nu

WAT ZULT GIJ ER MEDE DOEN?

Waar Paulus boodschap tot u komt met haar bewijzen van hetgeen zij uitgewerkt heeft in de vrijmaking, verheffing en veredeling der menschheid, daar heeft zij recht op uwe geheele en eerbiedige aandacht. Gij kunt ze niet behandelen als iets, dat gisteren pasklaar uit iemands brein te voorschijn kwam. Gij moet ze aandachtig beschouwen, zooals gij zeker kunt zijn, dat Paulus gedaan heeft, toen hij ze drie jaren lang in Arabië bepeinsde, voor hij begon ze te verkondigen. Gij zult u moeten afvragen, of de zonden, waarvan in Paulus boodschap sprake is: ongehoorzaamheid aan Gods wil, gebrek aan liefde, gebrek aan reinheid, gebrek aan gerechtigheid, ook in uw leven aanwezig zijn. Of gij altijd gehoorzaam geweest zijt aan uw geweten of aan de stem der vermaning, die tot u kwam of niet. Of gij datgene wat laag en verkeerd was in uw karakter of in de verleiding om u heen altijd hebt overwonnen of zelfs maar bestreden. Of gij uw tijd wijselijk gebruikt hebt tot ontwikkeling van het goede in uw karakter en ten dienste van uw omgeving. Of gij uw hart opgeheven hebt tot den God, die u geschapen heeft en Wiens gij zijt, en in liefhebbende gehoorzaamheid getracht hebt Zijn wil te doen. En zoo niet, hoe een heilig en rechtvaardig God, die wil, dat alle menschen rechtvaardig zullen worden, dan handelen moet met uwe afwijkingen van het pad van uwen plicht, uw breken van de eeuwige wet des rechts, uw nalaten om te doen wat gij weet dat gij hadt moeten doen?

Ik zal u zeggen wat ik met mijn geheele hart en met mijn gansche ziel geloof, en waarom ik het geloof. Dat Jezus Christus, en Hij alleen, overwonnen heeft en overwinnen kan, al de onreinheid en onwaarheid in mijn natuur, al de vreeselijke en afschuwelijke zonden in de wereld, de zonde van den overspeler en den moordenaar, van den schaamtelozen bedrieger en schurk, de zonde van den man die de deugd verraadt, de zonde die er schuilt achter een aangenaam en achtenswaardig uiterlijk. Ik geloof, dat de vreeselijke zielestrijd in Gethsémané, die onmogelijk in zulk een heldhaftige ziel een terugschrikken voor den natuurlijken dood kan geweest zijn, en de angst en de duisternis, die op Hem vielen aan het kruis, veroorzaakt werden door onze zonden. Ik geloof, dat Hij ze in zijn rein en vlekkeloos wezen opnam,

en dat het gewicht daarvan zijn hart brak. Dat geloof ik, en ik zal u zeggen waarom, en waarom ik dat nu vijftientig jaren gepredikt heb. Dertig jaren geleden gevoelde ik, dat ik gezondigd had, en ik was diep ellendig. Ik was geboeid door de ketenen der zonde en ik kon niet loskomen. Mijn levensrichting was verkeerd, en ik wist het. Nooit heb ik een ongelukkiger en verachtelijker schepsel ontmoet. En door mijne ellende en de onreinheid mijns harten ben ik naar Jezus Christus gedreven. En ik sta hier, niet om u te vertellen waarin mijn theologie verschilt van die van een ander, maar om mijn persoonlijk getuigenis te geven, dat door geloof in deze eenvoudige boodschap van Paulus, en door de genade en de kracht van den levenden Christus, ik reiniging, en vrijheid, en kracht, en blijdschap ontvangen heb, en ik heb datzelfde gezien in de levens van anderen. Ik kan eene verklaring als deze niet van buitenaf onderzoeken, maar ik ben een van de schare, die niemand tellen kan, uit alle geslacht en taal en natie, die de waarheid hebben ervaren van het Evangelie, dat Paulus predikte.

Ik zeg niet, dat ik het begriip. Ik twijfel er aan of iemand ter wereld, zelfs Paulus, het ooit begrepen heeft. Ik kan niet zeggen, waarom het noodig was, dat Christus voor mijne zonden stierf. Ik geloof, dat niet de toorn, maar de liefde Gods het noodig maakte. En ik belijd, dat ik niet weet, wat van Gods zijde noodig is. Er kan een gevaar en eene noodzakelijkheid zijn, die ik niet zien of gevoelen kan. Ik wil gaarne aannemen, dat Paulus niet de volkomene waarheid Gods heeft ontvangen, dat de Heer nog meer licht en waarheid uit Zijn heilig Woord en door Zijnen Geest, die nog steeds de harten der menschen verlicht en bezielt, kan doen uitstralen. Maar ik geloof, dat *deze* openbaring door den opgestanen Christus aan Paulus gedaan werd, en dat uit den aard der zaak geen latere openbaring deze zal tegenspreken. Het is een feit, en dat zal het altijd blijven, en de diepste overtuiging mijns harten is, dat Jezus Christus, gekruisigd, opgestaan en nu levende, de eenige hoop is voor zondige menschen tot reiniging en verlossing. Ik geloof, dat Hij hier tegenwoordig is opdat gij Hem zoeken en vinden zoudt, dat gij tot Hem zoudt spreken en Hij tot u, en gij Hem zoudt leeren kennen als uwen persoonlijken Zaligmaker en Heer.

A.

Jezus voor den Hoogen Raad.

Zondag 10 Maart (Luc. 22 : 63—71 ; Matth. 26 : 57—68 ; Joh. 18).

Wij hebben gezien in Judas en Petrus, hoe menschen

't maken in de ure der verzoeking en de macht der duisternis. Een onoprechte Judas, in wiens hart de geldduivel voorziet, wordt dan openbaar en een in eigen kracht staande Petrus wordt dan gewaar, dat hij in den boozen dag niet kan staande blijven, zoodat hij later voor de geheele wapenrusting Gods moet zorgen. (Efeze 6 : 13).

Wij willen nu zien, hoe de Zone Gods zich in die ure gedroeg. In Zijn hart zat de liefde voor, en wij zagen Hem reeds in Gethsémané worstelende en biddende overwinnen en kalm zich overgeven om als het Lam zich te laten heenleiden.

Na eerst aan den gewezen Hoogepriester Annas, de schoonvader van Kajafas, die ongetwijfeld groot belang stelde in de nachtelijke expeditie, hun triomf getoond te hebben, leidden zij Hem tot Kajafas, den Hoogepriester, die geoordeeld had, dat 't beter ware, dat één mensch voor 't volk stierf, dan dat het geheele volk verloren ging. Daar zat in de nachtelijke ure (want deze rechterlijke moord kon geen licht noch uitstel verdragen) reeds het gansche Sanhedrin, met uitzondering van een paar misschien, in gespannen verwachting bijeen en wenscht zichzelf geluk, nu eindelijk die gehaatte Jezus als gevangen man voor hen staat. Daarmee was echter hunne zaak nog geenszins gewonnen, want het ging toch niet aan, om Hem zonder vorm van proces te vonnissen en te dooden, en daarom begon Kajafas Hem te ondervragen aangaande Zijne discipelen en Zijne leer, zeker om uit Zijn antwoord eene aanklacht te vinden, waaraan 't den heeren ontbrak. Het antwoord van Jezus was zeer juist: dat Hij in 't openbaar gesproken had, zoodat de Hoogepriester dat voldoende kon gewaar worden, maar toch wordt Hem deze vrijmoedigheid door een der dienaren met een kinnebakslag vergolden, alsof Hij iets geheel onbetamelijks gezegd had. De rechter bestraft niet 't onrecht, den gevangene aangedaan, en Hijzelf, die de slaande hand had kunnen doen verdorren, beantwoordt deze brutale belediging met de grootste zachtmoedigheid: »Indien ik kwalijk gesproken heb enz. (Joh. 18 : 23).

Nu werd een tweede middel ter hand genomen om eene beschuldiging tegen Hem te formuleeren, n.l. valsche getuigen, die uit de aanwezigen opgescharreld werden, maar, hoewel velen gaarne den vijanden van Jezus genoegen wilden doen, zij konden met elkander nog niets wezenlijks tegen Hem inbrengen en waren ook niet eenparig, totdat 't eindelijk gelukte een tweetal te vinden die getuigden, dat zij Hem hadden hooren zeggen: »Ik kan den Tempel Gods afbreken en in drie dagen denzelven opbouwen.« Op deze vermetele, leugenachtige beschuldiging verwaardigde de Heer Jezus zich niet te antwoorden of zich te verdedigen, zoodat Kajafas, ten einde raad, een goddelooze kunstgreep te baat neemt, door zijn gevangene te bezweren, dat Hij zal zeggen, of Hij is de Christus, de Zoon Gods!

Nu had de Heiland wel Zijne waarachtige getuigen van hemel en aarde kunnen bijeenroepen om aan 't goddelooze Sanhedrin een verpletterende getuigenis van deze waarheid te geven, maar omdat Hij van die macht

geen gebruik wil maken tot eigen bevrijding, weerstaat Hij ook hier de verzoeking als welcer in de woestijn en antwoordt slechts bevestigend, waarop de Hoogepriester, als altijd, de oogen sluitende voor de klare bewijzen van Zijn Messiasschap, groote verontwaardiging veinst en zijn mantel scheurende, uitroept: »Nu hebt gij Zijne godslastering gehoord! Wat hebben wij meer getuigen van noode! Wat dunkt ulieden?» Natuurlijk waren nu allen eenparig verblijd, dat het moeilijke pleit beslist was en het »Des doods schuldig!» klonk uit aller mond. En alsof daarmede het teeken gegeven was, dat ieder vrijheid had, dat doodvonnis direct te voltrekken, begon men nu den gevangene op de allerlaagste wijze te bespuwen, te slaan en te bespotten, zonder dat een der heeren rechters Hem beschermde en Hij verdroeg alles met lamsgeduld, en bewees ook daarin te zijn de Christus, de Zone Gods.

a. Hoe blijkt in dit alles de reine onschuld van onzen Verlosser en hoe onbestraffelijk en onbevlekt bewaarde zich het Lam Gods te midden van de gruwelijkste onrechtvaardigheid, waarmede men Hem bejegende. Niets is in staat om Hem te doen struikelen, terwijl wij bij 't minste onrecht en de geringste belediging vaak al meenen, onszelf te moeten verdedigen.

b. Hoe treedt hier ook de boosheid der vijanden aan 't licht, die iemand met geweld en verraad gevangen nemen en in den nacht de vierschaar spannen, zonder nog eene behoorlijke beschuldiging tegen hem te hebben, die 't doodvonnis al gereed hebben, terwijl de misdaad nog gevonden moet worden. Wij mogen wel God bidden en zelve ernstig toezien naar Gods waarschuwing, dat die satanische geest der verharding ons niet overmeestere, want dan loopen wij meer gevaar om den duivel gelijk te worden, dan dat er voor ons nog kans zou bestaan, om den beelde des Zoons gelijkvormig te worden.

c. »Hij is des doods schuldig!» Hoe plechtig heeft daar de Edelachtbare (?) Joodsche Raad het doodvonnis uitgesproken, eigenlijk niet over Jezus, die 't geen roof behoefde te achten, Gode évangelijk te zijn, en Wien de deugdelijkste bewijzen Zijner Godheid ten dienste stonden, maar over alle menschen, wier beginselzonde 't immers is, dat zij Gode gelijk willen zijn? Het Lam Gods is hier dus door Israëls Hoogepriester met de zonde der wereld beladen geworden.

God geve, dat nu maar elk lezer de oogen daarvoor mogen opengaan, dat hier eigenlijk ons doodvonnis is uitgesproken, dat wij schuldig staan aan de zonde van Godslastering, omdat wij in onze daden ons in Gods plaats stellen, als wij doen wat recht is in onze *eigene* oogen en wandelen naar het goeddenken van ons *eigen* hart, opdat wij ons eigen leven leeren verliezen en Jezus leven deelachtig worden, Wiens spijs 't was, te doen den wil des Vaders, zelfs waar Hij onze zonden moest dragen.

d. Daarom is Hij ook uitermate verhoogd en krachtiglijk is Hij bewezen te zijn de Zone Gods, die aan Gods rechterhand geplaatst is en eens de wereld richten zal, niet onrechtvaardig, gelijk Kajafas, maar recht-

vaardiglijk.

Daar zal niet naar waarachtige getuigen behoeven gezocht te worden, daar zal ook geen valsche getuigenis iemand kunnen bewaren, want alle dingen zijn naakt en geopend voor de oogen desgenen, met welken wij te doen hebben.

Vreeselijk voor degenen, die niet haastig welgezind zijn jegens hunne wederpartij, terwijl zij nog met hem op den weg zijn, en den genadetijd verbeuzelen.

Gelukkig, die zich in waarheid tot God bekeeren en den weg der zonde verlaten, want die zullen niet tevergeefs hunnen Rechter om genade bidden.

N. P.

K. K.

„LEID ONS NIET IN VERZOEKING.”

Sluit voor begeerte uw graag gezicht;
Zij loert om in uw borst te varen!
Sluit de oogen, vensters van het licht,
Indien gij wilt uw hart bewaren;
Want sluipt zij binnen 't zwak gemoed,
Zij zal bederf en jammer baren,
En vuur ontsteken, dat nog jaren
In 't wreed gepijnigd binnenst woedt.
De dingen zijn niet als zij schijnen;
De worm schuilt binnen geurig ooft,
En kleur van leven dekt venijnen.
Hij doo't zeer licht, die licht gelooft;
In paradijzen nestlen slangen,
De slangen schuilen boven 't hoofd,
Waar gouden, blozende appels hangen.
Wend af het oog, wend af de hand,
O, vat den Dood niet met uw tand!

A. PIERSON, ut »Vondeliana.«

EEN EN ANDER.

Verleden en heden in China. Voor 100 jaar bestond er geen enkel Christelijk geschrift in de Chineesche taal; de eerste vertaling des Nieuwen Testaments werd onder ontzachelijke moeilijkheden door den zendeling Morrison in 1812 uitgegeven.

Thans wordt de gansche Bijbel in 24 Chineesche dialecten gelezen. In groote Chineesche steden vindt men bijbeldepots, die jaarlijks c.a. 500000 Bijbels en gedeelten deszelfs in China uitgeven. De Bijbel kwam zoo zels in de handen van den Chineeschen staatsman Lihung Chang en van den Keizer, door wien hij, naar men vermeld, vlijtig gelezen wordt. Deze verspreiding der Schrift heeft niet alleen ten gevolge, dat vele veranderingen en hervormingen op zedelijk en maatschappelijk gebied in dat merkwaardige uitgestrekte land tot stand kwamen, maar ook een menigte van menschen werden bekeerd van de afgoden tot den levenden God, en leerden Jezus Christus als hun verlosser kennen en verheerlijken.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie,

U waart zoo vriendelijk mij no. 1034 van »De Christen« toe te zenden in verband met een vergadering van de Tentzending. Zéér stel ik deze attentie op prijs, maar daarom deed het mij des te meer leed in datzelfde no. iets te lezen, dat ik niet onweersproken mag laten, en dat mij voorkomt niet door den Geest der liefde en der ware wijsheid te zijn ingegeven. Ik bedoel het artikel: »Kenschetsend.« Waarlijk, u maakt het zich wat al te gemakkelijk in het verdedigen van uwe gevoelens en in het bestrijden van die uwer tegenstanders door een citaat uit »Der Wahrheitszeuge« en de aanhaling van hetgeen een professor (wie?) tot een zeker candidaat heeft gezegd. Ik wil geen oogenblik twijfelen aan de waarheid uwer mededeeling, en aannemen dat uwe citaten niet uit hun verband zijn gerukt. Maar waar ik met ernst en verontwaardiging tegen op moet komen is het gebruik dat in uw artikel ervan gemaakt wordt. Uw redeneering is eenvoudig aldus: »Waarde lezers, hoort nu toch eens wat een geknoei dat is met dien kinderdoop, ja wat een gewetenloos bedrog gepleegd wordt door degenen, die hem bedienen. Daar hebt ge een Duitsche dominé, die openlijk erkent, dat de kerke Christi, als zij laat doopen, toch altijd nog niet weet te zeggen, wat zij eigenlijk doet. En daar hebt ge nu een professor, die een candidaat den raad geeft tegen zijn geweten in te handelen, en met schijn van ernst en zalvende bewoordingen iets te doen, waarvan hij niet weet wat hij doet. Ziet daar, waarde lezers, dat is nu kijkje achter de schermen! Zoo ziet het er uit in het kamp dergenen, die kinderen doopen, allemaal menschen, die huichelen om den broode, en om de menschen te behagen!«

Ik noem deze redeneering oppervlakkig en liefdeloos. Wie geeft u het recht tot generaliseeren? Wie staat u toe uit twee dergelijke getuigenissen te besluiten, dat nu alle voorstanders van den kinderdoop zoo zijn? Eigenaardig, en tegelijk diep treurig is uw bewering dat predikanten de kinderen doopen, omdat het volk dit zoo wil en dan dadelijk daarop: »Verwondert men zich nu nog, dat een menigte uit het volk zich met min- en verachting afkeert van allen ernstigen eeredienst, en van hen, die zij verachtelijk zwartrokken noemt?«

Dat is wel curieus; het volk wenscht den doop, en tegelijk is het zich bewust bedrogen te worden en veracht om dat bedrog (?) de predikanten. Ik kan u niet zeggen hoe zeer mij dit stuk uit uw blad om uwentwil heeft gesmart. Zoo verwacht men niet van Christenen behandeld te worden, zeker niet als men wekelijks met één uwer tot gebed samenkomt. Immers als u het ernstig meent met uw stuk ben ik ook zoo'n welbewuste huichelaar.

Daartegen protesteer ik krachtig. Laat ik u verzekeren, dat dergelijke verdediging uwer gevoelens en bestrijding van andersdenkenden uzelf meer kwaad dan goed doet. Hier is geen sprake van kalmte wederlegging van wangevoelens, maar alleen van een treurige bezwaling van het karakter van mannen die meenen,

niet minder dan gij den Heiland toe te behooren. Met dergelijke stukken kunt u slechts succes hebben bij oppervlakkige en eenvoudige lezers, maar de nadenkende en onbevooroordeelde keert er zich met weerszin van af.

Hier is geen ernstige bestrijding, maar politiek, en dat niet van de beste soort, aan het woord, die fanatisme aankweekt.

Hopende u deze regelen onder de aandacht uwer lezers zult willen brengen, waarvoor bij voorbaat mijn dank, noem ik mij, met verschuldigde hoogachting,

STADSKANAAL, Uw dw. dr., W. C. MENSE,
26 Febr. '07. Herv. pred.

Naar aanleiding van bovenstaande moeten wij erkennen, dat de aantekeningen der Redactie van »Der Wahrheitszeuge,« uit welks blad wij bedoeld stukje vertaald overnamen, vrij kras waren. Doch die Redactie kennende, hadden we geen reden om aan de waarheid der vermelde feiten — en die van Pastor Cremers recensie, en het geval met een professor en een candidaat — ook maar eenigszins te twijfelen. En evenzeer als genoemde Redactie overtuigd van het onbijbelsche en mitsdien niet tot eer van den Heer en niet tot zegen van 's Heren werk en Gemeente zijnde van den zoogenaamden kinderdoop, werden we door de vermelde feiten zoo diep aangegrepen, dat we, zonder aan politiek of propaganda te denken, besloten dat stukje over te nemen. Ook wij kennen in ons land rechtzinnige predikanten, die eenzijdig verklaren: de kinderdoop is niet met den Bijbel te staven, maar is bij de ontwikkeling der kerk historisch geworden, maar die toch, wanneer zij den doop moeten bedienen, beweren dat te doen op bevel van den Heer en volgens het Woord Gods. *) En nu beweren wij niet en beweert de Redactie van »Der Wahrheitszeuge« niet, dat de predikanten, die zoo handelen, huichelaars en brooddienaars zijn, maar een deel des volks, en dat maar niet de oppervlakkige en eenvoudigen, maar de meer of minder ontwikkelden, die gevolgtrekkingen maken, voeden wantrouwen, en velen keeren zich af, niet altijd tot iets beters, ook niet tot den Doop der Baptisten, maar tot verachting van de heilige bediening. Hierdoor wordt het werk Gods tegengestaan en ontstaat er allerlei verwarring op Christelijk gebied. Deze en dergelijke gedachten laden bij ons voor, toen we het gewraakte stukje overnamen.

Nu verblijden we ons — ook dit meenen we nog te moeten zeggen — dat wij Ds. M. en enige predikanten in ons land kennen, die boven kerk en kerkleer, partijen en secten het Evangelie, het eeuwig heil der zielen en het koninkrijk Gods zoeken, daarvoor arbeiden en strijden, en meer dan dienaars der kerk, dienaren van Christus willen zijn, omdat Gods genademacht door den H. Geest in hunne harten werkt en heerscht.

Aan de zijde van zoodanige broeders scharen wij ons, arbeiden en bidden wij, ook al kunnen wij op kerkelijk gebied niet met hen medegaan. En hoe beslist wij ook ons beginsel als Baptisten liefhebben en handhaven, gaan we toch niet uit om Baptisten te maken (wij hebben nog nooit van Baptisten genoegen beleefd die er toe gedrongen waren), maar trachten ons gansche leven te wijden aan de prediking des Evangelies van Jezus Christus, alle zondaren, tot welke kerk ook behoorende, tot bekeering en geloof aan te sporen, terwijl we onzen mede-Christenen — Baptisten en niet-Baptisten — steeds toeroepen: wandelt voor Gods aan-

*) Eenige jaren geleden bezocht mij een geloovig candidaat voor den dienst in de Herv. kerk, in gezelschap van een bekend predikant. Onwillekeurig kwam het gesprek op den doop. Eindelijk erkende de predikant: »Ja, met den Bijbel is het goed recht van den kinderdoop niet te bewijzen, maar de traditie der kerk zegt ook wat.« Toen antwoordde de candidaat leuk: »Dan moeten we Roomsche worden.«

gezicht en weest oprecht — en spreekt alzoo en doet alzoo, als die door de wet der vrijheid zult geoordeeld worden.

Voorts zijn we ook steeds bereid om allen, die belang er in stellen, aangaande den Doop in te lichten.

Wij zijn van meening dat Christenen ter goeder trouw en onbewust kunnen dwalen, vooral onder den invloed van een eeuwenoude kerk in welke men opgevoed is en leeft. Wij zien dat ook zeer duidelijk in de geschiedenis der Gemeente uit de tijden der Apostelen. Denk b.v. aan de houding der Judaïstische Christenen tegenover den vrijen heidenapostel Paulus, die zoo veel van de zijde van zijn mede-Christenen heeft moeten verdragen en eindelijk nog aan 't einde van zijn aardse loopbaan moest schrijven: „Allen, die in Azië zijn hebben zich van mij afgewend” (2 Tim. 1:15). En toch heeft Paulus hen niet allen van de lijst der Christenen geschrapt, omdat hij de meesten beschouwde als zwakken, die nog niet inzagen, wat hij zag. Nu zien wij hoogst waarschijnlijk nog niet, wat Paulus van de geestelijke dingen en van de beginselen des N. Verbonds zag, maar toch is hij onze raadsman.

Of nu Ds. M. gelijk heeft als Z.Ew. zegt, dat de redactie het zich wel wat al te gemakkelijk maakt in het verdedigen van hare beginselen enz. is een vraag, die wij gaarne aan het oordeel overlaten van hen, die de reeks artikelen over den Doop in de eerste nos. van dezen jaargang, en zoo menig ander artikel in den loop der jaren over dat onderwerp hebben gelezen.

REDACTIE.

Op een kort verslag van ons gehouden jaarfeest der Chr. Jongel. Vereen. »De Heer is onze Banier« en der Chr. Jonged. Vereen. »Maranatha« wordt vrij zeker door enkele lezers van »de Christen« reeds gewacht, zoodat ik gaarne een kleine ruimte voor dit schrijven zie afgestaan in ons blad.

Op 19 Februari j.l. werd, met vele teleurstellingen gepaard, het bovengenoemd feest gevierd. De verhindering van ons Eerelid B. Planting uit Groningen en van den heer N. van Beek uit Stadskanaal, alsmede het slechte weer van dien dag (en vooral des avonds) maakte het de beide genoemde broeders, alsmede vele afge-

vaardigden, onmogelijk tot ons over te komen, zoodat met een niet gevuld lokaal (zooals andere jaren) het feest gevierd werd.

Evenwel was er onder al die omstandigheden hemelvreugde in ons midden.

Onze geachte Eere-Voorzitter, br. De Vries, leidde, na opening met gebed, het feest met een kort, gepast woord in, over het welbekende gedeelte uit Psalm 119: »Waarmede zal de jongeling zijn pad zuiver houden?« enz., terwijl ook het verdere van den avond onder leiding van ZEd. op gezellige wijze werd doorgebracht.

Met genoegen werden de verslagen der verschillende bestuursleden aangehoord, waaruit kennelijk bleek, dat de zegeningen Gods ons deel geweest waren in het afgelopen jaar.

Na hen traden achtereenvolgens de enkele afgevaardigden en Ds. Groot Nibbelink en Ds. Tonsbeek, predikanten der Ger. en Herv. kerk alhier, voor ons op, die allen veel tot verhooging van de feestvreugde bijdroegen.

Intusschen wisselden de zang, voordrachten, samenspraken en toespraken elkander af, terwijl het aan verschijningen niet ontbrak.

En hoewel de regen bij stroomen neerviel en de wind met groote kracht zich hooren liet, mag gezegd worden, dat de avond onder gezellig samenzijn spoedig verliep, zoodat het reeds middernacht was voor de vergadering met dankgebed gesloten werd, en we allen vergenoegd doch met groote moeilijkheid en met gevaar zelfs van het leven, vanwege het weer, huiswaarts keerden; gelukkig maakte God dit echter boven bidden goed, wijl van ongelukken niets is gehoord.

Dat het ook tot een blijvenden zegen voor allen mag zijn geweest, is onze hartewensch.

HAULERWIJK, 4 Maart.

S. H.

Heden nam de Heer ons geliefd jongste Zoon
HENDRIK PIETER

tot zich, in den aanvalligen leeftijd van bijna 3½ jaar.

H. P. GROOS.

C. GROOS—HENNING.

Wie last heeft van **taalfouten** schrijven, koep „Practisch Taalonderwijs,” een boek van 368 blz., dat op zeer prettige wijze U, zonder onderwijzer, de Nederlandsche Taal zuiver leert schrijven en tevens goed stellen. Fr. p. p. tegen postw. à f 1.35. B. WESTER, Uitgever, Nijverdal. P.S. Wie er eerst meer van wil weten, vraag het gratis prospectus aan.

Heden den 26sten Februari 1907 is kalm en zacht ontslapen, in zijn Heer en Heiland, onze geachte Broeder

H. KUIPERS,

in den ouderdom van 72 jaren. Hij was een van de oudste leden der Gemeente. Door zijn heengaan is er weder een ledige plaats in de Gemeente ontstaan. Dat zij spoedig waardig moge aangevuld worden.

Namens de Gemeente van Geddoopte Christenen te Haulerwijk:
S. J. v. D. MEI, Secretaris.

HEINR. SUHR,

GROOTHANDEL IN

MUZIEKINSTRUMENTEN,

Koningstraat 62, Arnhem.

(Fabriek NEUENRADE.)

Vraagt Prijscurant van
**HARMONIKA'S, VIOLON,
CITHERS, FLUITEN,
PICOLS, enz.**

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending:

Ontvangen van de Jongedochters-
vereniging te Nieuwepekela f 5.—
N. v. BEEK.

Dankbetuiging.

Ondergeteekende betuigt bij dezen, mede namens zijne kinderen, zijn hartelijken dank voor de vele blijken van liefde en deelname tijdens de ziekte en bij het overlijden zijner geliefde echtgenoot.

Uit aller naam:
S. ENGELSMAN.

LOPPERSUM, Maart 1907.

ZOOEVEN VERSCHENEN:

De Kinder-Zangbundel,

bevattende 300 2- en 3-stemmige kinderliederen, zoowel oude als nieuwe, bewerkt door:

A. J. Hoogenbirk.

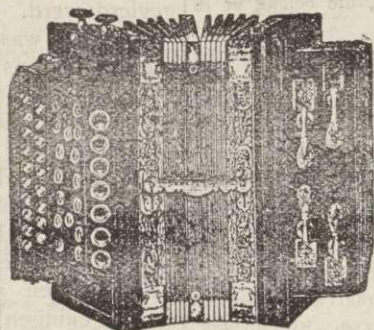
Een Standaard-bundel voor elke

Chr. Dag- of Zondagschool.

Prijs: gecart. f 0.50, gebonden f 0.75. Tekstbundel f 0.10, gecartonneerd f 0.15, gebonden f 0.25. Franco toezending tegen ontvangst van postwissel. Hoofden van Chr. of Zondagsscholen kunnen gratis een tekstbundel aanvragen.

JOH. DE HEER, Rotterdam.

Alom verkrijgbaar.

Tweerijge Kunstenaars-Harmonica.

4 weken op proef! Slechts 5 Gulden, tegen Rembours. Dit instrument heeft 19 toetsen, 4 contra-bassen, tweerijg, bedekt klavier en vele trompetringen en verdere versieringen, dubbele balg met beslag en sluiting en metalen hoeken, 2-koorig, orgelachtige muziek, gemakkelijk aanspreken der stemmen, zeer fraai en handig instrument met sierlijke afwerking. Duurzaam, solide bewerkt. Hoogte circa 33 c.M. Dit instrument wordt op verlangen zonder prijsverhoging met open, nikkelen Klavier geleverd. Door bediening van de gratis bijgevoegde

„Leerschool voor zelfonderricht“ kan iedereen in een paar uur alle soorten liederen spelen.

Pracht-Catalogus met Platen van alle mogelijke Muziek-Instrumenten,

als: HARMONICA'S MONDHARMONICA'S, CITHERS, DRAAIORGELS,

VIOLEN en FLUITEN, enz. Gratis en Franco.

HEINR. SUHR, Muziek-Instrumentenhandel, Arnhem (A.)

Hoofdvertegenwoordiger voor Nederland, N. Oost-Indië en België:

F. ROELES,

Advertentiën van een tot vijf regels
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordelinge condities.

ABONNEERT U OP DIT BLAD.

Plaatst uwe Advertenties in dit blad.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.
Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.

2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat,
Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.

3. Evangelische Schotsche Tractaten van *Cheyne Brady*
prijs per 100 f 0.30.

(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen)

4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat)
Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.

5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.

6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek.
door B. PLANTING. Prijs 10 cent.

7. De wonderlijke gebeurtenis (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop.)

8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.
Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den doop op alle punten wenscht te onderzoeken)

9. De oorsprong van den Kinderdoop.

Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.

(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat), per 100 ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7½ cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping)

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C. MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks f 1.50.
(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeente-leden)

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 ct.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER, Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht. 't Is bij bestelling voldoende op de strook van den postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten verkrijgen op alles 30 procent korting. Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

LIJDENSLIED.

Lijdende Meester! Hoe groot was uw liefde,
Vreeze noch wankelen hebt Gij gekend;
Nooit was uw oog van den zondaar gewend,
Hoe ook zijn onwil het hart u doorgriefde,
Hij mocht U last'ren, in wrevel U slaan,
Gij bleef voor ons met ontferming begaan.

Heilige Jezus, van allen verlaten,
Bad nog voor allen lankmoedig uw hart;
Allen, ja allen verzwaarden uw smart.
Toch kon uw ziel niet een eenige haten,
Toch gaaft Ge Uzelf, zoo genadig als groot,
Prijs voor ons allen aan foltring en dood.

Liefd'rijke Redder, voor mij ook gebonden,
Mij ook tot redding ten vloekdood gewijd;
Stort bij het zien van uw goedheid en strijd,
Haat mij in 't harte voor 't schandjuk der zonden;
Werp door uw liefde, zoo grensloos als teér,
Zelfzucht en vrees in mijn binnenste neer.

GEBEDSHINDERNISSEN.

Had ik naar ongerechtigheid met mijn hart
gezien, de Heere zou niet gehoord hebben.
Ps. 66 : 18.

Wanneer het geloof het leven is, dan is bidden het ademen. Elk Christen bidt. Zoo in onze Gemeente iemand is, die niet bidt, dan is hij ons even hinderlijk als een zieke tand; dan is de dood in den pot. Zoo de thermometer den warmtegraad aanwijst, zoo is het gebed een geestelijk-leven-meter. Groote mannen in Gods Koninkrijk hebben veel knieënarbeid gedaan, en Jezus zelf, die eenzaam op de bergen tot Zijnen Vader bad, is ons hierin een voorbeeld. — In den Bijbel vinden we de heerlijkste beloften voor het gebed; Jezus heeft telkens weer gezegd, dat gebeden in zijnen naam

verhoord worden. — En toch zijn er zoovele onverhoorde gebeden. We verwonderen er ons zelfs over, wanneer gebeden verhoord worden, en personen, die veel gedaan hebben op het gebied van het gebed, bewonderen we eveneens. Denk maar aan George Müller. Is dat gezond? Waaraan ligt dit? Houdt Jezus zijn woord niet? Menigmaal beweren wij wel: »Het is Gods tijd nog niet" — of »Het is zeker niet goed voor mij," of iets dergelijks. — In vele gevallen mag dit waar zijn, want we bidden vele scheermesgebeden, maar zeker is het, dat in verreweg de meeste gevallen de oorzaak dieper ligt, dat bij ons waar is, wat in onzen tekst uitgedrukt wordt.

Laten wij onszelven niet bedriegen. De Bijbel zegt: Bidt zonder ophouden, d. w. z. weest altoos in eene gebedsstemming, weest altoos bereid de telegrafie zonder draad te gebruiken. Geef de boom niet bij het eerste schudden de vrucht, schudt dan nog eens. Jezus zeide ook een gelijkenis tot hen, daartoe strekkende, dat men altijd bidden moet, en niet vertragen. Niemand gaf ooit eenen bedelaar verlof, steeds weer bij hem aan te bedelen; Jezus echter spreekt: Bid steeds, zonder ophouden, kom immer weer, verhooring zult ge vinden. En toch!

Menigmaal hebben we neevengedachten. Ons gebed is niet rein. Het is vol van zelfzucht. Een Zondagschoolonderwijzer bidt: »O Heere, help mij, mijn geheele klasse voor Jezus!« Voorwaar een schoon gebed! Maar in zijn hart stijgen gedachten op, als: »Dan zullen de andere onderwijzers, mijn Voorganger, ja, de geheele gemeente wel zeggen: Dat is nog eens een bekwaam man!« Is zulk een gebed verhoorbaar? Geloof mij vrij, dat elk prediker zijn predikstoel niet bestijgt zonder eerst met God geworsteld te hebben om een zegen. Maar bij het bidden sluipen gedachten in zijn hart, als: »Dan zal elk wel zeggen: Wat een prachtige preek!«

Wanneer de preek eigen eere beoogt, kan God daar verhooren? En bidt er nooit een broeder in den bidstond, terwijl hij zijn oog en hart meer richt op zijne fraaie, welgekozen woorden dan op zijne nooden? Zijn onze gebeden dan de stangen, waaraan we de fladderende lompjes van onze redekunst hangen moeten!? Sierlijke taal, onze eere is toch niet hoofdzaak! — In onzen bidstond bad onlangs eene zuster, die me sterk aan den farizeër uit de tollenaarsgeschiedenis herinnerde. We kregen den indruk, dat ze in de afgeloopen week bijzonder ijverig geweest was, en ze thans behoefte had, ons dat in haar gebed mede te deelen. Is dat een verhoorbaar gebed? Dat is uitzien naar ongerechtigheid, en daar kan God niet hooren.

Menigmaal bidden we in 't geheel niet, namelijk in die tijden, wanneer ons geweten ons plaagt; wanneer zonde en schuld ons drukt. Dezen toestand vind ik nog beter dan den vorigen. Zien we onzen treurigen toestand in, dan blikken we ook eerder op Jezus. Maar hieraan moet snel een einde! Wie kan zonder ademen leven? Geen duivel baas! Hoe menigmaal houdt een strijd met een broeder of eene zuster, of eene andere ongerechtigheid ons van 't bidden af! Wanneer we ook in dit geval het nog brengen tot den uiterlijken vorm des gebeds, zoo blijft het toch eene bede, waarvan de Allerhoogste zeggen moet: Onverhoorbaar, want er is ongerechtigheid in dat hart!

Vaak bidden we niet beslist. We verschijnen voor God met phrasen. We maken eene woordenparade voor God. We hebben een taal, die op stelten loopt, maar het is geen uitspraak des harten. We beproeven God te onderrichten in sterrenkunde en in aardrijkskunde, maar geen enkele bede is in ons woordenspel. In de etalagevensters der modehuizen kunnen we aangekleede poppen zien, die precies op menschen gelijken — maar er is geen leven in. Moet dat een beeld van ons gebed zijn!? In onzen bidstond was een broeder, die telkens God dankte, dat hij gelegenheid had alle nooden en behoeften voor Hem te brengen — doch geen enkele behoefte werd genoemd. Wat kon deze broeder verwachten? We moeten ook met werkelijke gebeden voor God treden.

Spurgeon vraagt: Wat denkt ge van een man, die op de bank verschijnt en om eene zekere som gelds vraagt. De kassier antwoordt: hoeveel wenscht ge? Och, geef me maar een bedrag! — Ja, hoeveel? — Och, geef me maar iets, dat komt er niet zoo nauw op aan! Dat zijn geen mannen, die op de bank zaken doen kunnen. De blinde bad een goed gebed: Jezus, gij Zoon Davids, ontferm u mijner! Maar toch wenschte de Heiland het nauwkeuriger te hooren. Wat wilt ge, dat ik u doen zal? Heere, dat ik ziende mag worden! En dan zegt Jezus: wordt ziende. — George Müller, de gebedsheld uit Bristol, voerde boek over zijne gebeden; werden ze vervuld, dan schreef hij er achter: verhoord, en in 't andere geval bad hij zoo lang, tot dat ze verhoord werden. Hij wist wat hij bad. Wij willen ook voor God treden met juist bepaalde gebeden. Hoe kunnen we anders verhooring verwachten? We

willen Hem juist en precies zeggen, wat we wenschen.

Of wij hebben Gods eer niet op 't oog. »In den naam van Jezus« is geene tooverformule, waarop God verhooren moet. Zoek eerst Gods eere. Volkomene overgave des harten wordt verlangd. Wees *eerlijk* in 't gebed. Dat ziet God graag aan ons. Jezus bad ook in Gethsémané en dit gebed werd niet verhoord. Daaruit kunnen we leeren, wat het bidden in Jezus Naam beteekent.

Het gebeurt vaak dat we geen verhooring verwachten. We bidden veel uit gewoonte. We staan op van de knieën en verwachten niets. Eene zuster vertelde me dat ze gebeden had, en toen den volgende dag geen verhooring kwam, zeide: »Juist zooals ik verwacht heb!« Wat kan men daar meer verwachten, dan dat onze gebeden in de papiermand geworpen worden als een waardeloos gedicht? Soms kan het ons zelfs pijnlijk zijn, dat God verhoort: Een prediker bad eens om eene rijke uitstorting des Heiligen Geestes over hem en over zijne gemeente, waarop een jongeling antwoordde: Dan moeten we veel nalaten wat we thans doen, en doen wat we thans nalaten. Het kan ook ons soms onaangenaam zijn, dat God sommige onzer gebeden verhoort, en dan mogen we ons niet verwonderen, dat God zijne ooren voor ons sluit. Beter voor ons is het, dat we van harte bidden en dan ook op de verhooring wachten. Een landman bad om zegen voor den dag, en 's avonds vroeg hem een geloovig knecht, of God hem ook verhoord had, waarop onze landman antwoordde: »Ik heb immers niets gebeden.« Kunnen wij van God verwachten dat Hij zulke gebeden verhoort? Daar is ook ongerechtigheid in dat hart.

Misschien willen we God niet helpen in 't verhooren, wat toch beslist noodzakelijk is. We bidden voor de armen, maar sluiten onze beurzen dicht. We bidden om de bekeering van zondaren, en vergeten, dat God ons wil gebruiken hen tot Jezus te leiden. We bidden om Gods barmhartigheid voor eene verlorene wereld, en verzuimen het, de wereld daarmede bekend te maken, dat reeds voor 1900 jaren een eeuwige verlossing werd tot stand gebracht. Gebed is geen luiardskussen. Bid en werk. Help God in het verhooren.

Er zijn nog meer gebedshindernissen. We hebben alleen deze genoemd om tot een onderzoek aan te sporen. Veel van wat wij gebed noemen is geen gebed. Mochten ook wij met de bede der discipelen tot Jezus gaan: »Heere, leer ons bidden!«

St.

A. H.

Jezus voor Pilatus en Herodes.

Zondag 17 Maart. (Luk. 23 en Joh. 18:28—19:16).

»Hij is des doods schuldig!« Zoo luidde het oordeel

in Kajafas rechtzaal over den Rechtvaardige. De beschuldiging, die aan den gruwelijken moord een schijn van recht moest geven voor de oogen des volks, was gevonden, maar nu stond men voor eene nieuwe moeilijkheid. Het schijnt, dat juist in dien tijd den Joden het recht ontnomen was, de doodstraf toe te passen, hetgeen een paar jaar later weer toegestaan werd, zoodat zij zich nu bij den Romeinschen Landvoogd, Pilatus, moesten vervoegen om 't moordplan vervuld te krijgen.

Het was daarom, dat in den vroegen morgen niet slechts eene deputatie, maar de gansche menigte der Overpriesters en Ouderlingen den gevangene naar Pilatus rechthuis vergezelde, want ook hier moest nog eene overwinning op recht en waarheid behaald worden. Schijnheilig genoeg, wachten zij zich wel, de niet van zuurdeesem gereinigde woning van den heiden te betreden, zoodat Pilatus tot hen uit moet komen om de beschuldiging tegen Jezus te vernemen. Liever hadden zij gezien, dat de Stadhouder nu maar vertrouwd had, dat zij toch niet iemand van hun eigen volk voor zijn rechtbank zouden voeren, indien 't geen erge boosdoener ware, want zij begrepen maar al te goed, dat hunne beschuldiging van Godslastering hier niet gelden kon, en daarom maken zij nu den Heer tot een staatsmisdadiger, door te zeggen, dat Hij verbood, den Keizer schatting te geven, zichzelf voor den Christus, den Koning der Joden uitgevende. Toen de Stadhouder evenwel den gevangene ondervraagde aangaande zijn Koningschap, bemerkte hij alras, dat hij hier niet met een oproermaker te doen had, gevaarlijk voor Rome's heerschappij, want nooit hadden Jezus volgelingen 't geringste oproer veroorzaakt en zelfs Zijne gevangenneming was zonder verdediging hunnerzijds geschied. Hoewel dus de Heiland erkent, een Koning te zijn, wiens Koninkrijk niet van deze wereld is, verklaart Pilatus hem onschuldig, maar daarmee waren de beschuldigers geenszins gediend. Zij beweerden daarentegen, dat Hij van Galilea af aan tot Jeruzalem toe het volk beroerd heeft met Zijn leer, en Pilatus, den naam Galilea hoorende, meent zich van de netelige zaak af te kunnen maken door den gevangene naar Herodes te zenden, die zich juist te Jeruzalem bevond, opdat die maar 't oordeel over hem uitspreke.

Deze moordenaar van Johannes den Dooper was recht in zijn schik, Jezus voor zich te zien, van wien eenig teken te zien, meer zijn verlangen was, dan Hem als een beschuldigd onderdaan rechtvaardig te onderzoeken, maar de Heer verwaardigde geen enkele zijner vragen met een antwoord en verdedigde zich evenmin tegen de heftige beschuldigingen die de Overpriesters inbrachten. Koning Herodes echter was laag genoeg, met zijne goddelooze krijgslieden over den onschuldige zich een wijle vroolijk te maken en Hem dan tot Pilatus terug te zenden met een blinkend kleed als een spotkoning. Opnieuw staat de Stadhouder voor de moeilijkheid, want hij heeft den moed niet den onschuldige volgens de inspraak van zijn geweten aan der vijanden aanslag eerlijk te doen ontkomen, en nu neemt hij de toevlucht tot een schandelijk middel, waarin hij zijne lafhartige zwakheid openbaart. Gewoon, den Joden op 't Paasch-

feest een gevangene los te laten, stelt hij hun de keuze tusschen den reeds onschuldig verklaarden Jezus en eenen beruchten moordenaar en oproermaker met name Barabbas, maar nu bleken de Keizerlievende beschuldigers van daar straks oproerlievend genoeg om den moordenaar te kiezen, terwijl op Pilatus vraag: »Wat zal ik dan doen met Jezus, die genaamd wordt Christus?» een eenparig geschreeuw van »Kruis hem« ten antwoord gegeven werd.

Nog eens beproeft de reeds onrechtvaardig geworden rechter op 't medelijden der schare te werken, door den inmiddels zwaar gegeeselden gevangene, die daarenboven nog door de krijgsknechten met een doornenkroon en purperen kleed bespottelijk was gemaakt en mishandeld, uit te brengen met de woorden: »Ziet den mensch«, maar zij riepen: »Weg met Hem! Kruis Hem!« en dreigden weldra den zwakken Stadhouder met het misnoegen des Keizers, 't geen zóóveel invloed had, dat hij, zijne handen in onschuld wasschende, hun eisch inwilligde en den Onschuldige ter kruisdood overgaf.

a. Hoe wordt ook in deze geschiedenis de bepaalde Raad Gods openbaar. Om Jezus geboorte in de oude Davidsstad volgens Micha 5:1 te bewerkstelligen moet Rome's Keizer een volkstelling houden, om Zijnen vloekdood aan het kruis te bewerkstelligen, moet den Joden het recht om iemand te dooden, door Rome's Keizer een korten tijd ontnomen worden. Anders toch zouden de Joden volgens hunne wet de straf der steening op den Heiland toegepast hebben, maar nu heeft Hij ons verlost van den vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons. »Vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt.«

b. De Joden zijn uitwendig vroom genoeg om de woning der heidenen te vermijden en toch goddeloos genoeg om de heidenen in hun gruwelijk moordplan te betrekken; uitwendig veinzen zij zich zoo Keizersgezind, dat zij den vreedzamen Christus willen overleveren aan den Stadhouder, en toch zijn ze oproerig genoeg om Barabbas' vrijheid te begeeren.

c. De Joden hebben hun Messias verworpen, toen de kruisdood nog niet volbracht was. Als wij echter voor Hem nog den weg der zonde kiezen, dan maken wij 't veel erger dan zij, want dan verwerpen wij een Zaligmaker, die zich voor ons in den dood des kruises heeft overgegeven.

d. De lafhartige Pilatus en de spotlustige Herodes, zijn beiden op 't verkeerde spoor, evenals de beschuldigers van den Heiland. Hoeden wij ons voor den eersten stap op den verkeerden weg, want terugkeer wordt steeds moeilijker en lichtzinnigheid en verharding brengen ons er eindelijk toe om met de spotters mee te spotten en te bewilligen in de daden, die ons geweten beslist afkeurt.

e. »Ziet den mensch!« Ja, dat is onze waardigheid door de zonde, en Hij draagt die voor ons. Spot, doornen, geeselslagen, doodvonnis, verwerping. Och, dat wij in zachtmoedigheid en geduld onzen Heiland meer geleken, om in waarheid menschen te zijn, die Gode welbehagelijk zijn, en den Beelde des Zoons gelijkvormig.

N. P.

K. K.

STATISTIEK van de Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland, tot de Unie behoorend op 1 Januari 1907.

Plaatsnamen der Gemeenten.	Vergaderlokaal.	Dagen van Samenkomst.	Uren		Wijze van Samen- komst.	Straten of Pleinen.	Voorgangers en Secretarissen.	Adres:	Leden- tal 1 Jan. 1906.	Gedoopt in 1906.	Leden- tal 1 Jan. 1907.	Opbreng- sten der Gemeen- ten in 1906.	Zondagsscholen.				Cate- chisa- tiën.		Zending- vereening- ingen.	Tractaat- vereening- ingen.	Aanverwante Vereenigen.							
			voor	na-									Gefel.	Onder- wijzers.	Onder- leerlingen.	Gefel.	Gefel.	Gefel.			Knapen.	Jongel- ingen.	Musiek.	Zang.	Kleine Meisjes.	Jonge- dochter.	Vrouwen.	
Amsterdam	Kerk	Zondag	10	6	Prediking	Kerkstraat 204	F. J. van Meerloo V.	Keizersgr. 420	93	9	99 f 1826	03	3	7	2	180	1	14	1	1	12	22	24					
		Woensdag	8	8	Bidstond		H. P. Groos S.	Fr. Halsstr. 42																				
Deventer	Kerk	Zondag	10	4	Prediking	B. Singel	B. Roeles V.	Zutphen Rijkshage 47	65	11	76 f 553	52	2	5		90	2	59			15	24	24	8				
		Woensdag	8	4	Bidstond		E. v. d. Burg S.	Appelstr. 4																				
's Gravenhage	Lokaal	Zondag	10	6	Prediking	Van Dijkstraat 115/117	J. H. Streeker O.	Van Ravensteinst.	59	9	44 f 771	—	2	4	3	107					8							
		Woensdag	8 1/2	8 1/2	Bidstond		P. J. L. de Wit S.	v. d. Helststr. 15																				
Rotterdam (afd. 's Gravenhage)	Lokaal	Zondag	10	6	Prediking	Pijnackerstraat 114a	J. Kouwen S.	Zwaanbalskade 15																				
		Woensdag	8	8	Bidstond		B. Planting V.	Noorder Buitensing. 33	241	4	232 f 1996	66	3	10	3	280			1		12	21	12	38	16	32	31	
Groningen	Kerk	Zondag	10	5	Prediking	Meeuwerderweg	Jac. Jeronimus S.	Nieuwstraat 4																				
Foxhol (afd. Gron.)	Kerk	Zondag	10	6	Prediking		B. Planting V.																					
		Woensdag	8	8	Bidstond		J. Jongma S.																					
Haarlem	Lokaal	Zondag	10	6	Prediking	Stoofsteeg 6	K. D. van Leeuwen O.	Linschoterstr. 49	31	2	28 f 425	24	1		3	60												
		Dinsdag	8	8	Bidstond	(Pieterschool)	C. Vrugt S.	Idem 51																				
Harlingen	Kerk	Zondag	10	5	Prediking	Anjelierstraat	E. Harmsen V.	Kerkpoortstraat 54																				
		Woensdag	8	8	Bidstond		P. Buining S.	Oosterkerkstraat 2	24	4	25 f 437	—	1	2		100	1	30			12							
Haulerwijk	Lokaal	Zondag	9 1/2	7	Prediking	Oostend	G. de Vries V.																					
Heeg	Kerk	Zondag	9 1/4	1 1/2	Bidstond		S. v. d. Mei S.	Coetend	49		48 f 432	—	1	3	1	120					17		32	40	14			
		Woensdag	7 1/2	7 1/2	Bidstond		A. Karssiens V.	Stavoren																				
Hoorn	Huis	Zondag	9 1/2	5	Prediking	Schatting	C. F. v. Netten S.	Czingahuizen	25		24 f 292	42																
		Woensdag	8	8	Bidstond		J. Groet O.	Eerkhout	25	1	23 f 222	—	2	4	1	40												
N. Pekela	Kerk	Zondag	9 1/2	5	Prediking	Groote Oost 129	D. van Velden S.	Turfmarkt																				
		Woensdag	8 1/2	8 1/2	Bidstond		K. Kuipers V.		67	5	71 f 1246	—	1	1	3	35					15	18				15		
Sneek	Kerk	Zondag	9 1/2	5	Prediking	Oppenhuizerweg	J. Enter S.																					
		Woensdag	8 1/2	8 1/2	Bidstond		G. de Wilde V.	Woudvaart																				
		Woensdag	8 1/2	8 1/2	Bidstond		W. J. Wielinga S.	Tranendal 245	122	8	132 f 1396	86	4	8	4	255	1	22		1	17	8		20	20	15	18	
Stadskanaal	Kerk	Zondag	9 1/2	11 1/2	Prediking		N. v. Beek V.	N. Veenstermond																				
		Woensdag	7	7	Bidstond		K. v. d. Baaren S.	N. Stadskan.	241	8	204 f 2161	02 1/2	6	6	6	400	1	23	1	1		17				17		
Leeuwarden (afd. Sneek)	Lokaal	Zondag	10	5	Prediking	N. Veenstermond	N. v. Beek V.																					
Muntendam	Lokaal	Zondag	?	?	Bidstond		F. J. de Vries O.	I. Marktstr.																				
		Woensdag	?	?	Bidstond		J. Bosma O.	Veendam																				
Valthermond	Lokaal	Zondag	10	6	Prediking	Bagijnestr. b/d. Gaarkeuk.	H. Brink Gzn. S.	Muntendam																				
		Woensdag	6	6	Bidstond		H. Blaak O.	No. 49	21	14	31 f 87	92	1	1	1	30												
Weerdingermomd	Kerk	Zondag	9 1/2	6	Prediking		Evert Blaak S.	Exloërdreef 71																				
		Woensdag	3	3	Bidstond		Th. de Boer V.	N. Weerdinge																				
		Dinsdag en Vrijd.	7	7	Bidstond		L. Wijnsma S.	Ter Apel	68	25	96 f 637	77	2	1	1	70			1	12						15		
Zutphen	Kerk	Zondag	10	5	Prediking	Rijkshage 49	B. Roeles V	Rijkshage 47	64	2	62 f 392	99	3	8	2	200										7		
		Woensdag	8 1/2	8 1/2	Bidstond		A. H. Nijveld S.	Houtmarkt 48																				
Apeldoorn (afd. Zutphen)	Lokaal	Zondag	10	5 1/2	Prediking	Hofstraat	W. Kluit S.	Oosterdarslaan 161a																		6		
		Woensdag	8	8	Bidstond																							
P. S. V. Voorganger. S. Secretaris. O. Ouderling.									1193	102	1195	13154	77 1/2	31	58	30	1967	6	148	3	4	45	155	24	136	116	218	85

NIET TOT DE UNIE BEHOOREND.

Emmererfseidenveen	Lokaal	Zondag	10	6	Prediking		H. Eleveld O.		34	28 f 70	2	2	2	50	1	50											
		Woensdag ?	6	6	Bidstond		H. Barels S.																				
Exloërmomd	Lokaal	Zondag	10	5	Prediking		J. de Jong O.		32	15 47 f 232 48 1/2	1	1		25	?	?											
Franeker*	Kerk	Woensdag	6	6	Bidstond		J. Blank S.																				
Hengelo	Kerk	Zondag	10	5	Prediking	Schoolstraat	J. de Hart V.	Paul Krugerstraat	118	3 115 f 1440	2	4	2	150	1	70	1	14	27	14	32	15	22				
Makkum*	Kerk	Dinsdag	8	8	Bidstond		G. Varenhorst S.	Enschedesche str. 128																			
		Zondag	9	2	Prediking		A. Karssiens V.																				
Stavoren	Kerk	"	7	7	Bidstond	Voorstraat	J. Smits S.		83	1 82 f 768 82	1	3		45	1	26		13	6			18	13	17			
Vriescheloo*	Kerk																										
Bellingwolde*	Lokaal																										
Workum	Lokaal	Zondag	9	5	Lezing		U. Zwolsman O.		38	38 f 559 —	2	2	4	80											17		
							P. Hoornstra S.																				
Met een * geteekend geen opgave gegeven.									305	19	310	f 3070	25 1/2	8	12	8	350	3	146	1	27	33	14	50	33	52	17

UIT DE GEMEENTEN.

EXLOËRMOMD, 4 Maart 1907. Lieten wij sedert langen tijd niets van ons hooren, thans kunnen wij roemen in de groote daden Gods, waarvan Hij ons in den laatsten tijd deed genieten. Wij mochten zien, dat drie broeders en eene zuster op hunne goede belijdenis door den doop in de Gemeente werden opgenomen. Bij die gelegenheid hadden wij het voorrecht broeder K. Kuipers, Voorganger der Gemeente Nieuwe Pekela, in ons midden te hebben, om aan bovengenoemde broeders en zuster den doop te voltrekken. Nadat genoemde Voorganger ons had voorgelazen het 6e hoofdstuk van Rom. en ons daaruit de beteekenis des doops had verklaard, ging bovengenoemde broeder ons nog eenige oogenblikken bepalen bij het 25e vers van het 12e Hoofdstuk van het Evangelie van Johannes en werd ons met korte woorden aangetoond, wat het wel zeggen wil, dat hij die zijn leven liefheeft hetzelfde zal verliezen, en die zijn leven haat in deze wereld het bewaren zal (tot het eeuwige leven), waarna in alle stilte de doop plaats had.

Vervolgens schieden wij ons om den disch des Nieuwen Verbonds, om bij de breking des broeds en het opnemen van den drinkbeker den dood des Heeren te verkondigen en onze harten te versterken in geloofsgemeenschap.

J. BLANK. Secr.

APELDOORN (afleeling van Zutphen). Gods wegen zijn wonderbaar, dit ondervinden wij telken male in ons kleine kringetje.

Gedurende den laatsten tijd hebben wij met veel strijd en moeite te kampen gehad, maar toch moeten wij zeggen: God is groot en wij begrijpen Hem niet.

Zondag 3 Maart gaf Hij er ons weer de heerlijkste bewijzen van. De avondsamenkomst werd geleid door br. Essenstam uit Deventer, hij sprak over een gedeelte van Lukas 19, en stelde voor, Jezus als een weenende Koning met zijn juichende discipelen, en hoe Jezus weende over het onghoorzame volk van Jeruzalem, en dat in den tegenwoordigen tijd nog zoo velen Hem door onghoorzaamheid bedroeven.

Hij wees ons er op dat het heden de welaangename tijd was voor een ieder, om nog in orde te maken wat voor God nog niet in orde was. En nadat de samenkomst met dankzegging was geëindigd, kwam een broeder, welke ons aan het einde van het vorige jaar had verlaten, berouwvol tot ons en wenschte zich met God en de Gemeente te verzoenen. Onder een vloed van tranen beleed hij zijn schuld. Wij dankten God voor zijn terugkeer en blijven biddend gelooven dat zijn vrouw, die nog niet tot dezen stap te bewegen is, ook komt om in orde te maken, wat niet recht is voor God.

W. KLUIJT, Secretaris.

Geliefden in Chr. Jezus!

We gevoelen ons gedrongen, na een tijd van zwijgen, eens weer iets van ons te laten hooren. Heusch, het was niet, omdat er onder ons geen stof was tot grootmaking van 's Heeren naam. Neen, maar juist de vele werkzaamheden deden ons van week tot week uitstellen, en nu we ons ten slotte neerzeten gevoelen we maar al te zeer, dat we het vernemenswaardige niet alles meer in hun vollen omvang kunnen melden. Immers, het laatste gemeentenieuws uit Groningen dateert reeds van 28 Dec. 1906, en wat is er na dien tijd al weer veel gebeurd.

Allereerst onz: jaarvergadering, waar we in eenige uren de geschiedenis van het verloopene jaar doorleefden, weliswaar slechts in korte trekken, maar toch hoorden we nog eens de vreugdeklanken en de rouwzangen van uit den verloopenen tijdkring ons tegenklinken. Onz: jaarvergadering krijgt zoo lang zoo meer een feestkleed aan, waar we, saamvergaderd, ons zalig gevoelen

bij de herinnering aan al Gods weldaden. We kunnen niet spreken van zoo groote ledentorname als ten vorigen jare, neen, door vertrek als anderszins is ons ledental met negen vermindert. De zegen des Heeren openbaart zich echter niet enkel in het toebrengen tot de Gemeente van hen die zalig worden, o neen, daar is zoo velerlei openbaring van zegen en zaligheid. Treffend kwam dit uit in de mededeelingen van de Secretarissen van Gemeente en Vereenigen, die allen als om strijd ons het goede kwamen boodschappen. Het zou te ver gaan, wanneer we alles nog eens, was het dan ook in 't kort, zouden nagaan wat er die twee avonden (want in een avond kon het niet af) is verteld. We gaan dus maar verder, en denken ons nu de Zondag van 3 Februari. Ook deze dag was voor de Gemeente merkwaardig, wijl er aan den middag van dien dag een drietal brs door den doop de Gemeente binnen werden geleid. Onzen br. Voorganger was toen reeds half ziek en wat men vreesde, geschiedde, n.m.l. dat Z.Ed. weer op het krankbed werd gelegd, zoodat de daar-aanvolgende Zondag een tweetal brs. der Gemeente zijn plaats op het speekgestoelte innamen. God wende ook deze krankheid weder en verhoorde kennelijk het smeeken der Gemeente.

Het jaarfeest van onze Jongelingsvereniging kon Z.Ed. echter nog niet bijwonen. Dit was op Woensdag 13 Februari. God was daar echter kennelijk in ons midden. Onder leiding van den pres. diere vereniging werd alles uitstekend geregeld. De middelen, die de Gemeente tot hare beschikking heeft, onder meer de Zang- en de Muziekvereniging deden hier kostelijk hun best. Kortom, ik behoeft zulk een jaarfeest niet te omschrijven. Het feest is prachtig geweest, zich kenmerkend door ernst en feestelijke opgewektheid. Dankbaar herinneren we ons dien avond. Den 16 Februari kon onzen Voorganger weer uitgaan. En hij ging uit. Uit naar buiten onze stad om een droeve plicht te vervullen. Dat was geen feestvreugde, daar in het sterfhuis van zr. Harms—Heiklaar. Een moeder had daar afscheid genomen van haar vader, haar man en hare twee kinderen. O dood, hoe lang zult gij nog scheiden, is het dan ook maar voor een wijle, wat God heeft vereenigt? Br. Planting bracht de doode, die leeft in betere gewesten, een groet der Gemeente en riep haar een „tot weerziens” toe. God is groot en wonderlijk in Zijne werken, want ook door dit tarwegraan, dat de aarde werd toevertrouwd, kwam, door de werking van Gods geest, heerlijke vrucht, door de bekeering van den vader en den man van de overledene. Och, had ze dit nog in het vleesch mogin aanschouwen. Op Dinsdag den 19 Februari stond br. Planting andermaal aan een geopend graf, ditmaal een watergraf, een zinnbeeldig graf. Tot driemaal toe klonk de heilige doopsformule door de kerk en een broeder en een jeugdig echtpaar werden met vreugde welkom geheeten in 't midden der Gemeente. En weer moest br. Planting het rouwgewaad omhangen. Andermaal kwam tot ons het bericht dat een zuster der Gemeente was heengegaan naar haren Heiland. Het leven was haar Christus, dies het sterven haar gewin, waar ze uit haar tijden werd verlost en in vreugde werd ontvangen door Hem, die haar kocht met Zijn bloed. Met de familie stond de Gemeente van Groningen en van Stadskanaal, en de Vrouwenvereen. „Loof den Heer”, vertegenwoordigd door een deel van hunne besturen, aan de groeve, om aan zr. Engelsman—Kruit de laatste eer te bewijzen. Die haar kenden, eerden haar hier op aarde, maar nu heeft ze betere eer waar ze door haren Heiland den Vader wordt voorgesteld in heerlijkheid. Den 3 Maart mocht de Gemeente andermaal haar doopfont zien geopend. En na een ernstige rede over den doop des Heeren, naar aanleiding van des Heilands woord: „aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen” werden achtereenvolgens 3 brs. en 2 zrs. door den doop der Gemeente toegevoegd. God zegene hen en ons, ja ons allen, opdat wij Hem mogen verwachten, die staat te komen. Geliefden, wij hebben kortelijks een overzicht geschreven, wij gevoelen de hoofdbeurtenissen slechts te hebben genoemd, maar toch vele redenen te hebben

vermeld waarvoor wij en gij met ons, de Heer der Gemeente kunnen grootmaken en loven. Help ons ook hierin tot Zijne eer.

De Secr. JAC. JERONIMUS.

GRONINGEN, 12 Maart 1907.

INGEZONDEN.

»Waar zullen wij gaan zitten? maak eens een beetje plaats! zie zoo! we mogen blij zijn, dat we zitten.« Zoo klonk het Zaterdagavond 2 Maart op het 9de jaarfeest der C. J. V. »Jeruël« en J. D. Ver. »Evangeline« uit vele monden. En voorzeker, het begon er waarlijk naar uit te zien, dat ons kerkje te klein zou worden. Waar nog maar een geringe ruimte overbleef, werden banken geplaatst. Het was ons een waar genoeg zooveel sympathie en belangstelling te ondervinden. Om 8 uur zou het feest een aanvang nemen, maar tot onze spijt konden we niet eerder dan half 9 beginnen. De Voorzitter, C. Peters, opende de vergadering door te laten zingen Psalm 103 vers 1, om daarna voor te gaan in 't gebed. Als inleiding las de Voorzitter Ps. 103: »Looft den Heer, mijne ziel, en al wat binnen in mij is zijn heiligen naam.« enz. Voordat hij verder ging werden eerst de feestgenooten een hartelijk welkom door hem toegeroepen, daarna schetste hij ons een weinig van den toestand der Vereen. en het pad wat de jongelingen te betreden hebben.

Nadat de verslagen uitgebracht waren, en de afgevaardigden welke uit verre plaatsen b.v. Haarlem, Hengelo enz. een hartelijk woordje gesproken hadden, trad den WelEerw. heer Roeles op met den tekst: En aan zijn hand verbeterde Sallum de zoon van Lohes, overste van het andere halve deel van Jeruzalem, hij en zijne dochteren uit Nehemia, het 12de vers van hoofdstuk 3. Hij merkte hierbij op, dat er wellicht weinigen zouden zijn, die deze tekst als feesttekst zouden beschouwen, en toch was hij dit wel. Deze tekst bracht hij in vergelijking met het werk der J. Vereen. en Meisjes-Vereen. We moesten allemaal helpen bouwen aan het groote werk Gods. Nu was het wel eens zoo, dat de president of presidente dit werk alleen wilde uitvoeren, maar dat moest niet zoo zijn, allemaal moesten we helpen, al was het ook in figuurlijken zin gesproken, steenen aan te dragen. Dan kon elke Vereen. nog voor menig een rijke vruchten wegdragen, dit werd nog zoo heerlijk uitgesproken door een afgevaardigde. Boven de zinspreuk der Vereen. moest geplaatst worden Bekeeringsinstituut.

Verder werd de avond gezellig gemaakt door samenspraken en voordrachten, terwijl we de Zang-Vereen. »Hosanna« onder leiding van den heer Schoneveld vooral niet mogen vergeten. Zij heeft ons den avond aangenaam helpen verkorten.

Zeker behoef ik niet te vermelden, dat de dienende Martha's ons den geheelen avond ruim van broodjes, koek enz. voorzagen, zoodat het ons aan niets ontbrak. Zoo hebben we den avond in een prettige en geestelijke stemming, God lovende en dankende voor de rijke zegeningen ons dit jaar geschonken, doorgebracht en we hopen, dat Hij ons dit nieuwe jaar ook niet begeben

of verlaten zal. 't Was lang over middernacht toen het feest geëindigd was. Allen keerden toen huiswaarts, druk pratende van »genoegelijke avond,« »prettig feest« enz. Wij hopen dat dit feest hun nog lang in 't geheugen zal blijven, en als we dan straks ons 10de jaarfeest zullen vieren, ons kerkje te klein zal wezen

Namens de C. J. V. en C. J. D. V.:

C. PETERS JR., Secretaris.

DEVENTER, 10 Maart 1907.

Muziek en zang.

Dat de uitgever-musicus, Joh. de Heer, ons volk tot een zingend en musicerend volk wil maken, en bijzonder de Christenen tot gewijden zang wil opwekken en aansporen, is alomme bekend. Hij biedt intusschen ook de middelen aan om op lieflijke wijze te kunnen zingen en den Heer een nieuw lied te zingen. Deskundigen mogen nu al die verzen en de muziek nog niet onberispelijk achten, dit is echter zeker, dat duizenden, die den Heer door hun zang willen prijzen, den uitgever de Heer dankbaar zijn voor wat hij hun in zijne liederen en muziek, voor zoo uiterst billijken prijs aanbiedt.

Thans is bij dezen uitgever weer verschenen een kinderzangbundel met 300 oude en nieuwe liederen, twee- en driestemmig gezet voor kinderstemmen door G. H. VIJGEBOOM. De tekst is bewerkt door A. J. HOOGENBIRK. Zie voor den prijs de advertentie in ons vorig no.

Dezelfde firma verzond nu van de »Stuiversbibliotheek« de nos. 64 tot 75. Ieder no. bevat 1 of 2 schoone liederen in echt evangelischen geest met muziek voor Solo's, Duo's, Kooren enz. en voor Harmonium of Piano. Lieder als: »In Zijne voetstappen« of »Wat zou Jezus doen« en meer anderen zijn diep trefend en zullen bij 't gebruik de stichting in het huisgezin zeer helpen verhoogen. De prijs 5 ct. per no. en per 25 nos. f 1, is werkelijk zeer gering. N. v. B.

Vriendelijk verzoek.

Wie onder onze lezers ons, zonder zich zelven te berooven, aan de nos. 1028 en 1029 (10 en 17 Jan. dezes jaars) zou kunnen en willen helpen, zou door de toezending derzelve een goeden dienst bewijzen aan de Administratie van dit blad.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. B., Uitkijk, Transvaal f 3.47; van E. S., Paterson, Am. 1 Dollar; van J. S. te Nieuw Buinen f 7.19.

Vriendelijk verzoeken wij allen, die nog abonnements-schuld bij ons hebben of nog gelden van den vorigen jaargang onder hun beheer hebben, ons die te willen zenden. De tijd is nabij, dat de jaarrekening moet afgesloten worden.

DE ADMINISTRATIE.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Unie:

Ontvangen door br. Engall te Londen van E. Rawlings Esq. f 37.80; Rev. J. Bell f 12.60; G. E. Schuurmann Esq. f 10. F. J. VAN MEERLOO, penningm.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie!

Als antwoord op de vraag van K. K. te V. in No. 1032 van dit blad het volgende:

In 1 Petr. 3:18 enz. lezen wij dat Christus is gedood naar (in) het vleesch, maar levend gemaakt naar (door) den Geest. Hij is gestorven, maar niet zoo, dat Zijn sterven Zijn leven heeft vernietigd. Zijn lichaam slechts is gedood, maar Zijn geest is levend en in volle kracht gebleven. Ten bewijze voor dit laatste gedeelte des betoogs wordt nu aangevoerd, wat hier als eene bij de eerste Christenen algemeen erkende zaak voorkomt, dat Christus is heengegaan tot de geesten in de gevangenis om hun te prediken. De geesten zijn de van hunne lichamen door den dood gescheiden zielen; de gevangenis is de plaats, waar zij na den dood vertoeven tot aan den dag des oordeels. Tot die geesten, derhalve naar de gewesten der ontslapenen, is Christus heengegaan. Wanneer dit geschied is, wordt ter aangehaalde plaatse niet uitdrukkelijk gezegd, maar uit het geheele beleid der woorden blijkt, dat men alleen kan denken aan den tijd, die er tusschen Jezus sterven en Zijne opstanding is verlopen. Die geesten der ontslapenen worden genoemd »voorheen ongelovigen.» De Apostel zegt derhalve, dat Jezus na Zijnen dood is heengegaan naar de plaats, waar zich de zielen der gestorvene goddelooze en booze mensen van vroegeren tijd bevonden. Met welk doel? Petrus zegt: dat Christus aan die geesten gepredikt heeft, dat is, dat Hij hun het Evangelie heeft verkondigd. Zoo lezen wij ook in hoofdstuk 4 vers 6, dat ook aan de dooden het Evangelie is verkondigd geworden. Wanneer nu een Apostel verzekert, dat Jezus Christus na het einde van Zijn openbaar leven op aarde is heengegaan, om het Evangelie der behoudenis te verkondigen aan de zielen van zulke mensen, die hun aardse leven in ongelooft en goddeloosheid hebben doorgebracht, dan is het de vraag, of die Apostel van meening kan zijn geweest, dat de zedelijke vorming, de ontwikkeling, reiniging, heiliging van den mensch slechts voortgaan kan tot aan den dood, dan of hij heeft moeten erkennen, dat zij na den dood even goed kan plaatsvinden als tijdens het aardse leven.

De uwe in Christus:
G. I. H.

HAULERWIJK, 11 Febr. 1907.

Antwoord op een vraag in „De Christen” van 7 Febr. 1907.

De vraag gold 1 Petrus 3 vers 19, aangaande de daar genoemde prediking van Christus na zijne opstanding, aan de geesten in de gevangenis, uit den tijd van den zondvloed. Wat Petrus daarmee bedoelde? Wij lezen in Genesis 6:1: »Het geschiedde als de menschen op den aardbodem begonnen te vermenigvuldigen, en hun

dochters geboren werden,” enz. Wie waren die menschen hier bedoeld? Dat is het geslacht van Kaïn. In het 2de vers is sprake van Gods zonen. In Gen. 5 vinden wij het geslachtregister van Adam, in de lijn van Seth tot aan Noach, en dat is ook het geslacht waaruit later Christus geboren is. Aldus was Christus naar het vleesch uit het geslacht van Adam, in de lijn van Seth. Dit was, zooveel het vleesch aangaat, het voorgeslacht van Christus, vandaar genoemd Gods zonen; immers Christus was Gods Zoon, God geopenbaard in het vleesch, dus zelt God die in het vleesch verscheen. Vandaar dat God dat geslacht Gods zonen noemt, omdat Hij zelf door dat geslacht onder de menschen is komen wonen. God zeide tot de slang: het zaad der vrouw zal u den kop vermorselen (Gen. 3:15.) Dat was de belofte die God deed, om den gevallen mensch weer te redden. Aan die belofte hielden Seth's nakomelingen nog vast, maar het zat er bij hen niet diep, dat kunnen wij zien in Gen. 6:2. Immers zij vermengden zich met Kaïns geslacht; hunne boosheid was al weinig minder dan die van Kaïn. God wilde die vermenging niet, maar veroordeelde die om bovengenoemde reden. Kaïn was een broedermoorder, en kon op de zegeningen Gods niet rekenen. En nu maakten Seth's nakomelingen zich aan de vermenging met hen schuldig.

Kaïns oordeel wordt beschreven in Gen. 4 vers 23 en 24, uit den mond van Lamech (uit Kaïns nakomelingschap) waar Lamech ook zijn eigen oordeel uitspreekt. Wat zou God nu in dezen doen? Hij kon niet anders dan een afgesneden zaak met de menschen te maken, door ze van den aardbodem te verdelgen. Noach is gespaard gebleven, is zeker van die vermenging verschoond gebleven.

Daardoor was het met het geslacht van Kaïn uit, het bestond niet meer, en nu kon er van vermenging geen sprake meer zijn. Maar nu Gods zonen, die in de strikken des Satans verward zijn geraakt en daardoor gevangen zitten.

Zou Christus zich met hen niet bemoeien, noch zich aan hen openbaren? Hij heeft toch ook voor hen geleden, en is ook voor hen in den dood geweest. En daar zal mijns inziens Petrus het oog wel op gericht hebben.

M.

K. K.

Zoo hebben we nu drie verschillende beschouwingen over den tekst 1 Petr. 3:18, 19 en 20. Alle drie beschouwingen getuigen van flink nadenken door de inzenders, en wij waardeeren hun moeite en ijver. Of de vrager, K. K. te V. nu bevredigd is, weten we niet.

Wij meenen intusschen, dat in deze beide laatste antwoorden wel veel goeds gezegd is, dat tot nadenken dringt, maar toch te veel bedenkelijke en gewaagde beweringen worden uitgesproken, zoodat we de voorkeur meenen te moeten geven aan het eerste (zie ons vorig no.) als zijnde de meest eenvoudige en natuurlijke verklaring.

REDACTIE.

Geachte heer Redacteur!

Verzoeken beleefd een plaatsje voor dit berichtje in uw blad »De Christen.«

Woensdag 13 Febr. mochten onze Jongelings- en Jongedochtersverenigingen, met hunne Knapen- en Meisjesverenigingen, hun jaarfeest vieren.

De leider, onze geachte Voorganger, had tot inleidingswoord, naar aanleiding van Joh. 4 : 14: „Heere, blijf bij ons.“ Daar wij mochten gelooven, dat dit de bede was van allen, zagen wij zulks ook heerlijk bewaarheid worden. Samenspraken en voordrachten, die zonder ijdelheid waren, benevens liederen door de Zangvereniging gezongen, werkten mede, dat de avond te spoedig om was.

God zegene onze Vereenigingen en geve wat wij zoo heerlijk in eene samenspraak mochten hooren, dat Geloof, Hoop en Liefde steeds hun deel zij, en dat zij, zoowel als de andere feestvierenden, daár eenmaal worden gevonden, waar het eeuwig feest zal wezen en waar geen tijd meer zijn zal Openb. 10 : 6, ook niet tot scheiden.

Mogen wij allen daár eenmaal gevonden worden om eeuwig te zingen van Hem, die ons Gode gekocht heeft met Zijn dierbaar bloed.

Dat is de wensch en bede van

STAVOREN.

EEN FEESTGENOOT.

CORRESPONDENTIE.

Het gebeurt gelukkig niet vaak, maar het gebeurt, 't gebeurde ook in de laatste dagen, dat er opzeggingen van abonnementen inkomen, die we niet kunnen aannemen midden in den loop van een kwartaal. Men abonneert zich steeds voor minstens een kwartaal. Aan het einde van elk kwartaal worden de »bedankjes,« als zij er zijn, genoteerd. Nu kan men zich wel hoofdig tegen die regeling stellen en weigeren het blad te ontvangen, maar daar kunnen wij niets tegen doen dan vragen: Is dat billijk? Is dat recht?

Br. T. A. N. te Holland, Mich., Am. De lectuur zal nu wel in uwe handen zijn. Eenige tegenspoed deed de verzending later geschieden dan ons plan was. Met de rekening is 't in orde.

DE ADMINISTRATIE.**LIEFDEGAVEN.****Voor de Zending:**

Ontvangen door br. Tj. de V. te Harlingen f 3.39, gecollecteerd bij een 25-jarig jubileum van een broeder aldaar.

N. v. BEEK.

Voor den Unie-cent:

Ontvangen van T. A. N., Holland, Mich., Am. f 1.50.

F. J. VAN MEERLOO.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. B. te Exloërmond f 7.45; van H. M. te Nieuwepekela f 7.20. N. v. BEEK.

ONS DEPOT.**Voorhanden:**

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes. Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.
2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat, Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.
3. Evangelische Schotsche Tractaten van Cheyne Brady, prijs per 100 f 0.30.
(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen.)
4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat). Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.
5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.
6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
7. De wonderlijke gebeurtenis (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop.)
8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.
(Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den doop op alle punten wenschte te onderzoeken.)
9. De oorsprong van den Kinderdoop. Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.
(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)
10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat), per 100 ex. 80 cent.
11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.
12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7½ cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping)
13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C. MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.
14. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks f 1.50.
(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeente-leden)
15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.
16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 ct.
17. Waarom zou ik mij laten doopen?
Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER, Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.
Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.
't Is bij bestelling voldoende op de strook van den postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.
Onze Gemeenten verkrijgen op alles 30 procent korting.
Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

.. Ondertrouwd:
W. DE VRIES HZN.
en
C. J. v. D. AKKER.
WORKUM, Maart 1907.

.. Heden verblijdde ons de Heer
door de geboorte van een welge-
schapen Zoon.

A. KLUITER.
S. KLUITER—KLAASSEN.
VRIESCHELOO, 6 Maart 1907.

.. Den 9 Febr. beviel van
een dochter, MEIKE, onze innig
geliefde dochter en zuster

Trijntje Dekker,
en reeds den 16 Febr. bezweek
zij aan een ernstige krankheid.
Zij scheidde van ons in het volle
bewustzijn een erfgenaam des
eeuwigen levens te zijn; dit le-
nigt eenigszins onze droefheid.
Spoedig zullen wij haar volgen,
om haar bij onzen Heiland we-
der te zien. Zij bereikte den
leeftijd van bijna 31 jaar.

Ev. Gez. 182 : 4.

Wed. AUKEMA en Familie.
WOLSUM.

Kennisgeving aan alle verbon-
denen in Christus.

ZOOEVEN VERSCHENEN:

De Kinder-Zangbundel,

bevattende 300 2- en 3-stemmige
kinderliederen, zoowel oude als
nieuwe, bewerkt door:

A. J. Hoogenbirk.

Een Standaard-bundel voor elke

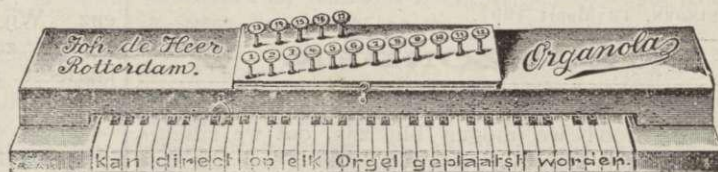
Chr. Dag- of Zondagsschool.

Prijs: gecart. f 0.50, gebonden
f 0.75. Tekstbundel f 0.10, gecar-
tonneerd f 0.15, gebonden f 0.25.
Franco toezending tegen ontvangst
van postwissel. Hoofden van Chr.
of Zondagsscholen kunnen gratis
een tekstbundel aanvragen.

JOH. DE HEER, Rotterdam.

Alom verkrijgbaar.

Met één vinger vierstemmig Orgelspelen!!!

NIEUWSTE UITVINDING. — — — Vraagt gratis prospectus bij

Joh. de Heer, Rotterdam, Noordmolenstraat 71,

alsook aan de filialen Hoogstraat 110, Rosestraat 24, Nieuwe Binnenweg 485.
Amsterdam: Haarlemmerdijk 30. — Utrecht: Donkere Gaard 2. — Alkmaar: BERN.
PELS, Orgelmaker. — Arnhem: O. Stationstraat 5. — Groningen: Gelkingestraat 41.
Voor de provincie Friesland uitsluitend J. GROENEVELD Fz., Sneek
" 's Gravenhage " G. ELSHOVE, a/d Loosduinsche kade 11.
" Dordrecht " M. SPIERING, Voorstraat.
" Nijmegen " PIERRE PETERS & Co.

De Gemeente van Gedoopte Christenen

te Harlingen denkt den zden Paasch-
dag, 1 April e.k., Liefdemaal
te houden. Broeders en zusters van
zustergemeenten worden vriendelijk
tot bijwoning daartoe uitgenoodigd.

Aanvang 's middags 3 uur.

Namens het Bestuur:

P. BUINING, Secr.

Wie last heeft van **taalfouten**
schrijven, koope „Practisch
Taalonderwijs,” een boek
van 368 blz., dat op zeer prettige
wijze U, zonder onderwijzer, de
Nederlandsche Taal zuiver leert
schrijven en tevens goed stellen.
Fr. p. p. tegen postw. & f 1.35.
B. WESTER, Uitgever, Nijverdal.
P.S. Wie er eerst meer van
wil weten, vrage het gratis
prospectus aan.

ZAADKORRELS.

Indien wij al geen garven kunnen sa-
men brengen, laat ten minste ieder zijne
aren vergaderen.

God neemt meestal de droefheid van
ons weg als wij er ons in geschikt heb-
ben. Kussen wij de roede, dan verbrandt
de Vader haar.

Ga niet alleen met den twaalfjarigen
Jezus naar Jeruzalem, maar ook met den
drie en dertig jarigen.

Liever, zegt een getuige van Christus,
kruip de oude mensch op de knieën naar
Rome of Jeruzalem, dan dat hij zich zelf
overgeeft.

Wie zich inspant voor het onnoodige,
zal het noodigste spoedig verliezen.

De liefderaad des Vaders en de liefde-
daad des Zoons moet als liefdezaad des
Geestes in uw hart vrucht dragen.

Wie in toorn een trouw vriendenhart
van zich stoot, verliest tot zijn eigen smart
het beste deel van zijn leven.

Het is een zeker kenteeken van een
kind Gods, dat het bij alles wát het doet
en zegt, gaarne door den Heiland gezien
en gehoord wordt.

God te willen dienen zonder liefde tot
Hem is als wanneer iemand tegen den
stroom opvoert. Liefde is olie voor de
raderen en maakt plicht tot genot. De
Engelen doen met blijdschap en snel den
wil van God, omdat zij Hem liefhebben.

Daar waar het meest voor den Heiland
te doen is, is het eigenlijk tehuis van
den Christen op aarde.

De dwaze maagden bleven buiten, niet
omdat zij iets verkeerd gedaan hadden,
maar omdat zij verzuimd hadden het noo-
dige te doen.

Hoe meer wij ons zelf liefhebben, des
te minder zullen anderen ons liefhebben.

Als wij Gods aangezicht zien, voelen
wij zijne band niet.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen“, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Hij bidt voor ons.

Jezus bidt nu voor de zijnen,
Door 't geloof zien wij op Hem;
Nu kan alle zorg verdwijnen,
's Vaders oor verneemt Zijn stem.
Naar den hemel opgevarer,
Als verwinnaar uit den strijd,
Doet Hij elken storm bedaren,
Geeft ons rust in eeuwigheid.

Nooit wordt Hij het bidden moede
Voor Zijn duur gekochte schaar;
Altijd leidt Hij haar ten goede,
Zelfs door moeite en door gevaar.
Ja, nu mag de vijand woeden,
Jezus is tot hulp gereed;
Zijn gebed versterkt de moeden;
Hij verstaat ons harteleed.

Ja, Hij bidt nu voor de zijnen,
O, dat doet ons harte goed!
Wat ons bitter toe mag schijnen,
Wordt door dit bewustzijn zoet.
Elke smart helpt Hij ons dragen;
Elken strijd kan Hij verstaan,
En Hij hoort ons als wij klagen,
En met zorgen zijn belân.

(Uit den zangbundel no. 408.)

's Heilands voorbede aan het kruis.

Vader! vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.

Luk. 23 : 34a.

Daar is in de lijdensgeschiedenis, zooals ons die in de Evangelien beschreven wordt, niets treffender en niets zoo aangrijpend dan het bidden des Heeren gedurende de lijdensweek.

Denk aan zijn bidden in de Paaschzaal, waar Hij tot zijne jongeren spreekt: »Ik heb voor u gebeden, opdat uw geloof niet ophoude;« denk aan het zielverheffend, tijd en eeuwigheid omvattende gebed, ook wel het hooge priesterlijk gebed geheeten, dat we in Joh. 17 beschreven vinden; denk verder niet het minst aan 's Heeren worstelen, strijden en lijden in den gebede in Gethsémané, waarbij al de bittere angsten zijner heilige ziel naar buiten openbaar werden.

Bij het bidden van den lijdenden Middelaar, wordt het ons vergund een blik in het heiligdom van zijn priesterhart te werpen en van Hem zelf te vernemen hoe Hij over zijn lijden, over de zijnen en over zijn vijanden denkt, en wat het doel van zijn lijden was. Met nadruk laat Hij er in uitkomen, dat Hij zijn lijden vrijwillig aanvaardt, teneinde des Vaders raad en wil te volbrengen, gelijk die te voren in de Schriften waren bekend gemaakt. Tot de laatste letter der profetie en der eischen van Gods wet toe, wil Hij vervullen. En dat alles, zoo weet Hij, is tot behoudenis der menschen. Hij lijdt en sterft als de Emmanuël = God met ons. Maar om overeenkomstig de beteekenis van dien naam, een eeuwige gemeenschap tusschen God en de menschheid mogelijk te maken, moet Hij lijden en sterven, moet Hij door de diepe wateren des doods heen, zoodat al Gods baren en golven over Hem heen gaan. Hij zinkt in den dood weg en de menschheid met Hem, maar om door zijne Goddelijke kracht den dood te niet te doen, en eene nieuwe schepping, leven en onverderfelijkheid, aan het licht te brengen.

Dit alles had zijn oorzaak in de schuld des menschedoms door de zonde. Hij, de Onschuldige, wilde den dood, die de bezoldiging der zonde is, smaken, om de schuldigen te verlossen en vergeving van zonden te

verzekeren.

In dat verband is ook de voorbede des Heilands te beschouwen, waarmede Hij het eigenlijke kruislijden begint te ondergaan. Wanneer wij in den geest nog bij dat kruis staan en tot den Lijder opblikken, dan rijst onwillekeurig bij ons de vraag: wat zou er wel in dat reine en heilige hart omgaan? — Luister, Hij zal het ons zeggen in Zijn gebed: »Vader! vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.» Denk hierbij:

Wanneer Hij bidt;

Voor wie Hij bidt en

Wat Hij bidt.

Pas heeft men Hem op de smartelijkste wijze aan 't kruis genageld, Hem de handen en de voeten doorboord, het kruis opgesteld en Hem zoo gehangen en aan Zijn naamlooze lichaamssmart overgelaten. Maar meer dan aan Zijn eigen smart, denkt Hij aan de ellende der menschen, die door hunne zelfverblindings, hun zonde en schuld tegenover God, rijpen voor het eeuwig oordeel van den Rechtvaardigen Rechter. In volkomen zelfbewustzijn, met een bepaald doel voor oogen, draagt Hij al Zijn lijden, en bidt, niet om zeltbehoud, niet om wegneming of verzachting van smart, maar om als de medelijdende Hoogepriester, voor Zijne vijanden in te treden bij God. Dit drukt den geheelen aard en de bedoeling Zijns lijdens uit als van den Plaatsbekleeder der menschheid. Zulk een uiting van teedere liefde voor de schuldigen was wel het krachtigste middel om allen tot Zijn kruis te trekken, teneinde daar schuld te belijden en vergeving te vinden. Hij zoekt vergeving voor de schuldigen, de Vader moet die vergeving schenken. De Vader had alle reden om de boozen, die zelfs Zijn eigen Zoon, den Rechtvaardige, verwierpen, te verdelen en Zijn Zoon uit het lijden te bevrijden, maar dat wil de Heer niet, maar zoekt voor hen vergeving, en wil zelf, als ware Hij een schuldige, lijden en sterven.

Welk eene liefde!

En dat een liefde voor hen, die de duisternis liever hadden dan het licht, vanwege de booze werken, en door die duisternis zoo verblind waren geworden, dat het in 's Heeren bede moet heeten: »Zij weten niet, wat zij doen.» Niet alsof door die onwetendheid de zonde minder schuldig wordt, maar de Heer spreekt blijkbaar zóó, om de ellende der zonde meer te doen uitkomen. Alle menschen hebben vergeving noodig, de braafsten zoowel als de raadsheeren Israëls, als Kajafas, Pontius Pilatus en Herodes. Allen hebben gezondigd tegen God; tegen het licht, menigmaal zonder te weten wat zij doen. Boven alle dingen heeft de mensch vergeving noodig, om voor God te kunnen bestaan en vrede en vreugde te kunnen smaken voor het hart in Zijne tegenwoordigheid.

Maar hoe zal iemand vergeving van God ontvangen, die er geen behoefte aan gevoelt? Die meent zoo goed en deugdzaam te zijn, dat God zelfs weinig of geheel niets op hem aan te merken kan hebben, ja zelfs meent God al heelwat met zijn trouwe diensten te hebben toegebracht, hoe zal die om genade smeeken? En juist die genade is het, die we bij het kruis leeren kennen,

zij is de inhoud van des Heilands bede, evenals het doel van zijn geheele lijden en sterven. God bevestigt (toont) zijne liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaars waren. Christus sterven was een verzoeningsdood en op die verzoening is des Vaders vergeving gegrond. Wie onder de menschen zich niet laat verzoenen, d. i. die goddelijke verzoening niet ootmoedig erkent, kan geen vergeving ontvangen, heeft er geen behoefte aan, miskent, verwerpt de genade van onzen Heer Jezus Christus, en zal zelf zijn schuldenlast eeuwig moeten dragen, en die zal hem doen wegzinken in den ontzachelijken afgrond der hel.

Welk een heerlijk Evangelie bevat aldus die bede des Heilands. Hij wil, Hij zoekt, smeekt om vergeving voor zijne vijanden; Hij neemt hunne zonden gewillig op zich en draagt ze in zijn lichaam op het hout. Hij treedt op als de Middelaar tusschen Zijn Vader en de menschen; Hij is de Weg, welke den mensch en zijn God verbindt; maar de mensch moet dien weg kiezen en bewandelen, dat is door in Christus en Zijn volbracht werk te gelooven, zich daar volkomen op te verlaten, tot den Vader te gaan. Daarin is zaligheid, daar, waar de mensch alleen zalig wezen kan, dat is bij zijn God. De zonde, die den mensch schuldig maakt voor God, heeft hem van God gescheiden en verwijderd, Christus, die vergeving voor hem zocht, en des zondaars gerechtigheid verwierf, vereenigde hem weer met God, en geeft hem de volkomene verzekering van de vergeving der zonden.

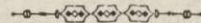
O, wie dit heeft ervaren, die juicht van harte: »Mij is erbarming wedervaren, erbarming duizendmaal verbeurd.» Maar juist daartoe wilde de Heiland allen brengen, voor wie Hij aan 't kruis bad en wilde lijden. Dat was ook de wil des Vaders, waarom Hij zijn Zoon gaf, teneinde zondaren die zaligheid deelachtig te doen worden. God wilde vergeven, maar kon niet vergeven dan door de verzoening des Zoons in den weg der gerechtigheid.

God is getrouw en rechtvaardig in het vergeven der zonden van allen, die hunne zonden belijden, en aldus als schuldige zondaren tot den eenigen Redder toevlucht nemen.

Het deel bekomen aan die genade doet vruchten der genade dragen, vruchten der dankbaarheid, zoodat we naar het voorbeeld van den Heiland, lief kunnen hebben, onschuldig kunnen lijden als het geeischt wordt en bidden voor degenen, die ons geweld aandoen en ons haten. En die gezindheid maakt ons bekwaam tot den dienst des Heeren, d. i. tot het uitvoeren van Zijn werk, tot zaligheid der wereld en tot sterking en vertroosting van de zijnen. Dit moeten wij bij het kruis leeren.

S.

N. v. B.

Bijbelsche wenken

voor Zondagsschool en Huisgezin.

De geeseling en de kruisiging.

Zondag 24 Maart (Joh. 19; Luc. 23: 26—50).

De Heer Jezus is in de wereld gekomen om zondaren zalig te maken. Hij moest daartoe voor zondaren, die onder het oordeel des doods liggen, den dood sterven. Zonder eenige tegenweer gaf Hij zich als een Lam ter slachting, maar de menschen hebben in hunne blinde woede Zijn sterven zoo smartelijk mogelijk gemaakt, Hem duizend dooden doen sterven; zij hebben hun Verlosser niets gespaard, wat Zijn lijden tot het vreeselijkste kon maken, wat ooit geleden werd. Werde bij de Israëlieten nog eenige menschelijkheid jegens misdadigers betoond, eene Romeinsche geeseling en kruisiging was er op aangelegd om afschrik in te boezemen, en vooral voor *niet* Romeinen allergegruwelijkst. Of schoon Pilatus den Heiland onschuldig bevond, heeft hij Hem toch zulk eene Romeinsche geeseling laten toedienen, niet met het doel, Zijn lijden te verzwaren, maar om Hem van den dood te redden, als 't hem mocht gelukken, het medelijden des volks op te wekken, omdat hij den moed niet had Hem vrij te spreken en los te laten.

Met een geesel van lederen riemen, voorzien van looden of ijzeren punten, werd dan het ontblootte lichaam onbarmhartig geslagen en opengereten, waarna Hem de ruwe krijgslieden een ouden veldheersmantel om de schouders wierpen, een scherpe doornenkroon op 't hoofd drukten en een rietstaf in de hand gaven om Hem dan als Koning der Joden spottend te groeten en te kwellen. Pilatus vergiste zich echter als hij dacht, dat het zien van 't mishandelde slachtoffer de Joden zachter zou stemmen. Zij riepen te meer: »Kruis Hem!» en wilde Pilatus een oproer voorkomen, dan moest hij nu wel toegeven, door ook de kruisiging te laten volgen.

Een zware kruispaal wordt den veroordeelde op den doorploegden, pijnlijken rug gelegd en dan gaat het onder 't woest geleide der heidensche beulen ter poort uit, naar den heuvel Golgotha, gevolgd door een groote menigte, die inmiddels in den vroegen morgen zich verzameld had, waaronder zelfs vele vrouwen.

Hoe geduldig echter de Heiland alles verdroeg en het vloekhout torste, Zijne menschelijke krachten begaven Hem, en vreezende, dat Zijn lijden te spoedig een einde zou nemen, dwong men zekeren Simon van Cyrene, die juist van den akker kwam, het kruis achter den Heer aan te dragen. Van deze verlichting maakt de Heiland gebruik om de teerhartige vrouwen, die al weenende Hem beklagden, wegens de folteringen, die Hij leed, bij hunne eigene ellende te bepalen, die komen zou, zinspelende op de verwoesting van Jeruzalem,

door deze zelfde Romeinen, wier wreedheid nu aan Hem openbaar werd.

Eindelijk op den heuveltop aangekomen met nog twee andere misdadigers, die dezelfde straf moesten ondergaan, werden de kruisen op den grond gelegd, de veroordeelden ontkleed en met scherpe nagelen door de uitgestrekte handen en voeten aan het hout gehecht.

Bij deze pijnlijke verrichting hoorde men den Heiland bidden: »*Vader, vergeef 't hun, want zij weten niet, wat zij doen.*»

Daarna werden de kruisen opgericht, Jezus in 't midden, beschimpt door de Oversten, terwijl de krijgsknechten Zijn gewaad verdeelden en over den rok, die zonder naad van boven af geheel geweven was, het lot wierpen.

Hijzelf had echter te midden van dat leed het oog op Zijne moeder, die naast Johannes daar aan den voet des kruises zich bevond, en met de treffende woorden: »*Vrouw, zie uw zoon, — zoon, zie uw moeder,*» gaf Hij die beiden als aan elkander ter verzorging over.

Zelfs van een der met Hem gekruisigde boosdoeners moest Hij nog beschimping verduren, maar de ander kwam tusschenbeide, zeggende: »*Vreest gij ook God niet, daar gij in hetzelfde oordeel zijt?* En wij toch rechtvaardiglijk, want wij ontvangen straf, waardig hetgeen wij gedaan hebben, maar deze heeft niets onbehoorlijks gedaan.» En zich daarop tot Jezus wendende, bidt hij: »*Heere, gedenk mijner, als Gij in uw Koninkrijk zult gekomen zijn.*» »*Voorwaar zeg ik u, heden zult gij met mij in 't Paradijs zijn,*» zoo klonk het antwoord van 's Heilands lippen.

Eene duisternis, die van 12 tot 3 ure duurde, hulde dan het tooneel in akelige somberheid, maar ook die ontzetting der natuur schijnt op de verharde gemoederen geen indruk te hebben gemaakt, want als de Heiland eindelijk, zich niet slechts van de menschen, maar ook van Zijn Vader verlaten gevoelende, den bangen kreet uitstort: »*Eli, Eli, Lama Sabachtani,*» dan is de spotlust opnieuw opgewekt en als Hij zegt: »*Mij dorst,*» dan laaft men Hem met edik, die Hem voor Zijne verdroogde tong dient om nog luide dat heerlijke verlossingswoord in menschenooren te doen weerklinken: »*Het is volbracht!*»

Ja, de laatste druppel was gedronken uit den lijdensbeker en met de woorden: »*Vader, in uw handen beveel ik mijnen geest,*» boog Hij het moede hoofd en stierf. Was echter bij het leven van den Heer Jezus gebleken, dat God met Hem was, ook bij Zijn sterven werden teekenen gezien, die aantoonen, dat men hier niet met een gewoon mensch te doen had. Het voorhangsel in den Tempel scheurde, de aarde beefde, steenrotsen scheurden, de graven werden geopend, en was er dan ook bij de Joodsche Oversten geen verootmoediging of geloof, een Romeinsch hoofdman, die de terechtstelling bewaakte, getuigde: »*Waarlijk, deze mensch was rechtvaardig en Gods Zoon!*» terwijl ook velen van de scharen, diep bewogen en slaande op hunne borsten van Golgotha terugkeerden aan den avond van dezen vreeselijken dag.

a. Een heerlijk mishandeld misdadiger, door Jood en heiden verworpen, veracht, verguisd en ter dood veroordeeld, geen gedaante noch heerlijkheid hebbende en toch het Lam Gods, dat de zonde der wereld, voor Jood en heiden beide, draagt, den middelmuur des afscheidsels verbreekt en hen in Zich tot éénen God en Vader vereenigd zal doen naderen. Een spotkoning in de oogen der vijanden, maar alzoo juist dierbaar in de oogen van degenen, die in Hem gelooven, want die vallen aanbiddend aan Zijne voeten, zeggende:

»Ja, ik kost Hem die slagen,
Die smarten en dien hoon;
Ik doe dat kleed Hem dragen,
Dat riet, die doornenkroon.
Ik sloeg Hem al die wonden,
Voor mij moet Hij daar staan,
Ik deed door mijne zonden,
Hem al die jamm'ren aan.«

b. Voor deze laatsten is 't niet moeilijk om het kruis achter Jezus te dragen, gelijk Simon van Cyrene, want zij weenen niet om de pijn van den lijdenden Heer, maar hebben hun eigene ellende, door de zonde, leeren betreuren, en vergeving, troost en vrede gevonden in Hem, die hunne zonden droeg in Zijn lichaam aan 't kruis.

c. Hoe heerlijk wordt hier Jezus liefde openbaar. Te midden van de smartelijkste folteringen, die Hij geduldig draagt, waarschuwt Hij de dochteren Jeruzalems voor het naderend oordeel; bidt Hij om vergeving voor Zijne beulen; verzorgt Hij Zijne moeder en vertroost Hij een boetvaardigen zondaar in de stervensure.

d. De vijand spreekt dus in zijn vreeselijken spot onbewust een heerlijke waarheid: »Anderen heeft Hij verlost, zichzelf kan Hij niet verlossen,» want Hij gaat steeds door met helpen en verlossen; en dat Hij zichzelf niet verlost, is om het groote werk te volbrengen, dat millioenen verlossing zal aanbrengen.

e. Jezus van den Vader verlaten, Hij dorstende, opdat Hij ons tot God zou brengen, die de heerlijkheid Gods moesten derven door de zonde, opdat die in Hem gelooven, nimmermeer zouden dorsten, maar in Hem eeuwige verzadiging vinden. Is zulk een Verlosser niet onze eeuwige hulde waard?

N. P.

K. K.

VOOR JONGELIEDEN.

Lieve jonge broeders en zusters in Christus!

Eer ik u mijn tweede gedachte schrijf over het winnen van zielen, een enkel woord tot inleiding.

We hebben gesproken over zekere groote feiten en de daaraan verbonden waarheden, maar nu het Boek zelf, waarin zij opgeteekend zijn.

Voor mij ligt een Bijbel (onder ons gezegd, 't is een Hollandsche).

Ongeveer 120 jaren geleden leefde er een heel geleerde Franschman, die een deel van zijn groote verstandelijke gaven gebruikte om het geloof in de H. Schrift te verwoesten, en die profeteerde, dat er over 100 jaren geen enkele Bijbel meer zou bestaan. En op het oogenblik zijn er veel meer exemplaren van het Boek, dat teniet zou gaan, dan in de dagen van Voltaire, het is vertaald geheel of gedeeltelijk, in de taal van bijna ieder volk op aarde, en het huis van den ongehoovige zit van den nok tot den kelder vol bijbels, want het is het depôt van het Geneefsche Bijbelgenootschap.

Een weinig later zei een ander ongeloovige, dat er over 5 jaren in Amerika geen enkele Bijbel meer zou zijn, en hij schreef een boek, dat het boek vernietigen zou. En hij heeft het beleefd, dat hij het betreuren kon zijn boek geschreven te hebben, en toen in 1881 de herziene vertaling van het Engelsche Nieuwe Testament uitgegeven werd, werd dat geheele N. T. naar Amerika *getelegrafeerd*, met groote onkosten, zóó verlangend waren de Amerikanen naar de nieuwe vertaling van het boek, dat reeds voor 100 jaren verdwenen zou zijn.

Zeer schoon werd er onlangs gezegd, dat de Bijbel niet slechts een boek is, maar een feit, en een feit kan men niet loochenen noch vernietigen, hoe men het ook tracht te verbloemen of te ontkennen. De Bijbel is als de Mont Blanc, en de zwakke menschelijke pogingen om hem te vernietigen zijn alsof men een paar steentjes of handenvol zand van den reuzenberg wegnam, die onbewegelijk blijft. Hij kan ook vergeleken worden met een kubus van graniet, werp hem om als gij wilt, hij valt altijd terecht. Wij behoeven niet te vreezen voor den Bijbel, maar voor hen, die hem verwerpen of verwaarloozen.

Maar wellicht is het meest practische bewijs voor de waarheid, dat de Bijbel uit God is, het feit, dat hij ons vindt. Hij grijpt ons aan als geen ander boek, en zijn stem heeft een kracht en een invloed, waarvoor onze harten en gewetens moeten buigen. Laat degenen, die twifelen aan den Bijbel, hem eens aandachtig en onpartijdig lezen, en dan zullen zij ondervinden dat hij in zich zelf het overtuigendste bewijs heeft van zijn goddelijke herkomst.

Waarom vertel ik u dit alles? Om verschillende redenen. Een daarvan is, dat gij, om uwe makkers voor God te winnen, gewapend moet zijn, en een van de noodigste wapenen is een zwaard, het zwaard des Geestes, hetwelk is Gods Woord. Ef. 6:17. En om dit zwaard goed te kunnen gebruiken moet gij het kennen en vertrouwen, evenals David zeide van het zwaard van Goliath: »Er is zijns gelijke niet.« 1 Sam. 21:9.

Een andere reden is, dat gij, behalve tegen anderen, dit zwaard ook voor en tegen uzelf moet gebruiken. Gods woord heeft wonderbare eigenschappen, en behalve zijn scheppende, heeft het ook zijn reinigende kracht. En slechts als wij dat woord gebruiken, en ons er door laten onderzoeken en doorzoeken, zullen wij er door gereinigd worden. En dit brengt mij tot de tweede reden van ons gebrek aan kracht, (de eerste was ons

nalaten van door het geloof de positie aan te nemen die God ons gegeven heeft) n.l. dat wij vergeten, dat wij, terwijl wij rechterlijk of wettiglijk van onze schuld worden vrijgesproken voor Gods rechterstoel door het bloed van Christus voor ons gestort (of met andere woorden, doordat Hij zijn leven — zichzelf — voor ons gegeven heeft,) wij in de praktijk, d. w. z. in onzen levenswandel, onze gedachten, woorden en daden, gereinigd worden door het *woord van God*.

Wij zijn niet slechts schuldige opstandelingen, die vergeving en vrijspraak nodig hebben, maar ook arme, zondekranke, onreine en hulpeloze schepselen, die behoefte hebben aan leven, gezondheid en reiniging. En terwijl wij onze vergeving en ons behoud te danken hebben aan het bloed van Christus, mogen wij niet vergeten, dat wij dagelijks gereinigd moeten worden door het Woord, (Joh. 13:10 enz.) en evenals de Joden van ouds hun voeten gingen wasschen als zij van eene reis tehuis kwamen om zich van de onreinheid van den weg te ontdoen, alzoo moeten wij onze harten reinigen van het onreine door wassching door het Woord. Dit Goddelijke woord openbaart onze zonden, reinigt onze harten en roept ons tot den grooten Medicijnmeester. (Joh. 13:10 en hoofdst. 15:3 en hoofdst. 17:17—19. Ef. 5:26, en ook in het Oude Testament psalm 119:9 enz., enz.) Hoe moeten wij dus Gods Woord eeren, liefhebben en onderzoeken.

Wij zullen kracht hebben tot den dienst, wanneer wij door het geloof de gezegende voorrechten aannemen, die God ons geschonken heeft, wanneer wij vervuld zijn met den Heiligen Geest, en Zijn Woord rijkelijk in ons hebben wonende. (1 Col. 3:16; Ef. 5:18 en 19).

Zoo was het met Stefanus (Hand. 6:5, 8 en 10), met Paulus (1 Thess. 5; 2 Cor. 6:6 en 7; 1 Cor. 2:1—5). Zoo was het ook met onzen gezegenden Heer zelf, die vol was des Heiligen Geestes, en steeds het Woord van God eerde.

Alle *geestelijk* onderwijs leidt hiertoe. Ik zeg *geestelijk*, want geen onderwijs, hoe aangenaam het moge schijnen, is *geestelijk* als het niet *schriftuurlijk* is, want de Geest is de Auteur van de Schrift (2 Tim. 3:16). En zoo kunnen wij door Gods genade zielenwinners zijn door te blijven in den Geest en ons te voeden met Zijn woord.

Ik zal kort zijn. Dat woord getuigt van zichzelf dat het is (1) een lamp of licht, (2) vuur, (3) melk, (4) vaste spijs, (5) een hamer (6) een oordeeler, (7) waarheid. Kunt gij mij de plaatsen ook opgeven waar deze teksten gevonden worden? *)

Nog een geschiedenisje.

*) Degenen, die bovenstaande vraag wenschen te beantwoorden, gelieven dat te doen per briefkaart met 5 cents postzegel, en enkel de teksten op te geven, aan 't adres van

T. H. ENGALL, Esq.
Newcourt
Acton
London W.

En zijn er ook, die aan Z.Ed. iets wenschen te vragen? Mr. Engall wil u gaarne antwoorden. Zendt uw brieven dan maar aan 't adres van Mej. Feisser te Nieuwe Pekela, die ze dan verstaald aan Z.Ed. zal toezenden.

Een oude Birmaan kwam in het bezit van een boek in de Birmeesche taal, dat slechts de Psalmen bevatte en een gedeelte van de Profeten. Eer hij de psalmen uitgelezen had, wierp hij zijn afgoden en Boeddhisme weg, en geloofde in den levenden God — de Schepper, Onderhouder en Rechter der menschen, en bad nu slechts tot den Eeuwigen God. Hij leerde vele psalmen van buiten, vooral den 51sten. Zoo leefde hij 20 jaren, eer hij van Christus en de verzoening hoorde. Toen kwam hij uit het binnenland in de stad Prome, en hoorde daar van een zendeling en ontving een Nieuw Testament. Later zei hij: »Als iemand 20 jaren bij het licht der sterren zou leven en arbeiden, en dan de zon in al haar heerlijkheid over hem zou opgaan, dan zou dat zulk een verandering teweegbrengen in zijn oogen en zijn geest, als het Evangelie van Mattheüs uitwerkte op mijn ziel. Toen eindigde de lange nacht van bidden tot God en hopen op barmhartigheid zonder Middelaar of verzoening, en gedurende de laatste 10 jaren is mijne hoop vast op Christus, en daarop rust zij.«

Rusten al mijn lezers daar? En al hun broeders en zusters ook?

De uwe in onzen Opgestanen Heer
T. H. ENGALL.

UIT DE GEMEENTEN.

PATERSON. Alles is vergankelijk hier op aarde, niets is bestendig, het is komen en gaan, het is lij kander komen en weer scheiden. Dit moesten wij weer ondervinden op Zondag 24 Februari j.l., toen onze broeder Voorganger J. Katuin afscheid nam van zijne Gemeente, naar aanleiding van Hand. 20 vers 32: „En nu, broeders, ik beveel u Gode en den woorden Zijner genade, die machtig is u op te bouwen en u een erfdeel te geven onder alle de geheiligden.“ Voor een goed bezochte vergadering begon spreker met te zeggen, nu hij voor de laatste maal voor de gemeente optrad, dat hij in de ruim 4 jaren, die hij in de Holl. Baptisten gemeente te Paterson het Evangelie had verkondigd, nooit anders den menschen voorgesteld had dan Jezus Christus en dien gekruisigd. En dat er geen andere weg is tot behoudenis, dan alleen door het bloed des kruises. Wij zijn dit volkomen met spreker eens en weten, dat broeder Katuin en ook zijn trouwe gade, hun uiterste best hebben gedaan tot uitbreiding der gemeente en om zondaars te brengen aan de voeten van Jezus. Ook haalde spreker aan, dat, in den tijd, dien hij hier geweest is, sommige van de leden zich terug hebben getrokken en hem ongenegen zijn geworden (ik citeer niet letterlijk) maar dat hij desniettemin vele vrienden had, niet alleen in de gemeente, maar ook daarbuiten. Zulks bleek bij zijn afscheid zoowel als bij het vertrek. Dat er leden zich hebben teruggetrokken, had naar wij meenen meest zijn oorzaak daarin, dat zij met de prediking van br. Katuin niet tevreden waren.

Men behoorde altijd in acht te nemen, dat wij allen menschen zijn, die in veel te kort komen, en dat de eene broeder meer begaafd is in het spreken dan de ander, en wie gebreken wil zien, kan die altijd wel vinden.

Voorts maande br. Katuin de gemeente aan om dicht bij elkander te blijven, elkander lief te hebben en voor elkander te

bidden, en de vergaderingen steeds getrouw voort te zetten, want dan zal de Heere in ons midden zijn.

Ten slotte werd nog een afscheidslied gezongen door br. en zr. Katuin en br. J. Brownwood, die ook met zijn gezin tot de vertrekkenden behoorde.

Vervolgens sprak br. Douma, onderling der gemeente, een kort woord tot onzen vertrekkenden br. Katuin, en overhandigde hem tevens, namens de gemeente, een klein geschenk, waarop de gemeente met al de aanwezigen staande zong: dat 's Heeren zegen op u daal enz. Hiermede was deze plechtigheid afgelopen, nadat nog door velen een woord tot decheidenden met een hartelijken handdruk werd gewisseld.

Maandag 25 Februari is onze br. Voorganger met zijne familie reeds vertrokken naar South Dakota. Met hen zijn ook vertrokken broeder en zuster J. Brownwood en kinderen, en een vriend der gemeente P. Comijs. We hopen en bidden, dat het hun wel moge gaan in hunne nieuwe nederzetting en dat de Heere ook daar hen mag zegenen en nabij zijn, en dat broeder en zuster Katuin en die met hen gingen, met vrucht mogen werken onder de Hollandsche bevolking aldaar, zoodat er velen mogen komen tot de kennis der waarheid, en vrede mogen vinden in dien Heiland, die het alles heeft volbracht op Golgotha's kruis. Dit is ons aller bede.

Namens de gemeente en met groete aan alle broeders en zusters in Christus

CORNELIUS VAN DUREN.

GRAND RAPIDS, Mich. Wij vertrouwen den lezers geen ondiens te doen, wanneer we andermaal iets van de Gemeente en haren arbeid in dit blad berichten. Niet alle berichten zijn verblijdend en bemoedigend, niet altijd kan er van eendracht gesproken worden, en toch is die er zoo noodig. Als de wagen wat zwaar vooruit gaat, en soms op steenen stoot, past het niet maar in den wagen te gaan zitten, allen moeten er dan den schouder onder zetten, en door eendrachtig samenwerken en bidden onder Gods zegen vooruit zien te helpen. Daarin wordt God verheerlijkt.

Maar alzo voortschrijvende zou ik mijn doel voorbijstreven. Ik zou iets mededeelen, aangaande hetgeen God in ons midden heeft gedaan.

Zondag 24 Febr. werden we grootelijks verblijd, door het aan de Gemeente toevoegen van een 6-tal personen. Een zuster had hare begeerte te kennen gegeven om gedoopt te worden. Zij had wel sedert lang belangstellend de prediking bijgewoond, maar tot den doop kwam zij niet.

Nu had de Heer haar gewillig gemaakt en hiervan gaf zij met blijdschap getuigenis. Nog een andere zuster voegde zich bij haar, die ook beled, zich de vergeving van hare zonden bewust te zijn en zich vrij te weten in haren Heiland, om nu ook in gehoorzaamheid zich te laten doopen. Op deze volgde nog een derde, die ook den doop begeerde. Ook zij sprak vrijmoedig hare belijdenis uit. Voorts nog een broeder en zuster, die ook reeds geruimen tijd onder ons opgingen, die in Nederland gedoopt, nu ook in onze gemeenschap werden opgenomen. Eindelijk werd nog eene zuster, die sedert lang bij de Engelsche Gemeente had behoord, mede in de Gemeente opgenomen. De doop had aan den avond van genoemden Zondag plaats. Bij deze gelegenheid bleek ons kerkgebouw veel te klein om de menigte te bevatten. Na den doop volgde prediking over Rom. 3: 23 en 10: 12. Ten slotte hielden wij met onze nieuwe leden Avondmaal, en ook hierbij bleven vele toeschouwers. Wij verwachtten, dat weldra nog meerderen zich voor den doop zullen aanmelden.

Dat God al de Gemeenten in Nederland moge zegenen is onze bede.

G. J. te W.

ROTTERDAM. Het is ons een aangename taak onzen medeverbondenen in Jezus Christus onzen Heer, door middel van „De Christen” bekend te maken met het goede en de zegeningen, welke wij van onzen God mochten ontvangen en genieten. Wij hadden n.l. het voorrecht op 24 Februari br. Roeles, Voorganger der Gemeente Zutphen, in ons midden te hebben. (De Gemeenten Z. en D. langs dezen weg onzen dank voor de bereidwilligheid, waarmee zij op dien dag haar Voorganger aan ons afstond.)

Reeds dit alleen, dat een Voorganger onder ons zou arbeiden, was reden tot vreugde, daar wij, sinds br. v. Meerloo niet meer reist, daarvan verstoken zijn; doch ook zou aan den avond van dien Zondag onze doopvont geopend worden om den doop te voltrekken aan een zuster, die reeds voor jaren met haar dochter in ons midden de begeerte had te kennen gegeven gedoopt te worden, en toen met blijdschap der broeders en zusters waren toegelaten, doch wij werden toen teleurgesteld, doordat kerkelijke banden te sterk bleken om ze te verbreken. Sinds dien tijd hebben zij ons nooit geheel verlaten en bleven wij dan ook hopen en bidden dat de Heere haar nog eens in de ruimte mocht stellen en zij de keuze van Ruth mochten doen en zeggen: „Uw God is mijn God en uw volk is mijn volk.” En zie, de Heere heeft ons verhoord, onverwacht kwam de moeder met de vraag om gedoopt te worden. Zij was in de ruimte gesteld. Onze harten waren vol dank.

Aan den morgen sprak br. Roeles naar aanleiding van Lukas 19: 20: „En als hij nabij kwam en de stad zag, weende hij over haar.” Het was ons een goede ure. Een broeder en twee zusters uit Den Haag en een uit Spijkenisse, die daar de eenigste Baptist is, woonden dezen dienst bij. Aan den avond vulde een groote schare ons lokaal, elk plekje was in beslag genomen. Eenige schippers, leden der gemeente Sneek, waren ook in ons midden. De Heere had ons een verrassing bereid, want ook de dochter, van wie wij boven spraken, had des morgens de begeerte te kennen gegeven thans te geijk met hare moeder gedoopt te mogen worden. Naar aanleiding van Handelingen 16, waarin sprake is van Lydia, de purperverkoopster, werden wij bepaald bij het bewijs harer bekeering en de vrucht harer bekeering. Degenen in ons midden, welke nog op twee gedachten hinkten, of nog niet de besliste keuze gedaan hadden, werden aangemaand toch te kiezen wien zij dienen wilden. Onder ademlooze stilte werd daarna de doop aan de zusters bediend. Moge ook dit voor hare andere kinderen, welke allen tegenwoordig waren, een aansporing zijn om te bedenken wat tot hun eeuwigen vrede dient. Mogen zij door het standvastig geloof harer moeder, welke in die dagen niet zonder bestijding gebleven is, ook van de zijde der kerkgemeenschap, waartoe zij vroeger behoorde en door welke zij thans voor een heidin of tollenaarster wordt gehouden, volgens haar eigen woorden, leren inzien, dat het geloof niet iets is, dat men aanneemt of aflegt naardat men zelf verkiest, doch werkelijk de vrucht is van de vernieuwing des harten door den Heiligen Geest.

Na den doop zaten wij met velen aan den disch des Nieuwen Verbonds en was het ons waarlijk goed te smaken, dat Zijn vleesch werkelijk spijs en Zijn bloed waarlijk drank is.

Namens broeders en zusters met vredegroeten:
DE SECRETARIS.

Onze Bijbelcolportage.

Met mijn laatste mededeeling ben ik te Apeldoorn gebleven, vanwaar ik 20 Febr. naar Deventer vertrok;

ik werd daar door de brs. vriendelijk ontvangen en mocht bij br. G. Hulleman Jr. logeeren. Br. van Veelen, die den vorigen winter mij op mijn tocht vergezelde, was nu door ziekte aan zijn huis gebonden, zoodat ik alleen mijn weg moest gaan. Na er verschillende brs. en vrienden bezocht te hebben, met welke ik over onze toekomstige erfenis mocht spreken, ging ik ook een dag naar Wijhe, waar ik nog 4 Bijbels, 2 N. Testamenten en eenige andere boekjes verkocht. Met een tuinman, dien ik daar reeds jaren ken, had ik reeds menig christelijk gesprek gevoerd, alsook met zijn vrouw, daar ik hen steeds vermaande zich kinderlijk en onvoorwaardelijk aan den Heere Jezus toe te vertrouwen. Zij zagen hun verloren toestand wel in, maar bleven nog steeds schuchter van verre staan. Altijd werd ik door hen vriendelijk ontvangen, zoo lang zij nog in een oud huis woonden, maar sinds ongeveer 3 jaar hebben zij een mooi nieuw huis gebouwd, en sedert word ik slechts in den winkel toegelaten, en mag daar dan even in der haast mijn boodschap afgeven. Zoodoende maakt men de maatschappelijke zegeningen zichzelf tot een vloek. Maar voorts vond ik in het moderne Wijhe nog 6 gezinnen, waar ik in huis ontvangen werd, en die ik allen mocht wijzen op de liefde Gods, ons geopenbaard door de zending Zijns Zoons als Middelaar Gods en der menschen.

Zondag 24 Febr. mocht ik te Zutphen het Evangelie verkondigen, omdat br. Roeles in Rotterdam verzocht was om te dienen. Des avonds hadden wij te Deventer een gezegende samenkomst, waarin door verschillende brs. der Gemeente tot een talrijk en aandachtig gehoor gesproken werd. Nadat om halftien de vergadering gesloten was door dankgebed, hieven de aanwezigen nogmaals lofliederen aan tot eer en verheerlijking van Hem, die ons Gode gekocht heeft met Zijn bloed.

In dien tijd waren de brs. van V. en W. weer zoo ver hersteld, dat zij mij 'n paar dagen vergezelden in het huisbezoek, waarna ik weer naar Zutphen vertrok. Ik bezocht daar eenige schippers, waaronder een br. Schut met zijn vrouw, leden der Gemeente Groningen, die mij met blijdschap aan boord ontvingen, en des avonds nam ik weer intrek onder het altijd gastvrije dak van br. Roeles. Behalve dat ik te Zutphen verschillende menschen bezocht, ben ik ook nog een dag te Empe, gemeente Voorst, werkzaam geweest, waar ik verschillende boeren bezocht, en ook daar bleek het, dat een bezoek van een Bijbelcolporteur tot de zeldzaamheden behoort. Jammer dat men aan zulke streken geen langeren tijd kan wijden, want bijna bij allen werd ik in huis ontvangen, en kon hun door woord en geschrift het Evangelie brengen. Zaterdagmorgen 2 Maart, vroeg br. Roeles mij of ik het eerst met hem zuster de wed. Brendel ging bezoeken, (bij de lezers van »De Christen« wel bekend, door een noodkreet) die helaas naar wij vernomen hadden niet meer normaal was. Toen wij daar kwamen vonden wij haar te bed, en haar kind half naakt, en nog te jong om den treurigen toestand van haar moeder te beseffen, voor het bed zittende op een stoof. Haar hoofd en haar was nat door het water dat

zij haar moeder steeds moest aanhalen en waarmede zij dan haar eigen hoofd en ook dat van haar kind begoot, zoodat het water voor het bed heen vloeide en ik mij genoodzaakt zag het op te dweilen. Wij hebben het kind aangekleed, en bij een der burens gebracht, waarna br. Roeles heenging om met haar zoon, die in de stad als knecht dient, de zaken die noodig zijn in orde te maken, om haar naar het krankzinnigengesticht te brengen. Intusschen werd de toestand van onze geliefde zuster steeds onrustiger en werd zij woester, zoo zelfs dat zij in afschuwelijke waanzinskreten uitbarstte. Zoo heb ik haar dan met behulp van haar buurvrouw opgepast, totdat haar zoon om half vijf met het rijtuig kwam, waarin wij haar naar het gesticht het Graffeler te Warnsveld bij Zutphen vervoerden. De indruk, die ik door het zien van haren diep treurigen toestand ontving, is van heel wat anders dan wanneer men het maar zoo hoort vertellen. Gij allen, die bidden geleerd hebt, gedenkt voortdurend onze ongelukkige zuster en haar dochtertje in uwe gebeden, evenals ook den geringen arbeid van uwen Bijbelcolporteur

H. TER BRAAK.

De opaal.

Twee vrienden bezochten een der grootste juwelierswinkels eener groote stad. Nadat zij een aantal steenen bezien hadden, toonde de juwelier hun een doffe, onaanzienlijke edelsteen. Hij nam dien eenigen tijd in zijn hand gesloten, en opende eindelijk zijn hand en toen schitterde de steen wonderbaar en vertoonde heerlijk de zeven kleuren van den regenboog. Deze opaal was een zoogenaamde sympathetische steen, die de aanraking van een warme hand noodig heeft om zijn heerlijkheid te laten uitkomen. Zijn er niet vele menschen, die eveneens een warme liefdehand behoeven, om nog het zuiver menschelijke te laten zien?

N. v. B.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. v. d. K. te 's Gravenhage f 6.75 ;
van br. J. de L. te Gaastmeer f 3.80.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending:
Ontvangen van de broederschap te Muntendam f 10.
N. v. BEEK.

Advertentiën.

.. Aan allen, die mij op 15 Maart zulke treffende bewijzen van belangstelling gaven, zoo van hier als elders, en te veel om allen persoonlijk te beantwoorden, betuig ik, mede namens de mijnen, mijn hartelijken dank.

Wed. H. Z. KLOEKERS.

NIEUWE PEKELA, 18 Maart 1907.

Op den 13den Februari
overleed te *Algiers* mijn geliefde
Echtgenoot

PIETER GERRIT MOL,
in den ouderdom van 28 jaren.
J. H. MOL.—v. D. STEUR.
HAARLEM, Oranjestraat 29.

ABONNEERT U OP DIT BLAD.

Plaatst uwe Advertenties in dit blad

Wie last heeft van **taalfouten**
schrijven, koope „Practisch
Taalonderwijs,” een boek
van 368 blz., dat op zeer prettige
wijze U, zonder onderwijzer, de
Nederlandsche Taal zuiver leert
schrijven en tevens goed stellen.
Fr. p. p. tegen postw. à f 1.35.
B. WESTERH, Uitgever, Nijverdal.
P.S. Wie er eerst meer van
wil weten, vrage het gratis
prospectus aan.

Zooeven verschenen 12 No.'s van
de Stuiversbibliotheek,

bevattende 22 nieuwe Solo's etc.
(No. 64—75), ook voor Orgel
of Piano geschikt.

Tegen ontvangst van f 0.60 franco
toezending.

Vraagt Catalogus gratis bij

JOH. DE HEER, Rotterdam.

En verder bij elken Boekhandelaar.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.
Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.
2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat,
Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.
3. Evangelische Schotsche Tractaten van *Cheyne Brady*
prijs per 100 f 0.30.
(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen.)
4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat).
Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.
5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.
6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek.
door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
7. De wonderlijke gebeurtenis (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop.)
8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KIN
DERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en
de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.
(Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den
doop op alle punten wenscht te onderzoeken.)
9. De oorsprong van den Kinderdoop.
Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.
(Dit is een nittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat), per 100
ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte
Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent,
per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7½ cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk christen lezen; 't bepaalt hem bij z'n roeping.)

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C.
MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks f 1.50.
(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeente-leden.)

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder
lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 ct.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER,
Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.

't Is bij bestelling voldoende op de strook van den
postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten verkrijgen op alles 30 procent korting.
Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

VEILIG.

Onlangs had ik des avonds op den zolder iets te
halen. Mijn tweejarig dochttertje verzocht mij haar mede
te nemen. Ik zeide: »maar mijn kind, het is daar
donker.« Omdat zij echter bij haar verzoek volhardde,
nam ik haar op den arm en wij kwamen in de zolder-
kamer, waar het stikdonker was.

Daarbij hilde de stormwind door de lucht en de
pannen van het dak deden een onaangenaam trillend
geluid hooren. Dat was iets geheel nieuws voor de
lieve kleine en ik voelde, hoe haar teeder lichaam rilde.
En zelfs haar zwak stemmetje rilde en beefde, toen zij
zeide: »Vader, gij zijt bij mij.« Maar dat zeide zij toch,

en zij voelde dat ook. Zij schreide ook niet, terwijl
ik opzettelijk met het aansteken van het licht een weinig
wachtte. Zij sloeg hare kleine armen slechts te vaster
om mijn hals en zeide nog eens, als om zichzelf ge-
rust te stellen: »Vader, gij zijt bij mij.«

O, heilige eenvoud! dacht ik; dit is het kort begrip
van alle godgeleerdheid en zielkunde, dat wij het weten,
gelooven en er aan vasthouden, dat de Vader in den
hemel bij ons is. Is dat uitgemaakt, dan zijn de »donkere
wegen« geen donkere wegen meer, want dan gevoelen
wij: Wij zijn in de hand onzes Gods.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Goede Vrijdag en Paaschmorgen.

Gij hebt Uw leven,
O Levensvorst,
Tot in den vloekdood prijsgegeven,
De bitterheid des doods getorst!

Niet eigen zonden,
Maar mijne schuld
Sloeg U die doodelijke wonden;
Mijn lijden werd aan U vervuld.

Gij hebt geleden
Als Offerlam,
Dat, willig in mijn plaats getreden,
Mijn zonde en straffen op zich nam.

't Was niet Uw sneven,
Neen, 't was mijn dood,
Die U, de Waarheid en het Leven,
Een graf bereidde in 's aardrijks schoot.

Gij zijt verzezen,
O Menschenzoon,
Om de eerst'ling uit den dood te wezen,
En deelgenoot van 's Vaders troon.

Gij Eengeboorne,
Vol liefde en kracht,
Niet ik, in zonde en dood verloorne,
Neen, Gij hebt 't leven ons gebracht!

't Is Uw herleven,
En niet mijn deugd,
Dat mij een woning heeft gegeven
In 't Vaderhuis der eeuw'ge vreugd.

Eén zijn wij beiden;
Neem hart en hand,
Niets kan mij van uw liefde scheiden,
Voor eeuwig blijf ik U verpand!

(Gevolgd.)

DE DOOD.

Met het oog op de a.s. feest- of herinneringsdagen kan eene betrachting over bovenstaand onderwerp zijn nut hebben. Immers wij worden alsdan bepaald bij den dood en het leven, en wel het *eerst* bij den dood en *daarna* bij het leven.

Om het leven op den rechten prijs te kunnen schatten moet men den dood hebben leeren kennen. De weg tot het leven leidt voor ons door het doodendal. Eerst de verschrikking des doods, daarna de vreugde des levens. Door de duistere nacht van de schaduwen des doods tot den opstandingsmorgen. Eerst *Goede Vrijdag*, daarna Paaschfeest. Sterven om te kunnen leven of door den dood tot het leven.

De dood; wien gaat bij 't hooren of 't lezen van dat woord al niet reeds ene rilling door de leden. In al onze woordenlijsten vindt men dan ook geen woord, dat meer huiveringwekkend is dan 't woordje »dood.«

Ongaarne wordt men meestal aan den dood herinnert, en toch wordt men er bijna dagelijks bij bepaald. De laatste toonen der doodsklok zijn nauwelijks weggestorven of de droeve mare: deze of die is dood, laat zich van eene andere zijde bij vernieuwing hooren. In elk nieuws- of advertentieblad vindt men doorgaans ook eenige met rouwranden omzette doodsberichten. De graven op de doodenakkers ziet men dagelijks vermeerderen; — en wie heeft zelf niet reeds die plaats, met het overschot van een zijner dierbaren, moeten betreden? Wie is al niet eens of bij herhaling door 't vreeselijk geweld des doods geschokt geworden?

Terecht wordt dan ook de dood bestempeld met den titel van »Koning der verschrikking.« 't Is een koning,

die reeds duizenden door zijn onverbiddelijke wreedheid met angst en schrik heeft vervuld. 't Is de alles verblindende macht des verderfs, die alom de volkeren doet beven.

Ontelbaar zijn de reeds geweende tranen en onnoemelijk groot de smart, die de dood veroorzaakt heeft. Eén voorbeeld slechts: Stel u voor een vader en moeder met hun eenigst kind. 't Is hun lieveling, al hun hoop en vreugde; 's vaders schat en moeders oogappel. Maar wat gebeurt? Het kind wordt ziek, ernstig ziek. Angst en vrees grijpt de ouders aan. Nog een korte wijle en zij staren, met bijna wanhopige smart, op het lijke van hun dierbaar kind. Wie is in staat thans de diepe droefheid der ouders te schetsen? —

O, hoe vreeselijk is toch de dood! Maar hoe vreeselijk en afschuwelijk moet dan ook de *sonde* zijn, waarvan de dood slechts de rijpe vrucht, de zuivere consequentie is! De dood is de bezoldiging der zonde (Rom. 6: 23). Door de zonde heeft de mensch eene scheiding tusschen zijne ziel en God bewerkt, en daardoor zichzelf gestort in de armen des doods.

Adam, als het hoofd van 't menschelijk geslacht, heeft gezondigd. Daardoor werd zijn natuur tot het kwade gekeerd en dus zondig. Die zondige natuur nu zijn alle kinderen Adams deelachtig geworden, waarin allen gezondigd hebben, zoodat de dood — als de bezoldiging der zonde — ook tot alle menschen is doorgedrongen.

De dood is dus niet een element, dat door eene macht van buiten in de menschelijke natuur *indringt*, maar eene alles verwoestende macht, die in 't menschelijke leven ingedrongen *is*, en heerschappij over hem voert. Het woord des Heeren in Gen. 2: 17: »Gij zult den dood sterven« (= stervende zult gij sterven), geeft ons zulks ook niet onduidelijk te kennen.

Ons natuurlijk leven is dus niet het eigenlijke leven; 't is een leven ondergeschikt aan de macht des doods, een leven in den dood. Van daar dan ook de roepstem: »Staat op uit de dooden« enz.

Wij beschouwen dus den dood niet als een uitwendige daad, noch als gevolg van zulke daden, maar als een inwendige toestand, waarvan de lichamelijke dood slechts één verschijnsel is. De tweede dood, die daarop volgt, is de verdere uitwerking van deze vreeselijke toestand. De dood vereenigt dus in zich de vrucht en meteen de straf der zonde (bezoldiging = loon.)

Zoolang de mensch nog niet de lichamelijke dood heeft ondergaan kan hij van de heerschende macht des doods en daardoor van de straf en vloek der zonde verlost worden. Dit is het wat de mensch nog van satan en zijne engelen onderscheidt: de mensch is verlosbaar, satan niet; de zonde is n.l. niet uit den mensch oorspronkelijk, maar uit satan voortgekomen, en diengevolge is dan ook de dood in den mensch een vreemd element.

Om onze verlossing mogelijk te maken, moet Christus onzer een worden, in onze toestand afdalen, onze zonde op zich nemen en de straf, vloek en gevolgen onzer zonde dragen om dan voor ons het leven en de onsterfe-

lijkheid aan het licht te brengen. Dit alles is geschied. De komende feestdagen prediken het bij vernieuwing. »Jezus gestorven voor onze zonden, opgewekt tot onze rechtvaardigmaking,« zoo roepen ze ons toe. Dat is het Paaschevangelië in het licht van „de Goede Vrijdag.”

Te midden van al de dooden staat thans de Levensvorst. Hoor, hoe Hij 't ons toeroept: „Ik ben dood geweest; en zie, ik leef in alle eeuwigheid. Amen. En ik heb de sleutels der hel en dood.” (Openb. 1: 18.)

Verbroken zijn de kluisters van het graf, de banden des doods in stukken. De dood tot overwinning verslonden. De verschrikkingen des doods weggenomen. Voor *wien*? Voor allen, die in Christus gelooven, zich aan Christus overgeven. Zij zijn met Christus ééne plante geworden in de gelijkheid Zijns doods en zullen ook ééne plante met Hem zijn in de gelijkheid Zijner opstanding.

Bij degenen, die met Christus gestorven zijn, leeft het *ik* niet meer, maar *Christus* leeft in hen, en dat is *het* leven, het leven dat weer den dood triomfeert.

Zeer duidelijk wordt dit afgebeeld in den heiligen doop, de begrafenis van den ouden mensch (met Christus) en de verrijzenis van den nieuwen mensch in Christus. (Rom. 6: 4.)

Dat mag nog eens verlossing heeten, verlossing van den dood, den eeuwigen dood of verdoemenis.

Hoort hoe de triomfkreet der rijen der verlost doorklinkt: „Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning?”

Voor hen, die in Christus Jezus zijn, is de dood geen dood meer, de koning der verschrikking ligt aan hunne voeten verslagen; het sterven zelfs is hun gewin.

Nog een weinig tijds en hun wacht aan de overzij van den Jordaan des doods het hemelsche Kanaän, waar zij eeuwig Hem zullen prijzen, die hen van den dood verlost en hen het eeuwig, zalig leven schonk.

G.

B. P.

Paaschfeest. Jezus Opstanding.

Zondag 31 Maart (Matth. 28; Joh. 20: 1—18).

Het Paaschfeest was voor de Israëlieten een blijde herinnering aan de verlossing uit Egyptes dienstbaarheid, waarin dat volk met dood en ondergang bedreigd werd. Ons Paaschfeest is, voor allen, die in Christus gelooven, eene blijde herinnering aan de verlossing uit der zonde wreede macht en dienstbaarheid, die hen met dood en eeuwige verdoemenis bedreigde, want Christus, die in hun dood inging, is opgestaan en heeft 't leven en de onverderfelijkheid aan 't licht gebracht, welke Hij meedeelt

aan al de Zijnen, die door het geloof erkennen, met Hem gestorven en begraven en opgestaan te zijn tot een nieuw leven der vrijheid, dat reeds hier aanvangt, gelijk Israël, zoodra het Egypte verlaten had.

De dood is het keerpunt in den vernederden toestand des Heeren Jezus, dadelijk daarop begint de verhooving, die uitermate groot zal worden. De vijand gaat heen, de spotlust is uitgedoofd, de ruwheid der krijgsknechten is getemperd, geen been van dat heilig Offerlam wordt gebroken en is Hij in Zijn leven met de misdadigers gerekend, in Zijn dood zal Hij met groote onderscheiding behandeld worden.

Vriendinnen, die mede uit Galiléa gekomen waren, en van verre stonden gedurende Zijn doodstrijd, treden nu nader, en onbekende, rijke vrienden, (nog wel leden van het Sanhedrin, dat het «des doods schuldig» over Hem uitsprak) verzoeken Pilatus om het lichaam van Jezus, om het een eervolle begrafenis te geven, in een nieuw graf, in den nabijgelegen hof van Jozef van Arimathea. De vrouwen, die dit bedrijf zeker met dankbaarheid aanschouwden, konden niet dadelijk van het graf scheiden, maar namen zich voor om wat nu, om den invallenden Sabbath, wat haastig geschiedde, na den Sabbath met specerijen en zalven te voltooien; maar de vijand, hoe Sabbathsgesind ook in schijn, kan nu niet rusten. Meer dan die vrouwen, meer dan de jongeren, denken zij aan de mogelijkheid der opstanding en zij zijn niet tevreden vóór het graf voldoende verzegeld en door een wacht bewaakt wordt, voorgevende, dat anders de discipelen het lijk konden stelen en zeggen, dat Hij opgestaan was. Den liefhebbenden vrouwen, die op den eersten dag der week, bij 't kriecken van den dageraad, met toebeide specerijen een bezoek bij 't graf wilden brengen, was zulks gewis onbekend, want zij maken alleen bezwaar over het afwentelen van den steen van den mond des grafs.

Zij kwamen evenwel alras tot de ontdekking, dat de steen afgewenteld was, maar wie beschrijft hare verbazing, toen zij daar een Engel ontmoetten, die haar aansprak met de woorden: «Vreest gijlieden niet, want ik weet dat gij zoekt Jezus, die gekruisigd was. Hij is hier niet, want Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft. Komt herwaarts, ziet de plaats, waar de Heere gelegen heeft.»

Daar was n.l. in den vroegen morgen een aardbeving geschied en een Engel had, zonder zich aan wacht of zegel te storen, den steen afgewenteld en de verschrikte wacht had ijlings de vlucht genomen, zoodat het terrein der opstanding voor de liefhebbers des Heeren geheel vrij was en zij zich bij het ledige graf konden overtuigen van de waarheid der opstanding, om dan heen te gaan en den jongeren 't heugelijk nieuws mede te deelen. Het schijnt echter, dat Maria Magdalena de andere vrouwen reeds vóór geweest is (Joh. 20 : 1) en den steen afgewenteld en het graf ledig vindende, heeft zij daarvan melding gedaan aan Petrus en Johannes, meenende, dat iemand haren Heere weggenomen had, en toen deze beide discipelen de grafspelonk nauwkeurig onderzochten en de geregelde orde van de grafdoeken

opmerkten, was althans Johannes overtuigd, dat hier aan geen lijkroof, maar aan een ongedachte Goddelijke opstanding te denken was, die hun den geliefden Meester eeuwig terug gaf.

De doodelijk ontstelde wachters hebben intusschen hun wedervaren aan de Overpriesters medegedeeld, die, daarover beraadslaagd hebbende, besloten, liever met veel geld hen om te koopen, opdat zij de leugen zouden verbreiden, dat, terwijl zij sliepen, Jezus discipelen het lijk gestolen hadden, dan bij dit teeken van Jona den Profeet in Hem te gelooven.

a. De hatende vijanden toonen hier, wat wij van hunne uitwendige vroomheid te denken hebben, hoe zij de leugen boven de waarheid kiezen en de waarheid door ongerechtigheid trachten ten onder te houden. Toch hebben ze onbewust der waarheid een gewichtigen dienst bewezen met hun wacht en zegel, waardoor elk vermoeden van diefstal wordt weggenomen, want de leugen, die zij vervolgens den wachters in den mond leggen, is al te onnoozel om door een verstandig mensch geloofd te worden.

Zoo moet nog altijd het vijandig ongeloof de waarheid dienen in 't belang der geloovigen.

b. Een minder schuldig ongeloof treffen wij aan bij de liefhebbende vrouwen met hun doodenvereering en onnoodige zorgen, omdat zij den levende bij de dooden zoeken. Hoeveel overbodige voorbereidselen, hoeveel onnoodige bezorgdheid maken wij, omdat wij niet in gedachtenis houden dat Jezus Christus uit de dooden opgewekt is; dat Hij niet ons, maar wij Hem noodig hebben en dat Zijne Engelen als gediensige geesten voor ons de steenen wegruimen.

c. Vreest gijlieden niet! Zoo klinkt de boodschap der Opstanding voor allen, wier hart naar Jezus uitgaat. Hoe heerlijk, wanneer dat bij ons het geval is, want dan hebben wij niet te vreezen, noch in deze wereld voor degenen, die het lichaam kunnen dooden, noch in de ure des doods, noch als ons graf weer geopend wordt in den dag der Opstanding, want het ledige graf van Jezus predikt ons geen lijkroof, maar een levenden Heiland, die *met ons* is alle dagen tot aan de voleinding der wereld, en dan zullen wij altijd *met den Heer* wezen. (I Thess. 4 : 17). De Heer is waarlijk opgestaan!

d. Hoe noodig is 't deze waarheid vast te houden, omdat zij de grondslag van het Evangelie, de basis van ons geloof is. Zelfs het lijden en sterven van Christus had zonder de Opstanding geen waarde. «Ijdel» zegt Paulus, «was dan onze prediking en ijdel ook uw geloof, gij waart dan nog in uwe zonden.» (I Cor. 15). Dit teeken van Jona, den Profeet, kon niet gemist, want daardoor is Hij krachtig bewezen te zijn de Zone Gods. Nog bejvert zich het ongeloof om de Opstanding te loochenen, want het weet, dat daarmee het Christendom met Buddhisme, Mohammedanisme enz. op eene lijn zou komen te staan en van zijn voornaamste kracht beroofd zou zijn.

Goddank, dat 't niet van 't geloof en ongeloof der menschen afhangt, de levende Jezus zelf zal, als op den Opstandingsdag, op verrassende wijze toonen, dat Hij,

die dood geweest is, weder levend is geworden, als allen die in de graven zijn, Zijne stem zullen hooren en zullen opstaan, die het goede gedaan hebben tot de opstanding des levens en die 't kwade gedaan hebben tot de opstanding der verdoemenis.

N. P.

K. K.

IN MEMORIAM,

DOOR D. LAANSMA.

„Gedenkt uwer Voorgangeren, die u
het Woord Gods gesproken hebben.”
Hebr. 13 : 7a.

Aan bovenstaande woorden werden wij herinnerd, toen wij, eenige dagen geleden, het bericht ontvingen van het overlijden en heengaan van onzen geliefden en onvergetelijken broeder in den Heere Rev. P. J. DE NEUI, te George, Lyon Co., Iowa. Slechts één week tevoren ontvingen wij het bericht van het overlijden van zr. P. J. de Neui. Overleed zij den 1sten Februari, onze broeder volgde haar slechts 11 dagen daarna naar de woning der eeuwige rust. Voor ruim 52 jaren waren zij in den echt vereenigd geworden, en nu volgden zij elkander zoo spoedig in den dood.

De lezers dezer regelen, die br. de Neui hebben gekend, zullen mij begrijpen, wanneer ik zeg, dat zijn heengaan voor ons een groot gemis is. Inderdaad, wij gevoelen eene leemte in ons hart. O zeker, voor hem was het heengaan vrede en ook verreweg het beste, doch wij verliezen veel, zeer veel in hem. Hij toonde altoos een levendige belangstelling in de gemeente te Grand Rapids, en met dankbaarheid vermelden we 't nu: steeds gedacht hij den schrijver dezes in zijne gebeden. Werden we gezegend, genoten we bijzondere blijken van Gods gunst, dan was het altoos onze eerste gedachte: dat moeten we spoedig aan onzen geliefden br. de Neui schrijven, het was als eene vanzelfheid, dat we zulks deden.

Van kindsbeen af hadden we reeds liefde en achting voor hem, ofschoon we hem in onze jeugd niet persoonlijk kenden. Hij verliet Nederland om in Amerika te arbeiden in 1871, het jaar onzer geboorte. Doch omdat we bij het opgroeien van de leden der Gemeente in onze geboorteplaats (Makkum) gedurig en zooveel hoorden spreken over br. de Neui, over zijn eerste werkzaamheden in Friesland in 1865, over zijn leerredenen, en toen we bij het verdere opgroeien ook soms eens een brief van br. de Neui hoorden voorlezen, toen, ja toen hadden we hem al lief zonder dat we hem ooit hadden gezien. O, hoe huppelde ons jeugdig hart van blijdschap, toen we op 12-jarigen leeftijd vernamen: br. de Neui komt in Nederland op bezoek. Komt hij ook in Makkum? zoo vroeg ik. — Ja, ook in Makkum. Hoe weet ik mij te herinneren, dat ik bij zijn komst ten onzent eerst teleurgesteld werd. Als een kind had ik mij

hem in mijne gedachten voorgesteld en geschilderd als een groot, deftig man, en toen ik hem zag (die man, waar ik al de Friesche Baptisten zooveel over had hooren spreken) dacht ik: is dat nu de Neui? — Die teleurstelling verdween spoedig toen ik hem hoorde prediken in het voor mij onvergetelijke Makkummer kerkje over de woorden: »Dit volk heb ik mij geformeerd, zij zullen mijnen lof vertellen.« Nog meer dierbaar werd hij mij toen we hem andermaal hoorden over: »Het is den mensch gezet eenmaal te sterven, en daarna het oordeel.« O, nog zie ik de tranen, die langs zijne wangen biggelden. — O, toen kon ik begrijpen waarom men zooveel van br. de Neui hield. — Nog eenmaal, en wel den volgende avond, mocht ik hem hooren bij die gelegenheid, in tegenwoordigheid van de broeders J. de Weerdt en K. B. Aukema. — Dien Maandag-avond vergeet ik nooit, het was een roodletterdag in de geschiedenis van de Makkummer Gemeente en maakte een diepen en plechtigen indruk op het geheugen van schrijver dezes. Br. de Weerdt, onze geliefde voorganger, van Franeker, doopte een zuster, br. Aukema, voorganger van de gemeente Stavoren, sprak over de woorden: »Broeders, bidt voor ons,« en br. de Neui sprak zijn afscheidswoord, voor zijn terugkeer naar Amerika naar aanleiding van: »En aldaar zal geen nacht meer zijn.«

In 1891 reisde schrijver dezes naar Amerika, en toen we in den zomer van dat jaar te Grand Rapids kwamen, vonden we een paar broeders en zusters, die hier ook door br. de Neui waren gedoopt, dien zij voor dat doel uit Iowa hadden laten komen. Ook wijlen br. C. Schoemaker had er een paar gedoopt, zonder dat de een van den ander wist. Deze enkelen werden het begin van de gemeente te Grand Rapids.

In Mei 1894 werd schrijver dezes door de gemeente (die inmiddels 33 leden sterk geworden was, door overkomst van leden uit Nederland en doordien tot ons werden toegevoegd, die gedoopt werden door de broeders Rev. De Weerdt, en Rev. A. H. Willms) gekozen als Voorganger, en in October van dat jaar werden we in den dienst des Woords bevestigd door onzen geliefden br. de Neui. Dat was de eerste maal, dat we hem weer zagen, sinds zijn bezoek in Nederland. Nog klinken de woorden in onze ooren, bij die gelegenheid door hem gekozen: »Gij dan mijn zoon, lijd verdrukkingen, doe het werk van een Evangelist, maak dat men van uwen dienst ten volle verzekerd zij, predik het Woord.« Een enkele zinsnede deelen we hier nog mede: »Niet,« zeide hij, »predik een woord, maar predik het Woord.«

In 1904 reisden we voor het eerst naar George, Iowa, 600 mijlen van Grand Rapids verwijderd, om tegenwoordig te zijn bij het 50-jarig huwelijksfeest van onzen ouden broeder en zuster. Toen waren we dan eens voor het eerst onder zijn dak.

In 1905 reisden we weer naar Iowa en brachten andermaal eenige dagen door in gezelschap van onzen geliefden broeder en *nooit* vergeet ik dat afscheid — het was alsof hij gevoelde, dat we elkander voor het laatst op aarde zagen.

En nu is hij heengaan, die vurige, ijverige, moedige strijder voor de eeuwige waarheden Gods. Moedig als een leeuw, en toch lieflijk als een kind. Voor velen in Duitschland, Nederland en Amerika was hij ten zegen. In hem is bewaarheid geworden: »De kleinste zal tot duizend worden.» Hoe gaarne waren we tegenwoordig geweest bij de begrafenis, maar door den grooten afstand konden we, hoe snel de treinen hier ook loopen, niet intijds daar wezen. Zr. de Neui werd den 26 Januari ziek, br. de Neui den volgenden dag. Zuster de Neui overleed den 1 Februari, haar laatste woord, fluisterend gesproken, was »Heim«: tehuis. Toen haar lijk in de kamer stond werd het den ouden kranken broeder vergund nog eens te staren op het gelaat van de liefste zijner jeugd; hij zonk neer en weende, en niet lang daarna vervulde de Heere zijn wensch om ook thuis te komen, door hem den 12 Februari op te roepen. Beiden bereikten ze den ouderdom van 78 jaren.

De dienst bij de begrafenis van zr. de Neui op 5 Febr. werd gehouden van uit het gebouw der tweede Deutsche Gemeente te George, Iowa en werd geleid door Rev. Reichart en Rev. Jordan. De tekst voor de gelegenheid was Hebr. 4:9. Br. de Neui werd den 15 Februari begraven. De dienst werd geleid door Rev. Reichart, Rev. Dalmann van Steamboat-Rock en Rev. Jordan van de 1e Gemeente te George. Rev. Reichart sprak over den lievelingstekst des overledenen, Efeze 2:8: »Want uit genade zijt gij zalig geworden.« Rev. Dalmann sprak over 2 Tim. 4:7 en 8, en bepaalde voorts de schare bij den overledene als persoon, als echtgenoot, als Christen en als prediker.

Zes kinderen werden uit hun huwelijk geboren, een kind stierf als zuigeling en een 18 jarige dochter reisde naar het hemelsche Vaderhuis van uit Barley-ville, Ill. Vier zonen blijven achter: Henry van Tyndale, S. D., Joe of Johannes van Grant Twp., Lyon Co., John P. en Peter C. beide te George.

Hiermede meen ik den vrienden en bekenden van den overledene eenigszins van dienst te zijn geweest door dit hun mede te deelen. Er zijn nog velen, ook onder mijne dierbaren, die zich onzen geliefden heengegane broeder nog weten te herinneren. Geve God ons allen genade om waar de ouden ons ontvallen, toch moedig voorwaarts te gaan op onzen pelgrimstocht. Als ik terugdenk, dan mis ik nu bijna al de Leeraars en Voorgangers mijner jeugd. Laat mij ze nog even noemen: terwijl ik ze mij voor den geest roep denk ik aan den ouden grootvader De Weerdt, br. Swijter, br. A. H. Willms, br. K. B. Aukema, br. J. de Weerdt, aan den ouden br. C. Schoemaker, dien ik ook hier in Amerika leerde kennen, en nu den geliefden br. P. J. de Neui. Ja, wij wenschen onze Voorgangers te gedenken, die ons het Woord Gods gesproken hebben en hen te volgen, waar zij Jezus volgden. En, geliefde broeders en zusters, waar de ouden ons ontvallen, de strijders en de pioniers van ons beginsel van hunnen post worden afgelost, mag ik u dan ook vragen en u herinneren om ook vooral het andere Schriftwoord te lezen en in beoefening te brengen, in hetzelfde hoofdstuk, waar

bovengenoemde tekst in gevonden wordt? Namelijk Hebr. 13:18a: »Bidt voor ons.« De Voorgangers van de verschillende Gemeenten zullen met mij instemmen, dat we het allen noodig hebben. Wij weten dat we ook in onzen overleden de Neui een voorbidder hebben verloren. Wij sluiten, zooals hij zijne brieven aan ons gewoonlijk sloot met het: „Weest getrouw tot den dood.“ God zegene ons allen, en al de Gemeenten, zoo wenscht uw broeder in den Heere, schrijver dezes.

GRAND RAPIDS, Mich, Maart 1907.

„NIET GEACHT.“

»Zalig zijt gij, wanneer de menschen u haten, en wanneer zij u afscheiden en smaden, en uwen naam als kwaad verwerpen, om des Zoons des menschen wil. Verblijdt u in dien dag, en zijt vroolijk; want ziet, uw loon is groot in den hemel; want hunne vaders deden desgelijks den profeten.« Luk. 6:22, 23.

Als we den doop des Geestes ontvangen, kunnen wij in een toestand als boven aangegeven het bevel gehoorzamen om blijde en vroolijk te zijn, en niet eerder. Wij moeten met Christus gekruisigd zijn, gestorven en begraven, vóór we dit kunnen leeren. Dan hindert het ons niet wanneer de menschen leugens van ons vertellen; wij zullen in vele gevallen zelfs niet trachten onze onschuld te bewijzen. Al onze pogingen om onzen naam op te houden geven eenvoudig blijken, dat wij niet gestorven zijn. Jezus heeft Zichzelf ontledigd van Zijne eer en glorie. Hij ging voort met te zijn in de dingen Zijns Vaders, zelfs wanneer zij Hem een duivel, een wijnzuiper en een bedrieger noemden.

Ook Zijne moeder, Maria, ging niet heen om de menschen te overtuigen, dat zij bevrucht was van den H. Geest in dien zeer bizonderen tijd van haar leven. Zij wist tegood dat zulk een ongehoorde zaak toch niet geloofd zoude worden. Zelfs Jozef geloofde dat zij gevallen was, en als hij »haar niet wilde openbaarlijk te schande maken, was hij van wil haar heimelijk te verlaten«; God zond een engel uit den hemel om hem duidelijk te maken, dat hij niet bevreesd behoefde te zijn en haar gerust tot zich kon nemen. Zij gaf er niet om dat zij gedurende haar gansche leven als met den vinger werd nagewezen; zij geloofde: »van nu aan zullen mij zaligspreken al de geslachten«; en zij kon zeggen: »Mijne ziel maakt groot den Heere, en mijn geest verheugt zich in God mijnen Zaligmaker.«

Als wij den doop des Geestes ontvangen en weten dat we in de rechte verhouding tot God staan, zullen we onzen tijd niet vermorsen om de menschen duidelijk te maken dat we gelijk hebben; wij zullen zelfs geen behoefte hebben om in andere oogen dan die des Heeren recht te hebben. »Hij zal uwe gerechtigheid doen voortkomen als het licht, en uw recht als den middag.« De Apostel zegt: »indien ik nog menschen behaagde, zoo ware ik geen dienstknecht van Christus.«

Het is waar, als we met God willen wandelen, zullen we menigmaal alleen moeten gaan. Onbekeerde familieleden zullen ons niet achten, de wereld zal ons smaden en vele belijdende Christenen zullen ons niet gelooven. Maar we hebben dan slechts door te gaan totdat de dag komt dat we als Henoch in heerlijkheid worden opgenomen. Onze zaak is het God te dienen »zonder vreeze, in heiligheid en gerechtigheid voor Hem, al de dagen onzes levens.« Het zij verre van ons, dat wij zouden roemen, anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus, door welken de wereld ons gekruisigd is, en wij der wereld.

SEDÉUR.

INGEZONDEN.

Verslag van het openbaar jaarfeest der Chr. Jongelings-
vereeniging „Joh. 5 : 39a” en van de Chr. Jongedoch-
tersvereenig. „Maranatha” te Zutphen, op Woensdag
20 Maart j.l., 's avonds 7½ uur, in de Baptisten kerk.

„Juicht en psalmzingt den Heere, want God heeft kennelijk aan mijn hart gewerkt.” Deze basis van het openingswoord van den Voorzitter van „Joh. 5 : 39a” (Onderzoekt de Schriften), den heer B. Roeles, tot de zeer druk bezochte vergadering, deze basis, de conclusie der Christen leden van „Joh. 5 : 39a” wederom na een jaar van hunnen arbeid, trouw wat betreft het voeren van haar devies, deze basis dan werd, blijkens de verslagen van Secretaris en Secretaresse, ook door deze bestuursleden ten grondslag hunner bemoeiingen met de belangstellende menigte gekozen: „Onderzoekt de Schriften” — en de Jongelingsvereeniging mag er op bogen vele harer leden geestelijk gediend te hebben. Wel geen Andreas, dan toch een Philippus — „Maranatha” (= Jezus komt) — en zij heeft gearbeid onder jongedochters, iets beseffend van de beteekenis van Christus' komst.

De Penningmeester en Penningmeesteresse waren betrekkelijk tevreden, doch, hoewel hij zegt geen klaagliederen te willen aanheffen overeenkomstig 't penningmeestersgilde, toch mag men gerust aannemen, dat hij in gezelschap van zijn vrouwelijke ambgenoot gaarne, zeer gaarne zelfs, een hymne wilde aanvangen over een geldstroom naar de cassa der beide vereenigingen.

De heer Van Bommel, agent van het Nederlandsch Jongelingsverbond, sprak de feestrede uit. Hij bepaalde zich bij de plaats, die de Chr. Jongelingsvereeniging moest innemen. Zijne inleiding tot de ontwikkeling van dit onderwerp getuigt vooral van feest en feestvreugde. Het feest heeft ons vereenigd, zegt hij, omdat het feest voornamelijk vreugde in zich sluit. Doch het kenmerk dezer vreugde? God gebod feestvreugde in Israël: Gij zult vroolijk zijn, gij, uw zoon, uwe dochter, uwe dienstmaagd. Het kenmerk dezer vreugde moest wezen bezieling. 't Kenmerk onzer feestvreugde is ook bezieling. De blijdschap des Heeren zal onze sterkte zijn. Ook voor de Vereeniging. Haar kracht schuilt in de blijdschap, waarmede God gediend wordt. Paulus zegt tot de Corinthiërs: „Het Koninkrijk Gods is niet in woorden, maar in kracht.” De verwezenlijking van dit woord is van groote beteekenis voor de Jongelingsvereeniging. De vereeniging moet laten zien wat zij door Christus is; in de maatschappij, in het huisgezin, als vaders enz., moet de vereeniging toonen hoe zij werkt. De vereeniging is dus geen evangelist.

Hoe de vereeniging werkt? En spreker staat even stil bij het ontstaan der eerste vereenigingen. Voor ruim 50 jaren waren de menschen zeer vroom, zoo vroom, dat zij niet zondig

waren. Doch God verwekt plotseling mannen, de mannen van het Reveil, door wie God blaast; er komt leven in de doodsbeenderen. Het waarachtige leven wordt kenbaar, en wie het bezit, wil het ook aan anderen mededeelen. Vandaar de leuze: ik schaam mij het evangelie van Jezus Christus niet. De eerste Jongelingsvereeniging openbaarde zich in de maatschappij, in den huiselijken kring, in de hoofden van gezinnen enz., en dank zij de levende kracht, is de Jongelingsvereeniging zoo uitgebreid tot wat zij nu is. Dat werk kan alleen tot stand komen door kracht, levende kracht.

Aan nullen heeft men niets, want duizend nullen blijven samen toch nul. Doch krachten die één zijn in de oerkracht, daarmede kan wat gedaan worden. Niettemin blijven deze krachten nog wel nullen, doch nullen, waarvoor Christus de 1 is, en dan zijn die nullen waardegevend. Spreker wil hiermede zeggen, dat de Vereeniging eene waardegevende kracht moet wezen; van daar dat de Vereeniging moet gebracht worden tot bewuste onkunde, wil zij wat zijn. En de Vereeniging moet iets zijn. In de worsteling zal zij hare onmacht gevoelen, doch de Leeuw uit Juda's stam is de kracht waarmede tot de overwinning kan worden voortgestreden. Echter maakt deze Leeuw alleen gebruik van karakters, die in hunne jongelingsjaren reeds toonen karakters te zijn. 't Werk Gods is dan ook door dergelijke karakters tot stand gebracht; zie naar Jozef, Samuel, Daniel en zijne vrienden, Jeremia (tot wien God zegt: „Ik heb u geroepen,”) Paulus, Luther, Zinzendorf.

Een aansporing voor de jongelingen dus om ook dergelijke karakters te willen zijn. Als spreker er op gewezen heeft hoe alles van Christus is, en hoe dat alles kan medewerken om de beteekenis van: „Het Koninkrijk Gods is niet in woorden, maar in kracht” voor de Chr. Jongelingsvereeniging te verhoogen, sluit hij zijn rede met den wensch dat dit Jaarfeest het symbool moge wezen van de eeuwige feestvreugde, den Christen door Christus verzekerd in de woorden: Ga in, gij rechtvaardige dienstknecht, over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u zetten.

Vervolgens werden voordrachten afgewisseld door samenspraken; beiden getuigden van goede studie. De muziekvereeniging „Elad” (afdeeling van Joh. 5 : 39a) alsmede de phonograaf voerden vele bezielende nummers uit, die den toon tot vroolijk, doch gepast Christelijk feestvieren, aangaven. Intusschen vindt de presidente van „Maranatha”, te midden der vroolijkheid, toch een nauw luisterend gehoor, wanneer zij het jong geslacht er op wijst hoe hun Christen-moeder haar lichtzinnig kroost aan Christus opdraagt.

Wanneer het: „k Wil u o God mijn dank betalen” te middernacht uit den mond der vergadering welt, maakt de vice-Voorzitter der Jongelingsvereeniging zich op om haar met dankzegging te sluiten.

Wederom heeft het publiek kennisgemaakt met den arbeid van „Joh. 5 : 39a” en met dien van „Maranatha.” Moge het in de toekomst blijken, dat dit feest een geslaagd feest is.

ZUTPHEN, 22 Maart 1907.

W.

HAARLEM. Woensdagavond 6 Maart leidde, op verzoek der Jongedochtersvereeniging »Kom tot Jezus,» den WelEerw. Heer Roeles uit Zutphen een bovenverwachting druk bezochte Evangelische samenkomst.

Te 8 uur werd deze bijeenkomst geopend door den spreker, door het 2de en 4de vers te laten zingen van Psalm 25 en gebed. Met nadruk werd door ZEd. er op gewezen welk een bede daarin opgesloten ligt. Wij willen dan onderwezen worden in den weg des Levens, vragen bij alles wat wij doen naar den wil des Heeren. Daarna las de Heer Roeles Jesaja 53: »Wie heeft onze prediking geloofd,» en »de straf die ons den vrede

aanbrengt was op Hem, en door Zijne striemen is ons genezing geworden.» Verder sprak ZEd. naar aanleiding daarvan op treffende wijze over de reddende liefde des Heilands, Wiens hand ver genoeg reikt om den verloren mensch uit de diepte van zonde en ellende op te heffen en het schuldige hart te vervullen met vrede en blijdschap. Waar de Heiland woning gemaakt heeft is altijd heilige vreugde. Hoe heerlijk, dat aan 't licht kwam, toen in Wales zoovelen den Heer Jezus kozen als hun deel en de geheele streek één lofied was. Al was het, dat al de aanwezigen wilden nederbuigen voor den Heiland, dan was Hij machtig om allen tegelijk te redden en te verlossen.

Het was een rechte Evangelieprediking, en er werd met ernst en stille aandacht geluisterd. Ter afwisseling werd dikwijls een lied gezongen, als »Veilig in Jezus armen« en andere bekende liederen. De ouderling der Gemeente, br. v. Leeuwen, sprak daarna over den Heiland aan het kruis, uitgestrekt en uitgetogen, opdat wij, met Zijne gerechtigheid bekleed, voor God zouden kunnen staan.

Tijdsgebrek verhinderde andere broeders nog iets te zeggen. De tijd was te spoedig om. Ten slotte merkte de heer Roeles op, dat alles wat dien avond gesproken en ook in 't geen er gezongen was, heen wees naar het kruis van Golgotha, waarna ZEd. met dankzegging sloot.

Met blijdschap mogen wij op dezen goed geslaagden avond terug zien. Er waren nog andere vergaderingen in onze stad, maar boven verwachting heeft de Heer alle dingen wel gemaakt en zoo veel menschen gezonden, dat alle plaatsen in ons lokaal bezet waren, waarom door velen gevraagd was en wij Hem den dank daarvoor willen toebrengen. Geve de Heer, dat het voor velen ten zegen moge zijn. Onze Vereeniging was het reeds ten goede, daar wij er eenige nieuwe leden door kregen.

Gaarne met hartelijke groeten namens de Jongedochtersvereniging »Kom tot Jezus.»

Uw dienstw. zr. in den Heiland:

E. M. J. v. HONSCHOOTEN, Secretaresse.

LECTUUR.

Homoeopathische Bibliotheek, uitgave van de firma La Rivière & Voorhoeve te Zwolle. No. 6 van dit tijdschrift handelt over reumatiek en jicht. Deze veel voorkomende, lastige en vaak smartelijke krankheid wordt er op populaire wijze in vele bijzonderheden in beschreven, menige goede wenk voor lijders aan die ziekte gegeven, alsmede vele geneesmiddelen aangewezen, die volgens den schrijver, den arts J. T. Wouters, en volgens menig ander homoeopatisch praktizijn verzachtend en soms genezend kunnen werken.

Dit keurig net uitgevoerd tijdschrift is uiterst laag in prijs gesteld en kost slechts 45 cent, bij intekening op 6 nos. of deeltjes slechts 30 cent elk.

N. v. B.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van D. v. V. te Hoorn f 2.65; van B. K. A. te Wolsum voor advertentie f 1; van K. K. te Musselkanaal f 5.29; van B. ter Br. te Emmererfscheidenveen f 2.25.
N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor hulpbehoevende gemeenten.

In dank ontvangen van br. F. J. de V. te L. f 2.50; van N. N. te S. f 6.00.

Alzoo het druppelt. Ik zie uit naar ingevulde biljetten van leden der gemeente. Die hoogst belangrijke kas der Unie wordt toch niet vergeten?

Minzaam aanbevelend,

STADSKANAAL.

JOH. DE VRIES,

Penningm. van het Sub-Comité.

CORRESPONDENTIE.

Br. J. M. K. te R. Dank voor uwe toezegging voor de Zending. Met gebruikte postzegels kan ik weinig beginnen. Misschien weet u er wel een plaats voor.

N. Nieuwe abonné's zijn ons hoogst welkom.

Br. W. T. H. te A. Wij hopen de door u gezonden copie bij gelegenheid te plaatsen. Iets van anderen uit een blad of boek overschrijven, is meestal wel geoorloofd, maar dan behoort de bron te worden genoemd. Somwijlen staan uitgevers het niet toe, en dan mag het natuurlijk niet.

DE ADMINISTRATIE.

Advertentiën.

Gevraagd:

Eene plaats als HUISHOUDSTER, in een eenvoudig, klein gezin, door eene zuster, sinds jaren als zoodanig werkzaam bij een weduwnaar, die met 12 Mei e.k. zijne huishouding opbreekt. Informaties te bekomen bij F. J. DE VRIES, Lange Marktstraat 36, Leeuwarden.

VERANDERD ADRES:

J. WIERSEMA,

Nord Moslessen,

bei Oldenburg i/Gr.

Getrouwd:
W. DE VRIES
en
C. J. V. D. AKKER.
WORKUM, Maart 1907.

Zooeven verschenen 12 No.'s van
de Stuiversbibliotheek,
bevattende 22 nieuwe Solo's etc.
(No. 64—75), ook voor Orgel
of Piano geschikt.
Tegen ontvangst van f 0.60 franco
toezending.
Vraagt Catalogus gratis bij
JOH. DE HEER, Rotterdam.
En verder bij elken Boekhandelaar.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Het Godsbetrouwen, bij hetwelk wij de
kracht vinden lang en in stilte te lijden,
te hopen, te wachten, is grooter dan dat,
hetwelk ons in staat stelt bergen te ver-
zetten en den muil der leeuwen toe te
stoppen.

De lijdzaamheid des Mans,
Des Christens, die in God gelooft,
Zij slechts is 't hoofd
Een krans.

De school des lijdens is de eigenaardige
school van Christus, die van allen, die
achter Hem willen komen, vergt dat zij
hun kruis opnemen.

„Het vleesch is zwak.” Het doet, in
spijt van den gewilligen geest, zoo lich-

telijk „inkomen in de verzoeking,” be-
zwijken voor de verzoeking. —
Daarom „waakt en bidt.”

Wat maakt de verzoeking, wat elke
verzoeking, die komt en is, ook voor den
discipel van Christus, gevaarlijk? „De
geest is wel gewillig, maar het vleesch
is zwak.”

Heer, zoo gij 't ziekvertrek ook nu
Voor mij ten schoolzaal kiest,
Vertoon mij dat een kind van u,
Daar nimmer bij verliest.

Het kruis.
Met begrijpen zal 't niet gaan;
Grijp het onbegrepen aan.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.
Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.
2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat,
Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.
3. Evangelische Schotsche Tractaten van *Cheyne Brady*
prijs per 100 f 0.30.
(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen.)
4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat).
Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.
5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.
6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek.
door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
7. De wonderlijke gebeurtenis (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop)
8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KIN-
DERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en
de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.
Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den
doop op alle punten wenscht te onderzoeken)
9. De oorsprong van den Kinderdoop.
Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.
(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat), per 100
ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte
Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent,
per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7½ cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping)

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C.
MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks f 1.50.
(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeente-leden)

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder
lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 ct.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER,
Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.

't Is bij bestelling voldoende op de strook van den
postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten verkrijgen op alles 30 procent korting.
Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Al wat onvruchtbaar is, is reeds als zoodanig schadelijk voor
onze ziel. Wat vruchteloos is, is tijdverlies, krachtverlies, moed-
verlies.

Kleingeloovigheid in de dingen des aardschen levens, kan niet
gepaard gaan met een helder geloof voor de eeuwigheid.

God heeft aan iederen dag zijn eigen kwaad toegemeten,
maar de mensch voegt het kwaad van morgen bij dat van he-
den; morgen zal hij het kwaad van overmorgen bij het kwaad
van dien dag voegen.

GEBRUIK EN MISBRUIK.

Gebruik uw kracht: zij zal vermeeren;
Misbruik uw kracht: zij gaat teleur.
De maat betrachten is — regeren;
Gebrek aan wilskracht — willekeur.

Een ding is noodig. Welk een lot
Uw goedheid ons verleene:
Mocht maar elk onzer, groote God!
U danken voor dat Eéne!

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Bij het ledige Graf.

't Graf is ledig! nadert, ziet,
O, door trouw gedreven vrouwen!
Zoekt Hem bij de dooden niet,
Dien geen doodsgeweld kon houën!
De Engel zelve kondt het aan:
Dien gij zoekt, is opgestaan!

Kloeke, teed're Magdaleen!
Gij, gij mocht Hem 't eerst aanbidden.
Hoog bevoorrechten, spoedt heen;
Meldt het in der broed'ren midden!
Zegt vooral het Petrus aan,
Dat zijn Heer is opgestaan!

Maar ook hij zal nog deez' dag
Aan des Meesters voeten weenen,
Dien hij schuld belijden mag,
Die vergeving wil verleenen:
Jezus neemt den boet'ling aan!
Daartoe is Hij opgestaan!

Leven en onverderfelijkheid.

„Christus, die den dood heeft te niet
gedaan, en het leven en de onverderfe-
lijkheid aan het licht gebracht door het
Evangelie.” 2 Tim. II: 10b.

Het Paaschfeest — het herinneringsfeest aan dood en leven in de diepste en meest verstrekkende beteekenis deszelfs, is weer gevierd. In de prediking werd er in de laatst verloopen weken — dank zij onze tijdsverdeeling — meer bepaaldelijk aan het verzoenend lijden en sterven gedacht en met het Paaschfeest begon weer een nieuwe serie. Intusschen is het niet alleen in dit

gedeelte des jaars, dat er op de groote feiten, Jezus sterven en opstanding, nadruk gelegd wordt, neen, de geheele bediening des Evangelies en het geheele gemeenschapsleven der geloovigen staat met die feiten in 't nauwste verband. Alle Evangelische wegen leiden naar Golgotha heen, en naar het kruis met al zijne gevolgen en vruchten. Ook de beide teekenen der Gemeente, gegeven in den doop en het Avondmaal, wijzen telkens als met den vinger des Heiligen Geestes, naar den lijdenden, begraven en opgewekten Christus heen, terwijl voortdurend de prediking des Woords voor geloovigen en niet-geloovigen over die heilsfeiten licht moet verspreiden en de kennis er van onder het bereik van alle menschen gebracht moet worden.

Alles is nu volbracht, niet alleen op het kruis van Golgotha, maar ook in Jozefs hof en op den Olijfberg, en van die voltooiing van het werk des Zaligmakers op aarde getuigt voortdurend het Evangelie. Alle godsdienstige bespiegeling en vrome redeneering, welke geen getuigenis van dat volbrachte werk des Heilands zijn, mogen soms al eenig practisch nut hebben, ze zijn toch geen Evangelie en kunnen mitsdien niet aan de behoefte van een zondaarshart voldoen. Gij zult mijne getuigen zijn, heeft de opgewekte Heiland den Zijnen opgedragen. En wat valt veel van Hem te getuigen! Doch daartoe is noodig, dat de zaligmakende kracht van het Evangelie in 't harte- en zieleleven ervaren worde, zoodat we met den Apostel Paulus getuigen kunnen: »Ik schaam mij het Evangelie van Christus niet, want het is een kracht Gods tot zaligheid, een iegelijk, die gelooft.«

Door dat Evangelie, zegt de Apostel, wordt in den hierbovenstaanden tekst leven en onverderfelijkheid aan het licht gebracht of geopenbaard. Dat wil dus niet zeggen, het Evangelie wijst een levensrichting aan, maar

het Evangelie leert *het* leven kennen, dat *is*: het leven, dat zich in den opgewekten Christus als een den dood en 't verderf trotseerende en overwinnende macht heeft betoond, en door de offerande van Christus het deel der menschheid is geworden. Alleen hij, die zich aan Christus als het geofferde Lam onttrekt, moet dat leven derven, omdat hij den dood boven het leven kiest. Jezus Christus brengt ons door zich zelven en uit kracht van zijne offerande weer in de gemeenschap des Vaders terug, en dat is het eeuwige leven voor de ziel. Van dat waarachtige leven en zijn oorsprong spreekt ons het Evangelie, en daarmede is dan ook het ware, zuivere Evangelie gekenmerkt. En daarom is er ook een satan en wereldoverwinnende kracht in dat Evangelie, en strekt de prediking van hetzelfde tot getuigenis en verheerlijking van den eens diep vernederden, maar nu hoogst verhoogden Christus. De Apostel Johannes roept ons toe: »En het leven is geopenbaard; en wij hebben gezien, en wij getuigen en verkondigen u het eeuwige leven, dat bij den Vader was en ons geopenbaard is; hetgeen wij gezien en gehoord hebben, verkondigen wij u, opdat gij met ons gemeenschap zoudt hebben; en onze gemeenschap [is] met den Vader en met Zijnen Zoon Jezus Christus.

Zoo kan het dan Paaschfeest en Hemelvaart en Pinksterfeest blijven in de ziel, en kan de kracht der opstanding worden ervaren in het leven, niettegenstaande dood en verderf ons nog omringt en het leven der menschheid bedreigt. Waar men het Evangelie predikt en hoort of leest, verspreidt het licht, hemelsch licht, levenslicht in den doodsnacht der zonde. Jezus Christus was in zijn aardsche leven, in zijn lijden en sterven en in zijne opstapding het licht der wereld, evenals Hij dat nog is aan 's Vaders rechterhand in den hemel. Hij zegt: »Die mij volgt zal in de duisternis niet wandelen, maar het licht des levens hebben« (Joh. 8 : 12). Het evangelie is het middel des Heiligen Geestes, dat door de gaven en krachten in de Gemeenten aangewend wordt om dat Goddelijk licht overal in de duisternis te doen schijnen, dat is het groote zendingswerk op aarde onder de volken, maar ook het middel om de geloovigen meer, altijd meer kennis te doen bekomen aan het leven en de onverderfelijkheid, d. i. aan de kracht der opstanding. 't Is het sedert eeuwen beproefde middel, waardoor de duisternis moet wijken, en zielen uit de wereld en uit de duisternis van eigen leven worden getrokken en overgebracht in het wonderbaar licht van den Zoon Gods en onder de leiding des H. Geestes. O, dat is een volzalig leven! Dat is de kennis Gods en van zijnen Zoon, welke het eeuwige leven is.

O, dat we dan dat Evangelie Gods waardeeren, liefhebben, aanwenden voor ons zelf en voor onze medemenschen, altijd en overal, wanneer het tot ons komt in woord of in teeken! Wie biddend acht geeft, zal steeds meer heerlijkheid zien, meer bewonderen de grootheid der genade Gods, meer de kracht der verlossing door den inwonenden Geest ondervinden in den strijd

tegen de machten der duisternis, terwijl dan de hope der heerlijkheid meer het brandpunt van ons leven en streven wordt, zoodat het klinkt in de ziel:

Vrij moogt gij aan dood en graf
Vroolijk uw triumph vertellen;
Dan schudt gij uw kluisters af,
Zult g'uw Heiland tegensnellen,
En wat stof geeft tot geweën
Onder uwen voet vertreën!

Slechts wat zondig is veracht!
Meer den geest van d'aard verheven!
Die u in Zijn hemel wacht,
Hem geheel uw hart gegeven!
Waar uw eeuwige woning ligt,
Derwaarts oog en hart gericht!

(Gez. 269 : 9, 10.)

St.

N. v. B.

Verschijningen op den Opstandingsdag.

Zondag 7 April.

De Opstanding van den Heer Jezus in den vroegen morgen van den eersten dag der week, was tamelijk wél boven allen twijfel verheven, door de opening en en het ledigvinden van het welverzegelde en bewaakte graf; en meer nog door de verzekering van de hemelboden, dat Hij opgestaan was, gelijk Hij reeds voorheen gezegd had; maar toch kon dat alles de harten der liefhebbende volgelingen des Heeren geenszins bevredigen, zoolang zij Hem zelven niet te zien kregen. Die eerste dag der week zou echter tot een dag van blijde boodschap worden, doordat de Heer zich aan hen vertoonde, zoodat zij mochten jubelen: »De Heer is waarlijk opgestaan!»

1. De vrouwen, die 't bij 't ledige graf van den Engel gehoord hebben en in last kregen om 't den discipelen te boodschappen, waren wel de eersten, die het voorrecht hadden, Hem te zien, want als zij met vrees en verheuging in 't hart, zich heenspoedden, om de discipelen met 't nieuws bekend te maken, zagen zij opeens den Heiland hun tegemoetkomende op den weg. Bevende van ontroering, vallen zij aan Zijne voeten neer en aanbidden Hem, en dan hooren zij van zijne eigene lippen dat lieflijke geruststellende: »Vreest niet!» met de boodschap aan de jongeren, dat zij Hem in Galilea zullen zien.

2. Maria Magdalena, innig aan haren Verlosser uit Satans macht verknocht, de eerste bij 't graf, maar intuschen Petrus en Johannes gehaald hebbende, kan

ook na 't vertrek van die beiden, nog niet van de grafspelonk scheiden. Met roodgeweende oogen blik zij alweer in die ledige ruimte, die haar aan niets dan lijkroof deed denken, en ontdekt nu twee Engelen, die blijkbaar verwonderd vragen: »Vrouw, wat weent gij?« »Omdat ze mijnen Heer weggenomen hebben en ik weet niet, waar zij Hem gelegd hebben,« zoo luidt haar antwoord en meteen zich omkeerende, ziet zij een vreemdeling, dien zij voor den hovenier aanziet. Dadelijk rijst bij haar 't vermoeden, dat deze 't lijk weggenomen heeft, en zonder op Zijne deelnemende vragen: »Wat weent gij?« »Wien zoekt gij?« te antwoorden zegt zij: »Heere, zoo gij Hem weggedragen hebt, zeg mij, waar gij Hem gelegd hebt en ik zal Hem wegnemen.« De vreemde was echter niemand dan Jezus zelf, die nu door Maria's naam te noemen deze tot overtuiging Zijner opstanding bracht, haar verbiedt, Hem aan te raken en haar opdraagt, den discipelen te zeggen: »Ik vaar op tot mijnen Vader en uwen Vader, tot mijnen God en uwen God.«

3. Hoewel de ontmoeting niet bijzonder vermeld wordt, is toch de Heer in den loop van den morgen nog aan Simon Petrus verschenen, zooals blijkt uit Luc. 24:34 en I Kor. 15:5, en wij kunnen ons voorstellen, dat daarbij de Apostel niet slechts de verzekering der Opstanding, maar ook de vergeving zijner diepbetreurde verloochening heeft ontvangen.

4. Zeer omstandig wordt ons verhaald, hoe de Heer Jezus zich in den namiddag, als een onbekende, verhoogde bij een tweetal discipelen, die, ontsteld door de boodschap der vrouwen en druk sprekende, den weg naar 't ongeveer 2½ uur van Jeruzalem gelegen vlek Emmaus bewandelden. Op Zijn deelnemende vraag naar den inhoud van hun gesprek en de oorzaak hunner droefheid, verklaren zij Hem hun gansche hart en hun twijfel aangaande Jezus, dien zij toch zoo innig liefhadden.

Hij weet hun echter op zóó doeltreffende wijze uit de Schriften duidelijk te maken, dat het niets dan hun ongelooft is, wat hen aan den gekruisigden Jezus doet twifelen, die immers alle deze dingen lijden moest en alzoo in Zijne heerlijkheid ingaan, dat zij, het doel hunner reis bereikt hebbende, Hem bidden, met hen te blijven. Zij gevoelen zich aan den vreemdeling verbonden, maar hoe verbaasd staan zij, als Hij, met hen aanzittende en brood brekende, hen openbaar wordt, misschien door de teekenen der nagelen in Zijne handen. Dadelijk echter is Hij dan uit hun gezicht verdwenen, maar zij, verwonderd, dat zij Hem niet eerder herkend hebben, hebben geen rust in Emmaus. Naar Jeruzalem terug, naar de andere discipelen zich heenspoeden, begroet worden met de blijde boodschap der opstanding, vertellen wat hun geschied is en vervolgens met de anderen samen getuige zijn van de

5de verschijning, waar de Heer, niettegenstaande de deur gesloten is, zich in 't midden vertoont met zijn: »Vrede zij ulieden!« maar toch nog stuit op 't ongelooft der jongeren, die een geest meenen te zien en hoewel Hij hun handen en voeten toont, niet overtuigd zijn, voordat Hij voor hunne oogen gegeten heeft, waarna zij

verblijd zijn en vertrouwelijk naar Zijn, hun ongelooft bestraffend, onderwijs luisteren.

a. Vrouwen zijn de eerste boodschappers der Opstanding, waar zij de eersten zijn bij het graf en de Heer hen 't eerst met zijne verschijning verwaardigt. Daardoor is zeker wel de vrouw, die de eerste ook was in overtreding, uit hare vernedering opgeheven. Zij was oorzaak, dat de dood in de wereld kwam, zij was middel van de menschwording van Gods Zoon, zij mag boodschapperster zijn van het Leven en de opstanding door Christus.

b. Vrouw, wat weent gij? Die vraag klinkt alle bedroefden van hart uit 't ledige graf toe, vooral degenen, die hunne in Christus ontslapen dierbaren beweenen. Een opgestane Jezus kan immers alle treurenden vertroosten en zal onze geliefde dooden wederbrengen met Hem.

c. »In Galilea zien,« zoo luidde de eerste boodschap. »Ik vaar op tot mijnen Vader en uwen Vader, tot mijnen God en uwen God!« zoo luidt de tweede boodschap, die nog veel heerlijker verwachting in hun haropwekt, want immers in Galilea zullen ze hem zien, maar Hij gaat volgens zijne belofte naar den Hemel om hen plaats te bereiden, opdat zij ook zijn mogen waar Hij is, als kinderen Zijns Vaders, als Zijne mede-erfgenamen.

d. Hoe toont de Heiland, ook na zijne opstanding nog dezelfde Heiland te zijn, door den diep gezonken Petrus 't eerst van de Apostelen te verschijnen, opdat hij vertroost zou worden. Zoo wil nog altijd de Heiland de grootste zondaren 't eerst te hulp komen, wanneer maar droefheid naar God hen om verlossing doet roepen.

e. Ook den bedroefden Emmausgangers, al verwijderden zij zich van de anderen, is Hij nabij. Zoo is de opgestane, eeuwiglevende Heiland altijd nabij de gebrokenen van hart en verslagenen van geest om hen te vertroosten en te onderrichten, maar ook om hen, waar het noodig is, onder het oog te brengen, dat zij door ongelooft en twijfelzucht menigmaal datgene, wat hen verblijden moest, voor een ongeluk aanzien, waar Gods weg dikwijls door lijden tot heerlijkheid voert.

f. Blijf bij ons, Heer! De Heer wacht op die bede; Hij dringt zich nergens op, maar wil eerst van ons, als van Jakob in Pniël, hooren: »Ik laat u niet gaan, tenzij gij mij zegent.« Bij zoovele zondaren moet Hij zoolang wachten, totdat men 't in Zijne hand geeft.

g. Vrede zij ulieden! Zoo spreekt de Heer tot hen, die van harte belang in Hem stellen, al hebben zij nog zeer twijfelachtige gedachten omtrent Zijne opstanding. Hij wil het ongelooft wel te hulp komen, als 't hart maar waarlijk naar Hem uitgaat, aan Hem behoefte heeft, en dat was 't toch, wat hen samen bracht. Als ons hart naar Jezus dorst, dan zullen wij ook daar zijn, waar Zijne liefhebbers samenkomen en Hem vinden.

h. Hoe goed is 't in zekeren zin, dat de discipelen zoo ongelooft waren, want dat geeft ons de zekerheid, dat zij geen kunstig verdichte fabelen zijn nage-

volgd, maar van de waarheid van 'tgeen zij later verkondigden, ten volle overtuigd waren.

N. P.

K. K.

Teksten: 1 Petr. 3 : 19, 20, en 1 Petr. 4 : 6.

»In denwelken hij ook henen gegaan zijnde, den geesten, die in de gevangenis zijn, gepredikt heeft, die eertijds ongehoorzaam waren, wanneer de langmoedigheid Gods eenmaal verwachtte, in de dagen van Noach, als de ark toebereid werd; waarin weinige (dat is acht) zielen behouden werden door het water.« »Want daartoe is ook den dood het Evangelie verkondigd geworden, opdat zij wel zouden geoordeeld worden naar den mensch in het vleesch, maar leven zouden naar God in den geest.«

In vroegere jaren had ik in »De Christen« een vaste rubriek en wel: »De vragenbus.« Toen br. K. K. te V. met deze moeilijke teksten kwam, ben ik aan het zoeken gegaan of ik die ook in dat tijdperk had behandeld; maar, hoe ik ook zocht, ik kon dat niet vinden. Nu wil ik dan trachten of ik ook wat licht daarover kan aanbrengen, zooals al drie der onzen dat hebben geprobeerd. Met de Redactie ben ik het volkomen eens dat br. Henning die duistere plaatsen het beste heeft verstaan en wij doen goed om met hem in die richting te blijven wat den staat der zielen na den dood betreft. In onze dagen waarin zooveel de strafschuldigheid der zonde loochenen en zich daarbij aan de rechtvaardigheid van God vergripen in hunne hoogmoedige verstandsverduistering, is er een groot gevaar om de zuivere, duidelijke taal der H. Schrift, met het oog op het verloren gaan van een groot deel der menschen los te laten. Het is voor ons zulk een harde leer, dat met den dood alles voor eeuwig zou zijn beslist. Wij zouden dat zoo gaarne anders willen. Daar is thans een deel geloovigen, die voor hen zelven de vastheid hunner zaligwording, door verkeerde levenspraktijken verloren, waardoor er een overhelling bij hen komt naar die dwaling, als zou na den dood nog *herstelling* mogelijk zijn, en zij daarbij ook gaarne de eeuwige verdoemenis in twijfel willen stellen.

Zoo komt men allengskens bij Rome met zijn vagevuur, waaruit verlossing mogelijk is, bij de *Spiritualisten*, die evenals Rome hetzelfde stellen dat men na ondergaan lijden eenmaal wordt verlost, tot zelfs de duivelen er mede inbegrepen, bij de *Adventisten*, die naar een natuur-proces de vernietiging der goddeloozen leeren, en wordt men voorstander van het *Universalisme*, dat alles eenmaal heerlijk zal terecht komen, afgaande op de verkeerde uitlegging van I Cor. 15 : 28 »opdat God zij alles in allen.« Laat ons waken en bidden, opdat wij het niet alleen eens zijn in ons geloof met Gods liefde, maar ook met Zijne rechtvaardigheid. Om be waard te worden van dwaling in de leer en alzoo ook

in het *leven* moeten wij dit vaststellen: Elk *dogma* = leerstelling, moet product zijn van eene zuivere Exegese = tekstverklaring. Geen leerstelling is van kracht indien zij niet in de letter en den geest der H. Schrift ligt. De H. Schrift moet de zuivere bouwstof voor ons leergebouw geven.

Het spreekwoord: »Ieder ketter heeft zijn letter« is in de wereld gekomen omdat Schriftverklaarders eerst dogma's hebben gemaakt en daarna naar teksten hebben gezocht, en die namen zij dan maar op den klank af, tot steun van hun verkeerde leerstellingen. Ziehier de oorzaak der *leer-* en *levensdwalingen* in de Christenheid. Zoo moet dus ieder dogma in de H. Schrift liggen, in zuivere, duidelijke uitspraken, en elke tekst, ook de meer duistere, moet verklaard worden naar den *regel des geloofs*.

En kunnen wij nu sommige teksten niet voor ons met volkomene zekerheid, dat wij de rechte beteekenis hebben gevat, verklaren, dan moeten wij ons wachten, dat wij met onze verklaring niet met de algemeene Schriftleer in strijd komen.

Daarom moeten wij de leer van de wederherstelling aller dingen, in den zin eener eindelijke zaligheid van allen en de totale verdwijning van het rijk des boozen, (Apokatastasis) door velen voorgestaan om de pijnlijke gedachte af te snijden van een eindelooze tweespalt (dualisme) als de uitkomst van het wereldproces, verwerpen, daar de H. Schrift zoowel de *eeuwige verdoemenis* van de verwerpers van Christus als de eeuwige zaligheid der geloovigen leert. Het is *wel* naar de H. Schrift dat boven de poort der hel zou staan: »*Laat alle hoop varen, gij, die hier binnen treedt,*« (Dante) maar niet naar de H. Schrift: »*Allen Sündern soll vergeben, und die Hölle nicht mehr sein*« (Schiller). (Alle zondaren krijgen vergeving en de hel zal verdwijnen.)

Denk nu verder eens goed door, als Petrus ons had willen leeren, dat er ook nog een genadearbeid Gods aan de zielen na den dood bestaat, dan zou dit zulk een belangrijke leer wezen, dat de H. Geest ons dit veel beter door hem of door andere profeten en Apostelen zou hebben medegedeeld.

Nu wil ik de geëerde lezers van »De Christen« nog onder de aandacht brengen wat twee verschillende Godgeleerden hiervan hebben gezegd.

»De verklaring dezer plaats, volgens welke Jezus, na Zijn dood of opstanding voor de geesten in het doodenrijk zou gepredikt hebben, heeft niet alleen de ongerijmdheid der zaak tegen zich, die elken verstandigen, de Apostolische leer eerbiedigenden uitlegger naar eene redelijke verklaring had behooren te doen omzien, maar ook dat de prediking, waarvan hier gewaagd wordt, duidelijk gezegd wordt geschied te zijn in de dagen van Noach, want wat men ook bijbrengt, om het te kleuren of te vernissen, waarom zou Jezus in het doodenrijk juist voor de ongehoorzamen van Noach's tijd, en niet van alle andere tijden, gepredikt hebben? Om nu niet aan te voeren, dat het woord gevangenis of bewaring nooit en nergens als gelijkkluidend met doodenrijk gebezigd wordt. »Door denwelken.« Door welken

Geest, dien Geest van Christus, van welken uitdrukkelijk gezegd wordt, dat Hij in de oude Profeten geweest is, en door hen gesproken heeft. »Heengegaan zijnde.« Dit heengegaan zijnde behoeft men hier niet voor geheel overtoollig te houden, hoezeer dit in den Hebr. stijl niet ongewoon is. Het kan beteekenen, dat de Geest van Christus ook toen reeds werkzaam was en uitging om menschen te leeren en te verbeteren. (Lees Gen. 6:3.) „Den geestes enz.”

„Den geesten, die in de gevangenis zijn.« Men versta hierdoor de geweldenaars der oude wereld. Des Apostels voorstelling namelijk is ontleend aan een oud geschrift, het Boek of de Profetie van Henoch geheeten, hetwelk destijds veel gezag had en waaruit door Judas in zijn brief een plaats wordt aangehaald. (Zie brief Judas vs. 14, 15.)

In dit geschrift worden deze geweldenaars geesten, booze geesten, genoemd, en van hen gezegd dat zij in den zondvloed omgekomen, in bewaring, of in de gevangenis worden gehouden tot den dag des gericht, wanneer zij hun eigenlijk vonnis zullen ontvangen. „De geesten, die in de gevangenis zijn”, is dus slechts eene omschrijving, om te kennen te geven: de geweldenaars vóór den zondvloed. De zin der geheele plaats is dus deze: dat de Geest van Christus, door welken Hij, gedood zijnde, in het leven was teruggebracht, (zie Rom. 8:11) reeds in de dagen van Noach door hem, den prediker der gerechtigheid (II Petr. 2:5) de booze menschen van dien tijd heeft vermaand en gewaarschuwd, toen hen nog een uitstel van honderdtwintig jaren werd verleend, terwijl de ark der behoudenis vervaardigd werd.

Vraagt men intusschen, welk het oogmerk van Petrus geweest is met deze uitweiding, aangaande 't geen gebeurd is in de dagen van Noach, zoo is het antwoord hierop, welke verklaring men ook aanneme, altijd moeilijk, daar hier omstandigheden, die ons onbekend zijn, ten grondslag kunnen liggen. Nochtans is dit zeker, dat de Apostel melding maakt van te lijden, omdat men goed doet, en te lijden als een kwaaddoener. Het verschil nu tusschen het één en ander was blijkbaar in Noachs geschiedenis: de geweldenaars kwamen in den vloed om; Noach, die zooveel van hen had moeten lijden, werd in de ark behouden.”

V. D. PALM.

De woorden: »in denwelken” zien op hetgeen vooraftgaat, »levend gemaakt door den Geest.« De Geest is niet de ziel van Christus, want Hij is door Zijn ziel niet opgewekt; zoo dient deze plaats niet tot gepast bewijs. De Geest, in welken Hij nenen ging, atkwam, is Zijn Goddelijke natuur (beter: de derde persoon in de Drieëenheid) door welke Hij Zich zelven heeft levend gemaakt. Daardoor kwam Hij, en sprak met Abraham, Izaäk, Jacob, Noach en de andere Profeten, gelijk I Petr. 1:11 gezegd wordt, dat de Geest van Christus in hen was.

Door de Profeten liet Hij de menschen vermanen, bestraffen, waarschuwen, zoodat Hij door die Profeten, die door zijn Geest spraken, »predikte.« Hier wordt gesproken van Noach en den zondvloed, en van de menschen,

dietoen ongehoorzaam waren en zich door Noachs prediking door den Geest van Christus, niet bekeerden (vers 20.) Deze goddeloos stervenden werden in de gevangenis, dat is in de hel, de plaats van de verdoemden, verstooten, niet naar het lichaam, maar naar de ziel, die een geest is. De ziel, de geest des menschen zijnde, het redelijke, die is een voorwerp van de predikatiën, die is het eerste en naaste onderwerp van de zonde en de ongehoorzaamheid, die niet kunnende sterven wordt verdorven in de hel (Matth. 10:28.) De zin van de plaats is, dat Christus door Zijn Geest door Noach gepredikt heeft voor de menschen, toen ongehoorzaam, en naar het lichaam door den zondvloed gedood, en naar ziel of geest in de hel geworpen, waar ze nu nog in de gevangenis zijn.«

W. A. BRAKEL.

Van harte hoop ik dat het mij gelukt is den belangstellenden lezers licht te hebben ontstoken over deze moeilijke Bijbelplaats. Wat I Petr. 4:6 betreft vordert eene bijzondere behandeling en is voor dit stuk te veel, daar het al wat groot is geworden.

HENGELOO (O.)

J. DE HART.

E E N E N A N D E R.

•• Van 't Zendingsgebied. In Birma (Achter-Indië) beleven de zendelingen der Baptisten heerlijke dingen. In het jaar 1901 werd door hen een nieuw zendingsstation gevestigd in een ver van de oostelijke Britsche grenzen, in Birma, afgelegene stad Kentung, 373 Engelsche mijlen van het naaste spoorwegstation verwijderd. Toen men daar in de eerste twee jaren de noodige huizen gebouwd had, kwamen de zendelingen, naar aanleiding van een eerste doopsbediening, op 30 Oct. 1904 in aanraking met eenigen uit de Lahubevolking, onder welke weldra een groote beweging ontstond, tot groote vreugde van de leiders der Zending. Met verbazende snelheid ging het werk daar voort, tot aan het einde des laatst genoemden jaars werden nog 358 personen, in den loop des jaars 1905 2807 (in December van dat jaar alleen 1340 personen) en tot zoover nu berichten zijn ontvangen werden in 't geheel 4000 personen gedoopt. Dat is verbazend veel binnen zulk een korten tijd; 't is een geheel nieuwe bevolking.

•• Prediger-seminar te Hamburg—Horn. Na ernstig en rijp beraad heeft het schoolcomité, ter aanvulling van de opengevallen leeraarsplaats door het overlijden van br. Jos. Lehmann, benoemd br. Jul. Herrmann te Königsberg.

Met Juli a.s. hopen 21 broeders de school te verlaten om tot den hun voorgestelden arbeid in te gaan. 12 nieuwe studenten zullen dan weer opgenomen kunnen worden en dan zal het getal jonge broeders op de school 35 zijn. Welk een zegen kan er van zulk eene plaats uitgaan, waar broeders voor den gewichtigen dienst in het Evangelie worden bekwaamd en opgevoed!

Opgravingen in Egypte. Zuidelijk van Alexandrië breidt zich op een afstand van drie dagreizen de Marioetwoestijn uit. Daar is door de heeren Ewald Falls en Rev. K. M. Kaufmann het nationaal heiligdom der oud-christelijke Egyptenaren weer gevonden en door opgravingen, die onder de daar ter plaatse zich voordoende omstandigheden, geen lichte taak uitmaken, en sedert het einde van November 1905 reeds zoo ver blootgelegd zijn geworden, dat men de verschillende bijzonderheden onderscheiden kan. Benevens eene rij van particuliere gebouwen van verschillenden aard, alsmede graven, konden ook drie groote kerken geheel blootgelegd worden. Onder anderen de trotsche door 50 marmeren zuilen gedragen Basilica (boven de graven gebouwde kerk) van den Romeinschen keizer Arkadius (375—408). Hieraan is verbonden de Menas-basilica, onder welke onderaardsche corridors en breede marmeren trappen naar de catacomben en de daaraan grenzende Baptisterium (doopvont) enz. Het werk van den vorigen zomer heeft bijzonder de blootlegging der Baptisteriums gegolden, een met kunst opgetrokken, achthoekig gemetselde diepe bassins en vele nevengebouwen, die gediend hebben tot verkleeden der doopelingen. Zeker weer een nieuw bewijs, als uit de diepte te voorschijn gebracht, voor de Baptistische wijze van doopen uit dien tijd.

N. v. B.

Een moedige belijdenis.

Een Duitsche Generaal, Ziethen geheeten, was op Goeden Vrijdag door den Koning ter maaltijd genoodigd. Hij bedankte er eerbiedig voor, omdat hij ten Heiligen Avondmaal wilde gaan en zich dien zegen niet wilde laten verstoren. Toen hij een volgende maal aan den koninklijken disch verscheen, vroeg de Koning hem ietwat spottend: »Wel Ziethen, hoe is u het Avondmaal bekomen?» Een honend gelach klonk door de zaal. Ziethen echter schudde zijn grijs hoofd en sprak vast beraden: »Uwe Majesteit weet, dat ik in den oorlog geen gevaar heb gevreesd en overal mijn leven voor U en mijn vaderland gewaagd heb. Deze gezindheid bezielt mij heden nog, en wanneer het noodig is en U het beveelt, leg ik mijn grijs hoofd voor Uwe voeten neer. Maar een is er, die meer is dan U en ik, dat is de Heiland en Verlosser der wereld, die ook voor U gestorven is en ons allen met zijn dierbaar bloed gekocht heeft. Dezen Heilige laat ik niet zonder tegenspraak aantasten en hoonen; op Hem rust mijn geloof, mijn hoop, mijn troost in leven en in sterven. Ondermijnt U dit geloof, dan ondermijnt U den welvaart van den Staat. Houdt mij dit ten goede, Majesteit.» 't Werd doodstil in de zaal. De Koning was merkbaar getroffen, en reikte den wakkeren Generaal de hand en sprak met bewogen stem: »Gelukkige Ziethen; konde ik het ook zoo gelooven! Ik heb respect voor U! Het zal niet weer gebeuren.«

UIT DE GEMEENTEN.

VRIESCHELOO, 1 April. Ja, onvergetelijk zijn ons de oogenblikken in ons rijk gezegend „Liefdemaal” doorgebracht. Laten allen, die getuige waren van de wondervolle goedheid Gods ons toen bewezen Gods lof vermelden. Niet waar? we hebben 't gedaan met mond en hart; ja, gedaan in liederen en gebeden, en door alles wat dienstbaar kon zijn tot lof en eere van het Lam, dat geslacht is, en ons Gode kocht met zijn dierbaar bloed.

Wij hebben de heilige, zalige band der volmaaktheid gevoeld op kennelijke wijze, die wij nooit zullen vergeten.

De muren van onze kleine kerk hebben ons lieflijk geborgen, die oogenblikken zoo ras, ras vervlogen; zóó ras, dat we nauwelijks konden denken. Hoe goed was 't ons hier! De God aller genade heeft ons Liefdemaal doen slagen, zoodanig dat we moeten zeggen: boven bidden en denken.

Vertegenwoordigd waren vele verbondenen in Jezus Christus van de onderscheidene plaatsen, als Stadskanaal, N. Pekela, Muntendam, Wijmeier en Bunde (Oostfriesland) met vele leden der Gemeente. Het ruischen van de tegenwoordigheid Gods hebben we bespeurd. We willen hoegenaamd niet teveel zeggen, geen opschroevenij maken, tot eenig vertoon, onzer onwaardig, maar uitroepen en bekend maken de loffelijkheden onzes Gods.

God zegene u, geliefde broeders en zusters, die medegewerkt hebben in het openbaar en in het verborgen om eene heilige samenroeping te hebben in „Vriescheloo.” Ja gewis, ge zult er van spreken en vertellen en gedenken aan de spijs des Heeren, die we hier gesmaakt hebben. Dat was „ons Paaschfeest” viere volgens Paulus woorden in 1 Cor. 5: 7b, 8. Inderdaad, de brooden der oprechtheid en der waarheid waren op onzen tafel; zulk een Goddelijke spijs smaakt en doet het harte goed, want dan wordt het gesterkt door genade.

En nu gescheiden weer? O, slechts gedeeltelijk. Bedenk, hoe we hier elkaar ontmoet, gezien en gehoord hebben, opdat de beoefening bestendig worde in ons leven, ook daar, waar we elkaar niet lichamenlijk zien.

Het verbond onzes Gods is heilig en een zant verbond, waarin de erfgenamen des Koninkrijks betrokken zijn. Ons streven zij meer en meer in die richting werwaarts we saamgedrongen en saamverbonden zijn, gelijk aan 't slot door een der broeders gezegd: Jezus, en Jezus alleen. We vertrouwen, de bondelingen in Christus in ons geliefd Vaderland en daar buiten zullen van dit kleine berichtje nota nemen en de Heere met ons danken voor Zijn genadigen zegen ons bewezen. God alleen de eere!!

H. V.

Broederlijk bezoek.

Wij lezen in Hand. 15: 36, dat Paulus, na eenigen tijd van zendingsarbeid, zich voornam terug te keeren tot de plaatsen en steden, in welke hij het Evangelie met vrucht gepredikt had, ten einde de jeugdige Gemeenten te bezoeken en te zien hoe zij het hadden.

Het heilzame en vertroostende van zulke bezoeken viel ons weer bijzonder op bij ons bezoek onlangs te Leeuwarden en te Bergumerheide.

Te L. was het ons vergund een Zondag den kleinen broederkring en allen die hun samenkomsten bijwonen, met het Woord te dienen. Het was er ons waarlijk goed

in 't midden dier eenvoudige broeders en zusters, die in weerwil van veel tegenstand en bezwaren, toch moedig en volhardend zijn in de prediking des Woords en het hooghouden der heilige beginselen onzer Gemeenten. 't Was ons zeer tot blijdschap te bemerken, dat er veel gebed onder de broeders was, met bewustheid, dat, hoe gering in getal en hoe klein van kracht, God toch een groot werk voor hen heeft in Friesland's hoofdstad, en dat niet hunne kracht of wijsheid, maar alleen Gods zegen, heil en licht kan en zal brengen.

Diep werden we intusschen ook getroffen door de gedachte aan het weinige, dat door onze Gemeenten nog gedaan kan worden, of althans gedaan wordt in de steden, die groote centra van ons volk; terwijl er toch veelal geopende deuren zijn in de meeste steden van ons land. Dit op te merken verootmoedigt en brengt een somber gevoel in ons, en behoort o. i. z. onze geheele Unie en al onze Gemeenten in diepen ootmoed te brengen voor God. Maar meteen moeten wij ook ons zelve voor de vraag stellen: „Is het ons wel waarlijk ernst met onze roeping, die wij hebben te vervullen onder ons volk, en kan er nog niet wat meer door ons gedaan worden, dan tot hiertoe geschiedde?”

Wij meenen, dat nog meer onder onze Gemeenten moet gevonden worden dat, wat men op een ander gebied „solidariteit” noemt.

In den geest onzen broeders in L. nog een handdruk, en we roepen hun toe: blijft vereenigd, blijft getrouw, blijft biddende, en de God des vredes, des lichts en der kracht zal met u zijn!

Te Bergumerheide hebben we een heerlijk werk Gods gezien. De nederige broederkring staat daar als een bloeiende rozenstruik midden in een dorre woestijn. Een rozenstruik zonder doornen? Nu, waar vindt ge die? Maar we gaan ook niet uit om in scherpe doornen te grijpen, maar om rozengeur te genieten! Wij hebben er Christenen ontmoet, van wie wijlen Ds. Witteveen zou gezegd hebben: dat zijn Christenen met duivenoogen

De oude Evangelist, br. Kuiper, die wel de zwakheden des ouderdoms begint te gevoelen, is nochtans moedig als een jonge leeuw. God zegene hem nog in zijn heerlijken arbeid, met allen, die hem daarin trouw terzijde staan! Het was ons goed ook daar een woord voor een aandachtige vergadering te mogen spreken.

Bezoeken als hier beschreven leiden tot onderlinge verbintenis en tot gebed wederkeerig voor elkander. En zulks is steeds noodig.

N. v. B.

Advertentiën.

•• Ondertrouwd:

STEVEN PROST

en

KAATJE HULLEMAN.

HENGEL (G.)

DEVENTER.

Huwelijksvoltrekking D. V. 10

April.

•• Het behaagde den Heer. na een kortstondig en geduldig lijden, tot zich te nemen onzen geliefden Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader,

den Heer MATTHIJS VAN DER LINDEN,

in den ouderdom van 60 jaar.

Zijn heengaan was vrede.

Wed. M. VAN DER LINDEN
—VOGELS.

C. VAN DER LINDEN.

C. TH. M. V. VAN DER LINDEN—TEERVIS
en Kleinkinderen.

's GRAVENHAGE, N. Haven 43,

1 April 1907.

Broeder M. VAN DER LINDEN,

sedert 33 jaren een getrouw en bemind lid der Gemeente, is ons heden voorgegaan, om aanschouwer te worden van de heerlijkheid, die hier op aarde zijn uitzicht is geweest.

Na een lijden van enkele weken, met geduld en onderworpenheid aan den Heer, door hem gedragen, ging hij van ons.

Met dankbaarheid aan den Heer mogen wij hem nastaren, voor de genade waardoor onzen broeder, met de blijde betuiging dat hij naar Jezus ging, van ons afscheid nam.

Zeker lang zal hij in onze herinnering voortleven, den stillen, getrouwen broeder, wiens woorden weinig waren, maar met zout besprengd.

Weemoedig stemt ons het gemis door zijn heengaan. Blijmoedig gunnen wij hem de rust na zijn voleinden strijd.

De Heer trooste zijne weduwe, onze zuster, en zijne kinderen.

Namens de Gemeente:

P. J. L. DE WIT, Secretaris.
's GRAVENHAGE, 1 April 1907.

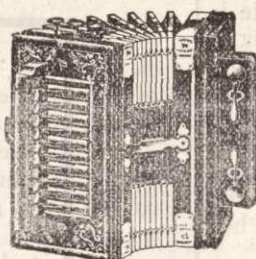
Zooeven verschenen :

De Geestelijke beteekenis van DE TABERNAKEL,

in 34 hoofdstukken, met 10
afbeeldingen, door
JOH. DE HEER,
met een voorwoord van
Ds. E. B. COUVÉE.

Prijs fraai gecartonneerd f 0.50.
Bij elken boekhandelaar verkrijg-
baar of tegen toezending van f 0.55
bij den uitgever

JOH. DE HEER, Rotterdam.

Echte Hollandia Harmonica's.

Eenig adres voor Nederland van de bekende Hollandia's.
1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en
tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers,
Crefelders, etc.

Vraag geïllustreerde Prijscurant gratis bij

JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

Advertentiën van een tot vijf regels
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordelige condities.

ABONNEERT U OP DIT BLAD.

Plaatst uwe Advertenties in dit blad.

ONS DEPOT.

Voorhanden :

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.
Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.

2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat,
Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.

3. Evangelische Schotsche Tractaten van Cheyne Brady
prijs per 100 f 0.30.

(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen)

4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat).
Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.

5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie, no. 4.

6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek.
door B. PLANTING. Prijs 10 cent.

7. De wonderlijke gebeurtenis (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop)

8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KIN-
DERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en
de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.
Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den
doop op alle punten wenscht te onderzoeken)

9. De oorsprong van den Kinderdoop.

Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.

(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat), per 100
ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte
Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent,
per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7 1/2 cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping)

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C.
MESSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks f 1.50.

(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeente-leden)

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder
lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 ct.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER,
Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.

't Is bij bestelling voldoende op de strook van den
postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten verkrijgen op alles 30 procent korting.
Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

GOEDE WOORDEN.

De taal van de waarheid is altijd onopgesmukt . . . . waar,
als de waarheid zelve. Marcellinus.

Wie voor ieders viool wil dansen, zal spoedig aan beide beenen
lam zijn. N. N.

Die van zijn ik een God maakt, houdt wel zijn ik (vreesselijk
bezit!), maar krijgt geen God (vreesselijk gemis!) N. N.

In den Bijbel vinden wij voorbeelden van vromen, die ge-
vallen zijn, en van gevallenen, die zich bekeerd hebben . . . .
opdat de rechtvaardigen zich niet in hoogmoed en valsche ge-
rustheid zouden verheffen, en opdat bozen niet uit wanhoop
in de zonde zouden volharderen. Augustinus.

De liefde is een heerlijke deugd, boven alle andere deugden,

wetenschappen en goederen. Zij trekt het gemoed en het hart
naar boven, en vervult het met ongelooflijke zaligheid. Zij maakt
van slaven vrijen, van vijanden vrienden, van vreemdelingen
burgers, van hoogmoedigen nederigen, van treurenden verblijden,
van aardschgezinden hemelschgezinden. Zij vereent het hoogste
met het diepste, ijlt door hemel en aarde, en brengt al wat zij
van de schepselen ziet en hoort, tot lof van den Schepper aan.
Thomas à Kempis.

Het schoonste, het gezegendste, dat een schuldige menschheid
kan opleveren, is: boetvaardigheid, ware boetvaardig-
heid, eerste blijk van geloof in de ontfermingen Gods, die tot
alle volgende den weg baant; heuglijk teken, dat de roepstem
der genade in het hart erkend is; aanvang van de blijdeste hoop,
kiem der edelste kracht; opene deur voor „wijsheid, rechtvaar-
digheid, heiligmaking, verlossing” en voor Hem, die ons van
God tot dit alles geschonken is. N. Beets.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

VERHEERLIJKT.

Uw rijk zal eeuwig duren,
Uw troon valt nimmermeer,
Macht, heerlijkheid en eere
Zijn eeuwig de uwe, o Heer!

Als 't schitterend heil der starren
Zijn glans verloren heeft,
Is 't nog uw licht, o Heiland,
Dat licht en leven geeft.

Als aard en hemel lang reeds
Veroud zijn als een kleed,
Het bonte menschenleven
Vergaan met lief en leed.

Dan blijft Gij nog dezelfde,
De Vorst van 't nieuw gebied,
Waar nimmer revolutie,
Geen opstand ooit geschiedt.

Als wie U durfde smaden,
Vol angst de knieën kromt;
De tong, die U dorst henen
Van schrik lang is verstomd.

Dan brengt nog uw Gemeente,
Uw uitverkoren schaar,
Uw eeuwig dank en hulde,
U, Heer en Middelaar.

Als namen, hoog van glorie,
Verdwenen zijn in 't niet,
Wordt nog uw Naam gezongen
In 't eeuwig nieuwe lied.

En aard en hemel roemen
Uw grooten Naam alleen,
Wijl aller mond U lofzingt
Tot in alle eeuwigheên.

(Overgenomen.)

I Petr. 4 : 6.

„Wantdaartoe is ook den dooden het Evangelie verkondigd geworden, opdat zij wel zouden geoordeeld worden naar den mensch in het vleesch, maar leven zouden naar God in den geest.”

Wij hebben met de behandeling van I Petr. 3 : 19, 20 (zie „De Christen” van 4 April) trachten te bewijzen, dat het eene geheel onschriftuurlijke leer is, dat Christus naar Zijn *geest* of *ziel* in het rampzalig gedeelte van het doodenrijk, na Zijn sterven zou zijn geweest, om te prediken aan de geesten van de goddelooze tijdgenooten van Noach, die in den zondvloed omkwamen.

In vs. 18 staat, dat Christus is gedood in het vleesch, dat wil zeggen: naar Zijn menselijke natuur is Hij gestorven, maar opgewekt of levend gemaakt door den Geest of goddelijke natuur.

Door den Geest nu had Christus al vroeger, door Noach gepredikt 120 jaren lang, want al den arbeid Gods is na den zondeval een arbeid in den Zoon. Toen hield dat op voor die goddeloozen, zooals de Heer sprak: „Mijn Geest zal niet in eeuwigheid twisten met den mensch” enz. (Gen. 3 : 6). Zij waren dus niet onkundigen, maar bewerkten en alzoo absoluut verantwoordelijken en dus rechtvaardig veroordeelden.

Christus sprak aan het kruis tot den moordenaar: „Heden zult met Mij in het Paradijs zijn,” dus de Heere ging na Zijn sterven, tot Zijn opstanding, naar het gelukzalig gedeelte van het doodenrijk. In die heerlijke plaats werd vervuld Ps. 16 : 10: „Want Gij zult Mijne ziel in de hel (doodenrijk) niet verlaten.”

Zij, die nu met verwerping van de duidelijke uitspraken der H. Schrift. toch willen vasthouden, dat er nog eene genadebewerking is van de zielen na den dood, brengen onzen tekst met de gestorven tijdgenooten van Noach in verband. Zij laten dit vers als verklaring slaan op I Petr. 3 : 19, 20 en vatten niet de eigenlijke beteekenis dezer woorden. Zoo legt men den Bijbel niet naar zuivere regelen *uit*; maar legt er de valsche denkbeelden van de menschen *in*. Luther raakte hier ook zelf in de war. Hij schreef: „Dat is een vreemde wonderlijke tekst; de woorden zeggen duidelijk dat niet alleen den levenden het Evangelie gepredikt is, maar ook den dooden en toch voegt Petrus er bij, dat zij geoordeeld worden naar den mensch in het vleesch. Nu hebben zij (de dooden) toch geen vleesch, daarom kan het niet anders worden opgevat dan van levenden — het is een wonderlijke rede; of de tekst zuiver tot ons is gekomen of er iets uitgevallen is weet ik niet.” —

Om nu dit vers goed te verstaan moeten wij heel bedaard met aandacht vs. 1—5 lezen. Daar in vermaant de Apostel de geloovigen, dat zij met het oog op Christus lijden in het vleesch ook als naar het vleesch moeten willen lijden, in stede van naar het vleesch te leven. Tot het vroegere leven, in onbekeerden staat behoorde dat, maar nu mocht dit niet meer. In dat nieuwe leven kregen zij nu wel de wereld tegen zich, maar dat was hun lot als Christenen.

Ook hunne broeders, die nu al tot de »dooden« behooren, hadden dat Evangelie gehoord en aangenomen, dat het niet alleen een uitzicht gaf op eeuwige zaligheid, maar ook, omdat nu de wereld hen verwierp, met een sterven aan het leven naar het vleesch in verband stond, en wel voor een deel hunner zoo sterk, dat het martelaarschap hun beschoren werd. Maar wat hinderde dat, al was Gods raadsbesluit en harmonie met het oordeel van de wereld over hen ten doode, wat den mensch naar het vleesch betreft; het leven naar God en met God in den geest was immers hun eigenlijk leven. Christus oordeel over levenden en dooden zou zoo zijn, dat Hij de door de wereld uitgeworpene geloovigen in het recht zal stellen, als Hij hunne uitwerpers uit de wereld, verdoemd.

Acht, wil de Apostel zeggen, den eisch van zelfverloochening en afsterving van den ouden mensch, welke ik u aanbeveel, niet te hard, want dat is altijd het doel geweest van het Evangelie in allen, die het ontvangen hebben tot zaligheid.

Uwe broederen, die gestorven zijn, hebben, alvorens te sterven, al de wederbarende kracht van het Evangelie moeten ondervinden, even daarom is hun het Evangelie verkondigd. — Zij moesten der wereld en der zonde sterven wat het vleesch des ouden mensches betreft, om voor God te leven naar den nieuwen mensch, wat den geest betreft.

Bijbelverklaring T. M. Looman.

»Aan hen, die belasterd en onrechtvaardig veroordeeld hunne deugt met hun leven moesten boeten, gelijk de Profeten des Ouden en de eerste martelaren des Nieuwen Verbonds. In den samenhang kan nauwelijks

eenige andere dan deze de zin der woorden zijn: men lastert u en houdt u voor snoode huichelaars; in het Goddelijk gericht zal over die lastertaal uitspraak gedaan worden; aldus belasterd hebben velen door rechterlijk vonnis het leven moeten verliezen; maar zij wisten te voren dat zij, hoezeer aldus ter dood veroordeeld, in het Goddelijk gericht des eeuwigen levens waardig zouden geoordeeld worden.«

VAN DEN PALM.

Laten wij toch zéér voorzichtig zijn om maar niet op duistere teksten, die de »onwetende en onvaste menschen verdraaien tot hun verderf« (2 Petr. 3 : 16), terstond naar de een of andere Bijbelverklaarder, een dogma te bouwen, maar ons steeds beijveren door Schrift met Schrift te vergelijken en kennis te maken met Bijbelverklaarders van uiteenlopende richtingen, te komen voor ons tot een gezonde Hermeneutiek = uitlegkunde des Bijbels.

HENGELOO (O.)

J. DE HART.

Verschijsningen voor en bij de Hemelvaart.

Zondag 14 April.

De Heer Jezus heeft zich niet slechts op den dag der opstanding eenige malen, bij verschillende gelegenheden aan Zijne volgelingen vertoond, maar ook vervolgens nog veertig dagen lang met vele gewisse kenteekenen, opdat het feit Zijner opstanding voor hen boven allen twijfel verheven zou zijn, wat bepaald noodzakelijk was, zouden zij de Koninklijke bevelen, die Hij hun gaf, geloovig ten uitvoer brengen; want met de waarheid van Christus opstanding uit de dooden staat of valt noodzakelijk het geheele Christendom (1 Cor. 15 : 14).

Thomas, bekend wegens zijn zwaarmoedigheid (Joh. 11 : 16) schijnt zich op den dag der opstanding geheel teruggetrokken te hebben en was niet tegenwoordig als des avonds de Heer in de vergadering verscheen. Toen de anderen hem van hunne ontmoeting vertelden, verblijdde hij zich echter niet met hen, maar verklaarde pertinent, geenszins te zullen gelooven, vóór hij met eigen oogen de teekenen der nagelen in Zijne handen gezien en met eigen hand Hem betast zou hebben. Toch had de mededeeling zooveel indruk gemaakt, dat Thomas op den volgende eersten dag der week ter vergadering kwam, en daar had hij 't voorrecht den Meester te zien binnenkomen en Zijn lieflijk: »Vrede zij ulieden!« te hooren; maar wat hij zeker zich 't allerminst had voorgesteld, daar hoort hij zich bij name door den Meester roepen; om zich te komen overtuigen en niet langer

ongeloovig te zijn. Na dit bewijs van Jezus wetenschap van hetgeen hij gezegd had, schijnt Thomas zijn eigene gestelde voorwaarden overbodig te hebben geacht. Hij riep uit: »Mijn Heer en mijn God!» waarop de Heiland antwoordde: »Omdat gij mij gezien hebt, Thomas, zoo hebt gij geloofd; zalig zijn zij, die niet gezien en nochtans zullen geloofd hebben.«

Eene andere verschijning deelt ons Johannes mede (hoofdst. 21), die plaats had aan de zee van Tiberias, waar op voorstel van Simon Petrus een zevental discipelen het oude visschersbedrijf weer uitoefenden, maar zonder eenig resultaat een ganschen nacht bezig waren geweest en eindelijk in den morgenstond den oever naderden. »Kinderkens, hebt gij ook eenige toespijs?» zoo spreekt de op den oever staande Jezus hen aan, en zij, Hem niet herkende, antwoorden met een mistroostig: »Neen!» Maar toch als Hij zegt: »Werpt 't net aan de rechterzijde van 't schip,« dan gehoorzamen zij werktuigelijk, waarop zij weldra een zoo overvloedige vangst hadden, dat zij 't net niet meer konden trekken. De opmerkelijke Johannes besloot hieruit, dat die vreemdeling niemand anders dan de Heer kon zijn, en de vurige Petrus, zulks vernemende, omgordde het opperkleed en wierp zichzelve in de zee, alles verlatende om maar spoedig bij den Meester te zijn; terwijl de anderen het zware net meesleepten naar den oever.

Daar wachtte hen de zorgzame Meester met een maaltijd, waarbij Hij zelf, gelijk voorheen, als gastheer fungeerde. Het zevental aanzat zwijgend, overtuigd, dat 't de Heer was en zeker niet recht wetende hoe de Heer hun ietwat eigenzinnig nachtelijk avontuur opnam. Hij, zelf verbrak het stilzwijgen door Petrus te vragen: »Simon Jonas zoon, hebt gij mij liever dan deze?» waarop Petrus, zich op Jezus alwetendheid beroepende, antwoordt: »Ja Heere, Gij weet dat ik U liefheb,« en de opdracht ontvangt: »Weid mijne lammeren.« Tot driemaal toe echter herhaalt de Heer dezelfde vraag zoodat deze er droevig onder wordt, maar toch volhoudt, zich op Jezus alwetendheid te beroepen, tot bevestiging, dat hij Hem liefhad, en telkens volgt de last: »Hoed mijne schapen, Weid mijne schapen,« waarmede Petrus het oppertoezicht over Jezus kudde wordt opgedragen.

Bovendien wordt nog melding gemaakt van eene verschijning aan meer dan 500 broederen op eenmaal (Matth. 28:16; I Cor. 15:6) op den berg in Galilea, bij welke gelegenheid de Heer Jezus melding maakt van de groote macht, Hem gegeven in den Hemel en op aarde, krachtens welke Hij hun beveelt, allen creaturen, in de geheele wereld het Evangelie te verkondigen, en belooft altijd met hen te zullen zijn.

Eene verschijning aan Jacobus, (waarschijnlijk de broeder des Heeren) waarvan niets naders beschreven werd, wordt door Paulus medegedeeld (I Cor 15:7), terwijl Lucas hoofdst. 24:49—53 nog kortelijk Zijn laatste verschijning op den Olijfberg vermeldt, waar Hij Zijne getuigen beveelt, te Jeruzalem de beloofde Kracht uit den Hoogen af te wachten, n.l. den H. Geest, den Trooster, dien Hij hun zenden zou van den Vader,

waarna Hij voor hunne oogen opvoer ten Hemel.

a. Het ongeloof van Thomas, hoe berispelijk op zichzelf, heeft dus ook nog door 's Heilands nederbuigende goedheid mede moeten dienen tot versterking van ons geloof, want de waarheid van Jezus opstanding is er te helderder door bevestigd. Thomas heeft eigenlijk hier alle welgezinde twijfelaars vertegenwoordigd en de strengste eischen gesteld.

b. De Heiland overtreft door Zijne alwetendheid te doen blijken, Thomas' voorwaarden nog. Thomas wilde zien en tasten, de Heiland geeft iets voor 't gehoor, dat hem dadelijk van de opstanding en de goddelijkheid zijns Meesters overtuigt.

Door diezelfde alwetendheid kwam ook eens Nathanaël tot den uitroep: »Rabbi, gij zijt de Zone Gods, gij zijt de Koning Israëls.« (Joh. 1:49—50). En de Apostel schrijft, dat deze dingen beschreven zijn, opdat ook *wij* gelooven mogen en opdat *wij* in Hem geloovende, het leven zullen hebben in Zijnen Naam.

c. Zalig zijn zij, die niet gezien en nochtans zullen geloofd hebben. Wel komt de Heer 't ongeloof te hulp, maar toch is voor ons noodig een onbepaald vertrouwen in Hem te stellen, omdat Zijn doen ons begrip meestal ver te boven gaat en ons raadselachtig voorkomt.

d. De verschijning aan de zee bevat voorzeker een hemelsch onderricht voor Petrus en voor allen, die in 't Koninkrijk Gods arbeiden. Vruchteloos is alle arbeid, die zoo maar op eigen hand ondernomen wordt en zonder gebed. Ook de volgelingen des Heeren zullen vaak veel moeite doen en toch geen vrucht zien. Toch moet hen dat niet ontmoedigen, want menigmaal, als zij uitgeput en ten einde raad zijn, komt de Heer met Zijn machtige hulp.

e. Simon Petrus betoont zijn liefde, door vrienden en groote vangst in den steek te laten; maar de Heer doet hem toch nog tot driemaal toe de pijnlijke vraag: »Hebt gij mij lief?» Liever dan de visscherij, liever nog dan de anderen mij hebben? (herinnering aan Petrus' vroegere betuiging: »Ik zal u geenszins verlaten,« waarop de driefoudige verloochening gevolgd was.) Toch, hoe smartelijk deze driefoudige herstelling in belijdenis, de Heer schenkt Petrus vertrouwen, en hij, die door ervaring eigen zwakheid leerde kennen, wordt door den wijzen Opperherder geschikt geacht om zijne schapen te hoeden en te weiden.

f. Zoo brengt elke verschijning dus een opdracht mee voor hen, die van Jezus opstanding verzekerd werden: een heerlijke opdracht tot zegen voor de wereld; want Hij, die alle macht heeft, wil die macht ten goede aanwenden. Bekeering en vergeving der zonden proclameert de Koning der Koningen over 't wereldrond.

Gelukkig zij, die Hem als Koning huldigen, want met dezulken wil Hij zijn, alle de dagen, en niets kan ons scheiden van Hem, die alle macht heeft.

N. P.

K. K.

Z E N D I N G.

Sedert onze laatste mededeelingen van de Congo-zending werd weder een der oudste mede-arbeiders van zijn post opgeroepen: Rev. W. H. Stapleton, van het station Yakusu, ver in het binnenland, ging den 3den December in tot zijne rust. In 1889 was hij naar den Congo vertrokken, en stichtte daar met Rev. J. H. Weeks het station Monsembe, in een streek, waar het grofste kannibalisme heerschte. Hij arbeidde daar tot 1897; toen werd hij door het Zendinggenootschap naar Yakusu gezonden, in het district Stanley Falls. Hier wachtten hem groote moeilijkheden, vooral ook met de taal, want de vijf verschillende volksstammen, die rondom Stanley Falls *) wonen, spraken evenveel verschillende talen. In 1902 gaf hij zijn: »Vergelijkend Handboek van Congo talen« uit, en in hetzelfde jaar zijn »Bangala taalkunde,« en het Evangelie van Lukas in de Kele-taal. Hij schreef verschillende andere werken, als: »Gelijkenissen en wonderen des Heeren«; »Gids voor zoekende zielen,« en een verkorte uitgave van Bunyan's Pelgrimsreis enz. In de tien jaren, die Mr. Stapleton te Yakusu arbeidde, is dat station tot een tweede Wathen geworden. Er zijn letterlijk wonderen van Gods genade geschied. Er is nu een opleidingsschool voor inboorlingen, een gemeente van 200 leden, een groote schare belangstellenden, 80 scholen in het district om het station heen, met ongeveer 5000 leerlingen, die onderwezen worden door christen inboorlingen. En dat in het hartje van het donkere Afrika!

Mr. Stapleton bereikte slechts den ouderdom van 42 jaren. Hoe jammer, zouden wij zeggen, dat zulk een man, in de volle kracht van het leven, en die nog zoo veel had kunnen doen voor de uitbreiding van 's Heeren Koninkrijk, zoo midden uit een groot werk, dat hij zoo liefhad en waaraan hij zijn gaven en krachten wijdde, werd weggenomen. Maar als Gods kinderen gelooven wij: Wij zijn onsterfelijk, totdat ons werk is afgedaan, en zooals wij eens Dr. Bentley hoorden zeggen: »Ik ben in des Heeren dienst; als Hij mij van hier oproept, begin ik boven weêr,« zoo is het ook met den nu heengegane arbeider voor den Heer.

Van het station Wathen, waarvan wij vroeger gedurig persoonlijke berichten ontvingen en in ons blad meedeelden, schrijft de zending Jennings: »Wij hebben nu reeds 125 buitenposten. In den loop van 1906 had ik het voorrecht ruim 150 bekeerde heidenen te doopen, en ik had vier maanden noodig om al de plaatsen te bezoeken, waar wij onderwijzers hebben.

Onze Christenen hebben op sommige plaatsen heftigen tegenstand van de zijde der heidensche inboorlingen en in andere streken van de Roomsche-Ratholijken. Het is echter verblijdend te zien, hoe zij pal staan tegenover beide.

*) Zoo genoemd naar den beroemden tocht van dezen onderzoekersreiziger dwars door Afrika in 1877, die bij deze water-vallen in den Congo zijn laatsten blanken reisgezel verloor, Frans Pocock, en er zelf bijna het leven bij inschoot.

In een van de nieuwere districten had een heidensch opperhoofd den Christenen op straffe des doods verboden om door zijn dorp te trekken of er de markt te bezoeken. Dit was voor onze broeders een groote moeilijkheid, want het dorp ligt aan den hoofdweg, en de markt daar is de eenige in den omtrek. Zij klaagden mij hun nood, en ik beloofde hun er met het opperhoofd over te zullen spreken op mijn rondreis, en gaf hun den tijd op wanneer wij elkander in het dorp zouden ontmoeten, om dan samen naar het opperhoofd te gaan. Toen ik er kwam, was ik zeer verbaasd onze broeders te zien allen gewapend met knuppels en stokken en ik bestrafte hen er scherpelijk over. Zij zeiden echter, dat zij volstrekt niet van plan waren om die te gebruiken, maar dat zij ze alleen genomen hadden voor machtsvertoon, want dat zij anders niet in het dorp hadden kunnen komen. Zij waren veertig in getal, en het doel werd bereikt, de heidenen stonden versteld over de koelbloedigheid der Christenen, die ondanks het verbod toch met zulk een schare het dorp binnentrokken, en niemand deed hun eenig leed. Ik sprak met het opperhoofd en zijn voornaamste onderhoorigen en bracht hun hun verkeerdheid onder het oog. Zij spraken niets tegen en de zaak werd op vriendschappelijke wijze geschikt en wij gaven elkander de hand. Wij hebben daar nu een onderwijzer, en verwachten groote dingen."

Volgens het laatste jaarbericht telde de gemeente Wathen toen reeds (April 1906) meer dan 1000 leden. Zoo gaat de arbeid daar gezegend voort, en wordt het rijk des Heeren uitgebreid ondanks allen tegenstand. De broeders verlangen echter zeer naar meer zendelingen, omdat zij het groote arbeidsveld (meer dan 3000 mijlen) niet naar den eisch kunnen bezoeken.

Van br. Bell, die tegenwoordig te Hsi-an-fu, (China) in de provincie Shensi, werkt, ontvingen wij eenigen tijd geleden een verblijdend schrijven. Het ging hem en de zijnen wel. Hij was verleden jaar druk bezig geweest met het bestudeeren van de taal, die zeer moeilijk is, en had het vereischte examen voor het eerste jaar naar wensch afgelegd. Sedert Augustus had hij reeds eenigszins een werkzaam aandeel genomen in de godsdienst oefeningen, en in November had hij een toespraak in de Chineesche taal gehouden van 20 minuten in een groote vergadering en was goed verstaan door zendelingen en inboorlingen beide.

Verder schrijft hij nog: »Het middelpunt van de gemeente hier is in een dorp op 35 mijlen afstand, Tu-yen-tsun of Evangeliedorp genaamd, en er zijn meer dan 60 dorpen en steden, waarin eenig evangelisatiewerk gedaan wordt. De zendelingen werden eerst niet in de groote stad (Hsi-an-fu) toegelaten (deze stad telt meer dan 250.000 inwoners) pas zes jaren geleden konden zij zich daar vestigen. Nu echter breidt de arbeid zich snel uit, en de gemeente telt reeds 890 leden. Verleden week werden er 19 gedoopt, waaronder een jongske van 10 jaar. De inlandsche voorganger nam hem in zijn armen en bad over hem. En dan was er ook een oud man van 70 jaren. Het was een tref-

fend gezicht, velen hadden tranen in de oogen.

Wij hebben hier in de stad ook een school met 80 leerlingen, jongens. (Zooals de lezers weten, worden de vrouwen in China opgesloten gehouden. Als de meisjes nog heel klein zijn, worden hun voetjes zóó stijf omwonden, dat alle groeikracht er uit verdwijnt, zoodat volwassen vrouwen voetjes hebben als kleine kinderen, en zij zich slechts met groote moeite en waggelend kunnen voortbewegen. De meisjes bezoeken dus geen scholen. Vert.) Onze leerlingen hier hebben een veel betere opvoeding gehad dan die te Wathen, want alle Chineesche jongens leeren op hun eigen scholen lezen en schrijven.

Ik zie verlangend uit naar den tijd, dat ik meer een werkzaam aandeel kan nemen in den arbeid: straatprediking, het bezoeken der markten, die bijna onophoudelijk gehouden worden in China, en het bezoeken der verschillende afdelingen der gemeente. Wij hopen het werk te beginnen in een nieuwe streek, 300 mijlen ten noorden van ons, maar daartoe hebben wij 6 of acht arbeiders meer noodig."

Tot zoover br. Bell. In het ontzaglijk groote rijk van China, met zijn meer dan 400 millioen inwoners wordt veel zendingswerk gedaan door tal van genootschappen, maar aan alle zijden is eene behoefte aan meer arbeiders. Na de Boxer-onlusten, waarbij zoovele zendelingen en inlandsche Christenen het leven lieten, werd door de Chineesche regeering een andere weg ingeslagen, en volgt zij het voetspoor van Japan om het volk te ontwikkelen en te beschaven, natuurlijk slechts in maatschappelijken zin. Hoe noodig is het nu, dat de Evangeliebooden ook hun arbeid als 't ware verdubbelen. Dr. Griffith John schrijft: »Er is geen werk heerlijker dan zendingswerk, en er is geen arbeidsveld aan China gelijk. Het is van daag juist negenenveertig jaar geleden sedert ik in China aankwam. Het is een lange tocht geweest; maar een tocht gekroond met barmhartigheden en liefdebetoon van onzen God. Als ik nog weer mijn levenstaak moest kiezen, zelfs met mijne ondervinding van al die jaren, dan zou ik weêr China tot mijn arbeidsveld verkiezen boven alle andere landen. Het is een heerlijk werk, Christus te dienen onder dit groote volk.«

En nu nog een treffende gebedsverhooring tot slot. Zooals boven gezegd is, werden de voeten van alle Chineesche vrouwen sedert duizende jaren op treurige wijze verminkt. Het Bapt. Zendinggenootschap heeft een »gebedskalender,» waarop voor iederen dag een onderwerp van gebed wordt aangegeven in verband met zendingswerk. Nu werd den 31sten Maart 1906 als onderwerp opgegeven van den Heer te vragen, »dat het wreede binden der voeten van Chineesche meisjes moge worden opgegeven.« Deze kalender was samengesteld in Augustus 1905 en in November van dat jaar gedrukt.

En op den 31sten Maart 1906, dus op den dag, dat de bede ten behoeve van de ongelukkige Chineesche vrouwen door de zendingsvrienden werd opgezonden, bevatte de »Daily News» de volgende mededeeling:

»Het Chineesche Ministerie van Onderwijs heeft een bevel uitgevaardigd, waarbij het verboden wordt om kleine schoentjes te verkoopen, ten einde het binden van de voeten der vrouwen te doen ophouden.»

»Eer zij roepen, zal Ik antwoorden, en terwijl zij nog spreken, zoo zal Ik hooren,» zegt de Heere.

A.

Onze Bijbelcolportage.

Nadat ik 12 Maart mijn gezin weer in de hoede des Heeren had aanbevolen, aanvaardde ik de reis naar Spijkenisse, om in die omstreek een poosje werkzaam te zijn. Br. C. Barendrecht haalde mij af aan het station, en door zijn gezin werd ik met blijdschap begroet en als huisgenoot opgenomen. Daar onze br. een goede getuigenis heeft bij degenen, die buiten zijn, (1 Tim. 3 : 7), gaf mij dit destemêer vrijmoedigheid om zijn dorpsgenooten van huis tot huis te bezoeken en hen door woord en geschrift te wijzen op de noodzakelijkheid der bekeering. Alle menschen toch zijn vanwege de zonde, den eeuwigen dood onderworpen en ook allen kunnen het eeuwige leven deelachtig worden, als een genadegave door Jezus Christus onzen Heer, Rom. 6 : 23. Dit wordt helaas door de meeste menschen als oud nieuws beschouwd, of ook als iets dat hun niet aan gaat. Maar daaruit blijkt weer eenigermate hoezeer de zonde den mensch verblindt. Waar wij echter door genade het licht des levens deelachtig zijn geworden, verblijdt het ons destemêre, als we iemand vinden, wiens hart eenigermate ontsloten is voor de waarheid. Zoo trof ik te Spijkenisse een bejaard man aan, wiens hart dorste naar vrede met God. Ik bezocht hem 3 of 4 maal en mocht hem het Evangelie der genade zoo eenvoudig mogelijk voorstellen en uit den Bijbel voorlezen; maar de man geloofde wel de historische waarheid des Bijbels, maar kon of durfde zich niet aan den Heere Jezus toevertrouwen. En hoe gaarne men dan in zoo'n geval iemand zou willen helpen, men kan toch het woord niet verder brengen dan tot aan het oor. God alleen kent het hart.

Vervolgens werd ik door het bestuur der Vrije Evang. Gemeente verzocht om haar op Zondag 17 Maart met het Evangelie te dienen. Hieraan heb ik, naar de gave, die God mij gegeven heeft, voldaan. Daarna ging ik, vergezeld van P. Barendrecht, naar Nieuw Beijerland, waar wij dien dag vele menschen bezochten; maar wij verkochten slechts één Bijbel. Als bij uitzondering kan ik hierbij melden, dat de heer predikant ons trakteerde op koffie en brood met kaas. Wij merkten bij onze gesprekken op, dat daar nog de oude Psalmen van Datheen gezongen worden, evenals bij de Bakker- en Dijkianen. Een hunner zeide zoo in onze samenspreking: ja, wij hebben een wonderlijke godsdienst, en ik geloof dit: wij moeten God dienen en wij kunnen niet, en we moeten toch. Ook hier werd het weer open-

baar, dat *niet* de onmacht, maar de onmachtsleer veel kwaad doet. Ook kwamen wij nog in een huis, waar de vrouw juist in den Bijbel las. Ik zei zoo: »Vrouwtje, zijt ge in het boek der boeken aan het studeeren?» »Ja,« zeide ze, »ik lees daar net, hoe die ondeugende Joden den lieven Jezus zoo geplaagd hebben.« Ik trachtte haar toen duidelijk te maken, dat Jezus ook om hare zonden die lichaamsfoltering en zielesmartten moest lijden, teneinde ook haar van een eeuwig dood te verlossen.

Op onze terugreis stormde het zoo, dat de golven over de pont sloegen, waarmee wij moesten overvaren, maar toch kwamen wij, Gode zij dank, des avonds weer in welstand thuis. Dien avond hielden wij nog een bijbellezing. Op weg naar Geervlied bezocht ik onder meer een vrouw, die erg treurde om haar kind, dat zij den vorigen dag had begraven. Pred. 7:2 werd ook daar bewaarheid, want daar was een open oor voor het Evangelie. Toen ik deze vrouw den Bijbel, als de beste gids in leven en sterven aanbeval, verklaarde zij geen Bijbel te bezitten en er ook geen te kunnen kopen, omdat haar man slechts f 6 perweek verdiende en dat voor een gezin met negen kinderen, van welke de oudste soldaat moest worden. De dominé had haar wel al lang een bijbel beloofd, maar nog niet gegeven. Toen gaf ik haar een Nieuwe Testament met Psalmen, waarvan zij mij beloofde een dankbaar gebruik te zullen maken. Te Geervlied bezocht ik ook een rijken boer, die, toen ik den Bijbel aanbod, riep: »Ga weg, ga weg, want voor den Bijbel ben ik bang!« Ik zei: wel man, als gij nu voor den Bijbel al bang zijt, hoe vreeselijk zal het dan zijn als gij straks voor den God des Bijbels moet verschijnen! »Nu ja,« zei hij, »die dan leeft, die dan zorgt,« en meteen liep hij weg.

De Broederschap te Rotterdam verzocht mij hen een Zondag, 24 Maart, met het Evangelie te dienen. Ook daar bezocht ik zooveel mogelijk allen aan huis. Daarna werkte ik nog 'n paar dagen te Spijkenisse, waar men mij gaarne had willen houden tot na de Paaschdagen. Maar daar ik die dagen gaarne te midden van mijn gezin wilde viëren, besloot ik naar huis te gaan, waar ik mijne geliefden, Gode zij dank, in welstand mocht aantreffen.

H. TER BRAAK.

HENGEL (O.), April 1907.

Voor Jongelieden.

Lieve jonge broeders en zusters in Christus,

Misschien vergeet ik de jongeren onder u wel een beetje, en ik wil liever »vijf woorden spreken die verstaan worden,« dan een groot aantal, die gij niet begrijpt. En de Heer Jezus is zoo teeder en vriendelijk voor de lammertjes, dat wij ook even goed aan hen moeten denken als aan hen, die bijna oud genoeg zijn om ze schapen te noemen. In dat wonderbare boek

van Jesaja (hoofdst. 40) is een majestueuse beschrijving van God in zijn grootheid en kracht. Lees dat eens met aandacht, en bedenk hoe groot God is. En wat vindt gij het eerst uitkomende in die heerlijke majesteit Gods? Het beeld van een Herder, sterk maar teeder, en teeder omdat Hij sterk is, die de lammertjes (want dat wil het woord eigenlijk zeggen) in zijnen boezem *) draagt, dicht bij Zijn hart. Welk een liefelijk beeld van den Heer Jezus, den goeden en grooten Herder. Toen Hij op aarde was, nam Hij de kleinen in Zijne armen en zegende hen, en dat is geschreven tot onze beoediging, degene, die nog pas tot Hem gekomen zijn, opdat wij zouden weten, dat Hij ons dicht aan Zijn hart wenscht. Hij is de ware Groothart, van wien gij misschien wel eens gelezen hebt in Bunyan's Pelgrimsreize, dat hij een kleinen jongen bij de hand nam om hem den heuvel Moeilijkheid op te helpen, en die later vijgen en druiven voor de jongens bracht om hem te verkwikken op den weg. Ware groote mannen zijn altijd zacht en vriendelijk.

Merkt gij wel op die schoone Oostersche beeldspraak? De herder heeft, even alle Syrische landlieden, een lang los kleed of rok, om het middel door een gordel vastgehouden. Het gedeelte boven den gordel vormt een grooten zak voor den boezum, en als er sprake is van in zijnen boezem dragen, dan wil dat zeggen van dragen in dezen lossen zak voor den boezum, waarin een lammetje veilig liggen kan. De vrouwen dragen soms haar kinderen daar, en soms haar inkoopen op de markt. Zie dezefde beeldspraak in Lukas 6:38; Numeri 11:12; psalm 129:7; Spreuken 17:23.

Wat staat er veel in den Bijbel over schapen en en Herders! In oude tijden bestond iemands rijkdom grootendeels in schapen en vee (zie Gen. 12:5; Joh. 1:3), en vele van onze hedendaagsche woorden voor rijkdom zijn afkomstig van woorden, die betrekking hebben op vee. En daarom spreekt de Bijbel, die een getrouw bericht geeft van het leven in het Oosten, veel over schapen.

Abel was een herder; Mozes was een herder; David was een herder, en de grootste van allen wordt door Johannes de Goede Herder genoemd, door Paulus de Groote Herder en door Petrus de Overste Herder. Kunt gij mij ook zeggen waar deze woorden staan?

Het leven in het Oosten — in Palestina — is en was heel anders dan het leven hier. Het is woest, ruw, gevaarlijk. Er zijn wilde dieren en nog wildere menschen, de Arabieren der woestijn, die trachten de schapen te rooven, (zie 1 Sam. 17:34; Job 1:15.) En daarom moet de herder dapper zijn, bereid om voor zijn kudde te strijden, zooals David, deed, en gewillig om zijn leven er voor te geven als het noodig is.

Gij kent toch den 23sten psalm wel, is 't niet? Maar kent gij den 22sten ook? Het is deze psalm, die van den Heer Jezus spreekt als den Goeden Herder, want het is de Goede Herder, die zijn leven geeft voor de

*) Onze Nederlandsche vertaling heeft het woord »schoot.«
(VERT.)

schapen, en deze psalm spreekt van Zijn dood. Wilt gij dien eens lezen en dan aan drie zaken denken, n.l.

1. Het was een wonderbare profetie, die getuigt van hetgeen meer dan duizend jaren later geschieden zou;
2. Het is ook geschied, Lees het verhaal van het lijden en de kruisiging van onzen Heer, ja en ook van Zijn opstanding (zie ps. 22 : 22 tot 25, en Hebr. 2 : 12, want eerst na Zijne opstanding heeft Hij zijne discipelen »broeders» genoemd (verg. Joh. 15 : 15 en hoofdst. 20 : 17), en 3. Het was voor u en voor mij. Behoef ik nog meer te zeggen?

En dan moet gij ps. 23 lezen, en onzen Heer beschouwen als den Grooten Herder, den Machtige, die ons rust, leiding, bescherming, spijs en verkwikking geeft.

Maar de 24ste psalm dan? Daar is sprake van Eén, die in de plaats van de heiligheid des Heeren ingaat, en blijkbaar met Zijn volk (zie vs. 6). Het is de Heer Jezus als de Overste Herder. Zullen wij de onverwelkelijke kroon der heerlijkheid ontvangen, waarvan Petrus spreekt?

Ik zou nog meer kunnen zeggen, maar de tijd ontbreekt mij, zelfs het geschiedenisje moet achter blijven, maar ik heb u de geschiedenis van Jezus verhaald, en kan er wel een schoonere zijn?

Met mijn liefdegroet aan u allen

de uwe in de schaapskooi

T. H. ENGALL.

P. S. Ik geloof, dat ik er nog een geschiedenisje kan bijvoegen. Als de Redactie er echter geen plaats voor heeft, dan weet gij niet, dat er iets uitgelaten is, en zoo ja, dan verneemt gij 't wel.

Een heer, die in Amerika reisde, ontmoette een jongen, die de schapen hoedde. Hij vroeg hem of hij den Heer Jezus kende, en leerde hem een kleinen tekst van vijf woorden: »De Heer is mijn Herder,» en wees hem er op, dat er één woordje was voor elken vinger van zijn rechterhand, en als hij nu aan het woordje »mijn» kwam, dan moest hij een vinger van zijn linkerhand rondom den vierden vinger van zijn rechterhand slaan, om hem te doen denken aan den Heer Jezus als zijn eigen Zaligmaker. De heer reisde verder, en kwam eenige maanden later weer bij die boerderij, maar hij vond er den kleinen jongen niet. Hij vond echter eene vrouw, in 't zwart gekleed, en vroeg haar hoe het met zijn vriendje ging. Zij antwoordde, dat het haar zoontje was, en dat er onlangs een sneeuwstorm gewoed had, en de heuvels waar het kind was, met sneeuw bedekt had. Men had hem gezocht, en eindelijk gevonden, koud en dood, maar de vierde vinger van zijn rechterhand werd omklemd door een vinger van de linker, en de moeder was verzekerd, dat het schaapje aan den Goeden Herder had gedacht, en de Goede Herder aan het lam, en dat hij veilig was aan Zijn hart. Zijt gij in de schaapskooi?

T. H. E.

UIT DE GEMEENTEN.

WEERDINGERMOND. Nu het heerlijk Paascheest weer in 't verleden ligt en wij op hetzelfde zoo vele zegeningen van onzen God hebben ontvangen, meenen wij daarvan niet te mogen zwijgen, voor onze medegenooten in Christus. Wij hebben weder ervaren, dat het feit der opstanding van onzen Heer Jezus nog dezelfde kracht heeft als voor 19 eeuwen. Dit bedenkende, gaf dit onzen Voorganger ook aanleiding om tot ons daarover te spreken volgens Rom. 8 : 11. Het werd ons duidelijk gemaakt door den Geest, dat wij, voor zooveel wij weten, verlost en te zijn door het lijden en sterven van onzen beminnelijken Heiland, wij ook mogen gelooven, dat dezelfde Geest, die Jezus uit de dooden opgewekt heeft, ook ons sterfelijk lichaam eenmaal levend maken zal. God gaf onzen broeder genade om dit voor allen verstaanbaar voor te stellen. Hoewel ons gebouw geheel met hoorders gevuld was, werd toch de grootste stilte vernomen, en blijkbaar genoten van het gesprokene.

Doch ook zichtbaar zou ons de begrafenis en opstanding onzes Heeren verkondigd worden, n.l. door den Doop van 4 broeders en 2 zusters (onder welke 2 broeders van elders), die door zich te laten doopen beleden der zonde gestorven te zijn, en nu der gerechtigheid wenschten te leven. En naar we volgens hun getuigenis mogen gelooven was het hun duidelijk, dat niet de Doop, maar de voor hen gestorven en opgewekte Heiland, die hen gewasschen heeft in zijn bloed, de oorzaak hunner zaligheid is, door Wien zij ook een opstandingszegen deelachtig werden.

Eindelijk, na den dood des Heeren verkondigd te hebben, bij de breking des broods, gingen we uit elkander, met de verzekering, dat de Heer ons had gezegend met geestelijke zegeningen in den hemel in Christus.

L. W., Secr.

VERZOEK

aan allen, die iets ter opname in ons blad zenden, om het papier aan eene zijde te beschrijven, en wanneer men particuliere correspondentie voor de redactie er bij zend, dit op een afzonderlijk stuk papier te doen. RED.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. R. te Zutphen f 7.37½; van C. P. te Deventer f 19.35.

N. v. BEEK.

Advertentiën.

•• Heden werden onze harten verblijd door de geboorte van een welgeschapen Zoon. Ofschoon de moeder daarbij ernstig ongesteld was, zoodat wij 't ergste vreesden, is zij nu, Gode zij dank, vrij wel.

H. v. DAM en Echtgenooten.
HELMAN (Gron.), 5 April 1907.

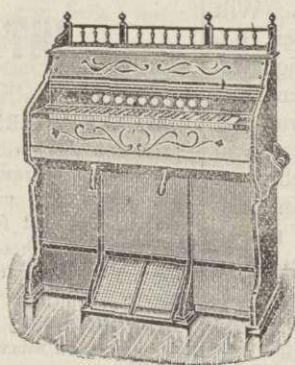
Zooeven verschenen:

De Geestelijke beteekenis van DE TABERNAKEL,

in 34 hoofdstukken, met 10
afbeeldingen, door
JOH. DE HEER,
met een voorwoord van
Ds. E. B. COUVÉE.
Prijs fraai gecartonneerd f 0.50.
Bij elken boekhandelaar verkrijg-
baar of tegen toezending van f 0.55
bij den uitgever

JOH. DE HEER, Rotterdam.

HEINR. SUHR,
GROOTHANDEL IN
MUZIEKINSTRUMENTEN,
Koningstraat 62, Arnhem.
(Fabriek NEUNRADE.)
Vraagt Prijscourant van
HARMONIKA'S, VIOLLEN,
CITERS, FLUITEN,
PICCOLO'S, enz.

ORGELS

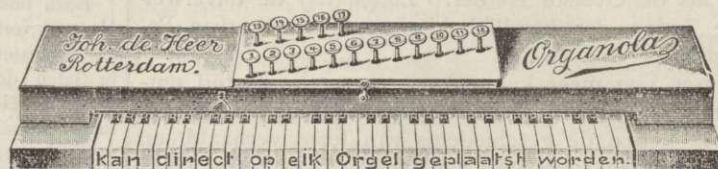
als nevenstaand model, doch zonder registers, vanaf
f 70.—

met gratis Cijferaccoorden om zonder muziekkennis
onmiddellijk vierstemmig te spelen.

JOH. DE HEER - Rotterdam, Noordmolenstraat 71.

Filialen: Rosestraat 24, Hoogstraat 110, Nieuwe
Binnenweg 485. — Amsterdam: Haarlemmerdijk
30. Utrecht: Donkere Gaard 2. Alkmaar:
PELS, Orgelmaker. Arnhem: O. Stationstraat 5.
Groningen: Gelkingestraat 41.

Met één vinger vierstemmig Orgelspelen!!!

NIEUWSTE UITVINDING. — — — Vraagt gratis prospectus bij

Joh. de Heer, Rotterdam, Noordmolenstraat 71,

alsook aan de filialen Hoogstraat 110, Rosestraat 24, Nieuwe Binnenweg 485.
Amsterdam: Haarlemmerdijk 30. — Utrecht: Donkere Gaard 2. — Alkmaar: BERN.
PELS, Orgelmaker. — Arnhem: O. Stationstraat 5. — Groningen: Gelkingestraat 41.
Voor de provincie Friesland uitsluitend J. GROENEVELD Fz., Sneek
" 's Gravenhage " G. ELSHOVE, a/d Loosduinsche kade 11.
" Dordrecht " M. SPIERING, Voorstraat.
" Nijmegen " PIERRE PETERS & Co.

Broederliefde.

Er bestaat een aandoenlijke legende in verband met de
stichting van den tempel van Salomo.

Het stuk grond, waarop de tempel gebouwd werd, be-
hoorde gezamenlijk in eigendom aan twee broeders, waar-
van de een kinderen had en de ander kinderloos was.
Zij hadden er koren op gezaaid. Daags na den oogst,
toen er twee stapels koren verzezen waren, zeide de oudste
der beide broeders tot zijn vrouw: Mijn jongere broeder
bezit niet de noodige kracht om de vermoeienis en de
hitte des daags te dragen; ik zal een gedeelte van mijn
schooven nemen en ze zonder dat hij 't weet aan zijn stapel
toevoegen."

En de jongste broeder, met gelijke gevoelens beziel-
de, zeide bij zichzelf: „Mijn broeder heeft kinderen en ik
heb er geen. Ik zal ongemerkt wat van mijn schooven
op zijn stapel overbrengen."

Hoe verbaasd zagen zij den volgenden ochtend op, toen
ieder op zijn beurt bemerkte dat zijn stapel juist nog even
groot was als den vorigen dag. Beiden meenden echter

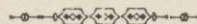
voor zich, dat het verschil wel spoedig zichtbaar zou
worden, als zij maar volhiielden; en zoo deden zij nog een
paar volgende nachten hetzelfde, maar ook met denzelfden
afloop. Nu nam elk hunner van zijn kant het besluit om
eens een geheelen nacht op 't veld te blijven ten einde er
achter te kunnen komen, welke geheime oorzaak hier in
het spel was.

En zie, midden in den nacht kwamen de beide
broeders elkander tegen, halverwege de beide korenstapels,
met onder den arm zooveel schooven als zij maar dragen
konden.

Nu was voor beiden het raadsel opgelost

Op dezen grond, door zulk een herinnering gewijd en
geheiligt, verrees de tempel van Salomo, een van de be-
langrijkste bouwwerken der oudheid, het huis aan den
dienst van Jehova gewijd.

Helaas! hoeveel broeders zouden in onze dagen eer
geneigd zijn den geheelen korenstapel van hun broeder te
rooven, in stede van er eene schoof bij te voegen.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

De Rustplaats.

Is het duister om ons henen,
Dekken neevlen 't lieflijk licht,
Is de hoop, de vreugd verdwenen,
Schijnt de Hemel hooploos dicht,
Stijgen hooger steeds de zorgen,
Hooger ook het leed, de smart,
'k Vrees dan niet, want wèl geborgen,
Rust ik aan mijns Heilands hart.

Dierbre Jezus! in Uw wonden
Vond ik balsem voor het leed,
Vond ik vrijspraak van mijn zonden,
Wijl Gij 't zoenwerk voor mij deelt.
't Duister moge mij benauwen,
Hoop en vreugd voor immer vliên.
'k Blijf op U, mijn Rots vertrouwen,
U mijn dank, mijn loflied biên.

't Ga hier dan door diepe wegen,
't Ga hier dan door leed en smart,
Immer komt me Uw liefde tegen,
Doet mij rusten aan uw hart.
'k Leg daar al mijn zorgen neder,
En, van mijnen last bevrijd,
Vind ik hoop en vreugde weder,
Krachten tot den levensstrijd.

MIJN GOED.

Mijn volk zal met mijn goed verzadigd worden, spreekt de Heere. Dies zullen zij toevloeien tot des Heeren goed.
Jeremia 31 : 14, 12.

Wiens is het goed?

Een vraag, waarbij een ziel liefst aan alle goed denke.
Aan al wat goed mag heeten. Aan elk bezit, dat rijk maakt. Aan alle ding, hoe ook genaamd, dat een

menschenleven verruimd, schooner doet zijn, er glans aan bijzet. Goed, dus niet maar in den zin genomen geestelijk goed, maar ook van aardsche bezitting, met inbegrip van uw familie en uw vrienden, van een invloed, een werkring, een talent. Geen overgeestelijkheid alzo, en, als God de Heer door Zijn Profeet roept: »Mijn volk zal met mijn goed verzadigd worden,« dan niet terstond er van maken: »Dat wil zeggen, dat wij aan de wereld niets hebben, en dat er voor de gelovigen een verrijking met hemelsche manna is!« want heel nuchter zou dan de bijbelkenner u verzoeken even het voorafgaande 12de vers in te zien, waar Jehovah zegt: »En ze zullen toevloeien tot des Heeren goed, t.w. het koren en tot den most en tot de olie en tot jonge schapen en runderen, en hunne ziel zal zijn als een gewaterde hof!« En erger nog zou de »geestelijk volmaakte« u diep ernstig de vraag voorleggen of Gods heilig Woord u dan nog niet geleerd heeft, om met die valsche splitsing van een uit- en inwendig leven toch op te houden, en verder: of ge dan nog niet uit de ervaring weet, welk een geveinsd en onware mensch ge wordt, indien ge u gewend aan die klanken van het »aardsche slijk« en het »nietige ondermaansche« maar om na die woorden gepreveld te hebben, het boek dicht te doen en u weer ongestoord in dat »nietige ondermaansche« te verliezen. Neen, God de Heer stelt u volstrekt n'et den eisch, dat gij nog erger dan een monnik in zijn cel, de monnik in het midden der wereld zoudt spelen, door alle zichtbare dingen te verachten en te doen alsof ge er niet om gaat. Sterker nog, Hij wil dit niet, Hij gedooft dit niet, Hij keurt het af. En hoe zou het anders kunnen? Hoe kunt ge u een God voorstellen, die zou willen dat wij dood, gevoelloos en onverschillig voor al het zichtbare werden, en die ons toch dwong er al onze levensdagen mede bezig te zijn; die zelfs

het overgrootste deel der menschen de roeping oplei, om uitsluitend in het grovere van dat zichtbare leven, in keuken of werkplaats, op den akker of in den stal, hun leven door te brengen; en die ons een lichaam schiep, dat bij dagen en bij nachten tot gestadige bemoeiing met dat aardsche, zelfs in zijn lagere vorm, noopt. Die dat meent, raakt in de war, komt gedurig met zichzelf in tegenspraak, en kweekt een ijl plantje van aangeleerde schijnvroomheid, die misschien gangbaar is voor een of ander oefenaar of leeraar, die niets anders te doen heeft, maar volstrekt onpractisch is voor een huismoeder, voor een werkmans, voor een gewonen burger in zijn beroep. En eerst, als ge de uit het monnikenleven geïmporteerde overgeestelijkheid eens voorgoed uitschudt en doordringt tot het vol en krachtig en diep in de ziel borend besef, dat al dat zichtbare, het grove zoowel als het fijne, tot zelfs het uithakken van een stuk steenkool in een donkere mijn groef, hoort bij het van God voor ons verordende leven, en op zichzelf niets verkeers in zich heeft, ja alles bestemd is om een kanaal, een trechter, een voertig, geleidraad voor plichtsbetrachting en godverheerlijking te worden, eerst dan hebt ge den valschen zuurdeesem uitgezuiverd, en een practicale levensbeschouwing opgevat. Want immers dan heeft de beklemming, die u altijd perste tusschen den onmogelijken eisch van uw God en het werkelijke leven afgedaan. De verlegenheid, die u het leven der wereld wel weg deed wenschen, om voor het Evangelie Gods plaats te winnen vervliegt dan. Dan omarmt ge dat menschelijke leven, in plaats van het verachtelijk met den voet van u te stooten. Dan drukt ge het tegen uw hart en krijgt het lief met de innige bede: »Och, ware heel dat rijke leven gewijd aan mijn God!»

Het zit hem dus niet in het wegwerpen van het gewone goed, maar in het bezitten van dat goed op ongewone wijze, dat 's Heeren volk rijk is te roemen.

»Mijn volk,« zegt de Heere, »zal verzadigd worden met mijn goed!« »Met mijn goed!« o, leg daar eens al den nadruk op, en pas dat nu eens in werkelijkheid toe.

Wandel om in uw huis en geloof: dat is nu een huis van God, waarvan Hij elk balkje en plankje, elk steentje en plintje geschapen heeft; dat rust op zijn bodem; Hij draagt het; Hem behoort het toe, en Hij staat het mij als Zijn gast en bijwoner af. Zie er zoo uw geld eens op aan: Uw goed, o Heere! Uw kostelijk metaal. Zoo fijn, zoo prachtig, zoo edel. En door uw bestel en door uw ordonnantie aan dat edele metaal een macht klevende, om er alle ding uit het zichtbare voor in te ruilen. Al dat huisraad, al die gevulde kasten en laden, al die kleedingstukken en gewaden, goed van mijn God! Dat stuk land Zijn akker. Zijns die schoone dieren. Dat schoone paard. Die hoenders in den hof. Ja, Zijns ook die schat van boeken. Dat goede heerlijke Boek bovenal, onze oude, kostelijke Bijbel, zooals die daar ligt, Zijn goed, Zijn goed, waarin ik leven mag; waarmêe ik mij nu mag troosten, o zeg zelf, wordt ons het leven niet duizendmaal rijker? En als de goddelooze dat nu wel meê praten, maar niet

beseffen kan, en het kind van God weet dat, voelt dat, leeft daarin, is het dan niet letterlijk waar, dat het kindschap Gods rijk maakt, ook al verandert de inboedel niet; enkel door dat ééne woord, dat God de Heer op elk stuk meubel en op elk stuk kleeding en op elk stuk sierraads schrijft: »Mijn goed!»

En ga daar nu eens meê door en pas dat nu ook eens toe op alle levensgenot. Op die kinderen, op uw man, uw vrouw, uw lieve ouders, uw magen, en vrienden. Alles van God. Menschelijke wezens, die Hij schiep, die Hij met u in contact bracht; aan wie Hij dit gevoel van liefde en verkleefdheid voor u instortte. En spreek het maar uit, mijn broeder, is het bij die goddelijke gedachte niet, alsof heel uw huis opnieuw gedoopt, al uw zielen in uw huis gezalfd worden, en alsof God de Heer u wonen liet in een deel van Zijn paleis? En leidt de Heilige Geest u daar nu zoo in, dat ge, dit hoorende, er niet maar ja op zegt, en het beaamt, maar er ook voor uw eigen ziel zulk een blik op krijgt, dat, als nu in den regel alles om u heen in dat licht voor u komt te staan, en dat ge dus ook een tijd, een hersenen, een verbeelding, een geheugen, een wilskracht, een talenten, een invloed, een macht over menschen, alles, alles van u zelf afzet, en in u zelf een dief ziet, die lange jaren dat alles aan uw God hadt ontstolen, en nu, na als dief ontdekt te zijn, het u niet ziet afnemen, maar het u als Gods geschenk bevestigd ziet, o, pelgrim op den weg naar boven, hoe is een beker dan niet overvloeiende geworden, wat maakt die ondoordringelijk barmhartige God u dan toch niet onuitsprekelijk rijk! Ge placht altijd te bidden om maar meer te vragen; mij dunkt, nu zult ge dan ook aan het danken toekomen. Ge meendet een akker met niets dan doornen en distelen te hebben. Maar nu ge aan het graven gingt, zie, wat schat er verborgen lag.

Nu alles 's Heeren goed, en gij zoo onnoemelijk verrijkt! En daaraan toegekomen, ja, dan gaat het ten slotte nu ook, met nog veel onmetelijker rijkdom in het geestelijke over, en leest het kind van God in Jeremia's profetie een heerlijke belofte ook van innerlijke zielsverrijking. Dan is die aardsche schittering nog maar een klein en nietig begin; een voorspel op het heerlijk lied, dat nu volgen gaat; een dorpel waarover hij binnentreedt in 's Heeren eigenlijk huis.

En dan, o, dan zijn er voor de ziel geen oogen genoeg om te zien, geen ooren genoeg om te hooren, geen hart genoeg om te genieten, zooals het dan alles blinkt van sieraad en vertooning in 's Heeren heilige woning. Dan gaan we als uit een arme stulp naar Salomo's paleis op, om met Seba's koningin uit te roepen: »Verre de helft was ons niet aangezegd!» En dan stroomt, en dan vloeit, en dan perst het, uit genade voor genade; heerlijkheid na heerlijkheid; al de schatten Christi!

Eén eindeloos avondmaal, vol mergs en vol zoeten wijns, in al de weelde der zaligste vergiffenis; der teederste en verteederenste liefde; van het eeuwig diepe licht.

En dat blijft dan niet buiten ons, maar de Geest

brengt het in ons. Dát is het heerlijke genieten. Dát eerst is het volle verzadigd worden van 's Heeren volk met 's Heeren goed.»

A.

(Overgenomen.)

W. F. H.

Bijbelsche wenken voor Zondagsschool en Huisgezin.

Gelijkenissen.

Het onkruid in den akker. Het net in de zee geworpen.

Zondag 21 April. (Matth. 13 : 24—31 en 47 : 50.)

De opgestane Heiland droeg aan Zijne jongeren op om door middel van de prediking des Evangelies aan de uitbreiding van Zijn Koninkrijk mede te arbeiden. Dat Koninkrijk, hoewel een geestelijk rijk, (niet van deze wereld) was reeds te voren door den Meester in aardsche beelden hun voorgesteld, die tevens wel profetiën van den aard en de werkzaamheid van dat Koninkrijk kunnen genoemd worden, omdat ze in den loop der tijden zoo verwezenlijkt zijn geworden. Was 't herdersvak een Zijner meest geliefkoosde leerbeelden, ook landbouw en visscherij wist Hij voor dat doel te gebruiken, gelijk o. a. uit de hier volgende gelijkenissen blijkt.

Een zeker mensch had goed zaad in zijn akker gezaaid, maar zijn vijand vond wegens de minder trouwe waakzaamheid der dienaren gelegenheid, onkruid daartusschen te zaaien, hetwelk zich in den tijd van vrucht dragen openbaarde, tot ontsteltenis van de dienaren, die de groei van de tarwe belemmerende, onnutte gewas weldadelijk wilden verwijderen. De verstandige huisheer echter, vreeze, dat 't middel hier erger zou worden dan de kwaal, omdat 't moeilijk was, 't onkruid van de tarwe te onderscheiden, en door 't uitrukken de wortels der tarwe geschaad werden, oordeelde, dat men beide te zamen moest laten opwassen tot den tijd des oogstes, als wanneer eerst het onkruid vergaderd en verbrand en vervolgens de rijpe tarwe in zijne schuur verzameld zou worden.

Een ander beeld, dat, wat aard en strekking betreft, wel eenige overeenkomst heeft met het voorgaande, is aan de visscherij ontleend en daarom voor de jongeren zeer verstaanbaar. Een net, in de zee geworpen, dat door de visscherlieden voortgetrokken en aan den oever opgehaald, allerlei soort van visschen blijkt te bevatten, maar die daarom nog niet alle voor 't gebruik waardig gekeurd worden, zoodat het goede uitgelezen en vervolgens het kwade weggeworpen wordt.

Blijkbaar hebben deze beide gelijkenissen tot hoofdstrekking om aan te toonen, dat hier kwaden en goeden, valschen en echten een tijdlang kunnen samengaan,

maar dat toch eens de tijd komt, dat ze voor altijd gescheiden zullen worden en elk naar zijne plaats verwezen.

De gelijkenis van 't onkruid wordt door den Heer verklaard (vs. 36—43), waar wij zien, dat met den huisheer, de verhoogde Heiland bedoeld is, die zijnen akker (de wereld) laat bezaaien met het Woord, dat de wedergeboorte van vele zondaren ten gevolge heeft. De duivel, die met leedwezen die wonderen van Gods genade aanschouwt, en niet bij machte is het te verhinderen, neemt booze list te baat; gebruik makende van een oogenblik, dat 's Heeren dienaren 't waken en 't bidden minder noodig achten, weet hij schijn- en naamchristenen onder de ware kinderen Gods te mengen, die soms in gedaante moeilijk te onderscheiden zijn van de waren, maar toch geen vruchten dragen tot eer van God en dikwijls groote ellende veroorzaken door verkeerd voorbeeld, door verraad enz.

Een Judas onder de twaalf, een Ananias en Safira, een Simon de toovenaar, valsche leeraars, zware wolven, die de kudde niet sparen, en een menigte, die den naam hebben van te leven en toch dood zijn, leveren voldoende voorbeelden van dit verschijnsel in de gemeente van Christus, en hoewel verwijdering derzulken dikwijls niet goed mogelijk is, wijl de menschen zich ligt kunnen vergissen, een Simon de toovenaar behouden en een Paulus uitwerpen, zal toch eens de gemeente van die verkeerden gezuiverd worden, en zullen door bevoegde dienaren, de schapen van de bokken gescheiden worden, de ware tarwe in de schuur verzameld en het kaf met onuitbluskelijk vuur verbrand worden. De gelijkenis van het vischnet stelt eveneens den arbeid des Evangelies voor, dat door de volkeren zee getrokken een groote massa menschen meesleept, maar eerst later zal 't openbaar worden of ze werkelijk bruikbaar zijn voor het Koninkrijk Gods, want niet allen, die met de Christenen meegaan, er zich bij rekenen en meenen in te gaan, zullen straks welkom geheeten worden.

a. Hier wordt natuurlijk niet geleerd, dat de volgelingen van Jezus zelf maar onkruid mogen zaaien, door in Zijne gemeente op te nemen, die er niet in behoorren, en de gemeentelijke tucht te verwaarlozen; maar wel degelijk, dat zij steeds daartegen moeten waken, want de duivel weet van hunne onachtzaamheid altijd partij te trekken, en de schadelijke gevolgen blijven niet uit.

b. Toch zien wij ook hier weer de groote lankmoedigheid des Heeren, die de boozen verdraagt; zelfs een Judas in Zijne onmiddellijke nabijheid, totdat deze zich zelf openbaart en afscheidt.

Zoo duldt de Heer de onvruchtbare boomen jaren lang en doet hen de vettigheid des wijngaards en de bemesting genieten om te zien, of zij ook eindelijk nog goede vruchten zullen voortbrengen.

c. Voorzichtigheid in 't oordeelen wordt hier geleerd, want als de Heer niet wil, dat het onkruid dadelijk uitgeroeid wordt, dan zal het blijven van die ergernissen zeker nuttig zijn, tot openbaring van de oprechten, gelijk altijd 't valsche het echte bewijst en de

boozen vaak nog aan de opvoeding van Gods kinderen moeten meewerken.

d. Een streng beoordeelen en onderzoeken van zich zelve is echter ten alle tijde noodig, want wat baat het, *hier* bij de tarwe zich te voegen, ja zelfs door anderen er bij gerekend te worden en toch straks met het onkruid ten vure gedoemd te worden; wat baat het, *hier* een vroom kleed aan te trekken, en dan straks te vergeefs te moeten roepen: »Heere, Heere, doe ons open!»

e. Tot Nicodemus sprak de Heer: Zoo iemand niet wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien, en dat is eene waarheid voor alle menschen. Die wedergeboorte is geen geheimzinnig iets, maar openbaar als de wind, die in Zijne uitwerking openbaar wordt, al weet men niet, vanwaar hij komt en waar hij heengaat.

De wedergeborene wordt gekend aan de vruchten; want als de boom eerst goed is, het nieuwe leven van Christus aanwezig is, dan zullen ook de goede vruchten zich vertoonen in een leven ter eere Gods en tot heil van anderen.

N. P.

K. K.

Verleden en heden van de Zending in China.

In dit jaar 1907 zal het 100-jarig bestaan der Evangelische Zending in China, worden herdacht. 't Was dus in 1807, dat de zendelingen van Jezus Christus voor het eerst hun intocht hielden in dat wonderbare en uitgestrekte rijk der Chinezen, die gaarne hun rijk het »hemelsche rijk« noemen. Het licht des Evangelies heeft echter openbaar doen worden, wat er van dat »hemelsche« aan was. In een kort overzicht willen wij laten zien hoe het Evangelie, ook daar onder dat van iedere vreemdeling afkeerige volk, als een zuurdeeg heeft doorgewerkt.

Afgesloten en ommuurd lag daar sedert vele eeuwen dat geweldige rijk met zijn 18 provinciën, die ongeveer een vierde van het menschelijk geslacht herbergen (meer dan 400 millioen.) De Chinees, zich zoon des hemels noemende, verachtte iederen buitenlander als barbaar en »rooden duivel.« China was een machtig bolwerk des Heidendoms, want niet slechts burgers van andere landen, maar bijzonder ook dezer godsdienst, het Christendom, was bij hen in diepe verachting.

Reeds in de 7de eeuw onzer jaartelling begaven zich christelijke zendelingen (Nestorianen) naar China, later ook de Jezuiten, maar zij konden niets uitrichten, hun arbeid werd op allerlei wijze onderdrukt. Eeuwen daarna, in 1662 werd de aanname des Christendoms bij Keizerlijk edict op straffe des doods verboden.

Zoo bleef China voor het Evangelie afgesloten tot het jaar 1807. In dit jaar vestigde het Londensche Zendingsgenootschap zijn aandacht op het verre Oosten, en zond den zending Robert Morison uit, om naar China

te gaan. Hij moest over Amerika reizen, omdat er geen Engelsch schip te vinden was, die hem naar China wilde medenemen. Laat in den herfst kwam hij aan in Macao (Portugeesch), want die stad stond voor buitenlanders open. Het begin van den arbeid was zoo bezwaarlijk en gevaarlijk mogelijk. Doch 't was toen Gods tijd, zoo is 't in 't vervolg gebleken, want we zullen vervolgens zien, welke groote veranderingen er sedert gezien zijn. Wij stellen hier het heden en verleden u voor oogen.

TOEN (1807.)

Het gansche land, uitgezonderd de Portugeesche stad Macao, streng van de buitenwereld afgesloten.

LATER TOT (1907.)

In het jaar 1842 werden reeds de 5 havens: Kanton, Foetschau, Amoy, Ringzo en Schanghai voor den buitenlandschen handel geopend; in 1860 werd het inwendige des rijks voor vreemdelingen toegankelijk gesteld en den zendelingen verlof verleend om binnen den Chineeschen muur te wonen en te prediken.

Het aanleeren der Chineesche taal was den vreemdeling op straffe des doods ontzegd, weshalve de Chineesche onderwijzers der eerste zendelingen steeds vergif bij zich droegen, om zich, in geval zij betrapt werden, van het leven te berooven door vergiftiging.

Vroeger was op de aanname van het Christendom de doodstraf bedreigd, nog in 1812 werd ieder met den dood bedreigd, die het waagde een zending te herbergen. De eerste bekeerlingen werden in 't geheim gedoopt. De zendelingen werden vaak vervolgd, mishandeld en gedood.

Voor 100 jaar werd er geen enkel christelijk geschrift in de Chineesche taal gevonden; de eerste overzetting van het N. Testament, verscheen onder onbeschrijflijke moeielijkheden en door volharding van zending Morrison in 1812.

Thans is het aanleeren der taal geheel vrij; de zendelingen onderwijzen, prediken en schrijven in de Chineesche taal, ongehinderd.

Sedert 1842 is het den Chinezen vrijgelaten het Evangelie aan te nemen en Christenen te worden; sedert 1860 is de vrije uitoefening van den Christelijken godsdienst onder zekere beperkingen toegelaten; de zendelingen staan nu onder bescherming der Regeering, zelfs heeft nu de Chineesche Regeering sommige zendelingen met hooge orde teekens vereerd.

Thans is de geheele Bijbel in 24 Chineesche dialecten vertaald. In groote Chineesche steden zijn Bijbeldepot's gevestigd, die jaarlijks c.a. 500.000 Bijbels en gedeelten deszelfs in China afleveren. De Bijbel komt zelfs in de handen van den Chineeschen staatsman Lihungsschang en in die des Keizers, die, naar men zegt, er vlijtig in leest.

Voorheen was de leerstof voor de geleerde Chineezzen, een sedert eeuwen verzamelde samenvatting van uitsluitend Chineesche klassieke herinnering, maar alles wat naar westersche beschaving, wetenschap of godsdienst zweemde, was streng uitgesloten. De zonen des hemels achten het verre beneden zich om in het buitenland onder de »barbaren« iets te gaan leeren.

Vroeger was het Chineesche schoolwezen zoo treurig mogelijk. Van een christelijke school was er een eeuw geleden nog geen sprake.

De inrichtingen voor lijders vertoonden vroeger een jammerlijk beeld, en de zogenaaemde docters waren niets meer dan kwakzalvers.

De volksleiders stonden vijandig tegenover elkewestelijke invloed of inrichting, als b.v. verkeerswezen, spoorwegen, bergbouw werden streng vermeden, omdat de »Draak« in den boden verstoord kon worden.

Bij de groote staatsexamen wordt ook bekendheid met den Bijbel verlangd; alle ambtenaren moeten scholen bezocht hebben, waarin onderwijs gegeven wordt naar Europeesche grondbeginselen. De Regeering zendt zelfs jonge mannen en commissies naar het buitenland, om daar onderwijs te ontvangen. Het aantal Chineesche studenten belooft alleen in Japan ongeveer 8000. Men is er begeerig naar om zich de westersche wetenschappen en beschaving eigen te maken. De regeering verandert tempels en zalen (b.v. in Peking) in scholen, en vaardigt wettelijke bepalingen uit voor verplicht schoolbezoek, terwijl zij commissies naar Europ. Amerika en Japan afgezonden heeft om studie te maken van de parlementaire inrichtingen en regeeringsvormen.

Thans vindt men in China zoo ongeveer 281 hogere en 1800 gewone scholen der christelijke Zending. Deze scholen tellen c.a. 43.000 leerlingen. De zendelingen hebben Chineesche Grammatica's, woordenboeken, evenals medische, filosofische en geschiedkundige werken vervaardigd en uitgegeven.

De Evangelische Zending telt nu c.a. 125 mannelijke en meer dan 60 vrouwelijke artsen in China en heeft 150 hospitalen, 30 scholen voor medisch onderwijs, 240 vrije apotheken, benevens melaatschen-, blinden- en opiumlijders-asylen.

De Chineesche Regeering geeft nu belangrijke geldelijke ondersteuning aan die christelijke stichtingen. Zij streeft nu naar westersche vormen en hunne officieren dienen reeds lang in vreemde armeeën. Het postwezen is reeds in de handen van een

Europeaan, die het post- en tolwezen in verband met Zondagviering regelde; de Regeering legde zelf 1000 K.M. spoorbaan en stelde directiën aan voor bergwerken.

Engelsche en Chineesche comité's wenden vereenigd krachtige middelen aan om den opiumhandel tegen te gaan. In Mei 1906 werd in het Engelsche Hoogerhuis de volgende resolutie aangenomen: »Het huis oordeelende, dat de opiumhandel uit zedelijk oogpunt niet te verdedigen is, verzoekt de Regeering stappen te doen om aan dien handel spoedig een einde te maken.«

Vroeger was het opiumschuiven of rooken een van Tschili, Kiangsu, Kwangtung en Huguë) hebben de Pekingse Regeering verzocht met Engeland betreffende den opiumhandel in overleg te treden. De vice-koning Tschufu heeft in zijn Provincie Kiangsu den verkoop van opium aan particulieren streng verboden. Oude rookers moeten vergunning van de Overheid hebben.

Voor 100 jaar: 1 zendeling; voor 50 jaar 16 Evangelische zendingsgenootschappen en ongeveer 400 arbeiders. In het jaar 1814 werd de eerste Chinees, met name Tsaako, gedoopt.

Heden: ongeveer 68 Evangelische zendingsgenootschappen, met pl.m. 2785 zendelingen en zendingssusters, 6388 Cheeneesche helpers, 653 hoofd- en 2476 nevenstations. In 1906 c.a. 300.000 Christenen uit de inboorlingen.

Deze tegenstellingen maken ons aanschouwelijk den belangrijken strijd en het doorwerken des Evangelies in China, al geschiedde dit ook onder veel strijd en nood, ja zelfs martelaarschap. Zelfs de groote »boxerverwoesting« in 1900 kon den voortgang des werks slechts ten deele belemmeren, maar geenszins doen ophouden. Het aantal Christenen is sedert, bijzonder in de Noordelijke provinciën, sterk toegenomen. In Partingsfu, een door den Boxerstrijd bekende stad, namen aan een lichtbeelden-voorstelling (als middel tot Evangelieprediking) door Pastor Meng, niet minder dan 10000 menschen deel. In Lingtsching is de Gemeente verdubbeld. De stand der christelijke Zending is nergens zoo hoopvol dan in Noord-China, zegt de »American Board.«

De meeste tegenstand toonde de Provincie Hunau. Het verlangen van den grooten China-zending Hudson Taylor was op de opening dezer Provincie voor het Evangelie gericht. In hoogen ouderdom reisde hij, de stichter van de China-inland-zending nog eenmaal naar China, en kwam nog juist bij tijds, om nog in de hoofdstad der hardnekkige Provincie, een godsdienst-oefening te houden; zij was zijn laatste. Spoedig daarna ging de onvermoeide dienstknecht in tot de vreugde zijns Heeren.

Zoo staan in China het nachtelijke heidendom en het Evangelie als het licht van den nieuwen eeuwigen dag, tegenover elkander. Het eene bolwerk na het andere is reeds moeten vallen. Wie zal de overwinning behalen? Strijd blijft er nog; nog schitteren eenige legers van haat en fanatisme, en smeult er vuur onder de asch, dat ontvlammen kan tot moorddadigheden. Zoo moest in 1906 de Wesleyaansche zendelings-arts, Dr. MacDonald, zijn leven laten, en in October 1905 werden 5 zendingsvrienden te Lientschau door een opgewonden volksmenigte overvallen en gedood. Daarom worden we geroepen, verder te bidden en te helpen, te hopen en te gelooven, want groote dingen heeft de Heer reeds gedaan, en Hij en Zijn Woord zullen vervolgens triumpheeren.

N. v. B.

UIT DE GEMEENTEN.

AMSTERDAM. Zondag 7 dezer werd ons weder door den Heer tot een blijden dag gemaakt, daar weder twee leden door den doop der Gemeente werden toegevoegd. Een jonge broeder en een gehuwde zuster, beiden uit gezinnen van gemeenteleden voortgekomen, beleden op deze, door God ingestelde wijze, hun geloof in Christus. De Heere versterke hen in hunne keuze om Hem te dienen en doe hen zijn getrouwe belijders van Zijnen heiligen Naam. Onze Voorganger, br. v. Meerloo, sprak bij deze gelegenheid over 1 Petrus 3 vers 18—22. Ik zal trachten zijne rede zoo goed mogelijk weer te geven.

De tekst voert ons terug tot Noach's tijd en de Apostel denkt hier aan de ark, waarin zij, die zich daarin bevonden, door het water behouden werden. Het menschedom was diep gezonken, de aarde was met wravel van boosheid vervuld en wel tot zulk een een hoogte, dat de Heer besloot de menscheid door een water-vloed te verdelgen. 120 jaren had God nog in Zijne lanquemoedigheid alles verdragen en Noach bouwde zijn ark al predikende tegen het kwade. Toen de tijd verstreken was, zond God Zijn oordeel over die menscheid en over alles wat leefde. Alleen die in de ark waren, werden behouden. Ook over de ark kwam het oordeel, doch deze kon dit oordeel niet schaden, daar de ark door het water uit het gevaar opgeheven werd.

Een dergelijken water-vloed hebben wij naar de belofte Gods niet meer te vreezen. Er is echter een ander oordeel. De mensch is gevallen in de macht des duivels en God sprak Zijn oordeel uit over alle menschen. Alleen toch hebben gezondigd en derven de heerlijkheid Gods en door éene misdaad is de schuld gekomen over alle menschen tot verdoemenis. Treft dit oordeel den mensch, dan is hij uitgestooten in de plaats der eeuwige ellende. Petrus echter spreekt van een behouden worden uit dit oordeel, evenals dit in de arke Noach's plaats had uit den zondvloed. Doch Noach kon op Gods bevel en aanwijzing een ark bouwen. Wij

echter kunnen niets doen, daar onze gerechtigheid bij God niets is dan een wegwerpeijk kleeft. Hoe heerlijk, dat God zelf zorgde, en medelijden hebbende met onze ellende, zelf een ark voor ons bouwde. God gaf Zijn eigen Zoon tot een ark voor ons; die ark is Christus. Hij droeg het oordeel voor ons aan het vloek-hout, onze zonden liepen daar op Hem aan, daar droeg Hij onze straf en led onze zielesmart. Doch Hij bleef niet in het oordeel, maar werd door de opstanding daaruit opgeheven als de Overwinnaar, de Heer der Heeren en de Koning der Koningen. Wie nu in Hem is, behoeft geen oordeel te vreezen, daar voor hen, die in Christus Jezus zijn, geene verdoemenis meer is.

In welk verband nu is er hier sprake van den doop. De doop is het ingaan in de ark, is de daad, waardoor men openlijk belijdt voor den Heer Jezus te hebben gekozen. Door den doop wordt men lid der Gemeente van Christus, daar waar Christus is, en in Hem zijn wij in de ark, veilig en geborgen.

De doop stelt verder iets tweeledigs voor. Die tot Christus gaat, komt in aanraking met het oordeel; de doop stelt voor hoe men met Christus verbonden wordt. De Apostel toch zegt: „Weet gij niet, dat gij in Zijnen dood gedoopt zijt.“ De zondaar verenigt zich met Christus in het oordeel aan het kruis en belijdt in den doop, dat hij met Christus sterft aan zijn eigen leven en dit begraaft onder het water. Doch de doopeling blijft niet in dit graf, doch wordt daaruit opgeheven en staat uit den doop in Christus op, om in nieuwigheid des levens te wandelen door de kracht van het ontvangen opstandingsleven. Dit leven, symbolisch in den doop voorgesteld, is de voorwaarde voor de opstanding des eeuwigen levens.

Evenals uit de ark een nieuwe menscheid te voorschijn kwam, zoo is ook uit den Christus een nieuwe schepping voortgekomen. Behoudenis van het oordeel is het deel van hen, die gedoopt zijn.

Kan dan de doop behouden?

Het is of Petrus vreesde, dat men dit uit zijne woorden zou opmaken en daarom voegt hij er onmiddellijk achter, dat het waterbad op zich zelf de macht daartoe niet heeft. Niet toch zegt hij, de doop, die een aflegging is der vuilheid des lichaams, maar die een vraag (een vragen) is van een goed geweten tot God.

Hij den doop toch komt het aan op het geweten, op dien innerlijken arbeid Gods, waardoor het geweten zijn kracht doet gelden en een vragen naar God ontstaat. De mensch is zorgeloos tot het geweten spreekt. Dan komt beschuldiging van zonde en een verlangen, een vragen, een dorsten naar God. Wel kan het geweten tot zwijgen gebracht worden, als niet alles schade wordt geacht om het eeuwige goet te verkrijgen, en de ziel te vast zit aan de wereld en hare genietingen, dan geschiedt dit en sluimert de zondaar weder in.

Werkt het geweten echter door, dan komt er een vragen naar God, dat den zondaar brengt aan den voet van dien éenen Rechtvaardige, die het oordeel voor hem heeft gedragen. Dit brengt hem tot de blijdenis: ik ben gestorven in Christus en opgestaan om in nieuwigheid des levens, in Zijn leven te wandelen.

De tot Christus bekeerden in de eerste tijden waren uit de Joden of uit de heidenen. Een groote strijd ontstond in hunne zielen, waar het geweten hen aandreef om uit te komen voor den Gekruisigde. Door den doop geschiedde dit openlijk voor de wereld. Het geweten dus dreef hen tot deze openlijke daad. Liet men zich door bespottung en smaad hiervan terughouden, dan kon men geen goed geweten tot God hebben; ging men echter in op 's Heeren bevel, dan werd het geweten hieromtrent gerustgesteld en aanvaardde men den smaad en de verachting, die het deel van 's Heeren belijders was en nog steeds is; alzoo leert de doop, dat men zichzelf moet verloochenen. Voor die eerstelingen was de doop zeer zeker het vragen eener goede conscientie tot God.

Hoe wordt de kinderdoop veroordeeld in de woorden van Petrus! Hoe kan bij kleine kinderen sprake zijn van een geweten, van een bevredigd zijn door het ingaan in het bevel des Heeren. Hier is de werking van het geweten geheel uitgesloten en wordt de heerlijke instelling des Heeren misvormd tot eene handeling, die niets meer kan zijn dan eene aflegging der vuilheid des lichaams en die volstrekt niets te maken heeft met de beteekenis, door God in den doop gelegd.

Hier eindigde de spreker zijne ernstige rede en sprak tot onze nieuwe leden nog eenige bemoedigende woorden, waarna op plechtige wijze de doop aan hen werd voortrokken. Ten slotte vereenigde de Gemeente zich om den disch des Heeren, waaraan zij aanzat in blijde en dankbare gemoedsstemming.

G.

DEVENTER. 1 April was weer voor de Gemeente een blijde en gezegende dag, doordat een drietal jeugdigen door den doop in ons midden opgenomen werden; de een was een jonge broeder, die reeds lang onder ons had opgegaan en een goede belijdenis had afgelegd; de anderen waren een paar jeugdige meisjes, kinderen van gemeenteleden. Op Woensdag 28 Maart werden ze door de Gemeente gehoord en met vrijmoedigheid aangenomen, om den doop den 2en Paaschdag aan hen te voltrekken.

En nu was het verlangen naar het heerlijke Paascheest en waarlijk, het was ons goed, toen onze geachte Voorganger het platvorm beklom, en aan zoovelen, die met ons waren opgekomen, de blijde boodschap des Heils te hooren verkondigen. Tot uitgangspunt voor dezen morgen koos onze Voorganger Rom. 3: 25c: „en opgewekt om onze rechtvaardigmaking“, een schoone gelegenheid om ook de toehoorders met den doop volgens de Heilige Schrift bekend te maken. Daarna ging hij over tot de handeling des doops. Zijn Eerw. knielde met het drietal neer en na hen toegesproken te hebben en hun door de vergadering 's Heeren zegen was toegezongen, daalden ze af in het water.

Daarna mochten wij ons vereenigen rondom den disch des Nieuwen Verbonds met vele brs. en zrs uit Zuilen en Apeldoorn, waarbij, aangezien de tijd ons riep, slechts door een paar broeders een woord uit het hart tot het hart werd gesproken.

Moge ook deze morgen een blijvenden zegen achter laten voor ons en allen, die met ons den Heere Jezus liefhebben.

E. VAN DEN BURG, Secr.

P. S. Dit verslagje werd de vorige week vergeten te plaatsen.
DE REDACTIE.

LECTUUR.

»De geestelijke beteekenis van den Tabernakel« onder Israël door Joh. de Heer, is een pas verschenen, uiterlijk zeer net boekje, en innerlijk van groote waarde voor ieder, die belangstelt en ook voor ieder, die nog een belangstellende moet worden, in de kennis van de H. Schrift, bijzonder in de kennis van het verlossingsplan Gods, gelijk dat oudtijds vooraf gespiegeld en onder de nieuwe bedeeing heerlijk uitgewerkt is in Christus Jezus, en nog uitgewerkt wordt door den H. Geest. In 34 korte hoofdstukken, welke dit boekje bevat, wordt een eenvoudig duidelijke beschrijving van de typische of geestelijke beteekenis van het aardsche heiligdom gegeven, in verband met Nieuw Testamentische teksten. Eenige illustraties veranschouwelijkten de gedachten en voorgestelde zaken en maken het werkje mede aantrekkelijk. Men vindt er een rijkdom van denkbelden en een keur van aan

den Bijbel ontleende, door God zelf gegevene, illustraties in, die men het veiligst bij preek of toespraak aanwendt.

Vinde het vele aandachtige lezers! (Zie de advertentie in het vorige no.)

N. v. B.

Er is

mij gevraagd, om minstens in 't begin van Mei, de

AGENDA

der Unie-Vergadering te zenden aan de Gemeenten, opdat de voorkomende »voorstellen en vragen« voldoende kunnen worden overdacht en besproken door de leden.

MAAR?!

dit is mij gansch onmogelijk, omdat van de Gemeenten uit, nooit op tijd inkomt wat op de Agenda moet worden geplaatst. (Een paar Gemeenten uitgezonderd, die steeds haar plicht doen.)

WILLEN

de Secretarissen der Gemeenten zorgen, dat nu zoo spoedig mogelijk worden ingezonden: de voorstellen en vragen, de namen der candidaten voor Commissieleden, Redactie enz. Aftredend zijn de broeders: G. de Vries, F. J. van Meerloo en B. Roeles, comm. leden, en de broeders N. v. Beek en B. Planting als Redactie.

Ook verzoeken wij de namen der nieuw gekozen Afgevaardigden — alsook opgave van de te houden

REFERATEN.

Denk er om, Sneek, waar de Unie-Vergadering zal worden gehouden, is een mooi landelijk stadje met veel bedrijvigheid, in het hart van Friesland, en er was altijd gelegenheid om er velen te logeeren en ook dit keer, wij zijn er van overtuigd, zal er ruimte zijn.

Daarom alle Nederlandsche Baptisten

— op naar Sneek! —

B ROELES,
Unie-Secr.

Zutphen, 16 April 1907.

LIEFDEGAVEN.

Voor den Unie-cent.

Ontvangen van Mejuffr. H. v. D. te R. f 1.

F. J. v. MEERLOO, Penningm.

Voor de Zending:

Ontvangen van Mejuffr. H. v. D. te R. f 1.32, opgespaarde halve centen voor de Zending, en uit de bus der Kinderzendingvereeniging f 1.18 voor »De Christen«; van N. N. te Wolphaartsdijk f 1.50.

N. v. BEEK.

Advertentiën.

Den 10den dezer verblijdde ons de Heer door de geboorte van een welgeschapen DOCHTER.

H. v. D. HEIDE.

F. v. D. HEIDE—KUIPERS.
SCHRANS, LEEUWARDEN.

.. Voor de vele en hartelijke bewijzen van deelneming, gedurende de ziekte en bij het overlijden van onzen geliefden Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader, de Heer **MATTHIJS VAN DER LINDEN**, ondervonden, betuigen hun **oprechten dank**:

Wed. M. VAN DER LINDEN—
VOGELS.

C. VAN DER LINDEN.

C. TH. M. V. VAN DER LINDEN
—THEEWIS
en Kleinkinderen.

VERANDERD ADRES:

Mr. A. H. ZERBST,

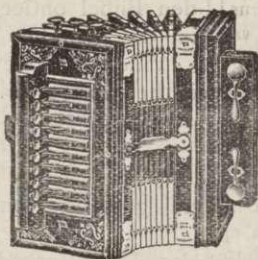
Care/of Mr. KRIBBEN,

Wacht een bietje,
Wakkerstroom, Transvaal, Z. A.

Advertentiën van een tot vijf regels
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeliger condities.

ABONNEERT U OP DIT BLAD.

Plaatst uwe Advertenties in dit blad

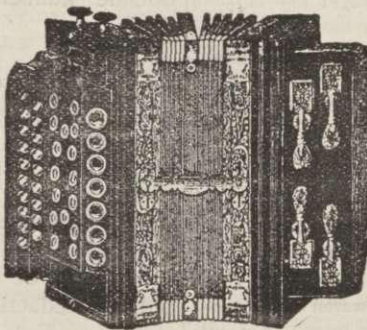
Echte Hollandia Harmonica's.

Eenig adres voor Nederland van de bekende Hollandia's. 1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers, Crefelders, etc.

Vraag geïllustreerde Prijscurant gratis bij

JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

Tweerijsige Kunstenaars-Harmonica.

4 weken op proef! Slechts 5 Gulden,

tegen Rembours. Dit instrument heeft 19 toetsen, 4 contra-bassen, tweerijsig, bedekt klavier en vele trompetringen en verdere versieringen, dubbele balg met beslag en sluiting en metalen hoeken, 2-koorig, orgelachtige muziek, gemakkelijk aanspreken der stemmen, zeer fraai en handig instrument met sierlijke afwerking. Duurzaam, solide bewerkt. Hoogte circa 33 c.M. Dit instrument wordt op verlangen zonder prijsverhoging met open, nikkelen Klavier geleverd. Door bediening van de gratis bijgevoegde

„Leerschool voor zelfonderricht“ kan iedereen in een paar uur alle soorten liederen spelen.

Pracht-Catalogus met Platen van alle mogelijke Muziek-Instrumenten, als: HARMONICA'S, MONDHARMONICA'S, CITHERS, DRAAIORGELS, VIOLLEN en FLUITEN, enz. Gratis en Franco.

HEINR. SUHR, Muziek Instrumentenhandel, Arnhem (A.)

Hoofdverlegenwoordiger voor Nederland, N. Oost-Indië en België:

F. ROELES.

INGEZONDEN.

AMSTERDAM. Den 1sten April l.l. mocht onze Jongelingsvereniging »Johannes« haar 10-jarig bestaan feestelijk herdenken. We waren blijde gestemd te zien, dat velen aan de uitnoodiging, tot bijwoning van dit feest, gevolg gegeven hadden.

Na het zingen van Gez. 12 : 1 en gebed sprak onze geachte Voorganger, die welwillend de leiding op zich genomen had, een kort woord naar aanleiding van 1 Joh. 2 : 12—17. In de eerste plaats werden alle aanwezigen hartelijk welkom geheeten en bedankt voor de belangstelling, die zeer op haar plaats genoemd werd, daar de Gemeente zich mag verheugen eene eigen Jongelingsvereniging te hebben, als zijnde dit voor jonge broeders een zeer geschikt arbeidsveld.

Hierna werd gezongen het Sankeylied »Toewijding.« De verslagen van den secretaris en den penningmeester, die nu voorgelezen werden, waren, alhoewel niet zoo gunstig als we ze wel gaarne hadden gewenscht, toch bevredigend te noemen.

Tot onze groote blijdschap waren brieven met gelukwensen ingekomen van onze vroegere leden A. H. Zerbst, in Transvaal en L. v. d. Onclin te Amersfoort.

Voordrachten, samenspraken en toespraken wisselden elkander nu af, waarbij de leden der Jongelings- en Jongedochtersvereniging en enkele broeders der Gemeente hunne medewerking verleenden. De zangvereniging verhoogde niet weinig de feestvreugde door hetgeen zij ten gehoor bracht, terwijl de sedert kort opgerichte meisjesvereniging »Talitha Kummie« ons verraste met een zangstukje.

We mochten bemerken dat de Heer zegenend in ons midden was, en toen het voor ons al te spoedig aangebroken uur van scheiden daar was, konden we niet anders dan betuigen, dat we het goed gehad hadden, zoodat dan ook het feest besloten werd met dankzegging aan den Heer, die alles boven verwachting wel gemaakt had.

De Secr. der Chr. Jongelingsveren. »Johannes,«

L. ATTEMA.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Gebedsstrijd - en overwinning.

Ik zal u niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent.
Gen. 32 : 26b.

'k Laat U niet gaan, Gij, Heer, moet bij mij blijven!
Als bittere nood, als wereld, hel en dood
Mij uit de vaste burgt en van U willen drijven;
Wend U tot mij, o sterke Held! — ik grijp U aan!
Mijn harte smeekt, Gij moet met mij nog blijven.
'k Laat U niet gaan, 'k laat U niet gaan!

'k Laat U niet gaan, Gij, die mijn ziel moet sterken;
Die mij verkwikt en mij uit nood verheft;
En als ik zwakheid mijns geloofs moet merken,
Of levensleed of krankheid soms mij treft,
Dan spreekt mijn ziele nog: Gij kunt mijn heil bewerken.
'k Laat U niet gaan, 'k laat U niet gaan!

'k Laat U niet gaan; den zegen zou 'k ontwijken?
Neen, Heiland, neen. Gij blijft de mijne steeds;
'k Grijp sterk U aan, als alles moet bezwijken!
De nacht is kort — 'k begroet de morgen reeds!
Weldra zal 'k land der eeuwge Zon bereiken,
'k Laat U niet los — blijf Gij mij bij!

Naar Deszler † 1722.

N. v. B.

Onze gemeenschap.

Hetgeen wij gezien en gehoord hebben, verkondigen wij u, opdat ook gij met ons gemeenschap zoudt hebben; en deze gemeenschap ook zij (of is) met den Vader en met zijnen Zoon Jezus Christus.
1 Joh. 1 : 3.

Onze gemeenschap. — Hiermede is niet bedoeld onze kerk of gemeente (als organisatie gedacht), maar

de levende, innige zielsgemeenschap, die vast ligt hier op aarde met al Gods kinderen, in wier leven zich de kracht der opstanding Christi eenigszins openbaart. Zij heeft haar oorsprong en grondslag in dat »hetgeen«, waarvan Johannes spreekt, dat is het eeuwige leven, dat bij den Vader was, maar ons nu in Christus geopenbaard is. Christus Jezus kwam op aarde en in het lijden des doods, en stond op uit de dooden, opdat Hij die nieuwe, eeuwige gemeenschap scheppen zou en voor de menschen, die buiten alle ware gemeenschap leefden, bereikbaar zou doen worden. Overal waar het Evangelie gepredikt wordt, is God bezig zondaren te geopende deur te toonen, door welke zij in Zijne hemelsche gemeenschap kunnen ingaan en in al de heerlijke voorrechten derzelve kunnen deelen.

Deze deelgenooten zijn alleen Christenen en geen andere menschen mogen als zoodanig aangemerkt, genoemd of behandeld worden. De grenzen tusschen Christenen en niet-Christenen worden niet gevormd door verschil van kerken of partijen, ook niet door dogmatische inzichten of beschouwingen, maar door werkelijke levensfeiten. 't Zijn dezelfde grenzen als die daar liggen tusschen dood en leven. De overgang tot een dier beide elementen is, op stoffelijk en geestelijk gebied, waar die plaats vindt, een veel beteekenend, diep ernstig feit. Nu zijn er eerstbeginnenden, die zich nog maar pas hun deelgenootschap in die gemeenschap bewust zijn, en meer gevorderden in kennis en genade. Zoo spreekt Johannes in den hier bovenstaanden tekst, b.v. als ver gevorderde, als man van diepe ervaring, tot geloovigen, die nog meer daar ingeleid en voorgelicht moeten worden aangaande de goddelijke genade feiten en de openbaring des levens in Christus.

Doch de deelgenooten aan de gemeenschap zijn Christenen, menschen, die weten, dat zij in zichzelf

den dood en in Christus het leven gevonden hebben. Dat is bij hen een feit, hoe weinig hun kennis en verlichting overigens ook moge zijn.

Hier komen wij aldus tot het wezen van onze gemeenschap. Zij is een werkelijkheid, een levenszaak, een onloochenbaar feit. Iemand kan eene glasheldere belijdenis uitspreken, zeer zuiver rechtzinnige leerbegrippen en beschouwingen hebben, maar daarmee een gevuld hoofd met een ledig hart. Ook kan men zich wel een tijd lang onder de belijders van den Christus scharen en aan christelijke werken mededoen, men kan een zeer goedig, sympatiek karakter hebben en ook gemoedelijk zijn, maar nochtans zijn eigen leven blijven voeden en eigen wil ten troon verheffen. Dit is echter het tegenovergestelde van wat Paulus noemt (Rom. 5 : 17): »in het leven heerschen.« De gemeenschap der heiligen is eenheid, die niet gemaakt is, of door menselijke of kerkelijke ordonnaties gemaakt kan worden, maar die geboren is, eerstens vóór ons in Christus Jezus en tweedens in ons bij de wedergeboorte door het eeuwig blijvend Woord Gods, in verband met de herschappende kracht des Heiligen Geestes. En omdat die gemeenschap dan iets wezenlijks is, moet zij ook in het leven der deelgenooten openbaar worden. En terwijl het nieuwe leven, dat zij deelachtig geworden zijn, het leven Gods — van Christus — is, openbaart het zich ook volgens het goddelijk karakter en doel. Het leven Gods heeft uit zijn aard een afkeer van de zonde en van alles wat niet rein, niet heilig is. Het stoot alle gemeenschap en elke nadering van de besmetting der zonde en van het vleesch af. Wie naar of volgens het vleesch, d. i. volgens vleeschelijke neigingen en beginselen leeft, zal sterven, maar die door den geest de werking des vleesch es doodt, zal leven. De geestelijke wapenen moeten steeds aangegord en bij de hand zijn.

De strijd is echter niet hopeloos, maar kan zelfs met goeden moed gestreden worden, aangezien het leven, dat in Christus gemeenschap geleefd wordt, in Hem als de hoogste, zonde, duivel, dood en hel overwinnende macht en kracht openbaar geworden is. Alles komt dus slechts op de wezenlijke gemeenschap met den levenden Heiland aan.

De wortel van dat leven is de liefde, vandaar ook de mededeelzaamheid, die we ook in de hierboven aangehaalde woorden van den Apostel Johannes kunnen opmerken. Hij verkondigt het leven, opdat zijne broederen in de gemeenschap des levens zouden deelen of daarin bevestigd worden. Dit is geheel naar het wezen Gods. God wil zich mededeelen aan zijne menschenkinderen, die van zijn geslacht, en naar zijn beeld geschapen zijn. Aldus openbaart zich het leven ook bij een kind van God, en dat is het geheim en de kracht der gemeenschap in 's Heeren Gemeente. Waar vleeschelijke gezindheid en eigenwilligheid onder de leden der Gemeente zich vertoont, daar is nijd, twistgierigheid en allerlei booze handel; maar waar het leven heerscht, daar is mildheid en dienstwaardigheid, niet slechts met betrekking tot stoffelijk goed, maar ook in geestelijke zegening. Die de ware gemeenschap kent zoekt zich

zelf niet, vraagt niet in de eerste plaats: wat kan ik van de broederschap genieten en hoe kan ik alles buigen naar mijn eigen smaak; maar wel: hoe kan ik voor mijn medebroeders en zusters tot een tijdelijken en eeuwigen zegen zijn. — Dat is gemeenschapsoefening, en eene andere openbaring heeft het leven niet. Dat leven is de »witte keursteen,« waarop de Heer een nieuwen naam schrijft, welken niemand kent, dan die hem ontvangt. (Openb. II : 7).

Deze gemeenschap is niet een aanleiding of middel tot, maar een gevolg of vrucht van de gemeenschap met den Vader en met zijnen Zoon Jezus Christus. De juiste zin van den bovenstaanden tekst is dan ook niet: »en deze onze gemeenschap zij,« maar deze onze gemeenschap is ook enz. Er kan geen ware, innige gemeenschap met elkander zijn, tenzij er een gemeenschappelijk genot van de gemeenschap met den Vader en den Zoon wordt gesmaakt. Het uitwendig gemeenschapsleven in de Gemeenten kan alleen gezond en krachtig zijn, ten gevolge van de innerlijke gemeenschap met God.

Gemeenschap hebben en beoefenen, is deelen in de zelfde voorrechten en plichten, met een zelfde belang voor oogen, alzoo strevende naar één doel. Dat is het echte solidaire des Christendoms! Waar die gemeenschap is en doorwerkt, gaat er een kracht van de Gemeente uit in de wereld. Waar gemeenschap is, daar is ook gebed en dankzegging, daar is moed en kinderlijk vertrouwen.

Deze waarheid bepaalt ons bij het onuitsprekelijk heil in de gemeenschap met den Vader en den Zoon. Van Hem gaat de gemeenschapszin uit; wij zouden ze nooit gezocht hebben. God zelf heeft in de verzoening door den Zoon de gemeenschapsband gelegd, en bevestigt dien met ieder, die zich laat verzoenen. De zoodanige komt in het gemeenschappelijk bezit van al Gods heil. Christus geeft den zijnen niet slechts een deeltje van zijn heilgoederen, neen, Hij deelt met hen zijne geheele erfenis. Zij worden »medeërfgenenamen« met Hem. (Rom. 8 : 17). Wie zal den rijkdom des Christens meten? — Wij hebben dien slechts te zien, te leeren kennen, al meer. En tot dat einde zegt de Apostel Johannes: »Hetgeen wij gezien en gehoord hebben, dat verkondigen wij u, opdat ook gij met ons gemeenschap zoudt hebben.« En deze verkondiging geldt nog voor ons tegenwoordig geslacht.

S.

N. v. B.

De dood van Johannes den Dooper.

Zondag 28 April. (Matth. 14 : 1—13; Mark. 6 : 14—29; Luk. 9 : 7—9.

Was 't einde van de loopbaan des Heeren Jezus in

deze wereld de schandelijke vloekdood aan het kruis op Golgotha, Zijn onverschrokken voorlooper, Johannes de Dooper, was reeds te voren het slachtoffer geworden van menselijke boosheid, en tot zijne eer mag gezegd worden, dat hij, evenals zijn Koning, om der waarheid en der gerechtigheid wil is gedood geworden, getrouw aan zijnen Heer en zijne zending als boetprediker tot in den dood, wat zeker niet minder eervol is, dan den heldendood op 't slagveld.

Herodes Antipas, zoon van dien Herodes, die door de Wijzen uit het Oosten misleid, een bloedbad te Bethlehem aanrichtte, om den nieuw geboren Koning der Joden te vermoorden, was na den dood zijns vaders viervorst van Galilea en Peréa geworden, terwijl zijn broeder Filippus over Iturea en Archelaus, over Judea en Samaria regeerde.

Al spoedig had Herodes eene minder aangename kennismaking met den wonderlijken boetgezant, die in zijn gebied aan den Jordaan optrad en grooten, gezegen-den invloed op het volk uitoefende, wat misschien ook bij Herodes het geval zou geweest zijn, had niet de zonde de overhand op hem gehad. Gehuwd met de dochter van den Arabischen Koning Aretas, had hij deze verlaten en een ongeoorloofd huwelijk gesloten Herodias, echtgenoot van zijn broeder Filippus, eene daad, die Johannes zoo onbeschoemd was, hem als hoogst schuldig onder 't oog te brengen. Dit gaf aanleiding, dat de goddelooze Koning zijn besten vriend in de gevangenis (het slot Machereu) opsloot, hoewel de wraakzuchtige Herodes zeker niets liever gezien had, dan dadelijke terdoodbrenging van hem, die den moed had, het kwade kwaad te noemen, maar om des volks wil durfde Herodes den geachten profeet niet om te brengen. Ook had hij zelf nog niet alle eerbied voor de waarheid verloren en als hij genoemd slot tot zijn woning nam, liet hij meermalen den profeet voor zich komen om met hem te spreken. Hij hoorde hem gaarne en was zelfs beréid om vele goede dingen te doen behalve echter het breken met de zondige gemeenschap, waarin hij natuurlijk door de goddelooze Herodias gesterkt werd, die in den trouwen boetgezant niets dan een lastige hinderpaal van hare plannen zag, welke zoo spoedig mogelijk moest worden uit den weg geruimd.

Eindelijk brak een welgelegen dag aan, de dag van Herodes geboorte, die te midden van de rijksgrooten feestelijk gevierd werd en waarbij zeker de beker der bedwelmung lustig rondging; en 't was zeker niet buiten den invloed der sluwe moeder om, dat de dochter van Herodias van deze gelegenheid gebruik maakte om met haar heidenschen dans den Koning zoodanig te betoo-veren, dat hij haar met eede beloofde te zullen geven, wat zij begeerde, tot zelfs de helft zijns Koninkrijks.

»Ik wil, dat gij mij nu terstond in eenen schotel geeft het hoofd van Johannes den Dooper,« zoo luidde het ijselijke, maar besliste antwoord van de door de moeder geïnspireerde dochter en Herodes, hoewel in zijn hart bedroefd, had niet den moed der rechtvaardigheid om dezen gruwelijken eisch te weigeren. Om zijn eere op te houden voor de mede aanzittenden, die zijn

eeden hoorden, geeft hij bevel, dat de trouwe Godsgezant moet onthoofd worden en de monsterachtige jongedochter aarzelt niet, het bloedende hoofd naar hare verschrikkelijke moeder te dragen.

De mond van Johannes was gesloten, niemand waagde 't meer Herodes over zijn zondig leven te berispen, maar in zijn geweten sprak de stem van den Boetgezant nog nadat hij gestorven was, zoodat hij gedurig aan dien gruwelijken moord moest denken, die zijne keuze tusschen recht en onrecht bepaald had. Hoewel hij met de Saduceën niet geloofde aan de opstanding der dooden, be kroop hem bij 't hooren van de wonderdaden des Heeren Jezus toch de bijgeloovige vrees, dat deze Johannes den Dooper moest zijn, dien hij vermoord had.

a. De zonde is een bron van ellende. Zij bezorgde Herodes eene hoogstgevaarlijke vrouw, iemand, die Salomo *»een bitterder ding dan den dood«* noemt (Pred. 7:26), en deze werd hem tot een valstrik, zoodat hij, die nog al vatbaar scheen voor goede indrukken, tot gruwelijke daden kwam, die hij zonder haren boezen invloed licht niet zou gedaan hebben.

Hoe noodig is 't daarom de eerste stap op den weg der zonde te mijden, wat veel gemakkelijker is, dan later terug te keeren. Hoe menig een wordt bijv. ook door 't gebruik van een enkel glas sterken drank allengs een dronkaard, een vrouwenbeul, een dief, een moordenaar.

b. Ongelukkig kind, dat zulk een opvoeding ontvangt als de dochter van Herodias, die, wellicht door velen benijd om haar rijkdom en pracht, toch van God en Zijn dienst vervreemd werd, zoodat zij ongewaarschuwd voortdartelde op den weg naar 't eeuwig verderf.

Hoe dankbaar moeten dus die kinderen zijn, die, hoewel minder met aardse goederen gezegend, ouders hebben, die hen opvoeden in de vreeze des Heeren, die het beginsel der ware wijsheid is.

c. Herodes had met eede beloofd, en was dus gehouden om in te willigen, al zou 't ook zijn tot eigene schade. Hier is 't evenwel tot schade van een ander en het leven van een rechtvaardig onderdaan ter wille van een booze vrouw weg te nemen, behoorde zeker niet tot het Koninkrijk van Herodes; maar wel om 't te beschermen tegen de moordzucht der goddeloozen.

Het is dus beter eene belofte, die ons zou doen zondigen, te verbreken, dan om eer van menschen ons geweten te bezwaren met ongerechtigheid, want een onrustig geweten is een lastige levensgezel, die den schuldige nooit verlaat.

d. Volgens zekeren geschiedschrijver is de dochter van Herodias, over het ijs gaande, er door gezakt en hebben de scherpe schotsen haar 't hoofd afgesneden, en Herodes stierf als een balling in Spanje.

Johannes de Dooper stierf als een getrouwe dienstknecht des Heeren met een gerust geweten. Zijne discipelen begroeven zijn lichaam en zeiden het Jezus, en zijne ziel werd van de Engelen gedragen in Abrahams schoot. Dat is het beste deel.

N. P.

K. K.

NOODIGING.

WIJZE: »Daar ruischt langs« enz.

Komt, zondaars tot Jezus,
Uw tijd gaat voorbij!
De Heiland blijft nooden,
Vermoeiden, komt vrij.

Met opene armen,
Staat Jezus gereed
Om u te ontvangen;
't Is alles gereed.

Zondaars! zondaars!
Komt dan juist nu
Tot Jezus, den Heiland,
Hij wacht nog op u.

De Heiland geeft vrede
En blijdschap in 't hart,
Geluk en voldoening
In droefheid en smart.
O! wacht toch niet langer,
Maar hoort naar Zijn stem;
Geeft Hem nu uw harte,
Ja, komt nu tot Hem.
Zondaars, zondaars,
Wilt tot Hem gaan,
Hij neemt u als zondaars
In liefde nog aan.

Komt, zondaars tot Jezus!
Ontwijkt nu het kwaad;
De oordeelsdag nadert,
Dan is het te laat.
De Heiland roept immers:
Komt zondaars, tot mij,
Want Ik maak uw ziele
Van zonden gansch vrij!
Zondaars, zondaars,
Toeft langer niet,
Maar komt tot den Heiland,
Die vrede u biedt.

Komt, zondaars tot Jezus,
Ontsluit nu uw hart
Voor Jezus, uw Redder,
Die troost geeft in smart.
Om zondaars te redden
Kwam Hij hier op aard,
Hij gaf hier Zijn leven —
Wat is Hij u waard?
Zondaars, zondaars!
Wacht langer niet,
Neemt heden het heil aan,
Dat Christus u biedt.

Laat los dan de wereld,
Kiest Hem voor uw deel,
Die met Zijnen vrede

Vervult u geheel;
Geen weg ter ontkoming
Dan Jezus alleen —
O, richt dan uw schreden
Met haast tot Hem heen!
Zondaars, zondaars!
Waarom niet nu?
Wellicht is het morgen
Te laat reeds voor u!

R.

S.

Een Zigeuner-Evangelist.

Zulk een Evangelist werkt thans in Amerika met rijken zegen. Men noemt hem daar Gypsy (= Zigeuner) Smith. Br. W. Oncken maakte kennis met hem, en beschrijft hem als een getrouw en begaafd getuige van Christus. Wij laten hier volgen eenige volzinnen, in welke Gypsy Smith melding maakt van zijn volk en zeer interessante vooronderstellingen uitspreekt. »Tachtig van de honderd Zigeuners», zegt hij »hebben bijbelsche namen. Mijn vader heette Cornelius, mijn broer Ezechiël. Mijn oom, Bartholomeüs, was vader van 12 kinderen, aan wie hij allen bijbelsche namen gaf. Maar de Zigeuners hebben geen Bijbel, en wanneer zij er een hadden konden zij hem toch niet lezen. Waar komen dan die bijbelsche namen van daan? Hebben zij niet hun oorsprong in de overlevering? Zou het niet mogelijk zijn dat wij een der verloren stammen van Israël zijn? Wij zelf gelooven vast dat wij aan de Joden verwant zijn, en wanneer men den Zigeuner naar het uitwendige beschouwt, ontdekt men een opvallende overeenkomst met de Joden. Onze neuzen steken in den regel niet zoo scherp vooruit, daarentegen hebben wij dikwijls geheel dezelfde oogen en hetzelfde haar als de Joden. De natuur laat hare rechten gelden. En ofschoon ook wat de kennis van den godsdienst betreft, de Zigeuners nog in heidensche duisternis zitten, hielden zij toch, toen ik nog een knaap was, stiptelijk den Sabbat. Van hetgeen buitenstaanden aangaande hunne zeden en gebruiken bij bruiloften vertellen, zooals springen over tangen en bezemstelen en andere aardigheden meer, is niets waar. De ceremonie is geheel dezelfde als zij bij de verbintenis van Izaäk en Rebekka bekend is. Izaäk bracht Rebekka in zijn tent en zij werd hem ter vrouw en hij had haar lief. De Zigeuners zijn de trouwste, meest liefhebbende echtgenooten.

Evenals de Joden hebben ook de Zigeuners hun ras op merkwaardige wijze onvermengd gehouden. Hun geslachten kunnen tot eeuwen herwaarts aangewezen worden. Gedurende dat lange tijdsverloop hebben zij hunne taal, hunne gewoonten en karaktertrekken onveranderd behouden. De geschiedenis der Zigeuners en hunne taal heeft den geleerden reeds veel te doen gegeven. Men heeft hun afkomst nagespoord tot een tijd, waar zich de sporen in de groote vlakten van

Indië verliezen. Maar zelfs in dat grijze verleden waren wij reeds een afgezonderd volk.

Gelijk de Joden staan ook de Zigeuners op rituele reinheid. Iemand, die zich zelf en wat hem toebehoort niet rein houdt, is bij hen in verachting. Zij hebben b.v. handdoeken en deze mogen tot niets anders gebruikt worden dan om de handen af te drogen. Met het eten zijn zij pijnlijk zorgvuldig. Zoo zal een Zigeuner er niet aan denken het tafelkleed tegelijk met waschdoeken etc. te wasschen. Vaatwerk wordt nooit in zeepwater afgewasschen. Ik zag eens mijn oom op het deksel van een koperen ketel omtrappen en dat geheel stukmaken, omdat een zijner kinderen het bij ongeluk in zijn waschwater had laten vallen. Het was daardoor »onrein« geworden. Wanneer een persoon ziek is krijgt hij een lepel, een bord en een beker voor zich, en sterft hij dan worden die voorwerpen vernietigd. Ja, het is ook een gebruik, dat men alles, wat den overledene behoorde, vernietigt of met hem begraaft. Toen mijn oom stierf kocht mijn tante een kist, groot genoeg om zijn heele bezitting er mede in te sluiten, tot zijn viool, zijn reiszak, borden en messen etc. toe. Mijne vrouw en mijn zuster verzochten dringend om een schaal, die hij gebruikt had, tot aandenken, maar daar mocht geen sprake van zijn. Niemand mocht die dingen in bezit hebben.«

EEN EN ANDER.

•• De »Bapt. Times and Freeman« deelt iets zeer merkwaardigs mede aangaande de aanleiding tot de gewetensvrijheid, die eenigen tijd geleden aan de Russische Stundisten is verleend.

Twee Engelsche Kwakers gevoelden zich gedrongen om naar Petersburg te gaan en te trachten iets te doen, ten einde gewetensvrijheid te verkrijgen voor de Stundisten. Maandenlang baden zij, dat de weg daartoe hun geopend mocht worden. Zij hadden geen geld, en toen een hunner een erfenis kreeg van f6000, beschouwden zij dat als eene duidelijke aanwijzing, dat hun gebed verhoord was. Terstond vertrokken zij naar Petersburg, en na lang en dringend om Gods leiding te hebben gebeden, gingen zij naar den heer Francis, den Congregationalistischen predikant. Zij wenschten, dat hij voor hen bewerken zou, dat zij tot den Czaar werden toegelaten, iets dat hij gemakkelijk had kunnen doen. Maar neen. »Is dat nu uw geloof,« zeide hij, »dat gij mij tot uw instrument wilt maken? Gaat naar den heer Pobjedonoszeff.« En Pobjedonoszeff was juist de groote vervolger der Stundisten. Zij gingen echter naar het huis van den Minister, en belden aan. De deur ging open, en Pobjedonoszeff trad zelf naar buiten. Hij vroeg hun wat zij begeerden. Zij antwoordden, dat zij gaarne den Czaar wilden spreken. Hij vroeg hun binnen te komen, hoorde hun verhaal aan en nam hen

toen mede naar den Czaar. In diens hooge tegenwoordigheid verhaalden zij alles nog eens, en pleitten voor de arme Stundisten. De Czaar gaf hun een pas door zijn geheele rijk, opdat zij overal de Stundisten zouden bezoeken en dan terugkomen, teneinde hem persoonlijk bericht te brengen. Zij gingen naar Zuid-Rusland en andere provinciën waar Stundisten wonen, en brachten toen den Czaar den uitslag van hun onderzoek. En de edicten, die vrijheid van geweten en godsdienst verzeckerden aan de Stundisten en andere niet tot de Staats-behoorenden, zijn grootendeels het gevolg van de pogingen van die twee eenvoudige Kwakers.

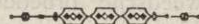
•• Dr. Dowie's begrafenis. Welke een betoo-verende macht er door dien man op het volk gewerkt heeft, is nog eens jammerlijk bij zijne begrafenis gebleken. Amerikaansche bladen berichten o. m. daarover: »Duizenden menschen knielden op de straat, waar de lijkstoet langs trok; zieken en kreupelen verwachtten nog een wonderbare genezing voor zich. De streng geloovigen in Dowie waren vast overtuigd, dat hij, gelijk hij dikwijls voorspeld had, uit zijn lijkstond zou opstaan. Zij drongen op de lijkwagen aan om ooggetuige van die opstanding te zijn. Zij kwamen daarbij in heftige botsing met de Politie, die zich genoodzaakt zag van hunne wapens gebruik te maken. De hoofdpoot van het kerkhof werd vernield, en daarvoor werd de zoon van den gestorven »profeet«, Dr. Gladstone Dowie, aansprakelijk gesteld en men dreigde hem bij het graf zijns vaders te verbaliseeren, wanneer hij zich niet verplichtte de schade te dekken. De gestorven Dowie had zijn eigen lijkrede opgesteld, maar de voorlezing er van bij het graf werd niet toegestaan, omdat men bevreesd was voor ernstige rustverstoring.«

Welk een einde!

•• Vruchten van den zendingsakker. In de jaarvergadering der Zending der Deutsche Baptisten in Cameroen (Afrika) kan er met vreugde melding gemaakt worden van den vooruitgang des werks. Op dat zendingsveld werden ten vorigen jare 294 zielen op eene goede belijdenis van hun geloof in Christus gedoopt. Het genootschap had een ontvangst in gelden van f62356. Een gelijke som acht men weer voor het volgende jaar te zullen noodig hebben.

In de Gemeente Iwanowitsch, Wolhynië (Rusland) brak na eenige weken van aanhoudend gebed eene opwekking uit. Meer dan 70 zielen beleden vrede gevonden te hebben in het bloed des kruises en nog velen zien verlangend naar het heil uit. Ook uit Indië komt een dergelijk bericht. Br. Heinrichs maakt melding van een doorgaande opwekking onder de Telogoos. Meer dan 2000 jongbekeerden werden der Gemeente door den Doop toegedaan.

N. v. B.

b. Heerlijke opklimming. Eerst een onnutte Eneäs gezond gemaakt, dan eene nuttige Dorcas in 't leven teruggeroepen, wier sterven ook als dat van Lazarus van Bethanië (Joh. 11:4) tot heerlijkheid Gods moest dienen, opdat velen door hare opwekking in den Levensvorst Jezus Christus zouden leeren gelooven. Zoo dient dus de ellende, die een gevolg is van de zonde gelijk bij den blinde (Joh. 9) tot openbaring van de liefde Gods, die genezing geeft, en lijden en droefheid onder Gods kinderen, moet vaak dienen om de wereld met hun Christus te doen bekend worden, die hen uittreedt op wonderbare wijze.

c. Gelukkige Dorcas, die na haar dood beweend wordt wegens hare liefdadigheid.

Dat is zeker wel een bewijs, dat in de opstanding tot haar gezegd zal worden: »Kom gij gezegende des Vaders, beërf het Koninkrijk, want ik ben hongerig geweest en gij hebt mij gevoed, ik was naakt en gij hebt mij gekleed, enz." Laten wij, als zij, onzen Heiland volgen en dienen, opdat ook eenmaal dat ons deel zij, en niet het tegenovergestelde.

d. De Heer maakt alles wel. Eneäs te Lydda gezond. Dorcas te Joppe uit den dood weergegeven, een Romeinsche familie te Cesarea toegedaan tot de gemeente, die zalig wordt. Hij ging 't land door goeddoende en zoo wil Hij nog doen door middel van degenen, die in Hem gelooven, gelijk als door Petrus.

e. Cornelius is waarlijk heilbegeerig. Hij stelt zich niet tevreden met 't gezicht van een Engel; hij moet de boodschap der zaligheid hebben, die hem beloofd is. Wij moeten ons ook niet tevreden stellen met eigen goeddoen, of met iets wonderlijks, maar niet rusten, totdat wij waarlijk vrede gevonden hebben in Jezus den Gekruisigde, buiten Wien nergens heil te vinden is.

f. Petrus, de bekwame Apostel, moest nog van een Joodsche dwaling genezen worden, maar de Heer is vriendelijk genoeg om hem in dezen te onderrichten. Het is nog beter 't oude vast te houden, totdat de Heer ons anders leert, dan al te spoedig tot iets nieuws over te gaan, als wij maar bereid zijn te gehoorzamen, zoodra wij als Petrus overtuigd zijn.

g. Onder de prediking het werk des H. Geestes aan de harten geopenbaard, zoodat zij, gelijk op den Pinksterdag, God groot maken, tot verbazing van de aanwezige Christenen. Zie, dat is bekeering, dat is gemoedsverandering, die zeker van blijvender aard zal zijn, dan gemoedsbeweging, die als een morgenwolk vervliegt.

h. De doop des H. Geestes gold voor Petrus hier niet *in plaats van*, maar als *aanwijzing* van het recht op den Doop.

N. P.

K. K.

INGEZONDEN.

Nog iets over het rooken.

Eenigen tijd geleden hebben wij in »De Christen« nog al een en ander over het rooken te lezen gekregen,

en daar ik ook een rooker ben (hoewel zeer matig), heb ik mij dit sterk aangetrokken, en zeide tot mijzelf: oude jongen! je krijgt daar een bittere pil te slikken. En ik moet zeggen, het is verdiend, want in geen enkel opzicht is het rooken te verdedigen; op zijn zachtst genomen is het eene dwaze gewoonte en ik zal er mij dan ook wel voor wachten, er een lans voor te breken.

Toch moet mij een enkel woord aan het adres van de bestrijders van het hart. Van tweeërlei zijden wordt het slechte er van aangetoont, van hygiënische en van godsdienstig standpunt, en het is noodig beiden onder de oogen te zien.

Het is een niet te loochenen feit dat de nicotine, dat is *dat* bestanddeel van de tabak, wat van het rooken de prikkel is, zeer zwaar vergif en dus schadelijk voor de gezondheid is; niemand zal dit in vollen ernst kunnen ontkennen. Maar eilieve! en nu richt ik mij tot allen, die om die reden anti-tabakgezind zijn; zegt mij »hoeveel vergif bergt gij elken dag, elke week, ieder jaar in uw lichaam? Ge schrikt misschien, en vraagt met bleek gelaat: ik? Ja, gij; of denkt ge dat de koffie, de thee en zelfs de cacao zulke onschuldige wichtjes zijn? De cafeïne die in die artikelen te vinden is, bevat misschien meer vergif dan gij vermoedt en toch werkt ge zonder eenig gewetensbezwaar koppen vol van dien drank naar binnen.

Maar, zegt ge misschien, ik heb er toch nog nimmer schadelijke gevolgen van ondervonden. Dat kan zijn; misschien denkt ge dat ook slechts, maar duizenden rookers zullen u hetzelfde zeggen en staan dus in dit opzicht volkomen met u gelijk. Ja maar, zeggen misschien anderen, deze dingen behooren tot de levensmiddelen; het rooken is slechts een zoogenaamd genotmiddel. Ei zoo! tracht ge er u zoo af te maken? Zijn deze dranken noodig voor uw levensonderhoud, of drinkt ge ze omdat ge er smaak in hebt en ze uwe tong en verhemelte aangenaam prikkelt? Wilt ge uitsluitend voor uw gezondheid leven, drink dan de dranken, die God den mensch gegeven heeft: water en melk, dan zijt ge in uwe veroordeeling consequent.

Maar, zegt een derde misschien, koffie, thee, cacao enz. zijn planten, die God tot veraangenaming van het leven, tot opwekking, de laatste zelfs tot versterking laat groeien en door de bewerking wordt er veel vergif aan onttrokken. Zeer waar, maar vraag eens aan de geneesheeren hoeveel patiënten zij hebben die aan cafeïnevergiftiging lijden of wier kwalen gebiedend eischen hen het gebruik van koffie of thee te verbieden. De tabak is ook een plant die zelfs schoone bloemen draagt. Evenmin echter als aan de door u zoo geliefde artikelen, wordt ook aan haar door de bewerking alle vergif benomen, maar staat als gebruiksartikel volkomen met koffie en thee gelijk, ze zijn allen vergifhoudend.

Dat velen uwer tot dusverre nog geen nadeelige gevolgen ondervonden hebben van het gebruik van koffie of thee, ligt daaraan, dat ge aan het vergif gewoon geraakt zijt, even als de rooker aan de tabak, toch zal noch het een noch het ander geheel zonder invloed op uw gezondheidstoestand gebleven zijn. Hoeveel lijders

en lijderessen aan hoofdpijn, slapeloosheid, hartkloppingen, verstoringen in het bloed en zenuwleven, maagziekten enz. zijn er niet, en velen dier ongesteldheden vinden hun oorzaak of worden verergerd, zoowel door het rooken als door het gebruik van koffie en thee.

Uit het oogpunt van gezondheid behoeft men dus het rooken niet meer af te raden dan het gebruik van koffie en thee, moet het eene afgeschaff, dan ook het andere.

Is het rooken zonde omdat de tabak vergif bevat, dan is ook het gebruik van koffie en thee zonde; en wien het zonde is, die late het, maar trachte niet de vrijheid waarin de broeder staat aan banden te leggen.

Laat uw eigen geweten in deze uitspraak doen. Als een handelaar in sterke dranken, of iemand die aan dat artikel zijn brood verdiend, zich aanmeldde om lid der gemeente te worden, ge zoudt hem zonder twijfel afwijzen, maar zoudt ge de vrijmoedigheid durven nemen dit ook te doen aan een tabakshandelaar, op grond dat hij in dat verderfelijke artikel handelt? Ik denk niet, en zoo ja, dan moet ge ook alle verkoopers van koffie en thee afwijzen.

Maar wij moeten de zaak ook van het godsdienstig standpunt bezien.

Laat ons zien wat de anti-rookers tegen het gebruik van tabak aanvoeren, waar zij er van uit een godsdienstig standpunt tegen ijveren.

Wel, zeggen zij, wat wordt met het rooken niet een geld verspild en dat voor een zoogenaamd genotmiddel. Wat kon met die miljoenen guldens, die jaarlijks met het rooken verkwist worden, niet gedaan worden ten dienste van het Koninkrijk Gods en van philanthropischen arbeid van allerlei aard.

Deze redeneering is geheel juist en kan niet tegen gesproken worden. Maar, mijn waarde vriend, indien ge dan zoo ijvert voor den arbeid in Gods Koninkrijk, en zooveel hart hebt voor de vele philanthropische werkzaamheden, waarvoor van alle zijden, Gode zij dank, onzen steun gevraagd wordt, dan zou ik u in allen ernst raden, met uzelf te beginnen en eerst den balk uit uw oog te doen, eer ge aan den splinter raakt, die in uw's broeders oog is.

Wel natuurlijk, zegt ge, dat heb ik reeds gedaan; vroeger was ik een groot liefhebber van een pijp tabak en een sigaar, maar ik heb van dat genot afstand gedaan. Best; maar zeg mij, hebt gij het geld, dat gij daarmede uitgewonnen hebt, nu ook eerlijk weggelegd en bij dat, wat gij gewoon waart te geven, gevoegd? Of is het ook in de huishoudelijke of andere uitgaven ingesmolten? Wees eerlijk met uzelf. Kunt ge daarop met een gerust geweten ja zeggen, welnu, dan hebt ge recht gehandeld.

Maar ge zijt nog niet van me af. Is het u waarlijk ernst van alle overbodige uitgaven te vermijden, ten einde meer aan den Heer te kunnen geven — en dit moet dan toch, als ge consequent wilt blijven, — laat ons dan eens zien of er niet meer te vinden is. En dan begin ik weer met de koffie en de thee, die toch, zooals ik u aangetoond heb, ook schadelijk voor uwe

gezondheid is; hoeveel gebruikt ge daar jaarlijks van? Verder de suiker, koek en koekjes; ge lust graag een stukje kaas of worst op uw brood; alle onnoodige, overbodige artikelen. Bezie uwe woning eens en maak alle artikelen van weelde, die ge daarin vindt, tegelde, geef acht op de lintjes, strikjes, veeren, op het goud en zilver, waarmede gijzelf, uwe vrouw en kinderen zich versieren. Waarom bepaalt ge u voor uzelf niet eerst tot datgene, wat *noodig* is, vóór ge anderen de les gaat lezen; dat is niet billijk, niet christelijk.

Maar is dit noodig? Eischt de Heer dit van ons? Wel heeft de Heer Jezus tot den rijken jongeling gezegd: »Verkoop al wat gij hebt en geef het den armen, zoo zult gij een schat in den hemel hebben.« maar niet omdat hij vele goederen had en daarom genoot, maar omdat die goederen voor hem een beletsel waren om het Koninkrijk Gods te zoeken. Zoolang dit het geval niet is, geniet dan matiglijk op uwe wijze van het goede dezer aarde, dat God u te genieten geeft, maar verhinder ook een ander niet, dit op zijne wijze te doen, indien hij daarmede niet zondigt; maar houdt het woord van Paulus in gedachtenis: »Een ieder van u legge op elken eersten dag der week iets weg, naar dat hij welvaren verkregen heeft.« En denkt gij dan nu, dat de broeders, die rooken, *daarom* minder zullen geven dan gij, die niet rookt? Daar zoudt gij u nog wel eens in kunnen vergissen, want ook onder hen zijn er velen, die dat woord des Apostels getrouw behartigen en toch nog genoeg overhouden om hun pijp of sigaar te rooken. Doet gij dit ook, vóór ge aan uwe eigene behoeften of geriefelijkheden denkt, welnu, dan hebt ge alle vrijheid om ook het uwe te genieten. Onze God is niet karig, maar heeft ons veel, zeer veel in deze wereld te genieten gegeven, niet alleen wat voor ons levensonderhoud noodig is, maar ook wat tot veraangenaming van ons leven en tot bevordering van het gezellig verkeer kan strekken. Laat het ons alles, voor zoover de middelen, die de Heer ons gegeven heeft, het toelaten, met dankbaarheid gebruiken en genieten; toeziende echter, dat het ons niet van Hem en Zijn dienst afrekt, want dan is het een, zoowel als het ander zonde.

TRANSSVAAL.

N. ZERBST Jzn.

Unie-cent.

Mag ik den verzamelaars van den Unie-cent verzoeken, het verzamelde bedrag aan de afgevaardigden hunner gemeente mede te geven naar de Unie-Vergadering, die wel dra gehouden zal worden?

Voegt er een briefje bij, waarop het bedrag vermeld staat, wat ieder verzamelde, zoo zulks door meerderen geschiedt.

Wie tot bovenstaande niet in de gelegenheid is, verzoek ik mij het bedrag per postwissel over te maken.

De Penningmeester der Unie:

F. J. VAN MEERLOO te Amsterdam.

EEN EN ANDER.

.. Nederlandsche Tentzending te Groeningen. Hoe spoedig zijn die dagen weer voorbijgegaan. Vijftien dagen lang hield de Tentzending hier elken avond en elken middag samenkomsten in haar groote en doelmatig ingerichte tent. 't Was treffend die duizende menschen daar telkens weer heen te zien stroomen. Avond op avond moesten velen teleurgesteld weer terug, omdat er zelfs geen staanplaatsje meer te verkrijgen was. Opmerkelijk was ook de meestal ademlooze stilte, waarmede deze opeengepakte menschenmassa luisterde naar de prediking des Evangelies. Met ernst en opgewektheid werd door de broeders Tent-Evangelisten en ook anderen de boodschap des heils gebracht. Muziek- en Zangverenigingen hielpen dapper mee.

De beide laatste avonden was de toeloop enorm. Men had dit voorzien en daarom de groote zaal in het Concerthuis er bij gehuurd. Doch reeds lang voor de openingsure was en de tent en de zaal propvol, zoodat weer honderden geen plaats konden krijgen (in en om de tent waren minstens 3000 menschen). Voor den laatsten avond had men om de groote Martinikerkerk gevraagd. Bereidwillig werd deze kerk voor dit doel afgestaan, zoodat de laatste avond circa 4000 menschen door middel van de Tentzending het heerlijk Evangelie hoorden.

En nu de *seggen*, die deze arbeid heeft afgeworpen? Voor zoover wij kunnen waarnemen bestaat die hoofdzakelijk in het volgende:

1. De geloovigen, van verschillende richtingen, zijn nader tot elkander gekomen.
2. Vele zielen zijn tot de overgave des harten aan den Heer gekomen.
3. Honderden, uit alle rangen en standen, hebben een diepen indruk van de waarheid des Evangelies bekomen.

Thans is men bezig te Winschoten de tent op te slaan. A.s. Zondag, 's avonds 7 uur, zal daar de openingssamenkomst worden gehouden. Zegene de Heer ook daar die arbeid tot heil van vele zielen en tot verheerlijking van Zijnen Naam!

GR.

B. P.

.. Het V Zondagsschool-Congres, dat op het laatste Pinksterfeest te Rome gehouden werd, werd door meer dan 1000 afgevaardigden (Amerikanen, Engelschen, Duitschen, Hindoes, etc.) bijgewoond. Als iets merkwaardigs wordt o. m. medegedeeld, dat de kleindochter van den bekenden Generaal Garibaldi, een vroegere zondagsschool leerling der Methodisten te Rome, een welkomst-toespraak hield.

.. De zingende Evangelist. Zulks is mr. Alexander, de bekende medegenoot in den arbeid van Dr. Torrey. Deze Alexander heeft met zijne vrouw te

Melbourne (Australië) gezang-godsdienstoefeningen gehouden, aan welke vele duizende menschen deelnamen. Nu hij weer terugkeerde naar Chicago, is de dringende bede medegegeven, in gemeenschap met Dr. T. tot het houden van groote evangelisatie-samenkomsten, naar Australië terug te keeren, waar overal geopende deuren zijn en veel verlangen naar het Woord Gods ontwaakt is.

.. Uit Spanje wordt bericht dat de Rector der Universiteit Salamanka Ananimo, tot Christus bekeerd is. Sedert de 16de eeuw zou hij de eerste Spanjaard uit zulk een voornamen stand zijn, die tot zulk een ernstige stap openlijk gekomen is.

.. De China-Inland-Zending. Gedurende het vorige jaar werd die zending 50 nieuwe medewerkers rijker, zoodat hun getal thans zoo groot is als nooit te voren, en bedraagt 875. In dat jaar (1906) werden 3600 Chineezen gedoopt, en met dank aan God wordt betuigd, dat steeds de middelen aanwezig waren, om alle verplichtingen na te komen, die met dit groote, verantwoordelijke werk verbonden zijn.

.. President Roosevelt en de Baptisten.

De zoogenaamde »May-meetings«, dat is de jaarvergadering der Baptisten Unie in de Vereenigde Staten, werd in Mei j.l. te Washington, de hoofd- en residentie-stad der V. St., gehouden. Bij die gelegenheid liet de President Roosevelt zich in het vaak genoemde »witte huis« 2500 Baptisten voorstellen. Op de informatie of men bijzonder gekleed voor den President moest verschijnen, was het antwoord ingekomen: »Neen, de eenige eisch is schoone kleeven en een behoorlijk gewasschen aanzicht. Zoo togen dan op een — helaas regenachtigen — dag 2500 Baptisten gezamenlijk door de straten van Washington, onder niet weinig bekijks van het publiek, naar het paleis van den President. Hier werd men door verschillende zalen binnen geleid tot in de »Roode zaal« waar de President zijn opwachting hield.

Hier stond dan voor hen de eenvoudige, vriendelijke man, wiens naam in alle werelddelen vaak genoemd wordt. Naast hen stond aan de eene zijde de Leeraar der »Calvaria-Gemeente«, Dr. Greene, aan de andere zijde een jong officier der cavalerie, terwijl zich anders nog een officier en een politiebeambte in de zaal bevond. De begroeting was zeer hartelijk en alle 2500 bezoekers ontvingen van den President een warmen handdruk. Dit duurde 5 kwartier. Ongetwijfeld zal de President, wiens arm bijna lam geschud was, blijde geweest zijn, toen hij de laatste hand te pakken had. Bijzonder voor »vaders« onder de broeders had Roosevelt een hartelijk woord ten beste. Zijn welkomswoord luidde ongeveer aldus:

»Het verblijdt mij een zoo groote en intelligente (beschaafde) vertegenwoordiging eener der meest belangrijke godsdienstige gemeenschappen van ons land te mogen begroeten. Uw invloed voor waarheid, recht en ontwikkeling, alsmede ter bevordering der beschaving en eener edele religie, is onberekenbaar. Ik wensch u

allen Gods zegen en een heerlijken vooruitgang van uw werk toe.

.. De Doop van een zendeling. Het is toch eigenlijk onzin, wanneer een zendeling zou doopen, zonder zelf gedoopt te zijn. Maar de zendeling over wien dit bericht gaat, is niet de eerste dien het ging als Adoniram Judson, de »Apostel der Birmanen«, die zich wapende tegen de Baptisten en door onderzoek der H. Schrift, zelf overwonnen en Baptist werd. Zendeling Krans, die ook voor korten tijd gedoopt werd, schreef dato 16 Mei l.l. aan »Der Wahrheitszeuge« :

»Zooeven ontvang ik uit Patthoi, Zuid China, van Zendeling Bach (sedert vele jaren in verbinding met de Kielsche China-Zending) het bericht, dat hij zich op belijdenis van zijn geloof heeft laten doopen. De heer Bach is een zeer bekwame Zendeling, bij duizende Christenen in Europa wel bekend. Hij heeft nu zijne verbintenis met zijn genootschap moeten opgeven, ofschoon hij tot nu toe de leider der Zuid-China-Zending was. Hij heeft zich nu in verbinding gesteld met de »South West China New-Testament Mission« (Nieuw Testamentische Zending in Zuid-West China) die onder leiding staat van Pastor Smale te Los Angeles.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van R. E. te Oklahoma, U. S. of A. 1 Dollar; van C. P. te Deventer f 10.10; van K. K. te Musselkanaal f 5.85; bij br. Laansma, Grand Rapids, van mr. R. E., Hutsonville 1 Dollar; van mr. D. v. R., Grand Rapids 1 Dollar; van U. Z. te Workum voor afzonderlijke nos. f 1.

N. v. BEEK.

V A R I A

DE RECHTEN DER VROUW.

De vrouw heeft het recht te werken, te beminnen en te bidden

Zij heeft het recht tranen te drogen, treurigen te troosten, donkere wolken van het voorhoofd te verdrijven. Zij heeft het recht bij zieken te waken, hun te leeren de smarten te verdragen met geduld en als alle aardse hoop vernietigd is, eene eeuwige hemelsche hoop te verwekken. Zij heeft het recht, hen die van het pad der deugd zijn afgeweken, in het rechte spoor te leiden. Zij heeft het recht de teedere jeugd op te voeden en haar in kinderlijk geloof te voeren tot Hem, die uit liefde tot de menschen aan het kruis stierf. Zij heeft het recht in hare omgeving licht en vrede te verspreiden. Zijt gij u van deze rechten bewust?

.. Heden ontsiep, zacht en kalm, in haren Heer en Heiland, onze geliefde Moeder

GRIETJE RODENBURG,

weduwe van JOHS. VISSER, in den gezegenden ouderdom van 87 jaar.

Hare kinderen, die den Heer dankbaar zijn voor het langdurig bezit van hunne Moeder :

Sneek. (J. DE VRIES—VISSER.
A. DE VRIES.

Oppenhuizen. (L. v. D. MEER—VISSER.
P. v. D. MEER.

Amsterdam. (P. DE BOER—VISSER.
M. DE BOER.

M. VISSER—

V. D. MEULEN.

SNEEK 23 Juni 1907.

Advertentiën.

.. Heden verblijdde de Heer ons met de voorspoedige geboorte van een welgeschapen Zoon.

H. POTS.

A. POTS—FIJT.

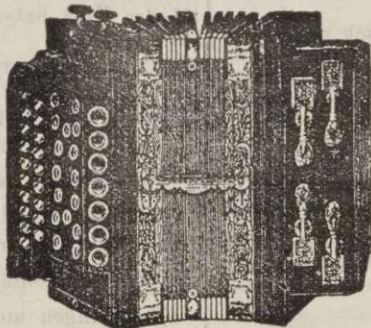
NIEUW BUINEN, 23 Juni 1907.

NIEUW!

Slechts f 5.50 tegen rembour.

Kunstenaars-Harmonika.

NIEUW!

HEINRICH SUHR,

19 toetsen, 4 stemlagen, elke rij 2-korig. Wezenlijk nieuw aan dit instrument is de wonderbare afwisseling in de muziek, welke door het verzetten der registers ontstaat. Men kan naar verkiezing afwisselend met een **clarinetten-** of een **fluitentoon** spelen. De balg is met twee dubbelbalgen; daardoor zeer uitrekbaar. Klaviatuur voorzien met vele klankringen. De harmonika is duurzaam en solied bewerkt en vindt daardoor een gretigen aftrek.

Geïllustreerde Prijscuranten van alle soorten muziekinstrumenten worden op aanvraag gratis en franco toegezonden.

Groothandel in Muziekinstrumenten,
ARNHEM (B.)

Door de enorme stijging der prijzen van materialen, hebben verschillende Orgelfabrikanten zich genoodzaakt gezien de **prijzen der Orgels te verhoogen.**

De Zomervoorraad lever ik nog tegen de bekende catalogusprijzen; doch is deze uitgeput, dan moet ik de **prijzen belangrijk verhoogen.**

MEN HAASTE ZICH DUS!

JOH. DE HEER, Rotterdam, N. Molenstr. 71.

Filialen: GRONINGEN: Gelkingestr. 41;
UTRECHT: Donkere Gaard 2; AMSTERDAM:
Haarlijk 30; ARNHEM: O. Stationstr.;
ROTTERDAM: Rosestr. 24, Hoogstr. 110,
Nieuwe Binnenweg 485.

ABONNEERT U OP DIT BLAD.

Plaats uwe Advertenties in dit blad.

ARABISCHE SPREUKEN.

Zeg nooit alles wat gij weet; want hij, die alles zegt wat hij weet, zegt dikwijls meer dan hij weet.

Onderneem nooit alles wat gij kunt doen, want hij, die alles onderneemt wat hij doen kan, onderneemt dikwijls meer dan hij doen kan.

Geloof nooit alles wat gij hoort; want hij, die alles gelooft wat hij hoort, gelooft dikwijls meer dan hij hoort.

Besteed nooit alles wat gij bezit; want hij, die alles besteedt wat hij bezit, besteedt dikwijls meer dan hij bezit.

Beslis nooit over alles wat gij ziet; want hij, die beslist over alles wat hij ziet, beslist dikwijls meer dan hij ziet.

GOEDE WOORDEN.

De mensch moet verbeterd worden niet van buiten, maar van binnen. Men draait immers niet aan den wijzer om het uurwerk goed te doen loopen, maar verstelt het werk, om den uurwijzer geregeld te doen gaan, zoo ook bij den mensch.

Wij wonen hier in een huis, waarvan de huur ons voorloopig is opgezegd. De Heer des huizes kan ons zoo lang laten vertoeven, als Hij verkiest, doch wij moeten ieder oogenblik, bij de eerste aanmaning, gereed zijn onze tegenwoordige verblijfplaats te verlaten. De tijd is daar, zoodra de huureel om is.

Advertentiën van een tot vijf regels f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordelige condities.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.
Prijz per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.

2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat,
Prijz per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.

3. Evangelische Schotsche Tractaten van *Cheyne Brady*
prijz per 100 f 0.30.
(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen.)

4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kernistractaat).
Prijz per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.

5. Feest in Babel (Kernistractaat). Prijz zie no. 4.

6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek.
door B. PLANTING. Prijz 10 cent.

7. De wonderlijke gebeurtenis (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop)

8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijz f 0.20.
Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den doop op alle punten wenschte te onderzoeken)

9. De oorsprong van den Kinderdoop.

Prijz 5 cent, 25 ex en meer 3 cent.
(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat), per 100 ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijz 7 1/2 cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk christen lezen; 't bepaalt hem bij z'n roeping)

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C. MENSINK. Prijz 1 ex 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap, 100 stuks f 1.50.
(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeente-leden)

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem Verg, behooren bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijz per ex. 3 ct., 25 ex. 60 ct.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER, Londen. Prijz per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.
't Is bij bestelling voldoende op de strook van den postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten verkrijgen op alles 30 procent korting.
Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Onze Unie-Vergadering.

Binnen enkele dagen worden de vertegenwoordigers onzer geünieerde gemeenten en de bedienaren der Unie, benevens andere belangstellenden in onzen arbeid verwacht in het vriendelijke Friesche stedeke Sneek. Reeds dagen lang zijn daar onze broeders en zusters, die onze gastheeren en gastvrouwen zullen worden, druk in de weer met allerlei schikkingen en voorbereidingen, en ongetwijfeld met veel gebed, ten einde hun geestelijke familie onbezorgd en in dankbare gemoedsstemming te kunnen ontvangen. Ook zijn we zeker, dat in al de gemeenten voor en met de Sneeker zuster gemeente gebeden is en nog wordt. En waar dit zoo is, mogen we veel goeds van onze vergadering verwachten. Ook wordt er gebeden voor de gemeenten, die hoofdzakelijk in Friesland gevonden worden, die wel met ons onder de eene banier: »Eén Heer, één geloof, één Doop« voorttrekken, maar nog steeds buiten de Unie-grenzen blijven legeren, toekijkende en misschien critiseerende, zeker zich zelven niet tot zegen en onzen gemeenschap-pelijken Heer en Zaligmaker niet tot eer en vreugde. Doch . . . blijft gelooven, de Unie-Vergadering is in Friesland — wie weet . . .!

Broeders, die op zult trekken naar Sneek, reist af en reist voort met gebed en een ernstig voornemen in het hart om voor uwe medebroeders en zusters tot een overvloedigen zegen te zijn! — Zie dan hebt ge reeds een zegen en ge bereikt uw doel!

De Agenda zal misschien al menig afgevaardigde hebben doen fluisteren: sober, sober! — weinig zaak-rijk! — Daar is wat van aan. Maar weet, broeders, daar is een belangrijke lichtzijde aan. Onze tijd biedt zoo veel »za-ken« aan, dat vele menschen als het ware zich zelf verzaken,

en dat is rampspoedig. Onze vergadering behoeft er niet minder om te zijn al zijn er minder zaken en quaesties, als dat wel eens het geval geweest is. Zij kan er heel licht beter om zijn. Immers er is eene zaak, die alle zaken ver overtreft, dat is het hoog gees- telijk belang van onze personen en gemeenten. Wel is er steeds in de dagen onzer Unie-vergaderingen ook gedacht aan geestelijke stichting en sterking, maar we kunnen daar niet te veel van hebben.

Wij hopen alzoo met den Voorganger der gemeente, die onze gastvrouw zal zijn, dat er van den tijd voor 't behandelen der zaken, nog veel over zal schieten om geestelijke zaken onderling te behandelen. We houden dan geestelijke voeling met elkander, en zullen meer dan ooit ervaren, dat we aan en voor elkander gegeven zijn, en dat als wij ons willen laten geven voor anderen, 's Heeren doel heerlijk in ons en door ons bereikt wordt. Wij moeten het altijd meer en duidelijker weten, dat wij één zijn in Hem, en dat we met dezelfde middelen één doel nastreven en ééne leuze hebben: de verheer- lijking van den Naam des Heeren, door den Heiligen Geest. Innige, hartelijke, oprechte gemeenschap oefenen onder elkander, als kinderen Gods, dat is den Heer welbehagelijk.

Het doel onzer Unie is, vereenigd samenwerken, de ons van God gegevene gaven en krachten samenvoegen, om ze practisch aan te wenden tot heil der gemeenten, tot zegen voor ons land en volk, tot medewerking, ook met christenen buiten ons, aan de komst van Gods koninkrijk en zoo tot verheerlijking van het verheerlijkt Hoofd der groote Gemeente!

Moge onze Unie-vergadering te Sneek ons dicht, heel nabij dat heerlijk, verheven ideaal voeren! Laten wij het van God verwachten en ons zelf in den weg stellen.

Wij reizen met elkander;

Wij wand'len hand aan hand;
 D'een zij tot troost den ander
 Op weg naar 't vaderland.
 Zijn wij als broed'ren één!
 Geen strijd om beuzelingen,
 Daar Eng'len ons omringen
 En zweven voor ons heen!

RED.

De Heilige Geest, zijne inwoning en leiding.

V. Hindernissen, welke den Heiligen Geest in den weg staan om de geloovigen te leiden, en dezen voor dien zegen onvatbaar maken.

Het geruisch der wereld, de vele eigene gedachten, plannen en wenschen, die het hart innemen, maken het ongeschikt, om de stem des Heiligen Geestes op te merken en door Denzelven geleid te worden. Wanneer men de hoorbuis van den telefoon aan het oor brengt, moet het stil zijn om ons heen, anders kan men de woorden van den onzichtbaren spreker niet verstaan. Hij heeft wel het schel-signaal gegeven, en men weet, hij heeft iets te zeggen, zeker iets gewichtigs, het geluid van het straatrumoer echter dringt zoo door de geopende vensters naar binnen, of kindergeschrei of muziek in de aangrenzende kamer, het zwetsen en lachen der aanwezigen — dat alles maakt het onmogelijk, de boodschap in het oor en het hart op te nemen. Dit is een beeld van de verhouding veler kinderen Gods tegenover den Heiligen Geest, die hen onderrichten en leiden wil, maar dat niet kan doen, dewijl hun hart nooit tot rust in God komt.

Bij de wereld verlangt men, dat er altijd maar wat onrustige beweging zal zijn; voor de kinderen Gods is dat een ongezonde toestand. God wil hun stilheid en vrede in de ziel geven, opdat zij, wat er ook om hen heen gebeure, stil zijn en stille uren hebben, in welke zij met God en God met hen kan spreken. Bij wien deze stilheid des harten ontbreekt, kan er van een geleid worden door den Geest meestal geen sprake zijn.

Het is gewichtig, hier op te merken, dat in den nieuweren tijd het woord »geestesleiding« veelvuldig op treurige wijze misbruikt wordt. Dikwijls worden verzoeken om financiële hulp in dezen vorm verzonden: »In mijn nood en behoefte aan de som van . . . bijv. f 1000 moest ik immer aan u denken, ik ben zeker, dat God mij er toe bracht, om van u die som te vragen.« Merkwaardig, dat deze aannemelijke geestesleiding altijd betrekking heeft op personen, die als welgesteld en goedgeefs bekend staan. Een der zulken moest een smeekbrief aldus beantwoorden: »Wanneer God u opgedragen had, dit van mij te vragen, dan had Hij zeker mij er ook iets van doen weten; dit is tot hiertoe nog niet het geval geweest.«

Meer dan eenmaal hoort men een christelijk redenaar zijn rede beginnen met de woorden: »De Heer heeft

mij voor heden aangewezen over het volgende woord te spreken!« Hij las dan het Bijbelwoord en sprak over alle mogelijke andere, slechts over het aangewezen woord niet — zou dat de leiding des Heiligen Geest zijn?

Het is een zeer ernstige en verantwoordelijke zaak, te beweren door den Heiligen Geest begeleid te worden. Wanneer bijv. iemand, die zegt dat voorrecht deelachtig te zijn, in den regel te laat komt en zijn vrienden, die op het afgesproken tijdstip correct aanwezig waren, laat wachten, dan mag men wel aan de Geestesleiding bij de zoodanige twijfelen, aangezien de Heilige Geest een Geest van orde is, die alles ter rechter tijd tot stand brengt.

De hoofdoorzaak mitsdien, dat vele kinderen Gods niet ervaren, dat ze door den Heiligen Geest geleid worden, ligt in het herhaaldelijk bedroeven van dien Geest.

Er staat geschreven: »Bedroeft den Heiligen Geest Gods niet, door Wien gij verzegeld zijt tot den dag der verlossing« (Eph. 4 : 30.) Hoe ernstig is het, wanneer een geloovige, in wien de Heilige Geest woning gemaakt heeft, Hem bedroeft, zoodat Christus niet volkomen heerschappij in dien mensch kan hebben! Wij verstaan de smart van een vader of van eene moeder, die onder hunne oogen een zoon of eene dochter een wandel zien leiden, die hun tot voortdurende smart moet zijn. Vergeefs zijn die vermaningen en waarschuwingen. Het kind wederstreeft den geest van vader en moeder. De woorden, het gedrag, het gezelschap, de geldverkwisting, kortom het geheele leven van zulk een kind is voor de ouders een doorn, die voortdurend gevoeld wordt. De zoon blijft zoon, de dochter blijft dochter, maar zulke kinderen worden nooit, wat zij eigenlijk behoorden te worden. Ook zijn zij nooit werkelijk gelukkig.

Dat is het beeld van talloos veel geloovigen, die ingevolge hunne slordigheid, door ontrouw en koelheid den Geest Gods bedroeven. Sommigen doen dat van dag tot dag of van uur tot uur. Diensvolgens kunnen zij niet door den Heiligen Geest geleid worden.

In plaats van een leven vol vrede, gerechtigheid en vruchten, wordt het een leven van onvrede, vele kwellingen en oenteering van God. De Heilige Geest wordt door ongehoorzaamheid bedroefd. Hij is het, die de kinderen Gods leert, den heiligen, Gode welbehagelijken wil te doen, en hen leiden wil op Gode welbehagelijke wegen. Men kan het Egypte dezer wereld verlaten hebben, de Roode zee door gegaan zijn, de zegeningen en hulpe van Mara en Elim beleefd hebben, en nochtans den Heiligen Geest bedroeven, dewijl men den eigen wil niet laat verbreken en zich niet in waarheid buigt voor den wil van God.

Het behoort tot de kenteekenen der schapen van Jezus, dat zij zijn stem hooren en Hem volgen (Joh. 10 : 27). — Hij spreekt tot hen door Zijn Woord en Geest. Satan wil deze stemmen van uitwerking berooven, overbluffen, vaak door zelfzuchtige begeerten van het natuurlijk hart, soms door het geruisch en zingenot der wereld, soms ook door de zucht des vleesches,

geldzucht, hoogmoed of begeerlijkheid der oogen. Alleen een kind Gods, dat onvoorwaardelijk gehoorzaamt en elken wenk des Heeren volgt, ervaart de volle, Godegewijde zegeningen, den stroom van vrede en de golven der gerechtigheid (vergel. Jes. 48 : 18). Anderszins vindt er een veelvuldig bedroeven van den Heiligen Geest plaats. Men ervaart dat, wat zoo waarschuwend van de goddeloozen geschreven staat: Geen vrede... Men mag nog roepen: vrede! vrede! — en daar is toch geen vrede (Jes. 6 : 14). Door de ongehoorzaamheid in kleine dingen hebben vele kinderen Gods zich er aan gewend, den Heiligen Geest te bedroeven en zijn er aan ontwend in alles te vragen en zich te gedragen naar den wil van God. In plaats van toeneming is er bij dezulken achteruitgang. De stem des lofs en des jubels verstomt. Het diep bewustzijn, dat men den Heer niet tot eer en vreugde is in het leven, kan men niet meer kwijt worden.

(Slot volgt.)

Jakobus dood. — Petrus bevrijding. — Herodes geslagen.

Zondag 7 Juli (Handel. 12).

Herodes de Grootte, door de Wijzen uit 't Oosten van de geboorte van den Messias verwittigd, heeft getracht, zich door den Bethlehemschen kindermoord van dien nieuwen Koning te ontdoen; zijn zoon, Herodes Antipas onthoofdde, ter wille van Herodias, met wie hij in de zonde leefde, Johannes den Dooper in den kerker; Herodes Agrippa, kleinzoon van Herodes den Grootte, werd om de gunst der Farizeën, de moordenaar en vervolger van de Apostelen des Heeren, die bij de woede van Saulus nog ongedeerd bleven. Hoewel uit verschillende beweegredenen, openbaarden zich deze drie Herodessen alle als vijanden van Christus, die den val van de Joodsche natie als echte Edomieten hielpen voltooien.

Waren door het dreigend optreden van Saulus, na Stefanus dood, vele Christenen uit Jeruzalem gevlucht, de Apostelen waren op hun post gebleven en door Gods hand beschermd, ten bewijze, dat de lankmoedigheid des Heeren nog niet uitgeput was, hoewel de getrouwe getuigen van Jezus den Joodschen Raad een doorn in 't oog waren. Wie echter eerbied voor die heilige mannen mocht hebben, die zoo kennelijk door den Heer bevestigd waren: Herodes Agrippa niet. Naar 't schijnt zonder vorm van proces en zonder bepaalde wettige redenen, begint hij sommigen van de gemeente kwalijk te behandelen en komt er weldra toe om Jakobus, den broeder van Johannes, (dus een der eerste Apostelen) met het zwaard om te brengen. Wellicht zou hij zich

daarmee vergenoegd hebben, ware 't niet, dat de goedkeuring van 't farizeesche Jodendom, welks gunst hem meer waard was dan de gunst van God, hem aangevoerd had om voort te gaan, zoodat hij niet schroomde, ook tot Petrus zijn moordende hand uit te strekken en hem in de gevangenis te werpen, om hem na Paascheest aan de gunst des volks op te offeren. Vier wachten, elk van vier krijgsknechten, moeten hem bewaken, alsof hij een gevaarlijk rooverhoofdman ware; maar Petrus, zijn lot in de hand van God wetende, slaapt rustig in de ketenen, terwijl van de gemeente geen andere poging tot ontzet wordt gedaan dan een gedurig gebed om 't behoud van dien krachtigen steunpilaar.

Deze poging bleek echter voldoende; want voor God bestaan geen sloten en grendelen en Agrippa's soldaten zijn voor Hem minder dan niet en ijdelheid. Een Engel verscheen in den laatsten nacht vóór dat de terechtstelling zou plaats vinden om Petrus te wekken, die door slaap verbijsterd, werktuigelijk op bevel des Engels, kleederen en schoenzolen aantrok en zijn bevrijder door de geopende kerkerdeuren volgde tot buiten de gevangenis, waar hij eerst op 't einde der straat, als de Engel van hem scheidde, tot bezinning kwam en zag, dat hij waarlijk bevrijd was.

Vervolgens wendt hij zich naar 't huis van Maria, de moeder van Johannes Markus, waar hij de biddende gemeente nog bijeen vindt; maar de dienstmaagd Rhode, als zij zijne stem hoort, ontsluit hem de poort niet direct, gejaagd als zij is, om maar eerst 't blijde nieuws daar binnen aan de vergaderden mede te deelen, dien zulks evenwel al te ongelooflijk voorkomt, zoodat eerst na herhaald kloppen de Apostel binnengelaten werd om, nadat de gemoederen een weinig tot rust gekomen waren, zijn wedervaren mede te deelen en dan 't overige van den nacht te gebruiken om zich naar elders te begeven, teneinde de nasporing van Herodes te ontkomen.

Niet gering was des morgens de ontsteltenis der wacht, die zware straf duchtte, maar niet gering was ook de teleurstelling der vijanden, en Herodes zelf had den moed verloren om de gemeente langer te kwellen. Hij vertrok naar Cesarea. Had hij zich nu ook maar voor God verootmoedigd, die hem te sterk gebleken was, maar ook te Cesarea zocht hij de volksgunst, die hem dan ook in zoo volle mate ten deel viel, dat, toen hij op zekeren dag in prachtig gewaad gehuld, een rede hield, het volk uitriep: »Een stemme Gods en niet eens menschen!« Van stonden aan sloeg hem een Engel, dat hij stierf.

a. Zoo is dan Jakobus de eerste van Jezus' Apostelen, die den marteldood ondergaat en nog wel door de handen van een gewetenloos vorst, die met menschenlevens speelt om de gunst der farizeën te verwerpen, en God, die de harten kent en de nieren proeft, laat dat toe.

Zoo laat God heel wat onrecht toe in deze wereld, maar die 't onrecht doet, zal 't onrecht dragen, dat hij gedaan heeft.

b. De Joden, die in dat wreedaardswerk nog behagen hebben, na zoo duidelijke openbaring des H. Geestes, als door de Apostelen te Jeruzalem geschied was, toonen wel onvatbaar te worden voor 't werk des Evangelies, en de tijd nadert dus, dat de onvruchtbare boom, waarom nog eens gegraven en mest gelegd werd, uitgehouwen moet worden.

Hoeden wij ons voor zulk eene verharding, die langzamerhand ontstaat, wanneer wij het Evangelie van Christus ongehoorzaam zijn, gelijk de Joden, die zichzelve des eeuwigen levens onwaardig oordeelden.

c. Een gedurig gebed tot God wordt van de gemeente voor Petrus opgezonden, als hij gevangen zit, en zeker waren ze in dien laatsten nacht biddende bijeen. Het gebed was in moeilijke omstandigheden de toevlucht der eerste Christenen. Moge dat ook bij ons zoo zijn, dat wij de gevangenen gedenken, alsof wij medegevangenen waren, en niet vergeten, dat wij een Hoorder der gebeden in den hemel hebben, voor Wien niets te wonderlijk is.

d. Op 't gebed heeft God veel willen doen, meer zelfs dan de gemeente durfde gelooven. Hij schenkt altijd boven bidden en verwachting. Nochtans waagt Petrus zich niet roekeloos, maar onttrekt zich zoo spoedig mogelijk aan Herodes' nasporingen, als hij bevrijd is. God is machtig ons te bewaren, maar wij mogen Hem niet verzoeken.

e. Een Engel dient Petrus tot zijne bevrijding, een Engel slaat den trotschen verwaanden Herodes. Wijken wij niet slechts voor God, maar verootmoedigen wij ons tot kinderlijke gehoorzaamheid om Hem te eeren, opdat de Engelen zich over ons verheugen, ons dienen en eens dragen in Abrahams schoot . . . .

N. P.

K. K.

De Genade en Heerlijkheid

VAN

HET KRUIS,

(de toetssteen voor alle Godsdiensten)

DOOR

R. C. CHAPMAN.

In Röm. 3 is ons de algemeene toestand der menschheid tegenover God beschreven; in Jes. 6 vinden wij het oordeel Gods wanneer het licht geschenen heeft en de menschen de oogden huns harten voor dat licht gesloten hebben. Ontzettend was de blindheid der Joden in de dagen van Jesaja; erger nog was het toen Christus kwam.

Toen de Zoon van God kwam waren het de Joden, die den Heer der heerlijkheid kruisigden; de Romeinsche gouverneur had het niet gedaan, indien hij de menschen niet gevreesd had. In Joh. 12 lezen we, dat Gods

eigen volk Zijn Woord, dat van de lippen Zijns Zoons kwam, niet geloofde, en daarom aan het oordeel der verblindende werd overgeven.

In Hand. 17 lezen we dat Paulus, die bijzonder bekwame dienstknecht Gods, was gezonden naar Athene — de hoofdstad van alle wereldwijsheid — om er de Vader van onzen Heere Jezus Christus te verkondigen; en wat zeiden de discipelen van den vorst der duisternis: »Wat wil toch deze klapper zeggen?»

Is de wereld sedert dien tijd soms beter geworden? Er zijn betere wapenen voor den oorlog gekomen, ook uitvindingen van allerlei aard, maar de mensch is slechts voortgegaan in het kwade, verder van God en is meer dan ooit gereed om den mensch der zonde te ontvagen.

Al de haarkloverijen van de wijzen dezer wereld, en der godsdienstige menschen, tegen de waarheid zijn slechts de vervulling der Heilige Schrift. De Schriften zouden worden vervalscht, indien er niet zulke bedillers en lasteraars waren.

De toestand van een kind van Adam wordt bizonder in Röm. 3: 19 aangetoond: zijn mond is gestopt, hij is verdoemelijk voor God, maar zelfs zijn schuldigheid verblindt hem. Omdat de mensch God uit zijn hart gesloten heeft, en zijn eigen wil in Gods plaats gesteld heeft, is zijn toestand die van blinde onderwerping aan de macht der duisternis. Satan wordt de god dezer wereld genoemd. Waarom? Omdat hij regeeren kan? Wel neen; hij kan niets doen, tenzij God het toelaat; maar hij is in 's menschen hart gekroond in de plaats van God. En wat is hiervan het gevolg? De mensch is onkundig van Gods heiligheid, en zijne eigene schuldigheid. Hij heeft een geweten dat nooit kan sterven en dat naar wat godsdienst vraagt. En wat gebeurt? De duivel wordt de onderwijzer, God is buitengesloten, de mensch heeft een godsdienst van zichzelf.

Onderzoek alle godsdiensten der wereld, in welk deel der aarde ook, en gij zult ontdekken, dat zij ontstaan zijn door twee leugens van satan: de eerste, dat er nog iets goeds in den mensch is overgebleven; de tweede dat er barmhartigheid bij God is die Zijne rechtvaardigheid onteert.

Er zijn slechts twee godsdiensten: die van satan en van God.

De mensch is zoo speelbal en slaaf van den duivel — de gewillige slaaf — dat hij niet kan opstaan uit satans dienst.

Gods Woord en Gods Geest openbaren 's menschen staat. »Het bedenken des vleesches is vijandschap tegen God«, zoo zegt ons de Geest door den Apostel, en reeds eeuwen vroeger heette het van den mensch: »al het gedichtsel der gedachten zijns harten was te allen dage alleenlijk boos.« Gen. 6: 5.

Menschelijke godsdienst oordeelt nooit zoowel gedachten als *daan*, maar Gods woord doet dit wel, en de natuurlijke mensch zal in den den dag des oordeels zoowel reenschap geven van de *gedachten* zijns harten als van ongerechte *daan*.

Dit behoort medelijden in onze harten op te wekken,

niet slechts voor den dronkaard, maar voor den *Farizeër*, die langs den schoonsten kant van den breeden weg naar de eeuwige rampzaligheid snelt.

Nu, indien nu dit van 's menschen staat gezegd wordt door het Woord Gods, wat zegt het dan van *Gods barmhartigheid*? De natuurlijke mensch slaapt op den rand der hel; dat is de beteekenis van het Woord — »de geheele wereld ligt in den booze» — zij wordt door hem gepaaid met een hoop op barmhartigheid, die tegenover de gerechtigheid staat. Lees Matth. 26 : 39 — »en een weinig voortgegaan zijnde, viel Hij op Zijn aangezicht.« Wie is die »Hij»? De Schepper der wereld kwam in het vleesch. In Mattheüs en ook in Markus lezen we 3 maal: »niet gelijk Ik wil.« In Luk. 22 : 43 lezen we van een engel; maar die engel bracht niet de tijding dat Hij gespaard kon worden. Neen! de engel was gezonden om Hem te versterken. Wat lezen we als we tot Rom. 3 : 26 terugkeeren? »Tot eene betoening van Zijne rechtvaardigheid in dezen tegenwoordigen tijd; opdat Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende dengene, die uit het geloof van Jezus is.« Is hier ook barmhartigheid die Gods rechtvaardigheid met voeten treedt?

De twee van God geopenbaarde waarheden zijn de volmaakte tegenstellingen van de twee groote leugens van Satan. Eenig goed in den mensch is *des duivels leugen*; geen goed in den mensch, geen sikkepitje, is *Gods waarheid*. Barmhartigheid die Gods rechtvaardigheid krenkt is Satans *tweede leugen*; terwijl Gods waarheid is dat *Gods zwaard der gerechtigheid Zijn eigen Zoon niet spaart*.

In Gen. 22 lezen we dat Abraham zich in alles had gegeven; toen het mes in de hand was had hij *alles* geofferd; het mes in die hand was dan ook genoeg. Izaäk werd gespaard. Maar Gods Zoon kon *niet* gespaard worden, want God kon niet één kind Adams redden zonder den dood Zijns Zoons.

Er zijn vrome menschen geweest, die hebben het willen voorstellen alsof God dezen weg uit vele gekozen had. Met alle eerbied gezegd, ik geloof dat God geene keus had. Keuze, om ons te redden *of* ons te laten zooals de engelen die gezondigd hebben, had Hij wél; maar indien Hij den mensch met zichzelf verzoenen wilde, zoo was er slechts één weg. Deze waarheden zijn zeer eenvoudig, zeer duidelijk; en toch hoe ondoordringelijk diep, hoe oneindig heerlijk, hoe heilig en heiligend zijn ze!

Wij kunnen nooit slecht genoeg denken van wat wij *waren*, en nooit te veel groots denken van de *genade en heerlijkheid van het Kruis van Christus*. Laat ons zorgen, geliefden, dat we den H. Geest niet bedroeven, zoodat Hij elken dag een weinig meer aan ons kan openbaren en wij bij iederen zonsondergang wat nederiger zijn dan bij zonsopgang; dat is het *leven*, leven waard om geleefd te worden.

(Slot volgt.)

Voor Jongelieden.

Lieve jonge broeders en zusters in Christus Jezus,

Het was mij zeer aangenaam een paar dagen geleden bepaald te worden bij een paar kleine schakels tusschen Engeland en Holland. 't Kunnen nauwelijks schakels genoemd worden, maar zij zijn toch belangrijk.

Tusschen 1630 en 1640 was er een kleine gemeente van Protestantenvan te Londen, die zich van de Staatskerk afgescheiden hadden, en begonnen te denken over het vraagstuk des doops. Zij hadden te voren kinderen besprengd, maar de waarheid van den doop der geloovigen bij onderdompeling begon zich baan te breken. Hoorende dat »sommigen in de Nederlanden« den doop der geloovigen bij onderdompeling bedienden, zonden zij een zekeren Richard Blunt, die Hollandsch kende, er met brieven van aanbeveling heen. Hij werd vriendelijk ontvangen door de broederen, die volgelingen waren van de gebroeders van der Codde, die in 1619 hun arbeid begonnen in Rijsburg, een dorp dicht bij Leiden. Hij werd gedoopt en keerde terug met brieven van de Rijsburgers, en niet lang daarna werd er een Baptisten gemeente te Londen gesticht.

Toen Carey, de vader van den zendingsarbeid van den nieuweren tijd, begon te studeeren voor welken arbeid God hem mocht willen gebruiken, leerde hij niet alleen Fransch, Latijn, Grieksch en Hebreeuwsch, maar ook Hollandsch.

Dit brengt ons als van zelf tot het werk der zending, maar ik weet niet of gij graag hebt, dat ik daar zoo bepaald over schrijf, omdat ik soms mededeelingen daarvan zie in »de Christen.« Maar ieder geloovige is een zending, jong of oud. Want een zending is iemand die gezonden wordt, zooals uw Nederlandsch woord zoo duidelijk te kennen geeft. En wij zijn gezonden Gods, lieve vrienden, gezonden om Zijn wil en Zijn werk te doen. Sommigen worden door Hem tot openbare werkzaamheid geroepen, maar allen zijn geroepen om te dienen, en wij mogen nooit die eer weigeren of het werk doen met een half hart. En Holland heeft zendingen gehad, die een heerlijk werk gedaan hebben, zoo wel in uw land zelf als buiten de grenzen. Waarschijnlijk zijn 30.000 gedoopten, en duizenden anderen, in Holland den martelaarsdood gestorven tusschen de jaren 1500 en 1546. En daarna hebben waardige mannen en vrouwen het woord des levens verkondigd door het geheele land onder veel gevaar en verachting.

De beroemde van der Kemp, een geleerde uit Rotterdam, een landeigenaar en doctor in de medicijnen, was de eerste zending naar de Kaffers en Hottentotten, in 1798. De godzalige Henry Martin zeide van hem: »Welk een man! Ik zal mijzelf gelukkig achten, als ik in den hemel de laagste plaats mag hebben bij dezulken zooals hij.« En in den tegenwoordigen tijd zijn er zendingen en predikanten die gij kent, wier leven en arbeid gij wel moogt zoeken na te volgen. Staat niet de naam van Mevrouw Holman Bentley—Kloekers

in de eerste gelederen, met Mevrouw Judson van Birma, en Mevrouw Moffat van Zuid-Afrika?

Wie is bereid zich door God te laten opleiden voor welke plaats en arbeid ook in het groote zendingsveld der wereld, gewillig om te dienen, gewillig om te arbeiden, nederig, ootmoedig en liefdevol, gewillig om den Heer Jezus te volgen in den weg van getuigen en lijden? »Hier ben ik, Heer, zend mij.«

Maar daar is een volk, dat de eerste rechten heeft op den zendingsarbeid van alle geloovigen. Ik bedoel de Joden. Ik zou wel eens willen weten of gij ooit voor Israël gebeden hebt en of gij ooit gedacht hebt aan de tien millioen van Gods oude, Gods onvergankelijk volk, waarvan nog slechts weinigen in aanraking zijn geweest met oprechte geloovigen en een rein geloof.

Eenige weken geleden ontmoette ik een jongen Joodschen geloovige, S. E. N. Zijne ouders zijn Amsterdamsche Joden. Toen hij ongeveer 18 jaar was, kwam hij in Londen en geraakte in moeilijkheden. Eens bevond hij zich in een district ongeveer drie mijlen van Acton (waar ik woon) en hoorde ergens zingen en begaf zich er heen om te weten wat het was. Zoo kwam hij in den Talbot Tabernakel, Nossing Hill, (Voorganger de heer Frank White) en na een korten tijd van strijd werd hij tot den Heer gebracht. Hij schreef aan zijn vader en deelde hem mede, dat hij in Jezus als den waren Messias had leeren gelooven, en ontving tot antwoord, dat hij nooit meer zijns vaders deur mocht binnenkomen. In zijn vrije uren getuigt hij nu van Christus, en schreef mij over zijne begeerte om mede te werken om de Hollandsche Joden te bereiken met het Evangelie. Wilt gij voor hem bidden en voor zijne familie? En misschien leidt deze kleine geschiedenis u er toe om aan Israël te denken als volk en aan hun behoefte aan een Zaligmaker. Wij zijn zooveel aan Israël verschuldigd, is het niet zoo?

Deze brief mag niet te lang worden. Er zijn vele stukken, die in »de Christen« moeten, vooral omdat de Unie-Vergadering zoo dicht bij is. Maar ik moet u nog even vertellen, dat ik een heel aardigen brief heb ontvangen van br. A. H. Zerbst, in Transvaal. Hij was zoo vriendelijk mij te zeggen, dat hij zooveel genoeg had in onze kleine artikeltjes. Laat ons voor hem en voor Zuid-Afrika bidden.

Ik weet nog niet of ik u zien zal te Sneek, want het is nog niet zeker of ik zal kunnen komen, hoewel ik graag zou willen.

De uwe in onzen opgestanen Heer,

T. H. ENGALL.

De Evangelische Alliantie.

Onze verhouding tot de Evangelische Alliantie onzer dagen zal D. V. op de a.s. Unie-Vergadering een onderwerp van bespreking zijn.

't Ligt niet in mijne bedoeling de behandeling voort te loopen. 'k Meen echter verschillende afgevaardigden een dienst te bewijzen, door hun vooraf een weinig met de Evangelische Alliantie bekend te maken. Hoe zal men n.l. over eene zaak kunnen oordeelen, waar men weinig of niets van weet.

Eerst dan iets over het *ontstaan* en de geschiedenis der Evangelische Alliantie.

Zestig jaar geleden werd er door een Commissie, bestaande uit geloovigen van verschillende richtingen in Londen eene oproeping gedaan aan Christenen in alle landen, tot het houden eener conferentie, ten einde te komen tot meerdere openbaring van de eenheid der geloovigen.

Deze oproeping vond bij velen gehoor. Den 19den Augustus van het jaar 1846 kwamen ongeveer 800 Christenen van verschillende deelen der aarde en van verschillende kerkelijke richtingen in Londen bijeen. 't Gevolg van deze bijeenkomst was, dat men kwam tot vorming der z.g.n. Evangelische Alliantie.

Achtereenvolgens zijn in de volgende plaatsen groote algemeene vergaderingen gehouden: Londen, Parijs, Berlijn, Genève, Amsterdam (1876), New-York, Basel, Kopenhagen, Florence, Londen. Dit jaar (van 3 tot 8 Juli) zal er een jubileumsconferentie gehouden worden te Londen.

De Evangelische Alliantie heeft hare afdeelingen in de verschillende landen der wereld.

In ons land is voorheen eene afdeeling geweest, waarin mannen van naam de leiding hadden.

Door den noodlottigen Transvaalschen oorlog is de band der Nederlandsche afdeeling met het hoofdbestuur te Londen verbroken, omdat dit hoofdbestuur geweigerd heeft, tusschen te treden bij de regeering van Engeland, ten behoeve van de Boeren.

Den 2den April van dit jaar is er eene bijeenkomst van belangstellenden in de Evangelische Alliantie te Utrecht geweest. Vanaf die datum dateert nu de nieuwe Nederlandsche afdeeling. Een voorloopig Bestuur werd gekozen, waarin o.a. de volgende personen zitting hebben:

Mr. A. H. Brandt, burgemeester van Rheden, te Velp (G.), voorzitter.

Dr. Joh. W. Pont, hoogleeraar aan het Luthersch Seminarie te Amsterdam, 1e secretaris.

Ds. L. W. Bakhuizen van den Brink, pred. der Nederd. Herv. Gemeente te Utrecht, 2e secretaris en penningmeester.

J. G. U. Schoch, gep. Generaal-Majoor te Apeldoorn.

Dr. E. F. Daubanton, hoogleeraar van wege de Nederl. Herv. Kerk aan de Universiteit te Utrecht.

Op deze vergadering werd o. a. besloten, in 't begin van het najaar eene groote openbare vergadering te houden te Utrecht.

Zooveel over het ontstaan en de geschiedenis der Evangelische Alliantie. Nu nog iets over het doel en de beginselen dezer Alliantie.

Het doel waartoe de Alliantie werd gesticht, is in hoofdzaak *meerdere openbaring van de eenheid der ge-*

loovigen van alle richtingen. Tot bereiking van dit doel worden er af en toe conferenties gehouden, waar die verschillende geloovigen elkander ontmoeten, elkan- der nader leeren kennen en met elkander onderwerpen van algemeen belang bespreken.

Voor de week van gemeenschappelijk gebed (de eerste week in 't jaar) wordt door de Alliantie een program opgemaakt en aan alle bekende Christelijke corporaties gezonden, met het verzoek, zich daarmee te willen vereenigen. Veranderingen van het program mogen, wanneer plaatselijke toestanden etc zulks wenschelijk maken, worden aangebracht.

Voorts streeft de Evangelische Alliantie met kracht naar Godsdienstvrijheid in alle landen, in 't algemeen, doch in 't bijzonder in overheerschende Roomsche Katholieke landen en in Rusland.

Eindelijk is 't ook het doel dezer Alliantie, zoo veel mogelijk, samenwerking der geloovigen van verschillende richtingen in de evangelisatiearbeid te helpen bevorderen.

En nu nog iets over de beginselen der Evangelische Alliantie.

In de constituëerende vergadering van 19 Aug. tot 2 Sept. 1846 te Londen werd de volgende »Societatis Evangelicae constitutionis et statutorum expositio brevis» (Korte uiteenzetting van den grondslag en de statuten van de Evangelische Alliantie) opgesteld en aangenomen: Leden kunnen zijn degenen, die gelooven en belijden de volgende, kenmerkend Evangelische leeringen: 1 de goddelijke inspiratie, het gezag en de altoogzaamheid van de Heilige Schrift, 2 het recht en de plicht van elk geloovige om zelf de Schrift te verklaren, 3 de eenheid en drieëenheid van God, 4 het bederf der menschelijke natuur door den zondeval, 5 de menschenwording van Gods Zoon, Zijn verzoeningswerk voor de zondaren. Zijn middelaarschap en heerschappij, 6 de rechtvaardiging des zondaars door het geloof alleen, 7 het werk des Heiligen Geestes tot bekeering en heiliging, 8 de onsterfelijkheid der ziel, wederopstanding des lichaams, het oordeel door Jezus Christus over de menscheit, de eeuwige zaligheid der rechtvaardigen en de eeuwige straf der goddeloozen, 9 de goddelijke instelling van den Evangeliedienst, de verplichte onderhouding van den Doop en van 's Heeren Avondmaal.

Hierbij dient nog opgemerkt te worden, dat de vrijheid der leden uitdrukkelijk gereserveerd is, om hun eigen inzicht in ondergeschikte zaken te behouden.

Bij deze korte objectieve opmerkingen wil ik 't hier laten, hopen, dat de afgevaardigden voor de a.s. Unie-Vergadering nu in staat zijn met vrucht na te kunnen denken over de vraag: »In welke verhouding behooren wij (Baptisten) te staan tot de z.g.n. Evangelische Alliantie onzer dagen?»

Gr.

B. P.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Unie.

Ontvangen door br. Engall te Londen van Mr. J. G. Priestley Esq. f 24; Mr. J. Griffiths Esq. f 12.60; Rev. John Bell (China) f 12.60; Mr. T. H. Engall Esq. f 6.30; Mrs. T. H. Engall f 6; Mrs. Birt f 6; Rev. Thos Spurgeon f 3; Rev. John Clifford f 3; Dr. S. E. Pedley Esq. f 3; Mr. W. Maijo Esq. f 1.50; heeren Morgan en Scott f 12.60; Mr. E. Schuurmann Jr. f 10; Mr. O. L. Millard f 6.30; Mr. E. W. Meredith f 6; Mr. R. Klickmann f 6; Mr. O. J. Rawleij f 6; Mr. R. H. Henson f 3; Mr. J. Diedrichs f 3; H. W. Meredith f 3; Mr. W. Lovegrove f 3; J. Jackson f 3; Mr. W. van O. Bruijn f 2.

F. J. VAN MEERLOO, penningm.

Naar aanleiding van het schrijven van br. Engall in No. 1050 — ontvingen wij voor het tekort van het Eng. Bapt. Zendingsgenootschap door zr. Feisser van Tr. D. te Stadskanaal f 2.50, en f 5 van W. Z. te Workum, benevens een kort opstel over België op de gestelde prijsvraag door Mr. E. Een opstel van dezelfde strekking ontvingen we van J. D. te Groningen. We deelen later onze beoordeeling mede, en zullen Mr. E. eene vertaling van beide opstellen ter hand stellen. Misschien zijn er nog meer jongelui, die hunne krachten willen beproeven.

Nog ontvingen we voor bovengenoemd doel van de Gemeente te Workum f 15.50.

REDACTIE.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van H. R. te Oberhausen f 2.50; van B. ten B. te Em. Erfscheidenveen f 3.60.

N. v. BEEK.

Advertentiën.

•• Bij dezen brengen wij onzen hartelijken dank voor de liefde en belangstelling ondervonden, vooral van de Gemeente te Sneek, bij het overlijden en de teraardebestelling van onze geliefde moeder G. RODENBURG, weduwe van JOHS. VISSER.

Ook namens de familie:

P. DE BOER—VISSER.

M. DE BOER.

AMSTERDAM, 1 Juli 1907.

Colporteurs gevraagd,

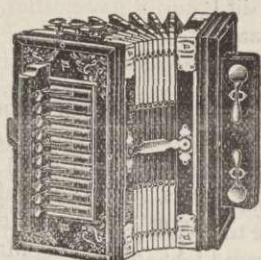
om te werken met den in
afleveringen verschijnenden

tweeden druk

van het bekende en zeer
gewilde werk van H. C.
VOORHOEVE JZN.:

Beschouwing over de Openbaring.

Franco brieven aan den
Uitgever J. N. VOORHOE-
VE te Den Haag.

Echte Hollandia Harmonica's.

Eenig adres voor Nederland van de bekende Hollandia's.
1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en
tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers,
Crefelders, etc.

Vraag geïllustreerde Prijscurant gratis bij

JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

VERHUISD:

F. J. DE VRIES,

Leeuwarden, van Langemarktstr. 36,

naar **SCHOOLSTRAAT 3** boven,

5 minuten van 't Station.

Abonneert U op dit blad.

Plaats uwe Advertenties in dit blad.

Advertentiën van een tot vijf regels
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelige condities.

DE MATERIALIST.

Zending Dunn vertelt uit zijn arbeid in de herbergen
in Shropshire in Engeland het volgende:

»Een man vroeg mij: Wat voor een boek hebt gij
daar?»

»Den Bijbel.« »O, ik geloof niet aan den Bijbel.«
»Ik heb immers niet gezegd, dat gij er aan gelooft.«
»Wat gelooft gij dan?» vroeg ik hem. »Ik ben een
materialist, ik geloof aan de natuur en de natuurwetten,«
antwoordde hij trotsch. »Wat is de natuur?» vroeg ik
verder. »De natuur — ja, de natuur is eenvoudig —
de natuur,« bracht hij er aarzelend uit.

»Ik geloof, dat gij gelijk hebt. Wat is de eerste wet
der natuur?» examineerde ik verder. Na eenig nadenken
en hoesten zeide hij: »Voor zich zelf te zorgen.«

»Mag ik vragen of gij die wet onderhoudt?»

Hij had bijna geen kleeren aan en zijne voeten staken
door de schoenen. De anderen stonden rondom hem
heen, zagen hem aan en een hunner zeide: »Thomas,
stop dat in je pijp en rook het!« Hij moest toestemmen
dat ik beter gekleed en gevoed was dan hij, en ik zeide:
»Ik ben dus een beter materialist dan gij en dit boek
heeft mij zoo gemaakt. Laat mij er iets uit voorlezen.«

»De Godzaligheid is tot alle dingen nut en houdt de
belofte voor dit en het toekomstige leven.« Ik zal er
nog eenige bijbelverzen bijvoegen, die gelden voor mate-
rialisten en idealisten beiden. Paulus schijft aan Thimo-
theus: »Zoo iemand echter de zijnen, bijzonder zijn
huisgenooten, niet verzorgt, . . . die is erger dan een
heiden.« David erkent: »Ik ben jong geweest en ben
oud geworden en heb nooit den rechtvaardige verlaten
gezien of zijn zaad bedelen.« Door Mozes zegt God de
Heer: Indien gij wandelt in mijne inzettingen en mijne
geboden houdt en doet . . . zoo zult gij overvloed van
brood hebben.«

De verloren zoon zeide, toen hij in ellende was:

»Hoevele huurlingen mijns vaders hebben overvloed van
brood en ik verga van den honger. Ik zal opstaan en
tot mijn vader gaan . . .« Zoo moesten alle materia-
listen spreken en doen.

V A R I A

DE POORTKLOK.

De bengel luid, de poort wil sluiten,
Elk rep zich stedewaard van buiten,
Eer hem de naare nacht bevalt,
Wanneer hem de open poort gesloten,
Als balling, voor het hoofd zud stooten,
En houd de gantse stad bewalt.
Hoe laat zich 't Evangelium hooren,
Zoo helder voor een ieders ooren,
Die Bengel van de Hemel Poort!
De heele tijd van 't menschlijk leven,
Die God aan ider heeft gegeven:
Hoe veele gaander traaglijk voort!
Hoe veele zitten niet te rusten,
Die 't voortgaan nog niet eens en lusten,
Onaangezien die naare nacht,
Die lange nacht van eeuwig duur n,
Die onbeklimmelijke muuren,
Die ondoorwadelijke gracht!
Die nacht, die 't leven zal behouwen,
In wee, in spijt en naberonwen
Van al te schandelijk verzuim.
Door ophoud aller beuzelingen,
Terwijl de voeten slendren gingen,
Maar misgunst leide op zijnen luim.
ô Luije, sloffe en traage zielen,
Waakt uit den droom en rept uw hielen,
De bengel heeft al lang geluid;
Wie weet hoe kort hij end zal maken,
Dat gij niet binnen kost geraaken,
Wanneer de poort der poorten sluit.

LUYKEN.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Contrasten.

Och geurend' en bloeiende aarde,
Hoe zijt gij zoo wonderbaar schoon!
Er klinkt door uw prachtige gaarde
Een heldre vroolijke toon!
Ik hoor, waar ik thans moge dwalen,
Den slag weer der nachtegalen;
't Is blijdschap omlaag en omhoog . . .
En toch blinkt een traan in mijn oog.

Waar bleeft gij, o geuren en kleuren?
Hoe is toch uw schoonheid vergaan!
Ziet, alles staat stervend te treuren,
De glimlach versmolt in een traan.
Voorbij! roepen krimpde dagen,
Voorbij! roepen buldrende vlagen,
De zwaluw, voor 't laatst roept: voorbij!
En toch is mijn harte zoo blij.

»MAGDALENA.«

De Heilige Geest, zijne inwoning en leiding.

(Slot).

Leven onder de leiding des Heiligen Geestes is slechts mogelijk op den bodem der oprechtheid. Het hart kan nog door menige dwaling bevangen zijn, maar de wil moet op waarheid gericht zijn en moet den vader der leugen, satan, de gehoorzaamheid beslist opgezegd hebben. Zonder dat de wil gebroken heeft met iedere bewuste huichelarij en leugen, is de bekeering en wedergeboorte niet aanwezig. »Want de vrucht des Geestes is in alle goedigheid, en rechtvaardigheid en waarheid (Efez. 5 : 9). God maakt nooit een verbond met de leugen. De werken zijner handen zijn waarheid en gerechtigheid (Ps. 111 : 7). Paulus zegt van ieder

wedergeborene: »Hij heeft de leugen (d. w. z. al het valsche en onware) afgelegd.« De vraag is echter, of hij zich op dien weg laat bewaren. Dikwijls brengt de arglistigheid des duivels en de onwaakzaamheid der kinderen Gods veel droefenis voor den Heiligen Geest teweeg. Ananias en Saphira moesten een plotseligen dood sterven, omdat zij tegen den Heiligen Geest gelogen hadden (Hand. 5). Zij werden door de macht des tegenwoordig zijnden Heer uitgedaan uit de gemeente Gods. Hoe dikwijls komt het thans voor, dat de Heilige Geest door leugen, huichelarij en valschen schijn door geloovigen bedroefd wordt! Hoe noodzakelijk is de vraag als in Gods tegenwoordigheid: Sta ik in oprechtheid voor God en menschen, als degene die ik waarlijk ben? Een verleugend kind Gods is iets verschrikkelijks en schandelijks; het is niet te berekenen, hoe diep hij nog zinken kan.

Een bijzonder zondenterrein, hetwelk de leiding des Heiligen Geestes bij kinderen Gods uitsluit, zijn de zonden van het temperament. Eene ware bekeering leidt naar den aard der zaak tot boete, erkenning en belijdenis der zonden. Wat echter toorn, kwade luimen en onstemdheid voor God zijn — dat zij onder het verbod vallen: »Gij zult niet dooden« (Meith. 5 : 21—26) — erkennen velen met ernst, wanneer hun geweten door het Woord Gods belicht wordt. Het is ontwijfelbaar, dat naar den wil van God ons aangeboren zondig temperament (natuurlijke neiging en opwelling) en onze gemelijke stemming niet over het leven uit God heerschen mogen. De Heilige Geest wil ieder karakter met zich in overeenstemming brengen. Onder Zijne genaderwerking moeten de levensuitingen onzer bedorven natuur, van onze aangeboren feilen, in het graf zinken. Ontstemdheden, luimen, wrok omdragen, zich beleedigd gevoelen, zijn zonden, die den Heiligen Geest bedroeven.

Men geeft den duivel plaats, en hij haast zich, er bezit van te nemen. Wie van de eene dag in de andere gaat, zonder iedere toornigheid voor God vereffend te hebben, zal zich veel schade berokkenen en jammer over zich halen. Deze zonden worden niet alleen begaan met woorden, blikken, handelingen, (niet toespreken b.v.), gebaren (verachtelijk zich afkeeren o.a.), de de toon der stem (in onvriendelijke antwoorden) enz. enz.; maar evenzeer door die onafzienbare lange koorden van bitterheid, onverzoenlijkheid en verdenkingen, die de duivel spint. Bedroef den Heiligen Geest niet! — Hij kan aan zulke harten geen genadewerk verrichten, Hij trekt er zich voor terug. De Geest des gebeds, de vreugde en 't genot in Gods Woord, de vreugde in den Heer verzwindt geheel. Derhalve waarschuwt het Woord Gods: »Wordt toornig en zondigt niet. De zonde ga niet op over uwe toornigheid, en geeft den duivel geene plaats« (Efez. 4 : 26—27).

Onmiddellijk sluit zich daarbij aan de vermaning tot billijkheid en nauwgezetheid in alle handelingen en ijver in den arbeid. „Wie gestolen heeft, stele niet meer, maar arbeide liever en werke met zijn eigen handen wat goed is, opdat hij hebbe mede te deelen“ (Efez. 4 : 28.) Onredelijk winstbejag, alles, wat naar de waarheid Gods onder den aard van stelen valt, brengt een bezwaard geweten, dat het werk des Geestes weerd — Hij wordt bedroefd. Hoe zou hij kunnen werken in een hart, waarin God zoo onteerd wordt! Zulke zonden, als wij noemden, hoe fijn zij ook ingekeerd worden, in een gewaad van billijkheid en nauwkeurigheid gestoken, moeten eerst voor God en menscheu bloot gelegd worden en het onrecht moet hersteld worden, zoo veel zulks mogelijk is. Het woord Gods grijpt van onrechtmatig verkregen goed en winstbejag, terstond over tot de zonde van nalatigheden in den Godewelbehagelijken arbeid. Een zeer aangrijpend woord voor geloovigen, die in de vervulling hunner aardsche plichten en hun arbeid ontrouw zijn of hun arbeid voor hun dagelijksch brood opgeven, zonder door den Heer daarin geleid te zijn. Ook daarin wordt de Heiligen Geest bedroefd. De vraag: Hoe komt het, dat deze of die van Gods kinderen, welke zulk een goed begin had, nu in zulk een bedenkelijken toestand gekomen is, vindt haar antwoord menigmaal hierin: Door zijn onbillijkheden, wellicht zwendelarij, ontrouw in geldzaken of ontrouw in tijdelijke plichtsbetrachting, waardoor de Heilige Geest bedroefd geworden is, zijn werk werd verhinderd, die mensch zonk al dieper.

Ook de zonde van onheilige en onreine woorden is op dit gebied van bijzonder gewicht. Er staat geschreven: „Geen vuile rede ga uit uwen mond, maar zoo er eene goede rede is tot noodige stichting, opdat zij genade geve, dien ze hooren“ enz. (Zie Efez. 4 : 29—32.)

Misschien zijn deze »vuile reden« en »gekkernijen« niet zoo direct zondig gekleurd, b.v. lustige grappen en lachwekkende gezegden of zinspelingen — het is echter reeds genoeg, dat de gesprekken den geest ademen, die van beneden is, om de tong te ontsteken door

de hel, om door geestige opmerkingen en gezegden anderen, niet aanwezigen, te onteeren of te bespotten, of door lasterlijke praatjes iemand in een slecht licht te stellen, en door onkuischen scherts veel verderf aan te richten. Een geloovige, die zich in wereldsch gewets laat verstrikken, weet wel 't begin zijner gesprekken, maar het slot en de uitwerking er van fabriceert de satan. Talloos zijn de oorzaken van het bedroeven van den Heiligen Geest op dit gebied, onberekenbaar het onheil er door bewerkt in het leven. Wanneer de geest der wereld de lippen en de tongen der geloovigen in beslag genomen heeft, dan zal het niet lang duren, of zij komen tot aanwending van bitterheid, woede, toorn, gekijf en lastering (hier niet bedoeld lastering tegen den Geest, maar lastering van afwezige personen, overheden enz.) Deze dingen worden wel door ieder geloovige als zonden aangemerkt, maar weinigen bedenken, dat al die dingen den Heiligen Geest bedroeven, en de heiliging en de wasdom des inwendigen levens verhinderd wordt.

Wanneer men zoo in den spiegel des Woords van God het eigen leven en den toestand der geloovigen nagaat, dan is het niet moeielijk te verstaan, waarom zoo vele kinderen Gods van hun voorrecht, door den Heiligen Geest geleid te worden, niets bespeuren.

Jehova had tot zijn volk gezegd: »Weeg den gang uws voets en laat al uwe wegen wel gevestigd zijn. Wijk niet ter rechter- of ter linkerhand, wend uwen voet af van het kwaad (Spr. 4 : 26, 27). Israëel heeft die vermaning van zijn getrouwen God in den wind geslagen. »In Zijne liefde en door Zijne genade heeft Hij hem verlost: en Hij nam hem op, en Hij droeg hem, al de dagen van ouds. Maar zij zijn wederspanning geworden, en zij hebben Zijnen Heiligen Geest smarten aangedaan; daarom is Hij hun in een vijand verkeerd: Hij heeft tegen hen gestreden (Jes. 63 : 9—10). Israëel moest om zijn ontrouw en zijn afgoderij overgegeven worden. Nochtans gaf Jehova door zijn knecht Jesaja nog een belofte aangaande een toekomstigen genadetijd, in welken zijn volk niet meer afdwalen zou, wanneer dit zoude geschieden: Uwe oogen zullen uwe leeraars zien; en als gij ter rechter- of ter linkerhand zoudt afwijken uwe ooren hooren het woord desgenen, die achter u is en zegt: Dit is de weg, wandelt in denzelven.« (Jes. 30 : 20, 21). Voor Israëel is deze tijd des zegens nog niet aangebroken; het volk is nog ver, ver verdwaald van zijn reddenden God, en voor hetzelfde ligt de tijd van zware beproeving, de tijd des anti-christus, wanneer dan het overblijfsel uit hen zal behouden blijven, en door de diepten heen gevoerd zal worden in den tijd van vollen zegen (Jes. 4 : 3 en 11 : 1—6). Maar voor de geloovigen, aan wie Hij zijn Heilige Geest gaf, is die belofte vervuld. De groote Leeraar, die »u alles leeren zal en u indachtig maken alles wat Ik u gezegd heb« (Joh. 14 : 26), de Heilige Geest is verschenen, heeft woning gemaakt in de geloovigen. Wanneer zij in gevaar komen, van den smallen weg ter rechter of ter linker zijde af te wijken, mogen zij zijne stem hoo-

ren: Dit is de weg, wandelt daarop! Zij zullen als kinderen Gods geleid worden door den Heiligen Geest; Hij wil werken in hen, zoodat zij met ongedekte aanzichten, in »vrede« en vreugde, dankbaar en hoopvol hunnen heerlijken, hemelschen Heer aanschouwen, en veranderd worden naar zijn beeld. Wilt gij dat, kind Gods? Dan bedroef den Heiligen Geest niet, maar volg zijne leiding, dring diep in Gods Woord door en leer de stem kennen, welke u in dagen van beproeving en in dagen van vreugde duidelijk tegen klinkt: Dit is de weg, wandelt daarop!»

S.

N. v. B.

De bekeering van Saulus.

Zondag 14 Juli. (Hand. 9 : 1—30.)

Als door Israëls verwerping en val, de zaligheid den heidenen gewordt, heeft God reeds vooraf gezorgd voor een geschikt werktuig om den heidenen het Evangelie te verkondigen. Daartoe gebruikt Hij niet een der zachtmoedigste Apostelen, maar de woeste en wreede Saulus van Tarsen, die wij reeds bij den marteldood van Stefanus leerden kennen als een fanatieke Jood, die groot welbehagen had in zulk moordwerk, en zich verbeeldde, dat God zelf ook daarmede gediend was; zoodat hij 't zich ten taak stelde, al de aanhangers van de nieuwe leer te verdelen. Natuurlijk moest deze bloeddorstige tijger eerst in een lam veranderd worden om een getuige van het Lam Gods, onder de heidenen te kunnen zijn, en hoe dat wonder van Gods genade tot stand kwam, meldt ons de geschiedenis van heden.

Saulus, bemerkende, dat de uit Jeruzalem gevluchte Christenen elders hun invloed lieten gelden, ging in zijn blinden ijver zóóver, dat hij brieven van den Hoogepriester begeerde, met volmacht om de in Damaskus zich bevindende Christenen gebonden naar Jeruzalem te brengen. Natuurlijk werden deze hem volgaarne verstrekt en weldra bevond zich de jeugdige ijveraar op weg om zelfs in 't buitenland de schapen van Jezus op te sporen.

Nabij zijn doel gekomen, overscheen hem echter plotseling een licht van den hemel, dat hem en zijne metgezellen van schrik ter aarde deed storten; en eene stem uit den hemel zeide: »Saul, Saul, wat vervolgt gij mij?» Dat was geheel iets anders dan de goedkeuring des hemels, zooals Saulus op zijn werk meende te mogen verwachten, en hij vraagt: »Wie zijt gij Heere?», waarop hem geantwoord wordt: »Ik ben Jezus,

dien gij vervolgt; het is u hard de verzenen tegen de prikkels te slaan.« Dat woord overtuigt hem volkomen, dat zijne handelwijze geheel verkeerd is en de door hem zoo gehaatte Jezus geen bedrieger, maar waarlijk door God tot Heer en Christus verhoogd is, zoodat die Hem volgen, aan de zijde des Heeren staan. Zonder verdere overweging gaat Saulus nu ook tot die zijde over, zeggende: »Heere, wat wilt gij dat ik doen zal?» en nu gaat hij niet meer als leidsman en op last van den aardschen Hoogepriester naar Damaskus, (want het hemelsch licht heeft zijn oogen verblind en hij moet zich laten leiden) maar op het bevel van den hemelschen Hoogepriester gaat hij daarheen, om af te wachten, wat zijn nieuwe Meester over hem zal beschikken. Drie dagen brengt hij daar in diepe smart door, etende noch drinkende, want hoewel zijn lichaamlijk oog niets zag, zooveel te duidelijker zag hij de gruwelijkheid zijner zonden.

De Heer vergeet echter dezen verslagene van hart niet, maar beveelt zekeren discipel, met name Ananias, naar de straat, genaamd de Rechte, te gaan, naar 't huis van Judas, om den biddenden Saulus van Tarsen door handoplegging 't gezicht terug te geven. Ananias maakt eerst bezwaar, omdat hij reeds van den vervolger en zijn doel gehoord had, maar de Heer zeide: »Ga heen, want deze is mij een uitverkoren vat, om mijn Naam te dragen voor de heidenen en de Koningen en de kinderen Israëls«; waarop Ananias tot Saulus ging, hem vertelde, dat Jezus, die hem op den weg verscheen, hem gezonden had, opdat hij weer ziende zou worden.

Dit geschiedde dan ook werkelijk en Saulus, nu van harte gehoorzaam, werd gedoopt en kwam er dus openlijk voor uit, welke verandering er met hem had plaats gehad. In plaats van christenen te binden, predikte hij Christus in de Synagoge als de Zoon Gods, zoodat allen, die 't hoorden, zich over deze wonderbare ommekeer bij den voormaligen vervolger verbaasden. Weldra keerde zich echter de vervolgingswoede ook tegen hem en besloten de vijandige Joden hem te dooden, maar Saulus hiervan verwittigd, ontkwam in eene mand door den muur, dewijl op last van den Stadhouder van Koning Aretas de poorten dag en nacht gesloten waren, om hem te vangen. (2 Cor. 11 : 32.)

Vandaar begaf zich de jongbekeerde Saulus naar Jeruzalem, waar de discipelen hem echter niet vertrouwden, totdat Barnabas hen gerust stelde. En ook daar toonde hij zich een even ijverig belijder als voorheen een vervolger, zoodat de Grieksche Joden weldra moordplannen tegen hem smeedden, waarom de broeders goedvonden, hem naar Cesarea te geleiden, vanwaar hij zich naar Tarsus (zijne geboortestad) begaf, en voorloopig veilig was.

a. In Saulus van Tarsen zien wij, waartoe de verblinde mensch 't in zijn ijver voor de godsdienst brengen kan, en hoe Farizeesche eigengerechtigheid en vrije genade elkander onmogelijk verdragen. De meest verwoede vijandschap tegen den Gekruisigde en Zijne belijders, kwam steeds van de zijde der z.g.n. godsdienstige

partij, die een gedaante van godzaligheid vertoont en de ware kracht derzelve mist.

In Christus alleen is al wat tot godzaligheid noodig is, en Hij heeft nooit geleerd, den medemensch te vervolgen, maar wel om wél te doen, degenen die ons haten. Ongelukkig een godsdienst, die zich met dwang en vervolging moet staande houden, gelijk die van 't oude Jodendom.

b. In Saulus van Tarsen zien wij ook de wondermacht van Gods genade, die iemand als Saulus, die zich zoo vroom achtte, tot overtuiging wil en kan brengen en daaruit een werktuig maakt om Zijne zondaars liefde te prediken, onder diepgezonken en bij Israël verachte heidenen.

De Heer wil zich dus ook nog over zulk een eigengerechten Farizeër erbarmen, die vaak veel verder af is, dan een tollenaar en God, die dooden levend maakt en keisteenen tot waterfonteynen, kan zulke zelfzuchtige wezens tot liefdebetoonende navolgers van Christus maken.

Dat dus zelfs geen eigengerechte zondaar vertwijfele, als hem de oogen opengaan, want Saulus zelf betuigt later: »Mij, de voornaamste der zondaren, is deze barmhartigheid bewezen, opdat Christus in mij, al zijne lankmoedigheid betoonen zou tot een voorbeeld dergenen, die in Hem gelooven zullen ten eeuwigen leven.«

c. Tevens zien wij hoe de Heer Jezus één is met de Zijnen, als hun Hoofd en zich toerekent, wat hun wordt aangedaan: »Saul, Saul, wat vervolgt gij mij.« Dat is waar ten opzichte van het goede, zoowel als van 't kwade, want zooveel 't aan Zijne minsten al of niet gedaan is, is dat Hem al of niet gedaan. Hoe troostrijk, deze éénheid met Christus zich bewust te zijn; daarin te leven.

d. Saulus erkent Christus dadelijk als zijn Hoofd en Heer, door te zeggen: »Heer, wat wilt gij, dat ik doen zal«, en dat Hij alzoo in Hem gewandeld heeft, gelijk Hij hem aangenomen heeft. bewijst zijn volgend leven, en zijne brieven ademen die heerlijke waarheid voortdurend.

Heer, wat wilt gij, dat ik doen zal, is 't begin der waarachtige bekeering, de openbaring van een nieuw leven; het bewijs dat de vijandschap door Gods liefde overwonnen is.

e. Saulus predikt terstond Christus. De vervolger schaamt zich niet, Christus te belijden, al moet hij daarmee eigen leven als zondig veroordeelen en zich de haat en vervolging zijner vorige vrienden op den hals halen. Zijt gij reeds bekeerd lezer? Laat die verandering dan voor niemand een geheim blijven.

N. P.

K. K.

De Genade en Heerlijkheid

VAN

HET KRUIS,

(de toetssteen voor alle Godsdiensten)

DOOR

R. C. CHAPMAN.

(Slot.)

Laat ons nu Hebr. 9 : 13, 14 lezen. De zonde-verzoenende dood van den Zoon van God aan het kruis, is altijd bedoeld door »het bloed van Christus.« Het beeld is genomen van het typisch steken van het mes des priesters in het leven. In het geval van den Heere Jezus de bloedstorting had niet plaats dan ná den dood, want we behooren niet van bloedstorting te spreken in verband met Zijne wonderen aan handen en voeten. Het »bloed van Christus« wordt verklaard door het zwaard van Gods gerechtigheid. Zach. 13. Het geheim van allen wandel met God ligt in het verstaan van wat het eenige verzoenend offer van den Zone Gods was voor den Vader, en wanneer het geweten dat verzoenend offer aanneemt zooals God dit doet. Indien ik dit doe, verbreek ik de macht van elke zonde; er is niet een enkel kwaad dat ik niet onder den voet heb. Maar hebben we dan ook geen strijd? O ja, de strijd eindigt niet voor we dit lichaam hebben afgelegd. Heiligmaking moet van *boven* naar beneden komen.

En nu, wat de *rechtvaardigmaking* betreft. Kennen wij ons als arme zondaars? Zijn wij gewillig onze plaats in te nemen onder het uitvaagsel der maatschappij? Dan wil God ons oprichten door de vergiffenis onzer zonden. »Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het koninkrijk der hemelen.« De zulken zijn in een gerechtvaardigde staat voor God, even zeker bevrijd van verdoemenis als de Zoon Gods met wien zij één zijn; maar wat de *heiligmaking* betreft, daar is voortdurend strijd, en dat is het geheim der kracht om te overwinnen?

»In het bloed is het leven.« Laat mij van dag tot dag omgaan met het offer, zooals Gods gerechtigheid dit doet, dan heb ik macht over de zonde. Ik wedersta den duivel, en hij vliedt van mij. Wij, als kinderen Gods, hebben nu meer macht over den duivel dan de Heere Jezus openbaarde in de dagen Zijns vleesches. Na de 40 dagen lange verzoeking in de woestijn lezen wij dat de duivel Hem verliet voor een tijd — »liet van Hem af« — *niet vlood* van Hem. In Gethsémané hooren we onzen Zaligmaker zeggen: »Dit is uwe ure en de macht der duisternis«; maar aan het kruis zeide Hij: »Het is volbracht!« Hij had recht op Zijnen troon plaats te nemen en sedert openbaart zich in mijne zwakheid de kracht van den opgestanen Heer tegen

satan en dat meer dan zij zich openbaarde in de dagen Zijns vleesch.

Maar, geliefden, waar zijn we als kinderen Gods toe geroepen? Lees nu Filipp. 2: »Hij vernederde (ontledigde) zichzelf» — niet van Zijne Godheid, maar van een toestand of staat waarin Hij *niet* een dienstknecht was. Door schepping was satan Gods dienstknecht, en was slechts gelukkig als hij diende; maar door ongehoorzaamheid werd hij gedegradeerd en ellendig, de hel in zijn boezem omdragende; nu neemt de Zoon van God de plaats van een dienstknecht in, om die niet te verlaten. Openb. 22: 4 — »de troon Gods en des Lams.» Waarom zal daar geene vervloeking meer zijn?

Christus zal altijd in Zich vereenigen: gelijkheid met en onderwerping aan God, Hij zal altijd zijn het Lam.

Ons aller werk als kinderen Gods behoort dan ook te zijn den zin Christus te openbaren.

Indien dit door een elk onzer werd aangenomen zooals het behoort, er zou eene *bekeering* van de gansche gemeente zijn. Wij zouden niet gevonden worden in plaatsen van aardsche vermakelijkheden; wij zouden het heerlijk voorrecht hebben Christus aan de wereld en Christus aan elkander te openbaren. Laat ons *dezen zin* in al de dagelijksche plichten en omstandigheden van het leven brengen, dan zullen wij bedroefd kunnen zijn, ja moeten zijn, maar *gelukkig* zullen we ook altijd zijn.

Laat een iegelijk blijven in de roeping waarin hij was geroepen; laat ons geen eigenwillige verandering of keus maken, maar het beste voor God zoeken daár, waar Hij ons vond.

Lees ook nog Ef. 2: 6—9 en 1: 8—14. Onze verwachting is die dergenen, die met Christus zijn opgewekt. Wij nemen de gekochte erfenis, die bestemd is voor de nieuwe schepping; dit is de hoop der kinderen Gods, de nieuwe schepping zal volkomen bij den laatsten Adam passen. Wat wil deze wereld voor ons zijn indien de andere voor ons bewaard blijft? Slechts het terrein om God te dienen en den zin van Christus te openbaren. »De toekomstige wereld» is *onze* erfenis. Laat ons oppassen dat we geen schuld hebben aan den ondergang van hen die ons omgeven door onze ongelijkvormigheid aan Christus. In Rom. 11: 20, 21 hebben wij belofte en waarschuwing; laat ons notitie nemen van de waarschuwing: »Zijt niet hooggevoelende, maar vreest.» Het Christendom is vol van hooggevoelendheid; laat ons wandelen in heilige vreeze, want we zijn omgeven door de machten der duisternis, en hebben onze booze harten in ons. Laat ons met God wandelen en den H. Geest niet bedroeven; wij zullen dan elken dag wat nederiger worden; wij zullen leven, naar een gemaakt plan, want wij zullen leven voor Hem die voor ons stierf en opstond uit de dooden.

SEDÉUR.

UIT DE GEMEENTEN.

LEEWARDEN. Beter laat dan nooit, dacht ik, toen ik mij voornam een weinig voor deze rubriek te schrijven. Reeds lang had er iets van ons moeten zijn vermeld, maar we weten 't allen wel, als 't geen bepaalde noodzaak is, hoeveel er dan vaak uitgesteld wordt.

Nu moet ik ook eerlijk bekennen, hoewel ik dagelijks met de pen moet omgaan, dat schrijven in de beteeekenis van mededeelen, geen allemans werk is. Wanneer ik zoo naga wat de Redactie van ons blad al moet doen bij hare uitgebreide andere bezigheden, dan vraag ik mij zelve wel eens af, zouden zij wel daarnaar ge waardeerd worden? Ik zie toch zoo weinig medearbeiders daaraan. En waar het ons vaak al moeite kost een enkele keer iets te leveren, wat moet het haar dan niet moeilijk vallen, altijd maar weer op tijd klaar te zijn; — doch dit tusschen twee haakjes.

Het eigenlijke hoofddoel van dit schrijven komt voort uit een plicht, die wij nog te vervullen hebben tegenover de Gemeenten Nieuwepokela, Harlingen, Groningen en Stadskanaal, die achtereen volgens op ons verzoek hare Voorgangers 'n maal aan ons afstonden. Daardoor waren wij in de gelegenheid, behalve de prediking van br. de Wilde — 1 maal in de maand — nog 4 maal „extra” in 't openbaar op te treden.

Die Gemeenten wenschen wij dan eindelijk onzen dank te betuigen voor de bereidwilligheid, waarmede zij aan ons verzoek gehoor gaven en doen wij dit langs dezen weg, daar ook het plan tot uitnoodigen door „De Christen” is rondgedragen.

Hoewel de opkomst niet buitengewoon was, toch was het voor ons zelve aangenaam, die broeders eens weer te zien en te hooren en hopen wij dat zulks niet bij één keer blijft.

Wanneer het stukje goed is gelezen, dat br. v. Beek plaatste, kort na Z. Ed.'s bezoek aan Leeuwarden en Bergumerheide, dan vertrouwen wij, zal eene eventueel volgende uitnoodiging niet afgewezen worden. De reiskosten blijven echter een groot bezwaar, en waren ook oorzaak, dat we niet meer brs. konden uitnoodigen.

Gebrek aan 'n eigen lokaal was de reden, dat die brs. maar 1 maal in 't openbaar ('s morgens) konden optreden. Met het oog op eene goede voortgang van ons werk wordt dat gebrek steeds meer en meer gevoeld; maar hoe komt dat in orde? Er is nu een „Fonds” onderling opgericht, om aan een eigen lokaal te geraken, als is 't dan ook maar eerst een gehuurd dingetje, waarover wij vrij kunnen beschikken, opdat de meeste vergaderingen niet meer in de woningen der broeders behoeven gehouden te worden. Dit is op zich zelf al een struikelblok om vreemden te trekken.

Uit den aard der zaak zal ons fonds wel niet zoo groot worden, dat wij binnen korten tijd kunnen veranderen, en zullen wij wel eens „help” moeten roepen. Onze br. J. de Vries van Stadskanaal, onze eerste onderling, die altijd nog aan Leeuwarden denkt, gaf ons reeds eene bijdrage, terwijl de gemeente van Haulerwijk, die de moeder is van vele onzer leden, ons reeds vroeger een bedrag toezei, te ontvangen zodra 't noodig is geworden.

Maar nu bezitten wij nog geene rechtspersoonlijkheid! Wel gaf de gemeente Sneek ons een volledig zelfbestuur, maar toch willen wij liever „mondig” worden verklaard. De statuten en huishoudelijk reglement zijn dan ook reeds vastgesteld, nadat Sneek eerst hare goedkeuring aan deze maatregel had gegeven, alles moet met orde gedaan, en wordt de zaak nu voorbereid om de goedkeuring des Ministers te ontvangen.

Een volgend jaar hopen wij dan ook met onze eigene afvaardigde(n) ter Unie-Vergadering te kunnen komen.

De Unie-Vergadering hopen wij, zoo niet in zijn geheel, dan toch gedeeltelijk bij te wonen en hopen wij voorts dat die vergadering werkelijk tot heil van de Gemeenten en tot zegen van de aanwezigen mag strekken.

Laat ons gebed onverflauwd opstijgen tot den Heer, opdat ook deze vergadering de eenheid onderling bevestigde, de liefde tot elkaar vermeerderde, en de lust tot arbeiden in Gods Koninkrijk opnieuw worde aangekweekt of opgewekt.

Vreezende reeds te veel ruimte te hebben genomen, eindig ik met de bede: Vergeet ons niet, want wij hebben met veel en velerlei te kampen.

Uw br. in Chr.:

F. J. DE VRIES.

P.S. De Gemeente vergadert nu in het Geheelonthoudersgebouw, Ruiterskwartier t/o het Gerechtshof.

SNEEK. De wegen des Heeren zijn wonderlijk en onnaspeurlijk. Zijne gedachten, Zijn doen is enkel majesteit. Zulks werd in de laatste veertien dagen door onze Gemeente weer kennelijk ervaren.

Den 27sten Juni l.l. hadden wij den treurigen plicht te vervullen om eene oude zuster grafwaarts te brengen, (onze broeders hebben eene vereeniging onder elkander om onze afgestorvenen naar den doodenakker te brengen.) Onze Gemeente telde hierdoor eene geliefde zuster minder, maar een meer in de eeuwige heerlijkheid.

Aan den namiddag van 6 Juli werden wij andermaal samen geroepen om het stoffelijk omhulsel van een geliefden broeder ter aarde te bestellen. Behalve vele broeders en zusters, waren de patroon en diens personeel bij de lijkstoet aanwezig, tezamen 67 personen. Op den doodenakker was een talrijke schare samen gekomen van belangstellenden en misschien ook velen door nieuwsgierigheid gedreven. Naar onze schatting plm. 300. Eene schoone gelegenheid voor onzen geachten Voorganger om een woord te spreken. ZEd. las Ps. 49, wees op de vergankelijkheid van het bezit van aardse goederen, die geen troost geven voor de eeuwigheid, maar stelde daar tegenover de verwachting van hem, die in Christus ontslapen. Zoo was dan eene weduwe heengegaan en door het afsterven van onzen broeder een andere zuster weduwe geworden.

Verloor onze Gemeente zoo twee waardige leden, evenwel werden Zondag 7 Juli twee zusters, na gedane belijdenis, door den Doop aan de Gemeente toegevoegd. Door dat de doopsbelijning des voormiddags plaats vond, was de kerk niet zoo vol, dan wanneer dit 's avonds plaats vindt. Toch was het een heerlijke morgen, een voor ons allen gezegend samenzijn. Onze broeder sprak naar aanleiding van Joh. 12 : 24: „Indien het tarwegraan in de aarde niet valt” enz., waarna de doopsbediening plaats vond. Alles liep in de beste orde af, en hoewel reeds bekend was, dat aan den avond van den eersten dag der Unie-Vergadering Avondmaalsviering plaats zou hebben, was toch nog eene talrijke schare rondom den disch des Nieuwen Verbonds geschaard. Onder hen was ook onze zuster Roelies uit Zutphen aanwezig. Des avonds trad br. Roelies voor de Gemeente op en sprak over Ps. 122 : 1 een opwekkend en vermanend woord, vooral er op wijzende om elkander aan te sporen de onderlinge bijeenkomsten en bidstonden niet na te laten.

Reeds zien wij verlangend uit naar de Unie-Vergadering; moge elke afgevaardigde een zegen medebrengen, maar ook rijk van den Heer gezegend naar zijne Gemeente terugkeeren.

W. J. WIELENGA, Secr.

Voortdurende gemeenschap met God, de voorwaarde voor vruchtbare Zendingsarbeid,

UIT EEN VOORDRACHT VAN
ZENDELING FRASE IN AFRIKA.

Onmiddellijk bij het begin van den Zendingsarbeid, verzekert ons de Heer, dat Hij met ons zijn wil in den arbeid »al de dagen.« Toen daarna de discipelen uitgegaan waren om de wereld voor hunnen Heer te veroveren, lezen wij: »En zij . . . predikten overal, en de Heere wrocht mede en bevestigde het woord door teekenen, die daarop volgden.« De volgende eeuwen leverden verdere bewijzen, dat de Heer in groote getrouwheid is met zijne dienstknechten. Het is van de grootste beteekenis, dat wij ons klaar bewust zijn van deze waarheid en trouw des Heeren, en gemeenschap met Hem oefenen, want wij hebben een zwaren strijd. Vreeselijke machten der duisternis staan tegenover ons. »Want wij hebben den strijd niet tegen vleesch en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht.« (Ef. 6 : 12.) Indien ons zelfs alle wapenen, die verstand en aardse macht ons geven kunnen, ten dienste stonden — het zendingswerk zou toch niet gelukken, tenzij de Heere God door ons werkt.

Met het oog op de groote onwetendheid van het volk, zijn ruw dierlijk bestaan, de invloed van den booze, zou men er vaak bijna aan wanhopen, dat onder zulke omstandigheden nog iets te bereiken is.

Herinneren wij ons evenwel het feit: De Heer is aan onze rechterhand, Hij is met ons, dan verdwijnt elke wanhoop, en onze harten worden bemoedigd tot nieuwen arbeid en geduldig volharden in den strijd. De volgende feiten zullen deze waarheid bevestigen en doen zien, hoe het geloof aan de tegenwoordigheid des Heeren het geheim, van het volhardend werken der Godsmannen was, waarvan de vrucht, de heerlijke oogst, de tegenwoordige tijd is.

Adoniram Judson (geb. 9 Aug. 1788, gest. 12 April 1750) had in Birma (Eng. Indië) tien jaren zonder zichtbare vrucht gewerkt. Zijne zendingsvereeniging wilde hem van dit veld, zonder eenige verwachting, terugroepen. Daarop antwoordde deze getrouwe getuige des Heeren: »Vraagt men mij, welk vooruitzicht op gevolg ten slotte voorhanden is, dan antwoord ik: zóóveel vooruitzicht op gevolg is voorhanden, en niets minder, als een almachtig en getrouw God geeft, die zijne beloften vervullen zal.« Zelfs gedurende de jaren van de grootste vijandschap en zware gevangenschap werd zijn geloof in God, als zijn Bondgenoot, niet aan het wankelen gebracht. Luther placht in zware tijden uit te roepen: »Heere, gij zijt met ons in gevaar!« Hem behoort het zendingswerk, voor Zijn rijk arbeiden wij,

't is de zaak des Konings! Bezwijken zou hem tot on-eer zijn, overwinnen zal tot verheerlijking van Zijn Naam strekken!

Toen Hudson Taylor het besluit nam, in het binnenland van China te evangeliseeren, was het, of de Heer tot hem sprak: »Ik ben in begrip, de binnenlandsche Chineesche provinciën met mijn Evangelie te vervullen; wilt gij met mij gaan, dan zal ik het door u doen.« — Met een niet minder groote opdracht komt God tot ons. Een werk is ons opgelegd, dat buiten het bereik van onze macht ligt. Daarom wil Hij het door ons doen, indien wij bereid zijn met hem te wandelen. Doen wij dit, dan hebben wij een onuitputtelijke kracht tot onzen dienst. Deze onverdeelde overgave aan God vervulde het geheele leven van die mannen, wier gedachtenis langer zal bestaan, als de sterren aan het uitspansel.

De Graaf van Zinzendorf, vol liefde tot den Heere, riep uit: »Ik heb slechts eene hartstocht, dat is Hij, Hij alleen!« De zendingsarbeid der broedergemeente is de vrucht dezer hartstocht.

Henry Martijn (garnizoenspredikant en zending) ging in 1812 naar Indië en liet een helderstralend spoor achter in dat land. »Ik ben voor God alleen geboren en be-geer, dat mijn geheele leven opgaat in den wil van God.« Dit verlangen naar God was het ook, dat hem eene groote geestelijke gevoeligheid bezorgde. Wij zijn ons klaar bewust, hoezeer de verzwakkende invloed van het heidendom en de onverschilligheid tegenover den Heere op ons inwerken, zoodat de nood en ellende van het volk niet meer die heilige smart en erbarmen in ons veroorzaken, zooals wij dit bij onzen Heere vinden. Wij raken er aan gewend en worden ongevoelig. De persoonlijke Christus was dezen Godsman in zijn leven zoo werkelijk en zijn hart zoo dierbaar, dat hij in waarheid de lidteekenen van Christus in zijn lichaam droeg.

Een Mohammedaan sprak op lichtvaardige wijze over Christus; Henry Martijn hoorde dit en zeide: „Het leven is mij ondragelijk, als Christus niet verheerlijkt wordt. Werd Hij voortdurend zoo onteerd, dan zou dit voor mij met de hel gelijk staan.“ Toen hem de Pers verwondert vroeg naar de reden daarvan, antwoordde Martijn: „Als u iemand de oogen uitboort, kunt gij u gemakkelijk verklaren waarom gij pijn gevoelt. Het is gevoel. Omdat ik met den Heere verbonden ben, hebben uwe woorden mij zoo verwond.“

Laten wij er acht op geven, dat wij deze verbinding met den Heere niet om de uitkomsten trachten te gewinnen. Wij moeten Hem bezitten willen, om ZIJNS ZELFS wille, niet om de kracht en het voordeel, die zijn gemeenschap vergezellen. Zoeken wij Hem om ijdele eer, dan zullen wij de smartelijke ervaring opdoen, dat Hij zich bedroefd terugtrekt. Wij ondervinden dan eene leegte en krachteloosheid bij de verkondiging des Evangelies. Laat ons God zoeken, opdat hij onze volheid en onze eer worde. Dan komt de vruchtbaarheid van zelf, als een natuurlijk gevolg. Een voortdurend verborgen

leven met God zal een vruchtbaar leven ten gevolge hebben.

H.

Uit »Unsere Heidenmission«.
E. HARMSSEN.

EEN EN ANDER.

•• Opwekkingen. In vele landen van het Oosten wordt er een krachtig werk Gods, door middel van het Evangelie gezien. Zoo bericht men thans uit Koreä, een groot eiland ten N.O. van Azië, van een verba-zingwekkende ontwaking en bekeering van massa's menschen. Een zending schrijft: »Het is, alsof er een aardbeving plaats gevonden heeft, zoo zijn de harten der bevolking in ontroering gekomen. Zendingen zoowel als inboorlingen zoeken op gelijke wijze den Heer. Velen vallen na de belijdenis hunner zonden als dood op den grond. Deze wonderbare voorvallen geschieden niet slechts in de huizen, maar ook buiten op de straten en wegen. In groote scharen komen er zielen tot bekeering. O, bid voor ons, dat wij allen gereinigd en tot het gebruik des Heeren geschikte vaten mogen zijn.«

LIEFDEGAVEN.

Voor de Unie.

Ontvangen door br. Engall te Londen van Mr. H. Marnham f12.60; Mevr. Olney f12.60; Sir R. Pullar f12; Dr. J. Garrelt f6.30; Mrs. Underwood f6; Mr. Norton Smith f3.60; Mevr. Belham f3; Miss S. Green f3; Mr. Cooper f1.50; Mr. Kuig f1.20; A. H. Bajnes Esq. f12.60; Miss Sibleij f0.90; Miss Elliott f0.60.

F. J. VAN MEERLOO, penningm.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. W. K. te Rotterdam f6.02; van W. A. P. te Haarlem f8.55; van A. K. en M. de J. te Stavoren f0.90.

N. v. BEEK.

Advertentiën.

•• Ondertrouwd:
HENDRIK WILLEM VAN BEEK,
Diacoon,

en

HERMINA SCHIPPER.

HEEMSTEDE,) den 11 Juli 1907.
STADSKANAAL,)

Heden nam de Heer tot
zich onze kleine lieveling, ons
den 27 April geschonken.

Zwaar valt ons dit verlies,
doch wij zullen berusten in Gods
doen.

J. POTS.

G. POTS—HESSELING.

GASS.NIJV.MOND, 3 Juli 1907.

ORGANOLA.

Met 1 vinger kan iedereen terstond
4-stemmig spelen.

Geschikt voor elk Orgel.

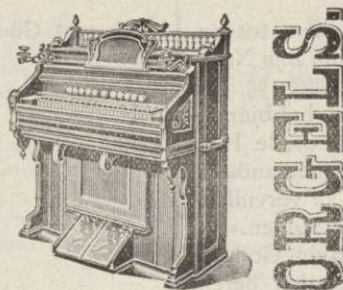
Met 18 accoorden . . . f 15.—

„ 24 „ . . . - 20.—

„ 24 „ verstelbaar - 25.—

Vraagt prospectus.

Joh. de Heer, Rotterdam.

Door de enorme stijging der prijzen van
materialen, hebben verschillende Orgel-
fabrikanten zich genoodzaakt gezien **de
prijzen der Orgels te verhoogen.**

De Zomervoorraad lever ik nog tegen
de bekende catalogusprijzen; doch is deze
uitgeput, dan moet ik de **prijzen be-
langrijk verhoogen.**

MEN HAASTE ZICH DUS!

JOH. DE HEER, Rotterdam, N. Molenstr. 71.

Filialen: GRONINGEN: Gelkingestr. 41;
UTRECHT: Donkere Gaard 2; AMSTERDAM:
Haarldijk 30; ARNHEM: O. Stationstr.;
ROTTERDAM: Rosestr. 24, Hoogstr. 110,
Nieuwe Binnenweg 485.

SPROKKELINGEN.

Een vriendelijk neen is dikwijls
beter dan een knorrig ja.

In de wraak wordt een klein recht
een groot onrecht.

„Gij zult mijn aangezicht zoeken,“
niet alleen Gods schaduw.

De vleier heeft altijd lieve woor-
den; de vriend niet altijd.

Wij willen geen enkel dogmatische,
theoretische godsdienst, die geen in-
vloed uitoefent, maar zulk een, die
elk oogenblik en onder alle omstan-
digheden van het leven een levendig
gevoel van geluk in ons opwekken
en als een weldadig vuur onderhou-
den kan.

Vraag nooit iets aan een mensch,
alvorens God er om gevraagd te
hebben.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.
Prijz per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.

2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat,
Prijz per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.

3. Evangelische Schotsche Tractaten van Cheyne Brady.
Prijz per 100 f 0.30.
(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen).

4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat).
Prijz per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.

5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijz zie no. 4.

6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek,
door B. PLANTING. Prijz 10 cent.

7. De wonderlijke gebeurtenis. (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop).

8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE
KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift
en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER.
Prijz f 0.20.

(Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande
den Doop op alle punten wenscht te onderzoeken).

9. De oorsprong van den Kinderdoop.

Prijz 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.

(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER).

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat) per 100
ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Chris-
tenen. door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25
ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijz 7 1/2 cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk Christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn
roeping).

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C.
MENSINK. Prijz 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap. 100 stuks f 1.50.
(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeenteleden).

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem Verg. behooren bij
ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijz per ex. 3 ct.,
25 ex. 60 cent.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?
Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER,
Londen. Prijz per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.
't Is bij bestelling voldoende op den strook van den
postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten krijgen op alles 30 procent korting.
Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

De Christen,

ORGaan DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureau „De Christen”, Stadskanaal.

Verschiijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

JAARVERSLAG

OP DE

Zevenentwintigste Unie-Vergadering

DER

Gemeenten van Gedoopte Christenen
in Nederland,

GEHOUDEN

10 en 11 JULI te Sneek.

Geachte broeders en zusters, Afgevaardigden en Gasten!

Waar de Unie-Commissie krachtens Art. 9b der Statuten verplicht is een jaaroverzicht te geven van het wedervaren der Unie en hare Gemeenten, zal zij trachten daaraan te voldoen.

HET ZILVEREN JUBILEUM.

ligt nog versch in 't geheugen en degenen, die het mede gemaakt hebben zullen zeker daaraan met dank aan God terugdenken. Het waren dagen van verheffenden indruk, die den broederlijken geest onder de Baptisten kenmerkten.

Te betreuren is het echter, dat er geen krachtiger actie uit te voorschijn is getreden, men is uiteen gegaan meer in het gevoel van een opgewekt feest te hebben gevierd, dan in het bewustzijn van een aangegord zijn tot nieuwer en uitgebreider strijd.

Er is waarlijk voor ons schrittuurlijk beginsel nog heel wat te doen in ons vaderland, want overal treft men alleen staande personen en huisgezinnen aan, die wel wat zouden kunnen en ook wel willen doen, als ze maar eenigszins leiding hadden in hun optreden. Daartoe

kan misschien zeer gunstig werken, wanneer de jaren lange begeerte tot rijpheid komt, en nu door de Commissie weer opnieuw te berde gebracht, n.l.

EEN REIZEND PREDIKER,

die, als hij met tact optreedt en een man is niet geheel ontbloot van organiseerend talent, in dezen veel kan doen.

De vrees, dat ook deze wensch weer om finantiële reden zal moeten worden verdaagt is de indruk van velen. En toch, er moet anders worden opgetreden, de tijden zijn veranderd en nu moeten als van zelf de bakens worden verzet. Die in deze eene richting kan aan-geven tot welslagen, die doet een verdienstelijk werk, waarvoor de nageslachten dankbaar zullen zijn.

VEEL NIEUWS

is er overigens niet te melden, de Gemeenten gingen zoo haren gewonen gang. Hier en daar werden enkelen bekeerd, sommigen gedoopt, maar tot een

OPWEKKING,

gelijk wij uit het hooge Noorden hooren, verre van de grenzen onzes lands verwijderd, kwam het nergens. Mocht die stroom van geestelijken zegen uit Noorwegen en Zweden ook over ons volk komen, opdat vele zielen worden toegebracht en de Gemeenten gesterkt.

IN APELDOORN

is in dit Uniejaar met behulp van vele broeders en zusters in den lande en onder groote belangstelling van de leden uit Deventer en Zutphen, een lokaaltje in gebruik genomen voor openbare prediking. Eerst liet het zich aanzien, dat deze kring (een afdeeling van de Gem. Zutphen) zich spoedig tot een zelfstandige Gemeente zoude ontwikkelen, doch door ongewenschte invloeden is die hoop geheel — althans voor vele jaren — vervlogen en de treurige gevolgen daarvan zullen nog jaren nawerken. Moge de Heere God genadig zijn en deze tumulten nog ten goede leiden, opdat ook in dit groote,

moote en op velerlei wijze bevoorrechte dorp een bloeiende Gemeente van Gedoopte Christenen mag ontstaan.

Bij gelegenheid van de herfst-Comm. Vergad. niet lang nadat de Tentzending daar was geopend, is er een

EVANGELISCHE SAMENKOMST

gehouden, die echter niet druk bezocht is geweest, geenszins in vergelijk met het Tentbezoek. De een schreef het toe aan de ongewildheid van de zaal — een ander aan de weinige bekendheid — een derde omdat het niet kerkelijk genoeg was, in ieder geval er was weinig volk. Toch is het niet geheel ongezegend geweest, mogen wij de uitgesproken belijdenis gelooven.

EEN ZUSTER

uit Apeldoorn en een uit Groningen gingen j.l. naar Berlijn om opgeleid te worden in de verpleging in de Diaconessen inrichting van br. Scheve. Nog een andere zuster uit Apeldoorn wacht dagelijks op bericht. Zoo zien wij, dat waar in eigen land en Gemeente geen animo is, onze krachten afdrijven naar het buitenland, wat wij ook weer vreezen met onzen

JONGEN BROEDER

Weenink uit Zutphen, die in het Spurgeon-College zijn opleiding tot prediker zal ontvangen, maar dan waarschijnlijk niet zal terug keeren om in het eigen vaderland te dienen. Op deze wijze worden onze krachten, die alreeds zeer zwak zijn, gesloopt en kunnen wij blijven doorworstelen zonder merkbare vooruitgang — als er althans geen achteruitgang moet worden geboekt gelijk te

VALTHERMOND

waar, door onbevoegde leiding, de Gemeente hare zelfstandigheid heeft moeten inboeten, gelijk straks uit het Comm. Rapport zal duidelijk worden.

IN NIEUW-WEERDINGE

werd aanvankelijk — in eene kring van vrije Christenen — eene beweging vernomen naar de beginselen van gemeentelieven naar de woorden Gods — doch de Voorganger schijnt den moed te missen om positief door te tasten en wilde liever halveeren om zoo mogelijk ieder te bevredigen, zoodat voor onze gemeenschap daar geen winst in is.

BR. THEMEN

te Stads-Musselkanaal scheen zich niet meer thuis te gevoelen in de beginselen der Gemeente, bij welke hij Evangelist was, en onttrok zich met enkelen, om op een andere wijze te vergaderen in den zin als de vergadering der Darbisten, waarbij hij zich heeft aangesloten.

DE TUCHT,

in andere kerken niet of bijna niet voorkomend, moest wat van zelf spreekt, in onze geördende Gemeenten worden toegepast, omdat wij hier nog leven in eene onvolmaakte wereld waar steeds doornen en distelen groeien, zelfs op den best bewerkten akker.

Aangenamer was het, degenen die met oprecht

BEROUW

terug kwamen, in het midden der Gemeente weer op te nemen, hoewel het niet met allen konde geschieden, die zich hebben aangemeld.

De meer dan 70-jarige br. de Vries te Haulerwijk, de oudste onder ons, vierde zijn

25-JARIG JUBILEUM

als Voorganger der Gemeente. In al die jaren heeft hij als zoodanig de Gemeente belangeloos gediend en het Evangelie aan zondaren gepredikt, maar heeft nu dan ook zijn emeritaat aangevraagd, wat hem blijkbaar niet is verleend en ook maar uitgesteld moet worden totdat het pensioenfonds in vollen bloei is. M.a.w. zoolang hij nog opgewekt en krachtig is, moet hij maar blijven voortgaan in het werk, waarin de Heer der Gemeente hem blijkbaar heeft geroepen en waar hij kennelijk is gezegend. Alleen heele invaliden krijgen onder ons eervol ontslag.

EEN JONGE BROEDER

uit Scheveningen, heeft zich aangemeld om tot prediker te worden opgeleid; de groote vraag is nu, wanneer de geschiktheid moge blijken — waar? Hamburg heeft ons de eenmaal toegestane rechten ontnomen en we vreezen dat in Engeland de bezwaren te groot zijn om hem geplaatst te krijgen.

DE ZENDING

werd door ons betracht in het uitzenden van onzen br. H. ter Braak als Unie-cent-reiziger, die een halfjaar als zoodanig heeft gearbeid in verschillende deelen des lands en naar wij mogen hopen niet zonder vrucht, want de 175 bijbels en N. Testamenten die zijn verkocht en weggegeven zullen hun nut doen, want 't woord van God keert nooit ledig weer. Ook de 2500 traktaatjes zijn als zoovele zaadkorrels te beschouwen op den wereldakker, alsmede 250 boekjes, die zijn geplaatst.

DE HEIDENZENDING

werd weer met een som van c.a. f 400 gesteund, waarvan een deel ten goede kwam aan de Cameroen-zending der Duitsche Baptisten en een deel voor de Congo-zending door de Engelschen daar gedreven. Hoewel dit geld ongetwijfeld goed wordt besteed, betreuren wij het nog immer dat we niet een eigen zendeling hebben in onze Oost of West, waar wij meer aan verplicht zijn, en het is te wenschen dat daar voortdurend de aandacht op blijve gevestigd, dat die begeerte levendig worde en blijve, totdat de vervulling worde gezien.

Een gebeurtenis, die wij ook zeker niet onopgemerkt mogen laten, is deze: Een onzer broeders en mede Voorganger, br. De Wilde van Sneek, werd geheel ongezocht van zijne zijde uitgenoodigd mede zitting te nemen in het Comité der »Nederl. Tentzending«, welke uitnoodiging door hem met vrijmoedigheid is aangenomen, zoodat hij één der zeven comité-leden is, die het bestuur in ons land uitmaken van die bijzondere en gezegende zendingsarbeid. Onze broeder is in dezen nieuwen werkkring bekend als Baptist met een ruim hart om de Evangelisatie van ons volk en land te helpen bevorderen. 's Heeren zegen rust kennelijk op dezen nieuwen arbeid!

»DE CHRISTEN«

die in de maand Januari van dit jaar haar 25ste jaar heeft bereikt, ging haren gang zooals ze dat geleerd

had in de kwart eeuw van haar bestaan. Zij heeft als ieder levend wezen veranderingen ondergaan wat vorm, niet wat beginsel betreft. Zij is ietwat gewassen wat grootte betreft, maar toch niet wat ze eigenlijk wezen moet, maar dat ligt aan vele leden der Gemeenten, die meenen, dat het beter is een vreemde in huis te halen dan ons eigen blad te lezen en te ondersteunen. — Moge de dag niet verre zijn, dat alle Baptisten in Nederland en Hollandsch sprekende en lezende broeders en zusters over de grenzen zich op »De Christen« abonneeren, dan zou van zelf het abonnementsgeld goedkoop en het blad uitgebreider en meergevend kunnen zijn.

Jammer dat de

CORRECTRICE

Mej. Feisser door omstandigheden zich heeft moeten onttrekken aan den arbeid, die zij zoo jaren lang belangeloos heeft verricht en een zeer belangrijk deel was. Wij brengen haar echter een openbare dankbetuiging voor de vele diensten aan ons blad en de Unie bewezen. Het verblijdt ons, dat zij nog wel van plan is menig stukje over de Heiden-Zending in te zenden, wat steeds met belangstelling wordt gelezen.

AANGENAAM

is het ons, dat br. Klickmann uit Londen — volgens br. Engall — is wedergekeerd tot zijn eerste liefde voor Holland, zoodat ze weer samen de belangen der Nederlandsche Baptisten in Engeland kunnen behartigen. Dat ze veel liefde voor ons aan den dag leggen, was jaren lang genoeg openbaar, en het is niet hun schuld, dat de ondersteuning uit het rijke land der Britten zoo klein is.

Mogen ze nog lang — ook voor onze Unie — worden gespaard en de Heere God geve hun voortdurend moed, lust en opgewektheid om op den ingeslagen weg voort te gaan, opdat hun liefdevol pogen nog bij hun leven de gewenschte resultaten mag opleveren.

DE DUITSCHE BOND,

waarvan de Holl. Unie van Baptisten Gemeenten een klein onderdeel is, heeft zich doen vertegenwoordigen door br. Wedewardt, Voorg. der Gem. Emden, terwijl de Noordwestelijke vereeniging in haren Voorzitter br. Mascher uit Bremerhaven aanwezig is, wat ons eveneens zeer verblijdt.

Door een der sprekers werd in de welkomstvergadering opgemerkt: »Nederland ligt tusschen de twee groote rijken Engeland en Duitschland in en heeft daardoor een eigenaardige positie verkregen«. Te vreezen is echter voor ons, ook als Baptisten, dat die TWEE machtige Bonden te veel op elkander zien en daardoor over de Unie henen blikken en alzoo vergeten om haar krachtig te steunen in den arbeid voor onze gemeenschappelijke beginselen.

Moge het

EUROPEESCH CONGRES,

dat het volgende jaar in Berlijn zal worden gehouden en waarop naar we verwachten ook Nederland vertegenwoordigd zal zijn, de aandacht wat meer op onze Unie vestigen, opdat ook zij wat meer gekend worde in

den arbeid voor het Godsrijk.

IN IEDER GEVAL

is het onze roeping om te volharden en getrouw te blijven in de beginselen van Gods Woord, die wij ongeschonden moeten overleveren aan onze kinderen en nakomelingen, opdat ze met meer zegen kunnen voortwerken op de in groote moeite gelegde grondslagen van het Gemeentelijk leven.

Zoo zij en worde het.

DE UNIE-COMMISSIE.

Paulus' eerste Zendingsreis.

Zondag 21 Juli. (Handel. 13 en 14).

Saulus, in 't vervolg Paulus genoemd, was een door den Heer uitverkoren vat, om tot de heidenen afgezonden te worden met het Evangelie; maar 't schijnt, dat hij vooraf eenige rusttijd in Tarsus heeft genoten, om voor die gewichtige taak toegerust te worden in de eenzaamheid. Barnabas echter, die hem te Jeruzalem in de gemeente inleidde, bekend met zijne bekeerings geschiedenis, zal ook met die bestemming tot heidenzending niet onbekend geweest zijn en die haalde hem van Tarsus weer naar Antiochië, de hoofdstad van Syrië, waar zich intusschen een gezegend arbeidende gemeente had ontwikkeld, en waar zij een geheel jaar samen werkzaam waren.

Van die gemeente uit werden volgens ingeving van den H. Geest de eerste zendelingen uitgezonden naar de heidenen, die tot hiertoe eigenlijk nog maar bij wijze van uitzondering van den glans, die Israël was opgegaan, genoten hadden.

Onder de profeten en leeraars, die aldaar zich bevonden, waren 't Barnabas en Saulus, die door den H. Geest aangewezen en door de gemeente op plechtige wijze met gebed en handoplegging afgezonderd werden, waarom zij zich op reis begaven, eerst naar Seleucië, eene havenstad aan de Middellandsche Zee, om zich in te schepen naar 't eiland Cyprus, de geboorteplaats van Barnabas (Handel. 4: 36).

Van 't Oosten naar 't Westen (ongeveer veertig uren) het eiland doorgesluisde zijnde, kwamen zij eindelijk bij de hoofdstad Paphos, waar zij in den Stadhouder Sergius Paulus een zeer verstandig en heilzoekend hoorder aantreffen, maar bij hem tevens een lastigen toovenaar, een Jood, met name Bar Jezus, (in 't Arabisch Elymas) die door hen tegen te spreken, den Stadhouder van 't geloof trachtte af te keeren. Maar Paulus, vervuld met den H.

Geest, hield de oogen op hem en sprak: »O gij kind des duivels, vol van alle arglistigheid, vijand van alle gerechtigheid, zult gij niet ophouden te verkeeren de rechte wegen des Heeren. En nu, zie, de hand des Heeren is tegen u, en gij zult blind zijn en de zon niet zien voor een tijd.« Oogenblikkelijk werd dat oordeel aan den toovenaar voltrokken, zoodat de tegenstand overwonnen was en Sergius Paulus voor Jezus gewonnen werd.

Vervolgens verlaten zij 't eiland om naar de vaste wal van Klein Azië te voeren, waar zij over Perge naar Antiochië, eene stad in Pisidië, reisden. Op den Sabbat bezochten zij aldaar de Synagoge der Joden en werden door de oversten verzocht, de vergaderden toe te spreken, welke gelegenheid Paulus aangreep om de Joden aan te toonen, dat de belofte, aan de vaderen gedaan, aangaande den Messias in den opgestanen Christus was vervuld, door welke hun nu vergeving van zonden werd gepredikt, zoodat zij wel toezien moesten, dat over hen niet kwam 't oordeel der verharding, ook reeds te voren door de profeten bedreigd, wanneer zij op die zaligheid geen acht zouden geven (Hoofdst. 13:41).

Deze rede maakte diepen indruk, zoodat vele ernstige Joden de zendelingen volgden, maar ook de heidenen gaven hunne begeerte naar dat Evangelie te kennen, en op den volgende Sabbat stroomde de gansche stad samen om te hooren, wat echter vele Joden met nijdigheid vervulde, zoodat zij naar de wijze van Elymas beginnen te wederspreken en te lasteren.

Paulus echter laat zich daardoor ook hier niet uit 't veld slaan, maar vindt er aanleiding in, om zich van de Joden af te keeren tot de heidenen en hun te boodschappen, dat de Zaligmaker ook een licht der heidenen is en tot zaligheid tot aan 't uiterste der aarde, wat velen met blijdschap geloofden. Alzoo werkten zij daar met zegen, maar de vijandige Joden zorgden wel, dat zij door vervolging genoodzaakt werden, zich van daar naar Iconium, waar zij weder in de Synagoge spraken, velen tot het geloof zagen komen en geruimen tijd werkten, totdat de stad verdeeld werd en zij goedvonden te vertrekken. Te Lijstre vinden zij een kreupele, die op Paulus' woord genezen wordt, wat op de heidenen zulk een indruk maakt, dat zij Paulus en Barnabas voor goden aanzien, die nu groote moeite hadden, om de menigte te weerhouden, dat men hun ter eere geen offerande bracht, want de Priester van Jupiter maakte reeds toebereidselen. Paulus echter vond hierin aanleiding om hun den waren God te prediken, en wellicht zou zijn woord aan veler hart gezegend geworden zijn, indien niet de booze Joden van Antiochië gekomen waren, om de schare te bewegen Petrus te steenigen, zoodat men hem voor dood wegsleepte. De Heer richtte hem evenwel weer op tot vreugde van de hem omringende geloovigen, waarna hij met Barnabas den terugtocht aanvaardde, onderweg de discipelen vertroostende en eindelijk te Antiochië te vertellen, wat groote dingen God met hem gedaan had en dat Hij den heidenen de deur des geloofs geopend had.

a. Menschen van God geroepen, om een blijde boodschap te brengen, den éénigen Naam tot zaligheid te verkondigen onder de heidenen. Hoe groot is Gods goedgunstigheid voor zondaren, die naar Hem niet vragen.

Moge 't ons nooit een onverschillige zaak worden, doordat wij aan de roepstemmen des Evangelies gewoon zijn geworden.

b. Elymas, een Jood, tegenstander van dat genadewerk Gods! Hoe vreeselijk is toch de zonde, die den beeldrager Gods tot een werktuig des Satans maakt. Heidensche toovenaars stonden in Egypte Mozes tegen, toen 't om Israëls verlossing ging, een Israëlietisch toovenaar staat de eerste heidenzending tegen, als 't om de redding der heidenen gaat. Elymas is 't rampzalig beeld van de vijandige Joden, die hun Zaligmaker niet aannamen, zelf niet ingingen en anderen verhinderden in te gaan.

c. Elymas is ook wel een voorbeeld van Israël in 't oordeel, dat hem treft. De wonderen, door de andere Apostelen verricht, waren genezingen, het eerste wonder, dat Paulus verricht, doet den tegenstander zijn gezicht verliezen voor een tijd. Van Israël zal ook 't licht der wereld weggenomen worden, de verharding komt over hen voor een tijd, omdat zij de waarheid tegenstaan.

d. Overal ontmoeten deze heidenzendingen tegenstand van Joden, die met nijdigheid vervuld zijn. Dezelfde kwaal als bij Kain, als bij Jozefs broeders, als bij de Joden van Jeruzalem, maar gelijk 't oordeel over Elymas een voordeel werd voor den Stadhouder, zoo werd hun verwerping oorzaak, dat de Apostelen hun gezegend werk tot de heidenen overbrachten, die groote blijdschap vonden, waar Israël met een hart vol nijd bleef zitten.

Zien wij toe, dat over ons dat oordeel niet kome, doordat wij op zoo groote zaligheid geen acht zouden geven (Handel. 13:40, 41).

e. Bij terugkomst verhalen deze vredeboden niet, den tegenstand, die ze ervoeren, welk lijden ze doormaakten, maar in de eerste plaats, wat groote dingen God met hen gedaan had. Dat was zeker 't meest bemoedigend voor hen allen om den zendingsarbeid voort te zetten. Laten ook wij het leed en de moeite vergeten en de daden Gods vermelden, opdat wij elkander bemoedigen in den arbeid van het koninkrijk Gods.

N. P.

K. K.

De zonde tegen den Heiligen Geest.

Niet zelden hoort men van iemand spreken, die in de treurige meening verkeert, dat hij zijn dag van genade heeft verzuimd, dat hij door God verworpen en aan de eeuwige verdoemenis is overgegeven. Het is volstrekt geen wonder, wanneer degene, die uit een gerust en onverschillig leven opwaakt en den ernst der eeuwigheid herkent, door de vrees bekropen wordt, dat hij verloren is.

Er zijn ook in de heilige Schrift verschillende plaatsen die geschikt zijn, zulk een vrees te wekken in de ziel, die zich ervan bewust is met de genade in aanraking te zijn geweest en zich toch nooit van ganscher harte tot God bekeerd heeft, maar met alle krachten de wereld heeft gediend. Hoe ernstig staat er in Hebr. 10 : 26—29 : »Want zoo wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zoo blijft er geen slachtoffer meer over voor de zonden. Maar een schrikkelijke verwachting des oordeels en hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal verslinden. Als iemand de wet van Mozes heeft te niet gedaan, die sterft zonder barmhertigheid, onder twee of drie getuigen: Hoe veel te zwaarder straf meent gij, zal hij waardig geacht worden, die den Zoon van God vertreden heeft en het bloed des Testaments onrein geacht heeft, waardoor hij geheiligd was, en den geest der genade smaadt heeft aangedaan?» God zegt het ons duidelijk, dat Hij meermalen na vele pogingen de menschen aan zich zelf overlaat.

In Psalm 81 : 12—13 heet het: Maar Mijn volk heeft Mijne stem niet gehoord; en Israël heeft Mijner niet gewild; dies heb Ik het overgegeven in het goeddenken huns harten, dat zij wandelden in het goeddenken hunner raadslagen.« Vergelijk ook Ezech. 24 : 13; Openb. 22 : 11. Dat er een zonde tegen den Heiligen Geest bestaat, waarbij aan den mensch de zaligmakende gedade onttrokken en onthouden wordt, dat heeft de Heiland duidelijk uitgesproken in Matth. 12 : 32 : »Maar zoo wie tegen den Heiligen Geest zal gesproken hebben, het zal hem niet vergeven worden, noch in deze eeuw, noch in de toekomstende.«

Dit wil echter niet zeggen, dat de toestand van hen die vreezen deze zonde begaan te hebben, vertwijfelend is.

Veel meer laat zulk een vrees hopen, dat het niet zoo met hem staat.

Velen hebben een tijd lang in deze angst geleefd, die er toch uit verlost werden en tot den zaligen staat van kinderen Gods kwamen, b.v. Bunyan, de schrijver der »Pelgrimsreis«, die jarenlang in angst verkeerde over deze zonde.

Daar zullen er wel weinigen zijn, die tot de kennis van den vreeselijken toestand hunner harten komen, zooals Christus hun schetst in Matth. 15 : 19, en die geen aanvechting van deze vrees hebben ondervonden.

Wij meenen echter, dat niemand geroepen is, zichzelf te veroordeelen alsof hij deze zonde werkelijk had begaan; want dat zou zijn recht aanmatigen van den eenigen Rechter. Deze plaatsen zijn veel meer geschreven om ons door heilzame vrees voor deze groote zonde te bewaren. Hebben zij deze uitwerking en wekken zij angst en treurigheid in 't hart wegens de zonde, dan is de ziel nader bij de zaligheid dan bij het verderf; want den boetvaardige, die God vreest, staan alle beloften in den Bijbel ten dienste: »De goddelooze verlate zijnen weg en de ongerechte man zijne gedachten; en hij bekeere zich tot den Heer, zoo zal Hij zich zijner ontfermen en tot onzen God, want Hij

vergeeft menigvuldiglijk« (Jez. 55 : 7).

De oorzaak waardoor zij, die de zonde tegen den Heiligen Geest begaan hebben niet gered kunnen worden, schijnt ons aangegeven te zijn: Hebr. 6 : 4—6.

Waar zich echter de vrees vertoont daar kan de zondaar nog vermaand worden te trachten naar bekeering (Hand. 8 : 22). God zegt zelf bereid te zijn de afkeering van Zijn volk te genezen. Hos. 14 : 5 : »Ik zal hunlieder afkeering genezen.«

Deze vrees kan juist het beginsel zijn eener krachtige werking der genade in de ziel.

Veel erger is de toestand dergenen die deze zonde werkelijk begaan hebben, maar het niet erkennen noch gevoelen, doch trotsch en met verstokte harten voortgaan.

Hoewel niemand, hetzij ten opzichte zijner eigen ziel of van iemand anders met zekerheid kan beoordeelen of hij deze zonde begaan heeft, zoo zijn er toch bepaalde kenmerken, wanneer het voor velen te vreezen is, dat zij minstens op den weg daarheen zijn.

Christus waarschuwde de Farizeeërs, die in het gezicht van het groote teeken door Hem gedaan zeiden: »Hij heeft een onreinen Geest,« en voor dat zij er toe konden komen de zonde tegen den Heiligen Geest te begaan, waarvoor in eeuwigheid geen vergeving bestaat. In onze dagen komt het zeer nabij de zonde der Farizeeën, die het ernstig woord des Heilands uitlokte, wanneer men het wonderwerk Gods in de bekeering van zondaren, namelijk bij groote volksopwekkingen, bespot en verachtelijk maakt.

Dezulkten, die het werk van God bespotten, hebben reden, wanneer zij zich niet bekeeren het oordeel te vreezen over die Farizeeën, over wie het woord van Jesaja is gekozen (6 : 10) : »Sluit hunne oogen opdat zij niet zien . . . noch met het hart verstaan, noch zich bekeeren en Hij hen geneze.«

Het is een vreeselijke gedachte, dat de dag der genade voor een mensch kan ophouden eer de draad zijns levens wordt afgesneden. Zeer gevaarlijk zijn in dit opzicht ook de geruste en onverschillige zondaars, die trotsch alle vermaningen tot bekeering, zich naar hun vleeschelijken wil verheugen in de wereld alsof de Zoon van God niet in 't vleesch verschenen was, noch aan het kruis geleden had om de zonde weg te nemen, noch het gebod had uitgevaardigd: »Wie mij wil na volgen, die neme zijn kruis op zich en volge mij.« Dezulkten mogen die ernstige vermaningen, die hem in de Heilige Schrift tegenklinken, wel ernstig ter harte nemen.

Deze vrees echter, de zonde tegen den Heiligen Geest begaan te hebben, kan in de meeste gevallen worden aangemerkt als de eerste kiem van een Christelijk leven. Des te grooter en zwaarder is de schuld wanneer valsche zielartsen raden tot verstrooiing in de wereld waardoor het ingebeelde kwaad werkelijkheid worden kan. In al zulke gevallen moet men de nooit teruggenomen beloften van den God Israëls der ziele voor-

houden: »Wie den naam des Heeren zal aanroepen, die zal zalig worden.«

INGEZONDEN.

Is dit niet „Echt Doopersch“?

De, immers Gereformeerde, Theoloog *Dr. Vellenga* zegt:

»Wat de H. Geest onwedersprekelijk leert, is dit, dat de Doop eerst beteekenis heeft voor hem, die in Jezus geloofd. Hoe men den Doop ook explicieere, nimmer mag aan den beslist eisch van het geloof als voorwaarde getornd worden.«

»Nergens wordt (in de H. Schrift) de waterdoop als middel van eene bijzondere genade voorgesteld. Hij mag nooit als mysterie opgevat worden. Hij is noch kanaal van genade, noch zelf de genade. De Doop is en blijft een teeken van het Messiaansche rijk en de beteekenis van dat sygnum is niet te zoeken in het sacrament zelf, maar in de mystieke betrekking die de Doop tusschen den Messias en den doopeling veronderstelt.«

»Wie in Jezus Christus geloofd moet gedoopt worden en houde het Avondmaal, totdat Hij wederkomt. Het is alles objectief, onvoorwaardelijk, strikt bevel van den tijdelijk heengaanden Messias.«

»Volgens Gereformeerde opvatting*) is *het geloof alleen* het middel der genade; het Woord richtsnoer van den geloovige; Doop en Avondmaal teekenen van geloof.«

»De Doop, als instelling, is een bevel van Christus, zonder nadere rechtvaardiging of toelichting gehoorzaamheid vragende.«

»De Doop, als handeling, is een inlijving in de Gemeente, waartoe vereischt wordt belijdenis van Jezus als den Christus. De doopeling verplicht zich tot een leven, dat naar God uitgaat.«

»De Schrift laat niet den minsten twijfel bestaan, dat de Doop uitsluitend voor *geloovigen* is ingesteld. (270) Dus geloof vóór den Doop en niet door den Doop.«

»Rome heeft de subjectieve voorwaarde voor den Doop verzwakt. — Het geloof alleen, afgedacht van alle sacrament, stelt in het bezit en genot van alle weldaden des heils . . . De Doop kan niet anders dan de weldaden, die door het geloof ontvangen zijn, beteekenen en verzegelen en daardoor het geloof versterken.«

»Wie aan den Doop een mededeeling van genade toeschrijft, welke door het Woord en het geloof niet kan verkregen worden, zet voor de Roomsche sacramentsleer de deur open.«

*) Maar niet volgens de practijk van de Gereformeerden.

»Al deze weldaden zijn de gedoopte reeds geschonken vóór den Doop in het Woord des Evangelies. Het Woord bevat alle beloften en het geloof neemt ze alle aan. Ook de inlijving in het lichaam van Christus geschiedt door het geloof en ontvangt in den Doop haar teeken en zegen.«

Luther weer Roomsche.

In § 51 van zijne »*Gereformeerde Dogmatiek*« zegt *Dr. Bavinck* (zie *Dr. G. Vellenga's »De Sacramenten«* bl. 158):

»Het woord sacrament is in de H. Schrift niet te vinden. Oorspronkelijk beduidt het »soldateneed«. De Kerk maakte er »mysterie« van en daarvan kwam, dat er in het sacrament genade school en dus ook Doop en Avondmaal werkten ex opera operato.

Hiertegen kwam de Hervorming op. Het geloof van den ontvanger besliste over de werking van het sacrament. Althans, zoo begon Luther in 1519, *maar vijf jaar daarna werd hij in dit opzicht weer Roomsche*. Doop en Avondmaal werden in de Luthersche Kerk weer middelen. Gomarus en de zijnen konden zich in die beschouwing niet vinden.

Wij, Baptisten hebben het heusch nog zoo mis niet op het punt van den Doop, als vele Gereformeerden zichzelf en anderen zoeken diets te maken. Ten bewijze daarvan kunnen wij nog vrij wat meer uitspraken van Gereformeerden aanvoeren, als wenu gaven.

Een ons onbekende vriend zond ons deze citaten. Wij zijn er dankbaar voor en houden ons aanbevolen.
RED.

UIT DE GEMEENTEN.

PATERSON. Reeds lang hadden wij met verlangen uitgezien naar den 13 Juni. En waarom? Omdat op dien dag 13 Juni 1897 eenige geloovigen te zamen kwamen en hier de eerste Hollandsche gemeente van gedoopte christenen tot stand kwam. En nu mochten wij het 10 jarig bestaan feestelijk gedenken. En wij hadden rijke stof om den Heere te loven, die door alle stormen heen de gemeente heeft behouden, ja zelfs heeft uitgebreid. 13 leden van Gods gemeente verbonden zich eerst samen, om met Gods hulp hier vasten voet te krijgen, en ofschoon wij ons nu nog niet in een groot ledental mogen verheugen, toch is het in die 10 jaren aangegroeid tot 60 zielen, die allen belijden den Heer te kennen als hun Verlosser en Zaligmaker. Wij hadden onze kerk bij die gelegenheid versierd en ieder onzer was blijde gestemd. Na het zingen van Psalm 138 vers 1 en 2 las br. Dalmer Ps. 122, en na een inleidend woord, waarin de weldaden des Heeren werden herdacht, werd er een verslag uitgebracht en de stichting herdacht door br. J. Schraa. Verder werd de avond besteed aan voordrachten en zingen door een zangkoor, zoodat onder het gebruiken van versnapering de avond nog te spoedig verstreken was. Wij gingen hoogst voldaan huiswaarts en mochten allen getuigen: het was ons goed daar geweest te zijn, want de Heere was in ons midden.

Namens de Gemeente van Gedoopte Christenen:
J. VAN DUREN, Secr.

EEN EN ANDER.

.. In West-Indië zijn voor korten tijd binnen de eerste week eener conferentie meer dan duizend zielen tot den Heiland gekomen. Op den tweeden Zondagmorgen der conferentie kwamen over de 3000 zielen tot besliste aanname van Jezus. Zij kwamen in zulk een menigte, dat zij in de gangen en waar zij maar zaten neerknielden en God zochten. Des namiddags had een zendingsinzameling plaats, waarbij jonge lieden, die slechts 75 cent met den kost per week verdienen, hunne nikkel horloges, voor welker aanschaffing zij maandenlang hadden moeten sparen, in de collecte deden, teneinde hunne broederen te ondersteunen, die zich op de eilanden verstrooid hadden, om er Christus te prediken. Twintig jongelingen en jongedochters stelden zich disponibel voor verschillend zendingswerk in 's Heeren dienst.

.. Een heerlijken oogt op Jamaïka. Van Jamaïka, dat mede tot de West-Indisch eilandengroepen behoort, wordt melding gemaakt van een kleine schaar jonge opwekkingsgetuigen, die meerendeels door God worden gebruikt, om overal over het eiland opwekkingsvuur te ontsteken. Duizende menschen hebben zich ook daar aan de zijde van den Heiland gesteld, en honderde huwelijken zijn reeds gesloten tusschen dezelven, die buiten het huwelijk met elkander op ongeoorloofde wijze leefden. De Evangelisten zijn zwarte jongens, die door een vroeger ervaren stafofficier van het Leger des Heils geleid worden.

N. v. B.

LIEFDEGAVEN.

Voor »De Christen.«

Ontvangen van Mej. M. B.—v. B. te Wolfaartsdijk f 1.—.

Voor het te kort der Eng. Bapt.
Zendingvereeniging.

Nog ontvangen door br. Engall van jonge juffr. S. P. te Groningen f 1; van br. J. de V. te Stadskanaal f 2; van br. Th. de B. te N. Weerdinge f 3; van br. M. de J. te Stavoren f 5. Te voren ontvangen f 26.50, samen f 37.50.

N. v. BEEK.

Voor den Unie-cent.

Ontvangen van de Gemeente te Haulerwijk, verzameld door Trijntje van der Mei, f 14; van de Gem. te Leeuwarden, verzameld door J. Posthumus, f 11.15; van de Gem. te N. Pekela, verzameld door zr. M. Enter, f 9.57½; van de Gem. te Zutphen, verzameld door zr. Roeles, f 7.86; van de Gem. te Apeldoorn, verzameld door br. van Dalfsen, f 4.11; van de Gem. te Haarlem f 6.70; van de Gem. te 's-Gravenhage f 17.68; van de Gem.

te Deventer, verzameld door M. Kedde, f 23.50; van de Gem. te Hoorn, verzameld door G. Broertjes f 5.69½, en H. Groet f 11.15; van de Gem. te Heeg f 9; van de Gem. te Hengeloo (O.), verzameld door Derk en Jenni ter Braak, f 12.50.

Voor het Studiefonds.

Ontvangen van de Gem. te Haarlem f 8.70.

F. J. VAN MEERLOO, penningm.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van D. ten B. te Hengelo f 17.73 (1e en 2e kw.); van J. Z. te Heeg f 15.30; door br. Laansma van br. John B., Roseland, een Dollar.

N. v. BEEK.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Zich te verblijden in de ongerechtigheid, hoe afschuwelijk! En toch — helaas — hoe gewoon!

Een geloovige is nooit minder alleen, dan wanneer hij alleen is met God.

Als God onze vriend is, doet het er niets toe, wie onze vijand is.

Er kunnen afgoden in het hart zijn, al zijn er geene in de kerk.

Al is onze taal niet altijd liefelijk, zij behoort toch altijd liefderijk te wezen.

Werelddienaars maken goud tot hun god, geloovigen maken God tot hun goud, hun grootsten schat.

Advertentiën.

15
.. Heden overleed, in haren Heer en Heiland, mijne geliefde Echtgenoot en der kinderen zorgdragende Moeder

HILLECHIEN BUTER,

in den ouderdom van ruim 41 jaar, na een gelukkige echtvereeniging van 23 jaren.

Diep bedroefd geven hiervan kennis

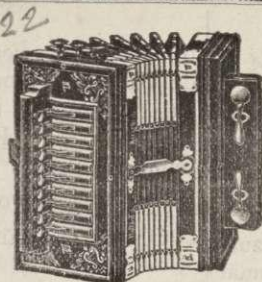
W. KRUIT en kinderen.

ODOORNERVEEN, 16 Juli 1907.

H. DE VRIES en H. J. DE VRIES—STEENBERGEN geven kennis van de voorspoedige geboorte van eene dochter JOHANNA HERMINA. Ps. 103 vers 1.

DEVENTER, 9 Juli 1907.

Echte Hollandia Harmonica's.

Eer'g adres voor Nederland van de bekende Hollandia's. 1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers, Grefelders, etc.

Vraag geillustreerde Prijscourant gratis bij

JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

Het behaagde den Heer van mij weg te nemen, mijn geliefde Echtgenoot en zorgdragende moeder mijner 10 kinderen,

EMMEGIEN JAGER,

in den ouderdom van bijna 36 jaar, na eene gelukkige echtvereniging van omtrent 16 jaren. Zij overleed na een langdurig, smartelijk lijden, doch in vol vertrouwen op onzen Heiland Jezus Christus, die haar het eerst, maar dien ook zij hartelijk lief had.

Ofschoon smartelijk getroffen, zijn Gods vertroosting en toch de sterkte van mijn hart.

H. BRINK Jzn.

MUNTENDAM, 10 Juli 1907.

Onze kleine Gemeente verloor voor deze aarde, een trouw, geheiligd mede-lid door het overlijden onzer geliefde zuster

EMMEGIEN BRINK—JAGER.

Haar heengaan was vrede en zij ging ons voor in heerlijkheid. Dit verblijdt ons in weerwil van ons verlies.

God zij onzen geliefden broeder nabij en ontferme zich over zijn 10 nog hulpbehoevende kinderen!

Namens de Gemeente:
HET BESTUUR.

MUNTENDAM, 10 Juli 1907.

BLADVULLING.

Gij krijgt het benauwd, waar ongepast wordt gestookt; krijgt gij 't ook benauwd, waar ongepast gesproken wordt?

Bloemen op de graven te brengen is meer gebruikelijk dan vroeger; maar brandnetels in de levens te brengen is daarom nog niet in onbruik geraakt.

Abonneert U op dit blad.

Plaats uwe Advertenties in dit blad.

Advertentiën van een tot vijf regels f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelige condities.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes. Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.

2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat. Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.

3. Evangelische Schotsche Tractaten van Cheyne Brady. Prijs per 100 f 0.30.

(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen).

4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat). Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.

5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.

6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek, door B. PLANTING. Prijs 10 cent.

7. De wonderlijke gebeurtenis. (3e druk) prijs 5 cent.

(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop).

8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.

(Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den Doop op alle punten wenscht te onderzoeken).

9. De oorsprong van den Kinderdoop.

Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.

(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER).

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat) per 100 ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7 1/2 cent, 25 ex. à 5 ct. (Dit boekje moet elk Christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping).

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C. MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap. 100 stuks f 1.50. (Af te geven aan reizende of verhuizende gemeenteleden).

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem Verg., behooren bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 cent.

17. Waarom zou ik mij laten doopen? Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER, Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht. 't Is bij bestelling voldoende op den strook van den postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten krijgen op alles 30 procent korting. Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

EEN BEDE.

Mijn ziel verlangt, om wel bij God te staan;
En als een kind aan 's Vaders hand te gaan;
Geen vijand, geen verdriet, geen smaad te vreezen;
Daar toch het eind van alles wel zal wezen.
God wil, dat kruis ons reinige van 't kwaad;
Maar zorgt, dat Zijn genâ ons nooit verlaat.

Laat ijdelheid, nog leugen, noch geweld,
Noch iets, waarop de mensch vertrouwen stelt,
Mij aan die wijze en vaste hand ontrukken;
Of, moedeloos, mij voor verdriet doen bukken.
Wees Gij, o Heer! mijn hoog vertrek, mijn schild,
Waarop wat mij belaaft, zijn pijlen spilt.

'k Ben arm en zwak; Gij, Heer, zijt rijk en sterk!
Voleindig toch in mij 't begonnen werk,
Tot op den dag van Hem, die op de wolken
Verschijnen zal voor 't oog der aardsche volken.
Uw heerlijkheid vertoon zich zoo in mij.
Dat ik dan aan Zijn kroon een parcel zij!

Mijn wensch is groot: maar stijgt hij niet tot U?
Mijn bede is stout: maar zij ook nadert U.
Die gaarne hoort, dat wij met moed begeeren,
Waardoor wij 't meest als Vader, U. vereeren;
Waardoor Uw liefde en wijsheid, trouw en macht,
Het meest in ons, als zondaars, wordt volbracht.

H. VAN ALPHEN.

Het ware Christendom,

DOOR J. VETTER,

Evangelist der Duitsche Tentzending.

*Wat het ware Christendom is, daarover zijn de ver-
losten vaak zeer onklaar. Het ware Christendom bestaat*

niet in een leerstellig weten. Bijbelkennis is noodzake-
lijk voor het ware Christendom, doch is nog geen waar
Christendom. De duivel weet zeer veel — en is toch
geen Christen. — Evenmin is het ware Christendom een
zaadkorrel, die men door de een of andere kerkelijke
plechtigheid in de ziel des menschen neergelegd heeft.
Velen meenen dit. Maar dat is geheel onjuist. Ook
is een overstroming van het gevoel, die zich uit in
een soort van verrukking van zinnen, of fabelachtige
opwinding, nog geen waar Christendom. Het gevoel
mag aanwezig zijn, doch men moet van de werkelijk-
heid overtuigd zijn en niet vergeten, dat het zonder
eigen toedoen komt en gaat. Lieden, die vaak geen
bewijsje van ware godzaligheid bezitten, zijn dikwijls
overladen met gevoel.

Het ware Christendom bestaat ook niet in het bezoeken van vergaderingen, bijbellezen, bidden of in de vervulling van andere godsdienstige plichten. Menig eigengerechtig bezoeker van de kerk en vergaderingen gaat het als den fanatieken Saulus, die, besneden ten achtsten dage uit het geslacht van Israël, van den stam van Benjamin, een Hebreër uit de Hebreëen, naar de wet een Farizeër, naar den ijver een vervolger der Gemeente, naar de rechtvaardigheid, die in de wet is, zijnde onberispelijk (Phil. 3) nochtans Gode in al deze dingen niet aangenaam was; hij was met al zijne vroomheid en voorrechten geen Christen. Kornelius, de hoofdman bij uitnemendheid, was godzalig en godvreezend, met geheel zijn huis, gevende het volk vele aalmoezen en God gedurig biddende. Hij zag in een gezicht een engel Gods tot zich inkomen, die hem verzekerde: »Uwe gebeden en aalmoezen zijn tot gedachtenis opgekomen voor God» (Hand. 10). — Ik zeg, hij was een hoofdman bij uitnemendheid en toch geen Christen in den zin des Evangelies. — Velen wenschen

het goede te doen, het leven van Christus te leven, maar het zijn slechts vrome wenschen. Vrome wenschen, die tot niets leiden, hebben geen zedelijke waarde. Eerst dan wanneer zij tot eene vrijwillige daad leiden, die daarin bestaat, dat men zijn oude leven verlaat en zich aan den Heer Jezus overgeeft, beginnen zij waarde te verkrijgen.

WAT IS HET WARE CHRISTENDOM?

Het ware Christendom bestaat voor alles: 1. in feiten; 2. in geloofszaken en 3. in ervaringen.

Tot de feiten behooren: onze uitverkiezing in Christus voor de grondlegging der wereld, onze verordineering tot het kindschap, onze verlossing door het bloed van Christus, — »in welken wij hebben de vergeving der misdaden, naar den rijkdom Zijner genade«, en onze verzegeling met den Heiligen Geest der belofte, die het onderpand is van onze erfenis, tot de verkregene verlossing. Lees Ef. 1. De Vader heeft ons in Christus voor de grondlegging der wereld uitverkoren. Toen wij door de list het bedrog der slang in zonde en overtreding vielen en gescheiden werden van God, heeft ons de Vader door zijnen Zoon en zijn dierbaar vergoten bloed teruggekocht tot zijn eigendom. Jezus Christus heeft ons voor bijna tweeduizend jaren op Golgotha door zijn bitter lijden en sterven verlost van onze zonde, van den vloek, van de wereld, duisternis en hel en van ons eigen zelfzuchtig en eigenwillig leven. Een feit is het, »dat Jezus onze zonden zelf in zijn lichaam gedragen heeft op het hart, opdat wij, der zonden afgestorven zijnde, der gerechtigheid leven zouden, door wiens striemen gij genezen zijt« (I Petr. 2 : 24). »Want Dien, Die geene zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem« (2 Kor. 5 : 21). Dat zijn eeuwige feiten, en zij moeten in ons leven ervaringen worden. Ieder verlost moet de heilszekerheid hebben: ik ben een uitverkorene Gods, verordeneerd tot het kindschap, omdat ik verlost ben door het bloed van Christus. De nieuwbekeerde kan uit heilige ervaring weten, dat hij van een kind der wereld een kind Gods geworden is, dat hij den breeden weg verlaten heeft en zijne voeten gezet op den weg van het Lam.

Zoo zeker de zon ginds aan den hemel straalt,

Is in mijn zondaarshart vergeving neêrge daald.

Jezus is mijn Heer, mijn Koning, mijn Verlosser, mijn Herder geworden. Ik ben zijn schaapje. Hij zal mij door de tijd in de eeuwigheid dragen. Toen hij aan het kruis uitriep: »Het is volbracht!« had Hij als het Lam Gods alles gedaan, wat tot mijne verlossing noodig was. Mijn schuld, mijn straf, mijn vloek, mijn zonden — zijn verzonken in de diepste diepte der zee. Ik ben afgewasschen, geheiligd, gerechtvaardigd in den Naam van den Heere Jezus en door den Geest onzes Gods. (1 Kor. 6 : 11).

VAN WAAR HEEFT DE BEKEERDE DEZE ERVARING?

Door een hartelijk berouw voor God en het geloof in den Heere Jezus Christus. Berouw is de negatieve zijde bij de bekeering, geloof de positieve zijde. Tezamen

genomen is bekeering een groote wilsdaad. Zoodra een mensch begint, de eeuwige waarheden der Heilige Schrift te gelooven, keert hij zich van al het oude af en geeft zich voor tijd en eeuwigheid aan Jezus ten eigendom over. Zoo worden in een leven de feiten tot ervaringen. Met een jubeltoon in het hart kan zoo iemand zeggen: »Indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel: het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden.« (2 Cor. 5 : 17).

Let wel op: Het geloof is geen gevoel, maar een daad van den wil, »een vaste grond der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet.« (Hebr. 11 : 1). Gelooven wil zeggen: met den alomtegenwoordigen en almachtigen Heiland rekening houden. Gelooven wil zeggen: het Woord Gods vertrouwen en alle beloften Gods in hetzelfde zich toeëigenen. »Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: die mijn woord hoort en gelooft Hem, die mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige leven en komt niet in de verdoemenis, maar is uit den dood overgegaan in het leven« (Joh. 5 : 24). Als een zondaar zich bekeert, verlaat hij de wereld, zonde en duisternis verandert zijn hart tegen God, Christus en Zijn eeuwig Woord geeft zich met volkomen bewustzijn van zijn wil geheel in de handen van den Zone Gods, neemt zijn bloed tot vergeving en reiniging van zonden aan, en ontvangt zoo het eeuwige leven.

Want Christus spreekt aldus: »Die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven.« De Heilige Geest komt en verzegeld dit geloof, geeft onzen geest getuigenis, dat wij kinderen Gods zijn en begint dan den aan Christus overgegeven mensch te leiden, na te gaan (controleeren), te verbeteren (corrigeren) en op te voeden. Doel der opvoeding is: Verandering van gedaante naar het beeld van Jezus. »En gelijkerwijs wij het beeld des aardschen gedragen hebben, alzoo zullen wij ook het beeld des hemelschen dragen« (1 Kor. 15 : 49; 2 Kor. 3 : 18).

In woord en werk en heel ons wezen,

Zij Jezus, anders niets te lezen.

De feiten zijn door het geloof tot ervaringen geworden en deze tezamen vormen dat, wat wij waar, apostolisch, bijbelsch Christendom noemen.

HOE OPENBAART ZICH HET WARE CHRISTENDOM IN HET LEVEN VAN EEN MENSCH?

1. In gehoorzaamheid en geloofsleven. Indien ge ook in het geheel niets gevoelt van de tegenwoordigheid Gods, niets voelt van zijn macht, zoo geloof, vertrouw en gehoorzaam het Woord Gods! De hoofdmomenten van het leven van een kind in Christus zijn: Geloof en gehoorzaamheid. Laat u niet door Satan vervoeren met gevoelsuitingen! Houd u in eenvoudig geloof en in kinderlijke gehoorzaamheid aan Jezus! Staat op den rotsgrond der verlossing!

Komt verzoeking, satan, zonde,

Dan ben ik gerust,

Achter Jezus kan ik schuilen,

Achter Hem, mijn lust.

En staat Jezus tusschen beiden,

Ben ik uit den strijd,
In 't verleden heeft mijn Jezus
Mij daarvan bevrijd.

2. In een leven van zelfverloochening en Christus na te volgen. Jezus zegt: »Zoo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf; en neme zijn kruis dagelijks op en volg Mij. Want die zijn leven behouden wil, die zal het verliezen, maar zoo wie zijn leven verliezen zal, om Mijnentwil, die zal het behouden« (Matth. 9 : 23, 24). Dit is het eerste krigsartikel voor ware strijdgenooten van Christus. Zelfverloochening is een karaktertrek van het ware Christendom. — De Heere Jezus beoefende zelfverloochening bij het redden der zondaren. God de Vader heeft zichzelf verloochend, door Zijn Zoon voor ons in den dood te geven. De Heilige Geest oefent zelfverloochening, doordat Hij met zulke onheilige wezens als wij zijn rekening houdt, om ons tot God terug te brengen. De engelen oefenen zelfverloochening, door wachters te zijn in deze goddelooze wereld. De apostelen en profeten oefenden zelfverloochening, door het Christendom onder de naties te brengen. Wij zelven moeten ons verloochenen, anders komen wij niet tot het doel onzer hemelsche roeping.

Zelfverloochening is echter niets anders, dan zijn »ik« achteraan zetten en »Christus« de eerste plaats in het leven in te ruimen. Het krijgt door het kruis den genadeslag, opdat nu Hij, Jezus Christus, de Heere zij tot verheerlijking Gods des Vaders. Geld, goed, tijd, kracht, gezondheid, alles wat een mensch bezit, behoort zijn God voor zijn eeuwige belangen. Ontbreekt u het karakter der zelfverloochening, dan ontbreekt een hoofd-deel van het ware Christendom.

3. In het streven, om in alle dingen zoo te handelen, als het een Christenwaardig is.

Een waar Christen heeft ook een eer. Hij zoekt zijn eer niet in de schande, als de aardschgezinden (Fil. 3 : 19), maar hij zoekt zijne eer in het welbehagelijk zijn aan den Heere Jezus Christus (2 Kor. 5 : 9), en zijn roem in een dagelijksche overgave van zijn leven aan Christus. Indien een nieuw-bekeerde in een punt God ongehoorzaam is, dan is hij dit in het algemeen. Gehoorzaamheid aan God is een toestand des harten, het is de bereidwilligheid, Hem in alle dingen de heerschappij in te ruimen. Ontbreekt dit, dan ontbreekt ook waarachtige bekeering. Een Christen moet in alle stukken beproeven Gode welgevallig te zijn. Houdt gij Gods geboden niet, dan zijn uwe gebeden een gruwel voor Hem (Rom. 8 : 4). »Die zijn oor afwendt van de wet te hooren, diens gebed zal een gruwel zijn.« (Spreuk. 28 : 9). Het leven van een bekeerde moet zoo heilig, zoo zedelijk, zoo rein zijn, zooals het overeenkomstig zijn beste weten voor een door den Geest verlichte betaamt. Het is een eigenaardige gedachte, die bij velen gevonden wordt, dat voorgangers heiliger wandel moeten hebben, dan andere menschen. Ziet men een dienaar des Evangelies de mode naloopen, toornig worden, of zich allerlei weelde veroorloven, dan vindt

men dat verschrikkelijk, en men is dadelijk met het oordeel gereed: »Dat past niet voor een evangeliedienaar, daarmede wordt ergernis gegeven!« Goed zoo! Maar ook gij, bekeerde, geeft aanstoot, wanneer gij in dezen niet alles opgeeft en in het leven des eenvouds, dat in Christus is, ten einde toe volhardt.

4. De Christen laat zijn licht schijnen, d. w. z. door woord en wandel belijdt hij in het openbaar Christus.

»Want met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid, en met den mond belijdt men ter zaligheid« (Rom. 10 : 10). Een zwijgend Christen heeft vaak geen leven uit God. Hij mag de vorm van een godzalig leven aan zich hebben, maar de kracht verloochent hij. Een Christen, die het leven in God bezit, belijdt onbevreesd en onbeschroomd:

Nu wete ieder het voortaan,
Ik ben des Heilands onderdaan.

Wie Christus niet belijdt, te midden van een krom en verdraaid geslacht, die verloochent Hem. De verloochenaars der waarheid hebben geene belofte in onzen Bijbel.

5. De bekeerde maakt het zich dagelijks tot een taak, zielen voor Christus te winnen. Een geheele wereld ligt op sterven. Wij zijn gered om anderen te redden. Zijt gij gered, dan hebt gij behoefte om te redden. Ga aan het werk, dat u uw God bereid heeft. Verontschuldigt u niet, dat gij geene gaven of krachten hebt. De Heere zelf zal met uwen mond zijn en zal u zoo begenadigen, dat gij in staat zijt, een verloren schaapje op den rechten tijd het juiste woord toe te roepen. Denk aan het hoogst ernstige woord des Heeren: »Alle rank, die in Mij geene vrucht draagt, die neemt Hij weg« . . . . »Zoo iemand in mij niet blijft, die is buiten geworpen, gelijkwijs de rank, en is verdord; en men vergadert dezelve, en werpt ze in het vuur, en zij worden verbrand.« (Joh. 15 : 2, 6).

(Slot volgt).

De vergadering te Jeruzalem. Paulus en Barnabas gescheiden.

Zondag 28 Juli. (Handel. 15).

Wacht u van den zuurdeesem der Farizeën en Saduceën. Zoo waarschuwd de Heer Jezus Zijne discipelen (Matth. 16 : 6) en zij overlegden, of dat soms niet was, omdat zij geen brooden meegenomen hadden, hoewel zij reeds tweemaal ervaren hadden, dat de Heiland wel

in dat gebrek wist te voorzien. Later hebben ze zeker beter leeren verstaan, hoe gevaarlijk die zuurdeesem der Farizeën was, niet slechts, wanneer hij de gemoederen der vijanden daar buiten aan 't gisten bracht, tegen Jezus' volgelingen, maar niet minder, wanneer hij in den boezem der gemeente onrust bracht. De gekruiste Christus was den eigengerechten Jood een ergernis, en waar nu dat wettisch beginsel zelfs door de bekeerden niet gansch en al bij hun doop schijnt uitgeschud te zijn, openbaart zich een trachten om Mozes en Christus Wet en genade samen te mengen tot één Verbond, dragelijk voor de oude natuur, bruikbaar voor iedereen, behalve voor den verloren zondaar, die waarlijk om verlossing roept. Bij de Joden was 't niet moeilijk, dat standpunt ingang te doen vinden, maar bij de heidenen ging dat moeilijker, en als dus eenige van die ingeslopen valsche broeders van Jeruzalem naar Antiochië komen, zich als leeraars opwerpen en den Christenen uit de heidenen voorhouden, dat zij, om zalig te kunnen worden, nog naar de wijze van Mozes moeten besneden worden, brengt zulks niet weinig ontroering en twisting te weeg. Om hieraan een einde te maken vond men ten slotte goed, Paulus en Barnabas met enkele anderen naar Jeruzalem af te vaardigen, teneinde 't oordeel der Apostelen te vernemen. Daar gekomen, deelden zij mede, wat God met hen onder de heidenen gedaan had: de heerlijke ervaringen op de eerste zendingsreis en vervolgens, hoe geloovig geworden Farizeërs in 't midden hadden gebracht, dat die bekeerde heidenen moesten besneden worden en de Wet van Mozes onderhouden. (Zie Matth. 28:19).

Ook te Jeruzalem was men niet zoo in eens met 't antwoord gereed en er werd over dat punt heel wat getwist, totdat eindelijk Petrus opstond en in herinnering bracht, hoe 't hem zelf bij Cornelius gegaan was, waar God, die toch de kenner der harten is, aan die heidenen den H. Geest gegeven had, en geen verschil had gemaakt tusschen besnedenen en onbesnedenen, zoodat hij het God verzoeken noemde, deze discipelen het juk der wet op te leggen, dat nooit een Jood had kunnen dragen, waarom immers voor allen de éénige weg der genade van Jezus Christus den geloovige overbleef.

Op deze krachtige taal zweeg de gansche vergadering. Men kon er niets tegen inbrengen, maar was ook niet ten volle er mee vereenigd. Nadat echter Paulus zich dat stilzwijgen ten nutte gemaakt had, door nog eens te verhalen van de teekenen en wonderen, die zoo kenmerkend van Gods medewerking getuigden bij den zendingsarbeid, trad Jacobus op en stelde voor, om, waar 't voldoende bewezen was, dat God de heidenen tot Zijn licht liet komen, hun daarin niet te bemoeilijken met besnijdenis en Wet, maar hun toch den eisch te stellen, dat zij zich zouden onthouden van afgoderij, hoererij, 't eten van 't verstikte en van bloed, heidensche gewoonten, die niet alleen voor den oprecht godvreezenden Jood, maar zeker ook den Geest van God mishagen zouden.

Dit werd algemeen goedgevonden en Paulus en Bar-

nabas werden met een tweetal voorgangers van Jeruzalem, met name Judas en Silas, naar Antiochië terug gezonden met een schrijven van de hand der Apostelen, behelzende afkeuring van het wettisch drijven der Joodsche broeders en den broederlijken raad om van genoemde dingen zich te onthouden.

Met deze boodschap te Antiochië teruggekeerd, waar men zeker belangstellend op den uitslag wachtte, was de gemeente zeer verblijd over den vertroostenden brief en de versterkende woorden van Judas en Silas, welke laatste te Antiochië bleef, om, als vervolgens Paulus en Barnabas 't niet eens konden worden, Paulus' reisgezel te worden op de tweede zendingsreis.

a. *Geen kleine wederstand* van Paulus en Barnabas tegen de Joodsche leeraars, *grootte twisting* zelfs te Jeruzalem in de gemeente.

Hoe onaangenaam, hoe geheel anders klinkt dat, dan het *«één hart en ééne ziel»* bij den aanvang. Eenerzijds echter was deze gisting bij de toenadering der heidenen te verwachten. Moest niet zelfs een Apostel als Petrus door een visioen door die denkbeeldige scheidsmuur worden heengeholpen, eer hij bereid was tot de heidenen te gaan? Anderzijds waren de ergernissen noodig, opdat de oprechten openbaar werden, maar weedegeenen, door welke de ergernissen komen.

b. Zeker heeft deze storm tot zuiverheid gediend voor Jood en heiden beide om enkel bij de genade van Christus te leven, en goede werken te doen, niet om zalig te worden, maar omdat men zalig is, want wij hebben niet ontvangen den geest der dienstbaarheid wederom tot vreeze, maar den geest der aanneming tot kinderen, door welken wij roepen: Abba, Vader! De werkeilichheid zit ons allen zoo door merg en been, dat 't zeker voor ons nog wel zijn nut heeft te weten, dat er voor alle menschen maar een weg tot zaligheid is, n.l. om niet gerechtvaardigd door de verlossing, die in Christus Jezus is.

c. Wanneer de Apostelen geloofd hadden, dat de Doop voor de besnijdenis in de plaats gekomen was, zooals sommigen nu beweerden, dan zouden ze daarmede heel spoedig dit moeilijke vraagstuk hebben kunnen oplossen, want dan was door den Doop reeds aan den eisch voldaan. Goed bezien is echter bij den geloovige de besnijdenis in waarheid aanwezig, n.l. de besnijdenis des harten, zonder welke alle uitwendige plechtigheid, zelfs de Doop geen waarde heeft.

d. Als iemand, hetzij Jood of heiden, met Christus in waarheid besneden is met de besnijdenis, die zonder handen geschiedt, dan is geen wet meer noodig om hem tot weldoen te drijven, maar hij is uit liefde bereid om te doen, wat de Heer behaagt en zich te onthouden van datgene, wat de H. Geest afraadt.

N. P.

K. K.

Zeven-en-twintigste Jaarvergadering

VAN DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland,

gehouden te SNEEK, op 10 en 11 Juli.

Op Dinsdag den 9den Juli kwamen de afgevaardigden en gasten uit onze Gemeenten op naar Sneek, waar de Gemeente met bijzondere opoffering alles voorbereid had, om hun aangename dagen te verschaffen.

In de woning der Gemeente werd om 8 uur 's avonds een welkomstbijeenkomst gehouden onder leiding van broeder de Wilde, Voorganger van voornoemde Gemeente.

Na het zingen van Ps. 97 : 1 en het lezen van Ps. 133, werden de harten en handen opgeheven, tot den Vader der lichten van Wien alle goede gave en volmaakte gift komt, om zegen en gemeenschap te smeeken.

In het openingswoord werden allen welkom geheeten; allen afgevaardigden en gasten, opgewekt, om feest te vieren, in waarheid en met blijdschap des Heeren.

De Gemeente acht het een voorrecht uw aller gastvrouw te mogen zijn. Het is lang niet alledaags zoovelen te mogen ontvangen, uit ons land niet alleen, maar ook buitenlandsche broeders. De voorbereiding heeft ons veel werk veroorzaakt, maar is met een warm hart geschied. Zeer verblijdt het ons dat allen bij broeders en zusters der Gemeente ondergebracht kunnen worden. Sommigen zullen zich moeten getroosten in Leeuwarden of Workum te logeeren. Geeft u als gasten aan elkander. Maakt gebruik van de u aangeboden gastvrijheid. Doet de tafel eer aan. Nogmaals heet ik u allen welkom in den Naam van den Heere Jezus Christus, in wien wij allen één zijn, en is dit laatste niet het geval dan moet dit worden.

Moge de geest der vergadering de geest zijn van den 133sten Psalm. In dezen geest zal de taak licht zijn. Dit is ook de Geest van den Heer Jezus en waar die heerscht, daar is het liefelijk en goed. Zal Christus verheerlijkt worden dan moeten de kinderen Gods zich in elkander verliezen.

De zegen moet van boven komen, want alleen de Heere in den hemel gebiedt den zegen. Moge het van begin tot einde een hoogtijd zijn voor onze Gemeenten en onze stad gezegend worden. Laat ons tot bereiking van dit verheven doel veel bidden. Na deze begroeting en opwekking werd Ps. 133 : 3 gezongen.

Thans werd het woord gegeven aan de buitenlandsche broeders die bij de groeten, die zij ons brachten, goede en vertroostende woorden voegden.

Nadat nu een ieder van logies voorzien was werd nog Ps. 84 : 4 gezongen en gedankt door br. G. de Vries van Haulerwijk. Daarmede was de eerste avond voorbij. Het was een goede avond. Dat handen drukken, dat elkaar als broeders en zusters bij vernieuwing of

voor het eerst te zien, niet om het begeerlijke aan elkander, maar elkander te zien in Christus, dat doet de ziel goed en voorspelde ons goede dagen.

DE BIDSTOND

op den eersten dag 's morgens beteekende onze afhankelijkheid van den Heere tot welslagen onzer werkzaamheden. Deze bidstond werd geleid door br. de Vries van Haulerwijk en getuigde van een diep gevoel van de belangen van het Godsrijk in het algemeen en van de Unie in het bijzonder.

OM TIEN UUR

werd onder leiding van br. K. Kuipers, Voorganger der Gemeente te N. Pekela, de vergadering geopend. Na het zingen van Ps. 119 : 1, 2, het lezen van Job (Hoofdstuk I) en gebed, sprak Z.Eerw. als Voorzitter der vergadering voor den eersten dag een openingswoord naar aanleiding van het voorgelezen Schriftgedeelte.

De Voorzitter heette allen hartelijk welkom, in het bijzonder de buitenlandsche broeders. Hij verblijdde er zich in, dat in de welkomstvergadering, die zoo goed geweest was, dadelijk bij de eerste kennismaking de scheidsmuur der vreemdelingschap weggenomen was. Vervolgens ging hij voort: Het is mij aangenaam u hier te zien, zoowel afgevaardigden als gasten. In het zien van elkander springt ons hart in ons op van blijdschap, niet als oude bekenden, maar in het zien van elkander als kinderen van hetzelfde huis. Kinderen Gods zijn niet overal welkom en geenszins bij de wereld.

Ik hoop, dat deze Unie-Vergadering de beste moge zijn, die wij tot nog toe beleefd hebben. Laat die gedachte ook in uw hart zijn. Wij hebben er om gebeden, en de Heere alleen kan het maken; wij zijn daartoe niet in staat, moesten wij het doen, dan zou het de slechtste zijn, die tot nu toe gehouden is.

Laat ons echter niet meenen, dat wij hier geheel veilig zijn in dit huis. Niet dat ik vrees ten opzichte van muren en menschen rondom; er is nog een ander. Indien de duivel verscheen, dien zouden wij in geen geval welkom heeten. En toch, hoe onaangenaam ons dit ook zijn moge, hij is hier. Ik hoop dat hij niets uitvoeren kan. In het voorgelezen Schriftgedeelte lezen wij, dat de kinderen Gods vergaderd waren en dat satan ook in hun midden was. Hij was gisteravond op de bidstond en is nu ook hier. Hij deed en doet zijn best om de voorbereidende vergadering te verstoren. Wij behoeven echter niet bang te wezen, indien wij ons er maar niet voor leenen. Laat ons echter van den duivel leeren actief te zijn. Nonactiviteit mag bij ons niet gevonden worden. Job, zoo lezen wij, week van het kwaad. Het is hem niet gelukt, Job van het goede spoor te brengen. Jezus heeft gezegd: »de overste dezer wereld komt en heeft aan mij niets.« Laat u, in Hem zijnde, niet gebruiken voor het verkeerde, maar doet den wil des Vaders die in de hemelen is. Dan zullen wij gezegende vergaderingen hebben. Enz.

Na het zingen van Ps. 25 : 6 werd nu overgegaan tot :

I. HUISHOUDELIJK GEDEELTE.

a. De notulen van de jubileümsvergadering werden voorgelezen. Op het eerste gedeelte worden aanmerkingen gemaakt in betrekking tot het »Invalidenfonds.« Verschillende afgevaardigden zijn met de overtuiging van de vorige vergadering naar huis gegaan, dat dit fonds opgeheven was. Uit de notulen blijkt echter, dat dit niet het geval was. De secr. antwoordt op deze aanmerking, dat dit ook zijn persoonlijke indruk was, doch dat zulks niet alleen niet mogelijk maar in waarheid ook niet geschied was. De statuten van genoemd fonds waren wel is waar nog niet in haar geheel goed gekeurd, maar het fonds was toch reeds op een vorige vergadering gesticht en kon zonder een besluit van de algemeene vergadering maar niet zoo van de baan geschoven worden. En de afgevaardigden van Amsterdam hadden ook staande de vorige vergadering reeds te kennen gegeven, dat zij op de zaak in een volgende vergadering zouden terugkomen, wat zij dan ook thans namens hunne gemeente gedaan hebben.

Vervolgens werd nog een opmerking gemaakt, aangaande de Gemeente Exloërmond, die om een artikel in hare statuten betreffende den eed op de vorige Jaarvergadering niet in de Unie opgenomen was geworden.

Het tweede gedeelte werd onveranderd goedgekeurd.

b. Bij het voorlezen der presentielijst bleek, dat ter vergadering aanwezig waren 38 afgevaardigden en 5 Commissieleden.

c. Op de vraag, waar de Algemeene Vergadering het volgende jaar gehouden zal worden of liever, wie haar in haar midden begeert, meent Groningen thans aan de beurt te zijn. Het blijkt echter, dat de broeders in den Haag haar reeds voor geweest zijn en daarom wordt daartoe besloten, des te meer, waar deze Gemeente dit voorrecht nog niet eerder heeft gehad, het volgende jaar, zoo de Heer wil, zullen we dan te zamen komen in de Residentiestad.

d. Commissiën worden benoemd voor het nazien der rekeningen en het opnemen van stemmen.

JAARREKENINGEN:

I. Door den penningmeester.

Br. v. Meerloo merkt vooraf op, dat de secretaris uit de notulen las, dat het vorige jaar gesloten was met een voordeelig saldo. Ook nu kunnen wij in dat opzicht tevreden zijn: er is weer een voordeelig saldo, en het is dus aangenaam verslag uit te brengen. Doch Z.Eerw. is juist ontevreden over het saldo. Als penningmeester bezielt hem het gevoel, dat in sommige kassen geen saldo moest zijn, veeleer een tekort. Voor de saldo's moet werk gedaan worden. De staat der kassen is als volgt (ik noem slechts de saldo's) Uniekas f 253.13½; Weezenfonds f 214.97; Bijbelcolportage f 17.78½; Studiefonds f 37.49 (dit is een nieuw fonds, dat ontstaan is door de tegenwoordige verhouding tot de Hamburger school); reizend prediker f 233.03½; fonds Schoemaker f 438.56 en ten slotte nog een reservefonds f 426.53½.

II. Door den administrateur van »De Christen« en Zendingskas.

a. »De Christen heeft het niet zoo slecht staan, met

blijdschap en dankbaarheid mag de verslaggever terugblikken in het verlopen jaar. Wel nam het blad niet zulk een hooge vlucht, maar het getal abonnements is naar evenredigheid van het getal Baptisten lang niet klein te noemen. Voor dat we cijfers te hooren kregen deed ons br. v. Beek iets gevoelen van zijne verknochtheid met het blad, en den ernst, waarmede hij zijn taak wekelijks verricht. Het behoeft ons dan ook niet te verwonderen, dat het hem verblijdt, dat het blad voortdurend in de belangstelling der lezers toeneemt en dat de lezers toenemen. Opwekkend was voor hem het bericht, dat laatst in »De Christen« voorkwam, over iemand in Noord Holland, die door middel van ons blad tot het licht gekomen was. Wat hem als administrateur verblijdt, verblijdt zeker ook zijn mede-redacteur en naar ik aanneem ons allen.

Er was een toename van 60 abonnements en verminderde met 24, totale vermeerdering 36. Wekelijks worden nu met inbegrip van 85 ex. buitenlands, 575 exempl. verzonden aan abonné's en 40 stuks gratis en in ruil. De inkomsten bedroegen f 1062.76½, de uitgaven daarentegen f 1113.40, dus een nadeelig saldo van f 50.63½. Dit nadeelige saldo is in hoofdzaak te wijten aan het in het vorige jaar verschenen Feestnummer ter gelegenheid van het zilveren jubileum onzer Unie.

II. De zendingskas heeft ontvangen f 763.18. Aan de zending onder Israël werd verzonden f 5. Voor de Congo-zending, Cameroen-zending en het reservefonds ieder een derde deel.

III. De depothouder heeft behalve c.a. 20.000 tractaten, ongeveer 1300 grootere en kleinere geschriften uit ons depot verkocht.

In de comm.-vergadering is besloten opnieuw 2000 exempl. te laten drukken van het boekje van Schoemaker en ook »Hoe bidden wij« van Dr. Torrey, dat in jaargang 1904-'05 van »De Christen« voorkomt.

(Wordt vervolgd.)

INGEZONDEN.

Geliefde broeders en zusters! De Heer doet groote dingen onder ons, dies zijn wij verblijd. Den eersten Pinksterdag dezes jaars hadden wij het voorrecht onzen zoon zijn Heiland te zien volgen in het watergraf, te Workum. Velen waren met ons daarvan ooggetuige, het schijnt ons echter toe, dat de belangstelling van brs. en zrs. bij zulke gelegenheden alsmede bij Avondmaalsviering vermindert. Kan men, als men gezond is, zich verontschuldigen als men zijn plaats ledig laat? Thuisblijvers, ontrooft ge u zelf niet van zegen en uwen Heiland van zijn eer? Is dit voorbeeld, dat gij geeft, goed? Schijnt het niet alsof wij de eerste liefde verlaten hebben. Mij dunkt wij bedroeven onzen Heiland en beleedigen ook hen, die hun plaatsen blijven innemen. Laat ons niet langer zoekers van ijdele eer zijn, maar elkander aannemen, gelijk ook Chr. Jezus ons

aangenomen heeft. Wat ons betreft, wij zijn van veel vooroordeel genezen. Wij kunnen ons nog herinneren, dat we schrikten als ons een Unie-Baptist naderde en wachten ons er wel voor in hun vergaderingen te komen. Eindelijk vereenigden wij ons eens met hen aan den Avondmaalsdisch (ons door onze Duitsche brs. toegestaan). En nu? Scheiden? Neen, nimmer, nimmer meer! Noch even verder, oude makkers! Onze Gem. behooren op de 28e Unie-Vergadering als geuniëerde Gemeenten aanwezig te zijn (Joh. 17 : 21). Hiermede groeten wij al de bezoekers der pas gehouden Unie-Vergadering en wel in 't bijzonder ook de Duitsche en Engelsche brs.

B. K. AUKEMA en Vrouw.

WOLSUM, Juli 1907.

Aan br. J. B. te Uitkijk in Transvaal breng ik hierbij mijn hartelijke groeten. Gode zij dank zijn wij in welstand in Holland aangekomen. Ik verzoek u nog wat geduld te hebben; binnenkort hoop ik u eens te schrijven. Inmiddels zal het mij recht aangenaam zijn iets van u te vernemen. Hebt u de knoop reeds doorgehakt? De Heer zij met u!

Uw broeder in Christus:
N. ZERBST JZN.

HOLLAND.

LECTUUR.

Gaarne maken wij onze lezers opmerkzaam op het tijdschrift »Homoeopathische Bibliotheek«, uitgave van La Rivière & Voorhoeve te Zwolle, van hetwelk thans no. 7 pas verschenen is. In dit no. behandelt Dr. J. Voorhoeve, de zoo menigvuldig, vooral bij jeugdige menschen, voorkomende bloedarmoede en bleekzucht. Zeer belangrijke wenken, zoowel ter voorkoming als ter genezing dier ziekte, worden daarin op hoogst eenvoudige, voor ieder lezer te begrijpen taal, gegeven. Aangaande lichaamsverzorging en verpleging, kleeding en voeding vindt men er zeer veel in, wat we van groot belang zouden achten, om het onder de aandacht te brengen van zoo velen, die, of door een overdadige of ongeregelde leefwijze, of ook door slordigheid en vervuiling, maar al te vaak zelf oorzaak worden van bloedkrankheden bij zich en hunne kinderen.

Ook worden door Dr. V. geneesmiddelen en hun gebruik aangewezen, die bij 't aanwezig zijn van de behandelde kwaal aangewend kunnen worden.

De prijs van elke aflevering, die elk eene afzonderlijke verhandeling bevatten, is 40 cent en bij intekening slechts 30 cent. Het werk in aanmerking genomen is de prijs zeer billijk.

N. v. B.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van W. de V. te Workum f 2.25; door br. U. Kingma, Roseland van Mr. G. B. te George, Lyon-Co, Iowa, een Dollar.

Aan de lezers.

Op verzoek zijn we begonnen de pagina's van ons blad doorgaande en opklimmende te nummeren, natuurlijk is het doel elke jaargang apart. Wij hebben nu de pagina's geteld van 't begin van dezen jaargang af, vandaar, dat het vorige no. begon met pag. 209. Wij hopen daarmee naar genoeg van belanghebbenden gehandeld te hebben.

DE RED.

Een onbekende ziekte.

Een oude neger-predikant zeide eens: „Ik heb menige kerk gekend, die stierf omdat men niet genoeg gaf, maar nooit heb ik er van gehoord, dat een kerk stierf omdat men te veel gaf. Daar sterft men niet aan. Broeders, hebt gij ooit gehoord van een kerk, die stierf omdat men te veel gaf? Zoo ja, zeg mij dan welke, en ik zal er een pelgrimsreis heen maken en bij het zachte licht der maan zal ik op het met mos begroeide dak klimmen, en daar staande, zal ik mijn handen opheffen en zeggen: „Zalig zijn de dooden, die in den Heer sterven.”

Een vergelijking.

Bullinger, die in 1575 als prediker te Zurich stierf, zeide eens op zijn ziekbed: „Verheugde zich Socrates bij zijnen dood omdat hij Homerus, Hesiodus en andere voortreffelijke mannen hoopte te zien, hoeveel meer reden tot vreugde heb ik, daar ik zeker ben, dat ik mijnen Heiland Jezus Christus, alle aartsvaders, de profeten en apostelen en alle vromen, die ooit geleefd hebben, zien zal! o God, hoe vertroostend is de gedachte: „Ik zal Christus zien.”

Wordt nimmer moede in het vertrouwen; nooit zinke de hoop des geloofs; onzichtbaar moge zij wezen, maar onmerkbaar is de hand niet, die u geleidt en vast houdt en naar een schitterend doel u heenwijst.

Advertentiën.

Ps. 103 : 1.

Heden verblijdde ons de Heer met de geboorte van een welgeschapen ZOON.

B. DE VRIES.

B. DE VRIES—STEENBERGEN.

DEVENTER, 20 Juli 1907.

Al den Gemeenten en broeders en zusters persoonlijk, die ons finantiëel hebben bijgestaan om de onkosten der Unievergadering te dekken, bij deze naast God onze hartelijken dank.

Namens de Regelings-Commissie:
SNEEK. T. K. v. TUINEN, Secr.

Door de enorme stijging der prijzen van materialen, hebben verschillende Orgelfabrikanten zich genoodzaakt gezien de **prijzen der Orgels te verhoogen.**

De Zomervoorraad lever ik nog tegen de bekende catalogusprijzen; doch is deze uitgeput, dan moet ik de **prijzen belangrijk verhoogen.**

MEN HAASTE ZICH DUS!

JOH. DE HEER, Rotterdam, N. Molenstr. 71.

Filialen: GRONINGEN: Gelkingestr. 41;
UTRECHT: Donkere Gaard 2; AMSTERDAM:
Haarldijk 30; ARNHEM: O. Stationstr.;
ROTTERDAM: Rosestr. 24, Hoogstr. 110,
Nieuwe Binnenweg 485.

In de gevangenis.

Het is een aangrijpende geschiedenis, die wij hier willen mededeelen. Een predikant trad een cel binnen, die sedert eenige dagen door een duister, verhard mensch werd bewoond. De zonde had elken trek van het afstootend gelaat verhard. De man hurkte tegen den muur en staarde voor zich uit. Hij zag niet op, toen een vriendelijke stem zijn oor trof, die tot hem sprak van eene reiniging van zonden en een verlost worden van alle schuld door het geloof in den Zoon van God.

Het trotsche gelaat bleef roerloos, de saamgeperste mond bleef stom. Reeds wilde de predikant het opgeven verder met hem te spreken, toen zijn blik viel op een Bijbel, die op de tafel lag. Eerbiedig legde hij de hand op de Heilige Schrift en vroeg met zachte, vriendelijke stem: »Leest gij ooit in dit boek?« Bij deze vraag zag de man op.

Met nijdige oogen staarde hij den vrager aan en bijna sissend stootte hij het antwoord uit: »Gij zoudt mij dit niet vragen, als gij wist wie ik ben! Ik ben — en hij noemde den naam van een berucht boosdoener.

Nu ja — maar laten wij nu niet bespreken wie gij zijt — ik vraag slechts: Leest gij dit boek?

»Neen, zeker niet,« antwoordde hij en voegde er nauw verstaanbaar bij: »Hij past niet bij iemand zooals ik ben!« — en toen, alsof een dam met wild bruischend water losbarstte, riep hij luid: »Ik ben een vreeselijk zondaar, het slechtste schepsel in deze gevangenis.« Toen kwam er een verlichtende straal van hoop over het gelaat van den predikant. »Wanneer gij dit zegt en in waarheid meent, dan behoort gij tot die soort menschen, voor wien de Heer Jezus op aarde kwam om hen te zoeken en zalig te maken.«

HET VUUR DER LOUTERING.

In de hemelsche schatkamer is geen zilveren staaf, die niet op aarde in den smeltkroes geweest is, en zevenmalen gelouterd; geen edelgesteente, dat niet door den hemelschen Juwelier op allerlei wijze getoetst is, geen stofje goud aan de kroon des Verlossers, dat niet tusschen vurige kolen gesmolten is om het van het schuim te reinigen. Ieder kind Gods heeft dit met Hem gemeen. Zijt gij een dienaar des Heeren, zoo moet gij beproefd worden, gelijk het goud wordt beproefd.

DE TUCHT DER DROEFHEID.

De Heere werft Zijne beste krijgslieden aan uit de hooglanden der beproeving.

Gij bidt tegen vooruitgang, als gij tegen beproeving bidt.

Onwankelbaar geloof maakt bange nachten tot vruchtbare moeders van blijde dagen.

God geeft vaak de beste gezondheid in ziekte en de teederste vreugd onder druk.

SPURGEON.

Toen stroomden over de lippen van den predikant de woorden van de liefde des Heilands voor de zondaren, die niemand, die tot Hem komt, wil uitstooten. Maar nu scheen deze zondaar de klanken des vredes niet meer te hooren. »Houdt op, elk woord tot mij is verspild,« riep hij dof. Hij ging naar de ijzeren deur van zijn kerker, balde zijn vuist, gaf een geweldigen slag tegen het ijzer en zeide met vreeselijken ernst: zoo hard en koud als deze ijzeren deur, is mijn hart!»

Daarop sloeg de predikant den Bijbel open, las Ezechiel 36:26 en sprak toen: »Gij hebt gelijk, gij zelf kunt uw harde hart niet veranderen. Gij hebt behoefte aan een nieuw hart en hier belooft God dat Hij zelf u dat wil geven.«

»Staan die woorden daar werkelijk?« riep de ongelukkige uit en een straal van blijdschap verlichtte het onaangenaam duistere gezicht. Maar even snel verdween die blijdschap weer en de man steunde: »Dat kan, dat kan onmogelijk voor mij gezegd zijn. Ik ben te slecht.« Met onuitputtelijk geduld ging de predikant nu naast den gebroken man zitten en ontdekte aan zijn ontwaakte ziel nog menige troostrijke belofte uit den rijken schat van het Woord Gods. Eindelijk vond het hemelsch licht ingang. Die slag tegen de ijzeren deur was het keerpunt in het leven van dezen ongelukkige. Want op 't zelfde oogenblik toen hij vertwijfelend de hand tot den slag ophief, had de erbarmende hand Gods een veel machtiger slag tegen zijn hart gegeven, waardoor het brak en uit dit verslagen hart druppelden zachte tranen van bitter berouw.

Wie vermoeid is en belast, die kome tot Jezus, want Hij neemt de zondaren aan!

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks.

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Algeheele overgave.

En de Koning Israëls antwoordde en zeide: Naar uw woord, mijnheer de Koning, ik ben de uwe en al wat ik heb. (1 Kon. 20:4.)

Ik wensch heden Achab te nemen als de uitdrukking van overgave, in verband met de volkomen overgave van den zondaar aan Christus Jezus.

Achab kon in zijn toestand geen tegenstand bieden; hij zeide: Al wat ik heb, mijnheer de Koning, is het uwe. Dat ook moet de Christen tot zijn Christus zeggen. Hij komt tot ons als de machtige Koning, om ons uit de hand van den vijand te verlossen. Hij vraagt hetzelfde van ons als Benhadad van Achab: Een overgave van vrouw en kinderen, alles behoort Hem toe. De ziel moet beginnen met te zeggen: Ik ben de uwe mijnheer de Koning, met alles wat ik heb.

Ik wil spreken over die overgave, omdat zij is een der oorzaken van de heiligmaking. Volstreekte onderwerping aan God is de eerste behoefte tot verandering van elken treurigen toestand. Waar een volkomen overgave ontbreekt, daar wordt men ontrouw.

De overgave aan Christus moet zijn een algeheele.

Gij hebt het gehoord. Achab hield niets terug, gaf alles over wat hij had. Dat is het juist wat Christus hebben wil, en dat is het wat wij hebben moeten. De meeste menschen denken bij de bekeering, dat Gods genade tot hen komt om hen uit de hel in den hemel te helpen; zij denken, de genade is er om mijnentwil. Dit is echter volstrekt niet het geval. De genade is er om God te verheerlijken, dat is Zijn oogmerk. God wil u redden van zonde, niet met het oogmerk om u te vrijwaren van de hel, maar opdat wij zouden zijn

tot heerlijkheid en blijdschap van God. Hij wil u hebben.

Dat Hij u de Schrift laat verkondigen, is niet uitsluitend om u uit het verderf te houden; dat Hij u den hemel laat verkondigen, is Zijne genade om u in handen te krijgen, om iets grootsch aan u te doen. Het is Gods doel, dat gij geheel en al leeft, voor Hem om Hem te dienen.

Als iemand een tafel laat maken, dan is dit met het oogmerk om ze voor hem, die die meubelstuk liet vervaardigen, te laten dienen. — Gij Christenen, gij zijt duur gekocht, omdat God u geheel hebben wil.

Daarom kom ik met de beschuldiging: Gij hebt dit werk niet gedaan, noch verstaan. Ik kom u vragen: Of gij God wilt hebben? Gij moet niets onbeproefd laten om te kunnen zeggen: Ik ben de Uwe. Laat de overgave aan God toch een algeheele zijn. Denk aan uwe bezitting, uwe moeiten, denk aan uw karakter temperament, geaardheid, en zeg: Heere God, ik stel mij met mijn geheele persoon ter uwer beschikking. Ik wil leven voor U, tot uwe eer, tot uwe vreugde. Ik ben de Uwe Heer en al wat ik heb.

In de tweede plaats, die overgave moet een vrijwillige zijn. Achab heeft zich aan Benhadad overgegeven, maar onvrijwillig, hij kon niet anders, het was een dwang; het was geen hartelijke onderwerping. Bij velen was de overgave nooit een vrijwillige. Zij hebben gedacht: Als ik mij niet bekeer dan kom ik niet in den hemel; het was slechts een veiligheidsmaatregel. Zij hebben enkel gevraagd: Hoe ver moet ik komen om uit de hel te blijven, en hoe ver gaan om in den hemel te komen. Ik breng u de blijde boodschap: Jezus vraagt een vrijwillige onderwerping.

Wat ons daartoe beweegt?

De heerlijkheid van Zijne liefde en zaligmakende

genade.

Ik kom tot u door Jezus Christus en roep: kom tot het verzoenend bloed van Jezus Christus.

De Zoon verlangt met ieder van u, Christenen, in eene nauwere persoonlijker betrekking te staan. Geef u hartelijk aan Hem over. Hij vraagt een vrijwillige overgave. Hij komt met de belofte, dat Hij zich een vrijwillig volk zal bereiden, dat Hij uwe zonde vergeven, u redden wil.

O, kom tot Hem. Denk wie Hij is; Hij is uw God, uw Schepper, de Koning der heerlijkheid, Dien alle engelen aanbidden. Hij is de Heere der heerlijkheid. Maar deze overgave moet niet alleen zijn eene algeheele, eene vrijwillige maar ook een dadelijke.

Er wordt menigmaal gedacht bij het lezen van Gods Woord: het moet komen tot eene overgave aan Jezus; maar het komt er nooit toe. Vele menschen verstaan niet, dat in alle machteloosheid het jawoord aan Christus gegeven en tot Hem uitgesproken moet worden. Als Jezus Christus heden tot u komt en zegt: Ik wil u hebben geheel en al, geloof het toch.

Toen eindelijk Achab zich aan Benhadad moest overgeven, was in een oogenblik het besluit genomen. De overgave aan Jezus kan in één oogenblik gebeuren. Menigeen, die zich heeft overgegeven, heeft berouw gehad, dat hij dit niet eerder gedaan had.

Er was eens een man, die in de mijnen werkte. Hij had zich aan den avond vóór zijn sterven aan Jezus gegeven. Den avond, waarop hij het tijdelijke met het eeuwige verwisselde, viel een steen op hem, terwijl hij in de groeve aan den arbeid was. Hoe gelukkig — zoo 'sprak hij — is het, dat gister avond alles in orde gekomen is.

Laat de overgave een geloovige zijn. Menige overgave is mislukt omdat het geen geloovige was. Zij moet in het geloof geschieden, met het oog op Hem, naar Zijn Woord: Ik ben de uwe. Daar zijn vooroordeelen en stemmen van alle kanten om u in de overgave te hinderen. Laat uwe gedachte zijn: Christus is mijn heil.

Laat de overgave een gedurige zijn. Elken dag kan die overgave vernieuwd worden. Zeg het elken dag in uw binnenkamer aan Jezus: Heer ik blijf bij mijn besluit, ik wil ook heden geheel de uwe zijn. Dit geeft de noodige kracht in de strijd tegen allerlei booze invloeden en machten.

Laat eindelijk de overgave een openbare zijn; gedachtig aan het Woord van Jezus: Die mij belijdt voor de menschen, dien zal Ik belijden voor mijn hemelschen Vader. De wereld moet er niet naar behoeven te raden of gij een Christen zijt. Christus moet in uw openbaar leven gezien worden tot prijs van Zijn heerlijken Naam.

(Overgenomen.)

A. MURRAY.

Paulus' tweede Zendingsreis.

Zondag 4 Aug. (Handel. 16).

De bittere ervaringen van vijandschap hadden den vorigen Paulus geenszins van den Zendingsarbeid afschrikt. Na de Jeruzalemsche vergadering te Antiochië teruggekeerd, waar hunne aanwezigheid niet zoo dringend noodig was, besprak Paulus al spoedig met Barnabas een nieuwe Zendingstocht naar die plaatsen, waar zij 't Woord des Heeren verkondigd hadden, te meer zeker, omdat die menschen ook belang hadden bij de boodschap, die zij van Jeruzalem meegebracht hadden. Daar echter Barnabas zekeren Markus, togenaamd Johannes, die op de eerste reis teruggeweken was, (Handel. 13 : 5, 13) weer wilde meenemen en Paulus daartegen zich verzette, ontstond er verbittering tusschen de beide vrienden, die ten gevolge had, dat zij scheidden en Paulus met Silas zijn tweede reis door Syrië en Cilicië ondernam, van de broederen der genade Gods bevolen zijnde, terwijl Barnabas met Johannes Markus naar Cyprus vertrok, waar hij met Paulus eerst heengetogen was. (Handel. 13 : 4).

Te Derbe of te Lystre, in de buurt van Iconium gelegen, waar Paulus op de eerste reis 't Evangelie verkondigd had, troffen zij een geloovigen jongeling aan, met name Timotheüs, die goede getuigenis had van de broederschap en een gunstigen indruk op Paulus maakte, zoodat hij hem meenam in de arbeid des Evangelies, doch niet alvorens hem eerst te besnijden om den Joden geen aanstoot te geven, dewijl Timotheüs de zoon was van eene geloovige Joodsche moeder, doch van een Griekschen vader. Overigens schijnt de Apostel in geheel Klein-Azië niet veel anders gedaan te hebben dan aan de bestaande Gemeenten de ordonnantiën van Jeruzalem over te brengen en door te reizen tot aan Troas toe, zonder gunstige gelegenheid te vinden het Woord te verkondigen.

De Heer, die hen door Zijn H. Geest leidde, had een ander arbeidsveld voor hen. Hij wilde de banier des Evangelies ook op den bodem van Europa planten, waar alles nog in duisternis verzonken was, en door middel van een droomgezicht, waarin een Macedonisch man hem bidt, om tot hen over te komen, werd 't Paulus duidelijk, waarheen hij zich te wenden had. Na een tweedaagsche zeereis te Neapolis aangeland, begaven zij zich naar Filippi, eene voorname stad, waar de aanwezige Joden buiten de stad aan de rivier gelegenheid hadden, op den Sabbat hunne godsdienstige bijeenkomsten te houden, van welke gelegenheid Paulus gebruik maakte om zijne boodschap te brengen aan de vrouwen, die

daar kwamen. Onder anderen werd deze vergadering bezocht door zekere vrouw met name Lydia, die van Thyatira afkomstig, met haar purperhandel juist te Filippi zich bevond, op wier hart 't woord van Paulus een bijzonderen indruk maakte door de werking des H. Geestes, zoodat zij weldra met hare huisgenooten, als dezulken, die 't Woord gaarne aannamen, gedoopt werd, en haar huis den zendelingen ten herberg aanbood.

Ook hier zou echter de vijandschap niet uitblijven. Eene vrouw met een waarzeggenden geest (waardoor zij groot voordeel opleverde aan haar patroon) riep Paulus en Silas na, zeggende: »Deze menschen zijn dienstknechten Gods des Allerhoogsten, die ons den weg der zaligheid verkondigen!« Hoe waarachtig deze getuigenis ook was, toch was Paulus daarmede niet gediend en kon hij ook deswegen deze ziel niet in des boozen macht laten, zoodat hij na eenige dagen in den Naam van Jezus den geest gebod van haar uit te gaan. Natuurlijk was daarmede 't gewin der patroons gemoeid, die, daarover zeer ontevreden, de Apostelen aangrepen en voor de oversten van oproer beschuldigden, wat ten gevolge had, dat zij, na bloedige geeseling, aan den stokbewaarder der Filippische gevangenis werden overgeleverd, die, zoo getrouw mogelijk aan 't bevel, hen in den binnensten kerker wierp en hunne voeten verzekerde in den stok.

Zij evenwel, daardoor niet ontmoedigd, zongen in den nacht Gode lofzangen en de gevangenen hoorden naar die tonen, maar God gedacht ook aan Zijne knechten en opende door eene aardbeving niet slechts de kerkerdeuren, maar ook de ketenen der gevangenen werden los, tot groote ontsteltenis van den inmiddels ontwaakten stokbewaarder, die, meenende dat de aan zijne zorg toevertrouwde misdadigers ontvloden waren, op 't punt stond van zichzelf van 't leven te berooven. Paulus echter, zulks opmerkende, voorkwam dit onheil, door te roepen: »Doe u zelve geen kwaad, want wij zijn allen hier,« welke liefdedaad zulk een indruk maakte op den man, dat hij uitriep: »Lieve heeren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?« »Geloof in den Heer Jezus Christus en gij zult zalig worden, gij en uw huis!« zoo klonk 't blijde antwoord en weldra luisterden allen, die in zijn huis waren, naar 't Evangelie en werden geloovig en gedoopt, in diezelfde nacht. Den volgenden morgen kwam er een boodschap, dat de zendelingen moesten losgelaten worden, maar Paulus verlangde, dat de hoofdmannen, die hen zoo onrechtvaardig behandeld hadden, hen zelf zouden komen uitleiden.

a. Paulus, hoewel voor de heidenen alle Joodsche dwang bestrijdende, wil ook zooveel mogelijk den Joden een Jood worden, waar 't Timotheüs' besnijdenis geldt, om geen onnoodige hindernis hun in den weg te leggen, waardoor ook later Timotheüs in den arbeid onder de Joden moeilijkheden zou ondervinden.

b. »De Geest liet 't hun niet toe.« Hoe duidelijk wordt 't hier, dat zij den H. Geest raadpleegden, en zorgvuldig op Zijne wenken acht gaven, om Hem niet

te bedroeven.

Beter is 't, niets uit te richten, dan zonder de leiding des H. Geestes te arbeiden naar eigen inzichten, die ons op een dwaalweg voeren.

c. »Kom over en help ons.« Een noodkreet door God zelf als 't ware geslaakt ten behoeve van ons werelddeel. Zoo is God de Alpha en de Omega, het begin en 't einde in onze verlossing: waar wij er niet naar omzien, is God met ontferming over den toestand onzer ziel bewogen en leidt Hij Zijne dienaren met 't Evangelie tot ons.

d. De Heere opende ook 't hart van Lydia, dat zij acht nam. Zoo is elke goede zucht van Gods Geest de vrucht, en wij hebben toe te zien, dat waar Hij aan ons ook alzoo werkt, wij Zijn Geest niet wederstaan en ons verharden tot ons verderf.

e. De duivel biedt schijnbaar zijne medewerking, waarvan Paulus echter niet gediend is, omdat 't niet tot verlossing der zielen leidt, maar tot vuil gewin der heidensche heeren. God wrocht mede op andere wijze, door teekenen en wonderen tot bevrijding zijner verworpen en mishandelde dienaren uit de gevangenis, waar zij dienden om de diepstgezonkenen met de blijde boodschap bekend te maken. Zoo kan vaak wereldsche vereering veel minder voordelig zijn dan smaad en vervolging. Gods wegen zijn wonderlijk, maar ons hapert zoo vaak aan 't geloof om psalmen te zingen in den nacht.

f. Lydias' huis een herberg voor de Godsgezanten, des stokbewaarders woning dienzelfden nacht in een feestzaal herschapen, waar de zendelingen met liefde bejegend werden.

Dat was niet de vrucht van den Doop, maar van 't geloof, dat den Doop vooraf ging.

Mogen alle gedoopte Christenen die vrucht der bekeering waardig voortbrengen.

N. P.

K. K.

Het ware Christendom,

DOOR J. VETTER,

Evangelist der Duitsche Tentzending.

(Slot.)

MIDDELEN TOT BEVORDERING.

Het kind van God heeft zijn rustpunt in God gevonden. In zijn binnenste is de trekking van den Vader tot den Zoon ontwaakt. Volle vrede heeft het slechts, als het met Christus verborgen in God rust. En de bede weerklinkt in het hart:

Ik voelt 't, Gij zijt 't,

Gij kunt mij laven,

Ik voel 't, ik moet naar u slechts heen.

Niet in 't schepsel, niet in de gaven:

Mijn rustpunt ligt in u alleen.

Hier is de vreugde, hier is de vrede,

Waar gij mij trekt, daar ga ik mede.

Deze innerlijke trekking van het met Christus verborgen en begraven leven in God, moet bevredigd worden. Hoe sterker het trekken, hoe heerlijker de levensverbinding met God, en hoe beslister de breuk met de oude levensgewoonten, wereld en duisternis, hoe duidelijker scheiding van alles, wat zonde, gebondenheid en invloed der onderwereld heet. Hier moet men als overal twee dingen in 't oog vatten. Ten eerste de heilige diepgaande trekking des Vaders tot den Zoon, en vervolgens ons innerlijk verlangen naar een grootere gemeenschap met God.

Wat kan nu een bekeerde doen, opdat dit verlangen waakzaam, werkzaam en ten allen tijde levendig blijft? Velerlei.

1. Een hoofdzaak is het gebed. Gij moet bidden »zonder ophouden«, d. w. z. gij moet altijd waakzaam en in den gebedsgeest zijn. Begin iederen dag met gebed. Bid op uw knieën, niet in uw bed, zoolang gij gezond zijt. Bid met hoorbare stem, wanneer gij het voorrecht hebt met God alleen te zijn. Breng uw begeerten duidelijk voor den Heer, juist zoo, als een hongerig kind tot zijne moeder zegt: »Moeder, geef mij brood!« — Vergeet niet te danken! en leer te bidden! God zoekt aanbidders, die Hem aanbidden in geest en waarheid. Dring diep in het hart, in de liefde, in de genade van den Heiland in. Gij vindt daar een zee van liefde, genade en trouw. Gij zult den Heer leeren kennen als dien, die uwe ziel liefheeft. Gij kunt met Hem spreken op uw leger, in uwe kamer, op straat, in de werkplaats, in den trein, bij het liggen en bij het opstaan. Welk een heerlijk leven is het leven van een biddend Christen! Valt gij in eene zonde, verlies dan niet den moed te bidden. Overwin het gevoel van schaamte en moedeloosheid. Waag het tot uwen God terug te keeren, u diep voor Hem te buigen en genade te aanvaarden in het bloed van Christus. Laat u niet terughouden van het gebed, als uw hart droog en dor is. Zeg eenvoudig: »O Heer, ik heb geen lust te bidden, maar het is uwen heiligen wil, dat ik het doe; en daarom kom ik zooals ik ben.« Uw hart zal vast en zeker met gebedsgeest vervuld worden, de donkere wolken zullen verdwijnen en ziet, dezelfde middagzon der genade schijnt weer in uw hart.

2. Een ander middel, om gemeenschap met uwen God te hebben, Hem beter te leeren kennen en te verstaan, is: het vlijtige, gedurige en aanhoudende lezen der Heilige Schrift. Lees niet alle boeken, waarmede men u komt aandragen, want vele boeken, die eenen Christelijken schijn hebben, bevatten een verborgen vergift, waarmede gij uwe ziel vergiften kunt. Lees den Bijbel; hij is het boek der boeken. Lees den Bijbel dagelijks en in samenhang. Neem er tijd voor al is het elken dag een half uur. Begin bij het Nieuwe Testament, lees het ten einde. Vergelijk de boeken onderling, studeer met vlijt en God zal zich

aan u door het Woord openbaren. Voor jonge Christenen is het noodzakelijk, zelfstandig, grondig en bedreven te worden in het Woord des levens, in de gedachten en wijze van handelen van onzen Vader in Christus Jezus. Met dit doel hebben vrienden zich verbonden, om onder de leiding van een in Gods Woord goed bekenden broeder, de groote daden gemeenschappelijk op te diepen. Hoe goed is dat! Verder: Heb voor geregeld gebruik eenen goeden Bijbel. Draag een zakbijbeltje bij u. Streep teksten in uwen Bijbel aan, of maak opmerkingen aan den rand. Wees niet tevreden met eenvoudig een hoofdstuk te lezen, maar bestudeer uwen Bijbel grondig, gaat langzaam van vers tot vers voort en bidt den Heer om voorlichting door den Heiligen Geest en doe alles biddend. Ook is het goed dagelijks een bijbelwoord van buiten te leeren. Verzen, die in het geheugen vastgelegd zijn, worden u tot een grooten zegen in het dagelijksch leven en in den arbeid. (Joz. 1 : 8; Ps. 1 : 1 en 119 : 11). Het voornaamste is: Geloof in den Bijbel als Gods openbaring en handel er naar.

3. Heb gemeenschap met de kinderen Gods.

Zonder gemeenschap met waarachtige geloovigen bestaat geen waar Christendom. Uwe vroegere vrienden, die op den anderen weg voort willen gaan, met wien gij naar de wereld geleefd hebt, kunnen niet langer uwe vrienden blijven, want Jezus is uw Vriend geworden. Zijne vrees is uwe vrees. Jezus verwacht van u, dat gij u bij Zijn volk aansluit, d. w. z. u inlijven laat bij zijne wonderbare Gemeente. Een alleen staande aar, als het koren zich gezet heeft, wordt spoedig door den wind geknakt. Zoo gaat het ook u, als gij in de stormen dezes levens alleen staat. Zijt gij echter in de gemeenschap met waarachtige kinderen Gods, dan vindt gij steun, gelijk op een korenveld de eene aar de andere steunt. Hoed u voor onverschillige Christenen, of wereldgelijkvormige, of zelfs voor zulke, die uwe redding en de genade van den Heer Jezus in twijfel trekken. Zoek gemeenschap met hen, die zich bemoeien, het Woord van de genade Gods en van de liefde des Heilands met ijver en opoffering van zichzelf den menschen te openbaren. Laat u niet door schijnchristenen, die het Woord Gods in twijfel trekken, gebedsgemeenschap verachten en waarde, aan uitwendige dingen hechten, in hunne netten trekken. Bedenk ook dat er maar een volk Gods bestaat. De scheuring en scheiding onder de geloovigen zijn niet uit God (1 Petr. 2 : 9, 10); »Christus is gestorven, om de verstrooide kinderen Gods tot een eenheid te zamen te brengen.« Alle geloovigen zijn geroepen, elkander lief te hebben, elkander te dienen en de deugden des Heeren te verkondigen. Tusschen de wereld en de kinderen Gods is eene kloof, als tusschen hemel en hel. Dit is de weg Gods: Jezus Christus; en langs dezen weg kunnen allen ingaan in het eeuwige leven. Laat het den kinderen dezer wereld door een heiligen wandel weten, dat gij dezen weg gaat en voortaan niets meer met hen en hunne doode werken

gemeen hebt. Blijft in de gemeenschap Gods en van zijn volk, tot den dag der wederkomst van Christus. Gebruikt gij deze middelen: Gebed, Woord Gods en gemeenschap met Gods volk, dan zult gij innerlijk toenemen in de genade en kennis Gods: »Totdat wij allen zullen komen tot de eenigheid des geloofs en der kennis van den Zoon Gods, tot een volkomenen man, tot de mate der groote der volheid van Christus; opdat wij niet meer kinderen zouden zijn, die als de vloed bewogen en omgevoerd worden met allen wind der leer, door de bedriegerij der menschen, door arglistigheid, om listiglijk tot dwaling te brengen« (Ef. 4 : 13, 14).

Uit »Gruss. aus des Zeltnmission.«

HARLINGEN.

E. HARMSSEN.

Zeven-en-twintigste Jaarvergadering

VAN DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland,

gehouden te SNEEK, op 10 en 11 Juli.

(Vervolg.)

IV. HET JAARVERSLAG.

door de Commissie der Algem. Verg. aangeboden, wordt door den Secr. voorgelezen. Na een korte bespreking wordt het onveranderd door de vergadering aangenomen en besloten het in »De Christen« te plaatsen.

V. MEDEDEELINGEN:

1. De Unie-Commissie brengt bij monde van haren Secr. rapport uit over de toestand der Gemeente te Valtermond.

Bij genoemde Commissie is op de voorgaande vergadering een schrijven ingekomen, om de kwestie aldaar te onderzoeken. De brs. G. de Vries van Haulerwijk, N. v. Beek van Stadskanaal en K. Kuipers van N. Pekela, hebben in vereniging met enkele broeders uit Stadskanaal, Valter-, Weedinger- en Exloërmonden, nauwkeurig alles onderzocht en bevonden, dat genoemde Gemeente zich niet als eene geördende Gemeente kon handhaven, waarom voorgesteld werd haar van de lijst der geüniceerde Gemeenten te schrappen. Dit voorstel werd door de Alg. Verg. aangenomen. De leden kunnen zich als leden bij de Gem. Weedinger- of Exloërmond aansluiten.

2. Het overschot van de gelden tot dekking der onkosten van het zilveren jubileum te Deventer is ten bedrage van f 43,80 aan den penningm. der Unie overgedragen. De vraag der Comm. is: wat met dit geld te doen? Twee voorstellen komen in bespreking. Het eene voorstel beoogt de schuld van het feestnummer van »De Christen« er mede te dekken; het andere, het geld ter beschikking te stellen van de Gemeente Sneek voor de onkosten der Unie-vergadering. Na eenige

discussie wordt het laatste voorstel aangenomen.

In aansluiting met dit onderwerp werd eene coll. gehouden, voor hetzelfde doel. Mocht er een overschot zijn, dan zou dit een volgend jaar de Gem. te Den Haag ten goede komen.

3. De jonge broeder Louw van Scheveningen (Gem. den Haag) wenscht voor het predikambt opgeleid te worden, en is als kweekeling der Unie voorloopig opgenomen.

4. De penningm. der Sub-Commissie van hulpbehoevende Gemeenten, br. Joh. de Vries, brengt verslag uit van de bij hem ingekomen en toegezegde gelden. Te zamen f 150.75.

3. Mededeeling door afgevaardigden.

Br. E. H. de Groot van N. Pekela vraagt of het niet mogelijk is staande de vergaderingen de notulen te schrijven en voor te lezen. Onmogelijk is zulks niet, maar voor ons wel moeilijk, daar het niet gemakkelijk zijn zal daarvoor geschikte krachten te vinden.

Met het oog op eene betere orde onzer vergaderingen wordt door br. Planting van Groningen nog opgemerkt, dat het wenschelijk zou zijn een huishoudelijk reglement te bezitten.

Naar aanleiding van het ver gevorderde tijdstip, wordt besloten de Commissie-voorstellen punt V Br voor den volgenden dag te bewaren en eerst over te gaan tot stemming wegens,

VI. PERIODIEK AFTREDEN.

Twee Comm. leden, de brs. K. Kuipers en N. van Beek, moeten volgens rooster aftreden, vervolgens de redactie van »De Christen« en de Zendingspenningm.

De Comm. van stemopnemers doet haar werk en de vergadering neemt nog in behandeling punt 5 B. 2., het zenden van twee afgevaardigden naar het Europeesch Congres te Berlijn, dat in 1908 gehouden zal worden.

Besloten wordt: twee afgevaardigden te zenden op kosten van de Uniekas, anderen, die voor eigen rekening of der Gemeente willen gaan, zijn eveneens als afgevaardigden te beschouwen. Zij hebben zich op te geven bij den secretaris der Unie.

Na het zingen van Gez. 274 : 4 werd deze vergadering, die door geen enkele pauze onderbroken werd met dankzegging gesloten door br. N. van Beek.

Nu moest eerst gegeten worden, daarna zou om vijf uur een boottochtje met de motor van br. Gorter naar het Sneeker meer gemaakt worden.

Dit uitstapje was prettig, gezellig, verkwikkend, eigenlijk juist een behoefte na een lange vergadering en een goeden maaltijd.

Aan den avond van dezen eersten dag kwamen alle verbonden nog eenmaal te zamen om met de Gemeente den dood des Heeren te verkondigen in de breking des broods. 't Blijft altijd het hoogtepunt in onze vergaderingen, deze zielsverkwikking. 't Doet ook zoo goed, met hen, die men niet alle dagen ziet of eerder zag en misschien nimmer aan deze zijde des grafs meer zal ontmoeten, de eenheid en gemeenschap te belijden en te genieten. De leiding was opgedragen aan br. N. van

Beek en na de Avondmaalsviering werd door verschillende broeders nog een verkwikkend woord gesproken. *)

Hiermede was de taak en het genot van den eersten dag ten einde, maar nog niet het geheele werk gedaan. Den volgenden morgen,

DEN 2den DAG,

werd als den vorigen begonnen met een bidstond, onder leiding van br. B. Planting. Al waren de te behandelen onderwerpen voor dien dag nu juist niet van zulk een bijzondere beteekenis, ware kinderen Gods kunnen niet nalaten ook over den geringsten arbeid een zegen af te smeeken. Het is niet kleinzielig als wij een broeder of zuster zelfs over een kop koffie of thee en het kleinste stukje koek een zegen van den Heer hooren vragen. En is dit een uitvloeisel van het beginsel des harten, dan zal dit een getuigenis zijn van innige godsvrucht.

De eigenaardigheid, dat en voorzitter en vice-voorzitter tegelijkertijd, volgens rooster moesten aftreden, bracht de voorzittershamer, hoewel voor slechts enkele oogenblikken, in handen van den secr., br. Roeles. Door dezen broeder werd de vergadering geopend. Gezongen werd Ps. 68 : 2, gelezen Ps. 16. Na het gebed sprak Z.Eerw. nog een kort woord naar aanleiding van den voorgelezen Psalm. »Bewaar mij» is de grondtoon van dit woord Gods. Indien wij in dit bewustzijn te zamen gekomen zijn: *dat GOD de HEERE is*, dan zal ook voor heden alles wel gelukken. Hij is de eerste en de laatste. Hij is alles in allen.

Thans werd het woord gegeven aan de comm. voor het opnemen van stemmen. De slotsom der stemmingen was, dat de twee comm. leden herkozen werden, alsook de comm. voor Redactie en den zendings-penningm.

Nadat alle herbenoemden hunne benoemingen aangenomen hadden werd hun door de vergaderden Ps. 134 : 4 toegezongen.

In eene korte toespraak werd door br. v. Beek het voorzitterschap voor dit jaar weder aanvaard. Het voorzitter eener vergadering zijn is van groote beteekenis. Och waren allen daarvan doordrongen, dan... Het woord werd nu eerst gegeven aan de comm. tot nazien der jaarrekeningen. Door hen is alles in orde bevonden. Door den voorzitter worden de rapporteurs en penningmeesters dank gezegd voor gedane arbeid en accuratesse.

COMM.VOORSTELLEN B2.

De uitslag der stemming van twee afgevaardigden naar Berlijn was, dat br. Planting bij eerste stemming werd gekozen.

Br. Roeles meende en vele leden evenzoo, dat zijn meerderheid in dezen niet voldoende was, zoodat een vrije stemming volgde en daarna een herstemming tusschen de broeders Roeles en De Wilde, die beide 20

stemmen kregen, zoodat door het lot is beslist en br. De Wilde als 2e afgevaardigde is aangewezen.

REIZEND PREDIKER B1.

Dit punt wordt ingeleid door br. v. Meerloo. Lang is er reeds over een reizend prediker gesproken, maar het moet nu eens tot een handelen komen. Doch niet zonder grond bestaat de vrees, dat het ook nu slechts bij een spreken zal blijven.

Het voorstel heeft dit jaar eenige verandering ondergaan. Was het voorgaande jaren meer de vraag: hoe tot een doel te komen in deze zaak, thans wordt een bepaald voorstel gedaan. Wat beweegt ons echter tot dit voorstel? Is het omdat een broeder ontdekt geworden is, die alle bekwaamheden voor een reizend prediker bezit? Dat niet! Als de comm. denkt aan arbeid en beginsel, dan durft zij niet zeggen, dat zij zoo iemand in ons midden kent.

Komt de comm. met dit voorstel, omdat er zooveel geld is? Ook dit is niet het geval.

Wat heeft haar dan bewogen, om met dit voorstel te komen? Het voorstel is reeds vroeger geboren uit een gevoelde behoefte, vooral voor de herderlooze Gemeenten en de verstrooide huisgezinnen. Alle jaren zijn wij weder voor dezelfde vraag geplaatst, doch nooit is die behoefte vervuld geworden. Wenschelijk was het, dat het er nu eens toe kwam. Met het oog op verschillende kassen is het misschien niet geheel onmogelijk. Dit is het wat er toe geleid heeft, om tot het voorstel te komen.

Er zijn echter groote bezwaren aan verbonden. 1. De een of andere Gemeente zal haren voorganger moeten missen. Dit mag men niet gering achten, als men bedenkt dat er nog steeds gebrek is aan Voorgangers. 2. Men moet ook vooruit de kosten overzien. Het salaris is minstens berekend op f 750, hoewel eigenlijk niet genoeg — hooger kunnen wij direct niet gaan. Aan reisgeld is daarbij nog niet gedacht, daar Gemeenten, die den reizenden prediker begeeren, zelf de reiskosten zullen moeten vergoeden. Moeilijker wordt het, wanneer hij door een enkel huisgezin begeerd wordt. In de meeste gevallen zal het bezwaarlijk zijn ze dan te vergoeden. Voor reisgeld zal nog een som van f 100 noodig zijn, te zamen dus f 850.

Uit de zendings-kas is het mogelijk f 200 en uit de Unie-kas ook f 200 bijeen te brengen. Er ontbreekt dus nog f 450 aan. Zijn de Gemeenten genegen dit bedrag bijeen te brengen?

Wij staan echter nog voor een tweede zaak, waarvoor ook finantiën noodig zijn. De behoefte aan nieuwe Voorgangers. Vatten wij ook die in het oog, dan rijst bij ons de vraag op: welke behoefte is grooter? De jonge broeder Louw wil, zooals ons door den Haag medegedeeld is, gaarne opgeleid worden. Zelf de onkosten betalen is niet mogelijk. Deze zaak dient echter ook besproken te worden en een antwoord op de vraag gegeven, hoe hij opleiding ontvangen kan. Door de gestelde eischen vanwege het Hamburger school-comité is het ons daar onmogelijk geworden. In ons land is

*) Wenschelijk is het echter, dat op zulk een oogenblik geen mededeelingen en soortgelijke verhalen worden gedaan — maar een gemoedelijk woord worde gesproken — wie en wat Christus is en wil zijn voor den in zichzelf verloren zondaar.

(Opm. door den Unie-Secr.)

het moeilijk. De Commissie heeft er aan gedacht, dat het goed zou zijn, bij een der broeders Voorgangers eerst een jaar practische opleiding te geven, om voorbereid te worden voor Hamburg of voor Spurgeons school te Londen. Indien geen reizend prediker benoemd werd, zou het wenschelijk zijn de verschillende kassen daarvoor te bestemmen.

Na deze inleiding volgde eene bespreking van het voorstel.

Vooraf wordt met nadruk gevraagd: wat te doen, wanneer een broeder, die opleiding ontvangen heeft, ons verlaat? Dit is iets, wat voor onze gemeenten zeer onaangenaam is en de moed, om voor deze belangen te geven, geheel beneemt. Hoewel de geheele bespreking zich in dit onderwerp verliest, wordt door sommige broeders met nadruk gezegd, dat het thans gaat om de benoeming van een reizend prediker. Zij meenen, dat, waar de comm. met een bepaald voorstel kwam, zij ook een broeder zou voorstellen. Bij den steeds grooteren drang, om over deze zaak te stemmen, geeft br. v. Meerloo namens de Unie-Commissie nog te bedenken, dat men een zaak niet zoo licht moet opvatten. Wel zijn de buitenlandsche broeders er erg voor, inzonderheid br. E., die gelooft voor deze zaak wel geld te zullen vinden, maar die broeders hebben geen voldoende kennis van onze zaken om zich een juist oordeel over de mogelijkheid te vormen. Voor ons is het noodig en goed, voor wij een toren bouwen, eerst de kosten te berekenen. Die gelooven haasten niet. Een voorstel tot uitstellen van het kiezen van een reizend prediker door de Unie-Commissie aanbevolen, noch het voorstel door een afgevaardigde van Stadskanaal, om het in handen te leggen van een Commissie, bestaande uit de Unie-Comm. met toegevoegde leden der Alg. Verg., kan ingang vinden. De Vergadering besloot met toenemenden drang, om dadelijk door vrije stemming een reizend prediker te kiezen. Na stemming en herstemming werd met 28 stemmen br. K. Kuipers van N. Pekela benoemd. Later zullen wij vernemen, of deze broeder de benoeming aanvaarden zal.

(Slot volgt.)

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Wij moeten God geen wil voorschrijven, maar Zijn wil onderschrijven.

Geen schild dat beter dekt, dan het schild dat naar waarheid de spreuk draagt: „Met God!”

Niemand kan bevrijd worden uit de handen van Gods gerechtigheid, dan hij, die zich overgeeft in de handen van Gods genade.

Wie hoog is, kan zich vernederen. Wie zeer hoog is, kan zich zeer diep vernederen. Wie het allerhoogst is, kan zich dieper dan allen vernederen

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van C. B. te Midsland f 2.—; voor losse nummers van U. Z. te W. f 1.50.

N. v. BEEK.

Advertentiën.

* * Heden werden we verblijd door de geboorte van een welgeschapen DOCHTERTJE.

E. CORPORAAL.

J. CORPORAAL—KRUIT.

GASSELTERNIJVEEN, 28 Juli 1907.

* * Heden overleed, zacht en kalm, in zijn Heer en Heiland, mijn geliefde Echtgenoot
BEREND BLAAUW,
in den ouderdom van 84 jaren.
Wed. A. BLAAUW—TIMMENG
en kinderen.
GRONINGEN, 28 Juli 1907.

* * Tot onze diepe droefheid overleed heden ons geliefde Dochtertje

ELSJE,

ruim 13 maanden oud. Hoe pijnlijk ons dit ook is, de wetenschap, dat de Heer alles met wijze bedoeling doet, vertroost ons in deze smartelijke onderfinding.

J. DE JONGE J.ZN.

H. DE JONGE—SMALBIL.

29 Juli 1907.

Kennisgeving aan brs. en zrs., vrienden en bekenden.

Abonneert U op dit blad.
Plaats uw Advertenties in dit blad.

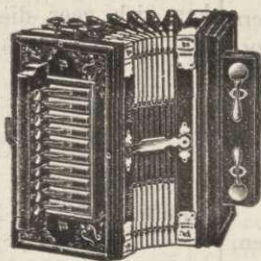

Getrouwd :
HENDRIK WILLEM VAN BEEK
en

HERMINA SCHIPPER,

die, mede namens wederzijdsche familie, hunnen *hartelijken dank* be-
tuigen voor de vele blijken van be-
langstelling bij hun huwelijk onder-
vonden.

STADSKANAAL, 25 Juli 1907.

Echte Hollandia Harmonica's.

Eenig adres voor Nederland van de bekende Hollandia's.
1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en
tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers,
Crefelders, etc.

Vraag geillustreerde Prijscourant gratis bij

JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.
Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.

2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat,
Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.

3. Evangelische Schotsche Tractaten van Cheyne Brady.
Prijs per 100 f 0.30.

(Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen).

4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat).
Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.

5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.

6. Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek,
door B. PLANTING. Prijs 10 cent.

7. De wonderlijke gebeurtenis. (3e druk) prijs 5 cent.
(Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop).

8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE
KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H Schrift
en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER.
Prijs f 0.20.

(Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande
den Doop op alle punten wenscht te onderzoeken).

9. De oorsprong van den Kinderdoop.

Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.

(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER).

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat) per 100
ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Chris-
tenen. door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25
ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7 1/2 cent, 25 ex. à 5 ct.
(Dit boekje moet elk Christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn
roeping).

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C.
MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap. 100 stuks f 1.50.

(Af te geven aan reizende of verhuizende gemeenteleden).

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem Verg., behooren bij
ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct.,
25 ex. 60 cent.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER,
Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht.
't Is bij bestelling voldoende op den strook van den
postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten krijgen op alles 30 procent korting.
Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

SPROKKELINGEN.

Vriendschap ontslaat niet van beleefdheid.

Sosegger zegt: voor God moet men nederknielen, om-
dat Hij zoo groot is; voor het kind, omdat het zoo
klein is!

Alle moeitevolle verbetering en opheffing der menschen
zonder godsdienst is enkel inbeelding.

De hoofdbestanddeelen van een goed karakter zijn
trouw en medelijden. Wie een van beide of beide
niet heeft, loopt gevaar aan een roofdier gelijk te worden.

Ijdelheid is wellicht de slechtste natuurlijke eigenschap
van den mensch, want zij leidt tot alle mogelijke andere
slechte dingen, als nijd, haat, onwaarheid en onrechtvaar-
digheid.

De haast komt van den duivel, de rust van God.

De zekerste weg tot levensgeluk is het ware, eenvou-
dige Christendom.

Een predikant in Weenen toonde aan zijne toehoorders,
na een ernstige preek, een vossenstaart, en zeide die te
zullen werpen op den grootsten zondaar in de kerk. Toen
hij de hand ophief om te gooien, bukte zich elk der toe-
hoorders, uit vrees van geraakt te worden.

Zonder oponthoud vliegt de tijd naar de eeuwigheid.

In een groot ziekenhuis te Londen lag een zieke, die
door reumatiek bijna geheel verlamd was. Eene dame,
die haar dikwijls bezocht, vond haar op zekeren morgen
zeer vroolijk, hoewel de patient zich niet kon oprichten.
„Gisteren was ik nog geheel verstijfd in mijne smarten,”
vertelde zij, „maar heden kan ik tenminste mijne duimen
bewegen en dit maakt mij zoo gelukkig.”

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Eén ding is noodig.

Luk. 10 : 42a.

Eén ding is noodig; Eén, o Heer:
Dat ééne wilt Gij geven.
Ook werden derwaarts meer en meer
De handen opgeheven!

Eén ding is noodig; Eén, slechts Eén!
Och mochten wij 't begeeren!
Hoe schamel onze stand ook scheen,
Wij zouden niets ontberen.

Eén ding is noodig; één bij jeugd,
Eén kracht, in oude dagen;
Dat ééne schenkt de ware vreugd;
Och mochten wij 't u vragen!

Eén ding is noodig. Ongelijk
Verdeelt Gij de aardsche schatten;
De hemelgaaf maakt de armen rijk;
Mocht onze hand haar vatten.

Eén ding is noodig, U zij de eer,
Dat Gij 't ons in laat scherpen!
Zoo 't ons ontgaat, bewaar ons, Heer!
De schuld op U te werpen.

Eén ding is noodig. Hem zij dank,
Die ons steeds wil verplegen.
Och, mochten we allen, levenslank,
U kennen, allerwegen!

Eén ding is noodig. Welk een lot
Uw goedheid ons verleene:
Mocht maar elk onzer, groote God!
U danken voor dat Ééne!

Dr. N. BEETS.

Open of gesloten Avondmaal ?

REFERAAT DOOR N. v. BEEK,

gehouden op de 27ste Unie-Vergadering te Sneek,
op 10 en 11 Juli 1907.

Geachte Vergadering!

Men zegt, dat onze tijd veel verbazend geleerde en uiterst intellectueele en beschaafde menschen voortbrengt. Wij willen dat maar op gezag aannemen, want het tegen te spreken zou gewaagd en een werk van groot omvang zijn, waartoe wij ons noch bevoegd, noch geroepen achten.

Intusschen kunnen wij toch, als we zoo nu en dan de menigte van geleerden, half geleerden en niet geleerden hooren oreeren en disputeeren, over alles en nog wat, den indruk niet weerhouden, die men ook bekomt als men een schaar van schoolknappen met elkander hoort redeneeren en twisten, en ten slotte ruzie krijgen over de nietigste dingen. Wanneer we zoo iets van jongens zien, spijt ons dat wel, maar dikwijls zeggen we toch, met een glimlachje: o, die jongens!

Zag men dergelijke verschijnselen nu maar alleen op wetenschappelijk en op maatschappelijk terrein, we zouden er ons heel weinig van aantrekken, maar nu hetzelfde zich ook wel eens al te menigvuldig op godsdienstig of christelijk gebied vertoont, moet het wel onze aandacht trekken, ja, ons soms aangrijpen.

Wij beleven inderdaad een eigenaardigen tijd. Somwijlen gevoelen wij ons gedrongen, om met veel opgewektheid te zeggen: »de geesten zijn ontwaakt, het is een lust te leven!» Maar wanneer ons dan weer al den ernst van 't leven voor den geest verrijst en wij voor diep

ongoddelijk middel om zijne inkomsten te vermeerderen. Bij zulk een ondernemen wordt bij een kind Gods een innerlijken stem vernomen, die zegt: God gaat niet met u op dezen weg. Het is een waarschuwing des Heiligen Geestes, zulke en diergelijke dingen ook in den handel, brengen steeds smartelijke ervaringen en droevige uitkomsten voor een Christen mede; de Heilige Geest waarschuwt daar tegen.

Zoo is het ook dikwijls in gevallen als men iets wil vertellen. De zaak, die ik wil mededeelen moge waar zijn; het hart moge vrij zijn van haat tegen den persoon, van wien men iets denkt te zeggen; nochtans kon er een innerlijke stem zijn, die waarschuwend zegt: vertel het niet! Men houdt het nu terug, maar hoe dikwijls geschiedt het, dat men weinige minuten later toch uitspreekt, wat men op de tong heeft. Nauwelijks is het geschied of de een knoopt dit en de andere dat aan het gezegde vast; het gesprek neemt een lasterlijk, menigmaal bitter beloop. Het kind van God moet zich dan beschuldigen: De Heilige Geest heeft mij gewaarschuwd, maar ik heb niet gehoorzaamd. Nu is hij onbekwaam geworden om bij het verkeer in de wereld een getuige van Christus te zijn.

Bij iedere aanleiding om een zelfbewust kind van God tot den lust en de gezindheid der wereld af te voeren, laat zich de waarschuwing des Heiligen Geestes vernemen: Ga niet met dien man! Wijs elke uitnoodiging beslist af! Ga niet in een kroeg! Lees deze roman niet! Blijf voor de uitstalkast met onzedelijke platen niet staan! enz. Bewaar uw hart voor alle onreine verbeelding, boven alles wat te bewaren is.

Zooals nu de Heilige Geest in menig geval waarschuwt, zoo drijft Hij ook in menig ander geval. Het leiden des Geestes, het drijven tot Gode welgevallige handelingen, strekt zich op verschillend gebied uit. Hij herinnert den geloovige aan armen, die ondersteuning behoeven, aan zieken, die bezocht moeten worden, ja zelfs aan kleine huiselijke plichten, die men bijna verzuimd zou hebben. Hij dringt, gelijk vele voorbeelden bewijzen, om op een bepaalden dag geld te zenden voor eenig werk van God, zoodat daar, waar dringend om hulp gesmeekt wordt, juist op het rechte oogenblik, de benodigde som in handen gebracht wordt.

Uit het dagboek van den bekenden weesvader George Müller nemen we hier de volgende aantekening over: »Den 22 November. Onze armoede was nu zeer nijpend geworden. Grooter was zij nooit geweest. Doch den Heere dank, ik voelde mij zoo getroost als ooit, want ik was volkomen zeker, dat wij tot beproeving van ons geloof in dezen nood gekomen waren. . . . Ik zeide dezen morgen: »Wanneer de nood op 't hoogst is, is Gods hulp het dichtst nabij«; 't is zelfs een spreekwoord in de wereld, hoe veel te meer zullen wij — zijne kinderen thans in onzen grooten nood tot Hem opblikken. Ik wist ons moest op de eene of andere wijze hulp verschaft worden, daar het thans tot het uiterste met ons gekomen was, terwijl in geen der huizen iets voor het middagmaal aanwezig was, uitgenomen aardappelen, van welke wij rijklijk voorzien waren. En nu,

bewonder des Heeren trouw! Dezen morgen te 10 ure werd mij bericht, dat een kist aan mijn adres aangekomen was. Ik spoedde mij naar de weeshuizen en bevond dat zij uit de nabijheid van Wolverhampton (ongeveer 20 Duitse mijlen van Bristol) afgezonden was. De kist hield in 12 pond sterling (£ 144) voor de weezen en nog vele zaken meer. De vreugde, die ik en mijne mede-arbeiders gevoelden, toen daar al die zaken voor ons lagen, laat zich niet beschrijven. Zij moet ondervonden worden, om ze te leeren kennen. Het was nog 2½ uur voor het middagmaal, toen deze uitkomst kwam. De Heer wist, dat de weezen niets te eten hadden, en mitsdien zond Hij nu hulp.«

Voor ongeveer drie jaren geleden, ontsnapte de trein voor een geloovig man, die er nog mede wilde afreizen, zoodat hij nu ongewenscht een uur oponthoud had. Hij besloot in dien tusschentijd eenige zusters te bezoeken, die daar ter plaatse den Heer dienden onder gevallen meisjes. In den loop des gespreks vernam hij tot zijne verbazing, dat deze zusters door kwaadaardige invloeden uit haar werk verdreven waren. Zij moesten binnen 30 dagen — ze waren omtrent 30 zusters — huis, dienst en brood verlaten en wisten niet waarheen. Onze broeder beschikte in zijne plaats over een groot huis, dat leeg stond — hij kon deze bedreigde kinderen Gods voor den nabijzijnden winter van een tehuis voorzien. God beantwoordde door het bezoek van dien broeder, de geloovige gebeden dier zusters. Wie had dien broeder dien avond geleid om dat bezoek af te leggen? Was het niet de Heilige Geest?

De Heilige Geest waarschuwt en leidt niet alleen; Hij bestraft ook! Hij ontnemt weliswaar een kind Gods niet het bewustzijn zijner verlossing (dat wordt alleen door den Satan aangetast), maar wel het bewustzijn der genade. Wanneer Hij bestraft, kan een kind Gods diep ongelukkig worden. Wellicht heeft het geweten nog in 't geheel de stem niet verheven, men is zich nog niet bewust geworden, dat men den Heer bedroefd of onteerd heeft. Maar er ligt een onverklaarbaren druk op het hart, zonder te weten, waar dat vandaan komt. Zoodra echter het hart zich neigt en de knie voor den Heer gebogen wordt, met de vraag: Heer, wat is er tusschen U en mij getreden? dan wordt men herinnerd aan iets, wat men gedaan, geschreven, gezegd, beloofd of verzuimd heeft — nu eerst ontwaakt het geweten en men komt tot heldere bewustheid over gepleegde zonden. Het bestraffen des Heiligen Geestes brengt een trouw kind van God in diepe smarten. Onder deze bewustheid, dat de gunste Gods hem niet bij kan blijven, gaat hij dan gebukt, en in gebeden en smeeking strekt zich dan het hart uit naar wederherstelling en het volle genot der genade. Zoo bereikt dan de Heilige Geest in zulk eene ziel zijn doel. Zeer dikwijls worden geloovigen er aan herinnerd, dat de Heilige Geest hen toen en toen vermaand heeft. Een besluit, een onderneming heeft somwijlen smartelijke gevolgen, die zich over jaren, menigmaal over het ganische leven uitstrekken. (Denk aan het gezegde: »Een uur van onbedachtzaamheid, kan ma-

ken, dat men jaren schreit.) Herhaaldelijk wordt men bepaald bij waarschuwingen Gods door ondervinding en duisternis, die de ziel bevangt, in de overtuiging: De zaak is niet goed. Het was de stem des Heiligen Geestes. — O, dat wij Hem, den trouwen, heiligen Leidsman, toch opmerken en eeren, door Hem geheel en voortdurend te gehoorzamen!

»Zoo spreekt Jehova, uw Verlosser, de Heilige Israëls: Ik ben Jehova, uw God, Die u leert wat nut is, Die u leidt op den weg, dien gij gaan moet. Och, dat gij naar mijne geboden geluisterd had! zoo zou uwe vrede geweest zijn als eene rivier, en uwe gerechtigheid als de golven der zee.» (Jes. 48 : 17, 18.)

Bijbelsche wenken

voor Zondagschool en Huisgezin.

Petrus te Lydda, Joppe en Cesarea.

Zondag 30 Juni. (Hand. 9 : 30—10 : 43.)

Gods gedachten zijn hooger dan onze gedachten. Wat ons kwaad schijnt en menigmaal ook ten kwade bedoeld is, doet Hij tot beschaming onzer vijanden ten goede medewerken, wanneer althans de eer Zijns Naams en de komst van Zijn Koninkrijk bij ons zwaarder wegen dan onze eigene belangen.

De woede der vijanden tegen de eerste gemeente te Jeruzalem, die liefhebbende harten zoo wreedaardig van elkander verwijderde, was rijk aan gezegende vruchten tot bekeering van velen in den lande, die door de verstrooide Christenen met 't Evangelie werden bekend gemaakt. Reeds zagen wij met hoeveel zegen Filippus werkzaam was en op zijne reis van Azotus (Asdod) naar Cesarea (Hand. 8 : 40 en 21 : 8) heeft hij zeker daar in de vlakke van Saron, langs de Middellandsche Zee, het werk van een Evangelist gedaan, zoodat Petrus later aanleiding vindt de heiligen (geloovigen) aldaar een herderlijk bezoek te brengen, bij welke gelegenheid weer velen tot bekeering kwamen.

Te Lydda ontmoet de Apostel een ongelukkige geraakte, die reeds acht jaren zijn bed niet had kunnen verlaten, en evenals bij de Schoone poort des Tempels, acht Petrus zich geroepen, ook dezen door de kracht van Christus de gezondheid te hergeven, door tot hem te zeggen: »Eneas, Jezus Christus maakt u gezond, sta op en spreidt u zelve het bed.» En hij stond terstond op, tot verbazing van velen, die nu de zijde van den Heer Jezus gingen kiezen.

Ongeveer een uur verder, aan de Middellandsche Zee, lag Joppe (het tegenwoordige Jaffa), waar ook discipelen van Jezus waren, waaronder zekere Dorkas met name vermeld wordt, wegens de vele daden van Christelijke liefde, die zij deed, zoodat, als zij krank werd en stierf,

de rouw over haar gemis groot was, vooral bij de behoefte weduwen.

Maar 't gerucht van Petrus' aanwezigheid te Lydda kwam te Joppe en dadelijk zond men twee mannen om hem te verzoeken, zoo spoedig mogelijk over te komen, zeker niet zonder de stille hope, dat de groote Apostel ook in dezen wellicht nog hulpe zou kunnen verschaffen.

Zij werden geenszins teleurgesteld, want Petrus, na de rouwbedrjvenden verwijderd te hebben, knielde neder en bad, en zich vervolgens tot de gestorvene wendende, zeide hij: »Tabitha sta op!« en mocht de vreugde smaken haar tot het leven te zien wederkeeren en haar aan de treurenden voor te kunnen stellen.

Dit wonder werkte natuurlijk nog meer overtuigend op veler hart, zoodat velen, die 't hoorden te Joppe, geloofden. De Apostel heeft daar zeker die lammeren des Heeren moeten weiden, want hij nam zijn intrek bij zekeren Simon, een lederbereider, wiens huis bij de zee stond.

Maar hij zou nog door den Heer tot iets anders geroepen worden, wat hij minder mogelijk achtte dan doodenopwekking.

Te Cesarea, een zeestad ongeveer 13 uren noordelijker dan Joppe, woonde n.l. een Romeinsche hoofdman, zeker wel een proseliet, een waarlijk godvreezend en zeer weldadig man, maar die toch nog den waren vrede des harten miste, omdat hij Jezus nog niet kende.

Evenwel: die bidt, die ontvangt. God zorgde voor deze zoekende ziel en zond een Engel, die hem moest zeggen, dat hij Petrus van Joppe zou ontbieden, die hem zou vertellen, wat hij doen moest.

De heilbegeerige Cornelius talmde niet met deze zaak, en weldra zijn twee huisknechten en een godzalige krijgsknecht op reis naar Joppe, waar Petrus inmiddels door een visioen op het dak wordt voorbereid, om zonder bezwaar als Israëliet tot een heidenschen man te gaan en hem de woorden der zaligheid te brengen. Als dus de boden van Cornelius komen, vinden zij geen weigerenden Jood, die zich boven de heidenen verheft, maar een bereidwillig Christen, die gelooft, dat God beide, Jood en heiden, liefheeft en zalig wil maken door Jezus Christus, zoodat hij, den volgenden dag meegegaan zijnde, aan de ten huize van Cornelius vergaderde dorstige zielen de heerlijke boodschap des vredes kon brengen, zonder eenige terughouding. En 't resultaat was, dat onder die prediking de H. Geest op de hoorders viel, zoodat zij in vreemde talen God groot maakten, voor Petrus een duidelijke aanwijzing, dat niemand het water des doops van hen mocht weeren, waardoor zij in de gemeente van Christus werden opgenomen.

a. De ongelukkige Eneas, misschien wel de meest beklagenswaardige te Lydda, is 't voorwerp van Gods ontferming, en zijne genezing werkt mede tot bekeering van zijne plaatsgenooten. Zeker wel een heerlijk voorbeeld van 't werk des heeren Jezus, die de ellendigen en de nooddriftigen redt, die de verlorenen behoudt, opdat zij toonbeelden Zijner genade en verlossingskracht zullen worden, tot bekeering van anderen.

ernstige quaesties, leer- of levensvragen geplaatst worden, ja, dan gevoelt men, als Christen, het gewicht zijner roeping, zoo in betrekking tot zichzelf, als tot zijn medemenschen, — in 't bijzonder met betrekking tot de Gemeente des Heeren.

Quaesties van verschillenden aard hangen in de lucht en komen soms vlak voor onze voeten neer. Wat moet men er mee doen? Ze wegschoppen en voortwandelen, alsof men er in 't geheel geen notitie van nemen wil? Waarlijk alles laat zich maar zoo niet afwijzen. Over alles heen springen en het zoo achter laten? Misschien zou 't kunnen; maar is het verkieslijk? Wellicht kon men in zoo te handelen voor zich zelve bevrediging vinden; maar dan blijft toch nog de vraag: hoe zullen vele anderen, voor wie we verantwoordelijkheid dragen, voorbij of over die quaesties heen komen?

Doch laten we nu deze beeldspraak los laten, om terstond ts komen tot het onderwerp, waarover ik, zooals onze agenda aangeeft, tot u zal spreken, n.l. over »Open of gesloten Avondmaal?»

Deze vraag dreigt wel eenigermate een brandende te zullen worden, nu niet meer alleen in Engeland, maar ook op het vaste land van Europa, en het blijkt, dat er in het naburig Duitschland onder onze zustergemeenten hier en daar reeds eenige spanning door ontstaan is.

Bij al de quaesties, die in onze Gemeenten gedurende meer dan een halve eeuw moesten behandeld worden, hebben zij zich aangaande die Avondmaals-vraag nog zeer weinig warm behoeven te maken. Zonder te twifelen aan de juistheid van opvatting en het schriftuurlijke van onze beginselen en van hare wijze van handelen bij de bediening van Doop en Avondmaal, in derzelve orde en onderling verband, leefden en werkten zij rustig op dat punt voort. De meeste onzer leden wisten tot voor korten tijd niet of hadden er nauwelijks een flauw vermoeden van, dat er Baptisten of gedoopte christenen in de wereld waren, die op dat punt anders dachten en met anderen dan met gedoopte Christenen Avondmaal vierden.

Nochtans is dit vraagstuk op onzen vaderlandschen bodem niet geheel nieuw. Reeds in 't begin der 16de eeuw, toen hier de Rhijsburgers, de Brownisten en Collegianten de beginselen der tegenwoordige Baptisten hooghielden, bleef men van die open of gesloten commune-vraag niet geheel vrij. Doch weldra werd het zoo in ons land, dat al even weinig dit vraagstuk, als het beginsel van den Doop der geloovigen in 't algemeen de geesten bezighield. Met het verval van de leer en de praktische toepassing van den bijbelschen Doop, verviel van zelf de quaestie over open of gesloten Avondmaal. Later in de eerste helft der vorige eeuw, ontstond aangaande den Doop weer nieuwe beweging in ons land, toen de eerste gemeente van Gedoopte Christenen te Gasselternijveen-Stadskanaal gesticht was geworden. Slechts weinige jaren na die stichting werd die jeugdige Gemeente met de vraag »open of gesloten Avondmaal?» in aanraking gebracht door de onder haar arbeidende evangelisten uit de vrije gemeente van Ds.

J. de Liefde, Gerdes en Witmond, die de Gemeente in de bedding van open Avondmaal wilden leiden, maar bij zoo weinigen ingang vonden, dat zij 't weldra beter achtten, naar elders te vertrekken.

Aangezien de beide pioniers en gemeente-stichters in Duitschland, Oncken en Köbner, ook hier de stichters der eerste gemeente werden, bleven onze gemeenten ook voortdurend vast in het beginsel van gesloten Avondmaal, gelijk dat ook door den Duitschen Bond gehandhaafd wordt.

Zal dat vervolgens zoo rustig voortgaan? Wij vermoeden van niet. Neen, zoo zeker als we Baptisten zijn, en wel liefst vrije Baptisten, zal ook „het open of gesloten Avondmaal” een punt van quaestie onder ons worden. Misschien worden we er nog eenigen tijd van verschoond.

Het kwam ons mitsdien wel gewenscht voor in een referaat voor deze vergadering (ook al omdat niemand anders zich voor een referaat aanmeldde) nu reeds dat punt eens in overweging te geven en te toetsen, mede in de hoop, dat er straks broeders zullen zijn, die er nog meer licht op kunnen laten vallen, dan ik.

Ik ga dus spreken over »open en gesloten Avondmaal», eene benaming, waarin men al terstond twee tegenover elkander staande gezichtspunten of begrippen aangaande de avondmaalsviering op kan merken.

Wij beginnen dan eerst met de idéé of het begrip van wat in ons onderwerp genoemd wordt. Daarna zullen we de bedoeling en de verschillende bewijsgronden van beide stelsels bloot leggen, om eindelijk eenige conclusies te trekken, tot welke wij, naar onze meening, moeten komen.

Wat moeten wij onder open en wat onder gesloten, liever gezegd afgesloten Avondmaalsviering verstaan? Ik licht dit alleen toe voor hen, die wellicht nog zelden of nooit over dit punt hebben nagedacht, en er dus nog minder begrip over hebben. Onder »open» Avondmaal dan verstaat men het toegankelijk stellen van den Avondmaalsdisch voor ieder, die belijdt een geloovige te zijn, om het even of zulk een geloovige gedoopt is of niet. Het Avondmaalvieren wordt dus geheel onafhankelijk, geheel afgescheiden gesteld van den Doop en het lidmaatschap der Gemeente; het zich al of niet laten doopen hangt dan geheel af van de willekeur, het inzicht of gevoelen van hen, die mede Avondmaal wenschen te vieren. Het Avondmaal als uitdrukking en verklaring van de éénheid der geloovigen wordt als zeer gewichtig, en het geregeld gebruik maken er van als hooge, ernstige eisch en noodzakelijkheid beschouwd; de Doop echter, otschoon wel bijbelsch en voor den geloovige aanbevelenswaardig, kan er bij gemist worden. Geene gemeente, of kring van christenen heeft recht — zoo beweert men — een geloovig belijder van den Christus, maar die zegt geen behoefte aan den Doop te hebben, of die beweert gedoopt te zijn, omdat zijne ouders hem lieten besprengen of begieten, uit te sluiten van het Avondmaal. Dit gevoelen wordt bijzonder door de meeste zoogenaamde Darbisten gehuldigd

en ook door vele Baptisten in Engeland en op het uitgestrekte zendingsveld der Engelsche Baptisten. Onder deze »open« Baptisten is buitendien nog verschil van meening in betrekking tot het lidmaatschap eener gemeente en den Doop. Sommige locale gemeenten nemen ook leden in zich op, die niet gedoopt zijn, doch verreweg de meesten laten alleen ongedoopte of slechts volgens hunne bewering gedoopte geloovigen als gasten en bijwoners tot het Avondmaal toe. Of men bij al die begrippen getrouwelijk de woorden des Heiligen Geestes, door den Heer Jezus en zijne Apostelen gesproken, raadpleegt, is een vraag, die of beslist ontkennend, of twijfelachtig, of bevestigend beantwoord kan worden, maar waarop ons antwoord eerst later volgen moet.

Wij moeten nu nog — hierover kunnen wij kort zijn — wijzen op de idee of het begrip betreffende het Avondmaal, dat de voorstanders van »gesloten Avondmaal« verdedigen. Deze beweren, dat het Avondmaal des Heeren maal is, en dat zij mitsdien er op hebben te letten, aan wie en in welke orde en met welke bedoelingen de Heer het ingesteld en gegeven heeft. Zij missen echter den moed om aan het Avondmaal meer waarde en beteekenis voor den geloovige toe te kennen dan aan den Doop, dewijl beide, Doop en Avondmaal, instellingen van denzelfden Heer zijn, die toch elk hun eigen tijd en plaats moeten hebben, en tot welker gebruik de Heer Zijne bevelen gegeven heeft. Zij beweren voorts, dat gelijk het Avondmaal betrekking heeft op het lijden en sterven des Verlossers en de gemeenschap, waarin de geloovigen tot dat lijden en sterven staan — de Doop is de afspiegeling van de begrafenis en opstanding des Heeren, waarin de geloovigen mede door het proces der wedergeboorte deelen, en dat aldus, zoomin als de feiten, het sterven, de begrafenis en opstanding des Heilands in de volvoering van het groote verzoenings- en verlossingsplan Gods gescheiden kunnen worden, en het een niet boven het ander geschat mag worden — zoo ook Doop en Avondmaal, niet gescheiden, of in waarde onderscheiden mogen worden. Ook hierbij geldt dan: Wat God samengevoegd heeft, scheid de mensch niet. Buitendien blijkt het, dat in al Gods werken en verordeningen de stipste orde en vasten regel heerscht. Voorts beweren de voorstanders van gesloten Avondmaal, dat elke locale of plaatselijke gemeente, opgericht naar het voorschrift des Bijbels en de voorbeelden der Apostelen (zie Hand. 14:23, Tit. 1:5 en elders), onder welke de Heer wandelt (Openb. 2), en die hij bestraft als zij niet gehoorzamen (Openb. 2:3), het recht hebben en verplicht zijn, orde en tucht te handhaven, en mitsdien geene ongedoopten op te nemen, noch die tot het Avondmaal toe te laten, mede ook, omdat het stelsel van gasten en bijwoners geheel niet voegt in de Nieuw-Testamentische Gemeente — ziedaar hoofdzakelijk het gevoelen der »gesloten« Baptisten.

(Slot volgt.)

Paulus' tweede Zendingsreis (vervolg).

Zondag 11 Aug. (Handel. 17:1 — 18:22).

Welke boosheid de menschen in hunne blinde vijandschap tegen den Heer Jezus ook ondernomen hebben, niets was in staat om Hem van Zijn heerlijk Verlossingswerk terug te houden. De eer Zijns Vaders eenerzijds, en de ellende des zondaars anderzijds, noodzaakten Hem als 't ware om voort te gaan en lief te hebben tot den einde.

Iets van dien Geest der hemelsche liefde vinden wij terug in Jezus' heilsgezanten. Pas hebben Paulus en Silas den Aziatischen bodem verlaten, om in Macedonië van Jezus' liefde te getuigen, of ook daar zijn ze weer geacht als slachtschapen en als door een wonder ontkwamen ze uit de gevangenis te Filippi. Maar zij denken er niet aan, om nu maar terug te keeren. De redding van den stokbewaarder gaf hun nieuwen moed, om andere gevaren te trotseeren, ten einde licht in de duisternis te brengen, en weldra hebben zij Thessalonica bereikt, waar de Joden eene Synagoge hadden, wat zeker in Macedonië zeldzaam was.

Daarheen richt de Apostel zijne schreden, om volgens zijn beginsel »Eerst den Food«, de blijde boodschap te brengen en uit hunne eigene Schriften aan te toonen, dat de verachte Jezus, die zooveel geleden had, de beloofde Messias was. Die prediking was niet zonder vrucht: sommige Joden, maar ook vele Grieken, (Proselieten) werden geloovig, wat echter tevens meer de nijd der ongehoorzamen opwekte, die (zelf achter de schermen blijvende) 't gemeen wisten op te ruïen, zoodat men de gezanten zeker zou mishandeld hebben, indien ze in 't huis van Jason, waar zij geherbergd waren, gevonden waren, maar nu moest men zich vergenoegen met Jason en eenige anderen voor de oversten te sleepen en te beschuldigen, dat zij wereldberoerders en rebellen waren, die tegen de geboden des Keizers handelden, zeggende, dat er een andere Koning was, n.l. Jezus.

Gelukkig vond deze beschuldiging weinig ingang bij de oversten, zoodat als Jason hen gerust stelde, de zaak kalm afliep, maar toch vond men geraden Paulus en Silas in stilte te verwijderen, die, te Beréa gekomen, ook daar in de synagoge 't Evangelie verkondigden en tot hunne vreugde mochten opmerken, dat men ernstig de Schrift onderzocht, om te zien, of Paulus de waarheid sprak. Evenwel niet zoodra hadden de nijdige Joden van Thessalonica dit gehoord, of zij kwamen ook daar tegenstand wekken, zoodat de geloovigen, bezorgd voor Paulus' leven, hem wegleden naar Athene, waar hij Silas en Timotheus zou wachten.

De Apostel zat echter niet stil in 't wereldberoemde Athene, waar alles in afgoderij verzonken lag, en zoowel op de straat als in de synagoge, sprak hij de menschen aan over de dingen van Gods Koninkrijk, zoodat hij alras de belangstelling van wijsgeeren, leegloopers en vreemdelingen gaande maakte, die, belust op wat nieuws, hem naar den Areopagus voerden, een heuvel, waar groote redenaars 't woord soms voerden, waar nu ook Paulus aan de menigte 't groote nieuws bracht van den onbekenden God, Wiens tempel hij reeds onder al de verschillende heiligdommen te Athene had opgemerkt: die hemel en aarde schiep en alle menschen uit éénen bloede had voortgebracht, zoodat zij niet langer goud en zilver en steen moesten aanbidden, maar zich tot God bekeeren, die eens door den opgestanen Christus allen rechtvaardig zou oordeelen. Hoe treffend en duidelijk deze rede ook was, velen riepen spottend: »Wij zullen u wederom hiervan hooren,« en slechts enkelen kwamen tot het geloof.

Van daar reisde Paulus, zonder op Silas en Timotheus te wachten, naar Corinthe, waar hij met Aquilla en Priscilla het tentenmakersbedrijf uitoefende, om in zijne eigene nooddrift te voorzien, en predikte elken Sabbat in de synagoge, totdat de Joden met lastering zijne krachtige rede weerstonden, waarop hij zich bijzonder tot de heidenen wendde, die in 't huis van Justus, naast de synagoge, samenkwamen.

Door God in een gezicht gesterkt, werkte hij daar geruimen tijd met veel zegen en hoewel de vijandige Joden bij den stadhouder Gallio nog beproefden, dezen gezegenden arbeid te verhinderen, 't mocht hen niet gelukken, want Gallio trok er zich niets van aan.

a. Onverdroten liefde, door de Joden met dezelfde vijandschap overal beantwoord. »Een andere Koning, n.l. Jezus,« dat moest ook hier, als bij Pilatus, dienen om de heidenen een stok in de hand te geven. Zoo verwierp Israël zijn Messias en keerde zich tegen Zijn Koninkrijk.

Hoe vreeselijk is 't, met zulk een geest bezeten, Jezus als *Redder* te verwerpen en als *Rechter* eens te zullen ontmoeten.

b. »De wereld in roer gebracht.« Dat mag vreeselijk klinken, en door de vroomsten der wereld kwalijk genomen worden, voor Jezus rechterstoel worden zulke wereldberoerders als gezegenden des Vaders en erfgenamen des Hemelschen Koninkrijks begroet.

c. Te Beréa waren de Joden edeler. Zij onderzochten de Schriften dagelijks.

Zoo dienen ook wij alles wat wij hooren aan de H. Schrift te toetsen. Wat daarmede niet overeenstemt is verwerpelijk, al wordt 't ook door een Engel gepredikt en al klinkt 't ook nog zoo aangemelijk.

d. De Joden van Thessalonica betoonden zich ijverig in tegenstand. Paulus toonde daar tegenover een ijver tot behoud zijner medemenschen, die hem overal tot werkzaamheid dreef, zoodat hij ook in Athene de schuld der liefde moet afdoen.

Is ook bij ons dien laatste ijver reeds aanwezig, door de inwoning van den Geest van Christus in ons?

Of gaat 't ons niet aan, dat onze medemenschen in afgoderij en wereldzin verloren gaan?

e. Niet dadelijk afkeurend, maar vriendelijk tegemoetkomend spreekt Paulus de Atheners over hun afgodsdienst aan. Moge de H. Geest ook ons leeren, het rechte woord ter rechter tijd te spreken, opdat wij zielen winnen voor Jezus. »Die zielen vangt, is wijs.«

f. Als 't wezen moet, wil Paulus zijn oude handwerk opvatten, ten einde niemand te bezwaren en 't Evangelie kosteloos te stellen, hoewel hij later leert, dat die 't Evangelie predikt, ook daarvan mag leven, gelijk een herder leeft van de melk der kudde. Aan de onbekeerde wereld moet 't Evangelie om niet gebracht worden, de bekeerden evenwel hebben te zorgen, dat dienaren des Evangelies geen gebrek hebben, want 't is eigenlijk de gansche Christenheid, die 't werk der Zending drijft en daarom de dienaren steunen moet.

g. »Gallio trok zich geen van deze dingen aan.« Dat is in hem eenerzijds te prijzen, omdat hij als heidensch stadhouder geen bevoegdheid of noodzaak had, zich hiermede in te laten, en zeker wel merkte, dat de bedoeling der Joden niet al te rein was.

Die koude neutraliteit is voor ons echter niet aan te raden, waar 't het Evangelie van Christus betreft, opdat God daardoor *alle* menschen *alom* verkondige, dat zij zich bekeeren en 't er voor een ieder op aankomt vóór of tegen Jezus te kiezen.

»Wie vóór ons niet is, die is tegen ons en wie met ons niet vergadert, die verstroot.«

N. P.

K. K.

EEN EN ANDER.

*. Beweging in Polen. Een in Polen arbeidende broeder schrijft van daar aan het »Evangelisches Allianzblatt« het volgende: »Van 26—30 Mei j.l. hadden de Baptisten-gemeenten in Polen, hunne jaarlijksche conferentie, thans in het beroemde Lodz (Russisch Polen). Ach, er zijn hier en overal zeer droevige toestanden, maar in deze duisternis schijnt het hemelsch genadelicht.

Nu, de genoemde conferentie was in den regel meerendeels een zakendoende; ditmaal echter werden er 2½ dag gewijd aan besprekingen van onderwerpen, betreffende de verdieping des geloofsleven. Hieraan is bijzonder behoefte. De Heer openbaarde zich onder ons, en wij mochten de nabijheid onzes Heilands bemerken bij de overweging van: »De heerlijkheid des Zoons van God«. Er vertoonde zich diepe verootmoediging en belijdenis, bijzonder ook bij de leidende broeders.

Aan 5 avonden hadden er in eene groote zaal Evangelische samenkomsten plaats, waarbij de Heer kennelijk medewrocht. Wij arbeiden gaarne met broeders uit verschillende gezindten mede, maar zij moeten onzen arbeid erkennen als voor den Heer verricht.

Hebt gij reeds gehoord van de tegenwoordige beweging in de Catholieke kerk? Er is hier in Polen een nieuwe kerk gesticht, welker aanhangers

Mariaviten

genoemd worden. Een beschaafd meisje, Koslowska, had zich eerst voorgenomen te studeeren en een geleerde te worden. Zij zag daar om verschillende reden van af en koos als haar bedrijf of handwerk het vervaardigen van priestergewaden. Hierdoor kwam zij veel met priesters in aanraking. Van hen hoorde zij, dat de Paus een herderlijken brief geschreven had, om dien van den kansel voor te lezen, maar dat die ongebruikt bij vele »geestelijken« in de papiermand zou terecht gekomen zijn. In dien brief zou de Paus zich over het verval der kerk en de goddeloosheid der leden beklaagd en tot den strijd daartegen opgeroepen hebben. Koslowska las o. a. in Openb. 12 van de zonnevrouw, en dit bracht haar tot de gedachte, dat zij geroepen was te handelen en eene gemeente »Het Knaapje«, te verzamelen. Een aantal priesters en vele Catholicken traden met haar uit de kerk en stichtten eene nieuwe kerk (ik schrijf dit na de afkondiging). Zij noemden zich »Mariaviten«, en hebben met den Paus niets meer uit te staan; zij hebben intusschen een aantal kapellen en bouwen meer anderen.

Wat kunnen wij van deze nieuwe beweging verwachten? Zeker wel iets goeds, als het den Heer behaagt haar te zuiveren. Maar dat is hoogst noodig. Zij hebben alles van de kerk bijgehouden, slechts zullen zij ook het beeld van Koslowska vereeren. Er is echter ook uit Christelijk oogpunt een vooruitsprong te vermelden: De Bijbel zal gelezen worden en priesters bevelen zulks aan. Een hunner heeft zich aldus uitgelaten: »Wij kennen de waarheid en willen haar verder geven, maar schrede voor schrede, daar het volk er nog niet rijp genoeg voor is. Verscheiden predikaties, van welke ik hoorde, zijn beter dan menige in onze (Duitsche) staatskerk. Aan activiteit ontbreekt het hen ook niet. Een voorbeeld: een arme Mariaviet ontving na lang arbeiden zijn loon van zijn heer ten bedrage van 22 Roebels. Hij had familie en moest nog eenige schuld betalen. Toen het geld hem voorgeteld was, schoof hij 10 Rbl. ter zijde en zei: »deze 10 leg ik terzijde.« »Waartoe?« vroeg zijn heer. 't Antwoord was: »Wij moeten een kapel bouwen en daar moeten wij aan meehelpen.« Hierop gaf zijn heer ook zelf 10 Roebels voor hetzelfde doel. — De priesters leven zeer sober en verrichten »Ambshandelingen« bijna of geheel gratis. De Regeering heeft hun rechtserkenning verleend en bescherming toegezegd. Zij hebben veel vervolging te verduren, maar verdragen die met geduld. De »Heiligen« zijn bij hen in miscrediet geraakt.

N. v. B.

** De Evangelische Alliantie. Gedurende de dagen van 3 tot 8 Juli werd te Londen de elfde Internationale Conferentie gehouden der Evangelische Alliantie, die tegelijkertijd haar diamanten jubileum vierde. Zeer omvangrijk waren de voorbereidingen geweest, die

door de regelingscommissie te treffen waren. Het aantal gasten (ook de Nederlandsche afdeeling was vertegenwoordigd), dat verzorgd moest worden, was zeer groot. Het moet als verhooring der vele beden beschouwd worden, dat alles zoo uitnemend doelmatig geregeld was. De Engelsche broeders hebben ook nu weer hun bijzonder practischen zin, aan hun volk zoo eigen, krachtig laten uitkomen.

De samenkomsten hadden plaats in een der schoonste en ruimste zalen van Londen, n.l. Kings Hall. Daarin stroomde des namiddags van 3 Juli de groote menigte van afgevaardigden en gasten uit verschillende deelen der aarde samen. Eerst vereenigden zich de deelnemers aan de Conferentie in eene geheel vrije bijeenkomst tot wederkeerige kennismaking of om vroegere kennismaking te vernieuwen, onder 't gebruik van thee of koffie. Er waren vele treffende en hartelijke ontmoetingen. Te 7 ure had in de groote troonzaal de openings-samenkomst, onder leiding van den vice-President der Alliantie, plaats. Rondom hem zaten wel twintig buitenlandse vertegenwoordigers, dien allen gedurende 3 minuten het woord zou gegeven worden. De eerste redenaar was de Lord Bisschop van Durnham, Dr. Handley Monle. Hij baseerde zijn toespraak op de volgende resolutie, welke hij vervolgens der vergadering voorlegde:

»Dat deze vergadering van leden en vrienden der Evang. Alliantie, hier samengekomen uit vele landen om het diamanten jubileum te vieren, vooralle dingen een verlangen uitspreke om Gode dank en aanbidding toe te brengen voor Zijne genade en goedheid, die Hij in de verschillende landen der wereld en gedurende 60 jaar, dengenen van Zijne dienaren ten deel had laten vallen, die de waarheid Gods aangaande de eenheid der kinderen Gods hoog gehouden hebben. In innigen dank voor alles wat God gedaan heeft, en smeeken om den zegen des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes voor de Evangelische Alliantie, welker doel is de nauwere aansluiting der geloovigen uit alle kerken en landen en volken, die zich vestigen op de gansche H. Schrift als het Woord des levenden Gods, en degenen wenschen bij te staan, die om der gerechtigheids wille vervolgd worden!«

Met diepen ernst en nadruk legde de redenaar deze resolutie zijnen hoorders aan het hart, en met warmte volgden de toespraken van twee andere sprekers, waarbij de rede van den Voorzitter zich aansloot, die vervolgens den afgevaardigden en gasten een hartelijke welkomst-groet toeriep. Nu volgden met hun korte, puntige toespraken verschillende vertegenwoordigers uit andere landen der wereld, die allen als getuigen optraden van wat God overal in eene wereld zoo vol van zonde en jammer doet, en hoe overal velen de macht der genade roemen, en de Heer zich een volk vergadert, in wier harten en in de openbaring des levens geschreven staat: »Unum corpus sumus in Christo.« De meeste landen van Europa waren vertegenwoordigd; uit Noord- en Zuid-Amerika waren berichten en teekenen van deelneming gezonden; Een zendeling uit Korea verhaalde, hoe het volk daar wonderbaar ontvankelijk was voor het Evangelie en hoe het hongert naar waarheid en

vrede. China en Japan besloten de rij. Daar stond in zijn eigenaardige kleeding de broeder uit China, prijzen de de liefde van onzen Heiland. »Ik ben er trotsch op een Chinees te zijn,« zeide hij o. a., maar nog veel trotscher ben ik, dat ik mij een discipel van Jezus mag noemen.« Op welsprekende wijze legde de vertegenwoordiger uit Japan getuigenis af van het geluk en den vrede, die er in Christus gesmaakt wordt. — De Heer gaf genade tot deze lange rij van getuigenissen; de meeste spraken in betooning des H. Geestes en der kracht ofschoon hun slechts weinig tijd tot spreken ver Gund was.

Gesterkt en verkwikt ging deze vergadering uit elkaar en hadden als het ware van den Heer een onderpand ontvangen van den gezegenden voortgang der geheele conferentie. N. v. B.

Voor Jongelieden.

Lieve jonge broeders en zusters in Jezus Christus.

De vergaderingen der Unie van gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland zijn gekomen en voorbijgegaan, en ik had de blijdschap en de eer er tegenwoordig te zijn. Ik moet oppassen, dat ik niet trotsch word, maar het was mij aangenaam niet alleen sommigen uwer te ontmoeten — en ook oudere lezers, wier harten echter jonger waren dan hun hoofden — maar ook vriendelijke woorden te hooren van ingenomenheid met onze briefwisseling.

Het verblijdt mij ook, dat ik met sommigen uwer heb mogen spreken over de genadige leidingen van onzen Hemelschen Vader, en terwijl het mij leed deed, dat ik meer dan een ontmoette, die geoefend werden in de school des lijdens, geloof ik toch, dat zij de goedheid des Heeren erkenden, zelfs in hun zwakheid en pijn, en hoewel het moeilijk valt om pijn te verdragen met Christus, hoeveel zwaarder zou het zijn als wij Hem niet kenden. Wij die gelooven in de dierbaarheid van den Heer Jezus, als wij bedenken dat geloof en gehoorzaamheid nauwer verbonden zijn in de Schrift dan wij soms denken, kunnen weten, dat Hij altijd dierbaar is voor ons, die gehoorzamen.

Ik heb dezen avond gesproken in eene Baptistenkapel, ongeveer anderhalf uur van Acton, over een wonderbaren steen. Niet wat wij gewoonlijk een edelsteen noemen, hoewel deze steen wel de edelste is in het heelal, maar een steen als die in een gebouw, een kerk of een tempel.

Laat ik u eene geschiedenis verhalen, gedeeltelijk uit de Schrift en gedeeltelijk een Joodsche legende.

Een groot koning wenschte een prachtigen tempel te bouwen. Het zou worden, en werd het ook, het wonderbaarste, kostbaarste gebouw dat de wereld ooit gezien had. Zijn vader, die ook een groot koning geweest was, had ook zulk een huis willen bouwen, en had daartoe groote schatten aan zilver en goud verzameld.

Het kostbare hout en de ontzaglijke steenen om het huis te bouwen moesten van verre aangevoerd worden. Cederhout uit de statige wouden, en steenen uit de groote steengroeven in de bergen. Ongeveer 200.000 arbeiders werden gekozen om te hakken, te snijden, te houwen en te dragen. En opdat er geene verwarring of oponthoud of geraas zou zijn in de koninklijke stad, werden de steenen niet alleen gehouwen in de steengroeven, maar daar ook pasklaar gemaakt, zoodat zij, als zij in de stad des grooten konings aankwamen, slechts op hun plaats behoeften gelegd te worden, overeenkomstig het plan van den bouwmeester.

Nu zegt de legende, dat er onder de steenen, die in de stad aankwamen, één was van een vreemden, eigenaardigen vorm. Hij was zoo verschillend van de andere steenen, dat de timmerlieden niet begrijpen konden waar die passen zou, en hem verwierpen en terzijde rolden.

Maar eindelijk kwamen zij aan een belangrijk gedeelte van het gebouw, waarschijnlijk het bovenste van het fundament, dat zoo sterk en vast was, honderd voet diep, tot in den rotsgrond, en nu moesten zij een steen of steenen hebben, die zij niet konden vinden. Zij durfden geen anderen steen behouwen om hem van pas te maken, en er was ook geen enkele groot genoeg voor, want het was de sleutel- of hoeksteen van het geheele gebouw. Eindelijk dachten zij aan den verworpen steen, die onder afval bedolven was, zij gingen er heen en ziet, als hij goed gelegd werd zou hij er juist passen, en in triomf droegen zij hem onder vreugdekreten naar de plaats, waarvoor hij bestemd was.

En toen de schoone tempel voltooid was, werden er liederen van lof en overwinning geschreven en in een daarvan, de 118de psalm in onzen Bijbel, lezen wij de woorden:

- »De steen, dien de bouwlieden verworpen hebben,
- »Is geworden tot een hoofd des hoeks.
- »Van den Heer is dit geschied
- »En het is wonderlijk in onze oogen.»

Maar dit huis, hoe groot het ook was, werd niet heerlijk gemaakt door zijn grootheid of zijn pracht, maar omdat het gewijd was aan de aanbidding van den waren God, den eeuwig gezegenden Vader van onzen Heer en Zaligmaker Jezus Christus, en door Hem, onze Hemelsche Vader.

En boven alles, door de kronings-heerlijkheid, dat Godzelve daar woonde, op een geheimzinnige, maar werkelijke wijze.

Later hoop ik hier meer over te zeggen, maar ik wensch nu nog uwe aandacht te bepalen bij het heerlijke gebed van den koning. Hij vroeg niet alleen van God, dat als zijn volk bad in dat Huis, hun gebeden verhoord mochten worden, maar ook, wanneer zij in een vreemd land bidden zouden naar (het oorspronkelijke Hebreeuwsche woord beteekent: ziende naar) dat Huis, Hij hun gebed mocht verhooren.

Dat wonderbare gebouw, in welks binnenste heilighdom Godzelve zich openbaarde, was een beeld, een type van den Heer Jezus, de ware Tempel, het ware Heilig-

dom Gods; Hij, in wien de Geest van God niet met mate was, in wien de volheid der Godheid lichamelijk (in een lichamelijke gedaante) woonde. Col. 2:9. En dus, als wij de Oud-Testamentische gedachte in Nieuw-Testamentische woorden uitdrukken, wil dit zeggen dat wij, als wij bidden, niet zien moeten naar een aardschen tempel, maar naar den Heer Jezus, de ware Tempel Gods, opdat wij door hem het antwoord op onze gebeden mogen ontvangen.

Toen Daniël bad, opende hij zijn venster naar Jeruzalem, omdat daar Gods heilige tempel was. Wanneer heden ten dage een Mohammedaan bidt, ziet hij naar Mekka, zijn heilige stad. Wij zien niet naar een gebouw, door menschen gemaakt, hoe heerlijk ook, maar naar den waren tabernakel, Jezus, die met zijn eigen bloed is ingegaan in den hemel zelve, om daar te verschijnen voor het aangezicht Gods voor ons.

Willen de jongeren bijv. beneden 16 jaar mij eens vertellen (a) Wie de koning was die den tempel bouwde en in welk hoofdstuk van Mattheüs Evangelie hij genoemd wordt; (b) Hoevele jaren er noodig waren om hem te bouwen en wie hem verwoestte en (c) Waar de Heer Jezus in het Evangelie van Johannes van Zijn lichaam sprak als van een tempel.

De ouderen kunnen deze vragen eveneens beantwoorden en ook zeggen (d) In welk hoofdstuk van Johannes Evangelie de Heer de woorden uit psalm 118 aanhaalt, en welke Schriftuurplaats hij eveneens aanhaalt in datzelfde hoofdstuk; (e) Wie den tempel bouwde, waaruit onze Heer de geldwisselaars verjoeg; (f) Waarom de Apostel Paulus in den brief aan de Hebreëren spreekt over den tabernakel en niet over den tempel; en (g) waarom het voorhangsel des tempels scheurde toen de Zaligmaker stierf.

Ik moet J. de V. (Workum) nog bedanken voor zijn zeer goede antwoorden op vorige vragen.

Die van u mij antwoorden zendt op mijn vragen zal wel zoo vriendelijk zijn om de letters a, b, c, d, enz., die voor de vragen staan, ook voor de antwoorden te zetten.

De uwe in 's Heeren dienst

T. H. ENGALL

Newcourt,

Acton,

London W.

P. S. Nogmaals hartelijk dank aan de vriendelijke gevers voor het tekort van het Zendinggenootschap. In »the Missionary Herald» van deze maand komt het volgende voor: »Het was ons bijzonder aangenaam door Mr. T. H. Engall eene bijdrage te ontvangen van de Hollandsche Baptisten voor het dekken van ons tekort, tot een bedrag van f 37.50.»

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van H. B. K. te Vriescheloo f 2.70; van J. Z. te Muntendam f 4.63½; van G. de V. te Haulerwijk f 11.37; van J. S., R. S. E. en W. E. te Loppersum elk f 0.45; van K. B. te Garreweer f 0.90 en van J. de J., idem f 0.45. N. v. BEEK.

UIT DE GEMEENTEN.

HARLINGEN. Zondag 28 Aug. was het voor de kleine Gemeente hier een goeden dag. Twee jonge belijf ressen mochten wij door den Doop in de Gemeente opnemen. De eene jonge dochter, dienstbode eener zuster, was lid der Roomsche Katholieke kerk. Geene gerechtigheid kunnende vinden in goede werken, vond zij die in het bloed van Jezus Christus. De andere jongedochter was de dochter van een broeder, de eersteling zijner kinderen, die op de bidstond tot overgave aan den Heiland geleid werd. De wasdom der Gemeente, uiterlijk en innerlijk, is door alle tijden de blijdschap der kinderen Gods geweest. Het eerste leidt zeer zeker tot het laatste en het laatste tot het eerste. Heffen wij onze zielen op tot God, om meer innerlijken wasdom, opdat wij tot den uiterlijken meer mogen komen.

H.

E. H.

Vertrouwen op God.

Op een mooien, warmen zomeravond zat de jonge vrouw Berg in haar huisje en naaide vlijtig aan een pakje voor haar vroolijken, kleinen jongen, wiens gelach uit den tuin weerklonk.

Haar man zat naast haar en genoot zijn welverdiende rust na een langen werkdag. »Hoe zullen wij den winter toch doorkomen Johan, als 't in den zomer al zoo moeilijk is?» zeide vrouw Berg.

Deze woorden brachten haar man op een gedachte, die als 't ware op zijn gelaat te lezen was.

»Lieve vrouw, wat maakt gij daar?» vroeg hij.

»Een pakje voor onzen jongen.«

»Dat dacht ik al. Weet de kleine baas 't al?»

»Neen, nog niet.«

»Moet gij 't hem dan niet vertellen, opdat hij zich niet bezorgd make over de kou?»

»Hij bezorgd! Hoor eens hoe vroolijk hij is! Wanneer hij ook al aan den winter dacht, vertrouwt hij toch zijne moeder, die alle noodige kleedingstukken voor hem maakt.«

»Geloof je dat? nu, dan is hij slimmer dan zijn moeder!»

Vrouw Bergs oogen vulden zich met tranen: toen zij zag hoe haar man naar den hemel op zag en de wolk van haar voorhoofd verdween.

»Daarom zijt niet bezorgd, zeggende: wat zullen wij eten of wat zullen wij drinken, of waarmee zullen wij ons kleeden? Want al deze dingen zoeken de heidenen; want uw hemelsche Vader weet, dat gij al deze dingen behoeft.

Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods en zijn gerechtigheid en al deze dingen zullen u toegeworpen worden.«

••• Ondertrouwd:

HARMMEN SPREEUWERS Azn.

en

PIETERTJE SPREEUWERS.

NW. WEERDINGE, 1 Aug. 1907.

Huwelijksvoltrekking, D. V., 15 Aug. e.k.

... Heden overleed, na een langdurig lijden, in zijn Heer en Heiland, onze geliefde Echtgenoot en Vader

COENRAAD KNOOP,

in den ouderdom van bijna 65 jaren. Hoe smartelijk ook het scheiden, de wetenschap, dat hij met verlangen de eeuwige rust inging, is ons een vertroostende gedachte.

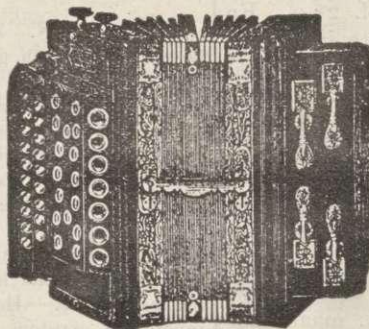
Mede namens mijne Kinderen:
Wed. C. KNOOP—STEVENS.
STADSKANAAL, 30 Juli 1907.

NIEUW!

Slechts f5.50 tegen rembours.

Kunstenaars-Harmonika.

NIEUW!

HEINRICH SUHR,

19 toetsen, 4 stemlagen, elke rij 2-korig. Wezenlijk nieuw aan dit instrument is de wonderbare afwisseling in de muziek, welke door het verzetten der registers ontstaat. Men kan naar verkiezing afwisselend met een **clarinetten**- of een **fluitentoon** spelen. De balg is met twee dubbelbalgen; daardoor zeer uitrekbaar. Klaviatuur voorzijde met vele klankringen. De harmonika is duurzaam en solied bewerkt en vindt daardoor een gretigen aftrek.

Geïllustreerde Prijscuranten van alle soorten muziekinstrumenten worden op aanvraag gratis en franco toegezonden.

**Groothandel in Muziekinstrumenten,
ARNHEM (B.)**

ORGELS.

Door de enorme stijging der prijzen van materialen, hebben verschillende Orgelfabrikanten zich genoodzaakt gezien de **prijzen der Orgels te verhoogen.**

De Zomervoorraad lever ik nog tegen de bekende catalogusprijzen; doch is deze uitgeput, dan moet ik de **prijzen belangrijk verhoogen.**

MEN HAASTE ZICH DUS!

JOH. DE HEER, Rotterdam, N. Molenstr. 71.

Filialen: GRONINGEN: Gelkingestr. 41;
UTRECHT: Donkere Gaard 2; AMSTERDAM:
Haarldijk 30; ARNHEM: O. Stationstr.;
ROTTERDAM: Rosestr. 24, Hoogstr. 110,
Nieuwe Binnenweg 485.

Gevraagd:

Een eenigszins bejaarde HUIS-
HOUDSTER, uit den boeren- of
arbeidersstand, tegen nader overeen
te komen voorwaarden.

Adres: W. KRUIT, Oodoorn-
veen.

Abonneert U op dit blad.

Plaatst uwe Advertenties in dit blad.

Advertentiën van een tot vijf regels
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordelige condities.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

God gaf vleugelen aan de ziel; en de krachtigste slagpennen er in zijn het Geloof en de Hoop.

Menige geloovige woont in eene hut des twijfels, terwijl hij kon wonen in een paleis des geloofs.

Die met een oprecht hart „komen“ wil „en zien“, met dien te overtuigen zal de Heer zelf zich belasten.

Gelooven en weten.

Gij weet, en gaat mij ver te boven; Ik weet alleen maar te gelooven.

Gewis het gansche denkbeeld eener goddelijke openbaring vervalt voor wie er slechts de bevestiging in verlangt der menschelijke wijsheid, slechts den wedergalm uit de hoogte van hetgeen in de laagte gedacht en gevoeld wordt.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Het gansche peinen, streven en pogen des menschen, is het Eeuwige leven te beërven, zonder zelfverloochening.

Boven den natuurlijken mensch staat de geestelijke, maar beneden hem de onnatuurlijke.

Eene gemoedstemming, waarin men niet slechts de natuurlijke twistgierigheid bedwingt, niet slechts vrede houdt, maar ook met zelfverloochening vrede sticht, maakt de roeping en verkiezing van Gods kinderen vast, en doet ze daarvoor erkennen.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTEN CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

AAN DEN HEILAND.

Wat heil, wat eer,
O, God en Heer,
Is in den hemel mij bereid!
Wat zoete rust,
Wat reine lust
Beloofst me Uw tegenwoordigheid.

Daar treed ik juichend in den kring
Der heiligste vergadering
Van zaalge zielen;
Daar zal ik knielen
Voor U, van Wien ik 't heil ontving.

Wat dan geschied',
De tijd ontvliedt
En stelt weldra op aard een perk
Aan al de smart
Van 't zondig hart,
Aan al mijn zorg, aan al mijn werk.

Dan is mijn oog op U gericht;
Ik zie Uw lieflijk aangezicht,
En ik vergeet
Al 't aardse leed,
Al 't duister in het eeuwig licht.
(Overgenomen.)

Open of gesloten Avondmaal ?

REFERAAT DOOR N. v. BEEK,

gehouden op de 27ste Unie-Vergadering te Sneek,
op 10 en 11 Juli 1907.

(Slot.)

Wij zijn nu genaderd tot ons tweede punt: de bedoeling en de verschillende aan te voeren bewijsgronden

van beide opvattingen aan te toonen, dat vervolgens nu mijn taak is.

Welke bedoeling hebben onze broeders voorstanders van open Avondmaal met hetgeen zij voorstaan? Verstaat ons wel, wij hebben niet het oog op de Avondmaalsviering in verschillende kerken, bijzonder de staatskerk, waar openbaar ongeloovigen, menschen, die openbaar in de zonde leven, eerroovers van Christus, godloochenaars zelfs niet geweerd kunnen worden, — neen, maar op de vele vrije Christenen en Alliantiekringen, onder welke zoo vele uitnemende getuigen van Christus en in hun persoonlijk leven geheiligde mannen worden aangetroffen, alsmede ook de voorstanders der »open Avondmaalsviering« onder de Baptisten zelf. Kort saamgevat bedoelen zij de éénheidskenning van het lichaam van Christus, d. w. z. van alle waarlijk geloovigen in Christus. Immers die allen belijden verlost te zijn door het verzoenend lijden en sterven van den eenen Heiland Jezus Christus en willen dat ook gaarne met alle mede-geloovigen in het Avondmaal uitdrukken, volgens 1 Kor. 10:16, 17. Immers deze is de eenige tekst, in welken men meent bijbelschen grond te vinden voor wat men voorstaat. De alom bekende C. H. Spurgeon, die zeker niet van onkunde in de Schrift beschuldigd kan of mag worden, had slechts dien éénen tekst om zich in zijn positie te troosten en te sterken.

Het is intusschen geen onedel doel, dat die broeders zich voorstellen; dit moet toegestemd, al zouden wij hen dan ook in onze gedachten en in figuurlijken zin, in een luchtballon zien zweven. Wat de »gesloten Baptisten« doen met betrekking tot het Avondmaal en het weigeren van ongedoopten, komt den meesten van die vrije gezindheid sectarisch voor, en achten zulks een zich wederrechtelijk aanmatigen van heerschappij te voeren

over het geloof en gevoelen van hen, die zij toch als hun mede-Christenen aannemen. De Doop — zoo beweert men — hetzij bij besprenging, begieting of onderdompeling, hetzij als onbewust kind of als overtuigd geloovige ondergaan — is wel goed, maar is toch van zoo ondergeschikt belang, dat men bij het Avondmaal houden met elkander, daarmede geen rekening behoeft te houden. Immers de mensch wordt door het geloof gerechtvaardigd, een kind van God, een medeburger der heiligen; zij mogen dus niet terwille van den Doop of ter wille van een opvatting van of beschouwing over den Doop, van het eenheidsmaal geweerd worden. Bovendien, zoo beweren eenigen van die vrije broeders, als men maar tot elkander komt en met elkander broodbreekt, dan komen er wel velen tot overtuiging en aanvaarding van den Doop der geloovigen; want dat de Doop naar de H. Schrift is, kan niet tegengesproken worden. Uit een oogpunt van utiliteit (nuttigheid) handelen de gesloten Baptisten dus ook al niet praktisch! Een broeder Baptist zeide mij: »'t Is noodig, dat we aan »open Communie« gaan denken, want we komen er met ons gesloten Avondmaal zoo niet.« Die broeder wilde zeggen, we breiden ons zoo niet uit, we zijn te exclusief, anderen streven ons in aantal voorbij. Of misschien ook: wij krijgen zoo de geloovigen niet tot elkander. Buiten alle bedenking weer een goed idee, een edel doel!

Maar van welk grondbeginsel gaan die broeders uit? Welke bijbelsche bewijzen hebben zij voor hun spreken en streven? Ja, men beroept zich hoofdzakelijk op Rom. 12:4, 5 en 1 Cor. 10:16, 17, waar van het eene lichaam gesproken wordt. Hebben Baptisten met gesloten avondmaal eenige bedenking tegen die Apostolische leeringen? Of vatten zij die woorden anders op dan zij daar staan? Wij meenen geenszins. Maar verliezen onze open-Avondmaalbroeders ook uit het oog, dat in beide genoemde plaatsen tegen gedoopte Christenen wordt gesproken? In den brief aan de Romeinen spreekt Paulus tot menschen, die volgens Hoofdst. 6:4 »door den Doop met Christus begraven« waren, en in den brief aan de Korinthiërs tot menschen, wier doop door den typischen doop der Israëlieten »in de wolk en in de zee,« was afgebeeld. Er zouden voor de wezenlijke eenheid, waar de Heer Jezus naar verlangt, waarom Hij bad, nog een groot aantal teksten meer te noemen zijn, maar zouden ook al even weinig als de genoemden, den broederen, open-Avondmaalvierders, eenigen grond geven. Velen hebben elke poging om bijbelsche bewijzen voor »open Avondmaal« te vinden reeds opgegeven, en handhaven het beginsel, dat men met de veranderde toestanden onder het Christendom, abnormale toestanden der Gemeente Gods, de verschillende inzichten der geloovigen enz., rekening behoort te houden. Eindelijk komt het bijzonder hier op neer, dat de Christelijke Doop onder het Christendom tot de minder belangrijke of twijfelachtige zaken en handelingen behoort, en daar er nu moet zijn »eenheid in het noodzakelijke, vrijheid in het twijfelachtige en in allen de

liefde,« mag er om den Doop geen scheiding zijn bij de broodbreking.

Hoe de meergenoemde Spurgeon er zich op dit punt wist door te slaan, verhaalde voor enkele jaren Dr. Armitage van New-York, nadat hij een bezoek bij Spurgeon had afgelegd. Hij verhaalde aldus:

»Gedurende mijn bezoek bij Spurgeon, hoorde ik hem op een Donderdagavond het volgende bekend maken: »Zondag a.s. hopen wij een aantal zielen door onderdompeling in den dood des Heeren Jezus te begraven, waarna hun de hand der gemeenschap zal warden gereikt. Gij toch moet weten, dat niemand lid mijner gemeente kan worden, die niet een goede getuigenis van de vergeving zijner zonde kan afleggen, op welke belijdenis des geloofs hij dan wordt gedoopt, d. w. z. ondergedompeld. Dezulken toch werden slechts door de Apostelen gedoopt en der gemeente toegedaan, en wie hier lid wil worden moet hetzelfde doen.« Vervolgens deelde hij mede: »Zondag a.s. zal hier ook het Avondmaal des Heeren worden gevierd en wij noodigen alle kinderen Gods uit, daaraan deel te nemen. Wie het ook zij, ieder, die bekeerd is, mag komen.«

Den volgenden dag vroeg ik Spurgeon, hoe hij toch zoo kon spreken.

»Nu, wat is het dan?«

Eilieve, ge zeidet immers ongeveer het volgende: »Gij, waarde lieden weet, dat niemand lid van Spurgeons-gemeente kan worden, die niet eerst geloovig ondergedompeld is, maar tot het Avondmaal des Heeren mag ieder komen, hetzij bijbelsch gedoopt of niet. Zeg mij nu, hebt gij ook ergens in de H. Schrift eene plaats, waarmee ge zulks rechtvaardigen kunt?«

Spurgeon antwoordde lachend: »Gij gestrengen, neemt alles in acht. Ik geloof, er is één tekst, waarmede ik het goed recht van mijn standpunt met betrekking tot het Avondmaal kan bewijzen, n.l. 1 Kor 10:16 en 17.«

Deze plaats verstond Spurgeon zoo, als zou de broodbreking de kinderen Gods, gedoopt of niet, nader tot elkander brengen.

Dr. Armitage en Spurgeons eigen broer Dr. James Spurgeon bewezen hem echter, dat deze plaats betrekking had op de reeds tot stand gebrachte gemeenschap der kinderen Gods, alsmede ook op de gemeenschap met den Heer. Spurgeon erkende zijn dwaling en deed er afstand van. Langen tijd was hij besluiteloos, en wist niet wat hij doen zou op dat punt. Het was Spurgeons doel, evenals dat van alle vrije kerken in Engeland alsook in andere landen, de staatskerk, bijzonder hare dwalingen te bestrijden, en daarom dacht hij meer invloed op de aanhangers dier kerk te kunnen uitoefenen, als hij met Christenen van andere gezindten het open Avondmaal behield.

»Gedurende een onderhoud met Spurgeon«, merkt Dr. Armitage verder op, zeide hij: »Ware ik in Amerika, dan werd ik niets anders en kon niet anders zijn dan Baptist met gesloten Avondmaal.

Tot zijn studenten zeide hij: »Als ge naar Amerika gaat, beproef dan niet onze broeders daar met betrekking

tot het gesloten Avondmaal te hervormen. Dat kunt ge niet klaar krijgen; 't zou ook niet recht en bijbelsch zijn; ik zelf zou, als ik in Amerika was, gesloten Avondmaal houden.»

Wat zullen wij, die ons houden aan gesloten-Avondmaal, daar nu van zeggen? 't Beste is misschien niets, aangezien onze groote Spurgeon niet meer tot de bewoners dezer aarde behoort, en nu zeker vele dingen beter inziet dan toen hij op aarde was.

Doch met het oog op wat we vroeger reeds over de bedoeling van vele vrij-kerkelijke broeders en opencommunie-mannen zeiden, is het geredelijk aan te nemen, dat er nu ook nog vele Christenen zijn, die denken als Spurgeon sprak.

Denzulken zouden vrij toevoegen: Broeders, wij mogen niet met u mede denken en doen; want het doel heiligt de middelen NIET! Nooit mag de vraag voorop geschoven: Hoe bereiken *wij* ons doel, maar altijd moet de vraag gelden: hoe wordt Gods doel in en door mij uitgewerkt? Gaarne alle respect voor groote mannen en hun gedachten op't gebied van Gods Koninkrijk; oneindig meer eerbied echter voor de gedachten en woorden Gods. Het is een wonderbaar groot voorrecht voor een Christen, bij alles wat hij spreekt of doet te kunnen en te mogen zeggen: »Alzoo zegt de Heer.« Nu doen vele Christenen vaak, alsof men met betrekking tot het Avondmaal des Heeren wel, maar betreffende den H. Doop niet alzoo zou kunnen spreken. Niets is immers minder waar. Het moet als zeer ondankbaar jegens den H. Geest aangemerkt worden, als iemand den moed heeft te zeggen: Het wordt in het Nieuwe Testament niet duidelijk geleerd, wat de Doop is en wie gedoopt moeten worden. Op ongeveer 28 plaatsen wordt er in het N. Testament over den Doop gesproken, nu eens in historischen dan eens in vermanenden en leerenden zin, met woorden, die aan duidelijkheid niets te wenschen overlaten. Ieder die lezen kan, kan ze in zijne Bijbel opslaan, en leering ontvangen. De vraag is dan maar: wil men afwijkende menschelijke gedachten en ideeën loslaten, zich onderwerpen aan de uitspraken der Schrift en zich geheel, wat er ook aan verbonden zij, op zuiver bijbelsch gebied plaatsen, wetende dat het hier niet geldt een denkbeeld, een gedachte of dogma over eenig gedeelte der Schrift, maar eene bij het Christelijk leven en het Nieuw Testamentisch gemeentelijk leven geheel aanpassende, praktische handeling. De Doop, zooals de Schrift dien leert en beveelt, spiegelt in zijn vorm en wezen het wezen en de volmaking des Christelijken levens af: door gemeenschap en kennis van Christus' dood, begrafenis en opstanding, ook zelve komen tot de opstanding en hare heerlijkheid (zie Filip. 3 : 10, 11); terwijl de Gemeente als eene nieuwe schepping, als uit het graf van Christus opgekomen tot het leven der opstanding, verbonden met Hem, haar Hoofd, in den Doop zoo juist de afbeelding van haren oorsprong, roeping, kracht en heerlijkheid aanschouwt. Vandaar ook, dat de Apostelen Paulus en Petrus in hunne leeringen en vermaningen

tot de Gemeenten, dikwijls op den Doop zinspelen. In dat zelfde verband wordt ook de Doop genoemd bij de vermelding van de éénheid der Gemeente (zie 1 Kor. 12 : 13 en Efez. 4 : 4).

Ik wensch hier wel begrepen te worden. Wij denken niet door den Doop, en evenmin door het Avondmaal of door iets anders, éénheid te maken. Zulks zou een ingrijpen zijn in Gods werk, en zou ijdel, sectarisch en zondig moeten geacht worden. Neen, de éénheid der Gemeente is een eeuwig feit. De Gemeente is een uitverkoren geslacht, een eenheid in Christus, naar het voornemen Gods, vóór de grondlegging der wereld (zie Efez. 1 : 4.) Tot haar behooren allen, die door alle eeuwen heen tot God bekeerd en door het geloof Christus toegevoegd zijn, maar ook allen, die nog vóór het einde aller dingen hier op aarde, Hem toegevoegd zullen worden. De wezenlijke openbaring der Gemeente behoort echter geheel tot de bedeeling des Nieuwen Verbonds. God heeft de Apostelen en Profeten als fundamentleggers der Gemeente willen gebruiken, maar de Heer zelf verklaart het bouwen der Gemeente als zijn eigen werk. En waar wij, als nieuw geborene kinderkens, zeer begeerig zijn naar de redelijke, onvervalschte melk, om door deze te mogen opwassen, worden wij ook zelf als levende steenen gebouwd, tot een geestelijk huis enz. (Petr. 2 : 2 en 5).

Wij vergeten het zoo licht, dat de Gemeente maar voor een heel klein deel op aarde is en dat we, als we in Christus zijn, behooren tot de »algemeene vergadering en de Gemeente der eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn« (Hebr. 12 : 23). En toch dat is het feit, dat we hebben te erkennen, en waarvoor we Gods genade hebben te prijzen. Het is alzoo met de Gemeente als met al Gods werk, 't is van Zijne zijde een voldongen feit. Zoo spreken we ook van het volbrachte werk van Christus. De verzoening en verlossing der wereld is een Goddelijk feit, maar om er in te kunnen deelen, er van te genieten, roept de Heilige Geest den menschen biddend toe: »Geloof in Jezus Christus, zoo wordt gij zalig«, en: »Laat u met God verzoenen.«

In die zelfde orde staat het met de eenheid der Gemeente. Zij is er; maar moet door elk geloovige ootmoedig gehoorzaam worden aanvaard. En dit geschiedt, naar de ons geopenbaarde orde der oorspronkelijke Gemeenten, door zich te laten doopen tot den naam des Vaders en des Zoons, en des Heiligen Geestes, om voorts onderwezen te worden te onderhouden alles, wat de Heer geboden heeft.

Als de Heilige Geest de eenheid der Gemeente veraanschouwlijken wil, dan zegt Hij onder meer: »Eén Heer, één geloof, één Doop.«

Het Avondmaal in de Gemeenten is de gedurige herinnering aan den oorsprong der éénheid in Christus en het aanvaarden derzelve door ons in 't geloof te laten doopen.

Den Doop willekeurig voorbij te gaan, als minder van waarde, of zelfs niet eens de moeite waard om er

de aandacht aan te wijden, en zoo te naderen tot de tafel des Nieuwen Verbonds, is in strijd met de bedoeling van Hem, die én den Doop én het Avondmaal instelde.

Maar als men mij tegenwerpt: er zijn vele Christenen, die zich bevredigd gevoelen door de handeling aan hen geschied in hunne jeugd, welke handeling toch ook door hen als doop beschouwd wordt, zoodat zij zich ook evengoed als de Baptisten gedoopt achten, dan valt daar veel tegen in te brengen, maar ons kort antwoord kan, na alles wat gezegd is, als afdoende luiden: Wij hebben noch met de leer eener kerk, noch met begrippen, beschouwingen en gevoelens van menschen of Christenen — die dwalen kunnen — te rekenen, om ons daarnaar te gedragen; maar alleen met de duidelijke woorden van den Heer en zijne Apostelen, als de uitspraak van den wil Gods, door den Heiligen Geest.

Wij moeten eindigen, en nemen conclusie in de volgende punten:

1e. Iedere locale (plaatselijke) Gemeente is een deel der groote Gemeente of het lichaam van Christus, dat zich in den hemel en op aarde bevindt, en is geroepen en verplicht de beginselen en ordonnantiën dier Gemeente zooals die in de H. Schrift voorgeschreven en in de voorbeelden der Apostolische locale gemeenten gegeven zijn, te eeren en te handhaven. Bijzonder zijn daarvoor verantwoordelijk de Herders en Opzieners der kudden.

2e. Eene plaatselijke gemeente moet onderscheiden en oordeelen, wie tot haar kunnen en mogen behooren en wie niet. Wanneer dat niet zoo ware, kon er van opzicht en tucht geen sprake zijn, terwijl toch de gemeenten in de Schrift ernstig daar toe worden vermaand.

3e. Ieder Christen is volgens den wil des Heeren en naar de natuur en behoefte des geestelijken levens, geroepen en verplicht zich bij eene plaatselijke Gemeente aan te sluiten, en zich zoo aan de verordeningen van het Hoofd der Gemeente en de onderwijzingen des H. Geestes te onderwerpen; en als leden der gemeente te volharden in de gemeenschap, in de breking det broods en in de gebeden. Wie dat niet doet gedraagt zich wanordelijk en ongehoorzaam, en verdient de bestraffing of uitsluiting van het Avondmaal, zoowel als degenen, die om andere zonden of onordelijkheden door de gemeente behandeld moeten worden volgens 2 Thess. 3:6, 14 en 15.

4e. Onder de verordeningen van den Heer aan de gemeenten of hare bedienaren staat de II. Doop boven aan, als teeken der wedergeboorte door de opstanding des Heeren Jezus Christus (1 Petr. 1:3) en als acte van toetreding tot de eeuwig levende Gemeente Gods.

5e. De Avondmaalsviering als uitwendig teeken van éénheid in Christus heeft geenerlei zin voor hen, die niet door den Doop die eenheid hebben aanvaard. Men geeft zodoende eene uitdrukking alsof men wel het lijden en sterven des Heilands, maar niet mede Zijn begrafenis en opstanding als oorzaak van de éénheid

der Gemeente aanmerkt!

Het Avondmaal, als teeken van 's Heeren lijden en sterven, dat in de Gemeente voortgezet moet worden, totdat de Heer komt, verplaatst den geloovige telkens bij het kruis, opdat alzoo Christus en zijn verlossingswerk en de Gemeente als vrucht van dat verlossingswerk, en alles wat daarmede in verband staat, waartoe ook de Doop behoort, in het licht van Golgotha zou beschouwd worden.

Wij komen tot de slotsom, dat de z.g.n. open Avondmaalsviering, ongepast, wanordelijk, onbijbelsch en mitsdien ongeoorloofd is in de Gemeente Gods.

Ik heb gezegd!

Paulus' derde Zendingsreis.

Zondag 18 Aug. (Handel. 18:23 — 19:40).

Om het Pinksterfeest te Jeruzalem te kunnen doorbrengen, had Paulus het arbeidsveld verlaten en was met Aquilla en Priscilla naar Efeze gereisd, waar hij zich maar kort ophield, belovende, dat hij later zou terugkomen.

Na 't feest van Jeruzalem naar Antiochië getrokken, aanvaardde de ijverige Apostel al spoedig een derde zendingsreis en kwam na eenigen tijd, volgens gedane belofte, weder te Efeze.

Daar was tijdens Paulus' afwezigheid een Joodschen leeraar gekomen van Alexandrië met name Apollos, die met groote welsprekendheid als een discipel van Johannes de Dooper in de Synagoge optrad, hoewel hij nog onduidelijke begrippen had van het Christendom. Aquilla en Priscilla, tijdens hun omgang met Paulus beter onderlegd, merkten alras wat hem haperde en door hunne vriendelijke leering verkreeg hij helderder inzichten, die hij nu ook niet voor zichzelf hield, maar te Corinthe ten nutte maakte, waar Paulus reeds eene gemeente had gesticht en hij dus met zijne uitgebreide Schriftkennis kon natmaken, wat Paulus plantte (1 Cor. 3:6). Nu vond Paulus bij zijne komst in Efeze echter het werk van Apollos: eenige discipelen, die in den Messias geloofden en niet vijandig gezind waren, ja zelfs gedoopt waren, maar toch op Paulus vraag: »Hebt gij den H. Geest ontvangen, nadat gij gelooft hebt?» daarvan nog geheel onkundig bleken, zoodat zij met den doop van Johannes gedoopt waren, waarbij geen H. Geest genoemd was en evenmin als op den Pinksterdag ontvangen (Hand. 2:38). Deze ongezone toestand kon de Apostel niet stilzwijgend voorbij gaan, maar hij leerde hen, dat zij gelooven zouden, niet in een Mes-

sias, die *te komen stond*, maar in Christus Jezus, die na Johannes *gekomen was*. Een twaalfal namen dat woord gaarne aan, werden gedoopt en ontvingen bij handoplegging den H. Geest.

Nog drie maanden lang was 't daarna den Apostel vergund, vrijmoedig in de Synagoge de zaken van 't Koninkrijk Gods aan te raden, maar langzamerhand openbaarde zich ook daar de geest der verharding, zoodat Paulus 't geraden vond, met de geloovigen, zich af te scheiden en in de gehoorzaal van zekeren Tyrannus hunne bijeenkomsten te houden, waar Paulus twee jaren lang met grooten zegen werkzaam was, terwijl de Heer ongewone krachten door zijne handen deed geschieden, tot genezing van zieken en bezetenen.

Het schijnt, dat de invloed der vijandige Joden dezen arbeid niet heeft kunnen verhinderen, althans wij zien hier de vijandschap weer op andere wijze zich openbaren. Zeven zonen van zekeren Joodschen Overpriester, die aan duivelbezweering deden, ziende welk eene uitwerking Jezus' naam bij Paulus had, waagden 't, dien gezegenden Naam in hunne tooverformules op te nemen, zonder zelf in hem te gelooven. Dit bekwaam hun evenwel slecht, want inplaats van eene overwinning te behalen op den boozen geest, werden deze bedriegers door den bezetene zoodanig toegetakeld, dat zij blijde waren, er 't leven af te brengen. Zonder het te willen hadden zij echter groot voordeel aan 't Evangelie gebracht, want de eerbied voor Jezus' naam werd er grootelijks door versterkt, en de macht der tooverij openbaar als ijdele kunst, zoodat velen er beslist mee braken en een schat van hooggewaardeerde tooverboeken bijeenbrachten en verbrandden.

Ook van de zijde der heidenen zou 't werk des Heeren tegenstand ondervinden. Een zilversmid, met name Demetrius, die zilveren tempeltjes maakte voor Diana, de algemeen vereerde Godin, en daaruit groote welvaart had, bemerkte, dat de prediking van Paulus dat gewin dreigde te doen verminderen, weshalve hij de lieden van zijn gilde zulks onder 't oog bracht, voorgevende natuurlijk, dat de eer der Godin in gevaar was. Dit bracht groote verwarring en oproerig geroep van: »Groot is de Diana der Efezeren!» waaraan geen einde scheen te komen, totdat 't eindelijk den verstandigen stadsschrijver gelukte, stilte te verkrijgen, waarop hij de lieden gerust stelde en Demetrius en zijne medegenooten beduidde, dat dit oproermaken strafbaar was, en dat 't behoorlijk was, hunne rechtmatige klachten op de daartoe bestemde rechtsdagen bij den Stadhouder in te dienen, waarna allen rustig uiteen gingen.

a. De Heer kiest zich Zijne werktuigen om Zijn werk te werken. Apollos moet een voorbereidend werk te Efeze verrichten; Aquilla en Priscilla moeten hem (den machtigen Schriftgeleerde) den weg Gods duidelijk maken. Te Corinthe moet hij op 't door Paulus gelegde fundament verder arbeiden, terwijl Paulus te Efeze hem opvolgt. Zoo is 't een ander die zaait en een ander die maait, en de hand kan tot de voet niet zeggen: »Ik heb u niet van noode.« Gelukkig, wanneer de

geleerde nederig genoeg is om van een tentenmaker zich te laten terecht wijzen.

b. »Hebt gij den H. Geest ontvaangen, nadat gij geloofd hebt?» Een levensvraag, ook voor ons, waarop wij ons niet verontschuldigen kunnen met een: »Wij weten 't niet.« Draagt ons leven de kenmerken, dat wij tempelen des H. Geestes zijn, of worden wij beheerscht door den Geest der dienstbaarheid, of wel door den geest der ongehoorzaamheid? »Die door den Geest Gods geleid worden, zijn kinderen Gods.« »Die den Geest van Christus niet heeft, die komt hem niet toe.«

c. Een Jezus, dien Paulus predikt, of waarin onze ouders of leeraars gelooven, is voor ons niet genoeg om tegen 't rijk des boozen te bestaan. De duivel vreest wel den Zone Gods en hij zou Paulus gaarne verslinden, als hij maar kon, maar die buiten Jezus zijn hinderen hem niet.

Wij moeten persoonlijk Jezus zelf bezitten, en in Zijne kracht alleen zullen wij tegen de zonde en den duivel kunnen strijden met goed gevolg.

d. »Groot is de Diana der Efezeren!» Zoo schreeuwden de menschen voor hunne afgoden, als hun tijdelijk voordeel er in betrokken is, en de onwetende schare schreeuwt mee zonder recht te weten, waarom 't gaat.

Zoo laat men ook in onze dagen, in 't verdedigen van drank en spel, Barabbas los, hoewel hij een moordenaar is.

Moge er bij de vereerders van den waren God niet minder ijver en ernst betoond worden, waar door verzoeking en schaamte in 't belijden hun eeuwig voordeel bedreigd wordt.

N. P.

K. K.

Zeven-en-twintigste Jaarvergadering

VAN DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland,

gehouden te SNEEK, op 10 en 11 Juli.

(Slot.)

VII. GEMEENTE-VOORSTELLEN.

1. Amsterdam. »Daar het een besluit is der Unie-Vergadering (1905), eene kas te stichten voor invalide Voorgangers enz. enz., stelt deze Gemeente voor, de bespreking over de statuten dier kas, in Deventer gestaakt, op de Algemeene Vergadering weer op te vatten en ten einde te brengen.«

Reeds met de bespreking der notulen 1906 (zie »Huishoudelijk gedeelte« a) was men terug gekomen op deze zaak. Ook nu het voorstel »Amsterdam« in bespreking komt, wordt tegenover anderen volgehouden, en dit met recht, dat een besluit der Algemeene Vergadering maar zoo niet voor nietig verklaard kan worden.

Men moet weer beginnen met de bespreking van art. 4 der ten vorigen jare ingediende concept-statuten »Invaliden kas«. Over dit art, kon men het in het vorige jaar niet eens worden. De Gem. Amsterdam had voorgesteld f 0.50 en Stadskanaal f 0.10 per lid te betalen.

In de bespreking, die nu volgde werd door sommige Gemeenten nog wel volgehouden, dat de zaak van de baan was, maar het meerendeel was van ander gevoelen, zoodat ten slotte besloten werd dit fonds met vrije bijdragen te steunen. De aanneming der volledige Statuten werd om de weinige bekendheid met dezelve uitgesteld tot een volgend jaar.

2. Nieuwe Pekela. Het aanbrengen eener verbetering van praktischen aard in ons blad »De Christen« wordt ingeleid door br. J. Enter. De meeste broeders zijn daarvoor te vinden en zou het anders kunnen met onzen wekelijkschen bode; hoe volmaakter, hoe liever. Doch veler verwachting werd wel wat teleurgesteld, toen deze op een »nietje« uitliep, d. w. z., het nieten van het blad, zoodat het dan niet meer opengesneden behoefde te worden en de afzonderlijke bladen toch bijeengehouden werden. Een tweede was het nummeren der bladzijden, niet van een enkel blad maar van den geheelen jaargang. Het eerste werd met het oog op de onkosten verworpen en het tweede door de redactie als een met weinig moeite gepaard gaande verandering toegezegd.

3. 's-Gravenhage. Wenscht in ons orgaan een rubriek »Weekbericht« waarin de belangrijkste beburtenissen op Godsdienstig, Maatschappelijk en staatkundig gebied, uit het Binnen- en Buitenland worden opgenomen. Ter nadere toelichting wordt door br. de Wit van Den Haag opgemerkt, dat het blad voor Gemeente en huisgezin is. Al was »Wijd en Zijd« niet aan het doel beantwoordende, toch zou men iets op verschillend gebied opnemen. Br. v. Beek vindt dat aan dezen wensch tegemoet gekomen wordt in de rubriek »Een en ander.« Het oordeel van br. Roeles is, dat voor zulk een rubriek, als door Den Haag bedoeld wordt, maar niet zoo gemakkelijk iemand gevonden wordt, mocht echter in Den Haag zoo iemand zijn, dan zou men het beste doen het aan dien over te laten. Daar het noch mogelijk, noch uitvoerbaar, noch wenschelijk geacht wordt, werd ook dit voorstel verworpen. De opmerking van br. Gorter van Sneek om degelijke dingen op te nemen en geen stukken over het rooken enz. moge te ver gaan, verstandig zou het echter zijn evenmin voor het rooken als voor het drinken iets op te nemen.

4. Stadskanaal wil de opleiding van jonge broeders vergemakkelijkt zien. Zij legt daarbij niet den nadruk op de opleiding maar op het vergemakkelijken. Duitschland is op de vroegere voorwaarden voor ons gesloten, ook naar Londen levert finantiële bezwaren op. In ons eigen land is ook geen geschikte gelegenheid te vinden. Toch is en blijft het ook een bezwaar, dat een broeder 4 jaren aan ons land en onzen arbeid ont-

trokken wordt. Zou het bij al deze bezwaren niet mogelijk zijn broeders in den praktischen arbeid te bekwamen bij een of meer onzer broeders Voorgangers? Br. Gorter van Sneek vindt dat Stadskanaal dan het beste doet een weg aan te wijzen. Hierop wordt door Stadskanaal gevraagd: of het niet mogelijk is op het gymnasium te Doetinchen? Br. Roeles vindt echter, dat het dan nog beter zou zijn naar de hoogeburgerschool. Daar iemand, die een gymnasium bezocht heeft, zonder de Universiteit te bezoeken, zijn ontwikkeling geheel onvolledig is. Het gymnasium is slechts een voorbereiding voor de Universiteit terwijl de hoogeburgerschool een uitbreiding is van het lager onderwijs.

Het is bij al deze moeilijkheden maar de vraag: Hoe moeten wij met den jongen broeder. Br. v. Meerloo stelt voor, dat de Gemeenten de opleiding op zich nemen en genoemden broeder voor een jaar als proef plaatsen bij een voorganger onze gemeenten.

Na nog eenige bespreking over het voor en tegen van dit voorstel wordt besloten de jonge broeder Louw van Scheveningen voor een jaar als proeftijd bij een broeder Voorganger te plaatsen en dan verder te zien.

5. Groningen. In welke verhouding behooren wij (Baptisten) te staan tot de Evangelische Alliantie onze dagen.

Omdat het voorstel begrepen zou worden heeft inleider, br. B. Planting, het reeds te voren toegelicht in »de Christen«, No. 1053. Doch waarom komt de gemeente Gr. nu juist op de Algem. Verg.? Omdat de Alliantie bestaat en zich uit zal breiden en wij als Baptisten onwillekeurig voor de vraag komen te staan: welke houding wij tegenover haar in zullen nemen. Wij hebben deze zaak te overwegen. Ter voorlichting diene, dat het niet mijn bedoeling is de vraag te beantwoorden. Hij heeft zelf geen eigen standpunt ingenomen. Men gevoelt echter veel voor deze beweging. Ze is iets uit God. De eenheid van alle geloovigen van de verschillende kerkelijke richtingen moet ons op het hart liggen. Denken wij daarbij vooral aan de hooge priesterlijke bede. De beweging op zichzelf is van groote betekenis en heeft reeds menigeen ook van ons een zegen gebracht. Dit heeft inleider tot die vragen geleid, die hij de Vergadering voor wenscht te leggen:

1. Moeten wij sympathiseeren.
2. Moeten wij een gereserveerde houding innemen, of
3. Moeten wij anti-sympathiseerend optreden, d. i. afkeerend.

Sprekend zelf heeft eenige bezwaren hoewel hij er mede sympathiseert.

Hierna werd om de vele aanrakingspunten van het voorstel Groningen met het referaat van br. v. Beek het laatste eerst gehoord om daarna tot een nadere bespreking over te gaan. Het

REFERAAT

over het onderwerp: Open of gesloten Avondmaal, werd door broeder v. Beek gehouden en wij mogen ons verblijden, dat dit degelijk Schriftonderzoek tot algemeene bekendheid gebracht zal worden afzonderlijk

gedrukt of door middel van »De Christen«.

Na het gehouden referaat werd nog eenige gelegenheid gegeven voor bespreking over het door br. Planting ingeleide onderwerp en het referaat.

Het zakelijke in de bespreking (het niet en minder zakelijke zullen wij maar laten rusten) komt hierop neer: Eenheid wenscht men van onze zijde. Men heeft echter ervaringen opgedaan, die voor de eenheid niet bevorderlijk zijn, anderen hebben het tegenovergestelde beleefd, doch de opmerking zoolang in de weg der samenwerking zich te begeven tot uitwerping volgt zal wel voor ons de eenige weg zijn. Doen wij van onze zijde alles wat wij kunnen zonder opoffering van beginsel, maar ook zonder aanstoot te geven, dan zal ons dit niet tot zelfverwijt leiden. In geen deele mogen wij onze eigen eer zoeken.

Zeer passend was het slotvers, dat gezongen werd, nadat eerst nog menige dank uitgesproken was aan allen, die medegewerkt hadden, tot welslagen der vergaderingen.

Het »Wij willen nedrig Gode leven« werd dan ook van harte ingestemd en daarna, met dank aan den God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, de vergadering door br. Panjer gesloten.

Noch was echter het uur van scheiding niet aangebroken. Na het middagmaal genoten te hebben, kwamen wij aan den avond van den tweeden dag onzer samenkomsten nog eenmaal te zamen voor een Evangelische samenkomst, waar velen zouden getuigen. De kerk was voor dien avond vol, waarvan de gemeentelieden, gasten en afgevaardigden wel de grootste ruimte innamen. Toch waren er ook nog vreemden aanwezig, waarvoor wij hopen, dat de gesproken woorden door Engelsche, Duitsche en Nederlandsche broeders niet ongezegd geweest zullen zijn.

Hiermede heb ik getracht zoo goed mogelijk weer te geven, wat wij in die enkele dagen doorleefd hebben. Heb ik iets weggelaten, dat vermeld had moeten worden of iets toegevoegd, dat weggelaten had kunnen worden, men vergeve mij dit en bedenke, dat het geene gemakkelijke taak is, onder de gegeven omstandigheden, secretaris of verslaggever te zijn. Na vier jaren dezelfde arbeid verricht te hebben, neem ik de vrijheid er op te wijzen, dat meerdere orde gewenscht is en daarvoor de wenk, door br. Planting gegeven, herhaald moge worden: »Men make een huishoudelijk reglement.«

HARLINGEN.

E. HARMSSEN.

N.B. Een woord van dank — zeker door al de belangstellende lezers — aan br. Harmsen voor zijne moeite in dezen en het geven van zijn zeer nauwkeurig verslag, waardoor wij nog eens inleefden in onze aangename Unie-Vergadering. Ook degenen, die niet aanwezig konden zijn.

B. ROELES, Secr. der Unie.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van F. J. de V. f 5.73; van J. Z. te Exloo f 0.45.
N. v. BEEK.

„Opwekkingslied”,

naar Mattheüs 5: 2—12.

WIJZE: *Er ruischt langs de wolken.*

O, zoete naam Jezus, die sprak van omhoog,
Dat zalige troostwoord, waar ieder voor boog:
Ja, zalig zijn armen, bedroefden van geest;
Gij trooster van 't harte, verhoogt hen het meest
Kent gij, kent gij, »Jezus nog niet?»
Prijst Hem dan mijn ziel in een »Opwekkingslied.«
Heilig! Heilig!! is steeds Zijn Naam;
Vereenigt de volken op aarde te zaam.

Hoe minzaam ziet Jezus zachtmoedigen aan,
Terwijl Hij Zijn jongren daar voor zich ziet staan.
»Zij erven het aardrijk«, zoo luidde Zijn Woord;
Zij deelen Zijn vreugd' in het hemelsche oord;
Kent gij, kent gij, Jezus nog niet?
Hij is nu mijn Heiland! Ik zing Hem mijn lied.
Troostend, zalig is steeds Zijn Woord,
Dat zielen vereenigt, en 't harte bekoort.

Hoe zalig, die hong'ren en dorsten naar Hem,
Zij hooren van verre Zijn lieflijke stem;
Gerechtigheid zoeken, naar 't Woord van den Heer,
Verzadigt, en 't harte verlangt dan niets meer.
Kent gij, kent gij, Jezus nog niet?
O kom toch tot Hem! die van verre u ziet.
Kom dan, kom dan, zing met mij saam
Van Jezus mijn Heiland, dien lieflijken naam.

Barmhartigen zijn zalig, zegt Jezus de Heer.
Komt nader tot Hem, buig voor Hem u ter neer.
Hij reinigt uw harte van zonde en schuld,
Zoo zult gij dan God zien, die 't harte vervult.
Kent gij, kent gij Jezus nu al,
Die eeuwig uw Redder en Trooster zijn zal?
Heiland, Jezus schenk mij toch meer,
Uw Liefde in mijn harte, zoo zacht en zoo teer!

Hoe zalig en vreedzaam met U steeds te zijn,
Hij noemt hen Gods kind'ren, in Christus' bloed rein!
't Zij rijken of armen, zij gaan hand aan hand,
En juichen, verhoogd eens, aan Gods rechterhand.
Kent gij, kent gij dien Jezus niet,
Die vrede verkondigt en krachten u biedt?
Kom dan, kom dan, blijf toch niet staan,
Hij is zoo vol liefde en neemt zondaars aan.

Wie worden vervolgd, der gerechtigheid wil,
Zijn zalig gesproken, o, hoor dit toch stil.
Of smaadheid te dragen, bespot om den naam,
En laster te hooren, door leugen of blaam,
Vreugde, blijdschap! biedt Jezus mij,
Want nu weet ik zeker, Hij is aan mijn zij.
Jezus, Jezus, Gij zijt mijn loon,
Nu eerst hier op aarde en dan voor Uw troon.

UITKIJK, Transvaal, Juni '07.

J. BLOM.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending:

Ontvangen van de Gem. te Haarlem f 21.70; van de Gem. te Deventer f 25.96; van de Gem. te Heeg f 7.90.
N. v. BEEK.

.. Heden verblijdde ons de Heer met de voorspoedige geboorte van een welgeschapen DOCHTER.

L. WIJNSEMA.

T. WIJNSEMA—SAADHOFF.

TER APEL, 10 Aug. 1907.

.. Heden verblijdde de Heer ons met de geboorte van een welgeschapen ZON.

W. MEIJER.

J. MEIJER—DUURSMAN.

MARSUM, 8 Aug. 1907.

Echte Hollandia Harmonica's.

Eenig adres voor Nederland van de bekende Hollandia's. 1e kwaliteit. Prachtige toon. Sterke balg, veeren en tongen.

Verder voorhanden goedkoopere Klingenthalers, Tyrolers, Crefelders, etc.

Vraag geïllustreerde Prijscourant gratis bij

JOH. DE HEER,
ROTTERDAM.

ORGANOLA.

Met 1 vinger kan iedereen terstond 4-stemmig spelen.

Geschikt voor elk Orgel.

Met 18 accoorden	f 15.—
„ 24 „	„ 20.—
„ 24 „	verstelbaar - 25.—

Vraagt prospectus.

Joh. de Heer, Rotterdam.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes. Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00.
2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat. Prijs per 100 f 0.30, per 1000 f 2.50.
3. Evangelische Schotsche Tractaten van Cheyne Brady. Prijs per 100 f 0.30.
- (Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen).
4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat). Prijs per 100 f 0.25, 500 en meer f 0.20 per 100.
5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.
6. Sabbats- of Zondagsviering. een Bijbelsch onderzoek, door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
7. De wonderlijke gebeurtenis. (3e druk) prijs 5 cent.
- (Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop).
8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.
- (Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den Doop op alle punten wenschte te onderzoeken).
9. De oorsprong van den Kinderdoop. Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.
- (Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER).

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat) per 100 ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen. door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7½ cent, 25 ex. à 5 ct. (Dit boekje moet elk Christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping).

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C. MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap. 100 stuks f 1.50. (Af te geven aan reizende of verhuizende gemeenteleden).

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 cent.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER, Londen. Prijs per 100 ex. f 1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht. 't Is bij bestelling voldoende op den strook van den postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten krijgen op alles 30 procent korting. Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

EEN EN ANDER.

.. Merkwaardige opwekking in Brazilië.

In eene bijeenkomst tot gebed te Rio de Janeiro waren twee jonge lieden van eene 100 mijlen verwijderd liggende boerderij daar gekomen, ernstig aangegrepen en tot bekeering geleid. Bij hun terugkeer namen zij een Bijbel mede en lazen daaruit hun reeds bedaaide ouders en hun verdere familie voor, en baden met hen, »zooals zij het in de samenkomst hadden geleerd.« Van toen af was de Geest des Heeren over hen gekomen, zoodat zij hun geluk niet meer voor zich zelf alleen konden behouden. Zij gingen naar een naburige boerderij en zoo al verder van de eene naar de andere en hielden dit een half jaar lang vol, alom voorlezende uit den Bijbel. Ze zochten voorts uit een bijbeldepot meerdere Bijbels te bekomen, en reikten die

uit. Weldra begon men te vergaderen tot onderling lezen der Schrift. Dit ging echter gepaard met schrikkelijke mishandelingen, zoodat zij somwijlen den dood voor oogen hadden, maar zij waren bereid rekenschap te geven van de hoop, die in hen was. Eindelijk kregen zij bezoek van een predikant. Er werd een vergadering samengeroepen, die om 6 uur zou beginnen. Doch de menschen kwamen reeds om twee uur opdagen. Om 5 uur waren er 200 in een huis bijeen. 6 maanden tevoren was er nog niet een bekeerde ziel onder hen en waren er binnen den tijd van weinige maanden meer dan 200 volwassen menschen toegebracht. Slechts twee samenkomsten had de Predikant er gehouden, al het andere was door middel van 't lezen der Schrift teweeg gebracht.

(Uit »Was sagt die Schrift?«)

N. v. B.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B PLANTING en N v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

BIDDEN.

Des harten binnenst overleg,
Gezegd, gezocht, gedacht!
Het trillen van een stille vlam
Die naar de wolken tracht.

Het slaken van een ademtocht,
Het vallen van een traan,
De blik naar boven van een oog
Door God-alléén verstaan.

De eenvoudigheid, het kunstloos waar
Der kinderlijke taal,
Maar aan wie plaats gegeven wordt
Bij 't Engelen lofkoraal.

Des Christens kracht, des Christens lust,
Des Christens levenslucht,
Zijn levenskracht in 't uur des doods,
Bij dood en hel geducht.

Des zondaars eerste stemgeluid,
Die Jezus valt te voet.
Bij aller heem'len vreugdgejuich
Door 't: Ziet hij bidt! begroet.

Tot 's Vaders eer, tot lof des Zoons,
In zin en wil en woord
Het door den Heil'gen Geest gewrocht
Volzalig zielsakkoord!

Want bidden doet geen hart alléén,
Eén Geest dringt ze alle door;
En op Zijn Priesterlijken troon
Gaet Jezus-zelf ze voor.

Gij zelf, de Waarheid en de Weg!
Ziet biddend op ons neér.
Hebt biddend onzen strijd volstreên. —
Leer Gij ons bidden, Heer!

DA COSTA.

Der geloovigen levensles.

Leerende hen onderhoudende alles,
wat Ik u geboden heb.

Matth. 29 : 19b.

Uit het verband dezer woorden is het duidelijk wie hier als leerlingen bedoeld worden. Zij zijn het, die door prediking of onderwijs tot discipelen of leerlingen gemaakt, uit de volken en aan de wereld onttrokken en het koninkrijk van Jezus Christus ingeleid zijn geworden, gelijk zij dat ook in den Doop hebben beleeden. Dezulken moeten onderwezen, opgevoed worden. De Heilige Geest wil en moet dat doen; maar Hij doet het middellijk. De Heer gaf die taak in de handen zijner Apostelen, en deze hebben vervolgens weer anderen in dien arbeid betrokken en ingeleid; vandaar ook het Apostolisch bevel, o. a. aan Timotheüs: »Hetgeen gij van mij gehoord hebt onder vele getuigen, betrouw dat aan getrouwe menschen, welke bekwaam zullen zijn om ook anderen te leeren.« (2 Tim. 2 : 2). Ook zij, die onderwijzen, moeten op hun beurt zelf onderwezen worden. Zij kunnen maar mededeelen van wat zij zelf ontvangen hebben. Ook voor hen heeft de Heer zijne middelen. 't Is een Goddelijk, levend onderwijs, maar God geeft Zijne genadegaven in den regel door natuurlijke middelen, de geestelijke zegeningen in stoffelijken vorm. Zelfs de Gave aller gaven — Zijn eeniggeboren Zoon, liet Hij, toen Hij Hem aan de wereld gaf in een natuurlijk stoffelijk wezen verschijnen. Het Woord is vleesch geworden. Ieder, die zich opmaakt om anderen te onderwijzen moet zich bewust zijn, dat hij iets te onderwijzen of mede te deelen heeft. Hij moet vooral behoefte hebben — en zulks in de praktijk des levens betoonen — om onderwezen te worden. Een prediker,

die niet voortdurend biddend Gods Woord onderzoekt en elk middel voor zijn studie dankbaar en ijverig aangrijpt, terwijl hij toch anderen wil onderwijzen, is niet getrouw, en vergrijpt zich licht aan het heilige. Iemand, die anderen wil onderwijzen, maar zelve niet uitleeft, wat hij anderen predikt, geen eerbied betoont voor het Woord des Heeren en de waarheid in het leven, deze is geen gezant van Christus en kan niets dan verwarring aanrichten op het arbeidsveld en in de Gemeente des Heeren. De Schrift noemt dezulken »kwade arbeiders«, die niet onzen Heer Jezus Christus dienen, maar hun buik. Elk getrouwe dienaar van Christus leert anderen dat, wat hij zelf geleerd heeft, uit liefde en eerbied voor zijn Meester en diens geboden, en uit liefde voor de zielen, die aan zijne zorgen zijn toevertrouwd. Een voorbeeld zien wij in den trouwen gezant van Christus, Paulus, die tegenover de ouderlingen der Gemeente van Efeze kon betuigen, dat hij rein was van het bloed van allen in de Gemeente, niets achtergehouden hebbende, dat hij niet zou verkondigd hebben — al den raad Gods.

Voorts is het een teeken van een waar en gezond Christendom, als er behoefte gezien wordt bij de belijders des Heeren aan onderwijs, ten einde meer en beter den Heer en zijn wil te leeren kennen. Waar die belangstelling niet is, kan er van vooruitgang in het geestelijk leven geen sprake zijn en zal het blijken, dat het Christendom van de zoodanigen meer vorm dan wezen is. Men stelt zich dan tevreden met te zeggen, dat men eenmaal geloovig geworden en gedoopt is, maar van een dagelijksche, steeds duidelijker levenservaring met den Heer en zijne zalige gemeenschap, weet men niets te vermelden. Dat zulk een Christendom — als het dien naam mag dragen — krachteloos en vruchteloos blijkt te zijn, behoeft nauwelijks gezegd. Zulke belijders willen liefst niet op de proef gesteld worden en beproeven ook hun eigen leven niet; daarom onttrekken zij zich aan het onderwijs, want het onderwijs des Heeren is de proef op het practische geloofsleven. Al wat waarachtig, al wat rein, al wat heilig en Gode welbehagelijk is in het leven des menschen, zoowel als dat, wat door God veroordeeld wordt is door Jezus Christus geopenbaard. Door de wet werd oudtijds Gods wezen en wil geopenbaard, veel dieper en klaarder en alomvattender is de openbaring van Hem, die ons in het volle licht des hemels den Vader heeft verklaard. Het onderwijs des Heeren is de toepassing van de geheele Godsopenbaring in het leven des menschen. Vandaar ook, dat het heet, niet: leert hen verstaan of begrijpen, maar: leert hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb. Dat onderhouden geschiedt in de gemeenschap met Jezus, in het volgen van Hem, zonder vragen, in alles wat in het leven voorkomt, te doen in den Naam van Jezus, in zijn dienst, tot zijn eer.

Letten we op het alles omvattende van de les, — alles, wat Ik u geboden heb. De Heer heeft zich zelve, zijn leven in zijn woorden gelegd. Elk woord dat Hij sprak, was iets van dien goddelijken levensadem,

zoodat Hij kon betuigen: »de woorden, die Ik tot u spreek zijn geest en zijn leven« (Joh. 6 : 63). En de discipelen daar niets van vattende, zeggen: »tot wien zullen wij heengaan, Gij hebt de woorden des eeuwigen levens.« Christus' onderwijs aannemen is Hem aannemen, Zijn woorden klein-niet-of verachten, is Hem versmaden. Het leeren van de discipelen is hen steeds nader in betrekking en in gemeenschap stellen met hun Heer, om in de ervaring des levens de kracht en de zaligheid dier gemeenschap te leeren kennen. Theorie zonder practijk is op christelijk gebied zeer gevaarlijk, ja, noodlottig, want in dat geval voert de theorie tot het schroomlijkst zelfbedrog, al verder van den Heer af, en tot een zondigen tegen het licht, dat men heeft.

Laat ons verder opmerken, dat de Heer Jezus zijne geboden niet oplegt, maar ingeeft. De wet van Christus is de liefde — die volkomen bereidwillig maakt om God te verheerlijken en den naaste te dienen. Dat heeft de Heer den zijnen, door woord en voorbeeld altijd geleerd en geboden. Het geheele leven van den Heer hier op aarde was de openbaring van de macht en heerlijkheid der liefde, zooals die in God en uit God is. Dit bepaalt ook de geheele levensrichting en levenskracht en levenszaligheid van den discipel des Heeren. Een waar discipel kan niet gelukkig of zalig zijn, als hij niet lief kan hebben. Dat is volgens de natuur der liefde. Dit is reeds met de natuurlijke liefde het geval. Denk aan de moederliefde, die zich wil uitdrukken jegens een dierbaar kind, en dan die moeder zoo innig gelukkig maakt; denk aan echtgenooten enz.

Verre aldus van een last te zijn, is het doen van de geboden des Heeren een lust, de hoogste beteekenis van 't leven. Intusschen blijft er voor ieder geloovige nog veel af en aan te leeren. Gelukkig wie op de school van Jezus een ware leerling is. De Meester heeft verhevene en heerlijke bedoelingen met zijne leerlingen, en wil hen door zijn Woord tot de hoogste kennis en tot het hoogste leven opleiden.

Er is alzoo een overvloedigen zegen aan verbonden voor dit en het toekomstige leven.

a. Vertoevende op de school van Jezus, wordt het hart steeds meer van de ijdele dingen afgeleid, en de aandacht gevestigd op de dingen, die des Heeren zijn en op eigen roeping in 's Meesters dienst. De Heer maakt zijne leerlingen tot alles bekwaam, terwijl zij meer hunne eigene totale onbekwaamheid leeren beseffen.

b. Al leerende worden alle christenen goede medewerkers in den dienst des Heeren en der Gemeente. Jeugdige christenen moeten tot den dienst des Heeren bekwaamd worden door onderwijs; zij zullen in dien weg vooruit komen, om het werk al beter te doen. Op Jezus school wordt ootmoed geleerd, maar ook worden er de zinnen geoefend, ter onderscheiding, beide des goeds en des kwaads. Zelfs in den ouderdom zullen zij nog vruchten dragen, en de deugden Gods verkondigen.

c. De Heer bereid voor hen, die door zijn Woord onderwezen worden, heerlijke verrassingen. 't Is alsof telkens hun weer nieuwe lichtpunten verschijnen, nieuwe zegeningen hun toestroomden, maar dan ook nieuwe kracht om te arbeiden, en moed om te volharden ten einde toe. Zoo leert de discipel des Heeren te leven en te gaan waar zijn Heer hem roept; maar ook te sterven en hier afgelost te worden, wanneer de Meester zegt: het is genoeg, kom hooger op.

S.

N. v. B.

Paulus' derde Zendingsreis. (Vervolg).

Zondag 25 Aug. (Hand. 20 en 21: 1—17).

Wanneer het geloof bij een mensch van den rechten stempel is, dan zullen de gevaren, waarmee hij om 's Heeren wil bedreigd wordt, hem wel de voorzichtigheid der slangen leeren beoefenen, maar hem niet van den Heer verwijderen, die zijn leven is.

Wij merken dit bij den Apostel Paulus, die gedurig aan groote gevaren blootgesteld op zijne zendingsreizen, er niet aan denkt om den arbeid te staken, maar ziende op den Oversten leidsman, die ook nooit staakte, gaat hij voorwaarts, jagende naar 't wit van den prijs der roeping Gods.

Als de gewinzuchtige Demetrius een oproer tegen hem verwekt heeft, dat door 't beleid van den stadschrijver gestild werd, acht de Apostel 't noodig Efeze, waar hij zoo lang gearbeid had, te verlaten, de plaatsen in Macedonië, waar hij gepredikt had, te bezoeken en de Christenen te vermanen, om vervolgens van Filippi naar Syrië te varen. Bemerkende echter, dat de Joden hem lagen leiden, om hem op die zecreis van kant te helpen, ontweek hij hunne strikken door onder sterk geleide van zeven broeders over land naar Troas te reizen, terwijl Paulus' metgezellen per scheepsgelegenheid van Filippi daarheen vertrokken.

Te Troas, waar ook Christenen waren, vertoefden zij zeven dagen en aan den vooravond van hun vertrek, op den eersten dag der week, als de gemeente samengekomen was, hield Paulus eene afscheidsrede, waaraan geen einde scheen te zullen komen, hoewel 't middernacht werd en Entychus, een jongeling, die in 't geopende venster der Opperzaal zat, de slaap niet langer uit de oogden kon houden, indommelde en van de derde verdieping naar beneden stortte. Hij werd dood opgenomen en 't scheen een droevig einde te zullen worden, maar Paulus, inmiddels naar beneden gekomen, mocht door

de kracht des Heeren den doode in 't leven teruggeroepen en na korte pauze sprak hij verder tot den dageraad toe, waarna hij afreisde, de broederschap bovenmate vertroost achterlatende.

Daar men te Filippi het Paaschfeest gevierd had, naderde het Pinksterfeest en Paulus, dan gaarne te Jeruzalem willende zijn, besloot Efeze niet aan te doen, maar te Miléte de Ouderlingen dier gemeente bij zich te ontbieden, om (waar hij een voorgevoel had van aanstaande banden en verdrukking, die hem wachtten, en dat dit samenzijn wel 't laatst zou wezen) een ernstig woord ten afscheid tot hen te spreken, hun herinnerende, hoe hij onder veel lijden gearbeid had tot hunne bekeering, zoodat hij rein was van hun bloed, bevelende hen, toch getrouw acht te geven op zichzelf en op de geheele duurgekochte kudde des Heeren, omdat allerlei gevaren van buiten en uit 't midden der gemeente zelf hen dreigden en om den driejarigen arbeid des Apostels te verstoren, wijzende hen op zijn eigen voorbeeld van zelfopoffering in den geest van Christus, waarna hij in vurig gebed 't overvolle hart voor God uitstortte en vervolgens door de diep geroerde, weenende broeders naar 't schip geleid werd, in 't droevig vooruitzicht hem op aarde niet weer te zullen zien.

Van daar voorbij 't eiland Cyprus gevaren zijnde, landde men eerst te Tyrus en vervolgens te Cesaréa, waar zij hun intrek namen in 't huis van den Diaken Filippus, en was 't, dat reeds van stad tot stad de H. Geest betuigd had, dat Paulus verdrukking en banden wachtten, daar werd 't wel op bijzondere wijze betuigd door een profeet, met name Agabus, die den gordel van Paulus nemende, zichzelf daarmede handen en voeten bond, voorzeide, dat de eigenaar van dien gordel te Jeruzalem gebonden en den heidenen overgeleevd zou worden.

Natuurlijk smeekten hem daarop zijne vrienden toch niet naar Jeruzalem te gaan, maar Paulus bleef onbeveeglijk en verklaarde zich bereid, ook banden en verdrukking, ja zelfs den dood om 's Heeren wil te ondergaan, zoodat men eindelijk berustte en de zaak aan God verliet.

a. Na 't oproer verlaat Paulus Efeze. Zeker niet kwaad voor de gemeenten in Macedonië, waar hij met vele redenen vermaande. Zoo kan Demetrius dus ook nog ten goede voor het Koninkrijk Gods meewerken. Zoo weet de heer door omstandigheden Zijne dienaren te leiden in den arbeid, waar zij nuttig kunnen zijn.

b. De lange rede van Paulus scheen noodlottig te zullen eindigen met 't ongeval van Eutychus, maar Jezus' wondermacht bewerkte, dat 't een einde werd tot heerlijke nagedachtenis. Een ongeval onder heilige verrichting is dus geen bewijs van Gods misnoegen, maar een middel vaak om Gods wondermacht te verheerlijken, als wij maar kalm geloovig handelen als Paulus. Slapen onder de prediking is gevaarlijk, maar soms te verontschuldigen; die geestelijk slapen loopen gevaar om zeer diep te vallen en buiten de Opperzalen des hemels te blijven. Waken is daarom door den Heer

aanbevolen om meer dan eene reden.

c. De Opzieners der gemeente hebben op tweeërlei wijze te waken, eerst voor zichzelf om steeds een goed voorbeeld te geven en vervolgens voor de hun toevertrouwde kudde, die bedreigd wordt, waarvoor niet slechts de Apostel zich zooveel moeite heeft getroost, maar waarvoor Jezus zijn dierbaar bloed gaf. De kudde des Heeren Jezus is een dierbaar kleinood, en als de wachter niet getrouw waarschuwt, hun bloed zal van zijn hand geëischt worden (Ezechiël 33: 1—6).

d. Paulus betuigde rein te zijn van hun bloed en kweet zich ook nu van zijn roeping. Hij kon dus zeggen: »Zijt mijne navolgers, gelijk ik van Christus.«

Zullen wij zijne navolgers zijn, dan hebben wij noodig, de les goed te verstaan, dat het zaliger is te geven dan te ontvangen; want niet in het bezitten van gaven en krachten, maar in 't besteden daarvan ten nutte van anderen, bestaat 't geluk van den mensch.

e. Als Paulus echter daarbij op aardsch geluk gezien had, dan had Agabus voorspelling hem wel moeten afschrikken, maar zijn geluk bestaat in de gemeenschap met zijnen God, de vrede des gemoeds en 't vooruitzicht van de kroon der rechtvaardigheid. Waarin bestaat 't uwe, lezer?

N. P.

K. K.

Het lezen der Heilige Schrift.

I. VOORTREFFELIJKHEID DES BIJBELS.

Een man, die een vreemd land bewoont, wordt geroepen, om naar zijn vaderland terug te keeren, ten einde eenen grooten schat, die zijn vader hem beloofd heeft, in bezit te nemen. De weg, dien hij volgen moet, is hem onbekend; hij weet alleen, dat deze moeielijk en gevaarlijk is, dat er valsche gidsen zullen komen om hem van den rechten koers af te brengen, dat hij vele vijanden ontmoeten zal en dat hij alzoo gevaar loopt van niet alleen zijne schatten, die hem bewegen deze reis te ondernemen, maar ook die, welke hij reeds bezit, ja, zelfs zijn leven te verliezen.

De gewichtigste vragen, welke hij nu zal kunnen doen, zullen nu toch wel deze zijn: »Waar kan ik een getrouwen gids vinden? Is er een beschermer op te sporen, die mij tegen de vijanden verdedigen kan?« En hoe verheugd zal hij zijn, wanneer hij dit antwoord ontvangt: »Uw vader heeft zelf reeds eenen gids voor u uitgekozen, die al uw vertrouwen verdient, die u op al uwe paden zal geleiden en die een almachtig helper is, wanneer het er op aankomt, om u te verdedigen.« En met hoeveel zorgvuldigheid zal die man zijnen gids niet volgen gedurende den geheelen weg, en welk een onbepaald vertrouwen zal hij niet in zijnen beschermer stellen.

De reis, die ik op het oog heb, is het leven des christens: God is zijn vader; de hemel is zijn vaderland;

de eeuwige zaligheid is het beloofde goed; Christus is zijn almachtige helper, de bewerker van zijn eeuwig heil, die zelf den weg des levens betreden heeft, die al de vijanden, welke dien weg versperden, overwonnen heeft, en die nu allen beschermt, die zich aan hem toevertrouwen; met de hulp des Heiligen Geestes, is de Bijbel een betrouwbare gids, die tot God en de eeuwige zaligheid leidt.

Wij hebben de meest overtuigende bewijzen voor de waarheid des Bijbels. Wij willen er eenige van opnoemen.

Booze menschen zouden onmogelijk een boek hebben kunnen schrijven, hetwelk de zonde met zooveel kracht veroordeelt als de Bijbel. En menschen van geweten en karakter zouden het gansche menschelijke geslacht niet hebben willen bedriegen, door hunne eigene verzinsels en meeningen voor eene goddelijke openbaring te doen doorgaan; zij hadden tot loon eener dergelijke trouweloosheid immers niets dan smaad, gevangenis, gericht en dood te wachten? De leerstellingen en voorschriften des Bijbels zijn klaarblijkelijk boven de menschelijke wijsheid verheven en te eenenmale in tegenspraak met het bederf onzer natuur, welke toestand juist ontzien en gespaard gebleven zou zijn door bedriegers, opdat zij des te beter hun doel zouden kunnen bereiken. De Schrift deelt ons onderscheidene wonderen mede, welke ten aanschouwe van gansche getuigenscharen plaats gehad hebben. Zij bevat ook vele voorzeggingen; onder anderen die van de verwoesting van Babel, van de verstrooijing der Joden, van de komst van den Messias, welke, benevens een groot aantal andere, vele eeuwen voor de vervulling uitgesproken en nedergeschreven zijn. De wijste mannen van alle eeuwen hebben in de gronden, welke wij zoo even aangevoerd hebben, voldoende bewijzen gevonden voor de waarheid en de goddelijke ingeving des Bijbels. Maar zoodra iemand, de Schrift lezende, de kracht der genade, die de verandering des harten te weeg brengt, aan de ziel ondervindt, zal hij voor zich zelf de klaarblijkelijkste en onwederlegbaarste bewijzen dienaangaande bezitten; want *die in den Zone Gods geloofd, heeft het getuigenis in zich zelf* (1 Joh. V: 10).

Aangezien alle menschen gezondigd hebben, is de Bijbel vooral een kostelijk kleinood, omdat hij tot zondaren spreekt, en ons den persoon, het wezen en het werk van Jezus Christus leert kennen. De wetenschap spreidt eenen luisterrijken glans over al de bladen der Heilige Schrift en het is inzonderheid om deze reden dat zij *het Woord van Christus* genoemd wordt. Wanneer de menschen gevoelen dat zij zondaren zijn en dat zij eenen Zaligmaker noodig hebben, en wanneer zij in Jezus Christus den Zaligmaker aanschouwen, dien zij begeeren, beginnen zij ook te beseffen dat al wat betrekking op Hem en op de zaligheid heeft, die in Hem is, van eene oneindige waardij voor hen wordt.

In den Bijbel vinden wij eene alleszins voldoende oplossing van de vraag: *Wat moet ik doen om zalig te worden?* De vergeving der zonden door het bloed van Jezus Christus, de verzoening met God, de vrede

der ziel en de zekerheid des eeuwigen levens zijn klaar in de Schrift nedergelegd en worden er ons genadiglijk in aangeboden door de bemiddeling van eenen Zaligmaker. Zoo wij gevoelen zondaren te zijn en den toorn Gods vreezen en zoo wij treuren onder het gewicht onzer overtredingen, vinden wij in den Bijbel de middelen aangewezen, aan welke God zelf de vergeving der zonden en eene volkomen reiniging der zonden verbonden heeft. Wij lezen er in dat *God Zijnen Zoon gezonden heeft tot eene verzoening voor onze zonden* (I Joh. IV : 10); dat *Jezus Christus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken* (I Tim. I : 15); dat *Hij het Lam Gods is, dat de zonden der wereld wegneemt* (Joh. I : 29), en dat *de zaligmakende genade Gods is verschenen aan alle menschen en dat zij ons onderwijst, dat wij de goddeloosheid en de wereldsche begeerlijkheden ver-
zakende, matig en rechtvaardig en godzalig leven zouden in deze tegenwoordige wereld* (Titus II : 11 en 12). En deze dingen zijn geschreven, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zone Gods, en opdat wij geloovende, het leven hebben in Zijnen naam (Joh. XX : 31).

Alzoo zien wij, dat de Bijbel God tot schrijver, de zaligheid tot doel en de waarheid zonder eenigerlei inmengsel van dwaling tot inhoud heeft.

(Wordt vervolgd.)

EEN EN ANDER.

•• Het was laat in den avond. De stad N. met hare vele torens en torentjes sliep onder de schaduw der rotsen, die haar als wachters omgaven en de kust sedert den zondvloed bewaakt hadden. De golven sloegen zachtken tegen de rots wanden. De maan vervolgde hare baan statig tusschen de herfstwolken door, van tijd tot tijd haren glans latende spelen op het water en de omgeving zacht verlichtende, soms in een lieflijken glans hullende, als om haar weder-verschijnen telkens verrassender te maken. Het was een nacht zoo juist geschikt voor vrome overpeinzingen en gesprekken.

Twee personen hadden de stad verlaten en wandelden langs het strand naar een bekoorlijk landgoed, waar een hunner woonde en de andere de gast was. De grootste en oudste der beiden was werkzaam geweest in een liefdadigheidsbedrijf, aan welks gezegende gevolgen de inwoners van N. en de studenten in een daar zijnde school gemeenschappelijk deel genomen hadden.

De arbeid was hem te veel geworden en nu had hij zijn jeugdigen, wereldschgezinden vriend, die wij Hendrik zullen noemen, ter hulpe medegenomen. Zij hadden samen menigen moeilijken dag doorleefd, om met de beste hulpmiddelen hun mede-arbeiders in den dienst van Jezus Christus hulp te bieden. Door arbeid afgemat, keerden zij thans terug om in den volgende nacht rust te mogen genieten. Nog had de oudste geen woord tot zijn jongen metgezel gesproken over het

heil zijner ziel. Het juiste oogenblik daartoe scheen hem echter nu gekomen te zijn.

»Hendrik«, vroeg opeens de oudste, »weet gij wat er van Noachs timmerlui terecht gekomen is?«

»Noachs timmerlui?« herhaalde H. geheel door de vraag verrast, »ik heb nooit geweten, dat Noach timmerlui gehad heeft.«

»Gewis, hij moet die gehad hebben om hem bij het bouwen van een zoo groot, welingericht schip behulpzaam te zijn. Hij moet wel vele timmerlieden voor langen tijd in dienst gehad hebben, om in dien tijd zulk een groot werk tot stand te brengen. Wat, zoudt ge meenen, is er van hen terecht gekomen, toen alle sluizen des hemels geopend werden en de afgronden zich verhieven?«

»Waarom doet ge deze zonderlinge vraag?« hernam H.

»Daar kan slechts een antwoord op volgen door een wedervraag. Vergun mij u te vragen, wat gij wel in die verschrikkelijke ure gedaan zoudt hebben, toen de stormen bruisten en woedden en Noachs voorspelling in vervulling trad, terwijl allen, buiten de familie van den prediker der gerechtigheid, door het water werden vervolven?«

»Ik weet het niet,« zeide H. half nadenkend en half schertsend, »maar ik denk, dat ik mij aan 't stuurrad zou vastgehouden hebben.«

»Zoo is de menschelijke natuur, Hendrik! zoo tracht men zich liever aan iets uitwendigs vast te klemmen, dan af te dalen in de woningen des vredes en der zekerheid door de eenige deur. Ge klemt u liever vast aan het stuur uwer eigen trotsch en kortzichtigheid, dan in te gaan binnen de veilige ark. Gij tracht liever uzelf te helpen en te redden op gevaar af, in den afgrond der vertwijfeling weggesleurd te worden, dan u te laten redden door de bemoeiingen der eeuwige liefde. Maar ik wil u nog duidelijker zeggen, Hendrik, wat ik met Noachs timmerlieden in den zin had. Gij hebt mij dag aan dag vriendelijk de behulpzame hand geboden, om een ark in N. te bouwen, waardoor velen, naar ik hoop, gered zullen worden. Ik vrees echter, dat, terwijl anderen zich over de vruchten van onzen arbeid verheugen, gij in den zeker komenden grooten dag des toorns mede weggesleurd zult worden, gelijk zulks plaats zal vinden met allen, die niet in de ark Jezus Christus ingegaan zijn. Geen menschelijk redmiddel zal dan helpen. Aan het stuurrad u vastklemmen zal u dan niet helpen; gij moet in Christus gevonden worden, of gij zijt verloren. Denk aan de timmerlui van Noach en vlied in de ark.«

Zij bereikten het huis en namen afscheid. De winter kwam en in den loop deszelven voegde de jongeling zich bij eene christelijke gemeenschap. Hij vertelde daarbij, dat het boven meegedeelde gesprek hem niet uit zijne gedachten gegaan was en hem geen rust had gelaten. Hij heeft zich nu in een loopbaan van liefde-arbeid begeven, en zal Noachs timmerlui nooit vergeten.

Wij merken daar nog bij op, dat, ofschoon Noachs timmerlieden allen verdrongen er toch nog velen van

hunne soort in leven zijn. Het zijn al degenen, die in een of anderen christelijken arbeid (zondagsschool etc.) mededoen, en zoo aan den opbouw van Christus' Gemeente mededoen, maar voor zich zelven de groote verlossing veronachtzamen en niet deelachtig worden.

Wellicht zal zich de lezer van dit verhaal aangedreven gevoelen, tot zichzelf in te keeren of een woord ter gelegener (of ongelegener) tijd tot den een of ander te richten, die nog gelijk is aan Noachs timmerlui.

»Wahrheitszeuge.«

N. v. B.

.. Van onze Unie-Vergadering maakte br. Fr. Mascher van Bremerhaven, die de vergadering bijwoonde, melding in »Der Wahrheitszeuge«. Hij schreef een kort saamgevat, doch zeer waardeerend verslagje. Hij gaf ook als zijn bekomen indruk te verstaan, dat wij, Hollanders, nog al wat aan oude vormen vasthouden, maar hij had ook een frissche strooming bemerkt, die zich in den klank der opwekkingsliederen openbaarde.

.. De China Inland-Zending werd in het voorgaande jaar uitgebreid. 50 nieuwe arbeiders traden in het werk, zoodat het aantal dezer nu 75 is. Er konden 3600 zielen gedoopt worden.

.. 54 melaatschen werden te Chano Kuri (Indië) gedoopt. Twee hunner hadden zulke aangetaste ledematen, dat ze niet staan konden; maar ook van hunne lippen klonk het: »De groote Arts is ons nabij« in aanbeddende geestdrift.

.. Te Grotton (Zuid-Dacota, Amerika) zijn bij gelegenheid eener vierweekse Evangelisatie-arbeid ongeveer 380 personen tot vrede gekomen. De algemeene belangstelling was zoo groot, dat handelslieden 's namiddags hun winkels sloten, om hunne bedienden het bijwonen der samenkomsten mogelijk te maken. Dagelijks werd een klein blaadje uitgegeven, dat gratis onder de menigte werd verspreid. Een der Evangelisten moest vóór het einde der samenkomsten vertrekken, wegens een smartelijk bericht, dat zijn vader bij een noodlottigen val den nek gebroken had. Het eerste wat hij deed, was nederknien om den Heer, hoewel met een getroffen hart, zelfs voor dezen harden slag te danken. Zijn vader was een trouwe dienstknecht Gods geweest. Bij het station gekomen had hij nog het voorrecht een aanzienlijk burger der stad tot den Heiland te mogen leiden. Na zijn vertrek ging het werk des Heeren nog zegenrijk voort.

.. De Emigratie naar N.-Amerika. De eerste Juli l.l. was van geen geringe beteekenis voor de geschiedenis der emigratie naar N. Amerika. Op dien dag trad de nieuwe wet op de emigratie in werking, door welke de toevloed der massa's Europeesche emigranten beperkt zal worden, om zooveel mogelijk alle rustversturende elementen, voor wie het land der vrijheid tot dusverre een laatste toevluchtsoord was, uit de Vereenigde Staten verwijderd te houden. Dit zal vooreerst geschieden door verdubbeling der hoofdelijke belasting,

die bij aankomst betaald moeten worden — welke nu niet meer twee, maar voortaan vier Dollar per hoofd zal bedragen. Daarbij komt, dat het recht tot machtsuitoefening der emigranten-commissie aanmerkelijk uitgebreid is. Zij kan hoegenaamd alles terugwijzen, wat maar eenigszins in den reuk van zedeloosheid of van revolutionaire bedrijven staat, beslag op schepen en reederijen straf opleggen, toringlijders idioten of geesteskranke passagiers het landen weigeren, alsmede degenen, die op anderer kosten de overvaart ondernomen hebben of die niet over middelen kunnen beschikken om in de eerste weken na hun aankomst in hun nooddrift te voorzien en dergelijken. De groote stoombootmaatschappijen hebben zich bijzonder ingespannen om nog van de oude toestand te profiteeren tot de laatste minuut toe. Zoo brachten nog de stoomboten »Moltke« en »New-York« aan den avond van den 30sten Juni geweldige massa's passagiers aan land. In 't geheel zijn in de eerste 5 maanden dezes jaars niet minder dan 184886 personen aan Long Island aangekomen, een aantal als nooit tevoren.

In 't vervolg zal de toevloed van emigranten nu wel wat verminderen. Vooral de Slavische en Joodsche naties zullen gevoelig getroffen worden. Ook de toevoer uit Italië — in de laatste jaren niet minder dan 221696 personen, zal heel wat terug gehouden worden. Men kan den Amerikaanschen staatslieden het recht niet ontzeggen voor zulk een krassen maatregel. De Slavische, Joodsche en Romaansche emigranten zijn waarlijk geen gemakkelijke beschavingselementen, veel minder dan de Angelsaksisch-Germaansche. De eersten brengen gevaar mede voor den vooruitgang van den landbouw, zoowel als voor geestelijke ontwikkeling en beschaving, en niet het minst voor den socialen vrede in het land. Geen wonder dus, dat de Vereenigde Staten hun poorten enger maken. De Roomsche kerk gevoelt zich niet aangenaam aangevat. Haar wasdom — in de laatste jaren nog al vreeswekkend in de V. S. — zal nu wel getemperd worden, en menige politieke macht verzwakken.

HOOGER OP!

Te Napels leefde omstreeks het jaar 1815 een arme kleermaker, Rubini geheeten. De geringe opbrengst van zijn arbeid was niet toereikend om hem en de zijnen in 't leven te houden. Maar hij had nog al een goede stem, en zoo vroeg en verkreeg hij een plaats als korist bij het Florentini-theater in zijn woonplaats.

Op zekeren dag zat Rubini met gekruiste beenen op de snijtafel; hij heeft zijn werk uit de handen laten glijden en zit met zorg over de toekomst te denken. Daar treed de beroemde zanger Nozari binnen, om hem eenig lapwerk op te dragen. Het komt den zanger voor, dat hij den eenzamen snijder meer gezien heeft, en als hij van hem vernomen heeft, dat hij van tijd tot tijd

medewerkt in het schouwburgkoor, ontspint zich tusschen beide mannen het volgende gesprek.

»Een goede stem zeker?»

»'t Zegt niet veel mijnheer! ik kom hoogstens tot g.«

»Tot g? zoo! laat eens hooren.«

De arme snijder gehoorzaamde en zingt het akkoord:
»g-b-d-g.«

»Toe maar! hooger op!»

»Mijnheer ik kan niet hooger.«

»Ach wat! a zeg ik je!»

De korist beproeft het, en 't gelukt: »g-b-d-g-a!»

»Mooi zoo! nog hooger. De b moet er bij.«

»Onmogelijk mijnheer.«

»Wat onmogelijk! — Dadelijk de b er bij, of ik bemoei me niet meer met je.«

»Ik zal 't probeeren, mijnheer.« — g-b-d-g-b klinkt het zuiver en helder.

»Zie je wel dat het gaat?» roept Nozari in triomf uit; »en nu zeg ik je, dat je nog eens de grootste tenorist van Italië worden kunt, als je de naald maar rusten laat, je stem geregeld oefend en vlijtig muziek en zang bestudeert. De middelen daartoe zullen we wel vinden.«

En zoo is het geschied. Er is een tijd gekomen, dat dezelfde Rubini niet slechts in Italië, maar ook in Parijs, Londen en St. Petersburg met zijn heerlijke tenor-solo's duizenden in verrukking bracht. De tijd van geldzorgen en maatschappelijke vernedering was nu voor hem achter den rug.

Lieve lezer, deze ware geschiedenis komt mij voor een gelijkenis te zijn, waaruit wij iets leeren kunnen voor het Koninkrijk Gods. Zoo menige Christen is in zijn geloofsleven om zoo te zeggen een arme tobbert als de snijder Rubini. Dan komen allerlei zwaarigheden in den weg en men ziet zoo weinig dat het geloof werkelijk een kracht Gods is.

't Is of God in die tegenkomsten tot hem zegt: »Hooger op!» Maar kleinmoedig en versaagd zucht de arme Christen: »Het gaat niet, ik kan het niet dragen.« — Of, als hij eenmaal een geloofstaak volbracht heeft, is het alsof hem de moed ontzinkt, en hij klaagt: »Het is genoeg Heer, neem nu mijne ziel.«

Maar nieuwe beproevingen komen, en nieuwe inspanning wordt vereischt; en met de inspanning wast de kracht. »Hooger op!» spreekt God tot de ziel, en het gaat »uit geloof tot geloof,« totdat gij te midden van het zwaarste lijden Gods vriendelijk aangezicht over u ziet lichten.

De gelouterde en beproefde Christen zingt ter eere van Zijnen God een nieuw lied, niet in de bromtonen der ontevredenheid en moedeloosheid, maar in den hoogsten toon der dankbare vreugde!»

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Verborgen.

De deugd is een gewas dat niemand kweekt,
Ten zij de wortel zich in de aard' versteekt.

Gewis die deugd is de schoonste, die, bij den minsten roem, de meeste zelfverloochening kost en bij welker beoefening de grootste mate van innerlijke waarde met de geringste mate van uiterlijken glans gepaard gaat.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van G. v. D. te Apeldoorn f 3.15; van K. O. te Amsterdam f 20.60; van J. M. K. te Rotterdam f 7.43; van Tj. V. te Cassel f 4.40; door Rev. D. L., Grand Rapids van br. J., Chicago, Ill., 1 Dollar.
N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Ontvangen van zr. A. K. te Exloërmond f 2.50.
N. v. BEEK.

Advertentiën.

De eerste Samenkomst

VAN AL DE

VOORGANGERS

DER

Unie-Gemeenten

zal, D. V., gehouden worden — direct na de Unie-Commissie-Vergadering, die zal plaats hebben op Dinsdag 24 Sept. a.s. te Haarlem — alzoo op

Woensdag 25 en Donderdag 26 Sept.

Deze bijeenkomst heeft ten doel om de belangen der Gemeenten te bespreken — hare beginselen aan Gods Woord te toetsen — over den arbeid te raadplegen — gedeelten van de H. Schrift onderling te behandelen enz. — Ieder van de broeders kan een onderwerp — wat hij zoo spoedig mogelijk bij den ondergeteekende opgeeft, die het ter algemeene kennis brengt — inleiden, liefst bij wijze van Referaat, om na voorlezing daarover van gedachten te wisselen.

Aan deze vergadering worden des avonds Opwekkings-bijeenkomsten verbonden, waar de broeders het woord voeren.

Wie van de broeders Voorgangers nadere toelichting verlange, vervoegen zich schriftelijk bij den Secretaris der Unie. Reisgeld wordt vergoed.

Uw dw. dn. en br.:

B. ROELES, Unie-Secr.

ZUTPHEN, Aug. 1907.

P. S. Br. Roeles denkt het onderwerp »TACT IN DEN ARBEID« ter tafel te brengen.

Een afdoend, beproefd middel

voor Licht en Rheumatiek

is het van ouds bekende middel

RHEUMATIEK REMEDIE

K. S. de Boer,

Generaal-Agent, SNEEK.

Let wel op dit adres, want er is veel waardeloos namaak!

Prijs per gezegelde flacon in [] cartonnen doos is 20 cent franco thuis na ontvangst van postwissel. Bij alle soliede Drogisten verkrijgbaar, uit den winkel gehaald, voor 60 cent. Op aanvraag gratis honderden vrijwillige, ongekochte dankbetuigingen, zelfs van ouden van dagen, die radicaal genezen zijn.

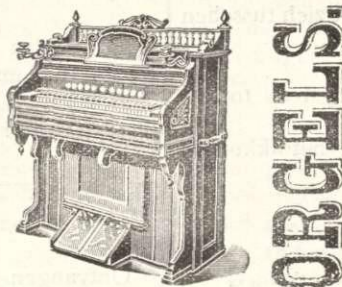
Wij behoeven geen reusachtige advertentie te plaatsen, want ieder koper is voor onze »Rheumatiek Remedie« een sprekende reclame.

Adres: K. S. DE BOER,

Lemsterweg 113A, SNEEK.

Per 2 flacons is de prijs f1.30 bij vooruitbetaling.

Alom soliede afnemers gevraagd.

Door de enorme stijging der prijzen van materialen, hebben verschillende Orgelfabrikanten zich genoodzaakt gezien de **prijzen der Orgels te verhoogen.**

De Zomervoorraad lever ik nog tegen de bekende catalogusprijzen; doch is deze uitgeput, dan moet ik de **prijzen belangrijk verhoogen.**

MEN HAASTE ZICH DUS!

JOH. DE HEER, Rotterdam, N. Molenstr. 71.

Filialen: GRONINGEN: Gelkingestr. 41; UTRECHT: Donkere Gaard 2; AMSTERDAM: Haarl.dijk 30; ARNHEM: O. Stationstr.; ROTTERDAM: Rosestr. 24, Hoogstr. 110, Nieuwe Binnenweg 485.

Abonneert U op dit blad.

Plaatst uwe Advertenties in dit blad.

Gevraagd

in 't Manufacturenvak voor direct of in September: Een LEERJONGEN of iemand al eenigszins gevorderd.

EMMEN. J. ENGELSMAN.

PAARLEN UIT DE DIEPTE.

Het leed des levens is „een engel voor het aangezicht des Heeren“, tot wien gezegd is: „dwing ze om in te gaan.“

Het leed moet verwacht, het leed moet verdragen worden. Ja maar indien het mogelijk is; het moet tot ons voordeel worden gebruikt. Dit besluit is verstandig. Het is een blijk van levenswijsheid.

Welk een troost verwacht men van eene openbaring, die geene bronnen van vertroosting opent, dan dezulke, die binnen het gebied der mensche-lijke verwachtingen liggen: die geene hogere vlucht geeft aan de mensche-lijke hoop, dan die, waarop de verbeelding haar voorvliegt en de kennis haar volgen kan.

ONS DEPOT.

Voorhanden:

1. Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes. Prijs per 100 f0.30, per 500 f1.25, per 1000 f2.00.
2. Spurgeon over den H. Doop. Nieuw Tractaat, Prijs per 100 f0.30, per 1000 f2.50.
3. Evangelische Schotsche Tractaten van Cheyne Brady. Prijs per 100 f0.30.
- (Met fraaie plaatjes, en voor verspreiding zeer aan te bevelen).
4. Ziet voor u wat gij doen zult. (Kermistractaat). Prijs per 100 f0.25, 500 en meer f0.20 per 100.
5. Feest in Babel (Kermistractaat). Prijs zie no. 4.
6. Sabbats- of Zondagsviering. een Bijbelsch onderzoek, door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
7. De wonderlijke gebeurtenis. (3e druk) prijs 5 cent. (Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop).
8. Niet om te twisten, maar uit gewetensdrang. DE KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f0.20.
- (Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den Doop op alle punten wenscht te onderzoeken).
9. De oorsprong van den Kinderdoop. Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.
- (Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER).

10. De doop volgens de H. Schrift, (tractaat) per 100 ex. 80 cent.

11. De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van BEEK, prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.

12. Doe iets voor Jezus! Prijs 7 1/2 cent, 25 ex. à 5 ct. (Dit boekje moet elk Christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping).

13. Het Mormonisme ontmaskerd, eene lezing door C. MENSINK. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. Bewijs van Lidmaatschap. 100 stuks f1.50. (Af te geven aan reizende of verhuizende gemeenteleden).

15. Statuten der Unie, prijs 5 cent.

16. Besluiten en moties der Algem. Verg., behooren bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 cent.

17. Waarom zou ik mij laten doopen?

Nieuw Tractaat van 8 paginas, door F. B. MEIJER, Londen. Prijs per 100 ex. f1.00.

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht. 't Is bij bestelling voldoende op den strook van den postwissel de hier aangegeven nummers te schrijven.

Onze Gemeenten krijgen op alles 30 procent korting. Bestellingen moeten geschieden bij

K. KUIPERS, N. Pekela.

De Christen,

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Onder Redactie van

B. PLANTING en N. v. BEEK.

Adres:

Bureel „De Christen”, Stadskanaal.

Verschijnt wekelijks

ABONNEMENTSPRIJS:

Per kwartaal, franco per post f 0.45.

Voor 't Buitenland per jaar „ 2.20.

Een kind van God.

Een kind van God, — een zalig kind,
Van stille vreugde omgeven;
De wereld, zij verstaat het niet,
Wat licht Gods Heilige Geest Hem biedt,
Wat zielskracht hem doet leven.

Een kind van God, — eenvoudig kind;
Om schijn zal hij niet geven.
In Christus is zijn heerlijkheid;
Daarboven is hem plaats bereid
En daarnaar strekt zijn streven.

Een kind van God, — een ernstig kind.
Steeds toegerust ten strijde;
En is de worstling bang en heet,
Toch is hij welgemoed, hij weet:
De Heer staat mij ter zijde.

Een kind van God, te vreden kind,
Gewillig om te lijden.
En valt de weg hem zwaar en bang,
Toch weet hij vast: het duurt niet lang;
Dies kan hij kalm verbeiden.

Een kind van God, een schatrijk kind;
Zijn erfdeel is te loven.
Des hemels vreugde en zaligheid
Smaakt hij weldra in eeuwigheid;
In 't Vaderhuis daarboven.

Bl. B.

Wacht u zelve.

»Wacht u zelve, dat uwe harten niet
te eeniger tijd bezwaard worden met
brasserij en dronkenschap en zorgvuldig-
heden dezes levens en dat u die dag
niet onvoorziens overkome.«

Luk, 21:34.

Wanneer de lusten des vleesches, of de zorgvuldig-
heden dezes levens van zooveel gewicht voor ons zijn,
zoo, dat die ons hart naar zich trekken en het hart
gevangen houden, dan kunnen wij in den dag des ge-
richts niet staan voor den Zoon des menschen.

Zal Jezus ons als de Zijnen erkennen, dan moeten wij
gelijk Hij van boven zijn als uit den Geest, als uit
God geboren. En die uit God geboren zijn, wandelen
door den Geest en volbrengen de begeerlijkheden des
vleesches niet.

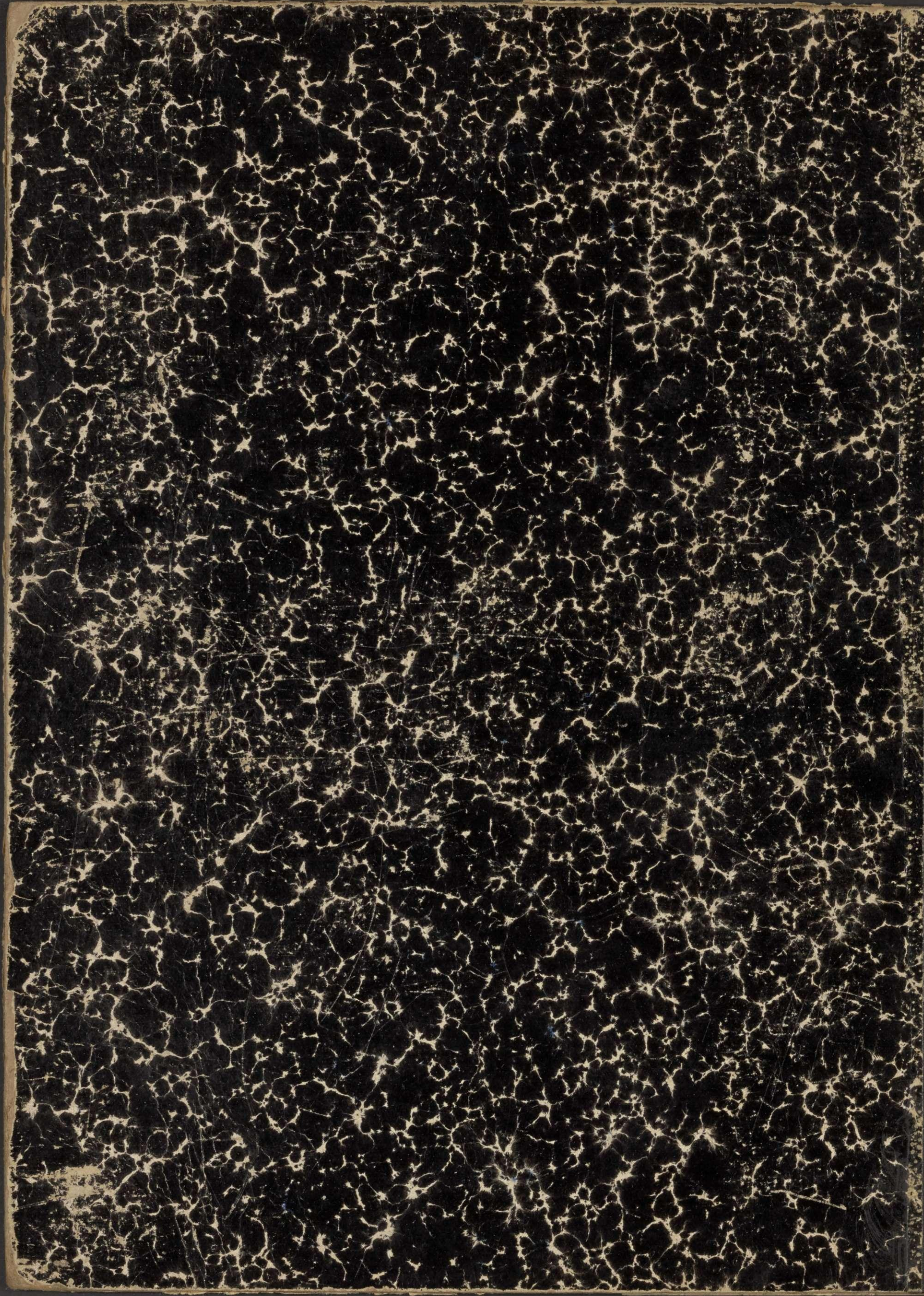
Van boven of van beneden? Laat deze vraag in alles
bij ons op den voorgrond staan. Laat ons daaraan ons
leven en alle aangelegenheden toetsen.

God wil niet, dat wij, onder het juk des vleesches
en der wereld en de zorgvuldigheden des levens, als
arme slaven gebukt zullen zijn.

God wil, dat wij als Zijn vrijgemaakte kinderen voor
den hemel zullen leven, als degenen, die de hemelsche
roeping deelachtig zijn. Hij wil, dat wij ons hart zullen
verheffen boven de dingen des stofs, die vergaan zullen,
en dat wij zullen zoeken de dingen die van boven zijn,
waar Christus is.

Daarom wekt Hij ons op en waarschuwt ons, opdat
wij ons niet door de zorgen en bekommernissen aan de
eene, of door de genietingen des levens aan de andere
zijde naar beneden zouden laten trekken.

RIJKA

BAPT

Nr.

Ps. 34 : 4.

Heden werden wij verblijd door de voorspoedige geboorte van een DOCHTER.

W. DE VRIES en Echtgenoot.
WORKUM, 17 Dec. 1907.

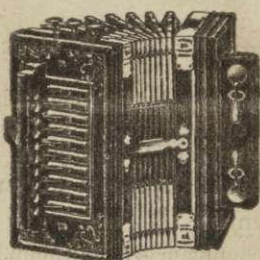
Dankbetuiging.

Bij dezen betuigt ondergeteekende, mede namens echtgenoot en kinderen, zijn oprechten dank aan allen, die hem op den 14 Dec. j.l. blijken hunner liefde en belangstelling hebben gegeven.

G. DE VRIES.
HAULERWIJK, Dec. 1907.

Abonneert U op dit blad.
Plaatst uwe Advertenties in dit

Advertentiën van een tot vijf re
f 0.30. Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement voordeelige conditie

Volksharmonica's vanaf f 2.25.

Extra fijne HOLLANDIA's met prima ajaxstemmen, balgvouwen, prachtige afwerking, gemakkelijk en aanvaardbaar van f 6.—.

Ruim 120 verschillende soorten voorhanden.

Vraag geïllustreerde Prachtcatalogus gratis en franco

JOH. DE HEER
ROTTERDAM.

Neem den tijd.

Neem den tijd om des morgens uw gebed te doen, God te vragen u voor alle kwaad te bewaren en u den ganschen dag te gebruiken tot Zijne eer.

Neem den tijd om iederen dag een gedeelte uit Gods Woord te lezen.

Neem den tijd om vriendelijk te zijn. Een heldere glimlach en een vriendelijk woord vallen als zonnestralen in de harten van de ons omringenden.

Neem den tijd om geduldig te zijn met kinderen. Geduld en vriendelijkheid zullen u den weg banen om nagenoeg op ieder kind een invloed ten goede uit te oefenen.

Neem den tijd om zorgzaam te zijn tegenover ouderen van dagen. Heb eerbied voor de grijze haren, ook dan, als zij het hoofd van den bedelaar sieren.

Neem den tijd om aan iets anders te denken als aan vermaak, kleeding en manieren. Het lichaam te vertroetelen en de ziel armoede te laten lijden, is een treurige dwaling.

Neem den
die keuze k
dan een aang

Neem den
uitsprekt, of
ander zouden

Neem den
dankende vo
hoede aanbe

Alles bijeen
te zijn. Bro
dienst van
den anderen

Grijp t
Kort is
Wat to
d'Arbei
Niets i
Alles h
Maar v
Dat ho

